

གེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཛོད།

སྒྲིང་ཆ།

དཀར་ཆག

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་དུ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་
འགྲོལ་བ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་པ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བ།	1
༡ ལྷོ་བ་དཔོན་དང་ལྷོ་བ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟེན་ཚུལ། འཆད་ཉན་བཅས་བཤད་པའི་སྐབས།	1
༢ སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐབས།	35
༣ བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས།	101
༤ རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས།	137
དུག་པ། ཐོས་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བ།	208
༡ ཐུན་མོང་རིག་པའི་གནས་དང་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་ རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	208
༢ ཐེག་པ་འཆེ་ཆུང་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་གནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	365
༣ རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	451
༤ གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།	573

༡༣། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉུང་དུ་འཛིན་གཤིས་
རྣམ་པར་འགྲོལ་བ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྤྲེགས་བམ་གཉིས་པ་
བཞུགས་སོ། །

ལྷ་པ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཏེན་དུ་འཛོལ་བའི་གཞེས་པའི་སྒྲོ་བ་
འཇུག་པ་དེའི་ཆོ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཐར་པ་དམ་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞི་ཏེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་པར་བསྟན་ཅིང་། སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་
དགོས་པས་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་ལྷ་པ་ལ་
སྐབས་བཞི། སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་འཆད་ཉན་བཅས་
བཤད་པ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ།
གསང་སྔགས་རིག་འཛིན་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་བཅས་པའོ། །

༡) སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་ཚུལ། འཆད་
ཉན་བཅས་བཤད་པའི་སྐབས།

དང་པོ་ལ་བཟུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་འཛོལ་བ། བཤེས་གཉེན་

བསྟན་པའི་འཐད་པ། བསྟན་བྱ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་
འཕྲོས་པའི་འཇུག་ལྗོན་བྱ་ཚུལ། སྟན་བྱེད་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་བསྟན་
པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་ཆེད་ཕན་ཡོན། འགལ་ལྷ་སྟོན་གྲོགས་སྤང་བ།
མཐུན་སྦྲེན་དང་བ་སྦྱིད་པ། དམ་པའི་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །དལ་འབྱོར་**
དོན་ཡོད་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ་ན། །ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་ཞིང་བསྟན། །
འདི་དང་གཏན་གྱི་ཕན་བ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལམ་ན་མཚན་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་
པ་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
དག་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་བཏང་བར་དོན་ཡོད་པར་བགྱི་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པའི་སྟོ་གྲོས་
དང་ལྷན་པ་དག ཐོག་མར་ཁོ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
བཅའ་ནས་རྟེན་པ་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བྱོགས་གསུམ། དང་
པོ་ནི། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། བགྲོད་པ་གཅིག་དང་ཐབས་བདེ་དང་། །ལེགས་
པར་འབྲེལ་དང་ཉེས་པ་མེད། ཐོག་མར་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །ཁྱོད་གྱི་བསྟན་
འདྲ་གཞན་ལ་མེད། །ཅིས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བགྲོད་པ་གཅིག་ཅིང་འཇུག་པའི་ཐབས་
བདེ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནར་འབྲེལ་ཞིང་ཆགས་སོགས་གྱི་ཉེས་
སྒྲོན་མེད་པ། ཐོག་མར་ཐོས་པ། བར་དུ་བསམ་པ། ཐམ་སྒྲོམ་པའི་དུས་ཐམས་
ཅད་མངོན་མཐོངས་ལེགས་གྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་དུ་གྱུར་པས་དགེ་བའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཀུན་
དུ་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལས། དྲང་སྲོང་སེར་སྒྱ་
སོགས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མེད་པས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས། འགྲོ་བའི་
སྤྱུག་བསྟེན་སྤྱོད་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་

དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སྟོན་ལམ་དུ་མཛད་
པས་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
རབ་སྐྱངས་ཤིང་། །དལ་བ་སྤྱོད་ཆོག་སྟེ་དཀའ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །བདེ་གཤེགས་
བསྟན་ལ་དད་བ་སྟེད་གྱུར་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན། །
ཅིས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་དད་ཅིང་འཇུག་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་འཛངས་སྐྱབས་པར་འདོད་པས། །དང་པོ་ནི་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྲར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །བཤེས་གཉེན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆོལ་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བརྫོད་པའི་ཆོམ་ལས།
དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབས་པ་བསྟེན་པས་སོ་
ན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདག་བས་གཙོ་ར་
གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །བཤེས་གཉེན་དེ་འང་ཚུལ་བྱིས་སངས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རང་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དམན་པ་བསྟེན་པས་སྟེན་པའི་མི་
དག་ལ་འང་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྟེ་བར་སྟོན་མང་པོ་སྟེད་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཐད་ཀར་བབས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རང་དང་མཉམ་པ་བསྟེན་པས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་
རང་སོ་ན་གནས་ཤིང་། །རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་
དམ་པ་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་
བས་ལྷག་ཅིང་འཕགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དལས། ཚུལ་བྱིས་ཉེ་

བར་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྷན་པ་ཡི། གཙུག་པོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །
གཙུག་པོ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གཙོ་བོ་འགྲུལ། ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འཐད་པ་ལུང་རིགས་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་བཅའ།** །དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་
བཅའ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། སྒྲོ་བ་མ་བཟང་པོ་སྤྱ་མ་གྲུས་ལྷན་
དེ་དག་གིས། སྤྱ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་
པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྤྱང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་
ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཆོག་པ་བསགས་པ་དག་གིས་རྟོག་ནས་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྲུར་གྱི། གཞན་དུ་ནོར་
བའི་མཆོག་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་ཐུག་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གྲུས་པས་
བསྟེན་བཀུར་མི་སྒྲོ་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་གི་དུས་ཆོག་ས་
གསོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ས་དེའི་མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །བསྒྲོག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཛུང་བས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། དགོ་བསྟེན་
མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་སྒྲེལ་བས་སྒྲེལ་མ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་།

སྒོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལའོར་བའི་ཚུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་
མཉམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་བསྟན་པ་བཞིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་བསྟན་བྱ་སྒྲོལ་དཔོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་གོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། **དབྱེ་བ་སྒྱིར་ནི་
སོ་སྒྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྒྲུལ་རྫོགས་རང་གི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་སྒྱུར། །**དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱི་ཙམ་དུ་བཞི། སོ་སོ་སྒྱི་བོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྱི་དང་། ལོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྒྱིའོ། །དེ་དག་
ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་སྒྱུར་ཏེ་རང་ཉིད་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སུ་སངས་
རྒྱལ་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་རུས་
པ་མེད་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྒྱི་བོ་ལ་བསྟན་པའོ། །རང་ལས་གྱི་
སྒྱིབ་པ་པལ་ཆེར་ཟད་ཅན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་བསྟན་པར་རུས་པའོ། །རང་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་
ཅན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་བསྟན་པར་རུས་པའོ། །
རང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཅམ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་
སྒྲུལ་བསྟན་པར་རུས་པའོ། །དེ་དག་ལས་བདག་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་ལས་དང་ཉན་
མོངས་པའི་ཐུན་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་བསྟན་
པ་ལྟ་ཞོག །ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྒྱི་
བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲོན་མེས་ལམ་སྤང་བར་བྱས་ནས། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དྲིན་
ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྒྱི་བོ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྔ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བཞི་གཉིས།** །བཤེས་གཉིན་གསུམ་པོས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་པན་མི་ཐོགས་པས་མཚན་ཉིད་སྒྲིམ་མ་དགོས། སྔ་སྐྱེའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དམ། བཞི་ལམ། གཉིས་དང་ལྔན་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྔན་ཅིང་མང་དུ་ཐོས། ། རྟོགས་པ་དང་ནི་སྒྲིང་བཅེར་ལྔན། །མི་འཛིགས་བཟོད་ལྔན་སྒྲིབ་མེད། །ཆོག་གི་བྱ་བ་ལྔན་པའོ། །ཞེས་བྱང་ས་ལས་བཤད་པའི་དོན་སྒྲིམ་དུ་བྱས་པའོ། །བཞི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཆོག་བཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་བཞིར་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་ནི། སྒྲིད་འཇུག་ལས། རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ལྷགས་མཆོག་ །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་དང་ལྔན་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལའང་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སྔ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱེ་བྲག་སྔ་བྱང་སྟགས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན།** །བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གང་ལས་བྱངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་ན། སྔ་ཐར། བྱང་སེམས། སྟགས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གསུམ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྲར་ནས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྔ་བྱང་སྟགས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཁན་སྟོབ་གསང་སྟོན་གནས་གྲོག་སྟོབ་དཔོན་ལ།** །དེ་ལས་ཐོག་མར་འདུལ་བ་ཁོ་ན་ལའང་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་གནང་བའི་མཁན་པོ། ལས་

བྱེད་པ་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པ། གནས་སམ་གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་དང་བཞི།
དེ་སྟེང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་བསྟན་ན་ལུ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ནི། ལུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་ཅིང་འདུལ་བའི་ཚོགས་ཤེས། །ནད་པར་
སྟོང་བཅེ་ལའོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། །
དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྒྲ་མར་བསྒྲགས། །ཞེས་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
ལོན་ཅིང་སྟོན་མ་བྱུང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ནི་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་སྟོང་
འདུལ་བའི་ཚོགས་མ་འབྲུལ་བར་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་མཁས་པའི་ཡན་ལག །སློབ་མ་ནད་
པ་ལ་སྟོང་བཅེ་ཞིང་རང་གི་ལའོར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པས་དག་པ། ཆོས་དང་ཟང་
ཟིང་སྟེ་ཕན་འདོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པ་ལ་བརྩོན་པ། བསྐྱབ་བྱ་ནམས་དུས་
དང་དུས་སུ་གདམས་པ་ནམས་ནི་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སོ་སོ་བར་
པའི་སྒྲ་མར་བསྒྲགས་སོ། །བྱེ་བྲག་མཁན་པོ་ནི་བརྟན་མཁས་བརྩོན་དང་ཕན་འདོགས་
པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྟན་པ། བརྟན་མཁས་ལའང་ལྟན་ཅིག་དུ་སྒྱུར་བའམ་ལུ་
ཡུགས་ཉེར་གཅིག་དང་ལྟན་པ་སྟེ་མདོ་རྩའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་པད་དཀར་ཞབས་ཀྱིས་
བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། ཕན་འདོགས་ལའང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ།
སྟོང་རྗེ་བཟོད་ལྟན་ནང་ལའོར་དག་པ་དང་། །ཕན་འདོགས་གཉིས་བརྩོན་མཚན་
དང་ལྟ་བ་མཐུན། །སྤྱེཤེས་ཐ་སྟོད་གསུམ་མམ་མཚན། དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གནས། །ཐ་མལ་ལུས་དང་ས་ནི་རང་བཞིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལས་བྱེད་
པའི་སློབ་དཔོན་ནི་དགེ་སྟོང་གི་སྤྲོམ་པ་ནམ་པར་དག་ཅིང་། མཚན་མཐུན་པ། ལྟ་བ་
མཐུན་པ་ཐ་སྟོད་གསུམ་ལྟན། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
སྟེ་ཆོས་དུག་གི་སྟེང་དུ་སྤྲོམ་པ་འདོགས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གསང་སྟོན་ནི་ཆོས་དུག་
པའི་སྟེང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བ་ལ་མཁས་པའོ། །གནས་སློབ་ནི་མཁན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཁར་སྤང་སྤང་གི་ལུང་འབོགས་པས་སློབ་མའི་རྒྱུད་དག་པར་སྤྱབ་ལུས་པའོ། །སློག་
སློབ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁར་སྤེ་སྤོད་གསུམ་ལ་སློ་བྱོས་གསལ་བའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སྤོམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། **བཤེས་གཉིན་དུལ་**
བ་ཞི་བ་ཉིང་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྷུག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་
རྟོགས་པ་སྤྲུལ་པས་ལྷན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སློང་ལ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་
ཆོས་བཅུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱབ་བཟང་
པོས་སེམས་ཀྱི་རྟོག་མེད་དུལ་བ། དེ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་
པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་
ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་སློངས་པ་ཉི་བར་ཞི་
བ། སློབ་མ་ལས་དམན་པ་འཇམ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལྷག་པ། གཞན་
གྱི་དོན་ལ་སློབ་བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ། སྤེ་སྤོད་གསུམ་མང་དུ་བློས་
པའི་ལུང་གིས་ལྷུག་པ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོ་
ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། གདུལ་བྱའི་སློ་ཆོད་དང་བརྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྲུབ་སྟེ་
བཤད་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ། རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྟིང་རྗེས་ཆོས་སྟོན་
པའི་ཀུན་སློང་དག་པས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད། ཡང་ཡང་འཆད་པས་མི་ངལ་ཞིང་ཁོང་
ཁྱོད་སོགས་བཟོད་པའི་སློང་ལ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲུལ་བ་ཞི་བ་
ཉི་བར་ཞི་བ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག། ལུང་གིས་ལྷུག་པ་ནི་
ལུང་གི་ཡན་ལག། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཅས་ཆོས་དྲུག་པོ་རང་གིས་བློབ་པའི་ཡོན་ཏན།
ལྷག་མ་བཞི་པོ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱེས་སུ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱའོ། །**གཞན་ཡང་ཐོས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལྷན་པ་མཆོག། །དེ་ལས་གཞན་**
ཡང་མང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་

ཏེ། འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱིས། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ། །ཟང་ཟེང་རྟེན་པ་དོན་
མི་གཉིས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ལྡན་སྟིང་རྩེ་ཆེ། །དཀའ་བ་བཟོད་ཅིང་སྦྱོང་ལ་ཆུང་། །
མན་ངག་ཆེ་ཞིང་ལམ་ལས་གོ་ལ། །རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་དོད་ཆོད་ཤེས། །བཅུ་གཉིས་
ལྡན་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ནི། རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་བཟོན་དུལ་སྟོ་གྲོས་
ཅན། །བཟོད་ལྡན་གཡོ་མེད་སྐགས་རྒྱུད་སྦྱོར་བ་ཤེས། །བཙེ་ལྡན་མཁས་ཤིང་དེ་ཉིད་
བཅུ་མཐར་སོན། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་མཁས་སྐགས་བཤད་སྦྱོད་པ་ཤེས། །སྐགས་
ཀྱི་རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད། མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་
མདོར་བསྡུས་སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད། ལུས་
ངག་སེམས་རྣམས་མ་འཁྱབས་པས་བཟོན་པ། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་
དུལ་བ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན། སྟོབ་མའི་བྱ་བ་ལ་བཟོད་
པ་དང་ལྡན་པས་ཁོང་མི་བྱོ་བ། རང་གི་ཉེས་པ་བཅབ་པའི་གཡོ་དང་གཞན་བསྐྱབ་པའི་
བསམ་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པས་བྱང་བ་སྟེ་དུག །ཁྱད་
པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ལས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དུག་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པ། གཞན་ལ་སྟིང་བཙེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཐུན་མོང་
བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འད་ཅི་རིགས་པར་མཁས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུའི་
མཐར་སོན་པ། བསྟན་སོགས་དག་པར་བྱས་ཤིང་དབང་བཀུར་བའི་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས་པ། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་མ་མའི་ཚུལ་དང་
མཐུན་པར་སྐགས་བཤད་པའི་སྦྱོད་པ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
ནས་བསྟོམས་པས་དག། ཐུན་ཁྱད་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་པས་བཙོ་ལཱ། །དེ་ཉིད་བཅུ་
ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དེ་ཉིད་

བཅུ་ནི། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་ལམོར་ཉིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ། སྤངས་
 སྤྲོས་སྤྲུགས་དང་འདུག་སྤངས་དང་། ། བཟླས་བརྗོད་སྦྱོན་སྤྲུག་གཏོར་མ་དང་། །
 ལས་ལ་སྦྱར་དང་སྦྱར་བསྦྱ་བའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ཆོ་གའི་དེ་ཉིད་བཅུ་
 གྲུང་གི་དགོངས་པ་ཏེ་སྤྱི་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་འབྱུང་བ། སྦྱར་བ་དབང་བསྦྱར་
 གཏོར་མ་བཟླས་བརྗོད་དང་། བྱིར་སྦྱོག་པ་དང་དཀྱིལ་ལམོར་སྦྱབ་པ་དང་། སྤྲུག་སྦྱོང་
 བ་དང་གཤམ་གསུག་སྤྲུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཅུ་ཞེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །
 ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་རྒྱུད་འབུམ་ལྡེ་དགོངས་པ་རིན་
 ཆེན་འབར་བ་ལས་འབྱུང་བ། རྩོམ་རྩེ་ལྟེ་ཡེ་ཤེས་དང་། ། ལྟ་དང་དཀྱིལ་ལམོར་
 སྦྱོན་སྤྲུག་དང་། སྤྲུགས་དང་རྩལ་ཆོན་གཏོར་མ་དང་། ། དབང་བསྦྱར་དེ་ཉིད་བཅུ་
 རིག་པས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲུལ་ཅུ་ཐམ་པའོ། ། ཡང་ན་རབ་
 གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྩོམ་རྩེ་སྤྲུག་ལས་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཅུར་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་
 ཡོ་གའི་ལུགས་ཡིན་ལ། སྤྲུག་རྒྱུན་ལས། ཕྱིར་སྦྱོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ། གསང་བ་
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ། ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་དང་། ། གཏོར་མ་རྩོམ་རྩེ་བཟླས་པ་
 དང་། ། དྲག་ཤུལ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། ། རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་ལམོར་སྦྱབ། །
 གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱི་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་
 བཟུང་གི་རྒྱུད། མཉམ་སྦྱོར་འགྲེལ་པ། མན་སྟེ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་པའི་དཀྱིལ་
 དབང་དུ་བྱས་པར་མི་སྦྱོང་ཡབ་སྤྲུལ་བཞེད་དོ། ། **ཡང་ན་མཛོད་གསུམ་ལྡན་ཞིང་རྩེ་བོ་**
རྩོགས། ། གཉིས་ལྡན་རྒྱུད་དང་ལས་མཁས་དྲོད་ཚད་འཆང་། ། ཡང་གསང་སྤྲུགས་
སྤྲུག་འབྱུང་གི་ཕྱོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དམ་པའི་མཛོད་གསུམ་ལྡན་པ་སྟེ།
དེའང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་རྩོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉིང་

འཛིན། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཚིག་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཡང་ན་བསྐྱེད་
པའི་མཛོད་མ་དུ། རྫོགས་པའི་མཛོད་ཨ་ལུ། ལྷ་བའི་མཛོད་ཨ་ཏི་གསུམ་ལ་མཁས་
པ། ཡན་ལུས་ཟབ་མོའི་དབང་གི་ཚུ་བོ་རྫོགས་པ། གསང་སྤྲུགས་ཡལ་བར་མི་འདོར་
ཞིང་སྟོད་ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེར་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་སྟེ་ལ་མཁས་གིང་ལུང་
གི་དོན་ཁྲོལ་བ། ཐིན་ལས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཚིག་ཁྲིགས་ལ་མཁས་པ། སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་
མན་ངག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བྱོད་རྟགས་འཆང་བ་སྟེ་མཛོད་གསུམ་སོ་སོར་བབྲང་བས་
རང་བཞིན་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དུ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་ལས་
བཤད་དོ། **མདོར་ན་བརྒྱུད་པ་དམ་ཚིག་མན་ངག་ལྡན། །རྒྱུད་དོན་རིག་པ་གསུམ་**
ལས་དགེ་སྦྲོང་མཚོག །སྤྱི་མའི་མཚན་ཉིད་རི་སྐྱད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་
ན། དོ་རྗེ་འཆང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟོན་གྲོལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་ཅིང་དམ་སེལ་གྱི་
སྟོན་མ་ཞུགས་པ། སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ། བརྒྱུད་པ་ནས་
བརྒྱུད་པར་བྱུང་བའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་པ། གཞན་ཕན་སྟོང་རྗེའི་བྲགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདུའོ།
མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་ཏེན་ཡང་དགེ་བསྟེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྲོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི་ས་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་ཐ་མར་གསུངས་ཏེ། དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། ས་ཐོབ་མ་
གཏོགས་ཁྲིམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོས་སྤྱི་མར་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ཡོངས་ཤེས་པས། །
གང་ཞིག་རྟགས་ཅན་བྱ་བ་ཉིད། །ས་ཐོབ་མ་གཏོགས་སྟོབ་དཔོན་ནི། །ཁྲིམ་གནས་
གང་ཆེ་མཆོད་བྱེད་པ། །དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲུས་
མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་ལས་
འཕགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ན་འབྲིང་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྲོང་ཁོ་ན་མཚོག་ཡིན་ཏེ། དུས་
ལའོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་བརྟན་ཅི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དགེ་སྦྲོང་མཚོག་

ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཁྱིམ་གནས་དེ་ལ་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །**ཁྱད་པར་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་གང་། །རྒྱུད་ལ་སྦྱིད་ལུས་དཔལ་**
ལྡན་སྤྲེལ་སྟེ། །ཁྱད་པར་བྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་གང་དེ་སློབ་མའི་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱིད་པར་ལུས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་
 དཔལ་ལྡན་སྤྲེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་ཞལ་
 འདི་གང་གི་ཐུགས་དང་ཞལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་སྤྲེལ་འོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མ་སྒྲོར་གྱུར་པའི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་འདི་ཉིད།
 གང་གི་ཞལ་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་རིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་བྱས་
 པ་བཞིན་དུ་སློབ་མའི་སློ་ལ་འགོད་པར་ལུས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐུགས་
 ལ་བཞུགས་པས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རོ་བོར་རྟོགས་པ་སློབ་པར་ལུས་པ་
 རྟགས་ཀྱི་རིས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་སྤྲེལ་མ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
 དཔལ་ལྡན་སྤྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། **ཕྱོག་པ་སྦྱོན་ཅན་**
སྤངས་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་ཆོད་དཀོན་ཡོན་ཏན་མང་བ་བཟུང་། །གོང་
 སློས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ལས་ཕྱོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
 གྱུར་པ་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་འདུ་འཛི་སྟན་གྲགས་ལ་
 སོགས་པ་ཆེ་ཡང་དབྱེད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ལ་སྦྱོན་སྤྲེལ་མར་འབྲེལ་ནའང་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བཞག་ཅིང་། མ་འབྲེལ་ན་ཐོག་མ་ནས་མི་བསྟེན་པར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ས་
 རྒྱ་པའ་ཆེན་གྱིས། སངས་རྒྱས་བརྟན་བཞིན་མི་བྱེད་པའི། སྤྲེལ་མ་ཡིན་ཀྱང་བཏང་
 སྟོམས་བཞག། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྟན་རྒྱུད་ལས། ད་རྒྱལ་དང་
 ལྡན་སློབས་ཐེལ་མནན་དམ་ཆོག་རྣམས་བྲལ་རྗེས་ལ་བརྟམ་ཞིང་ཐོས་པ་དག་ཀྱང་

མེད། སློབ་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་མཚོག་གི་བདེ་བའི་གནས་ལས་
སེམས་ཉམས་དབང་མ་བསྐྱར། ལོངས་སློད་དག་ལ་ཀྱན་ཆགས་བག་མེད་རྩལ་མོའི་
ཚིག་དང་བཅས་ཤིང་དབང་པོའི་དོན་དུ་འདོད་ལྡན་པ། །དེ་ཉིད་དཔུལ་བ་བཞིན་དུ་
སློབ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ནི་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པས་
མཚོན་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གཤམ་པར་བྱས་ལ་སྤང་ངོ་། །ལེགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དུས་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་དེ་ལྟར་མ་
ཉིད་ཀྱང་སློན་ཏུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་མང་བ་སྤྲུལ་བ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་བསྟན་པ་
ལས། རྩོད་ལྡན་དབང་གིས་སྤྲུལ་མར་སློན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་
དང་བྲལ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་དབྱེད་ནས། །ཁུ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །

ལྷ་པ་གང་གིས་སྟོན་པ་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། བསྟན་
བྱ། སྤང་བྱ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སོར་ཐར། བྱང་སེམས། རྟགས་ཀྱི་སློད་རུང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། **སོ་ཐར་སློད་ལྡན་སྟོམ་པའི་བར་ཆད་མེད། །སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པའི་**
སློད་དང་ལྡན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟོམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་འགལ་རྒྱུན་བར་
ཆད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྤྱིར་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཁྱད་པར་
སུམ་བརྒྱུ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་གྲུས་ཚུལ་བྱིས་མ་ཡང་དག་དང་། །བསམ་གཏན་
དང་ནི་འདོན་ལ་རྟག་བརྩོན་དང་། །གྲིམས་ཤིང་དུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྟོམ་
བརྩོན་གནས་པའི་ཚོས་ལྡན་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཁན་པོ་དང་ཁྱད་
པར་གནས་པར་གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་རྟག་ཏུ་གྲུས་པ། ལྷུང་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བཞི་
སྤངས་པས་ཚུལ་བྱིས་མ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ལུས་པ། སྤང་བ་བསམ་གཏན་དང་གྲོག་

པ་ཁ་ཉོན་ནམ་འདོན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ། སློ་ཤིན་ཏུ་གྱིམས་ཤིང་རྒྱད་དང་ཀུན་
སྦྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་དུལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྒོ་བ་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་
བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་ལྷན་ཤིང་མི་ཉམས་པར་གནས་
པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྦྱོད་གྱུར་དང་བརྩོ་སློ་གྲོས་ལྡན། །སྦྱོད་པ་སྦྱོད་
བཟོད་རང་ཞི་དོན་མི་གཉིར། །བརྩོན་ལྡན་སྦྱོར་ཉིད་ཐོས་ལ་དགའ་བ་ཡིན། །བྱང་
སེམས་གྱི་སྒོམ་པའི་སྦྱོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་དང་དགའ་བའི་བཤེས་
གཉིན་ལ་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བརྩོ་བ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་
དང་ལྡན་པ། བསྐྱེད་དོས་བཞི་དང་པར་ཐྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མི་ཞུམ་པར་སྦྱོད་པར་བཟོད་པ། རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཙམ་དོན་དུ་མི་
གཉིར་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ། བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་
ཆད་པ་དང་ལྡན་ཅིང་ཟབ་མོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་ན་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྦྱེ་བ་ནི་
རིགས་སད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལྟོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་
ཤེས་དང་། །རྒྱ་སྦྱར་ལས་ནི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
གཟུར་གནས་སློ་ལྡན་དོར་གཉིར་བ། །ཉན་པོ་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་རང་
གི་ལུགས་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ལུགས་ལ་སྤང་བའི་སྤྱོགས་ལྷུང་མེད་པས་གཟུ་བོར་
གནས་པ། ལེགས་བཤད་ལས་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལས་ལྷར་སྤང་གཉིས་
འབྱེད་པའི་སློ་དང་ལྡན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་གཉིར་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་
ཚང་ན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ལ། དེ་གསུམ་མི་
ལྡན་ན་བཤེས་གཉིན་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཀྱང་སྦྱོན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོང་རུང་དེ་སྟེང་སྒྲ་མར་གྲུས། །གསང་བྱལ་སྒྲོ་ཆེ་དམ་**
ཆོག་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན། །གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོང་རུ་རུང་བ་ནི། བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་རུ་སྒྲ་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ། ཟབ་མེའི་ལྷ་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་
གསང་བྱལ་བ། གསང་སྒྲགས་དོན་ལ་བེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་
བ། སྒྲང་སྒྲང་གི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་ལྷུས་པ་རྣམས་སྤྱི་ཅི་རིགས་པར་འདུ་
ལ། བསྐྱས་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་དོར་བེད་སོགས་ལས་ནི་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །སྒྲ་
འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྒྲུ་འབྱུལ་ལས། རྟོན་པ་མཆོད་བརྩོན་རྟོགས་པ་གསལ། །དམ་ཆོག་
སྒྲགས་དང་བྲུག་རྒྱ་རྣམས། །མ་ཉམས་ཤེས་ཤིང་ཡོ་བྱད་ལྷན། །ཞེས་པས། རྟོན་
པ་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པས་དབང་རྣམས་རིམ་པར་བློབ་པ། ལུས་སྒྲོར་དང་རྟག་སྒྲོར་གྱི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བློས་བསམ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ། རྟོགས་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་རྣམ་པར་
དབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བ། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་
མ་ཉམས་ཤིང་། སྒྲགས་དང་བྲུག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་རུ་རྒྱུད་ལ།
མཐུན་སྦྱར་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་ལྷན་པ་དག་ལམ་འདིར་གཞུག་པར་བྱ་བའི་སྒྲོང་ལྷན་རུ་
བསྐྱབ་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ཞར་བྱང་བཅས་བཤད་པ་ནི། **སྒྲོན་སྤངས་འདྲེས་ལ་དད་**
སོགས་ལྷན་པ་བཟུང་། །སྒྲོབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལས་ལྷོག་པ་ནི་སྒྲོན་དང་བཅས་
པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤོམ་འབྱུང་ལས། སྟིང་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁོ་ལ་གདུག །ཁེངས་
དང་མ་བསྐྱམས་རྣམ་གཡེད་ཅན། །མ་རུང་མོངས་པ་སྟོམ་ལས་ཅན། །གཞན་གྱི་
སྒོག་ལ་བརྩེ་བ་བྲལ། །པ་རོལ་རྗེས་ལ་མངོན་པར་ཞེན། །སྒྲ་མས་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་
བྱ། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྷ་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟམས་སྒྲུ་ཅན་དད་པ་མེད། །སྒྲགས་ཀྱིས་
སྟོམ་ཞིང་སྒྲིགས་བམ་མཐོང་བས་ཁེངས། །དད་པ་མེད་དང་དབང་བསྐྱར་དམན་པ་

ལ། །གདམས་པའི་རིམ་པའང་དེ་ལ་བཟོད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 སྒྲིན་ཡོན་འདྲེས་པ་ལ་དད་པ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་དོན་གཉིས་ལྡན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་མ་ཚང་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲི་རྒྱད་ལས། སྒྲོ་བ་མ་ཡན་ལག་མ་
 ཉམས་དང་། །ལྟག་པར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །ནད་མེད་རིགས་ནི་བཅུན་པ་དང་། །
 དད་ཅིང་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་པ་དགོན། །དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་གང་དད་ཅིང་། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལ་དགའ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །ཆེན་
 པོ་དེ་དག་མདོར་བཟུང་རོ། །བདེ་གཤེགས་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ། །དོན་གཉིས་
 བཅོན་པ་སྒྲོ་བ་མ་ནི། །གཟུགས་ངན་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་ཡང་། །སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་
 གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་
 བརྟག་པ། དེ་ནས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་དཔོན་སྒྲོ་བ་འབྲེལ་བརྟགས་ནས།** །དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དཔོན་སྒྲོ་བ་ཚོགས་པ་ན་ཐོག་མར་
 ཡས་མས་སུ་འབྲེལ་བརྟག་པ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། སྤྲ་མ་
 དང་ནི་སྒྲོ་བ་མ་དག །མཚུངས་པར་དམ་ཚིག་ཉམས་འགྱུར་བ། །དཔའ་བོས་དང་པོར་
 སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་། །སྒྲོ་བ་མའི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱུ་ཆེན་ཐིག་
 ལེ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྲ་མ་ཡིས། །འབད་པས་སྒྲོ་བ་མ་བརྟག་པར་བྱ། །རི་ལྟར་
 ཐེག་ལ་སོགས་པས་གསེར། །བརྟག་མཁས་པས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རི་ལྟར་བདེ་ལྡན་
 ལུ་མོ་ནི། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་མ་བརྟག་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐམས་ཅད་རབ་འབད་དེ། །པན་
 ཚུན་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 བྱུད་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྲ་མས་སྒྲོ་བ་མ་མ་བརྟགས་པར་སུ་རུང་ལ་དབང་བསྒྲུར་

ན་སྒོད་མིན་གྱིས་དམ་ཚིག་མི་བྱབ་པས་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྤང་ཞིང་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་བགལ་གས་ཀྱི་འཆོ་བ་སོགས་ཉིས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། སྒོ་བ་མས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་ལས་དབང་སྒྲངས་ན་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་ཚིག་སྤང་མི་བྱས་པས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཙུ་བ་ཆད་པ་དང་། ལམ་རན་པར་དགྱི་བས་དལ་འབྱོར་ཆུད་འཛེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐར་འདོད་རྟེན་བཀྱར་རིམ་གྱོ་སྐྱབ་པས་བསྟེན།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཛོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ར་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསེ་ཕྱིར་སྒྲན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་དོན་དུ་གཉིར་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་གཉིང་ཚུགས་པས་གཡོ་མེད་པར་བསྟེན་བཀྱར་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་ནི། བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྟེན་པ་བཀྱར་སྟེ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། །སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དོན་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྟེན་པ་སྟོབ་པ་ནི། བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་ཡོད་ཅིང་འབྱོར་ན་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པས་སྤུལ། དེར་མ་ཟད་བྱ་དང་རྒྱུད་མ་རང་ལུས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་འབྱུལ་དགོས་པར་གསུངས། བཀྱར་སྟེ་འི་རིམ་པ་ནི་མཐོང་བྱག་དང་ལྡང་པ་དང་བསྐྱུས་པ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་གྱུས་པའི་སྒྱོད་ལམ་བསྟེན་ཅིང་། སྒྱའི་གྲིབ་མའང་འགོམ་པར་མི་བྱ་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒོས་ཏེ་ན་བཟའ་བ་ཞུགས་གདན་ཉིར་སྒྱུད་མཆིལ་ལྟམ་བཞོན་པ་གཟུངས་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀས་མ་གནང་བར་མི་འགོམ་མི་

སྤྱད་ཅིང་སྤྱན་སྒྲུབ་ཉལ་བསྟེལ་མཆིལ་སྒྲུབ་པ་འདོར་བ་སྒྲོག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་
བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲས་པའི་སྤྱད་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱང་། གཉིས་པ་
འི་མ་གྲོ་བ་ཞི། དུག་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱས་པ་ཀུ་མཉེ་དྲིལ་ཕྱིས་སོགས་འབྲལ་གྱི་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་ཞི་དེས་དང་ཡིད་གཞུངས་པར་བྱ། གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་
པ་ནི། སྤྱ་མས་བསྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་པ་བཀའ་སྒྲོ་བ་དེ་བ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཅི་འགས་པར་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ནི་སྤྱ་མ་
རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྟན་བཀའ་གྱི་མཆོག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱབ་
པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟེན་སོགས་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟོང་
པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་
སྒྲོ་བར་བྱའོ། རྟེན་ནས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །
ཁུར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་སྒྲོ་བས་ས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཅི་བསྒྲོ་བ་ཉན་
པར་བྱན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། འགས་པས་དགོས་པ་བསྐྱབ་
པ། ཕན་ཡོན་གྱི་ལུང་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆངས་སྤྱོད་འིལ་པོ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་དག ། ད་ལྟ་བཤེས་**
གཉེན་ང་བསྟན་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས། ། ཁྲོལ་བའི་འགས་པ་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་འིལ་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ང་བསྟན་པས་སྤྱི་དཔའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཆོགས་མེད་པར་གྲོལ་བའི་འགས་
པའམ་དཔེ་ལ་ལྟོས་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ དེས་ལེགས་པར་གསུངས་
ཤིང་གདམས་པར་མཛད་དེ། མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་

གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཚངས་པར་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཚངས་པར་སྟོན། །
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་དེའི་བྱིར། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
བགྱི་བཤེས་གཉེན་ལ། །བསྟེན་ནས་རབ་རྒྱུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། **གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་མང་།** །དེ་ལས་
གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་
མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བློན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རན་འགྱོར་མི་ལྟར་། བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་བྱེད། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྒྲོག །འཁོར་
བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་འདོན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལས་འགལ་བར་མི་
བྱེད། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མདོན་པར་འཕགས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
བྱབ་པར་དགའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་མཆོན། ལུང་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཀྱང་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་པ་བསྟེན་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡང་དག་ལམ་རྒྱུད་སྤང་དོར་དམིགས་རྣམས་བྱེད། །ཆོགས་
རྫོགས་སྒྲིབ་སྤྱངས་བར་ཆད་རབ་ཞི་ཞིང་། །རང་ཡང་སྤྱི་བོ་དམ་པའི་གནས་ཐོབ་
ནས། །ལྷུང་དུ་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགུས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་མི་ཐོངས་པ་དང་རན་འགྱོར་མི་ལྟར་བ་དང་ལས་རན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱབ་
པར་དགའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྱུན་པ་དང་ལྷན་
པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་རྗེ་མཐོ་རྗེ་མཐོར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་

ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་
 བཀྱར་བས་ནི་དན་འགྲོ་མྱོང་བའི་ལས་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཕྱལ་
 ཅོམ་མམ། མི་ལམ་དུ་མྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འབྱོར་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ལུས་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །བརྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཆེ་འདིར་ནད་དང་
 གདོན་དུ་མས་འཆེ་བ་དང་བྱི་མར་དན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མྱོང་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་མ་སྦྱིས་པ་རྣམས་མི་སྦྱི། སྦྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་
 བ། ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ་སྟོབ་དཔོན་
 ལ་སྟོབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་ཇི་ལྟར་
 དེ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་པས་སྟོན་ཏོག་གི་སྟོ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ལས་ལྟག་པའི་གྲུས་
 པ་ཆེན་པོས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 རྟེ། གསང་འདུས་ལས། རྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་བས།
 སྤྱི་མའི་པ་སྤྱིའི་ཁུང་བྲག་ཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་འབྱུང་
 བའི་མདོ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྱ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 བོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། མདོར་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་
 པ་དང་། རྟེན་དན་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་
 དང་། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་སོགས་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྱིར་ཡུལ་མཆོག་སྤྱི་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་དང་། ནད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱབ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་དང་། ཕ་མ་རྣམས་ལ་བསོད་

ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་། སྟོབས་ཆེ་སྟེ། མཛོད་
ལས། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། འན་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། སྦྱིས་མཐའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་
ངོ། །

བརྒྱད་པ་འགལ་ལྷ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་དང་།
བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ངོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ངན་དག་སྤང་ཆུང་ཞིང་སྟོགས་རིས་ཆེ། །མཆོག་འཛིན་བདག་**
བསྟོད་གཞན་སྟོད་སྤྲིག་པའི་བཤེས། །སྤྱིར་སྤྱོད་པ་དང་མཁན་སྟོབ་དང་གྲོགས་མཆེད་
ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདིར་སྤང་ལ་ཞེན་ཅིང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད་བ་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ལྟར་སྤང་བཟང་
པོའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྷན་ཀྱང་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ། རང་རྒྱུད་ངན་པ་
དང་། དག་སྤང་ ཆུང་བ་དང་སྟོགས་རིས་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་ལྷ་བ་དང་ཆོས་ཁོ་ན་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཆོས་
ལུགས་གཞན་ལ་བྱུང་གིས་སྟོད་ཅིང་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་
གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་བསྐྱམས་པ་དག་ལ་སྟོད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་དག་དང་འགྲོགས་
པ་ན། རང་ཡང་དེའི་སྟོགས་དང་བཤེས་འདྲིས་བསྟེན་པས་དེའི་ཉེས་པ་ཞར་ལ་འགོ་
བས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ངན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། མི་ཡི་མདུན་ན་ཉ་རུལ་
ལ། །ཀྱུ་ཤ་ཉིད་གིས་དམ་དགྱིས་པ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། ཀྱུ་ཤ་ཉིད་ཀྱང་
དེ་འདྲར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་བསྟེན་པས། རྒྱུན་དུ་དེ་འདྲར་འགྱུར་
བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། དགོ་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དང་

ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའམ། གཏམ་སྒྲ་བའམ། གྲིབ་མས་ཐོག་པ་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པའི་བཤེས་འདིས་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ངོ་ཤེས་གཉིན་པོས་གཞོམ།** །ཡང་དག་པའི་
ཆོས་དང་སྒྲ་མ་སྤང་ཅིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དཀོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཆོ་བའང་
མང་། །ཐེག་པར་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཙན་སྒྲོ་ཆུང་བ། །ཀྱང་ཞིག་དཀོན་པའི་
རིན་ཆེན་འདི་ནི་མ་རྟེན་པ། །དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བྱིར་བདུད་ནི་སྒྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་བདུད་ཉོན་མོངས་སོགས་བཞི། བྱེ་བྲག་བྱི་ནང་གསར་བའི་
བདུད་དྲུག་གསུམ་བཙེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་མན་ངག་ལས་གསུངས་ཤིང་།
བདུད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ། ལས་དང་སྒྲིད་ཡུལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟགས།
ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱམས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་པ་ལས།
སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་བཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་རྟོག་ཅིང་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་
མི་འདོད་པ་དང་། དབྱེན་དང་བྲེ་མོ་ལ་སོགས་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་བསྐྱེན་པ། བཟའ་བཏུང་
གནས་མལ་ཆོང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡང་བ་དང་། གཉིད་རླུགས་ལེ་ལོའི་
དབང་དུ་བྱིང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་
པ་རྣམས་ནི་བདག་གི་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྒྲ་
མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ལ་དད་གྲུས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་
ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས། རྣམ་རྟོག་དང་གཡང་བའི་གཞན་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་
གཉིན་པོའི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་པས་བདུད་གཞོམ་པ་མཁས་པར་བྱའོ། །

དགུ་པ་དད་པ་བསྐྱེན་པར་བཤད་པ་ནི། **དང་བ་ཡིད་ཆེས་འདོད་པའི་དད་**

པ་བསྐྱེད། །སྤྱིར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉིན་བསྐྱེན་ཅིང་ལམ་ལ་བརྩོན་པའི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་དད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་མདོ་ལས། དད་པ་སྡོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཚུ་བོ་རྣམས་ལས་སྦྱོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་བའི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་སྤང་གི་ཡུལ་འཇུག་ལྷོག་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་མངོན་པར། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དང་བའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ་རྣམས་སྤྲོས་པ་ལས། དང་བོ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྱི་མར་མོས་ཤིང་སེམས་དང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་དང་། རྫོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདུལ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྡོད་མཆོག་ཡིན། །ཅིས་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་མི་གཏོང་བ་ནི་དད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དན་ཡོན་ནི། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ། མི་ཁོས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དད་པ་དང་ལྡན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལར། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་ལ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱི་ན་མེད་ལ་དད་གུར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་

ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་དུ་རིག་ནས་དེའི་དུང་དུ་
གཤེགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
མདོར་ན་དད་པ་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སྦྱིད་ཅིང་འཕེལ་
བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་བསྟེན། འགྲིབས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤངས་ལ་སྦྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟན་
པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བཅུ་པ་ཆོས་འཆད་ཉན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་བཞི།

སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ། འཆད་ཉན་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་
སྦྱོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོབ་དཔོན་དང་། སྦྱོབ་མའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དམ་ཆོས་འཆད་པའི་སྦྱོར་བར་བཞོད་པ་བཤམ།** །**བདུད་རིས་**
ཆར་བཅད་ཀུན་སྦྱོད་དག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། དང་པོ་བཞོད་པ་
བཤམ་པ་ནི། དམ་ཆོས་བསྐྱེད་དཀར་པོ་ལས། གཙང་ཁིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་བྱོགས་
སུ། །མཛེས་པའི་བྲི་སྟན་ལེགས་པར་བཤམ་ནས་ནི། །གོས་བཟང་ཡིད་འོང་གཙང་
མ་རྣམས་བགོས་ཏེ། །བཙོས་མའི་རས་སོགས་རྣམ་པ་མང་བཏིང་ནས། །རྐང་རྟེན་
བཅས་པའི་བྲི་ལ་འདུག་ནས་ནི། །ཅི་གཅིག་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ནང་དུ། །ཟང་
ཟིང་རྟེན་དང་གྲགས་ལ་མི་སེམས་པར། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལེ་ལོ་མེད་པར་སྟོན།
།ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདུད་ཆར་གཙོད་པ་ནི། སྦྱོ་
གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བདག་ལ་སྤྲོན་པ། ཆོས་ལ་སྤྲོན། ཉན་པ་པོ་
ནད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པ་སྟེ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིད་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་རིས་ཀྱི་ལྟ་འོང་བར་མི་

ནུས་པའི་སྐྱགས་བསྐྱག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀྱུན་སྦྱོང་
དག་པར་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཉལ་བ་དང་། བསྟེས་པ་དང་། རྐང་བརྒྱངས་ལ་སོགས་པ་
སྤངས་ཏེ་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། དག་སྐྱེ་མང་པོ་
དང་། སྐྱོས་པ་དང་། རྐང་གདངས་ཞན་པ་དང་། སྐྱ་གསང་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་
པ་སྤངས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་གསལ་ལ་དག་པར་བཤད།
ཡིད་ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་ལྷ་ཉི་ཉིང་འཛིན་སོགས་སྐབས་དང་བསྟན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལན་བདེ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་
དབབ་བོ་སྟམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཡོན་དབུལ་སྦྱོང་ལམ་བསྟན་ཅིང་དགའ་བ་བསྐྱོམ།** །སྟོབ་མའི་
བྱ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དག་པའི་ཡོན་དབུལ་བ་ནི། གནས་ལུ་ས་ལ་འདུད་པའི་
ཕྱག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱ་ཡོན་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་དམིགས་པའི་
མཆུལ་ལུལ། གཉིས་པ་གྲུས་པའི་སྦྱོང་ལམ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱེས་རབས་ལས། རབ་
ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་
ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། ཆོག་ནི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་བཞིན། །བྱི་མེད་རབ་ཏུ་དང་བའི་
ཡིད། །གྲུས་པས་བསྐྱེད་དེ་ཅི་གཅིག་བཏུང། །ནད་པས་སྦྱན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །
རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉན་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉལ་བ་དང་། བསྟེས་པ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ཏེ། ཅོག་ཤུའམ་ཤུས་
མོ་བཙུགས་ཏེ། གྲུས་པའི་སྦྱོང་ལམ་དང་ལྷན་པས་དག་སྦྱོབ་བ་བཅད་དེ། །ཡིད་ཅི་
གཅིག་པས་ཉན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་
ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་འབྱུང་བ་བརྒྱ་
ལམ་ཡིན། །མི་ཡི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། །ཀྱེ་མ་དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ཉན་པ།

།འདི་འདྲ་འཛིག་རྟེན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་དེ་དག་ཚོགས་
ནས་ཚོས་ཉན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པས་ཉན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད། སྒྲོ་བ་
མས་གྲས་པས་ཉན། གཉིས་ཀས་ཡར་བྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་
ཐབས། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། མཁས་པའི་ཤེས་
རབ། བརྟེན་པའི་བསམ་པ། སྒྲོ་བ་བ་བཟོད་པ་ལྡན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **དངོས་གཞིར་མཁས་པ་གསུམ་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་ཚོས་འཆད་
པའི་དངོས་གཞིར་འཆད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་གྱི་ཐོག་མར་མཁས་པ་གསུམ་ནི།
བཤད་བྱ། འཆད་བྱེད། ཀུན་སྒྲོད་ལ་མཁས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་འམ་སྡེ་སྡོད་
ཀུན་ལ་མཁས་ནའང་ལེགས་མོད་གྱི་འདིར་གང་འཆད་པ་དེའི་ཚིག་དོན་ལུང་རིགས་
མན་ངག་དང་ལྡན་པས་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་
རྩས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་བརྟེན་དག་པ་དང་། གང་ནས་བཤད་
ཀྱང་འབྲེལ། ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་རན། ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འཐད་པ་གསུམ་གྱི་ངག་
འབྲེལ། གཞན་དགའ་བར་རྩས་པའི་དབྱངས་སྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། ངག་ཚིག་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་དང་། །བསྟན་དང་རྣམ་འབྱེད་ཐེ་ཚོམ་
གཙོད། །ལན་མང་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི། །མགོ་སྒྲོས་རྣམ་སྒྲོས་གོ་རྣམས་ལ། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱི་བསྟན་པ་ནི། །འཁོར་གསུམ་གྱིས་ནི་དག་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཉེས་པ་
བརྒྱད་དག་དང་། །བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་མི་གོ་དང་། །སྐབས་
མི་འབྱེད་དང་མ་ངེས་དང་། །ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་མི་གཙོད་དང་། །དེ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་
མི་བྱེད། །སྒྲོ་བ་དང་ནི་སེར་སྣ་ཉིད། །འདི་དག་གཏམ་གྱི་ཉེས་པར་འདོད། །དེ་

དག་མེད་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བཤད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཏམ་གྱི་ཉེས་
པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་བཤད་པ་ལམ། རྣམ་བཤད་རིགས་
པར། བརྗོད་པའི་སྒྱོན་བཅུ་གཅིག་གི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་དང་
ལྷན་པར་འཆད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་གསུམ་དག་བ་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བར་འོས་པས་རང་གི་ཀྱན་
སྒྱོད་ལ་མཁས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཀྱན་སྒྱོད་ལ་མཁས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ཁམས་
དང་བག་ལ་ཉལ་ཤེས་པས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་བཤད་པས་དོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །
བརྩེ་བ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། རབ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་
འདོད་ཀྱི་སྣང་རྗེ། དེ་མེད་ན་གང་འཆད་པའི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཡན་འདོད་
ཀྱིས་ཟང་ཟིང་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཆད་པའི་སྣང་རྗེ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེས་རང་གི་
བཤད་པ་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཡན་འདོད་མེད་ཅིང་ཟང་ཟིང་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཚོས་
འཚོང་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །

བཟོད་གསུམ་ལྷན་པས། ཞེས་པ་ནི། འཆད་དུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་དང་དཀའ་
ལས་ལ་སྒྱོ་བ་མེད་པའི་བཟོད་པ། སྒྲོབ་མས་དྲི་བར་བཟོད་པ། གཞན་གྱིས་བརྩད་
པར་བཟོད་ཅིང་ལན་འདེབས་རྒྱས་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་རྒྱས་པར་
འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་ཚང་བས་བཤད་ན་འཁོར་གྱི་སྒྱེ་བོ་ལ་འཛེབས་ཤིང་
མཛེས་ལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་བཟང་སྒྲོ་བ་མེད་ལྷན་བརྩེ་
བ་ཅན། སྒྲན་པར་རབ་གྲགས་ཆོག་བཟང་ཤེས་ལྷན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཡིན་པ་སྟེ། །བཤད་པས་སྒྱེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞེན་དུ་ལྷམ།།
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་དཁྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **བཤད་པའི་སྒོ་རྒྱུ་གམ།** ཞེས་པ་སྟེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ཟུ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ། དེའི་དོན། དེའི་རྒྱ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ། ཤེས་པའི་འབྲས་བུ། དེ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་རྒྱུ་གམ། རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྐྱུས་
 པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པར་གསུངས། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས།
 དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཆེག་དོན་གསུམ་གྱིས་འཆད་ཅིང་། ལ་ལར་སྒྱིད་པ་ཡན་ལག་
 གི་དོན་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པར་བཤད་དོ། །མཆིམས་པ་ནི། འདི་ལྟར་དོན་བསྐྱུས་པ་
 དང་། གཞུང་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་གི་ངག་
 དོན་སྐམ་ཐོགས་སུ་བསྟན་ཏེ། གང་ལས་འོངས་པའི་འབྲེལ། ཅིའི་ཕྱིར་བཞོད་པའི་
 དགོས་པ། ཅི་ཞིག་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྒྲོབ་
 མ་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཟང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀྱུས་ཀྱི་འཐེམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ངོས་བཟུང་སྟེ། དོགས་སྒྲུབ་གི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 བཤད་ནས། དེས་དངོས་ཤུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེས་སྒྲོབ་མ་ཆེག་ལ་
 མཐས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གིས་གཞུང་དོན་རྟོགས་ཀྱང་། གཞན་
 ཀྱི་ཚོལ་བ་མི་བསྐྱོག་པ་སྲིད་པས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་སྒྲོས་མ་འབྲེལ་ལོ་
 ཞེས་བསམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཚོལ་བ་བཞོད་ནས་དེའི་བསམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་
 གདབ་པ་དང་། ལུང་རིགས་གཞན་གྱི་ལན་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་དོགས་པ་སྐྱངས་
 པ་སྟེ། དེས་སྒྲོབ་མ་གཞུང་དོན་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དགོས་དོན་སྒྱིད་པ་ཁྱད་པར་ཐོག་མར་བརྗོད།** །**བསྐྱུས་དོན་**
གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་དང་ལྡན། །**ཆེག་དོན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒྲུབ་དོན་བཅས།** །
མཆིམས་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་གོ་བདེ་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། །**བརྒྱལ་ལན་ལུང་དང་རིགས་**
པས་གཏན་ལ་དབབ། །**འདི་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་**

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཆད་ཚུལ་ཏེ། དེ་ལས་དང་། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་བརྗོད་
 པས་ཉན་པ་པོ་ཉན་འཛིན་ལ་འབད་པར་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་དགོས་པ་ཉན་བཤད་
 བྱས་པའི་ཡན་ཡོན། བྱད་པར་གྱི་དགོས་པ་བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་
 མར་བརྗོད། གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ངག་དོན་བསྐྱུས་པའི་དོན་
 བྱི་གཞུང་འདིའི་ལག་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་གཞུང་དེ་ནས་དངོས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དོན་
 ཚན་བྱིགས་སུ་བཀོད། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཐོན་གཞུང་དེ་ན་མེད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་
 པས་གཞུང་གཞན་ནས་སྒྲུངས་ཏེ་གོ་བདེ་ཞིང་བཟུང་སྒྲ་བའི་ལག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཐོག་
 མར་བཤད་དོ། །སོ་སོའི་བསྐྱུས་དོན་བྱི་གཞུང་གི་ཐོག་མཐའ་མ་ལུས་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 བྱས་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བཞག། ཁང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་མི་
 འགལ་བར་བྱ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བཤད་དེ་སྤྱིའི་བསྐྱུས་
 དོན་ཚད་ཆེ་བ། བྱེ་བྲག་གི་གཞུང་དོན་གོ་བདེ་བ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཁར་
 ཆིག་གསལ་ལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་བདེ་བ། ངག་ཅུང་བ། ཆིག་སྟོམས་པ། གཟུང་སྒྲ་
 བ་བཅས་ཡོན་ཏན་དུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གིས་བརྗོད་པ་དེ་གཞན་གྱིས་
 རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱ་བར་སྟན་པ་ཞིག་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ཆིག་གི་དོན་བྱི་ལེགས་སྐྱར་ལ་བྱེད་དངོས་ལས་གསུམ། ཡི་གེ་བྱིས་བསྐྱུས་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་དང་། བོད་སྐད་ལ་གང་བཤད་བྱ། གང་གིས་འཆད་
 བྱེད། རི་ལྟར་བཤད་པའི་ལས་གསུམ་དང་སྐྱར་ཞིང་། དེའང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་ཆིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འཆོལ་དགོས་པས་སུན་མོང་བ་མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མིང་
 ཆིག་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོན་བརྗོད་དང་བརྗོད་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱུས་
 བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱུང་བའི་མིང་ཆིག་ཡི་གེའི་སྒྲོས་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 པའི་སྒྲོ་ནས། ཆིག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྐྱུས་ལ། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་

བརྗོད་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དོན་ལྷན་ཆད་འབྲུལ་པ་མེད་པར་འཆད་
 དོ། །བཞི་པ་མཚམས་སྒྱུར་ལའང་གཉིས། ཚིག་གི་མཚམས་སྒྱུར་ནི། ཚིག་སྒྲ་མའི་
 ལུས་པས་བྱི་མ་འདྲེན་མི་ལུས་པའམ། ལུས་ཀྱང་དངོས་སུ་མི་གསལ་བའམ། གསལ་
 ཡང་སྒྱུར་ཚུལ་རྟོགས་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཚིག་སྒྲ་ཕྱིའི་དོན་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེས་གོ་
 བདེ་བར་འཆད་པ་དང་། དོན་གྱི་མཚམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། འགལ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་སམ། སྤང་བྱ་དང་
 གཉེན་པོའམ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཚུན་སྒྱུར་ཏེ་འབྲེལ་ཆགས་པར་འཆད་
 དོ། །ལྷ་པ་བཀལ་ལན་ནི། གཞུང་གི་དོན་སྒྲོབ་མས་རྟོགས་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ལ།
 འདི་དང་འདི་མི་འགལ་ལམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་བའམ་དོགས་པ་ཁོངས་
 བས་བསྐྱང་ས་ཏེ་དེ་དག་གི་ལན་ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བར་བཤད་པའི་སྒྲོན་ནས་
 འགལ་བ་སྤོང་ཞིང་གཞུང་གི་དོན་བཅའ་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་བོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། **སྒྲོ་ཆེན་ཟབ་རྒྱས་སྒྲོ་རྒྱུང་བཟུང་བདེ་
 ཞིང་། གོ་སྒྲ་ཕྱིས་ནས་ཕྱ་ཞིབ་འགལ་འབྲེལ་གཙོད། ཁུམ་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཆོད་
 དང་རྒྱགས་པ་བསྒྲོག།** །སྒྲོབ་མ་དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཚིག་བརྒྱུང་
 ཞིང་སྒྲེལ་ལེགས་པ། དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བཤད། དབང་པོ་བརྒྱལ་ཞིང་སྒྲོ་
 རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཚིག་གཟུང་སྒྲ་ཞིང་གོ་བདེ་བ། དོན་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་ན་བར་སྟན་པར་
 བཤད་ལ། ཕྱིས་ནས་ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བྱུང་བྱང་ཆགས་ཤིང་དཔྱད་པར་ལུས་པ་ན།
 བརྗོད་བྱ་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་ནས་བསྟན་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་གཙོད་ཅིང་བཤད་
 དོ། །སྒྲོ་བརྒྱལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཆེ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་སྒྲོམ་མི་ལུས་པའམ་
 ལུས་ཀྱང་ལོངས་མེད་སྟུང་དུ་སེམས་ཁུམ་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པ་ལམ་ཕྱན་བརྟན་ལ་
 སོགས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་། གཞན་ཡང་། རིག་པ་ནངས་པར་འཆི་ཡང་བསྐྱབ། ཆོ་

འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སློབ་བྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཞོར་ལ་རང་ཉིད་
ལེན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་དུ་གཞུགསྟེ་གཟེངས་བསྟོད། ཆོ་
འདིའི་བྱ་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སེམས་གཡེངས་ཏེ་སྟོད་པ་
རྣམས་ལ་མི་རྟག་པའི་གཏམ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། རན་སོང་གི་
འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་སེམས་ཆོས་ལ་བསྐྱར། གཉིད་སྐྱགས་ལ་སོགས་
པའི་དབང་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གཉིད་སྐྱགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅི་
རིགས་པར་བཤད་ཅིང་ཉེས་པ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སློབ་མས་གྲུས་པར་མཉན་པའི་ཚུལ་ནི། **སྟོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དྲི་མ་**
དུག་སོགས་སྤངས། །ནད་པ་སྦྲན་དང་སྦྲན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག། །དེའང་མདོ་ལས།
ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། **སྟོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་ནས་ཉན་པ་སྟེ།** དེའང་ལེགས་
པར་ཉོན་ཞེས་པ་ནི། **སྟོད་ཁ་སྐྱབས་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟོང་བ་སྟེ།** **སྟོད་ཁ་སྐྱབས་པར་**
བཅུད་མི་ཡོང་བ་བཞིན། ཉན་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་དང་། སེམས་
ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་དང་། གཉིད་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་ཡིད་བསྐྱུས་ཏེ་ཆོས་ལ་ན་
བ་མི་གཏོད་པ་སྤངས་ལ་ཉོན། ཞེས་པའོ། །རབ་རྒྱ་ཉོན་ཞེས་པ་ནི། **སྟོད་དྲི་མ་ཅན་**
ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟོང་བ་སྟེ། **སྟོད་དྲི་མ་ཅན་དུ་བཅུད་སྐྱག་ཀྱང་ཡན་མི་ཐོགས་པ་བཞིན།**
སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཉན་ན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡན་
མི་ཐོགས་པས། ང་རྒྱལ་དང་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་
སྤངས་ཏེ་ཉོན་ཞེས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱུངས་ལ་ཉོན་ཞེས་པ་ནི། **སྟོད་ཞབས་དོལ་དུ་**
བཅུད་མི་ཆགས་པ་བཞིན། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྟོ་སྟེ་ཆོག་དོན་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་ན་ཡན་
མི་ཐོགས་པས། མི་རྣམས་པའི་སྟོ་བ་སྤངས་ལ་འབད་དེ་ཉོན། ཞེས་པའོ། །དྲི་མ་དུག་

ནི། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། འདྲུལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། འོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་
 ཉིད་དང་། བྱི་རོལ་རྣམ་གཡང་ཡིད་བསྐྱུས་དང་། སྟོབས་ཉན་པ་བྱི་མ་ཡིན། ཁེས་
 བཤད་པ་ལྟར་ཉེ་དེ་དག་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་ལ་འདུ་ཞིང་། སོགས་ཁོངས་ནས་སྤང་
 སྤང་གི་བསྐྱབ་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྟོན་བཅུ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་བཅུ་
 སྟག་གིས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལས་གྱི་སྟོན་དང་། མོས་པ་མེད་པའི་དང་། མཆོད་
 པར་མི་འགྱུར་པའི་དང་། བསམ་པའི་དང་། མི་མཐུན་པའི་དང་། འཛིན་པའི་སྟོན་
 སྟག་ བྱི་མ་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ལྟ་ལྟར་བཅས་པའང་གསུངས་སོ། ཆོས་ཉན་པའི་
 ཆེ་སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས་དཔའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ་ལྟར། རང་ལ་ནད་པ།
 ཆོས་ལ་སྦྱན་དང་། སྤྲུལ་ལ་སྦྱན་པ། ཡང་རང་ཉིད་མགོན་པོ། ཆོས་ལ་གྲུ། སྤྲུལ་
 ལ་མཉན་པ། ཡང་རང་ཉིད་རྒྱས་མེད། ཆོས་ལ་ཞོན་པ། སྤྲུལ་ལ་ལམ་མཁན་ལ་
 སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་མཉན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ། **གཉིས་ཀས་ཡར་བྱིན་དུག་ལྡན་དུ་བ་ནི།** གཉིས་ཀས་ཡར་བྱིན་
 སྟག་ལྡན་ཉམས་སུ་ལེན། ཆོས་འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཉན་
 གྱི་ཆེ་ཡོད་ལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྟེར་བ་དང་། དེའི་ཆེད་
 དུ་ཡོན་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཉན་བཤད་གྱི་མི་མཐུན་བྱོགས་སྤོང་པའི་
 རྩལ་བྲིམས། ལུས་ངག་གི་དཀའ་སྤྱད་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བཟོད་པ། ཉན་བཤད་ལ་སྦྱོབ་པའི་
 བརྩོན་འགྲུས། ཆོས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན། ཆོག་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཡོད་ལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་དང་། སྟོབ་མའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྗེས་ནས་བཟོད་གསོལ་བསྟོབ་བ་རྒྱ་ཡིས་གདབ།** ཆོས་ཉན་
 བཤད་བྱིན་པའི་རྗེས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བགྱི་འོས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནོངས་པ་

བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། །བདག་གིས་སྤྲིག་པ་ཅི་
བགྱིས་པ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱན་རླུང་མཆིས་ནས་སུ། །བདག་གིས་དེ་དག་བཤགས་
པར་བགྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་སོགས་སམ།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གསུང་། ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་བཤད་འདི་ལས། །
བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་ཀྱང་ཐེག་མཆོག་
དམ་པའི་ཆོས། །རིན་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྣོད་གྱུར་ཅིག །ཅིས་སོགས་རྣམ་པར་དག་
པའི་བསྐྱོ་སྤྱོད་བྱུང་། །གསུམ་པ་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་གདབ་པ་ནི། །འཇུག་པ་ལས།
སྤྱན་པ་སྤྱན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་སྤྱན་ཅེས་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་
གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་མའི་བྱ་བ་ནི། **སྤྱོད་མས་ཡོན་དབུལ་བསྐྱོ་སྤྱོད་དཔེས་བསྟེན། །**
སྤྱོད་མས་བྱ་དགོས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། །དང་པོར་གཏང་རག་གི་ཡོན་དབུལ་བ་ནི།
བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་དཔེ་ལས་ཐུག་དང་གཏང་རག་གི་མཆུལ་ཅི་རིགས་པར་དབུལ་ལོ། །
གཉིས་པ་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི་སྤྱར་དང་འདྲ་བ་ལས་བཤད་ཅེས་པ་ཉན་པའི་
ཆོག་ཏུ་ཁ་བསྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བརྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་
དཔེ་ལས་དང་བཅས་དབེན་པར་སོང་ལ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་རྒྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤངས་ལ། གང་ལ་ཉན་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་པར་བྱུང་། །བཀྲལ་པར་
བྱུང་། །འབྲི་བར་བྱུང་། །ཡིད་གཉིས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་དྲི་བར་བྱུང་། །ཆོས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ནས་གཏང་རག་དང་བཅས་པས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱུང་། །ཞེས་ཆོས་ལ་
འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་། །

བཞི་པ་ཡན་ཡོན་ནི། **ཐོས་བསམ་ཉན་བཤད་འཛིན་ཅིང་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲེལ་**
མར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ཕན་

ཡོན་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྡན་ཡོད་དེ། ལུང་པོ་

ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེའི་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་

གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིས་རབས་སོགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་

ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཆོས་ཉན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྣམ་པར་རིགས་པ་

ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྡན་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པ་

ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོམ་ཉི་སྤོང་

བ་དང་། ལྟ་བ་བྱང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྲིས་ཆིག་དང་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་

པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྱིར་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བསམ་

གྲིས་མི་བྱབ་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་སོ། །བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ། སེམས་ཅན་ལ་སྒྱུན་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་

བ། བསོད་ནམས་འཕེལ་ཞིང་མདོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་

འཕྲོས་ཏེ་ཆོས་སྒྱུན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་

བཤད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་གསང་བ་བསྟན་པ་ལས། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་

ཀུན་གྲིས་ནན་ཏན་དུ། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བར་བརྟེན་མཛད་ཀྱང་། །མཐར་མི་ཕྱིན་པར་

འགྱུར་བ་ལགས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ། །ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉན་

བཤད་བགྲིས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞི་དུས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་བ་བྱིས་གཞོན་

པ། ལམ་དུས་སུ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ། འབྲས་དུས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཐོབ་པའི་ལུང་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐ་ན་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་
དགོན་པའི་ཚུགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་བསམ་ལས་འདས་
པར་གསུངས་སོ། ། སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྱམས་པ་ནི་གིན་ཏུ་
སྒྲིང་བོ་མེད་པས་མདོ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཤིང་། མ་ཐོས་པར་ཚུལ་བྱིས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡོང་བ་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲལ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ནུལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། ། དེ་
ལྟར་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དོན་མེད་མིན། ། གལ་ཏེ་ཐོས་
པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མཐོང་འགྱུར་ན་སྒྲོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་
སྒྲོམ་འཇུག་འགྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་
ན་བཤད་སྐྱབ་སྟེལ་མར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་ལས་འདས་པར་གསུངས་ཏེ།
འཕགས་པ་ཟུ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། ། བསམ་པ་དང་ནི་
གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་ན། ། དེ་ལས་སྒྲོམ་པ་ཡང་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ། དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་འཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། ། **སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་**
གྱི་བསྟན་ཚུལ་བཙས་བཤད་པའི་སྐྱབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །

༡ སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐྱབས།

སྐྱབས་གཉིས་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་གསུམ་
སྒྲིར་བཏང་བ། དེ་བྲག་སོ་ཐར་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གཞི་རྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ། །དབང་བཅོམ་སེམས་
 དཔལ་རྒྱལ་བའི་རྗེས་སློབ་སྟེ། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་སྟོམ་པར་གྲགས། །བདག་
 ཕག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅས་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རིག་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟུང་དོ་རྗེ་ཅེ་མོར། གལ་ཏེ་དེ་དག་རབ་བྱུང་གྱུར། །
 སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྟར། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རིག་འཛིན་རང་
 གི་ངོ་བོ་འོ། །ཞེས་དང་། སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནི། །དང་པོ་སྐྱུས་སུ་བཤད་པ་
 ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོ་བསྐྱས་པ་
 སྟེ། དེའང་། རོ་བོ་རྗེ་ལྟ་གཅིག་གིས། དང་པོའི་སྟོམ་པ་ནི་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །བར་མའི་སྟོམ་པ་ནི་སྟོན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའོ། །སྐྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདྲ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་འདུལ་བའམ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདྲ་སྟོམ་པ།
 རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་སྒྱུར་བཤད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སོ་ཐར་ཁྱད་
 པར་དུ་དབྱེ། དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུ། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དུག །སྟོམ་པའི་ངོ་བོ། སྐྱ་དོན། དབྱེ་བ། མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་བྱེད།
 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་ཚུལ། འཕྲོས་དོན་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། བཞེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་རང་ཞི་དོན་གཉིས་ཅན། །ངེས་འབྱུང་ཀུན་
 བསྐྱངས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་མཚན་

གཞི་ནི། རང་ཉིད་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོས་འཛིགས་སྒྲིབ་དང་ལེགས་སྒོན་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཞན་གོད་གཞི་དང་བཅས།** **སྒྲོང་སེམས་མཚུངས་ལྡན།**
ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་གོད་གཞིར་བཅས་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེའང་གཞན་ལ་གོད་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་
དང་། གཞི་ནི་སྒྲིབ་དོན་ལྡན་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་རྒྱའི་དོན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་
སོ། །བཅས་པ་ནི་པན་ཚུན་སྟུང་པ་སྟེ། མདོར་ན་སོ་ཐར་རིས་བདུན་ཆར་ཡང་མི་དགེ་
བ་བཅུ་སྒྲོང་དུ་གྱུབ་པོ། །མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་ཀམ་ཤིང་རྟར་
གསུངས་སོ། །གཞན་གོད་ལུས་ངག་གི་སྒྲོང་བདུན། །གཞི་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་
དོན་ཏེ་དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོང་བྱ་སྒྲུངས་པས་མདོར་ན་ཐར་སྒྲོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ཙམ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུས་ངག་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ནི་བསྟན་
བཅོས་མཁན་པོ་ཆབས་གཅིག་དུ་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས་ལུགས་སྒྲ་མ་གཙོ་བོར་ཐེག་
ཆེན་སོ་ཐར་དང་། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཟུང་ན་ལེགས་པར་སྒྲུང་
ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། **བྱེ་སྒྲུས་གཟུགས་ཙན་འདོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་སྒྲོས་པས་
ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱེ་སྒྲུས་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་
དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གིས་བསྒྲུས་པའི་གཟུགས་ཙན། གང་ཟག་དང་
ཐོབ་པ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་སྒྲེལ་བ། མདོ་སྟེ་བས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར།

སེམས་ཙམ་པས་འཆལ་ཚུལ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ།
 དབུ་མ་རང་སྒྲོང་པས་སྒྲོང་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན། མདོ་སྟེ་
 པ་ཡན་གྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ། མདོན་གྱུར་སོགས་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྒྱུ་བར་འདོད་པ་མཚུངས། འདི་གོ་དཀའ་བས་
 རུང་ཟད་སྟོན།

དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་བར་གྱི་སྟོམ་པ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་དེ། མཁན་སྟོབ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པ་
 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སྒྱུ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བྱིན་
 བས་སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་
 རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་སྟོམ་པ་དེའི་ནང་གསེས་སྟོག་གཅོད་སྒྲོང་བ་སོགས་ལས་ལམ་
 གཟུགས་ཅན་བདུན་ཡང་དེའི་རིགས་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
 པ་བྱིན་ཆད་རིག་མེན་གྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེར་དགོངས་ནས་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ལས་ཆོག་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྟོན་ནས།
 སེམས་བྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་དགོ་བསྟེན་ཡིན་ནོ། །དགོ་ཚུལ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས་བྱི་མ་སྒྱུ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་
 འདོད།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་རིག་སྒྲུ་བས་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་བྱིར་སྟོམ་པ་སོགས་ལུས་
 ཀྱི་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་
 བ་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བག་
 ཆགས་ཙམ་ལ་བྱས་ན་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོན་འང་མི་གཏོང་བར་འགྱུར་བས་སྒྲོང་བའི་

སེམས་པའི་རྒྱན་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱན་གཞི་ལ་བཞག་པ་དང་བཅས་པ་
ལ་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་སྟོང་པས་ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་སྟོང་པའི་སེམས་པ་དེ་
དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་དབུ་མ་མུང་
པོ་ལྔ་པར་རྣམ་པར་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་སུ་མངོན་ལ། རྗེ་འབྲི་གྲུང་པ་སྟངས་ཆང་ལོ་
ཙྴ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་དོ། ། མདོར་ན་ངས་འབྲུང་གི་
བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱབ་པའི་
སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་པལ་ཆེར་བཞེད་པ་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོད་ན་ནི། **ཚུལ་བྱིས་པ་ལེགས་སྒྱུད་ལས་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས།** །སྤྱིར་
པ་ཏི་མོ་ཀླ་སྟེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྐྱོན་གང་ཟག་སོ་སོ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་ཐར་དུ་བྱེད་པས་དེ་
སྐད་དུ་གྲགས་ཤིང་། ཐར་སྒྲོམ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་ལས་བསིལ་བ་ཐོབ་པ་
དང་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་རང་ཚུལ་བཟང་བར་བྱེད་པས་ཤི་ལ་སྟེ་ཚུལ་བྱིས་ས། མཁས་པས་
བསྐྱགས་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པས་ལེགས་སྒྱུད། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་
ལས། འཆལ་ཚུལ་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་དུ་གྱུར་པས་སམ་ལུས་ངག་ཡང་དག་པར་སྒྲོམ་
པས་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། སའི་སྐོ་ནས་སྤྱིར་དབྱེ་བ། ཅེན་གྱི་སྐོ་ནས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ས་ཡིས་བསྐྱས།** །སྒྲོམ་པ་དེ་འང་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱབ་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱབ་པ་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་སས་བསྐྱབ་པ་ཟག་
མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེ་སས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། ཚས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉེས་སྦྱོད་སྤངས་པའི་
ཚུལ་བྱིམས།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་སྦྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
བྱིམས།

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་ཐོབ་
པའི་ཚུལ་བྱིམས་སོ། ། དྲེ་སྒྲུ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་རྣམས་འགལ་བས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མི་ལྟན་
པར་འདོད། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་རིམ་བཞིན་
ཉེས་སྦྱོད་སྤོང་བ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ། འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐར་སྒྲོམ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡིན་པས་མི་འགལ་བར་ལྟན་ཅིག་གནས་
པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་སྤོང་དག་ཚུལ་དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། །དག་སྤོང་
བསྟེན་གནས་རིས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་བཞི། །མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་རིས་བདུན་ཁོ་ན་ལོ། །
རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དག་སྤོང་པ་མ་གཉིས། །དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དག་བསྟེན་པ་
མ་གཉིས། དག་སྤོང་པ་མ་སྟེ་རིས་བདུན་ནམ། དག་བསྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ལོགས་
སུ་བྱེ་བས་རིས་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་རྣམས་སུ་བསྐྱུ་ན་དག་
སྤོང་དག་ཚུལ་ཉིང་བ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས། དག་བསྟེན་བསྟེན་གནས་ཉི་ཕྱིམ་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས། བསྐྱུམས་པས་བཞིར་འདུས་སོ། །དེ་དག་ལས་སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་
དང་ལྟན་པ་ནི་རིས་བདུན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའང་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་
དུ་བཞེད་པ་དང་། དག་སྤོང་པ་མ་ངེ་སྤྱིད་འཆོ་བ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གང་
དུའང་མི་རུང་བས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་དུ་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་སྤྲང་དོ། །

བཞི་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚོགས་ཉི་དབྱེ་བ། སྦྱོ་

བའི་རྟེན། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་དང་བྲལ་བ། མཐུན་རྒྱུན་ཚོ་ག་ཚོ་གས་པར་སྐྱབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐོབ་བྱེད་སྟོན་དང་ད་ལྟའི་ཚོ་ག་སྟེ།** །སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་
བྱེད་གྱི་ཚོ་ག་ལ་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་རྫོགས་པ་སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་ཆོགས་དང་བཅས་པས་
རྫོགས་པ་ད་ལྟའི་ཚོ་ག་གཉིས་ཡོད། སྟོན་ཚོ་ག་ལ་འདྲ་བྲག་སྐྱབ་བ་རྣམས་གྱིས་རྣམ་
པ་བཅུར་བཤད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཟད་མི་སྟེ་
ཤེས་ནས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་རང་བྱུང་གིས་དང་། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་མཐོང་ལམ་སྟེས་
ཆོ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་གྱིས་དང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་སོགས་རྒྱུར་ཤོག་གིས་དང་། འོད་སྤྱངས་ཆོན་
པོ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་དང་། བཟང་སྟེས་ཚོགས་དྲུག་ཅུ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་ཁས་
བླངས་པས་དང་། སྟེ་དགྲའི་བདག་མོ་སོགས་ལྟི་ཚོས་བརྒྱད་སྟོར་བར་ཁས་བླངས་
པས་དང་། ལེགས་བྱིན་དྲིས་པའི་ལན་ལ་དབྱེས་པས་དང་། མཆོད་སྦྱོར་མ་པ་མའི་
དབང་དུ་སོང་བ་ལ་དགོ་སྟོང་མ་ལྟར་ལས་པོ་ཉ་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་འཕྲིན་ཚོག་ལ་
བརྟེན་ནས་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གངས་མཐའ་ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་
ཏུ་ལྷ་ཚོགས་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་རབ་བྱུང་བསྟོན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་
རྣམས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་མཁན་པོ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལས་ཉོན་
རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་གསུམ་
སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་སྟོ་དག་པ་ཤ་སྟག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་སྟེ་བྱི་མ་བཅས་ནས་སྤྱི་མའི་ཚོ་
ག་དེ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །སྟོན་ཚོ་ག་གི་རྫོགས་སུ་བཅས་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་འཁོར་
དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བྱ་བ་ནི་ད་ཚོ་ག་སྟེ་ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུ་
ཚོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཚོགས་གྱིས་བསྐྱབ་རུང་བའོ། །ཡུལ་དབུས་མཐའི་བྱང་
པར་ལ་ས་ཚོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རགས་པར་འཕགས་ཡུལ་དབུས་དང་། གཞན་

རྣམས་མཐའ་ལོབ་དྲུ་བརྟེ། ཚས་ཚེགས་ཀྱིས་བྱེན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་
དབུས་དང་། རྟོག་པ་མཐའ་ལོབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་ནི། **སྤྱིང་གསུམ་སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་སྦྱི་བའི་རྟེན།** །ཐར་སྡོམ་
གང་གིས་བྲང་བའི་རྟེན་ལ་རིས་བརྒྱད་ཀའང་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་མ་
གཏོགས་གཞན་ལ་མི་སྦྱི་བར་འདོད་དེ། མདོ་རྩ་ད། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་
དང་། །བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྦྱོན་པ་གཉིས་ནི་སྡོམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང་། ཟ་
མ་དང་མ་ནིང་ལའང་སྡོམ་པ་སྦྱི་བའི་ཚས་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་
སྡེ་པ་བསྟན་གནས་དྲུ་འགྲོ་སོགས་ལའང་སྦྱི་བར་འདོད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་
ཀླུ་གཞོན་རྒྱ་ཙམ་པོ་ཞེས་པ་ཆེས་བརྒྱད་ལ་བསྟན་གནས་བསྐྱུང་བར་བཤད་པ་དང་།
སྦྱིས་རབས་ལས་གོང་མ་སྟེག་སོགས་བཞིས་བསྟན་གནས་བསྐྱུངས་པར་བཤད་པ་སྦྱ་
ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ངེས་པ་ལྷ་དང་བར་ཆད་བཞི་རྣམས་བྲལ།** །མཐུན་སྦྱོར་ཆར་
བའི་ཡུལ་འདིར་བསྐྱུང་གི་གཞན་དྲུ་བསྐྱུང་མི་རུས་སྟམ་པ་ལྷ་བྱ་ཡུལ། འོ་འམ་ཟླ་བ་
གཅིག་ཙམ་དུ་སྦྱོང་གི་དེ་ཕན་ཆད་བསྐྱུང་མི་རུས་སྟམ་པ་ལྷ་བྱ་དུས། རྩོད་པའི་སྐབས་
མ་གཏོགས་གཞན་དྲུ་བསྐྱུང་སྟམ་པ་ལྷ་བྱ་ཆེ། དག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱི་སྟེག་མི་
གཅོད་སྟམ་པ་ལྷ་བྱ་སེམས་ཅན། བསྐྱུང་བྱ་རགས་པ་འག་འཁྱིག་ལས་ཕྱ་བ་རྣམས་
བསྐྱུང་མི་རུས་སྟམ་པ་ལྷ་བྱ་ཡན་ལག་ངེས་པ་སྟེ་ངེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བས་སོ་ཐར་གྱི་
སྡོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེའང་དག་སྦྱོང་ལ་ངེས་པ་ལྷ་བྲལ། དག་ཚུལ་ལའང་ཆ་འདྲ་ཞིག་
དགོས་སོ། །ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ནི་སྡོམ་པ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་མ་ནིང་དང་མཚམས་མེད་བྱས་པ་སོགས་སྦྱི་བའི་བར་ཆད། རྒྱལ་པོ་དང་
ཕ་མས་མ་གནད་བ་སོགས་གནས་པའི་བར་ཆད། བྱ་རོག་སྦྱོང་མི་རུས་པ་འམ་ནད་

དང་སྤྱི་བཟུལ་གྱིས་ཉེན་པ་སོགས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད། སྐྱ་སེར་ཅན་
དང་རྩ་རྩམ་སོགས་མཛེས་པའི་བར་ཆད་བཞི་རྣམས་དང་བྲལ་བའང་དགོས་ཏེ། དེ་
དག་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱིས་པ་གཉིས་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དུས་བྱིས་པ་དང་། གཏན་བྱིས་པ་སོ། །

དང་པོ་ནི། **སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་ཐར་སྡོམ་མེད། །བསྐྱེན་གནས་སྡོམ་ལྡན་
ལས་བྱང་ཉེན་ཞག་མཐའ། །མཛོད་ལས། སྡོམ་པ་ཀྱན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་། སྐྱབས་
སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅིས་པས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྡོམ་དུ་མ་སོང་
བ་ལ་བསྐྱེན་གནས་གྱིས་མཆོག་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་མར་
སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་བཟུང་དགོས་ལ། བྱང་བའི་ཡུལ་ཁྱེད་སྐྱེས་རིས་བརྒྱད་ཀ་དག་
སྡོང་ལས་བྱང་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་བསྐྱེན་གནས་དག་བསྐྱེན་ཡན་
ཆད་གང་རུང་བ་ལས་བྱང་བར་འདོད་དེ། གནས་འཛིག་གི་མདོ་ལས། དག་སྡོང་ངམ་
བྲམ་ཟེའམ་བྱིས་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་
འདུག་ལ། ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བྱིས་པ་དག་མགོན་མེད་ཟེས་སྐྱེན་གྱིས་
སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེན་གནས་འབོགས་པར་བཤད་པས་སོ། །གང་ལྟར་བསྐྱེན་གནས་
སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་རིང་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་བྱངས་ནས། སང་ཉི་མ་མ་ཤར་
བར་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་སྐྱང་བར་འདོད་པ་མཐུན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་
ཐག་མར་སློབ་དཔོན་ལས་ལྷ་བ་འབྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་ལ་བསྐྱང་བར་ཁས་
བླངས་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་བྱིས་སྐྱང་བའི་དུས་དེ་དང་དེར་ལེན་དགོས་ལ། སྐར་
སྐབས་གཅིག་ཏུ་བླངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཁྱེད་སྐྱེས་ལྟར་ན་ཟེས་ཟེས་སྐྱངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟོན་གྱི་བྱང་དུ་རང་ཉིད་གྱིས་བླངས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་
དོ། །དེའང་ལེན་ཡུལ་ལས་དམའ་བར་འདུག་ལ་རྗེས་སྐྱོས་ལན་གསུམ་ཁྱེད་པ་ནི་ཆོག་ལི་**

དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་རང་རང་ཚོ་གས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་
མངོན་གྱུར་བཅུ་དགོས་སོ། །དགེ་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་གསུམ་ནི་རང་རང་
གི་ལུགས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་ཚང་བའི་ཚོ་གས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་བསྐྱབ་ཚིགས་
ཕྱི་མ་ནུམས་ནི་ལྷ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་ལ། དགེ་བསྟན་དང་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཅམ་སྒྲང་བར་འདོད་པས་ནི་དེ་དང་དེའི་ཚོ་གཞིལ་དུ་བཏོན་ཏེ་
སྟོམ་པ་འབོག་གོ། །འདིར་ཚིགས་གསུམ་རིམ་ནོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚིགས་དང་
པོ་དགེ་བསྟན་ལ་སྟོན་གཅིག་སྟོན་སོགས་ཉི་ཚེ་བ་དང་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་ལས་རིས་
བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱི་བའི་དགེ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་འཛིན་པའི་ཡོངས་
རྫོགས་དགེ་བསྟན་ཉིད་བཟུང་དགོས་པས། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་
སློང་དེས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་རུང་མི་རུང་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་འདྲི། རྒྱུའས་
འགོ་དང་དགེ་བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་དངོས་གཞི་བསྐྱབ། མཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་
ཁས་སྒྲངས་བས་བཟུང་ངོ་། །ཉི་ཚེ་བ་ནུམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཁ་སྟོས་པས་ཚོག་ཅིང་རབ་བྱུང་
མི་བྱེད་པ་ལ་བད་ཆད་དྲི་མི་དགོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །ཚིགས་གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་
ལ། སྟོར་བ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚོ་གཞི་ནི། དགེ་བསྟན་དེ་ཉིད་ལ་ལས་བྱེད་པས་བར་
ཆད་དྲིས་ཏེ་དག་པར་འདུག་ན་དགེ་འདུན་ལ་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་ལྷ། གནང་ན་མཁན་
པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྟགས་དང་མིང་དང་བསམ་པ་སྟེ་བརྗེ་བ་གསུམ་བྱས་ནས་
མཁན་པོས་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ། དངོས་གཞི་མཁན་པོས་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་
སློང་ལ་གཏད། དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། འགལ་ཆེན་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་དང་བྲལ་
ཞིང་། མཐུན་ཆེན་ལྷ་ཚང་བའི་སྟོན་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་ཉིད་
དུ་བསྐྱབ། རྗེས་ནི། དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་གིས་གྲིབ་ཚོད་གཞལ་ཏེ་དགེ་ཚུལ་ཐོབ་

པའི་དུས་གོ་བརྗོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་བརྗོད་པ་
ཁས་སྒྲུབ་དུ་གཞུག་གོ། དེ་ལ་མཐུན་རྒྱུན་ལྟེན་ལྟེན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུད། རྟགས། བསམ་པ།
ཆོག་དང་ལྟེན། །

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་ཅིང་། སློབ་པ་
འཕོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ། སློབ་པ་སྤྱིང་པས་རྒྱུད་མ་བཀག་པ།
ཆོགས་སུ་མ་སྤོང་དུ་སོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤྱིང་ལ། ལུས་ཀྱི་བྱི་བྱད་གོས། སྤོང་སྤྱད་ཀྱི་
རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་དང་ལྟེན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་སྤྱད་ཐོབ་པའོ། དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྤོང་སྤྱད་ཐོབ་ཤེས། འགལ་
རྒྱུན་ལྟེན་དང་བྱུང་བ། མཐུན་རྒྱུན་སྤོང་ཆོགས་གསུམ་དང་ལྟེན་པ། དེ་ཐམས་ཅད་དེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྒྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱགས་
ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། ཆོགས་གསུམ་པ་བསྟན་པར་རྗོགས་པ་དགེ་སློང་
ནི། སྤྱིང་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་བཅུ་ཆང་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་མཛོན་གྱུར་
ནི། རྒྱལ་བའི་རྒྱ་བརྟན་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་བཤམས་པ། གཉིས་པ་ཆོས་མཛོན་གྱུར་ནི།
ལས་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་
ག་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཆང་བ། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་མཛོན་གྱུར་
ནི། བྱངས་ཆང་བ། བསྐྱོང་གི་ཆོས་དང་ལྟེན་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྱུང་པ་
སྤྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟེན་ནོ། དེ་འདྲ་དང་པོ་ནི་ཆོགས་སུ་ཡོངས་པ་སྤྱི་མཐུན་པོ་མ་
གཏོགས་པའི་བཞི་ཆང་བ།

གཉིས་པ་ནི། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་དང་། ཡུལ་དེ་ཆད་ལས་སོགས་བྱ་
བའི་འོས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ལུས་དངོས་སུ་མ་འདུས་པར་འདུན་པ་སོགས་སྤུལ་བ་
དང་། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྩོམ་པ་ཉམས་པ་དང་། མཚམས་མེད་བྱས་
པ་དང་། ཆང་འཕྲུང་བ་སོགས་ལ་སྤིག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྤིག་ལྟ་ཅན་དང་། ས་
ཐ་དད་པ་སྒྲིམ་གྱུ་སྒྲིད་པ་ཅན་དང་། སྒྲིན་པ་སོགས་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
མཚམས་གཅིག་ཏུ་མིན་པར་མཚམས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་། མཚན་ཐ་དད་པ་
དགེ་སྤྲོད་མ་ལྟ་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་གཞན་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདུན་དག་སྤུལ་བ་སོགས་གྲིས་ལས་གྲུལ་དུ་དངོས་སུ་མ་འདུས་
པ་དང་འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་མཁན་པོ་མངོན་གྱུར་ནི། སྤྱིར་བརྟན་
མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་། རྒྱད་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་མཐོང་
ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མེད་པའོ། །ལུ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། དགེ་འདུན་
གྱི་དབུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཆོག་བདུན་སྒྲོད་པ་ལ་མཁས་པའི་ལས་སྒྲོབ་དང་། འདུན་འཛིགས་
ཞེ་སྤང་མོངས་པས་འགོ་བ་བཞི་བྲལ་ལྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ནང་དུ་ཁྱེ་བ་ལ་མཁས་
པའི་གསང་སྟོན་ནོ། །འགོ་བ་བཞིའི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྒྱག་པ་
དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་གསང་སྟོན་
མཛེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བར་ཆད་ཡོད་ཀྱང་གསང་ནས་མི་སྒྲིབ་དང་། རྒྱག་ནས་སྒྲིབ་མི་པོད་
པ་དང་། མི་མཐུན་ན་ལོག་པར་སྒྲིབ་དང་། མ་ཤེས་ན་མི་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་འཇུག་པས་
སོ། །དུག་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་འདོད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
ནོད་པར་འདོད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་དང་ལྡན་པ། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཅིང་སྒྲིབ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མི་མཐུན་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ། དེས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་

ཞིང་རྒྱུད་ཚོགས་སུ་མ་ཆང་བའོ། །བདུན་པ་ཡོ་བྱད་མངོན་གྱུར་ནི། ཡོ་བྱད་ལྔ་ཆང་བ་
 སྟེ་ཚོས་གོས་གསུམ་ཆད་ལྷན་དངོས་སམ་རྒྱ་རུང་བ་བྲུ་གང་ཡན་ཆད་ལོངས་པ། ལྷུང་
 བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་གདིང་བ་རྩ་ཚགས་བཅས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ཡང་དག་མངོན་
 གྱུར་ནི། བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་བཞི་སོགས་དང་མི་ལྷན་པ། དགུ་པ་གསོལ་བ་མངོན་གྱུར་
 བོ། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པ། བཅུ་པ་ལས་མངོན་གྱུར་ནི།
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ཆང་ལ་མ་ནོར་མ་འབྲུགས་པ་རྣམས་སོ། །བྱེ་བྲག་
 སྒྱུར་དངོས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། སྒྱུར་བ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་པོ་དགུ་
 སྟོན་དུ་སོང་ནས། དངོས་གཞི་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་
 འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། རྗེས་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་ཐོབ་མཚམས་ཀྱི་དུས་གོ་བརྗོད། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་དགུ། སྟོབ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ལ་གདམས་
 པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་པས་གྲུབ་པོ། །བྱད་མེད་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་
 མར་བསྐྱབ་པའི་ཚོ་ག་པ་ཚོག་བཞིན་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་མིང་བསྐྱར་ཅིང་དྲི་ཚིག་ལྷག་
 པོར་བཅུག། །དེ་རྗེས་བྱིམ་སོ་མ་བཟུང་ན་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་དང་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་
 པ་དེ་ཉིད། ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སྟོང་མ་བཅུ་གཉིས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དུག་ཚོགས་
 ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དགེ་སྟོབ་མའི་གདམས་པ་སྦྱིན། དེ་རྗེས་
 བྱིམ་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས། མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་དགེ་སྟོང་མའི་དགེ་
 འདུན་གངས་སྐར་དང་འདྲ་བ་དང་མཁན་མོས་རྩལ་གཟན་དང་ཤིང་ང་དཔུང་བཅད་
 གཉིས་བསྟན་པའི་ཚོས་གོས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་སྦྱིན། བར་ཆད་དྲིས་ཏེ་ཆངས་
 སྟོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱིན། དེ་ནས་དགེ་འདུན་པའི་ཚོགས་བསྟན་ཏེ་གཉིས་
 ཀའི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། རྗེས་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་

ལའང་ལམ་པ་བརྒྱད་དང་ཕྱི་བའི་ཚེས་བརྒྱད་སོགས་འབྲི་བསྐྱད་དགོས་ཀྱང་བོད་ཡུལ་
འདིར་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མ་སྐྱབ་པའི་སྒོལ་ཐོག་མ་ནས་མ་བྱུང་ངོ་། །

སྤར་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་།
སོ་སོར་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **གང་ཟག་གཞན་བརྟེན་སྒོ་དག་མི་མཐུན་ཤེས། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་**
སྤྱིར་བདེར་གནས་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུང་། །སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལྟ་ནི། །གང་
ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ་ནི། མང་ཐོས་མཁས་པའི་གདམས་ངག །བཙུན་
པའི་ཕྱག་ལེན་མིག་སྟོས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །བྱད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་གནས་གྱི་
སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ་མདོ་ཙམ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རང་གི་སློའམ་བསམ་པ་དག་
པས་སྤྱང་བ་ནི། སློང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སློབ་པའི་བརྟེན་འབྲུས། །འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་
ལ་གཞོབ་པའི་བག་ཡོད། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པའི་བྱུང་པ་དང་ཤེས་བཞིན། །གཞན་ལ་
སྟོས་ནས་ངོ་ཚེས་ཤིང་རང་ལ་སྟོས་ནས་བྲེལ་ཡོད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་སོ། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པས་སྤྱང་བ་ནི། རྣམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ། །ཉམས་པའི་རྒྱ། །གནས་པའི་
རྒྱ། །སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམས་ངོ་ཤེས་པས་ཏེ་མདོར་ན་
འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལ་སློབ་ཅིང་ཐོས་བསམ་བྱ་བས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིར་བས་
སྤྱང་བ་ནི། །གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་མི་འདོར་བས་སོ། །བདེར་གནས་གྱི་རྒྱུན་བསྟེན་
པས་སྤྱང་བ་ནི། །གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་སོ་དྲུག །ཟས་ལ་ཉར་གཉིས། །སྤྲོད་སྤྱད་
ལ་གསུམ། །གནས་མལ་ལ་བཙུན་རྣམས་སྤྱང་ཞིང་བསྐྱུང་ངོ་། །ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་མི་ཤེས་པ། མ་གྲུས་པ། བག་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་རྣམས་ཡིན་
པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལྟ་པོ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་མིག་གི་འབྲས་
བུ་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལའང་གཉིས།

ཁྲིམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལོ་དང་། རབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལོ་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱོན་གནས་དང་། དག་བསྐྱོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱོན་གནས་རྩ་བའི་ཆར་དང་གར་ཕྱེད་སོགས། །མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་
ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བག་ཡོད་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་བརྒྱད། །གཏན་
དུ་སྤྱང་བ་གོ་སྤྱི་དག་བསྐྱོན་གྲགས། །ཐོག་མར་བསྐྱོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲིག་
གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ། རྩལ་སྤྱོད་པ་བཞི།
ཆར་འབྱུང་བ། གར་སོགས་ཕྱེད་སོགས། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་ ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་
བཅས་སྤང་ངོ། །དེ་ལ་གར་སོགས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། རོལ་མོའི་སྤྱོད་པ་ ཕྱེད་
སོགས་ནི་ཕྱེད་པ་དང་སྒྲིམ་ཞུག་པ་དང་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆར་བའོ། །སྒྲིམ་ཞུག་ཅེས་
པ་ནི་སྒྲིམ་གྱིས་གོས་སོགས་དྲི་ཞིམ་པར་བྱེད་པའོ། །མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་ཞེས་པ་ནི་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པ་ནི་ཆེན་པོ་དང་། མཐོན་པོ་ནི་བྲུག་པ་ཡན་
ཆད་དུ་ཡོངས་པ་སྟེ་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེའི་ཐོག་མ་བཞི་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་འོག་གཅིག་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། མཐའ་མ་
གསུམ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ། འདྲིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་པ་འང་སྤྱི་མ་
ཁྲིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་བརྟུལ་ནས་ཕྱི་མ་བསྐྱོན་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་དོན་ཏེ་གཞན་ལ་འང་དེས་མཆོན་ནོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་རྩལ་
ལེན་གྱིས་ཟས་དཀར་གསུམ་ཉིད་བརྟེན་པ་དང་། བག་ཡོད་པའི་སྤྱོད་དུ་ཆབ་ལེན་
པ་གཉིས་བསྐྱོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་འང་དག་བསྐྱོན་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་འདྲི་སྤྱངས་
ན་དག་བསྐྱོན་གྱི་གསོ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ལ། དག་བསྐྱོན་མ་ཐོབ་པས། བསྐྱུངས་ན་ནི་
བསྐྱོན་གནས་ཉིད་དང་། དག་ཚུལ་ཐོབ་པ་ཡན་གྱིས་ནི་འདྲི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་

ནོ། །གསོ་སྦྱོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་གཏན་ཁྲིམས་སུ་བསྐྱུང་བ་ནི་གོ་
 མྱེའི་དགོ་བསྟེན་དུ་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གོ་མྱེའི་དགོ་བསྟེན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པའི་མན་ངག་བརྒྱད་པ་ལས་ཐོས་ཀྱི་བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྡེ་སྦྱོང་ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་སྟོང་རྗེ་ཆེར་སེམས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་བྱུང་བར་དཀོན་བཙུགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་དེ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྦྱོང་ལས་དངོས་སུ་མི་གསལ་བའི་དོན་
 བོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བསྟེན་ལྷ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱུན་མིན་
 གསུམ་དང་བྱུན་མོང་ལྷ་ལ་བསྐྱབ། །རྩ་བཞི་ཆང་བཅས་སྟོང་ཚུལ་རིམ་པ་ཡིས། །སྤྲ་
 གཅིག་སྤྲ་འགའ་པལ་ཆེར་ཡོངས་རྫོགས་སྟོང་། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཆངས་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱང་འདོད། །དགོ་བསྟེན་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྷ་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་
 བྱུངས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་སྐྱུང་བ་ནི་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན་དུ་
 གྲགས་ཏེ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་
 གཞན་ལ་ཐུག་མི་བྱེད། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཙན་ལ་གནོད་འཆེ་སྟོང་།
 དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གོགས་སུ་སྟེགས་ཙན་དང་མི་འགོགས་པ་སྟེ་དགག་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་རྟེན་སྤྲུལ་དུ་མ་བྱ་ཙམ་དང་། གསུང་རྟེན་ཡིག་འབྲུ་
 ཙམ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷན་པ་སེར་པོ་དང་ལྷན་ཙམ་ཡན་ལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་
 བལྟ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུམ་ཆན་གཉིས་
 དང་། སྟོག་དང་རྒྱལ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་འང་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་དང་།
 དགོས་གལ་རིམ་ཆེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྟོག་ཏུ་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐབས་

གཞན་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་ཡོན་ཏན་བྱས་པས་དུས་ཀྱི་མཚན་པ་མི་བཅག་པ་
 དང་། བན་ཡོན་ཤེས་པས་རང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་དག་གྲང་འགྱུར་གཞུག་
 པ་དང་། གར་འགྱུར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་
 རྣམས་ནི་བྱམ་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་རྩོམ་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་བསྐྱབ་པོ། །བསྐྱབ་
 བྱ་འདི་དག་ནི་དགེ་བསྟེན་དུ་མ་ཟད་བསྟེན་གནས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་སྟོམ་པ་གོང་
 འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེང་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་
 ལ་རྩ་བ་བཞི་དང་། དེ་དག་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོས་འགྱུར་ཆར་དང་བཅས་
 པ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་རྣམ་གྲངས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། སྟོག་གཅིད་ཅམ་སྟོང་བ་སྣ་
 གཅིག་སྟོད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་མ་བྱིན་ལེན་ཅམ་སྟོང་བ་སྣ་འགའ་སྟོད་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེང་རྩལ་དང་གསུམ་སྟོང་བ་ཡལ་ཆེར་སྟོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་
 འདོད་ལོག་དང་ཆར་སྟེ་ལྟ་ཆར་སྟོང་བ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་ནོ། །དེ་བཞི་ལ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན། སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་དགེ་བསྟེན་ཅམ་དུ་ཁས་བླངས་ནས་བྱིས་
 བསྐྱབ་དུས་སྣ་གཅིག་སོགས་གང་འདོད་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་དག་སྟོད་ཅེས་འདོད། མདོ་སྟེ་
 པ་ལྟར་ན། ལེན་པའི་ཆེ་བདག་སྣ་གཅིག་སྟོད་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་བབྱང་དུ་གསོལ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གང་འདོད་ཁས་བླངས་ནས་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡོངས་
 རྫོགས་བླངས་ནས་བྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱབས་ན་ཚུལ་འཆལ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིས་། ཞེས་
 འདོད། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་བའི་ཆངས་སྟོད་དགེ་
 བསྟེན་ཉིད་གྲང་དེ་ཉིད་གྱིས་འདོད་དེ། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་གྲང་ཆོས་སྟོད་
 ལ། ཞེས་སོགས་ དང་། ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྲང་འདི་དང་གོ་མྱེད་དགེ་
 བསྟེན་གཉིས་ཀ་གསལ་པོར་བསྟན་ཏོ། །འདི་གཉིས་ནི་བྱིས་ཐབས་སྐངས་པས་བྱིས་
 པ་མ་ཡིན་ལ། ཏྲགས་མ་བླངས་པས་རབ་བྱུང་དུ་འང་མི་གཏོགས་སོ། །དགེ་བསྟེན་གྱི་

སྒོམ་ལྷན་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་དང་ལས་ཀྱི་ཚོག་ཕྱི་དྲིའི་
ཁ་ཟས་ལྟ་བུ་བཅས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ག་མ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་
ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པ་དཔུང་བཟང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ། དགེ་ཚུལ་པ་མ།
དགེ་སློབ་མ། དགེ་སློང་པ་མའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། **དགེ་ཚུལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོང་གསེར་དབུལ་སྤང་། །སྤངས་**
འདས་བཅུ་ཡིན་ཕྱོགས་མཐུན་དགེ་སློང་བཞིན། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིས་མེད་བཅུ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའོ། །དགེ་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤངས་འདས་དངོས། །ཕྱོགས་མཐུན་བསྐྱབ་
བྱའི་ཉིས་བྱས་རབ་བྱུང་གི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གསུམ་དུ་
ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་གར་
སོགས་དང་། སྤང་སོགས་སོ་སོར་དབྱེ། དེ་སྟོང་གསེར་དབུལ་ཡིན་པ་སྤང་བ་བཅས་
སྤངས་འདས་རགས་པ་བཅུར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱབ་གཞི་མང་པོ་ཐོས་ནས་ཞུམ་པ་
རྣམས་ལ་གཙོ་ཆེ་བར་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་འང་རྩ་བ་བཞི་ནི་དགེ་སློང་དང་འབྲ་ཡང་
འདིར་ཕམ་འབྲའི་ཉིས་བྱས་དང་། ཆང་འབྲུང་བ་སོགས་དྲུག་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉིས་
བྱས། དེ་ལས་ཞིབ་མོར་དབྱེ་ན་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བ་བཞི་ལས། འོག་
གཙོད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་དུད་འགོ་གསོད་པ། འོག་ཆགས་བཅས་པའི་རྩ་དང་ཆུར་
སྦྱོད་པ་གསུམ། རྩུན་ཀྱི་ཆར་གཏོགས། གཞི་མེད། བག་ཙམ་ཀྱི་སྐྱར་འདེབས།
དགེ་འདུན་དབྱེན། དེ་རྗེས་ཕྱོགས། ཁྱིམ་སུན་འབྱིན། ཤེས་བཞིན་རྩུན་དུ་སྤྲོ་
བ། བཤེས་ངོར་འཕྱ་བ། ཞལ་ཏ་པར་འཕྱ་བ། ཟས་རུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཞེས་
པའི་སྐྱར་འདེབས། ལྟ་མའི་སྐྱར་འདེབས། བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་གསོད་ཀྱིས་སྤོང་བ།

ལྷག་པོར་ལེན་ཕྱིར་འབྲས་ཆན་འགོ་བས་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་དང་དེའི་
 ཆར་གཏོགས་བཅོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དགུ། ཆར་། གར་སོགས་གསུམ། བྱེད་སོགས་གསུམ།
 མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དཔུལ་
 ལེན་པ་རྣམས་བསྟན་པས་སུམ་ཅུ། ཉམས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པས་བྲངས་འདས་
 སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་མོ། །འདི་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གནང་བའི་ཉེས་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་དག་སྟོང་གི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་
 ཚུལ་ལའང་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་བཤགས་ཡུལ་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིས་
 པའི་དྲགས་སྟོང་བ། རབ་བྱུང་གི་དྲགས་ལེན་པ། མཁན་པོར་གྲུས་པར་ཁས་བྲངས་
 པ་གསུམ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་རབ་བྱུང་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་པ་ཐག་ནས་བྱིས་པའི་དྲགས་ཉིན་གཅིག་ཙམ་བྲངས་པས་ཀྱང་དེ་གཏོང་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སུམ་བརྒྱ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་སྟོགས་མཐུན་
 རྣམས་དག་སྟོང་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དག་ཚུལ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ནི་
 བཅུ་གསུམ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་རུང་མཐུན་
 འུག་བསྟན་པར་བཤད་པའི་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉེས་མེད་
 བཅུ་གསུམ་ནི། ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་འཆང་འབྲལ་ས་ཤོད་དང་། །རིན་ཆེན་མེ་རེག་
 སྒངས་ཟུང་འཛིན་གཅོད། །བྱིན་ལེན་མེད་ཟ་རྩ་སྟོན་མི་གཙང་འདོར། །གསོག་
 འཛིན་ཟ་དང་ས་བོན་འཛོམས་པའོ། །དུག་ནི་ལྷ་འཛིན་གསོག་འཛིན་དགོན་པ་
 འབྲལ། །མ་སྐྱས་འདུན་སྦྱར་མ་རྩོགས་ལྷན་ཅིག་ཉལ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དག་སྟོང་མ་ནི་རྩ་བ་རྩེས་མཐུན་དུག** །དག་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་
 བཅུ་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་དག་སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་བྲངས་ནས་ལོ་གཉིས་སུ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་

ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ། ས་གཤི་ལྷ་ས། གཅིག་སྤར་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། ༼ཁྱ་པོའི་པ་རོལ་རྒྱལ་
 མི་བྱ། ༼སྒྲིས་པ་ལ་ནི་མི་རེག་ཅིང་། ༼དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་མི་བྱ། ༼ཁ་ན་མ་ཐོ་མི་འཆབ་
 ཅིང་། ༼གཉིན་དུ་འགྱུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། ༼ཅ་བའི་ཆོས་དུག་འདི་དག་ནི། ༼དག་སྒྲོབ་མ་
 ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ༼ཞེས་དང་། ༼ས་ལེ་སྒྲུམ་ནི་ལེན་པ་དང་། ༼གསང་བའི་གནས་
 གྱི་སྒྲུ་འདྲིག་དང་། ༼ས་རྣམས་ཤོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ༼རྩ་སྒྲོན་ལ་སོགས་གཅོད་པ་
 དང་། ༼བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། ༼གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བ་ལས། ༼ལྷོག་
 པ་ཞེས་བྱ་དེ་བཞིན་གཞན། ༼རྗེས་མཐུན་ཆས་ནི་དུག་ཏུ་འདོད། ༼ཅིས་གསུངས་
 ཤིང་། ༼གཞན་ཡང་ཉེས་མེད་བདུན་མ་གཏོགས་པ་དག་སྒྲོང་མའི་བསྐྱབ་གཞི་མཐའ་
 དག་ཕྱོགས་མཐུན་རྣམས་བསྐྱང་བྱར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དག་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ལ་ཐོག་མར་གནས་བཅའ་བའི་ཚུལ་
 བློ་དཔྱད་པ་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྟར་བྱས་མ་ཐག་པ་དེས། རང་ཉིད་བསྟན་པར་རྒྱུ་གས་
 བས་ལོ་བཅུ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོན་པ་དང་། ༼ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བཟན་མཁས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གནས་གྱི་སྒྲུ་མ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟན་
 བས་སྒྲུང་དོར་མ་ཞོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ༼དེའང་མཁན་པོ་ཡོད་ན་དེར་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་
 གནས་གྱི་སྒྲུ་མར་ཡང་གྱུར་ཟིན་པ་ཡིན་པས་གནས་གསལ་དུ་འཆའ་མི་དགོས། ༼མེད་
 བས་སྒྲུ་མར་འོས་པའི་དག་སྒྲོང་ཞིག་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ། ༼ལྷན་ཅིག་
 གནས་པས་ཞག་གཉིས་པའི་སྒྲུ་རེངས་ཤར་བའི་ཆོ་དེ་ཉིད་གནས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ༼སྒྲུ་མ་གཅིག་གི་ལའོར་དུ་གནས་པ་དག་སྒྲོང་གི་ཆོ་གས་མང་པོ་དག་རུང་
 མོད། ༼དག་སྒྲོབ་ནི་གཅིག་ལས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་བཤད་ལ། ༼དེ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ་
 ལས་ལྷག་པར་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་མི་རུང་བས། ༼ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ།
 ༼ཉེ་གནས་ཞེས་བྱ་འོ། ༼གནས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བསྟན་ཚུལ་ནི། ༼གནས་པས་གནས་

ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་ཉེ་ལོར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐུག་བྱ་བ་དང་།
བཤང་གཅི་འདོར་བ། ཞག་གཅིག་གཞན་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་དུས་
ཀྱི་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རང་ཉམས་སུ་མི་
གཏོང་བར་དེ་ལ་ཞུ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་བཅས་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་འདུཤེས་སྒྲིམ་པའོ། །

བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
བྱའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་སྒྲོང་པའི་བསྐྱབ་བྱ། དག་སྒྲོང་མའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ་སྡེ་ལྟེ།** །དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སུ་བཅས་པར་མཛད་ནི་ལྟར་བ་སྡེ་ལྟེ། ཡམ་པའི་སྡེ། ལྷག་མའི་སྡེ། ལྟང་
བྱེད་ཀྱི་སྡེ། སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། ཡམ་པ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བར་རོ། །

དང་པོ་ནི། **མི་ཚངས་སྒྲོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་།** །སློག་གཅོད་སྤྱ་མའི་
རྒྱན་སྒྲུ་ཡམ་པའི་སྡེ། །གཞི་བསམ་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་ཚང་ན་ཉམས། །ཡན་ལག་མ་
ཚང་སྒྲོམ་པོ་ལ་སོགས་མང་། །དེ་ལ་ཡམ་པའི་སྡེ་ཚན་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་མི་ཚངས་སྒྲོད་
ཀྱི་ཡམ་པ་ནི། པོ་མོ་མ་ནིང་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་གང་གི་འང་། གསོན་པོ་འམ་
ལུས་ཐུད་དུ་ལངས་པའི་རོ་ལྟ་བུའི་ཁ་བཤང་ལམ་ཟག་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ནོར་
བུ་བཅུག་ཅིང་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་བྱོང་བའོ། །མ་བྱིན་
ལེན་ཀྱི་ཡམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཚང་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བརྒྱས་

བཤམ་གཞན་རྒྱུར་བཅུག་པའོ། །རིན་ཐང་གི་ཚད་ནི་རྒྱ་གར་དུ་མགོན་ཐུབ་ཞི་བརྒྱུ་
 ཀུན་པ་ཆའི་ཆ་བཞིའི་ཚད་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱས་པ་སྟེ། བོད་དུ་
 ཟུ་གེ་མེད་པའི་ཆེན་མ་ཁལ་གཅིག་ཙམ་དང་། ཟུ་གེ་བྱུང་བའི་ཆེན་མ་ཁལ་ཕྱིད་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱང་འོངས་པར་མངོན། གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་རིན་ཐང་གི་སྐབས་ཐོབ་ཅི་
 དགོས་པར་བཤད་དོ། །སློག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ནི། མིའམ་མངལ་དུ་ཡོད་པའི་མེར་
 མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་དུག་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བསད་པའམ། གཞན་གསོད་དུ་
 བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་
 ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩོན་སྒྲ་བའི་ཕམ་པ་ནི། མིའི་
 ཉིན་ལ་སྒྲུབ་པར་སྒྲ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་གོང་མའམ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་མ་མཐོང་བར་
 ལྟ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་སུ་
 ཁས་ལེན་པ། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་འཆེ་
 བ་སོགས་ཀྱང་འདིའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ས་གའི་ལྟས། འདིར་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པ་
 ལྟ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་སུ་ཐོས། །དེ་བྱད་སྒྲ་མའི་ཆོས་སུ་འདོད། །ཞེས་པས།
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས། གཉིད་ལྷུག་ཤོད་འགྲོད། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་
 ལྟ་བོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་བྱད་པས་སྒྲ་མ་སྟེ་ཁམས་གོང་
 མའི་སེམས་ཐོབ་པས་སོ། །བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་འདི་བཞི་གང་རུང་ལ་སྦྱད་ནས་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བཅབས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྩ་བའི་ལྟང་བ་
 སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་མཐུ་མེད་པར་བཅོམ་པའི་བྱིར་ཕམ་པ་བཞི་ཞེས་
 བྱ་སྟེ་ཕམ་པའི་སྟེང་། །འདིར་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་གྱེད་གཞི། །ཉེས་དམིགས།
 འབྲས་སུ། བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་ །སེལ་བ། ལྷུང་མེད། བསྐྱབ་བྱ་

སོགས་ཞིབ་པར་ཡོད་ན་འདྲེས་གྲོས་ཀྱི་རྩ་ལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་
མཁེན་གཉིས་པ་བུ་སྟོན་ཆོས་རྗེ་དང་། རྗེ་བརྒྱད་པའི་འདུལ་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་སོགས་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་དང་། སྟོ་གྲོས་མ་སྦྱངས་པ་དག་གིས་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཤིང་སྟོམ་འགྲེལ།
པད་དཀར་ཞབས་དང་རྗེ་དཔོན་ཀམ་འེ་སྟོམ་གསུམ། སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་
པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདྲིར་མ་སྦྱོས་སོ། །སྐབས་འདྲིར་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་ལྟར་བ་རྣམས་
ལ་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་དང་མ་ཆང་བ་ལས་ལྟར་
བའི་དངོས་གཞི་སོགས་སུ་འགྱུར་བས། དཔེར་མཆོན་ན། མི་ཆངས་སྦྱོད་ལ་གཞི་སྟོ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཉམས་པ་དང་། ཐོ་དབང་ནད་མེད་ལས་སུ་རུང་བ། བསམ་པ་
འཛིགས་དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཆགས་པར་གྱུར་བ། སྦྱོར་བ་རུང་ཟད་བཅུག་པ། མཐར་
ཐུག་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་བཅས་ཆང་ན་པམ་པའི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་ལས་ཡན་
ལག་སྟོ་རེ་མ་ཆང་ན་པམ་པའི་སྟོམ་པོ། དེའང་ཡན་ལག་མང་ཉུང་གིས་ལྟེ་ཡང་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། པམ་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྷག་མ་སོགས་ལ་འང་ཡན་ལག་བཅི་ཞིང་
ཡན་ལག་རེ་མ་ཆང་ན་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ་ལྷག་མའི་སྟོམ་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྟར་བ་
གཞན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་རེ་རེ་མ་ཆང་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །འདྲི་ལ་བདག་གིས་འདོད་
པ་བརྟེན་ནོ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། བསམ་པ་དེའི་སྟེང་
དུ་སྦྱོར་བ་དེ་གཉེར་ཞིང་པམ་པ་དངོས་སུ་མ་གྱུར་བ་ཚུན་ཆོད་ལ་སྦྱོར་ལྟར་ཞེས་དང་།
སྦྱོན་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེ། རྣམ་གཞག་ཤ་ཞིབ་མང་
ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་དཀག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་བ་འབྲིན་རེག་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས། །སྦྱོན་
བྱེད་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་གཞི་བརྗོད་དབྲིན་དང་དེ་རྗེས་
ཕྱོགས། །སྦྱོན་འབྲིན་བཀུར་སྟོ་མི་བདེ་ལྷག་མའི་སྟེ། །གང་སྦྱད་སྟོམ་པའི་ལྷག་ཙམ་

ལུས་པར་འདོད། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤེལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི། །ཁུ་བ་བྱིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། གཞན་གྱི་ལ། གཤང་ལམ། ཟག་བྱེད་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་སམ། རང་གི་སོར་མོ་ལྷ་བུས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའོ། །རེག་པའམ་འཛིན་པའི་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཤ་རྩེན་པ་ལ་རེག་པའོ། །འཕྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་འཕྲིག་ཆིག་སོགས་བཅོག་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིབ་པའོ། །བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལྷག་མ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་འཕྲིག་པས་བསྟེན་བཀྱར་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་བརྟུན་པའོ། །སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ནི། འཕྲིན་ལན་གསུམ་བསྐྱལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤར་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་འཕྲིག་པ་བསྟེན་པ་ལ་མཐུན་པར་སྒྱུར་བའོ། །འདི་ནི་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། རང་ངམ་གཞན་བྱེད་འཇུག་ཀྱང་རུང་། །བྱད་མེད་སྒྲིས་པ་ཤད་ན་ནི། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ར་ལ་གྱི་ཡིས། །རང་གི་མགོ་ནི་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཁང་པའི་ལྷག་མ་ནི། གཞི་མ་དག་པའི་སར་རང་དོན་དུ་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཁང་པ་བརྟེན་པའོ། །ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། གཞི་དང་དངོས་པོ་མ་དག་པས་དགེ་སྤྲོད་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པའོ། །ཁང་པའི་ཆད་ནི་ལྷང་བ་ན་ལག་མི་འཕྲོགས་པ། ཉལ་ན་རྒྱང་ལག་བརྒྱང་བསྐྱམ་མི་འཕྲོགས་པ། འགོ་ན་ཕྱོགས་རེར་གོ་མ་པ་གསུམ་གསུམ་བགྲོད་བྱལ་པ། རྟོད་ན་སྒྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའོ། །ལྷག་པ་ནི་སྤྱི་དུ་མིའི་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཞེད་དུ་བྱུ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་ཆད་ལས་འདས་པའོ། །གཞི་མེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི། དགེ་སྤྲོད་གཞན་ལ་ཕམ་པའི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་བཞིན་དུ་སྒོ་བཏགས་ནས་སྤར་བ་བཏབ་པའོ། །བག་ཅམ་གྱི་ལྷག་མ་ནི། དགེ་སྤྲོད་གཞན་ལ་སྤར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་བག་ཅམ་ཡོད་

པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་པམ་པའི་སྐྱར་འདེབས་བྱས་པའོ། །དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་
 བེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་ལ། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ལན་གསུམ་
 བརྒྱུག་ཀྱང་མི་ཉན་པའོ། །དེ་རྗེས་བྱོགས་གྱི་ལྷག་མ་བེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
 དེའི་གྲོགས་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་ཉན་
 པའོ། །ཁྱིམ་སུན་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་བེ། སློན་པ་ངན་པས་ཁྱིམ་བདག་དགེ་འདུན་ལ་
 དད་པ་བརྒྱུག་པར་བྱས་པ་ན། དེའི་ཉེས་པས་རང་བསྐྱེད་པ་ན་སློན་པ་པོའི་དགེ་འདུན་
 ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་ཉན་པའོ། །བཀའ་སློམ་མི་བདེ་བའི་
 དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བེ། རང་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་གཞན་གྱིས་གྲོང་བ་ན་དང་དུ་མི་
 ལེན་པས་བཀའ་སློམ་མི་བདེ་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་ཉན་པར་སློམ་མི་བདེ་བར་
 བཅོས་པའོ། །བཙུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གསོ་བ་
 དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་གིང་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་གི་ལྷག་མ་ཅོམ་ལུས་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་
 བྲགས་སོ། །འཕྲོས་དོན་རྩ་བའི་མདོར། དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་འདུག་པའོ། ། ཞེས་
 མ་དེས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཁྱིམ་སྟོགས་མེད་པའི་དབེན་པར་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་
 ཡོད་པའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་དང་བྱུང་མེད་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ཆེ། གནས་དེ་མི་
 ཚངས་སློན་བྱར་རུང་མི་རུང་གི་བྱུང་པར་ལས། དགེ་སློང་དེ་ལ་ཕམ་ལྷག་ལྷུང་བྱེད་
 གསུམ་གང་རུང་ངམ། ལྷག་མ་དང་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་གང་བྱུང་མ་དེས་པའམ་དངོས་པོ་
 ལ་མཐའ་གང་དུ་འགྱུར་མ་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱང་བའི་ལྷུང་བ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཙུ་ཚན་གསུམ་གྱི་བཙུ་ཚན་དང་པོ་ནི། **འཆང་འབྲལ་འཛོག་དང་**
འབྲུང་འཇུག་ལེན་དང་སློང་། །ཚད་དང་རིན་ཐང་སོར་སྤགས་བསྐྱལ་བ་ལྷག། །དེ་
ལ་གོས་ལྷག་འཆང་བའི་སྐྱང་བ་ནི། ཚོས་གོས་གྱི་རྒྱར་མ་བསྟོས་པ་བྲུ་ཚད་དུ་ལོངས་

བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གོས་ལྷག་པོ་རང་ཉིད་དབང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་མ་
 རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འཛོག་པའོ། །འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་
 ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་བར་དུ་འབྲལ་བའོ། །ལྷ་འཛོག་གི་སྤང་བ་ནི། ཆོས་གོས་
 གསུམ་གང་རུང་མེད་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱོས་པ་ཁྲུ་ཆད་དུ་ལོངས་ཤིང་འཁོར་
 གསུམ་མི་ཁེབས་པའི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ལྷ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཆང་
 བའོ། །འཁོར་གསུམ་ནི་ལྷ་བའི་འཁོར་ལོ། དུས་མེད་འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་བཅས་
 བའོ། །གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་འདས་པའི་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རིངས་
 ཤར་བའི་དུས་གོས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་དེའི་
 རྗེས་སུ་རྟེན་པའི་ཞག་བཅུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ལ་ཡང་། ཤར་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཞག་བཅུ་འཆང་
 བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཐོག་མར་ལྷ་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་གོས་ཞིག་རྟེན་
 པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གོས་ཡོངས་རྫོགས་རྟེན་ན་ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བའི་ཆོ།
 ལྷ་མས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་སོགས་ཤུག་ཀྱི་སྒོར་རྣམས་གྲངས་
 མང་ཞིང་། གོས་ལ་བཤད་པ་འདིས་ལྷུང་བ་ཟེད། ལྷན་ལྷུང་བའི་ཤར་རྣམས་ལ་འང་
 རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །འབྲལ་སྤང་སྐྱབས་མཚམས་ཐ་དད་དང་། གནང་བ། བྱིན་
 ལྷབས་སོགས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བས་གཞན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་གོས་འབྱུང་འཇུག་
 གི་སྤང་བ་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་རྟེན་པ་འབྱུང་བཅུག་
 བའོ། །འདིར་ཉེ་དུ་ཞེས་པ་ནི། ས་མ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་མི་ཆོགས་བདུན་ཚུན་ཆད་དོ།
 །གོས་ལེན་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཡོད་བཞིན་དུ་འཁོར་གསུམ་
 ཁེབས་པའི་ཆད་དུ་ལོངས་པའི་གོས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལས་སྤངས་པའོ།
 །སློང་བའི་སྤང་བ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྷར་བསྐྱངས་
 བའོ། །སློང་བ་རིགས་པ་སློང་བའི་སློང་བ་ནི། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མེད་པའི་དགེ་

སྒྲོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ལ་སྒྲོང་གཡོགས་སྒྲོང་གཡོགས་བྱུང་གཅིག་གི་ཚད་
ལས་ལྷག་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷག་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་ནི། བྱིས་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་
སྒྲོས་གང་སྒྲོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་ཚུམ་པའི་ཆེ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རིན་ཐང་སོགས་བཟང་
བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སོ་སོ་ནས་སྒྲགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་ནི།
བྱིས་གཅིག་ནས་ཐུན་མེད་དུ་སྤུལ་བ་དང་པོ་མོ་གཉིས་སོ་སོར་སྤུལ་བའི་བྱུང་པར་ཅམ་
མ་གཏོགས་འདྲའོ། །བསྐྱེད་པའི་སྒྲོང་བ་ནི། གོས་ཉེ་བའི་རིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་ཏ་
པ་ལ་གཏད་ནས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཐོང་
སར་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་མས་གོས་བྱངས་པའོ། །

བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། **སྒྲིབ་བལ་བལ་ནག་ཆ་གཉིས་ལོ་དུག་དང་། །མཐོ་**
གང་མི་ལྷན་ཁུར་མེལ་གསེར་དཔུལ་རིག །ཐུན་སྦྱིད་ཉེ་ཆོང་། ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་
བལ་གྱི་སྟན་གྱི་སྒྲོང་བ་ནི། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་བལ་ལྟ་བུ་ལས་གྲུབ་པའི་
ལའོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་སྟན་བྱེད་པའོ། །བལ་ནག་གི་
སྟན་གྱི་སྒྲོང་བ་ནི། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་སྟན་ཚད་གོང་དང་འདྲ་
བའོ། །ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོང་བ་ནི། སྟན་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས་
ལྷག་པ་བལ་ནག་གིས་བྱས་པའོ། །ལོ་དུག་གི་སྒྲོང་བ་ནི། ལོ་དུག་གི་བར་དུ་ལོངས་
སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རང་ལ་སྟན་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟན་གསེར་པ་ཆེད་དུ་བྱས་པའོ། །མཐོ་གང་གི་
སྒྲོང་བ་ནི། གདིང་བ་གསེར་པ་དུབ་པའི་ཆེ། རྟིང་པ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་
གང་གི་ཚད་དེ་མིའི་སྒྲུབྱེད་དོ་མ་སྒྲུན་པར་ལོངས་སྒྲོང་བའོ། །ལམ་དུ་བལ་ཐོགས་
པའི་སྒྲོང་བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་བལ་ལ་སོགས་པའི་ཁུར་ཆེན་
པོ་ཁུར་ནས་ཉེ་མ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུང་གྲགས་ལས་འདས་པར་བྱིན་པའོ། །བལ་
ལ་ཁུར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོང་བ་ནི། རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ལ་བལ་ལ་ཁུར་

པ་དང་མེལ་བ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་སྤང་བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་གསེར་ལ་རེག་ཏུ་བཅུག་ནས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལོ། །མདོན་ཚན་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་པ་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པ་བུན་སྦྱིད་དམ་ཁེ་སྒོལ་གསེར་བྱིད་དུ་བཅུག་པ་ལོ། །ཉེ་ཆོད་བྱིད་པའི་སྤང་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འབྲུ་སོགས་གཞན་ཁེ་སྒོལ་གསེར་བྱིད་པ་སྟེ་སྟེ་བྱིད་པ་གཉིས་སྦྱིད་ཐོབ་པ་ན་དངོས་གཞིར་འབྱུང་བོ། །

བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། **ལྷུང་བཟེད་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་གཏང་**
ལྷུང་འབྲལ་སྤངས་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱོས་བསྐྱར་གསོག་འཛོག་སྤང་འབྲལ་ལྷུང་
བའི་སྟེ། །ལྷུང་བཟེད་སྤང་ལྷུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ་
ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་བའོ། །ལྷུང་བཟེད་ལྷག་
པོ་འཆོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཆོད་ལྷན་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱིམ་པ་ཉེ་དུ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་བཅོལ་ནས་ཐོབ་པ་ལོ། །ཐ་ག་གཉིས་ལས་ཐགས་འཐག་
ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། བྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲུ་རྩལ་མ་བྱིན་པར་ཐགས་འཐག་
ཏུ་བཅུག་པ་ལོ། །འཐག་པ་བསྦྱིད་པའི་སྤང་བ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་པས་ཐགས་
བཏགས་ནས་རང་ལ་སྟེར་བར་ཁས་སྤངས་པ་ན་འཐག་མཁན་ལ་གྲུ་རྩལ་མ་བྱིན་ནས་
སྦྱིན་བདག་གི་སྒོ་དང་མི་འཆོམས་པའི་བཟང་རིན་ཆེན་པོར་འཐག་ཏུ་བཅུག་པ་ལོ།
།བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་བ་ནི། དག་སྒོར་གཞན་ལ་ཡོ་བྱད་བྱིན་པ་སྤྲར་ཕྲོགས་པ་ལོ། །
གཏང་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་བ་ནི། སྦྱིན་བདག་གིས་བཏང་བའི་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་
དབྱར་མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལོངས་སྦྱིད་པ་ལོ། །དགོན་པའི་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་ནི།
དག་སྒོར་དགོན་པ་བས་ཆོས་གོས་དང་བྲལ་ནས་ཞག་བཅུན་མན་ཆད་འདས་པ་ལོ། །

རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་སྤང་ལོ་སྤྱོད་གཅིག་ཡན་དང་། དགག་
དབྱེ་གོལ་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷན་པར་རས་ཆེན་བཅུ་ལ་བ་དང་བཅུ་རས་པའོ། །བསྐྱོས་
པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྤང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཡོ་བྱད་རང་ཉིད་ལ་
བསྐྱར་བའོ། །གསོག་འཛིག་གི་སྤང་བ་ནི། སྤྱོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུས་ལས་འདས་
པར་བཅུ་རས་པའོ། །འདི་ལ་སྤང་ལུང་སྤྱོད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གང་ལས་ལུང་བ་བྱུང་
བའི་རྒྱ་བྱུར་པའི་རྣམ་དེ་ཞག་གཅིག་གི་སྤྱོད་དུ་སྤང་བའི་འབྲལ་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་
གདོད་བཤགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ལུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤང་ལུང་གང་རུང་
ཞིག་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་དུ་འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་བདག་གིས་བྱས་ཀྱང་ལུང་བ་དེ་
བཅོས་ཆེ་ལུང་བ་འབྱུང་བའི་རྣམ་དང་། ཡོ་བྱད་ཉིད་མ་དེ་ཅུམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་སྤང་
འབྲལ་ཞག་གཅིག་སྤྱོད་དུ་འབྱོད་གོས་ཏེ། ལུང་བའི་ཤོན་བྱི་མ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་
བརྒྱུ་བྱེད་ལ་ཐོག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་བྱེད་འབྲལ་ཞིག་པ་ལ་བཅུ་ཆོན་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། **རྩལ་**
སྤྱོད་པ་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འདོན། །བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་འདེབས་བྱེད་གསོད། ཅེས་པ་
ཏེ། རྩལ་སྤྱོད་པའི་ལུང་བྱེད་ནི། ཡམ་ལྷག་སྤྱོད་པོ་ཉེས་བྱས་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་རྩལ་
མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩལ་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་ལུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྤྱོད་
རིགས་རུས་རན་པ་དང་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་སོགས་ལ་དེའི་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའོ། །པ་མ་
བྱེད་པའི་ལུང་བྱེད་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱོད་གཞན་པ་ཆོན་དུ་པ་མ་བཅུག་ནས་
བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལུང་བྱེད་ནི། དགེ་སྤྱོད་གཞན་དག་གི་ཚུངས་པ་ཞི་བར་
བྱས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའོ། །བྱུང་མེད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལུང་
བྱེད་ནི། སྤྱོད་པ་གཞན་མེད་པའི་སར་བྱུང་མེད་ལ་ཆོག་པ་དུག་ལས་མང་བའི་ཆོས་
སྤྱོད་པའོ། །བསྤྱོད་པར་མ་རྒྱུན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པའི་ལུང་བྱེད་ནི། གོད་

བག་གི་བསམ་པ་ལི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་གདངས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འདོན་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཡམ་ལྷག་གི་རིགས་བྱུང་བ་ལ་རང་ཉིད་དེའི་ལྷུང་བ་གླེང་བར་མ་བསྐྱོས་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་སྒྲ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་པར་སྒྲ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དེ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲ་བའོ། །བཤེས་པར་བྱེད་ཅིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་སྤྱི་འཇུག་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་སྤྱི་རྫས་ཀྱིས་སྤྱིང་ནས་འོས་པ་བྱིན་པ་ལ་མ་བཟོད་པར་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྒྲ་མོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཅི་བྱ་ཞེས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་བའོ། །

བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་ནི། **སྤྱི་འཇུག་འཕྱ། །རྒྱུ་གཞི་མལ་གདོང་སྤྱོད་གནོན་དབྱག་འདེབས་བརྩིགས།** །ས་བོན་དང་སྤྱི་བ་འཇིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ལྷ་ཐོན་ལྷོན་གྱི་གཙོད་པ་དང་། མེ་སོགས་ཀྱིས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་ཉམས་པར་བྱས་པའོ། །འཕྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་དངོས་སུ་འཕྱ་བ་འམ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཟོལ་གྱིས་འཕྱ་བའོ། །བསྐྱོ་བ་རྒྱུ་གཞི་མལ་གདོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིར་བཙོས་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་ལྷུང་བ་གླེང་བ་ན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །གནས་མལ་ལས་སྐྱར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བྱི་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་རང་གིས་འོངས་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཆག་མ་བྱས་པར་ཉི་མ་རྒྱུང་ཆར་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆུད་ཟོས་སུ་འཇུག་པའོ། །གདོང་བ་ལས་སྐྱར་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རང་གི་གདོང་བའི་འོག་ཏུ་བཏིང་བའི་རྩ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་མ་བསྐྱས་པའོ། །

སྒྲོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཞེ་སྒང་གི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་སྒྲོང་གཞན་གནས་ཁང་ནས་བྱི་
རོལ་རྒྱ་འདོན་པའོ། བྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྒར་
ལྷགས་པའི་དགེ་སྒྲོང་ལ་ལུས་ངག་གང་རུང་གིས་གཞོད་པ་རྩོམ་པའམ། རང་གི་ལུས་
ཀྱིས་དགེ་སྒྲོང་གཞན་བརྩིས་ཤིང་གཞོན་པའོ། །རྩ་བ་འབྱུང་བའམ་དབྱག་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་སྟེ་བ་ལ་བྲི་རྒྱུ་ལོ་ལྷན་པ་ལ་ནས་བྲག་པ་
ལྷག་པའོ། སྒྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པས་འདེབས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཞན་དོན་དུ་
སྒྲོག་ཆགས་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩ་བ་རྩ་དང་རྩ་བ་རྩ་སྒྲོགས་འདེབས་ནས་ཡོངས་
སྒྲོད་པའོ། །རིམ་པ་ལྷག་པ་བརྩིག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གཞི་མི་བརྟན་སར་རམ་ཆར་
རྩ་བུང་བའི་དུས་སུ་གཞོད་པ་སྒྲུང་བའི་ཐབས་མ་བྱས་པར། ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཙུག་
ལག་ཁང་རྩིག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བརྩིགས་པའོ། །

བརྩ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། **མ་བསྐྱོས་ཉི་ལྷུང་ཕྱིར་སྟོན་ཆོས་གོས་གཉིས། མཉམ་
འགྲོ་གྱུར་འཇུག་འདུག་འགྲེང་སྒྲོང་བརྩག་དང་། །**དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། དགེ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཉི་མ་ལྷུང་གི་
བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིགས་པ་ཡོད་
པའི་སར་ཉི་མ་ལྷུང་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཟས་རུང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཟེར་
པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཡག་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་དགེ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྒྲོང་
ལ་བཟའ་བརྒྱུང་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་འདེབས་པའོ། །ཆོས་གོས་
གཉིས་ལས་གོས་བྱིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཉི་ལྷུང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྒྲོང་མར་གོས་བྱིན་
པའོ། །གོས་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཉི་ལྷུང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྒྲོང་མའི་གོས་འཆོམ་པའོ། །
ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་སྒྲོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུང་གྲགས་ལས་འདའ་
བར་བྱེད་པའོ། །དགེ་སྒྲོང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགེ་སྒྲོང་

མ་དང་ལྟན་ཅིག་གྱུར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུན་སྤྱོད་གས་སམ་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་གང་རུང་ལ་རྒྱུར་
གས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་པའོ། །དཔེར་བ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དུ་འདུག་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་
མ་ཡིན་པའི་བྱེད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་དཔེར་བ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དུ་སྤྱོད་པའོ། །འགྲེང་བའི་
ལྟར་བྱེད་ནི། འགྲེང་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་སྤྱོད་དུ་
འདུག་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་མ་བརྒྱུད་ནས་ཁྱིམ་བདག་ལ་རང་
གི་བཟའ་བཏུང་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པའོ། །

བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི། **ཡང་ཡང་འདུག་ཟ་ལྟག་ལེན་སྤངས་པ་སྟོབ། །འདུས་དང་
དུས་མིན་གསོག་འཛོག་མ་བྱིན་སྤྱོད། །**ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་དུས་རུང་གི་ཁ་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ཉིན་གཅིག་ལ་གཉིས་གསུམ་
བསྐྲངས་པའོ། །ཟས་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཞག་
གཅིག་ལས་ལྟག་པ་གནས་ཏེ་ཟ་བའོ། །ལྟག་པ་ལེན་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱིམ་པ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ལྟར་བཟེད་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་ལེན་པའོ། །སྤངས་པ་ཟ་བའི་
ལྟར་བྱེད་ནི། བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཟས་བསམ་སྤྱོད་གྱིས་སྤངས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟག་པོ་མ་བྱས་
པར་ཟ་བའོ། །ཁ་ཟས་ཟོས་མ་ཟེན་པར་ལྟངས་ནའང་བཅུ་མས་ལྟངས་ཞེས་བྱ་བའི་
ལྟར་བའོ། །སྤངས་པ་སྟོབ་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། དགེ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟས་
ལྟག་པོ་མ་བྱས་བཞིན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས་ན་སྟོབ་པ་པོ་ལ་ལྟར་བའོ། ། །འདུས་
ཤིང་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། མཚམས་ནང་དུ་བསམ་པ་མི་མཐུན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་
ལོགས་སུ་འདུས་ཏེ་ཟ་བའོ། །དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། སྤྱིང་འདྲིའི་ཉི་མ་བྱེད་
ཡོལ་ནས་སང་གི་སྤྱི་རངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དུས་རུང་གི་སྤྱོད་ཟ་བའོ། །གསོག་འཛོག་
བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། སྤྱོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལྟག་མ་དང་དུས་
ལས་འདས་པར་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ཟ་བའི་

ལྷང་བྱེད་ནི། སྤྱན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བའོ། །ཟས་བསོད་པ་
སློང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་པ་ལས་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ཅི་བདེར་མ་
བསྟལ་བས་ཀྱང་ཚོགས་མི་ཤེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོས་པའོ། །

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། **རྩུབ་སློང་ཉལ་སར་འདུག་འགྲེང་གཅེར་བུར་སྒྱུན། །**

དམག་ལ་ལྷ་གནས་བཤམས་དགྲུགས་དེག་གཟས་འཆབ། ། སློག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་རྩུལ་ལོངས་སློང་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། རང་དོན་དུ་སློག་ཆགས་གནས་པའི་རྩུལ་
ཁྱུས་དང་བརྟེན་བཤམས་བྱེད་པ་དང་རྩུ་ཤིང་ལ་ལོངས་སློང་པའོ། །ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་
བྱིམ་དུ་གནས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་སར་འདུག་སྟེ་དེ་ལ་བར་
དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བྱིམ་དུ་འགྲེང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། འདུག་
པ་དང་འགྲེང་བའི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་སྤར་ལྟར་འོ། །གཅེར་བུ་པ་ལ་ཟས་སྒྱུན་པའི་
ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་བྱི་རོལ་པ་ལ་གཏོགས་པའི་ཕོ་མོ་ལ་
ཟས་སྟེར་བའོ། །དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་
ཏེ་དམག་ལ་ལྷ་ཞིང་མཐོང་བའོ། །དམག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་
བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་དམག་གི་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །
བཤམས་པ་དགྲུགས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་དམག་
གི་གོ་མཚོན་དགྲུགས་ཤིང་རེག་པ་དང་དཔུང་གི་རུ་བཀོད་བྱས་པའོ། །དེག་པའི་ལྷང་
བྱེད་ནི། དགོས་པ་དང་གིས་དེག་གམ་གཞན་བདེག་དུ་འཇུག་པའོ། །བདེག་པར་
གཟས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བདེག་པར་བརྩམས་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་
འཆབ་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་དགོས་པ་གཞན་ལ་ཕམ་
ལྷག་གི་ལྷང་བ་བྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཆབ་པའོ། །

བཅུ་ཚན་དུག་པ་ནི། **གཅོད་རེག་འདུན་བསྐྱར་མ་རྩོགས་ལྷ་མི་འདོར། །རྩེས་**

ཕྱོགས་བསྐྱེལ་སྤྱད་གོས་གྱོན་སྒྲོས་རེག་ཁྲུམ། །ཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 བེ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྱོགས་དགེ་སྒྲོང་ལ་དུས་རུང་གི་ཟས་བཀག་པའོ། །མེ་
 ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་དང་ན་བའི་དབང་གིས་མ་
 ཡིན་པར་མེ་ལ་རེག་པའོ། །རེག་དགོས་ན་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི། ཚས་ལྡན་གྱི་
 དོན་དཔེར་ན་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ལྷ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ལྷ་བྱའི་ཆེ་སྟོན་པས་གནང་
 བ་ཡིན་སྟམ་དུ་དུས་བྱིན་བྱས་ནས་རེག་གོ། །མེ་མ་ཐུང་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་དང་མེ་ཕྱེ་
 ལ་བུད་གིང་བཅུག་ན་དངོས་དང་སྤྱོད་སོགས་གཞན་བཅུད་པ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྱིར་འདུལ་
 བ་ལུང་ལས་འདི་ལྷ་བྱའི་བྱིན་རྒྱབས་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། དེའང་། གོས་དང་ལྷུང་
 བཟེད་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷུང་བ་གསེས་སྒྲོང་དབྱར་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་སྒྲན་དང་རུང་ཁང་
 དང་། །རྟེན་པ་དུས་ཀྱི་བྱིན་བརྒྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །འདུན་པ་ཕྱིར་བརྒྱར་བའི་ལྷུང་
 བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་ལས་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་འདུན་པ་ཐུལ་བར་
 སྤྱར་འདུན་པ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག་ཅིས་ལྡོག་ཏུ་བཅུག་པའོ། །རྒྱབ་ལྷག་པོར་ཉལ་བའི་ལྷུང་
 བྱེད་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་གཉིས་
 ལས་ལྷག་པར་ཉལ་བའོ། །སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་ལ་
 ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྤྱིག་ལྷ་སྟེས་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་པའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །
 སྤངས་པ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་བྱུང་བའི་དགེ་
 སྒྲོང་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུད་ལམ་མཐུན་པའོ། །དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
 དགེ་ཚུལ་སྒྲོང་མ་གཏོགས་སྤྱར་ལྷུང་རོ། །གོས་ཁ་མ་བརྒྱར་བ་གྱོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 བེ། རུང་བའི་ཚོན་གསུམ་གྱིས་ཁ་མ་བརྒྱར་བའི་བྲུག་དུ་འོངས་པའི་གོས་གཞན་གྱི་
 གཡོགས་མེད་པར་གྱོན་པའོ། །འོངས་པ་སྟེ་རྒྱགས་པའི་གཞིར་གཏོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རྟོན་བག་གི་བསམ་པས་རང་ལ་མི་དབང་བའི་ནོར་བུ་དང་ཐུ་

ཏིག་སོགས་རིན་པོ་ཆེའམ། རིན་པོ་ཆེའི་མིང་གིས་སྒྲིབ་པ། དུང་། རྩ་བོ་ཆེ་རོལ་
ཆ་མཆོན་ཆ་ལ་རེག་པའོ། །འདི་ནི་རེག་པ་ཙམ་ལས་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་མི་དགོས་ཤིང་
རྒྱགས་པའི་བསམ་པས་རྒྱན་དང་བྱུགས་པ་སྐྱུ་དང་རོལ་མོ་བསྒྲགས་པ་སོགས་ཀྱང་
འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཁྱུས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཉན་པ་དང་ཆ་བའི་དུས་སྒྲིབ་
བ་གསུམ་མ་གཏོགས་ཁྱུས་སྒྲིབ་མ་ཟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཁྱུས་བྱེད་པའོ། །

བཅུ་ཆོན་བདུན་པ་ནི། **གསོད་འབྱོད་གཡའ་བསྐྱག་རྒྱུར་ཅེ་ལྷན་ཅིག་ཉལ། །**
དངངས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱར་འདེབས་བྱད་མེད་འབྲོགས། །དུད་འབྲོགས་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འབྲོ་ཆེ་སྤྱ་གསོད་པའོ། །འབྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། བསྤྱོད་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པའམ་ཁྱོད་ལ་སྤྱོམ་པ་མ་སྤྱོས་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཇུག་པའོ། །དགག་ཆེལ་བྱེད་
པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། སྤྱི་གཡའ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དགོ་སྤྱོད་ལ་གཡའ་སྤྱོག་
པའོ། །རྒྱལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རྫོད་བག་གི་བསམ་པས་རྒྱལ་ཅེ་བར་བྱེད་པའོ། །
བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་བྱད་མེད་
དང་རྒྱབ་གཅིག་ལྷན་དུ་གནས་པའོ། །དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། དགོ་སྤྱོད་
ལ་ཐོ་མཆོམས་པའི་བསམ་པས་འཛིགས་པ་སྤྱོ་ཆོགས་སྟོན་པའོ། །སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།
ཐོ་མཆོམས་པའི་བསམ་པས་དགོ་སྤྱོད་གི་གོས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་པའོ། །
མ་བྱིན་པས་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། རང་གིས་བྱིན་པའམ་རང་དང་རྩལ་མི་
གཅིག་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་གོས་མ་བྱིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱོད་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་
ལྷག་མའི་སྤྱར་བ་འདེབས་པའོ། །བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལམ་དུ་འབྲོ་བའི་ལྷུང་
བྱེད་ནི། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱང་གཤགས་ལས་འདས་པར་ལམ་དུ་འབྲོ་བའོ། །

ཉལ་བ་དང་འདི་རིགས་ལ་ཁྱིམ་ས་གྲོགས་ཡོད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །

བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི། **རྒྱ་དང་བསྟེན་རྫོགས་ས་བཞོ་གཉེར་ལས་རིང་། །**
འཛོག་ཉན་མི་སྤྲེལ་གྲུས་ཆད་དུས་མིན། ། རྒྱ་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་ལས་དུ་འགོ་བའི་
 ལྟར་བྱེད་ནི། རྒྱ་བོ་འཕམ་ཤོ་གམ་མ་བྱིན་པའི་མགོན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་དང་གྲགས་
 ལས་འདས་པར་འགོ་བའོ། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི།
 བསྐྱབ་བྱ་མང་འཤོལ་དང་བཅས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པའོ། རྒྱ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་སྤྲི་ཞིང་འཐས་
 པ་ནས་ས་སྤྲར་བ་གང་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་དུ་བཞོས་པའོ། མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་
 རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། སྤྱིན་བདག་གིས་ཞག་གི་གྲངས་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱེད་པ་ན། དུས་ལས་འདས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཞག་གྲངས་
 མེད་ན་ཟླ་བ་བཞི་ལས་ལྟག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་འཛོག་པ་སྤོང་
 བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤོང་བའི་ཐབས་གཞན་གྱིས་བརྟོན་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་
 བྱེད་པའོ། ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་གཞན་
 དག་གློང་མོ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོག་ཏུ་ཉན་པའོ། མི་སྤྲེལ་བར་འགོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། གསོ་
 སྤྱོད་སོགས་གྱི་ལས་གྲུལ་དུ་འཁོད་ནས་འདུན་པ་མ་ཕུལ་བར་གཞན་དུ་འགོ་བའོ། །
 མ་གྲུས་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་བསྒྲོས་པའི་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཤད་སྤྱོད་
 མེད་པར་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདེམ་བཤོ། ཆང་འབྲུང་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ཟློས་
 འབྲུང་གི་རིགས་འབྲུང་བ་སྟེ། ཟློས་འབྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་བག་མེད་པས་གཞན་མ་དད་
 པར་བྱེད་ལུས་ན་ལྟར་བ་འདི་འབྲུང་ངོ་། དུས་མིན་ཕྱི་དོ་གོང་དུ་འཇུག་པའི་ལྟར་བྱེད་
 ནི། ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་དུ་གྲུང་ཡོལ་ནས་སང་གི་སྤྱི་རེངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་གནས་
 པའོ། །

བཅུ་ཚན་དགུ་པ་ནི། **གྲོང་གཞན་རྒྱ་དང་རྩལ་འགྲོ་བྱེད་དུ་གསོད། །ཁབ་རལ་**
ཁྲི་རྒྱུ་ཤིང་བལ་གདིང་གཡན་དགལ། །རས་ཆེན་ཆོས་གོས་ཆད་ལྷག་ལྷང་བྱེད་སྟེ། །
གྲོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། རང་གྲོང་གཞན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་འདུན་སྤྱིའི་
གདུགས་ཆོད་དུས་ལས་ཡོལ་བའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྩལ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི།
མཆན་མོ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་འདུག་པའོ། །བྱེད་དུ་གསོད་
པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གསོ་སྤྱོད་གི་མདོ་ཐོས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆེག་ལ་ཤེས་བཞིན་
དུ་བྱེད་དུ་གསོད་པའོ། །ཁབ་རལ་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ཁྲིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
སྤྱུས་ནོམ་ཡོད་པའི་ཁབ་རལ་འཆོས་སུ་བཅུག་ནས་ལེན་པའོ། །ཁྲི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་
ལྷང་བྱེད་ནི། ཁྲི་རྒྱུ་བྲུ་གང་ལས་མཐོ་བ་འཆོས་པའོ། །ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་
བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཁྲི་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་
བྱེད་པའོ། །གདིང་བ་ཆད་ལྷག་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། གདིང་བ་སྤྱི་དང་ཞིང་གི་ཆད་
ལས་ལྷག་པ་འཆང་བའོ། །གཡན་པ་དགལ་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་།
དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། ཆོས་གོས་ཆད་ལས་ལྷག་
པའི་ལྷང་བྱེད་གསུམ་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་སྤྱད་ན་ངན་འགྲོར་ལྷང་བར་
བྱེད་ཅིང་སྤང་འབྲལ་སྟོན་དུ་བཏང་མི་དགོས་པར་བཤགས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པས་
འབའ་ཞིག་པའི་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྟེ་ནི། **མ་ཡི་བས་ལེན་མ་ཐེབ་བྲིམ་པ་བ། །བྲིམ་ས་**
དལ་གྲོང་འགྲོ་ནགས་མ་སྤུལ་བར་བ། །སོར་བཤགས་སྟེ་ཡིན། ཅེས་པ་སྟེ། དགོ་
སྤྱོད་མ་ཡི་བས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་ནི། གྲོང་དུ་དགོ་སྤྱོད་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་
རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བས་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་བའོ། །གལ་
རིམ་དུ་མ་ཐེབ་པར་བྲིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བསྐྱོག་པར་བ་བའི་སོར་བཤགས་ནི། དགོ་

སྒྲོང་གསུམ་ཡན་ཆད་ཁྱིམ་པས་མགོན་དུ་བོས་ཏེ་བསྐྱོ་བཤམ་དག་སྒྲོང་མས་བྱས་པ་
 བ། དེས་ངོས་མགོན་གྱིས་གོང་མ་ནས་རིམ་བཞིན་བྲིམ་མི་འདུག་པར་འོག་ཏུ་རང་ལ་
 བྲིམ་བྱུང་ན། གོང་མར་བྲིམ་ས་ཤིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་གིས་མ་བསྐྱོག་པར་སྒྲུངས་
 ཏེ་ཟོས་པའོ། །བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འདུག་པ་ནི། སྒྱིན་བདག་ཟས་ལོར་གྱིས་
 སོངས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་སྒྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་གསོལ་བའི་
 ལས་གྱིས་སྒྱིན་ནོ། །དེ་སྐྱར་བག་ཡངས་དགོས་ནའང་ལས་གྱིས་བྱའོ། །ཁྱིམ་གྱི་
 བསྐྱབ་སྒོམ་དེ་ཕྱིན་ཟེན་ནས་དག་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་དེ་ལས་ཉུང་མ་སོགས་ལས་གཞན་
 པའི་བསོད་སྒོམས་མི་སྒྲོང་སྟེ་སྒྲོང་ན་ལྟར་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ནགས་མ་མུར་བར་ཟ་
 པའི་སོར་བཤགས་ནི། །དགོན་པ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ནགས་མུལ་བར་
 བསྐྱོས་པའི་དག་སྒྲོང་གིས་འཛིགས་པ་ཡོད་མེད་མ་ཉུལ་བར་ཀུན་དགའ་ར་བའི་བྱི་
 རོལ་ཏུ་རང་ཉིད་ཟས་ཟོས་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལྟར་བ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲེ་སྒྲགས་
 འདོན་པའི་རྣམ་པར་བརྗོད་པས་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པས་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ནི། གོས་བགོ་བ་ཡི་བཅུ། སྒྲོད་
 ཡུལ་ཉི་ཤུ་སྟན་ལ་འདུས་པའི་དགུ། །ཟས་བརྒྱད་ཟ་ཚུལ་ཉིར་གཅིག་ལྟར་བཟེད་
 གྱི། །བཅུ་བཞི་ཆོས་བཤད་ཉིར་དུག་སྐྱབ་ཚུལ་གསུམ། །རྒྱ་བ་གཅིག་སྟེ་ཉེས་བྱས་
 སྟེ་ཆོན་རྣམས། །བསྒོམས་པས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །འདིའི་ངོས་འཛིན་
 བརྗོད་བདེ་བའི་བྱིར་གོ་སྒྲའི་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གོས་བགོ་
 པའི་སྟེ་བཅུ་ནི། ཤམ་ཐབས་མཐོང་མན་མཉམ་པའི་རྒྱུམ་པོར་༡བགོ། ཉ་ཅང་ཐུང་༢ནས་
 བཅེངས་དང་རིང་ནས་འཛོལ་༣། །མས་སྒྲ་སྒྲུང་ཆེན་སྒྲ་ལྟར་བྱོགས་སུ་འབྱུངས། །
 གོང་ནས་ཏུ་ལའི་ལོ་མ་བཞིན་དུ་བསྟེན། །སྐར་གས་བར་ནས་འཕྱར་མ་བཞིན་

དུ་འབྱུང་། རྒྱ་རགས་གོང་དུ་སྐྱུལ་མགོ་འཛིན་གདངས་ཀ་ལྟར་། མཐོ་དམན་ཅན་
 རྣམས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད། རྣམ་སྐྱར་སྒྲ་གོས་དག་ཀྱང་ལྷུ་མ་པོར་པགོ། ཉ་ཅང་
 རིང་ལྷང་བྱང་བ་ཉ་མེན་པའོ། གཉིས་པ་སྒྲིད་ཡུལ་འགོ་བ་ཉི་ཤུ་ནི། འདྲ་ཉ་དང་
 ཤེས་བཞིན་ལུས་ངག་ཡོངས་སུ་བསྐྱམ། གོས་ཆགས་ལེགས་པར་བགོ་ཤེས་ཅ་ཅ་
 བསྐྱར་༩། མིག་མི་གཡང་ལེན་གཉའ་ཤིང་གང་ལཱ་བཟ། མགོ་བོ་མི་གཏུམས་
 ལེགས་ཐབས་བརྗེ་མི་བྱེད་། སྒྲ་གོས་ཐག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་པར་མིན། ལག་
 གཉིས་མདུན་ལེན་གཉའ་བར་བསྐྱོལ་བ་དང་། རྒྱབ་ནས་ལྷག་པར་བསྐྱོལ་ཉ་ཉི་
 འགོ་མི་བྱ། མཆོངས་དང་ཉ་ཉ་གོས་རྒྱངས་ཉ་ཉ་རྒྱང་པའི་རྟིང་པ་ཉ་ཉ་དང་། འབྲང་བ་ཁོ་ན་
 བཅུགས་ཉ་ལེན་མི་འགོ་ཞིང་། ལག་པ་དཀྱར་བརྟེན་ཉ་ལྟུ་རྒྱངས་བཅས་མི་འགོ། ལུས་
 ཉིད་ཀྱོག་པོར་མི་བསྐྱར་ཉ་ལེགས་མི་གཡོང་། མགོ་བོ་མི་བསྐྱར་ཉ་ལག་ཁན་
 དང་ཐག་མི་སྒྲིད་ཉ་། ལན་ཚུན་ལག་པ་སྒྲེལ་ཤོན་མི་འགོ་འོ། གསུམ་པ་
 ལྟན་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་དགུ་ནི། བྱིས་བདག་སོགས་བྱིས་བསྐྱར་ཉ་པར་མ་བགོས་
 དང་། ལྟན་ལ་སྒོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་ཤིང་། ལུས་བྱི་ལྷིད་བསྐྱར་
 ཤིང་པ་བསྐྱོལ་ཉི་བརྒྱད་༥། བརྒྱ་གཉིས་དང་༥ བེ་ལོང་བུ་བཅེགས་པ་ལྷང་། ཁྱི་
 འོག་རྒྱང་དཀྱག་ལྟར་གཉིས་གདངས་ཉི་བཟད་༥། འདོམས་བར་བསྐྱར་ལེའི་
 རྒྱུན་དགུ་སྐྱངས་ལ་འདུག ཞེས་བྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལག་པས་འགམ་མི་བརྟེན། རྒྱབ་ཏུ་
 འདུག་སྟན་ཁུར་ནས་མི་འགོ་འོ། བཞི་པ་ཟས་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་ཆན་གཅིག ཟས་
 རྣམས་ལྷང་བཟེད་ཁ་ལས་མཐོར་ཉ་མི་ལེན། འབྲས་ཆན་ཆོད་མ་མང་ཤིང་མཉམ་
 པར་ལེན། གྲལ་རིམ་འཐར་ཆགས་སྒྲ་བྱི་མེད་ཤིང་ལེན། སྒྲང་ཆོ་མི་གཡང་ལྷང་
 བཟེད་མིག་གིས་ལྟ། ཟས་མ་བྱང་བར་ལྷང་བཟེད་ལེན་བཟེད་ཅིང་། ཆོད་མ་འདོད་
 བས་འབྲས་ཆན་འགོབས་པ་ལྷང་། འབྲས་ཆན་འདོད་ནས་ཆོད་མ་འགོབས་པ་མི་

བྱ། །བཟའ་བཅའི་སྟེང་དུ་སྟོང་གཞན་མི་བཟེད་པོ། །ལྷ་པ་ཁ་ཟས་སྟོང་ཚུལ་ཉེར་
གཅིག་ནི། །སྟོང་ལམ་མི་ལེགས་པ་ཉིས་བཟའ་མི་བྱ། །ཁམ་ཚད་ཉ་ཅད་ཆེ་པ་དང་
ཚུང་བ་ལྷོ་མ། །འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་རན་པར་ལབ་བཟའ་བར་བྱ། །ཁ་སྒྲོར་ཟས་མ་
སྟེབ་བར་ལེགས་པ་གདངས། །ཁ་ནང་ཟས་ཀྱིས་བཀང་ནས་ལག་ཏུ་མ་སྟེ། །མི་ཞིམ་
ཅུག་ཅུག་ཡེམ་ལ་ཅག་ཅག་པ་དང་། །གང་ལ་རུ་རུ་ཁྲོམ་མོར་སྐྱ་སྐྱ་ཉ་པ་དང་། །ཁ་ཡི་བྱི་
རོལ་སྟེ་ཉ་ཉ་ཐུང་བཟའ་མི་བྱ། །ཆན་སོགས་འབྲུ་མ་རེ་རེར་འབྲུ་བ་ཉ་པ་དང་། །ཟས་ལ་
འབྲུ་ཉ་ལྟོང་མཐུང་བ་གཡས་གཡོན་ཉ་ལྟོ། །ཀླན་སྒྲ་ཉིག་ཉ་ཅིང་ཁམ་འབྲོ་སོ་ཡིས་
གཅོད་ཉ་ལ། །ལག་པ་སྟོང་ཉ་ལྟུ་འགོས་པ་སྟེ་ཉ་ལྡིས་ལྷག །ལག་པར་ཟས་ཀྱིས་
འགོས་པ་ཉ་ལྟུགས་པ་དང་། །ལྷང་བཟེད་ཟས་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལྟེད། །
ཟས་ལ་མཚན་རྟེན་དབྱིབས་བཅོས་ཟ་པ་ཉ་ལྟུགས་སྒྲང་། །དྲུག་པ་ལྷང་བཟེད་སྟོང་
ཚུལ་བཅུ་བཞི་ནི། །དགེ་སྟོང་གཞན་གྱི་ལྷང་བཟེད་འབྲུས་ཉ་མི་གདགས། །ལག་པ་
ཟས་སྒྲགས་ལྟུ་སྟོང་ལ་མི་རེག །གཞན་ལ་ཟས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་འཐོར། །
ཟས་བཅས་འབྲུད་ཚུ་བྱིས་གཞན་འཐོར་ལེ་བྱ། །ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལྷང་བཟེད་ནང་ལེ་
ལྷག །ལྷང་བཟེད་འོག་སྟེགས་མེད་པར་ས་རྩེན་པ་དང་། །གཡང་ས་ལྷག་ཁ་དཀར་
པ་ཉེར་གཟར་ལབ་ཞི་ལ། །མི་བཞག་གད་ཉ་གཡང་ཉ་ལྟུགས་ཉ་ལྟུགས་ཉ་ལྟུགས་ཉ་
དང་། །འགྲོང་བཞིན་ལྷང་བཟེད་མི་བཟྱ་ཉ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་
དེ་ཡིས་མི་བཅུ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་
དུ་འདུག་པ་ལ། །རང་ཉིད་འགྲོངས་ཉ་ཉི་འཆད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ཉལ་པ་དང་ཁྱི་སྟེན་
ཆེ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་
བཤད། །མགོ་དགྱིལ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་
གོང་བསྟོལ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་
གོང་བསྟོལ་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་ལྟུགས་

པན་ཀྱི་འབྲུག་ལ། མེ་ཏོག་མེད་པའི་དང་སོགས་ཐོད་ཀྱི་ཁྱིས་དྲིལ། ཁྲི་ཆེན་
 ཀྱི་ཏོག་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀྱི་འབྲུག་པར་ཀྱི་འབྲུག་ མཆིལ་ལྷུ་མ་ཨོ་ སྐྱོན་ཅིང་ལག་
 བ་མཁའ་པ་ཨོ་གཏུགས་ཨོ། མཆོན་ཆ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 དང་། ཁོ་ཆ་ཁོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 བད་མེད་པས། འབྲུང་བཞིན་པ་ཀྱི་དང་ཆུ་དང་ཆུ་སྐྱོན་ཨོ་ བད་། འབྲུང་གཅི་མི་
 འདོར་ཆུ་ལ་མཆིལ་སྐྱབས་ཨོ་ དང་། སྐྱུག་པ་སོགས་ཀྱང་འདོར་བར་མི་བྱེ། དག་
 པ་སྐྱབ་པ་གཅིག་ནི་གཞོད་མེད་པར། འདོར་ལ་མི་གང་ལྷག་པར་མི་འཛིག་གོ། དེ་ལྷོ་
 ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེད་ན་ཉིས་བྱས་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་སྐྱེད་ཅིས་བྱེ། དེ་བས་ན་གོས་ཆགས་
 མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྐྱེད་ལམ་ཞི་དུ་ལ་དང་ལྷན་པས་བསོད་སྐྱོམས་ཀྱི་བྱིས་དུ་
 འབྲུག་ཅིང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་འབྲུག་སྐྱབས་ཀྱིས་འཕོད་ལ་བག་ཡོད་པས་བཟའ་
 བུང་ལ་འོངས་སྐྱེད་ཅིང་། དེ་པ་མཐོན་དུ་བཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྐྱབས་དང་
 འཆོམས་པས་མགྱུ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ལྷོང་བ་སྐྱེ་ལྷོ་པོ་བསྐྱོམས་པས་དགོ་
 སྐྱོང་གི་བྱིས་ཉིས་བསྐྱེད་ལྷོ་བཅུ་དག་སྐྱེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་བཅས་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་སུ་འདུ། དེ་ལས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱིས་པ་སོགས་འཛིག་ཏེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེག་པ་ཡོད་
 པར་གྲགས་པའི་སྐྱོག་བཅད་པ་ལྷོ་བྱེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་རབ་བྱུང་
 རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྐྱེད་མི་རུང་ཞིང་བྱིས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་སྐྱེག་པ་མེད་པར་གྲགས་པ་བྱི་དྲོའི་ཁ་
 ཟས་ལྷོ་བྱེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འདིའི་སྐྱབས་སུ་ལྷོང་བ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ནི་དེ་
 སྐྱེད་ན་རན་འགོ་ལ་ལྷོང་བས་དེ་སྐྱེད་དུ་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་སྐྱོང་མའི་བསྐྱབ་བྱེ། དགོ་སྐྱོང་མ་ལ་སྐྱེམ་བསྐྱེད་དུ་གཏུ་བཞི། །

དག་སྒྲོང་མ་ལ་རྩ་བའི་ལྷ་དང་བ་མམ་པ་བརྒྱད། ལྷ་ག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྷ་དང་སོ་གསུམ། །
 ལྷ་དང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག ། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ་བསྐྱེམས་པས་སྤུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འདིར་ལག་
 ལེན་བྱེད་པ་མེད་པས་མ་སྒྲོས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་བྱོགས། ། དེ་དག་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ་
 བ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་བྱོགས་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ལུང་ལས། རབ་བྱུང་
 ༡གསོ་སྤྱིང་གཞི་དང་༡ནི། དགག་དབྱེ་༡དབྱར་དང་༤ཀོ་ལྷགས་གཞི༤། སྤྱན་དང་
 ༤ གོས་དང་༢སྤྱ་བརྒྱད་དང་༥། ཀློག་སྤྱི་དང་༤ལས་ཀྱི་གཞི༡༠། དམར་སེར་ཅན་
 དང་༡༡ གང་ཟག་༡༡དང་། སྤྱོད་དང་༡༡གསོ་སྤྱིང་གཞི་༡༤པ་དང་། གནས་མལ་
 ༡༤དང་ནི་རྩོད་པ་༡༤དང་། དག་འདུན་དབྱེན་༡༢རྣམས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། ཅིས་གཞི་
 བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པསྤུའི་སྤྱ་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟོན་
 བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་སོང་། གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་འང་བསྐྱབ་ན་ལྷ་
 རྟེ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྟོན་གྱི་གཞི། ཚོ་ག་ཁྱད་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱི་གཞི། ཉེས་པ་དག་བྱེད་བྱིར་བཅོས་གཞི། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
 གནས་མལ་གྱི་གཞི་རྣམས་སོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱིང་གསུམ།** །བསྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་ཐོག་མ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བར་བྱེད་
 པའི་གཞི་ནི་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསོ་སྤྱིང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གསོ་སྦྱང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱང་། །མཐུན་པ་སྒྲ་
བ་ཕྱེད་ཕྱེད་བཀྲ་ཤིས་དང་། །གནོད་ཞི་ཚྭ་པ་སྒྲོག་རྣམས་དྲུས་དེར་བྱ། །བསྐྱབ་
པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསོ་ཞིང་ཉེས་ལུང་སྦྱང་བའི་གསོ་སྦྱང་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་
གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་ལྷན་ཞིང་མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་
འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤིས་དང་ལྷན་པ་དེས་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྒྱ་སྡེ་སྦྱོད་ཐོས་པ་དང་དེའི་
དོན་བསམ། དེ་ནས་སྦྱང་ཁང་བརྩིགས་ཤིང་ཞལ་ཏ་པ་བསྒྲོས་ལ་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ཅིང་། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་སོགས་གྱི་ལྷག་
མཐོང་གི་ཤིས་རབ་བསྐྱེད་ལ། ལམ་ལྷ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བཞུད་ནས་འབྲས་
བྱ་བཞི་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི། ཀམ་ཤ་ཏྟི་ལས། མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱང་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། བཙུ་བཞི་པ་དང་། བཙེ་ལྷ་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་
གསོ་སྦྱང་དང་། གནོད་པ་དབྱུང་བའི་གསོ་སྦྱང་དང་། བསྐྱབ་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་
ལྷའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཛེན་རྣམ་གྱིས། ཉོར་སྒྲ་དང་སྒྲུང་སྒྲ་བཞི། །བཙུག་ཅིག་དང་པོ་
གསུམ་པ་ལྷ། །བདུན་པ་དགུ་པའི་མར་ངོ་ལ། །ཉན་ཞག་བཙུ་བཞིའོ། །ཞེས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷག་གི་ །ངོ་གཉིས་རེ་རེ་ཉན་ཞག་ནི། །བཙེ་ལྷ་བཙེ་ལྷ་
ཤིས་པར་བྱ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་མཆོ་
སྒྲ་པ་དང་བྱ་འདུལ་སོགས་གྱིས་ཉོར་སྒྲ་བཙུ་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དགུན་ར་
མགོ་སྒྲར་བྱས་ཏེ་དུས་གྱི་འགོ་བཟུང་བས། དེ་ནས་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པ་
ཉོར་སྒྲ་བཙུག་ཅིག་པའི་མར་ངོར་རྒྱལ་སྒྲའི་བཙུ་བཞི་པ་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་
ཡིན། འཁྱོན་སོགས་གྱིས་དགུ་པའི་བཙུ་དུག །མཆིམས་སོགས་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་
བརྒྱད་པའི་བཙུ་དུག་ནས་བཟུང་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་དམར་དུག་པ་ནི་འཁྱོན་དང་མཐུན་

ནོ། །གང་ལྟར་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་དུག །བཙེ་ལྷ་པ་བཙེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལ་
 དུས་ངེས་པའི་གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །དེའི་གནས་ནི་གྲུབ་པ་བྲག་ལྷག་ལྟ་བུ། བཀྲིས་པ་
 ཁང་པ་ལྟ་བུ། ལགས་པའམ་ཟེན་པ་ནི་ཤིང་གི་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚམས་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་
 བཅད་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷས། སྦྱོར་བ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་བཤགས་བསྐྱམས་
 བྱིན་རྒྱབས་བྱ་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གཞིས་དགེ་འདུན་བསྐྱམས་ལ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་
 པ་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་དོད་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་བསྐྱེད་གས་ཀྱི་མདོ་འདོན། རྒྱུད་དག་
 པ་དང་སྒོ་མཐུན་བྱས་ལ་འདུ་བར་མི་ནུས་པས་གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱོངས་པ་བརྒྱབ།
 དངོས་གཞི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་བར་གྱི་མདོ་འདོན་ཅིང་རྗེས་བརྩོ་སྦྱོན་བྱ་བ་སོགས་
 སོ། །གནས་དེར་དགེ་སྦྱོང་གསུམ་ལས་མེད་ན་ཡན་རྩལ་གཅིག་གི་མདུན་ན་གཅིག་
 འདུག་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། རང་གཅིག་ཕུ་ལས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་ཞིང་
 བརྗོད། དེ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་ཐུབ་པའི་སྦྱོན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་
 དང་བཞི་ཙམ་འདོན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་གནས་བརྟན་གྱི་ཚད་ནི། སྦྱིར་
 གནས་བརྟན་རྒྱལ་ཚབ་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷག་ལོན་པ་
 དང་གནས་བརྟན་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཞེས་རྫོགས་ནས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་
 པ་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ནོ། །བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་རྫོགས་
 བས་བཅུ་དུག་ལོན་ཡང་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་གནས་བརྟན་སྟེང་ད་ལྟ་བུ་ཞེས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བ་བཞིར་བཤད་པ་ལས་སྐྱམ་གཉིས་བརྒྱུད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་གནས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དུས་དང་། ཆར་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་
 དང་ཆུང་བ་དང་། བྱི་བ་ནི་ཙོ་ཆ་ག་པ་རྒྱལ་པོ་ངན་པ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པར་བྱ་བའི་
 དུས་སུའོ། །

བཞི་པ་ནི། སེར་བ་ཆོམ་རྒྱན་ནད་ཡམས་སོགས་གནོད་པ་བྱུང་ཟིན་ལྟོག་

པའམ་སྒྲར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དགོ་འདུན་བྱེ་བ་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཟླ་
ཤིས་པ་སོགས་དུས་མ་ངེས་པའི་གསོ་སྦྱོར་གསུམ་ཡང་། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆེ་རང་
རང་གི་དུས་བརྗོད་དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཆོག་ཐམས་ཅད་དུས་
ངེས་པའི་གསོ་སྦྱོར་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གནས་ནི། **དབྱར་གནས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ལྷག་སུམ་མཐར། །**
དབྱར་གནས་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱར་སྔ་མ་དང་། ཕྱི་མའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་
དབྱར་སྔ་མ་ཡིན་ན་གོ་ཞུན་ལྷ་བ་དབྱར་ལྷ་ཐ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་དང་། ཕྱི་
མ་ཡིན་ན་ཁུམས་ལྷ་སྟོན་རའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དབྱར་ལྷ་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་
པའམ། ལུ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལྷའི་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པ་ལེགས་
གསུངས་ཤིང་ཞུ་དམར་དྲུག་པའང་དེ་ལྟར་བཞེད། གང་ལྟར་རིང་སྦྱོར་འཐབ་བཀོལ་
ཅན་མེད་ཅིང་སྡེ་སྦྱོད་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་པས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་ཚང་བར་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་སོགས་སྔ་རོལ་ནས་བྱ། ཉེ་སྦྱོར་གསོ་སྦྱོར་གི་མཁུག་ཏུ་ཚུལ་
ཤིང་བྱིམ་ཞིང་གནས་མལ་སྟོབ། དངོས་གཞི་ཕྱིར་ནང་སྒྲ་གབ་དང་བཅས་པའི་གནས་
སུ་དགོ་སྦྱོར་གི་མཁུག་དུ་སྔགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་གནས་པར་ཁས་སྤངས་
ཏེ། དྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་མི་སྡོད་པར་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་མཐར་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དགག་དབྱེ་ནི། **དུས་དང་དུས་མིན་ལ་ཡང་དགག་པ་དབྱེ། །**དགག་
དབྱེ་ལ་གསུམ། དུས་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྒྲས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འང་བྱ་དགོས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་ལྷ་བ་གསུམ་རྗོགས་པའི་ཉལ་བྱ་སྟེ། རིང་སྦྱོར་

སྒྱིད་ཡུལ་གྱི་གོང་དུ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན། བཅུ་བཞི་འུ་མཚན་
 ཐོག་ཐག་ཏུ་ཚས་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ། ཉེ་སྒྱིར་བཙུ་ལཱ་འུ་ཉིན་པན་ཚུན་བཟོད་
 གསོལ་སོགས་གྱི་མཐར་བསྐྱོས་པའི་བྱེད་པ་པོས་གསོལ་བའི་ལས་གྱིས་བྱུགས་བསྐྱུན།
 དངོས་གཞི་རྩ་དར་བཟུང་ལ་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་དང་། དབྱར་ནང་གི་རྟེན་པ་བགོ་
 བའི་ཕྱིར་རྒྱས་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ། རྗེས་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་གནས་ལ་སྐྱག་པར་ཞེན་
 པ་སྤངས་བའི་ཕྱིར་ལྟོངས་རྒྱ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དབང་གིས་སྒྲ་བ་གསུམ་དབྱར་གནས་པར་མ་གྲུབ་
 བ་གསོ་སྒྱིར་གསུམ་མཐ་གཉིས་སོང་བའི་འག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམག་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འབྱེས་དགོས་
 པ་བྱུང་ན་ཚོགས་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ། དགོ་སྒྲོང་གང་རུང་རྒྱུན་དབང་གིས་འགྲོ་དགོས་
 པ་བྱུང་ན་འང་དེ་ལྟར་རོ། །ཡང་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་མི་
 བསྐྱོ་བར། གསོལ་བའི་ལས་དང་དགག་དབྱེ་དངོས་བྱའོ། །དགོ་སྒྲོང་གསུམ་མཐ་
 གཉིས་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རང་གཅིག་ཕྱ་ལས་མེད་ན་
 དངོས་གཞི་ཙམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱར་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲུག་
 ལོང་སྒྱེད་པའི་རྒྱ་ལྟར་བ་སྒྲོང་དན། ཆད་ལས། རྟེན་པ་བགོ་བ། མཚམས་གྱི་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་མཚན་གཅིག་འདེམ་བཞི་པོ་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་དབྱེ་བས་
 དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པ་རྒྱུན་གྱི་གཞི་ལ་གཉིས། གོས་དང་། སྒྲན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་བརྒྱུད། གོས། གོ་ལྷགས་གྱི་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདེར་གནས་རྒྱུན་གྱི་གཞི་ནི་སྒྲ་བརྒྱུད་འདིར།** །འཆོ་བ་བདེ་
 བར་གནས་པའི་རྒྱུན་ལ་གོས་སྒྲན་གཉིས་ཡོད་པའི་གོས་གྱི་བྱེ་བྲག །བག་ཡངས་དང་

འབྲེལ་བ་སྤྱད་པ་འདིར་བཞི། དབྱར་གནས་ཀྱི་རྟེན་པའི་ཆོས་གོས་གསར་བ་དག་
 འདུན་སྤྱི་ལ་དབང་བ་རྣམས་མང་ཉུང་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ། དབྱར་སྤྱི་བྱི་གང་ཡིན་པའི་
 དབྱར་གནས་གྲོལ་བའི་དགག་དབྱེའི་བྱི་ཉིན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལྷ་བ་ལྷ་ཡི་བར་དུ་
 སྤྱད་པ་འདིར་བར་དག་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཏེ་དག་སྤོང་ལ་གཏད་ནས་དག་
 སྤོང་དེས་བཏིང་བའི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པས་ལེན་ཏེ། ཆོག་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་མཆོམས་
 ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་མི་བྱིར་བ་དང་མི་གཙང་བའི་ཁང་པ་དང་སྤྱོད་ཐོག་མེད་སར་མི་བཞག་
 པ་དང་། དུས་དུས་སུ་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱལ་སྤྱུགས་སོགས་བྱུང་། །འདི་འདིར་བ་པོ་ལ་
 འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་བཅད་པ་སོགས་པན་ཡོན་བཅུར་གསུངས། བོད་
 དུ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་དེ་སྤྱོད་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་དབང་གིས་
 འདིའི་ཕྱག་ལེན་མ་བྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གོས་ལ་འཆོ་མཁོ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དེ། །འཆོ་བ་རུང་བས་ཁ་**
བསྐྱར་བཅུ་གསུམ་མོ། །འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ལའང་། འཆོ་བའི་ཡོ་
 བྱད། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནི།
 འོག་འཆོས་མ་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ངན་པ་དང་བཟང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་རུང་བ་
 བལ་གོས་ལ་སོགས་པ་བདུན། ར་མོང་དང་རའི་སྤྱལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་ལས་མ་
 བྱས་ཤིང་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ཁ་ཆར་སྤུན་ཆར་མ་བཅད་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ། མི་རུང་
 བའི་ཆོན་ཆེན་བརྒྱུད་སྤངས་ཏེ་རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། རྒྱ་སྤྱུགས་ལེ་བཟན་ཅི་དང་བཅོད། །སྤུན་ཤིང་ཅི་དང་མཐིང་ཤིང་མཆོལ། །
 སི་རྒྱར་དང་གུར་གུམ་སྟེ། །འདི་དག་ཆོན་ཆེན་བརྒྱུད་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་། རྩོན་
 པོ་བཙག་དང་རུར་སྤྱིག་ཅི། །འདི་དག་རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་
 བཏང་དུ་གོས་མཆོན་གྱིས་དྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་བཅང་

བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་གིས་དྲམ་ནས་འཛོལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཚད་
 དང་ལྡན་པར་དྲམ་པ་སྟེ། ལྷམ་སྒྱུར། ལྷ་གོས། མཐང་གོས། ཤམ་ཐབས། ཤམ་
 ཐབས་ཀྱི་གཟན། རྩལ་གཟན། རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན། གདོང་ཕྱིས། རྟག་གཟན།
 གཡན་དགའ། སྐྱ་བཟེད། གདོང་བ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་སྣམ་སྒྱུར་ནི་སྣམ་ཕན་དགུ་ནས་ཉེར་ལཱ་བར་ཏེ། དགུ་མ། བཅུ་གཅིག་ བཅུ་
 གསུམ་མ་གསུམ་ནི་སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་གསུམ་མོ། །བཙུང་ལ། བཅུ་བདུན། བཅུ་
 དགུ་གསུམ་ནི་སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་བཞི་པའོ། །ཉེར་གཅིག་ ཉེར་གསུམ། ཉེར་ལྔ་
 གསུམ་ནི་སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་ལྔ་པའོ། །ཚད་ནི་ཆེ་སྒྲོར་གསུམ་དབངས་སུ་བྱ་གསུམ་
 དང་མིད་དུ་བྱ་ལ། རྩལ་གསུམ། དེ་ལས་བྱ་ཕྱིད་ཕྱིད་མི་བ། འབྲིང་གསུམ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་པོ། །སློགས་ནི་སྣམ་ཕན་བདུན། སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་གསུམ་པ། ཚད་སྣམ་
 སྒྱུར་ལྟར་གསུམ་མོ། །མཐང་གོས་ནི་སྣམ་ཕན་ལྔ་དང་སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་གཉིས་པ།
 ཚད་དབངས་སུ་བྱ་དོད་དང་། མིད་དུ་བྱ་ལྔ་ལམ་བཞི། ཐ་ན་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པས་
 ཀྱང་རུང་ཞིང་། ལུས་སྒྲོམ་པས་མི་ཡོགས་ན་རལ་ཁ་དབྱང་ཆད་སྟོད་པར་བཤད་དོ། །
 སྒྱིར་བྱ་ལ་རྩལ་བྱ། ལག་བྱ། ལུས་བྱ་གསུམ་ལས་འདིར་ལུས་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩར།
 ལུ་འོ་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤམ་
 ཐབས་དང་དེའི་གཟན་མཐང་གོས་དང་ཚད་འབྲ་ཞིང་། རྩལ་གཟན་དང་དེའི་གཟན་
 ལྷ་གོས་དང་ཚད་འབྲ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ཉིད་མོ་དང་མཚན་མོ་མཐང་གོས་སློགས་ཀྱི་འོག་
 དུ་གྱུར་པའི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདོང་ཕྱིས་མིད་དང་ཞིང་དུ་བྱ་གང་པ། རྟག་གཟན་
 ལྷ་གོས་དང་མཉམ་པ། སྐྱ་བཟེད་མིད་དུ་བྱ་གསུམ་དང་ཞིང་དུ་བྱ་ཕྱིད་དང་གཉིས་
 པ། གཡན་དགའ་མིད་དུ་བྱ་དུག་དང་ཞིང་དུ་བྱ་གསུམ། གདོང་བ་མིད་དུ་བྱ་གསུམ་
 ཞིང་དུ་བྱ་དོད་མོར་དུག །སློགས་ལུ་ཕྱིད་དང་གཉིས་པ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་

ནི། མིང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཞིང་དུ་བྱུང་གསུམ་དང་སོར་བརྒྱད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐོ་བའི་
ཡོ་བྱད་ནི། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་མ་དུབས་པའི་གོས་ཀྱི་བྱད་པར་
བྱུག་པ་ཡན་ཆད་མ་ངེས་པ་དར་གོས་སྒྲམ་བུ་ལྟ་བུ་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་སྦྱེ་བ་དང་། ལྷ་
དང་སྐར་རགས་སོགས་གོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་གོ། །གསུམ་པ་ལྷག་པའི་
ཡོ་བྱད་ནི། སྒྲམ་སྦྱར་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་རུང་གི་དབྱིབས་སུ་དུབས་
པའི་ལྷག་པོ་དང་། སྐར་རགས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལྷག་པོ་དག་གོ། །
གཞན་ཡང་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡན་ཆེགས་ལྷ་ལྷམ་སྐར་རགས་སོགས་དང་། མཐོ་ལྷག་
ཡན་ཆེགས་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱར་བསྐྱོས་ཤིང་བྱུང་མ་ལོངས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
རང་གི་ཆོག་གས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཡོ་བྱད་དེ་དག་སྦྱིར་རབ་བྱུང་ཚུལ་ལྟན་
དང་། བྱད་པར་སྒྲམ་སྦྱར་དག་སྦྱོར་ཁོ་ནས་བཅང་། དེའང་རྟེན་ལ་བྱུག་འཆའ་ཞིང་
བསོད་སྟོམས་རྒྱབ། ཆོས་འཆད་ཉན་དང་ལས་ཆོག་ལ་འདུས་པའི་ཆོ་མ་གཏོགས་ཏྲག་
ཏུ་མི་གྱོན་ཅིང་བྲུ་གོས་མཐར་གོས་གཉིས་ནི་ཉན་མོ་པལ་ཆེར་དུ་བགོ། །དེའང་རྒྱགས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དག་སྦྱོར་གི་བྲན་པ་གསོ་བའི་རྟེན་དུ་བཅང་ཞིང་
རྟེན་ནས་བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་ས་དང་བསྐྱེས་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སེར་ཁ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཀོ་ལྷགས་སྟན་ལྷམ།** །ཞེས་པས་སྟན་ཏེ། དམིགས་བསལ་དང་
འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྷགས་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་གནས་མལ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷམ་
ཙམ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལས་གཞན་པའི་བྱིམ་དུ་སྟན་གཞན་མེད་ན་ཀོ་ལྷགས་ལ་
འདུག་པ་ཙམ་གནད་གི་ཉལ་བར་མ་གནད་ལ། མཐའ་ལོ་བ་ཏུ་ནི་གང་བ་སྦྱོབ་པའི་
ཕྱིར་གནད་བས་ལྷམ་དང་མལ་སྟན་གཉིས་ཀ་བསྟེན་དུ་རུང་ཞིང་། དེའི་བྱད་པར་
བྲ་བོ་དང་གསེར་དུལ་གྱི་རྒྱན་ཅན་སོགས་སྟེག་ཇུས་དང་སྦྱོ་ག་པའི་མཆིལ་ལྷམ་

བསྐྱེན་དུ་མི་རུང་བའོ། །ཁུ་ལ་ཆབ་རམ་ཙམ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞུ་དང་ལྷམ་ཡུ་ཙན་གཉིས་ཀ་གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེན་གྱི་གཞི་ནི། **སྐྱེན་ལ་དུས་ཐུན་ཆོད། །ཞག་བདུན་རུང་དང་འཆོ་བཅང་རྣམ་པ་བཞི།** །བདེར་གནས་གྱི་རྒྱུན་གྱུར་སྐྱེན་ལའང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དུས་སུ་རུང་བ་ནི། བཀྲེས་པ་སེལ་བྱེད་སྐྱེད་རངས་འཆར་ནས་གྲུང་ཆོགས་ཚུན་དུ་བཟའ་བ་ལས་ཕྱི་དྲོ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བ་བཟའ་བ་ལྟ་དང་བཅའ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཟའ་བ་ལྟ་ནི་ཟན་དང་། འབྲས་ཆན་དང་། རྩེ་གྲུ་དང་། ཤ་དང་། རུར་བ་ལྟ་ལོ། །བཅའ་བ་ལྟ་ནི། རྩ་བ་དང་། རྩོང་བུ་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་སུའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ནི། སྐྱེས་པ་སེལ་བའི་བརྟུང་བ་སྟེ་བྱིན་བརྒྱབས་ནས་ཐུན་ཆོད་གྱི་མཐའ་སྟེ་ཉིན་མཆོན་གྱི་མཆོམས་གྱི་བར་རུང་ཞིང་དེ་ནས་ལུས་ན་གསོག་འཛོག་གི་ཉིས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲུ་ཤུ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་དང་འབྲ་གོ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་བརྟུང་བ་དང་། དར་བའི་དྲངས་མ་སྟེ་རྒྱུར་ཁུ་དང་། ཞོ་ཁ་རྒྱ་སྟེ་ཞོའི་རྒྱུད་དང་། ཙམ་མོ་ཞེས་པ་འབྲས་ཁྲི་གོ་སོགས་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་པབ་མ་བཏབ་པར་མནན་པ་དང་། འོ་མ་དང་། ར་ལ་སོགས་པའི་བརྟུང་བ་མཆོན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་ཏེ། རུང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ། ཆོགས་གྱིས་བཙགས་པ། ཤིན་རྒྱ་སྐྱེད་པ། བཞིན་སྐྱེད་པ། འདམ་སུ་ཉག་མའི་མདོག་ལྟ་སུ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ཞག་བདུན་པ་ནི། བཀྲེས་པ་དང་། འདུས་པའི་ནད་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་སྟེ། བྱིན་བརྒྱབས་ནས་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆོད་དུ་བཟའ་རུང་བའོ། །དེའང་སུ་རམ་དང་། འབྲུམ་ར་དང་སྐྱེད་རྩེ་དང་། མར་དང་། ཁ་ར་དང་། རྒྱལ་ས་དང་། ཉ་དང་། ཡག་དོམ་རི་བོང་གི་ཞག་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་འཆོ་བཅང་ནི། འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་སྐྱེན་དངོས་རྣམས་ཏེ་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ་ནམ་འཆོའི་བར་དུ་བཅང་རུང་བའོ། །མཆོམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་སོགས་གྱི་ཉིས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དུས་བཞིར་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབས་པའི་རུང་ཁང་བཅད། ཟས་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཚུལ་དང་འདུགེས་སོགས་
ཀྱང་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཆོ་ག་བྱུང་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་གཞི་ནི། **ལས་ལ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་ཡོད་**
གསུམ་དུ་འདུ། །ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལ། གསོལ་བ་རྒྱུད་པའི་ལས་
ཉིར་བཞི། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བདུན། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་སུམ་ཅུ་ལྟ་བུ་སྟོམས་པས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་གོ། །

དང་པོ་ནི། གསང་སྟོན་བསྟོ་བ་སོགས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ་གསོལ་བ་ཁོ་
ན་ལས་བརྗོད་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྟོ་མཐུན་སོགས་གསོལ་བ་ཆར་གཅིག་དང་། ལས་
དངོས་ཆར་གཅིག་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་འབྱུང་།

གསུམ་པ་ནི། བསྟོན་རྫོགས་སོགས་གསོལ་བ་ལན་གཅིག་དང་། ལས་དངོས་
ཆར་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པོ་བསྟོན་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་དེར་འདུའོ། །
བཞི་པ་ཉིས་པ་དག་བྱེད་ཕྱིར་འཆོས་ཀྱི་གཞི་ལ་གསུམ། སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ། ལྷང་
བ་ཕྱིར་བཅོས། ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡུལ་དང་ཤི་འཕོས་སྤྱིག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་གཏོང་།** །སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
པ་སྤྱིའི་གཏོང་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། བར་འཕྲོད་པའི་དུང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་
ཡུལ་བ། ཤི་འཕོས་པ། རྒྱ་འབྲས་མེད་ལྟ་སོགས་སྤྱིག་ལྟ་སྟེས་པ། སོགས་ཁོངས་ནས་
མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་དང་། མཆོན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་
ཞིང་། གཞན་ཡང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མའི་མངལ་ཤོལ་གྱི་རྩ་བས་ཁ་བསྐྱངས་
ཀྱང་ཉི་ཤུ་མ་ཆར་བར་བསྟོན་པར་རྫོགས་ནས་ཕྱིས་དེར་ཤེས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །

ལྷང་དང་སྟོམ་ཡོད་ནོར་ལྟན་བྱ་ལོན་ཅན། །གཅིག་སྟུང་ཀྱན་ཉམས་བཞེད་སྟོལ་ཐ་དང་

གཉིས། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཡང་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ།
 བྱོགས་གཅིག་ཉམས་པས་སྒོམ་པ་ཟད་པར་གཏོང་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྒོམ་
 ལྡན་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་ལ་ལོར་དང་ལྡན་ལ་བྱ་ལོན་
 ཡང་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལ་འབྲི་བྱུང་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷ་དམར་དྲུག་པ་སོགས་
 གྲུང་དེ་དང་བྱོགས་མཚུངས་བཞེད། མདོ་སྤྱོད་པ་དང་བོད་སྤྱོད་པ་རྣམས་པམ་པ་
 རྣམས་རྩ་བ་ཆད་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྒྱ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སོགས་ཀྱི་
 དཔེས་རྩ་ལྷུང་གཅིག་སྤྱད་ན་ཀུན་ཉམས་ནས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་མེད་
 པ་ལ་བཞེད་པ་སྟེ་སྒོམ་པ་དང་གཉིས་ཡོད། དེ་འདྲ་སྒོམ་པའི་རོ་བོ་གཟུགས་ཅན་ལ་
 འདོད་པའི་ཆེ། བསྐྱབ་པ་བཞི་སོགས་གཟུགས་སོ་སོར་ཡོད་དགོས་པས་གཅིག་ཞིག་
 གྲུང་གཞན་ཞིག་མི་སྤྱིད་ཅིང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཆེ་རྣམས་སོ་སོར་མེད་པས་གཅིག་
 གཏོང་ན་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་གྲུབ་པོ། །**བསྐྱབ་མ་རུས་སོགས་ཉེས་མེད་སྐྱབས་**
གྲུང་ཡོད། །བསྐྱབ་པར་མ་རུས་པ་ནི་ལུས་སེམས་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པ་སྟེ་མི་ལམ་
 དུ་མི་ཆངས་སྒྱོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་སྤྱང་སྤྱང་མ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་
 རྣལ་དུ་མ་གནས་པ་སྒྱོན་པས་མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་པམ་པའི་ལྷུང་བ་སྤྱད་གྲུང་དངོས་
 གཞིའི་ཉེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྐྱབས་གྲུང་ཡོད་དོ། །**བསྐྱབ་ཆེགས་ཀུན་གྲུང་རྩ་**
བཞི་ཉམས་པས་འཛིག། །སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆེགས་ཀུན་གྲུང་རྩ་བ་བཞི་
 ཉམས་པས་སྒོམ་པ་འཛིག་པ་ནི་མཐུན་ཅིང་དེ་འདྲ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཆེས་ལྗོངས་།
 གཉིས་པ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་གཉིས། སྒྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས། མི་སྒྲོ་བ་ནན་ཏུར་
 བྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དག་བསྟན་སྤྱང་བསྐྱར་དག་ཚུལ་དག་སྒྲོང་དག །འཆབ་བཅས་
 གསོར་མི་རུང་ལ་འཆབ་མེད་བཅོས། །ལྟག་མ་སྒྲོ་མགྲ་སྤྱང་བཤགས་སྒོམ་སོགས་

གྲིས། །ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། དགེ་བསྟེན་ལ་ཙ་ལྷང་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་
བསྐྱར་ནས་བྱང་། ཆང་འབྲུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་བྱུང་ན་སྟོམ་ལྷན་གཅིག་
གི་མདུན་དུ་བཤགས་སོ། །དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སྟོང་དག་ལ་ཙ་ལྷང་འཆབ་བཅས་བྱུང་
ན་རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་སོང་བས་ཆེ་འདིར་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་པས་གནས་
ནས་དབྱུང་། རྒྱད་ཅིག་གྲང་མ་བཅའས་པའི་འཆབ་མེད་ལ་ཆད་ལས་གྲི་བསྐྱབ་པ་
སྒྱུན་ཏེ་རི་སྟོང་འཆོ་བའི་བར་དུ་དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་བྱུང་པར་གྲི་
སྟོད་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་སྟོན་ནས་ཕྱིར་བཅོས། ཡང་པམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་གྲིས་བསྟེན་
རྫོགས་གྲི་སྟོམ་པ་ལུལ་ཏེ་སྐྱར་བྱངས་ན་འང་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །ལྷག་མ་འཆབ་མེད་
ནི་དགེ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་བཤགས་ལ། དངོས་གཞི་དག་བྱེད་དུ་མགུ་བ་སྟོད་ལ་དབྱུང་
ཆོག་ཅིང་། ཞག་ཏུ་ཡོངས་པར་བཅའས་ན་བཅའས་ཉེས་འདག་པའི་ཕྱིར་རི་སྟོང་
བཅའས་པ་དེ་སྟོད་དུ་སྟོང་བ་སྟོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་འདག་པའི་
ཆེད་དུ་དགེ་སྟོང་པ་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞག་དུག་དང་ཟླ་བྱེད་དུ་མགུ་བ་སྟེད། དེ་ནས་རང་
བཞིན་གྲི་གནས་སུ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་གཞིའི་ལས་གྲིས་དབྱུང་ངོ་། དེ་
ལ་སྟོང་བ་ནི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ནས་དམན་པ་ལ་སྟོང་བ་དང་། མགུ་བ་ནི་དགེ་འདུན་
ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དགེ་སྟོང་རྣམས་གྲི་གལ་གཞུག་ཏུ་འདུག་པ་དང་ཐུག་དར་
སོགས་དམན་པའི་སྟོད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྲི་ཤུ་སྟེ་སྟེ་ལས་བྱེད་པའི་གཞི་
དང་། དམར་སེར་ཅན་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་གྲི་གཞིའང་འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་གྲིང་གཞིའི་
ཐོག་མ་དེ་དག་ནས་བྱུང་བས་སོ། །སྤང་ལྷང་ལ་ནི་ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་
སྟོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རིགས་མཐུན་གྲི་ལྷང་བ་མེད་པའི་དགེ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་
བཤགས་དགོས་ཤིང་། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་སོར་བཤགས་དང་བཤགས་བྱའི་
ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་བཤགས་པ་ཙམ་གྲིས་འདག་ལ། བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་རྣམས་ནི་ཡིད་

གྱིས་བསྐྱམས་པས་སོར་ཅུད་དོ། །དགོ་ཚུལ་ལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་རང་མིང་བརྗོད་པས་བཤགས་ཤིང་། བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་ལྟང་བ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནན་ཏུར་ནི། **མི་སྒྲོ་ནན་ཏུར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ངན་པ་སོགས་གྱིས་ལྟང་བ་བཅོས་མི་འདོད་ན་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འོག་ཏུ་གཞུག་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ནི། བསྐྱེགས་དམད་བསྐྱད་པ་ཕྱིར་འགྱེད་བཞི། །གནས་དབྱུང་བདུན། གསོ་དགག་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་མམ། གནས་དབྱུང་བདུན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ནན་ཏུར་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུར་ནི། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་འདི་ཐོང་ཞིག་མི་གཏོང་ན་གནས་ནས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྐྱེགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནན་ཏུར་ནི་ལྷག་མ་ཕྱིར་མི་བཅོས་པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལ་གནས་ཆོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོད་པའོ། །བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་ནི་བྱིམ་སུན་འབྱེན་པ་གནས་དེ་ནས་སྒྲོད་པའོ། །ཕྱིར་འགྱེད་ནན་ཏུར་ནི་བྱིམ་པ་སོགས་ལ་བརྣམས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛེའ་བཅུགས་གྱི་དངོས་པོ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འགྱེད་པའོ། །གནས་དབྱུང་བདུན་ནི། ལྟང་བ་མ་མཐོང་ཟེར་བ། ལྟང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ། སྤིག་ལྟ་ཅན། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ། འཐབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ། དགོ་སྒྲོང་མ་དང་འདྲིས་ཤིང་གནས་པ། ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པས་ཀྱང་ཅོད་པ་ཞི་བར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བའོ། །གདམས་ངག་བཞག་པས་མ་ཐུལ་བ་ལ་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གསོ་སྒྲོང་དང་དགག་དཔེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་དེ་དང་དེ་བཞག་པའོ། །ལྟང་བ་ཟེད་ཁ་སྐྱབ་ནི་སྤྱིར་ནན་ཏུར་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་བྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདྲིར་མི་བགྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་འབྱུལ་ན་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་

དང་ལྷན་པས་བཟོད་པ་སྤང་བའི་ཆོག་གྱ། དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་ན་འདྲག་པ་ལྷ་བྱ་
མ་དེས་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་དུ་བཞུག་གོ། །འཆབ་ཉེས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དང་།
གཞི་བསམ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་ཆང་བའི་འཆབ་ཉེས་ཀྱི་ཆད་སོགས་ཀྱིས་ལྷང་བ་ལས་
ལྷང་བའི་དུས་དང་དུས་མིན་པར་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཟག་གི་གཞི་དང་། བསྐྱབ་
སྒྱུན་དང་སྒྲོ་མགུ་སྒྲོད་པ་སོགས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཉིད་དུག་གི་སྒྲོད་པ་བཤད་
པས་གཞན་ན་གནས་པའི་གཞི་དང་། མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་ལྷང་བ་སྤང་བའི་
ཐབས་གསེབ་སྒྲོང་གཞུག་པའམ་ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པའི་གཞི་རྒྱུ་མཉམ་གྱུང་འདི་དག་ལས་
འཕྲོས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་པ་ཕྱིར་བཙོས་ནི། **ཚུད་པ་བཞི་པ་ནི་བྱེད་བདུན་གྱིས་གཞི་ལ།**
ལའོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་ཚུད་པ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྟག་མི་
རྟག་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་ཚུད་པ་ལྷ་བྱ་འབྱེད་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་དང་། གདམས་ངག་གསོ་
དགག་གཞག་པ་ལ་འཛིག་པ་པོ་དང་བཞག་བྱ་ཚུད་པ་ལྷ་བྱ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་གྱི་
ཚུད་པ་དང་། ལྷང་བ་སྤང་བས་ཁས་མི་ལེན་པ་སྤང་བྱ་སྤང་བྱེད་ཚུད་པ་ལྷང་ཕྱིར་
ཚུད་པ་དང་། ཚུད་པ་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་གསོ་སྒྲོང་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་མཐུན་པ་
མི་སྒྱུན་པས་ཚུད་པར་གྱུར་པ་བྱ་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་དག་ནི་བྱེད་ལ། རང་
གི་རང་གིས་ནི་བཞི་ཚུད་བྱེད་རྒྱུ་མཉམ་གྱི་བའམ་རྒྱུད་འབྱུར་བ་ལྷ་བྱའོ། །སོ་སོར་ནི་བྱེད་
གྱི་ཆོས་ནི་བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷང་
བ་སྤང་བྱ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་བརྒྱུད་དང་། མེད་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྒྱུན་པ་དང་། སྒྲོས་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པའི་འདུལ་བ་སྒྱུན་
པ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ཉེས་པ་རང་གིས་ངོ་མཉེས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་དུ་གཞུག་
པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ལྷང་བ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་སྒྲོ་ཆེ་མཐུན་པས་ཚུ་

བཀྲམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བྱེད་གསུམ། བཞི་པ་ལ་ཞི་བྱེད་བརྟན་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་འཇུག་
ཅིང་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱོན་པས་དངོས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་བཤད་པ་ནི། **གནས་མལ་**
གཞི་ཡང་ལྷགས་འདིར་མཐུན་ན་མཆོག །ད་ལྟ་བྱུག་ལེན་ལ་བཤད་ཆོད་དང་མཐུན་
པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་དགོན་ཀྱང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་སྐད་གསུངས་
པའི་ལྷགས་འདི་དང་མཐུན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡིན་པས་པན་ཡོན་མཆོག་ཏུ་
ཆེ་ཞིང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་རྩོད་པ་ཅན་དང་
སློག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་དང་ཉམ་ང་བའི་ཡུལ་ཆ་སློ་ཅན་དང་ཆེར་མ་ཅན་སོགས་མ་
ཡིན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་བཙེགས་ལ་སོགས་པའི་བྱི་གཙང་ཁང་དུ་བརྟན་པའི་
གཙོ་བོ། ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སློན་གྱི་སྦྱེས་རབས། སྦྱོད་པ་སྟེ་ལས་བརྒྱ་ཙུ་བྱ་བའི་
གནས་སུ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས། སྒྲོར་གཞོན་སྦྱོན་ལག་ན་དོ་ཇེ། སྒྲོ་ཁང་དུ་
ལའོར་བའི་ལའོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བུ། དེ་སྦྱོན་བྱེད་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཟི། ཆོས་སྒྲུབའི་སང་གའི་བྱི་དང་བྱི་རོལ་ཏུ་ལྷགས་དེ། གཞན་ཡང་མཛོད་དང་ཟས་
ཀྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གངས་བཙུར་བཤད་པ་རྣམས་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་
ཁང་པ་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་གི་ཆད་ཅན། མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་པ་བཞི་ཀུན་
དགའ་རྩ་བ་ལ་གཟུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལས་ཆོན་བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
གཞུང་མཐུན་དུ་བྱའོ། །

དུག་པ་ཞར་བྱུང་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་བར་
གདམས་པ། སྤང་སྤང་མདོར་བསྡུས། ཆོག་གསུམ་ཇི་ལྟར་ལྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆགས་དང་ངལ་དུ་བ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་བསལ།** །ཆོས་འདི་
ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་འདོད་པ་

བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དཀའ་བྱབ་ཀྱིས་ཉ་ཅང་ངལ་ཞིང་དུབ་པས་ཐོས་སྒྲུལ་
མི་རྣམས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་བསལ་ལ་བདེ་བར་གནས་དགོས་ཏེ། དེའང་
འབད་མེད་དུ་རྟེན་ན་ཀུར་པ་ཁ་འབུམ་ཕྱག་རི་བའི་གོས་དང་། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་
ལྷན་པ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པར་ལོངས་
སྟོང་དུ་རུང་ལ། འབད་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ན་སྟོང་གྲོག་གི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས།
གོས་ཕྱགས་དར་ཁྲོད་པ། ཟས་བསོད་སྟོམས། གནས་ཤིང་དུང་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་
པས་ཚོག་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་བརྟུལ་ཞུགས་རབ་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བསོད་སྟོམས་པ་དང་རྟན་གཅིག་ཕྱིས་
མི་ལེན། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཕྱིང་པ་ཕྱགས་དར་ཁྲོད། །དགོན་པ་བ་དང་ཤིང་དུང་
སྒྲ་གབ་མེད། །དུར་ཁྲོད་པ་དང་ཚོག་པུ་གཞི་རི་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། །ཟས་
གོས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ལའང་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རུང་དང་ཉེ་སྒྲུང་མི་རུང་དང་ཉེ་སྒྲུང་།** །དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་
གནང་བཀག་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་ཞིག་
བྱར་རུང་བར་གསུངས་དང་ཉེ་ཞིང་མི་རུང་བ་ལས་བརྒྱུག་ན་དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་
སྟོང་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་དགག་དབྱེ་གསུངས་པར་མཚོན་ནས་གསོ་
སྟོང་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་སྟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་ཉེ་ཞིང་རུང་བ་
ལས་བརྒྱུག་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་བལ་ལ་སྟན་བྱེད་པ་བཀག་
པས་དེ་དང་མཉམ་པའམ་ལྷག་པ་ལ་སྟན་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐུན་པར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀར་བཅས་པར་ལུང་ཕྱན་
ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **གཟུགས་ཅན་འདོད་རྣམས་ཆོགས་གསུམ་ཐ་དད་ལྷན། །ཤེས་**

པར་འདོད་པས་གནས་འགྱུར་ལྡན་པར་བཞེད། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོག་མཁན་གསུམ་
 པོ་སྤངས་ནས་གནས་པའི་ཆོ་དེ་གསུམ་པོ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྡན་ནམ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 ལྡན་ནམ། སྤུ་མ་ཕྱི་མར་གནས་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་
 དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་ན་ཆོག་མཁན་གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱད་
 ལ་གསུམ་པོ་དེ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མཉམ་དུ་ལྡན་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་གསུམ་པོ་དེ་འཐོབ་
 བྱེད་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་གཏོང་བྱེད་གྱིས་མ་གཏོང་བས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། ཤེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཆོག་མཁན་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་ནོད་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱད་ལ་དོ་བོ་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་པ་མིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སློང་སེམས་རྣམས་གཞན་པ་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པ་འང་མིན་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
 དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱད་ལ་སྤུ་མ་སྤུ་མ་ཕྱི་
 མ་ཕྱི་མར་རྣམས་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ཏེ། དགེ་
 བསྟན་གྱིས་དགེ་ཚུལ་དང་། དེས་དགེ་སློང་གི་སྤྱི་པ་སྤངས་ཆེ་སྤྱི་པ་སྤུ་མ་ཕྱི་མའི་དོ་
 བོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོག་མཁན་ལམ་ནས་སྒྱུར་ལམ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་
 གནས་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་གི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་པ་ཐོབ་ལ་
 མ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་པ་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་
 སློང་གི་རྒྱད་ལ་སྤྱི་པ་གསུམ་པོ་དེ་གཟུགས་ཅན་དོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཤེས་པའི་དོ་བོ་གྱུར་
 པའི་རྣམས་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །

རྩ་བའི་གཉིས་པ་ཐོག་ཆེན་སོ་ཐར་བྱེད་པར་དུ་དབྱེ་བ་ལ་བདུན། སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི། ཆོ་གའི། སྤང་ཡུལ། རྟེན་གྱི། གནང་བཀག་གི། གསོ་ཚུལ་གྱི། གཏོང་མི་

གཏོང་གི་བྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ཐེག་དམན་ཇི་བཞིན་ལ། །སྤང་དུས་གཞན་དོན་བྱང་
ཚུབ་ལ་དམིགས་སམ། །སྤང་ནས་སེམས་སྦྱིས་པས་ཀྱང་འགྱུར་བར་གསུངས། ། ཐེག་
ཆེན་སོ་ཐར་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་ནི་བོད་དུ་མ་བྱུང་ལ། སུམ་བརྒྱ་པ་
ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དཔལ་ལོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། །ཅིས་དང་། འོད་ལྷན་
དུ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཉིད་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ལ་བསམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་གྱི་
མཆན་གཞི་ཡིན་ལ། དེའང་ཐོག་མར་སྡོམ་པ་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་གཞན་དོན་དུ་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའམ། སྐབས་དེར་སེམས་བསྐྱེད་
དེ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་ཀྱང་སྤང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་དུ་
འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་བུན་མོང་ཉན་ཐོས་ལུགས་ལྟར་ལ། །བུན་མིན་གསོ་སྦྱོང་
སྡོམ་སོགས་གོང་མ་དང་། །བུན་མོང་སྦྱོན་སེམས་སྟ་གོན་དག་ལས་ཐོབ། །སྡོམ་པ་
འབོགས་པའི་ཆོག་ལ་གསུམ། །ཉན་ཐོས་དང་བུན་མོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ནི། །
བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་ཆོག་ཉན་ཐོས་ལྟར་བྱས་པའི་རིས་
བརྒྱད་དོ། །ཆོག་བུན་མོང་མིན་པའི་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ནི། སྦྱོན་ཆོག་བྱམས་པ་འཇམ་
དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་འགོ་བ་མང་པོ་བསྟེན་རྫོགས་མཛད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ད་
ལྟར་གྱི་ཆོག་དོན་ཞགས་ལས་བཤད་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོ་
ག་གོང་མ་བུན་མོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་ནི་སྦྱོན་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་
དང་། དབང་གི་སྟ་གོན་དག་ལས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྒྲ་ཡུལ་རབ་བྱུང་ཁྱིམ་པ་སྒྲོམ་ལྟན་ཏེ།** །ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་
པ་སྒྲ་བའི་ཡུལ་ནི་རབ་བྱུང་གི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་དང་། ཐུན་མིན་གསོ་
སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པའི་ཆ་
ལུགས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལྟན་ལས་ཀྱང་སྒྲ་དུ་རུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། **རྟེན་ཀྱང་ཐུན་མོང་དེ་བཞིན་ཐུན་མིན་ནི།** །སེམས་བསྐྱེད་གང་
རུང་དག་ལ་སྒྲོམ་འདི་སྒྲེ། །སྒྲོམ་པ་དེ་སྒྲ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་
དེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་གང་ལ་འབོགས་རུང་བ་དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་འདི་འང་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། **དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲ་བ་དུན་གནང་།** །བསྐྱབ་བྱ་ཆོ་ག་
ཐུན་མོང་བས་ནི་རང་གིས་གང་སྒྲ་བའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་དག་ག་དགོས་བྱུང་པར་
ཅན་མེད་ཆོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་
པ་ལས་དགོས་མེད་འདེའ་བ་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་བྱང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་ལུས་ངག་གི་
སྒྲོང་བདུན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་གནང་སྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། ཐུགས་རྗེ་མངའ་
བས་རིང་གཟིགས་པས། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
ཆོ་ག་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལས་གསོ་སྒྲོང་རང་གིས་ལེན་པ་ནི་བསྟེན་གནས་དང་བསྐྱུང་བྱ་
བྱུང་པར་མེད་དོ། །

དུག་པ་ནི། **ལྷ་བྱང་འཆབ་བཅས་བཤགས་བསྐྱམས་སྒྲ་དུ་རུང་།** །ཡན་ལག་
ལྷ་བྱང་བ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདག །བསམ་པས་ལྷ་བྱང་བ་ལས་ལྷ་ཆད་པས་
མིན། །ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲ་སྒྲ་དུ་མེད་
པར་འདུལ་འཛིན་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཤད་པ་ནི་ལག་ལེན་དོགས་པའི་བྱོགས་ཡིན་པས་

གིན་ཏུ་ལེགས་ལ། རྗེ་ཕྱིན་ལས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་འཆབ་བཅས་འཆབ་
མེད་གང་བྱུང་ཡང་འགྱོད་པ་དང་བཅས་པས་བཤགས་ཤིང་སྡོམ་པ་སྤྲར་བྱུང་བའི་སྒོ་
ནས་གསོར་རུང་སྟེ། འདི་དག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་
པའི་སྒོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པས་འདག་པར་གསུངས་སོ། །བྱིར་བཅོས་སྔ་བྱིར་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ལྷུང་
བ་ལས་ལྡང་ལུས་ཀྱི་དེ་དག་ཇི་བཞིན་མེད་ན་ཆད་ལས་ཅམ་ཉམས་སུ་བྱོང་ཡང་ལྷུང་
བ་ལས་ལྡང་ལུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་ཚ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་སྟེ་
སྟོད་འཛིན་པས་ནི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པ་ཁོ་ནས་འདག་པར་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །

བདུན་པ་ནི། འོག་ལྷ་ཡམ་དང་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་རྣམས། །མ་གཏོགས་
གཏོང་རྒྱ་གཞན་གྱིས་གཏོང་མི་འགྱུར། །འོག་ལྷ་སྒྲིམ་པས་དག་རྩ་ཆད་པ། ཡམ་པ་
བྱུང་བ། བསྐྱབ་པ་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡོམ་པ་འཛིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་མ་
གཏོགས་ཤི་བ་དང་མཚན་འགྱུར་བ་སོགས་གཏོང་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ནི་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་
ཏེ་ལྷུང་བ་དང་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་སྟིང་པོ་མདོར་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་ན་སྡིག་པ་སྤྲང་
ཞིང་དགོ་བ་བསྐྱབ། །རང་སེམས་འདུལ་ལ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་འདུས། །གོང་དུ་
སྒྲོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་ན་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་གོ་
བའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་ཞིང་། སྟོ་གསུམ་དང་འབྲུལ་བའི་ཆོས་དཀར་དགོ་བ་
མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་དང་། དགོ་སྡིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་གཉེན་པོས་འདུལ་

བར་བརྩོན་པ་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་གི་ཆོག་པ་
སུ་བཅད་པར། སྟིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་སྤྲོད་སུམ་ཆོག་པ་པར་སྦྱང་། །རང་
གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །

རྩ་བའི་བཞི་པ་འཆལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་སྦྲོས་པ་ནི།
ཁྲིམས་འཆལ་ཉེས་པ་ལྟེ་ཞིང་ཁྲིམས་ལྡན་ནི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གཞི་ཆོས་དཀར་མཐའ་
དག་སྦྱང་། །བསྐྱབ་པ་བྲངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྟེ་ཞིང་རྒྱད་
ལ་ཡོན་ཏན་མི་སྦྱེ་སྟེ། ཆོས་བསྐྱབས་ཀྱི་མདོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་
སྦྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟང་
བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་པའི་ནང་ཆོན་དུ། དམ་ཆོས་ཐོས་པར་མི་
འགྱུར་ལ། །ཐོས་པ་ལྟར་དུ་བརྗེད་པར་འགྱུར། །ས་ལམ་རྟོགས་པའང་ཡོངས་མི་
སྦྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ལྟང་བ་རྒྱུད་ལྟང་ཀྱང་ཉེས་ལྟང་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་པས་
ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ནས་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེའི་བསྟན་
པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟུག་བསྐྱུ་
གཞན་དབང་ཐོབ། །སྦྱིག་ཆོལ་བྲེགས་པས་ཨ་ཕའི་ཆོལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་
ལ་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་པོ། །ལན་འགའ་འདས་ན་འང་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །བྱབ་
པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདས་བྱས་ན། །དུད་འགོར་སྦྱེ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱུ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་པམ་ལྷག་སྦྱོམ་པོ་ལྟང་བྱེད་སོར་བཤགས་
ཉེས་བྱས་རྣམས་ལས་འདས་ན་རིམ་པར་ཆོབའི་དབྱལ་བ་ནས་ཡང་སོས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱེ་
བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་ལུང་

རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་དང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན། ཆོས་དཀར་མཐའ་དག་
 སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྦྱང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་
 དུ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟོན་ལེགས་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། ཆོས་བསྐྱབས་
 ཀྱི་མདོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་འཛིག་རྟོན་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། ཁོགས་ཀྱིས་རྒྱས་
 པར་བསྟན་ལ། ས་གའི་ལྷས། རབ་བསྐྱབས་ནོར་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། ལྷ་ཡི་ཁང་
 བཟང་དམ་པར་སྦྱེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ངེས་འབྱུང་ཐོབ། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་འབྲས་
 ལུ་ཆེ། ཞེས་དང་། དག་སྟོང་ལ་རབ་རྒྱ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་
 བསྐྱབ་པར་རང་ཡིད་ཆེས། མི་དེ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་
 དཔག་རྒྱུ་མེད། གསོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་འབྲས་ལུ་འབྱུང། ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །
 མདོར་ན་སྟོན་བསྟན་པ་དར་བའི་དུས་སུ་ལོ་དཔག་རྒྱུ་མེད་པར་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པ་ལས། ད་ལྟ་བསྟན་པ་རུབ་པ་
 ལ་ཉི་བའི་ལྟ་ལུང་དུས་སུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྐྱབ་གཞི་གཅིག་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱབས་པ་ཡན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་
 བ་གཞུང་བྱེ་སྟོན་དུ། གང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། གདུགས་
 དང་བ་དན་མར་མའི་ཕྱིང་བ་ཡིས། ཁངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། གང་ཞིག་
 དམ་ཆོས་རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འབྱུང་བའི་ཆེ། །
 ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱུང་པར་
 འཕགས། ཞེས་གསུངས་པས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནན་ཏན་དུ་བརྩོན་
 པར་བྱའོ། །འདིར་འཕྲོས་དོན་དུ་ཐེག་དམན་སོ་སོ་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་
 སྟོས་ན། སྦྱིར་ཆོས་འདུལ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་
 ཀྱིས། དག་འདུན་བསྐྱུ་བ། ལེགས་པར་བསྐྱུ་བ་དང་། བསྐྱས་པ་རྣམས་ཅི་བདེར་

བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གཞན་དག་བདེ་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་བཞིར་འདུས་
 པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་དད་པའི་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་
 ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་
 རི་ལྟར་འཆའ་བ། འཆའ་བའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གཞི་དང་བཅས། དེས་པར་འབྱུང་
 བ་དང་བཅས། སྟོན་པ་དང་བཅས། བརྟལ་བ་དང་། ཆོ་འཇུག་དང་བཅས་པས་
 ཆོས་སྟོན། གསུམ་པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ་ཡོ་བྱད་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་བསྟེན་པ་ནི། འོག་
 འཆོ་སྤངས་ཤིང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དུས་རུང་ཐུན་ཆོད་དུ་
 རུང་བ་ཞག་བདུན་པ་འཆོ་བཅངས་ཀྱི་སྟོན་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟས། འཆོ་མཁོ་
 ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་ཆོགས་བཅས་པའི་གོས་བཞི། འཆོ་བ་དང་མཁོ་བའི་སྟོན་སྟུང་།
 དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གང་ཟག་གི་ཁང་པ་ཤིང་རྒྱུ་བྱི་དང་མལ་ཆ་ལ་
 སོགས་པ་གནས་དང་གནས་མལ་ལ་ལྟང་བས་མ་གོས་པར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་འོངས་སྟུང་། གཉིས་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་ཆར་བཅད་པ་ནི།
 ཡམ་པ་གསོར་མི་རུང་བ་གཞན་དུ་བསྐྱད། དེ་ལས་གཞན་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་གྱིས་བྱ་
 བ་ངན་པ་འགྲོ་གཙོད་པ་དང་། སྤྱིང་བྱུང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་གཞུག་ཅིང་ཙོད་པ་ལ་ཞི་
 བྱེད་གྱིས་གཞིལ། གསུམ་པ་འགྲོད་པ་སྟེས་པ་སེལ་བ་ནི། འགྲོད་པའི་རྩལ་ལྟ། བག་
 ཡོད་པའི་སྐབས་ལྟ། འགྲོད་པ་སེལ་བའི་ཆོས་ལྟ་སྟེ་བཙོ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་པས་ལྟེང་།
 བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱཱ་ནས་ད་གྱིས་པ་གཞོན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བའི་ཐབས་
 ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་ཟས་གོས་སྟོན་སྟུང་གནས་མལ་བཞི་ཆོས་
 ལྟན་ལ་རྟེན་པ་དེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྤྱང་བ། གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་
 སྤྲ་མའམ། དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་བརྟན་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་དག་གི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་
 པ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྤྱང་བ། གསུམ་པ་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟའི་རོ་བོ་ལྟ་ཕྱི་

ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལྗོངས་པའི་ཐབས་ཀླུ་མས་ཤེས་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་
སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བ། བཞི་པ་གསོ་སྦྱོང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱབ་པ་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བ། ལུ་པ་རང་གི་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
སྒོ་ནས་བསྐྱབ་བ་སྟེ། འདི་ལ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པ་སྟོང་རྗེ་ཤེས་རབ་
དན་པ་ཤེས་བཞིན་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྦྱོར་བ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ། ལུང་བ་མི་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་བཞི་ལ་བཙོན། བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་ལུ་སྤང་། མཐུན་པའི་ཚོས་
ལུ་བརྟེན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཚོས་ལུ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་ལུ་ཤེས་ནས་བྱང་
དོར་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་གནས་དྲུག་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཚོས་
ལུ་དང་སྟོབས་ལུན་ཀླུ་མས་དང་ལུན་པར་བྱའོ། །བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལུན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གནས་བརྟན་དང་། བར་མ་དང་།
གསར་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་རྒྱུང་བའི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་མཛོན་དུ་བཞག་པར་
བྱ། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་འདས་མགོན་མཛད་པ་ལ་མགོན་པོའོ་སྒྲིམ་དུ་འདུ་ཤེས་
མཛོན་དུ་བཞག་པར་བྱ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་བྱ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
རི་ལུ་བྱུང་བཅས་པ་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱད་པར་བྱ། སྤྱ་མའི་བྱུང་པར་ཚུད་པའི་ཕྱིར་
ནན་ཏན་དུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྦྱོང་
བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། སྤྱ་མ་རྣལ་འབྱོར་ཤེས་
པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བར་ཆད་བཞིན། གནས་བཞི་བརྟགས་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱབ་ཞིང་བསགས་པ་དང་། རབ་རྒྱུད་བེན་པ་དང་། སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་
དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་པར་སྦྱོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་གནས་ལུ་ལ་སྦྱར་
ཞིང་། ཞི་རགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་དང་། ལུས་དང་

དུས་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་
 པ་དང་། དྲན་པ་ཉི་བཞག་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་སོགས་ས་བརྒྱད་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་
 རྣམས་བཞུགས་པ་སྟེ། དེའང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། ཚོས་རྣམས་རབ་རྩ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།
 སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྩ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་བཞི་ཐོབ་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས། རྣམ་པ་མི་
 རྟག་པ་སོགས་བརྩ་བྱ་གཏུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མཚན་ཉིད་རབ་རྩ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 ཐོས་བསམ་དང་འབྲེས་པ་ཚོགས་ལམ་བཞུགས། དེ་ལས་འདས་ནས་གཅིག་རྩ་སྒྲོམ་
 པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་
 ཅུ་བཟོད་མཚོག་བཞུགས། དེ་ནས་སྤར་བརྩོན་པའི་བདེན་པ་ལ་རྩལ་མ་ཐག་རྩ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ཤིན་རྩ་དེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་ནས་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་ཏེ་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ། སྦྱོར་བ་ཡིད་བྱེད་
 དང་དགའ་བ་སྤྲུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་ཤིང་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་བཞུགས་
 དེ་སྦྱོར་མཐའ་ཡིད་བྱེད་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲེས་ནས་སེམས་ཤིན་རྩ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་དགྲ་བཙུན་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེའི་ཆེ་
 ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་འང་སྒྲོམ་
 སྤང་སྤོང་ཆུལ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐོབ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། བདག་ཉིད་ཡན་ཡོན་
 བརྩ་དང་ལྷན་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷ་མི་རྣམས་ལ་
 ཡན་བདེ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་མ་

ཐོབ་པ་རྣམས་བདེ་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །**སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་**
སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༣ བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟུན། སྐྱེ་བའི་རྒྱ།
སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཤིང་རྩ་སོ་སོའི་སྒོལ། བྱུང་མོང་གི་བསྐྱབ་
བྱ། རོན་དམ་སེམས་སྐྱེད། འཆལ་ལྷན་གྱི་སྒྲིམ་ཡོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་སྐྱེར་བཤད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བྲག་ཏུ་དབྱེ།
གདམས་ངག་ལྷགས་བྱེད་པར་བྱ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐེག་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒྲིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། །རིགས་སད་དང་**
བརྩེ་སྒྲིང་སྒྲོབས་ལྷན་པའམ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པར་
འདོད་པས་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་ཅིང་དེའི་སྒྲིམ་པ་སྐྱང་དགོས་པས་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་དང་ལྷན་པ། གནས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དད་པ། སེམས་ཕན་ལ་བརྩེ་བ། དཀའ་བ་རྒྱུ་ཆེན་སྒྲིད་ལུས་ཀྱི་
སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེན། རིགས་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོའོ། །སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཕན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་
ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། དྲག་པ། བར་
ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིག་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇམ་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་ཕྱི་མ་འབྱེད་པའི་དོན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གྲོགས་དང་རྒྱ་འབྲས་ལམ་དང་གོམས་པས་ཏེ།** །བྱང་པར་ཀུན་རྫོབ་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྟུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲོགས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉིས་གྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱ་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་དང་། འབྲས་བུ་དགེ་རྩ་རྒྱས་པའི་སྟོབས་དང་། ལམ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོབས་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པ་དེ་ཉིད་མང་དུ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་གྲོགས་ལ་རག་ལས་པས་མི་བརྟན་པའི་སེམས་སྐྱེད་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་ཉམས་དཀའ་བས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བརྟུན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཙོ་བོར་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **བྱམས་ལས་སྡིང་རྩེ་དེ་ལས་བྱང་སེམས་སྐྱེ།** །བྱམས་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་འདོད་པའི་སྒོའོ། །དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པས་སྡིང་རྩེ་སྐྱེ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོའོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་བྱང་ལྷུང་གི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་བྱམས་པ་ནི་ཚོས་དཀའ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྡེ་མ་པའི་ངོ་བོ་ནི། **ངོ་བོ་གཞན་དོན་རྫོགས་བྱང་འཕྲོག་འདོད་སྒོས།** །**སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲིང་བའི་རྩལ་གྱིས་སོ།** །བྱང་ལྷུང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡེ་མ་པ་སྒྱུའི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྷུང་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སྒོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དམིགས་པ་བྱང་པར་ཅན་གང་ཞིག །དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱབ་ཅིང་

མི་མཐུན་བྱོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོར་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པའི་ངེས་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། མངོན་ཏོགས་རྒྱུ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་དུག །མཚན་གཞི། སྦྱོར་ཚུལ། ས་མཚམས།
རྟེན། ཡུལ། ཚོགས་པའི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེ་སྒྲོ་འདོད་དང་བཙོན་སེམས་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །སྒྲོན་
འཇུག །**ཁྱེད་པ་སྦྱེ། སེམས་བསྐྱེད་དེའང་མཚན་གཞིའི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག །གཞན་དོན་དུ་
ཚོགས་བྱང་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག །དེའི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཙོན་པར་འདོད་
པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིའང་
ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་སྒྲོབ་དཔོན་
དྲེ་སེ་ན་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྒྲོན་པ་དང་འདས་ལམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཇུག་པར་བཞེད་ཅིང་། ཨ་ལྷ་ཡ་དང་སྤྱི་ཉི་སོགས་ནི་འོག་གི་འདུན་
པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གསུམ་སྒྲོན་པ་དང་། གཞན་བཅུ་དགུ་འཇུག་
པར་བཞེད་ལ། རྒྱ་མཚོ་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོགས་མ་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་
པ་དང་ཚོགས་བསྐྱེད་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོར་རྒྱུ་དང་རོ་བོ་རྗེ་ནི་
འབྲས་བུ་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྒྲོན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལ་དམ་འཆའ་བ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོན་པ་དང་ཐོབ་ནས་འཇུག་

པར་འདོད་ལ། ཟབ་མོ་ལྟ་རྒྱུད་དང་ཞི་བ་ལྟ་འཁོར་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་
 སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ཙམ་སྒྲིབ་ཆོ་ག་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་།
 ཆོ་གས་ཁས་སྒྲུབ་པ་འགོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་། དེའི་སྒྲོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཆད་འགོ་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་བཞེད་
 དེ། དེའང་སྒྲོན་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་དང་འཇུག་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་འོ། །འདིར་ས་སྒྲིབ་
 རྒྱུ་བཅུ་ལྔ་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་པའི་སེམས། སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲོན་པ་མི་ཉམས་
 པར་བསྐྱུང་བ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་མི་ཉམས་
 པར་བསྐྱུང་བ། །ཞེས་དང་། །དེའི་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་རྒྱུད་པ་སྒྲོམ་པ་མིན་ལ།
 སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་མཐུན་སྟེགས་གཞིར་བཅས་སྒྲོང་སེམས་དང་ལྟན་ན་
 མཆོན་ཉིད་ཆོང་བས་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྲིབ་ཆུལ་དབང་གིས་རགས་ཕྱ་གཉིས།** །སྒྲིབ་ཆུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་
 རགས་པ་བརྟེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱ་བཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་པའི་
 བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡང་རི་སྒྲིབ་སྒྲོང་པ་
 ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་བར་དུ་ནི་བརྟེན་
 བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་གང་གི་ཆོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ས་མཆོམས་མོས་བསམ་རྣམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀུན་སྤངས།** །བཞུད་
 པའི་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་
 ལ། །མོས་དང་ལྟག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་
 བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོགས་སྒྲོང་ལ་མོས་པས་ཐོབ་པ། མ་དག་
 ས་བདུན་ལ་ལྟག་བསམ་དག་པ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ། སངས་

ཀྱས་ཀྱི་སར་སྐྱེ་བ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ས་གསེར་ལྷ་སོགས་རྟེན་གྱིས་ཉི་ཤུ་གཉིས།** །ས་གསེར་ལྷ་
བ་ལ་སོགས་དཔེ་གྲོགས་ཆོས་གསུམ་སྦྱར་ཏེ་རྟེན་ནམ་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཉི་
ཤུ་ཙུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། དེ་ས་ཉ་གསེར་༥་ལྷ་བ་༥་
མེལ། །གཏེར་༥་དང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་༥་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་༥་རི་སྐྱུན་ལའགས་གཉིན་
༡༠དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་༡༡ཉི་མ་༡༢་སྒྲུ་༡༣། །རྒྱལ་པོ་༡༤་མཛོད་༡༥་དང་ལམ་
པོ་ཆེ་༡༥། །བཞེན་པ་༡༥་བཀོད་མའི་རྩ་༡༥དང་ནི། །སྤྱོད་བརྒྱན་༥་རྩ་བོ་༥༡་སྤྱིན་༥༥་
རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
དོན་ནི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བར། འདུན་པ་༡༡། བསམ་པ་༥དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་༥་
དང་། སྦྱོར་བ་༥་དང་། །སྤྱིན་པ་༥་ནས་ལེ་ཡེ་༡༠གསེས་༡༡་ཀྱི་༡༢བར་༡༣་པར་༡༤་
ཕྱིན་བཅུ་དང་། མངོན་གསེས་༡༥་དང་། ཆོགས་གཉིས་༡༥དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་ཆོས་༡༥དང་། ཞི་ལྷག་༡༥དང་། གཟུངས་སྤོབས་༡༥དང་། ཆོས་ཀྱི་
དག་འཕྲོན་༥༠དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་༥༡དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་༥༥དང་ལྷན་
པ་རྣམས་ཏེ། འདུན་པ་ས་ལྷ་བུ་ནས་ཆོས་སྦྱོར་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་སྤྱིན་ལྷ་བུའི་
བར་དུ་སྦྱར་འོ། །དེ་ལ་ས་མཚམས་ནི། འདུན་པ་སོགས་གསུམ་ཆོགས་ལམ་གསུམ་
ནའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནའོ། །སྤྱིན་པ་ནས་ཡེ་གསེས་ཀྱི་བར་པར་ཕྱིན་བཅུ་ནི་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ས་བཅུ་ནའོ། །མངོན་གསེས་ནས་གཟུངས་སྤོབས་ཀྱི་བར་
ལྷ་ནི་བྱང་པར་ཀྱི་ལམ་དག་པ་ས་གསུམ་ཀ་ལ་བྱབ་པར་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དག་འ་
སྤྱོན་སོགས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་ས་སྟེ་
ས་བཅུ་པའི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་འང་ས་སོགས་དཔེ་དང་། འདུན་
པ་སོགས་གྲོགས་དང་། འདུན་པ་དེ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་

དང་ཚེས་མཚུངས་པ་སྟེ། སྒྲོར་ངག་དགོད་ན་གྲོགས་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་
པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚེས་ཅན། དཔེ་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་
དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་དངོས་པོར་བྱེད་པས་མཐུན་པའི་བྱིར་ཞེས་
ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ནི། **ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཚུལ།** །ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
དབྱེན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཅན་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་
དང་། བྱི་མ་དངོས་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་ཞིང་།
རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་ཡོད་དོ། །

དུག་པ་ནི། **ཚོག་གསུམ་ལས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཚོག་འདི་སྒོ་ནས་དབྱེན། སོ་
ཐར་དང་ཚོག་ཐུན་མོང་བའི་བྱང་སྒྲོམ། ཚོག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་སྒྲོམ། དབང་
བསྐྱར་དང་ཚོག་ཐུན་མོང་བའི་བྱང་སྒྲོམ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་རྣམས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚོགས་ཐོབ་པའི་སྒོན་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་
ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་གི་སྟོན་སྐབས་ཐོབ་པའི་བྱང་སྒྲོམ་དང་། དངོས་གཞིའི་
སྐབས་ཐོབ་པའི་སྟགས་སྒྲོམ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་བཞི་པ་ཤིང་རྟ་སོ་སའི་སྒྲོལ་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། སྒྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ།** །**ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དེ་བཞིན་**
ནོ། །ཚོག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་ལ་འང་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ཟུ་བོད་
དུ་རྗེས་འབྲང་ཡང་དེ་བཞིན་སོ་སོར་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་

ནས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ལ་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷ་འི་ཕྱག་སློལ་ཇོ་བོ་ལུ་
 རྩེ་ཤི་ལས་བྱུང་བ་རྩེ་བཅུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའང་
 ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་། རོ་རྩེ་འདི་ཡི་དམ་སྒྲངས་པའི་ཆོག་དང་། ཞི་
 བ་ལྷ་འི་སློད་འཇུག་བསྐྱབ་བུས་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་དེ་སློབ་དཔོན་ཅན་གོ་ལྷ་འི་
 ཕྱག་སློལ་ཇོ་བོ་རྩེ་ཤི་ལས་བྱུང་བ་བཀའ་གདམས་པ་དང་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་བཀའ་
 བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་བྱང་ས་དང་སྒྲིམ་པ་
 ཉི་ཤུ་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །པོད་འདིར་ལྷ་ཐོགས་རྣམ་གཉིས་དབུ་སེམས་
 ལྷ་ལུ་འི་རྒྱུ་བཅུགས་མཁན་དུ་བཞེད་པ་མང་བས་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་
 དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཅིང་མཆོག་དམན་ཆེ་བར་མཛད་
 ལ། རྩེ་ལྷ་འོད་གཞོན་རྣམས་དབུ་སེམས་ཀྱི་མིང་མ་བཏགས། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡས་
 དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་
 དེ་མཚུངས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་སྐྱ་མ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད། དཔལ་ལྷན་
 གཙུག་ལག་ཤང་བ་སོགས་ཀྱང་རྩེ་སྐུ་པོ་བའི་རྩེས་སུ་འབྱང་རོ། །ཡང་གྲུབ་ཆེན་པོ་
 རུ་པ་དང་རྣ་རོ་པའི་གདམས་ངག་རྩེ་བཅུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་བབས་པ་དབང་
 གི་སྒྲོན་འགྲོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་དབུ་མ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཟུར་དུ་བཞུགས་ཀྱང་
 ཤིང་རྩེ་འདི་སློལ་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་རོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ལུགས། རྒྱ་
 ཆེན་སློད་བརྒྱད་པའི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་བྱེད། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་ཚུལ།
 སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས། འཇུག་པ་འཕྲོས་སུ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ལུགས་ལ་བརྟེན་འཕྲོད་པའི། །འགྲོ་བ་གང་རུང་
 རྟོན་ནམ་སྤྲེལ་ལས། །བསགས་སྦྱོང་སྟོན་འགྲོས་སྟོན་འཇུག་ཆབ་གཅིག་ལེན། །ཟབ་
 མོ་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ལུགས་ལ། །གང་གིས་ལེན་པའི་རྟོན་ནི། །བརྟེན་འཕྲོད་ཅིང་དོན་གོ་
 ལ་ལེན་འདོད་པའི་ཡོད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་སྤོམ་སྦྱེ་བར་བཞེད་དེ། སྤོང་པོ་
 བཀོད་པའི་མདོར་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤོང་ཐུག་གསུམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 བཀོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བཟང་ལས། རྒྱལ་བ་ཕན་བཞེད་གྲོང་དཔོན་
 རྒྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསོད་ནམས་འོད་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་སྟོག་
 གཅིད་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 ཞེས་དང་། །གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར་ལྷ་དང་མིའི་སྟོག་ཆགས་ཉི་ཁྲི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །མཉམ་མེད་དྲགས་
 པའི་བཞེད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་ཅིང་སང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་
 རྒྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་སྟོན་སེམས་སྦྱེ་བའི་རྟོན་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྟེན་གནས་ཙམ་
 མ་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་དང་ལྷན་ཅིང་སྟོན་པའི་སེམས་སྦྱེད་པ་
 བའི་འཇུག་སྟོམ་གྱི་རྟོན་དུ་དགོས་སོ། །སྤང་བའི་ཡུལ་ནི། རྟོན་སྤྲེལ་ལས་སྤངས་ཏེ་
 སྤྲེལ་མའི་མཚན་ཉིད་གོང་སྟོས་བསྐྱབ་སྦྱོང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། མ་རྟོན་ན་རྟོན་
 རྒྱད་པར་ཅན་གྱི་དྲུང་ངམ། དེའང་མ་འབྱོར་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་བསྐྱེད་མས་པའི་དྲུང་དུ་རང་ཉིད་གྱིས་ལེན་པར་བཤད། ལེན་པའི་ཆོག་ནི། སྤྲེལ་
 མ་ཡོད་ན་མཚུལ་དང་གསོལ་བ་བཏབ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་བདུན་པས་རྒྱུད་སྦྱོང་ཞིང་
 རྒྱད་པར་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ། དེས་གཞི་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་པ་
 ཆབས་ཅིག་ཏུ་ལེན། རྟོན་རང་གཞན་དགའ་བ་སྟོམ་ཞིང་གཟེངས་བསྟོད། བསྐྱབ་
 པ་བརྟོན་ཅིང་གཏང་རག་འབྱུང། རང་གིས་ལེན་ན་མགོ་མཇུག་མ་གཏོགས་པ་ཆོང་

བར་བྱ་བའོ། །རང་གིས་སྒྲངས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ནི་སྦྱོམ་པ་
ཟེན་པ་ལ་གྲོགས་སྟོབས་སྦྱོབས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་དགོས་པ་མཁས་པ་རྣམས་
བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཕ་བ་དང་། ཡན་ལག་གོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་ཚོན་ལ་བཅུ་བཞི། དབང་འབྲིང་ལ་བཞི། དབང་
བརྒྱལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱབ་བྱ་ཕ་ལྷུང་དབང་རབ་བཅུ་བཞི་སྟེ།** །དགོན་མཚོག་དགོར་
འཕྲོག་ཚོས་སྒྲོང་ཚུལ་འཆལ་གཞོམ། །མཚམས་མེད་ལོག་ལྟ་རྒྱལ་པོར་འབྱུང་ཉེ་
ལྷ། །བསྐྱབ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ནམ་སྟོང་གི་མདོའི་དགོངས་དོན་
བསྐྱབ་བཅུས་སུ་བཤད་པ་སྟེ། དེའང་སྐྱ་གསུང་བྲགས་རྟེན་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཡུལ་
བའི་དགོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོས་སྒྲོང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་
ལྷན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཚུལ་འཆལ་ཡིན་ཀྱང་རུང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཡོད་པ་ཙམ་ཚུན་
གྱི་གང་ཟག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡ་མ་དང་དགྲ་བཙུན་བསད་པ་དང་དགེ་
འདུན་གྱི་སྟེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབྱེན་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་གྱི་ཁྲག་འབྱེན་
པ་སྟེ་མཚམས་མེད་ལྟ་པོ་དེ་ལས་གང་རུང་བྱས་པ་དང་། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཆེ་བྱི་
མ་མེད་པར་སྦྱ་ཞིང་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་ལྟ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་ནི་བྱང་
སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཙོ་བོར་འབྱུང་ཉེ་བ་ལྟའོ། །**དང་པོ་བཞི་དང་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་**
གཞོམ་ལྷ། **སྟོན་པོར་འབྱུང་ཉེ།** །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཕ་ལྷུང་དང་པོ་བཞི་དང་།
གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཞོམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་གྲོང་སོགས་ནི་མི་རིགས་བཞི་ཡོད་
པ་ནི་གྲོང་དང་། བཟོ་རིགས་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དུ་མ་ཡོད་
པ་གྲོང་བརྒལ་དང་། གྲོང་བརྒལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡུལ་ལྗོངས་དང་། ཡུལ་ལྗོངས་དུ་མ་

ཡོད་པ་ཡུལ་ལོ་རེ་ཏེ་དེ་ལྟ་འཛོམས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྒོན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་འགྱུར་བའི་
 ཅུ་ལྟར་ལྟོ། །མ་སྒྲོངས་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོན། །བྱང་ཆུབ་ལས་ལྡོག་དམན་སྒྲོང་མི་ལྡོག་
 འཛིན། །བདག་བསྐྱོད་གཞན་སྒྲོང་ཟབ་མོ་བཟོད་པར་རྒྱུ། །ཆད་པ་གཙོད་གཞུག་
 དཀོར་བརྒྱས་དང་དུ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་འདོར་འཇུག་སྒྲོང་སྒྲོང་གྲོག་ལ་སྒྲིན། །ལས་
 དང་པོ་ཡི་བརྒྱད་ཡིན། །ཅེས་པ་ནི། སྒོ་ཆུང་སྒོ་མ་སྒྱུངས་པ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ཟབ་མོ་བརྟན་པས་དེ་མ་དད་ཅིང་སྒྲག་པར་འགྱུར་ན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་
 ཟིན་པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་ཡར་བྱིན་དུག་སོགས་ལ་སྒྱུང་མི་རུས་པར་བསྒྲགས་ཏེ་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ལྡོག་ཅིང་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་གཞུག་པ་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དགོས་པ་མེད་པར་དམན་པའི་ཐེག་པ་སྒྱུངས་པར་
 གདམས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཐེག་པས་ཉན་མོངས་པ་མི་
 ལྡོག་པར་འཛིན་ཅིང་དགོས་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་འང་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་། རྟེན་
 བཀྱར་བྱིར་དུ་བདག་ལ་བསྟོད་མི་འོས་ཀྱང་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྒྲུད་མི་འོས་ཀྱང་
 སྒྲུད་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་བྱིར་དུ་བདག་གིས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་བྱོད་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམས་ཤིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་རྒྱུ་པ་སྟེ་ལྟར་
 བ་དུག་དང་། ཅུ་ལྟར་བདུན་པ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ལྟ་བུ་དབང་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་འདི་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་སྤྲ་མས་བྱེན་ས་དབང་པོ་ཆེའི་བྱོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་ལ་འོར་གྱི་
 ཆད་པས་གཙོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་གིས་དཀོན་མཆོག་གི་
 དཀོར་བརྒྱས་ནས་སྤྲ་མ་བྱེད་པ་ལ་ལྡོག་བརྟན་དུ་བྱིན་པ། དེ་དག་སྤྲ་མ་བྱེད་པ་རང་
 གིས་ལེན་ནམ། དབང་པོ་ལ་བྱིན་པས་འོར་བདག་གིར་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟར་
 བར་འགྱུར་རོ། །ལྟར་བ་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ལྟན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་ལ་གཞོན་པའི་བྲིམས་
 ངན་བཅས་ཏེ་ཞིགནས་གྱི་མཆོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདོར་དུ་གཞུག་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་

སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་པའི་ཡོངས་སྒྲོང་སྒྲོགས་ནས་གྲོག་པ་ཁ་ཏོན་པ་ལ་སྒྲེར་བའམ་
སྒྲེར་དུ་འབྱུག་པ་སྟེ། ལེན་པ་པོ་འང་འཕྲོག་པ་པོའི་སྒྲོགས་སུ་གཏོགས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
ཅ་ལྷུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ཡི་ཅ་ལྷུང་བརྒྱད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ས་
ལ། སྒོན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག །ལས་དང་པོ་བའི་བརྒྱད་བཅས་བསྟོམས་
པས་བཅུ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབང་འབྲིང་ལ། སེམས་འདོར་མི་སྒྲིན་ཁོ་དང་ལྟར་སྣང་སྟོན། །**
དབང་པོ་འབྲིང་ལ་བཞིར་བསྟན་པ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་དོན་བསྐྱབ་བཏུས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་
མི་བཟད་པས། །སྒྲོང་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དང་། །སྒྲིམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །
སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་པར། །ཁྲོས་པས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་། །ཉོན་
མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་པས། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **།དབང་རྒྱལ་སྒོན་སེམས་གཅིག་པུ་བསྐྱང་བའོ། །**ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲོང་ཞུགས་པའི་དབང་རྒྱལ་ལ་སྒོན་སེམས་གཅིག་པུ་བསྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་
ཅད་འདུས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། །འདི་སྒྲོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ནོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་ཅ་ལྷུང་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་སྟེ། །སྤྱད་པ་ལས།
གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྱོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་སྒྲོན་བྱང་རྒྱལ་བྱིས་ཉམས་པ་སྟེ། །སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྱི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་ནི། **ཡན་ལག་བདེ་སྤྲུག་ཡལ་འདོར་ཉི་ཤུ་**
བཞི། །སྐྱབ་པ་ཡལ་འདོར་བཅུ་དྲུག་རེ་རེ་ལ། །འབྲལ་དང་གཏན་གྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་

ཅུའོ། །བསྐྱབ་བརྟམ་ལས་ཡན་ལག་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ཅུར་བཤད་དེ། བདེ་སྤྱག་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཉེར་བཞི་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞི་བར་ལྷུས་བཞིན་དུ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལྷུས་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་དབྱེ་གཞི། དེ་གཉིས་ལ་ལྷུས་དང་སེམས་གྱི་རྟེན་སོ་སོས་སྐྱེ་བས་བཞི། དེ་ལ་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་བརྒྱད། དེའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་མི་བརྩོན་པ་དང་། ཡན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་འཆོལ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་སྤྱགས་ལ་མི་འབད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྗེས་སྐྱབ་གྱི་སྒོ་གསུམ་པོ་དེས་སྐྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའོ། །སྐྱབ་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཅུ་དྲུག་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོར་རྒྱུད་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་གཉིས་ལ་འདི་དང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་བཞི། རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་བཞི། ཡང་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས། རྒྱར་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་བཞི་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འདར་ཅེ་ཞིག་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། གཏན་དུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུའོ། །

གསུམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། **གཏོང་རྒྱ་སྐྱབས་འགྲོ་བཏང་སོགས་དྲུག་ཏུ་བཤད། །**
ཅུ་ལྟར་བྱུང་ཡང་འདྲག་པའི་སྤྱགས་འགའ་ལས། །སྒོན་སེམས་ཡོད་ཆེ་ལྟར་བས་དེ་མི་
ཉམས། །སྒོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དམིགས་བསལ་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་
 པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་དེ། སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་དང་སྒོན་སེམས་ལོག་ །བསྐྱབ་པ་ལྷུས་དང་
 ལོག་ལྟ་སྐྱེས། །ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་སྟོ་ཡིས་སྤངས་པ་
 རྣམས། །བྱང་སྤྱོམ་ཅུད་ནས་གཏོང་བའི་རྒྱ། །ཅུ་བའི་ལྟར་བས་ཉམས་ཤིང་འཛིག་ །
 ཉེས་བྱས་སོགས་ཀྱིས་ན་སྤྲད་དོ། །ཞེས་པ་དཔལ་གཙུག་ལག་སྤངས་བས་གསུངས་ལ། །རྗེ་

ཕྱིན་ལས་པས་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་གསུངས་པའི་རྩ་ལྷུང་བྱུང་ནའང་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་
འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
བྱ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་མ་དོར་ན་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་ལ། དེ་ཡོད་ཆེ་
ལྷུང་བས་སྟོམ་པ་དེ་རྩད་ནས་མི་ཉམས་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། **ཕྱིར་བཅོས་ནམ་སྟིང་གསོལ་**
གདབ་ལྷུང་བཤགས་བྱ། །བཤགས་ཚད་འདས་ན་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་སྒྲུངས། །སྟོན་
སེམས་དོར་བའི་དབང་གིས་བྱང་སྟོམ་ལས་ཉམས་ན་ཆོག་འདི་སྟོན་སྒྲུང་གསོ། །ནམ་
སྟིང་གི་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྷུང་གི་རྩ་ལྷུང་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེའི་མི་ལམ་དུ་ནམ་
མཁའི་སྟིང་པོ་བྱོན་པའི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་པར་བཤད་དེ། བསྐྱབ་བཀྱས་ལས།
མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་སྟིང་གི་ མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་ཕྱ་མོ་རྣམས་
ནི་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་ཞིང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོར་སྟོམ་པའི་སྟོན་སྒྲུང་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟོན་འཇུག་ལས་
གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་དབང་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་
ཤེས་པ། དབང་འབྲིང་གིས་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དབང་པོ་ཐ་
མས་ལྷུང་བ་དངོས་པོར་འཛིན་པས་འགྲོད་ཅིང་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་ཉེས་པ་འཆགས་པ་
དང་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །སྟིང་ཉིན་མཚན་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུག་ཏུ་དབྱེ་
བའི་བྱན་ཚད་རེ་རེའི་ཁོང་དུ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེའི་འཇུག་ཏུ་གཉིན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱན་
འདས་ཞེས་པ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར། བཤགས་ཚད་དེ་ལས་མ་འདས་ན་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གོང་སྟོན་ཕྱིར་བཅོས་ཙམ་གྱིས་གསོར་རུང་ལ། ལྷུང་བ་

ཞག་གངས་སུ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་བཤགས་ཚད་ལས་འདས་ན་སྟོབས་བཞི་དང་ལྷན་པས་
བཤགས་ཤིང་བསྐྱམས་ནས་ལྟོང་བ་ལས་ལྷངས། སྐར་བསྐྱར་ཏེ་སྐར་བས་སོར་ཆུད་
དོ། །དེ་ལ་སྟོབས་བཞི་ནི། རྟེན་གྱི་སྟོབས་གཙོ་རྒྱལ་མ་སོགས་སྐྱབས་འགོ། རྣམ་
པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་ལྟོང་བའི་མིང་ནས་སྟོས་པ། གཉེན་
པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིག་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
གཟུངས་སྐྱགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཉེན་པོ་དྲག་ཏུ་གྲགས་པ། སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་
ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་བསྐྱམ་པའོ། །

ལྷ་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འཕྲོས་སུ་སྟོས་པ་ནི། **འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དུས་**
ཚོད་ལུས་དང་སྦྱར། །གོང་དུ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ་འཇུག་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་གཤམ་དུ་འང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་རང་སྟོས་ཇི་ཙམ་ལུས་པ་བསྐྱར་ཞིང་། དུས་ཀྱང་
ཞག་དང་སྐྱབ་བ་དང་ལོ་དང་ཇི་སྟོང་འཆོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཇི་ཙམ་ལེན་ལུས་པ་དེ་
ཙམ་སྐར་བར་རུང་སྟེ། བསྐྱབ་བལྟས་ལས། རྣོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་
ནས་སྐར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སྟོལ་འཆད་པ་ལ་བཞི། མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་
བྱེད། ཐོབ་པ་སྐྱང་ཆུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས། སྦྱོབ་ཆུལ་འཕྲོས་སུ་སྟོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་ལུགས་སོ་ཐར་རིས་བདུན་པོ།** །གང་རུང་ལྷན་ལ་
མཁས་ལུས་སྟོམ་ལྷན་གྱིས། །སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་སྦྱོང་བསྐྱབས་ནས་ཕྱིས། །
འཇུག་སེམས་བར་ཆད་དྲི་སོགས་རྒྱས་པར་སྦྱིན། །རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གང་ལ་སྦྱོབ་པའི་རྟེན་ནི་ངེས་པར་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་སྟོན་

དུ་སོང་བ་ཞིག་ལས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད།
གང་ལས་སྤང་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་དང་། བསྐྱེ་ན། རབ་སྤེ་
སྒྲོད། ཐ་ན་བྱང་སྤོམ་འབྲེགས་ཚོགས་ལ་མཁའ་སྤྱོད་པར་བྱས་པ། སྤོམ་པ་
ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ། བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པས་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོང་བ་སྤྲེ་ཚོས་བཞི་ལྷན་གྱི་སྤོམ་
པ་འབྲེགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའང་སྒྲོག་དང་ཚངས་སྒྲོད་ལ་གཞི་དུ་བཞུགས་པ་གཏོགས་
སྤོམ་པའི་པར་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མ་རྟོག་ན་རྟོག་གྱི་དུང་དུ་སྤང་བ་དང་སྤྲེ་
ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་རྒྱུད་གྲགས་དང་དཔག་ཚད་གྱི་
བར་དུ་སྒྲོག་དང་ཚངས་སྒྲོད་ལ་མི་གཞི་དུ་ཅམ་དུ་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟོག་ན་དཀོན་མཆོག་
གི་རྟོག་གྱི་དུང་དུ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། ། ཉམས་
ན་གསོ་བ་ལ་སྤོམ་པའི་པར་དགོས་པ་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་སོགས་བཞེད་དོ། །
ལེན་པའི་ཚོགས་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྒྲོན་སེམས་ལེན་པའི་སྒྲོས་མི་གསལ་
ཡང་རྩོམ་པ་རྩེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་བྱམས་མགོན་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྟོན་
བརྒྱུད་དུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་དོན་གསུམ། རྟོན་པའི་པར་བྱ་བ། སྒྲོར་བ་རྩེས་སུ་སྐྱབ་
པ། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཀག་
ནས་བྱང་སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་པ་དང་། འཇུག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཡུལ་སྤྲོན་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་གསུམ་དང་འབྲེལ་
བར་གསོལ་གདབ་སྐྱབས་འགྲོ་ཚོགས་བསགས་གྲུབ་ནས། དངོས་གཞི་ལ་རང་
སྤྲོས་རིགས་སད་པ། གཞན་སྤྲོས་རྩོགས་བྱང་གི་པན་ཡོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ།
སྒྲོར་བའི་སྤྲོས་པའི་པར་སྒྲོ་བ། བྱང་འདས་ལ་མི་ཞེན་པ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་
སྒྲོ་བའི་འདུཤེས་བསྐྱེད་དེ་སྤོམ་པ་སྤང་། རྩེས་སྒྲོལ་བ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱབ་བྱ་བརྟན་
པ། གཏང་རག་གཏང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་འཇུག་སྤོམ་ནི། སྒྲོན་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱབས་ནས་བྱིས་དད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་
 ལུས་པ་དེ་བྱང་བའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་གསོལ་བ་གདབ་
 པ། བསམ་པ་བརྟགས་པ། ལྷུང་དུ་སྦྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ། བར་ཆད་དྲི་
 པ། བསྐྱབ་པའི་གནས་གོ་བར་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་དྲི་བ་རྣམས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི་ཁས་
 བླངས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྡོམ་པ་བཟུང་། རྗེས་ཆོག་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ། ཕན་
 ཡོན་བསྟན་པ། གསང་བར་གདམས་པ། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ། གཏང་རག་འབུལ་
 བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོན་འཇུག་གི་རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྦྱིན་ནོ། །སྡོམ་པ་སྦྱོར་བའི་
 དུས་མཚམས་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོའོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱང་བྱ་ཙུ་བཞི་ཡན་ལག་ཞེ་དུག་སྟེ།** །སྦྱོན་འཇུག་སྡོམ་པ་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱང་བྱ་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི། ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་
 སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཙུ་བ། ཡན་ལག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **རྟེན་བཀའ་ཆགས་པས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྦྱོད།** །བཀྱེན་
 ལ་སེར་སྒྲིམ་ཆོས་དང་རོར་མི་སྟེར། །བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་ཁྲོས་པས་གཞན་ལ་
 འཆོགས། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ཞིང་དམ་ཆོས་འདྲར་སྤྱང་སྟོན། །ཀྱུན་དཀྱིས་དབང་གིས་
 རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་འབྱུང། །ཞེས་བྱང་སའི་དོན་བསྐྱས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་བར་གསུངས་
 པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཙུ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་རྟེན་བཀའ་ལ་

ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ། །གཉིས་པ་ཡོངས་སྟོད་ཡོད་
བཞིན་དུ་བགྱེན་པ་སྟེ་དབུལ་པོངས་སྟོང་རྩེ་བའི་གནས་ལ་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་ཆོས་
འདོད་པ་ལ་ཆོས་མི་སྟོར་ཞིང་ནོར་འདོད་པ་ལ་ཟང་ཟེང་མི་སྟོར་བ། །གསུམ་པ་གཞན་
ཀྱིས་བཤགས་སྤངས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་ཉན་པར་ཁྲོ་བས་ལག་པ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་
ཀྱིས་རྟེན་པ། །བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱར་བ་
འདེབས་ཤིང་སྟོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་དགའ་
ཞིང་ཆོས་དེ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིའང་སྟོམ་པ་དང་ལྷན། ཤེས་པ་ནུལ་དུ་གནས། ཀྱུན་
དགྱིས་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་ཚད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་འདྲ་
ལ། ཀྱུན་དགྱིས་འབྲིང་དང་ཆུང་དུས་བྱས་པ་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལ་ཀྱུན་དགྱིས་ཆེ་ཆུང་དབང་གིས་ལྟུང་བ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཀྱུན་
དགྱིས་དེའང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྟོད་པ་དང་། རོ་ཚད་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། ལས་དེས་
མགྲ་ཞིང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ནུམས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་མང་ཉུང་གིས་
འབྲིང་དང་ཐ་མར་འགྱུར་བ་དང་། རོ་ཚད་སྟེ་བའི་དུས་སྔ་བྱི་དང་། སྐྱེས་པའི་ཡུན་རིང་
ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ཉིས་བྱས་ཞེ་དུག་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་འགལ་བ་སོ་བཞི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
དང་འགལ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལའང་། སྦྱོན་པ་དང་འགལ་བ་བདུན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་དགུ།
བཟོད་པ་དང་འགལ་བ་བཞི། བརྩོན་འགྱུས་དང་འགལ་བ་གསུམ། བསམ་གཏན་
དང་འགལ་བ་གསུམ། ཤེས་རབ་དང་འགལ་བ་བརྒྱད་དོ། །

དང་པོ་ནི། མི་མཆོད་རྗེས་འཇུག་མ་གྲས་ལན་མི་འདེབས། །མི་འགྲོ་བྱིན་སྟོང་
འཆད་མིན་སྦྱོན་འགལ་བདུན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་མཆོད་པ་དང་། འདོད་

སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་གཉིས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་འགལ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། དྲིས་པ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པ་གཉིས་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་འགལ། མགོན་བོས་སར་མི་འགོ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་ཁྲོས་ནས་སྤོང་སྟེ་མི་ལེན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་སྦྱིན་པའི་རྒྱུན་མི་བྱེད་པའོ། ། ཆོས་འདོད་པ་ལ་འཆད་པ་མིན་པ་ནི་ཆོས་སྦྱིན་དང་འགལ་བ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་འགལ་བ་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡལ་འདོར་མི་སློབ་རྒྱུད་དང་གནང་མི་སྤྱོད། །ལོག་འཆོ་འབྱར་དགོད་འཁོར་སེམས་གྲགས་ངན་དང་། །ཉོན་མོངས་མི་འཆོས་རྩལ་ཁྲིམས་འགལ་བ་དགྲ། །རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བ། ས་རོལ་པོ་དད་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་མི་སློབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱུད་པ། སྟིང་རྗེ་དང་བཅས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་མི་དགོ་བ་གནང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་བཞི་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་འགལ་བ། ལོག་འཆོ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པ། འབྱར་གཡང་རྟོད་བག་གིས་རྩེ་བ། ཞེན་སྲིད་དབང་གིས་འཁོར་བ་གཅིག་ལུས་བགོད་པར་སེམས་པ་གསུམ་རང་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་འགལ་བ། གྲགས་པ་ངན་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཆོས་པ་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དང་འགལ་བ་སྟེ། རྩལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་དགྲའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཞི་མི་སྐྱབ་ཁྲོ་འདོར་བཤགས་མི་ཉན། །ཁྲོས་པའི་རྗེས་འདྲུག་བཟོད་དང་འགལ་བ་བཞི། །གཤེ་བའི་ལན་དུ་སྤྱར་མི་གཤེ །ཁྲོས་པའི་ལན་དུ་སྤྱར་མི་ཁྲོ། །རྟེན་པའི་ལན་དུ་སྤྱར་མི་རྟེན །མཚང་འབྲུ་བའི་ལན་དུ་སྤྱར་མཚང་མི་འབྲུ་བ་སྟེ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཆོས་བཞི་གསུངས་བཞིན་མི་སྐྱབ་པར། གཤེ་ལ་སྤྱར་གཤེ་བ་སོགས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ། རང་ལ་ཁྲོས་པ་ནི་བས་རྗེས་སུ་མི་བཟུང་བར་ཡལ་བར་འདོར་བ། ཆོས་བཞིན་དུ་བཤགས་པ་ལ་མི་ཉན་པ། ཁྲོས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་འགལ་བ་བཞིའོ། །

བཞི་པ་ནི། **འཁོར་སྤྱད་མི་སེལ་བྱེ་མོ་བརྩོན་འགལ་གསུམ།** །རྟོན་བཀྲར་
འདོད་ཕྱིར་འཁོར་སྤྱད་པ། །ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་སེལ་བ། ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
འདུ་འཛི་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་ནི་བརྩོན་འགལ་དང་འགལ་བ་གསུམ་མོ། །

ལྔ་པ་ནི། **མི་འཆོལ་མི་སྤྱོད་རོར་ཆགས་བསམ་གཏན་གསུམ།** །ཏིང་ངེ་འཛིན་
མི་འཆོལ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིབ་པ་སོགས་མི་སྤྱོད་བ། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ལ་
ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་འགལ་བ་གསུམ་མོ། །

དྲུག་པ་ནི། **ཉན་ཐོས་ཐེག་སྤྱོད་དེ་དང་བྱི་རོལ་བརྩོན།** །**དེར་དགའ་བྱུང་ཆོས་**
མི་མོས་ཕྱིར་མི་འགོ། །བདག་ལ་བསྟོད་གཞན་སྤྱོད་ཆིག་བརྟོན་ཤེས་རབ་བརྒྱད། །
དགོ་ཆོས་སྤྱད་དང་འགལ་བ་སོ་བཞིའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མ་གུས་པས་སྤྱོད་བ།
རང་ལུགས་ཐེག་ཆེན་སྤངས་ནས་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལ་བརྩོན་པ། དེ་བཞིན་བྱི་རོལ་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྩོན་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་བརྩོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་བྱི་རོལ་བསྟན་
བཅོས་དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཡུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བྱུང་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ། ང་རྒྱལ་དང་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་དམ་ཆོས་འཆོལ་བའི་
ཕྱིར་མི་འགོ་བ། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ། རོན་ལ་མི་བརྟོན་ཆིག་ལ་
བརྟོན་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་དམན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བ་
བརྒྱད་དེ་བསྟོམས་པས་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་འགལ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་དོན་བྱེད་དང་འགལ་བ་ལའང་གཉིས། དོན་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་
བ། དོན་བྱ་བའི་བྱུང་པར་དང་འབྲེལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དགོས་གོགས་མི་བྱེད་ནད་དང་སྤྱུག་མི་སེལ།** །**མི་འཆོས།** །**ཞེས་**
པ་སྟེ། དགོས་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱེད་པ། རད་པའི་རིམ་གྱོ་སྤྱོད་པ་
དང་། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ། བག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་ལགས་

པར་མི་འཆོས་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་བཟོ་མི་བསལ་སྦྱིན་མི་བྱེད། །མི་འདོགས་མི་བསྟན་མི་
བསྐྱུགས་ཆར་མི་གཙོད། །མི་འདུལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་འགལ་བཅུ་གཉིས། །བྱས་
པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ། གཞན་གྱི་མུ་ངན་མི་བསལ་བ། རོར་འདོད་པ་ལ་ཡོད་བཞིན་
དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། འཁོར་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པ། གཞན་གྱི་སློང་ངར་མི་བསྟན་
པ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པས་མི་བསྐྱུགས་པ་དུག་ནི་ཕན་མི་འདོགས་
པའི་ཉེས་པའོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཆར་མི་གཙོད་པ། རྩུ་འཕུལ་དང་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་འདུལ་འོས་པ་མི་འདུལ་བ་གཉིས་ནི་ཆར་མི་གཙོད་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་བསྐྱུགས་པས་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་འགལ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །**ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཉེས་མེད་**
གསུམ་གསུམ་འབྱུང་། །ཉེས་བྱས་ཞི་དུག་པོ་འདི་དག་མ་གྲུས་པ་དང་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་
སྦྱད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། བརྗོད་པ་དང་བག་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱད་པ་ཉོན་
མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་བྲིམས་སྦྱང་བ་དང་སེམས་འབྱུགས་ནས་སྦྱོད་
པ་ཉེས་མེད་དེ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བྱང་ས་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཙོས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། **ཙྰ་ལྷུང་ཀུན་དགྱིས་ཆེར་**
སྦྱད་སྟོན་པའི་སེམས། །**ཉམས་ན་སྟོམ་པ་བཏང་བས་བསྐྱར་ནས་སྦྱང་།** །**འབྲིང་**
དང་རྩུང་དུ་གསུམ་དང་གཅིག་ལ་བཤགས། །**ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་མི་མོངས་སེམས་**
ཀྱིས་ཉི། །ཙྰ་བའི་ལྷུང་བ་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོས་སྦྱད་པ་དང་། བྱང་རྩུབ་དུ་སྟོན་པའི་
སེམས་ཉམས་པ་ནི་བྱང་ས་ལས་གཏོང་བའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོམ་པ་བརྩད་
ནས་གཏོང་བས་བཤགས་སྟོམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྐྱར་ནས་སྦྱང་། འོན་ཀྱང་བསྐྱར་
བྱངས་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བྱར་མེད་ཅེས་གྲོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས། ཀུན་
དགྱིས་འབྲིང་དང་རྩུང་དུ་སྦྱད་པའི་པམ་འདྲ་ནི་རིམ་བཞིན་སྟོམ་ལྷན་གསུམ་ཡན་

ཆད་དང་། གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་ཤིང་བསྐྱམ། ཉེས་བྱས་ཞེ་གཉིས་ཉོན་
མོངས་ཕན་ནི་འཛོམས་ན་སྒོམ་ལྟན་གྱི་བྱང་དུ་བཤགས། ཉོན་མོངས་ཕན་མ་ཡིན་པ་
ནི་རང་སེམས་དཔང་པོར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲར་བཤགས་
པས་འདག་གོ། །འདིར་ཡང་གཏོང་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལས་སྒོམ་པ་སྤུལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་
གསུངས་མོད། བྱང་སྒོམ་སྤུལ་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྗིད་བས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དགག་བྱ་ཡིན་
ལ། ཤི་འཕྲོས་ཤིང་བརྗེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནི་སྒོམ་པ་ཉམས་པར་མི་འཕྱར་ཏེ། བྱང་ས་
ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བརྗེས་ཏེ་བརྗེད་ན་དགེ་བའི་བཤེས་བཞིན་བསྟན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱན་པ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལོད་པར་ཟད་ཀྱི་གསར་དུ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། **བསྐྱབ་བྱ་ཀྱན་སྒྲོབ་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་འོ། །**ལྷགས་
འདིར་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་སྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲོབ་
དགོས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་དེ་ནས་བཟུང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ལེན་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྷགས་
སྒྲོམ་ལྟར་འདོད་པ་དང་སྒྱར་བའི་མ་བཤད་པས་དེ་དག་ཀྱང་མ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །

རྩ་བའི་ལྷ་པ་ལྷགས་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོན་
པའི་བསྐྱབ་བྱ། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ། གཉིས་ཀའི་སྐྱང་རྒྱལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ། དམ་པ་གསུམ། ཉམས་པའི་རྒྱ་
སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐུན་མོང་སྒྲོན་སེམས་སེམས་ཕན་སྒྲོས་མི་སྤང་། །ཕན་ཡོན་**
བསམ་ཞིང་ཆོགས་བསགས་བྱང་སེམས་སྤང་། །སྤང་མ་མཆོད་འོས་བསྐྱབ་ཞིང་གནས་
མིན་འགྱོད། །བྱང་སེམས་ལ་སྤང་འགྲོ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་སྟེ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤངས་ལ་

དཀར་ཚེས་བསྐྱབ། །ཤིང་རྟེན་སྒོལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་ཐོག་མར་སྒྲོན་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟ། དང་པོ་རྩ་བ་སེམས་ཅན་སྒོས་མི་སྤངས་པ་ནི་དག་ལྟ་བུ་
 གཅིག་གམ། འབྲུ་སྒྲིན་ཅམ་ལའང་བྱད་དུ་གསོད་ནས་སྒོས་བཏང་བ་དང་། གཉིས་
 པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི་བཀའ་བསྟན་བཙུན་བཙུན་
 དུ་མ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དྲན་ཅིང་བརྗོད་དེ་ཐོ་ཆེན་པོས། རན་འགྲོ་ལས་ནི་ལྡོག་
 བསྐྱེད་ཅིང་། །སོགས་ཤར་ཤར་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་རྒྱ་
 ཚོགས་གཉིས་བསམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི། ཚོས་སྒྲིད་བཅུ། སར་བྱིན་དུག་སོགས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ། བཞི་པ་
 ཐབས་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱང་བ་ནི། ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྤང་
 ཞིང་བྱམས་པ་དང་སྒྲི་རྗེ་སྒོམ། དེའི་མན་ངག་སྒོ་སྒྲིང་གི་རྩ་བ་གཏོང་ལན་ལ་ནན་ཏན་
 བྱ། ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ཉམས་པ་དང་བརྗོད་པའི་རྒྱ་སྤངས་ཤིང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྤང་བ་
 བྱ། རང་གི་སྤྱོད་པ་དང་གཞན་མཚོན་པར་འོས་པ་རྩུབ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབ། ལྡོག་
 ལྟར་སོགས་ལ་འགྱོད་དགོས་མོད། དེ་ལས་གཞན་འགྱོད་པའི་གནས་མིན་པ་ལ་
 འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ། བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་མི་སྤྱོད་
 པར་བརྗོད་པ། འགྲོ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ཕྱ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་ཚོར་མ་
 ཚོར་དགའ་མ་དགའ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་སྒོམ་པ་འཛིགས་པས་བཤགས་སྒོམ་
 འཕྲལ་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤངས་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞིའི་གཉེན་པོར་
 དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩུན་མི་སྒྲི་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་ལ་འགོད་
 པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

འདུཤེས་བཞག་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་དང་། སེམས་ཕན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པའོ། །འདི་དག་ནི་འོད་སྤང་གིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བྱ་བྱེད་ཐོན་ལས་དམ་པ་གསུམ་ལ་སློན། །**སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སློན་པ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བཟུའོ་སྐྱམས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་སློན་པ། སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་བཟུའོ་སྐྱམ་པ་ཐོན་ལས་ལ་སློན་པ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སློན་པ་གསུམ་ལ་དྲག་ཏུ་སློན་པ་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཁྱམས་དང་སྐྱགས་སོགས་མི་མཐུན་ཉམས་རྒྱ་སྤང་། །**མགོ་དང་ཡན་ལག་བུ་དང་ཆུང་མ་གཏོང་བ། ཚུལ་བྱིས་ས་བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་པ་སོགས་སྤྱད་དཀའ་བས་སློེ་ཁྱམ་པ་དང་། བྱངས་མེད་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པར་ཆོགས་གསོག་པའི་ཡུན་རིང་ཆེས་པས་དེ་ཙམ་མི་ལུས་སྐྱམ་དུ་སྒྲིབ་ལུག་པ་དང་། འཁོར་བ་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་སྤྱི་ཅེ་ཙམ་མེད་པ་ལ་སྐྱག་ནས་འཁོར་བ་སྤོང་བར་སེམས་པ་སོགས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་པར་དགག་སྐྱབ་བྱོགས་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ཀྱན། །**སྒྲོམ་དང་ཆོས་བསྐྱད་དོན་བྱེད་གསུམ་དུ་འདུ། །འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགག་པའི་བྱོགས་དང་རྒྱབ་པའི་བྱོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཕལ་ཆེར་ཀྱན་འདུ་བས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་མདོར་བསྟན། ཉེས་སྒྲིབ་སྒྲོམ་པ། དག་པ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཕན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་

བྱང་སའི་དགོངས་པ་རྩེ་ལོད་གཞོན་ལྷུ་བསྟུས་པར།

དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་སྒྲིན་
པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རོ་པོ་ངོས་འཛིན། སྒྲུང་དོར་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དགག་ཕྱོགས་སྒྲིམ་པ་གོང་སྒྲོས་ལུགས་སྒྲིལ་གཉིས།** །དགག་
ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་དེ་ལ་སྐུན་མོང་བ་སོ་ཐར་རིས་བརྒྱུད་
རང་གིས་སྒྲུངས་པ་དེ་དང་། སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོང་བཤད་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་
རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉིས་ལྟར་རྣམས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མི་
མསྐུན་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ། མི་དགེ་བ་བཅུ།
འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ལོག་པར་ལྷ་བ་
དང་། ལོག་པའི་རྟོག་པ་སོགས་བརྒྱུད། ཁ་གསལ། གཞོགས་སྒྲོང་། ཐོབ་འཇལ།
རྟེན་འཆོལ། གཡོ་སྐྱེ་སྡེ་ལོག་འཆོལ། ཤན་པ། ཆང་འཆོང་། སྒྲུང་འཆོང་། རྒྱལ་
པོ། གདོལ་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་སྡེ་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་པ་ལ། མ་བསྒྲོས་པ། ལོག་
པར་བསྒྲོས་པ། དགེ་བ་ལ་འགྱུར་པ། ཁོང་ཁྱོད་བ་སྡེ་དགེ་བ་འཇོན་པའི་རྒྱ་བཞི། ལྷ་
བ་ཐ་དད་པས་གཟིགས་པ། སྡིག་གོགས་དང་སྡིག་ལྷ་འཛིན་པ་སོགས་བདུད་ཀྱི་ལས་
སུ་བཤད་པ་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དགོས་པ་མེད་པར་བཅས་རང་ཉིས་ཀྱན་དང་།** །རང་དང་
གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་གོགས། །འདིར་བདེ་བྱི་མར་སྐྱུག་དང་གཉིས་ཀར་
སྐྱུག །ལྷུང་དང་ལྷུང་མེད་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ཀྱན་སྤང་། །དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་

མེད་པར་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རིགས་ཀྱན་དང་། རང་
 དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་བྱིས་པའི་རྟགས་
 དང་སྒྲིབ་ལམ་འཆང་བ་ལྟ་བུ། ཆེ་འདིར་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་བྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལོག་འཆོའི་ཟས་ནོར་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ། འདི་དང་བྱི་མ་གཉིས་
 ཀར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དམག་འབྲུག་གི་བཀོད་པ་བཤམ་པ་ལྟ་བུ། ལྷང་བ་དངོས་སྤར་
 སྒོས་པ་རྣམས་དང་། ལྷང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། **|འདིར་སྤྲུག་བྱི་མར་བདེ་དང་གཉིས་ཀར་བདེ། |ལྷང་མེད་ལྷང་བའི་**
གཟུགས་བརྟན་སྤྱད་པར་བྱ། |ཆེ་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་བྱི་མར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 པ་ཆོས་བྱིར་དཀའ་བ་སྒྲིབ་པ་འམ་ཞིང་དག་པ་ལ་བདོག་ཀྱུ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ། འབྲུལ་
 ཡུན་གཉིས་ཀར་བདེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ལྷང་བ་མེད་པ་རྣམས་
 དང་ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལའང་སྤྱད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། |ལྷང་བའི་རྣམ་
 གཞག་སུ་བཞིར་བཙི་ཚུལ་ཡང་། སྒོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་སྒོག་
 གཅོད་པ་ལྷང་བ། ཡན་སེམས་ཀྱིས་གསོད་ན་ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྟན། སྤྱིང་རྗེས་
 མི་གསོད་པ་ལྷང་མེད། གཞན་ལ་ཡན་ཀྱང་མི་གསོད་པ་ལྷང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
 བོ། |དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ལ། སེར་སྤྲོས་མི་སྒྲིབ་པ་ལྷང་བ། ཡན་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤྲོར་བ་
 ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྟན། བསམ་པ་དག་པས་སྤྲོར་བ་ལྷང་མེད། གཞན་ལ་གནོད་
 བྱིར་སྤྲོར་བ་ལྷང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། |སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ། བད་གཡོག་
 མ་བྱས་པ་ལྷང་བ། དོན་ཆེན་སྐྱབ་བྱིར་བད་གཡོག་མ་བྱས་པ་ལྷང་བའི་གཟུགས་
 བརྟན། བཙེ་བས་བད་གཡོག་བྱེད་པ་ལྷང་མེད། བད་གཡོག་གཞན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་
 རང་གི་སྤོང་གྲོག་སོགས་དོན་ཆེན་དོར་ནས་བད་གཡོག་བྱས་ན་ལྷང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་དོན་ལ་ལྷང་མེད་དང་། ལྷང་མེད་ཀྱི་

གཟུགས་བརྒྱན་ནི་ལྷུང་བ་ཡིན་ལོ། **༼སྒྲིང་བཅེ་ལྡན་ལ་ཀླན་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད།༽** **༼སྒྲོམ་**
པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། **སྒྲིང་བཅེ་ལྡན་ཕྱིར་བྱམས་ཕྱིར་དང་།** **༼སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་**
མེད།༽ **༼ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།** **གཞན་ལ་སྒྲིང་བཅེར་ལྡན་པ་སོགས་སྐྱུ་གསུམ་གྱིས་**
རང་འདོད་མེད་པར་ཡུལ་དེ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་དང་ལྡན་པས་ནི་གཏོང་
བའི་སྐྱུ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་མུ་བཞི་པོ་གང་ཞིག་སྐྱུ་དང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་
ཟད་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་སོ།༽

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཕྱོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། **མདོར་བསྟན།** **སྐྱུས་པར་བཤད་**
པའོ།༽

དང་པོ་ནི། **སྐྱབ་ཕྱོགས་དགེ་བ་ཚོས་སྐྱུ་ཡར་ཕྱིན་དུག།** **༼སྐྱབ་ཕྱོགས་ནི་དགེ་**
བ་ཚོས་སྐྱུ་དྲི་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། **དེའང་མཉམ་མེད་དྲགས་པོས།** **བྱང་ཆུབ་སེམས་**
དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བྲངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་
ལུས་དང་དག་གི་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅིའང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་
བསྐྱུ་ན་དགེ་བ་ཚོས་སྐྱུ་དྲི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ལོ།༽ **༼ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོ་དང་**
བསྟན་བཅོས་ལས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་ཡ་ཐོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་ལ་འདུ་བས་སོ།༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། **བསྐྱུས་དོན་རྣམ་པར་གཞག།** **༼ཡན་ལག་སྐྱུས་པར་བཤད་**
པའོ།༽

དང་པོ་ནི། **གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཚིག།** **༼རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་**
བསྐྱུ་བས་རྣམ་པར་བཞག། **༼ཡར་ཕྱིན་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་གྲངས་ངེས་པ་དུག་སྟེ།**
དང་པོ་རྣམ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། **མདོན་མཐོའི་དོན་ཀླན་སྐྱིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་དང་**
ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྗེས་མ་གསུམ་སོ།༽ **༼ཡང་ན་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་གསུམ་**

དང་རང་དོན་སྐྱབ་བྱིང་བྱིང་མ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི། སྦྱོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སོགས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པས་སམ། ཡང་ན་སྦྱོན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དམན་པ་སྦྱོན་དང་མཆོག་གྱི་ནས་བསྟན་པའི་རིམ་
པའམ། ཡང་ན་རགས་པ་སྦྱོན་དང་ཕྱ་བ་གྱི་ནས་ཏེ་གང་ལྟར་འདུག་སྐྱབ་བ་དག་སྦྱོན་ཏུ་
བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ནི་བྱད་པར་བཞི་ལྟན་ཏེ། སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་རང་གི་
མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ། གྲོགས་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྟན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། འབྲས་བུ་འདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་དེས་ཆོག་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་བ་ཀྱན་ལས་ཐུལ་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

ལྷ་པ་རབ་དབྱེ་ནི། སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་པ། སྦྱོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རེ་རེ་
ལ་འད་དུག་དུག་སྟེ་སོ་དུག་གསུམ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འད་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

དུག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོགས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་སྦྱོན་ཚུལ་གཉིས་བསོད་ནམས་
གྱི་ཆོགས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་གཞན་གསུམ་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པའོ། །
བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འད་འདུ་སྟེ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་དང་པོ་གསུམ།
སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷ་པ། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དུག་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་ཐམས་
ཅད་གྱི་གྲོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ཟང་ཟང་ཆོས་དང་མི་འཛིགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་
དང་ཆོས་སྐྱད་དོན་བྱེད་གསུམ། ཁབ་ཟོད་པ་གཞོད་དང་དཀའ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ། །

བརྩོན་འགྲུས་གོ་ཆ་སྒྲིབ་དང་ཚོག་མི་ཤེས། །བསམ་གཏན་བདེར་གནས་སྒྲུབ་དང་
 དོན་ལ་དམིགས། །ཤེས་རབ་འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་དམན་མཚོག། །ཡང་ན་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ལས་བྱུང་རྣམས་བསྒྲུབ། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་འང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་
 དོན་དབྱེ་བ་དགོས་པ་བཞིར་འཆད་དུ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་མ་སྒྲོམ་པས་འོག་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱ་དགོས་ལ། རོ་བོ་ཙམ་སྒྲོམ་ན། སྒྲིབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་པ་དངོས་པོ་ཞིང་
 དང་ཐབས་མ་དག་པ་བཞི་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གཏོང་
 བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེང་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིབ་པ། སྒྲོའི་
 ལུས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རྒྱལ་པོ་སྟག་
 སེང་མེ་ཆུ་ནད་མཚོན་སོགས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པ་
 བྱི་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །ཡང་ན། ཡང་ཡང་སྒྲིབ་པ། རྩོགས་རིས་མེད་པ།
 བསམ་པ་རྫོགས་པར་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་འང་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ། ཉེས་
 སྒྱུད་སྟོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྟུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་
 པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་ལ་གསུམ། བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་གཞོད་
 པ་ལ་སྒྱུད་འཇུག་ལྟར་ཐབས་དགྲ་དང་བྱང་ས་ལྟར་འདུགས་ལྟ་སོགས་བསྒྲོམས་ནས་
 རི་སྟོམ་པ་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ངལ་དུ་བ་བཀའ་སྒྲོམ་སོགས་དཀའ་
 བ་སྒྱུད་ལུས་པ་སྟག་བསྟེན་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་མིའི་
 གནས་ལ་ལུས་པ་དང་སྒྲག་པ་སྤངས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའོ། །བརྩོན་
 འགྲུས་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་བློས་སུན་ཁོངས་
 རེ་རེར་ཡང་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་
 པ་སྒྲོང་བ། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་གནས་གསུམ་ལ་བཏང་
 སྟོམས་མེད་པ་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། དེའི་བར་པ་ལ་གནས་དེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་

པའི་བརྩོན་འགྲུས། གྲུས་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་པས་མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་དབྱེར་ཡོད། རོམས་པ་མེད་པར་དག་བ་ལ་སྦྱོད་པ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། བུན་མོང་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བུན་མིན་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཞིལ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སྦྱབ་པའི་བསམ་གཏན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་ལ་གསུམ། བུན་མོང་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཆོས་ལས་བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་སྲ་མ་སྲ་མ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་མཆོག་གི་ཤེས་རབ་པོ། །ཡང་ན་ཐོས་བྱང་བསམ་བྱང་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ལུང་རིགས་དུ་མ་ཐོས་ཤིང་དེའི་དོན་ཤེས་པ།

གཉིས་པ་ནི། བྱུང་མཐའ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་བྱང་ངེས་སོགས་འབྱེད་པས་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲོམས་པས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །**ཤེས་རབ་རྗེས་ཞུགས་ཀྱི་གྲང་པ་རོལ་བྱིན།** །སྦྱིར་པ་བྱིན་དུག་ཀའང་དམ་པ་དུག་དང་ལྟན་པར་ཉམས་སུ་བྲལ་དགོས་ཏེ། རྟེན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟན་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་སྦྱིན་སོགས་ཕྱོགས་རེ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་

འཇུག་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ། ཐབས་
 དམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། བསྐྱོ་བ་དམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ། རྣམ་དག་དམ་པ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་སྒྱུད་པ་
 རྣམས་སོ། །བྱད་པར་སྤྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་
 མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདྲི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རུས་མ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡར་ཕྱིན་ལྟ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་
 འཛིག་རྟོག་པའི་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་སྒྲིབ་
 སོགས་ཀྱང་ཀྱང་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་ནི། **སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བསྐྱོ་**
དངོས་བཞི་སོགས་སྤྱད། །དགེ་བཅོས་སྤྱད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྒྲིབ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱོ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྒྲིབ་པ། རྟོག་
 སྒྲ། དོན་མཐུན། དོན་སྒྱུད་བཞི་སྟེ། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་མ་འདུས་པ་བསྐྱོ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིབ་པས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་པོ། །འཁོར་དུ་བདུས་
 བས་སྟོན་པར་སྐྱོ་བའི་གཏམ་གྱིས་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་དྲངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་
 རྒྱབ་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་མོས་འདུན་དང་སྒྲོ་བ་སྒྲིད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་པ། བྱིས་པ་
 ཁ་ཟས་འཇམ་རྩུབ་ཀྱིས་རིམ་པར་གསོ་བ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་གིས་སྒྲོ་རིམ་ཐ་དད་སྒྲིབ་
 པར་མི་རུས་པས་འདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་པ།
 སེམས་ཅན་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་བའི་སྒྱུད་པ་ལ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རང་ཡང་
 དོན་དེ་ལ་མཐུན་པར་སྒྲོ་བ་པ་བཞི་པའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་གོང་སྒྲོས་སེམས་ཅན་
 དོན་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ལྷན་བཅུ་གཅིག་པོ་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པོ་ནི་ལྷ་ར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་
 པས་མཇུག་བསྐྱབ་པའོ། **དན་དང་ཤེས་བཞིན་སེམས་དང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་།** །རི་སྐྱད་
 བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་དུས་དྲག་ཏུ་སྐྱབ་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་དན་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། །འཇུག་ཕྱོག་གི་གནས་ལ་
 གཞེབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བག་ཡོད་དང་གསུམ་བརྟེན་པས་སེམས་བསྐྱབ་བར་བྱ་ཞིང་།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་པ་གཉིས་
 ཀའང་བཟུང་དག་སྟེ་ལ་གསུམ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་
 སེམས་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་གི་རང་བཞིན་ལ་སེམས་གནས་
 པ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །སེམས་དེའི་བྱི་མ་དག་པར་
 བྱེད་པ་ནི། ཉེས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་
 བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དགེ་བ་སྟེ་ལ་བའི་ཐབས་ནི། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་
 རྒྱུག་བསྐྱལ་བརྟེན་པ་ལ་སྟེ་ལ་མར་སྟོང་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནམས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྤང་བྱང་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་བཟུང་
 བ། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཆོང་རྒྱུག་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་པ། སྐྱབ་པ་མང་པོ་དང་
 རྩལ་པ་དང་ཞོན་པོ་སྟེ་དག་གི་སྟོད་པ། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་པ་དང་གཉིད་རྒྱགས་ལ་
 ཆགས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་གསུམ་པོ་སྟོང་
 ཞིང་། ལུས་ཀྱིས་ཞིད་ལ་འཇུག་བག །དག་གི་སྐྱབ་པ་ཉུང་ཞིང་འཇུག་པ། ཡིད་ཀྱིས་
 མ་ཆགས་པ་དང་དད་པ་སོགས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་དག་པར་བྱེད་པ། ཡེ་
 ཤེས་དང་ཤེས་རབ་དང་བསྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཕལ་
 པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་བརྟེ་
 ར་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་དང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་

བརྩོན་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
དང་། འུས་གསུམ་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཏང་བ་དང་། འདི་
བསྐྱབ་དག་པ་སྤེལ་བའོ། ཞེས་པས་གཞི་གསུམ་བཏང་བ་དང་། བསྐྱབ་བ་དང་།
དག་པ་དང་། སྤེལ་བ་བཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པར་བཤད་
ཅིང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱབ་བ། མོས་སྤྱོད་པས་དག་པ། མ་
དག་ས་བརྟན་ལ་གནས་པས་བཏང་བ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པས་སྤེལ་བ་
གཙོ་བོར་སྐྱབ་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཟུ། རོ་བོ།
དབྱེ་བ། ཆོག ། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེན་ཟུ།** རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་དུ་སྤང་བ་དང་། ཁྱད་
པར་མཉམ་མེད་དྲགས་པོས་ལུང་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དག་གིས་
བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་
སྐྱབ་པ། གཉིས་ཀའི་གྲུབ་འབྲས་སམ་བླ་སྟོབ་མཆོན་ལྟ་བུ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་
བྱིན་རྒྱབས་ལས་རང་གི་སྤྱིང་དབུས་སུ་སང་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆེན་སྐྱབ་པ་ནི་དེའི་རྒྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རོ་བོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།** རོ་བོ་ནི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་བཞེད་བྱེད་མེད་ཀྱི་རོ་
བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོས། འོ་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ཇི་ཅུམ་ཞིག་སྟམ་ན། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོས་པའི་

མཚན་མ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོའི་ས་ལ་སོགས།** །སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱེ་བ་མང་སྟེ། དང་པོའི་སའི་
རྟོགས་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུའོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཆོ་གས་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་བཞེད་སྟོལ་གཉིས།** །དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཆོས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་དང་མདོའི་
ཡུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོ་གས་སྐྱེ་བར་བཞེད་དེ། རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་དེ་ཆོ་གས་སྐྱེ་ན་མདོ་
ལས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་སྟེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོལ་ཆོག་བཞིན། རྣམས་སྤྱོད་ན་དམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མ་བཤད་པ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་རྩོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་དོན་དམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྣམ་པ་ལམ་བུའི་
ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ལས་དངོས་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་ཅེ་ན། འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་ལའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པས་བྱག་ལེན་དུ་མཛད་
དེ། དཔེར་ན། སོ་ཐར་སྟོལ་རྒྱུད་ཙམ་ཕྱིས་ངེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་ན་སྟོལ་པ་མཚན་ཉིད་
པར་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་དང་། བྱང་སྟོལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཙམ་
སྐྱེས་པ་དེ་ཆོ་གས་ལམ་དངོས་ལ་ཞུགས་པ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རིལ་གྱིས་སྟོལ་པའི་ངོ་
བོར་འགོ་བས་སྟོན་འཇུག་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་དང་། འདིར་ཆོ་གའི་
སྟོབས་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་དགེ་ཅ་སྟོན་
པས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཆ་མཚུངས་པའོ། །ས་སྐྱེ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་སྟོལ་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེའི་ཆོ་གས་མི་སྐྱེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་བརྟུང་དུ་འགྱུར་
བས་མི་འཐད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་སྟེ་ཀྱང་དམ་
བཅའ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་། མངའ་རིས་པ་ཆ་ཆེན་གྱི་

རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཚོ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་སྟེ་སྟོལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མའི་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ཚོ་གས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལུས་པ་དང་། བྱི་མས་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །དེས་ན་རྗེས་འབྲང་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚོ་གས་མི་སྐྱེ་བར་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་གཉིས་རིག་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། **དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས། །ཚོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །**རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་དེ་གང་ལ་བྱེད་ན་སྒྲུགས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་གྱིས་སྤྲ་རགས་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་། ཡར་བྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། རྐྱེས་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་ཡོངས་འཛིན་དང་། རྗེས་སྐྱབ་དང་། རྟོགས་པ་སྟེ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བཤད་དེ། ཚོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་རྒྱུན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐླལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས། ས་དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེས་པ་ལ་རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

རྩ་བའི་བདུན་པ་འཆལ་ལྡན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། **ཉམས་ན་ཉེས་བཞི་མ་ཉམས་བརྒྱད་གཉིས་སོགས། །འཕྲལ་ཡུན་ཕན་བདེ་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སོ། །**བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་ན་ཉེས་དམིགས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་ལ། བསྐྱེད་བཞི་

སྟེ། སྦྱིལ་གསུམ། བྱད་པར་ལ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱིའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་
 བེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ། ཡུལ་སེམས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་བཅས་བསྐྱབ་ཏེ་ཁས་
 གཤམ་ཉམས་པས་ཀྱན་གྱིས་སྦྱང་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྦྱིད་
 བོར་བ་ལྷུང་སྦྱིད་དོན་བོར་བས་འབྲལ་ཡུན་དུ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་།
 བྱི་མ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་དཀའ་བའོ། །བྱད་པར་རྩ་ལྷུང་ལས་འདས་
 བ། སྟོན་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་རྫོག་པ་དང་། དེས་
 དཀོན་མཆོག་ལྷ་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་
 སྦྱེ་བར་འགྱུར་པོ། །བཤགས་སྟོམ་བྱེད་པ་སོགས་རོ་ཆེ་ལ་ཡོད་ཀྱི་བྱོགས་དང་ལྷན་
 ཡང་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱང་ན་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་སྟེ། དེ་ལྷུང་ལྷུང་བ་སྦྱོབས་
 ལྷན་དང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྟོབས་ལྷན་པ་དག། །འཁོར་བར་རེས་གྱིས་འབྲེ་བྱེད་
 བ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་མཐའ་ཡས་
 གྱུར་བསྐྱེན་སྟོན་པ་ལ་བརྒྱད། འཇུག་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱད་པར་གྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་
 སུ་བཤད་དེ། མ་ཉམས་མེད་དྲགས་པོས། སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་དེ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བར་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། གླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱར་དུ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ལ་དེ་དག་
 གི་སྟེང་དུ་བྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་གཉིད་དམ་བཅའ་མེད་པ་ལ་སོགས་

ཕའི་དྲུས་ཐམས་ཅད་དྲུང་རང་དོན་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། གཞན་གྱི་
 སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་ཞིང་ཕན་བ་སྦྱབ་པ་སོགས་གཞན་དོན་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་མདོར་
 བ་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བས་འབྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་
 ཉིད་དོ། །འཕྲོས་དོན་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རིམ་པའང་མདོར་བསྡུ་ན། མགོན་པོ་བྱམས་
 པས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་བསྦྱབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་
 དང་། རྒྱུན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །མི་གནས་
 ལྷ་པོ་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཐོག་མར་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་སུ་སྡིང་
 རྗེ་དང་། མོས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། དགོ་བ་སོགས་ལ་མདོན་པར་སྒྲོ་བའི་གང་
 ཟག་གིས། ཆོས་འདི་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་མོས་པས་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་སྡིང་
 འཇུག་སྒོ་སྦྱབས་འགོ་དང་། བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། རང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྦྱབ་ཅིང་། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་
 བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅི་རུས་སུ་འབད་པས་རང་ཤྱགས་
 གྱིས་ཆོས་ལས་སྒོ་གཞན་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། དད་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། བསྐྱོམ་པ་
 སོགས་ལ་སུན་པ་མེད་པར་བརྟོའི་མཆོ་ལ་ངང་མོ་འཇུག་པ་བཞིན་སྒྲོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་
 བ་ན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོན་
 མེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྲད་དུ་ལམ་

ལ་འབད་པས། བདེན་པ་བཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ནི་ཚོགས་
ལམ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབས་པའི་སྟོབས་དང་། ཚོགས་བསགས་པའི་སྟོབས་གཉིས་འཛོམས་
པས་སྤང་བོ་ལྷ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྒྲུང་རིམ་གྱིས་
རྟེན་པ་ནི་སྟོབ་ལམ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་པ་དང་པོར་མཐོང་བ་མཐོང་
ལམ། མཐོང་ཟེན་པའི་ཉིང་རིམ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འཇུག་དོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་
པ་སྒྲུབ་ལམ། ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་
ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ས་དང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་
བསྒྲུབ་ལམ་གྱིས་ས་དགུ་པའི་བར་བཞུགས་ས། མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དུ་ས་བཅུ་པ་ཚོས་
ཀྱི་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་ས་དེ་དག་གྱང་། རྟོག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་།
ཐབས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལམ་ལྷ་འགྲུབ། ཀྱན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐབས་སྟིང་རྩེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ནའང་ལམ་
མཐར་ཐུག་པ་ཚོས་སྒྲུ་དང་། ས་མཐར་ཐུག་པ་གཟུགས་སྒྲུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་ལམ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། བྱང་རྒྱུ་མཚོག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཅམ་མཁའ་ཇི་སྟིད་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་
ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །**བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་**
བརྟེན་པའི་སྟོབས་གསུམ་པའི་འགྲུལ་པའོ། །

༥ རིག་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱར་བཤད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོབས།

སྟོབས་བཞི་པ་རིག་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་བཤད་པའི་ལེའུ་འདི་ལ་དུམ་བུ་གཉིས།

སྤྲུགས་སྒྲིམ་བཤད་པ། སྒྲིམ་གསུམ་སྒྱིདོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **རིག་འཛིན་སྒྲིམ་པར་གསར་རྟེན་བཞེད་སྒྲོལ་གཉིས།** །གསར་
སྤངས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱི་འགྱུར་གསར་མར་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། སྤ་
འགྱུར་རྟེན་མར་གྲགས་ཆེ་བའི་བཞེད་སྒྲོལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་མཆིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྲུགས་གསར་མའི་ལྷགས་དང་། རྟེན་མའི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་འདར་གཉིས། འཇུག་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན། སྒྲིམ་པ་དངོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱི་འགྱུར་ལྷགས་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་འཇུག** །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་
འདི་ལ་བྱི་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་སྐལ་དམན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། སྐལ་
ལྷན་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ལྷགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལས། སྤ་མ་ནི་དངོས་སུ་
དགྲེས་པ་དོ་རྩེའི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱད་གཞན་དག་ལ་དགྱི་བའི་ཆིངས་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྒྱིན་པར་བྱ། །དེ་རྩེས་
བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་ཉིད། །ཅིས་སྦྱོད་པ་རིམ་འཇུག་གི་ཚུལ་དང་། །དེ་ལ་བྱི་བྲག་
སྤ་བ་བསྟན། །མདོ་སྤེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ཉིད། །དེ་
ཡི་རྩེས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །ཅིས་པ་ལྟ་བ་རིམ་འཇུག་དང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་
ཤེས་ནས། །དེ་རྩེས་ཀྱི་ཡི་དོ་རྩེ་བསྟན། །ཅིས་རྒྱད་སྤེ་རིམ་འཇུག་གི་ཚུལ་བསྟན་པ་
དང་མཐུན་པར་སྤ་འགྱུར་སྤར་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་
པོར་སྒྱིན། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཆོས་རྣམས་བསྟན། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤེམ་ཆེན་སྒྱིན། །
དེ་ལ་དབུ་མའི་ཆོས་རྣམས་བཤད། །མཐར་ནི་འབྲས་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི། །དབང་སྒྱིན་
འབྲས་བུའི་རྒྱུད་འདི་བཤད། །ཅིས་འབྱུང་ངོ། །བྱི་མ་ནི། ཐེག་ཆེན་བྱུང་མོང་མ་

ཡིན་པའི་སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པས་དབང་དང་དམ་ཚིག་སྒང་
ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདུན། ལྷགས་སྡོམ་གྱི་ངོ་བོ། དེའི་དབྱེ་བ། རི་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ།
ཐོབ་མཚམས་ཀྱི་དུས། གོང་ལོག་གི་བྱེད་པར་འདུ་ཚུལ་དང་བཅས་པ། སྐྱེ་བའི་རྟེན།
དམ་ཚིག་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་འཕེ་བཅས་སྡོམ་པ་ཡི། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་**
ཐབས་ལ་སེམས་མཚུངས་བཅས། །མདོར་ན་སྒྲོ་གསུམ་ཐབས་ཤེས་བསྐྱམས་པའི་
བྱིས་ས། །ལྷགས་སྡོམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བསྐྱམ་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཕེ་བའི་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ། སྡོམ་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛིན་པར་དམ་བཅས་
ནས། དེའི་ཐབས་ལ་སྒྲོ་བ་པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་རང་
རྒྱུད་དབང་བསྐྱར་སོ་སོ་ལས་མདོན་དུ་གྱུར་པའོ། །རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཀྱང་མདོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་
པར་མེད་པས་དབང་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ཙམ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བསྐྱམ་བྱ་སྒྲོ་གསུམ་ཕྱ་བའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ། སྡོམ་བྱེད་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་
པ། རང་རྒྱུད་དབང་ལས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་སོ། །འདི་ལ་
རིག་འཛིན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མཚོག་ཏུ་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞི་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་སྤྱར་
གསལ་གང་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལྟའི་རྣམ་པ་འཕམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་སྡོམ་པར་བཞག་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱེད་ཚོས་སོ། །གཞན་
ཡང་། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཟུགས་ཅན་གྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །

ཅེས་མར་ཕྱིན་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྟེང་དུ། །ཀུན་རྫོབ་ཀུན་ལྟ་བུ་སྟེ། རོན་དམ་བདེ་
བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་བཟུན་པ་ལས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་གྱུར་པས་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ནས། རྫོད་བྱེད་རྒྱུད་
སྟེ་བཞིའི་སྟོན་ནས། འཕྲོད་བྱེད་ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེ་བ་བརྫོད་བྱ་རྒྱུ་ཐབས་འབྲས་བུ་གསུམ། །སྣང་གྲགས་ཆོས་**
ཀུན་ལྟ་སྟེས་ཡེ་ཤེས་དང་། །མཚན་རྟོག་ཤར་རགས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པར་ཏེ། །རང་
སྣང་སྣྟ་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་བོར་སྟོམ། །སྟགས་སྟོམ་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་མཆིས་
གྲང་འདིར་རེ་ཞིག་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། རྒྱ་རྒྱད། ཐབས་རྒྱད།
འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྟགས་སྟོམ་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་ནི། **སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་**
རང་དུ་སྟོམ་པ།

གཉིས་པ་ནི། **གཉིས་སྣང་གི་མཚན་རྟོག་ཤར་རགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དང་**
རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྟོམ་པ།

གསུམ་པ་ནི། **རང་སྣང་དུ་ཤར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་**
སྟོམ་པ་སྟེ། སྟེ་མ་ནི་སྟགས་སྟོམ་བཏགས་པ་བ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྫོད་བྱེད་བྱ་སྟོད་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་བཞི། །རྫོད་བྱེད་རྒྱུད་སྟེ་**
བཞིའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། བྱ་བ། སྟོད་པ། རྣལ་འབྱོར་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟགས་སྟོམ་བཞི་
སྟེ། དང་པོ་ནི། རྫོད་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་
འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པར་དམ་བཅས་པ།

གཉིས་པ་ནི། བལྟས་པའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ།
གསུམ་པ་ནི། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ།
བཞི་པ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྒྲིབ་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྤང་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཕྱ་རགས་བཞི་
དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཕྱ་རགས་བཞིའི་
གཉིན་པོར་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛིན་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པའི་རིག་པ་འཛིན་
པའི་སྒྲིམ་པ་སོ་སོའི་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་ཆོག་འདི་དབང་གིས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱན་བཤགས་
སྐབས་སུ་རང་ལུགས་སོ་བྱང་དང་། །འཇུག་པས་ལྟ་དང་སྐལ་མཉམ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། །
དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་ཀུན་ཐོབ་པོ། །ཐོབ་བྱེད་ཆོག་འདི་དབང་གིས་དབྱེ་
བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་གོན། འཇུག་པ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱན་བཤགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲགས་རང་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྲགས་སྒྲིམ་ཀྱི་རང་ལྟོག་གནས་གསུམ་བྱིན་སྐབས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེ་ཙམ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་སྤྲགས་སྒྲིམ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དེ་
དག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱི་འཇུག་གི་འདོད་འདྲིའི་ལན་གདབ་དང་རྒྱ་བ་རྩོ་རྩོ་སྤྲད་
པའི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། རང་འཇུག་གི་དམ་གཞག་དང་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་དང་ལྟ་རོ་
བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ལའང་ནང་གསེས་སུ། །

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་དབང་གི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 དང་། སྤྱི་མེད་ལ་བུམ་དབང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་
 ལའང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བའི་བུམ་དབང་གི་སྡོམ་པ་དབང་གི་སྡོན་འབྱོར་
 རིགས་ལཱའི་སྡོམ་པ་བཟུང་གི་སྐབས་ཁས་སྤངས་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་མེད་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བུམ་དབང་གི་སྡོམ་པ་མཐའ་ཉེན་གྱི་སྡོམ་པ་དཔོན་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཞེས་
 སོགས་གྱི་མཐར་ཐོབ་པ་གཉིས། དབང་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 སྡོམ་པ་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་འཛིན་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་འཛིན་པའི་དབྱེ་བས་སྤྱི་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་ཆོག་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་འབྱེན་པ་དང་དངོས་སུ་
 འབྱེན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། **ཐོབ་ཚུལ་འཇུག་པར་ཁས་**
སྤངས་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། **ཆོག་འི་མཐའ་དུ་རྣམ་དག་རྫོགས་པར་ཐོབ།** །སྤྲུགས་སྡོམ་ཇི་
 ལྟར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོགས་ཐོབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་གོན་ནམ་འཇུག་པའི་སྐབས་གྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ལན་གསུམ་གྱི་མཐར་
 ཐོབ་མོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐབས་དེར་ཁས་སྤངས་པའི་
 དམ་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་དབང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
 སྐབས་སུ་རབ་བྱུང་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་
 སྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་དེའི་ཐོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་
 བ། དབང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་སྡོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ཆེ་དམ་ཆོག་
 དང་སྡོམ་པ་འདི་དག་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
 བོ། དེ་ཉིད་སྤྲུགས་སྡོམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཁུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་། སྡོད་

རྒྱུད་ལ་རྒྱ་སྒྲིག་དབང་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་། སྤྲེལ་དབང་བཞི་རྣམས་པར་སྐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་སྤྱི་བཞི་པོ་རང་རང་གི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྣམས་པར་སྐོབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་རང་རང་གི་སྒྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་པར་འཕྱོང་བར་འགྱུར་བས་མདོར་ན་སོ་སོའི་དབང་གི་ཆོ་ག་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྩ་སྒྲིག་སྤྱོད་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་པའི་རྒྱལ་དུ་སྐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རི་རྒྱར་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྒྱུད་སྤྱི་རང་རང་གི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་འཆད་རབ་གནས་སྒྲིག་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་བྱེད་པ་ལ་དེའི་དབང་སྐོབ་དགོས་པའི་རིགས་པས་རྒྱུད་སྤྱི་བཞི་ཀ་ལ་རང་གི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དུག་དོར་དབང་རྒྱུད་ལས། ལག་པ་གཡས་སུ་དོ་རྩེ་དང་། གཡུ་རྩེ་ལོ་བཞག་ནས་སུ། སློབ་མ་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་གོ་འཕང་རབ་རྒྱུབ་ཕྱིར། གྲང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པ་ཡིན། ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དང་པོ་རྒྱུད་ཅོད་པར་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཡིག་ཤིག་གི་ལེ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྒྲིམ་ན་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལ་དགོངས་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །

བཞི་པ་སྐོབ་མཚམས་ཀྱི་དུས་ནི། **སྐོབ་དུས་སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་རྒྱལ་ས་པོན་ཐེབས། སྤྱོད་བཟུང་གསལ་གདབ་དབང་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གྲང་བསྐྱར་དངོས་གཞིས་འཕེལ་རྒྱས་མཐར་ཐུག་གོ།** སྤྱོད་པ་སྐོབ་པའི་དུས་ནི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་སྤྱི་བའི་སྐོག་མ་སློབ་མའི་སྒྲོ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་དེ་ནས་འགོ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིས་བྱིན་པའི་མཐའ་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་རང་རང་གི་དབང་གི་མཐའ་

ཉེན་རྫོགས་ཟེན་པའི་དུས་དེ་ཁོ་ན་ལོ། །སྤྱི་ཚུལ་ཡང་སློབ་མའི་སློ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་
 དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྤྲུགས་སྒྲིམ་གྱི་ས་པོན་བཏབ། རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་བཟུང་
 ལན་གསུམ་གྱིས་དེ་ཉིད་གསལ་གང་བ། ཡེ་ཤེས་ཐབ་པས་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
 དབང་བསྐྱར་དངོས་རིག་དབང་ལྡ་བརྟལ་ཞུགས་གྱི་དབང་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བས་
 ཚོས་ཅན་ཡུང་པོ་ལྡ་རེ་རེ་བ་བྱི་བཅས་གྱི་ཚོས་ཉིད་དང་བཅས་དུག་པོ་སངས་རྒྱས་
 རིགས་ལྡ་རྩོར་སེམས་དང་དུག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱས། ལུམ་
 དབང་བསྐྱར་བས་ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་བྱི་མ་སྒྱུངས་ནས་བརྟན་གཡོ་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་ཉེན་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་རོལ་པར་ཤར་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པར་བྱས། མཚོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་བས་གྲུ་ལོ་མས་ལྟར་ཞེན་པའི་བྱི་མ་ཡང་
 སྒྱུངས་ནས་སྤྱིད་ཞི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་
 གྲོལ་ནས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་འཕེལ་རྒྱས་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
 མེད་གྱི་སྤྲུགས་སྒྲིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྒྱུད་སྤྱི་བཞི་
 པོ་རང་རང་གི་དབང་གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་དབང་བསྐྱར་
 བ་དང་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་རང་གི་རྩོ་
 རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་མཐའ་ཉེན་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་དགོས་
 པའི་དམ་ཆིག་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྐྱུགས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་བཟུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་
 པའི་མཐར་སྤྲུགས་སྒྲིམ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲ་
 རེ་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྡ་པ་གོང་འོག་གི་བྱུང་པར་འདུ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ནི། **རྒྱུད་སྤྱི་འོག་མར་མ་**
རྫོགས་པལ་ཆེར་རྫོགས། གོང་མར་ཡོངས་རྫོགས་སྤྲུགས་སྒྲིམ་ཞེས་བྱང་འགྱུར། །བདེ་

སྟོང་གཉིས་སམ་བྱང་འཇུག་གཅིག་ཏུ་འད་འདུ། །ཐོབ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་བྱ་སྟོང་གཉིས་ནི་མ་རྫོགས་པའི་སྟགས་སྟོམ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ནི་ལལ་
ཆེར་རྫོགས་པའི་སྟགས་སྟོམ། །གོང་མ་སྤྱི་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟགས་སྟོམ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མཁས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་བཞེད་དོ། །སྟོམ་པ་
དང་དམ་ཆོག་དེ་དག་མདོར་བསྟུན། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོག་ །
ཤེས་རབ་རྣམ་བཅས་སྟོང་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དམ་ཆོག་གཉིས་སམ། ཐབས་ཤེས་
བྱང་འཇུག་ཨེ་ཨྱི་སྟོམ་པ་གཅིག་ཤུར་ཡང་འདུ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་ལས། སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། །ཨེ་ཨྱི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །ཨེ་ཨྱི་རྣམ་པའི་བདེ་ཆེན་
པོ། །དབང་ལས་ཡང་དག་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཨེ་ཨྱི་སྟོམ་པ་དེ་འདྲ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་ཆོག་
ཆེན་པོར་གསུངས་ཏེ། འདུལ་བ་ཕྱི་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །
གང་བཤད་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་སྦྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ལས།
འགྲོ་བའི་སྤྱི་མ་སྟོན་པ་པོ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་མཁུན། །ཅིས་དང་། སྟོམ་
འབྱུང་སོགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་གང་ལ་སྟེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ་ནི། **སྟེ་བའི་རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་མ་མཆིས་**
ཀྱང་། །ཐུན་མོང་སྟོམ་ཙམ་འཇིན་པར་མི་རུས་ན། །དབང་བསྐྱར་མི་རུང་འཇུག་པ་
ཙམ་ཞིག་སྟེན། །སྟགས་སྟོམ་སྟེ་བའི་རྟེན་ནི་གཙོ་བོར་ཁམས་དུག་ལྡན་པའི་མིའི་
ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་གཟུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འང་ལས་དང་རིགས་བཟང་ངན་ལ་སོགས་
པའི་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་པར་མ་མཆིས་ཏེ། དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱད་ལས། གདོལ་བ་སྟེན་
མ་མཁན་ལ་སོགས། །མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི་བྱེད་པ་ཡང་། །སྟགས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྟེན་
སྟུང་ན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། །ཨོ་རྒྱུན་གྱི་

གནས་སུ་ལྷན་མཁས་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་ལྟ་དང་
ལྟ་མིན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མཉན་པའི་སྟོན་དུ་བསྐྱུས་པས་དད་ཅིང་མོས་པ་ཐམས་ཅད་
རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་། བསྟེན་གནས་དང་སྟོན་སེམས་ཀྱིས་མཆོན་
ཐུན་མོང་སོ་བྱང་གི་སྟོམ་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྟོ་སྟོབས་དམན་ན་དབང་
བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་ན་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་སྦྱོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། གང་
ཞིག་སྟོམ་པ་མི་ལེན་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་དད་མེད་ལ། །གཞུག་པ་ཙམ་ནི་
སྦྱོན་པར་བྱ། །དེ་ལ་ལས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་ནི། །
སྟོམ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

བདུན་པ་བསྐྱར་བྱའི་དམ་ཆེག་དངོས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཐུན་
མོང་དུ་བསྟན་པ། སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབང་བསྐྱར་སྟོམ་ཐོབ་དམ་ཆེག་སྟོག་ལྟར་བཟུང་། །གཞི་ནི་ཡང་
དག་ལྟ་དང་སྐྱབས་སེམས་ལྟན། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཐོབ་བཞི་སྟེ་ཐུན་མོང་རོ། །**
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་། འཇུག་པ་ཙམ་ལའང་
སྟོམ་བཟུང་གི་སྐྱབས་སུ་སྟགས་སྟོམ་བཏགས་པ་བ་ཁས་སྦྱངས་བའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པས།
དེ་ཐུན་ཆད་ངེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་
ལམ་སྟོམ་ན་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱར་སྟོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་
ལམ་ལ་འབད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་གཞིར་འགྱུར་བས་དམ་ཆེག་སྟོག་ལྟར་དུ་སྐྱར་
དགོས་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་
སུ་བཏང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆེག་བསྐྱར་བར་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དམ་ཚིག་གི་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱ་མོང་གི་དམ་ཚིག་ནི་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། བྱང་
 རྒྱལ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱགས་ལ་འཇུག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གཞི་ཡི་དམ་ཚིག་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་
 བྲི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་ལྡན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མི་སྤོང་
 དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་མི་སྤོང་བའོ། །
 །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། །གཞིའི་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའི་རྗེས་སུ། གྱི་རྒྱལ་བའི་གྲས། ངའི་རྒྱགས་ཀྱི་ཡུལ་མདུན་དུ་བྱུང་བ་ལས་
 འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །གཞི་དང་ཡན་ལག་གོ། །
 དེ་ལ་གཞི་རིམ་བྱ་ཞེན། མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་མི་གཏོང་བ་ནི་གཞི་སྟེ། རི་
 ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་སྡོམ་བརྩོན་མེད་པ་དང་། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་
 ཆོས་འདི་པར་གཏོགས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་མེད་པ་ལྟར་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་པ་དག་ལ་ཡང་རྒྱགས་
 པའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་རྩ་
 བའི་ཆེན་པོ་བཞིའི་དམ་ཚིག་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་
 མེད་ཐབས་མེད་པས་བྱ་མོང་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར། རྣལ་
 འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་
 དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་གངས་སུ་ཆད་པ་དང་མ་ཆད་པ་ཅི་རིགས་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་སྣ་ཆོགས་སྤྲོད་པར་། ལུ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་དུ་ངོ་བོའི་དམ་ཚིག་

བསྐྱུང་པར་བྱ་རྒྱུ་ལ་རྩ་ལྷུང་སྐྱུང་ཕྱི་གསུངས་པས་དེ་ལེགས་གྲུབ་ལས་གསུངས་
 པའི། མཁས་པས་ཞེ་སྒང་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འདི་ཡིན་ནམ་དཔྱད་ཅིས་འབྱུང་བ་
 དང་། དུས་འཁོར་ལས་རྒྱུད་བཞི་ཀ་ལ་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་རེ་གསུངས་པ་དེ་དོས་འཛིན་
 ཆེ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདི་ལ་བྱེད་པ་དང་། རོར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པ་དེའི་དང་པོ་གསུམ་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་ བྱི་མ་རྣམས་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དང་
 བཅས་པའི་བཅུ་གསུམ་དབང་ལས་ཐོབ་པའི་དམ་ཆེག་ཅིས་དབྱེ་བར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་
 མཁྱེན་པ་རྣམས་དཀར་པོས། བསྐྱུང་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆེག་སྐྱུང་ཕྱི་ བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་
 རྩ་ལྷུང་བ་བཅུ་དྲུག་ཅིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དང་པོ་ལེགས་གྲུབ་ལས་སྐྱུབ་ཆེག་གིས་
 གསུངས་པ་བཅུ་གཉིས། དགག་ཆེག་གིས་གསུངས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཅས་བསྐྱེམས་པ་
 དང་།

གཉིས་པ་ནི། གོང་སྤྱོད་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་བཞིའི་སྤྱི་རྒྱུ་མ་ལ་འཁུ་བ་བཅས་
 འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱུང་བ་ལྟ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་
 པ་མཆོམས་མེད་ལྟ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་དཀོན་མཆོག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཅས་བཅུ་གཅིག་
 བསྐྱེམས་པས་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཞན་ཡང་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱི་རྒྱུ་རྣམས་བྱམས་པ་
 གླིང་པའི་སྤྱགས་འདུལ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་འདི་དག་ལ་གྲངས་འདེམ་ཚུལ་མང་ཉུང་དབྱེ་
 བསྐྱུ་ཅི་རིགས་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་ནོ། །

གཞུང་དངོས་ལ་གསུམ། བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་དང་། རིགས་སོ་སོའི་དམ་
 ཆེག་ ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་ཡི་དམ་ཆེག་བཅུ་བཞི་སྟེ། འདོན་མཆོག་སྤྱགས་ལ་
 དད་དང་ཐེག་ཆེན་མོས། ཞིང་མཆོག་ལ་གྲུས་མི་སྤང་དུས་མཆོམས་མཆོད། གཞུང་

གཞན་མི་བཀྲའ་མགོན་མཆོད་བྱམས་སེམས་བརྟན། །བསོད་ནམས་བཟླས་པ་དམ་
 ཚིག་གཞན་སྤང་བཅོམ། །དམ་མེད་སྤྲལས་རྒྱ་མི་སྦྱིན་རྒྱུད་ཀྱང་རྟོགས། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་
 དམ་ཚིག་གསང་བ་སྦྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ། གསང་སྤྲལས་རིག་སྤྲལས་གཟུང་སྤྲལས་
 ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཟང་ངན་མི་འཛིན་པར་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་དད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཁྱད་པར་མོས་ཤིང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་པ། སྤྲ་མ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ། དེའི་
 དམ་ཚིག་ །བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མཛེས་པོ་བཞི་སྟེ་ཞིང་མཆོག་ལ་གྲུས་པ། རང་
 འདོད་ཀྱི་ལྷ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཀའ་ལྷན་སྤྲོགས་ཚོག་དང་ཐུན་མོང་རྒྱུ་པའི་ལྷ་ལ་འད་
 ལས་མ་གྲུབ་པས་མི་སྤང་བ། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་སོགས་དུས་མཚམས་བཟང་པོར་
 མཆོད་པ་མི་བཅག་པ། ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་གྱི་གཞུང་མི་བཀྲའ་བ། སྟོ་
 ལུར་དུ་ལྷགས་པའི་མགོན་ལ་ཟས་སྒོམ་སོགས་མཆོད་པ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ལ་
 བྱམས་པའི་སེམས་བརྟན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོང་དུ་སྦྱེལ་བ། དཔུང་བཟང་
 ལས་བཤད་པའི་བྲང་དོར་དང་ལྷན་པས་བཟླས་བརྗོད་ལ་བཅོམ་པ། རང་རིགས་
 སུ་མ་ཟད་རིགས་སྦྱིར་བརྟན་པའི་དམ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྤང་བ་ལ་བཅོམ་པ།
 དམ་ཚིག་མེད་པ་དང་ཉམས་པ་ལ་སྤྲལས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་སྦྱིན་པ། སྤྲལས་རྒྱུད་རྣམས་
 ཀྱང་སྤྲ་ཞིང་སྤང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །
 ཞར་བྱུང་ལེགས་གྲུབ་ནས་གསུངས་པ་སུམ་ཅུ་འང་སྟོམ་དུ་བཀོད་ན། དཀོན་ཉམ་ཆོག་
 སྤྲལས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་མོས། །ལྷུ་ལ་དུས་མཚམས་མགོན་ལ་ལྟོ་ལུར་མཆོད། །
 བསོད་ཅེས་ཆོགས་བསམས་བཟླས་ལ་བརྗོད་ཚུལ་བཞིན་བཅོམ། །སྦྱི་པ་དང་བྱེ་
 བྲག་ལ་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བརྟན། །རྒྱུད་ཉམ་སྤང་རྟོགས་དང་སྟོགས་སུམ་ཉེར་ཉ་ཞི་
 བྱ། །ཁྱུས་དང་ཉ་པག་ཅང་སྤྲ་བཅུ་གཉིས་སྤྲ་བ་སྦྱོགས་སོ། །ལྷ་ཉམ་མི་སྤང་གཞན་གྱི་

འགཞུང་མི་མཆོད། །མ་འགན་མི་ལེན་གསང་ལྷགས་རང་བཟོར་མིན། །གདོན་
 གྱི་ལས་ལམ་ལས་སྒྲུབ་ལག་ལེན་མི་བསྐྱུར། །དམ་མེད་ལྷ་མི་སྒྲིན་ཕྱག་རྒྱ་ཤེས་གསལ་མི་
 འགོངས། །མ་བསྐྱམས་ལེབ་མིན་མ་གནང་། འཇམ་མི་བཟ། །བྱམས་པ་༡༡་མི་གཏོང་
 མ་༡༥་ཟེན་སྒྲུབ་མིན། །ཁྲོས་ནས་༡༥་འགྲུལ་མི་སྒྲིན་༡༤་བདག་མི་བརྟུན། །གཞན་
 ༡༥་སྒྲིན་མི་འབྱེན་གནས་༡༤་ལེན་རྣམས་སྤངས། །ལྟ་དེ་༡༥་མོ་མི་ལྟ་བཤད་
 ༡༥་གཅི་རྒྱུར་མི་དོར། །བཙུང་བརྒྱུད་དེ་དག་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་རྒྱུད་ལྟར་སྤྱད། །འཛིག་རྟེན་ལས་**
 འདས་པའི་རིགས་གསུམ། །འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་གསུམ་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་
 ཏུ་བཤད་པའི་བྲང་དོར་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་གཞིར་བཞག་པའི་
 རྟེན་ཏུ་རང་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱད་
 པར་བྱའོ། །དམ་ཆེག་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བྱ་
 ཡིན་པར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་བྲུ་མེད་ལ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱུང་དགོས་པར་
 དག་ནག་གི་འབྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོ་མེ་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འགལ་ན་རང་རིག་འབྲུམ་མམ་མེས་མྱོངས་གཟུངས། །ཞི་བའི་**
སྤྲེག་སྒྲུགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཙོས་བྱ། །དམ་ཆེག་རྣམས་ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱས་
 བས་ཉེས་ལྟར་གིས་མི་གོས་པ་ལ་འབད། །གལ་ཏེ་འགལ་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་ཕྱིར་བཙོས་དགོས་ཤིང་། །བཙོས་ཚུལ་རང་རང་གི་རིག་པའི་སྤྱིང་པོ་འབྲུམ་ཕྲག་
 གཅིག་བརྒྱབ་པའམ། །ཡང་ན་མེས་མྱོངས་བྱེད་པའི་གཟུངས་ཏེ་རྟོ་རྟེ་མི་པམ་པ་མེ་ལྟར་
 རབ་ཏུ་མྱོངས་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས་སྤྱིང་ཕྲག་གཅིག་བརྒྱབ་པའམ། །ཡང་ན་ཞི་བའི་
 སྤྲེག་སྒྲུགས་གངས་དེ་སྟེད་དམ། །སོགས་ཁོངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱར་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་འཛུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཙོས་བྱ་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་ཤིང་། །དུས་ཀྱང་

ལེགས་གྲུབ་ལས། ཉིན་མོ་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོ་སོ་སོར་བཤགས་པར་
བྱ། །འཁོར་མོར་བྱས་པ་འང་ནངས་པར་བཤགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉིན་
མོར་བྱང་བ་རྣམས་མཚན་མོ་དང་། དེ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཉིན་མོར་བཤགས་ཏེ་དག་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཤད་པ་ནི། **སྟོད་རྒྱུད་མི་དགེ་བཅུ་དང་**
དམ་པའི་ཆོས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤངས་མེད་སྣ་འགྲོ་ལ་གཞོད། །བཅུ་བཞི་སྤངས་བྱ་
ཕྱིར་བཅོས་གོང་འོག་མཚུངས། །སྟོད་པའི་རྒྱུད་སྤྱིར་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་བ་བཅུ་བཞི་
རྣམ་སྤངས་མེད་བྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། དག་གི་
བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཅས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་གཏོང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤངས་བ། ཆོས་ནོར་ལ་སེར་
སྣ་བྱེད་པ། འགྲོ་བ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བ་བཞི་སྟེ་བསྟོམས་པས་བཅུ་བཞི་ནི་
སྤངས་བྱའི་དམ་ཚིག་གོ། །འོ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་དང་། འཛིག་རྟེན་
མུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ཉན་རང་ཐབས་ཤེས་
རབ་དང་མི་ལྟན། འཛིག་རྟེན་མུ་སྟེགས་པ་དངོས་ལ་ཞེན་ཅིང་གཞན་སྐྱེན་གྱིས་འཇུག་
ལ། བྱང་སེམས་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །བྱེ་བྲག་རིགས་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་
ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤང་དོར་བྱ་དགོས་ལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་
བཅོས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་གོང་བྱ་རྒྱུད་སྤྱི་བས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་ནི་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལའང་མཚུངས་སོ། །རྩེ་
པད་དཀར་ཞབས་གྱིས་སྤྱི་བས་འདྲིར་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་
སེམས་དང་། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་གནས་པའི་སེམས་དང་། དམ་

ཆོག་ཆེན་པོར་ཚུད་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ལྟར་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
གསུམ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་། སྤར་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་གི་
ཙུང་ལྟར་བཅུ་བཞིར་བཞག། །ཁྱིམ་པ་ལ་ལོག་གཡེམ། རྒྱུག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན།
རྩྭ་སྒྲ། ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྟར་བའི་ཙུང་བ་བཞི་བསྐྱན་པས་ཏེ་ཀུན་དབྱེ་བར་
མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་རྒྱུད་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་རིགས་ལྟེན་དམ་ཆོག། །ཙུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལྟ་ལྟེན་དམ་ཆོག་དང་ཙུང་
ལྟར་བཅུ་པོ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི།** །རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ལ་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཙུང་མོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་གཙོ་བོར་དགག་ཕྱོགས་བཅུ་
བཞི་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་བཅུ་བཞིར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་། དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅུ་བཞི་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲུབ་ཕྱོགས་རིགས་ལྟར་མཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་གསུམ།** །**སྦྱིན་**
བཞི་འཛིན་གསུམ་བརྩོན་གཅིག་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེའང་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་
དགོ་འདུན་ཏེ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
པ་བསྐྱགས་ཏེ་སྟོན་བརྟགས་པ་ན་སྟོན་རུང་དུ་གྱུར་པ་དེས་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར། ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས།
སེམས་ཅན་ཐུང་ན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་ཡས་ཡམས་པ་
བཅུ་བཞི་ལས་ལྟོག་ཅིང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཡན་ལག་བཅུ་བཞི་རྫོགས་པས་སྟགས་སྒྲིམ་

ཆོག་བཞེན་དུ་བབྱང་བ་ནི་ཐོག་མར་དམ་ཆོག་རིམ་པ་བབྱང་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་བབྱང་བའི་དམ་ཆོག་སྐྱབ་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི་རིགས་ལྟར་བསྐྱས་པ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་བབྱང་བ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་། དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་བབྱང་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
 གསུམ། ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། དུམས་པའི་སྒྲིན་པ་སྟེ་
 རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཞི། བྱི་བྱ་སྒྲོད་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་།
 ཐེག་པ་གསུམ་འཛིན་པ་སྟེ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ། མཆོད་པའི་ལས་ལ་
 བརྩོན་པའི་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཅིག་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་རིགས་སོ་སོའི་
 དམ་ཆོག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྣམ་སྣང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་
 རིགས་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ནི་དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་དགོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩ་བ་ཡང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་སོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་
 ཡིན་ལ་ཐུགས་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་རྟོག་དེའི་
 དང་དེའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བབྱང་བའོ། །རིན་འབྱུང་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རིགས་
 ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་ནི་ཡིད་བཞེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་འདོད་དགུ་འབྱུང་བས་སྒྲིན་པ་བཞེས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདོད་སྒྲོང་བའོ། །འདོད་དཔག་མེད་ནི་གསུང་གི་རིགས་ཡིན་
 ལ། གསུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་ཞིང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 ཡང་བྱི་ནང་གསང་ཐེག་གསུམ་དུ་འདུས་པས་སོ། །དོན་གྲུབ་ནི་ཐིན་ལས་ཀྱི་རིགས་
 ཡིན་ལ་ཐིན་ལས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
 དེས་གིང་མཆོད་པའི་ལས་ཅི་རུས་བྱ་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་ཕྱོགས་དཀོན་མཆོག་བྱང་སེམས་དོར་བ་དང་། །ལྷ་
 དང་སྒྲགས་རྒྱ་བྲུ་མར་སྦྱད་ཅིང་འགོམས། །བཟའ་མིན་གསང་བསྐྱགས་འདོར་འཆོ་

དམན་ལ་དགལ། རྒྱུ་དང་རྒྱུད་དོར་བྱ་མིན་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་དག་བཤད་རྒྱུ་གཙོར་བྱས་
 རིགས་ལྗེའོ། །དགག་པའི་ཕྱོགས་ནས་སྒྲོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། །དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་མི་སྤང་། བྱང་སེམས་མི་འདོར། ལྷ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲད། སྤྲལ་སྐྱ་ལ་མི་
 སྤྲད། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མི་བརྟུལ། སྤྲ་མའི་བཞོན་པ་སོགས་དང་མཆོན་ཆ་ཕྱག་མཚན་
 མི་འགོམ། བཟའ་བྱ་མིན་པ་མི་བཟའ། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱལ། །སྤྲལ་སྐྱ་
 རྒྱུའི་བསྐྱབ་པ་མི་འདོར། གནོད་འཚེ་མི་བྱ། ཐེག་དམན་ལ་མི་དགལ། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བས་མི་སྒྱུ། ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུད་པ་མི་འདོར། བྱ་མིན་མི་བྱ་བ་བཅས་
 བཅུ་བཞི་སྟེ། དགག་སྐྱབ་དེ་དག་ནི་བཤད་རྒྱུ་གཙོར་བྱས་པའི་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆོག་
 ཅིས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་བ་ནི། རྩ་རྒྱུད་
 དཔལ་མཆོག་ལུགས་སོགས་གཞན་དུ་ཤེས། །རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་དང་དཔལ་
 མཆོག་ནས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོགས་འདིར་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་སྒྲོས་
 པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོས་པ་འབྲེལ་པའི་ཆོག་གི་ཁ་བསྐྱངས་པ་ལ་
 དང་པོ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་ལྗེའི་དམ་ཆོག་ནི། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ནན་ཏན་གྱིས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཆོག །ཉན་ཐོས་རྣམས་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཟུག་རྩ་དང་
 འབྲ་བར་ལྷ་ཞིང་སྤོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་
 དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། མགུ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག །གཏུག་ཅིང་འདུལ་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཁྲོ་བ་ལྟར་བཅོས་ཏེ་མངོན་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་སྒྲོབ་པ་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག །དོན་
 དམ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ངང་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལྗངས་པ་ལ་སོགས་པས་

འགོ་བ་ལ་རི་ལྷར་མན་པ་དེ་ལྷར་སྒྱུར་བ་ནི་པརླའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག། །དངོས་པོ་རྣམ་
 པ་མང་ཉུང་གང་ཡང་རུང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རི་ལྷར་འདོད་པ་སྒྲིབ་པ་རིན་ཆེན་རིགས་
 ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་སུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་
 ཚིག་ཤུགས་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དབལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་རྩ་ལྷུང་
 བཅུར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོན་སེམས་སྟོང་བ། འཇུག་སེམས་སྟོང་བ། བདེན་གཉིས་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་བ་དོ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་སྟོང་བ། རྫོང་བྱེད་སྟེ་སྟོང་འཐིང་བསྟོང་
 གྱིས་སྟོང་བ། བརྫོད་བྱ་ཉམས་ལེན་སྟོང་བ། རྫོངས་པས་ཆོས་ལ་སྟོང་བ། བྱག་
 རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལུས་སེམས་དཀའ་བྱབ་
 གྱིས་གཏུང་བ། དམ་ཚིག་རྣལ་འབྱོར་དོར་བྱིལ་སྟོང་བ། བྱག་རྒྱ་བཞི་སྒྲངས་ནས་ཐ་
 མལ་དུ་གནས་པ། དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོང་བ་སྟེ་བཅུ་དང་། དེ་སྟེང་དོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས་
 བཤད་པའི་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་གསང་བ་སྟོག་པ་བསྒྲུན་པས་བཅུ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་བཤད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞར་བྱུང་ཐོབ་ཚུལ་བཅས་
 བཤད་པ་ནི། ཡང་ན་རིགས་ལྷ་སོ་སོ་སྤྱི་མདོར་བསྟུས། །སྤྱི་ལ་རྩ་བ་ཡན་ལག་གོ་
 རིམ་བཞིན། །བྱང་སེམས་ཕམ་པ་བཅུ་བཞི་རྩ་བཞི་ཆང་། །སྟོམ་དང་དམ་པ་བསྟེན་
 སོགས་དག་ཆོས་སྟུང་། །ལྟོག་ཕྱོགས་བཞི་བྲལ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །མི་བརྟན་
 ཐུན་མོང་བཟུང་རྣམས་ཕྱི་མའོ། །བསྐྱབ་གཞི་ཀུན་སྒྱུང་ཁས་བླངས་ཐོབ་པ་སྟེ། །རྩ་
 ལྷུང་བཅུ་སོགས་ཆོ་གས་ཐོབ་པར་འདོད། །ཡང་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་རྩ་མོ་ལས་སྟོམ་པ་
 བསྐྱག་བཟུང་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲ་མེད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོམ་པའི་ཆིངས་
 སུ་སྟངས་བས་དེའི་ལུགས་ལྷར་ན། རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ །སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ །སྟོམ་
 པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྐྱག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷུར་འོ། །སྤྱི་ལ་རྩ་
 བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས། དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་གོ་རིམ་ལྷུར་སྒྱུར་

ཏེ་རྩ་བའི་དམ་ཆེག་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོའི་མདོར་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་པམ་
 བ་བཅུ་བཞི་སྟོང་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེའང་
 བསྐྱུག་ཆེག་གི་སྐབས་སུ་མ་མཐའ་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཙམ་མེད་ཀ་མེད་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་མཛད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྩ་བ་
 བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏུ་འཇུག་ན་མ་གཏོགས་ཉེས་
 པར་སྟོད་པ་མཐའ་དག་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དང་།
 སོགས་ཁོངས་ནས་རྣམ་འབྱོར་ཅན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ཕྱིན་དུག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
 ཐེག་ཆེན་དགེ་བཅུ་སྐྱབ་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཐེག་དམན་ལ་འདོད་པ།
 གཞན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ། འཁོར་བ་སྤང་བ། ལྷུང་འདས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་
 ཐེག་ཆེན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གཞི་དུ་སྦྱོར་སོགས་ལ་མི་བརྟན་པ་དང་། རོ་རྩེ་
 སོགས་ཕྱག་རྒྱ། སྤྲ་མའི་བཞོན་པ། ཕྱག་མཆོན་མཆོན་ཆ་དང་ལྟའི་མཆོན་མ་རྣམས་
 མི་འགོམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་འོག་མ་རྣམས་གོང་མར་འདུ་བས་པར་ལ་བྱིན་དང་བྱ་སྟོད་
 གྱི་སྟོམ་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཟུང་བ་ནི་བྱི་མ་སྟེ་མདོར་བསྐྱུས་བསྐྱུགས་པ་ལས་
 བཟུང་བའོ། །པད་དཀར་ཞབས་ཀྱིས། དེགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་དམ་ཆེག་སྐྱབ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཞི། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལ་དགག་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི་
 རྩ་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་ཡན་
 ལག་གི་ལྷུང་བ། ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་དམ་ཆེག་གོང་སྟོས་ལྟ་ལྟའི་དམ་ཆེག་རྣམས་ཏེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་དོ། །སྦྱིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་དམ་ཆེག་དང་ལྷུང་
 བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་མི་ལུས་སོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་བཞི་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་ཀུན་སྤང་བ་ནི་

ཁས་སྒྲངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཅ་ལྷུང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཐོབ་
པའི་སྒོམ་པར་འདོད་དོ། །ཉམས་ན་མྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱལ་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། འཆད་
འགྱུར་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམ་ཚིག་རྣམ་
གཞག་རྒྱས་པར་བཤད། དབྱེ་བསྐྱེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན། ཉམས་པའི་ཚད་
དང་མྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། **སྒྲ་མེད་
བརྒྱལ་ཞུགས་སྒོམ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ།** །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྒོམ་པ་
ནོས་པས་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ནི། རྩ་རྩེའི་བརྒྱལ་ཞུགས། རིགས་སོ་སོའི་སྒོམ་པ། ཅ་
བ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྒྲ་དོར་བྱ་བའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྒྱལ་ཞུགས། སྒོམ་པ། དམ་ཚིག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བརྒྱལ་ཞུགས་སོ་སོར་དམིགས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ།** ། **འདུས་པར་
རིགས་ལྷ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་བཞི།** །ཐ་མལ་གྱི་ལས་སྦྱོད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བརྒྱལ་ནས་སྒོ་གསུམ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པའི་
ཐོག་མར་བཤད་ལ། དེའང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ནས་རང་ལུགས་ཐ་དད་དམིགས་བསལ་དུ་
གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་སུ།
ཤ་ཆེན་སྒྲ། བཤང་བ་དང་གཅི་བ་གསུང་། ཁུ་བ་དང་ཐུག་ཐུགས་ཏེ་རྩོམ་གསུམ་མཐ་
ཡང་ན་བདུད་རྩི་ལྷ་པོ་རིགས་ལྷའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩོགས་
རིམ་ལ་དེད་གསུང་པོ་ལྷ་པོ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱུང་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུད་ལེའུ་
བཞི་པ་ལས། སྟོག་གཅོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གང་། །རྩུན་དུ་སྦྱོལ་དགའ་བ་གང་། །
གཞན་གྱི་ཞོར་ལ་ཆགས་པ་དང་། །ཉག་ཏུ་འདོད་པ་སྦྱོད་གང་དང་། །ཞེས་དགོངས་

ཏྲི་གསུངས་པའི་དམ་ཆོག་བཞིར་བཤད་དེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པས་གཞན་དོན་དུ་
 འགྱུར་ན། དེ་དག་དངོས་སུ་ཡང་བྱ་ལ། རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པས་རྒྱང་འགོག་པ་
 རྫོགས་གཙོད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པས་ཆོས་སྒྲུབ་རྩུབ་སྒྲུ། སངས་རྒྱུས་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ལས་སྒྲུབ་པ་མ་བྱིན་ལོན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྱོད་
 པའི་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་འདི་དག་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་
 བེད་རྒྱ་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། **།བདེ་མཆོག་ཆངས་སྦྱོད་ཉིར་གཉིས་**
རིག་མར་བརྒྱད། །འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆངས་སྦྱོད་ཉི་ཤུ་ཙ་
 གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དམ་པ་སྒྲུ་མ་པ་ལ་པོ་ཆེ་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི། ཡན་ལག་སྒྲུ་
 ལྷུང་བརྒྱད་བསྟོམས་པ་ལ་བཞེད་པས་དེ་ནི་ཕྱིས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྟུལ་བཞུགས་ནི། ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ་དང་། ལག་མཆོད། རྩོ་
 རྩེ་བཞིའི་ངེས་དོན་གྱི་མཆོད་པ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བརྟེན་པ། དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ་མཆོད་པ། བདེའི་ཀུན་སྦྱོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཅི་
 རིགས་པར་འདུ་བའི་ཐོག་མར་ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་གཞོན་ལུ་མ་
 དང་རིགས་ལྷན་མའི་མཆོད་པ། ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ། གཏོར་ཆོག་ཆེ་ཆུང་སོགས་མང་
 དུ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་སྟོམ་ནི། གཡོན་པའི་ཀུན་སྦྱོད་མོངས་པས་བགྱོད། །ཐ་དང་
 འཛིན་དང་གྲུས་པ་ལྟོད། །ཕྱག་རྒྱ་མི་སྒྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་འབྲལ། །སྦྱོད་པ་ཉམས་དང་དམ་
 རྩུ་ཁྲོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

དང་པོ་ནི། གཡོན་པའི་ཀུན་སྦྱོད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་དུས་སུ་དུས་བཞིར་མ་བྱན་
 པ་དང་། ཆོགས་དང་ལག་མཆོད་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་དུས་མ་བྱས་ན་ལྷུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལམ་སྒྲུ་མ་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བཅུད་ལེན་དང་། དམ་
 ཆོག་གི་རྩུ་མ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འཇག་པ་དོན་གཉིར་གྱིས་བྱད་མེད་ལ་སྦྱེད་

པའི་དབང་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟོད་ན་ལྟར་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ག་ཞན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
ཐུན་བཞིར་དེ་ཉིད་མི་བྲན་ན་ལྟར་བཤོ། །

བཞི་པ་ནི། ལམ་ག་ཞན་ལ་མོས་པས་ལམ་འདི་ལ་གྲུས་པ་སྟོད་པའམ་སྟོན་དུ་
འཛིན་པས་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་ན་ལྟར་བཤོ། །

ལྷ་པ་ནི། ཐིག་ལེ་འཆིང་བ་དང་བདེ་སྟོང་དུ་སྟོང་བའི་རུས་པ་དང་ལྷན་པས་
ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་མི་བརྟེན་ན་ལྟར་བཤོ། །དུག་པ་ནི། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡི་
ཤེས་སྐྱབ་པའི་འགོ་བརྩམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་བརྟེན་པར་མ་བྱས་པ་དང་།
སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་གྲོགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་
མི་འབྲལ་བར་བྱ་སྟེ་བྲལ་ན་ལྟར་བཤོ། །

བདུན་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ལས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་དབབ་བསྒྲོག་གི་
སྟོང་བས་ཕྱིར་མི་ལྟར་ཞིང་སྒྱི་བོར་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལས། གསང་
དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་འཛིན་པར་བྱེད་
ན་ལྟར་བཤོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ཤེས་རབ་མའི་བླ་ག་ལས་བྱུང་བའི་སིནྟ་ག་ཤུར་དྲི་ཚུལ་སོགས་
པ་བཟའ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། མི་གཙང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟའ་ཞིང་
ཡིད་གྱིས་སྟོང་ན་ལྟར་བཤོ། །དེ་རྣམས་སྐྱགས་སྒྲིས་ཞིང་སྒྲིས་ལྷན་སྒྲིས་ཏེ་ཕོ་ཉ་གསུམ་
གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་རིག་མ་ལ་
བརྟེན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་སོ། །**ཁྱུང་ལས་བཅུ་བཞི་མངོན་བརྗོད་སྒྲ་**
མར་དགྲ། །དོ་རྗེ་ཁྱུང་གི་རྒྱད་ལས་ལས་དང་པོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་

པའི་སྒྲིག་པ་ལྷ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་བསྐྱབ་པར་ལུས་ཤིང་འདོད་ན་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྷག་
 མ་ཉི་ཤུ་སྟེན་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱན་པོ་བཟའ་མིན་ངན་ཆོག་འབྱུང་པོ་དང་། །སྤྱི་ལོ་
 ཆོས་ནི་བྱ་བ་མིན་པ་ལྷ། །དུད་འགོ་བྱིས་པ་མོ་མོ་མཆོད་རྟེན་སྟུན། །གྲོགས་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་ཡིད་བརྟན་ལས། །གཟུགས་སྤྱི་རིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེན་པ་སྟེ། །
 སྟུན་མིན་ལ་སོགས་དམ་སྒྲིལ་ཀྱན་གྱི་གཞི། །དེ་ལ་རྒྱན་པོ་སྟེ་ཆོ་ལོ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་
 འདས་ཏེ་དགེ་བའི་སྒྲིགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ། བཟའ་མིན་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཟས་
 བའི་རིན་དང་བཟའ་བའི་དོན་དུ་བསད་པའི་གལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་
 ལོག་པའི་འཆོ་བ། ཆོག་ངན་གྲོག་པ་ནི་དམག་དང་ཆོས་རྒྱན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་
 གཏམ་སྒྲུབ། འབྱུང་པོའི་ཆོས་ནི་རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་པ་མེས་ཀྱི་མཚན་གསལ་
 བ་སོགས་དང་། མཐོ་རིམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྟེན་བྱེད་པ། སྤྱི་ལོ་ཆོས་ནི་
 མཐོ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཏེ་ཉེས་པའི་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལྷ། བ་
 ལང་སོགས་དུད་འགོ་ བྱིས་པ། རྒྱུས་པ་པོ། རྒྱུས་དམན་མོ། མཆོད་རྟེན་གྱི་རྒྱས་
 བསྐྱབ་པ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུམ་ལ་སྟུན་ཅིང་
 བཤིག་པ་ནི་གསོད་པ་ལྷ་སྟེ་འདི་དག་འཆོ་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི་འདི་རྣམས་
 བརྒྱལ་ཞུགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཆོས་འཛིན་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་
 གྲོགས་དང་། ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྱར་འོས་རྗེ་དཔོན་རྒྱལ་རབས་སོགས་དང་། ལྷ་
 མིའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་སྤྱི་མ་ལ་འཁུ་བ་སྟེ་འཁུ་བ་
 ལྷ། མིག་གཟུགས་ལ་ཞེན་པ་ནས་ལུས་རིག་བྱལ་ཞེན་པའི་བར་ཡང་སྤྱི་དཔེན་ལུས་
 ཀྱི་ལས་སུ་རྫོགས་པར་ཞེན་པ་ལྷ། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་དགག་ཆོག་གི་སྒྲིལ་བས་
 སྟུན་མིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལྷག་གསུམ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་ཉིར་ལྷ་པོ་
 འདི་དག་ནི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་འང་བརྒྱལ་

ལྷགས་ཉིར་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་དབང་གི་སྒོན་དུ་འགྱོད་གོས་པའི་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཡིན་ལ། གོང་མ་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཀྱང་འདིར་སྤྱོད་གས་གཅིག་དུ་འཆད་
 བདེ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་པལ་ཆེར་དབང་བསྐྱར་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ་ལྷགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་བརྟུལ་ལྷགས་འཛིན་དགོས་པའང་ཡོད་པས་
 ཐོག་མར་སྒྲོམ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲོམ་པ་ཐུན་མོང་ལྷ་འཕེལ་རིགས་དུག་ནི། མི་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོ་**
མ་རིན་པོ་ཆེ། སྒྱིན་པ་རྣམས་བཅུ་འཁོར་ལོར་བཟའ་བ་བཅུ། །རལ་གྱིར་མཆོད་པ་
པདྨར་འགོག་པའི་སྒྲོམ། །རྫོང་སེམས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཏེ་བྱང་ངེས་གཉིས། །འདིར་
 ཉམས་སུ་བྱང་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོམ་པ། སྐར་བྱ་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 ལ་དམ་ཆོག །ཅིས་བཞག་པའི་ལྷགས་དང་། དེ་གོ་སྒྲོག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་སྒྲོལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དོན་ལ་ཐམས་
 ཅད་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་འཆད་བདེ་བས་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། **སྒྲོམ་པའི་སྐྱོད་ནི།**
 སྐྱུ་རའི་སྐྱོལ་ས། ཐ་མལ་སྒྲོ་གསུམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་
 ཅན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་བཞིའི་ངོ་བོ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་སྤེལ་ཐུན་མོང་གི་རིགས་ལྷ་སྒྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དེ། འཕམ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་གྱི་མ་
 འབྱེད་པའི་སྐྱོལ་འོ། །འདིར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བ་རིགས་
 དུག་གི་དམ་ཆོག་ལའང་གཉིས། དང་པོ་བྱང་དོན་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་སྤེལ་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་
 པའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སྒྲོང་པ་ཉིད། འིལ་བུ་གསུང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ཐུག་རྒྱ་ལྟའི་
 རྒྱ་སྤེལ་ལས་བཀྱིད་གསུམ་གྱི་གསང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་བར་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་

ནི་གཞིའི་དམ་ཚིག། །དེ་ནལ་འབྱོར་པའི་སྒོའི་རིམ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་ངོ་
 འཕྲོད་ཅིང་། ནལ་འབྱོར་དུ་སྒྲོས་པ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་སྟངས་བཞག་
 པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟེན་ཚུལ་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས་པ་ནི་འདའ་བྱ་མིན་པའི་དམ་ཚིག། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བཟུང་སྟེ་ད་རྒྱལ་བཅག་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པའི་དོན་རྟོ། །མཚོན་བྱེད་
 རྟགས་གྱི་རྟོར་དྲིལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ལག་པའི་བྱག་རྒྱ་དང་རུས་པའི་བྱག་རྒྱ་
 ལཱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་བཅངས། རིན་ཆེན་རིགས་ལ་སྦྱོན་པ་ནམ་པ་
 བཅུ་ནི། རིན་ཆེན་ལྷགས་ཟངས་པ་ལང་ན། སྤྲང་ཆེན་བུ་མོ་ཡུལ་འཁོར་དང་། །འདོད་
 པའི་རྒྱང་མ་རང་གི་ཤ། སྦྱོན་པ་ནམ་པ་བཅུ་རུ་འདོད། །ཅིས་པ་ནམས་ལས་དང་པོ་
 བས་དངོས་སུ་སྦྱོན་རུས་པ་སྦྱོན་ཞིང་། མི་རུས་པ་སྦྱོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ། འཁོར་
 ལོའི་དམ་ཚིག་ཤ་ལཱ་བདུད་ཅི་ལཱ་སོགས་པའི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། དེའི་ཆོས་
 མཐུན་ནལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པའི་ཁ་ཟས། དེ་ལ་ག་ཤུར་རྒྱ་ཡི་བྱིར། །ཤ་ནི་རྟག་ཏུ་
 བཟའ་བར་བྱ། །བྱད་པར་དུ་ཡང་ཆང་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནམས་བསྟེན། རལ་གྱིའི་
 རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཡུལ་མཚོག་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་མེ་རྟོག་སོགས་མཚོད་པའི་ནམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་མཚོད། བསྐྱ་
 རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་ནི་ཆངས་སྟོད་དེ་དབང་བདུན་ཡན་ཆད་དུ་ལོག་གཡེམ་འགོག་པ་
 དང་། དབང་གོང་མ་ནམས་སུ་བུད་མེད་དང་འགོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཁུ་བ་མི་འཕོ་བའི་
 འཛག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱར། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་སྟེ་རྟོ་རྟོ་ཅེ་གཅིག་པའི་རིགས་
 གྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་དམིགས་མེད་གྱི་སྟིང་རྟོ་དང་དོན་དམ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟིང་ཉིད་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ངས་དོན་ལྟར་ན། མི་
 བསྟོད་པའི་རིགས་ལ་རྟོ་རྟོ་བྱགས་གྱི་དམ་ཚིག་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། དྲིལ་སུ་

གསུང་གི་དམ་ཚིག་དག་གཞོན་མེད་གི་སྒྲུང་དང་། དུག་རྒྱ་སྒྲུང་དམ་ཚིག་ལུས་སྟོང་
 གཟུགས་སུ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ། སྟོབ་དཔོན་གི་དམ་ཚིག་ནི། སྒྲུབ་པ་པོའི་ཉམས་
 རྟོགས་གི་བྱེད་པར་གྱིས་མོས་གྲས་མཚོག་དམན་གི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་རྣམ་པ་འདྲ་
 བ་ཡིན། རིན་ཆེན་རིགས་གི་དམ་ཚིག་ནི། རྒྱུང་བཅུ་དབུ་མར་བཅེངས་པ་དང་། རྣམ་
 སྒྲུང་རིགས་གི་དམ་ཚིག་ནི། སུང་པོ་ལྷའི་དྲངས་མ་དང་། དབང་པོ་ལྷའི་དྲངས་མ་
 འཛག་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། རོན་ཡོད་རིགས་ལ་བྱོད་དང་རྗེས་ཆགས་གིས་གཏུམ་མོ་
 འབར་བས་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་དང་། ལྷོག་སྟེ་བདེ་བས་སུང་ཁམས་དབང་ལུལ་ཆོམས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་གི་རིགས་ལ། སྟོང་གཟུགས་དུག་ཆེན་ལ་བསྟེན་ནས་
 ཞུ་བདེ་འགྱུར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བ་དང་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཏེ། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་
 པས་བྱང་དོན། རྫོགས་རིམ་པས་རེས་དོན་ལ་བསྐྱབ་བོ། སྦྱིར་གསང་སྟགས་གི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར། བསོད་ནམས་ཚོགས་གི་བྱིར་རིན་པོ་
 ཆེའི་སྦྱོན་པ་དང་ལས་རིགས་གི་མཚོད་པའི་སྟོམ་པ་གཉིས། རྩལ་བྲིམས་གི་ཚོགས་
 གི་རྒྱ་འཁོར་ལོའི་དམ་ཚིག་ །དངོས་པདྨའི་དམ་ཚིག་གཉིས། ཡེ་ཤེས་གི་ཚོགས་རོ་
 རྗེ་ཅེ་ལྷ་ཅེ་གཅིག་གཉིས་ཏེ་སྟགས་གི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་འདིར་འདུ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཁོ་རིམ་ཡང་ཉམས་ལེན་གི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་གནས་པས་ལག་ལེན་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདེབས་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་འདིར་ཞུགས་ནས་ལུས་ཐ་མལ་གི་སྒྲུང་ཞེན་
 བསལ་ཏེ་ལྷའི་སྒྲུང་བྱ་བ་དུག་རྒྱུའི་དམ་ཚིག་དང་། དག་ཐ་མལ་གི་སྒྲུང་ཞེན་བསལ་
 བས་སྟགས་སུ་བྱ་བ་དྲིལ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། སེམས་ཐ་མལ་གི་རྟོག་པ་བསལ་ནས་
 སྐབས་གང་ཡང་རུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་རོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་སྟོས་བཏགས་པའི་བྱིར་རྣམ་ཤེས་གི་ཕྱོགས་གི་དམ་ཚིག་དང་། དེ་ལྟར་ལུས་དག་

ཡིད་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་དབང་དུས་སུ་དོ་སྤྲད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱས་པས། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ལུས་སྟོང་གཟུགས། ངག་གཞོམ་མེད་
ཀྱི་ནྟ་དཔེ་རང་སྤྱ། སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེན་སྒྲིབ་
ཀྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བདག་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་
བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། མ་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་རྩ་ཡིན་ལ་འདི་ལས་ནམ་དུ་ཡང་གཡོ་
ཞིང་འཕགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་མི་བསྟོད་པའི་དམ་ཚིག་ཅིས་བྱའོ། ། དེ་ཉིད་
རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པ་ལས་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
མ་རིག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འཁོར་བར་ཡང་སྤྲིད་འཕེན་པ་པོ་སྤྲིད་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་
པོར་བྱེ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པས་འདོད་པ་བཅུ་གཞན་
ལ་སྒྱུན་ཏེ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལུས་
ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་བཅུ་བསྟེན་ཏེ།
དེའང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྤུང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། ། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
མངོན་ཤེས་ལུས་ལྷན་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྟངས་གི་དམ་ཚིག་ ། དེ་ལྟར་མ་
ཆགས་པ་དང་ལུས་ལས་སུ་རུང་བས་སྒོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྤྲོ་མ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་གསུམ་
དགོས་པས་མཚོན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་སྦྱུང་བྱ་ཡིན་
པས་གཞན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱར་འགྲོའི་རྟ་མཆོག་གི་རིགས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
དམ་ཚིག་ །འཛག་མེད་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་འོད་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་

སྒྲིང་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །བསྐྱུས་རྒྱུད་རྣམས་
སུ་འབྱུང་བ་ནི་དྲང་དོན་གཙོ་ཆེ་ལ་འདིར་ནི་དེས་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་རིམ་
དང་དོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་མིན་དོ་རྩེར་སློག་གཙོད་རལ་གྱིར་རྒྱན། །རིན་ཆེན་ནོར་
དང་ཆུ་སྐྱེས་བུད་མེད་འཕྲོག། །འཁོར་ལོར་ག་ཆང་གི་གྲག་མི་སྤྲད་གཏོར། །སྤྱབ་པོ་
གྲུབ་པའི་ཆོད་སྦྱར་དངོས་སྤྲས་གཉིས། །འདི་འང་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་སྤྲས་གཉིས་རེར་ཡོད་པ་ལས། རོ་རྩེའི་རིགས་དྲང་དོན་
དུ་རི་སྤྲད་འཛོའི་བར་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་དག་བ་བྱེད་པ་དང་ཞིང་བཅུ་ཆང་
བའི་ཉམས་པ་ནི་བའི་ལས་ཀྱིས་གདུལ་མ་རུས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཀྱིས་ཁ་སྐྱོར་བྱེ་སྟེ་བསད་པ་དང་། དེས་དོན་དུ་སློག་ནི་རོ་རྒྱར་གི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་
བསད་པ་ནི་དབུ་མར་འགོག་པ་སྟེ། དབུ་མར་སློག་རེངས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་
གཙུག་ཏོར་དུ་རྒྱུང་སེམས་བརྟན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཁུ་བ་སྟེང་དུ་བགྱོད་དེ་དངོས་ས་
བཅུ་གཉིས་པ་དང་རྩེས་མཐུན་ལས་དང་པོ་བས་ཁུ་བ་སྟེང་དུ་འཛིང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །
རལ་གྱིའི་རིགས་ལ་དྲང་དོན་དུ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ལྷུང་བ་བདེན་པར་སྤྲས་ཀྱང་ཡིན་
མི་ཉོན་པ་རྣམས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྲད་དུ་རྒྱན་སྤྲོ་བ་དང་། དེས་དོན་
དུ་བདེན་པའི་ཚིག་ནི་རིས་བཅས་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། བདེན་པ་མིན་པ་རབ་
དུ་མི་གནས་པའི་ཆོག་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྟིང་གར་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་རང་
སྤྱིའི་ངོ་བོར་གནས་ཏེ། དངོས་ས་ལྷ་པ་དང་དུག་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་བས་གཞོམ་
མེད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སོར་སྤྲད་སྟོམ་པའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་དྲང་དོན་
དུ་ནོར་ལ་སྟེང་ཅིང་བཀམ་པས་རྒྱུད་བཅིངས་པ་དག་ཡི་དུགས་ཀྱི་འགོ་བ་ལས་བསྐྱོག་
པའི་སྤྲད་དུ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་ཏེ་ཕྱོགས་ལ། དེ་ཉིད་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གཞན་ལ་

སྦྱིན་པ་དང་། དེས་དོན་དུ་གཞན་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེའི་ནོར་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 མཚུངས་པའི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ། གང་ལས་དབྲོག་ན་སྟོང་གཟུགས་དང་གཉིས་
 མེད་དུ་བྱ་བ་གནས་མཁྱིལ་པར་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བས་མི་འགྱུར་
 བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པའོ། །བརྒྱའི་རིགས་ལ་བྱང་དོན་དུ་བྱད་མེད་ལ་སྟེ་ཅིང་
 ཆགས་པས་དུད་འཁྲོར་སྦྱི་བ་བསྒྲོག་པའི་དོན་དུ་བྱད་མེད་དབྲོག་པ་དང་། དེས་དོན་
 དུ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་ལ། འཕྲོག་པ་ནི་དེ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་སྟེ་དངོས་ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་གཉིས་དང་། ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་གཟུགས་
 ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ་བྱང་དོན་དུ་རིགས་ཀྱིས་བྲེགས་ཤིང་
 ང་རྒྱལ་བ་གཞིག་པའི་སྤྲད་དུ་ཆང་དང་སྦྱོན་མ་ཞེས་པ་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་བསྟན་
 པ་དང་། དེས་དོན་དུ་ཆང་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས། །ཤ་ལྷ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་པའི་
 དབང་པོ་ལྷ། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷ། བཟང་པོའི་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་གཞན་པའི་ཡུལ་ལྷ་སྟེ། བཤང་གཅི་ཁུ་བའི་བྱངས་མ་སྟེ་བར་ལུགས་སྒྲོག་
 དུ་བརྟན་པ་དངོས་ས་དང་བཞི་པ། ལས་དང་པོ་བས་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་
 བསྐྱབ་པའོ། །གྲི་གྲུག་གི་རིགས་བྱང་དོན་དུ་ལས་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲད་དུ་བྱད་མེད་
 རྣམ་པར་མི་སྤྲད་ཅིང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་རང་ལུས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བར་བྱ་བ་དང་། དེས་
 དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱར་མ་ཁའི་བརྒྱར་བསྐྱབས་པ་ལས་ཁུ་བ་མི་འཕོ་བ་
 ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དངོས་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་ཁུ་བ་
 བརྟན་པས་ས་དང་པོ་དང་། ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་བཅིངས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་དོ་རྗེ་བྱང་
 སེམས་གསང་བར་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། ལུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
 རང་གི་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་
 དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བརྟན་ནས་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་

གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད་དང་སྦྱར་ཏེ་དངོས་བསྟན་དང་སྤྲུལ་དོན་གཉིས་སུ་དགོངས་
ནས་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པར་ཞི་རྒྱས་དབང་དགྲུག་མ་གཏོགས་སྟོག་
གཙོད་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་མི་བྱ་བར་གསུངས་པས། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དངོས་དང་། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐིམ་ལྟར་རིགས་པར་སྒོ་ཚོད་དང་སྦྱར་ཏེ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལུས་སོགས་
གཏོང་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལུད་མེད་ལ་མི་སྤྲད་པ་ཚུལ་བེད་མས་ཀྱི་
ཚོགས་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་སོགས་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གསུངས་སོ། །འདིར་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་འགྲོའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་དམ་ཆེག་
རྒྱ་མཚོ་ལས། བྱད་པར་སྤྲེལ་མེད་སྟོམ་པ་ནི། རྟོ་རྟེན་རིགས་ལ་སྟོག་གཙོད་དེ། ཞིང་
བཅུ་རྒྱུད་དང་རྟོགས་པར་གསུངས། རིན་ཆེན་རིགས་ལ་མ་སྤྱིན་ལེན། ཁོར་དང་
ལུད་མེད་ཐེག་པ་ཆེ། གཞན་དང་རང་དོན་སྦྱབ་བྱེད་པའོ། །པདྨ་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་
མཚོག་ ལས་ཚོས་དམ་ཆེག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ལུད་མེད་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པའོ། ལས་ཀྱི་
རིགས་ནི་རྩྱུན་དུ་སྤྲུམ། བདག་དང་སེམས་ཅན་མི་དམིགས་པར། ལྷ་རན་འདས་ལ་
འགོད་པར་གྲགས། འཁོར་ལོའི་རིགས་ལ་ཤ་ལྟ་དང་། ཆང་དང་ཡུལ་ཀུན་བསྟན་
པ་སྟེ། བྱི་ནང་གསང་བའི་རིམ་པ་ཡིས། མ་ཉམས་སྦྱོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད། ཅེས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྲང་བྱ་དམ་ཆེག་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཕྱ་བའི་ལྷུང་བ། ཡན་ལག་གི་
ལྷུང་བ། སྤུ་མོ་ཉེར་བརྒྱད། ཞར་བྱུང་དབང་བཞིའི་དམ་ཆེག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དམ་ཆེག་ཕྱ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་སྟེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་བརྣམས་དང་
བཀའ་འདས་སྤྱན་ལ་ཁྲོ། བྱམས་བཏང་བྱང་སེམས་སྦྱོང་དང་ཚོས་ལ་སྦྱོང་། གསང་
སྦྱོགས་ཕུང་པོར་བརྣམས་དང་སོམ་ཉི་ཟ། གཤུག་ལ་བྱམས་ལྡན་དེར་རྟོག་སེམས་སྤྱན་

འབྱེན། །དམ་ཚིག་རྟེན་འདོར་བྱད་མེད་སྟོན་པའོ། །དེའང་དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོན་
ས་མ་ཡ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་མ་ཡ་མཉམ་ཅི་བཞིན་སྟོན། །ཁྱབ་པའི་མཐའ་དང་ཐུན་
སུམ་ཚོགས། །བྱིས་ས་བཅའ་གཞན་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན། །བད་དང་དུས་དང་སྐད་
རྣམས་ལའོ། །ཞེས་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་ཅི་བཞིན་
པར་སྟོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚིག་གིས་བྱིས་ས་བཅའ་པ་དེ་ལས་འདར་མེད་པའི་དོན་
སོགས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་དང་མ་འབྲེལ་ན་མནར་མེད་སོགས་སུ་
ལྟར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་རྩ་བའི་ལྟར་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ། རྩ་ལྟར་དང་
པའི་ཡུལ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལའང་། དམ་ཚིག་བསྐྱས་པ་སྟེན་པ་དང་། །འཆད་བྱེད་མན་
ངག་སྟོན་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལས་བྱེད་པ། །སྟོབ་དཔོན་དུག་ཏུ་རབ་
ཏུ་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་
ངག་ཕྱོག་པ་དང་། །བྱད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པར་མཛད་པ་ནི་དཔལ་
ལྷན་སྐྱེ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་བྱུགས་དགྲུགས་སམ་དེ་ལ་རྟེན་འཇོག་སྐྱར་འདེབས་ལོག་
ལྟ་སོགས་སྟོ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བས་ཕྱོས་ཤིང་བརྟན་ན་རྩ་ལྟར་དང་པོར་འགྱུར་
ཏེ། དེའང་ཡུལ་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཡིན་པ། མི་དག་བསྐྱད་ན་དེ་མི་དགེས་པར་ཤེས་པ།
ལས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སྐྱེ་མའི་དངོས་སུ་ཐོན་པར་སྐྱད་པ། གཞན་
དོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པར་རང་དོན་ལྟར་སྐྱངས་པ། ཕྱི་ནས་སྟོང་
སེམས་མེད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྷན་ན་རྟོགས་པའོ། །དབང་སྐྱར་བ་སོགས་
གསུམ་ཀའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་ལྷན་གྱིས་ལྟར་བའི་ཡུལ་ལས་ཕྱི་ཡང་གསུམ་ལ་
སོགས་པའང་དབྱེ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། སྐྱིར་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་ལས་འདས་པར་བཤད་དེ། རང་གི་སྟོ་དང་མ་འཚོམས་ཀྱང་སྟོན་ཅིང་སྐྱངས་ན་
འདིར་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་སྐྱངས་ན་པམ་པ། རང་འདོད་ཀྱི་བཀའི་

ཚིག་དང་མི་མཚུངས་པའི་བཀའ་གཞན་ལ་སྤང་ན་སྒོམ་པོ། །སྒྲོ་བ་སྐྱུར་ཚུང་དུ་ནི་ཉེས་
 བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱེ་བྲག་རྒྱ། སྤྲོ་མ་དེས་རང་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་ལས་བསྒྲོག་
 པར་ཆེད་དུ་གདམས་པ་ལས་སྒྲོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱུང་ནས་བཀའ་དེ་འགོགས་ན་ཅ་ལྟ་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་སྤྲོ་མ་དམ་པ་ཡིན་པ། སྐྱུང་ན་མི་དགེས་པར་ཤེས་པ། སྒྲོག་
 ཏུ་ལུས་ངག་གིས་སྐྱུང་པ། གོང་སྒོམ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་རྫོགས་
 པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱུན་ལ་ཁྱོས་པ་ནི། ཡུལ་སྐྱུན་ལའང་སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད། ཉེ་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ། །བྱུང་པར་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཤིང་རྒྱགས་སྒོམ་དང་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་པར་སྤྲོ་
 མ་གཅིག་གིས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བའི་དོ་རྗེའི་སྐྱུན་ཏེ། གན་ནམ་གཞོན་
 ཡང་རུང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱོས་པས་མི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་དེག་
 བརྗོད་སོགས་བྱས་ན་ཅ་ལྟ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཡན་ལག་ཡུལ་དེར་ངེས་པ། དེ་ལ་
 ཁྱོས་ན་མི་དགའ་བར་ཤེས་པ། ལུས་ངག་གིས་ཐོན་པར་ཁྱོས་པ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་
 གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྐྱུན་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ལྟར་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་སྒྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིང་བའི་སྐྱུན་
 སོགས་སྐྱུན་བདུན་ཀྱི་དབྱེ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་པར་ལྷི་བའོ། །བཞི་
 པ་བྱམས་པ་བཏང་བ་ལ་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ། བྱེ་མ་ལ་རི་མོ་བྲིས་
 པ་ལྟ་བུ། ས་གས་པ་རྒྱས་བགས་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུ། རྡོ་ཆགས་པའམ་ཤིང་ཐོག་ས་
 ལ་ལྟང་བ་སྤྲར་ལྟན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་སྐྱུར་བུལ་རིམ་པས་བཏང་བ་ལས། འགའ་
 ཞིག་ཕྱི་མ་གཉིས་འདིའི་གཞིར་འཆད་ཀྱང་། རོན་ལ་ཕྱི་མ་སྤྲར་བཅོས་སུ་མེད་པ་
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡུལ་ལའང་འདི་ལ་པན་ནམ་དུ་འང་མི་འདོགས་སྐྱུང་དུ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་བཏང་ན་ཅ་ལྟ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་སེམས་

ཅན། དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་པར་མི་སེམས་པ། སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་
 གྱིས་རྫོགས་པའོ། །ལྷ་པ་རྟེན་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པ་སྟེ། འབྲེལ་
 ཆེན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱིར་གྱི་བདེ་བས་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་
 པར་འདོད་པའི་སྒོས་ཁུ་བ་བཏང་ན་མདའ་སྟེ་རྩ་བའི་ལྷ་པ་ལྷ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
 འགྱུར་བས་རྩ་ལྷ་པ་གི་རོ་བོ་བསྟན་ཏེ། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཀྱང་རྫོགས་དང་
 དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 བ་ལས་གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་ཀྱན་རྫོགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་
 པ་ལྷ་པ་བའི་རོ་བོའོ། །ཡན་ལག་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
 བ་མི་ཤེས་པ། འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཆོར་བས་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པར་འདོད་པ།
 གསང་སྟགས་དབང་གི་རྣམ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཞན་ལ་བསྐྱུར་བའི་
 བདེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པ། བདུད་རྩི་རིལ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷས་
 རྩ་ལྷ་པ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་སྤྱད་ན་སྒྲིམ་པོ། ཐེག་དམན་ལ་ཉེས་བྱས། ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ལ་ཕྲ་
 མོའི་ཉེས་བྱས། །དེ་དག་འདུལ་བའི་བསམ་པས་སྤྱད་ན་ཉེས་པ་མེད་པའི་སྟེང་བསོད་
 བསམས་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་དང་
 པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་དོན་སྤྱི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ།
 བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བསམ་བ་རྫོགས་པ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པར་བསྟན། ཕྱི་མར་ཉམས་ལེན་གྱི་རོ་བོར་སོ་སོར་རང་རིག་དང་འཆད་པའི་སྒྲོར་
 སེམས་འོད་གསལ་བ་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་རིམ་པས་

མཐར་བདེ་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་གི་ཨེ་ཨྱོ་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་
 ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་
 མོ་ལ་དམན་པར་བསྟན་ཏེ་སྟོང་ན་ཅ་ལྟར་དུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ངེས་དོན་
 སྒྲགས་སུ་གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་སྒྲགས་མཆོག་དམན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་ཆེག་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པ། དེ་ལེགས་བཤད་དུ་འཛིན་པ། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནར་འཆེལ་
 བ་དྲང་བའི་ཆེད་སོགས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། མ་སྒྲིན་པའི་མི་ལ་གསང་བ་སྒྲིན་པ་སྟེ། དབང་གིས་མ་སྒྲིན་
 ཞིང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འཆེལ་བ། གསང་བའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྒྲག་ཅིང་མ་
 གྲས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྒྲགས་ན་བདུན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་མ་སྒྲིན་པའི་ཉན་རང་གི་རིགས་གསང་བ་ཐོས་ན་སྒྲག་ཅིང་མི་
 གྲས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྒྲགས་
 པ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་སྟེ་དེས་རྫོགས་སོ། །དུ་རི་ཀ་པས་བདེ་ཆེན་གྱི་གསང་
 བ་བསྒྲགས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གསང་སྒྲགས་
 སྒྱིའི་གསང་བ་བསྒྲགས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་
 དོ། །འདིར་མ་སྒྲིན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་རྒྱས་མ་སྒྲིན་
 པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། ལམོར་བ་ལ་སྟོབ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་གསུམ་རྒྱུན་
 གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་སྟེ་འདོད་ཆེན་ལུ་སྟེགས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་པ་བཞིའོ། །མ་སྒྲིན་པ་རིམ་
 པ་ལྟར་གོང་མ་རྣམས་གསང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་མུང་པོ་ཉན་མོངས་
 པ་ནི། སྒྱིར་རང་གཞན་གྱི་མུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟན་ཏེ་གཟུགས་
 སྒྱུ་ཁྱི་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ། ཐུམ་དབང་གིས་མུང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རོ་བོར་རོ་སྒྲིད་པ་ཉིད་འདོད་ཡོན་གྱིས་མཉམ་པར་མཆོད་པ་ལས་རྟེན་བདེ་བ་འཕེལ།

དེས་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ། སྤང་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་མཆོན་གྱིས་བཅད་པ་དང་། མེར་སླག་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་། སྤྱང་གནས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་གྱིས་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་ན་རྩ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལན་ལག་སྤང་སོགས་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་སྟེ་མ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་བཞིས་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀྱང་སྟེ་མང་པོར་སྤྱང་བར་གནས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་གཙང་བྱེད་དམ། བང་གི་ཁྲུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡན་ཡོན་ཆེད། །

དགྲ་པ་ནི། སྤྱི་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་དོན་དམ་བདེན་པར་སོམ་ནི་ཟ་བ་རྩ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་སྟེ་མཆོས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཁྲི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱང་ཙམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་འགལ་འདུར་བཟུང་བ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་བྱུང་ཏེ། དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་མོས་ཤིང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། སྟོས་བཅས་དང་དུ་ལེན་པས་རྩ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཡན་ལག་ཡུལ་དག་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། བསམ་པ་མི་མོས་ཤིང་སྟོས་བཅས་དང་དུ་ལེན་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་མཆུངས་ཏེ་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བཅུ་པ་ནི། སྤྱི་ལྟར་ན། བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་བྱིར་སྐོལ་དེགས་པ་ཅན་བྱམས་པས་མི་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་ལ་བྱམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱུང་ཏེ། ལས་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཁ་ཞེ་མི་མཐུན་པའི་གཡོ་སྐྱུའི་བྱམས་པ་བྱས་པ་ལས་ལྟང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་ཕྱག་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ། བསམ་པ་

ཞེ་གནག་ཅིང་ཁ་འཇམ་པའི་སྒྲིའི་བྱམས་པ་བྱེད་པ། བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཡན་ལག་བཞིས་རྫོགས་སོ། །གཞན་དུ་གོང་སྒྲོམ་ལྟར་གདུག་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་ལས་དྲག་པོས་ཚར་བཅད་བྱ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ལྟར་བར་བཤད་མོད། འདིར་ནི་དབང་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་བཞག་དགོས་པས་འདི་ཉིད་དོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་ནི། སྤྱིར་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་བསྐྱར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་རྟོག་གའི་སྒྲོམ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔེར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་མིང་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་སྤྱོད་པ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲང་ཆ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅིང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་འགྱུར་བ་དེ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ། བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ་ཡན་ལག་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བརྩ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་དད་ལྡན་སེམས་ཅན་སུན་མི་འབྱིན་པ་སྟེ། དད་ལྡན་སྤྲགས་ལས་ལྡོག་ན་པམ་པ། མདོ་དང་ཉན་ཐོས་ལས་ལོག་ན་སྒྲོམ་པོ། །རེ་ཞིག་ལྡོག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ། དག་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ནང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ཤྲག་དོག་གིས་སྒྲོད་ཅིང་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་རྩ་བའི་ལྟང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ལ། བསམ་པ་ཤྲག་དོག་གི་སྒྲོམ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པ་སྟེ་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བརྩ་གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པར་ཆོགས་ལའོར་རམ་དཔལ་འབོ་དཔལ་མའི་སྟོན་མོ་གང་ཡིན་གྱུང་རུང་། བྱི་ནང་གི་ཤ་ལྡ་བདུད་ཅི་ལྡ་ལ་སོགས་པའི་བསྟོན་བྱའི་

དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁོ་ནར་འཆེལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་ཞིང་སྤོང་བར་བྱེད་ན་རྩ་བའི་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་དམ་ཚིག་སྤྱོད་པའི་
དུས་ཡིན་པ། བསྟེན་བྱའི་དམ་ཚིག་སྤངས་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་སྤར་ལྟ་བུ་སྟེ་
བཞིས་རྫོགས་སོ། །

བརྟུ་བཞི་པ་ནི། ཡུལ་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་ཞེ་ནས་སྤོང་པའི་བསྟེན་ཚིག་བརྫོང་
ན་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་བསམ་པ་ཞེ་ནས་སྤོང་ཚིག་
བརྫོང་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བའི་བཞིས་རྫོགས་སོ། །འདིར་སྤྱིར་བཤད་པ་
རྣམས་ནི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྤོས་པ་རྣམས་
ནི་དུས་འཁོར་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རོ་རྩེ་སྤྱིར་རྒྱུ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་
དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས་གངས་དེ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་ཞིང་། རོ་རྩེ་གྱུར་ལས་
བརྟུ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །རྩ་ལྟར་བརྟུ་བཞི་པོ་དེ་ལ། ཡུལ། བསམ་པ། སྤྱིར་བ།
དུས། ཉེས་པ། ལན་གངས་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་སྟེ་སྤྱི་ལ་གི་དེ་ཁྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི།
དེའང་ལྷི་བ་དང་། འབྲིང་དང་། ཡང་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་རིག་པ་འཛིན་པའི་
ཁྱིམ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་སྤོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་དམ་མེད་རིག་མ་བསྟེན། ཁྟོགས་ལ་རྩོད་
ཅིང་ཡུལ་མིན་བདུད་རྩི་ལེན། །དུས་ལ་མི་བཤད་དྲིས་ལན་བྲེ་མོ་གདབ། ཉན་ཐོས་
ནང་འདུག་མི་ཤེས་སྤྲུགས་པར་སྒྲོམས། །སྤོང་མིན་གསང་བསྐྱགས་རྣམས་ཏེ་འདྲེན་
ཚུལ་མང། །རྩ་བ་བརྟུ་བཞི་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། དབང་མ་
ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་པས་དམ་ཚིག་མེད་པ། གསང་མི་བྱུང་པ། རང་ཉིད་ལ་
མི་དད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པའི་རིག་མ་བསྟེན་པ་དང་པོ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་བྱིས་

པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚོགས་ལའོར་གྱི་སྐབས་སུ་གལ་དང་བཟའ་
 བཏུང་ལ་ཚུད་པས་མཚོན་དགྱིལ་ལའོར་སྐྱབ་མཚོད་སྦྱོན་སྟེག་རབ་གནས་སོགས་
 རྟགས་གྱི་སྦྱོད་པའི་དུས་སུ་ལུགས་ལོང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ། རྒྱུད་ནས་མ་གསུངས་
 ཤིང་སྦྱང་པའི་རིག་མ་ལས་སྦྱིན་ནང་གི་དམ་ཚིག་བདུད་ཅི་སྤངས་ན་གསུམ་པ། དད་པ་
 དང་ལྡན་པས་གདམས་ངག་ཞུས་པའི་དུས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་མེད་པའམ། དཔེ་མཁྱུད་
 གྱིས་མི་སྟོན་པ་བཞི་པ། གཞན་གྱིས་ཚས་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལ་ལན་མི་ལྟོན་པར་ཀྱུ་རེ་
 ཅེ་མོའི་གཏམ་སྒྲུབ་པའམ། རྟགས་དྲིས་པ་ལ་མདོ་ཚས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ། ཐེག་
 ཚེན་ལ་མི་དད་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྟེའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པར་འདུག་པ་དུག་པ།
 གསང་སྟགས་གྱི་ཚུལ་སྦྱིན་ནང་གཞན་གསུམ་དང་བྱང་འདུག་གི་ནུལ་འབྱོར་མི་ཤེས་
 ཀྱང་སྦྱིའི་བྱ་བ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ཤེས་པས་ངན་སྟགས་འཆང་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ཞེས་
 མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྫོམས་པ་བདུན་པ། སྦྱོབ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོབ་བཤད།
 ཙན་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཚོགས་བཤད། སྦྱོད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བྱུན་མོང་ཙམ་འཆང་
 དགོས་པ་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་གསང་བ་བསྒྲགས་པ་རྣམས་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་སྟོང་
 པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ། གཉིས་པ། ལྟ་བུ། དུག་པ། བརྒྱད་པ། གསང་
 བ་སྟོན་པ་བཅས་དུག་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་
 གསུངས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྱངས་ངེས་དཀའ་ཞིང་སྦྱོབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་འདྲེན་
 ཚུལ་ཡང་མང་བ་ལས་འདིར་བཤད་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་གཞུང་བཞིན་དམ་
 ཚིག་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་པོའི་ཞབས་གྱི་གཞུང་ལས། དམ་ཚིག་དང་
 བེ་མི་ལྟོན་པའི། རིག་མ་བསྟན་པར་དགའ་བ་དང་། ཚོགས་གྱི་ལའོར་ལོར་ཚུད་
 པ་དང་། ཁེམས་ཙན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ། དམ་ཚོས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་དག་ཏུ་རྫོམ་བྱེད་པའི། བད་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ལགས་

པར་མ་བྱས་པའི། སྐལ་མེན་གསང་བ་བསྟན་པ་དང་། གང་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་མི་མཁས་
ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་སྒྲིག་སྒྲིག་པར་མ་བྱས་པར། འདྲིལ་
འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྩོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས། འདོམ་པ་མེད་
པར་འདའ་བ་དང་། ཞེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་སྤང་དང་རྩོ་ནང་རྩོ་
བཅུན་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མཛད་དོ། འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་སྟེང་དུ་
དགོས་པ་མེད་པར་བཤའི་སྤྱད་བསྟན་པ་བསྟན་ནས་དགུར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཕྱིན་ལས་བཅོ་ལྔ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་བདུན།** ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་ལྟར་བ་བཅོ་ལྔ་པ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་སྤྱད་བ་ནི། མེ་ཉྱལ་ཕྱག་
པའི་༡༥ དོར་གཞན་བཟང་རྟོག །རང་ལྟའི་བསྐྱེད་པ་རྩོག་ཉིན་མཆོན་དུས་ལས་
ཡོལ། བྱི་རོལ་ལྟར་དགའ་བསྐྱེད་རིམ་ལྔ་དང་པོར་ཞེན། རང་གིས་དབང་མ་
རྩོག་པ་ལའང་གཞན་ལ་བསྐྱར། ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་སྟོན། །
བསྐྱབ་པ་འོག་མར་བརྟན་པ་དང་ཚུལ་འཆོས་བྱེད་པ། རྣམ་མེད་ལས་སྐྱོར་ལྔ་དོན་མེད་
༡༠ག་ཡིང་བས་འདའ། སྐྱབས་རྣམ་མི་སྐྱོབ་༡༡འོག་མའི་སྐྱོད་ལ་དགའ་༡༢། ཟང་
ཟིང་ལ་ཆགས་༡༣དམ་ཉམས་འདུལ་མི་བྱེད་༡༤། སྐྱོད་པ་དུས་སྐབས་མི་འབྲེལ་
སྐྱོད་༡༥བཅོ་ལྔ། འམ་པ་བསྟན་༡༦ཅིང་སྟོད་ཀྱི་སྤང་སྤང་བརྟག་པ། རང་འདོད་བྱིར་
དུ་སྟོག་ཆགས་པ་གཞན་གཞོད་མིན་པ། འདོན་མཆོག་དཀོར་ལ་མི་སྐྱོད་ལག་ཞོན་
བྱུ། བསྐྱོབས་རྒྱས་འདེབས་ལྔ་འཕོ་བའི་དེ་ཉིད་མཁས་པ། ཡན་ལག་བདུན་ནོ་
སྒྲགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། ཐེག་གསུམ་རིམ་པར་མི་བསྟན་གཅིག་དུ་སྐྱོར་པ། འདི་ཉིད་
བཅུ་དང་མི་ལྟན་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་པ། བདུད་བརྟག་མི་མཁས་ལྔ་མཆོག་བརྟག་མི་
བྱེད་པ། བྱ་མོའི་ཉེས་བྱས་མི་བཤགས་ལྔ་ཉེས་པ་དུག ཅེས་པ་རྣམས་བསྟོམས་པས་
ཕྱ་མོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་གཤེད་དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས། རྣལ་

འབྱོར་སྒོར་མོས་མི་རྒྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྟག་པར་རྒྱན་དུ་
གསང་སྟགས་བསྒྲ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་བསྟེན། །ཞེས་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་
བ་བཞིའང་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དབང་བཞིའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་རབ་དབྱེ་མང་། །སྦྱིར་བདེ་
མཚེག་རྩ་བཤད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡལ་ཆར་དུ་དབང་བཞིའི་དམ་ཚིག་སོ་སོར་
བསྒྲགས་པས་མཚོན་རྒྱུ་ནི་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ།
ཁྱད་པར་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་གདམས་ངག་ལས་དབང་བཞིའི་དམ་ཚིག་
སོ་སོ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷ་ལྷར་གསུངས་ཏེ། བུམ་དབང་མཉམ་གཞག་གི་དམ་
ཚིག་བསྟེན་རིམ། རྗེས་སྟོན་ཀྱི་དམ་ཚིག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་
བདུད་ཅི་ལྷ་དང་ཤ་ལྷའི་རིམ་བུ། བསྐྱུང་བ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གཞི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་
རྩ་གཉིས། མི་འབྲལ་བ་རྩོ་རྩེ་འུ་བུ་ལྟོ། །གསང་དབང་མཉམ་གཞག་གི་དམ་ཚིག་རྩ་
རྒྱུད་། རྗེས་སྟོན་ཀྱི་དམ་ཚིག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་སྟོང་གསལ།
བསྐྱུང་བ་རང་བྱུང་དང་རྒྱུད་དང་འགལ་བ་མཐའ་དག་མི་འབྲལ་བ་རྒྱུད་ཞི་དྲག་གང་
རུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་དམ་ཚིག་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་
ལོ། རྗེས་སྟོན་ལྟན་ལྟེས། བཟའ་བ་བདེ་བ། བསྐྱུང་བ་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་དུག །
མི་འབྲལ་བ་དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དབང་བཞི་པའི་མཉམ་གཞག་རྩ་
རྒྱུལ་གསུམ། རྗེས་སྟོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བཟའ་བ་བདེ་
ཆེན་བདེ་སྟོང་། བསྐྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ། མི་འབྲལ་བ་
པད་ཅན་མ་དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་དག་སྐྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟ་
བར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པས་དང་། རྣམ་གྲངས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དང་། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་
གཅིག་སྦྱེས་པས་དང་། གླ་མ་ལ་གྲུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པ་བཞིས་སྐྱུང་ཞིང་། ལྷ་

མ་ཉམས་ན་སྤྱིད་པའི་སྤྱིག་བསྐྱལ་ལས་འདྲེན་པའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དང་། བྱི་མ་
གསུམ་ཉམས་ན་ལམ་བཟོད་པ་ལས་རིང་དུ་འགོར་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་བཤད་
དོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་སྤྱི་ལས། ལུང་མེད་དང་ནི་སྤྱིས་པའི་ལུས། །ལས་ནི་
དུ་མ་སྤྱིས་པ་སྟོན། །མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་ཡི་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་གོ། །སེམས་
ཅན་སྤྱི་ཆོགས་གདུང་བ་དང་། །ཀྱན་རྟོག་དུ་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས། །སེམས་ལ་རབ་
སྤང་མི་བྱ་སྟེ། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་གོ། །ཐུག་དོག་གཉིས་ཀྱི་མ་རངས་པས། །
ཆོག་རྩལ་ལ་སོགས་སྤྱི་མི་བྱ། །རྣ་བར་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད། །གསུང་གི་དོ་རྩེའི་དམ་
ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་དུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིས་པ་དང་ལུང་མེད་ཀྱི་ལུས་
གང་ལའང་མི་བརྟམས་པ་ནི་སྤྱི་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག། །རང་གཞན་གྱི་སེམས་འབྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཀྱན་རྟོག་པས་སུན་སྤྱངས་ནས་བྱང་དུ་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པ་ཐུགས་
ཀྱི་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག། །ཆོག་རྩལ་སྤང་ཞིང་དགའ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡིད་གཞན་དུ་མ་
ཐུང་པར་རྣ་བ་བདེ་བར་བྱེད་པ་གསུང་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་སྟེ། །འདི་ནི་དོ་རྩེའི་སྤྱིང་རྒྱན་
སོགས་རྒྱུད་སྟེ་མང་པོར་མ་གྱིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་རྩལ་བའི་རྒྱུད་
ལས་བྱེད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ནི། །འདོད་སྤྱོད་ལས་རྒྱ། །གཟུགས་
སྤྱོད་ཡི་རྒྱ། །ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
འཕོ་བ་མེད་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་དང་པོ་འོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པས་མ་གྱིན་
སྤྱིང་ལྟེ་གསང་གི་གནས་སུ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རིམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་
བ་ཞེས་གཉིས་པ། །རིགས་ལྡན་མ་བོར་ནས་རིགས་གཞན་གྱི་ཕོ་ཉ་མོར་བྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་གྲུབ་ཅུ་མ་ལ་འདོད་པས་མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་པ། །གནས་བཞིར་ཐིག་ལེ་བཞིའི་
དམ་ཆོག་རྣམས་ལྟན་སྤྱིས་དགའ་བ་དང་སྤྱིང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྫོགས་པས་ཉའི་མཐར་

གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བཞི་པ། དགའ་བ་བརྩུ་བྱ་གི་རང་བཞིན་འཛག་
བདེའི་རྒྱུ་གྱིས་མ་ཉམས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནག་པོའི་རྒྱུ་གས་ལ་མ་ཞུགས་པ་སྟེ་
ལྟ་པ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་དུ་མ་
ལ་བདེ་བའི་སེམས་གྱིས་རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་ནི་མི་མོའི་སྟོང་པ་ལེགས་པར་སྐྱེད་པ་སྟེ་བྱ་ག་
པ། རྟག་ཏུ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་པ་ནི་ཚངས་པར་སྟོང་པ་དོ་རྩེའི་
ཞལ་ཏེ་བདུན་པ། གསང་བའི་སྣ་རྩེ་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཡས་བརྟན་ལུགས་
ལྟོག་གི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྲངས་ཤིང་བརྟན་པ་ནི་འབྲེན་
པ་རྩ་ཡི་ཀྱུན་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟོང་འབྲེལ་ལས། དེ་
ལྟར་དམ་ཚིག་བརྟན་པོ་འདི་རྣམས་གང་ཞིག་ངེས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་བར་
བྱེད་པ་དེ་སྐྱེད་དུ་བྱུག་སྐྱེའོ་པའི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡན་ཡོན་
དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་སྤུན་ཚེགས་སོ་
སོར་གསུངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་གཙོ་བོར་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བསྐྱེད་རྣམ་གངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱེད་དང་བཟང་
སྟོང་མི་འབྲལ་དམ་ཚིག་བཞི། **དབང་བཞིར་འབྲེལ་ཞེས་མི་བསྟོང་དགའ་བས་**
བཞི། །སྤྱི་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དབང་བཞིའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། དེའང་
བུམ་དབང་གི་སྟོམ་པས་ཐོབ་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རིགས་ལྟ་སྟོང་སོ་སོའི་
དམ་ཚིག་དང་། རྩ་ལྟར་བརྟན་པའོ་དང་། ཡན་ལག་བརྟན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གསང་དབང་
གི་སྟོམ་པས་ཐོབ་པ་ནི་བཟང་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་ཤ་ལྟ་བུ་དང་རྩ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའོ། །ཤེར་
དབང་གིས་ཐོབ་པ་ནི་སྟོང་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་སྟོག་ཆགས་བསད་པ་སོགས་ཁྱུད་པར་གྱི་
དམ་ཚིག་རྣམས་སོ། །དབང་བཞི་པའི་སྟོམ་པས་ཐོབ་པ་ནི་མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཚིག་
སྟེ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཆ་ལུགས་དང་ཤེས་རབ་མ་བསྟན། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དང་དབང་

བཞིར་འབྲེལ་བས་སྒོམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་བསྐྱོད་དགའ་
བས་བཞེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཟུར་ཙམ་སྒོམ་པའོ། **།བསྐྱར་བྱ་ཙ་ལྷུང་བསྐྱབ་བྱ་རིགས་**
དྲུག་སྟེ། །ཉམས་ལེན་འབྲེལ་ལ་ཡོ་བྱད་ལོངས་སྤྱོད། །མཉམ་རྗེས་རྣམས་སྤྱད་
དཀར་པོས་བསྐྱས། །བསྐྱར་བྱ་ཙ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ། བསྐྱབ་བྱ་
རིགས་དྲུག་གི་དམ་ཚིག་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་དམ་ཚིག་དེ་ལ་ནང་གསེས་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གིས་སྤྱོད་སྟེ་གསུངས་པམ་བྱག་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་བཅུང་བ་ལྷ་རིགས་ལྷ་ལ་
སོགས་པ། མཉམ་གཞག་གི་དམ་ཚིག་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་བཞི། རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་
དམ་ཚིག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷ་གྲུང་གི་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྷུང་དམ་ཚིག་
གི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་དུ་ཀྱན་མཁྱེན་བསྐྱར་དཀར་པོས་བསྐྱས་སོ། **།རང་བྱུང་རྒྱལ་བས་**
བསྐྱས་པ་བཞི་རུ་གསུངས། །ཀྱན་མཁྱེན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བས་དམ་ཚིག་རྒྱ་མཚོར།
དགོན་མཚོག་ཕྱི་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཕྱི་ནང་རྒྱུན། །ཆར་
གཙོད་རྗེས་བཟུང་ཕྱིན་ལས་སྤྱོད། །དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་དགོན་
མཚོག་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་སེམས་མི་སྒྲོང་བ་དང་། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་དང་། །ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་
བསྟེན་པ་དང་། ཆར་གཙོད་རྗེས་གཟུང་གི་ཕྱིན་ལས་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྷུང་ན་བསྐྱས་པ་བཞི་རུ་གསུངས་སོ། **།**
མདོར་ན་བསྐྱར་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སྤྱོད། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱར་ན་བསྐྱར་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་དམ་ཚིག་གཉིས་སྤྱོད་སྟེ་
སྤྱོད་མ་ནི་ཙ་ལྷུང་ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་
ལྷའི་སྒོམ་པ་དང་དབང་གོང་མའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། **།དྲོད་ཐོབ་བརྒྱལ་**

ཞུགས་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ལས་གསུངས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་ཅིང་དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྱིད་པའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་དོ་རྗེ་གྱུར་ལས་གསུངས་ཏེ། དུག་
རྒྱ་བཅིངས་པ་རྣམ་པར་སྤང་། མཆོད་རྟེན་ལས་ནི་མི་བྱ་ཞིང་། རྩོམ་གསུམ་མཆོག་
དུག་མི་འཆོལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་ལུས་གྱི་ལས། ཁྲི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱའོ། །
སྤྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི། སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་དུག་མི་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་དུག་རྒྱ་འཛིང་བ། སྤྲུལ་གདབ་པ། རྩོམ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
ལ་དུག་བྱ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་སོགས་ལུས་གྱི་ལས་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་། རང་གི་
སྤྲུལ་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ལ་དུག་བྱ་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་དུག་མི་འཆོལ་བ་
རྣམས་སོ། ། **ཡེ་ཤེས་ཆད་ཕྱིན་སྤང་དོར་ཀུན་ལས་འདས། །**བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་ཅིང་
ཡེ་ཤེས་ཆད་དུ་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་དང་། སྤང་བྱ་དང་
དོར་བྱ། སྤྱད་བྱ་དང་སྤྱད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་རྟོག་གི་སྤང་བ་ཀུན་ལས་
འདས་ཏེ་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆེག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་པའི་ཆད་དང་ཕྱིར་བཅོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷུང་བའི་ཆད།
ཕྱིར་བཅོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **ཀུན་བསྐྱངས་དེར་ཤེས་བརྟན་དང་བར་དུ་བཅད། །མ་འབྲུལ་**
འགྱོད་མེད་ཆད་འདས་པམ་པ་སྟེ། །ཡན་ལག་མ་ཆད་སྒྲོམ་ལྷུང་ལ་སོགས་དཔག་ །
ཅུ་ལྷུང་རྣམས་ལ་སྒྱུར་བ་བདུན་ཆད་ན་པམ་པ་དངོས་གཞིར་འབྱུང་ཏེ། སྒྱུར་བདུན་ནི།
བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པ། ལུས་
ངག་གི་སྒྱུར་བ་གང་གིས་ཉེས་པ་སྦྱེད་པ་དེ་བརྟན་པ། བར་བཅད་ཅེས་པ་ལྷུང་བ་སོ་
སོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡི་རང་བ་དང་། སེམས་མ་
འབྲུལ་བ་དང་། སྤྲུལ་བཞུགས་ན་ལོ་གཅིག་གམ་གསུམ་ཚུན་དུ་མ་བཤགས་ན་ཆད་

ལས་འདས་པ་སྟེ་བདུན་ཚང་ན་པམ་པ་དང་། ཚད་ལས་མ་འདས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་
 ཚང་ན་ལྷང་བ་ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་ལྷག་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཡན་ལག་གཞན་མེད་པའི་
 དངོས་གཞི་ནི་སྒྲིམ་པོ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་དམན་ན་ལྷང་བྱེད་དང་། ཡན་ལག་གཞན་
 མེད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུར་བ་གཅིག་ནི་ཉེས་བྱས་དང་འདྲ་ལ་བྱན་པ་ཉམས་ཏེ་བྱས་
 པའི་དངོས་གཞི་འདྲ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་བརྒྱད་ལ་འདྲ་སྒྱུར་བདུན་
 གྱི་དབང་གིས་སྒྲིམ་ལྷང་ཉེས་བྱས་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
 བར་མཐོང་བ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་དང་། བར་ཆད་དུ་འགྱོ་བ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་
 པ་དང་། བ་ཞིང་མི་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ལྷང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ་ཉེས་པ་
 མེད་པ་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དམ་ཆེག་ཐོབ་ལ་མ་
 ཉམས་པ། ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ། བསམ་པའི་ཡན་
 ལག་སྒྱུར་བ་དོ་ཆ་མེད་པ། དངོས་གཞིར་གཉེན་པོས་མ་སྒྲིབ་པ། རྗེས་འགྱོད་པ་མེད་
 ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་པ། སྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ལས་དངོས་ལ་ཞུགས་པ། མཐར་ཐུག་
 ཡན་ལག་དེ་དང་དེ་ཟིན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷ་རུའང་བཤད་དེ་སྤྲ་མ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །
 དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འདྲ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་ལས། མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་དང་། ཉོན་
 མོངས་མང་དང་མ་གུས་དང་། བརྗེད་ངས་བྱན་པ་མི་གསལ་བ། འདི་དྲུག་དམ་ཆེག་
 ཉམས་པའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱ་སྒྲིང་བ་ལ་བརྩོན་ན་འབྲས་བུ་ཤུགས་ཀྱིས་
 ཞེགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་ནི་ཁེ་ཉེན་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཉན་
 པ་དང་རྩ་ལྷང་དང་པོ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱི་དམ་ཆེག་དང་འགལ་ན་དམ་ཆེག་གཞན་
 བསྐྱབས་ཀྱང་རྩ་བ་བཅད་པའི་ལྷོན་ཤིང་དང་མཚུངས་པས་སྤྲ་མའི་དམ་ལས་མ་འགལ་
 བ་ཅམ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྱིར་བཙོས་ཉེར་ལྷ་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། །སྒྱིར་ལྷང་བ་བྱུང་**

ནས་ཕྱིར་བཅོས་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དབང་བདུན་ཙམ་ཐོབ་པས་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྟའི་གངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ལ་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅུ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་
 ཕྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱར་དབང་བདུན་སྟེན། ལུམ་པ་དང་
 གསང་དབང་ཐུན་མིན་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆད་ལས་ཉམས་
 སུ་བྲངས་ནས་སྐྱར་དབང་ལོད་པར་གསུངས། ཆད་ལས་སམ་ཕྱིར་བཅོས་ཉམས་
 སུ་བྲང་པར་བྱ་བའི་རྣམ་གངས་ཉེར་ལྷ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཚོགས་ཞིང་
 ལ་བཤགས་ཀྱང་ལ་བའི་སྒྲགས་རྒྱས་སྦྱང་༥། བྱི་ནང་ཆུས་བྱུ་ལྟུམ་མོས་ས་
 བོན་བསྐྱེད༥། སྟེ་མེད་དོན་སྟོམ་ལྷུ་བྱི་ནང་དབང་བཞི་ལོན༥། ཚོགས་སུ་ལྷ་
 ཡོད་དེན་ལ་སྟེ་བཤགས་བརྗོད༥། མཆུ་ལ་སོགས་འབྲལ་འབདེ་གཤེགས་མཆོད་
 རྟེན་བཞེངས་༡༠། ཞི་བའི་མེས་སྦྱང་༡༡་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་བཏང་༡༢། ལྷ་
 ཡི་སྒྲགས་བཞུ་༡༣ཟབ་མོའི་བསམ་གཏན་བསྟོམ་༡༤། སེམས་ཙན་སྟོག་སྦྱབས་
 ༡༥མདོ་རྒྱད་གསུང་རབ་བཟླག་༡༦། སྤྲུམ་གཙུག་བསྟེན་༡༧ཟབ་མོའི་བདག་འབྲུག་
 ༡༨། བདེར་གཤེགས་ཡིག་བརྒྱ་༡༩དུས་བཟང་གཟུགས་སྒྲགས་༢༠བཞུ། ལྷ་
 བཤགས་༢༡་ལན་དུག་རྟོར་སེམས་༢༢་བསྟོམ་བཞུས་བྱ། རྟོ་རྟེ་གསུམ་ལྡན་སྤྲུམ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་༢༣་དང་། དབྱིད་ཐིག་༢༤་དང་ནི་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་༢༥་བསྟོམ། ཞེས་
 སོ། སྦྱིན་སྟོག་བཞུས་སྟོམ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། ཉམས་འདས་རལ་པའི་
 ཆོད་དང་སྦྱར་ཏེ་བྱ། སྤྲུམ་གས་གང་ཡང་ཐུན་ཆོད་མ་འདས་བཤགས། བྱུང་པར་
 རྒྱད་སྟེ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསུངས་པ་སྟོག་པ་སྦྱང་བའི་སྟོག་
 རྒྱགས་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྟོག་ རང་ལྟའི་བཞུས་བསྟོམ།
 ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་
 འཕགས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་རྣམས་ཉམས་པ་དང་འདས་པ་དང་རལ་བའི་ཆོད་དང་སྦྱར་

ལ་གངས་དང་བརྩོན་པ་ཆ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའང་ཉིན་མཚན་གྱི་དྲུག་ཆའི་
 བར་དུ་གཉིན་པོས་མ་སྐྱེ་བ་ན་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཀ་གཅིག་
 གིས་བར་མ་ཚོད་ན་འགལ་བ་དང་། ལྷ་བས་བར་མ་ཚོད་པ་ཚུན་ཆད་ཉམས་པ། ལོ་
 གཅིག་ཚུན་ཆད་འདས་པ་དང་། ལོ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཚུན་ཆད་རལ་བ་ཞེས་དུས་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཉས་པ་བྱི་རིམ་གྱིས་བྱི་བ་སྟེ། དེ་ཚུན་ཆད་སྒྲིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་
 བཤགས་ན་ལྡང་ལ། ལོ་གསུམ་འདས་པ་ཕན་ཆད་ནི་གསོར་མི་རུང་བར་དེས་པར་
 དམུལ་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷུང་བ་གང་ལའང་བྱན་ཤེས་གྱི་གཉིན་
 པོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བརྩོན། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་སྤྲ་རགས་
 གང་ཡང་ཐུན་ཚོད་ལས་མ་འདས་པར་བཤགས་པས་སོར་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། **དོར་**
སེམས་དམ་ཆིག་རྩོམ་རྩོམ་པ་སྐྱོམ་དང་། །དབང་དང་བདག་འཇུག་ཀུན་ལ་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཐུན་ཚོད་གྱི་ནང་དུ་བཤགས་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉམས་
 སུ་ལེན་བདེ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི་རྩོམ་སེམས་དཔའ་དང་དམ་ཆིག་རྩོམ་རྩོམ་
 བསྐྱེད་པ་སྐྱོམ་པ། དབང་བསྐྱུར་བྱ་བ་འཇུག་ཉིད་བྱིན་གྱི་དུས་འཁོར་དུ་འཇུག་
 པ་རྣམས་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་འབྲེལ་བས་ཀུན་ལ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 དུས་ཉིག་ཏུ་འདི་ཁོ་ནར་བརྩོན་པར་འོས་ཞེས་སྒྲུར་ཡང་བསྐྱར་ནས་བཤད་དོ། །འདིར་
 གོ་རིམ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོགས་སམ་རྟེན་གྱི་སྐྱེན་སྤྲུང་ཉེས་པ་ཆིག་གིས་བཤགས། བར་
 དུ་བདག་འཇུག་གས་དབང་བསྐྱུར་བྱུང་། མཐར་ཐིག་པ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་
 པ་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ནོ། **གོང་མ་རང་བྱིན་རྒྱབས་དང་**
ལྷ་བས་བསྐྱེད། །དབང་གོང་མ་བྱུང་བར་བ་རྣམས་ནོས་པ་ལ་ཙུ་ལྷུང་བྱུང་ན་ཐུན་མོང་
 བའི་ཆད་ལས་སྤིག་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་མི་རུས་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲ་ཐིགས་སོགས་རང་བྱིན་

རྒྱལ་སྤྱི་མིའམ་པ་དང་། ལུ་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེལ་བ། ལམ་ལོ་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ལྟ་བུ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྐྱང་། དེའང་བུམ་དབང་སོགས་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་གཞན་རྒྱུན་ལས་ལྷངས་ལུས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་སེམས་རྣམ་པར་
དག་པས་ལྷངས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་ཡགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བུན་
མོང་གི་ཡུགས་སྒྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་གི་ཡུགས་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ། ཉམས་བཤགས་
གྱི་ཚུལ་དཔེ་བཅས་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྱི་ཡགས་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་བུན་མོང་དུ།** **སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྟག་**
པའི་དམ་ཚིག་ཅེས། **སྤྱི་ཡགས་ཀྱི་རིང་ཡུགས་ལ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུར་དབྱེ་བའི་ནང་**
ལྟག་པ་གསུམ་བུན་མོང་དུ་བསྐྱར་བྱར་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། **སྒྱི་དང་།** **ཁྱད་པར་དང་།**
ལྟག་པའི་དམ་ཚིག་ཅེས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ནལ་འབྱོར་སྒྱི་བྱས། **བདེར་འདུས་ནི་བའི་**
རྒྱད་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་ཤིང་། **དམ་ཚིག་སྒྲོ་དོན་གྱི་འདུལ་དཀའ་དོ་རྗེའི་**
ཐ་ཚིག་ཅེས་པས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་མི་འདུལ་བ་ཡལ་གམ་བཅས་པའི་ཐ་ཚིག་ལ་
འདུག་པ་སྤར་དང་མཚུངས་ལ། **ཉེ་དུག་འདུས་པའི་རྒྱད་ལས།** **མི་འདུལ་དམ་པ་**
མཚོག་སྐྱར་པ། **འདས་པར་སྐྱར་ན་ཚིག་པར་བཤད།** **ཅེས་བསྐྱུངས་མ་བསྐྱུངས་ཀྱི་**
ཁེ་ཉེན་ལས་བཞག་པའང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སོ་བྱང་ཕྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བསྐྱུང་མཚམས་སྒྱི།** **ཅུ་བ་སྐྱུ་གསུང་**
བྲགས་དང་བྱང་ལུབ་སེམས། **ཡན་ལག་སྒྱུད་བྱ་མི་སྤང་དང་དུ་ལེན།** **བསྐྱུབ་དང་**
ཤེས་བྱ་ལྷ་ལྷ་ཁྱད་པར་ཉི། **དྲང་ངེས་དུས་ཚོད་འབྲེལ་བས་བསྐྱུང་སྟེ་སྒྱུད།** **སྐྱུབ་**
པའི་དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་ལྟག་པའོ། **དེའང་སོ་བྱང་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་**

པའི་བསྐྱབ་མཚམས་རྣམས་ནི་བྱམ་མོང་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། ཙ་བ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་
 གསུམ་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ །ཡན་ལག་སྤྱད་བྱ་ལ། མི་སྤང་བ་ལ།
 དང་དྲུ་ལེན་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་ལྷག་ལ་ནི་བྱང་པར་གྱི་
 དམ་ཚིག་དང་། བསྐྱེན་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལྷག་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་
 དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་ནི་ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཙ་བ་སྐྱུའི་དམ་ཚིག་ནི་སྤྱི་
 མ་དང་མཆེད་ལ་བསྐྱབ་སྤྱི། དེའང་སྤྱི་ག་པ་དོ་རྩེའི་དམ་ཚིག་གསལ་བ་ཀྱང་ལས། སྤྱི་
 དང་འདྲེན་དང་དམ་ཚིག་དབང་། །ཉམས་ཆག་སྤྱི་དང་ཤེས་སྤྱི་འགྲོ་ལ། །མན་
 དག་ལུང་གི་སྤྱི་བ་དཔོན་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་དྲུག་རི་ལྟར་བཀྱར་རྩལ་གྱི་
 དཔེ་ཡང་རིམ་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལུ་བོ་མ་དང་མ་
 དང་མིག་ །སྤྱི་བས་ལྷག་པའི་རྩལ་བལྟས་ཏེ། །ཞེས་དང་། །བྱང་པར་ནི་སྤྱི་བ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དབང་བསྐྱབ་ །སྤྱི་བ་ཤད། མན་དག་ནོད་པའི་སྤྱི་བ་དཔོན་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའམ་མཉམ་པའམ་དགོན་མཆོག་བཞི་པར་ལྷ་བ་
 གང་རུང་གིས་སྤྱི་གསུམ་གཡོ་ཟོལ་མེད་པས་བྱགས་ཅི་མཉེས་དང་བཀའ་ཅི་གསུང་
 སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་ནས་བཀྱར་བར་བྱ། མཆེད་ལའང་སྤྱི་རིང་ཉེ་བ་འདྲེས་པའི་མཆེད་བཞི་
 དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་ལས་དྲུ་ལྷགས་པའི་མཆེད་ཤི་མ་གསུམ་དང་། དེའི་
 བང་ནས་ཀྱང་འདྲེས་པའི་མཆེད་ལྷག་པར་ཡང་གཉན་པར་ཤེས་པའི་རིམ་པས་མི་
 འབྲལ་ཞིང་བྱམས་པས་བཀྱར་རོ། །གསུང་གི་དམ་ཚིག་ནི། གསལ་བ་ཀྱང་ལས། ཙ་
 བ་སྤྱི་དང་ལས་སྤྱི་གས་དང་། །དམ་ཚིག་ལས་དང་ཚོས་དང་ནི། །སྤྱི་ཉིད་ཤུག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་བཞི། །ཞེས་པས་ཡུལ་སྤྱི་གས་གསུམ་དང་ཤུག་རྒྱ་བཞི་བརྩོན་པ་རབ་ཀྱིས་རྩལ་བའི་
 རྒྱན། འབྲིང་གིས་རྒྱ་བ་དོ་རེ། ཐ་མས་ཀྱང་ལོ་རྒྱའི་དུས་མཆོད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆགས་པར་
 བྱ། བྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་གསང་བ་བརྟུ་དམ་མེད་དམ་ཉམས་ཐ་མལ་པ་ལ་མི་བསྐྱགས་

དུག་ལྷ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པས་ལྷ་བ་ལ་སྟོགས་རིམ་དང་
 སྟོད་པ་སྒྲུང་དོར་གྱིས་འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཏི་མུག །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས། རང་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་འཛུམས་པའི་ཞེ་སྤང་། མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གཤོངས་
 སུ་མི་འབེབས་པའི་ར་རྒྱལ། གཉིས་འཛིན་གྱི་ལྷ་སྟོད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མི་ཤོང་
 པའི་ཐུག་དོག་རྣམས་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་མི་སྦྲོང་བའོ། །དང་དུ་སྒྲུང་བ་ལྷ་
 བོ། དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་རྩ་མྱོ་སང་རྗེ་ཟེའི་ལ་ལྷ་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོ་དང་། མཐུ་དང་། དྲིན་གྱིས་སྒྲུབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་
 མི་འདོར་བར་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །སྒྲས་དོན་དུ་ཡུང་པོ་ལྷའི་དྲུངས་མ་འཛག་མེད་དུ་
 བཅིང་པས་དང་དུ་སྒྲུང་བའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་ལྷ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་
 རྒྱས་པས་ཡུང་པོ་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ལྷ། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡུམ་ལྷ། དབང་པོ་
 དང་དབང་ཤེས་ལྷ་སེམས་དཔལ། ཡུལ་ལྷ་སེམས་མ། ཁ་དོག་ལྷ་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
 སོགས་ལྷ་ཆོན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྟེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་སྟོོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལྷ་ནི། ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་དམ་ཆོག་ལྷ་པོ་དེ་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་སྟོར་བས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལྷ་བའི་དམ་ཆོག ། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟོམ་པའི་དམ་ཆོག །སྟེ་དང་མི་སྦྲང་དང་དུ་སྒྲུང་བ་
 གསུམ་པོ་དང་དོན་ལྟར་ན་སྟོད་པའི་དམ་ཆོག་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཉམ་
 གཞག་དུ་རིམ་དོན་དང་། ལྷ་དགོངས་ཀྱི་གདེང་དང་ཆོགས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྩིས་ནས་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་སྒྲུངས་ཏེ་
 རིམ་པ་མ་ནོར་བར་བསྐྱབས་ཏེ་སྟེ་དང་བྱའོ། །སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་ནི། བདེ་

འདུས་ཞི་རྒྱུད་ལས། གཙན་གཟན་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་མི་གཞིག་ ༼ཅེས་སོགས་བརྟེན་པ་སྟེན་
 པ་རྣམས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུ་ལ་མི་འཆོ་ཉེད་བཀའ་མི་གཙན་པ་དང་། སྤྱི་མའི་
 ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་༡དང་། ༼དད་པ་ཙན་གྱི་ཆོགས་མི་བཙན་པ་༣། དཀོན་མཆོག་དང་
 མཁས་པའི་དཀོན་ལ་མི་འབག་ཅིང་ཆང་མྱོས་པར་མི་འཐུང་བ་༤དང་། རྡོ་རྗེ་སྟེན་གྱི་
 ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་པ་༥དང་། མཆོན་དང་མི་ལྷན་པའི་གཟུངས་མ་མི་བསྟེན་པ་༦དང་།
 མཆོན་ཉིད་མི་ལྷན་པའི་དམ་རྒྱུ་མི་བསྟེན་པ་༧དང་། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 སྟོད་པ་༨དང་། སྟོད་མིན་ལ་གསང་ཆོས་མི་སྟོན་པ་༩དང་། མཆོན་ལྷན་གྱི་གཟུངས་
 མ་དང་སྟོད་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་མི་སྤྱང་བ་༡༠དང་། དོན་བདེ་སྟོང་དང་རྟགས་ཡབ་ཡུམ་
 མི་འབྲལ་བ་༡༡དང་། མཆོད་ལུ་ལ་ཀྲུལ་ཁ་ཅམ་དུ་འང་ནང་འཐབ་མི་བྱེད་པ་༡༢
 དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱད་པའི་ལྷག་མ་མི་སྟོད་པ་༡༣དང་། སྤྱི་མའི་གདན་ས་མི་སྟོན་པ་
 བ་༡༤དང་། རང་གཞན་གྱི་མཆོས་མི་དབྲལ་བ་༡༥དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱིང་སྟོད་
 གྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་༡༦དང་། བསྐྱེད་པ་དང་ཆོ་ག་མི་ཆོག་གིས་བར་མི་གཙན་
 བ་༡༧དང་། དབང་རྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་དཀྱུག་ཅིང་སྟེ་བའི་མཐུ་སྟོག་མི་བྱེད་པ་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་གཙུག་རྩུ་འཁུར་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ་༡༨རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་རྒྱ། ཨ་རྒྱ། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་མ་རྒྱའི་རྩ་བ་སྒྲུ་འཕྲུལ་ལས། ༼རྩ་བ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་
 མ་བཀྲར། ༼སྤྱི་མ་རྩུ་མི་བཙན་མཆོད་བྱམས་གསང་བ་བཙུ། ༼མི་བསྐྱེད་པ་ལྷོ་
 ཡན་ལག་དམ་ཆོག་བཙུ། ༼མི་སྤྱི་མ་འདོར་ལྷ་སྟེ་དེ་དག་ལས། ༼སྤྱི་མ་བརྒྱུ་བྱ་
 དེ་ལས་མཐའ་ཡས་སྟོ། ༼བྱེ་བྲག་མ་རྒྱའི་ག་ཏུ་སྟེ་ཆེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་རྩ་བ་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་བའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་བཙན་པ་དང་། སྤྱི་མ་

གྲུས་པས་བཀྱར་བ་དང་། རྒྱགས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་མི་གཙོད་པ་དང་། མཆོད་ལ་
བྱམས་པ་དང་། གསང་བ་བཅུ་གཞན་ལ་མི་བསྐྱག་པ་དང་ལྔ་ར་གསུངས་ལ། དང་
པོ་ནི། ཡུལ་ལྷག་པ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་གཉིས་སྤངས་སྤོང་དབྱེར་མེད་
དུ་རྟོགས་ནས་སྒོ་གསུམ་ལྟ་འདྲི་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། ལྷག་མ་བཞི་ནི་སྤར་སྒྲོས་པ་ལྟར་དོ། །ཡན་ལག་དམ་ཆོག་བཅུ་ནི། མི་སྤང་བ་
ལྔ་དུག་ལ། མི་འདོར་བ་ལྔ་དམ་རྩལ་བདུད་ཅི་ལྔ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྩ་བ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཅུ། ཡང་ལྔ་པོ་ལ་སུམ་ཅུ་རེ་བྱེ་བས་བརྒྱ་
ལྔ་བཅུ། བསྐྱམས་པས་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་
ཤུ་ཉི་ཤུར་བྱེ་བས་ཉིས་བརྒྱ། རྒྱ་བྱེ་བསྐྱམས་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དོ། །དབྱེ་ཚུལ་
དེ་དག་གྱང་ཐ་རྒྱས་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་འབྱུང་དོ། །དེ་ལས་གྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོག་
ཆོགས་ཇི་སྟེད་པའི་གཉེན་པོར་དམ་ཆོག་གྱང་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་པར་སྒྲོས་པའི་བྱིར་
བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་ཏེ། སྟིང་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ན། སྤྱིད་
གསུམ་འགོ་བ་ཇི་སྟེད་པའི། རྟོག་འདུལ་དམ་ཆོག་དེ་སྟེད་སྟོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །
**ཐེག་ཆེན་འོག་མའི་བསྐྱབ་གཞི་མཐའ་དག་ལས། ཆེ་བ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་རོང་
ཟོམ་བཞེད། །**ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་སྟོམ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་
སོགས་ཆེ་བ་བདུན་གྱིས་འཕགས་ལ། ཐེག་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་བསྐྱབ་གཞི་
མཐའ་དག་ལས་གྱང་སྤྱ་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཆེ་བ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་རོང་ཟོམ་པ་རྒྱེ་
ཏེ་བཞེད་དེ། དཀོན་མཆོག་འགྲེལ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པས་
ཡོན་ཏན་བཅུ་ལ་བ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཆེན་
པོ་རྣམས་དང་དེའི་འཁོར་མ་མོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་གནས་དམ་པར་
མཐོང་བས་མཐུ་དང་བྱིན་རྒྱབས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་འདི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲོ་འཕྲོ་ལས་ཐུགས་རྩི་བྱིན་
 རྒྱུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཉིད་དང་སྤྱོད་ལུལ་མཐུན་པས་
 སྤྱོད་ལུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་དུ་
 སྤྱོད་པས་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚིག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། བཀྱི་བ་དང་དེས་པའི་
 དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འདུས་པ་དང་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་
 པ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། **ཨ་རུ་སྤྱི་ཡི་དམ་ཚིག་རྣམ་གྲངས་དགུ། །མདོར་བསྡུས་བསྡུང་
 མཚམས་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་དང་། །ཡོད་པ་སྤྱིང་རྩི་དམ་ཚིག་གཉིས་སུ་བཤད། །**
 ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ཏུ་སྤྱི་མདོའི་ལུང་རེ་དུག་པར། གལ་མདོ་དེས་པའི་
 དམ་ཚིག་བཞི། ཐུན་མོང་གི་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད། ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་བཞི། །བརྟུལ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཉེར་གསུམ། རྒྱབ་པའི་ཉི་ཤུ། སྤྱོད་ལམ་རྒྱན་གྱི་བཞི། བདུད་ལྷ་སྤྱོད་བ།
 དག་བཞི་གཞོམ་པ། ལྷ་བའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྣམ་གྲངས་དགུར་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་
 བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན།

དང་པོ་ནི། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་དང་སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྩི་རྩི་དམ་ཚིག་གསུམ། ཡན་ལག་སྤྱད་
 བྱ་ལྷ། དང་སྤྱང་ལྷ། མི་འདོར་བ་ལྷ། ཤེས་བྱ་ལྷ། བསྐྱབ་བྱ་ལྷ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་
 པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ལ་འདའ་ཉམས་དང་
 བུལ་བས་བསྡུང་མཚམས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གཟུང་འཛིན་ལས་འདས་པས་ཕྱལ་
 པ་སྟེ་ཕྱལ་ལེར་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་དབྱིངས་སུ་འདུས་པ་དང་།

ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་ན་སྒོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་
 རབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ། །བཞི་པ་ནི། ལེ་འཕྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པར། བ་དང་ཅང་ཤེས་གྱི་
 ལིང་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པའི་དོན་གཞུགས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་
 བ། བ་གལ་ལ་ཟིན་ན་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ལག་པ་གཅད་ནས་འགོ་བ་ལྟར། རྣམ་
 འབྱོར་པས་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་དམ་ཆོག་སྤྱང་བ་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་བརྒྱལ་ཞིང་དམ་
 ཆོག་གི་སྟོབས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐབས་སོ། །ཅང་ཤེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ལྷན་
 མཁྱོགས་གྱིས་ས་ཐམས་ཅད་ཡུད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལྟར། ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་བྱ་
 སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སོ། །གྱི་
 ལིང་རྩལ་ཆེ་བས་ཅིར་ཡང་འགྱུར་བ་ལྟར་ལུས་གྲུས་པས་གར་དང་ལྷག་སྒྱུ་འབྲུལ་
 འཁོར་ལ་བརྩོན་པ་ལེ་ལོ་གཞོམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སོ། །སྤྱང་ཆེན་ཆང་གིས་སྦྱོར་པས་
 དག་ཟིན་མི་འབྱེད་པར་གང་སྤྱང་གཞོམ་པ་ལྟར་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པས་
 ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དག་བཞི་བཅོམ་པའི་སྤྱོད་པའོ། །སྟག་དཔའ་རྒྱལ་བ་ཐེང་གྱི་སེམས་གཏུམ་
 རམས་འབྲུགས་པ་ལྟར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་དཔའ་བོའི་བརྒྱལ་
 ཞུགས་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་ཞིང་བཅུ་སྟོལ་བ་བཟེང་
 གཏུམ་རམས་འབྲུགས་པའི་རྒྱལ་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་རུ་བླ་བསྐྱལ་ནས་གནས་
 སྤྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པའོ། །བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་བས་གནམ་འཕང་རྩལ་མེད་དུ་
 གཅོད་ཅིང་མ་བལྟས་པར་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་ལྟར། ལྟ་བས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
 དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་རྩལ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་པའོ། །དོམ་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་
 པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཛིགས་ཤིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་གདོང་
 དང་ལྷན་པས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོར་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སོ། །

རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་གསེར་འབྲུར་བ་མེད་པ་ལྟར། ཟུང་དོན་གསལ་བྱུང་ཅིང་ཉམས་
 གུ་ལེན་པ་ལ་སློ་མི་ལྟོག་པར་བརྟན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། ལྷགས་པ་གཏི་མུག་ཅན་
 གྱིས་སྤང་དོར་མི་འབྱེད་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་སོགས་རིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་མཉམ་
 གཞག་གིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། རི་
 རབ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་སྤྲུལ་དང་གྲོགས་ལ་དད་གྲུས་མི་འབྲུར་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱིང་
 རྟོད་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་གཉེན་པོར་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། བཅ་
 མཁའ་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བས་སྤང་ལེན་མེད་པ་ཅིའང་ཤོད་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་
 མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤོད་ཡངས་ཆེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྦྱོང་འདིའི་ནང་དུ་འཁོར་
 འདས་དང་ཐོག་པ་གང་ཡང་མ་ཤོད་པ་མེད་པར་སྦྱོང་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། ཐོག་གང་
 ལ་བབས་ཀྱང་འཛམས་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་དྲག་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དྲག་བགོགས་
 གང་ཡང་ཐོགས་མེད་དུ་འཛམས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། ལལ་ན་རྩོ་རྩེས་ལོག་ལྟ་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཛམས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པས་ཁྲོ་བོ་བསྐྱོམས་ནས་བར་དུ་གཙོད་
 པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཛམས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། བྱ་རོག་གིས་དྲག་དང་གཟན་
 གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མིག་གིས་བསྐྱུང་བ་ལྟར། བྱི་ནང་གི་དམ་ཆེག་འདི་དག་རྒྱན་
 དུ་སྦྱོང་ལེན་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། སྤང་ཆེན་ཆུ་རབ་
 བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྟ་
 སྦྱོང་གཏིང་དང་ལྡན་པས་སྤང་སྤང་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོང་བའོ། ། གདུལ་བྱ་མི་གདམ་
 པར་ཕྱིན་ལས་བཞིའི་ལས་མཛད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། ཁེང་གོ་གྲོགས་མེད་གཅིག་
 དུར་སྟོད་པ་ལྟར། ལྟ་སྦྱོང་མི་མཐུན་པའི་གྲོགས་ངན་པ་སྤངས་ནས་གཅིག་དུར་
 དགོན་པར་གནས་པས་ལྟ་སྦྱོང་སྦྱོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ། ། འང་པ་ཕོ་མོ་མི་འབྲུལ་
 བར་བདེ་བར་འགྲོགས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བརྩེ་བས་ཐར་པའི་བདེ་ལ་

འགོད་པའི་ཐབས་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྲོགས་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ཞིང་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་མཁན་གྱིས་འབྲིད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །ལག་གིས་གཙང་དམེ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བཟའ་བ་ལྟར། དམ་རྩལ་ལྟ་བུར་དོར་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲིད་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །ཅི་སྒྲིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསོད་ལ་དགའ་བ་ལྟར། ལྟ་སྒྲིད་གོམས་པའི་བྲགས་རྩལ་ལོག་ལྟ་ཅན་རྟོག་པས་བསྐྱལ་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་བཀོད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །སྒྲོག་གིས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟུར་དུ་གསལ་བ་ལྟར། ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རང་དོན་ཟུར་དུ་འབྱུང་ཅིང་གཞན་དོན་ཟུར་བར་འབྱུང་བར་བརྟོན་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །བྱ་ཆོད་ཚུལ་བྱིས་སྒྲོག་གཙང་ལ་འཛེམས་པ་ལྟར། བསྐྱངས་སྒྲིད་ཀྱི་བརྟལ་ཞུགས་ཐེག་པ་གཞན་ལ་མི་འཚམས་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཡང་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲིད་ན་དམ་ཆོག་སྒྲིང་ཞིང་ཉེས་པ་དག་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་བག་དང་ལྷན་པས་རྒྱལ་ས་གནོན་ཅིང་རང་ལས་འཁོར་གཅིས་པར་སྒྲིང་བ་ལྟར། དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་འབད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་གནོན་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལས་མི་གཞན་པར་རྟོགས་པས་འགོ་བ་སྒྲིང་ཞིང་ཉེས་པ་རང་སར་དག་པའི་བརྟལ་ཞུགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲོ་རབ་ཅིག་ཅུང་བས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། མི་ཤིགས་པ་ནི་སེང་གེ་སྟེ། གཙན་གཟན་རྒྱལ་པོའི་བྲི་མི་གཞིག །
ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། སྤར་སྒྲོས་པའི་ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་དང་གནད་གཅིག་གོ །

དུག་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གོ་ཡུར་ཏྲི་ཆེན་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན། བསམ་གཏན་གྱི་སློག་གཙོད་པ་གཉིད་དང་། ཆང་སྤང་བ། གསང་སྟགས་བརྟུན་གྱིས་སྤྲོ་བ། ལེ་ལོ་གཞོམ་པའོ། །

བདུན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ལ་རྒྱན་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ལྔར་བཤད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། འདུ་འཛི་དང་། ཆོག་རྩལ་དང་། ཁྲོ་གཏུམ་སྤང་བའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་སྒྲོམ་སྦྱོང་གསུམ་བཙུག་མ་རང་གར་ཤོར་བའི་དག། ལྷ་བ་དམན་ལ་སྦྱོང་པ་རྩིངས་པ་འཆལ་པའི་དག། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལྟར་བའི་དག། ཆོད་ཡོད་ལེ་ལོས་འབྲས་བུ་འཕྲོག་པའི་དག་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་གཞོམ་པའོ། །

དགུ་པ་ནི། སྦྱོང་རྣམ་པར་དག་པ་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་། འདོད་ཡོན་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད། འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷའི་དགྱིལ་འཁོར། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྟོགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྟུ་ན། བསྟུང་མཚམས་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཅར་བའི་དམ་ཆོག་དང་། བསྟུང་མཚམས་ཡོད་པ་སྟོང་རྗེའི་དམ་ཆོག་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་བཤད་དེ་སྦྱི་མདོ་ལས། བསྟུང་བྱ་བསྟུང་དུ་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོག་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོག་འདི་ནི་མདོ་པོ་ཆེ། །ཀྱན་གྱི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་གྱིར། །མོས་པ་རྒྱུད་དུ་བཟམས་ཅད་ལ། །བསྟུང་བའི་མཚམས་དག་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ། །རི་རིར་གསུམ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི། །ཨ་ཏིའི་དམ་ཆོག་སྦྱི་ཡིན་ཁྱད་པར་ཆེ། །མེད་པ་བྱུལ་བ་ལྷན་གྱུ་བ་གཅིག་པའོ། །ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་སུ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། ཕ་བ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་
 གསུམ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་རེར་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཕྱི་བདུན་ཏེ། དང་པོ་སྐྱུའི་
 དམ་ཚིག་གསུམ་ཚན་གསུམ་གྱི་ཕྱི་དམ་ཚིག་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ནི། རིམ་པར་མ་
 ཕྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད། རྩོག་གཙོད་གསུམ་སྤང་བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། ས་
 མ་རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་སྤང་དང་རང་ལུས་སྤྱོད་པ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྤྱོད་པ། རང་ལུས་
 ལ་རྩེག་འཚོག་དང་དཀའ་བྱུང་གིས་བརྟན་ཤིང་གདུང་བ་རྣམས་སྤང་བའོ། །གསང་
 བའི་གསུམ་ནི། རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་སྤང་གི་ལུས་ལ་རྩེག་པར་གཟས་ཤིང་རྒྱན་ལ་སྤྱོད་པ། རྩེ་
 རྩེ་མཆོད་ལུས་ལ་རྩེག་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ལུས་ལ་གཙོས་པ། སྤྱོད་པའི་གི་བ་མར་འགོང་བ་
 དང་སྐྱུ་སྤང་ལུས་པག་གི་སྤྱོད་པ་བག་མེད་རྣམས་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་གསུང་གི་
 དམ་ཚིག་གསུམ་ཚན་གསུམ་གྱི། ཕྱི་དམ་ཚིག་ རྩེ་རྩེ་གསུམ་ སྤང་མ། གཞན་གྱི་
 ཞེར་འདེབས་པའི་ཚིག་སྤྱོད་བ་རྣམས་སྤང་བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཚིག་སྤྱོད་
 བ། དོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ། གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གཤེ་སྤྱོད་
 འདེབས་པ་སྤང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་སྤང་གི་ཚིག་ སྤྱོད་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚིག་ སྤྱོད་པའི་གསུང་རྣམས་ལ་བརྟན་ཤིང་གཙོག་པ་རྣམས་
 སྤང་བའོ། །གསུམ་པ་བྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་ཚན་གསུམ་གྱི། ཕྱི་དམ་ཚིག་
 ནི། གནོད་སེམས། བརྟན་སེམས། འོག་ལྷ་གསུམ་སྤང་བའོ། །ནང་གི་གསུམ་ནི།
 སྤྱོད་པ་འོག་པ་བག་མེད། སྒྲོམ་པ་འོག་པ་བྱིང་ཚོད་དང་གོལ་སྤྱི་བ། ལྷ་བ་འོག་པ་
 ཏྲག་ཆད་མཐར་འཛིན་རྣམས་སྤང་བའོ། །གསང་བའི་གསུམ་ནི། ཉིན་ཞག་གི་བྱུན་
 རེ་རེ་བཞིན་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་
 པ། སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཆོད་ལུས་ལ་བརྩེ་གདུང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྤང་
 བའོ། །དེ་དག་ནི་ཨ་ཏིའི་དམ་ཚིག་སྤྱི་ཡོན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པར་ཆོན་པོའི་དམ་ཚིག་

བཞི་ནི། རོ་བོ་ཀ་དག་ལ་བལྟས་ནས་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་སྒོད་བཅུད་སྒྲུང་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་ཤེས་པས་སྒྲུང་བ་ལ་བདེན་
 ཞེན་གྲོ་ལ། སེམས་འཛིན་གྱི་འདྲུང་བྱས་མ་བཅིངས་པའི་རིག་པ་རྟེན་མེད་ཕྱུལ་བར་
 བསྐྱེད་པས་སྒྲུང་དག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོ་ལ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐོད་
 བླུ་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་འོད་ལྔ་རང་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་སྒྲུང་བ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་དང་མ་
 གྲུལ་བས་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་འགྱུབ་པར་ཐག་བཅད་པས་འབྲས་བུ་གཞན་ནས་
 འཛོལ་བའི་སྒོ་ལྟོག། །རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཆོར་རྒྱེན་སྒྲུང་ཅི་བྱུང་ཅི་ཤར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཤུ་ཐག་ཆོད་པས་ཆོས་ཉིད་གདོད་མའི་ཟད་པར་གཏན་སྤྱོད་ཟིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་བཤགས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། ཉམས་ཚུལ་དང་།
 བཅོས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉམས་པ་ཆེ་དང་རྩ་ལག་ལྷས་ཞར་ལ། །མ་བཤགས་མི་འདོད་**
ཀུན་འབྱུང་མནར་མེད་སྟེ། །དུས་འདས་རལ་བའི་ཉམས་ཚུལ་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་
 ལྟར་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱི་མདོ་དགོངས་འདུས་ལས་ཉམས་པ་ལྟར་བཤད་པའི་ཉམས་
 པ་ཆེན་པོ་འཇམ་གྲུན་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་ཡུལ་ཆེས་གཏན་པ་ལ་ཀུན་དགྱིས་དྲག་པོས་སྒྱུད་
 པའམ་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་དུས་འདས་རལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་
 ཉམས་པ་དང་ཡན་ལག་ཉམས་པ་གཉིས་ནི་དེ་དག་དང་། ལྷས་ཉམས་ནི་ཉམས་པ་
 དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཞར་ཉམས་ནི་གཞན་གྱི་དོད་གར་ཐལ་བའི་ཉེས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཟིན་ནས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་
 བ་དང་། ཅིས་རྒྱང་ཉམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡི། མ་བཤགས་ན་ཆོ་
 འདིར་མི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་ཕྱི་མ་མནར་མེད་རྩི་རྩི་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་

སྒྱིམ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཐར་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གསར་ཐིག་ལེ་
ལས། དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པ་ལ། ཁངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །
བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བ་པར་མི་མཛད་དོ། །སྒྲོམ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ། །ལུལ་ཡང་
བཞེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁད་དང་དུག་དང་དག་རྣམས་ཀྱིས། །བསད་ནས་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བར་འགོ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཏེ། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་དང་ནི། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །
ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཤི་ནས་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་
བ་བརྒྱ་ཤྲག་ཏུ། །མྱོང་ནས་གནས་ལས་འཕོ་འགྱུར་ནས། །གདོལ་བའམ་དམན་པའི་
རིགས་སུ་སྒྲེ། །ལྷགས་པའམ་ཡང་ན་འོན་པར་སྒྲེ། །ཞེས་སོགས་གསར་རྟོག་གི་རྒྱུད་
གཞུང་དུ་མར་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྒྱ་བཞིན་བྱང་སེམས་གསེར་དདུལ་སྒྲོད། །ཆག་དང་
འདིར་ནི་ཞོམ་པ་དང་སྒྱུར་ཏེ། །གསོར་མི་རུང་དང་གསོར་རུང་རང་སྟོབས་སོས། །
ཉམས་པ་གསོར་རུང་རམ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་
སྒྲོད་ཆག་པ་སྒྲུར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གསེར་
དདུལ་གྱི་སྒྲོད་ཆག་པ་མགར་བའི་རྩོལ་བས་ད་དུང་བཅོས་སུ་རུང་བ་དང་། སྤྲུགས་
ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་འདིར་ནི་གསེར་སྒྲོད་ཞོམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོལ་བས་ཀྱང་བསྐྱང་ཐུབ་པའི་
དཔེ་དང་སྒྱུར་ཏེ། རིམ་བཞིན་གསོར་མི་རུང་བ་དང་། གསོར་རུང་བ་དང་། རང་
སྟོབས་ཀྱིས་སོས་པ་རྒྱུད་ལུང་རྣམས་ནས་གསུངས་སོ། །ལས་རྒྱས་འདུན་དང་ཉིང་
འཛིན་དེ་ཉིད་དེ། །སྒྲི་བྲུས་ཆེན་པོས་ཀྱན་ཀྱང་དག་ཆངས་འགྱུར། །རི་ལྷར་གསོ་
བའི་ཐབས་ཀྱང་སྒྲི་མདོ་ལས་རྣམ་གྲངས་ལྷར་གསུངས་པའི། དང་པོ་ལས་ཀྱིས་སྒྲོང་
བ་སྒྱུན་སྤྲུག་དང་བསྐྱས་བརྗོད་ཉམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྲི་ཤྲག་བཅུ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་

ཚོད་དང་དཔག་ས། རྩེ་ས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་རིགས་ལྟེ་དམ་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་དམངས་
 གཞོལ་སོགས་རིགས་ལྟེ་སྤྱོད་མ་དངོས་སམ་དེར་མོས་པས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྟེ་
 རང་བཞིན་ཅན་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་པངས་པ་མེད་པར་འབྱུང་། འདུན་པས་
 སྒྲོང་བ་དང་འདོད་པའི་དད་པས་གནོད་འགྱོད་དྲག་པོས་བཤགས། ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཀྱིས་སྒྲོང་བ་སྟོབས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤགས་པས་རྟེན་གྱི་གནས་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་
 ཀྱིས་རང་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བར་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ལའང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མེས་སྲིག་
 པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་དང་། སྒྱིད་
 པ་སྐབས་པོ་ཆེའི་རྒྱས་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ནི། ཀུན་འདུས་
 ལས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་
 དང་། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤྲིག་སྒྱུར་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ལུ་དུ་བྱུང་བའོ། །བྱུང་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ན་རག་དོང་
 རྒྱགས་ཀྱི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཡོ་བྱུང་ཆོགས་ཀྱི། ནང་ལུང་པོ་རྟེན་གྱི། གསང་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱང་བཤགས་གསུམ་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཚུན་
 ཆད་ཀྱི་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག་ཚངས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་གཡར་དམ་
 བྱ་བར་རིགས་སོ། ། འདིར་འཕྲོས་དོན་དུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་མདོར་བསྡུ་ན།
 སྒྲོབ་དཔོན་སྐལ་བཟང་དོ་རྩེ་ས། སྐལ་པ་དང་ལྷན་གང་ཟག་གིས། །སྤྱོད་མ་དམ་པར་
 རྒྱར་པ་ལ། །སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་སྒྲུང་དབང་ལོད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་བསྐྱུང་དང་མཚན་
 ཉིད་ཤེས། །སེམས་སྒྱུང་སྒྱུད་པ་དག་པ་དང་། །ཆོག་ལྟེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་མ་
 སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་ཆོག །སྒྲིན་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་སྐྱུང་
 བའི་ཆོག །སྤྱོད་མ་ལས་རྒྱུད་མཉན་ནས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག །བྱང་
 ཆུབ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་སེམས་སྒྱུང་བའི་ཆོག །དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་སྒྱུད་པ་

དགེ་བའི་ཚོག་ལྟར་བསྐྱས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་ཀྱི་རིགས་སད་པས་ཁམས་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་རྩོ་རྩེའི་ལུས་ཅུ་ཐིག་རྒྱུད་
 གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་སྟོན་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རྒྱུད་དང་། བསྟན་
 སོགས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་དང་རྒྱུ་བ་ཅིང་མཚོད་པའི་
 བྱ་བ་མ་འབྲུལ་བར་བྱས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ། དབང་བསྐྱར་གྱི་སྟོན་རུང་བསྐྱར་ཉི་
 ལུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་པོ་རྒྱུའི་རྒྱུན། བསྐྱར་མཁའ་སྟོན་དཔོན་སྤྱི་ནང་གི་དེ་
 ཉིད་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅུལ་རྩོགས་པ་བདག་
 པོའི་རྒྱུན། རྩ་ས་སྟགས་བྱག་རྒྱ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེགས་པར་ཚོགས་པ་དམིགས་པའི་
 རྒྱུན། ལུས་པའི་དབང་སོགས་སྟུ་མས་གོ་བྱེས་ནས་བྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཐོབ་
 ཏུ་སྟོན་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱ་གཉིས་རྒྱུན་བཞི་ཚོགས་པས་སྟགས་ཀྱི་འབྲུག་སྟོ་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས། གཉིས་པ་དབང་སྟོག་དམ་ཚིག་བྱ་སྟོན་རྣལ་འབྱོར་སོ་
 སོ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་སྟོམ་པ་དང་
 ཅུ་བ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བཟའ་བ་དང་བསྐྱར་བ་དྲང་རེས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཉོགས་པའི་ཚོད་དང་སྐྱར་ཏེ་སྟོག་བཞིན་བསྐྱར་། གསུམ་པ་རྫོད་
 བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་མཉན་ཅིང་ཚུལ་བཞི་དང་སྐྱར་བས་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་
 ལེགས་པར་ཁོར་དུ་རྒྱུད་དེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
 བས། བཞི་པ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོར་སྐྱུད་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉིར་བྱའི་
 དོན་གྱི་གཙོ་བོ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྫོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛོད་དུ་ བྱེད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ཁམས་ས་བོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས་
 གསོས་བཏབ་པ་དེ་ཉིད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྲོ་ལ་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 གནས་སྐྱབས་བཞིའི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པ་

སྟེ། དེའང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གཞིར་
 བཞག། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་པོར་མཆོན་བཅས་ལྟ་འཛིན་ལ་འབྱོར་དང་མཆོན་མེད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཅིང་སྤྲུལ་མེད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། བསྟེན་སྐྱབ་
 ཡན་ལག་བཞི། མཛོན་རྟོགས་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པས་རྟོན་བསྟེན་པའི་རིམ་
 པ་བསྒྲུལ་ཞིང་བསྐྱས་པ་གཏོར་མ་རབ་གནས་སྟེན་སྟེག་སོགས་དོ་རྗེའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 ལས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱང་ཕྱོགས་སྟོང་ཕྱོགས་ཟུང་འཇུག་གསུམ་
 མམ་རང་བྱིན་རྒྱབས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོས་
 བརྟེན་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་སྟེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྟོང་། ལྟ་
 པ་ལས་དང་པོ་བས་ཨ་བ་རྩུ་ཏི་ཀུན་འདར་གྱི་སྟོང་བ། རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་ཀུན་
 བཟང་། །ཁྱུ་བ་པ་ཐོབ་པས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་མམ། འདོད་འཇུག་དང་
 བརྟེན་སྟོབ་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཚུལ་དུ་སྐྱར་ནས་རིམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་བོགས་དབྱུང་བས་གང་ཟག་རྣམ་པ་བཞིར་རིམ་གྱིས་ན་འཕོས་ཏེ། གསལ་
 སྤྱང་མཆོད་ཅིང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཆོགས་ལམ་གསུམ། དབུ་མར་
 རྒྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་སྟོང་ལམ་བྱོད། དཀྱིལ་འཁོར་
 འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱང་བ་རྣམ་རྟོག་དང་བུལ་བའི་སྐྱེ་ཐོབ་པས་ཅེ་མོ། རང་
 བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཉོག་པ་མཛོན་གྱུར་འགགས་པས་བཟོད་བ། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་
 སྟོང་རུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོལ་བ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་བགོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་ཡུལ་ཆེན་རྣམས་བགོད་པ་དང་ནང་དུ་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་འགོས་རྣམས་དབུ་མར་ཐིམ་
 པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། ཉེ་རྒྱས་མཆོམས་སྐྱར་བས་
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྟོར་བདུན་
 ལྟན་དོ་རྗེ་འཆང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབང་ཡུག་ཆེན་པོ་རྟག་པ་དམ་

པའི་གོ་འཕང་ལ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱམས་པའི་
ལམ་རིམ་དེ་དག་གོ་བདེ་བའི་སྤྲད་དུ་མདོ་ཙམ་སྒྲིམ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེ་ནས་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་སྒྱུ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་ལྡན་ལ་སོགས་
པའི་གྲངས། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལྡན་ལུགས། བསྐྱངས་པའི་ཡན་ཡོན་སྒྲིམ་པས་
མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལྡན་སོགས། །དབྱེར་**
ཡོད། །ཅིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཅིག་ལྡན་ནི་ཐེག་དམན་སོ་ཐར་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྟེ་
འདི་ལ་སོ་ཐར་ཙམ་ལྡན་གྱི་གོང་མ་གཉིས་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལྡན་ནི། བྱང་
སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྒྲིམ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པར་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། སུམ་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤྲགས་སྒྲིམ་ཙན་ཏེ་སྤྲགས་སྒྲིམ་ཡིན་ན་སོ་བྱང་
སྒྲིམ་ལྡན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་དགེ་སྤྲོད་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་གྱི་
སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་རིས་པར་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དེ། གཞན་གཞོད་གཞིར་བཅས་སྒྲོང་བའི་ཆ་ནས་ཐར་སྒྲིམ་།
གཞན་ཡན་བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་སྒྲིམ་། འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྲགས་སྒྲིམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་ནས་སྒྲིམ་པ་
གསུམ་རིམ་པར་ཞུགས་པ་དང་གོང་མ་གཉིས་གང་རུང་ཐོག་མར་ཞུས་ནས་སྤྲོད་སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དབྱེ་བ་མང་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **གང་ཟག་གཅིག་ལ་སུམ་ལྡན་ཆོ། །གནས་ཚུལ་འཕགས་བོད་**
གཉིས་སུ་བཞེད་སྒོལ་མང་། །གང་ཟག་གཅིག་གིས་སོ་བྱང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རིམ་

ཅན་དུ་ཁྱེས་ནས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ཀ་ལྟན་པའི་ཆེ། གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ལྟན་ཞེ་ན།
འདི་ལ་འཕགས་བོད་གཉིས་སུ་བཞེད་སྒོལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕགས་ཡུལ་བའི་བཞེད་སྒོལ། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྒོལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **འཛིགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་སློང་སེམས་རིགས་མཐུན་ཀྱང་། །རྣམ་**
པ་ཐ་དད་པ་ཆེན་བི་བླུ་ཏིས། །གོང་མས་འོག་མ་ཟེལ་གཞོན་ཐ་དད་བཞེད། །སྤྱིར་
འཕགས་ཡུལ་དུ་འང་དབང་གི་ལྷེ་འུ་མིག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱགས་སྒྲུལ་གྱི་
ཏེན་བྱང་སྒྲུལ་དང་དེའི་ཏེན་སོ་ཐར་དུ་བཤད་པ་ཏེན་ཅན་དང་། གོང་མ་ཐོབ་པ་ན་
འོག་མ་འཕེལ་ཞིང་དག་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་གཅིག་ཉིད་ཕྱི་སོ་ཐར། རང་
བྱང་སྒྲུལ་། གསང་བ་རྒྱགས་སུ་འདོད་པ་དང་། གོང་མ་གོང་མ་ལ་འོག་མ་འོག་མ་
ཚང་བར་འདོད་པ་སྟེ་ཡར་ལྟན་དང་། གོང་མ་ཐོབ་པས་འོག་མ་འང་གནས་འགྱུར་བ་
སྟེ་རིམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་མ་འབྲེས་པ་སྟེ་མ་འབྲེས་ཡོངས་
རྫོགས་སུ་འདོད་པ་དང་དུག་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལས་དེང་སང་བོད་འདིར་
གྲགས་ཆེ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། གསེར་གྱི་རྒྱན་གསེར་
ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མགོ་རྒྱན་དང་རྒྱན་ལག་གཏུབ་ཏུ་ཐ་དད་པ་བཞེན་
དུ། སྒྲུལ་གསུམ་སློང་བའི་སེམས་པར་རིགས་མཐུན་ཀྱང་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་
པར་བཞེད་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བི་བླུ་ཏི་ཙན་སྒྲུལ་གསུམ་འོད་སྤེང་དུ་སྒྲུལ་པ་གསུམ་
སྐར་མ་རྩེ་བ་ནི་མའི་དབུས་གོང་མས་འོག་མ་སྟེ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་སྒྲུལ་མ་ཟེལ་གྱིས་མནན་
ནས་བག་ལ་ཞབས་འགྱུར་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་གཉིས་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ངོ་བོ་ཐ་དད་བསྐྱུང་ན་འཆོལ་བར་གསུངས། །འདོམ་ཐུག་གོང་**
མ་གཙོ་ཞིང་འོག་མ་ཡི། །སྤྱོན་ཀྱན་ཟེལ་གཞོན་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྟན་ཚུལ། །གཏོང་

དང་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་ཐ་དད་ཅིས། །མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་
པས་བཞེད། །རྗེ་སྒོམ་པོ་པའི་གསུངས་ལས། རོ་བོ་ཐ་དད། བསྐྱང་ན་འཚོལ་པར་
བསྐྱང་། འདོམ་བྱག་ན་གོང་མ་གཙོ། འོག་མའི་སྒྲིན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཡོན་ཏན་
ཡར་ལྡན་ཡིན་ཅིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྒོམ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིན་ད།
ལེན་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ཚོད། བསམ་པ་ཚོགས་བསྐྱང་བྱ་གཏོང་རྒྱ་པན་ཡོན་ཏམས་པ་
གསོར་ཡོད་མེད་སོགས་ཐ་དད་པས་རོ་བོ་ཐ་དད། རྣམ་པ་མི་དགོ་བ་སྒོམ་ཞིང་གཉེན་
པོ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་སྒྱུད་པས་མཚོན་སྒྲོང་སེམས་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པས་སྒོམ་གསུམ་
གཉེན་པོའི་གནད་ལ་གཅིག །སྤང་གཉེན་གྱི་ཡུལ་གང་དང་ལྷན་པ་དེ་དང་དེར་རང་
རང་གི་ལུགས་བཞིན་བསྐྱང་དགོས་པས་བསྐྱང་ན་འཚོལ་པར་བསྐྱང་། ཚོགས་གྱི་
དམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་བརྟེན་ན་སྤྲུགས་དང་འགལ་ལ་བརྟེན་ན་སོ་ཐར་དང་འགལ་བ་ལྟ་
བུ་འདོམ་བྱག་ན་གོང་མ་གཙོར་སྒྱུད། དེ་ལྟར་ན་འང་བསམ་པ་དང་ཐབས་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་ཟེན་པས་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་འདས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བས་འོག་མའི་སྒྲིན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན། ཉེས་ལྟར་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གོང་མའི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཡིན་ཅིས་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ཉིད་དང་རྗེས་འབྲང་བྱུང་བཞི་
ཡ་བརྒྱད་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བྱུང་པར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲོས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་ཀུན་
མཁུན་གྲོང་ཆེན་སོགས། །རང་ལྷོག་མ་འདྲེས་དགག་དགོས་ཡོངས་སུ་རྗོགས། །རོ་
བོ་གནས་འབྱུང་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་པས། །གནད་གྱིས་མི་འགལ་དུས་སྐབས་གཙོར་
སྒྱུད་གསུངས། །ས་སྒྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཁུ་དབོན། ཀུན་མཁུན་གྲོང་
ཆེན་རབ་འབྱམས། སོགས་ཁོངས་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་། རོང་བོ་མཚོས་བཟང་
རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་སྒོམ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཡུལ་སོགས་ཐ་དད་

པས་རང་རང་གི་ལྷོག་ཆ་མ་འདྲེས། དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་སྤོང་བ་
 དང་། དགོས་པ་ཉོན་མོངས་པས་མི་འཛིང་བ་གནད་གཅིག་པས་དགག་དགོས་ཡོངས་
 རྫོགས། །ཟངས་རྩོལ་ཟངས་ཟངས་དང་དེའང་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་གསེར་དུ་བསྐྱར་
 བའི་དཔེས་སོ་ཐར་སྤོམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་ན་དེའི་སྤོམ་པ་དང་།
 དེའང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ན་སྤྲུགས་སྤོམ་དུ་གནས་འབྱུར་བས་རོ་
 བོ་གནས་འབྱུར་གོང་མའི་སྤོམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་འོག་མའི་དགག་འོས་དགག་
 དགོས་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་ཡོན་པས་བསྐྱར་སྤོམ་ཁ་ཅིག་
 འགལ་བ་ལྷར་སྤྲང་ཡང་ལྷ་བ་དང་ཐབས་གྱི་སྤྱོད་པའི་གནད་གྱིས་མི་འགལ་ལ། དུས་
 སྐབས་གྱིས་གཙོ་བོར་གང་འབྱུར་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དང་། བཅའ་ཆེན་པདྨ་དབང་
 རྒྱལ་གྱིས། སྤྲིག་ཏུ་མི་དགའི་སྤྱོད་པ་དང་ཆོགས་པའི་གསེབ། །འོག་མ་གཙོར་སྤྱོད་
 འདོད་པས་དབེན་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་དུས་དང་དབེན་པར་གསང་སྤྲུགས་སྤྱད། །
 བང་མ་འདོམ་ན་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་བཟུང་། །འདོམ་ན་དགག་དགོས་བརྩི་ཞེས་
 མཐས་ཀླམས་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །**དགེ་ལྷན་པ་ཀླམས་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་ཏེ། །**
སོ་སོར་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མང་། །རི་བོ་དགེ་ལྷན་པ་ནི་ཐོབ་ཚུལ་གཏོང་
 རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པས་སྤོམ་གསུམ་ཚུལ་ཐ་དད། །འོག་མ་གོང་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུར་
 བའི་དཔེར། སྤོད་གིན་ཏུ་དྲངས་པར་ཆུ་གཙང་སྤྱུག་པའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ་ལ་
 ལྷ་བུ་བཅུག་ན་ཆུ་མདོག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་ཏུ་འབྱུར་བས་མཚོན་པས་གོང་མ་
 འོག་མའི་རྟེན་ཅན་དུ་འདྲ་དོན་གྱིས་བཞེད་པ་སྟེ། །ལུགས་དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མང་དུ་མཛད་པར་སྤྲང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སུམ་ལྷན་རྩོ་རྩེ་འཛིན་མཚོག་བརྩོན་ལྷན་ན། །ཆོ་ལུས་གཅིག་**
གིས་རྩོ་རྩེ་འཛང་འབྱུབ་འབྱུར། །སུམ་ལྷན་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་སྐྱབ་སྤོམ་པ་

སྟེ། སྤྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དེའམ། གང་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར་ལྷགས་པ་རྣམས་
དམ་ཆོག་མ་ཉམས་ཤིང་ལམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་
དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་
ཤིང་། རྩེ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་ཉམས་རབ་ནི་ཆོ་གཅིག་གིས། །དོ་རྩེ་
སེམས་དཔའ་ཉིད་འགྲུབ་ཅིང་། །ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །ཐོགས་
མེད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས། །ལམ་ལ་བརྩོན་མི་ལྷན་ཀྱང་དམ་
ཆོག་མ་ཉམས་ན་ཡུན་རིང་མི་འགོར་བར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་
དམ་ཆོག་སྟོམ་ལ་གནས། །སྟེ་བ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་འགྲུབ། །སྟེ་བ་གཞན་ཏེ་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིག་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱིར་བཤད་པ་
དང་བཅས་པ་སྐྱབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ཐེག་པའི་སྒོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་གསུང་
རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་ཁྱབ་ཅིས་བྱ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བ་སྟེ་གནས་ལྷ་
པའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་ཐོ། །

དུག་པ། ཐོས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་བ།

དེ་ལྟར་ཆོས་དཀར་མཐའ་དག་གི་གཞི་མ་ལྟག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་སྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་བར་བྱ་དགོས་པས། དེའི་རིམ་པར་སྟེ་བ་གནས་དུག་པ་ལ་སྐབས་བཞི། སུན་མོང་རིག་པའི་གནས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་གནས་རྣམ་པར་གཞག་པ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། གསང་སྒྲགས་རྩོམ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །

༡) སུན་མོང་རིག་པའི་གནས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བར་མཚམས་སྦྱར། ཐོས་པ་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་བཤད། གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མང་ཐོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཕྱིར། །ཐོག་མར་ཐོས་པ་སྟོགས་མེད་བཅའ་བར་བྱ། །གཞི་རྟེན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲད་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་དམ་པའི་ཆོས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྦྱོང་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར། །ཐོས་**

པས་དོན་མེད་སྤང་བར་འགྱུར། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པའི་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐོས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐོས་ནས་དོན་མེད་པའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐོས་ནས་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མྱ་ངན་ཐོབ་པ་སྟེ་བཞི་ལ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྡན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་མང་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་ཐོས་པ་སྤྱོད་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བར་བྱུངོ། །

གཉིས་པ་ཐོས་པ་འཆོལ་བའི་རྩལ་གསུམ་བྱང་ས་ལྟར་བཤད་པ་ནི། **ཅི་ཞིག་འཆོལ་ན་སྟེ་སྦྱོད་བསྟན་བཅོས་བཟོ། །རི་ལྟར་གྲུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་གྲོགས་ལྷན་པས། །ཅི་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག་སོགས་ཆོགས་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཆོལ་བ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་འཆོལ་ན་སྟེ་སྦྱོད་བསྟན་བཅོས། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཤེས་པ་རྣམས་འཆོལ། སྟེ་སྦྱོད་གང་ཞེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྦྱོད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྦྱོད་དོ། །དེ་འང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུག་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྦྱོད་ནི་དང་པོ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྦྱོད་དུ་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་སམ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱུངོ། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞེན། མདོར་བསྟར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཏན་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཏེ། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱུངོ། །**

གསུམ་པ་ནི། བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཛིག་

ཉེན་པའི་རིག་པའི་གནས་སུ་འཛོག་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་བགྱང་ངོ་། །རི་ལྟར་
 འཛོལ་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྟོད་པའི་གྲས་པ་
 དང་བཅུན་འབྲས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་
 པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འཛོལ། ཅིའི་ཕྱིར་འཛོལ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་
 པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་མཚན་
 ཉིད་ཤེས་པས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ཐོབ་བོ། །དབྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་དེའི་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁས་པས་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ཐོབ་བོ། །མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ཐོབ་བོ། །
 ངེས་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པས་ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ཐོབ་བོ། །འཇམ་
 དཔལ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཐོག་མར་ཐོས་པ་དང་བསམ་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པའི་མདོ་ལས། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ལ་མཁས་པས་
 ཆོས། དེའི་དོན་དུ་མཁས་པས་དོན། ཆོག་སྒྲུ་དྲགས་མཁས་པས་ངེས་པའི་ཆོག་ །དེ་
 དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་པས་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་ཐབས་མཁས་པ་དྲིན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས། རིག་
 པའི་གནས་ལུ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་བཅས་རྒྱུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་སྒྱེད་པའི་ཆོས་འཛོལ་བའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་ཅེན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔལ་ཅི་ཆོས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་འང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་

གྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཏན་ཆེགས་གྱི་
 རིགས་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཉིད་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་
 ཉེས་པར་བཟློག་པ་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡས་གྱི་ཚོལ་བ་ཆར་གཙོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་པ་
 རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲིའི་རིག་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། ཆེག་དང་ཡི་
 གེ་བཟང་པོ་ངེས་པའི་ཆེག་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བཟློག་པ་ལ་མོས་
 པ་རྣམས་བདག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རོན་གཅིག་ལའང་ངེས་པའི་ཆེག་རྣམ་
 པ་སྣ་ཆོགས་གྱི་རྗེས་སུ་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 བད་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་རྣམས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། སྒྱེ་བོའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་
 ཡན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་གྱི་གནས་
 ཤེས་པ་རྣམས་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོགས་ཆུང་དུས་ལོངས་
 སྟོན་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་གཅིས་པར་བྱ་བ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཟོ་དང་ལས་གྱི་གནས་ཤེས་པར་སྦྱིན་པའི་ཡན་འདོགས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་པོ་འདི་དག་འཛོལ་བའང་སྒྲ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མ་བསྟུབ་ན་ནི་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར་མདོར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་ཆོགས་གྱི་རྒྱུའམ་
 དོན་གྱི་སྟོན་དུ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱའི་གཞི་མ་ཡི་གེའི་
སྒྱོར་བ། ཐུན་མོང་རིག་པའི་གནས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ། རྩེ་མཐོང་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། མཚན་ཉིད་ཞིབ་མོར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་གཞི་མ་ཡི་གེའི་སྒྱོར་བ་སྟེ། །སྐད་དང་ཡི་གེའི་རིགས་
ཁྱུང་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །རྩ་བ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཡིན་སྒྲ་ཙམ་ནི། །རྣམ་སྒྲིན་
སྒྲིས་མིན་རྒྱ་མཐུན་རྒྱས་བྱུང་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
རྩལ་རྣམས་ཀྱང་སྟོས་པའི་སྒྲོན་པ་འཛིན་ཅིང་། བྱི་རོལ་རིག་བྱེད་བཞི་ལ་སོགས་པ་
སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཀུན་ཐུན་མོང་དུ་མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྒྱོར་བ་
ཡིན་པས་ཐོག་མར་བསྐྱབ་ཅིང་མཁས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐུ་མི་
སློང་པས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །མིང་
ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྒྱོར་བ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འཛིག་རྟེན་ན་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་དང་དེ་མཚུངས་སྟོའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་
པའི་ཡི་གེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའང་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཀྱང་སྐད་དང་
ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲ་དང་གཞུགས་
གཉིས་ལས་སྒྲའི་ཁམས་ཙམ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲིས་པ་མིན་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ན་
འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་རྣམས་ནི་འདོད་ཀྱང་མི་
འབྱུང་ལ་མི་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ནམ་སྐལ་མཉམ་དང་
རྒྱས་བྱུང་བཞིས་བསྐྱེད་པར་བྱེ་སྒྲ་རྣམས་འདོད་དོ། །རྒྱས་བྱུང་བཞི་ནི་ཟས་གཉིད་

ལེགས་སྤྱད་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། རོ་བོ། དེས་ཚིག་ །རྣམ་
པ། དབྱེ་བ། སྒྱུར་ཚུལ། བཟུགས་ཐབས། འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡི་གེའི་རོ་བོ་སྐད་གདངས་མིག་འཇུག་ཚད། །གཅིག་གཉིས་**
གསུམ་ཡུན་བྱང་རིང་ཤིན་ཏུ་རིང་། །ཆལས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་གཞན་རྣམས་རྒྱན། །
ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉིད་དུ་མཛོད་ལས་བཤད། །ཡི་གེའི་རོ་བོ་སྐད་ཀྱི་གདངས་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་ཀུན་སྒྲོང་གེས་པ་ལས། །སྒྲེ་ལ་གེས་པས་སྒྲ།
སྒྲེའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་བཛོད་འདོད་དབང་གིས་རྒྱང་གཡོས། དེ་ལས་ཡི་གེའི་
གདངས་སྒྲེ། དེ་ཉིད་མིག་འཇུག་ཀྱི་ཚད་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་གྱི་ཡུན་
ལ་རིམ་པར་བྱང་དུ། རིང་བོ། ཤིན་ཏུ་རིང་བོའི་ཐ་སྐད་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྒྲ་མ་ལས། ཡི་
གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཇུག་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་ཡི་གེའི་ཆལས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་རྒྱན་ཏེ་
བྱེ་མདོ་རྣམས་གེས་བྱའི་གཞི་རྣམས་ལས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མཛོད་
ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེས་ཚིག་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་མིང་ཚིག་གསལ། །དོན་**
རྣམས་བཛོད་བྱེད། །ཅས་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་དེས་ཚིག་ལེགས་སྤྱར་ལ་སྐད་དོད་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཨཱ་ར་ནི་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་འགྱུར་ཀྱང་དབྱངས་གསལ་
གྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའམ། ཨའམ་ཀ་ལྷ་བུའི་གཟུགས་གཅིག་རྣམ་གྲངས་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱུ་ན་གསལ་བྱེད་དེ་མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། བརྒྱ་ཚོད་བྱེད་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཚོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཡིག་གཟུགས་ལྷུ་སྒྲ་སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ།** ཡི་གེའི་གཟུགས་

ནི་ཚངས་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་རྒྱ་སོགས་ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡི་གེའི་
དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལུགས། བོད་སྐད་གྱི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་བྱམ་མོང་ཙམ་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི། སྐད་རིགས་བཞི་ཡི་
གཙོ་བོ་ལེགས་སྦྱར་ལ། དབྱངས་ཡིག་མཚུངས་དང་མཚམས་སྦྱར་གསལ་བྱེད་ནི། །
སྡེ་པ་མཐར་གནས་ངོ་བོ་ཅུ་བ་ཉིད། །ཨྲ་ལི་བརྒྱ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལི་ལ། །རྒྱར་པ་
སོ་བདུན་དབྱངས་བཅས་བཞི་སྟོང་དང་། །སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་དེ་དག་གནས་བརྒྱད་
དང་། །བྱེད་པ་རྩེ་ལ་བ་མྱི་ནང་དག་ལས་སྟེ། །ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་སྒྲ་མདོ་སོ་སོའི་ལུགས་
དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་མང་ཡང་བྱམ་མོང་
ཙམ་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞིར་གྲགས་པའི་གཙོ་བོ་ལེགས་པར་
སྦྱར་བ་ལ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས། དབྱངས་ལ་ཨྲ་ཨྲ་ནས་ལི་ལྷིའི་བར་
མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ། ཨེ་ཨྲི་ཨྲོ་ཨྲུ་སྟེ་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་བརྒྱམས་པས་
དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ །གསལ་བྱེད་ལ་ནི། ཀ་སྟེ་སོགས་སྟེ་པ་ལྷ། ཡ་ར་ལ་ཤ་སྟེ་མཐར་
གནས་བཞི། ཤ་སོགས་ངོ་བོའི་ཡི་གེ་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་ཅུ་བ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་པ་ལྟར་ན། ཨྲ་ཨྲི་ཨྲུ་རི་བཞི་ལ་བྱང་
དུ་རིང་བོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བོ་སྟེ་གསུམ་གསུམ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སྐད་གདངས་མཐོ་བས་
བརྗོད་པ་ཨྲ་དྲུག། དམའ་བས་བརྗོད་པ་ཨྲ་ཅུ་དྲུག། བར་མས་བརྗོད་པ་སྟེ་རི་ཏ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག། །དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་སྟེ་ལྷན་ཅན་དང་རྗེས་སུ་སྟེ་
ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་བས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བཞི་ལ་
བྱང་དུ་མེད་པས་རིང་བོ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་བོ་གཉིས་གཉིས། ལི་ལ་རིང་བོ་མེད་པས་བྱང་
དུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་བོ་གཉིས། དེ་དག་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལའང་། ཨྲ་དྲུག། ཨྲ་ཅུ་དྲུག། སྟེ་

རི་ཏ་དང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་སུམ་ཅུ། དེ་རྣམས་སྒྲ་ལྟན་སུམ་ཅུ། སྒྲ་མེད་སུམ་
 ཅུ་དང་བཅས་པས་དུག་ཅུ་སྟེ་གོང་དང་བསྟོམས་པས་ཨུ་ལི་ལ་བརྒྱ་དང་སོ་གཉིས། ཀྲ་
 ལི་ལ་རྒྱ་དང་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ། དེ་སྟེང་རྣམ་བཅད་ང་འོ། །ཕྱེ་ཅ་ཅན། མཆུ་ཅན་
 བཞི་བསྒྲན་པས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན། ཅ་བའི་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་ལ། ཀ་གཅིག་
 སུ་ལའང་དབྱངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཞུགས་པ་སྟེ་བསྟོམས་པས་གསལ་བྱེད་
 བཞི་སྟེང་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཡོད་དོ། །ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དང་བྱེད་པ་དང་རྩལ་
 བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་བ་ལས། གནས་ནི། བྲང་དང་མགིན་པ་སྒྲི་བོ་དང་། །དེ་
 བཞིན་ཕྱེ་ཅ་དང་ནི་སོ། །སྒྲ་དང་མཆུ་དང་རྒྱན་ཡང་སྟེ། །ཡི་གེ་འེ་གནས་ནི་བརྒྱ་དང་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨ་དང་ཀ་སྟེ་དང་ཉ་ཡིག་དང་རྣམ་བཅད་རྣམས་
 མགིན་པའི་སྒྲི་གནས་ཅན་ནོ། །ཨི་ཨི་ཨི་རྣམས་མགིན་པ་དང་རྒྱན་ནོ། །ཞུ་ཨི་ཨི་
 རྣམས་མགིན་པ་དང་མཆུ་འོ། །རི་དང་ཏ་སྟེ་དང་པ་ཡིག་དང་ཏ་ཡིག་རྣམས་སྒྲི་བོ་འོ། །
 ཕྱེ་ཅ་ཅན་ནི་ཕྱེ་ཡི་ཅ་བའོ། །ལི་དང་ཏ་སྟེ་དང་ལ་ཡིག་དང་ས་ཡིག་རྣམས་སོ་འོ། །
 རྩེས་སུ་ང་འོ་ནི་སྟེ་འོ། །ང་ཉ་ཏ་ན་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མགིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྩེས་
 སུ་སྟེ་འོ། །ཨི་དང་ཅ་སྟེ་དང་ཡ་ཡིག་དང་ཤ་ཡིག་རྣམས་རྒྱན་ནོ། །ཞུ་དང་པ་སྟེ་དང་
 མཆུ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་མཆུ་འོ། །ཤ་ཡིག་ནི་སོ་དང་མཆུ་དག་གོ། །འདིར་བྲང་ཞེས་པ་
 མགིན་བྱུང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་བྲང་གི་གནས་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 མགིན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲང་གི་གནས་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 བརྗོད་པའོ། །བྱེད་པ་ལ། ཕྱེ་ཅ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་ཕྱེ་འི་ཅ་བའོ། །རྒྱན་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་ཕྱེ་འི་དབུས་སོ། །སྒྲི་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་འི་ཅེ་མོ་དང་ཉེ་བའོ། །སོ་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་ཅེ་འོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རང་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །རྩོལ་བ་ནི་
 རང་དང་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་རྩོལ་བ་ལའང་བཙུམས་པ་དང་། ཕྱེ་བ་དང་། བྲང་

པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐུང་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལས་བཅུ་མས་པའི་རྩོལ་བ་ཅན་ནི་ཨ་ཡིག་གོ། །སྟེ་བ་ནི་དབྱངས་གཞན་རྣམས་དང་ཏྲོ་བ་རྣམས་སོ། །འདྲིར་ཏྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །ཐུང་པ་ནི། སྟེ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཏྲེ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བཅིར་ནས་མཐོན་པོར་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། །ཅུང་ཟད་ཐུང་པ་ནི་མཐར་གནས་རྣམས་སོ། །སྟེ་པའི་རྩོལ་བ་ལའང་། སྒྲ་མེད་དང་། སྟོག་ཆུང་དང་། སྟོག་ཆེན་དང་། སྒྲ་ལྡན་དང་། ཏྲོ་བ་སྟེ་ལྷ་ལས་སྒྲ་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་དང་ཤ་ཤ་པ་རྣམས་དང་ཕྱི་རྩ་ཅན་མཆུ་ཅན་རྣམས་སོ། །སྟོག་ཆུང་བ་ནི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལྷ་པ་རྣམས་དང་མཐར་གནས་རྣམས་སོ། །སྟོག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་དང་ཤ་ཤ་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲ་ལྡན་ནི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྷ་པ་རྣམས་དང་རྗེས་སྒྲ་རོ་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་མཐར་གནས་དང་ཏྲེ་ཡིག་རྣམས་སོ། །ཏྲོ་བ་ནི་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་ཤ་ཤ་པ་རྣམས་ཏྲེ་གཞུང་གཞན་དུ་ཤ་ཤ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཏྲོ་བའི་ཡི་གེར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདྲིར་སྟགས་ཀྱི་བསྟགས་ཐབས་ཏེ་བར་མཁོ་ཡང་ཆོག་ཏུང་ཅུས་དོན་ལགས་པར་སྟོན་མི་རུས་པས་དམ་པ་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པ་ལས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་སྐད་ཨྲ་ལི་མཚོན་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཀྲ་ལི་སུམ་ཅུར་སྟོན་རྗེས་མིང་གཞི་དབྱེ། །རྒྱུང་འཕུལ་མགོ་ཅན་བརྟེན་གས་འདོགས་འཇུག་དང་བཅས། །བོད་སྐད་དང་སྐྱུར་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་རྩ་བ་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་སྟེ་ཨ་ཕྱེད་ཀ་ཕྱེད་གཉིས། དེ་ལ་ཨྲ་ལིའི་བྱ་བ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཨི་སོགས་ཏེ་གི་གྲ་ཞབས་ཀྱི་འགྲེང་བུ་རྩ་བཞི། འདི་རྣམས་ཨ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་རྒྱུང་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་སོ། །ཀྲ་ལི་ཀ་ནས་ཨ་ལི་བར་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་ག་ད་བ་མ་འ་སྟེ་སྟོན་འཇུག་

ལ། ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་རྩེ་འཇུག་བཅུ། འཕྲོས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ནི་བྱ་
 རྣམས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེའང་སྟོན་འཇུག་རྣམས་ནི་མིང་གི་སྟོན་དུ་འཇུག་ཅིང་།
 རྩེ་འཇུག་རྣམས་ནི་རྩེ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དང་། མིང་གཞི་རྣམས་ནི་སྟོན་རྩེ་མཁའ་
 དུའང་མི་འཇུག་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །ཡི་གེ་དེ་དག་གི་མིང་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ན་རྒྱང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུ། སྟོན་འཇུག་གིས་འཕུལ་བ་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་
 རྒྱང་འཕུལ། དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་འདོགས་འཕུལ། བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་བརྟེན་འཕུལ་རྣམས་
 དང་། ར་ལ་སའི་མགོ་ཅན་གསུམ། ཡི་གེ་གསུམ་རེ་བརྟེན་པ་སྐྱ་ལྟ་བུ། ཡ་ར་ལ་
 སའི་འདོགས་བཞི། རྩེ་འཇུག་བཅུ་ཞུགས་པ་རྟག་ལྟ་བུ་རྒྱང་འཇུག་དང་། རྟགས་
 ལྟ་བུ་ཡང་འཇུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

ལྟ་བུ་ནི། **རྣམ་དབྱེ་ཕྱད་སོགས་སྟོར་བས་དོན་སྟོན་ལ། །བདག་གཞན་དུས་**
གསུམ་བྱ་བྱེད་སྟོན་ས་འཇུག། །མིང་དེ་ལས་ཆོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱར་བསྐྱར་དང་ལ་དོན་
 ཡི་ལྟན་སོགས་རྩེ་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ། དགར་དང་
 བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ནིའི་སྐྱ་སོགས་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་དུག་པོ་རྣམས་སྟོར་བས་
 དོན་དང་དོན་གྱི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་གྱུབ་ལ། སྟོན་རྩེ་གྱི་སྟོར་བ་རྣམས་ནི་
 བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་གོ། །དེའང་ཡི་གེ་
 དུ་མ་འདུས་པ་ལས་མིང་། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཆོག་ཏུ་གྱུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱེད་
 ལས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྟོན་པ་མིང་། །དེ་ཡི་བྱད་
 པར་སྟོན་པ་ཆོག། །གང་ཡང་མི་སྟོན་ཡི་གེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བ་
 ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ཟག་
 བཅས་སྐྱག་གསུལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེའི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ། །ཞུ་ཞུ་ཀ་ཁ་ག་
 ལྟ་ང་ཞེས་སོགས་གང་ཡང་མི་སྟོན་པ་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གི་མཐར་རྣམ་དབྱེ་དང་

ཡང་གང་རུང་མ་ཞུགས་པར་དོན་གྱི་བྱུང་པར་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་རུས་ལ། རྣམ་དབྱེ་
 ཞེས་པའང་ལས་དང་བྱེད་པ་སོགས་དོན་དང་། གཅིག་གཉིས་མང་པོ་སྟེ་ཆོག་གི་རྣམ་
 གངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱེད་པས་དེར་བརྗོད། དེའང་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐོ་བོ་བརྗོད་པ་
 བློ། སངས་རྒྱལ། ཆོས། ལྷ། བདག་ལྷ་བྱ་དོན་གྱི་ཐོ་བོ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་མི་སྟོན་
 ཅིང་ལེགས་སྒྱུར་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐོའི་སྟེན་སྒྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་བོད་སྐད་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་
 ཐོ་དང་མིང་རྒྱུད་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་ལ། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པས་གཅིག་ཆོག །
 སངས་རྒྱལ་དག་ཅིས་པས་གཉིས་ཆོག །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་པས་མང་པོའི་ཆོག་
 མཆོན་ཏེ་གཞན་ལ་འང་དེས་འགྲེ་བར་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་སྟུ་བྱ་བ་བློ། སངས་
 རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་ལྷ་བྱ་ལ་དང་དུའི་རྒྱས་བྱ་བའི་ཡུལ་མཆོན་པ་
 དང་། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་། བདག་གིས་ལས་བྱ།
 ལྷ་བྱ་གྱིས་དང་གིས་དག་གིས་བྱེད་པ་པོ་མཆོན་པ་དང་། བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྤྲོད་
 མོ་ལ་ཟས་སྒྱུར། ཞིང་ལ་ཆུ་འབྲེན་ལྷ་བྱ་བྱ་བ་དེས་ཡུལ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལའི་
 རྒྱས་གོ་བ་དང་། ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གང་ལས་འབྲེལ་བ། སངས་རྒྱལ་ལས་ཆོས།
 རྒྱ་མཆོན་ས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་དེ་བྱུང་བའི་ཁུངས་ལས་ནས་གྱི་རྒྱས་མཆོན་པ་
 དང་། དུག་པ་འབྲེལ་བ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལྷ་བྱ་ཕན་ཚུན་རྟེན་
 བརྟེན་པ་སོགས་སྟུ་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱི་དང་གི་རྒྱས་སྟོན་པ་དང་། བདུན་པ་གནས་གཞི།
 བརྟེན་པར་བཞུགས། བྱིམ་དུ་མི་ལྷ་བྱ་གནས་པའམ་རྟེན་པའི་གཞི་ར་དང་དུའི་རྒྱས་
 མཆོན་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ། བཞི་པ། བདུན་པ་རྣམས་མཆོན་བྱེད་གྱི་སྒྱ་བློ་ལ་
 དོན་དུག་ཅིས་བྱ་སྟེ། ལ་ན་དུ་དུ་སྟུ་རྣམས་དང་། བྱེད་སྒྱ་གྱིས་གིས་ཡིས་འིས་
 ལྷ། འབྱུང་ཁུངས་ལས་ནས། འབྲེལ་སྒྱ་གྱི་གྱི་གི་ཡི་འི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་
 རྒྱབས་རེར་རྣམ་དབྱེའི་དོན་མི་སྟོན་པར་འཕྲད་ཙམ་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་ཅིང་། སྤྲོད་

བསྐྱེད་གོ་ངོ་སོགས་སྒྱུར་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམས་སྒྱུར་ཚུལ་དང་བཅས་དཔེར་བརྗོད་
 པ་ནི། དག་ལ་གསལ་ན་ལེགས་མོད་ཀྱི། །བསྟན་གྱི་འཇུག་གི་འཆད་བྱ་ཡི། །མཁས་
 པར་བྱས་ནས་ཚུལ་བརྟག་གོ། །བྱ་བ་བཟང་པོ་ལེགས་བཀོད་དོ། །འབྱོན་ལོ་གྲུབ་པོ་
 དོན་བསམ་མོ། །བྱའོ་བྱར་རོ་ལྟ་རྒྱལ་ལོ། །བལྟས་སོ་བསྟན་ཏོ་ལྟ་ཆོས་པ། །སྒྲུབ་པོ་
 དག་འ་བོ་གསར་མ་བ། །མ་ཆོག་མི་ལུང་དགེ་བཅན། །ད་ནི་ཅི་ཕྱིར་གྱེ་གྱེ་བུ། །ཀྱ་
 ཡེ་གོགས་དག་བཟོད་ཅིང་མཆིས། །བདེ་ཞིང་དགུས་ཞེས་ཡོད་ཅིས་ཐོས། །གསལ་
 ཞེས་མཛེས་ཞེས་ཞད་ཅིག་གདལ། །ནམ་ཞིག་གོས་ཤིག་གདབ་ཅེའོ། །སྲུ་ཡོད་ཅི་ན་
 གང་ཞེན། །མ་བྱས་ཞེན་བྱོས་ཤིག་ག། །འཁོད་ཀྱང་འགོ་བའང་བྲན་ན་ཡང་། །རྒྱག་
 གམ་འདོང་ངམ་སྔོད་དམ་ཅི། །མདུན་ནམ་རྒྱབ་བམ་ལེགས་བསམ་མམ། །བྱའམ་
 འཆར་རམ་ཅང་ཐལ་ལམ། །རྒྱས་སམ་དེ་དག་དཔལ་འབྱོར་རྣམས། །མཁས་ཏེ་འཆད་
 དེ་ཀྱན་ཚུབ་སྟེ། །ཇི་སྟེད་བདེ་དང་ལྟན་ལོ་ལོ། །ལྟ་བུ་དང་། །ཡང་སྒྱུར་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་མཆོན་པ་ཅན་གྱི་ཕྱད་ནི། གང་། ཅི། དེ།
 འདི། སྟུ། ཡང་། བམ། སྒྲུ། འོ་ན། ལ་ལ། ཇི། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱད་རྒྱུང་བ་
 རྣམས་དང་། ཕྱད་གཉིས་གསུམ་སོགས་འདུས་པ། གང་དག །དེ་དག །གང་རྣམས།
 དེ་རྣམས། ཇི་སྟེད། དེ་སྟེད། ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟ་བུ་མང་པོ་རྣམས་སོ། །ཡང་ལས་གང་
 ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་དང་དངོས་སྲུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་
 དེ་ཉིད་དང་དེའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་བདག་ཅིས་བྱ་ཞིང་། དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
 པོ་གཞན་དང་དངོས་སྲུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་དུས་
 འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་
 པ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ལས་དང་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་ལས་གྱི་

ཆོག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འང་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་
 བྱེད་པའི་ལས་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ནི་དུས་མ་འོངས་པར་འདུ་ཞིང་
 བདག་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པ་བདག་
 དང་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
 བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་དག་གི་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་། བདག་གཞན་
 གྱི་དབྱེ་བས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
 རྒྱུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཟུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་
 པོ་བདག་གི་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ། རྟོན་པ་པོ། སྒྲུབ་བྱེད། རྟོན་བྱེད་ལྟ་
 ལ། །དེའི་བྱེད་པའི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། རྟོན་པར་བྱེད་པ།
 སྒྲུབ་པོ། རྟོན་ཏོ། ལྟ་ལ། བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲོ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ།
 བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྒྲུབ་བྱ། བསྟན་བྱ་ལྟ་ལ། དེའི་བྱ་བའི་ཆོག་བསྒྲུབ་པར་བྱ།
 བསྟན་པར་བྱ། བསྒྲུབ་པོ། བསྟན་ནོ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་འདུས་པ་དུས་གསུམ་
 ལས་འདས་པའི་སྒྲོ། བསྒྲུབས། བསྟན། གྲུབ་ལྟ་ལ། ད་ལྟ་བའི་སྒྲོ། སྒྲུབ་བཞིན་
 པ། རྟོན་བཞིན་པ། འགྲུབ་པར་བྱེད། འཆད་པར་བྱེད་ལྟ་ལ། མ་འོངས་པའི་སྒྲོ།
 འགྲུབ་པར་འགྲུར། འཆད་པར་འགྲུར། འགྲུབ་པོ། འཆད་དོ། འགྲུབ་པར་བྱ།
 འཆད་པར་བྱ་ལྟ་བུ་མང་པོ་རྒྱུ་མས་སོ། །དེ་ལ་ལྷགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་
 དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷགས་གསེར་དུ་གྲུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་
 འབྲེལ་བའོ། །

དུག་པ་ནི། ཐོག་མར་ང་འོ་ཕྱིས་ནས་སྒྲོར་གྲོག་སྒྲུང་། །གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་
 རང་མཐུན་དབྱུང་ཞིང་བཟོད། །བྱང་ནས་གང་ལ་གང་གིས་རི་ལྟ་བུར། །ཅི་ཕྱིར་
 འདུག་སོགས་སྤྲོ་མིའི་གཞུང་བཟང་བསྐྱབ། །བཟོད་པའི་ཕྱི་མོ་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་

སོ། །བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཐོག་མར་ར་རོ་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། ར་རོ་ཞེས་པ་
སྒྲ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཡི་གེ་རྒྱང་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲི་གནས་དང་མཐུན་པ་དང་།
དབྱངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་ར་རོ་དབྱང་ཚུལ་བཅས་ཡི་གེ་ར་རོ་ནས་གྲོག་པའི་སྒྲ་
གདངས་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་གོམས་ནས་སྟོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་ཆོག་པར་
གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་གྲོག་ཚུལ་སྦྱང་། དེ་དག་ཀྱང་གོང་སྒྲོས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རིགས་
འགྲེས་ཏེ་སོ་སོའི་སྒྲི་གནས་བྱེད་པ། བྱི་ནང་གི་རྩོལ་བ་རང་རང་དང་མཐུན་པར་
དབྱང་ཞིང་བརྗོད་དེ་ཞིབ་པར་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅུ་མོའི་གསུང་རབ་ལ་སོགས་
ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གྲོག་ལེགས་པར་བྱང་ནས་སྟོན་རྗེས་གྱི་འཇུག་པ་རྣམས་
ཡུལ་གང་ལ་འཇུག །འཇུག་པོ་གང་གིས་འཇུག །ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག །དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོ་བྱ་མི་སྟོ་འའི་གཞུང་བཟང་
སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་གྱི་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་འདིར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མོའམ་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐོན་ལས་
སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ནི། ཀུན་ཀྱང་ཟིན་པའི་སྒྲ་དང་ཡུལ་གྱི་སྐད། །རོ་བོའི་མིང་དང་
མཆོན་བྱེད་མཆོན་མ་སྟེ། །གོ་བྱེད་བད་དང་ཐ་སྟོད་ཤེས་བརྗོད་འཇུག །ཆོག་དོན་
གནས་བརྒྱད་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་སྟོ། །དོན་དམིགས་སྒྲ་བྱུང་མཐུན་སྒྲ་བུན་མོང་
གྲགས། །མངོན་ཞེན་རིམ་པའི་ཆོས་ལུ་ལྟན་པར་སྟེ། །ཡི་གས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ཀུན་ཀྱང་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་ནི། སྒྲ་དང་སྐད།
མིང་དང་མཆོན་མ། བད་དང་ཐ་སྟོད། ཆོག་དང་དོན་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲ་ནི་འདིར་ཟིན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་ཅིང་ལུང་སྟོན་པའོ། །སྐད་ནི་
འཕགས་བོད་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བད་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །མིང་ནི་རོ་

བོ་ཉིད་གྱི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས། ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་གྱི་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དང་། བད་སྟོན་པའི་ལུགས་གྱི་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན། ལུས་པ། སེང་གོ་ལ་སོགས་
 པ་བརྗོད་པ་དེས་དོན་ལ་སྟོ་གཞིལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་སྟེ་མིང་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེ་
 མཆོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་རྣམས་པའི་ཆ་ནས་མཆོན་མ་ཞེས་བྱའོ། །བད་ནི་དོན་དེ་ལ་
 ཐ་སྟད་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། གོ་བར་བྱེད་པ་དང་སྤང་བར་བྱེད་
 པའི་དུས་ཅན་ནོ། །ཐ་སྟད་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་
 གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། དེའང་འདི་ཀ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་
 པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀ་བ་ཞེས་སྤྲོ་བར་བརྗོད་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་། ཀ་བ་ཡིན་པས་
 ཁང་ཁྱིམ་བྱེད་པར་རྩོམ་པ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་ལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་སྟེ། གདུང་འདེགས་གྱི་ཤིང་ལ་ཀ་བ་ཞེས་བཏགས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་དའི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་མིང་དང་། དོན་དེ་
 མཆོན་པར་བྱེད་པས་མཆོན་མ་ཐ་སྟད་གྱི་ཕྱིར་སྤང་མེད་པ་སྟོ་བར་དུ་འདོད་པས་སྤྲོ་
 བ་བད་དང་། དེ་ཉིད་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པས་ཐ་སྟད་དོ། །ཚིག་ནི་
 ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་གྱིས། མིང་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདུས་
 བས་མི་རྟག་ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བད་སྟོན་པའི་ལུགས་གྱིས་རྣམ་དབྱེ་ཉིང་
 སུལ་གང་རུང་གི་མཐའ་ཅན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་པ་བརྗོད་པའོ། །དོན་
 བོ་ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གནས་བརྒྱུད་པོ་
 དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན་སྤྲོ་དང་དོན་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པའི་
 སྟོའི་དབང་གིས་འཇུག་སྟེ། སྟོ་དེ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་། བད་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཤེས་པ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དོན་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། སྤྲོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཐུན་པར་སྤང་བ་དང་། ཐུན་མིང་དུ་གྲགས་པ་དང་།

མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཡང་། རོན་ལ་དམིགས་པས་
 བེ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྒྲ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་སྦྱེད་པར་
 བྱེད་དོ། །མཐུན་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པས་ནི་ཞེན་པ་སྦྱེ་ཞིང་གཞན་
 ལ་གོ་བར་རྣམས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པས་ནི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་རིམ་པར་སྦྱེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལས་མིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་རིམ་པ་ལ་འང་བཞི་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་མོ་ནི་གནས་བརྒྱད་
 ཅུ་འབྲེལ་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དགོས་འབྲེལ་གྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་བ། རིག་གནས་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་ཤེས་བྱའི་གནས། །མ་མཆིས་དེ་བས་**
ཆར་གཅོད་རྗེས་བཟུང་དང་། །ཀུན་ཤེས་བྱ་བྱི་རིག་པའི་གནས་ལ་བསྐྱབ། །ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་ཞུགས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་རྣམས་ཆོས་འཆོལ་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་པའི་གནས་
 ལྡན་སོགས་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཅིང་མ་མཆིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། **རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་**
 གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འཇུར་
 གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། **ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། དེ་འདྲའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་**
 ལས། **།རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། །ས་བོན་མེད་པར་འབྲས་ཡོད་པ། །ཤེས་**
 ལྡན་གང་གིས་བསྐྱབ་པར་རུས། །ཞེས་རྒྱ་རིགས་འདྲ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་
 འབྱུང་ཚུལ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དང་ཡང་མཐུན་ལ། །དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་
 ཀུན་ལ་སྒོ་སྒྱུར་དགོས་པར་གྱུ་བ། དེའི་ཡང་ཐོག་མར་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་

མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །
 མུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའང་ཐ་སྙད་ལ་རྟེན་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྟུན་རིག་པའི་གནས་
 བཅུ་ལ་འདུ་ཞིང་། དེའང་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྷ་པོ་སྐྱེ་ལ་སོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པས་གཙོ་བོར་རིག་པའི་གནས་ལྷ་དང་། དེའང་། སྐྱེ་དང་ཚད་མས་ཆོག་དོན་ལ་
 འབྱུལ་བ་ཆར་གཙུག་དང་། བཟོ་དང་གསོ་བས་གདུལ་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྗེས་སུ་འཛིན།
 བར་དོན་རིག་པས་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
 བྱེད་པས་ན། ཆར་བཅད། རྗེས་འཛིན། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རིག་གནས་གསུམ་དུ་འང་
 འདུས་པས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རིག་
 པའི་དངོས་པོ་ལྷ་མ་བསྐྱབ་པ་ནི་ནམ་དུ་འང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་བས་ན་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་ཚབ་མ་པམ་པས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན། །
 འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་
 དག་ཆར་བཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་
 བརྟེན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་གནས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིག་ལམ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུ་
 བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱུ་ ཆད་མ། བཟོ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོག་གི་འབྱུལ་བ་སེལ་བྱེད་བརྟེན་སྤྱོད་ནི། །རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་

རྣམ་འགྲུར་གསུམ་དུ་འདུ། །རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་འབྲུལ་བ་ཚར་གཙོད་ཅིང་སེལ་བར་བྱེད་
པ་བརྟ་སྟོད་པའི་རིག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་། རྒྱུན་དང་། རྣམ་འགྲུར་གསུམ་དུ་
འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན། རྒྱུན། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་
པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལའང་གཉིས། བྱིངས་གྱི་རང་བཞིན། མིང་གི་རང་བཞིན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་བྱིངས་ལ་དུག་སྟེ་བསྐྱུགས་མ་བསྐྱུགས། །གཉིས་
ལྟན་མིང་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་བྱིངས་རྣམས་ཏེ། །བསྐྱུ་ན་ལས་བཅས་ལས་མེད་གཉིས་སུ་
འདུ། །རྒྱུན་སོགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལའང་དངོས་
དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས་ཁམས་སམ་བྱིངས་ནི་སྐྱའི་བསྐྱབ་གཞི་དངོས་ཡིན་ལ་
དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། བྱིངས་མདོ་ལེའུ་དགྲའི་ནང་དུ་བསྟན་
པའི་བྱུ་ཡོད་པ་ལའོ། །ཅི་ཏྲི་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུགས་པའི་བྱིངས། ཨ་དོ་ལ་ཡ་ཏི་ལ་སོགས་པ་མདོ་འགྲེལ་གང་དུ་འང་མེད་པ་
འཛིག་ཅེན་གྱི་ཉེར་སྟོད་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱུགས་པའི་བྱིངས། རྫོད་དང་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཟུར་ནས་ཐོན་ཅིང་བྱིངས་གྱི་ཚོགས་སུ་མ་བསྐྱུགས་
པ་ནི་མདོའི་བྱིངས་སམ་གཉིས་ཀ་ལྟན་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུགས་ཤིང་མ་བསྐྱུགས་པའི་
བྱིངས། སུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡ་ཀའི་རྒྱུན་སྟོར་བའི་ཡུལ་ཀུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤུ་པ་
རྣམས་ནི་མིང་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཀུལ་ལུས་གཡའ་བའི་རྟེན་དོད་ཡིན་ལ་བྱིངས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་
སྟར་ཡ་ཀའི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་བྱིངས། བྱིངས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སུ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུན་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་སྟར་བས་དེའི་མཐའ་ཡང་བྱིངས་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་བྱིངས། ཡོངས་སུ་བསྐྱུགས་པའི་བྱིངས་ལས་མིང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
རམ། མིང་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱིངས་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་

བྱིས་པའི་མཐའ་རྒྱུ་མཐའ་མིང་དང་རྒྱུ་མཐའ་གཉིས་ཀའང་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་ཀུན་བཤད་
 གྱི་སྤྲུལ་བཤད་འཇུག་པའི་བྱིས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱིངས་སུ་འང་འགྱུར་བས་རྒྱུ་དང་མིང་
 གི་བྱིངས་རྒྱུ་མཐའ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་ལས་བཅས་ལས་མེད་གཉིས་
 སུ་འདུ་སྟེ། དེ་འང་བུ་ཕྱུར་ཇོར། རྟོག་པ་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། །བཟའ་བ་དང་ནི་
 ལུགས་པ་དང་། བྱིད་པ་འཛོང་བ་འཛིན་དང་རྒྱ། །སྦྱིན་པ་མཛོད་པ་འདོད་དང་རེག །
 དུད་པ་བསྟོད་པ་ཆགས་དང་བཟོད། །གསོལ་བ་སེམས་པ་འགྲོ་འགོགས་སོགས། །
 སྤྲུལ་གསོད་པ་ལ་སོགས་ལས། །བརྗོད་པས་ལས་དང་བཅས་པར་ཤེས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱིངས་གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་ལྟན་པ། བྱ་བ་དེའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 དབྱེ་འཇུག་དགོས་པའི་བྱི་བྱིད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལས་བཅས་ཡིན་ལ། མཚོ་ལྟན་
 མའི་རབ་བྱིད་ལས། རོ་ཆ་ཡོད་དང་གནས་མེལ་ཆོ། །འཕེལ་ཟད་འཛིག་དང་འཚོ་
 དང་འཆི། །ཉལ་བ་ཕྱེད་མོ་འོད་གསལ་དོན། །བྱིངས་ཚོགས་དེ་རྣམས་ལས་མེད་
 བཤད། །ཅེས་པས། སྤྱིད་ཉལ་བ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱིངས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་དབྱེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བར་འབྱུང་བར་བྱུབ་པས་ལས་མེད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བད་སྟོད་པ་མ་སྤྲུངས་པ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། བྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་
 བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ནས་དོན་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཡོད་པ་ལའོ། །
 ཞེས་པས་ཡོད་པའི་བམས་ཅམ་ལས་གང་ཡང་མི་སྟོན། རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་ནི་སྟོན་རྗེས་ཀྱི་
 འཇུག་པ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀ་ལ་སྟོན་འཇུག་བ་དང་རྗེས་འཇུག་འ་སྤྲུལ་བས་བཀའ་
 ཞེས་གསུང་རབ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་སྟེ། ལྷ་ལ་རྒྱུན་ཨུ་སྤྲུལ་བས་ལྷ་བ་བྱུབ་
 པ་སྟེད་པ་ལ་འཇུག། །ལྷ་ལྷ་སྤྲུལ་བས་ལྷ་བ་བྱུབ་པ་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་བྱིངས་
 ལས་མིང་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་ནི་བོད་སྐད་ལ་ཡ་ར་ལ་འདོགས་གཞུགས་

གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་བྱིངས་སྤྱུལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྟར་སྤྱུར་བས་གཟུགས་
གཞན། ལྟ་བུ་ཞེས་པར་སོང་བ་སོགས་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་། རྣམ་དཔྱེ་ལེགས་སྤྱར་
ལ་ཉིད་དང་སྤྱད་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་བོད་སྐད་ལ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེའི་ཚུལ་ནི་
གོང་སྒྲོས་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མིང་གི་རང་བཞིན་རྟགས་གསུམ་དག་པ་འདྲེས། གཏིབས་**
དང་ཉིར་སྒྲུབ་ཀྱི་འཇུག་མི་གསལ་དུག། །སྤྱད་ལེ་རྣམ་དཔྱེ་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ་སྟོན་ནས་
རང་བཞིན་བཏགས་པ་འང་བཞག་པ་མིང་གི་རང་བཞིན་ནི། སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བྱད་མེད་མ་
ནིང་སྟེ་རྟགས་གསུམ་གང་རུང་གི་མཐའ་རུག་ནས་ཤིང་། དེའི་ནང་གསེས་དཔྱེ་བས་
རྟགས་དུག་ཏུ་འང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བྱིས་ཤིང་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ། ཁྲུ། མལ་ཁྲི། ལྟ་
བུ་བྱད་མེད། ཀྱའྲི་མེ་ཐབ་ལྟ་བུ་མ་ནིང་སྟེ་རང་རང་གི་རྟགས་མཐའ་དེ་ལ་རྟགས་
གཞན་གྱི་བྱ་བ་མ་འཇུག་པ་ནི་དག་པའི་རྟགས། བྱ་བྱེ་སྒྲིབ་པ། བྱ་བྱི། སྒྲིབ་
པ་མོ། ལྟ་བུ་ཐོ་ཐོ་བཟོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་གྱི་རྟགས་གྱི་ཆོ་
ག་འཇུག་པ། སྤྱི་ཏུ་ སྤྱི་ཏྱི། མར་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་དང་མ་ནིང་གཉིས་གྱི་ཆོ་ག་འཇུག་
པ་སྟེ། རྟགས་གཉིས་གྱི་ཆོ་ག་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་འདྲེས་པའི་རྟགས། བྱུ་ བྱྱི།
བྱྱི། ལྟ་བུ་བཟོད་ལྟ་བུ་སྐྱ་གཅིག་ལ་རྟགས་གསུམ་ཀ་སྤྱར་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཏིབས་
པའི་རྟགས། རྟགས་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བྱད་གཞི་ལས་བྱད་
ཆོས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ། བྱུ་ བྱྱི། བྱྱི། དཀར་པོ། བྱུ་ བྱྱི་ བྱུ།
མཁས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉི་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས། འདོད་འཛོལས། ཁྱོད་དང་སྒྲོན་པོ་
སོགས་དང་རྟགས། །རང་བཞིན་གྱི་ག་བྱ་གྱི་ཏིམ། སྟོང་སྟོངས་རྒྱལ་དང་ཐུན་པ་
རྣམས། །མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་བལྟ། ཞེས་བྱ་ཏིས་སོ། །འཁོར་བའི་
ལམ་དང་དགའ་བ་ཡི། །བྱ་ག་བྱ་གྱི་ཏིམ་ནི་མོ། ཞེས་སྐབས་གསུམ་གྱི་ལྟ་ག་མ་ལས་

གྲང་རྣམ་གྲངས་སུའོ། །ཞེས་པ་གྱི་ཉི་གཅིག་པུའི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་དེ་དག་ལ་འཇུག་
 པས། སྡེབ་སྒྲོར་ལ་སྒྲ་དེ་གང་འཇུག་ཏུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། པ་གྱི་
 ཉི་ཞེས་པའི་ཏུགས་སུ་བསྒྲུབས་ན་རང་བཞིན་དང་། གྲོང་པ་སྟེ་ཆང་འཛོང་ཇ་མཁ་
 སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། པ་གྱི་ཉི། ལུང་མེད་ཀྱི་ཏུགས་སུ་བསྒྲུབས་ན་སྟེ་གནས་
 སོགས་འཇུག་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏུགས། ལྷ་རྩི་མཐོན་པོ་
 ལྟ་བུ་མི་ཟད་པའི་སྟེ་ཆོན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲའི་གཟུགས་མང་པོ་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་པར་འགྱུར་བས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གསལ་བའི་ཏུགས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མིང་གི་རང་བཞིན་དུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྒྱུ་ལ་ཕྱིངས་ཉིད་ཕྱིངས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་སོགས། ཕྱིངས་ལས་**
ཆིག་སྒྲུབ་ཉིད་ལྷན་དབྱེ་སྟེ། ཕྱིངས་ལས་མིང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏུ་རྣམས་ཕྱིངས་དང་འབྲེལ། །
མིང་ལ་ཀུན་སོགས་སྒྲུབ་མིང་ཉིད་ཕྱིངས། །ལུང་མེད་རྒྱུ་ལ་ཏུགས་ཉིད་ཏུགས་སུ་
སྒྲུབ། །དེ་ཕན་སྒྲུབ་བས་མིང་ཉིད་མིང་སོགས་ཏེ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་མིང་ལས་ཆིག་ཏུ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད། ཕྱིངས་ལས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་
 བསྒྲུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིངས་ཉིད་སྒྲུབ་ཡང་ཕྱིངས་སུ་སྒྲུབ་ཅིང་
 དེའི་མཐར་རྒྱུ་གཞན་འཇུག་པ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཕྱིངས་ལས་
 ཆིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྷ་ཡིག་དབྱངས་མེད་བསྒྲུར་བའི་ཉིད་ལྷན་དབྱེ་བཙོ་བརྒྱད་
 དེ་ཀ་ལྷ་པར་ཀུན་བཤད་ཉི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ཅུར་གྲགས་པ་བྱེད་
 དངོས་ལས་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཕྱིངས་ལས་མིང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པ་གྱི་ཏུ་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་པར་སྒྲུབས་དང་པོའི་རྒྱུ་ལ་སྟེད་གསུམ་དང་། ཀ་ལྷ་པར་ལེའུ་
 ལྷས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིངས་ཁོན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། མིང་གི་མཐར་
 ཀུན་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཀུམ་ཏུ་དང་། ཁིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མིང་ཉིད་

བྱིངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། མིང་གི་མཐར་དྲིལ་ཏུ་ཕྱིན་སོགས་བྱུང་མེད་
 གྱི་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་རྟགས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་རྒྱ་པར་རྒྱུ་པ་དགུ་
 ཅུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གཙོ་བོར་མིང་དང་འགའ་ཞིག་ཆིག་མཐར་ཡང་
 སྐྱོར་བས་སྐྱོར་ཡུལ་གྱི་དག་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕན་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་མིང་
 ཉིད་མིང་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཆིག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་དངོས་མིན་
 གྲུང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་བྱེད་པ་འདུག་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་གསུམ་མཐར་སུ་མའི་
 རྣམ་དབྱེ་བདུན་གསུམ་ཉེར་གཅིག་སྐྱར་བས་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིང་ལས་ཆིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། **རིགས་དང་**
ཡོན་ཏན་བྱ་བ་དོ་བོའི་སྒྲ། **ཁའི་འཇམ་ཡང་ན་བྱེད་དངོས་ལས་སུ་འདུ།** **བྱིངས་ལས་**
རྒྱུ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྒྲ་དུ་མར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྟན། ལུ་ལྷ་མོ་ རྒྱུ་ས་
 ལུ། གླིང་ བ་ལང་། ཨ་ལུ་ རྟ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། ལྷ་ལུ་ རྒྱུ་
 ལོ། ལུ་ལྷ་མོ་ དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། བ་ཅ་ཏི། འཆོད་པར་
 བྱེད། བ་ཅ་ཏི། རྒྱུ་ག་པར་བྱེད། ལྷ་ལུ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པ་དོ་བོའི་དོན་ཅུམ་ལས་བྱུང་པར་གྱི་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་ནི་རི་ལྷ་ལུའི་སྒྲ་སྟེ་
 རྣམ་པ་བཞེད་བསྟུ་བ་མི་ཤུའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོག་སྟེད་གྱིས་བཤད་པ་དང་།
 ཡང་ན་བྱེད་པ་དང་། དངོས་དང་། ལས་སྟོན་པའི་སྐྱར་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྣམ་འགྱུར་དངོས་དང་བསྟུ་བ་གཉིས་ཡོན་ཏེ།** **ཁའི་རམ་དབྱེ་**
བ་རྣམ་འགྱུར་དོ་བོ་ལ། **བྱིངས་རྒྱུ་རྟགས་དང་སྒྲོ་བུར་མི་ཟད་ཆིག་** **ཁའི་དང་**
བྱུང་དོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་རྣམས་དབྱེ། **བྱིངས་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཤུད་པ་ལ་སོགས་ལས་**
 གསུགས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་འགྱུར་ཅུམ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་འགྱུར་དངོས་དང་། དེའི་
 ཆར་གཏོགས་པ་བསྟུ་བ་དང་གཉིས་སོ། ཁྱེད་པོ་ནི། བྱིངས་ཀྱི་དང་པོ་ཤུའི་སྒྲ། རྒྱུ་ལྷ་

རུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འབྲེལ་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་དོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དབྱེ་བ་ནི་བྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཨ་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་དང་། རུ་རུ་སོགས་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་སོགས་གཉིས་ཀ་རྣམས་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སུན་གྱི་རུ།
 ལྷ་ཉིའི་ཉི་ལྷ་བྱ་གསལ་བྱེད་དང་། བཏའི་ཏ་དང་ཨ། ང་སའི་དྲ་དང་ཨི་ལྷ་བྱ་དབྱངས་
 གསལ་གཉིས་ཀ་དང་། རིང་ཐུང་གི་རྟེན་སེ་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཏུ་ཡིག་དང་། གློ་བུར་གྱི་
 རྒྱུན་ཨྲ་ག་མ་རྣམས་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ལྷ་ལྷའི་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ཟད་པའི་སྡེ་
 ཚན་དང་ཚིག་མཐའ་རྗེས་འབྲེལ་ཁ་ཅིག་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ལས་ཨ་ནི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་རྫོང་
 བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྐྱེའི་བྱ་བ་དངོས་ལ་གསལ་བྱེད་ཀ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལས་
 མི་མཁོ་ཡང་དབྱངས་མེད་བརྗོད་དུ་མེད། ཀྲ་ལ་ཨ་ཞུགས་པ་དེ་རྒྱུན་གཞན་དང་སྐྱེལ་
 བའི་ཆེ་དབྱེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། འགའ་ཞིག་བྱུང་པར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་བྱུང་ཚེས་གྱི་བྱ་བ་
 བྱུང་ཟིན་ནས་མཚོན་བྱེད་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅམ་སྟེ་དོ་
 བོའམ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་མཚོན་པས་བྱ་བ་བྱུང་ནས་དེ་རྣམས་དབྱེ་བར་བྱའོ། **[དོན་**
དང་རྣམ་པ་ཉི་མུར་ཨྲ་ག་མ། །ཡན་ལག་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ་ཤད་པ་ལ། །ཡི་གེ་རྒྱུན་
དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གསུམ། །མཚམས་སྦྱོར་བསྐྱར་སོགས་ལུས་འགྱུར་མཐའ་ཡས་
སོ། །དོན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ཉི་བསྐྱར་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་
 ཏེ། ཐོབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ རྒྱུ་ལྷོན་དུ་ཉི་བསྐྱར་བྲ་བཞག་པས། བྲ་ཁྲི། འབྲེན་
 པའམ་གཙོ་བོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་ནི་ཞེས་པའི་ཁམས་གཅིག་ལ། ཉི་བསྐྱར་བྲ་
 དང་ཤད་ན་བྲ་ལྷ་ཆ། ཚད་མ། ཨ་ལུ་དང་ཤད་ན་ཨ་ལུ་ལྷ་ན། རྗེས་དཔག་ [དེ་
 བཞིན་དུ། ཨྲ་པ་ལྷ། དཔེ། བྲ་ཉི་ལྷ། གཞུགས་བརྟན། ཨ་ལྷི་ལྷ། མདོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་དང་། ཨྲ་ག་མའི་རྒྱུན་ནི་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཨ་ཡ་དང་། ཀྲ་རའི་བར་དུ་སྐྱ་

ཨ་ག་མ་བྱེན་པས། ཨ་ཡ་སྐྱར་ཕྱགས་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་
 འགྱུར་ཡིན་ནོ། །ཕྱད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ། བྱིངས་དང་རྒྱེན་ཕྱད་པས། སྤྱི་ཉི་ཤུ་
 བྱི་བྱའི་བ་བྱ་སོགས་ཡི་གེ་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་
 བ་སོགས་ཡན་ལག་ཅེས་བསྐྱར་བ་དང་། གྱིད་རྒྱེན་ཡུ་ཨ་ན། ལུ་ཨ་ཀ་རུ་བསྐྱར་བ་
 སོགས་དང་། དེ་ཕན་གྱི་རྒྱེན་ཆ་ཨྱི་ཡ་རུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཀུན་
 བཤད་ཉིང་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་ལྟ་དབྱངས་མེད་བསྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་དང་། སུ་
 སོགས་གྱི་ཏཱ་ཨིན། དེ་ཡ་རུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ཡི་གེ་ རྒྱེན། རྣམ་
 དབྱེ་བསྐྱར་བ་གསུམ། ཨ་དང་ཨ་འདུས་པས་ཨ་རིང་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། ཨ་
 ཨི་འདུས་པས་ཨེ། ཨ་ཨྱ་འདུས་པས་ཨོ་རུ་གྱུར་བར་ལྟ་བུ་དབྱངས་གསལ་ཕྱད་པའི་
 མཚམས་སྒྱོར་གྱིས་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་སྤྱི་ལུས་འགྱུར་མཐའ་ཡས་
 སོ། །**ཁྱད་པར་གྲངས་སྔོན་གྲངས་མེད་དང་པོ་སོགས།** །**གཞན་དོན་དང་གི་དོན་གྱི་**
ཆོག་སྤྲད་དུག །རྣམ་འགྱུར་གཉིས་པ་ཆོག་སྤྲད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། མིང་ངམ་རྟགས་ལ་
 སུ་སོགས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱིན་ནས་ཆོག་ཏུ་གྱུབ་པའི་མིང་གཉིས་སམ་མང་པོ་བྱོགས་སུ་
 སྤྲད་པ་ནི་ཆོག་སྤྲད་དེ། དེ་ལ་འང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཀམ་རྩུ་ར། ལས་འཛིན་པ་
 སྟེ་ལས་ནི་འཛིན་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྐྱར་བ་དང་། དྲི་
 ལུ། བ་གཉིས་པ། ཞེས་གྲངས་གྱི་སྐད་དོད་དྲི་སྔོན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་སྔོན་མ་
 ཅན་གྱི་བསྐྱར་བ་དང་། ཨུ་པ་ཀམ། ཉེ་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་མི་ཟད་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་མི་ཟད་པའི་བསྐྱར་བ་དང་། ཏུ་རུམ། དེའི་སྤྱིས་བུ་སྟེ་འདིར་ཏན་དང་
 ལུ་རུམ་འི་བར་ནས་རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་བསྐྱས་པས་མཚོན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་གསུམ་ཉེར་
 གཅིག་རང་རང་གི་དོན་ལ་སྐྱར་བ་བསྐྱས་པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱར་བ། བདུ་བྱི་
 ཉིེ་ འབྲུ་མང་པོ་བ། ཞེས་པ་འབྲུ་མང་པོ་ཅེས་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཡུལ་ལམ་བདག་

པོ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དོན་སྟོང་པ་གཞན་དོན་གྱི་བསྐྱེད་པ། དུས་མཚན་གཉིས་དང་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་གི་དོན་ལ་འདུག་པའི་ཅའི་སྒྲ་བསྐྱེད་པ་དང་གི་དོན་གྱི་ཆོག་སྐྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མང་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། བརྗོད་པ་དུ་མ་དང་རྣམ་དབྱེ་མང་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། བརྗོད་མི་བདེ་བ་དང་ཆོག་ཉུང་བརྗོད་བདེར་སྒྱུར་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་སྟེ། སྒྱིར་དུག ཁང་གསེས་སུ་ཉེར་བརྒྱད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། **དེ་པོ་མིང་ཆོག་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་དུ་འདུ། སྒྲ་ཤེས་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲིངས་མི་འགྱུར།** དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲའི་དེ་པོ་བསྐྱེད་ན་མིང་དང་། ཆོག་དང་། རྣམ་འགྱུར་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྲའི་སྒྱུར་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་ན་ཆོག་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དོན་གྱི་ཆ་ལ་འཇུག་སྒྲིངས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་བྲོས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མའམ་གཏན་ཆོག་ས་རིག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྒྲུབ། རིག་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཚར་གཅོད་ཚད་མ་ནི།** དངོས་བསྐྱེད་ལ་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་རང་སྒྲོ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི་རིག་གནས་ཚད་མ་ནི་རིག་པའི་དབང་ཕྱག་གཉིས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཞིར་བཞག །ཁས་ལེན་སྒྱོང་ཚུལ་གྱི་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྱུར་བ་ལས་འདིར་འདུས་ཤིང་གསལ་བ་ཚད་མ་བྱི་རབས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་དང་གནས་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ། དེ་དག་གི་སྟོང་པོ་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཐབས། །གཏན་ཚིགས་
རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དང་། །ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
གསུམ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཡུལ། ཡུལ་ཅན། རྟོགས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད།
ལྷགས་སྒྲིལ་གཞན་ཞར་བྱང་སྒྲེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་གཞལ་བྱ་གོ་ཡུལ་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཚད་མས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་རྣམས་གཙོ་བོར་དོན་གཅིག་ཡིན་
པས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱ་བའམ་རིག་པར་བྱ་བ། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་
སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཡུལ་
ལ་ངོ་བོ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་། །འདུས་བྱས་མ་བྱས་རྟག་དང་མི་རྟག་གོ། ཡུལ་
ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས།
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། དོན་བྱེད་ལུས་པ། དོན་བྱེད་
ལུས་སྟོང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་མ་སྦྱེས་པ། མི་འཛིག་པའི་ཚོས། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ། །དངོས་ལ་བཅ་རིག་རྒྱ་འབྲས་ནང་གསེས་བཅས། །དངོས་
པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅ་རིག་གཉིས། །བཅ་པོའི་མཚན་ཉིད་རྟུལ་དུ་གྲུབ་
པགཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་རིག་པ། བཅ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། བྱི་དོན་བཅ་པོ་དང་ནང་
དོན་བཅ་པོ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། བྱིའི་རྟུལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་ནང་གི་རྟུལ་
དུ་གྲུབ་པ། བྱི་དོན་བཅ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སྒྲིབ་རྩི་རོ་རིག་བྱ་ལ། མཚན་ཉིད་
རིམ་པ་བཞིན། བཅ་པོ་གང་ཞིག་མིག་ན་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་གྱི་དངོས་ཡུལ་

234

གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནམ། །མངོན་སྟོག་ཤིན་སྟོག་བརྗོད་བྱ་ཞར་
ལ་བཞག། །གཞལ་བྱ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། །རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་
གཉིས་སམ། །ཡང་ན་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་སྟོག་གྱུར་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གསུམ་སྟེ།
དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་
ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཚོས། རྟོག་
པ་ལ་ཡུལ་དུས་འབྲེས་པར་སྤྲང་བའི་སྤྲང་ཡུལ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་སྤྲང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སྟོན་ཚད་མས་
རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་
རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་
རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་
ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟུང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་།
རྟོགས་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་མཚན་
ཉིད་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་ན།
སྤྱི་ན་པས་ལོངས་སྟོན་བྱིས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་
མི་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་བདེ་ལས་གོ་བར་བྱ་བ། འདི་ལའང་ཞེན་
པའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ། ཡང་ན་འཆད་དུས་འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
མཚིས་པའང་ཡུལ་གྱི་ཞར་བྱུང་དུ་རྣམས་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གོ་བྱེད་རྗོད་དང་ཤེས་པ་གཉིས། །ཡུལ་དེ་དག་ལ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དམ་རིག་བྱེད། དབྱེ་ན་རྗོད་
བྱེད་དང་ཤེས་པ་གཉིས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་གོ་
བྱེད། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། བཅའ་པོ་ལས་ལོག་པའི་གསལ་ཞིང་རིག་པའོ། །རྗོད་
བྱེད་པོ་པོ་མིང་ཚིག་དག་དང་གསུམ། །བརྗོད་བྱ་རིགས་བརྗོད་ཚོགས་བརྗོད་རྗོད་པའི་

རྒྱལ། ཁོས་དང་ཚོས་ཅན་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་གཅོད། །འཆད་དུས་ཞེན་དངོས་ཡི་གེ་
 གང་ཟག་གྲང་། །རྫོང་བྱེད་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་ཚིག་དག་གསུམ། མིང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་བཟོད་བྱེད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚིག་
 གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ། ཡང་བྱེད་ཚོས་དང་སྒྱུར་ནས་རྫོང་བྱེད། དཔེར་ན་
 བུམ་པ་རྒྱུད་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། དག་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་བྱེད་ཚོས་གྲང་འདུག་
 ལྟ་ག་གི་གཞི་དང་སྒྱུར་ནས་རྫོང་བྱེད། དཔེར་ན་བུམ་པ་རྒྱུད་བུ་རྒྱུ་རྩེ་ལ་ཅིག་ཅིས་
 པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྫོང་བྱེད་ལ་བཟོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་
 ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་ཟིན་པར་བཟོད་པའི་
 བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་རིགས་སྒྱི་ཡིན་པ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།
 ཚོགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཟིན་པར་བཟོད་པའི་བཟོད་བྱ་ཡིན་
 བ། རྒྱལ་རྒྱས་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །བཟོད་བྱ་ལ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲ་
 དང་། ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་གིས་ཟིན་པར་བཟོད་
 པའི་བཟོད་བྱའི་བྱེད་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་གི་བཟོད་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་བྱའི་
 གོ་བྱེད། དཔེར་ན་བ་སྤང་རྟ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་ཅན་
 བཟོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གིས་ཟིན་པར་བཟོད་པའི་བཟོད་བྱའི་བྱེད་ཚོས།
 གཞན་རྣམས་རང་གི་བཟོད་བྱར་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་བྱ་གོ་བྱེད། དཔེར་ན་
 བ་སྤང་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །རྫོང་བྱེད་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་
 ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ། མི་
 སྤོང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ཚིག་སྤྱད་བྱེད་ཚོས་
 གྱི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྒྱུར་ནས་རྫོང་བྱེད། བྱེད་གཞིའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྒྱུར་ནས་

རྫོང་བྱེད། བྱ་བ་སྤིང་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱར་ནས་རྫོང་བྱེད། དཔེ་རིམ་བཞིན།
 བྱ་བ་པ་འཛོངས་སྐྱོན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། སྤིང་སྐྱ་བཞིན་པ་འཛོངས་སྐྱེས་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྤོན་པོ་སྤིང་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །
 རྫོང་བྱེད་ལ་འཆད་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞེན་པའི་རྫོང་བྱེད་དང་། དེས་ལྷན་
 དངས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྫོང་བྱེད་གཉིས། བྱི་མ་ནི་བུམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ལྟ་བུ། ཞེན་པའི་
 རྫོང་བྱེད་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྫོང་བྱེད་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྫོང་
 བྱེད་གཉིས། དཔེ་རིམ་བཞིན། བུམ་པ་དངོས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་བུམ་པ་རྒྱགས་ཀྱི་མི་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུམ་པ་རྟག་ཅིས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །ཁར་བྱུང་ཡི་གེ་དང་
 གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་བས་དོན་སྟོན་མི་ལུས་ཀྱང་བྱེད་དང་
 གཉིས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ན་དོན་སྟོན་རུང་གི་སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྐྱ། དབྱེ་ན་ཨྲ་ལི་
 སོགས་དབྱངས་ཡིག་དང་། ཀ་པ་སོགས་གསལ་བྱེད་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྤང་པོ་ལུང་མ་བཞིའི་ཚོགས་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན་
 ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའོ། །**ཤེས་རིག་ཚད་མ་ཚད་མིན་རྟོག་རྟོག་མེད། །འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་**
རང་རིག་གཞན་རིག་སྟེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཅས་སོ། །སྟོ། རིག་པ། ཤེས་
 པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཚད་མ། ཚད་མིན། རྟོག་པ། རྟོག་མེད།
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ། རང་རིག་གཞན་རིག་སེམས་སེམས་བྱུང་བཅས་བཅུའོ། ། དེ་ལ་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ། ཚད་མིན་སྟོའི་མཚན་ཉིད། རང་
 ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྲང་ཡུལ་
 ཡིན་ན་སྐྱི་མཚན་ཡིན་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་
 ཞེས། །རང་རིག་སྤྲང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་གཞི་མ་གྲུབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་
 པ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ། མ་འབྲུལ་

བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རིག་པའི་ཤེས་པ། རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས། གཞན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བའི་རྣམ་ཤེས། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་ཙམ་རིག་པ། དབྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གམ་བརྒྱད། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་རིག་པ། དབྱེ་ན་ལྟ་བུ་རྩ་གཅིག་གོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །**མངོན་སུམ་ལ། ། དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི། །དངོས་སྟོབས་གྲགས་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སོགས། །དབྱེ་སྒྲིམ་ཁིང་ཆད་འབྲས་ཞུར་ལས་ཏྟགས། །ཆད་མ་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད། ཏྟག་བྲལ་མ་ལུས་བ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་གསར་དུ་ཏྟགས་པ། འདི་མངོན་སུམ་བཞི་ཀ་ལ་འགྲེལ། །མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཏྟག་བྲལ་མ་ལུས་བའི་ཤེས་པ་དབྱེ་ན་དབང་པོའི། ཡིད་ཀྱི། རང་རིག ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིའོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་སྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཏྟག་བྲལ་མ་ལུས་བ། གཟུང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སོགས་ལྟ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་སྐྱེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཏྟག་བྲལ་མ་ལུས་བ། གཟུང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་པའི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྟངས་ལོད་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་ཏྟག་བྲལ་མ་ལུས་བ། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་**

ལྟ་བུའོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཡུལ་ལྟོག་སྐྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དངོས་
པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་ནས་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ།
ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ནི། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱིན་
པས་ལོངས་སྟོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ལྟ་བུའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་རང་ལས་ངེས་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་
དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལས་འཕྲོས་པས་མཚོན་དབྱེ་སྒོ་མང་ཞིང་། ཚད་འབྲས་ཀྱང་
འདི་དག་གི་ཞར་བྱུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་གཞག་མང་ཡང་
མདོར་ན། རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྒྲུབ་འབྲས་ལ་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་སྟོ་འཛིན་མ་འབྲུལ་བ་མཚན་གཞི། ཤེས་པ་ཡུལ་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་
པ་མཚན་ཉིད། གཟུགས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་སྐྱུར་རུང་བ་ཚད་འབྲས་སོ། །རྗེས་
དཔག་ལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་པའི་
རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་
ཤེས་པ་ཚད་མ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྟོགས་བྱེད་འགལ་འབྲེལ་དགག་སྐྱབ་སྒྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་**
དང་ཐ་དད་སེལ་འཇུག་སྐྱབ་འཇུག་གཞན། །མཚན་མཚོན་རྫས་ལྟོག་རྗེས་དཔག་
རྣམ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་ལམ་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། འགལ་བ།
འབྲེལ་བ། དགག་བ། སྐྱབ་བ། སྒྱི། བྱེ་བྲག་གཅིག་དང་ཐ་དད། སེལ་འཇུག་
དང་། སྐྱབ་འཇུག་གཞན་སེལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ། རྫས་ཚོས་དང་ལྟོག་

ཚེས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པར་གནས་པ་སྣང་ཐུན་ལྟ་བུ། འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཚེས་དེ་ལས་ཐ་དད་དེ་
 བཀག་ན་ཚེས་དངོས་ཞིགས་པ། གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད།
 ཚེས་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་གྱི་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་
 པ། སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚེས་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་གྱི་དགག་
 བྱའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཏུ་
 མ་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ། བྱེད་བྱ་གི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཚེས་དེ་ཡིན། ཁྱོད་ཚེས་དེ་ལ་
 བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཅིང་ཚེས་དེ་ཡིན་པ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་གསེར་བུམ་ཁྱོད་ཚེས་དེ་ཡིན། བུམ་པ་དང་གསེར་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ།
 གསེར་བུམ་མ་ཡིན་ཅིང་བུམ་པའི་ཚེས་དེ་ཡིན་པའི་ཟངས་བུམ་རྩ་བུམ་ལྟ་བུ་ཏུ་མ་གྲུབ་
 པའོ། །གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། ཚེས་གང་ཞིག་ཁྱོད་པ་ཐ་དད་མི་འཆར་བ་དཀར་
 པོ་ལྟ་བུ། ཐ་དད་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ཚེས་དེ་དང་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཏུ་གོ་
 བྱ། རྗེས་ཐ་དད་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་བྱས་མི་ཉག་ལྟ་བུ། སེལ་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད། ཚེས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་ཚེས་དེ་དང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་པའི་ཚེས་
 ཀུན་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པ། བུམ་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། སྐྱབ་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཚེས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་ཚེས་དེ་དང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་
 པའི་ཚེས་ཀུན་ཡོད་པ། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ། དོན་སྤྱི་ལ་གཏོད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་
 ན་དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་ཤས་སུ་བྱེད་ནས་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཆ་ཤས་སུ་བྱེད་ནས་
 ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་རུང་ངོ་། །གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བསལ་བྱ་ཆོག་
 གིས་ཟིན་པར་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེས། འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་བསལ་བྱུང་
 མེད་ཡིན་པ་སེལ་བ་འཇུག། རི་མེད་ཅེས་བསལ་རི་ཡོད་པ་སེལ་བ་ལྟ་བུ། མཚན་ཉིད་གྱི་

མཚན་ཉིད། རོན་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རོན་
 ཚོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། འདིར་རོན་ཚོས་གསུམ་ཞེས་པ། རྩ་ས། ཡོད། ཚོས་གསུམ་
 རྟེ། རུལ་རྩ་ས་སུ་གྲུབ་པ། རང་ས་པོར་ཡོད་པ། ཚོས་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 པས་ཚོས་སུ་ཡོད་པའོ། །མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྟངས་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚོན་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་སྟངས་ཚོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། ཐ་སྟངས་ཚོས་གསུམ་ནི་
 ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་མོ། །ཞར་ལ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཁྲབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན། ཁྲབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་དང་གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ནོག་
 སོགས་འདུས་པ་བྲ་བོ་བཞེད་པའི་ཆེ། རོག་སོགས་འདུས་པ་བྲ་བོས་བ་ལང་ལ་མ་
 ཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྟོན་བཞེད་པའི་ཆེ་མགོ་ལྟོན་གྱིས་
 བ་ལང་ལ་ཁྲབ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་རོག་སོགས་འདུས་པ་
 བཞེད་པའི་ཆེ། རོག་སོགས་འདུས་པ་རྟ་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ལྟར་སྒྲུང་
 བརྒྱད་དུ་དབྱེ་འོ། །རྩ་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིས་བུའི་དགོས་དོན་སྐྱབ་བྱས་གཞུགས་ལྟ་
 བུ། རྩ་ས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྩ་ས་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན། གཞུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ། ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་རིགས་མི་
 མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཚོས་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་པ་ལ་
 གཞུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ། ལྟོག་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་རྩ་ས་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྲུང་
 བའི་ཚོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། རྟོག་གི་བ་ལ་གཞུགས་མི་རྟག་པ་སྒྲུང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །རང་དོན་རྩིས་དཔག་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག །མ་ཚང་ལྟར་སྒྲུང་འགལ་
 རྟགས་ལ་སོག་དོར། །དཔེ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ། །རང་དོན་རྩིས་

དཔག་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་ན། རྩོགས་ཚེས། རྩིས་ཁྱབ། རྩོག་ཁྱབ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེའང་རྩོགས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་
 དེ་རྒྱུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
 ཚུལ། རྩིས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དེ་རྒྱུབ་ཀྱི་རྒྱུབ་ཚུལ་ལྟར་མཐུན་རྩོགས་ཁོ་
 བ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ། རྩོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་དེ་རྒྱུབ་ཀྱི་རྒྱུལ་
 ཚུལ་ལྟར་མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུལ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་བཀོད་པའི་ཆེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་
 བཞིན་སྒྲུའང་བྱས་སོ། །ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ནི་ཚོད་གཞི་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ནི་བརྒྱབ་
 བྱའི་ཚོས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ནི་བརྒྱབ་བྱ། བྱས་པ་ནི་རྟགས་སམ་གཏན་ཚིགས། བུམ་པ་
 ནི་མཐུན་དཔེ་སྟེ། དེའང་ཚོད་གཞི་ཚོས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པའི་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཚུལ་རྒྱུབ་དག་འགོད་མཁན་དང་འགོད་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ངོར་
 མཐུན་སྒྲུང་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་རྩོགས་ཚོས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
 དོན། བྱས་པས་རྩིས་ཁྱབ། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་རྩོག་ཁྱབ་བོ། རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་གངས་ངེས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ། རང་བཞིན། ལས་དམིགས་
 པའི་རྟགས་གསུམ། དགོས་པའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། རྒྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དོན་རྒྱུབ་དང་ཐ་སྟོན་རྒྱུབ་གཉིས་ལ་
 སོག་པ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ནི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལ་འང་
 འགལ་བའི་རྟགས། མ་ངེས་པའི་རྟགས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་
 པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ནམས་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དཔེ་ཡང་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད། བརྒྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྟོན་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། དེ་ལ་དབྱེ་

ན་གཉིས་ལས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྒོན་དུ་
 རྗེས་ཁྱབ་སྒོན་དུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 དཔེར་བུམ་པ་བཞོད་པ་ལྟ་བུ། མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་
 ངེས་པའི་དོན་དུ་ཕྱོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ནམ་མཁའ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ལྟར་སྐྱར་གི་མཚན་
 ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཞིར་གཟུང་ཞིང་། ངེས་པར་མི་
 རུས་པ། གཞན་ཡང་རྟགས་དང་དཔེའི་སྒོན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མཚན་ཏེ་
 གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དོར་བར་བྱའོ། །**གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཚོལ་གཉིས་མཐུན་གྱུབ་**
ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་དང་། རྟགས་བསལ་སུན་འབྱེན་
ཐལ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ། ལྟར་སྐྱར་དོར་ནས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ། །འདི་ནི་
ཕྱི་རབས་རྣམས་ལ་གྲགས་ཆེ་སྟེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད། སྐྱབ་དག་འགོད་མཁན་ཏེ་ཚོལ་བ་རང་དང་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀར་མཐུན་
 སྐྱར་གྱུབ་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་འགོད་པའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་
 གཉིས་ལྟན། དེ་ལའང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ནི། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་
 བ་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་པའོ་ལྟ་བུའི་དག །ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་ནི། གང་རྟག་
 བ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱབ་དག་
 ལྟར་སྐྱར་གི་མཚན་ཉིད། སྐྱབ་དག་གང་ཞིག །སྒོའམ་དོན་ནམ་སྐྱ་གང་རུང་སྒྱུན་དང་
 ལྟན་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ལས་འགལ་བ། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད།
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་གོ་བར་བྱ་བ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
 སྟེ། བུམ་པ་བཞིན། ལྟ་བུ། དེ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱར་། བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་གང་ཞིག

ཁྱོད་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ། སྒྲུ་ཚོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྟ་བུ། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྱོན་ལ་སྒྱོན་དུ་བརྗོད་པས་སྒྱོན་
 ཅན་དུ་གོ་བྱས་པའི་དག །དེ་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལས་ལྷོག་པ། ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་ལྷོག་མི་བྱས་པའི་ཐལ་དག །དེ་ལྟར་སྒྲུང་གི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ལས་ལྷོག་པ། རོགས་ཁོངས་ནས་ཚོལ་བའི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་
 འཛོག་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག །ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་
 སུན་འབྱེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག །དཔང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚོལ་བ་གཉིས་
 གྱི་རྩྱུང་པ་རྒྱལ་པམ་ཤན་འབྱེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གོ །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་
 ལྟར་སྒྲུང་སྒྱོན་ཅན་རྣམས་དོར་ནས་ཡང་དག་ཉིད་གྱིས་ཤེས་བྱ་གཞལ་ཞིང་འདོད་པ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བསྐྱས་པ་བརྩི་བའི་དགོས་པ་ནི། སློ་གྲོས་གསར་བུ་པ་རྣམས་
 ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་འབྲིང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ཚོས་ཅན་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 བཞག་པས་རྩྱུང་གཞི་གཅེར་མཐོང་དུ་ངོས་ཟེན། དེ་ཟེན་པས་དགག་སྐྱབ་གྱི་གནད་
 ལོངས། དེས་སློ་གྲོས་ན་འཕར་བས་རང་གིས་དམ་བཅར་བཞག་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་
 འཇུག་པ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ། བྱབ་པ་མེད། འདོད་ལན་གསུམ་པོ་མ་འདྲེས་པར་
 འདེབས་བྱས་པས་གཞན་གྱི་སློབས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། གཞན་གྱིས་དམ་བཅས་པ་ལ་
 ལུང་རིགས་གྱི་འགོ་བྱབ་དམིགས་ཐེངས་པར་འགྱུར་རོ། །རིག་པའི་ལམ་སློལ་ཕྱོགས་
 ཅུམ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་དེའི་བརྟ་
 བྱང་སོར་བཞག་པའོ། །སྟེ་ཞེས་པ་ལྷག་བཅས་གྱི་སྒྲུའོ། །

བཞི་པ་ནི། **རིག་གཏེར་སུན་མིན་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་དང་། །སྒྲུ་རབས་པ་ཡི་**
ལུགས་སོགས་ཐ་དད་དོ། །ས་སྒྲུ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཏེར་རང་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་སྐྱབས་བརྩུག་ཅིག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སྒྱི་ལྷོག་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་།

གཤམ་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཞེས་བསྟུ་བའི་སྒོ་གཉིས་དང་རིགས་
 པའི་ཚུལ་ལུ་བྱུང་བའི་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་དང་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྒོལ་དང་
 འགྲེལ་ཁྲིལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་
 བསྟུས་ཤིང་བཀྲལ་བ་ཐུན་མིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་རིགས་པའི་
 ཚུལ་སྟོན་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་གཉིས་པ་དང་། རྟོག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་བྱུང་བར་
 ལྷ་པ་ཚོས་སངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བའི་ཚད་མ་སྟེར་བས་པའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་
 པ་སོགས་བརྗོད་བྱའི་སྒྲི་ལྟོག་འདྲ་བ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཁས་ལེན་སྒྲིང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཟུར་
 མི་འདྲ་བའི་ལུགས་སྒོལ་ཐ་དད་པ་དཔེར་མཚོན་ན། སྒྲིང་ཚལ་བ་རྣམས། ཁ་དོག་
 དཀར་དམར་རྩ་ས་ཚོས་ལྟོག་ཚོས་གཉིས། འགལ་དང་མི་འགལ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་
 གཉིས། འབྲེལ་དང་མི་འབྲེལ་ཐ་དད་ཐ་མིན་གཉིས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་གཉིས། རྩ་བཅན་བར་བཅན་ཕྱི་བཅན་མཚན་མཚོན་གཉིས། རྟགས་
 མང་གསལ་མང་དགག་པ་འཕར་ཚུལ་གཉིས། དངོས་འགལ་བརྒྱད་འགལ་བྱུང་
 མཉམ་རྣམ་པ་གཉིས། ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གཉིས། ཡོད་
 རྟོགས་མེད་རྟོགས་དངོས་རྟོགས་རྟགས་རྟོགས་གཉིས། ཞེས་བསྟུས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་
 དུ་བསྟུ་ཚུལ་སོགས་མང་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་དག་རྣམས་སུ་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་དང་གནས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ནི། **ཚད་**
མའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མངོན་རྗེས་ལྟར་སྟངས་པ་བདག་
རིག་བྱེད། རྒྱུ་དང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྟངས་པ་ཡིས། གཞན་ལ་གོ་བྱེད་རྟོག་
གའི་ཆོག་དོན་བརྒྱད། ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་
ན་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དག་ལྟར་སྟངས་

བཅས་པས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པའམ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ཡིན་ལ། སྐྱབ་དག་དང་སུན་འབྱེན་གཉིས། རེ་རེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་བཅས་
 པས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་རྟོག་གཏིང་ཆོག་དོན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་
 པའང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་སུ་འདུའོ། **།མདོར་ན་གཞལ་བྱ་མདོན་གློག་**
ཤིན་གློག་གསུམ། །འཇལ་བྱེད་མདོན་རྗེས་དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་། །མདོན་
སུམ་བཞི་དང་རྗེས་དབྱེད་གཏན་ཆོགས་གསུམ། །ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་དེ་ལས་འཕྲོས་
པའོ། །ཆད་མའི་དོན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་གཞལ་བྱ། མདོན་གྱུར། གློག་
 གྱུར། ཤིན་ཏུ་གློག་གྱུར་གསུམ། འཇལ་བྱེད་མདོན་སུམ། རྗེས་དབྱེད་ །དབྱེད་
 གསུམ་དག་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཞིང་། དེའང་གཞལ་
 བྱ་མདོན་གྱུར་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གཞན་རིག་མདོན་སུམ་
 གྱིས་ཕྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་རྣམ་པ་གཟུགས་སྒྲུབ་ཏེ་རོ་རིག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་
 ལུ་དང་། རང་རིག་ཆད་མས་ཕྱོང་ཞིང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་རྣམ་
 པ་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་ཕྱོང་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་གི་སྒྲེ་མཆེད་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོང་རིག་གི་ཆའོ། །འཕགས་
 པ་ལ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དུག་སོགས་བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས། སངས་རྒྱས་
 ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའང་མདོན་གྱུར་ཡིན་པར་དངོས་སྒྲུ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་
 གྲགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་གསུངས། གཞལ་
 བྱ་འདིའི་འཇལ་བྱེད་མདོན་སུམ་ནི་མདོན་སུམ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་མོ། །གློག་གྱུར་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་རྣམས་དང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་དང་། འགྱུར་བའི་སྒྲུག་བསྡུ་དང་། བདག་གི་
 བས་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་པོ་རྣམས་དང་། དེས་མཆོན་

པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་དང་། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་ལྟུང་པ་དང་། སེམས་གྱི་སྒྲིབ་པ་གི་ཀླན་བྱང་གི་ས་པོན་དང་སྤངས་གཉེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལང་གཞལ་བྱ་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་ཁུངས་རྣམ་དག་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་འདིའི་འཇལ་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དང་། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ནི། དགོ་སྤྲིག་སོགས་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀས་མི་འགྲུབ་པར་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་གཞལ་བྱ་སྟེ། ལུང་ཡང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པ་ནི་ལོག་ཕྱོགས་སྟོན་པའང་ཡོད་པས་ངེས་པའི་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའམ། ཡིད་ཆེས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ཆོག་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་སོགས་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཆོག་རྣམས་ཏེ། རིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྙམ་ཆོགས་པ་ནི་རྩ་བ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པ་ཁོ་ནའོ། །དབྱེད་པ་གསུམ་ནི་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས། ལྟོག་གྱུར་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་རྗེས་དཔག་གིས། ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་རང་ཆོག་སྤྲི་བྱི་འགལ་བས་མི་གཞོད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པོ་ཚུལ་ལྡར་བསྐྱབ་པ་ནི། **ཆོས་ཅན་དབྱེ་གཞི་ཆོས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། །ངེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ངེས་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་དང་། །ལྟ་བ་དབྱུ་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལྡ་པོ། །རིག་པའི་དབང་ལྷན་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །ཐ་སྙད་གྱིས་གཞལ་དོན་དམ་ཆད་མར་སྐྱབ། །ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་གཞི་གྲུབ་ཡོད། །ཆོས་དང་གཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡུལ་རྣམས་ནི། །བྱུང་མཉམ་**

དབྱེ་གཞི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྷན་གྱི་ཤེས་བྱ་ནི་དབྱེ་
 གཞི། དབྱེ་ན་དངོས་པོ་རྟག་པ་གཉིས། །དགག་སྐྱབ་མཚན་མཚན་མཚན་གཞི་
 གསུམ། །བྱས་དང་མ་བྱས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས། །འདུས་བྱས་མ་བྱས་དངོས་དངོས་མེད། །
 འཛིག་དང་མི་འཛིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་
 ཆེར་དབྱེ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྩིས་ལྟོག་འགལ་འབྲེལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག །མཚན་མཚན་
 རྒྱ་འབྲས་ཡོད་མེད་རྟོགས། །ཡིན་མིན་ལོག་དང་རྩིས་འགྲོ་ལྟོག །དགག་གཞི་བཙི་
 རྩལ་སྤྱི་བཙན། །སྒྲོར་འབེབས་དང་ནི་བཙན་གསུམ་ཡོད། །ཅེས་ནང་གསེས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག །ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཚོས་
 ཅན་དང་། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་དང་། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ནི་གཏན་ཚིགས་
 གསུམ། །ཐལ་ངག་དགོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ངེས་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་བྱབ་
 ལན་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་བསྐྱས་པའི་རིགས་པ་ལ། །དབྱེད་ན་ཐོག་མཐའ་མི་
 རྟེན་ཅིང་། །དབྱས་སུ་འང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁས་བླངས་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 པར་འགྱུར། །ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་དབྱས་མི་དམིགས། །ཁས་བླངས་མེད་ཅིང་གྲུབ་
 མཐའ་མེད། །དེ་ཆེ་དབྱ་མ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོད་འབྲས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ལྟ་བ་དབྱ་མར་འཇུག་པ་སྟེ་
 གར་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་ཆེན་རིག་པའི་
 དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྐྱས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞུང་ཉིད་ཏུ་
 ལྟ་བ་ལས་འདིར་བསྐྱེ་མི་རུས་ཤིང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞལ་ནས་དོན་དམ་
 ཆོད་མར་སྐྱབ་པའི་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མཐུན་ནོ། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འདི་ཉིད་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་
 ཡིན་པས་བསྐྱས་ཆོད་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞར་བྱུང་ཏུ་སྒྲོས་ན། དེའང་

དང་པོ་རྟགས་གསལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། སྒྲ་ཁྲོལ་ལ་ཕྱི་ཁྲོལ་གྱིས་ལན་བརྗོད་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དཔེར་ན། ལུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་ནམ། རྩོད་གཞི་ལུམ་པ་དེ་ཉིད། མི་རྟག་
 པ་བསྐྱབ་བྱུངས་གསལ་བ། བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དམ་རྟགས་སམ་གཏན་ཆེགས་སུ་ངོས་
 འཛིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་ཁྲོལ་ལ་ཕྱི་ཁྲོལ་གྱིས་རྩོད་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་བྱང་
 ཟད་ཕྱི་ནས་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་ཆད་མ་དང་། ཆད་
 མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི། དཔེར་
 བ། ལུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་
 ཁྲོལ་བ་ལ། རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལུམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་
 ཚུལ་ངེས་པ། རྟགས་བྱས་པ་དེ། སྐྱབ་ཆོས་སམ་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་
 མ་ཡིན་པས་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ངེས་པ། རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་
 མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་ལྟོག་ཚུལ་ངེས་པ་བཅས་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཆད་མས་ངེས་
 བ། ལན་འདེབས་པ་པོས་ལན་འདེབས་དགོས། གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ། མ་གྲུབ་
 པ་དང་། འགལ་བ། མ་ངེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་
 པ་མ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ། མ་བྱས་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལུམ་པ་
 ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀར་
 ཆོས་ཅན་ལུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལུང་པ་མང་པོ་འདི་ག་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མ་བྱའི་སྐྱ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། བ་ཀའི་གཞི་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་རྒྱངས་པ་གང་
 རུང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མོ་

གཤམ་གྱི་བྱ་ཚུལ་ཅན། མི་བཟང་བ་ཐལ། མི་རིགས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།
 ཚུལ་ཅན་མེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ལན་འདེབས་པ་པོས་རྟགས་མ་གྲུབ་
 ཅིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྐྱབ་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་
 ཚུལ་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། རྟགས་
 བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ཚུལ་ཅན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། གསལ་བ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བས་ལན་
 འདེབས་པ་པོས་བྱབ་པ་འགལ་ཞེས་སྒྲའོ། །གསུམ་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་
 མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ངེས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དཔེར་ན། བདྲ་རྒྱ་གའི་ཁ་དོག་ཚུལ་ཅན། དམར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་
 དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་རྟགས་དེ་ཉིད། མཐུན་ཕྱོགས་བདྲ་རྒྱ་གི་དམར་
 པོ་དང་། དེ་ལས་མི་མཐུན་པ་འཇུག་ཕྱོགས་ཚུལ་དྲུང་དཀར་པོ་སོགས་གཞན་
 ལ་འང་འཇུག་པས་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། རྟགས་དེ་ཅོད་གཞི་
 ཚུལ་ཅན་ལ་མི་འཇུག་ན་རྟགས་མ་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱའི་གསལ་བ་དང་འགལ་ན་བྱབ་
 པ་འགལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་གསལ་བ་ངེས་ན་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། རྟགས་དེ་
 ཚུལ་ཅན་ལ་མི་འཇུག་ཅུམ་ན་གསལ་བ་དང་འགལ་བ་མ་ངེས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ལན་འདེབས། མ་གྲུབ་དང་འགལ་མ་ངེས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་
 འདོད་ལན་འདེབས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་བརྩེ་བའི་སྐབས་སུ་རྟགས་དེ་
 ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་རྗེས་བྱབ། རྟགས་དེ་མིན་ན་གསལ་བ་དེ་མིན་
 པས་བྱབ་པ་འགལ་བྱབ། གསལ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མཐུན་
 བྱབ། གསལ་བ་མིན་ན་རྟགས་དེ་ཉིད་མིན་པས་བྱབ་པ་ལྟོག་བྱབ། མདོར་ན་རྗེས་འགལ་
 གཉིས་དང་དེའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅས་བཞི་པོ་དེ་ནི། རྟགས་ནས་གསལ་ལ་སྒྲོང་། བྱར་

ཕྱོག་གཉིས་དང་དེའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅས་བཞི་པོ་དེ་ནི་གསལ་ནས་རྟགས་ལ་སྒྲོང་བ་
སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིར་ཚུད་པའི་རྒྱ་ནི། སྒྲིས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། སྒྲ་
ཆད་ལ་སྒོ་སྒྲོངས་པ། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྒོ་སྒྲོངས་པའོ། །ཚུད་པ་མཛེས་
པའི་རྒྱ་ནི། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བ། རག་སྟན་ཅིང་འཇམ་པ། ས་རོལ་དམའ་
འབེབས་པའི་ཆོག་མདའ་མི་འཕེན་པ། ལུང་དང་རིག་པ་གསལ་ལ་རྩོ་བ། སྒྲིད་ལུག་
པ་དང་རྒྱལ་མེད་པ། རིགས་ལམ་འདོར་བའི་གཡོ་སྒྲུ་དང་ཆགས་སྒྲུ་མེད་པ། རང་
གཞན་གྱི་དོན་དང་བསྟན་པ་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །ཚུད་པའི་དཔེ་ནི།
རང་གཞན་གྱི་གཏི་མུག་གཅོད་པ་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ། སུན་འབྱིན་པའི་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་
བ་ལྟན་པོ་ལྟ་བུ། ཆོག་དོན་ལ་མ་སྒྲོངས་པ་བྲུབ་པའི་དབང་པོའི་གྲས་ལྟ་བུ་དགོས་
སོ། །ཚུད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚུད་པའི་རྒྱ། རྒྱ། བསམ་པ། སྒྲིར་བ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་འཕེལ་བས་རང་རྒྱུད་ཆོམས་པ། སྟན་པའི་གྲགས་
པས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྲུབ། བསྟན་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཅོ་རིག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དགོས་འབྲེལ་མཆོམས་སྒྲིར་དང་བཅས་པས་མདོར་བསྟན། སྒོ་གསུམ་གྱི་བཅོ་
རིག་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དོན་གཉིས་རྗེས་འཛིན་བཅོ་རིག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། སྒྲོམ་གསུམ་**
བཅོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཀྱང་འདྲ། །འདོད་སྒྲིད་དོན་དུ་གཉིས་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བཅོ་རིག་
པ་ཡིན་ལ། དེའང་འདྲེལ་བ་ལུང་ལས། ཀྱན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། མལ་
སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། སྒོ་བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། ཡུལ་རན་ཆོ་ན་སྒྲིན་པ་
ནི། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། ཞེས་པའི་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་། །

བཞི་ཡིས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱེད། །ཅིས་སྡོན་མེད་པའི་གནས་སུ་རིང་བསྐལ་
 སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་མཚོན་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལོངས་སྦྱོང་
 དང་བཅས་བསྐྱུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་བྱེད་བ་བསྐྱུམ་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་
 བྱམས་སོགས་ཚོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་བཞི་པོ་གནས་སྐབས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་
 སྦྱེད་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཉི་བར་མའོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་ལམ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་
 འགྲུབ་པ་དང་། བཟོ་རིག་ལ་མི་གྲུས་པ་གཅེར་བྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པས་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེའི་ལུགས་སྒོལ་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བཟོ་ལ་བཟོ་རིག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱང་འདུ་བས་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་སོ། །དེའང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་
 སྡོན་དུ་འགྲོ་ཡང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ལུས་བཟོ་
 རྟེ། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དག་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པས་དག་བཟོ་རྟེ། གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་དག་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱིས་
 འགྲུབ་པས་ཡིད་བཟོ་རྟེ། བསམ་བྱུང་གི་རིག་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་བཟོ། དག་བཟོ། ཡིད་ཀྱི་བཟོ་གནས་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོག་དང་། ཨལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ལུས་བཟོ་མཚོག་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཏེ།** །ལུས་བཟོ་ལ་གཙོ་
 ཨལ་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚོག་གམ་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱ་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་བརྟན་གྲིས་འབྱར།
 གསུང་རྟེན་འཕགས་བོད་ཡིག་རིགས། ཐུགས་རྟེན་མཚོན་རྟེན་དང་ཐུག་མཚན་གྱི་

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པས་རིམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་རྟེན། གསུང་རྟེན། ཐུགས་རྟེན་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ལའང་གསུམ། བཟོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བས་སོགས་བཤད་པ།
 བརྟེན་པ་ལྟའི་ཆ་ཚད། རྟེན་གཞལ་ཡས་འཕྲོས་དོན་ཅམ་སྟོས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། **ལྷ་བཟོ་མཁས་དང་གཙང་སྤྱོད་གནས་ལྟན། །གསང་སྤྱགས་**
ནང་པར་དབང་ཐོབ་དམ་ཆེག་ཅན། །རྒྱ་དང་ལག་ཆར་བཅས་པ་ཀྱི་ཁྱིས་བསྐྱབ། །
 གང་གིས་རྟེན་སྤྱོད་པ་པོ་བཟོ་བོ་ལ་སྟོན་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་སྟོན་ནི་
 དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོར། ཡོན་ཏན་མི་མཁས་ང་རྒྱལ་ཆེ། །འགྲོགས་པ་མི་བདེ་བཀྱར་
 སྟེ་འདོད། །འབྲལ་དུ་ཆེག་རྩལ་ལུག་འདོད་ཆེ། །ཡོན་རྒྱགས་སྤྱོད་ཐང་ཆད་མེད་
 འབེབས། །དེས་ཀྱང་མི་ཆེས་རྒྱ་ཆ་རྒྱ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་བཟོ་འཕྲོ་འཛིག །འགྲོ་
 སྤྱགས་བྱེད་ཅིང་ཆར་ནག་འཛོལ། །དགེ་ལས་སྤྱིག་པར་སྦྱར་མཁན་ཡིན། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། སྤྱུ་ཁྱི་ལས། དུལ་ཞིང་དད་ལྟན་ལང་ཆོར་
 བབ། །དབང་པོ་རྣམ་གསལ་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཁྱོ་མེད་སྟོག་འབྱས་མི་བྱེད་ཅིང་། །
 ཤིན་ཏུ་མཁས་ལ་སྟོན་བ་ཆེ། །བཟོད་ལྟན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། དཔལ་
 འབྱོར་རྒྱ་མཚོར། །འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་བཀྱར་སྟེ་སྤྱ། །མཁས་ཤིང་ཁེངས་མེད་ཁ་ལ་
 ཉན། །ལྷ་ལ་གུས་ཤིང་སྟོན་ལེགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་བཟོའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པས་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཆགས་བྲལ་
 གྱི་རྒྱ་དང་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལ་བྱས་དང་གཙང་སྤྱོད་ལ་གནས་ཤིང་བསྟན་གནས་གྱི་
 རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ། གསང་སྤྱགས་ནང་གི་ལྷ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེག་
 དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པས་སྟོ་བོ་ལལ་གྱིས་མི་མཐོང་བར་མཚམས་བཅད་དེ་མཚོད་
 གཏོར་དམ་རྩལ་ཡང་ཡང་འབྲལ་དགོས་ལ། བཟོ་བོ་ཀྱན་རྣམ་སྤྱང་ངམ་བགེགས་

མཐར་བྱེད་དང་། སྐྱེ་བྱུང་དང་ལག་ཆ་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་འང་གསུངས་ཤིང་། ཐིག་
ཚོན་ནམས་ནི་དཀྱིལ་ཚོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཡིག་མཁན་འོད་
དཔག་མེད། སྐྱེ་བྱུང་དང་སྤྲུག་ཚའང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་ཤེས་བ་སོགས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་དག་གྱང་ཐོག་མར་དབུ་འཇུགས་པའི་སྐབས་སུ་དེས་པར་ལག་
ཏུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། །ཞར་བྱུང་སྐྱེ་གཟུགས་བཞེངས་པའི་བདག་སྐྱེན་སྐྱིན་བདག་
ལའང་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོར། སྤྲིག་ལ་མི་འཛེམ་དད་འདུན་ཅུང་། །ཕན་
ཡོན་མི་མཐོང་ཡིད་མི་ཆེས། །སྐྱབ་སློ་མེད་པའམ་ཡོད་ན་ཡང་། །ཆོ་འདིའི་ལོ་འདོད་
གྲགས་འདོད་མྱིར། །སྐྱོན་དང་མི་འཚམས་སློ་རྒྱ་བསྐྱེད། །ངང་བྱང་སློ་དོག་བཟོད་
བསྐྱེད་ཅུང་། །ལྟ་དང་བཟོ་བོ་སློད་བྱེད་ཅིང་། །འགྱོད་པ་སྐྱེས་ནས་འབྲོ་འཛིག་པའོ། །
ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་དང་ནམ་ཡང་མི་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། །ཏེ་གཅིག་སེམས་པའི་བསམ་
གཏན་ཅན། །བརྟན་ཞིང་སློལ་བའི་བརྟོན་འགྲུས་ཅན། །དཀར་སྐྱེད་མི་སྐྱོ་བཟོད་
བསྐྱེད་ཅན། །ངང་རིང་ཚིག་འཇམ་ཚུལ་བྲིམས་ཅན། །གཡོ་མེད་གཏོང་མོད་སྐྱིན་པར་
ལྟན། །ལྟ་དང་བཟོ་བོར་དད་གུས་ལྟན། །རིམ་གྱིས་དགའ་སློ་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་
དང་། མི་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གྲིས་སྐྱེ་ཚད་དང་ལྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཐིན་པ་དང་།
འདྲི་མཁན་ལ་ཁོ་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་པ་བ་བཞིན་སྐྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ། བཟོ་བོ་མ་མཉེས་པའི་ལྟ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་མི་འཇུག་སྟེ།
རབ་གནས་ཀྱི་ཐོག་མར་བཟོ་བོ་མཉེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་
ནས་བཟོ་བོ་མཁུ་བ་བགྱིད་པ་སྐྱིན་བདག་གི་དམ་ཚིག་གཙོ་བོར་གསུངས་ལ། བཟོ་
བོ་སྐྱོན་སྐྱུང་བ་ནི་ལྟ་ལ་སྐྱོན་སྐྱུང་བ་ཡིན་མྱིར་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་

བཟོ་ལ་དད་པ་དང་བཀྱར་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེར་སངས་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་ན་ལང་བཟོ་བོ་དང་བདག་པོས་ཡུལ་དུས་དང་འཆོམས་པའི་
རིན་ཐང་གང་བཅད་པའི་དཔལ་བོའི་རིན་གཞལ་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་གྱི། བལ་བོད་
ཀྱིས་ཉོ་ཆོང་གཏམ་པ་ལྟ་བུས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
བའང་ཞར་བྱུང་དུ་འཕྲོས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཞེན་པ་ལྟའི་ཆ་ཆོད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དམ་ཆེག་བྲིས་སྒྲ། ཆ་ཆོད་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞུང་མཐུན་དམ་ཆེག་བྲིས་སྒྲ་མཆོག་ཡིན་ཏེ།** རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་
གཞུང་དང་མཐུན་པའི་དམ་ཆེག་གི་བྲིས་སྒྲ་ནི་སྒྲ་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
རྒྱར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་དགུས་རྩོར་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟན་པ་བྲི་མ་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། འདིར་
ནི་བྲི་མ་ཁན་དམ་ཆེག་ཅན། སྒྲུབ་པོའང་དམ་ཆེག་ཅན་གྱིས་ནི། བྲིས་སྒྲ་འཛིགས་
པ་བྲི་བ་ཉིད། སྐྱེས་པའི་ཐོད་གནས་ཁ་དོག་ལ། །རོ་ཡི་སྒྲ་ཡི་པར་ཉིད་གྱིས། བྲིས་
སྒྲ་བྲམ་བྲི་བ་ཉིད། གང་གང་སྒྱུད་པ་འཁེལ་བ་དང་། གང་གང་རས་ཡུག་འཐག་པ་
དང་། དེ་ཡང་དམ་ཆེག་ཅན་ངེས་པས། དམ་ཆེག་བྲིན་རྒྱུ་ལ་འབྱོར་པས། ཁྲོ་
བ་ཁྲོ་བའི་མར་ངོ་ཡི། བརྟུ་བཞི་པ་ལ་བྲི་མ་དབེན་པར། བྲིད་ན་མ་རུངས་སེམས་
ཀྱིས་ནི། ཆང་གི་བརྟུང་བ་རྟུང་བཅད་ལས། ལུས་ལ་ནི་རྩྭ་བསམས་ནས། དེ་
བཞིན་གཅེར་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། འབགས་པ་དང་ནི་མ་དག་པས། དེ་ལ་དམ་ཆེག་
རབ་ཏུ་བཟུང་། བཞིན་བཟང་སྟོང་རྩེ་ལྟན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་ལང་ཆོ་སྐལ་བཟང་
མ། མེ་ཉོག་འབྲས་ཤིང་སྒྲུབ་པོ་དགའ། །རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཡོན་དུ་བཞག །ཅེས་
སོགས་བྲམ་མེད་ནས་བཤད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་རས་བྲིས་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོ་
ག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡན་ཡོན་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་

པར་བྱ་སྟེ། རྫོམ་འབྱུང་ལས། སྒྲགས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་བས། །གཟུགས་བརྟན་
ལ་སོགས་བྱ་བ་སྟེ། །བྲིས་སྐྱ་བསྐྱབ་ན་མུར་བར་ནི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིར་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དེ་
ལས་འཕྲོས་པའི་ཉི་བར་མཁོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆ་ཚད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རང་སོར་ནི། །བརྒྱ་དང་ཉིར་ལྷ་སྟོམ་**
འབྱུང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། །གདན་བཞི་དེ་མཚུངས་དམར་ནག་ཞལ་ཚད་བརྒྱད། །མདོ་དང་
རྒྱ་གཞུང་དེ་མཐུན་དེ་རྩིས་འབྲང་། །སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་ནི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་ལས་
ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། རྒྱལ་བའི་
བདག་པོའི་གཙུག་ཏྲར་ནས་ནི་མཛོད་སྤྱིའི་དབུས་སུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཉི་མའི་སོར་
དུ་འགྱུར། །དེ་ནས་མགྱིན་པའི་ཆུ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་སྦྱིང་ག་དང་ནི་དེ་ནས་ལྷེ་གསང་ཆུ་
སྐྱེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དང་རྩེ་དང་བརྒྱ་དང་དབྱི་ཡང་མ་ཅུ་དེ་ཉིད་དེ་
ཉིད་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། །བྲང་བྱེད་བྱེད་བཅས་ཉི་མས་རང་དབྱང་དབྱང་ལག་
རྣམས་ནི་མཁའ་མིག་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་ཚད་ཀྱིས་སོ། །ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ལྷག་
གང་ཞིག་དུས་དང་དགྲུ་ཡི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་འཛིག་ཏེན་ཚད། །རིག་བྱེད་བྱེད་དང་
བཅས་པའི་གཞི་དང་ཆུ་གཏེར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་ཀྱིས། །
གཙུག་གཏོར་མགོ་པོ་འོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་དཔལ་ལྷན་དབྱལ་པ་
དག་དང་ཤངས་དང་ནི། །ཤངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཀོས་སྒྲོའི་མཐའ་དང་དེ་ནས་མགྱིན་པ་དག་
སྟེ་མགྱིན་པའི་ཙ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་དབུས། །དེ་ནས་སྦྱིང་ག་ལྷེ་བ་གསང་བར་མའི་བདག་
པོ་བྱེད་བཅས་ཉི་མ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པར་འགྱུར། །ཅེས་རང་སོར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པའོ་
ན་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དགོས་པ་ལྟར་

རྒྱལ་པར་འབྱུང་ངོ་། །བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུ་སྒོམ་འབྱུང་ལེའུ་སྐུམ་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་ཡི་
 རི་མོ་གཟུགས་དག་གི། །ཁྱོན་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཆངས་པའི་རི་མོའི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒར། །ཆ་ལྡ་དག་ནི་གདན་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་ནི་དུམ་བུ་གསུམ་ཅན་གྱི། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་པ་ལས་དབྱེ་བའི། ཐལ་མོ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་
 པ། དགྲུ་པ་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གདན་བཞའི་བཤད་རྒྱུ་མརྒྱ་ཨོ་ས་
 ལས་གསུངས་པའང་འགྱུར་བྱུང་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་འདི་དང་འབྲེལ། ཞལ་ཆད་
 དགྲུ་པ་གསལ་བོར་མ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྩ་རྒྱུ་ཉམས་སྒོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་
 པར་ཀྱོག་བཤད་མཛད་པ་ནི། དུས་དེ་ཙམ་ན་མ་གཏུ་དང་། བལ་བོའི་ཡུལ་གྱི་རི་མོ་
 མཁན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྒོམ་
 འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །གཤེན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་རྒྱུ་ལས་
 གྲུང་ཞལ་ཆད་བརྒྱུད་པ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཤུ་རིའི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོར་
 གྲགས་པ། བལ་བོའི་དཔེ་ལས་བརྒྱུར་ངེས་པ་བྱིས་འགྱུར་བ་འདི་ལས་གྲུང་། པལ་ཆེར་
 དུས་འཁོར་གྱི་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། གྱི་ཡ་ས་སྐུ་རྩལ་ཡང་འདོད་འདིའི་ལུང་
 ཅི་རིགས་པར་བྱངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོན་རབས་སུ་དར་བའི་རྒྱ་གཞུང་དུ་གྲགས་
 པ་ཁ་ཅིག་གྲུང་དེ་དག་དང་མཐུན་ཞིང་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་ཡང་ཤུ་མོ་ཡོད་པ་ནི་སྒར་
 སློས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་མཛོན་ལ། དེ་དག་ཁ་ཅིག་ལ་བྱིས་ཀྱི་མཁས་
 པ་རྣམས་དགག་གཞག་མཛད་པ་ལ་ནི་སྒྲིང་བོ་གང་ཡང་མེད་དེ། བཟོ་ཡི་གནས་དང་
 སྒྲན་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་། །སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟེ། །འདི་དག་རྟོག་གའི་
 རིགས་པས་བརྟག་བྱས་མིན། །བདག་ཉིད་སློག་དང་རྒྱལ་སྤང་བར་རིགས། །ཞེས་
 རོན་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །འཇལ་བྱེད་རང་སོར་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་
 མམ། །བཅུ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱབས་སྐྱར་ཆད་ལྷ་ཡི། །དང་བོ་གཉིས་པ་དུས་འཁོར་

ལྷོ་མ་འབྱུང་ལྟར། །གསུམ་པ་བཞི་པ་ཐལ་མོ་དགྲ་བརྒྱད་དེ། །མདོ་རྒྱུད་དངོས་བསྟན་
 ཡིན་གྱི་བསྐྱེམས་ཏེ་འབད། །དེ་དག་ལ་འཇལ་བྱེད་གྱི་བདུ་ཁྱད་ཀྱང་། སྐྱུ་གཟུགས་
 དེ་ཉིད་གྱི་རང་སྤོང་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་མཐ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལ་ཞལ་ཚད་གཅིག་ཟེར།
 ཞལ་ཚད་དེ་ལ་མཐོ། ཐལ་མོ། མཐིལ། ཆ་ཆེན་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ། ཞལ་
 ཚད་ཆེ་ཆུང་དེ་དག་རྒྱུད་གྱི་ལུགས་གཉིས་སྐབས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་སྤོང་
 གཅིག་ལ་ཆ་ཆུང་། དེའི་བཞི་ཆ་ལ་རྒྱུད་པ། བརྒྱད་ཆ་ལ་ནས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་
 གཞལ་བའི་ཆ་ཚད་རྩ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་བརྒྱད་དང་ཉེར་ལྟ་པ། གཉིས་པ་
 བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་དུས་ལའོར་དང་སྟོམ་འབྱུང་གི་ལུགས་ལྟར་དང་། གསུམ་པ་
 དང་བཞི་པ་ནི་ཐལ་མོ་དགྲ་བ་དང་བརྒྱད་པ་སྟེ། ལྷོ་མ་ཚད་བཞི་པོ་འདི་དག་མདོ་
 རྒྱུད་གྱི་དངོས་བསྟན། མཁས་པའི་རིག་བཟོས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྟོ་ལྟ་རྣམས་
 བསྐྱེམས་ཏེ་འབད་པར་བྱའོ། །**གཤེགས་སེམས་ཁྱོད་དང་ཆགས་བྲལ་གང་འོས་སྦྱར། །**
བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་རྣམས་ལའོ། །ཐལ་མོ་དུག་པ་ཕྱིས་བྱུང་བོད་གྱི་ལུགས། །ཆ་
 ཚད་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ། དཀྱིལ་
 ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོ། །མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་
 གང་ལ་གང་འོས་རིགས་པས་དབྱུད་དེ་སྦྱར་ཞིང་། ཆ་ཚད་བཞི་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་
 སྟེ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་བྱུག་རྟོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཆ་ཚད་ལྟ་
 པ་ཐལ་མོ་དུག་པའི་ཚད་གྱིས་ནག་པོ་ཆེན་པོས་མཚོན་པོ་ཉ་སྟེན་པོའི་གཟུགས་ཅན་
 སོགས་འདི་བར་བཤད་པ་དང་། མ་རྒྱ་ལ་ཞལ་ཚད་གསུམ་པར་བཤད་པ་སོགས་
 བྱི་ཕྱིས་བྱུང་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན་ལ། རྩ་རྒྱུ་ཏ་དང་བལ་
 པོའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཚོགས་གྱི་བདག་པོ་སོགས་ཞལ་ཚད་ལྟ་པར་བཤད་
 པའང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་ལག་ལེན་ནི་འདིར་གྱིར་མ་ལྟངས་པས་རྟོགས་པར་འདོད་

ན་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རབ་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་བསྟན་པ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་གནས་ཉིད་རྒྱ་གཞུང་ཕལ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་འཕགས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆ་ཚད་བཞི་པོ་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཕྱོགས་མཚུངས་ཤིང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ཕྱོགས་མཚུངས་ལ། །རྒྱལ་བའི་རིགས་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་པས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་ཕྱིར། །ཆ་ཚད་གསུམ་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ཀུན་ལ་གང་འོས་སྦྱོར། །ཅི་སྟེ་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་ལ་དགའ་ནའང་། །ཕྱ་སྟོམ་བྱང་པར་ཞི་བྱོལ་རིགས་པས། །བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་དང་། །བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སྦྱར། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་སྐྱུ་ཡི་བྱང་པར་འགའ། །ཐལ་མོ་བརྒྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། །སྦྱོན་མ་སྟོལ་མ་ལ་སོགས་ཞི་བ་མཚུངས། །རྩོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཉེ་རུ་ཀར་མཚུངས་ཤིང་། །གཙུག་ཏྲར་མེད་ཀྱང་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དེ། །དེ་ཡི་ཆ་བརྟུ་སྦྱར་བས་མི་རུང་མེད། །གཙུག་ཏྲར་བྲལ་ཞིང་ལྷ་མ་རྩ་ག་དང་། །སྟེང་ཕྱ་སྟོང་ལྷུ་བརྒྱ་དང་རོ་སྟེང་རྒྱས། །དབལ་བའི་ཟུར་ལྷུ་མིག་རྒྱས་ཟུར་མིག་སོགས། །མོ་གཟུགས་ཡིན་ཕྱིར་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་དགོས། །ཡབ་རྣམས་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། །ལྷ་ག་མ་ཆ་ཚད་རགས་པ་མཚུངས་པར་བྱ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་མཚུངས། །མཐོ་དགུ་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཕལ་པ་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་འཛིག་ཉེན་ཞི་བའི་ལྷ། །རོལ་པའི་བྱོ་བོ་ཉེ་རུ་ཀ་ལས་གཞན། །དེ་རྣམས་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོར་བཅས། །དེ་དག་ཚད་དེས་ལེགས་པར་བྲིས་གྱུར་ན། །རྣམ་གྲངས་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་མིའི་ཆ་ཚད་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་འོས་ཀྱང་ལྷའི་ཆ་ཚད་གལ་དུ་བསྟུ་བར་མ་མཛད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གཙུག་ཏྲར་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པས་ཐལ་མོ་དགུ་པར་བཞེད་པ་དང་། །སོ་སོའི་

འདྲ་འབག་རྣམས་ནི་ཆ་ཚད་དང་། །མཐུན་པར་མི་དགོས་རང་རང་དབྱིབས་བཞེན་
བྱ། །བཟོ་ཉེས་འགོག་སྤྱིར་ཆ་ཚད་མཛད་པ་སྟེ། །སྦྱིས་བྱ་དམ་པས་མཛད་ཅིང་བཟོ་
གནད་ཀྱི། །འཕྲུལ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་ན་ངེས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །**ལྟ་**
རིགས་ཆགས་བྲལ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་། །ཞི་བ་རྒྱན་མེད་དྲང་སྤྱོད་རིགས་ངན་
ཚུལ། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པའི་ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ། །སེམས་དཔའ་མཚོག་པལ་ཕྱག་
བརྟན་པོ་ཉར་བསྟ། །ཆ་ཚད་བགོ་ཡུལ་ལྟ་འི་རྣམ་པ་མང་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟ་
བའི་ཐ་སྟད་སྦྱོར་ན། །རབ་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱ་དང་། །ཞི་བ་རྒྱན་
ཅན་ལ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་ཆ་བྱད་དང་། །ཞི་བ་རྒྱན་མེད་ལ་དྲང་སྤྱོད་གི་ཆ་བྱད་
དང་རིགས་ངན་གྱི་ཆ་བྱད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། །བདེ་དབྱིས་དུས་འཁོར་སོགས་ཉེ་རུ་
ཀ་སངས་རྒྱས་ཁྱོ་བོ་དང་། །ཐལ་མོ་དགུ་པའི་ཁྱོ་བོ་ལ་རྒྱལ་པའི་ཁྱོ་བོ་པལ་པའམ་
སེམས་དཔའི་ཁྱོ་བོ། །དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་རྟ་མགིན་ལ་སོགས་པ་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་
པོ་དང་། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་
ཉེ་བའི་གྲས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་སེམས་དཔའ་མཚོག་དང་། །དེ་དག་གི་སྒྲོས་ཀྱི་འཁོར་ཞི་བ་
ཕོ་མོ་ལ་བྱང་སེམས་པལ་པ་དང་། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། །ལྟ་མོ་རེ་མ་ཉི་ལ་སོགས་པ་
ཕོ་ཉ་ཕྱག་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་བསྟ་ཞིང་། །དྲང་སྤྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་
གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། །སངས་རྒྱས་ཁྱོ་བོ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། །གཞན་ཁྱོ་བོ་ལ་
གཞོད་སྦྱིན་ཁྱོས་པ་དང་། །སྦྱིན་པོ་ཁྱོས་པ་དང་། །གཤིན་རྗེ་ཁྱོས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་བྱས་ནས་ཉམས་ཐ་དད་པར་དགོས་པར་བོད་རྣམས་འདོད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། **འོན་ཀྱང་དེང་སང་ཆ་ཚད་བཅུ་གཅིག་**
ཏུ། །གྲགས་ཆེ་ཀུན་གྱང་ཆངས་ཐིག་སྒྲོན་སོང་ནས། །ཆགས་བྲལ་འོངས་སྒྲི་སོང་

མོ་བརྒྱུ་ཉེར་ལྔ། །བྱང་སེམས་བརྒྱུད་དང་ཉི་ཤུ་དང་སྔོང་ཁྲོས། །ཐལ་མོ་བཙུག་ཉིས་
 ཡུམ་རྣམས་ཐལ་མོ་དགུ། །གཤེན་རྩེ་གཞོན་སྦྱོན་བརྒྱུད་དང་སྦྱོན་པོ་ཁྲོས། །དུག་ལྔ་
 གསུམ་ཡོད་ཉན་རང་མི་དང་མཚུངས། །ཆོངས་སོགས་ཆ་ཆེན་དགུ་ཡིན་གླིང་བཞིའི་
 མི། །སྤིང་དུ་མཐོ་བདུན་ཞེང་ལ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར། །དེ་དག་ལས་རྒྱུད་འགག་པའི་
 རིམ་པར་གསུངས། །དགུས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་ལ་གོང་སྒྲོས་ཁོ་ནས་ཁྱབ་མོད། འོན་
 ཀྱང་དེང་སང་གིས་འབྲུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐར་སྦྱོན་གྱི་ལུགས་སྒོལ་གཉིས་སུ་གྲགས་
 ཆེ་བས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་རྩེ་རིན་ཆེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་ཆ་ཆོད་བཙུག་ཅིག་ཏུ་
 བཤད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐིག་ཆེན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་ཆེ་ལ། དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་
 ཆོངས་ཐིག་སྦྱོན་དུ་སོང་ནས་བཙུག་ཅིག་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཆ་ཆོད་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་རིགས་ལྔ་སོགས་ཡོངས་སྒྲུ་རྣམས་ནི་སོར་མོ་
 བརྒྱུ་ཉེར་ལྔ་པ། གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་བ་རྣམས་སོར་མོ་བརྒྱུད་དང་ཉི་
 ཤུ། བཞི་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་དྲང་སྔོང་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཅན་རྣམས་ཐལ་མོ་
 བཙུག་ཉིས་པ། ལྔ་པ་སྦྱ་ཆོགས་ཡུམ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་མོ་རྣམས་དང་ལྟ་
 མོ་སྒྲོལ་མ་སོགས་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ཡིད་འོང་ཐལ་མོ་དགུ་པ། དུག་པ་གཤེན་རྩེ་
 གཞོན་སོགས་གཤེན་རྩེ་ཁྲོས་པ་དང་། བདུན་པ་ཕྱག་ན་རྩོམ་སོགས་གཞོན་སྦྱོན་ཁྲོས་
 པ་རྣམས་ནི་ཐལ་མོ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་། བརྒྱུད་པ་སྦྱོན་པོ་ལྟར་ཁྲོས་པ་ལ་ལེགས་
 ལྡན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐལ་མོ་དུག་པ་ལུགས་འདི་གཤེན་ནག་གི་འགྲེལ་པ་
 ནས་བཤད་པར་བཞེད། ཆོགས་བདག་སོགས་མིའུ་བྱང་མཐོ་ལྔ་པ། རྩོམ་ཐེང་ཅན་
 ཞལ་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཞལ་ཆོད་གསུམ་པ་སྦྱེ་ནང་གསེས་
 གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དགུ་པ་ཉན་རང་གཉིས་གླིང་འདིའི་མི་དང་མཚུངས་ལ། བཙུ་པ་
 ཆོངས་དང་བརྒྱུ་བྱིན་སོགས་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཆ་ཆེན་དགུ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་

ནང་གསེས་རྣམས་སྒྲིག་སྒྲིག་ཁ་ཕྱིན་མཐོ་བརྒྱད་པའི་ཚད་ཡིན་པ་རྒྱ་རྒྱ་ཏམ་
 བཤད། བཅུ་གཅིག་པ་སྒྲིང་བཞིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི་ཚུ་ཞེང་ཚད་མི་མཉམ་
 པས་སྒྲིང་དུ་མཐོ་བདུན། ཞེང་ལ་མཐོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བར་དུས་འཁོར་དང་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་དཔལ་པོས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཕྱིན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཡང་ཚུ་ཞེང་མཉམ་
 པའང་ཡོད་ལ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲིག་སྒྲིག་ནི་རི་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་
 བྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བཀ་ཏུ་བྱ་བར་སྒྲུང་མོད། འོན་ཀྱང་རང་སེམས་སངས་
 རྒྱས་སྤྱོད་སྒྲོད་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་སྒྲ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱའི་ཚད་བཞིན་བྱ་བ་སྒྲོལ་བ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་དོ་རྩེའི་གསུང་གི་དཔེ་པའོ།
 འབྱར་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཚད་ཀྱང་བྲིས་སྒྲ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་རྒྱབ་མདུན་འཁོར་
 བའི་ཆ་ཚད་ལྟག་པོར་བསྒྲན་དགོས་ཏེ་ཞིབ་པར་རྩེ་བརྒྱད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་
 སྒྲིག་སྒྲིག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྒྲས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ལག་ལེན་སྒྲན་སྒྲ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆ་ཚད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། དེ་
 ལས་བྱུང་པར་མང་པོའི་ཟུང་ཆོས་ཅན་གཡའ་སེལ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པས་འདིར་
 མ་སྒྲོས་ལ། དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་དང་སོར་ཚད་ཀྱི་རིང་མུང་དེའང་ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་
 འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་རིམ་པས་བྱུང་ཞུགས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བདུན།
 ཉམས། རྒྱན། དུག་མཚན། བྲི་རྒྱུ། རྒྱོན་སེལ། ཆོན་མདངས། རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **མཚན་དཔེ་ནི་ཆགས་ཁོ་སྒྲིག་གར་གྱི་ཉམས།** །སྒྲ་གཟུགས་དེ་དག་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྒྲ་དང་སྒྲུལ་སྒྲ་དག་ལ་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་
 བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལས་དངོས་སུ་རི་ལྟར་འདྲིར་རུང་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་ལ་རྫོགས་

པ་དང་། གཤེགས་པ་སོགས་ལ་ཞི་ཞིང་འཇུག་པའི་མདངས་ཅན། ལྷ་མོ་ལལ་ཆེར་
 ཆགས་ཤིང་གཞོན་པའི་ཚུལ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་རམས་ཤིང་མི་སྤྲུག་པ། རོལ་པའི་ཁྲོ་བོ་
 སོགས་ཁྲོ་འཇུག་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཅན། གཞན་ཡང་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་ལྷན་
 པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱན་དང་མདངས་གྱིས་སྒྲིག་པ་དང་། འགྱིང་ལ་རོལ་པས་
 དཔའ་བ་དང་། རྒྱན་ལོག་ཁྲོ་གཉེར་གྱིས་མི་སྤྲུག་པ་དང་། འཇུག་ཞིང་ཉ་ཉའི་སྒྲིམ་
 དགོད་པ་དང་། ཉི་ཉི་དང་རྩྱུ་ལྟ་སྒྲིག་པས་དྲག་བྱུལ་དང་ལྷན་པ་དང་། སོ་ཐམ་
 པ་དང་མགོ་གྲུག་ཅིང་མཚོན་ཆ་བྱུར་གདེངས་གྱིས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། རྒྱན་
 དམར་ཟིམ་ཟིམ་དང་གཞོན་གས་སྙིང་རྩེ་དང་། ཞལ་གདངས་རྒྱན་རྩེབ་པས་རམ་
 པ་དང་། མཉེན་ལྷག་འཇམ་པའི་མིག་སྒྲ་ཅེར་བལྟས་པས་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གར་གྱི་
 ཉམས་དགུ་ལས་བཟོ་བོས་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་བ་རྣམས་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། །གཞན་
 ཡང་། ཞལ་གྱི་དབྱིབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། སྒྲིམ་བུ་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་ཡི། ཁྲིམ་བུའི་སྒྲོང་
 ཉིལ་གྱི་དབྱིབས། ཞེས་དང་།

ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དབྱིབས། ལླུ་མ་བོ་དག་དང་གྲུ་བཞི་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཞལ་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་གཞག་རྒྱན་ནི་
 གཞུ་ཡི་དབྱིབས། མགྲོན་བུའམ་ནི་བདྲ་འདབ་མའི་དབྱིབས། བྲུང་ལ་འདྲ་ཞིམ་
 ཁྲོ་ཡི་རྒྱན། ལྷ་མོ་ཞི་བའི་རྒྱན་ནི་ཉ་ལྟོ་འདྲ། གཤེགས་མའི་མིག་ནི་འོད་མའི་གཞུ་
 འདྲ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་རྒྱན་ལྲུམ་དང་གྲུ་བཞིའོ། ཞེས་རྒྱན་གྱི་དབྱིབས་མི་འདྲ་
 བ་རྣམས་དང་། རྩོ་རྩེ་སྒྲིལ་གྲུང་ཡོངས་སུ་གསལ། ཁྲིན་པ་གཡས་སྟེང་གཡོན་
 པ་བཞག ལུས་མོ་སྤྲད་པ་བདྲའི་སྤྲུབས། འོང་བུ་བསྟོལ་ཉེ་མཐེ་བོང་དག རྩོ་མོ་
 སྤྲད་པ་ལ་ཡང་ཟེར། གཡས་པ་རྩོ་སྒྲིལ་ལྷ་བུ་ལ། གཡོན་པ་གཡས་པའི་བདྲ་འོག་
 བཞག སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་ཞེས་བྱ། གཡོན་པ་བཀའ་པའི་སོར་མོ་རྣམས། །

གཡས་པའི་བརྒྱལ་མ་རེག་ཙམ། གཡས་པ་འགྲིང་སྟབས་བརྒྱུད་པ་ནི། སྦྱིལ་གྲུང་
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། གཡོན་བརྒྱུད་བྱང་བ་གདན་ལ་བཅུགས། ཇེ་ཡི་བརྒྱལ་གཡས་
 མཐིལ་སྦྱར། བཞེངས་པའི་བྱེད་སྦྱིལ་གར་སྟབས་སོ། གཡོན་པའི་བྱིན་པ་བསྐྱམ་པ་
 ལས། གཡས་པ་འགྲིང་བཅས་དོར་སྟབས་ཅན། གཡས་བརྒྱུད་བསྐྱོག་པ་གཡོན་
 བརྒྱུད་དོ། སྤོར་མོ་བདུན་བསྟན་ཏིང་བར་དུ། འབྲུག་སྤོར་གཉིས་བརྒྱ་བྱིན་པ། །
 དྲང་པོར་བསྐྱར་བ་ས་གཤིས་སྟབས། ཇེ་བས་ལུས་སྦྱད་ལུས་མའི་བར། འབྲུ་དོ་རང་
 པའི་གཤོག་པ་ལྟར། འཇགས་སུ་བརྒྱུད་པ་ལྷུ་པོ་ཟེར། སྤོར་མོ་བཅུ་པོ་མདུན་
 དུ་བསྒྲིགས། དྲང་པོར་བཞེངས་པ་མཉམ་པའི་སྟབས། ཀླང་གཉིས་ཁྲི་ལས་ཐུར་དུ་
 བརྒྱུད། སྤོར་མོ་བདུན་བསྟན་བཟང་པོའི་སྟབས། ཀླང་མཐིལ་ཁ་སྦྱར་བའི་
 ལེགས་ཅན། ཅོག་པར་ཀླང་གཉིས་མཐོ་གང་བར། ཀླན་ལ་བཞོད་པ་ཅོག་པའི་
 སྟབས། གཡས་པའི་བྱེད་གྲུང་སྤོར་མོ་རྣམས། གཡོན་པའི་ལོང་ཐུར་གཏད་པ་
 བ། གཡོན་རོལ་ཡིན་ཞིང་གཡས་རོལ་བསྐྱོག་ འདི་ནི་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར། །
 གཡོན་པའི་སྦྱིལ་གྲུང་བྱེད་པ་ལ། ཇེ་དང་ཉེ་བར་གཡས་པ་ཡི། ལུས་མོ་དྲང་པོར་
 བཞག་པ་ནི། དཔལ་པོའི་འདུག་སྟངས་ཞེས་བྱའོ། གཡོན་པ་དེ་བཞིན་བྱས་པའི་
 སྟེང་། ལུས་མོ་གཡས་པ་བསྟལ་བ་ལས། ཀླང་གཡས་གཡོན་པའི་བརྒྱལ་མཐིལ་དུ། །
 བཞག་པ་དཔལ་པོའི་འདུག་སྟངས་སོ། མི་མཉམ་རུས་སྤྱལ་ཐུང་བའི་སྟབས། ཇེ་
 སོགས་འདིར་ནི་མ་སྦྱོས་སོ། ཞེས་ཞབས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་ཁྱད་པར་སོགས་ཤིན་ཏུ་
 མ་པོ་རྣམས་གྲང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆོས་གོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་བརྒྱུད་དར་གོས་གཉིས། འབྲུག་རྒྱ་**
དུར་ཁྲོད་དཔལ་ཆས་བརྒྱུད་དམ་བཅུ། སྦྱུལ་པའི་སྐྱེ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ། ལོངས་སྐྱེ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱུད་དེ།

དབུ་རྒྱ། སྒྲུབ་རྒྱ། མཁུལ་རྒྱ། དབུ་རྒྱ། རོ་གཡ། སེ་མོ་དོ། གཏུ་
 ལ། སྐར་གས་སམ་འོག་པག་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱང་ཟེར། དེ་སྟེང་སྒྲུབ་གོང་
 ལྟུང་ལ། རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱང་གཡེ་ལ་སོགས་ཏེ་བའི་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱང་གས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་
 ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཁུལ་པས། རྒྱ་རྒྱ་མཁུལ་རྒྱ་ལག་གཏུབ་གསུམ། ལྷི་ལྷི་འབྲེ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན། དབུ་རྒྱ་དབུ་རྒྱ་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱང་ཀྱང་ལྟུང་སྟེང་། ཡང་ཡང་འབྲེ་ཞིག་འདོད་པ་
 ཡིན། ཅིས་སྟེང་། དེ་དགོས་གཉིས་ནི་སྟོན་གཡེ་གས་དང་སྟེང་གས་ཡིན་ལ། རྒྱ་
 མ་བཀའ་མར་དར་གྱི་ཆས་གོས་ལྟར་གས་ཏེ། ཟེ་ལྷི་ལྷི། ཅོད་པན། གར་གྱི་ལྷ་
 ལྟུང་། གས་པ་ཁེབས། ཆེ་གྱི་ལྷ་དྲུག་དྲུག་རྣམས་སོ། མ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 རྒྱུད་སྟེང་ལྷ་ཡབ་རྣམས་ལ། རྒྱུ་བོར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་དོ་རྟེན་ལྟེང་པའི་འོག་དང་བཅས་
 པ། རྒྱ་རྒྱ། མཁུལ་རྒྱ། གཏུ་ལ། སྐར་གས། ཆངས་སྟེང་དམ་མཆོད་ལྱིར་བོགས་
 ཏེ་ལྷག་རྒྱུ་ལྟུང་དང་། དེའི་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཆངས་སྟེང་སྟེངས་པའི་ལྷག་རྒྱུ་ལྟུང་རྒྱ་
 དགོས་ཤིང་། འདི་དག་གི་ཆང་དང་དག་པ་རྣམས་འབྱོར་མ་ཀྱུན་སྟེང་གི་རྒྱུ་དང་། དོ་རྟེན་
 མཁུལ་འབྱོར་གས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ཁྱོ་བོ་སྟེང་ལྷ་ལྟུང་གི་ཆས་བརྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་
 བགོ་བའི་གོས་གསུམ་ནི། མི་ལྷགས་གྱི་གཡང་གཞི། སྟེང་ཆེན་གྱི་ཀོ་རྒྱོན། ལྷག་
 ལྷགས་གྱི་ཤམ་ཐབས་རྣམས་སོ། གཏུགས་པའི་རྒྱ་གཉིས་ནི་སྟེང་དང་ཐོད་པ་
 ལྟེ། རྒྱལ་རིགས་དཀར་ཁའི་དབུ་རྒྱ། རྟེན་རིགས་སེར་ཁའི་སྒྲུབ་རྒྱ། ཁྲམ་
 ཟེ་དམར་ཁའི་མཁུལ་རྒྱ། དམར་ཁའི་རིགས་ནག་ཁམས་སྐར་གས། གཏུ་ལ་རིགས་
 ལྟུང་ཁམས་ལྷག་གཏུབ་ཁམས་གཏུབ་ལྟུང་པ་དང་། ཐོད་པ་སྐམ་པོས་དབུ་རྒྱ། རྒྱ་
 པས་སེར་ལ་ཁ། ཆལ་ལྷས་དབུ་རྒྱ་ལྟུང་པའོ། ལྷག་པའི་རྟེན་གསུམ་ནི། རྒྱ་
 མཆོས་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ། མཁུལ་ཆོས་ལ་རྟེན་ཐིག་ལ། རྟེན་མར་ཞག་གི་ཐོ་
 རིས་རྣམས་སོ། རྒྱ་མ་ལ་དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱུད་ཀྱང་གས་པ་ནི། རི་སྟེང་དྲུ། གཟི་

བརྗེད་འབར་བ་ཚུ་སྤྱོད་བརྗེད་པའི་ཆས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་ཉི་ལྔའི་
 ཆས། གདུག་པ་ཅན་སྤྱེག་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡི་ཆས། སྐྱེ་ཤི་ཅུད་གཅོད་མཆེ་བ་ལྔ་ཆེས་
 ཆས། ཁྱབ་མཛོད་རེ་སྒྲོང་རྩོམ་ཆེ་གསོགས་པའི་ཆས། མངའ་ཐང་ཡོངས་རྫོགས་
 རྩོམ་སྤྱེག་པའི་ཆས། སངས་རྒྱས་སར་བཞོད་དབང་གི་བསེ་བྲལ་ཆས། གཞོད་
 གདུག་རྫོག་བྱེད་སྐྱེ་བྱེད་ལྷན་གྱི་ཆས། ཞེས་པ་ལྟར་བརྒྱད་དམ། མི་འགྲུར་སྤྱི་
 གཙུག་རྩོམ་སྤྱེད་པ། གདུག་པ་ཐལ་འབྱེན་སྤར་བུའི་ཤམ་ཐབས་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་
 དཔལ་གྱི་ཆས་བཅུར་ཡང་བཞེད་དེ། སྤྲུལ་མ་ནི་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྤྱོག་སོགས་དང་།
 ཕྱི་མ་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་སྟེ། འདི་དག་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་འགའ་
 རེ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། **ཕྱག་མཆོན་དང་བོའི་རྩོམ་ཆེ་ཁ་འྲུ་སོགས།** མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
 མཆོ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཕྱག་མང་རྣམས་ལ་ཕྱག་མཆོན་གྱི་དབྱེ་བའང་དུ་
 མར་བཤད་པ་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་བོའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། ཁ་འྲུ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 ཕྱོགས་མཆོན་ཅུང་ཟད་བསྐྱུ་ན། ཕྱག་མཆོན་དང་བོའི་རྩོམ་ཆེ་ནི། རྒྱ་བཞི་དབུས་ལ་མ་
 རེག་ཅམ། མདོག་དམར་ཁྲོ་བོའི་རྩོམ་ཆེ་སྤྱེ། ཕྱོགས་བཞིར་ཤིན་ཏུ་གྱེས་པའོ། ཁ་འྲུ་རྩོམ་
 ཆེ་མི་མགོ་གསུམ། བུམ་པ་རྒྱ་གམ་ཡུ་བ་བཅས། སྐྱེ་ཡི་སྤྱིད་ཚད་ཉིད་དང་མཉམ། །
 དར་དབྱངས་དྲིལ་བུ་ཅང་ཉེའུ་འབྱུང་། ག་དའི་དབྱུག་པ་དཔག་ཆེན་མདའི། ཁ་
 གཞུ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའོ། བེ་རྟི་སྤུ་ལ་མདུང་ཅེ་ནོ། མེ་བྱའི་སྒྲོ་ཐོན་ཡུ་བར་
 ལྷན། རྩོམ་ཆེ་ཅེ་སྤུའི་སྤུ་བཞི་སྤངས། ཁ་ཀ་སྤུ་ཅི་ག་བཟླ། མདུང་སྤང་ག་རྒྱལ་ཞེས་
 པ། འདི་གཉིས་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་གཅིག་པ། ཐོད་ཚལ་ཅེ་ཐོད་རྒྱུ་མ་སྤྱེ། སྤུ་བ་ཅན་དང་སྤུ་བ་
 མེད། རལ་གྱི་རྒྱ་གྱི་པེ་ཏ་ག། གྱི་གྱུག་དག་སྤྱེ་གཞུན་ཤིང་དང་། མདུང་རིང་མདུང་
 སྤང་སྤུབ་རིགས་གསུམ། རྟོ་གེ་རྩོམ་རྩོམ་དང་། རྩོམ་རྩོམ་ཀ་པ་ཏ་ཏ། རྩོམ་རྩོམ་

བྱ་སོགས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་དག་པའི་ཁྱི་འགྲོགས་ལེ་ཚན་བདུན། ། བྱིན་དུག་རོ་
 བོ་རྒྱལ་ཡོལ་རྒྱན་དུག་སོགས། ། ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་གཞུང་གི་རྒྱུད་དོན་བཞིན་
 གདན་ཁྱི་རྒྱལ་ཡོལ་དང་བཅས་པ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་བདུན་དག་པའི་
 ཚོས་དང་སྦྱར་བ་ཁྱི་འགྲོགས་ལེ་ཚན་བདུན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ཁྱི་གདན་ཁྱི་གདོང་ཁྱི་
 ཡི་རྒྱུད་ཁྱི་སྒྲིང་གཉིས་དང་བ་གམ་དང་ལན་ཀན་ཉེ་རྒྱལ་པ་བདུན་ལོ། ། འདེགས་བྱེད་
 སེང་གེ་གྲུང་བོ་མ་བྱ་ཤང་ཤང་རྒྱལ་ས་དང་། ཉི་ལྷ་པདྨའི་གདན་རྒྱལ་ས་ནི་རིམ་བཞིན་
 སྟོབས་དང་དབང་བཅུ། སྟོན་ནས་ཤེས་པ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱོགས། རོན་དམ་ཨ།
 ཀྱུན་རྫོབ་རྩྭ། སྒྲིབ་གསུམ་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ས་དང་སྦྱར་རོ། ། བྱིན་
 དུག་གི་རོ་བོ་རྒྱལ་ཡོལ་ལ་རྒྱན་སྟེ་དུག་སྟེ། ལམ་འཕྲིང་དང་། རྒྱ་སྟོན་དང་། བྱིས་པ་
 དང་། གྲུང་བོ་ཆེ་དང་། ཤར་རྩ་སྟེ་བསེལ་སྟོན་དང་། སྒྲུ་ཕྱག་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་
 ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བཟོད་པ་དང་། རྩལ་
 ཁྱིམ་ས་དང་། སྒྲིབ་པ་བཅས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལུགས་ལྟོག་པ་དང་སྦྱར་བའོ། །
 སོགས་ཁོངས་ནས་ཁྱི་ལ་བརྩེགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་
 ཡོལ་རྒྱས་པ་ལུལ་ལ་ཞོལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། འབྲིང་བོ་ལ་པད་འདབ་ལྟ་བུ། བསྐྱས་
 པ་ལྟགས་རྩེ་མ་དང་སྒྲིང་གཞུགས་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་གཞག་
 མང་ཞིང་། འབྲིང་བོའི་ཚད་སྟག་ཚད་ལོ་རྩེའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཞིབ་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། བྱིས་སུ་ཁྱི་རྒྱལ་བྱིས་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་བཞེངས་པ་ཉུང་ཡང་གྲུབ་ན་
 བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་བོས་ཁྱི་
 དུག་འགྲོགས་འདི་རྒྱ་གར་ན་ལྟ་ཁང་གི་སྟོ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པས་ལྟའི་རྒྱལ་ཡོལ་དུ་འབྱུལ་
 བས་བོད་དུ་དེའི་རྒྱན་འབྱམས་པ་ཙམ་ལས་ཁུངས་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་

བཤད་པའི་ཁུངས་སྤྱོད་མའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་གཟུང་སོགས་ཅ་མའི་རྒྱུད་གསུམ་པོ་ཡང་
རྒྱུད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱི་རྒྱུན་གྱི་བཞོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱ་
གར་གྱི་བཟོ་ཡིན་ངེས་འགའ་ལའང་མཐོང་ཞིང་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ཡང་དག་ཏུ་རང་
བྱུང་ཞབས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལ་ཆད་མར་བྱེད་ཅེས་ཀུན་མཁུན་རྟམ་ཀ་
རས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། **རིང་བྱུང་སྒྲོམ་སྤྱོད་སོགས་སྒྱུན་མི་ལྟན།** རྒྱུད་སྒྲོམ་པ་ལས། རིང་
བ་གསུམ་ནི་སྒྱུན་ཆེ་སྟེ། ཨོས་ཀོ་མགྱིན་པ་བྱིན་པའོ། ལྷ་དང་རྣ་བ་སོར་མོ་སོགས། །
གསུམ་པོ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཆེ། བྱིན་པ་ཞབས་སོགས་མཁུང་བ་དག གསུམ་པོ་སྒྲོམ་
པ་སྒྱུན་ཆེན་ཏེ། འགུམ་པ་བྱུང་དང་ཕྱི་བས་ལོགས་གསུམ། ཞོམ་པ་ཉེས་པ་ཆེན་
པོའོ། ལུ་མ་རྣ་བ་དབྱལ་བ་གསུམ། འཕྱོག་པ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། བརྒྱ་དང་དཀྱི་
དང་ནམ་ཆོང་གཉིས། གསུམ་པོ་ཞོམ་པ་སྒྱུན་ཆེའོ། ཞེས་སོགས་སྒྱུན་རེ་རེས་ཉེས་
པ་ཆེན་པོ་སོ་སོར་སྒྱུད་པའི་ཚུལ་དང་། འདིར་ནི་སྒྱུན་སོགས་ཡོ་བའམ། དུག་རྒྱ་
དུག་མཆོན་ལོར་གྱུར་ན། ལྷ་རན་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་རབ་གདུང་། གཟུགས་བརྟན་
སྒྱུན་སོགས་མཆོན་ཉིད་དེ། ཉི་ཕྱིར་སྒྱུན་བརྟགས་བཅོས་པར་བྱ། རྒྱུ་ཡོལ་
གདུགས་དང་གདན་རྣམས་ཏེ། གསུམ་པོ་རྒྱུང་ཞིང་དོག་ས་པའི་སྒྱུན། མཛེལ་བོས་
མི་སྟན་བརྗོད་པ་དང་། ཉེཔལ་ཉམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་དག་ཉེས་པ་
ཆེན་པོ་སྟེ། མཁས་པས་ལོགས་པར་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
སྒྱུན་རྣམས་དང་མི་ལྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཆད་དང་མི་ལྟན་པའི་
ལྷ་རེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྒྱུན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་གཟུགས་དེ་གང་དུ་ཡོད་
པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟང་པོའི་དབྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མི་དགོ་བ་
འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཙང་མའི་སར་དོར་བར་བྱའོ། །

དུག་པ་ནི། **རྩ་བ་ཡན་ལག་ཚོན་སྦྱར་མ་དངས་དང་བཅས།** །ཚོན་སྦྱར་ལའང་
རྩ་བའི་ཚོན། དཀར། སེར། དམར། སྒོ། ལྗང་གུ་ལ། ཡན་ལག་གི་ཚོན་འབྲིང་
པོ། ལི་ཁྲི་ག་ཁ་ན་རོས་གསུམ། མོན་མ་དུད་ཁ་ས་ཁ་གསུམ། སྒྲིག་པོ་རུས་ཁ་གསུ་
ཁའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ནང་གསེས་མང་དུ་བྱར་ཡོད་ཅིང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པ་
སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། །དཀར་པོ་དཀར་སེར་དཀར་དམར་རྒྱུ་ལེ་མདོག །སེར་པོ་
སེར་རྒྱ་དམར་སེར་ལི་ཁྲི་མདོག །དམར་པོ་དམར་རྒྱ་དམར་སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲིག་མདོག །
སྒོན་པོ་སྒོ་སྒྲི་མཐིང་ནག་གསུ་ཁ་མདོག །ལྗང་གུ་ལྗང་སེར་ལྗང་རྒྱ་ལྗང་ནག་གོ །ཤ་
ཁ་ཇ་ཁ་མོན་ཁ་ཐལ་ཁ་དང་། །སྒྲིག་པོ་སྒྲིག་ནག་ན་རོས་སྒོ་བ་ཁ། །དུད་ཁ་རེ་
ཁ་རུས་ཁ་སུན་མདོག་གོ །ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྦྱར་རྩལ་ཏེ་ཚོན་གྱི་བྱང་པར་
སོགས་ལས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པར་འབྱར་རོ། །གང་ལྟར་སྒྲུམ་བཟིན་བཀྲག་གསུམ་
འཛོམ་ན་ཚོན་སྦྱར་ལེགས་པའི་ཚད་དུ་བཤད་དོ། །མདངས་ལའང་བཅག་མདངས་
ཡུངས་ནི་བདལ་འདྲ། །འབར་མདངས་ཀྱ་ཤའི་ཅི་འདྲ། །བཤལ་མདངས་འཇའ་
ཚོན་ཡལ་འདྲ་རྣམས་དང་། །བཅད་ཀྱི་རྩལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེས་རེ་རེ་
བསྐྱད་པར་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། **རྣམ་འབྱུང་ཡུལ་བཞོད་སོ་སོའི་ལུགས་མཐུན་ནོ།** །རྩ་བའི་པ་
ཏྲ་རིགས་བརྒྱད། །མི་རི་རིགས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་གཞུགས་དང་རྣམ་འབྱུང་མི་འདྲ་
བའི་བྱང་པར་དུ་མ་རྣམས་དང་། །ལྷག་པར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་ནག་བོད་ཡུལ་སོགས་
ཡུལ་བཞོད་སོ་སོའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ། །ཇི་སྐད་དུ། །ཁང་བཟང་ལ་སོགས་
བྱང་རྒྱབ་ཤིང་། །མི་ཏྲ་ག་སྒྲ་ཚོགས་མཚོན་པའི་སྒྲིན། །ཏེན་འབྲེལ་རི་མོ་རིན་ཆེན་
ཐེང་། །བཟོ་མཐའ་མ་འདྲེས་རང་རང་བརྒྱད། །རྒྱ་གར་བཟོ་ཡི་བྱང་ཚོས་ཡིན། །
མཛེས་ལྷན་རི་མོ་མདངས་ལྷན་པར། །བཀྲ་ཤིས་གཞུགས་བརྟན་གོས་ཀྱི་རྒྱད། །ཁྲི་

དང་མཚར་བའི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྒྱ་ནག་བཟོ་ཡི་བྱད་ཚོས་ཡིན། རྒྱ་གནས་སྒོག་
 ཆགས་མཚོ་དང་རྩིང་། སྤྱི་ཞིམ་ནག་ཚལ་གྲུ་ཡི་རྩེས། སྤྲོན་སྤྲོས་ལྷ་བ་ལྷ་བ་རི་མོ་
 རྣམས། །ཁ་ཆེ་བཟོ་ཡི་བྱད་ཚོས་ཡིན། །འབྲུང་བཞི་པ་ཏུ་འཇའ་དང་སྤྱིན། ཤིང་
 ལྡོན་རིན་ཆེན་སྣལ་རིས་རྒྱན། །ནམ་མཁའི་སྒོག་ཆགས་ལྷ་ཡི་རྩེས། །བལ་པོ་བཟོ་
 ཡི་བྱད་ཚོས་ཡིན། །བྲག་དང་སྤང་རི་རི་དྲགས་དང་། །སྤྱེ་ཆུན་འབྲུང་མཛེས་པའི་
 རྒྱན། །སྤྲོ་ཚོགས་གཟུགས་དང་གངས་རིའི་ཁྲོད། །གངས་ཅན་བཟོ་ཡི་བྱད་ཚོས་
 ཡིན། །ཅིས་བཤད་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལག་ཏུ་ལོངས་པ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་འཕྲོས་ཅམ་སྤྲོས་པ་ནི། **རྟེན་གནས་གཞལ་**
ཡས་ཁང་ལ་སྤྲོས་བསྐྱང་དང་། བྲིས་ཐིག་ཡོངས་གྲགས་དོར་ཤེང་རྩེས་སུ་འབྲངས། །
 ལྷ་འི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། བི་སྤྲ་ནའི་སྤྲུ་ལས་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྟེ། མཁའ་
 འགོ་རྒྱ་མཚོར་གཞལ་ཡས་ཁང་པདྨའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཐིག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་བཞོད་པ་ཚད་མེད་པར་བཤད་
 པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། འདིར་ལག་ཏུ་སྤང་བྱ་རྒྱུ་སྟེ་རྣམས་ལས་བྱང་ཕྱོགས་
 སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པའི་ཁང་
 བཟང་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སྤྲོས་བསྐྱང་དང་། བྲི་ཆའི་རྣམ་གཞལ་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བྲིས་ཐིག་ཞིབ་ཆ་ཤེས་ན་སྤྲོས་བསྐྱང་ལའང་འབྲུང་དང་གྱེན་དུ་
 བསྐྱངས་པའི་བྱད་པར་སོགས་ལས་སྤྱི་ཞིག་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །སྦྱིར་དཀྱིལ་
 ལའོར་ལ་ཚད་བཅས་དང་། ཚད་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་གསུངས། དང་པོ་ལའང་ལྷ་འི་
 སྤྲོ་ནས་ཚད་བཞག་པ་ནི། གྲུར་ལས། དོ་རྩེ་ཅན་གྱི་བྲུ་གསུམ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་
 ལའོར་བྲུ་བཞི་པ། །བྲུ་ལྔ་པ་ནི་སྤྲང་བྱེད་ལའོ། །གར་དབང་ལྷག་གི་བྲུ་དྲག་པ། །རྟ་
 ཡི་རྒྱལ་པོ་བྲུ་བདུན་པའོ། །ཞེས་མི་བསྟོད་རྣམ་སྤྲང་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྱུ་བ་

རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ལ་ཁྱུ་གསུམ་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་། འདུས་པ་
 ཙུ་ཆུད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་བར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཁྱུ་བཅུ་གཉིས། ལེའུ་བཅུ་དུག་པར་སྐྱེ་དཀྱིལ་
 ཁྱུ་བཅུ་དུག་དང་གསུང་དཀྱིལ་ཉི་ཤུ་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ་རྩ་ཐིག་གིས་ངོས་བཞི་
 ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྦྱིན་བདག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཐེང་བར་ཆུད་ཀྱི་
 ལུང་བྲངས་པ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབང་ཐུག་གས། །ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཀྱན་ནས་དཔག་ཚད་མཐའ་རུ་ནི། །ཕྱི་རོལ་དཀྱིལ་ལའོར་བྱི་བར་
 བྱ། །ཞེས་དང་། རྩ་ལ་སེ་ནས། དཀྱིལ་ལའོར་ཁྱུ་ནི་བརྒྱད་པར་འདོད། །གཞན་
 དག་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱུ་བརྒྱ་མཐར་སྦྱིས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཡི་ཕྱེད། །གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཕྱེད་
 གསུངས། །ཚོང་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་བཅུ་གཉིས། །སྐྱབ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་དུག་པ། །ཞེས་
 སྦྱིན་བདག་གི་འབྱོར་པའི་བྱད་པར་ལ་དཔག་པར་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པ་མ་དེས་
 པའང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚད་ལ་
 སོགས་པ་དེས་མཛད་ཀྱི། །ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ། །ཚད་སོགས་དེས་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ནི་ཁྱུ་གཅིག་ནས་བརྩམ་སྟེ། །རི་སྤྱིད་ཁྱུ་སྟོང་བར་དུ་བྱ། །དེ་
 ལྟར་ལའོར་ལོ་དེ་ཐིག་གདབ། །ཅིས་དང་། རྩོར་ཐེང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཚད་ཅན་ད་ལྟ་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་དུ་སྟེ་སོ་སོའི་ལུགས་
 གྲོལ་ཨ་ལྷ་ཡ་དང་བརྒྱ་ཀ་རའི་བཞེད་སྒོལ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལས་
 ཀྱང་རྩོར་ཐེང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་མང་ལ། དེའང་། སྒོ་ཚད་ཆ་ཆེན་རྣམས་གྲངས་
 ཏི། ཆ་ཆེན་རེ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཞི། །དེ་ཡི་ཕྱེད་ལ་ཞི་བར་གྲགས། །རྩོར་ཐེང་བ་ལས་
 གསུངས་པའི། །རིང་བ་མདའ་ཡབ་མདའ་ཡབ་པར། །དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་དང་བཅས་
 པ་ཡི། །ཉིས་འཇུར་ཆ་ཆེན་ཉེར་བཞི་དང་། །ཆ་རྒྱུད་དགུ་བཅུ་རྩ་དུག་གོ། །དད་
 བྱེད་གོ་ཆས་བཞེད་པ་ཡི། །ཐུང་བ་རྩ་ཐིག་རྩ་ཐིག་པར། །རྩ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་

དངོས་ཀྱི་ནི། ཉིས་འབྱུང་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཆ་ཆུང་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་འོ། ཟླ་
 ཐིག་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་ཡིན་པས། ཉེ་ཡི་བརྒྱད་ཆ་སྒྲོ་ཆད་དུ། རྒྱུད་སྡེ་ཡལ་
 ལས་གསུངས་བཞིན་གྲགས། གདན་བཞི་སྡོམ་འབྱུང་ལྔ་ཆ་དང་། །ཁམས་
 གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དགུ་ཆ་དང་། ཉེ་ཡི་འཁོར་བཞོད་པར་བཅུ་ཆར་གསུངས། སྒྲོ་
 ལའང་གཉིས་གཉིས་མཉམ་པ་དང་། གཉིས་མཉམ་གཉིས་མི་མཉམ་པ་དང་། བཞི་
 མཉམ་ཉིད་དང་རིགས་གསུམ་བཤད། ཉུ་བབས་ཆད་ཅན་ཆད་མེད་འབྲེས། བར་
 པའི་ཆད་ལ་ངེས་མེད་ཀྱང་། རྒྱབ་ལ་བྲིས་ཐང་ཅི་རིགས་འབྱུང་། བྲི་མ་ཞེད་ལ་སྒྲོ་
 ཆད་གསུམ། དཔར་ལ་ངེས་མེད་རིན་འབྱུང་ཞབས། འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་ཉིད་དུ་
 བཤད། ཉང་པོ་སྣམ་བུ་བཞི་མ་ནི། སྒྲོ་ཆད་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་བོད་ཀྱི། མཁས་གྲུབ་
 སྣེ་མ་ཡལ་ཆེར་བཞེད། བྲིང་བའི་རྟ་བབས་ལུགས་བཞི་ལ། ཉུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་
 ཡི་ལུགས། སྣམ་བུ་བཅུ་གཅིག་ཚུལ་གསུམ་ལ། སྒྲོ་ཆད་གསུམ་པའི་རྟ་བབས་ལ། །
 གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་བྱ་བ་དང་། །ལྔ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་པ་གཉིས། །
 སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ལའང་བྲི་མ་ལྟར། མཉམ་གསུམ་ལུགས་སྒྲོལ་རྣམས་སུ་ཡོད། སྣ་
 ཆོགས་རྟོ་རྟོ་འང་ཡོད་མེད་མང་། མཁས་པ་སྒྲོ་དྲུག་བྲིན་ཆད་ནས། གདན་དེ་ངེས་
 པ་ཅན་དུ་བྱེད། ཐོག་ཕུར་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རི་བོའི་གྲུང་རྟ་
 བཞི། ཐིག་རིང་ཐིག་ཕུང་མན་ངག་ཐིག མཁས་པའི་ལག་ལེན་དུ་མ་འབྱུང་། །
 ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་འབྱུང་སྤྱིའི་ལུགས་སྒྲོལ་མདོ་ཙམ་སྒྲོས་པའོ། བྲིས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆོན་རྩེ་འང་འབྱོར་པ་རབ་ཀྱིས་ཨིན་ཀྱི་ལ་དང་བདྲ་རྟ་ག་སོགས་
 མཆོག་གི་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བྲེ་མ་ལས་བྱ་དགོས་པ་དང་། འབྲིང་རྣམས་ཀྱིས་
 འབྲས་སོགས་འབྲུ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བྲེ་མ་ཁ་བརྒྱུར་བ་དང་། ཐ་མས་མེ་ཉོག་གི་བྲེ་མའམ་
 ཁམ་སའམ། ཁྲ་མེད་ལ་དུར་བྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་དང་རུས་བྲེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྲི་

བར་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ད་ལྟའི་ལག་ལེན་ལ་རྩལ་ཚོན་གྱི་བཟོ་ཐབས་
 གྱུར་གནས་དུས་དང་བསྐྱེད་པ་མང་བས་གང་ཡང་སྤྲོ་ཚེས་དེ་ཆོག་ཏུ་མ་སོང་བ་སོ་སོའི་
 ལག་རྒྱུན་བཞིན་དགོས་པ་དང་། སྤང་བ་ལས། སྒྲོམས་སུ་སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆར། །རེ་སྒྲ་
 ཡང་དག་བྱངས་པར་བྱ། །མཉམ་ཞིང་བྱང་པོ་མ་ཆད་པར། །རི་ལྟར་རིགས་པ་པན་
 རྒྱན་གྱི། །བར་གྱི་ཆད་ནི་ནས་ཅམ་སྟེ། །འོག་དང་སྟེང་ནི་ཅི་མཛེས་བྱ། །སྒྲོམ་
 པོར་བཀྱེན་ནད་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱ་མོ་ཡིས་ནི་ནོར་རྣམས་ཉམས། །ཡོན་པོ་ཡིས་ནི་
 རྣམ་པར་སྤང་། ཆད་ན་སྤྲ་མ་སྒྲོབ་མ་འཆི། །གཡས་བསྐྱོར་མིན་པར་བཀྱེན་ནི། །
 ཚོན་རྣམས་སྤར་བུས་བཏབ་པར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཉེས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་རྣམས་ངེས་པས་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ཅིང་གཟབ་སྟེ་བྱི་དགོས་སོ། །བརྟེན་པ་
 ལྟ་མཚན་དགོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲུ་ཁོ་ན་འབྱི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་།
 ཡལ་ཆེར་ཚོན་སྤྲངས་སམ་ཐིག་ལེ་ཁོ་ནས་ཚོག་པར་འདོད་པ་སོགས་སྤང་མོད། དུས་
 འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཐམས་ཅད་དུ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉི་མ་ལྷ་
 བའི་གདན་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་དང་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་དགོད་པ་གསུམ་སྟེ།
 དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྤྲགས་གྱི་ས་བོན་དགོད་པའོ། །ཕྱ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་སྤྲགས་
 གྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དགོད་པའོ། །རགས་
 པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟའི་གཟུགས་དགོད་
 པའོ། །ཞེས་དང་། གྲུ་བྱང་གིས། །རི་ལྟར་བྱས་པས་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །ས་བོན་
 དགོད་བྱ་ཡང་ན་ནི། །མཚན་མའམ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཉིད་དེ། །ལུགས་མའམ་འདྲ་
 བྱས་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སྒྲུ་ཁི་དང་མན་ངག་སྟེ་མ་སོགས་ལས་དེ་བཞིན་
 གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སྒྲོ་དང་ལྷན་པས་མ་བསྐྱབ་པར། །ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་
 སུ་དགོད་པར་བྱ། །བསྐྱབ་པས་གྱུར་ནི་བྱེ་བ་ཡི། །ཡན་ལག་རྩོགས་པར་རབ་ཏུ་

དཀའ། །ཡན་ལག་རྫོགས་ཤིང་རྒྱས་བྱས་ན། །ཚོག་འི་ལས་ལ་རིང་དུ་ཐོགས། །
 གཟུགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ན་ནི། །མང་པོ་རྣམས་ནི་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཡན་
 ལག་ཉམས་ན་བྱིན་མི་རྫོངས། །དངོས་མི་འགྱུབ་པ་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་ལྟར་བས་ན་
 མཁས་པ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་སུ་ལྟ་རྣམས་དགོང། །ཅིས་སོགས་གསུངས་
 ཏེ། །ལྟ་འི་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་བྱིས་ན་རིང་དུ་འགོར་བས་ཚོག་མི་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ།
 །ལྟ་འི་ཡན་ལག་ཉམས་ན་བྱིན་གྱིས་མི་རྫོངས་པས་ཕྱག་མཚན་བྱི་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་
 བར་མཛད་ཅིང། །དེ་ལྟར་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ། །གཙོ་བོ་ལ་
 རྒྱ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ཕྱག་མཚན། །ཡང་འཁོར་སྒོ་བ་སོགས་ལ་ས་བོན་དགོང་པར་
 མཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་སྒྲོས་པ་འཚམས་ལ། །ཡང་ཐེང་བ་ལས། །དེ་ལ་སྐལ་
 བ་དང་མི་ལྡན་པ་འདུས་པ་ན་མཚན་མ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་རི་ལྟར་རིགས་པར་བྱེད། །
 །སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་ན་ལྟ་འི་སྐྱེ་བྱི་བར་བྱ་ཞིང་བྱིས་སྐྱེའམ་ལུགས་མའམ་བཟོ་
 བོས་ལེགས་པར་འདུ་བྱས་པ་བཞག་པར་བྱེད། །ཞེས་དང། །མན་ངག་སྟེ་མར། །མུ་
 རྟེགས་ཅན་སོགས་མ་དད་པས་མཐོང་བའི་སར་ལྟ་འི་ཡང་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ་བྱི་མི་རུང་
 བའང་བཤད་ལ། །ཕྱག་རྫོང་དབང་བསྐྱར་ལས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱག་མཚན་དང། །འཁོར་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱིག་ལེ་ཅམ་དགོང་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོན་
 བརྫོང་ལས། །ཚོན་ནམ་ཡང་ན་པིར་རྣམས་ཀྱིས། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པས། །ས་བོན་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དགོང་པ་ནི་ཚོན་ནམ་
 པིར་རམ་སྐྱ་གྲུས་བྱིས་པས་ཀྱང་རུང་དོ། །**སྐྱེ་འབྲུལ་ལུགས་སོགས་བདད་དོན་གཞན་**
པའང་ཡོད། །གསང་སྐྱགས་སྐྱེ་འགྱུར་རྫོང་སེམས་སྐྱེ་འབྲུལ་དྲ་བ་སོགས་བཀའ་
 གཏེར་རྣམས་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་བླ་མེད་སྤྱི་བྱུང་དང་ཅུང་ཟད་མི་
 མཐུན་པའི་བདད་དང་དོན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་པའང་ཡོད་དེ། །གསང་སྤྱིང་ལ་མཚོན་ན།

འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། གཞུགས་གཞི་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ། །དབྱིབས་དང་སྒོ་འབྲུང་ཅེ་མོ་དང་། །
རྒྱ་དང་སྒོ་ཁྱུང་རྟ་བབས་དང་། མཚན་ཉིད་གདན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ། ཞེས་དབྱེ་བ་
བརྟུག་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། ཅེ་མོ་ནི་སྒྱུ་འབྲུལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱེད་ཚས་ཏོག་གི་
ཏོག་ཏུ་དབྱིབས་བུམ་པའི་ལྟ་བུ་ལུ་བུའི་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་ལ་
ཡང་། ཏོག་དང་ཏོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ནི། །སྟེང་དང་སྒོ་དང་ཕྱི་རོལ་དང་། །རོ་བོ་ཉིད་
དང་བདག་པོའི་རྒྱ། །ཅིས་རྣམ་གྲངས་བདུན་ཡོད་པ་དང་། རྟ་བབས་ལ་རྒྱའི་རྟ་
བབས་སྒོ་ཁང་གི་ནང་སྒོ་ཕུབ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་བཞི་སྟེ་བབ་ཞོན་གྱི་རྟ་
བབས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྟ་བབས་སྣམ་བུ་བརྒྱད་མར་བཤད་པ་
སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གསུང་རྟེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡིག་རིགས་སྒྱིར་བསྟན། བོད་ཀྱི་
ཡི་གེ་བྱང་པར་དུ་དབྱེ། འབྲི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གསུང་རྟེན་མདོ་ལས་ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་བཞི། །ཡུལ་གླིང་སོ་
སོའི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །ལུ་ཅུ་ཕར་ལ་སོགས་མགོ་ཆེ་ཁ་དོ་དང་། །ཁོག་པ་ཁ་
གསུམ་མགོ་རྗེས་རགས་པའོ། །གསུང་གི་རྟེན་བཞོ་བོས་བཞེངས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་
གྲགས་བམ་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ་ལས་ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞིར་
གསུངས་ཏེ། དེའང་། ཆངས་ཀྱང་ཁ་ཤ་རོ་ཉིད་བསྐྱེད་སྤྱིར་ན། །ལྷ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་
ག་རྒྱུ་བཟུང་གིས་ལ། །སོར་གདུབ་པས་ལྷག་ནི་དང་སྒྲ་ཀྱང་ཅི། །ལ་ཀྱང་ཅུ་བཞི་
ཀྱང་གོ་མྱོང་ཀྱང་མོན་ཡུལ་ཀྱང་དང་། །སྒྲ་ཀྱང་ཕྱོགས་དྲུག་ཀྱང་ བོ་གངས་ཀྱང་དང་སྒྲིའུ་
ཚུགས་ཀྱང་། །རྗེས་མཐུན་ཀྱང་རྒྱ་རི་ཁྱ་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་། །རྒྱ་ཀྱང་གཏུ་ཀྱང་ཀྱང་
དབུས་ཀྱང་དང་རྒྱལ་གྱི་ཡིག །ཤུ་རྩ་རྒྱ་ཀྱང་གོད་ཀྱང་སྒྲིན་དེ་ཀྱང་མེད་མེད་ཀྱང་། །
སྒྲ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱང་ཀྱང་མེད་མེད་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་། །རི་དྲགས་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་།

ས་༣༤ལྟ་བུར་སྒྲུང་༣༧ལྟ། །ཁུབ་༣༥བྱང་༣༧ཤར་༤༠གླིང་འདེགས་༤༡བཞག་
 ༤༢རབ་ཏུ་༤༣བཞག །ཁྱུ་༤༤མཚོ་དོ་རྩེ་༤༥འཕྲིན་དང་༤༦རབ་ཏུ་༤༧འཕྲིན། །
 རྣམ་༤༨གཞག་ཁྱུང་༤༩མིན་བསྟན་༥༠བཙུང་ཕྱིས་༥༡འདེགས་༥༢སྒྲོལ། །རྒྱུ་བས་
 ༥༣བྱིས་དང་བྱི་མའི་ཚོག་༥༤གཉིས་གྲུབ། །བྱི་མ་༥༥བཙུ་གྲུབ་བར་སྐྱབ་༥༦སྐྱ་ཀུན་
 ༥༧བསྐྱས། །རིགས་༥༨མཐུན་རྣམ་༥༩བསྐྱེས་དྲང་སྟོང་༦༠དཀའ་ཐུབ་གདུངས། །
 གསལ་༦༡བས་རབ་ལྟ་༦༢དང་སྒྲན་ཁྱུ་༦༣མཐུན། །སྒྲིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་༦༤ཏུ་
 བསྐྱས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཚངས་པའི་ཡི་གེ་ལསྟུན། དེ་ལའང་ཁོང་སེང་དང་ཤ་ཆེན་
 གཉིས། དེ་དང་མཐུན་པ་རྩ་རི་ཀའི་ཡིག་རིགས་ལྟ། མགོ་བྱེན་བཟེད་ན་ག་ར་ལ་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་དུག་དེའི་མགོ་བྱུར་དུ་བཀྱག་པ་གྲུའི་ཡི་གེ་སྐྱུ་ལ། ཁྱུ་མཚོ་མཐའ་
 རྣམས་དང་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་དེར་དངོས་སུ་མི་འདྲེན་པ་ཀུལྱི་ར་མི་འདྲ་བ་གསུམ། གོ་
 ༧། ལྟ་ཏུ་ར། སི་ལྟ། ལྟོ་ལའི་ཡིག་རིགས་གཉིས། མ་ག་རྩ་ཡིག་ཀ་མ་ཏའི་ཡི་གེ་
 གླི། མཚོ་ལའི་ཡི་གེ་ །ཟངས་གླིང་གི་ཡི་གེ་སྒྲིན་པོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་བོད་དུ་འང་
 འབྲི་བའི་རྒྱན་བྱང་བས་མཚོན། ཡུལ་གླིང་སོ་སོར་ཡི་གེའི་རིགས་འདྲ་མིན་མཐའ་
 ཡས་པ་མཆིས་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ནི་ལུ་ར་གཉིས་ཡིན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་དེ་
 དག་གི་འབྲི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་ན་ན་ག་ར་ཡིག་སོགས་ལའང་དཀའ་བ་མེད་ཅིང་། བྱིས་བྱིག་
 ཞིབ་ཆ་ལག་ཏུ་མི་འོངས་པས། དཀུས་ལ་མགོ་ཆེ་གཉིས་ལ་སྐྱུ་གྲུའི་ཁ་དོ། །ཁོག་པ་
 ལ་ཁ་གསུམ་སྟེ་དཔང་སྐྱུག་ཁམས་ལྟ། རིང་ཆ་དང་པོའི་རྒྱབ་ལག་སོགས་མིན་པའི་
 ཡིག་འབྲུ་སྒྲི་ཞེང་ལ་རང་ཁམས་གསུམ། དེ་དག་གྲུང་པལ་ཆེར་ཐོག་མར་ཁོང་ནས་
 འབུབས་ཤིང་མགོ་རྩེས་སུ་འཐེན་པ་ནི་འབྲི་རྒྱུ་རགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བོད་ཡིག་གཟབ་ཆེན་གཟབ་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱུང་། །བཟུང་མ་**
དཀུས་ཡིག་དུག་ལ་ཐམས་ཅད་འདྲ། །བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་བྱིས་སུ་རིམ་པར་དར་

བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། རྩ་བ་གཟབ་ཆེན་དང་གཟབ་ཆུང་གཉིས།
 འབྲུ་ཆེན་དང་འབྲུ་ཆུང་གཉིས། །བཟུང་མ་དགུས་ཡིག་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ལ་ཐམས་ཅད་
 འདུའོ། །**གཟབ་ལ་སྣ་མ་གསར་ལེབ་རིམ་པ་དགུ། །གཡུ་ཁྱིའི་རྗེས་འབྲང་སྤལ་**
ལུགས་མང་ལུགས་གཉིས། །འོད་ཡིག་གི་མཆོག་གཟབ་མའམ་དབུ་ཅན་ལ། ཐོག་
 མར་ཐུ་མི་སྟོ་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་སྤལ་ནག་ན་ལ་རྒྱངས་པ་འདྲ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་
 སུ་ཕྱི་དར་རིན་ཆེན་འབར་ཞེས་བྱ་བས་སོ་ཐག་གཤིབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་རྗེས་
 སུ་ཆབ་དཀར་བེའུ་ཆོས་བྱ་ཐོ་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གཙང་དགོ་བསྟེན་
 དབང་གིས་ནད་ནག་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེའོ་ཁྲོམ་ཞེས་པས་ཕྱ་ཏྱིག་
 བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆེ་སྟོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སྤྲར་ནས་བཀྲད་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཐེ་ཡོན་ཏན་བྱ་བས་ཉ་ཆུ་ནས་སྤྲངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་
 རྗེས་སུ་གཞོན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པས་སང་གོ་གནམ་དུ་མཆོང་བ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྲིས་
 པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སྣ་མ་ཟེར། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ཀྱི་ཐོག་མར་སྟོ་ཉ་ཤ་རི་ཞེས་པ་དང་
 མཐོང་བ་དོ་རྗེ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་རིང་ལ་གསར་ལེབ་གྲུ་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་དགུ་བྱུང་། །དེའི་
 རྗེས་སུ་བྱུང་བོ་གཡུ་ཁྱི་འབར་ཞེས་བྱ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཐིག་ལ་དཔེ་བྲངས་ནས་
 ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་དུ་བགོས་པ་སོགས་ཐིག་དང་སྐྱུ་གྲུ་ཤོག་ཆག་འབྲི་ལུགས་སོགས་ཀྱི་
 བསྟན་བཅོས་བྱས་ཏེ་སྟོབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བསྒྲངས། །དེའི་ནང་ནས་སྤལ་
 ལུགས་དང་མང་ལུགས་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ་ད་ལྟ་འཕན་ཡུལ་དང་ངོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་
 ཡིན་པར་གསལ་སོ། །**གཙུག་བརྒྱུད་འདོན་བཅུ་མཆོས་ཏེར་གཙིག་དང་། །འཕྱོང་**
བཅུ་དྲུག་སྤྱི་ཆོས་གསུམ་ལྟན་བྱ། །ལུགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་གཙུག་པ་བརྒྱུད་ནི།
 སྤྱག་ལམ་ལྷུམ་ལ་སྟོས་ཆགས་གཙུག་། །གཙིག་ལུང་སྤྱིས་ལ་དཔུང་བྱང་གཙུག་། །
 གདགས་པ་ཅན་ལ་ཟུར་ཐིག་གཙུག་། །སྟོན་སྤྱབས་ཅན་ལ་ཐོ་བ་གཙུག་། །སྤྱད་སྤྱབ་

ཅན་ལ་ཁོང་འདྲེན་གཅེས། ཀླང་པ་རྟར་ཞོན་ཕྱི་འབྲང་གཅེས། ཡར་ལུལ་མཐར་
 རྒྱས་སྒྲོས་གཞོན་གཅེས། མིག་ཅན་དག་ལ་ཤེ་གཙང་གཅེས། ཞེས་དང་། འདོད་
 པ་བཅུའམ་བཅུ་བཞིར་ཡང་གྲགས་པ་ནི། ཁང་མགོ་ལ་འདོན། མཁྲང་དཔུང་པ་
 ལ་འདོན། སྒྲོས་སྒྲོ་ཐེམ་ལ། བཤན་མར་འཐེན་ལ། སྤྱང་ཁོག་པ་ལ། རྩམ་སྒྲག་
 སྒྲ་ལ། རྩར་མིག་འདྲིལ་ལ། གཡེར་ཡར་འལུལ་ལ། ཡང་ཡ་བཏགས་ལ། སྤྱང་
 ཟགས་མཆུ་ལ། བཟང་མགོ་དཔུང་ལ། འཛུམ་དཀར་ནག་སྒྲ་ལ། མཉེན་བསྒྲེལ་
 མཚམས་སྤྱ། འབྲུག་ཡན་ལག་ལ་འདོན་པ་རྣམས་དང་། མཚོས་ཉེར་གཅིག་ནི།
 མགོ་རབ་ཐག་རྒྱུམ་གྲིས་བཅད་འདྲ་བ། འབྲིང་ཀ་གཞུ། ཐ་མ་ཚག་མགོ་སྟེ་མགོ་
 གསུམ། དཔུང་རབ་ཐུགས་ཀར་རྡོར་འཛིན། འབྲིང་མདའ་འཕེན། ཐ་མ་ལག་ཆག་
 འཕེད་ཉལ་ཉེ་དཔུང་གསུམ། སྒོ་རབ་སྒྲོས་ཆགས་གྲི་ལྟག་འདྲ་བ། འབྲིང་སྤྱ་ཐག་
 སྒྲིམ་འདྲ། ཐ་མ་གོག་སྒྲིད་འདྲ་བ་སྟེ་སྒོ་གསུམ། ཟག་མཆུ་རབ་གསེགས་སྤྱིར་ཐུང་
 རོ། འབྲིང་འབྲེལ་པག་སྤྱ། ཐ་མ་རྒྱར་པོ་སྤྱང་སྒྲ་སྟེ་ཟག་མཆུ་གསུམ། རབ་རྒྱུ་ལབ་
 བསྐྱང་འདྲ། འབྲིང་རྩ་དབྱུག་འཕྱར་འདྲ། ཐ་མ་ལག་མགོ་བཅད་འདྲ་སྟེ་ཡར་འཐེན་
 གསུམ། རབ་སྒོ་ལྟགས་རྒྱང་འདྲ། འབྲིང་ཁྱི་གྲུའི་མུག་འདྲ། ཐ་མ་འབུ་མུག་
 སྤྱང་རྒྱང་འདྲ་བ་སྟེ་མར་འཐེན་གསུམ། རབ་ཉ་མིག་འབྲིང་ནས་འདྲ། ཐ་མ་ཟུར་
 གསུམ་ཁྱོ་མིག་སྟེ་མིག་གསུམ་བཅས་ཉེར་གཅིག ཁྱེ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ནི། གཉིས་
 ཚོད་འཛུམ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པ་ན་རོའི་ཚོས་གསུམ། གསེགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་སྟོད་
 སྤྱང་ཕྱིད་པ་སྟེ་འགྲོང་བུའི་གཉིས། རྒྱུམ་འདྲིལ་འབྲུག་པ་སྟེ་གི་གྲུ་གསུམ། གདགས་
 པ་ཅན། ལྷན་ཐབས་བརྒྱང་བ། མདུང་ཚུགས་གསུམ་སྤྱེལ་ལྷན་པ་སྟེ་ཞབས་ཀྱུའི་
 གསུམ། ཉ་སྤྱེལ་འཕངས་མ་བསྐྱེལ་བ་སྟེ་ར་ཏའི་གཉིས། འབྲུག་སྒྲོམས་འདེབས་ལ་
 དཀྱིལ་ཡངས་ཉེ་ཡ་བཏགས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་བཅུ་དྲུག གཞུགས་དཀྱུས་

སུམ་གོལ་བ། དཀྱུས་ཉིད་ཚད་ནས་མ་ཡར་བ། གཟུགས་དཀྱུས་ཤེད་པ་སྟེ་སྟེ་
 ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བྱ་ཞིང་། དེའང་ཐིག་སྒྲོམ་གྱུ་བཞི་ལག་ལེན་ལྟར་བཅུལ་
 ལ། སུབ་དང་དཔུང་པ་ཆ་གཅིག་ །ཟག་མཆུ་ཆ་གཉིས། ཆ་གསུམ་རྒྱུ་པ་སྟེ། ཅ་
 ཆ་ར་འ་རིང་བ་སྒྲོན། ད་ན་ཞ་གསུམ་རིང་བྱང་གཉིས་ཀ་སྒྲོན། ཀ་ག་ཤ་གསུམ་བྱང་
 བ་སྒྲོན་ཡིན་ལ། འདོགས་འབྲེལ་ཆ་བཞི། རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཆ་གཉིས། ཐིག་ཤིང་
 འོགས་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ལ་སྒྲོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་བྲི་བར་བཤད་པ་ནི་རགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞིབ་པར་ལག་ལེན་ལས་རྟོགས་དགོས་སོ། །**འབྲུ་ཆེན་ལི་ལུགས་ལྷན་ལུགས་**
རིམ་མཆེད་མང་། །བོད་ཡིག་གཤམ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྲུ་ཆེན་ལ་ལི་
 ལུགས་ཀྱི་བྲིས་རྒྱུན་ཆད། ལྷན་མ་རྩེ་མང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་སམ། ཡི་གེ་ཆད་དང་
 ལྷན་པས་ལྷན་ལུགས་ཞེས་པ་ཐིག་ཆད་ཆེ་བའི་ཁོངས་ནས་དྲངས་པ་དང་། དབྱིབས་
 འདྲའང་ཐིག་ཆད་ཆུང་བའི་འབྲུ་ཆུང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡིག་འབྲུ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་འདྲ་མིན་
 ཡོད་པའི་འབྲུ་ཆ་རྣམས་ནི་སྔོན་གྱི་རྩ་བའི་ཡིག་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པ་ཆོག་
 ལྟར་གྱུ་བཞི་བསྒྲིགས་པ་ཆོག་གིས། དེ་ལས་འཇམ་པ་རྒྱུམ་གིས། དེའི་སྲུག་པོ་དང་
 ཡན་ལག་རིང་དུ་བཏང་བ་འབའ་རྟོ། དེ་ལས་བྱང་དུ་བཏང་བ་ལ་སྲུག་བྱང་། དེ་ལས་
 མཉེན་གྲ་རིས། སྲུག་པོ་ནང་འཐེན་རྣམས་བཀྲག་པ་སུམ་ཆ་ཆགས། དེ་ལས་མཉེན་
 པ་སྲུག་སྒྲོར། དེ་ལས་བདེ་བ་ཤིན་ཡིག་དཀྱུས་མ། དེ་རྣམས་ལའང་ཡུལ་སོ་སོའི་
 ལག་རྒྱུན་མི་འདྲ་བའི་ཆེས་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། **ཆ་ཆད་བྲི་གཞི་སྒྲིག་སྒྲིག་མཁས་པར་བསྐྱབ།** །**གཙང་སྒྲོམ་**
དག་པ་ཆེ་ཕྱ་ཀུན་ལ་གཅིས། །**གསུང་རབ་གཟབ་སོགས་གོ་རིམ་འཛོལ་མེད་འབྲི།** །
ཡིག་རིགས་གཞན་པ་མཐའ་ཡས་སྒྲོར་མི་ལངས། །**ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཐོག་མར་ཆ་ཆད་**
དང་། དབྱིབས་ལ་བསྐྱབ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའང་གསུང་རབ་མང་དུ་འབྲི་བའི་ཡིག་

མཁན་རྣམས་ལ་དབྱ་ཅན་འབྱ་ཅན་འབྱ་མ་ཆོག་སྒྲིག་ལྷུ་མ་རིས་རྣམས་གཅིས། དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་སྲུག་བྱང་དང་གྲ་རིས་གཅིས། སྡེ་དཔོན་རྣམས་ལ་
 འབའ་ཉོ་དང་སྲུག་སྒོར་གཅིས། སྐྱེ་བོ་གཞན་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་གཅིས་པར་
 བཤད་པས་རང་རང་ལ་མཁོ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་པར་དུ་སྦྱང་བདར་བ། བྱང་ནས་བྱི་བའི་
 སྐབས་སུ་འབྲི་གནི་ཤོག་ལ། འབྲི་བྱེད་མཆོལ་སྒྲག་སྦྱུ་གྱའི་བྱ་བ་རྣམས་སྡོན་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་ལག་རྒྱན་ཁྲུངས་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་མཁས་པར་
 བསྐྱབས་ནས་གཟབ་སྟེ་ལག་དྲུ་བྱངས་པས་སྡོན་གྱི་མཁས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་འགྲན་
 བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྡོན་རབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཆོག་ཆོག་ས་
 རྒྱས་བསྐྱས་དང་། ལག་ལེན་གྱི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ལས། ད་ལྟ་ལག་
 ལེན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ་བཀོལ་ནས་སྟོགས་ཙམ་བཤད་ན། ཡི་གེ་འབྲི་བའི་
 གནི་དང་ནི། །འབྲི་བའི་ལག་ཆ་འབྲི་རྫས་གསུམ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རབ་འབྲིང་ཐ། །
 རབ་ནི་ཤོག་ལྷུ་མ་དུང་ལོ་མ། །ས་ནག་ཤུག་པ་ཡོད་པ་དང་། །རྫོག་མེད་སར་སྒྲིས་
 པ་ལེགས། །བྱེ་མ་ས་དམར་གཡམ་པའི་ནང་། །སྒྲིས་པ་མདོག་སེར་ཆོས་དག་འཕྲ། །
 ཤུན་མཐུག་འབྱ་ཡོད་དམན་པའོ། །ལེགས་པར་བདུས་ནས་ས་རྩལ་བརྒྱ། །ཕྱི་ཤུན་བྱང་
 བརྩར་སྒྲིང་པོ་བྱང་། །བྱུང་བསྐྱེགས་པ་རྩུ་འབྱུག་དྲ། །འཕངས་ཏེ་དགྲགས་ལ་གར་སྒྲ་
 བོ། །དར་བ་ཙམ་བྱས་ལྟེ་ཐོག་དྲ། །རྒྱ་ཚྭ་ལྟར་འབྲིགས་ལེགས་པའི་རྟགས། །ལམ་དུ་
 མ་སོང་རར་མི་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་གྲུང་གཞུག་སྒྲིགས་མེད་གྱི། །ཁུ་བའི་ནང་དུ་ཤོག་
 ལྷུ་མ་བཅོ། །ཐལ་ཁུས་བཅོས་ཀྱང་མཆོན་ཙམ་འོང་། །ཆོས་ནས་རྩོ་གདུན་མཐེགས་
 པར་བརྩངས། །ཟན་ལྟར་གྱུར་ནས་ཁ་རེའི་ཆད། །ཆ་བསྒྲོས་སྡོད་དུ་དེ་མཉམ་གྱི། །
 རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་དགྲགས་པ་དེ། །མ་རྟོག་དྲངས་པའི་རྩུ་འབྲིལ་ནང་། །ཤོག་བྲེ་མ་
 ཡོ་བཞག་ལ་བྲུག། །རྒྱ་འདིས་སྐབ་མཐུག་གང་ཡང་ལེགས། །འབྲིང་ནི་ཨ་ག་རུའི་

ལུན་པ། །སྤྱོད་པུས་བྱས་པའི་བར་ལུན་དེ། །ཡུད་ཙམ་བཙུག་ལ་ཁུ་ཐོག་སོ། །བཙོ་
བརྟུང་དགྲུགས་སྒྲུག་གོང་དང་འདྲ། །སྒྲིགས་བམ་ཤོག་མཐུག་བྱུང་པར་བཟང་། །ཐ་
མ་རེའུ་ལྷག་ཙ་བ་བཞོ། །སྤྱི་སྒྲོག་ནང་སྤྱིང་བསལ་བ་ཡི། །བར་ལུན་དོ་ཁུས་བཙོ་
བར་བྱ། །ཐལ་ཁུས་བཙུག་ན་བལ་ལྟར་སྟོང་། །དུག་འདོན་ཨ་རུ་ཐུན་གཅིག་
འདེབས། །འདི་ཡང་བྱེ་མ་ས་འཕོལ་དང་། །ས་ནག་སྤྱི་སར་སྤྱིས་པ་བཟང་། །ཡིག་
བསྐྱར་འབྲི་བའི་སྤྱོད་ཤོག་ལས། །སྒྲིགས་བམ་ཉ་ཙང་ལེགས་མི་འཇུར། །ཡུལ་
སྤྱོད་ཐ་ཐ་དང་ནས་འབྱུང་བའི། །ཤོག་བྱ་བཟང་ངན་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །རྒྱ་དང་བཟོ་
ཐབས་བྱེད་པས་ཏེ། །མང་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་དགོས་པས་དཔེ། །དེ་ནས་ནག་བྱི་འཛར་
འཛར་སོགས། །སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དཀར་སོབ་ཀྱིས། །དུད་བདར་བྱག་བརྟེན་མེད་པ་
བྱ། །ཤོག་རྒྱ་གཙང་ན་བརྟུང་ཟེན་རྒྱུ། །དུད་པས་ས་དོའི་ར་རི་འདོན། །མདོག་
དཀར་ཁམས་འཛིན་ལེགས་པར་བཤད། །གང་ལྟར་སད་རུལ་མེད་པའི་གྲོ། །རྒྱ་
ཆོན་གྱིས་བཀྲུས་ཞིབ་པར་བཏགས། །རྒྱ་ནང་འོ་མ་ལྟ་བུར་དགྲུགས། །ལྟ་བ་གང་
བྱུང་བཙང་ལ་དོར། །རྒྱང་ཟད་གྲངས་བཅུག་ཡུན་རིང་དུ། །བཞག་ན་སྤྱོད་པའི་ཉེན་
ཡོད་དོ། །གྲོ་བྱེ་ཞག་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཡན། །རྒྱིང་པ་དམ་ཙི་ལྟོད་པས་སྤང་། །དྲངས་མ་
ཆ་གཉིས་བགོས་པ་ཡི། །ཆ་གཅིག་ཆོས་པར་བགོལ་ལ་ཐོག་ །ཆ་གཅིག་བསྐྱེས་ལ་
རྒྱང་མེད་ཅིང་། །ཉི་མ་ཆ་དང་རྒྱན་ཡོད་ཀྱི། །ས་རུ་ཤོག་གྲྲངས་ནས་བསྐྱེས། །
ཡང་ན་སྤྱོད་ཆོས་བག་རྒྱལ། །དར་བ་མར་ཆག་བཞི་ཆ་བསྐྱེ། །རྒྱང་ཟད་དྲངས་ནས་
འདྲོན་པར་བྱ། །ཉ་ཙང་ཆ་ན་ཤོག་གྲྲུ་ཆད། །གང་ན་དམ་ལྟོད་སྤྱོད་མས་གོས། །སྤྱོད་
ཐག་ཆོད་ནས་ས་རྒྱལ་བསལ། །སྤྱོད་བྱེ་མས་སྤང་བཤད་ཀྱང་། །སྤྱོད་རེ་ཡོད་པས་
སྤྱོད་པོ་ལ། །བཅུ་རེའི་བར་དུ་རྒྱུར་བཅུག་པའི། །སྤྱོད་པ་རེ་རེ་བཞག་ནས་མཐན། །
རིང་ན་ཞག་གཅིག་བྱུང་ན་ཡང་། །རྒྱ་སྤྱོད་ཡུན་ཙམ་བཞག་ནས་སྤྱོད། །ཡང་བསྐྱེས་ས་

ཡང་བསེ་སྐམ་སྒོན་སྒོམས། །མཆོན་པ་ལྟ་བུའི་དོ་འཇམ་སྟེང་། །གཡག་ར་སྐམ་དྲེག་
 མེད་པས་བརྟུང་། །མ་འཛོམ་ཤིང་གི་སྟན་གཏུན་ནི། །འཇམ་པོས་བརྟུངས་ཀྱང་སྒྱོན་
 མི་འབྱུང་། །བག་ཚུམས་ན་བག་ཚུ་བྱགས། །ཆུང་ན་མུར་སྒྱིན་བཏང་བར་བཤད། །
 སྐམ་པོ་ཅུང་ཟད་དཔུར་དཀའ་ལ། །ནེམ་ཡོད་ཅམ་དེ་སྤྲ་ཞིང་ལེགས། །དཔུར་
 གདན་མི་འགྲུལ་བརྟན་པ་དགོས། །དུང་སྟོ་མཆང་ལ་རི་མོ་མང་། །བྱུང་འཕགས་
 གསེར་ཕུའམ་གཟི་ཡིན་ལ། །མ་རྟེན་གཡག་གོད་རྩ་ཅོ་ནི། །གནག་ཅིང་སྐམ་པ་དེས་
 ཀྱང་རུང་། །ཐིག་ཤིང་དང་ཞིང་སྒོམས་པ་ལ། །དྲི་བཟང་ཡུང་བ་སྒྱེར་ཤུན་གྱི། །ཁྱ་
 བས་བྱང་ཆུབ་རྒྱན་ལམ་དང་། །ཕྱི་ནང་ཐིག་སྒོར་མཆོལ་གྱིས་གདབ། །རྒྱས་བསྐྱུས་
 གྲེགས་བམ་ཆེ་ཆུང་བསྟན། །ཟུབ་དང་མི་སྒོམས་འཁྱོགས་པ་སྒྱོན། །འབྲི་བའི་ལག་
 ཆ་རྒྱ་སྒྲུག་ནི། །སྟོང་པོ་ཆེར་སྒྲིས་ཤ་མཐུག་ཕྱི། །མདོག་སེར་མ་འཆུས་སྒྲུ་གུ་མེད། །
 ཅི་འཇམ་སོས་མནན་འབྲེན་པ་ནི། །སྒྲུག་གསེར་ཡིག་རིགས་ཀུན་ལ་བསྟན། །
 འཇང་སྒྲུག་མདོག་ནག་སྒྲུ་གུ་ཅན། །སིབ་ཅེས་དཀྱུས་ཡིག་འབྲི་ལ་བདེ། །ལྷགས་
 སྒྲུག་གསུང་རབ་གཏོས་ཆེར་བཟང་། །སྟོ་སྒྲུག་རོང་སྒྲུག་ལེགས་པ་འདར་རུང་། །སྒྲུག་
 རྣམས་ཡུན་རིང་དུད་ཁང་དུ། །བཏགས་ལ་བ་རྒྱང་རྟེང་པ་རབ། །མ་རྟེན་རྒྱང་མར་
 རྟེང་པས་བྱགས། །ཡོས་ཆོན་ནང་བཅུག་འཇམ་གྱིས་ཕྱི། །རུས་པ་ལྟ་བུར་མཐེགས་
 པར་འགྱུར། །བཟོ་གནས་ལེགས་ཉེས་གྲི་ལ་རག། །ལྷགས་རིགས་བཟང་ཞིང་ལྷན་
 ཐར་ཐོན། །ཁོ་མཉེན་ངར་གསུམ་འཛོམ་པའི་གྲི། །ཅི་དང་སོ་ཚོ་གྲང་བག་ཞོལ། །
 ལྷག་པ་དྲང་ཞིང་སྤང་པ་ནི། །བདར་དོ་སྤང་མཉེན་རན་པ་ལ། །ཕྱི་ལ་ཁལ་གཅིག་
 བང་དུ་དུག། །བདར་བས་རྩོ་ཆད་སྒྲུ་གཤོག་ལུས། །ཏ་ཅང་བདར་ན་རྟུལ་དུ་འགོ། །
 ཅུང་ཟད་བཅུགས་བདར་མཐུག་རྩོ་འབྱུང་། །སྒྲུ་གུ་མཐོ་བས་མི་རིང་ཞིང་། །མཛུབ་
 བས་མི་བྱང་སྤྲ་སྒོམ་རན། །མཐེབ་མཛུབ་ཆད་སྒྲུར་འགྲིམས་བདེར་གཞོག། །ཅི་སོར་

བྱེད་གཉིས་གཞལ་བའི་སར། །སྤུམ་གཉིས་རྫིང་ལ་སྤུམ་གཅིག་མཆུ། །གཞོབ་
 འདོད་གས་ཆུང་མཁྱེགས་འདོད་ཆེ། །རྫིང་འདྲ་ཡུར་བ་འདྲ་བ་ཞེས། །རྒྱབ་ནས་
 བལྟས་ཏེ་གཡས་གཡོན་སྟོམས། །རྫིང་མཆུ་ཏ་ཅང་མི་སྤྲུལ་ལ། །བཅད་ཁ་གྱུན་
 གསེག་རིམ་གཅོད་བྱ། །གསུམ་ལྗན་ལྗ་འཛོམ་ཞེས་པའི་དོན། །སྤྱུ་གུ་མཆུ་ལ་མཁས་
 གུར་ན། །ཡི་གེའི་འབྲུ་ལ་མཁས་པར་བཤད། །ཡིག་གཟུགས་བཟང་ངན་ལག་པའི་
 ཆུ། །མཁྱེགས་དཔལ་སྤྱངས་པ་ཆེ་ཆུང་སྟེ། །དག་ཆུ་མ་རྟོག་གོད་གཡུང་གཅོ། །མཐེབ་
 མཛུབ་ཤེད་སྟོམས་འཕུར་འཛུམ་རན། །ཆིག་འཐེན་ཤེས་དང་དྲང་ལྷུར་ལྗན། །སྒྲིམ་དག་
 སྒྱེན་གསུམ་འཛོམ་པ་མཆོག། །འབྲི་བའི་རྫས་ནི་སྤྲུག་མཆོལ་གཉིས། །དང་པོ་སྤྲུག་
 ཆའི་རྒྱ་རབ་ནི། །མར་ནག་མེ་རྟོག་བསགས་པའམ། །སྒྲོན་ཤིང་འབྲིང་ནི་ཉ་སྤྱིད་
 པའི། །ཤུན་པ་དེ་གཉིས་སྡོ་བཤུས་བྱ། །གྲོ་གའང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཆུངས་ལ། །ཐ་
 མ་ཐང་ཆེལ་རྒན་ཆེས་ཁྲག། །གཞོན་ཆེས་འབྱར་བག་ཅན་མིན་པ། །ཆོལ་བྱ་འདྲ་དེ་
 མང་དུ་བསགས། །བརྩིགས་ཐབས་འཁོར་མོའམ་བྱ་ཐབ་སྟེང་། །རྫོགས་ཞབས་
 རོལ་ལྗ་བདུན་བརྩིགས། །ཐབ་ནང་ཤིང་ལ་མེ་སྤར་བའི། །འོག་མའི་དྲེགས་པ་དམན་
 པས་སྤང་། །གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲུད་པ་བསྟུ། །ཆགས་དགའ་འགྲིམ་རྩར་འབྱུང་བས་ན། །
 དབེན་པའི་གནས་སུ་གཟབ་སྟེ་བྱ། །ལྷགས་སྟོད་སྤྱིན་ཆུའི་དྲངས་མ་ལ། །བཏབ་སྟེ་
 མེ་སྟེང་ཅུང་ཟད་དཀྱུགས། །སྤྱིན་བཞུར་ཁུ་བ་སྤྲུག་ལ་མཉེ། །བྲེ་རེ་ཉིན་རེར་འདུར་བ་
 དང་། །ཆོག་སྤྱུ་གུགས་ན་ཆད་དུ་བཤད། །འོན་ཀྱང་ཤེད་མཉམ་རན་པས་འདུར། །རི་
 ཅོམ་སོང་བ་དེ་ཅོམ་ལེགས། །སྤྲུམ་ཐག་ཡང་ཡང་གཅོད་པ་ནི། །མཆོལ་སྤྲུག་མན་
 དག་མཆོག་དུ་བཟུང་། །གར་སྤྲུ་ཟན་ཅོམ་གུར་པའི་དུས། །ལག་པར་འབྱར་ན་དམ་
 ཆུང་ལ། །སྤྲུ་ཞིང་འཐས་ན་ཆེ་བའི་སྟོན། །ཤ་རྩེས་དོད་ཅིང་མི་འབྱར་བ། །དམ་སྟོད་
 རན་པའི་ཆད་དུ་བཟུང་། །གཞན་ཡང་སྟོན་རབས་བསྟན་བཅོས་ལས། །མ་རྩ་རྩ་

ཏྲ་ལ་འཇམ་ཞིང་སྒྲེ། འཛུལ་ཁུ་བས་སྒྲུ་གྲུས་འཛིན། རྒྱ་སྒྲིགས་དམར་མདངས་འོད་
 དུ་འཛེར། སྒྲ་ཅིས་རྒྱན་དུ་དྲི་བཟང་འབྲུལ། དབང་ལག་སྒྲུག་པའི་ཁུ་བས་ནི། འོད་འབར་དམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད། སྒྲི་བཞུར་ཁུ་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ། ག་སུར་ཚུ་ཡིས་
 དབྱར་མི་རུལ། རྒྱ་སྒྲུ་པི་ཡིང་ཁུ་བས་ནི། དགུན་གྱི་དུས་སུ་འབྲུག་མི་འབྱུར། ཞེས་སོགས་བཤད་ཅིང་ཐང་ཁྲག་དང་། གྲོ་ནས་ཡོས་ཆེག་ཁུ་བ་སོགས། སྒྲེ་བའི་
 ལག་ལེན་མང་ན་ཡང་། སྒྲུག་པ་སྒྲི་བཞུར་སོགས་འགའ་ལས། སེལ་ཆེར་སྒྲིན་དང་
 བཅས་པ་ཉིད། སྒྲོར་སྒྲེ་མང་བས་ལེགས་པ་མིན། རྒྱ་བཟང་གནད་ཤེས་ལས་རྒྱས་
 དགོས། སོན་ཏུང་བཟོན་མི་གཞོན་གྱི། ལག་པར་འཕུར་མཉེད་བྱས་པ་མཆོག མཆོལ་རབ་བཅག་མཆོལ་ཤེལ་དཀར་འདྲ། འབྲིང་པོ་དམར་དྲངས་ཐ་མ་སྒྲུག རྒྱ་སྒྲུ་
 རྒྱ་སྒྲུ་ལ་འཇམ་གཏུན་ནང་ཕྱམ་ཕྱམ་བརྟུང་། ཡུ་རུའི་དྲངས་ཚུ་མཆོལ་རུབ་སྒྲུག ལན་གསུམ་བར་དུ་བ་ཚུ་པོ། གཏུན་སྒྲོར་ཅུང་ཟད་བྱ་བར་གཅིས། དེ་ནས་ཡུན་
 རིང་བར་དུ་སྒྲུང་། རྒྱ་སྒྲིན་རབ་ཡིན་མ་རྟེན་ན། སྒྲིན་སངས་ཁུ་དྲངས་སྒྲུག་ལ་བསྒྲུ། མཁྱོགས་འདོད་མཆོལ་ཕྱེ་སྒྲིན་ཚུར་སྒྲུང་། གཡའ་མེད་སྒྲོད་དུ་དལ་བས་མཉེ། ཤེད་དྲག་ནག་པོར་འབྱུར་བས་ན། མཆོལ་ལ་མི་རྒྱན་ལག་སྒྲུབས་གནད། གང་
 ཡང་སྒྲུར་ནས་འབྲི་བའི་ཆོ། ག་པི་དྲུག་སྒྲོར་འདོད་པ་ན། གཡའ་དྲི་མེད་པའི་སྒྲོད་
 གཙང་མར། མཆོལ་གྱི་སུམ་གཉིས་ཀ་པི་དང་། སྒྲིན་ཚུ་སུམ་ཆ་ཙམ་གཅིག་སྒྲུག ཡུན་རིང་བར་དུ་ཉི་མར་བདུག རྒྱ་ཚུ་ཞོ་ཆད་ཚུ་ལ་ནི། ཚུ་འདེབས་སྒྲོས་དཀར་
 ཐལ་ཙམ་བཏབ། དེ་དག་ཡོན་ཏན་རིམ་བཞིན་དུ། འོད་འཕྲོད་མ་བྱེད་གཤེར་
 བག་གཙོད། དམར་འཛེར་བདེ་ལ་སྒྲུམ་ཅི་བྱེད། འབྲིམ་དཀར་སེར་ན་ཚུ་གཙང་
 སྒྲུག མདངས་སྒྲུ་སྒྲུག་ན་ཀ་པི་བསྒྲུན། དེ་ལ་ཀ་པི་སྒྲོར་བའི་ཐབས། དབྱིད་
 དམ་སྒྲོན་འཕྲུག་བཞོས་པ་ཡི། ལུག་སྒྲུག་གད་བདར་ལེགས་བྱས་ལ། ལུགས་

མིན་སྟོང་དུ་བཅོ་ཞིང་བཞུར། །ཚགས་བཅགས་གོང་གི་རྩལ་རྣམས་བཏབ། །དལ་
འཇམ་དགྲུགས་ཤིང་མེ་ལ་གདུ། །སུམ་སྒྱུར་མཚལ་དང་ཀ་པི་ལ། །རྒྱལ་མོ་ཀ་ར་
ཅུང་ཟད་འདེབས། །མདངས་ལེགས་དགྲུས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཏེ། །མཚལ་སྒྱུན་གཉིས་
སྒྱུར་སྒྲབས་བདེའི་བཞོ། །གང་ཡང་མེ་ཡིས་མ་གདུང་གཅེས། །གཞན་ཡང་བྱ་ཡི་
སྒོང་སྒྲི་དང་། །ཁུ་སེར་དྲངས་མ་སྒྱུར་བ་སོགས། །འབྲལ་བདེ་ལེགས་ཀྱང་སྒྱུན་ཅན་
སྤང་། །འོ་གངས་འོན་ཀྱང་མདངས་མ་ཡལ། །རྒྱན་དང་མཛུགས་ཀྱང་འབྱར་འགོས་
མེད། །བཀྲག་སྒྱུམ་འོད་ལྡན་མཚལ་སྒྲག་ནི། །སྒྲིགས་བམ་འབྲི་བའི་བཅུད་མཚོག་
གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རག་རྒྱན་ལས། །སྒྲག་ཤོག་སྒྱུ་ཀྱི་མི་གཞོབ་པར། །ཡི་གེ་གཞོབ་
འདོད་ཡིག་མཐུན་འབྲུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་ལག་ཆ་གཟབ་ཅིང་། །སྒྲག་
ལམ་གཅོང་བ། །འབྲུ་ཁོག་སྒྲོས་པ། །ཆད་ལྟག་ཅོར་འབྲུལ་མེད་པའི་དག་པ་གསུམ་
ནི་འབྲི་བྱ་ཆེ་པ་ཀྱན་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །གོ་རིམ་ཡང་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དག་ལ་
གཟབ་ཆེན་གཟབ་རྒྱུར། །རྒྱ་གར་མཐུན་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རྣམས་འབྲུ་ཆེན། །བོད་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་འབྲུ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་པའི་དབང་གིས་འཛོལ་མེད་དུ་འབྲི་བ་གནང་
བའི་ལུགས་བཟང་ཡིན་ཅིང་། །ཡིག་གསར། །བརྒྱ་ཡིག་གཏེར་ཡིག་གིས་མཚོན་
པའི་ཡིག་རིགས་གཞན་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པས་འདིར་སྟོར་མི་ལངས་སོ། །

གསུམ་པ་བྲུགས་རྟེན་བཤད་པ་ལ་བཞི། །མཚོད་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱུར་བ་སྟོན།
ལག་ཏུ་སྤང་བྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། །ལུགས་སྟོལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕྲོས་སུ་སྟོས། །བྲག་
མཚན་འཕྲོས་དོན་བཅས་འཆད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །བྲགས་རྟེན་རང་བཞིན་ལྟན་འགྲུབ་སྤྲོ་ན་མེད། །བྱིན་རྒྱབས་
དངོས་གྲུབ་ཐེག་པ་སོ་སོ་ལ། །བྲགས་སམ་ཆོས་སྒྱུའི་མཚོད་རྟེན་ཞེས་སྒྱུ་མིང་བྲེ་བྲག་
ཏུ་བཏགས་པ་འདི་ལ་སྒྱུར་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། །སྤྲོ་ན་མེད་པ་དང་།

ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་མཆོད་རྟེན་
ལྟར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། འདོད་ཁམས་དབང་གི་
རི་བོ་ལ། །གཟུགས་ཁམས་བར་རིམ་གྱི་འཕང་ཅན། །གཟུགས་མེད་བུམ་རྟེན་བུམ་
པར་བཅས། །སྒྲུ་གདུང་ཆེན་པོ་རྒྱན་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། ལུང་མཆོག་སྒྲུ་མ་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་སྟོན་ནང་བཅུད་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས།
དགྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་བར་རིམ་དང་། རི་རབ་བུམ་པ་དང་། རི་རབ་གྱི་མགྱིན་པ་དང་
གདོང་མན་ཆོད་ཀྱི་དང་། དེ་ཡན་སྐྱེ་ཆོས་འཁོར་ཆར་ཁེབས་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་
བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོད་མེད་མཐའ་ཡས་ལས་བྱུང་འབྲས། །ཤར་དུ་བུམས་པ་རྡོ་
རྗེ་བཅུགས། །ལྟོ་དུ་སྟོང་རྗེ་རིན་ཆེན་བཅུགས། །ཁུབ་ཏུ་དགའ་བ་པར་བཅུགས། །
བྱང་དུ་བཏང་སྟོམས་རྒྱ་གམ་བཅུགས། །རང་བྱུང་རིན་ཆེན་སྣང་བའོ། །ཞེས་པས།
ཤར་དུ་བུམས་པ་ཆོད་མེད་རྡོ་རྗེ་མཐའ་ཡས་བཅུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པ་གྲིག་ལེ་
དབང་གི་རྒྱུད་ཅིས་བྱ་བ་ལས་བཤད་པར་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲུ་
གདུང་ཆ་བརྒྱད་གྲིང་བཞི་རྣམས་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཤར་ལུས་འཕགས་ན།
ཕྱིན་ལྟན་སྟོམས་གཏེར་དང་། མཐའ་ལེགས་གཡུང་དྲུང་ཏོག་གཉིས། །ལྟོ་རྩ་གྲིང་ན་
ཐུགས་རྗེ་སྒྲུལ་པ་དང་། །ཡིད་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་གཉིས། །ཁུབ་བ་ལང་སྟོང་ན་དཔེ་མེད་
བསམ་འདས་དང་། །མུད་གྲགས་ཆོས་དབྱིངས་གཉིས། །བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་ན་ཡོན་ཏན་རིན་
ཆེན་བཅུགས་དང་། །ཁམས་གསུམ་བདེ་རྒྱས་སྟོན་མེད་མཆོད་རྟེན་གཉིས་བཞུགས་
པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བདུད་རྩི་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། རོ་ཡི་སྒྲུང་མ་ཆེན་མོ་ནི། །མ་མོ་

ཆེན་མོ་བརྒྱད་བཞག་གོ། ། དེ་དག་རྟེན་གནས་ཆེན་མོ་ཡང་། །མཚན་རྟེན་བརྒྱད་དུ་
རྣམ་པར་བཞག། ཅིས་པའི་འགྲེལ་པར། རྩོན་ཏེ་རུ་ཀས་དྲག་པོ་བལྟལ་བའི་ཆེ་ཡུལ་
བརྒྱད་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་མ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་མཚན་རྟེན་བརྒྱད་
འབྱུང་བ་ནི། མ་ག་རྒྱར་བདེ་བྱེད། སིངས་ལར་རི་པོ་ཏ་ལ། བལ་པོར་བྱ་བྲི་ལ་ཤོར།
སིང་ག་སྒྲིང་དུ་གེའུ་དོ་ཤ། །ལི་ཡུལ་གོ་མ་ས་ལ་གན་རྒ། །ཁ་ཆེར་ཀ་ན་ཀ། ཟ་ཉོར་དུ་
བདེ་སྦྱོད་གཞོན་ལུ་འཛེད་རྟེན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་གོས་བཞི་བལྟ་བས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བཟེད་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁར་
གསེལ་བཅུ་གས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དོས་གྲུ་བཞི་བར་རིམ་རྒྱུ་པོ་བཅུ་གཉིས་
པ་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་བརྒྱད་པ་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
བིམ་པའམ་རྒྱུ་པོ་དང་། །ཁང་བུ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུའི་མཚན་རྟེན་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་གསུངས། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱ་སྦྱོད་ཀྱི་མཚན་རྟེན་བར་
རིམ་ནང་དུ་བཅག་ཅིང་ཕྱིར་འབྱུང་བའམ། དབྱས་འབྱུང་ལ་མཐའ་གཉིས་ནང་དུ་
བཅུ་མས་པ་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་བཤད་པར་གྲགས། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུང་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཅུ་གས་པ་སོགས་དང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་དུས་འཁོར་ནས་
གསུངས་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བྱ་དངོས་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མེན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **ལག་ཏུ་སྒྲུང་བྱ་སོ་སྟེ་ཉན་རང་རྒྱལ། །ལུང་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་**
ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བྱ་དངོས་ནི། སོ་སྟེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་

བའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཏེ། དེའང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གདུགས་མེད་པའི་བྱི་བོའོ། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གྲངས་ཀྱི་གདུགས། རང་རྒྱལ་གྱི་གདུགས་བདུན། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་གདུགས་བཅུ་གསུམ། ཆར་ཁེབས་ཏྲོག་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་
 བཞེངས་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་འདིར་གདུགས་ནི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཆར་
 ཁེབས་ནི་གདུགས་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ། །**རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། །ཆ་ཆོད་**
ངེས་མེད་འོན་ཀྱང་བྱི་མེད་འགྲེལ། །བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལལ་ཆེར་དཔང་པོར་བྱེད། །དེ་
ལའང་ཆ་ཆོན་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སོགས། །དཔང་དང་དེ་བྱེད་ལྷག་བཅས་རྒྱ་ཆོད་སྤྲོ། །བྱི་
 བྲག་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཏུ་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་ཙམ་བཞུགས་ན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ཆོས་སྐྱའི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་དེར་སང་བཞེངས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་དེ་ལའང་ཆོས་སྤངས་དང་
 དབུ་སྐྱ་སེན་མོ་རིང་བསྐལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཙོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་པ་དང་
 མ་བཞུགས་པའི་ཆེ་དང་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བརྩིགས་པའི་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་
 པ་མང་བ་ལས། གཙུ་བོར། སྤྱལ་པས་མཛད་པ་སྟོན་བསྟན་བྱིར། །མཆོད་རྟེན་
 བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་གདུང་བཞག། །ཅིས་ལས་ཀྱི་མཐའ་བརྗོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཙུ་བོར་གྱུར་པ་དག་བསྟན་པའི་ཆེ་ཡུལ་
 ལྷོངས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ཏེ་དུས་སྟོན་གྱི་སྔོན་ཚུགས་པ་
 ལས། དཔལ་མགོན་ཐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་པར་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ་དང་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དུ་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་སྟེ། དང་པོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་ཆེ་གོང་ཁྱེར་སེར་
 སྐྱར་བྱུང་བ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་ནམ། བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་བའི་མཆོད་རྟེན་ལྷུ་
 བོ་བདྲའི་འདབ་མ་ཅན་གྱི་བང་རིམ་བཞི་འམ། བདུན་བརྩིགས་པ་བདེ་འདབ་ཀྱིས་

སྤྲུལ་པ། གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་མའོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་
 མཆོད་རྟེན་གྱ་བཞི་བར་རིམ་བཞི་པ། གསུམ་པ་མ་ར་ཏ་སིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་མཆོད་རྟེན་ནམ་ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་གྱ་བཞི་བར་རིམ་
 བཞི་གྲོ་འབྱར་དང་བཅས་པ་སྐྱོར་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། འབྲིང་བ་དུག ཐ་མ་བཅུ་དུག་
 པ། བཞི་པ་མཉན་ཡོད་རྗེ་རྒྱའི་ཆོལ་དུ་ཆོ་འབྱུལ་བསྟན་པའི་ཆེ་མུ་སྟོགས་པ་མ་བྱེད་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་ནམ་ཆོ་འབྱུལ་མཆོད་རྟེན་གྱ་བཞི་བར་རིམ་བཞི་པ་སྟོགས་རེར་འབྱར་དང་
 བཅས་པ་འཇམ། འདི་འད་རྒྱུ་པོ་བར་རིམ་བཞི་པ་པད་འདབ་ཅན། ལྷ་པ་ཡངས་པ་
 ཅན་གསལ་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་སུམ་ཅེན་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་ཡུམ་བདེན་པ་
 ལ་བཀོད་ཅིང་སྤྱོད་དགག་དབྱེ་མཛད། སྤྱོད་རྣམས་སྤྱིར་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ་ལྷ་བབས་
 མཆོད་རྟེན་ནམ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལྷའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ། བར་རིམ་བཞི་འཇམ་
 བརྒྱད་པ་རོས་རེར་གྲོ་འབྱར་དང་བཅས་པའི་གྲོ་འབྱར་གྱི་དབུས་ན་ཐེམ་སྐས་ཡོད་
 པ། དུག་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་མཆོག་ཟུང་
 གིས་འདུམས་པའི་ཆེ་དབྱེན་རྒྱུ་མཆོད་རྟེན་ནམ་འོད་ཟེར་ཅན་ནམ། བྱམས་དངོས་
 མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་བར་རིམ་བཞི་པ་གྱ་བཞིའི་ཟུར་བཞི་མཉམ་པར་བཅད་པ་ལྷ་
 ལུ། བདུན་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆའི་འདུ་བྱེད་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་ཆེ་བྱིན་རྒྱབས་མཆོད་རྟེན་ནམ། རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་རྒྱུ་པོ་བར་
 རིམ་གསུམ་པ། བརྒྱད་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཅ་ཅན་དུ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ཟུང་འདས་
 མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་བར་རིམ་མེད་པ་གདན་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་བུམ་གདན་ཡན་ཆད་
 བཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱིར་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆོད་དབྱིབས་རེས་པ་མེད་དེ་མདོ་སྟེ་
 རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཔག་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་
 གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཆོད་རྟེན་ནི་སྐྱེ་རུ་རའི་འབྱུ་ཅམ། གདུགས་ནི་རྒྱ་ཤུག་གི་

ལོ་མ་ཙམ། སྒོ་གཤིང་ནི་ཁབ་ཙམ་ཞེས་ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པས་
 རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་དང་འབྱོར་པའི་བྱད་པར་ལ་དཔག་གོ། །འོན་ཀྱང་བཟོ་
 ཉེས་འགོག་པའི་སྤྲད་དུ་ཆ་ཚད་ཀྱི་ལག་ལེན་གལ་ཆེ་བས་དེའི་ཚུལ་གཙུག་ཏྱར་དྲི་མེད་
 ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གཞུང་དུ་གྲགས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་དཔང་བོ་བྱེད་ཅིང་།
 ལུ་སྟོན། སྒྲག་ཚང་ལོ་ཙྰ། སྤྱལ་སྤྱུ་འཕྲང་ཁེབ་དཔལ་ལྷན་བཟང་བོ་སོགས་ཀྱིས་ཆ་
 ཚད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད། དེ་དག་གི་ལེགས་ཆ་བསྟན་པ་མི་དབང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་
 མཆོའི་ཆ་ཚད་ཉིད་ཉུ་ཀུན་ལ་རྒྱག་ཆེ་ཞིང་། དྲི་མེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་འང་མྱངས་དགོ་
 བ་ནས་ཏྱོག་གི་བར་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་གིས་གཞལ་བ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་བད་
 རྒྱུང་ཡན་ལ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན། སེང་ཁྱི་བྱིན་ཆད་མཛེས་ཆ་བཙལ་
 བས་ལུགས་སྒོལ་མང་དུ་གྱུར་པར་སྤྲང་བ་དེ་དག་དཔང་གི་ཆད་དང་། དཔང་གི་
 བྱེད་དང་། དཔང་གི་བྱེད་ལས་ཕྱང་ཟད་ལྷག་པ་རྒྱ་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤྲང་ངོ་། །
 རྗེ་བརྒྱུད་པས་ནི་དུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཆད་ལས་དཔགས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་
 ཐིག་ཆད་བྱད་པར་འཕགས་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་དུ་ལྟོ། །
 འདིར་མཁོ་བའི་བདུ་བྱད་ནི། གདན་གྱི་ས་འཛིན་ཐེམ་སྐྱས་གསུམ། ཐིག་གདན་
 སེང་ཁྱི་བད་རྒྱུང་དང་། གཟུངས་ས་བད་ཆེན་མྱངས་དགོ་བ། དེ་སྟེང་སྤྱི་ལ་བང་རིམ་
 བཞི། ལུམ་རྟེན་བུམ་པ་བྲེ་རྟེན་དང་། བྲེ་འདེགས་པ་རྒྱ་འོད་ཟེར་བྲེང་། ཁོ་འཁོར་
 མོ་འཁོར་བཙས་བཅུ་གསུམ། ལུགས་རྗེ་མདོ་གཟུངས་ལྷ་རྒྱ་གམ། གཏུགས་དང་
 ཆར་ཁེབས་རྩེ་བྱེད་ཉི། འོར་བུ་ཏྱོག་དང་བཙས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་རྟོག་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་དབྱེ་བ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བད་
 གཟུངས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ །བད་ཆེན་དགོ་བཅུ་མྱངས་ཆད་མེད། །ཡང་ན་དེ་
 གཉིས་ལྷོག་ལ་འང་བཤད། །བང་རིམ་བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན། །དན་པ་ཉིར་གཞག་

ཡང་དག་སྟོང་། །རྩུ་འཕྱུལ་ཤར་བཞི་དབང་པོ་ལྟ། །བུམ་རྟེན་སྟོབས་ལྷ་བུམ་པ་ནི། །
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གྲེ་འཕགས་ལམ། །རྒྱ་ཡི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་ །སྟོག་གིང་ཀུན་
རྩོད་པ་རོལ་སེམས། །རྗེས་དྲན་བདེན་བཞི་ཟད་མི་སྟེ། །ཤེས་པ་བཅུ་ཡི་རོ་བོ་དང་། །
པརྱ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། །འཁོར་ལོ་སྟོབས་བཅུ་དྲན་ཉི་གསུམ། །ཆར་ཁེབས་
ཐུགས་རྗེ་རྟོག་ཚེས་སྟེ། །མཚོད་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་བཤད། །རྒྱན་རྣམས་རྒྱལ་བའི་
ཡོན་ཏན་ཏེ། །རྫོང་རི་མི་འཛིགས་བཞི་དང་ལྟན། །ཐེམ་སྐས་སྤྱང་བ་མེད་པ་བཞི། །
རྒྱལ་མཚན་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །མེ་རྟོག་སྤེང་བ་མཚན་དཔེ་འབར། །རྒྱལ་
མཚན་བཞི་ནི་བདེན་བཞིའི་དོན། །དྲིལ་བུ་ཚངས་དབྱངས་དྲུག་ཅུའི་གསུང་། །ཉི་ཟླ་
ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་སྟེ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ལྟན། །ཅོན་པན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
ཐོབ། །བ་དན་ཚོས་ཀྱི་སྟན་པས་བྱབ། །འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་དག་པའོ། །སྟོ་
མང་བདེན་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གོ། །སྟོ་འབྲུ་
བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་འཕྱུལ་པས་འགྲོ་དོན་མཛོད། །ཐེམ་སྐས་
སངས་རྒྱས་གཞན་དོན་བྱོན། །པརྱ་འཁོར་བའི་སྟོན་མ་གོས། །བང་རིམ་མེད་པ་
སྤྱི་བ་ཡི། །འཕྲུག་པ་བྲལ་ཞིང་སྟོས་པ་མེད། །དབྱིན་རྒྱུ་འཛིན་རྒྱུ་དྲུག་གསུམ་དང་། །
ལྟོ་བཅད་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་མཚོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྟན་མིན་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚོད་རྟེན་
སངས་རྒྱས་སྟོལ་གྱུང་ལྟོ་བ་མན། །བང་རིམ་ལྟོ་འབྲུ་བུམ་གདན་དབྱང་པའི་བར། །
བུམ་ལྷི་མ་གྱིན་པ་གྲེ་དང་མཛོད་སྤྱིའི་བར། །བྲེ་གདོང་དེ་ཡན་ཚོས་འཁོར་རྟོག་དང་
བཅས། །བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་རྣམ་དག་གཅིག་རྒྱུ་མཐུན། །སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མཚོད་རྟེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པ་ཡེ་ཤེས་མཚོད་རྟེན་ནི། །སངས་རྒྱས་
སྟོལ་མོ་གྱུང་རྒྱ་བཞུགས་པའི་ལྟོ་བ་མན་ཆད་བང་རིམ། །ལྟོ་འབྲུ་བུམ་གདན། །དེ་

ནས་དབྱང་པའི་བར་བྱས་ཤིང་། མགིན་པ་བྲེ་དང་། ཀོ་སྒོ་ནས་སྒྲ་ཅེ་མཛོད་སྤྱི་
བར་བྲེ་གདོང་། དེ་ནས་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གི་བར་ལ་ཆོས་འཁོར་ཆར་ཁེབས་ཏྲིག་
དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའང་དཔང་གི་ཆད་ནི་སོར་མོ་བྱེད་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ཕྱག་ལྟར་
སྟག་ཆར་ལོ་ཙྰ་སོགས་བཞེད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གསང་གནས་
ནས་གཙུག་ཏྲར་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་དག་པ་དང་སྒྱུར། འབེ་ལོ་ཆེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་
ནི། དཔང་ལ་སོར་མོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ཆད་དེའི་བྱེད་དེ་སོར་བྱེད་ཀྱིས་སྟག་པའི་
བཅུ་གཉིས་པ་ཆན་པ་བཞི་ནི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ནས་གཟུགས་མེད་བར་དཔག་ཆད་འབུམ་
ཕྱག་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་བྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དག་པ། ཀླང་མཐིལ་ནས་གཙུག་ཏྲར་བར་
ནང་རྩེ་རྩེའི་ལུས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བས། གཞན་ལྟེ་སྤྱིའི་དག་པའང་ཞར་ལས་
འགྲུབ་པར་བཞེད་དེ། མདོར་ན་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་པོ་རྣམ་དག་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་
མཐུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལྷགས་སྒོལ་བྱད་པར་ཅན་འཕྲོས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི། **བྱད་པར་དཔལ་**
མཆོག་རེག་པ་མེད་པ་དང་། །བལ་ཡུལ་རང་བྱུང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆད་
དབྱིབས་སྒོན་བྱུང་མཁས་རྣོམས་མ་ཐོས་མང་། །ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། རྣོན་བིསྟ་ཀླ་ཡ། ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་
སྤྱའམ་དཔལ་རེག་པ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་ལྟོ་སྤྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་
འགྲམ་གོ་རྒྱ་ནའི་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་གྲོང་བེར་བའི་སྤྲང་གི་ནམ་མཁར་འཇའ་ཆོན་གྱི་
རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཅིང་། མཆོད་རྟེན་འདིས་བྱད་པའི་འོག་ཀུན་ནི། རྩེ་ས་
པཎ་གྱིས། ཙྰ་རི་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ། །ལྟོ་སྤྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་ཡོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཙྰ་རི་ཏྲ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེར་རྩེ་རྩེ་ཕག་མོས་སྤྱིད་པ་
གསུམ་གྱི་ཆང་དགྲུག་པར་གྲགས་པ། སྒྱུར་ཆང་དང་འབྲུ་ཆང་རྣམས་སྒྱུར་བེངས་རེ་

ལ་མང་དུ་བསྐྱངས་ནས་སྤྱར་བཅུད་མེད་པར་སོང་ཆེ་ཡུད་ཙམ་རེ་བསྐྱལ་ནས་བཞག་
 བ་སྤྱར་གསར་པར་འགྲོ་བ། དེ་འདྲ་ལན་བདུན་བདུན་འབྱུང་བ། དུས་བཟང་ལ་
 ལུང་པ་ཀུན་ཀྱང་གི་དྲིས་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་
 གྱི་རྟོ་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཉལ་ཐབས་སུ་བཞུགས་པ་རྩྭ་ན་ཀླ་ཡ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
 ལ་དུས་བཟང་རྣམས་སུ་ལྟས་མཆོད་པའི་རོལ་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། སྤྲོས་ཀྱི་དྲི་དང་།
 མཆོན་མོར་མེ་མར་གྱི་སྤྱང་བ་དུ་མ་འབྱུང་བའང་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་
 དོ། །མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་སོ་སྤྱེ་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་སྤྱང་གྱུར་པར་དུས་ཉག་
 ཏུ་ནམ་མཁར་དུ་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་དུ་བ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྩོ་ནང་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་བཞོད་མ་ལས་རིག་འཛིན་ཆེ་
 དབང་ཅོར་བུའི་ཆ་ཆོད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པལ་བ་སྟེ། མཆོན་དོན་ཡང་། ཐེམ་སྐྱས་
 སྐྱབས་འགྲོ་རིམ་གསུམ་རྩོར་གདན་དང་། །གསེར་བྱེ་བདྲུ་པ་གྱུ་གྱུར་མཐའ་བཞི།
 །གདོང་ཆེན་གོང་འོག་བར་གསུམ་འཁོར་དང་བཅས། །རིམ་བཞིན་དཔལ་མཆོག་
 ཐུགས་གསུངས་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར། །བུམ་པ་བདེ་གཤེགས་འཕར་དང་བྲེ་འཁོར་
 བཅས། །དགའ་བ་བཞི་མཆོན་ཆོས་འཁོར་ས་བཅུ་གསུམ། །ཏོག་ནི་བདེ་ཆེན་སྐྱ་
 དང་ཆར་ཁེབས་ནི། །སྐྱ་གསུམ་དག་གི་མཛད་པ་མཆོན་པ་དང་། །བུམ་སྐྱ་ཆོས་དང་
 འོངས་སྒྱུད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། །རྟ་བབས་ཀྱིས་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཡང་མཆོན། །གདོང་
 ཆེན་འོག་མ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་སྐྱར་དལ། །སྟེང་གཉིས་བུམ་སོགས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་
 དབང་གི་ །དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་པར་བཤད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་པན་
 ཡོན་ཡང་ཐུན་མོང་ཐེག་པའི་ལུགས་དང་། །རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་མས་འཕགས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་འདི་བཞུགས་པའི་
 ས་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་འཕེལ་བ་དང་གིང་འབྲས་དང་བུ་རམ་དང་ཆང་སོགས་བཟའ་བཏུང་

གི་ཚོགས་གྱིས་འབྱོར་པ་འདྲ་བཤད་དོ། །པལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་པ་རྒྱའི་རི་བོ་འཕམ་གྲང་རུའི་
 རིར་རང་བྱུང་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བོ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་དགུ་རྒྱམས་ཆེ་ལོ་སྟོང་
 སྤུལ་བདུན་ཅུར་འཛོལ་བའི་ཆེ་འདྲེན་པ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཛིག་རྟེན་དུ་
 བྱུང་བ་ན། རིན་པོ་ཆའི་པ་རྒྱའི་སྟོང་པོའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཤེལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་རང་བྱུང་ཞིང་། གསེར་ཐུབ་གྱི་དུས་སུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་དཔལ་
 བཤེས་གཉིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྤྲད་དུ་མཚོད་རྟེན་འདིར་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་
 གི་དགྱིལ་འཁོར་སྐུལ་པས་མཚོད་རྟེན་གྱི་མཚན་གྱུང་དེར་ཆགས་ལ། འོད་སྤྲང་གི་
 དུས་སུ་གྲུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་དཔལ་གྱིས་སའ་གཡོགས་ཏེ་སྤྲས་པ་བྱིས་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་དེའི་ཚུལ་སྤྲང་བར་མཛད་པའི་སྟོན་གྱི་
 རབས་ཀྱང་མཁུན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས་གསར་འགྱུར་གྱིས་མཚོན། ཚད་དང་
 དབྱིབས་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་བྱུང་མཁས་པར་སྟེམས་ཤིང་རྫོམས་པ་པལ་མོ་ཆེས་མ་ཐོས་
 པའང་མང་དུ་སྤྲང་དོ། **རྟིང་མར་དགོ་གནས་བརྒྱད་གྱི་མཚོད་རྟེན་དང་། ཐེག་རིམ་**
དགུ་ཡི་ཚད་དབྱིབས་ལ་སོགས་གསུངས། །གསར་སྤྲུགས་རྟིང་མའི་རྒྱུད་དུ་གོང་སྟོས་
 དགོ་གནས་བརྒྱད་གྱི་མཚོད་རྟེན་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་དབང་ལས་ཐེག་
 པ་རིམ་པ་དགུ་སོ་སོའི་མཚོད་རྟེན་གྱི་ཚད་དང་དབྱིབས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་
 གཏེར་རྒྱམས་ལས་རྒྱམ་གྲངས་མང་པོར་གསུངས་གྱུང་། ཅུ་བ་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་དག་
 ཏུ་འདུལ། གོང་གི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་གྱུང་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
 པའི་ཞལ་སྟོབ་ཆ་མོ་རོང་པ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་རྟེན་གསུམ་
 བཞེངས་ཐབས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཉིད་ཁྱུངས་ལྷན་དང་སྤྱོད་སུ་སྤྲང་བ་མ་ཟད།
 བཀའ་བརྒྱད་གསར་བ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ཐབས་དང་དོན་གཅིག་
 ཏུ་སྤྲང་བ་དང་། སྟག་ལོའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ཡང་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྤྲང་བས་

དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ལོ། །

བཞེ་བ་ཕྱག་མཆོན་འཕྲོས་དོན་བཅས་འཆད་པ་ནི། **དོར་དྲིལ་ཕྱར་བྱ་ཁྲུ་ལ་**
སོགས་པ་ལོ། ། **ཁོད་དང་རྣམ་གཞག་བྱ་བ་ཏུ་ས་སོགས་སུ་གསལ། །** ཕྱགས་ཏེན་ཏུ་
གཏོགས་པ་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དོར་དྲིལ་ལ་ཡོ་གའི་བཤད་རྒྱུ་ཅི་
མོ་ནས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་བྱི་དྲིལ་དང་། དུས་འཁོར། སྒྲུ་འབྱུང་། སྐྱུ་
ཏི་ལ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལ་ནང་དྲིལ་ཏུ་སྐྱ་རབས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་།
དེ་འདྲ་གངས་དཀར་དོ་རྩེ་གདན་པ་དང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བ་སོགས་ཀྱིས་
རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་སོ་སོའི་ལུགས་གྲགས་ཆེ་བས་མ་སྒྲིམ་ལ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བྱང་པར་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ། ཅི་ལྟ་དང་ཅི་དགྲ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྩ་རྣམས་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་
ཁ་ནས་མ་ཐོན་ཞིང་བསྐྱེད་ལ་གནས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཅི་རྩ་རྣམས་དབུས་རྩ་དོས་ལ་
མ་ཕྱག་པར་དབུས་རྩའི་མཐར་བསྐྱེད་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བ་ལ་ཟུག་ཅིང་། རྩ་རྣམས་དི་རའི་ཆེར་མ་ལྟར་རྩོམ་ཟུང་དང་ལྟན་པ་མིན་པར་ཟུམ་
པོར་གནས་པ་དང་། དྲིལ་བུའི་ཚངས་མགོའི་འོག་ཏུ་བུམ་པའི་དོད་ཏུ་བུག་པ་ཡོད་པ་
དང་། རྩ་མར་གྲགས་པའི་སྟེང་གི་པད་འདབ་ཀྱི་ཤར་དུ་སྒྱུན་མའི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་
མཆོན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བྱི་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་ཅིང་སྒྲོལ་མའི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་
མཆོན་ཡོད་པ་ནི་ནང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡོ་གའི་ལུགས་ལ་རིགས་ལྔའི་རྩོ་
རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་མེད་ལ་དུས་འཁོར་ལུགས་དང་རྒྱུད་རྩེ་སྐྱི་
འགོའི་ལུགས་གཉིས། རྩ་མ་རུའམ་ཅང་ཏེའུ་ལ་དྲ་བ་ཅན། ཐོད་པ་ལྟག་སྒྲོད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་དང་བཟོ་ཚུལ་བྱང་པར་ཅན། རྒྱན་བྱུག་དང་དགང་གཟར་བྲུགས། རྩིང་
མའི་རྒྱུད་གཞུང་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱར་བྱ་དོ་རྩེ་ཅི་ལྟ་དང་སྐྱེ་ཆོགས་དོ་
རྩེས་མཆོན་པའི་ཁྲུ་གི་རིགས་གཉིས། སོགས་ཁོངས་ནས་རལ་གྱི་ །དག་སྟེ། ཅི་

གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཚད་དབྱིབས་དང་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་ཤེས་པ་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའང་འདིར་གཞུང་མང་པའི་འཛིགས་པས་མ་སྒྲིམ་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་
 རྟོགས་པར་འདོད་ན་སྒྲོབ་དཔོན་རིག་བྱིན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱ་བ་ཏུས་དང་། གོང་སྒྲོས་
 བོད་གཞུང་དེ་དག་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། **[རྩ་སིལ་གར་འཆམས་**
སོགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ལས། **]** སྒྲུང་ཤས་དང་འཕྱོར་འདོད་དབང་གིས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
 གཡོང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དོན་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་
 འབྲེལ་བར། རྩ་ཆེ་ཆུང་། སྒྲུབ་ཆོལ་དང་སིལ་སྟན་བསྐྱུལ་བ། གར་འཆམས་སྟངས་
 སྟབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་དང་ཕན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ།
 དེའང་རྩ་ཤིང་གི་རྒྱ། གཡོགས་ཀྱི་ཚུལ། སྒྲུབས་སིལ་གྱི་བཟང་རན་རྣམས་སྟོན་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་དང་དབྱུང་དོན་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྩ་རྟུང་
 ཚུལ་མཁས་པ་ཙན་ལྷོས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མི་དགྲུག་ [རི་རབ་གླིང་བཞི་མཐའ་
 མི་བསྐྱོར། [རི་ཐང་མཆམས་ཀྱི་བྲག་མི་གཤགས། [རི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་གདོང་མི་
 བསྐྱུན། [ཅིས་དང་། [ཕྱེ་འབབ་བྲང་བརྟུང་སྒོང་མོའི་སྐད། [བྱ་ཕྲག་གཤོག་རྩེ་བ་མི་
 བསྐྱུལ་བའི། [ཚུལ་བརྒྱད་འོག་ངོས་མཁྱིད་གང་སོར། [རྩ་གཡོག་རང་ལྷིད་ཉིད་
 ཀྱིས་ནི། [བསྐྱུལ་མ་ཐག་ཏུ་སོ་སོར་ཕྲལ། [གལ་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ་བརྟུང་བ་ན། །
 ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ནོན་ཙམ། [ནོར་བུ་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར། [མཐོ་
 དམན་འབྱར་ཁྱོད་སྤང་བར་བྱ། [སྒྲོམས་ཤིང་མཛེས་པར་བསྟར་ལ་བསྒྲིགས། [ཞེས་
 དང་། [ཞིབ་འཛིན་རྩ་རྟུང་བྱེད་པ་ན། རྩ་ཐབས་དལ་ལ་སྟོད་པར་བརྟུང་། [རྒྱས་པའི་
 རྩ་བརྟུང་བྱེད་པ་ན། [རྩ་ཐབས་གསལ་ལ་འཁྲོལ་བར་བརྟུང་། [དབང་གི་རྩ་བརྟུང་
 བྱེད་པ་ན། [རྩ་ཐབས་སྟན་ལ་འཛེབས་པར་བརྟུང་། [དག་པོའི་རྩ་བརྟུང་བྱེད་པ་ན།
 རྩ་ཐབས་དྲག་ལ་སྦྱར་བར་བརྟུང་། [དག་བརྟུང་རྒྱན་ཆགས་བྱེད་པ་ན། [གནམ་

ལྷགས་ལྟར་ཡང་དབབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་སོ་སོའི་ཉམས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །སྒྲུབ་སེལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ཁོ་སྒྲུ་དིང་བེལ་ལྷན་པར་བརྟུང་། །མོ་སྒྲུ་
 ལྷན་ཅིང་མཛེས་པར་བརྟུང་། །ཁྱེད་མ་དྲུངས་ཁྱོལ་ཆགས་པར་བརྟུང་། །ཞེ་ལ་སྒྲུང་
 ཆར་བེམ་བྱ་ལྟར། །རྒྱས་ལ་རྩི་ཆར་གཡེམ་པ་ལྟར། །དབང་ལ་དྲག་ཆར་འབབ་པ་
 ལྟར། །དྲག་ལ་ཐོག་སེར་འབྱེན་པ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་དང་འདྲ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ས་ར་སྒྲུ་དང་སྒྲོར་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་དབང་
 པོའི་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་གྲོལ་ལས། །སྒྲིར་གྱི་རོལ་མོ་གང་
 དགོལ་ཡང་། །དམ་དུ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །བྲང་ལག་མི་སྒྲུད་མན་ངག་ཡིན། །
 དབྱུག་པ་ལྟ་བུར་མི་བྱར་ཞིང་། །ཀ་བ་ལྟ་བུར་བཟང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཅན་རྒྱས།
 བར་སྒྲར་མི་གཡུག་གདངས་མི་དགག། །བྲང་དང་དུས་མོ་ལ་མི་རེག། །ཅེས་དང་།
 དཔུང་པ་ལག་ངར་ཆོགས་ནས་ལྟོད། །ལག་པའི་མཐིལ་ནས་འཕྲུལ་ཆགས་ཆོད། །
 ངར་ལྗིད་ཁོ་ནས་སྒྲུ་བསྐྱུལ་གྱིས། །འདབ་མའི་ཕེ་མོ་ཕུལ་གྱིས་མིན། །ཅེས་སོགས་
 སྒྲུང་བྲང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། །འཇབ་འཕར་འུར་དིང་སྟན་རྩུབ་དང་། །ཕྱ་སྒོམ་དྲངས་
 འཁྱོལ་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲུ་ཐབས་རྣམ་དབྱེ་རྟོགས་པར་བྱོས། །ཞེས་སྒྲུབས་དང་
 བསྟན་པའི་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་དགོས་པ་སོགས་བཤད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོད་ཅོ་རྩེ་གྲུང་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་རྩོ་རྩེ་ཕྱང་བ་
 སོགས་ནས་བཤད་པའི་ས་བཟུང་བའི་སྟངས་སྟབས། མཆོད་པའི་གར་གྱི་བྱེ་བྲག་
 རྣམས་དང་། རྟིང་མའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཁྱོ་བོ། ཆོགས་ཆེན་འདུས་པ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད།
 བྱུང་པར་རྩོ་རྩེ་ཕྱར་པ་ལ་སྒྲོར་པའི་ཁྲག་འབྲུང་རྩ་འཆམས། སྒྲུབ་འཆམས་ཀྱི་རིགས།
 གཞན་ཡང་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ལ་མགོན་འཆམས་སོགས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིར་གར་གྱི་ཉམས་དགའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཅིང་། །བྱུང་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་རྒྱས།

ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་སེང་ཆགས་དང་། རླེད་པ་ལ་ནི་འབྲིལ་ཆགས་དང་། ཚིག་བཞི་ལ་ནི་
 འཕྲུལ་ཆགས་དང་། བཞག་ཤ་ལ་ནི་ལྷོད་ཆགས་དང་། ཤེད་ལྟུང་ལ་ནི་མེར་ཆགས་
 དང་། རྣམ་འགྱུར་ལ་ནི་འགྱིང་ཆགས་དང་། རློན་པ་ལ་ནི་དལ་ཆགས་དང་། རློན་པ་
 ལ་ནི་ལྷེམ་ཆགས་དང་། རྒྱུ་ལ་ནི་བདེ་ཆགས་དང་། ཀྱུན་ཏུ་དཔལ་ཞིང་
 བརྗེད་ཆགས་པའོ། ཡང་སྒྲུས་པ། འཛིགས་ཤིང་རྩལ་པའི་གར་རྣམས་ལ། ཏུ་ཅང་
 གསོར་ན་རློན་ཡིན་ནོ། འགྱིང་ཞིང་མཉེན་པའི་གར་རྣམས་ལ། ཏུ་ཅང་བཅས་ཁྱུང་
 རློན་ཡིན་ནོ། འབྲུག་ཅིང་བདེ་བའི་གར་རྣམས་ལ། ཏུ་ཅང་རྟུལ་རྟུལ་རློན་ཡིན་
 ནོ། དལ་ཞིང་ལྷོད་པའི་གར་རྣམས་ལ། ཏུ་ཅང་རློན་ལུག་རློན་ཡིན་ནོ། རླེག་ཅིང་
 ཆགས་པའི་གར་རྣམས་ལ། ཏུ་ཅང་བསྐྱར་ན་རློན་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
 སྤང་སྤང་གི་བྱེ་བྲག་ རློའི་གདམས་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བརྟན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་ཤེས་
 དགོས་ལ། བྱེ་བྲག་རང་རང་གི་ལུགས་སྒོལ་འབྲུལ་མེད་རྩ་བའི་ཁུངས་གང་ཡིན་པ་
 ལ་མཁས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ས་གར་མཚོད་གར་རྣམས་ནི་རྒྱུད་དང་
 འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་དང་འབྲེལ་བས་ཁུངས་དང་དགོས་པ་ཆེ་བ་སྒོམ་མ་
 དགོས་ རྟིང་མའི་ཁྲག་འཁྱུང་རྩ་འཆམས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་གང་ནས་བཤད་
 བ་ཡེ་ཤེས་རྩལ་གྲོག་ལས། ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་རང་རྟོགས་ནས། བསྐྱལ་ཞིང་བརློན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔལ་པོས་གསུངས། རང་གི་ལྷ་ཡི་ཉིང་
 འཛིན་གྱིས། རྟངས་སྟངས་འདི་ལ་གང་གནས་པ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲག་
 འགྱུར་ན། དྲིགས་པའི་ཆོགས་ལྟ་སྒོས་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཞགས་པའི་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་ཚུལ་དེའི་དགོས་པ་བཅས་བརྟན། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་
 གང་ཟག་ལྟ་བུ་བདེན་པར་དབྱེར་མེད། ལྟག་པའི་ཆོས་སྒྲུ་ཆེན་པོར་རྟོགས་ཤིང་སྒོམ་པ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་སྤྱང་སྒྱུད་ལྟའི་ཕྱག་རྒྱས་ཐེབས་པ་རྩོམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་

རང་བྱུང་ཚུད་པས། རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་འབྲུལ་བྱ་བ་རྩ་བ་ཤད་ཀྱི་རྒྱུད། །འཛིག་
 ཉེན་འདས་མདོ་ཉི་རུ་ག་གཞེ་སོགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྩོམ་རིམ་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་
 བསྟན་པའི་དོན་རྒྱལ་པོ་ཇོ་ནམ་མཁས་པ་མི་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མ་
 གཉགས། དཔལ་གྱི་བྱ་བརྒྱུད། གཞུབས་དང་ཟུར་ནས་འདར་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་།
 མཐར་གསང་ཆེན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྒྲིན་གླིང་སྒྲུ་མཆོད་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་
 ཅིང་། ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་འཆམས་ཡིག་ཀྱན་བཟང་རོལ་བ་མཛད་དེ་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་ཡབ་བའདི་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐག་འབྲུང་རྩ་
 འཆམས་དང་། རྒྱག་པོའི་ལས་སྒྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་དགྲ་བགེགས་བྱུབ་འཆམས་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་ཆོན་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་རང་ལུས་ལ་བགེགས་ཀྱིས་མི་
 ཚུགས་པའི་ཕྱིར་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆས་གོས་བགོ་ཞིང་ཕྱག་
 མཆོན་བཟུང་། གཉིས་པ་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་ཟེར་མི་ལྟར་བའི་ཕྱིར་གསེར་སྒྲིམས་བསྟོ། གསུམ་
 པ་གསང་སྒྲོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བས་
 ལུས་འགྱུར་ཐུན་མོང་དུ་གཅིས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ། ཕྱག་རྒྱ་ལ་མཁས་པ་གསུམ།
 ལུས་རྒྱན་དཔེ་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་
 གཞིར་འགོ། བཞི་པ་རིགས་དང་མཐུན་པའི་རང་གནས་སུ་འདུག །ལྷ་པ་སྟོབ་དཔོན་
 འཁོར་ལོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་ལ་གཞན་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོགས་པར་
 སྟོས་ལ་བསྐྱར་བརྒྱབ་དྲང་བསྟིམ་མཆོད་བསྟོན་བྱ། རྒྱག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྣམས་
 རིགས་བཞིའི་ཡུལ་དུ་བྱིན་བརྒྱབ། བདུན་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོད་བསྟོན་
 རྩོན་དུ་འགོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ། བརྒྱུད་པ་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ། དགྲ་པ་ཞེ་སྣང་རྩོམ་གར་
 གྱིས་བཀའ་བསྟོ་ཞིང་བགེགས་བསྐྱེད། བཅུ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟའི་སྣངས་སྣབས་ཀྱིས་

ས་བཟུང་བ་ལ། འཆམས་བསྐྱར་གསུམ་དང་ཚོས་དབྱིངས་བསྐྱེད། །དབང་སྣང་མཁའ་
 འགོ་དཔའ་བསྐྱེད་དང་། །ཉམས་པའི་སྤྲ་འགྲུགས་དམ་ཅན་འཁོད། །ནམ་མཁའ་
 བར་སྣང་ས་བཞི་གསུམ། འཁོར་ལོ་རྟགས་བརྒྱད་པ་སྒོར་བརྒྱབ། །རྩི་རྩེ་སྤྱིད་རྒྱང་
 རྟགས་གསུམ་གྱིས། །ས་བཅའ་འདུལ་ཞིང་སྒོར་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒོར་འགོའི་
 རྟངས་སྟབས་བཅུ་གཉིས་གྱིས་སྒྱིར་སྒོར། མཁའ་རྒྱུར་རྟ་ཞིང་ཆེན་དང་། །ཀེང་རུས་
 མེ་དབྱིལ་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཞེས་རྟེན་བསྐྱེད་པ་བདུན། །གཙུག་པོ་དང་ནི་རིགས་བཞི་
 དང་། །རིགས་ལྔའི་ཡུམ་དང་གོ་རྟེན་བརྒྱད། །སྤྱི་ཉམ་བརྒྱད་སྒྲོམ་བཞི། །དབང་ཕྱག་མ་
 དང་ཕྱ་མེན་གྱི། །བམ་ལེན་དཔལ་ཆེན་སྟབས་འཆམས་སོ། །ཞེས་པའི་ནང་ཆོན་གཙུག་
 བོ་དཔལ་ཆེན་པོའི་འགྲིང་འཆམས་ནང་གསེས་དགུ་དང་བཅས་པས་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ་དངོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟངས་སྟབས་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱིན་བརྒྱབ། བཅུ་གཅིག་པ་
 ཕྱོགས་བཅུའི་བཞགས་ལ་ཡུར་བུས་གདབ། བཅུ་གཉིས་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བསལ།
 བཅུ་གསུམ་པ་བསྐྱོ་སྒོན་དང་གིས་པ་བརྗོད་པས་མཐའ་བརྒྱན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་
 པས་རྩི་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྤེལ་ཞིང་ལས་
 དང་དངོས་གྲུབ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མདུན་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱབ་
 འཆམས་ལའང་དྲག་པོའི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་དགོས་པ་
 བྱུང་འབྲེལ་ཅན་སྣང་ཡང་འདིར་མ་སྒྲོས་ལ། ས་ལུགས་ཀྱི་ཡུར་པའི་རྩ་འཆམས་ཀྱང་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་དམ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ཉིད་ཁ་བརྒྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། བཀྲ་གིས་
 ཟུར་མང་གི་བདེ་མཆོག་ཆོགས་གར་ཆེན་མོར་གྲགས་པའི་གར་སྣ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་པ་
 འདི་འང་ཉེ་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དུང་མ་སེ་སྒོ་གོས་རིན་ཆེན་ལ་ཆོས་རྩེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་པ་དངོས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་
 སྤེལ་པར་ཡང་གྲགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཞིག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུས་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ་

གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤུལ་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་སྒོ་ཆེན་པོ་ལྟན་པ་དང་། ལྷ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་
ལྷག་དག་པའི་སྤང་བར་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྤྱན་རྒྱུར་བྱོན་
པའི་ཆེ་ཆི་ལྟར་མངལ་ཞིང་རྗེས་སུ་གདམས་པ་སྤུལ་པའི་དོན་མ་ཞོར་བ་ཆེས་བཅུའི་
གར་འཆམས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདིའང་ཐ་ན་དུད་འགོ་ཡན་ཆད་གང་གིས་མཐོང་
ཆད་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྟན་པར་གསུངས་
པས་མཆོད། ཐམས་ཅད་ལའང་དགོས་པ་དང་ལྟན་པས་རང་རང་གི་ལྷགས་སྒྲུལ་སྤྲ་
མོ་ཙམ་ཡང་འཆུག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུས་བཟོ་ཕལ་བ་བཤད་པ་ནི། **ཕལ་པ་ཁང་ཁྱིམ་གྱུ་གཟིངས་གོས་**
རྒྱན་ཟས། །གཞོམ་དང་སྤྱང་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གོ་མཆོན་སོགས། །ལུས་ཀྱི་བཟོ་ཕལ་
པ་ནི། ལྷུ་པོའི་ཕོ་བྲང་སོགས་ཁང་པ་བརྟེན་པ་དང་ཁང་མིག་ལྷ་བརྒྱུ་པ། རྒྱུ་པོའི་
ཁང་ཁྱིམ། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བགོད་པའི་གྱུ་གཟིངས་ཆེན་པོ། རྒྱ་གར་བལ་པོ་རྒྱ་
ནག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བགོད་པའི་གྱུ་རྒྱུང་། ཕོ་མོའི་གོས་དང་རྒྱན་གྱི་བྱུང་པར། བཟའ་
བུང་གི་གཡོས་སྒྲོར་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་གཞོམ་པའི་རོ་མཆར་
གྱི་སྒྲོར་བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ། ཐང་རྫོང་གཞིག་པ་དོའི་འཕྲུལ་འཁོར་
ཏེ་སྒྲོགས། རྒྱུ་རྫོང་འཛོམས་པ་གྲུའི་འཕྲུལ་འཁོར། རི་རྫོང་འཛོམས་པ་མའི་འཕྲུལ་
འཁོར། རལ་གྱི་འཁོར་བ་གྱི་གྲུག་གི་འཕྲུལ་འཁོར། ཕྱི་མོ་འབྱེད་པ་རྒྱུང་གི་འཕྲུལ་
འཁོར། ཕྱིག་པ་འཛིག་པ་གྲུར་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར། གོ་ཆ་འཛིག་པ་ལྷགས་མདའི་འཕྲུལ་
འཁོར་རྣམས་དང་། རང་སྤྱོད་སྤྱང་བར་རལ་གྱིའི་འཕྲུལ་འཁོར། རྒྱལ་རིགས་
འཐབ་པ་ཤིང་རྟའི་ཆད། ལྷན་མོ་ལ་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཁང་བཟང་གི་མཆོན་ཉིད། དགའ་
སྟོན་གྱི་དོན་དུ་བྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ལྷུ་ར་རང་བཅུ་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་བྱིན་ཏུ་འབྱེད་པའི་
འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་བྲབ་མོག་སྤྲུབ་སོགས་གོ་ཆ་དང་། མདའ་གཞུ་

རལ་གྱི་སོགས་མཚོན་ཆའི་རིགས་བཟོ་བའི་སྒོ་གྲོས་དང་། ལག་པའི་རྩ་ལ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་བཟོ་ལའང་གཉིས། མཚོག་དང་། སལ་པའོ།

དང་པོ་ནི། **དག་བཟོ་མཚོག་གྲུར་རྩོད་འཆད་རྩོམ་པ་དང་། །** དག་བཟོ་རྣམས་
 གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྲུར་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འཛུལ་པའི་རྩོད་པ་དང་།
 གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་འཆད་པ་དང་། བརྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྩོམ་པ་
 དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུར་སོ་སོའི་སྒྲོན་རྣམས་དང་མི་ལྟན་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 ཚོགས་པས་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་དགོས་སོ། །**ལྟན་སྒྲིམ་རོལ་མོ་འབྲེན་**
བཀྲུག་སྦྱར་དང་ཉེངས་། །ལྟོན་པ་མེ་ཏོག་འཕྲི་ཤིང་ཆུ་སྦྱང་། །གནད་གསུམ་སྟོན་
འགོས་སྟོན་དུག་རྒྱ་ལྡ་སྦྱང་། །ཆེན་པོ་དུག་སོགས་སྐབས་སུ་བབས་པར་སྦྱང་། །སྟོབ་
 དཔོན་ཙམ་གྱིས་དབྱངས་ཀྱི་བརྟན་བཙུག་སྟོ་གསལ་མགུལ་རྒྱན་ལས། ཉམས་ལྟན་
 དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས། །འཕགས་པ་མཚོད་དང་སེམས་ཅན་དོན། །བྱེད་དང་དཔོན་
 གྲུབ་རྣམ་གཉིས་རྒྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པ་དང་ལྟན་པའི་ལྟན་སྒྲིམ་རོལ་མོ་སྟེ་
 དབྱངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགོན་མཚོག་མཚོད་པའི་དབྱངས་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། དང་པོར་
 ལྟོན་པས་སྦྱ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སོགས་བྱེད་པ་བཀག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟོད་
 ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཏོན་རྣམས་ཅལ་ཅོལ་རམ་རོལ་དུ་གྱུར། དེ་ལ་སྦྱ་སྟེགས་སོགས་
 གྱིས་འཕྲས་ཞིང་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་
 ལྟོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་ལུས། དེའི་ཆེ་སྟོན་པས་དགོན་མཚོག་མཚོད་པའི་དོན་དུ་དབྱངས་
 ཀྱི་ར་རོ་བྱ་བར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལ། །དབྱངས་ཀྱི་ར་རོ་རི་ལྟར་བྱ་མ་ཤེས་པར་སྦྱར་
 ལུས་པས། བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་ལྟ་བུའི་གདངས་ཀྱིས་འདོན་པར་གསུངས།
 ལྟེགས་ཀྱི་སྐབས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་དར་བའི་ཡོ་གའི་གདངས་དང་།
 མགོན་པོ་ལུ་མ་དུལ་གྱི་གདངས་དབྱངས་ཆེ་ཆུང་། ལྟེགས་རྟིང་མའི་རིག་འཛིན་རྣམས་

གྱི་གསུང་རྒྱན་བར་མ་ཆད་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོས་ཡིན་ལ། བྱིས་སུ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་
 གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྦྱིར་བསྐྱབ་
 པའི་གནས། སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་དཔོན། བསྐྱབ་ཡུལ་སྦྱོར་མ། རི་ལྗང་སྦྱོར་པའི་ཚུ་ལ།
 སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་འདིར་མ་སྦྱོས་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་དབྱངས་གྱི་རོ་བོ་ར་རོ་རྣམ་པ་
 བཞི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། སྤེལ་མའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཡས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་ར་
 རོ་བཞི་ལས་གང་གིས་འདྲེན་པ་ལའང་ལྟ། ཨ་ཞེས་བྱང་པོ། ཨི་བསྐྱང་བ། ཨི་བཀྱག་
 པ། ཨོ་བསྐྱོད་པ། ཨུ་ཞེས་སྒྲུད་པའི་ར་རོས་བྱངས་པའོ། །ཁྲག་གིས་བཀྱག་པ་ལ་རྒྱང་
 པ་དང་བརྟེན་པ། ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་མགྱིན་བསྐྱར། ཕྱེ་བསྐྱར། ལྷ་ལྷན་
 བསྐྱར་གསུམ། ལྷེངས་གྱིས་ལྷེངས་པ་ལ་རིང་བ་དང་བྱང་བའི་ལྷེངས་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་
 ཀྱང་། ས་སྒྱུ་པའ་ཆེན་གྱིས། མཆོད་དབྱངས་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོ་སྟེ། ཁྲུ་ལ་འདྲེན་པ་གཙོ་
 བོར་ཡིན། རྟོགས་བརྗོད་ལ་ནི་འགྱུར་བྱང་པོ། རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་བསྐྱར་འདྲེན་བྱང་། །
 སྦྱིར་ནི་ཀུན་ལ་ཀུན་འཇུག་ཀྱང་། །འདི་དག་གཙོ་བོ་འདྲེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེའང་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དང་སྦྱར་ན། འདྲེན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་
 དཔག་བསམ་ལྟོན་གིང་། བཀྱག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་མེ་ཏྲག་འཁྲི་གིང་། ལྷེང་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པ་ལ་དབྱུས་ཞན་པས་ཚུ་གྲུང་དལ་གྱིས་བགོད། འགྱུར་ཁྲག་མང་པ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་
 ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོར་པའི་གནད། དུས་གྱི་གནད། སྦྱངས་པའི་
 གནད་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡེངས་པ་སོགས་སྟོའི་སྟོན། ཟུར་མ་བྱིན་པ་སོགས་ཆོག་
 གི་སྟོན། འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་གདངས་གྱིས་སྟོན། ཡ་ཡོ་སོགས་ལུས་གྱི་སྟོན། མི་འགྲིག་
 པ་གྲོགས་གྱི་སྟོན། སྤྲོད་གོད་སོགས་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ཏེ་དུག་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོག་ལ་
 མོངས་ན་བརྟན་པའི་རྒྱ། །དབྱངས་སྦྱོར་མེད་ན་བཞད་གད་རྒྱ། །དུས་ཆོད་མེད་ན་སྦྱོར་བའི་
 རྒྱ། །དགོས་པ་མེད་ན་སྤྲིག་པའི་རྒྱ། །མཁས་པ་འདུ་ཞིང་མང་བོས་བསྐྱོར། །གོགས་པོ་

ངན་ཞིང་འགྲན་ཟླ་མང་། སྦྱངས་པ་ཁྱུང་ཞིང་སྒྲོབས་པ་ཞེན། སྒྲོ་བློས་ངན་པ་སྦྱག་པའི་
 ཟུ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་འབྱུང་བའི་ཟུ་ལྟ་སྤངས། རི་སྐད་དུ། ཆེན་པོ་དྲུག་ལ་མ་གྱུར་
 བ། ཡོ་ག་དབྱངས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལྷོ། ཅིས་གསུངས་ཤིང་།

ཆེན་པོ་དྲུག་ནི། སྒྲོབ་དཔེན་ཅན་སྤྲི། ཆེན་པོ་དྲུག་ལ་གྱུར་བར་བྱ། སྦྱབ་མཆོད་
 དབང་བསྐྱར་རབ་ཏུ་གནས། དུས་མཆོད་གཤེན་དོན་སྦྱོན་སྤྲིག་ཟུས། ཞེས་པ་ལྟར་
 སྐབས་སུ་བབ་པས་བྲང་རོ། **ཆོགས་སུ་མེང་གའི་ང་རོ་ལ་སོགས་པ། ཁྱད་པར་བཅུ་**
གཉིས་གཞན་ཡང་འཆོམས་པར་སྦྱར། ། སྐབས་སུ་བབས་པ་རི་ལྟར་བྲང་ན། ཆོགས་
 སུ་ཡིན་པའི་དབྱངས་སྐད་གཟེངས་མཐོ་བར་དགོས་པས་མེང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་
 འཆོམས་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཆོགས་སུ་མེང་གའི་ང་རོ་སྟེ། དཔེན་པར་
 བྱང་བ་རོ་ལ་བའི་ཚུལ། མཁས་པའི་འདུན་སར་ནི་ཅོའི་དབྱངས། མེ་བྱ་འཛོལ་སྒྲིག་
 མོངས་ནང་དུ། སྒྲོ་ཆོ་དང་བ་ཀྱན་འདྲེན་པ། རྗེས་སུ་དགའ་ལ་འདོད་ལྟའི་མདའ། །
 མཆོད་ལ་དགའ་བའི་མེ་ཏོག་སྟེ། བ་ལྷའི་ཚུ་ལྟར་སྤྲིག་སྦྱོང་ལ། རང་བློགས་བརྟོད་
 བ་ལྟ་ཡི་ར། བ་རོ་ལ་སྒྲོད་ན་ལའོར་ཟིལ་གཞོན། ཀྱན་ཏུ་སྦྱོན་པ་བྱི་ཟའི་དབྱངས། །
 སྟེལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྱིར་ལྷན་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། སྟེལ་བའི་ཁྱད་པར་
 ལེགས་བརྟགས་ཏེ། དབྱངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཞན་ལ་ཡང་། རི་ལྟར་འཆོམས་པར་སྦྱར་
 བ་བྱ། ཞེས་པ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། དཀྱུས་སུ་ཉིར་བར་མཁོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མདོར་
 བསྟར། འདེགས་དང་འཛོག་དང་སྒྲོམ་དང་ལ། གྲིམ་དང་སྒྲོད་དུ་འགྱུར་དང་ལྟམ། །
 སྦྱོན་གསང་གཅོད་སྟེལ་བཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གྱང་ཅན་སྤྲི། རིང་ཡང་
 མགོ་ལུས་འཆོམས་པ་དང་། བྱང་ཡང་ཡན་ལག་རྫོགས་པའོ། བརྗེད་དང་ལྷན་ཡང་
 སྒྲིག་ཆགས་དང་། སྦྱོན་ཡང་རུས་པ་མ་ཤོར་དང་། བྱོང་ཡང་སྐབས་སུ་ཁྱུགས་པ་

དང་། འདི་ག་ཀྱང་ཆོག་གི་གོ་གསལ་དང་། མགིན་པ་མང་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་
ཅིག་ང་རོ་དུ་མས་བརྒྱན། མདོར་ན་སྒྲུབ་པོ་ཡིད་འཛིན་ཅིང་། མཁའ་པ་དགུས་པ་
བསྐྱེད་པའོ། ཡོན་ཏན་མཆོད་འོས་ཐམས་ཅད་མཉེས། ཡ་རབས་དང་འདྲན་དམན་
པ་མགུ ཟླེལ་ཆགས་མང་པོའི་དབུས་ན་བརྩིད། མཁའ་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཀྱན་གྱིས་
བསྐྱེད་པས། དག་བགེགས་འབྱེར་ཞིང་དངོས་གྲུབ་འདུ། འདི་ལས་བདེན་འབྲས་
འབྱུང་བར་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཕལ་པ་སྐྱུ་དང་གླིང་བུ་གྲལ་འཕྲོས་སོགས་།** འག་བཟོ་ཕལ་པ་
ནི། དག་འཕྲོན་གྱི་སྐབས་ཁྲོམ་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱུ་གཞས་གྱི་སྒྲོར་བ་འདོད་པ་དང་ནོར་གྱི་
གཏམ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་གང་གི་འདོན་དང་འབྲེལ་ཞིང་གང་ངས་སྒྲན་པའི་སྐྱུ་ལེན་པ་
ལ་སྤྲོ་བ། ཁ་གཤགས་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་བཟང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། གླིང་
བུ་པི་མང་རྩ་རྩ་དང་། མཁའ་རྩ་རྩ་རྩུམ་རྩ་བོ་ཆེ། རྩ་ཕན་ཆ་ལང་ཀ་ན་ཏེ། ། དུང་དང་
རྒྱུད་མངས་ལ་སོགས་པ། རི་སྟེང་སིལ་སྟན་སྒྲོང་བཤད་པ། རྟེ་སྟེང་ལ་ནི་མཁའ་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཅི་བའི་རོལ་མོའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་དང་། འབེལ་
གཏམ་མམ་གྲལ་འཕྲོས་སྐད་ཆེ་ལ་སྤྲོ་དག་པ། དོན་བཟང་ལ་ཆོག་གི་སྒྲོན་གྱིས་མ་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་བཟོ་ལ་གཉིས། མཆོག་དང་། ཕལ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡིད་བཟོ་མཆོག་ནི་ལེགས་གསུང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ།** ཡིད་ཀྱི་བཟོ་
གནས་སུ་གྱུར་པ་མཆོག་གསུང་བར་ཅན་ནི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།
དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ།
དང་པོ་ཐོས་པས་སྒྲུང་དོར་གྱི་མིག་ཕྱེད་པ། བར་དུ་ལེགས་པར་བསམ་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ། ཐ་མ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲོམས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་

ཕེབ་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕལ་པ་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་ཆད་སོགས། །ས་གཞི་རིན་
ཆེན་ལྷོན་གིང་རྟ་སྒྲུང་གཏེར། །པོ་མོ་བརྟག་པ་བརྒྱད་དང་ཐུན་མོང་དུ། །ལུགས་ཀྱི་
བརྟན་བཅོས་སྐྱེ་ཅ་རྒྱལ་ཅུ་བཞི། །སྤེ་བཞི་ལ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཅི་སྟེད་དོ། །ཡིད་བཟོ་
ཕལ་པ་ནི། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། རོལ་མོ་འབྲིག་ཐབས་འཛོཾླེས་གྲངས་དང་སྐྱེ། །
གསོ་སྤྱད་ཆོས་ལུགས་བཟོ་འཕྲངས་གཏུན་ཆིག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཐོས་པ་བྱན་པ་སྐར་
མའི་སྤྱད། །ཆིས་མིག་འཕྲུལ་འཁོར་སྟོན་རབས་སྟོན་བྱུང་རིགས། །འདི་དག་རིག་པའི་
གནས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། །ཅིས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། །གོང་དུ་སྟོས་པའི་སྐྱེ་དང་
ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། །བརྟག་པ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ། །ས་གཞི་དང་ཚུ་བརྟག་
པ་སྟོབ་དཔོན་དུ་ཉ་རས་བྱས་པའི་འབུམ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་པརྟེ་ཉ་མ་རྒྱ་ཨོ་ཁ་རྟིས་མཛོད་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་།
དེ་ལས་འབྲོས་ནས་བོད་དུ་བྱས་པ་དབྱེད་དོན་པད་དཀར་ཚུན་པོ་སོགས་སྐྱེ་བྱི་དུ་མར་
བྱུང་བ་རྣམས་དང་། །མའི་ནོར་བུ་གསང་སྤྲུགས་ནང་གི་ལྷུང་བཟེད་ཀ་ལྷ་ལའང་དེར་
གཏོགས་པས་དེའི་ཚུལ་རྒྱུད་ཆེན་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་
པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། །རྒྱུད་བམ་རི་ཐོད་མཁམ། །སྒྲེར་རྒྱུད་
དུར་ཁྲོད་ཐོད་ནག་ལུང་ལྷ་མོ་གནས་མཁམ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་གཏེར་
མའི་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། །ལྷོན་གིང་དང་སྒྲུང་པོ་བརྟག་པ་བོད་དུ་
མ་འགྱུར་ལ། །ས་འོག་གི་གཏེར་བརྟག་པའང་རྒྱུད་སྤེའགའ་ཞིག་ལས་ཕྱོགས་མཆོན་
གསུངས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་བྱབ་མ་འགྱུར། །རྟ་བརྟག་པ་བྱང་སྤོང་གིས་བྱས་
པའི་ཤ་ལི་རྟ་ཏུ་དང་། །གྲུ་གྲུ་སེང་མདོ་འོད་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་མེ་ལོང་སྐྱོར་གསུམ་
དང་། །རྒྱལ་པོ་བྲི་སྤོང་ལྷེ་ལུ་བཅོན་ལ་སོགས་པ་རྗེ་སྟོན་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བྱས་པའི་

བསྟན་བཅོས་སོ་སོ་བ་རྣམས་དང་། མི་དབྱེད་ཐོར་བྱ་དང་བྱུང་པར་རྒྱུད་མེ་ལས་བཤད་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་བརྟག་པ། གསང་སྒྲགས་རྟིང་མའི་མཁའ་འགྲོ་བརྟག་འབུམ་
 ལས་བཤད་པའི་བྱད་མེད་བརྟག་པ་བཅས་བརྒྱད་དང་། ཤེས་རབ་སྣོད་བྲུ། མི་ཡི་
 ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྦྱད་ན། །ལྟ་ལུལ་འགྲོ་བ་ཐག་མི་རིང་། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་
 ལ། །འཛེགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་རྩ་བའམ་ཐོག་མར་འདུག་པའི་གཞི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤེས་པའི་
 སྤྱིང་ཡིག ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། ཤེས་རབ་སྣོད་བྲུ། སྦྱེ་བོ་གསོ་ཐིག ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་མཛོད། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་པ། དྲི་མ་མེད་པའི་དྲིས་ལན། ཅ་ན་ཀའི་རྒྱལ་
 པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མ་སུ་རྒྱས་མཛད་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་
 པོ་བསྐྱས་པ་ས་སྤྱིའི་ལེགས་བཤད། གཞན་ཡང་བོད་དུ་རྒྱལ་བ་ཏེ་ནི་དང་འབྲེམ་སྟོན་
 པས་མཛད་པའི་ལྟ་ཆོས་མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་སོགས་ལའང་མཁས་པར་བྱ་དགོས་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱ་རྩལ་དུག་རྩལ་བཞི་ནི། དྲེ་བྲག་རྟོགས་ཀྱི་དུ། །བཞེ་ལ་སོགས་
 པར་གཏོགས་པ་སུམ་རྩ་ནི། ཡི་གེ་ལག་རྩིས། གྲངས། རྩིས་ཆེན། ཐོར་ཚུགས། གོ་མ་
 རྟུབས། ལུགས་ཀྱོས་བསྐྱར་ཐབས། རལ་གྱི་འེ་ཐབས། ཞགས་པ་གདབ་པ། མདའ་
 བོ་ཆེ་འཕེན་པ། མདུན་དུ་བསྐྱར་བ། ཕྱིར་བསྐྱར་བ། བཅད་པ། དལ་བ། དབུག་
 པ། རྒྱང་ནས་འཕྲོག་པ། སྒྲ་གྲགས་པར་འཕྲོག་པ། གནད་དུ་འཕྲོག་པ། མི་ཆོར་བར་
 འཕྲོག་པ། ཆབས་ཆེ་བར་འཕྲོག་པ། མཆོངས་པ། གུད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས། བང་། རྒྱལ།
 བརྒྱལ་བ། གྲུང་བོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་པ། རྟ་ལ་ཞོན་པ། ཤིང་རྟའི་ཐབས། མདའ་གཞུ།
 གུད་སྟོབས་དང་སུམ་རྩ་འོ། །རོལ་མོའི་དྲེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གར་མཁན། བློ། ར་
 བོ་ཆེ། ར་ཨ། ར་ཕན། ར་ཆེན་པོ། འཁར་ཨ། དི་ཕང་རྒྱུད་གཅིག་པ། ར་ཨ་ཁ་གཅིག་
 པ། ལུགས་ཀྱི་སིལ་ཁྲོལ། འཁར་བའི་སིལ་ཁྲོལ། དི་ཕང་རྒྱུད་གསུམ་པ། ར་སུ་ཀུན།

སེལ་སྒྲན་སྒྲུ་དབྱངས་དང་བསྐྱུན་པ། སེག་རྡོ་བ། རོལ་མོའི་སྒྲ། བི་མང་། སྒྲིང་བྱ་དང་
 བཙོ་བརྒྱད་དོ། །སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན་ནི། བར་མ། དྲང་སྟོང་། ས་འཛིན། དུག་
 ལྷན། ལྷ་པ། སྒྲོགས་ལ། འཁོར་ཉན་དང་བདུན་ནོ། །ཁར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་ནི། སྒྲིག་
 པ། དཔའ་བ། མི་སྐྱུག་པ། དུག་ཤུལ། བཞད་གད། འཛིགས་རུང་། སྟིང་
 རྩེ། རམས་པ། ཞི་བ་དང་དགུ་འོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་མིན་གསུངས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཟོ་གནས་པལ་པ་གཙོ་བོར་ཡིད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་
 ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་སྟེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནོར་རམ་དོན་གྱི་སྟེ་
 བོ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་
 སྟོང་བཙོན་པས་སྒྲུབ་ཅིང་། བསགས་པ་རྣམས་བསྐྱུང་བའོ། །འདོད་པའི་སྟེ་ནི། བན་
 འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྟོང་བའོ། །ཆོས་
 ཀྱི་སྟེ་ནི། མངོན་མཐོ་མཐོ་རིས་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་
 སྟེ་དཀར་པོའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཐར་པའི་སྟེ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་བཅས་ལས་
 ལྷོག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་བོ། །དང་པོ་གཉིས་འཁོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ། འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་དེའི་རྒྱར་ནོར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལྷང་
 འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཆོས་བསྐྱུབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་
 བྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་ཤེས་བྱའི་
 རྣམ་གྲངས་རི་སྟེ་དཔམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་བཟོར་འདུས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་
 གྱིས། འགྲོ་བ་དུག་དང་སྒྲིབ་རྣམས་པ་བཞི། །བཞི་དུག་དུས་བཅུ་དངོས་པོ་བཅུ་བདུན་
 དང་། །ཡོ་བྱད་བཅུ་བཞི་རྩེས་སུ་སྟོང་བ་བརྒྱད། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་བཅུ་གཏམ་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ། །ཉིས་རྩོམ་ཉེར་གཉིས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རིགས། །དུག་ཅུ་ཙྰ་

གསུམ་དུས་བརྒྱད་འཇུག་པ་བཞི། །འཕྲོ་བ་དུག་དང་ཀྱུན་ནས་བསྐྱུང་བ་དུག །ད་
ཀྱུལ་བདུན་དང་རྒྱགས་པ་རྣམ་པ་བདུན། །ཐ་སྙད་བཞི་དང་ཐ་སྙད་མང་པོའི་གཞི།
མཁས་པ་དུག་དང་བཀའ་ཡི་དངོས་པོ་དགུ། །འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་
པར་གྲགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་གསོ་བ་རིག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་བྱ་ངོས་བཟུང་། གསོ་རིག་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུས་སློག་གསོ་བའི་རིག་པ་ཀྱུན་གྱི་བཅུད། །དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་
ཆེན་བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོའི་ལུས། །རྟེན་ལུས་དང་བརྟེན་པ་སློག་བཅས་མི་ན་བར་གནས་
ཤིང་ན་བ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད། དཔལ་ལྡན་བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་
བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། གོ་སྒྲ། རོན་བཟང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་
ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་ཅིང་མཆོག་དམན་ཀྱུན་ལ་ཡན་པ་རྒྱབས་སུ་ཆེ་བས་བོད་དུ་
འགྱུར་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་འདིའི་
ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་རགས་པ་ཙམ་ཤེས་ན། གསོ་དབྱེད་ཀྱུན་གྱི་དོན་བདེ་སླག་ཏུ་
མཐོང་བར་འགྱུར་བས་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་བཞིའི་ལུས་མདོར་བསྟན། གསོ་བའི་ཚུལ་བཞི་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། རྩ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། མན་ངག །ཁྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་
མདོར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། རྩ་བ་གནས་ལུགས་ངོས་འཛིན་གསོ་བ་སྟེ། །རྩ་བ་བྱགས་ཀྱི་

རྒྱུད་དུ། གནས་ལུགས་ནད་གཞི། རོས་འཛིན་དྭགས། གསོ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་
 གསུམ། དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་མ་གྱུར་བ་ལུས་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་གྱུར་བ་ནད་
 ཆབ་རོམ་ལྟ་བུའི་སྡོད་པོ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ཡལ་ག་ནད་དང་ལུས་ཟུང་དྲི་མ་གསུམ།
 བད་ལ་སློག་འཛིན་སོགས་རྒྱུད་ལ། འཇུ་བྱེད་སོགས་མཁྲིས་བ་ལ། སླེན་བྱེད་
 སོགས་བད་ཀན་ལ། ཤ་ཁྲག་ཆེལ་རུས་རྒྱུད་དང་ཁུ་བ་སླེ་དྲུངས་མ་བདུན། བཤང་
 གཅི་རུལ་བའི་དྲི་མ་གསུམ་སླེ་ལོ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ། བད་ཀྱི་ཡལ་ག་རྒྱ་རྒྱུན་འཇུག་
 སློ་ཉེན་གནས་རྒྱ་ལམ་ལྷང་དུས་འབྲས་བུ་ལྷོག་རྒྱ་མདོར་དྲིལ་བཅས་དགུ། རྒྱུད་ཀྱི་
 གསུམ། རྒྱུན་དུས་གདོན་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་བཞི། ཤ་བགས་རྩ་རུས་དོན་སྦོད་དེ་
 འཇུག་སློ་དུག །གནས་ལུས་ཀྱི་སྦོད་སྤྱད་བར་གསུམ། ལུས་ཟུང་དྲི་མ་དབང་པོ་
 དོན་སྦོད་ལྟ་བོ་སོ་སོར་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་རྒྱ་བའི་ལམ་བཅོ་ལ། བ་སོ་གསུམ་ཡལ་
 གསུམ་དུས་གསུམ་སླེ་ལྷང་དུས་དགུ། འཆོ་བ་གསུམ་ཟད་བ་སོགས་འབྲས་བུ་སློག་
 གཅོད་ཀྱི་ནད་དགུ། རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཞི་མ་ཞི་གཉིས་གཉིས་བཞི་རུ་ལྷོག་པའི་རྒྱ་
 བཅུ་གཉིས། དེ་དག་མདོ་དོན་དྲིལ་བ་ཆ་གང་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སླེ་ལོ་འདབ་དུག་རྩ་
 རྩ་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ལྟ་རེག་དྲི་བའི་སྡོད་པོ་གསུམ། ལྟ་བའི་ཡལ་ག་ལྟེ་དང་རྒྱ་
 ལ་ལྟ་བ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ནད་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ལོ་འདབ་དུག །རེག་པའི་
 ཡལ་ག་ནད་གསུམ་དང་ལོ་འདབ་དེ་མཚུངས་གསུམ། དྲི་བའི་ཡལ་ག་སྦོད་རྒྱུན་ན་
 ལུགས་གོམས་པའི་སློ་ནས་དྲི་བ་གསུམ། ཡང་ལ་རྩུབ་པ། རྩོ་ཞིང་ཆ་བ། ལྷི་ལ་
 ལྷུམ་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སྦོད་བ་སོགས་དྲི་
 བའི་དབྱེ་བས་ལོ་འདབ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། གསུམ་པ་ལ་ཟས་སྦྱོད་སྤྱན་དབྱེད་ཀྱི་སྡོད་པོ་
 བཞི། ཟས་ཀྱི་ཡལ་ག་ཟས་གསུམ་སློམ་གསུམ་སླེ་དུག་རྒྱུང་ཟས་བཅུ་བཞི། མཁྲིས་
 ཟས་བཅུ་གཉིས། བད་ཀན་ཟས་སློམ་དགུ་སླེ་ལོ་འདབ་སུམ་རྩ་སོ་ལ། སྦྱོད་ལམ་

གྱི་ཡལ་ག་རང་རང་དང་སྐྱར་བའི་གཉེན་པོ་གསུམ། རེ་རེ་ལ་གནས་དང་སྦྱོད་ལམ་
 གྱིས་དབྱེ་བའི་ལོ་འདབ་དུག །སྐྱབ་གྱི་ཡལ་ག་རྒྱུ་སྐྱབ་སོགས་གསུམ་ལ་རོ་རུས་
 གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བས་དུག །རྒྱུ་ལ་ཁུ་བ་དང་སྐྱབ་མར། མཁྲིས་པར་ཐང་དང་
 ཕྱར་ནིས། བད་ཀན་ལ་རིལ་བུ་ཉེས་སམ་སྟེ་ནི་བྱེ་དུག །རྒྱུ་འཇམ་ཙི། མཁྲིས་པ་
 བཤལ། བད་ཀན་སྐྱགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོར་བྱེད་གསུམ་བཅས་དྲིལ་བས་བཙོ་
 ལ། རྒྱུ་ལ་རོ་མངར་སྐྱར་ལན་ལྔ་གསུམ། རུས་པ་སྐྱུ་ཕྱི་འཇམ་པ་གསུམ་སོགས་
 གཞན་གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་སྐྱར་བས་བཙོ་བརྒྱད། ཁུ་བ་གསུམ། སྐྱབ་མར་
 ལ། ཐང་དང་བྱེ་མ་བཞི་བཞི། རིལ་བུ་གཉིས། ཉེས་སམ་ལ། སྦྱོར་བྱེད་སྐྱམ་ལ་
 གསུམ། བར་མ་ལ་བཞི། བྱེ་མ་ལ་གཉིས་ཉེ་དྲིལ་བས་དགྲ། སྐྱ་བྱེ་བཞོམས་པས་
 ལོ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་བ། དབྱད་གྱི་ཡལ་ག་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་དབྱད་གསུམ།
 སྐྱམ་ལ་བཀྱ་མཉེ་དང་ཉོར་གྱི་མེ་བཙའ་གཉིས། བར་མ་ལ་རྩལ་དབྱུང་གཏར་ག་ཚུའི་
 འཕྱལ་ལའོར། བྱེ་མ་ལ་དུག་དང་མེ་བཙའ་བཅས་ལོ་འདབ་བདུན་ཉེ། མདོར་ན་
 གསོ་ཡལ་ནད་གཞི་ལ་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད། རོས་བཟུང་བརྟག་པ་ལ་སུམ་
 ཅུ་སོ་བརྒྱད། གསོ་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཐབས་དགྲ་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་གྱི་ནད་དུ་གསོ་བ་རིག་
 པའི་དོན་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་དབབ་ནས་བྱ་ངན་མེད་པའི་ལྷོན་གྱིང་གི་དཔེ་དང་སྐྱར་བར་
 མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་གིང་ལག་ཏུ་སྒྲངས་པས་ནད་མེད་པ་དང་ཆེ་རིང་བ་
 གཉིས་མེ་ཏོག །ཆོས་དང་ཞོར་དང་བདེ་བས་འབྱོར་པ་འབྲས་བུའི་མཐུན་དཔེར་སྦྱོར་
 བ་ནི་རྒྱུད་ཉིད་ལས། ཕ་བ་གསུམ་ལས་འདྲིལ་བའི་སྣང་པོ་དགྲ། བྱེས་པའི་ཡལ་ག་
 བཞི་བཅུ་ཙུ་བདུན་ཉེ། ལོ་འདབ་ཉིས་བརྒྱ་ཙུ་བཞིར་རྒྱས་པ་ཡིན། །གསལ་བའི་མེ་
 ཏོག་འབྲས་བུ་ལྔ་རུ་སྒྲིབ། །འདི་དག་ཙུ་བའི་རྒྱུད་གྱི་སྣོམ་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་གསོ་ཚུལ་གསོ་བས་བཤད།** །བཤད་པ་སྐྱ་ཡི་
 རྒྱད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གསོ་རིག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིར་བྲིལ་བ་ནི་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ལུས་དང་བྱིས་པ་མོ་ནད་གདོན་མཚོན་དུག** །**ཀྲས་པ་རོ་ཅ་འི་**
མན་ངག་ཡན་ལག་བརྒྱད། །མན་ངག་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལེའུ་དགྲ་བཅུ་ཙ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། ལུས་ཀྱི་བཅོས་ལེའུ་བདུན། བྱིས་པ་དང་མོ་ནད་ལ་གསུམ་གསུམ། གདོན་
 དང་མཚོན་མ་ལ་ལྷ་ལྷ། དུག་ལ་གསུམ། ཀྲས་པ་གསོ་བའི་ཐབས་བཅུད་ལན་ལ་
 གཅིག །རོ་ཅ་དང་དེའི་ཡན་ལག་བྱད་མེད་བཅའ་སྲུང་གི་ཐབས་ལ་གཉིས་བཅས་
 གིས་གསོ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མན་ངག་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། སྦྱིར་ལུས་ལ་སོགས་
 པ་དེ་རྣམས་གསོ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། གསོ་དབྱུང་ཆེ་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །

བཞི་པ་ནི། **ནད་དང་གཉེན་པོ་ཐབས་སུ་བྱི་མར་བྲིལ།** །རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དེ་དག་གསོ་ཡུལ་གྱི་ནད། གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་གསུམ་ཞེས་བྱི་
 མ་བྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ལག་ལེན་སྦྱིར་བོར་བྲིལ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེའང་གསོ་ཡུལ་
 བྱེད་ལ་རྒྱས་པར་སྦྱོང་དང་ཉིས་བརྒྱ། བསྐྱ་ན་ཀྱན་བཏགས་གདོན། ལྟར་སྒྲང་
 འཕྲལ། ཡོངས་གྲུབ་ཆེ། གཞན་དབང་སྦྱོན་ལས་ཀྱི་ནད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་དང་
 གཅིག་སྟེ། བསྐྱ་མས་པས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི། དེ་ལས་ཀྱང་བཅོས་དགོས་ཤིང་བཅོས་
 སུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཆེའི་ནད་བརྒྱ་ཙ་གཅིག །གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་སྦྱོང་དང་ཙ་
 གཉིས། མདོར་བསྐྱས་པས་སྒྲན་དབྱུང་ཟས་སྦྱོང་བཞི། སྒྲན་ལ་ཞི་བྱེད་སྦྱོང་བྱེད་
 གཉིས། ཞི་བྱེད་ལ་བསིལ་བྲོད། སྦྱོང་བྱེད་ལ་དྲག་དང་འཇམ་པ་གཉིས། དབྱུང་
 ལ་འཇམ་རྒྱབ་གཉིས། ཟས་ལ་ཕན་གཞོད་གཉིས། སྦྱོང་ལ་མ་དྲག་དལ་གཉིས་ཏེ་

མདོར་དྲིལ་བའི་གཉེན་པོ་བཅུར་གསུངས་སོ། །གསོ་ཐབས་ལག་ལེན་སྤུངས་བརྒྱ་
ཅུ། མདོར་བསྐྱུས་བརྟག་ཐབས་གསོ་ཚུལ་བཅོས་ཐབས་གསུམ། དང་པོ་ལ་རིག་
པ་རྩ། མཐོང་བ་ཚུལ་བརྟག་པ་གཉིས། གཉིས་པ་གསོ་ཚུལ་རྣམ་པ་དགུ། གསུམ་
པ་ལ། ཞི་བྱེད་ཐང་ཕྱེ་རིལ་བུ་ལྟེ་གུ་སྒྲན་མར་ཐལ་སྒྲན་ཁར་སྒྲན་ཆང་སྟེ་ཆོན་བརྒྱད།
དེའི་ལོག་གཞོན་རིན་པོ་འཛི་ཆེད་སྦྱར་བ། ཐུག་པར་སྟོ་སྦྱར་གྱི་སྟེ། སྦྱར་བྱེད་སྟོན་འགོ་
སྤུམ་འཆོས། བཤལ་སྒྲུགས་སྒྲ་སྒྲན་འངས་ཅི་ནི་རུ་ཉ་སྟེ་དངོས་གཞི་ལས་ལྷ། ལོག་
གཞོན་རྩ་སྦྱར་སྟེ་བདུན། དབྱེད་ལ་གཏར་སྟེག་དུག་ལུམ་བྱུགས་པ། ལོག་གཞོན་
ཐུར་མའི་དབྱེད་བཅས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ། ཐལ་སྒྲན་སོགས་ཕྱི་མ་ལྷ་ཞི་བྱེད་རྩ་བའི་སྟེ་
ཆོན་ལྷར་འདུས་པས་ལག་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་སུ་དྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **གསོ་བྱ་གང་ཕྱིར་ལུས་དང་གང་གསོ་ནད། །གསོ་བྱེད་སྦྱོད་ལམ་**
ཟས་སྒྲན་དབྱེད་རྣམས་ཏེ། །གསོ་ཐབས་ནད་མེད་གནས་དང་རྣམ་གྱུར་གསོ། །གསོ་
མཁན་རྩ་བ་ཡན་ལག་བཅས་པས་བསྐྱུས། །གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་བཤད་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་སྟོམ་ཉིད་གསོ་རིག་སྦྱིའི་མདོ་ཆིངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཀོལ་
ན། གསོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་གསོ་བ་ལུས། གང་ཞིག་གསོ་བ་དེ་ལས་འབྱུང་
བའི་ནད་གཉིས། གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོད་ལམ་ཟས་སྒྲན་དབྱེད་དང་བཞི། ནད་
དེ་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་གསོ་བའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ལ་ནད་མེད་རིང་དུ་གནས་པ་དང་།
རྣམ་གྱུར་གསོ་བའི་ཐབས་གཉིས། གསོ་བྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་སྒྲན་པ་རྩ་བ་བཞི་ལ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཅིག་ལྟར་པ་དང་བཅས་པས་གསོ་རིག་གི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱུས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསོ་བྱ། གསོ་བྱེད། གསོ་ཐབས། གསོ་མཁན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་དང་། ཉན་དོ། །**ལུས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་རྟགས་ཀྱིས་**
ཆགས་ཚུལ་རྟོགས། །འདྲ་དཔེ་ཉམས་སྦྱར་ལུས་བྱངས་རྩ་ཡི་གནད། །བྱ་གཉི
གནས་ལུགས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་ལས་དབྱེ་འཛིག་ལྟས་གཏན་
ལ་དབབ། །གང་གི་དོན་དུ་གསོ་བ་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་
 གསུམ། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་སྟེ་འཁོར་དང་བྱ་སྟོང་གི་རྩ་ལས་བྱང་བའི་བཅུད་བཅའ་
 བའི་རྟགས་དང་བཅས་པས་ཆགས་ཀྱི་པའི་ཚུལ་རྟོགས། རྟོན་ཁང་བཟང་བརྟོན་པ་
 རྒྱལ་སྟོན་བཅུན་འབངས་དང་བཅས་པའི་འདྲ་ཉམས་སྦྱར་བས་ལུས་གནས་ཀྱི་ཉམས་
 ཤེས། ཉན་དང་དྲངས་སྟོགས་ཤིག་རྩས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་ཚད་ལུས་བྱངས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས། ཆགས་སྤྱི་འབྲེལ་པ་ཆེ་སྟེ་འབྲེལ་པ་རྩའི་གནས་ལུགས། ཤི་ཆེལ་རྩས་
 པ་རྒྱ་རྒྱུས་དོན་སྟོང་རྩའི་གནད་བདུན་ཉི་གཉིན་པ་གནད་ཀྱི་གནས་ལུགས། བྱི་ནང་
 དྲངས་སྟོགས་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་བྱ་གཉི་གནས་ལུགས་བཞིས་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས། གནོད་བྱ་ཁམས་ལ་ལུས་བྱངས་བདུན་དང་དྲི་མ་གསུམ། གནོད་བྱེད་
 ཉིས་པ་རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་དང་བཅས་སོ། །སྤྱུ་ཚུལ་
 རང་བཞིན་མེད་ལྟོ་བ་གནས་པ་བྱེད་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 རྟོགས། སྦྱིར་སྟོགས་མ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྟོན་ཅིང་བྱེད་བྱ་དབང་པོ་ལྔ་
 ཡིས་རང་གི་ལུལ་ལ་སྟོན་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལྟེན། རྟོན་པོ་མོ་མ་ཅིང་། བ་ཚོད་ཆུན་
 བྱིས་དར་མ། རང་བཞིན་ཉིས་གསུམ་སོ་སོའི་མི། ཉན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་
 པའི་དབྱེ་བས་ལྟེ་དག་རྟོགས། རིང་བ་ཉི་བ་མ་ངས་ངས་པ་ཅན་བཞིས་ལུས་འཛིག་
 ལ་པའི་ལྟས་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ནང་གསེས་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་
 བྱིས་གང་གསོ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བད་ལ་དྲག་གསུམ་ཉེས་གསུམ་ཉི་རིང་རྒྱ། །སྤྱི་མཆོད་གསོག་
 ལྷང་སྤོང་རྒྱུན་སྤྱིད་བྱེད་དེ། །ལམ་དྲག་ལྷགས་པའི་མཚན་ཉིད་འཕེལ་ཟད་འབྲུགས། །
 རྒྱ་དང་རྟེན་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ། །གང་གསོ་བ་ནད་ལ། རིང་རྒྱ་མ་རིག་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་དྲག་གསུམ་དང་ཉི་བའི་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་ནི་ནད་ཀྱི་
 རྒྱ། དུས་དབང་པོ་སྤྱོད་ལམ་དམན་ལྷག་ལོག་པ་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུ། རྒྱ་དོ་བོ་དུས་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་གསོག་ལྷང་ནི་གསུམ་བྱེད་པ་གསོག་ལྷང་གི་རྒྱུ། བྱམ་མོང་བྱུང་པར་སྤོང་
 བའི་རྒྱུ་ཉི་ནད་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ། ཉེས་གསུམ་རང་གནས་འཕང་བྱའི་
 ཡུལ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིས་འཕངས་པ་ལ་འཇུག་སྒྲོའི་ལམ་དྲག་ཏུ་ལྷགས་ནས་
 རང་གནས་སུ་རྟེན་པ་ནད་འཇུག་འཇུག་ལ། ལྷགས་ནས་ནད་ལུས་ཟུངས་དྲི་མ་གསུམ་
 པོ་ལྷང་ཆོད་ལས་འཕེལ་བ་དང་ཟད་པ་དང་ཕན་ཚུན་འབྲུགས་པ་གསུམ་པོ་ནད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་། རྒྱུ་གྱི་ལས། ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
 རྟེ་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་གསུམ། རྒྱེས་པ་བྱད་མེད་བྱིས་པ་ཆས་པ་ཀྱན་བྱབ་བྱམ་མོང་རྟེ་རྟེན་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། བྱི་མ་ལ་ཉེས་པ་གཙོ་བོ་རིགས་དང་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། བད་
 གསེས་དང་བཅས་པ་གནོད་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་ལ་རྒྱུང་པ་ལྷན་འདུས་འདྲེས་པའི་རིགས་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གངས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟེ་རྣམ་གངས་ལྷ་ཡི་
 སྒྲོ་ནས་གསོ་བྱ་ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་ལམ་རྒྱུན་རྒྱུད་དུས་རྒྱུད་གནས་
 རྒྱབས་ཏེ། །ཟས་རྒྱུ་པ་བསྐྱུར་དང་ཟས་ཆོད་རན་པར་བཟུལ། །སྤྱོད་ལ་རོ་རུས་ལུ་
 རྟེས་རྒྱུར་བའི་ཐབས། །འཇམ་རྩུབ་དྲག་དབྱུང་དེ་ཡི་ཆ་བྱུང་བཅས། །ནད་གསོ་
 བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཀྱི་བྱུང་ལམ་གྱི་གནས་ལ། ཆོ་རྒྱུང་
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པ། དུས་དྲག་ཏུ་གསོག་ལྷང་གི་

གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་དུས་སྔོན། བད་མི་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་པ་ཞི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སྔོན་ལམ་སྟེ་གསུམ། འཛོལ་པ་ལྟེ་ལ། བཟའ་བྱའི་ཟས་དང་བཏུང་བྱའི་སྒོམ་གྱི་
 རྩལ་ལམ་རྣམ་གངས་ཤེས་པར་བྱ་བ། ལུས་ལ་མི་འཕྲོད་པ་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ། ཟས་
 ཀྱི་ཚོད་རན་པར་བཟའ་བ་གསུམ། སྦྱོར་བ་ལྟེ་ལ་རོ་དྲུག་ལྟེ་པ་བརྒྱད་ལས་སྤྱི་པ་
 པའི་ཡོན་ཏན་བཏུ་བཏུན་ལྷ་རྩེས་གསུམ་རྣམས་ནད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གཉེན་པོར་སྤྱད་
 པའི་རོ་བསྐྱེད་སྦྱོར་བ་ལྷ་བཏུ་ཅ་བཏུན་དང་རྒྱུད་པ་དྲུག་བཅས་དྲུག་ཅ་གསུམ་ནི་
 སོ་སོར་འཕེལ་ཟད་བཏུན་ཅ་ཅ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་ཞིང་། ལུས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་
 གཉིས་ནད་རིགས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆ་བྱད་
 དབྱད་ལ། འཇམ་པོའི་དབྱད་དྲུག་ལུས་བྱུགས་པ། རྩལ་པའི་དབྱད་གཏར་སྟག་
 དབྱག་པ། དྲག་པོའི་དབྱད་འབྲལ་གཙོད་འབྲུད་དང་འབྱེན་པ་བཞི། དེ་དག་གི་ཆ་
 བྱད་ཟུག་རྩུ་བརྟག་པའི་དབྱད་ཁབ་མགོ་སོགས་བཏུ་བཞི། ཟུག་རྩུ་འབྱེན་པ་སེང་གོ་
 ཁ་སོགས་སྐྱམ་པ་འདར་རིགས་དྲུག །ཤ་འབྲལ་ཁྲག་དབྱུང་བྱེའུའི་སྒོ་འབྲལ་སོགས་བཅས་
 ལུའི་སྟེ་དྲུག །བཅས་དབྱགས་འབྲེན་དབྱད་སྦྱབས་ཐུར་སྦྱུ་གུ་ལ་སོགས་ཐུར་མ་དགུ །
 གཙེ་འུ་རྩལ་ར་བུམ་པ་ལ་སོགས་ཆ་བྱད་ཐུན་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རྣམ་
 པར་གྱུར་པའི་ནད་ཀྱི་རིགས་སྟོང་རྩེས་གསོ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བད་མེད་གནས་ཤིང་འཛོལ་དང་། བ་བ་གསོ་བར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། **ནད་མེད་བདེར་གནས་ཀླས་པའི་ནད་ལས་བསྐྱེད་།** །རྣམ་པར་
 མ་གྱུར་པ་ནད་མེད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་པོ་མིན་པར་གནས་པ་དང་རིང་དུ་འཛོལ་ཞིང་བདེ་
 བར་གནས་པའི་ཐབས་མཚོག་ནད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་སྤང་བ་ལ་བསྐྱེད། ལོ་བླ་མང་དུ་འདས་
 པས་ལུས་ཟངས་ཀྱི་སྟོབས་འགྲིལ་ཏེ་རྟེན་རྟེན་རྣམས་པས་ཆོ་ཟད་པར་ཏེ་བ་ལ་
 བཏུད་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བས་སྟོབས་སྦྱེད་ཅིང་ཆོ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ར་བ་རྒྱ་དང་མཚན་ཉིད་ཕན་གཞི་དང་བསྟེན། །ངན་གཡོ་སྐྱོན་
 དང་སྤང་སྤང་ལུ་བཞིས་བརྟག། སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ཚུལ་གྱིས་གསོ། །ཐུན་མོང་
 ཁྱད་པར་གསོ་བའི་ཐབས་ལྟན་བྱ། །ན་བ་གསོ་བའི་ཐོག་མར་ངོས་བཟུང་རྟགས་ལ་
 མཁས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེའང་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱ། མཚན་ཉིད་རྟགས། ཕན་གཞི་དང་
 གོམས་པ་བསྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་ཉིས་པ་དངོས་སུ་བརྟག། །ངན་གཡོ་སྐྱོན་ཏེ་ཐབས་
 གྱི་སྐྱོ་ནས་མི་ཤེས་པའི་གྲགས་པ་མི་ཕོག་པར་བརྟག། །ན་བ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་མ་
 ཡིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་འཛི་བའང་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྤྱོད་པ་དང་གསོ་དཀའ་བ་དང་གསོ་
 རུང་བ་ཙམ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་སྤང་སྤང་ལུ་བཞིའི་སྐྱོ་ནས་བརྟག། །རྟོགས་ནས་ཇི་
 ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསོ་ཚུལ། གསོ་ཐབས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉིས་
 གསུམ་གསོག་དུས་ཞི་བྱེད་དང་ལྡང་དུས་སྤྲོད་བྱེད་གྱིས་བཙོས་ཤིང་ཞི་བའི་སྐྱབས་སུ་
 མི་འབྱུགས་པར་བྱ་བ་སྤྱིའི་ཉ་གསོ་ཚུལ། མ་ཞུར་བཙས་པ་དང་རྒྱུད་པ་དང་གཞན་
 དབང་ཅན་གསུམ་གང་འཛམས་སུ་བཙོས་པ་བྱེ་བྲག་ཉ་གསོ་ཚུལ། མ་རྟོགས་
 དོགས་པ་དང་བཙས་པ་ལ་སང་མདའ་བཏང་ཉ་བ། ངོས་ཟེན་ངོས་པ་རྟེན་ནས་སྤྲོད་
 དབྱེད་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ཉ་བ། གཉིན་པོའི་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པ་ལ་ནད་ལམ་དུ་གཟུང་
 ཉ་བ། སྤྲར་བཙོས་དམན་ལྟག་ལོག་པ་ལ་གཉིན་པོ་བསྐྱར་ལ་བ། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་
 ཆེན་གྱི་ནད་ལ་གཉིན་པོ་རྩལ་སྤྲུགས་ལ་བ། ནད་སྟོབས་རྒྱུད་དུའི་རིགས་ལ་གཉིན་པོ་
 ཆ་ཡིས་བསྐྱེད་ལ་བ། ཉིས་གསུམ་རྒྱུད་པའི་ནད་ལ་གཉིན་པོ་གཞན་གཞི་མེད་ལ་བ།
 ལྟན་པ་དང་འདུས་པའི་ནད་ལ་འདུ་བ་ཆ་སྟོམས་སུ་བཙོས་པ་ཉ་བ། ཐམས་ཅད་ལ་འང་
 བཙོས་བྱ་བཙོས་བྱེད་འཛམས་ཤིང་མ་ཞོར་བ་ལྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ་དགུ་ཡིས་
 ནད་ནུམས་གསོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་གསོ་ཡུལ་བྱུངས་ཟད་སོགས་བརྟག་བར་བྱ་
 བ་དང་། ཆོ་ཆེས་སོགས་ཉམས་དམད་པའི་ཐབས་གཉིས། ཁྱད་པར་ཆ་བ་བསིལ།

གྲང་བ་དོད། རྒྱུ་རྒྱུ་མ་དོ་སོགས་ཉིས་གསུམ་སོ་སོར་གསོ་བའི་ཐབས་དང་ལྡན་པར་
བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྒྲན་པ་རྒྱ་དྲུག་མཚོག་གྲུར་ལས་ལ་མཁས། །རང་གཞན་འབྲལ་
ཡུན་བདེ་ལེགས་འབྲས་བྱར་སྦྱོད། །གསོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲན་པའི་མཚན་ཉིད་**
གྲང་རྒྱ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྟོ་གོས་ཆེ་བ་སྟོ་བཟན་པ་སྟོ་གཟེག་པ་སྟེ་སྟོ་དང་ལྡན་པ།
བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེར་ལྡན་པ་བསམ་པ་དཀར་བ། སྟོ་བཞག་དྲུག་གཟུང་བྱ་གཉིས་
གཤམ་པ་གསུམ་སྟེ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ། ལག་པ་བཟོ་རག་ཚིག་སྒྲན་རིག་པ་བཀྲ་བ་
སྟེ་རྣམ་པ་བཟོ་བ། བདག་དོན་བསྐྱབ་སྦྱོང་དང་གཞན་དོན་གསོ་དབྱེད་ལ་ལེ་ལོ་མེད་
པས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ། དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཞིང་སྤུང་མོང་གི་ཀྱན་སྦྱོད་ལེགས་
པ་སོགས་མི་ཚས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །དེའང་རིགས་བརྒྱད་མེད་ཅིང་མཐོང་
གོམས་ཁྱད་བ་སོགས་ཐ་མའི་སྦྱོན་བཅུ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དང་ལྡན་པ། སྤུང་མོང་སྟོ་གསུམ་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བྱེད་པར་ལྷ་སྟོམ་སྦྱོད་པའི་
བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་ལྷར་ཚད་དང་ལྡན་པར་
འབྲེལ་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོད་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རིག་གནས་ཁྱད་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རིག་གནས་ཁྱད་བ་ལྷ་རུ་གྲགས་པ་ལས། །རིག་གནས་ཁྱད་བ་
ལྷར་གྲགས་པ་འདི་ལ་བཞེད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་སྤྲང་ཡང་། མདོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱད་
ལས། བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་མེད་འདུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞན་དག་ལ་སྟུན་
པར་དངགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་དང་། དོན་**

གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་
དང་། མྱི་བ་དང་ཡང་བའི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་དང་སྤེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་
པ་སྤེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མདོ་འཛིན་པ་དང་། བཞད་གད་དང་། སྐད་དུ་
མ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བས་འགྲོ་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྒྲོས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་།
གྲངས་གྱི་རིག་པས་གཞལ་ཏེ་རོ་མཆར་བར་སྟོན་པ་རྩིས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་ནས་ཆབ་གཅིག་
བཞེད་པར་སྒྲུང་བ་ལས། ཞེས་མཆོམས་སྐྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། སྐར་རྩིས། སྟན་དངགས། སྤེབ་སྐྱོར། མངོན་བརྟེན།
སྒྲོས་གར་རོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱི་ཉི་འོ། བཤ་གི་ངེས་པ། བྱི་རོལ་གྱི་བརྩི་བའི་གཞི། ཇི་
ལྟར་བརྩི་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀྱུན་རྫོགས་བྱང་དོར་སྟོན་པའི་སྐར་རྩིས་ནི། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་རགས་
སྒྲུང་བརྩི་བའི་གཞི། །རྟེན་འབྲེལ་གྲངས་གྱི་རིག་པ་རྩི་བའི་ཚུལ། །དེ་འང་ཀྱུན་རྫོགས་
གྱི་གྲངས་དང་གནས་ཚུལ་ལ་མི་སྒྲོངས་པས་བྱང་དོར་མ་འཆུག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ནི་དགོས་པའོ། །དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་སྐར་རྩིས་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་ལུགས་
གཉིས་ལས་འདིར་རྒྱད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་ཆེས་
དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ནང་གི་ངེས་པ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་
བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ། འབྲལ་ཚུལ་མ་རིག་པས་
བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནམ་བྱི་ནང་སོགས་གཉིས་ཆོས་དང་། རྩ་རྒྱུང་
ཐིག་ལེ་འཕ་ཉི་ལྷ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་མཛོན་གསུམ་ཆོས་སོགས་རགས་སྒྲུང་མཐའ་ཡས་

པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲུང་ཆ་ཙམ་ནི་སོ་སྒྲེན་མས་ཀྱི་བཙེ་བྱའི་གཞི་དང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་ཙེ་བའི་ཚུལ་ལམ་ཙེ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབུ་མའི་དབུགས་ལས་གཟའ་ཡི་རྒྱུ་པ་འབྱུང་། །དུས་བཞིའི་**
མཐའ་རུ་དེ་དག་སྟོང་པར་འཇུག། །སྒྲུང་ཡང་རྟོག་པས་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་འཆར། །དབུ་
མའི་དབུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་དབུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཙེ་གཞན་མངོན་པར་སྒྲེ་བ་
ལྟར་ཡེ་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྟའི་བདག་ཉིད་སྒྲེ་བའམ་རྒྱ་བར་
བྱེད། གཡོན་རྒྱུང་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོང་སྟོང་བས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་ཆ་
བསྒྲིད་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པས་ཞི་གཟའ་ལྟ་རྒྱུ་ལ། གཡམས་རོ་མ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་འཛིན་པ་བདག་རྟོག་གི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྒྲིད་པ་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་
རྒྱུང་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་དྲག་གཟའ་ལྟ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་
ཡང་མེ་རྒྱུང་གི་གྲངས་བཞིན་དུ་གཟའ་ནམས་ཀྱི་དལ་རྒྱུར་རྒྱུར་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །
དུས་བཞིའི་མཐར་རུ་གཟའ་དེ་དག་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ལོ་གྲངས་སོགས་གོང་དུ་སྒྲོས་
པ་ལྟར་ནང་ལུས་དང་སྒྱུར་ན་སྒྲིས་བྱ་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་ནད་ལ་སོགས་པས་མ་གཟིང་བ་
ཞིག་མཚན་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཙེ་རྒྱུང་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲུ་གཡོན་ནས་དང་པོར་ནམ་མཁའ་
རྒྱུང་མེ་ཆུ་ས་སྟེ་འབྱུང་བ་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པས་དགྱིལ་ལའོར་རེ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ་
དགྱིལ་ལའོར་ལྟ་རྒྱུ་ལ། དེ་ནས་རོ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཡམས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་
སྟེ་འབྱུང་བ་སྒྱུད་པའི་རིམ་པས་ལུགས་བསྒྲོག་ཏུ་དགྱིལ་ལའོར་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ། དགྱིལ་
ལའོར་རམ་འཕོ་རྒྱུང་རེ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ་གསལ་པ་ནི་
འཕོ་ཆེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབུགས་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སྒྲིད་སྒྱུད་ཀྱི་
བྱ་བ་གཉིས་རྫོགས་པས་འཕོ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ནང་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ།
འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཤིང་ཞིག་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་སྟོང་པར་གནས་པ་འཕམ། གཟའ་

རྒྱལ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ན་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་
 འཛེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་ནོ། ། རྒྱལ་དེས་གཡས་ནས་ལུག་སོགས་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་ཆེན་དུག་
 དང་། གཡོན་ནས་སྤྱང་སོགས་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་ཆེན་དུག་སྟེ་དུས་སྤྱིར་གྱི་འཕོ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ལ་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱར་ཡོངས་ཏེ་རང་དབུགས་ཀྱི་ཞག་
 གཅིག་ཏུ་འཛོག་གོ ། དེས་ན་ནང་དུ་འཕོ་ཆེན་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་སྤྱད་རྫོགས་
 བས་དབུ་མར་སྟོང་པ་ལ་གཞིལ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དང་མུ་སྟེགས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་
 མི་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལ་དབུགས་རེར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལྟར་བཞག་ནས་དེའི་དབུགས་གངས་ཀྱི་འཕོ་ཆེན་གཉིས་རྫོགས་པ་ན་ཕྱིར་
 དུས་ཆེན་པོ་གཅིག་རྫོགས་ཤིང་། དེའི་འཕོ་མཚམས་སུ་དབུ་མར་འཇུག་པ་དང་ཕྱིར་
 གཟའ་རྒྱལ་སྤྱིར་པ་ལ་འཇུག་པར་སྤྱིར་ནས་གསུངས་པའོ། ། སྟོང་འཇུག་ལ་མཚུར་
 ལུགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རང་ཅིས་ཉིད་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་
 ལ། ལུག་ལུགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་ཅིས་ཡིན་པས་སྒྲི་
 ཇི་བཞིན་མིན་པར་བཟུང་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཞིབ་ཅིས་གསར་དུ་འཆོས་པར་མཛད་དོ། །
 སྤྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་གིས་འཕོ་བ་སྒྲི་བ་
 དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དུ་འང་དུས་ཀྱི་ངེས་པར་རིམ་བཞིན་འཆར་བས། དུས་བཞི་སོ་སོའི་
 ཟད་པ་མེ་སྟག་གི་དཔོ་ལྷ་བའི་གནས་སྟོང་ཉི་ཁྲིམ་གྱི་མཐར་གཟའ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོངས་
 སྟོད་རྒྱལ་པར་དག་པ་ལ་སྟོང་པར་ཞུགས་པའི་ཐ་སྟན་བྱེད་ཅིང་། སྤྱིར་རབ་བྱུང་གི་
 ལོའི་ནག་ལྷའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་ལྷ་གཟའ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟག་པའི་ཡོངས་སྟོད་
 གསར་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ནང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྤྱད་བ་ལས། །བགྲོད་བྱ་ཁྱིམ་སྤྱར་**

བཤོད་བྱེད་གཟའ་རྣམས་སྦྱེས། ། ཉི་མས་ཁྱིམ་སྦྱོད་དུས་བཞི་གཡས་སུ་འཁོར། །
 སྐར་ཁྱིམ་གོ་ལ་རྒྱུང་འགྲོས་ཉིན་ཞག་རེ། ། གཡས་བསྐྱོར་གཟའ་རྣམས་རང་འགྲོས་
 ཡུལ་ལ་སྦྱོད། ། བར་རྩོམ་ལྷན་གྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་རྩོམ་ལྷན་བུ་ལས།
 ཐོག་མར་བཤོད་བྱེད་ཡུལ་གོ་ལའི་སྤྱི་བུ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐར་ཉེར་བཟུང་རྣམས་
 ཆགས། དེའི་སྤྱི་བུ་བཤོད་བྱེད་གཟའ་བཅུ་པོ་སྦྱེས། གནས་ལ་ཉི་མས་ཁྱིམ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་སྦྱོད་ཅིང་ས་ལ་ལས་གྱི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་བཞི་
 གཡས་བསྐྱོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཕྲོ་ཞིང་ཀྱང་སྤྱོད་འཁོར་བའོ། ། དེ་ལྟར་ཀྱང་སྐར་གྱི་ཁྱིམ་
 དང་གོ་ལ་རྣམས་ནི་རྒྱུང་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་རེར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་།
 གཟའ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་འགྲོས་ཀྱིས་ཡུལ་ཀྱང་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་ལོངས་སྦྱོད་ལ་སྦྱོད་པའོ། །
 དེའང་གཟའ་གཞན་ནི། ཀྱང་སྐར་གྱི་སྤྱི་བུ་རང་འགྲོས་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་རི་རབ་
 ལ་གཡོན་བསྐྱོར་གྱིས་ཀྱང་། སྐྱ་གཙན་ནི་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་བསོད་ནམས་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་གཟའ་གཞན་གྱི་སྟོབས་འཕྲོག་ཅིང་། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུང་འགྲོས་བཞིན་
 དུ་ཁ་རྩལ་དུ་ཕྱོགས་ནས་རི་རབ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་། བས་གྲུ་ནས་ཐ་
 སྐར་གྱི་བར་ལུགས་ཕྱོག་དུ་སྦྱོད་དོ། ། དེའང་སྐྱ་གཙན་ནི་ནང་དུ་དབུ་མ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་པ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་རྩོམ་ལྷན་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་
 གཟའ་གཞན་ནི་གཡོན་དུ་སྦྱོད་ཅིང་སྟོབས་དམན་ལ། སྐྱ་གཙན་བསོད་ནམས་གྱི་
 སྟོབས་ལྷག་པས་སོ། ། **དུས་གསུམ་ཚིགས་མཚམས་ལུན་ཅན་ཉི་ལྔ་ཡང་།** ། དེས་ན་
 རང་ལུས་ལ་དབུ་མ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཁམས་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བ་ཡར་སྐྱ་ཆུའི་
 ཁམས་དབྱིད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མར་སྐྱ་མའི་ཁམས་འབར་བའི་ཐོག་ལེ་དང་ལྷན་པ། ཕྱི་
 བར་དག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་གཙན་ཡང་ལུས་སྟོང་པ་ནམ་མའི་ཁམས་སྒྲིབ་ཐོགས་

དང་བྲལ་ལ། གདོང་རྒྱའི་རང་བཞིན་ནག་པོ་ཐུན་པའི་བདག་ཉིད་དང་། མཇུག་མ་མེའི་
 ཁམས་དམར་པོ་འབར་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ནི་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རགས་པའི་
 རྣམ་པ་སྟེ། བར་དུ་རྒྱལ་དང་སྟོང་སྟོང་བས་དང་ཐུན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་ཐུན་
 པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གིས་རོ་མའི་སྟོང་བས་འཕྲོག་ཅིང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རྫོགས་པ་ན་རྒྱུད་མའི་སྟོང་བས་འཕྲོག་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལ་
 ཡན་ལག་རེ་འམ། དུས་རེར་བྱས་པའི་དུས་གསུམ་རྫོགས་པའི་དཀར་ནག་གི་ཆོགས་
 མཆོམས་སུ་ཐུན་ཅན་ཉི་མ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྒྲུབ་དྲུག་རྫོགས་པ་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་གཅན་
 འཇུག་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། བྱུང་པར་ཉི་འཛིན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 རིམ་པར་འཁོར་བའི་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གནམ་སྟོང་ལ་འཆར་བ་དགོས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལུག་གི་བྱིས་སྒྲུབ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲུབ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་རེར་འཛོག་ལ།
 ཡན་ལག་རེའི་ཉི་ཞག་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་ལ་འདུ་བྱེད། གསུམ་པ་ལ་
 རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་ལ་མིང་གཟུགས། ལྷ་པ་ལ་སྦྱི་མཆེད་དུག། དུག་པ་ལ་རིག་པ།
 བདུན་པ་ལ་ཆོར་བ། བརྒྱད་པ་ལ་སྤེད་པ། དགུ་པ་ལ་ལེན་པ། བཅུ་པ་ལ་སྤྲིད་པ།
 བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྦྱིབ་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཀླུ་ཤི་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མ་རིག་པ་
 བས་ཉེར་བཞི་ལ་ཀླུ་ཤི་དང་། ཡང་ཉེར་ལྷ་ལ་མ་རིག་པ་ནས་དྲུག་ལ་པ་ཀླུ་ཤི། བདུན་
 པ་ལ་མ་རིག་པ་ནས་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཀླུ་ཤི་དང་། བཅུ་དགུ་ལ་མ་རིག་པ་ནས་གནམ་
 སྟོང་ལ་ཀླུ་ཤི་ལོ། མདོར་ན་གནམ་སྟོང་ལ་རིག་པ་ཡོད་པ་དང་ཀླུ་ཤི་ཡོད་པ་སྟེལ་མར་
 འབྱུང་བའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཆོ་འཛིན་ཏེ། རིག་པའི་ཡན་ལག་དབྱུས་དེར་སྒྲུབ་གཅན་
 རྒྱ་བ་དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་ཉི་མ་དག་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། **ཉི་ཟླ་རྒྱུད་འགྲོས་**
བྱིས་ཆོས་ཉིན་ཞག་བྱུང་། ། དུས་གསུམ་མཆོམས་བཞི་ཐུན་བརྒྱད་དུས་སྦྱོར་ནི། །
བཅུ་གཉིས་ཡུད་ཅམ་སུམ་རྩ་དབྱུགས་ཉི་མེ། ། ཆོག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྩ་དབྱུགས་སྟོང་

དང་། འབྲུག་བརྒྱ་ཆུ་ཆོད་དུ་གཙུག་གོ་ལ་འཁོར། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དང་རྒྱུ་སྟེ་གོ་ལའི་
 འགྲོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་ཞག་དང་། ཆོས་ཞག་དང་། ཉིན་ཞག་རྣམས་བྱུང་
 བེད་། སྤྲུལ་རིང་། བར་མ་ཐུང་། བྱི་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བཤད་
 ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཙུག་པོ་ནི་ཉི་
 མའི་འགྲོས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་
 སྟོར་བཞི་ལ་དུས་རེ་བྱས་པའི་དུས་གསུམ་དང་། དུས་སྟོར་གསུམ་ལ་ཐུན་མཚམས་
 རེ་བྱས་པའི་ཐུན་མཚམས་བཞི་དང་། དུས་སྟོར་བྱེད་དང་གཉིས་ལ་ཐུན་ཚད་རེ་བྱས་
 པའི་ཐུན་ཆོད་བརྒྱད་དང་། དབྱུག་ལྷ་ལ་དུས་སྟོར་རེ་བྱས་པའི་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་
 དང་། རྒྱུ་ལྷ་ལ་དུས་སྟོར་རེ་བྱས་པའི་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་
 དང་། རྒྱུ་ལྷ་ལ་དུས་སྟོར་རེ་བྱས་པའི་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་དང་། དབྱུག་ས་ཉི་མེ་
 ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱད་དང་། དབྱུག་ས་དུག་ལ་རྒྱ་སྤང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
 དང་། རྒྱ་སྤང་དུག་ཅུ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་སྤང་དུག་ཅུ་ཞག་རེ་བཞིན་གོ་ལ་འཁོར་
 བར་འགྱུར་ལ། གཟུང་གཞན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་འཛིག་རྟེན་དུ་རྒྱ་ཞིང་
 ལེགས་ཉིས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་ཞར་བྱུང་ལོ་རྒྱའི་འགོ་འཛིན་
 པའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་སྟེ་ཉི་མའི་སྟིང་པོར། བདག་གིས་རྒྱ་སྤྲུལ་སྟོན་དུག་བརྟེན། ལྷ་
 བ་ཉ་ཆོ་རྒྱ་རངས་འགྱུར། རྟོན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ཞེས་གྲགས་པ། ལོ་འགོར་བདག་གིས་
 བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་པོར་ལོ་ལ་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་སྤྲུལ་གྱི་དང་པོ་སྟོན་
 དུག་ཡིན་པས་ན་སྟོན་དུག་གི་རྒྱ་བར་ལོ་འགོར་གསུངས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་
 པས་དབྱིད་ར་ལོ་འགོར་བྱེད་པ་ལ་འདུལ་མངོན་ལས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་
 རྒྱར་གྱི་རྒྱ་བ་ལོ་འགོར་བྱེད་པ་འདྲུང་ཞིང་། རྒྱ་ཅིས་པས་ཉོར་རྒྱ་དང་པོ་སྟེག་དབྱིད་
 རར་བྱས་ནས་དེ་ལོ་འགོར་འཛིག་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་འགོར་དང་། ཉི་མེ་གཙུག་པོར་བྱས་པའི་ལོ་འགོར་དང་། དགོས་པ་

གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལོ་འགོ་སྟེ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དབྱར་འབྲིང་ཀའི་འོ་བ་ནས་
འཛིན་ཏེ་འཛིན་ཏེན་ཆགས་ནས་ཆེར་མ་ལོན་པ་སྟོན་དཔྱིད་དང་ཉི་ཟླ་སོགས་མེད་པ་
ན་ཉི་མ་ནཔ་སའི་བཞི་གསུམ་ཀའི་ཁྱི་དང་པོ་ནས་ལོངས་སྟོང་སྟེང་པས་དུས་ཀྱི་
དང་པོ་དབྱར་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་ལྷག་ཁྱི་དུ་ཞུགས་
པའི་དུས་ཏེ་གཟའ་སྐར་དང་དུས་རྒྱུ་མས་ཉི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེའི་ཁྱི་དང་པོ་
ལྷག་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཀ་ལྷའི་དཀར་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་སྟེ་དུས་
འཁོར་གསུངས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་འཛིན་ཏེན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་
ནི་ཡར་རོ་སྟོན་འགོར་བྱེད་ལ། མངོན་འགྲེལ་ལས་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མར་གྱི་རོ་སྟེ་
སྟེ་གསུངས་ཤིང་། །སྟོམ་བཙོན་དང་པོ་ངལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་མཐར་རྒྱས་པར་འགྱུར་
པའི་ཆོས་མཐུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པར་མར་རོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་པ་མང་
བས་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་ཡང་ཕལ་ཆེར་མར་རོ་སྟོན་འགོ་བྱས་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
རེས་འགའ་ཡར་རོ་སྟོན་འགོར་ཡང་གསུངས་ལ། ཡང་ཅུ་རྒྱུད་ལས་མར་རོ་སྟོན་འགོ་
དང་བསྟུས་རྒྱུད་དུ་མུ་སྟེ་གས་གཞུག་ཕྱིར་ཡར་རོ་སྟོན་འགོ་གསུངས་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་
སོ། །

བཞི་པ་ནི། **གཟའ་ཆོས་སྐར་སྟོར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལྷ། །གཟའ་ལྷ་སྐྱ་གཙན་**
ཏུ་ལྷ་སྟོན་ཚུལ་བཅུག། །འབྲས་བུ་ལུང་སྟོན་ཅིས་ཐུན་གཞན་ཡང་བསྐྱབ། །དེ་ལྟར་
བཙོ་བྱའི་གཞི་དང་ཅི་བྱེད་ཀྱི་གནད་རྒྱུ་མས་ལེགས་པར་རེས་ནས། ཉིན་རེ་ལ་སོགས་
པའི་རེས་པ་རི་ལྟར་ཅིས་པའི་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་སོགས་རེས་གཟའ་བདུན། ཐ་སྐར་
སོགས་རེས་འགོགས་ལྷ་སྐར་རམ་ཆོས་ཀྱི་སྐར་མ། ཉི་མས་སྟོན་པའི་རྒྱ་སྐར། །སེལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོར་བ་ཉེར་བདུན། འཕོ་བའི་བྱེད་པ་བདུན་དང་རྟག་བྱེད་བཞི་སྟེ་

ཡན་ལག་ལྔ་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་དང་། དྲག་གཟའ་གསུམ། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཏེ་གཟའ་
ལྔ་པོ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཡུལ་ལ་འགྲོས་བཞིས་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་། སྒྲ་གཙན་གདོང་མཐུག་
གང་དུ་སྒྲིབ་པ། ཏྭ་ལ་སྟེ་དུས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་འཆར་བ། ཆོས་དང་དུས་ལ་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་དབྱངས་འཆར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་མོར་བརྟག་ཅིང་། འབྲས་བུ་བཟང་
ངན་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་རྒྱད་དོན་དབྱངས་འཆར་བ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཅིང་མན་ངག་གནད་གྱི་
འཁོར་ལོ་རྣམས་གྱིས་སྒྲུང་དོར་ལྟོག་གྱུར་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། བཙི་བྱ་
འབྱུང་བ་ལྔ་ལ། ཕྱིས་བྱེད་རང་བཞིན་གཞིའི་གཙུག་ལག་དང་། འབྱུང་བ་རང་རྒྱུ།
སྒྲུང་བ་ཡུལ། གཙོད་བྱེད་ཡིད། འཛིན་པ་སེམས་གྱི་གཤམ་ཅོད་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་མ་
རིག་འབྲུལ་སྒྲུང་གི་གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་ཉེས་ལུང་བསྟན་པ་འབྱུང་
ཕྱིས་སམ་ནག་ཕྱིས་སུ་གཤམ་པ་སོགས་ཕྱིས་ཕྱན་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟན་ངག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ལུས་དང་། རྒྱུན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། **སྟན་དངགས་འདོད་དོན་ལུས་ལ་གཙན་ལྷུག་སྟེལ། །གྲོལ་བ་**
རིགས་མཛོད་འདུས་པ་སྐྱས་བཅིངས། །ཆོགས་བཅད་རྐང་བཞི་ལྷུག་པ་བརྟོད་
དང་གཏམ། །སྟེལ་མ་གཙོ་པོལ་སྟོན་གར་ཅ་སྟེལ། །དེའང་མདོ་ལས། དམ་པའི་
ཆོས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྟན་དངགས་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་
པ་བྱའོ། །དེ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
འབྱུང་བ་ལྟར། མཁས་པ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཚོམ་པ་བཟང་ངན་ནི་སྟན་དངགས་
ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པས། འདིའི་གཙོ་བོའི་དོན་ལུས་དང་རྒྱུན་
གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་རྣམ་
བཅད་ཆོག་གི་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟན་དངགས་མཁན་གྱིས་བརྟོད་པར་

འདོད་པའམ་བསམ་པའི་དོན་ནི་སྟན་དངགས་ཀྱི་ལུས་ཏེ་དོན་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆོག་
 ལེགས་པར་བསྟེགས་པ་ལ་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཞེས་གསུངས་
 ིོ། །ལུས་དེའང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཆོག་བར་བདུན་དང་དགུ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་
 བཅད་པའི་ལྷག་པ་དང་། དེ་དག་སྟེལ་མ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །ཆོགས་བཅད་སྦྱར་
 རྒྱལ་ལམ་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། གྲོལ་བ། རིགས། མཛོད། འདུས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཞི་སྟེ། རིམ་བཞིན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་དོན་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 དུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། བཛོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ལ་སྟོ་ཀ་མང་དུ་ཆོགས་ཤིང་བྱ་
 ཆོག་གཅིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་། གཅོད་མཚམས་དང་བྱ་ཆོག་སྟོ་ཆོགས་ཤིང་
 སྟོ་ཀའི་གྲངས་ངེས་མེད་པ་མཛོད་ལྟར་འདུས་པ་དང་། བཛོད་བྱའི་ཆོག་དོན་གཅིག་
 ལ་སྟོ་ཀ་དང་བྱ་ཆོག་མང་པོ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་ཞེས་པ་ལེའུའམ་རབ་བྱེད་
 དམ་སྐབས་དུ་མས་བཅིངས་པ་ནི་སྟན་དངགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་དེའང་མངོན་པ་ཀྱན་བརྟས་ལས། རྐང་པ་གཅིག་ནས་དུག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་
 བཤད་ཀྱང་སྟན་དངགས་པའི་ལུགས་ལ་རྐང་པ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྷག་པ་ལ་
 བཛོད་པ་དང་གཏམ་ཞེས་མིང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་དཀྲིས་དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། པརྟེ་ཏ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་ནི། བཛོད་པའི་མཚན་ཉིད། ། ལྷག་
 པའི་སྟན་དངགས་གང་ཞིག །སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རིགས་བཛོད་པ་དང་། གཏམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྷག་པའི་སྟན་དངགས་གང་ཞིག
 །སྟོན་བྱུང་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་བཛོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་
 ལ། མེ་ལོང་དུའང་། སྟོན་བྱུང་གཏམ་ལས་གྱུར་པའམ། ཅིག་ཤོས་ལེགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་ཞེས་མཁས་པ་སྟེ་རབས་པ་དུ་མ་
 གསུངས་ངོ། །སྟེལ་མ་ལའང་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྐང་རིགས་

བཞི་ཚང་ཞིང་བཅད་ལྷག་སྒེལ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྒྲོས་གར་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ་ནི། སྐད་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཅད་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞེས་གྲགས་
པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོམ་དབྱེན། ལེགས་སྒྱུར། ། རང་
བཞིན། ཟུར་ཆགས་འདྲེས་མ་དང་བཞིར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱན་ནི། **མཛེས་བྱེད་ཆོག་སྒྱུར་བྱུང་མིན་ཡོན་ཏན་བཅུ། །ཐུན་**
མོང་དོན་རྒྱན་སྒྱུར་དང་གཤམ་པའི་ཆོག་། སྒྲོན་སྒྲོང་ཙོམ་པ་འཛིག་རྟེན་རྒྱན་དུ་བྱེད། །
མེ་ལོང་གཞུང་ལས། སྟན་དངགས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཆོས་རྒྱམས་རྒྱན་
ཞེས་རབ་དུ་བརྗོད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། །རི་ལྷ་རྒྱུས་བུའི་ལུས་ལ་དོ་ཤལ་དང་
དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྟན་དངགས་གྱི་ལུས་ལའང་
སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོག་སྒྱུར་བ་ནི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་དཀྲོའི་གཞུང་ལས་ཤར་ལྟོའི་ལམ་སྒོལ་སོ་
སོ་བ། སྒྱུར་ཀྱང་རབ་དྲངས་ཤམ་ཉམ་ཉིད་ཤ་དང་། །སྟན་ལ་དང་ཤིན་དུ་གཞོན་པ་
ལ་དང་། །དོན་གསལ་ལ་དང་རྒྱ་ཡེ་ཆེ་དང་། །བརྗོད་པ་དང་མཛེས་ལྷན་འཁྱེད་ཅིང་
འཛིན་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་འདི་བཅུ་བེ་དཀྲོའི། །ལམ་གྱི་སྒོག་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །འདི་
དག་པ་ལ་ཆེར་ལྷོག་པས་ནི། །གྲོ་ཤའི་ལམ་དག་མཆོན་པ་ཡིན། །ཅིས་སྟན་མོང་
མིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་། །ཤར་ལྟོ་འདོད་པ་མཐུན་པ་སྟན་མོང་གི་ལམ་སྒོལ་
ལ་དོན་རྒྱན་སྒྱུར་གཤམ་ཆོགས་གསུམ་སྟེ། དེའང་། རང་ཀྱང་བཞིན་བརྗོད་དང་དཔེ་
དང་ཤིན། །གཟུགས་ཤཅན་གསལ་ལ་བྱེད་བསྒྲོར་ལ་དང་། །འགོག་ལ་དང་དོན་
གཞན་ལ་དང་། །ལྷོག་པ་ཅན་དང་སྤྱིད་པ་ལ་ཅན། །བསྐྱེད་ཀྱང་ལྷན་ལ་
བྱུང་ཀྱང་རབ་བརྟགས་ཀྱང་དང་། །རྒྱ་ཀྱང་ལྷན་ཀྱང་མོ་ཆ་ཀྱང་དང་རིམ་ཀྱང་། །དགའ་
ཀྱང་ཉམས་ཀྱང་ལྷན་གཟི་བརྗོད་ཀྱང་ཅན། །རྣམ་གྲངས་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་དུ་

329

གྱི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོག་མ་བཅད་སྤེལ་སྒྱུར་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ནས། །རྒྱན་ཆགས་བར་
 དུ་བགྱང་བ་བྲིན་སྟེ། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་སྟེང་མཉམ་དག་གིས་བཅིང་། །སྟན་
 དངགས་ཆོག་མ་སྤེལ་བཅད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་རིག་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཆོག་མ་
 བཅད་རྒྱུ་བཞི་དེ་ཡང་ནི། བྲིན་ཇ་ཏི་ཞེས་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་དང་། རིག་དེ་སྟན་
 དངགས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ཟབ་མོ་བརྒྱལ་འདོད་རྣམས་གྱི་གྲུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་
 སའི་སྒྲུ་ལས་བྱངས་པའི་སྤེལ་སྒྱུར་བྲིན་དང་ཇ་ཏི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་གཉིས་ཀའང་
 ཆོག་མ་བཅད་རྒྱུ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བཞི་ཀར་ཡི་
 གའི་གྲངས་སྟོ་མས་པའི་ཡི་གེ་བགྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་དབྱངས་སྒྲོག་
 དང་མདུན་པ་རབ་དགའ་ནས། ཉེར་དྲུག་པ་ལྷག་པར་བྱེད་ལྷན་གྱི་བར་དེས་པ་ཅན་
 དང་། ཉེས་བདུན་ལན་ཆད་ལ་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ལའང་རྒྱན་ཆགས་དང་
 རབ་བསགས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་ངོ་། །དྲུག་པ་སོགས་
 ལའང་ནང་གསེས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ལ་མཚོན་ན་ལྟེ་ཡང་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་
 བས་རྣམ་གྲངས་ཆོག་སྟེང་ཉེར་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་རྣམས་ཀྱང་མིང་གི་དེས་པ་
 གསལ་བ་དབུས་ལ། །གཞོན་ནུ་འོལ་བ་དང་འདྲ་མཚུངས། གློག་ཕྱེད་། དག་པའི་
 སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞུང་དུ་མིང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དེ་
 དག་ནི་བྲིན་སྟེ། དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་རྒྱུ་བཞི་ཀར་ཡི་གའི་གྲངས་དང་ལྟེ་ཡང་
 མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་མཉམ་པའི་བྲིན་སྟེ་དབུས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ལས་ལྷོག་
 པ་ནི་མི་མཉམ་པའི་བྲིན་སྟེ། དེ་ལའང་ཁ་སྒོ་དང་། རྒྱུ་བཞི་འཕེལ་དང་། སྟེང་
 འགོ་དང་། དལ་གྱི་འགོ་བ་བཞི་ལོ། །རྒྱུ་བཞི་ལྷུང་གཉིས་མི་མཉམ་ལ་ལྷུང་མཉམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལྷུང་ལྷུང་འདྲེས་པ་ནི་སྟེང་མཉམ་པའི་བྲིན་སྟེ་ཉེར་བཞི་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་མངོས་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱི་མོ་བགྲང་བ་རྫོ་ཏི་འཕགས་མ་དང་། །རོ་ལངས་དམར་
 སེར་རྣམས་ལ་གཞན་བཤད་འདུ། །ཡི་གེའི་རོ་གྲངས་བགྲང་དུ་མེད་པ་བྱི་མོ་བགྲང་
 བའི་སྡེ་བ་སྦྱར་ནི་རྫོ་ཏི་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡེ་མ་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱད་པའི་སྡེ་
 སྦྱར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚབ་རུ་འདིར་བྱི་མོ་བརྒྱད་ཚང་དགོས་ཏེ། དེའང་དབྱངས་བྱང་
 རུ། གསལ་བྱེད་དབྱངས་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་བྱི་མོ་གཅིག་པར་བགྲང་། །དབྱངས་
 རིང་པོ། །གསལ་བྱེད་དབྱངས་གཉིས་པ་སྟེ་རིང་པོ་དང་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་སྟོག་
 ཏུ་ཞུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ལྷི་བ་རྣམས་ནི་བྱི་མོ་གཉིས་པར་བགྲང་། །གསལ་བྱེད་
 སྟོག་མེད་ནི་བྱེད་པར་བགྲང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་བྱི་མོ་འགོད་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་བཞི་
 མཉམ་མི་མཉམ་བྱེད་མཉམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྫོ་ཏི་དང་། རོ་ལངས་ཅན་དང་། དམར་
 སེར་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་བཅས་རིན་འབྱུང་གཞུང་དུ་བཤད་ཅིང་། །ཐོས་ཀྱིས་
 སོགས་ལས་ཚུང་ཟད་འདྲ་མིན་མང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་པོ་འདི་དག་རུ་
 འདུའོ། །འདི་དག་རུ་ཡི་གེ་གསུམ་རེ་ལ་ཚོགས་རེ་བྱས་པས་ལྷི་ཡང་གི་དབང་གིས་
 ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་བར་དང་མཐའ་རྣམས་སུ། །ལྷི་བ་ཉིད་ཀྱང་རྩ་
 རྩ་ས། །ཡང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡ་ར་ཏ། །ལྷི་བ་ཡང་ཉིད་མ་ནའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ།
 དེ་རེ་ལའང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྟོན་པའི་ལྟ་རེ་རེ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། ལྷ་ཡིག་ས་
 གཞི་དཔལ་ནི་རྒྱས་བྱེད་རྩ་ཡིག་ཆུ་སྟེ་འཕེལ་བའོ་ར་ཡིག་མེ་སྟེ་འཆི། །ས་ཡིག་རྒྱུང་
 སྟེ་ཕ་རོལ་ཡུལ་དུ་རིང་པོར་འགོ་བྱེད་ཏེ་ཡིག་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་འབྲས། །ཡ་ཡིག་
 ཉི་མ་རྒྱ་ཆེན་ནད་ནི་ལེན་བྱེད་མ་ཡིག་རྩ་བ་གྲགས་པ་དྲི་མ་མེད། །ན་ཡིག་ལྷ་སྟེ་བདེ་
 བ་རབ་སྟེར་མཁས་པས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་འདིར་རབ་བཤད། །ཅེས་
 པ་ལྟར་ལ། །དེའང་དང་པོའི་ཚོགས་དེ་ལ་བརྟག་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་བ་

སྒྱུར་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ནས་རབ་བསགས་སམ་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལ་འད་ལྟ་རེ་རེ་
ཡོད་པར་འདོད་དེ། སྒྲེབ་སྒྱུར་གྲ་ཡ་ཏིའི་ལྟ་རྟེན་མགིན་དུ་བཤད་ཅིང་དེའི་གཟུགས་
ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲུང་ལ་འོད་ཀྱང་འདི་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་རྟེན་སྒྲུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **པྲ་སྒྲུ་ར་འགོད་སྒྱི་གངས་ནུ་དབུ། །ཡུ་རྩི་ཉ་བཟུང་ཡང་བ་ཡུ་སྒྲུ་
བརྟག། །ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ཐུན་མོང་རྟོག་བྱེད་གཅིག། །མཉམ་པའི་བློ་ཁོ་ནའི་སྒྱུར་
བ་རོ་མཚར་བའི་རིགས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དྲུག། །དང་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་པ་
ནས་བཟུང་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡང་སྒྲེལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་པྲ་སྒྲུ་ར་འགོད་ཚུལ།
གཉིས་པ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་རེ་རེ་ལ་རྣམ་གངས་དུ་ཡོད་སྟོན་པ་སྒྱིའི་རྣམ་
གངས་རྟོགས་བྱེད། གསུམ་པ་སྒྱི་གངས་དེ་ལས་གང་རུང་ཞིག་ཁོ་ལ་དུ་འདོན་པའི་
བཀོད་བྱ་རིམ་ལྟར་ཡོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་ལ་སྒྱིའི་
རྣམ་གངས་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བརྒྱ་བཞི་པ་དེ་སྒྲོ་བུར་བཀོད་ན་པྲ་སྒྲུ་ར་
འགོད་མི་དགོས་སར་ཕྱི་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་ནུ་ཉི་ཚོ་ག། །བཞི་པ་ཐོག་མར་
ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལས་མ་ས་ཇ་ག་ལྟ་བུའི་པྲ་སྒྲུ་ར་བཀོད། སྒྲུར་འདི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྒྲེབ་
སྒྱུར་གི་ནང་གསལ་སྒྲུ་དུ་པ་ཡིན་ཅེས་འདྲི་ན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡུ་རྩི་ཉ་
བཟུང་བ། སྒྲེབ་སྒྱུར་འདི་ལ་ཕྱི་བ་འབའ་ཞིག་པ་དུ། གཅིག་ཡང་བ་དུ། གཉིས་
ཡང་བ་དུ་ཞེས་སོགས་འདྲི་ནི། དེ་རྟོག་བྱེད་ཡང་བའི་བྱ་བ། པྲ་སྒྲུ་རའི་ཕྱིར་ཉེང་འོག་
གི་གླིང་དང་བར་གྱིས་ས་རི་ཙམ་འགོ་བ་རྟོགས་བྱེད་ལ་ཡུ་སྒྲུའི་བརྟགས་པ་སྟེ་མཉམ་
པའི་བློ་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་ག་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། བློ་རྫོ་ཏི་ཐུན་མོང་
དུ་ཡི་གེ། ཕྱི་མོ། །ཕྱི་ཡང་གི་གངས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱིར་ཐུན་མོང་རྟོགས་བྱེད་ཅེས་བསྟོམ་པས་གཅིག་གོ། །དེ་དག་ནི་
སྒྲོབ་དཔོན་རིན་འབྲུང་ཞི་བས་མཛད་པའི་གཞུང་ལས་རིམ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་**

ཏེ། གཞུང་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ། མདོར་བསྡུས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། །མདོ་
ཡིས་དཔེར་བརྗོད་བགྱིས་པ་དང་། །མ་འདྲེས་རིམ་པས་འདོན་པ་དང་། །མཐར་སྔོན་
ཚིགས་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཅིས་དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གྱིས་
འཕགས་པར་བཤད་པ་དང་། །མཛད་པ་པོ་བྱུང་དུ་འཕགས་པས་ངོ་མཚར་བའི་གཞུང་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མིང་གི་མཛོན་བརྗོད་བཤད་པ་གཉིས། །

སྒྱིར་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་མཛོན་བརྗོད་གྱི་
ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐོག་མའི་འདོད་རྒྱལ་རྗེས་གྲུབ་དོན་དང་ལྷན། །དངོས་མིང་དེ་བཞིན་
བཏགས་མིང་འབྲེལ་གྱི། །རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་དེ་ཉིད་ལྷོག་པའི་མིང་། །འབྲེལ་ལ་
རྒྱ་མིང་འབྲས་དང་འབྲས་མིང་རྒྱ། །ཚིགས་པ་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་ལྷོག་པ་སོགས། །
རང་གི་གདགས་གཞི་ཡི་གོ་དུ་མ་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུ་ལྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ནི་
མིང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། མིང་
དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྒྲིངས་པར་འགྱུར། །དེ་
བས་སྒྲིངས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་བདར་གོ་བ་ནི་མིང་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ལ་འང་རྒྱ་མཚན་
དང་དགོས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ཐོག་མའི་བདེ་སྐྱར་བ་ནི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་སྟེ། བཅ་
མ་ཁའ་ས་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་སྒྲོ་ལས། འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་གང་ཡིན། །
ངས་ཚིག་གཞི་མེད་ཚོས་ཉིད་བཞིན། །ཅིས་བཤད་དོ། །སྒྲར་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་པའི་
མིང་དོན་གཞན་གྱི་མིང་དུ་གདགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་མིང་སྟེ། དེ་ལ་འང་རྗེས་
གྲུབ་འདོད་རྒྱལ་ནི་སྒྲ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ། །བྱིན་ག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ།

རྗེས་སྤྱག་དོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ཤིང་དུ་རུང་བ། བྱི་དཀར་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བཏགས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་མིང་ལ་དབྱེན་དངོས་མིང་དང་། དེ་བཞིན་བཏགས་མིང་གཉིས།
 དང་པོ་ནི་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་དུ་གྲགས་པ་འཕ་དངོས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་ཤིང་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཚང་བ། དེ་ལ་དབྱེན་འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་དངོས་མིང་། །ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 རྗེས་སྤྱག་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་མིང་། ལྟོན་གིང་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དོན་
 ལྷན་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་དངོས་མིང་། སྐྱེས་སུ་དཔལ་པ་ལ་སྟག་ཅེས་ལྟ་བུའོ། །བཏགས་
 མིང་གི་མཚན་ཉིད་བཏགས་པའི་སྐྱོ་བ་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རུང་ཚང་བ། དེ་ལ་དབྱེན་
 འབྲུ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ། འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་འཕ་དེ་ལས་བྱུང་བ། དེ་
 གཉིས་ཀ་ལྟོག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དུ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྐྱོན་
 བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་འབྲེལ་མིང་ལ་རྒྱུ་མིང་འབྲས་སུ་ལ་བཏགས་
 པ། མ་ཞུ་བའི་ནད་ལ་མ་ཞུ་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འབྲས་མིང་རྒྱལ་བཏགས་པ་སྐྱོན་
 མའི་གིང་འཕ། ལྷག་པོ་སེར་སྐྱ་ཅན་ལ་ཡི་དྲགས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། །ཚོགས་པའི་
 མིང་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་སྐྱེས་སུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟ་འཕ། སུད་མེད་ཁ་ཅིག་གི་མིང་
 དུ་བྱ་མོ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ལྟོག་ལ། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་
 གསེར་སོགས་ལ་ལྷགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པའི་མིང་ནི། གཟུང་མིག་དམར་ལ་
 བཀྲ་ཤིས་དང་། བྱེད་པ་བཞི་ལ་བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མིང་གཅིག་དོན་མང་དོན་གཅིག་མིང་མང་གིས། །མཛོན་
 བརྗོད་ཁམས་དམ་མིང་དོན་ཁོར་ཆུད་བྱ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱང་མིང་
 གཅིག་ཁོར་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ། དཔེར་ན། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཀམ་ནི་
 ཚངས་པ་རྒྱུ་ཉི་བདག །ཀློག་མཁོ་དང་ཆུ་དག་ལ། །ཞེས་དང་། དབང་ཆེན་གྱི་**

གྲུལ་འཕྱུག་པ་དང་། །སྒྲུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་གྲོ་མི་ཀམ་ །ཞེས་དང་། །ཡུལ་བརྗོད་བྱ་
 རོར་ཆོག་དོན། །དགོས་པ་དང་ནི་སྡོག་པ་ལ། །ཞེས་དང་། །ཡུལ་རྩི་ནི་གོ་སྒྲོབས་
 མཆོམས། །སྒྲོད་གོས་སྒྲིབ་དབྱེ་དེ་ཡི་དོན། །སྒྲོན་བྲལ་ཕྱི་རོལ་བདག་གི་བ། །
 སྐབས་དབུས་གང་གི་བདག་ལ་ཡང་། །ཞེས་དང་། །སྤྱི་སྒྲོན་བདེ་བསྐྱོད་ནམས་
 ཆོགས། །ཞེས་དང་། །སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། །ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །
 ལྷགས་དང་མིག་དང་རྩི་རྩི་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་སྒྲེད་དོན་དགྲུལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲོ་
 དེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །གཞན་ཡང་མཛོན་བརྗོད་ཐུགས་ཕྱིར་བ་དང་།
 དཔལ་སྒྲུའི་སྒྲེ་མ་སོགས་ནས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སྒྱུར་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་
 ཞིང་། བོད་སྐད་ལའང་། །གཉིས་སྒྲེས་ཞེས་པའི་མིང་། །ཟླ་བ། བམ་ཟེ། །བྱ་
 སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མཁའ་འགོ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། །ཨོ་
 རྒྱུ་སོགས་ཞིང་སྒྲེས་ཀྱི་མི་མོ། །ཉི་མ། །འདབ་ཆགས། །མདའ་ལའང་འཇུག་པས་
 མཆོན་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི། །འཆི་
 མེད་མཛོད་ལས། །མཐོ་རིས་མི་ཟད་མི་བདེ་མེད། །ལེགས་གནས་སུམ་ཅེན་སྐབས་
 གསུམ་གནས། །ལྟ་ཡི་འཛིག་རྟོན་ཞེས་མཐོ་རིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། །ཀྱུན་
 མཐུན་བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཀྱུན་
 ཏུ་བཟང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདུད་ཐུལ་རྒྱལ་བ་འཛིག་རྟོན་རྒྱལ། །མཛོན་ཤེས་
 དྲག་ལྡན་སྒྲོབས་བཟུང་། །གཉིས་མེད་གསུང་བ་རྣམས་འབྱེན། །ཐུབ་དབང་དཔལ་སྒྲུག་
 སྒྲོན་པའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་
 པོ་རྣམས་ཏེ། །མཛོན་བརྗོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་སྒྱུར་ལ་བྱིངས་ཀྱི་ཁམས་དང་། །སྐད་
 གཉིས་ཀར་མིང་དེའི་དོན་ནམ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། །དཔེར་
 བ་ལེགས་སྒྱུར་ལ། །བརྒྱ་ཞེས་པ་བརྒྱ་རྟོགས་པའི་བྱིངས་ལ་དངོས་པོའི་དོན་ལྟ་བུ་རྒྱུན་

དུ་སྐྱུར་ནས་བསྐྱབ་པས་གཉིད་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སངས་པའམ་གཤམ་བྱའི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་པོད་སྐད་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་སྟོན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུར་བར་
 མཛད་དེ། [དེའང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ནི་སྟོ་རྒྱས་
 སྤྱིར། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས། ཞེས་ངེས་ཆོག་དང་སྐྱུར་དགོས་པས་
 མཆོན་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་སྟོས་གར་ནི། **མཚམས་སྟྱོར་ལྟ་དང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། །**
མཆོན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྒྲིག་དང་ཕྱིར་བ་སོགས། ཀྱན་དགའི་རོ་ལྟ་སྟོས་གར་དང་
མཚུངས་པ། ཤེས་པ་ཅན་མགུ་བྱེད་སྟྱོད་པ་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ། སྟོས་གར་གྱི་བཤད་
 པ་པོད་གྱི་རྟོག་བཟོ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཡལ་ཆེར་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པས་
 རྗེས་སྟོས་མ་བྱས་ལ། ཀྱན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་དཔེ་དང་སྟོས་གར་
 གྱི་སྟྱོར་བའང་གཞིགས་ནས་ཕྱོགས་མཆོན་ཙམ་གྱི་གསུངས་གི་རྒྱུན་ནི། སྟྱོར་སྟོས་
 གར་ལ་དོན་གྱི་ཆིངས་གསུམ། མཚམས་སྟྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ [འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ །
 མཆོན་ཉིད་གྱི་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་མཚམས་སྟྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྡེ་ཆོན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་སྐད་རིག་སྣ་ཆོགས་པས་ལ་བ་
 དགོས་པ་དེ་དག་གི་བར་དུ་མཚམས་སྟྱོར་བྱེད་ཡིན། དེ་ལས་སྟོན་མཚམས་སྟྱོར་ནི་
 དྲི་བ་དང་། ཡན་གྱི་སྟོན་མཚམས་སྟྱོར་ནི་དྲི་ཡན་ཏེ་ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དྲི་ཡན་གྱི་རྣམ་པ་
 བྱེད་རྒྱ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་མིང་དང་། སྟོང་པོ་ནི། སྐབས་འགར་གྲོས་བྱེད་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོག་མང་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱས་པའི་མཐར་གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་
 ལ་ཕབ་པ་ལ་སྟོང་པོར་བེད། མི་བཟོད་པ་ནི། མཚང་ནས་འབྱུང་བའི་བརྗོད་པས་དེའི་
 རང་མཚང་ལ་ཕོག་པའི་རྣམ་པས་མི་བཟོད་པའམ་ཆགས་པས་གཞིར་ནས་མི་བཟོད་

པའི་ཚུལ་བྱེད་པའོ། །དེས་པ་ཐོབ་བྱེད་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་པ་མང་
 པོའི་མཐར་དོན་གཅིག་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་
 གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་འགྲེལ་སྟོབ་
 དཔོན་རྩལ་གྱིས་མཛད་པ་ལས། མཚམས་སྦྱོར་རྣམས་ནི་སྟོང་དང་། ཡན་གྱི་སྟོ། སྟིང་
 པོ། མི་བཟོད་པ། དེས་ཐོབ་སྟེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ། ཉེར་བར་
 མཁོ་བ། ཡོངས་སུ་འཛོག་པ། རྣམ་པར་སྤྱེད་པ། རིག་པ། ཐོབ་པ། མཉམ་པར་
 འཛོག་པ། རྒྱབ་པ། བརྟེས་པ། དབྱེ་བ། དབྱེ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྟོའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་སོ། །ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ། རྣམ་པར་འདར་བ། གདུང་བ། ཅིང་མོ། ཅིང་
 མོའི་མདངས། རབ་ཏུ་འགྲོ་བ། འགལ་བ། ཉེ་བར་གནས་པ། མ་དག་པ། རྒྱུ་བོ་
 འགོད་པར་རྩོམ་པ། ཡི་གེ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་ཡན་གྱི་སྟོའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཁ་
 བྱང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དཔེར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱབ་པ། རྗེས་
 སུ་དཔག་པ། སྟོང་བ། བརྟག་དབྱེད། གཟེར་བ། སྟོབས་ལྟག་པ། ཡིད་འབྱུང་བ།
 འཚབ་པ་རྣམས་ནི། སྟིང་པོའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཁྲོལ་བ། འཐོར་བ། འཛག་
 པ། རུས་པ། ཕན་ཚུན་དུ་གནས་པ། འགྲོ་བ་པ་གསལ་བ། འབྱེད་པ། འགོག་པ།
 འགལ་བ། ལེན་པ། འབྲིད་པ། རབ་ཏུ་སྤྱེད་པ་ནི་མི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
 སོ། །མཚམས་སྦྱོར། འགོག་པ། སྟོལ་བ། གཏན་ལ་ཕབ་པ། སྟོང་པ་གསལ་
 བ། རབ་དྲངས། གྲུན་དགལ། དུས། ཉེ་བར་སྤྱེད་པ། བསམ་པ་སྐྲུ་མ་འཁོད་པ།
 སྟན་ངག་བསྐྱབ་པ། རང་གིས་སྟན་པ་རྣམས་ནི་དེས་ཐོབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ། ལྷ་ར་ཏྲི། ལྷ་རྩ་ཏྲི། ཀླུ་ཏྲི། ལྷ་
 ར་ལྷ་ཏྲི། ཞེས་པ་བཞི་སྟེ། སོ་སོར་ཡང་ཡན་ལག་བཞིའོ། །དེ་ལ་ལྷ་ར་ཏྲིའི་ཡན་
 ལག་བཞི་ནི། རབ་ཏུ་སྤྱེད་པ་དང་། གྲུན་ཏུ་སྟོང་དང་། སྤྱེད་པ་དང་། བཟོ་བྱེད་པའོ། །

སྒྲ་རྒྱ་ཏི་ཡི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། ཤིན་རྒྱ་འཛོག་པ། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ། སྒྲ་བ་དང་
 བཅས་པ། འཕྲག་རྒྱ་བསྐྱོག་པ་རྣམས་སོ། །ཀློག་གི་ཏི་ཡན་ལག་བཞི་ནི། ཟུང་མོ།
 གསལ་བ། ཟུང་མོ་འབྱེད་པ། ཟུང་མོར་འགོ་བ་རྣམས་སོ། །ལྷར་རྩ་རྒྱུ་ཏི་ཡན་ལག་
 བཞི་ནི། བསྐྱུས་པ། ཀུན་ལྟར་། གནས་སྐབས་འཛོག་པ། ཀུན་རྒྱ་འཕྲོར་བ་སྟེ། དེ་
 རྣམས་ནི་འཕྲུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་འབྲེལ་
 ལས། རྒྱ་ལྷོ་ཡི་གེ་བསྐྱུས་པ། མཛེས་པ། དཔེར་བརྗོད། རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་
 བ། མཐོང་བའི་མཐའ། ཐོབ་པ། མངོན་པར་མཐོབ་པ། དེས་པར་བསྟན་པ། དེས་
 ཆོག་གྲུབ་པ། རྒྱད་པར་བྱེད་པ། ཡན་ཏན་སྦྱང་བ། ལུལ་བྱུང་། རྟོག་གི་མཚུངས་
 པ། ཆོག་བརྟུས་པ། བསྟན་པ། ཉེ་བར་བསྟན་པ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ། གོ་ལྟོག་པ།
 ཉམས་པ། རྗེས་ཁྲིད། ཐྱེད་པ། ཡོན་སྦྱོན་པ། སྦྱོད་པ། རོན་གྱི་དབང་། རབ་
 རྒྱུབ་པ། རྩི་བ། འགོད་པ་དང་བཅས་པ། རེ་བ། ཆམས། བསྐྱུས་པ། ཡོན་
 ཏན་སྦྱོགས་པ། མ་བརྗོད་པ་གྲུབ་པ། དགའ་བའི་ཆོག་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་རྒྱ་རྒྱ་བཤད་
 པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་།
 མཚན་པས་སྦྱོར་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གར་
 གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་རྒྱ་ཁོ་བའི་ཉམས་དང་། ཆགས་པས་གཟིར་བའི་ཉམས་དང་། ལྷ་
 རན་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་དང་། ཡ་མཚན་པས་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་སོགས་
 སྦྱོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་
 བས་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་
 པ་ནི་འདྲིར་ཡི་གེའི་ལས་སུ་ཆེ་བས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ལུས་དག་གི་
 འགྱུར་བ་ལན་མང་པོ་སྒྲོས་ཀྱང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གར་དུ་གྱུར་པས་འགོ་བ་མཐོང་ཐོས་
 ཀུན་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་རོམ་ཉམས་དང་ལྟན་པ་འཕགས་པའི་ལུས་དུ་སྒྲོས་གར་གྱི་

རིག་པ་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྲགས་ཀྱང་གངས་ཅན་དུ་དེའི་བསྟན་བཅོས་མ་བྱུང་ཞིང་ཐར་
པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའང་མེད་པས། དེ་དང་ཆ་མཚུངས་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མགྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
སྟེ། སེམས་ཅན་མགྱ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྩ་བའི་གསུམ་པ་ཚུར་མཐོང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་
གཉིས། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆོ་འདིའི་བདེ་སྒྱིད་ཅམ་རྟོག་ཐ་མལ་པ། གྲུབ་མཐའ་སློ་བསྐྱར་**
ལམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཡང་དག་མིན་པའི་ལྟ་བ་མང་། །འོག་མ་བརྒྱ་ལས་
གོང་མ་རེ་རེ་ཅམ། །བསྐྱེན་བྱི་ནང་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྒྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་
རིས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་ལ་རྟོག་དབྱེད་གང་ཡང་
མི་འཇུག་པར་ཆོ་འདི་ཁོ་ནའི་བདེ་སྐྱག་གི་སྒྲུང་དོར་ཅམ་འབའ་ཞིག་རྟོག་པ་ནི་ཐ་མལ་
པ་ཞེས་བྱ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སློ་བསྐྱར་ཅིང་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་དབྱེད་ཅུང་ཟད་ཞུགས་པ་ནི་
ལམ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པལ་པ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེས་
ན་འཛིག་རྟེན་ན་གྲུབ་མཐའ་སློ་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི། རང་རང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་
ཅིང་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་རྣམས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཉིད་བདེན་པ་
ཡིན་གྱི། །འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པར་མ་ངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྲིབ་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་ཞིང་། ཡང་དག་
ཉིད་དུ་འདར་རྟོག་བྱེད་གྱི། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་འདིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་
རྟེན་ཅོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བདེ་ལའང་མཛོན་མཐོའི་ཐེག་པ་ལ་
སོགས་ཡང་དག་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་

མང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱིས། ལྷ་བ་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དང་། རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས་ལྷ་བའི་རྩ་བ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་དང་དེ་ལས་སྤེལ་བ་སྟུང་བརྒྱ་རྩ་རྩ་གསུམ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་བཤད་སྒྱུར་ལས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དགུ་
 བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། མདོ་སྟེ་ཚངས་པའི་བྲ་བ་ལས་ལྷ་བ་དྲུག་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་། དད་
 པ་ཆེར་འབྱུང་གི་མདོ་ལས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ལ་དད་པར་རབ་རྩ་སྟོམ་པའི་མདོ་ལས་ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་འཛིན་ཆོག་ལ་ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་དང་། རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་ཡ་ལོ་ལ་སྟོབ་བ་བཅུ་
 དྲུག་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་བརྒྱད་
 དམ་བཞི་འམ་གཉིས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་མང་དུ་བཤད་པས་མཚན་
 བོ། །རན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མི་ཡལ་མོ་ཆེ་སོགས་འཛིན་རྟོན་ཡལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
 མའི་ནང་དུ་གྲུབ་མཐའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རེ་རེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་དག་གྲུང་འོག་
 མ་འོག་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཆེས་མང་ལ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་སྟེ། རོ་
 བོ་རྗེས། དེང་སང་རྒྱ་གར་ན་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་བརྒྱའི་ཆེན་
 གེ་བླ་ཀུ་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པ་རེ་རེ། དེ་བརྒྱ་བརྒྱན་མདོ་སྟེ་པ་རེ་རེ། དེ་བརྒྱ་
 བརྒྱན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་རེ་རེ། །དེ་བརྒྱ་བརྒྱན་རྣམ་རྟུན་པ་རེ་རེ། དེ་བརྒྱ་
 བརྒྱན་དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རེ་རེ། དེ་བརྒྱ་བརྒྱ་བླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཤེས་པ་རེ་
 རེ་ཙམ་ལས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་པ་ལ་ནང་གསེས་གྲེ་
 བླ་གི་རྣམ་དབྱེ་ཆེས་མང་ཡང་རིས་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་སྟེ། གཞན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་
 ལུ་སྟེགས་པ་དང་། རང་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཚུལ་
 རིམ་བཞིན་འཆད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གྲེ་བླ་ཀུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལམ་སྟོལ་

མདོར་བསྟན། མདོན་མཐོའི་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱི་བ་ལ། **ལྷ་སྟྭགས་ཞེས་གྲགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་པ་འདི་
དང་སྟོན་པ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་སྟོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལ་དབྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་མུང་འདས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མེད་
པས་བྱི་རོལ་པ་ཞེས་བྱ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉི་བར་གྱུར་པས་ཐར་པའི་མུ་དང་
སྟྭགས་ལ་གནས་པས་ན་ལྷ་སྟྭགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟང་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལོ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
སྟེས་མཛོད་པ་ལས། ལྷ་སྟྭགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ལྷ་སྟྭགས་ནི། དཔེར་ན་རྩའི་
རྗེ་དང་བྱུངས་མཆོད་ལ་འཇུག་པའི་མུར་ཐེམ་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུའམ་རབ་བཟུལ་བའི་རབ་
ཁ་བདེ་བ་ལ་ལྷ་སྟྭགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་མཆོར་འཇུག་
པའི་ལྷ་སྟྭགས་དང་། འཁོར་བའི་རྩལ་ལས་བཟུལ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རབ་ཁ་ལ་ལྷ་
སྟྭགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་སུ་དག་ལ་ལམ་དེ་ཡོད་ཅིང་དེ་སྟོན་ན་དེ་དག་ནི་ལྷ་སྟྭགས་
ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ལྷ་སྟོམ་སྟོན་འབྲས་བཞིའི་སྟོ་
ནས་སངས་རྒྱས་པའི་འགལ་ལྷར་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་པ་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཏགས་སྤྱལ་རང་རྒྱུད་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ལྷ་སྟྭགས་
ཅོམ་ལ་བཏགས་པ་བ་དང་། སྤྱལ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ལས། བཏགས་
པ་བ་ནི། ལང་ག་ཤེགས་ལས། རི་སྤྱིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། །དེ་སྤྱིད་འཛིག་
རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་ཡིན། །ཅེས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས། འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་
པའི་ཆོག་ལྟར་ལེན་པའི་དག་སྟོང་རུལ་པ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གནས་མ་བྱུང་པ་དང་
མུང་པོ་ལ་སོགས་བདེན་པར་སྟོབ་པ་རྣམས་དང་རིགས་ཆད་པའི་ལོགས་རྟོག་ཅན་ནི་
བའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྟྭགས་ཞེས་བཏགས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱལ་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི། །བདེན་སྒྲིལ་མདོ་ལས། ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་འཆིང་བུ་ཕྱད་
 གྱུར་པ། །བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཅིན་
 ཆེན་མུ་སྟེགས་ཅན། །ཞིང་གཅིག་ཏུ་ནི་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་ཅན་
 སྒོ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་། །མདོན་ཤེས་དབང་བསྐྱར་མཁས་ཡིན་ཤེས་པར་གྱིས། །
 ཤེས་རབ་ཐབས་གིས་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ལྡན་ནམས། །ནམ་པར་འཕྱུལ་བ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་
 པར་བྱེད། །ཅིས་སོགས་མདོ་སྟེ་ནམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ནམས་སོ། །རང་
 རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡུལ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བརྒྱ་ཀུན་ཀ་འཆོལ་བའི་བསམ་
 པས་འོངས་པ་དེ་དག་ལ་དགར་བའི་ཆོས་གཅིག་ཅུམ་ཡང་ངས་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
 སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་པ། རྟོག་གེ་པ།
 ཞར་བྱུང་གྲགས་སྒྲོ་སོགས་སྤང་བྱར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱི་མར་བསམ་གཏན་པ་ནི་ལྷ་མདོན་ཤེས།** །གོང་དུ་དབྱེ་བ་གསུམ་
 སྒོས་པའི་ཕྱི་མ་མུ་སྟེགས་རང་རྒྱུད་པ་ནི་འདིར་བཤད་བྱའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། དེ་ལའང་
 བསམ་གཏན་པ་དང་རྟོག་གེ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་
 མདོན་ཤེས་ལྷ་ལྡན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོས། དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྷ་མདོན་ཤེས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་དང་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ནས་
 བསམ་གཏན་དམན་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐླལ་བ་སུམ་ཅུ་དང་
 དུག་ཅུ་དང་དགུ་བཅུ་རྩེས་སུ་དྲན་པར་བཤད་ལ། དེ་འདྲ་བ་ནམས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་ཞིང་། རྟོག་གེ་པ་ཡང་སྦྱིར་དེ་དང་འདྲ་མོད་གྱི་འཆད་འགྱུར་གྱི་
 གྲུབ་མཐའ་ཕལ་ཆེར་ནི་བསྐླལ་བ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་འབྲེལ་བར་ཆད་སྒྲིབ་པཤད། རྟག་

སྤྱི་དབྱེ་བ་དགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་གི་པ་ཡི་རྩ་བ་རྟག་ཆད་སྤྱ། །དེ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་འགོ་
བ་གསུམ། །གསལ་དང་མི་གསལ་སེམས་ཅན་ངོ་པོས་བྱུང་། །རྒྱ་སོགས་མ་མཐོང་
མེད་སྤྱེ་ཆེ་སྤྱེ་ཕྱི། །ལས་སོགས་འགོག་ཕྱིར་མཐོ་རིས་ཅམ་ཡང་མེད། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་ཡི་ཤེས་སྤྱིར་པོ་ཀུན་བརྟས་ལས། ཡོན་ཏན་ཅན་པ། གྲངས་
ཅན་པ། ཆོངས་པ་སྟོགས་པ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གྲངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ།
རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བ་པ། སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ་བཞི། དུས་འཁོར་ལས། ཆོངས་
པ་པ། དབང་ལྷག་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ། རྒྱང་འཕེན་པ། གཅེར་བྱ་པ། སྐབས་
གཞན་དུ་གྲངས་ཅན་པ་སྟེ་དུག་ས་སྤྱི་པའི་གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་ལས། རྟག་སྤྱེ་
གྲངས་ཅན་པ། སྤར་བྱ་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིགས་པ་ཅན་པ། གཅེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་།
ཆད་སྤྱེ་ཚུལ་རྟོག་མཛེས་པ། སྤྱོད་པ་པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བ་སྤྱེ་བ། དུས་
མའི་ཚུལ་དུ་སྤྱེ་བ་བཞི་སྟེ་དགྲ་དང་། བཅོམ་རལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱན་ཀྱི་མེ་རྟོག་
ལས། རྒྱང་འཕེན་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འོག་དུ་འཆད་འཇུར་ལྟར་བཤད་པས་མཚོན་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་རྣམས་གྲངས་དུ་མ་འབྱུང་ཡང་། །རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་རྟག་སྤྱེ་དང་ཆད་སྤྱེ་གཉིས་འདུ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱབ་འཇུག་
དང་དབང་ལྷག་དང་ཆོངས་པ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་ཆོས་སུ་འཛིན་
པ་དང་། བདག་དང་རྟག་དངོས་སྤྱེ་བ་དང་། འཛོལ་ཆོས་སུ་སྤྱེ་བ་དང་། སངས་
རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་སྤངས་སྤྱེ་བྱེད་པ་སོགས་སུ་པལ་ཆེར་མཐུན་ནོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ལྟ་དེ་གསུམ་ལ་སྤྱེ་བས་སུ་འགོ་ཞིང་རིག་བྱེད་བཞི་འཛིན་པ་དང་། ཉེར་
ལེན་བཞི་ལས་བདག་དུ་སྤྱེ་བ་ཉེར་བར་ལེན་པ་སྤྱི་འཛོམས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱང་འཕེན་པས་
ཀྱང་འབྱུང་བཞི་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་བདག་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལས་འབྲས་

མེད་པར་འདོད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེ་རིང་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་
 འཕེན་པ་ནི། སྟོན་གྱི་ཆེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འཐབ་པ་ན་ལྟ་རྣམས་རང་བཞིན་དགེ་བས་
 འཐབ་ཚུད་ལ་སྟོབ་པར་མ་གྱུར་པས་གཡུལ་པམ་པར་ཉེ་བ་ན། དྲང་སྟོང་སྤར་བས་
 ལྟ་རྣམས་འཐབ་མོ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཞུང་བརྩམས་ཏེ་བརྟན་
 པས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ལྟ་རྣམས་གཡུལ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཕྱིས་སྤར་བས་ལྟ་རྟེན་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
 དར་བར་དོགས་ཏེ་སྒྲིགས་བམ་གསལ་ཆུང་ལ་བསྐྱར་བ་དྲང་སྟོང་ཞིག་གིས་རྟེན་ནས་
 འཕགས་ཡུལ་དུ་དར། དེ་ལས་བརྟན་ཏེ་དྲང་སྟོང་འཛིག་རྟེན་མིག་གིས་བརྩམས་
 པའི་རྩ་བ་ལ་འཇུག་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཆད་སྟེ་སྟོན་པ་
 སྟོམས་འཇུག་པ་དུག །རྗེས་སྟོགས་པ་དུག །རྟོག་གི་བའམ་སྟོན་པ་དུག་ཏུ་གྲགས་
 པ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་དྲང་སྟོང་འཛིག་མིག་གིས་རང་གི་བུ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་འདོད་
 བས་བརྩམས་པའང་བཤད་ལ་གང་ལྟར། དམ་བཅའ་ནི། སྐྱབ་པ་བཞི་དང་དགག་
 པ་ལྔ་ཉི། འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ན་མི་གསལ་བའི་བདག་དང་། འབྲས་དུས་ན་ལུས་
 སེམས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བའི་བདག་དང་། ལྟ་དང་ཡི་དྲགས་
 དཔྱུལ་བ་མེད་པས་འགྲོ་བ་དུག་མི་བདེན་ཅིང་འགྲོ་བ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་མི་དང་
 དུད་འགྲོ། །མི་གསལ་བ་འབྱུང་བཞི་རི་དང་ཤིང་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཟད་
 པའི་འགྲོ་བ་བཅས་གསུམ་དང་། རང་ཉིད་རྗེས་དཔག་མི་འདོད་པས་གཏན་ཆོགས་
 མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགོད་ཚུལ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། །ལུས་
 སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྟེས་བྱ་དང་ལུས་པ་གང་རུང་གི་བདེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །
 ལུང་ལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། །དཔེར་ན་རྩིག་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དགག་པ་ལྔ་ནི། སྐྱེ་མ་ལྷུ་མ་ཞིང་ཆོར་མ་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 དཔེས་བདེ་སྟུག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་མེད་པར་སྟོན་ཉི།

དེའང་། ཚེ་སྤྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་རྒྱ་འབྲས་འགོག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགོག་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འགོག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འགོག་པ་ལོ། །འདི་དག་ནི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མ་རུང་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཆད་དང་། རྫོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོབས་ཆེ་གོས་ཡིན་པས་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། །མཐོང་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཙམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའང་མེད་དེ་འབྲས་བྱ་རན་འགོ་འབའ་ཞིག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། །རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་མོ་གྲངས་ཅན་པ། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་དེ་
 ཉིད་ཉིར་ལྷ་གཞལ། །བྱུང་པར་ལྷ་ལྟན་རྩ་བའི་རང་བཞིན་བདག །གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་
 གསུམ་སྟོམས་དེ་ལས་སྒྲོ། །དེ་ལས་ར་རྒྱལ་དེ་ཙམ་འབྱུང་ཆེན་ལ། །ལས་དང་དབང་
 པོ་ཡིད་བཅས་ལུས་འབྱུང་འཁོར། །རྣམ་འབྱུང་ལྟོག་པས་སྒྲིམ་བྱ་ཐར་པར་འདོད། །
 ལྷ་སྟེགས་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྒྲོན་
 ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་བྱང་སྒོར་སེར་རྒྱ་ཞེས་པས་བསྟེ་གནས་སུ་བསྒྲོམས་པས་ལྷ་
 སྟེགས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་རྫོམ་ནས་རང་གིས་མཐོང་བའི་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་
 བྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱས་ཤིང་། བྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དབང་ལྷག་ལྟར་
 འཛིན་པའི་བྱང་སྒོར་ཆུ་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་དབང་ལྷག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སུམ་རྩ་བ་དང་དྲུག་པ་
 སོགས་བྱས་པས་དེ་དག་སྟོན་པར་འཛིན་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་དབྱེ་རྩུང་
 ཟད་རྩུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་གྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལས་ལུགས་སྟོལ་ཐ་དད་པ་མང་དུ་སོ། །འདིའི་གྲུབ་མཐའ་ནི།
 མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའི་འཇུག་པ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནོར་བདག་གི་འབྲེལ་
 བ་སོགས་འབྲེལ་བ་བདུན། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་དང་བསལ་
 ཏེ་འོངས་བ་གཉིས་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བྱའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་
 ཉིར་ལྷ་གཞལ་བར་འདོད་དེ། ཉིར་ལྷ་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཆེན་པོ་དང་ར་རྒྱལ་གསུམ་

དང་། སྐྱ་རིག་གཟུགས་རོ་བྱི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྟ། མཁའ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟ། རྣམ་བ་
 པགས་པ་མིག་ཕྱི་སྟེ་སྟེ་ནང་སྟོའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལག་རྒྱ་འཕྲོང་ས་འདོམས་ངག་
 སྟེ་ཕྱི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་དབང་པོ་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །
 ཐ་མ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཤེས་རིག་
 གི་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་རང་བཞིན་རང་བཞིན་མིན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བདག་
 གི་རོ་བོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟབ་པ་པོ་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་ཟ་བ་པོ།
 འཛིག་མི་སྤྱོད་པས་རྟག་པ། གང་ཡང་མི་སྟོང་པས་བྱེད་པོ་མིན་པ། རྩལ་ཕུན་སྦྱིང་
 སྟོབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ། ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར་བྱ་བ་མེད་
 པ་སྟེ་བྱུང་བར་རམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་
 བཞིན་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ལ་སྦྱིའི་རོ་བོ་ནི་བདག་ལས་
 གཞན་ཉེར་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱི་མིང་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་
 ཡུལ་དང་ཡོན་ཏན་དང་བཅའ་པོ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་བར་ཉེར་ལྟའི་དང་པོ་རང་བཞིན་རྒྱུའི་
 གཙོ་བོ་ནི་རྩལ་ཕུན་སྦྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་སྟོམས་པར་གནས་པའི་སྐབས་
 ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཡོ་དང་འཇུག་པ། ཕྱི་དང་གཡོགས་པ། ཡང་
 དང་རབ་རྟ་གསལ་བའོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་པས་རབ་རྟ་
 བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཙོ་བོ་དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོབས་ལྟར་། དེ་ལས་ང་
 རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་ནི། རྣམ་འགྱུར་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ། དེ་
 ལྟ་ལས་འབྱུང་ཆེན་ལྟ། སྦྱིང་སྟོབས་ང་རྒྱལ་ལས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོའི་དབང་
 པོ་ལྟ། །གཉིས་ཀའི་དབང་པོ་ཡིད་གཅིག་བཅས། ཕུན་ཅན་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་སྟེ་མ་
 གཉིས་ཀ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་པོ་འོ། །སྟོང་རྒྱལ་དེ་ཙམ་ལྟ་བཅས་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་
 བས་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། སྟོང་ཆེན་པོ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སོགས་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་

ནས་རང་བཞིན་དུ་བཞག། །གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་འདོད་དོ། །བདག་
ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་སུས་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་མཚང་མ་རིག་པར་ལྷགས་
འགྱུར་དུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་སྐྱོ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་སུ་དེ་འཁོར་བ་པ་
ཡིན་ལ། དེས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སུན་ཏེ་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པའི་མདོན་ཤེས་
ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་མཚང་ལ་བལྟས་པས་དེ་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེད་སྐྱེས་ནས་འབྲོས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་བལ་བས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་
རིམ་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་སྟེ། བདག་སྐྱེས་སུ་འབའ་ཞིག་གསལ་བར་
གནས་པའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །**ཁྱེ་བྲག་པ་ནི་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས། །**
སྤྱི་བྱེ་འདུ་བ་ཆོག་གི་དོན་དྲུག་སྟེ། །རིག་པ་ཅན་པ་དེ་མཚུངས་ཆད་མ་བཞི། །གསལ་
པའི་གཟུགས་བརྒྱད་སོགས་འདོད་དབང་ལྷུག་པ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ནི། དྲང་སྟོང་གཟེགས་ཅན་གྱི་རྫས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ།
བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ཡིད་འབྱུང་བ་བཞི་བཅས་དགུ་པོ་ནི་རྫས། །སྟོ་བ་དེ་
སྟུག་འབད་པ་ཆོས་ཆོས་མིན་བྱ་བའི་ཤུགས་བཅས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ། འདེགས་
འཛོག་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་འགོ་བ་ལྷ་ནི་ལས། ཁྱེ་བྲག་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི། སྤྱིའི་
དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་རྫས་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་བརྒྱུད་འབྲེལ་གཉིས་
སུ་ཡོད་པ་འདུ་བ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཆོག་གི་དོན་དྲུག། །ཆད་མ་གསུམ་དང་སྐྱ་བྱང་ཆད་མ་
བཅས་བཞིས་འཇལ་བར་བྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་བདག་ལ་འདུ་བར་ཡོད་པ་དེ་
སྤྱིད་དུ་དག་མི་དགའི་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་སུའི་ཆོག་
གི་དོན་དྲུག་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་རྩ་བ་བཅས་བཅད་པས་བདག་གཅིག་ཤར་
གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད། །གསུམ་པ་རིག་པ་ཅན་པ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཆོག་
གི་དོན་དྲུག་དེ་དང་མཚུངས་ལ། འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་བཞི་དབང་དོན་ལྷན་པའི་རྟོག་

པ་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་རང་གཞན་གཉིས། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་དཔེ་རྣམས་སོ། །གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་དངོས་
པོ་ཡིན་པས། ཁྱབ་ཅིང་དངོས་མེད་མི་འདོད། དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི། །བདག་ལུས་དབང་
པོ་དོན་སློ་ཡིད་འཇུག་པ་སྒྲིན་སྲིད་པ་བྱི་མ་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱང་གྲོལ་བཅུ་གཉིས་
སོ། །

བཞི་པ་དབང་ཕྱུག་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། །མུན་
པ་སེལ་བྱིར་ཉི་ཟླ་གཉིས། བརྟན་གཡོ་སྒྲིད་བྱིར་འབྱུང་བ་ལ། སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
བྱིར་མཚོད་སྒྲིན་ཏེ་གསལ་བའི་གཟུགས་བརྒྱད་སྤུལ་ཅིང་། དྲ་བ། ཡང་བ། མཚོད་
པར་འོས་པ། བདག་པོར་གྱུར་པ། དབང་དུ་གྱུར་པ། གར་ཡང་བྱིན་པ། འདོད་
དགྱུར་སྒྱུར་བ། དགའ་མགྱུར་གནས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་འདོད།
འཛིག་རྟེན་པ་ལས་སོགས་རང་དབང་མེད་ཅིང་དབང་ཕྱུག་མཚོད་པ་དང་། འབྲིག་པ་
བསྟེན་པས་མཚོན་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། བྱེ་བྲག་
པ་སོགས་གསུམ་ཀའང་དབང་ཕྱུག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་ནང་གསེས་སོ། །**འཇུག་པ་**
བཅུ་ལས་རྩོམ་སོགས་ཁྱབ་འཇུག་པ། །རིག་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཚད་མ་པ་བ། །ས་
འོག་སྒྲིས་བྱར་རོ་གཅིག་གསང་བ་པ། །དངོས་ཀུན་སྒྲིབ་ཡི་བདག་ཉིད་བརྟན་སྤོང་པ། །

ལྷ་པ་ཁྱབ་འཇུག་པ་ནི། གཅིར་བྱ་པའི་སྒྲིན་པ་གཞོན་རུ་མ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་
སྐལ་ལྷན་ནོར་ལྷ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། ཐར་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་ལ། དེ་
རང་ཉིད་ཀྱང་། འདི་སྐད་དུ། ངན་མེ་ཆུ་རྒྱུད་ཡང་ཡིན། བཟའ་བཏུང་སྒྲིད་གྲུའི་བདག་
པོ་འང་ང་། ངན་མེ་བཟའ་ལྷས་སུ་གནས། སྤོང་པ་པོ་ཡིན་སྒྲིན་པོ་འང་ཡིན། ཞེས་པ་
ལྷར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའོ། །རྗེས་འབྲས་རྣམས་དེའི་འཇུག་པ་བཅུ་

ལས་ཚུལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཏེ། དེ་འང་འདིས་ཉ་པོ་ཆེར་སྒྲུལ་
 བས་སྒོན་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོར་རུབ་པ་བཏོན་པ་དང་། རུས་
 སྒྲུལ་དུ་སྒྲུལ་ཏེ་འཛིག་ཏེན་བཏེག་ནས་གནས་པ་དང་། ཡག་ཤོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆངས་
 པའི་འཛིག་ཏེན་མན་མན་པ་དང་། མི་སེང་གའི་སྟོད་ཅན་དུ་སྒྲུལ་ནས་ལྟ་མིན་དབང་
 པོ་འགོ་བསྐྱོབ་གསེར་གྱི་སྟན་ཅན་སྒྲིལ་མོས་བསད་པ་དང་། མི་འཕྲུང་དུ་སྒྲུལ་ནས་
 ལྟ་མིན་སྟོབས་ལྡན་མཆོད་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལ་གོ་མ་གསུམ་གྱི་ས་བསྐྱངས་པས་བསྒྲུལ་ཏེ་
 ས་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲོང་ཇ་མ་ཡུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུ་ནས་རྒྱལ་བ་མེད་
 རྒྱུ་བ་སོགས་བསད་དེ་རྒྱལ་རིགས་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤིང་ཏུ་བཅུ་པའི་
 ལུ་རྒྱལ་ཁར་སྒྲུལ་ནས་རང་གི་ཆུང་མ་སྒྲིད་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བཅུས་ཐོགས་པ་སྒྲེལ་ཏེ་
 ལུ་མཁྱེད་སོགས་བཅུ་པའི་སྒྲིད་པོ་བཏུལ་བ་དང་། བཀ་པོར་སྒྲུལ་ཏེ་ཚོད་དུས་སུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཤུག་ཕུབ་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་སྒོན་རྒྱལ་རིགས་
 བསད་པའི་སྒྲིག་པ་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་ལྡན་བུ་མ་ཟེའི་
 ལུ་ཀ་ཀི་ཅེ་ཞེས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བཏུལ་པའི་མཐར་
 དུས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་ཆེ་དྲང་
 སྒོང་ནམས་ནི་འདྲིའི་ལྟོ་བ་ན་གནས་པར་འདོད་དོ། །འདྲིའི་གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཉིད་
 ཏྲག་པ་སྒྲེལ་ཏེ་འཛིག་དང་བྲལ་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བདག་དམ་
 པ་ཞོར་ལྟའི་བུ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པས་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩབ་འཇུག་གིས་འཐབ་
 ཀ་བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆོག་བཅད་མང་དུ་སྒྲུལ་པ་དང་། དལ་
 མ་རྒྱལ་ལས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟ་བ་དལ་མ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཆད་པར་སྒྲུབ་
 བའང་ཡོད་ལ། སྒྲོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་
 འཛིན་པ་པོ། དཔྱེད་པ་པོ། རིག་བྱེད་པ། བད་སྒྲོད་པ། ཅ་ར་ཀ་པ། གསང་བ་

པ་སོགས་ཀྱང་ཁྱབ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བའོ། །དྲུག་པ་རིག་བྱེད་ཚངས་པས་དྲན་པ་ཡིན་
 གྱིས་མ་བྱས་པའི་བྱིར་རྟག་པ་དང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཚངས་པ་བ་སྟེ། གཡུལ་
 རོར་གྱི་བ་མཐོ་རིས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞུ་སོགས་ལ་ཁྱུས་བྱས་པས་སྟོན་པ་འཛད་པ་
 དང་། ཚངས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། དྲང་སྟོང་དང་
 དྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱང་ཚངས་པའི་བྱ་ཡིན་ཅིས་སྟོའོ། །བདུན་པ་ས་འོག་མུན་པའི་དབྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འོག་རྩ་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་འཁྱེས་བྱ་ཞེས་རྟག་བདག་རྣམ་ཤེས་དམ་པ་
 བཅ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་རོ་བོ་གཅིག་རྩ་འདུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་འགོ་བ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐའི་གསང་བ་བ་
 རྟེ། རིག་བྱེད་མཐར་བྱིན་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། དེའི་ཆེ་བྱེད་
 པ་པོའི་སྦྱིས་བྱ་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པས་མུན་པ་སངས་ཏེ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དུ་མཐོང་
 བས་རོ་གཅིག་རྩ་སོང་བ་སོགས་གྱིས་གོ་ལ་བར་འདོད། བརྒྱད་པ་མའོན་རྗེས་ཚད་མ་
 སྟངས་ཡང་མ་དེས། རིག་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ནི་སྒྲིའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཅིར་རིག་བྱེད་
 རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ཚད་མ། དངོས་ཀུན་སྒྲིའི་བདག་ཉིད། སྒྲ་དོན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་
 ཡི་གེ་ཨོ་སྦྱེ་འཛིག་གནས་བྲལ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པ་སྒྲིའི་ཚངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟག་ཅིང་
 མི་འགྱུར་ཡང་མ་རིག་པས་རྟོགས་པས་གཟུགས་སྟངས་ལ། སྟངས་ཆ་བརྒྱུག་ན་སྟངས་
 མེད་སྒྲིའི་ཚངས་པ་བདུད་རྩི་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་བདུ་སྟོད་པ་སྟེ་བ་ཏྱི་ཉ་རི་སོགས་
 སོ། །མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་སོགས་འདོད་རྒྱལ་དཔོགས་པ། ཚད་མ་བརྒྱད་འདོད་
 ཅ་ར་ག་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་བཅུ་སོགས་སྦྱ་བ་གཅེར་བུ་པ། ཉེ་དག་མའོན་མཐོའི་ལམ་
 ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། བདག་ལྟས་ཐར་པ་སྦྱིབ་བྱིར་དོར་བར་བྱ། ཉེད་པ་ཚད་མ་སྦྱི་
 བྱེ་བྲག་དགོས་པ་གོ་རིམ་གནས་གཞི་སྦྱི་དེས་བསྟན་དང་བྱེ་བྲག་དེས་བསྟན་བྱེད་པ་
 རྩོད་པ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་ཏེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཚད་མ་ལའང་མའོན་རྗེས་སྦྱ་

བྱུང་ཉེར་འཇལ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དངོས་མེད་དང་དྲུག་འདོད་ཅིང་། །བདག་གིས་མུང་
 པོའི་རྒྱད་བྱེད་པས་རྟག་པ་ཤེད་ལས་སྦྱེས། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ཟད་པས་
 གོལ་བར་སྒྲ་བ་རྒྱལ་དཔོགས་པ། བཙུ་བ་ཚད་མ་གོང་སྒྲོས་ལྟར་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་
 འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་དཔོགས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་བརྒྱད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་སོགས་
 ཡལ་ཆེར་དབྱེད་པ་བ་དང་འབྲ་བ་ཙ་ར་ཀ་པ། བཙུ་གཅིག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆིག་གི་དོན་
 དགྲ་བདག་དང་བཙུ། སོགས་ཁོངས་ནས་ཤེས་བྱེད་མདོན་རྗེས་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ།
 སློག་ལྡན་དགྲར་འདོད་ཅིང་། ས་སོགས་སློག་ལྡན་ཡིན་པས་ཀླན་དགའ་ར་བ་སོགས་
 བརྟེན་པ་སློག་པའི་རྒྱར་སྒྲ་བ་གཅིར་བྱ་བ་སྟེ། དེའང་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལྟར་
 འཛིན་ཅིང་བྱུ་མཆོག་དང་སྟོན་གྱི་རྗེ་སོགས་ཟད་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ཏེ། ལུས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བས་སེམས་ཀྱི་མདུད་པ་འཛིག་པར་འདོད་
 ཅིང་དེ་ལའང་དབྱུ་གྲ་གསུམ་པ། འོ་མ་ཅན་སོགས་འོག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སུམ་བརྒྱ་
 རེ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་དུས་གསུམ་དང་
 རྗེས་དྲུག་དང་ཆིག་གི་དོན་དགྲ་དང་སློག་ལྡན་དགྲ་སོགས་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
 གཞིའོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་ནི་འདས་པ་སོགས་སོ། །རྗེས་དྲུག་ནི་སློག་དང་གང་ཟག་
 དང་དུས་དང་ནམ་མཁའ་དང་བསོད་ནམས་དང་སློག་པ་རྣམས་སོ། །བྱེད་པར་ཆིག་
 གི་དོན་དགྲ་དང་སློག་ལྡན་དགྲ་ནི། དྲང་སྟོང་རྒྱལ་བས། སློག་དང་ཟག་པ་སྟོམ་པ་
 དང་། །ངེས་པར་དགའ་དང་འཆིང་དང་ལས། སློག་དང་བསོད་ནམས་ཐར་པ་སྟེ། །
 འདི་རྣམས་ཆིག་གི་དོན་དགྲར་འདོད། སློག་ནི་སློག་ཅན་སྟེ་ཚན་དགྲ། །ས་རྒྱུ་ཤིང་
 དང་མེ་དང་རྩྱུང་། སློན་བུ་གྲོག་མ་བུང་བ་མི། །དབང་པོ་གཅིག་ནས་ལྷ་དང་ལྷན། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྟོམ་པ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལྷ་ལྷ་དང་
 སྟོན་པ་བཙུ་གསུམ་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པ་

ནི་ལམ་མོ། །ལས་ཟད་པས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཛིག་
 རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བས་དངོས་
 མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཐར་བ་གདུགས་བཀན་པ་ལྟ་བུ་དཀར་ཞིང་དྲི་ཞེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྟའི་ཚད་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 ཟེར་རོ། །འདི་དག་སོ་སོ་ལ་རང་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་།
 གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པ་མི་འདོད་པ་སོགས་ནང་
 འགོག་པའི་ལུང་། ལྟ་བ་དང་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
 ལས། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགལ་བྱེད་སྟེ། །ལུས་ལ་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་
 སྟེས་དྲིགས། །སྤྲིག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གདུང་བ་བཅོམ་ཞེས་པ། །སྤྱན་པོ་ཤེས་རབ་
 འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་
 ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོའི་ལམ་ཙམ་ཡོད་
 མོད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་འཛིན་པས་ཐར་པའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ནང་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བུང་གྲུ་གྲོ་སོགས་ཁྱད་པར་སྤང་བྱ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། **འཆོ་**
བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པའི་གྲུ་གྲོ་དང་། །འོད་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་གསུང་རབ་ལས། །ཕྱིར་
རོལ་གྱུར་པ་ཀུན་གྱི་རིང་དུ་སྤང་། །གཞན་ཡང་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་
 སོགས་སུ་སྟེགས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་ཤིང་
 སུ་སྟེགས་པ་ལས་ཐ་ཆད་པ་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པོ། །རྒྱ་གར་རུབ་ཕྱོགས་མ་ཁའི་
 ཡུལ་གྱི་ལྟ་ར་རྒྱ་ཆའི་རྗེས་འབྲང་སོག་པོ་འཕུ་གྲུ་སྟེགས་གཟིགས་པ་ཞེས་གྲགས། །འི་
 ཁི་མལྟའི་སྟེགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་གྱི་གྲུག་གིས་སྟེགས་ཀྱི་མགྱིན་པ་བཅད་པའི་ཤ་བ་
 བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཤ་མི་བ་དང་། བྱ་གག་གི་སྒྲོ་ངའི་བཏུང་

བ་འབའ་ཞིག་མཐུང་བ་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་སྟེ་དེར་སང་འཕགས་ཡུལ་
 ཏུ་འང་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་དར་བ་དང་། འཁོར་བ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་ནི་མཐའ་འཁོར་ཏུ་སློག་ཆགས་དུ་མ་གསོད་པ་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་པ་
 དང་། བཅ་མཁའའི་ལྟས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི་གསེར་གྱི་སྟོང་དུ་གྲོགས་
 མ་རྣམས་གསེར་གྱི་ཁབ་ཀྱིས་སྤྲུག་ནས་བསད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱུ་བསེར་གི་བུ་ལྷའི་མིང་བརྟེན་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་
 འདོད་པ་དང་། བོད་ཡུལ་ཏུ་འང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་བོན་པོ་
 དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་སྟོན་གྱི་དུས་དང་དེར་སང་ཡང་ཡུལ་ཁ་ཅིག་ལ་དར་བའི་རྒྱའི་
 བོན་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤིང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྟུ་གསེར་གྱི་
 རུས་སྤེལ་ལས་བྱུང་བེར་བའི་གྱི་མ་ཤང་གི་ལུགས་དང་། གངས་ཅན་པ་དང་ཆ་མཐུན་
 པ་ཁྲོད་སུ་ཅའི་ལྟ་གྲུབ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། སོགས་ཁོར་ནས་རྟག་ཆད་དང་འཆོ་བ་
 ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་སྤྱི་ལོ་ཏུ་གྱུར་པ་ཀྱན་གྱི་ཐར་པ་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ་རིང་དུ་སྤང་དགོས་སོ། །སྤྱིར་གཞུང་ལུགས་རྣམ་
 པར་དག་མ་དག་ནི། ཐབས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ཞུགས་པའི་རིག་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཙོ་བོར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཤད། །དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མངོན་མཐོའི་ཐེག་པར་ལྟ་དང་ཆོངས་པ་གཉིས།** །དེ་ལ་སྤྱིར་སྟོ་
 དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོང་འཕང་
 རྟེ། དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་འབྲལ་དུ་

ཐར་པ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་རྣམས་སྤྱིན་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བ་ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་
ཐོག་མར་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་ནས་སྤྱིས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས།
སྤྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། གང་སྤྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། རིམ་གྱིས་
ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། །ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པར་
འདོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་མར་བསྐྱབ་བྱའི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་
ཐེག་པ་དེ་ལའང་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཚངས་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་སྤྱོན་འགྲོ་བཤད་པ། ལྷ་དང་།
ཚངས་པའི་ཐེག་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་གྱི་སྤྱོན་འགྲོ་དང་པ་རྣམ་གསུམ་ལས། །གཙོ་བོར་ལས་སོགས་
ཡིད་ཆེས་འགྲོ་བ་བཞིས། །འདིར་དངོས་སུ་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པའི་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བ་
བསྟན་གྲང་། ཞར་བྱུང་འགྲེལ་པས་ཁ་སྒོར་ན། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དེ་ཡི་སྐྱབ་
པ་མདོར་བསྐྱུན། མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་པོ། །དད་ཅན་ཉིད་སྤྱིར་ཆོས་ལ་
བསྟེན། །ཤེས་རབ་ལྷན་སྤྱིར་ཡང་དག་རིག། །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །སྤྱོན་
དུ་འགྲོ་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་
ཀ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དད་པ་གསུམ་ལས་གཙོ་
བོར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་དགོ་སྤྱི་གི་བྱང་
དོར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་རྒྱ་
མཚན་བྱེད་པར་ཅན་མེད་པར་རང་སྤྱོད་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་

བ་དང་། སྒྲུང་དོར་ལ་གཏི་མུག་པ་དང་། རྩེ་དཔོན་སོགས་ལ་འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་
སྟེ་ལོག་པར་འགྲོ་བ་བཞི་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་བཞིས་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་
ལས་མི་འདའ་བ་དང་། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྷན་
པའམ་ལྷན་ཡང་རུང་སྟེ་སྟོ་གསུམ་སྟོན་པ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་
དེ་ཉིད་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྒྲུང་འཛིགས་པ་དང་། རྩོད་ས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་
འདའ། དེ་ཉིད་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ལེགས་པ་ཡི་ནི་སྒྲོད་མཆོག་ཡིན། གང་ཞིག་
ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ལས། །རྣམ་པར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པར། །བདག་དང་གཞན་ལ་
ཡན་ཤེས་ནས། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཤེས་རབ། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་དད་པས་ཀྱན་
ནས་མ་བསྐྱེད་ས་ན་དགེ་བ་ ཅམ་དུ་འང་མི་འགྲོ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་
འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་ན་ཐར་ལམ་དུ་གཏན་མི་འགྲོ་བར་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ཞུགས་པ་ཀྱན་གྱི་
སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོར་ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ས་ཏེ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་བཞིས་
དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པའི་སྒོན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མི་དག་བཙུ་སྒྲོང་དགེ་བཙུ་འཁོར་བཅས་བསྐྱབ། །སྒྲུང་དོར་
ཁྲིམས་གནས་འབྲེས་དང་མི་མཐུན་སྒྲུང་། །ལས་ལམ་རྫོགས་དང་བསྐྱེད་ས་པས་མཐོ་
རིས་སྟུ། །རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་མཐུན་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བཟང་ཐོབ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་
ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་ནི། ངན་སོང་ལ་འཛིགས་ནས་མཐོ་རིས་གྱི་བདེ་འབྲས་དོན་དུ་གཉེར་
བས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྟེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། འཛིགས་སྒྲོབ་དང་ལེགས་སྒོན་
ཅམ་ལ་བསྟེན་པ་སྐྱེས་བུ་རུང་དུའི་ལམ་སྟེ། །ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་
གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་དགེ་བ་བཙུའི་ལས་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མི་སྒྲོད་**

པའི་ཐེག་པ་ནི་མེད་པས། ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡིན་
 ཏེ། གྱེད་རྗེ་ལས། དགེ་བ་བཅུ་ལས་བཅུ་མས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ཆོས་ནི་རབ་དུ་དབྱེ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ལང་ག་ཤེགས་སུ་ལྟའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་བཟོད་བྱའི་
 གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་ཀྱི། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་ན་འདོད་
 པའི་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །འདི་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིག་རྟེན་
 ས་རོལ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྦྱོང་ཞིང་
 དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྦྱབ་པ་དང་བར་མ་ཆད་པ་གོམས་པར་བྱས་
 པ་ལས། འབྲས་བུ་གྲིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྟ་རིས་དུག་གི་བདེ་བའི་མཐར་ཐུག་
 གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོའི་བར་དུ་བཟོད་པའོ། །དེ་དག་གྲང་ལས་
 འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་ལོགས་ལོག་ལྟའི་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་
 བ། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལོགས་
 སྦྱོང་གྲང་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མི་བཟད་ལྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་རྗེས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མ་འཛོལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
 ཕ་ཤེས་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ། །ཅིས་དང་། འཇུག་པ་ལས།
 མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །ཐེག་པ་
 འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན། སྦྱིར་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཡ་རབས་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་
 ཏེ། དམ་པའི་རྒྱན་ལས། བཀྲུང་བར་འོས་པ་ལེགས་ཁུར་ཞིང་། མགོན་མེད་རྣམས་
 ལ་ལྟག་པར་བྱམས། བྱས་ལ་དྲིན་ལན་མི་བརྟེན་པ། །དམ་པ་རྣམས་གྱི་མཛོད་སྦྱོད་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱེ་བྲག་མི་ཆོས་བཅུ་དུག་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། འབྱེད་

པ་ལེ་ཆུང་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་སྒྲིང་ལ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་
དམ་པར་དམ་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་བཟང་པོ་ལ་མཁས་པར་སྒྲིབ་
པ་དང་། ཅི་ལའང་རན་ཞིང་ཆོད་ཟེན་པར་བྱ་བ་དང་། མ་བཅུ་ལ་བའི་ལས་ལ་གཏོགས་
འདོད་མི་བྱེད་པ་དང་། མིག་མཐོ་སར་བལྟ་ཞིང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲིག་པ་དང་།
དུས་གསུམ་གྱི་ཕ་མ་ལ་དྲིན་ལན་བསྐྱབ་པ་དང་། སུ་རུ་དང་ཕ་ཚེན་ནང་དུ་ཤོངས་
ཡངས་ཆེ་བ་དང་། རིམ་པས་རྒྱན་པ་ལ་བཀྲར་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་མཆོས་ལ་བྱམས་
པར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་གྲོགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ལ་དཀའ་ལས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་
དང་། སྤྲོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཉི་རིང་ལ་ཆབ་གང་མཐར་དབྱུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་
བཟོ་ལ་མཁས་པས་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། ལྟོས་པའི་མི་དྲིན་གྱིས་སྐྱབས་འོག་ཏུ་
གཞུག་པ་དང་། རན་བྱེད་ཀྱི་གྲོས་བཀག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ས་བདེ་ཡངས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་
འདིང་བ་དང་། ལས་མཐའ་ཆོས་ལ་གཏད་དེ་ཕྱི་མར་བུ་སྦྱད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི་
ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་མིའི་ཆོས་ལུགས་གཙང་མ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཁྱད་
པར་གོང་དུ་སྒྲིས་པ་ལྟར་སློག་གཙོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་ས་དང་བརྒྱད་ནས་
སྒྲིང་ཞིང་སློག་སྒྱིན་སྟུང་བ་སོགས་དགེ་བཅུ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིད་པ་
དེ་དག་ཀྱང་ལས་འདྲེས་མ་དང་འཕེན་རྫོགས་སྤྲོ་མི་མཐུན་པ་ནི་དམན་པ། དགེ་བའི་
ལས་ལམ་རྫོགས་པ་འབྲིང་། །དགེ་བཅུ་འི་ལས་འཁོར་བཅས་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
བསྐྱམས་པ་མཆོག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་མཐོ་རིས་རྣམས་སུ་སྒྲིས་པ་ན་རྣམས་སྒྲིན་རྒྱུ་མཐུན་
བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་དམན་བར་མ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་དོས་བཟུང་བ། ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གོང་མའི་ཁམས་ལ་བགྲོད་བྱེད་ཆངས་པའི་ཐེག་འདི་ལ་ཅིའི་བྱིར་**

ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་གཙང་བའམ་དག་ཅིང་
 ཚངས་པས་ན་ཚངས་པ་དང་དེར་བཞོད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་
 བྱིར་སྐྱེ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྤེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚངས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་ཅིང་དེར་
 བཞོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་འཁོར་བཅས་ལ་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། **གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་**
བཤད་པ་དང་། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། གཟུགས་
 ཁམས་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་
 རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་བྱུང་རེའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་རོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་སུ་སྐྱེ་
 བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞིའི། །ཉེར་བསྟོགས་
 ལའང་གཉིས། །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ངོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་གནས་ཉིང་ངེ་འཛིན།** །**འཛོག་དང་རྒྱ་འཛོག་**
བསྐྱར་འཛོག་ཉེ་བར་འཛོག། །**འདུལ་དང་ཞི་དང་རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་བྱེད།** །**མ་ཉམ་**
འཛོག་ཐབས་དགུས་ལུས་སེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །**བསམ་གཏན་རང་སའི་འབྲས་སུ་**
འཐོབ་བྱེད་དངོས་གཞིར་སྟོམས་པར་འཇུག་ལུས་པའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་རྒྱ་བསྐྱབ་
པ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་སེམས་ཞི་བར་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་

གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ནང་ཉིད་དུ་སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་པ་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་
 བ་མིན་པར་གསེར་ལྟར་དང་བའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་ལ་གཏད་དེ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་
 ཞེས་པ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱུན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཅིག་མ་སྤྱི་
 བར་མ་ཆད་པར་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་བརྟེན་དེ་དམིགས་པ་
 ལས་སེམས་གཞན་དུ་འབྲོལ་འདྲ་དེ་མ་ཐག་དུ་སྒྲུབ་ནང་དུ་བཀྲལ་ནས་དམིགས་པ་ལ་
 བསྐྱེད་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་སེམས་ཕྱིར་འབྲོས་པ་དེ་རིང་དུ་མི་
 འཛོག་པར་ཉེ་བར་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་
 བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྒྱད་རབ་དུ་མ་ཞི་བ་ལས་དུལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བླ་བས་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤ་མོ་ཙམ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་དང་། ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྩོལ་བ་ཆུང་དུས་སེམས་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་
 མེད་པར་ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་བྱིང་ཁྱོད་བསལ་
 བས་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དགུས་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྲུབ་པ་ན་ལུས་སེམས་གིན་དུ་སྒྲུངས་པའི་བདེ་བ་འབྲེན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཤིན་
 སྒྲུངས་དང་ལྷན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་
 པར་འཛོག་ལ། དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་ཞི་གནས་རྗེ་མཐུན་པའི་མོས་པས་སྒྲིབ་པའི་ས་
 ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་ནས་མཆོན་ཉིད་མོས་དང་དབེན་ལས་སྒྲིམ། །དགའ་
 དཔྱོད་སྒྲོར་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་དུག་གིས། །སྒྲོར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལྷག་
 མཐོང་འགྲུབ། །ཞི་རགས་རྣམ་པ་འཛིན་རྟེན་ཐུན་མོང་ལམ། །ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་

པ་གྲུབ་ནས་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་འདོད་པ་སྒྲིན་ཅན་དང་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཐོས་བསམ་འདེས་མའི་སྒྲོན་ས་རྩིངས་པོར་རྟོག་
ཅིང་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་
བྱུང་གི་ངོ་བོར་སྒྲིས་པ་དང་། དབེན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདོན་
ཉོན་མཛོན་གྱུར་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྲད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཞེས་པ་འདོད་ཉོན་མཛོན་གྱུར་པ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་། དབྱེད་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདོད་ཉོན་ཕྱ་མོ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་རྟོག་
ཅིང་དབྱེད་པ་དང་། སྒྱུར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ལས་
འདོད་ཉོན་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དུག་གིས་སྒྱུར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷག་
མཐོང་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འོག་སའི་ཉིང་དེ་འཇིན་སྒྲིན་ཅན་རགས་པར་
ལྟ་ཞིང་། ས་གོང་མ་སྒྲིན་མེད་ཞི་བར་ལྟ་བུ་ཞི་རགས་རྣམ་པ་ཅན་ཉན་རང་དང་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ནི། **དངོས་གཞི་རྟོག་དབྱེད་དགའ་བདེ་རྩི་**
གཅིག་པའི། །ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །ཉིང་བསྟོགས་དེ་དག་
གིས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་འགྲུབ་ལ། དེའང་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་ དགའ་བདེ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །སེམས་རྩི་གཅིག་པ་གནས་གྱི་ཡན་
ལག་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྟོག་
དབྱེད་གཉིས་ཀ་དང་ལྔ་ན་པ་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དབྱེད་པ་དང་
བཅས་པ་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིང་བསྟོགས་དང་། དེའི་

དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཉིད་སྒྲོན་ཅན་གཉིས་པ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིད་**
བྱེད་ཉིད་བསྟོན་གས་ཁྱད། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཞིར་
བཞག། །དང་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲོན་ཅན་དང་གཉིས་པ་སྒྲོན་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཚན་
ཉིད་རབ་རྒྱ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་
དང་སྒྱུར་ཏེ་བསྟོམས་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིས་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ནི་ཉིད་བསྟོན་གས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དངོས་གཞི་རབ་རྒྱ་དང་སོགས་ཡན་ལག་བཞི། །**གཉིས་པ་
དངོས་གཞི་ནི་རབ་རྒྱ་དང་བསོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །དེའང་ནང་རབ་
རྒྱ་དང་བགཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲིས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་པན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ །ཏིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདིའི་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བ་
ནི་རང་སའི་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་བྱེད། །དེ་ཡང་ནང་གི་རྟོག་པ་
རབ་རྒྱ་སྒྲངས་པས་ནང་རབ་རྒྱ་དང་བཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉིད་བསྟོན་གས་དང་། དེའི་
དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་བཞིན་ཉིད་བསྟོན་གས་ཡིད་བྱེད་ལྷག་མཐོང་གིས། །རིམ་**
དཔྱོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་བསྟོན་གས་སེམས་གནས་དང་ཡིད་བྱེད་དཔྱོད་
པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་རིམ་པར་དཔྱོད་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གསུམ་པ་དང་
བཞི་པའི་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པ་ཞེས་རྩ་ཆོག་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྟོགས་སུ་བསྒྲུས་
ནས་བཤད་པ་སྟེ། འདིར་གོ་བདེ་བའི་སྤྲད་སོ་སོར་སྒྲོས་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྒྲོན་ཅན་དང་གསུམ་པ་

ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་དབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སྒྱར་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་
ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིམ་པ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་འཕྲོབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གསུམ་པར་དྲན་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ།** །བསམ་གཏན་གསུམ་
པའི་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟར་ཏེ། དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲུབ་པས་གསུམ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་། དགའ་བ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་། ཉིང་
རེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་
བསྒྲུགས་དང་། དེའི་དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་སྒྲོན་ཅན་དང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་དབྱེད་པའི་
ལྷག་མཐོང་དང་སྒྱར་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲིམ་པ་ན་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞི་འཕྲོབ་བོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དངོས་གཞི་ནི། **བཞི་པར་ཡན་ལག་བཞི་ལྔ་སྒྲོན་བརྒྱད་དག།** །
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་དང་
བཏང་སྒྲུབ་པས་ཡང་དག་གཉིས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་། རྟོག་པ་བཏང་སྒྲུབ་པས་ཡན་ཡོན་
གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་རེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདིར་དྲན་པ་ཡང་དག་ཅེས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོན་བརྒྱད་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའང་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་ཉེར་དབྱེད་མེ་ལྷ་བྱ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་དབང་ཤེས་
གྱི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཚེར་བ་བདེ་སྤྲུག་གཉིས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཡིད་ཤེས་གྱི་
ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས། །བཞི་པ་ལ་ལྷོས་པའི་དབུགས་དབྱུང་
རྩལ་གཉིས་ཏེ་དེ་བརྒྱད་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་ནི། **འབྲས་བུ་སོ་སོའི་དངོས་**

གཞི་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེས། །སོ་སོའི་གནས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་སོགས་སྦྱོང་། །སྟོམས་
འཇུག་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
བསྟོམས་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གཞན་ཚང་རིས་སོགས་གསུམ་ཐོབ་
པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལས་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་བཞན་སྤྲིན་མེད་སོགས་གསུམ་ཐོབ་པའི་བར་སོ་སོའི་
དངོས་གཞི་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། སོ་སོའི་གནས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་སོགས་སྦྱོང་སྟེ། དེའང་གནས་གཞན་དེ་དང་དེར་སྟེས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་
བ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ།
ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྟོང་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་བཞིར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། །ཞེས་
སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བསམ་གཏན་བཞི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཉམས་པས། །གཟུགས་རིག་མཐོང་སྒྲུང་
བཀག་ནས་ནམ་མཁའ་དང་། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཅི་ཡང་བཟུང་བྱར་མེད། །འདྲ་
ཤེས་རགས་པ་ཡོད་མིན་ཤར་མིན། །གོམས་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྲིད་ཅིའི་མཐར་
བུག་སྟེ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ལུ་བཞིར་གྲགས་པ་ལས་དང་པོ་ནི། བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་དང་རིག་མཐོང་སྒྲུང་
གསུམ་བཀག་སྟེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །གཉིས་

པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མཐའ་
ཡས་སོ་སྟམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་
འཕྲུག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀའང་མཚན་མ་དང་བཅས་པར་མཐོང་ནས་བརྒྱུད་
བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་སྟོམས་འཕྲུག་གོ །

བཞི་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཀའང་མཚན་མ་དང་བཅས་པར་མཐོང་ནས་འདུ་ཤེས་
རགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱ་བ་མེད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟོམས་འཕྲུག་གོ །འདི་ནི་སྤྱི་དཔེ་རྩེ་མོའི་ལམ་མཐར་
ཐུག་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི། **འབྲས་བུ་ཏིང་འཛིན་ཆེ་སོགས་ཁྱད་དུ་འཕགས། །**
སྟོམས་འཕྲུག་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་གཟུགས་རགས་པས་བྱེ་
བའི་གནས་གཞན་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་མཚོག་དམན་དང་ཆེ་རིང་བྱུང་དང་གོང་འོག་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ལ། སལ་ཆེན་ལས་གནས་སོགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་
བཤད་ཅིང་། །གང་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཏིང་འཛིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྩེ་བརྟན་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། ཆེ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་མཐོའི་བདེ་འབྲས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། **ཆད་མེད་མངོན་པར་ཤེས་སོགས་**
ཡོན་ཏན་གཞི། བྱི་རོལ་ཐེག་དམན་དོན་དུ་གཉིས་བྱའི་མཚོག་ རྒྱལ་བའི་ཐེག་པར་
རིམ་འཕྲུག་རྒྱུན་འགྲོའོ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་
སོགས་ཆད་མེད་བཞི་དང་། འཛིན་རྟེན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་མིང་དང་ལྟའི་
རྣ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་རྒྱུན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་

ཤེས་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རབ་རྟུགས་པ་ཡིན་
ལ། ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་བསྐྱེད་ནས། སྤྱིར་གོང་མའི་བྱང་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་པར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། སྤྱི་རྩའི་དངོས་གཞིའི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཐོབ་པས། བྱི་རོལ་གྱི་བྱང་
སྤྱོད་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད། །ནང་པའི་ཐེག་དམན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་
པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་
ལ་བསྐྱབ་བོ། །**ཐུན་མོང་རིག་པའི་གནས་རྣམས་དང་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་རྣམས་པར་
གཞག་པའི་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།།** ॥

༡ ཐེག་པ་འཆེ་ཆུང་ཤེས་བྱ་སྦྱིའི་གནས་རྣམས་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཤེས་བྱ་སྦྱིའི་གནས་རྣམས་པར་གཞག་ལ་
གསུམ། བྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་བྱང་པར་བསྟན། །ནང་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་
སྟོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཡུག་རྒྱ་བཞི་ལྷན་སྤྱི་རྩའི་གཉེན་པོར་འགྲོ། །མཐའ་གཉིས་
སྤངས་ནས་འགོག་བདེན་སྐྱབ་པ་ཡིས། །བྱི་པ་ལས་འཕགས་ངེས་ལེགས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན། །རང་གཞན་ནམ་བྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་བྱང་པར་འབྱེད་ཆོས་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཞེད་སྟོལ་ཐ་དད་མང་ཡང་ལྷ་སྟོམ་སྟོད་འབྲས་སྟོགས་རིས་རི་བཞིན་འབྱེད་མི་
ལུས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་ལྟ་བུ་བཀའ་རྟགས་ཀྱིས་ཡུག་རྒྱ་བཞི་**

ཁས་ལེན་མི་ལེན། སྒྲིམ་པ་སྤྱི་ཅེ་ལེ་གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ། སྦྱོང་པ་ངལ་དུ་བ་
 གྱི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད། །འབྲས་བུའི་
 ཐར་པ་སྤང་བྱ་ཟད་པའི་བྲལ་བ་བྱད་པར་ཅན་འགོག་བདེན་འདོད་མི་འདོད་རྣམས་གྱིས་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །འདུལ་བ་འོད་ལྷན་ལས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་རབ་སྟོན་ཅིང་། །
 བྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྷན། ཐོག་མར་བར་དང་མཐར་དག་བ། །སངས་རྒྱས་
 གསུང་དུ་མཁས་པས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་ཆོས་
 གྱི་སྒྲིམ་བཞི་སྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོ་བཞིར་འདུས་པར་བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་
 པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་
 པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་སྤྱི་
 གནས་མ་བུ་པ་ཡང་བདག་འདོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པའི་འདུས་བྱས་ཁས་
 ལེན་པས་གཞོད་དོ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་རྟག་པར་
 མི་འདོད་ཅིང་གཏན་འཇིག་མི་སྤྱི་པའི་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྟེགས་དང་
 བྱད་པར་ཆེ་བས་སོ། །སྤྱི་ཅེ་ལེ་གཉེན་པོ་ནི་སྟེགས་ལ་མེད་དེ་བདག་མེད་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལས་རྒྱབ་གྱིས་སྦྱོགས་ཤིང་། གོང་ན་ས་གཞན་མེད་པས་ནི་
 རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། བྱོད་གྱི་བསྟན་ལ་
 མི་སྦྱོགས་པའོ། །སྦྱོ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྟོངས་པ། སྤྱི་ཅེ་ལེ་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །
 སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱི་པ་སྦྱབ། །བྱོད་གྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསམ་
 གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་གྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། སྤྱི་པ་
 དག་ནི་སྒྲོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ནི་མཐའ་གཉིས་
 སུ་ལྟུང་བ་སྟེ། རྟོན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པས་ངན་པ་དང་ཉུང་དུས་མི་ཆོག་པར་བཟང་བོ་

དང་མང་པོ་འདོད་པ་དང་། རང་ཚུལ་བྲིམས་དག་ཅིང་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བས་དངོས་
འཛིན་རགས་པ་ཁྲོལ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་ཆེ་ཆེགས་རྒྱུ་ལ་སྒྲིད་ཆེ་ཆེགས་ཞེན་དྲག་པོ་
མི་སྒྲིན་བཟང་ཞིང་མང་བ་ལ་སྒྲིད་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་རུང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས་ལུས་
སེམས་གདུང་བ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་རྒྱང་འཕེན་དང་གཅིར་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཡོད་
ལ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནི་གོས་ཟས་གནས་མལ་སྒྲན་ཏེ་གནས་བཞི་པོ་མཐའ་
གཉིས་སུ་མ་ལུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་ནན་གྱིས་གསུངས་པས་སོ། །འབྲས་བུར་ཐར་
པ་ཡང་། བཞེས་སྒྲིང་དུ། ས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་ཉི་ལྔ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད། ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྒྱང་འཕེན་ནི་འབྱུང་བཞི་སེམས་བཙས་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་འཁོར་
འདས་སུ་འདོད་པས་ཐར་པ་དང་འབྱུང་བཞི་གཞི་མཐུན་འདོད་ལ། བྱད་པར་
འཕགས་བསྟོད་ལས། བེ་ཙོས་ཉི་མ་བརྟོལ་ནས་ནི། ཐར་པར་མཆིས་པ་བཤད་
ཅིས་གྲགས། ཅིས་སོགས་ཉི་ལྔ་ཐར་པ་འདོད་པ་དང་། གཙུག་བུ་པས་ནམ་མཁའ་
དབྱིངས་ན་ཐར་པ་གདུགས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱའི་ཐར་པ་ལ་
མྱོངས་པས་འཐོབ་བྱེད་ལམ་ལའང་མྱོངས་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ཐར་པའམ་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞེད་ཅིང་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱི་པའི་ལུགས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངས་པར་ལེགས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་བསྐྱེད་མང་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཐེག་པ་གསུམ། བྱུང་མཐའ་**
བཞིར་གྲགས་ཀྱན་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ། །བདག་འཛིན་སྤངས་ནས་མྱུང་འདས་སྐྱབ་
པར་མཐུན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཙུན་ནས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་རྩ་

དེ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་བཅུས་ལས། སངས་རྒྱལ་ཚུ་མེད་ཅུ་པར་བཞེད། ཡིད་འདོད་
 ཅུ་མས་ཀྱིས་མཛོད་མཐོང་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ལས། བཤད་པས་དེ་
 ཉིད་སྐྱབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚུ་
 མཐའ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་དང་དབུ་མ་བ་སྟེ་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞེད་པེས་ཤིང་། རྟེན་མེད་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་སེམས་ཙམ་བ་
 དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་དོན་
 སྒྲར་འདུས་པས་སོ། ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་
 པར་པེས་པས་ཐེག་བ་གཉིས་སུ་འདུ་འདོ། ཡང་མདོ་སྟེ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་
 བྱེ། བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཐེག་བ་ལྟར་བསྐྱས་པར་བཤད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། ལྟ་ཡི་
 ཐེག་དང་ཚངས་ཐེག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་
 ཐེག་བ་སྟེ། ཐེག་བ་དེ་དག་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། རྟེན་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་
 མཛོད་མཐོང་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་པེས་ལེགས་ཏེ་ཐེག་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་རིན་ཆེན་
 ཡེང་བ་ལས་གསུམ་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དང་རྒྱུར་ན་སྐྱ་མ་གཉིས་
 རྒྱུས་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་། བར་བ་གཉིས་འབྲིང་དང་། ཐ་མ་རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལས་སྟེ་
 རྒྱུས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལས་དུ་འདུ་འདོ། རོན་ཐེག་བ་ལྟར་འདོད་ན། རོ་རྩེ་སྒྲིང་འགྲེལ་
 ལས། སངས་རྒྱལ་བ་ལ་བཞི་བ་དང་། ལྟ་བ་བྱབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་
 ཐེག་བ་བཞི་བ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ལྟར་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་
 བ། དམ་ཚུལ་བད་དཀར་ལས། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོས་ཐེག་བ་གསུམ་བསྟན་པ། ཅུ་
 འདྲེན་ཅུ་མས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅུ་མ་པར་གྲོལ་
 བའི་ལམ་ལ་ཐེག་བ་བཞི་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དང་
 འཆད་གཞི་ཐ་དད་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ཡང་སྟོན་བསྐྱས་སྟོན་མ་

ལས་ནི། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོད་པ་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ།
 དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་
 ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་
 སྦྱོད་པ་བསྟན་པའོ། །ཡང་སྦྱོབ་དཔོན་ཏི་པི་ཏ་ཀའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མ་ལས། བདེ་
 པའི་དེ་ཉིད་ཚུལ་སྟོན་གང་། ས་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་དོན་གང་ཡང་། །གསང་སྤྲུགས་ཆེན་
 པོའི་ཚུལ་དོན་ཡང་། བསྐྱུས་ནས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བདན་པ་བཞིའི་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚུལ། །ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚུལ། གསང་སྤྲུགས་
 ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་གྲགས་
 པས་ཀྱང་བཀའ་མ་ལུས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་
 བསྐྱུས་སོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། སྤེ་སྦྱོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་
 མཆོག་དམན་གྱི་སྤེ་སྦྱོད་དམ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སལ་ཆེ་བ་ལས་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྤེ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་
 མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་བ་
 མཐའ་བཞིར་གྲགས་པ་སྤེ། དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་
 བས་ཐར་པ་མུང་འདས་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་མཐུན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་མ་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་འབྱུང་སྟེ། སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།
 གང་ལ་མདོ་རིས་ཐེག་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་མེད་དེ། །གང་ལ་ཉན་
 ཐོས་ཐེག་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་མེད་དེ། གང་ལ་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་
 ཡོད་མིན། །དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་མེད་དེ། །གང་ལ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་ཡོད་མིན། །
 དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་མཆོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །གཏན་ལ་

འབེབས་བྱེད་དང་དབབ་བྱེད་སྐྱོད་པ་མདོར་བསྡུས་སྒྲིམ། །
རྣམ་གཞག་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་རྒྱ་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་སྟེ།** །གཏན་ལ་དབབ་བྱ་སྤང་
ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། །**རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི།** །**དབྱེ་བསྡུ་མང་**
ཡང་དེ་དག་སྒྲིམ་ཡི་ལུགས། །**དེའང་མཛོད་ལས།** །**ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་**
མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉོན་
མོངས་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མཆོ་འདིར་འབྱུངས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་
སྟོན་པ་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་ཐར་
བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་བྱ་
སྒྱུའི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་ལ་ཐེག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་
ཁམས་བཙུང་བརྒྱུད་དང་སྒྲིམ་ཆེད་བཙུག་ཉིས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ་
མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་བྱའོ། །ཁམས་ལ་
མཁས་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་ཆེད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་དག་ལ་འང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བསྡུ་དང་མཆན་ཉིད་འཛིག་ཚུལ་མང་ཡང་
དེ་དག་སྒྲིམ་ལ་བྱུང་བའི་ལུགས་སུ་འདིར་མདོ་ཙམ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འིལ་པོ་འཛིན་དང་དབང་པོ་མོས་པ་གསུམ།** །**བདག་ལྟ་ཚོངས་**
པའི་གཉིན་པོར་དེ་དག་རྣམས། །**འིམ་པ་བཞིན་གསུངས།** །ཞེས་པ་སྟེ། བཙུམ་
ལྟར་འདས་གྱིས་སྤང་སྒྲིམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྟོན་པས་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་དབབ་པར་
མཛོད་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི། ཚོངས་པ་གསུམ་གྱིས་འིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་

གཉེན་པོ་དང་། གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་བྱེ་
སྒྲ་བ་རྣམས་འདོད་དེ། དེ་ལ་སྒོངས་པ་གསུམ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྒོངས་པ་འོ། །དབང་
པོ་གསུམ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། བརྟུལ་པོ་འོ། །མོས་པ་འཕམ་འདོད་
པ་གསུམ་ནི། ཆོག་བསྐྱུས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱས་པ་འདོད་པ་འོ། །རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ཆོས་ནི་ཁ་ཅིག་བདག་ཡོད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལྟར་བ་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་
པ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་པ་ཆད་པར་ལྟ་བུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལ་
སྒོངས་པ་བསལ་བའི་སྒྲ་དུ་སྟེ། མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒོངས་པའི་
གཉེན་པོར་དེ་དག་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་
དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བའི་ལུགས་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་
མཆེད་གྱི་རྣམ་གཞག །བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ལུགས་སྲིད་པ་ཉིར་ལྟ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཕྱོགས་བསྐྱུས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བཤད་
པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་པོ། ཁམས། །སྒྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འོ། །
དེའང་ཐེག་ཆེན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་མང་ཞིང་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བས་དེའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ལུང་པོའི་
རྣམ་གཞག་ལའང་གསུམ། འོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། ལྟན་ཚུལ་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **ལུང་པོ་འདུས་པ་སྟེ།** །ཞེས་ལུང་པོའི་སྒྲ་དོན་ལེགས་སྒྱུར་ལ་སྒྲ་རྒྱ་
སྟེ་ལུང་པོའི་སྒྲ་ནི། དུ་གི་སྟེ་ཆོགས་པ་འཕམ་སྒྲུང་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། རིགས་

མཐུན་གྱི་ཚེས་དུ་མ་སྤངས་པ་ལས་སམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་
ན་སྤང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ལ། །**ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལ། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་པོ་འོ། །

དང་པོ་གཟུགས་ལ་གཉིས། རོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། **གཟུགས་སུ་**
རུང་བ། ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དག་སྒོར་དག །གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་སུ་
རུང་བས་དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཉི་པར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་གཟུགས་སུ་རུང་
ཞེན། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་རིག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །ཀྱན་བཅུས་ལས། རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་སྤྱད་པས་
གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་སྤང་བས་སྤང་དང་མི་འདྲ་བར་
འགྱུར་བ་ལག་པས་མེ་ཏྲོག་ལ་རིག་པས་དེའི་ཚོས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཡུལ་དུ་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི། །
འབྲས་བུའི་གཟུགས་དེ་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི། །སྤྱི་གཤེད་དྲོད་གཡོ། །**ཞེས་པ་སྟེ།
རྒྱུ་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཛིག་
ཉིན་གྱི་ཐ་སྟན་ལ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་སོགས་གྲགས་མོད་ཀྱང་། །བསྟན་བཅོས་
ཤེས་པ་རྣམ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱི་ཞིང་འཐས་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལན་ཅན་
ནི་ས། །བསྟན་ཞིག་གཤེད་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ། ཆ་ཤིང་སྟེག་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་

པ་ནི་མེ། །ཡང་ཞིང་གཡོ་ལ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་རྡོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་གཉིས། །དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུར་བྱས་འབྲས་བུའི་གཟུགས། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱུར་མིས་སོགས་**
དབང་པོ་ལྷ། །འབྲས་བུའི་གཟུགས་ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེའི་བྱུང་པར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནམ་བདག་རྒྱེན་དུ་
གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་དང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་རྣ་བ་སྣ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྟེན་ནམ་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་དང་བ་སྟེ་མིག་སོགས་
ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་གཤང་ཀླུ་གཞིའི་སྟེང་གི་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །དང་
བའི་དོན་ནི་མེ་ལོང་དང་བ་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་ལྟར་
དབང་པོ་དང་བ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་
རིག་པ་འཆར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ཡིས་གཟུང་བྱ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་དོན་ལྷ། །ཡུལ་གཟུགས་**
ཉིར་ལྷ་སྟེ་ཆོན་དུག་གམ་བཞི། །འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་
འབྲས་བུའི་གཟུགས་གང་ཞིག །དེའི་བྱུང་པར་མིག་སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་
བ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་ལོལ་གྱི་དོན་ལྷ་སྟེ། ཐོག་མར་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་གཟུགས་
ལ་རེ་རེར་སྒྲོས་པ་ཉིར་ལྷ་སྟེ། སྟོ་སེར་དམར་དཀར་རིང་ལུང་ལྷམ་པ་ལྷུམ། སྤ་
རགས་སྤུ་ལེ་ཡིན་མིན་མཐོ་དམའ་གྱི་བ། །ཉི་སྒྲུང་ལུན་སྒྲིབ་དུ་དུལ་ཁུག་སྤ། །མདོན་
པར་སྐབས་ཡོད་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་དང་། །ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་བཅས་
རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྟེ་ཆོན་དུག་ཏུ་འང་བཤད་ལ། བསྟུ་
ན། །ཁ་དོག་གིས་སྤྱི་བ་སྟོ་དམར་སོགས་སོ། །དབྱིབས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ལྷམ་པ་དང་ལྷུམ་པོ་
སོགས་སོ། །སྤང་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་བ་ནམ་མཁའ་ལམ་མེར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོན་པར་

སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཟེར་རོ། །གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་
 འདེགས་འཛོག་དང་། རྒྱལ་སོགས་བྱེད་པ་ན་དེའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་
 རིག་པར་བྱར་ཡོད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །འདི་གནས་སྐབས་
 པ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ་
 བཞིའོ། །ཡང་ན་བཟང་པོ། རན་པ། བར་མ། ཁ་དོག་དང་འདྲ་བ་བཞི་ལ་འདུས་སོ། །
སྤྱོད་པ་བྱུང་གཅིག་ཚན་བཞི་སྤྱོད་པས་ལྷ། དྲི་དུག་རོ་ལ་བཅུ་གཉིས་རེར་ཉེར་གཉིས། །
 གཉིས་པ་སྤྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཡིད་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གསུམ། །ཟིན་དང་མ་
 ཟིན་བྱུང་ཆེན་རྒྱ་ལས་བྱུང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་། གྲུབ་
 པས་བསྟན་དང་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་གསུམ། །འཕགས་དང་འཕགས་མིན་ཐ་སྟོད་
 བཏགས་པ་གཉིས། །ཞེས་རེ་རེ་བ་བཅུ་གཅིག །ཡན་གཞོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་སོགས་སྟེ་
 ཚད་བཞིར་ཡང་བཤད་ལ། མདོར་བསྟར་ན། ཚོར་བ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ། །ཞེས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཟིན་པ་སྤྱོད་བྱུང་ས་
 སོགས། །མ་ཟིན་པ་ཚུའི་སྤྱོད་སོགས། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ལུས་རྩ་བ་དུང་བའི་སྤྱོད་ལུ་
 སོགས་གསུམ། །བད་དང་ཐ་སྟོད་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལུས་སྤྱོད་སོགས་འཛིག་
 རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ། རྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་སོགས་གྲུབ་པས་བརྟེན་པ།
 བྱེད་པོ་དང་ཟ་བོ་སོགས་ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ། རྣམ་བུར་གི་སྤྱོད་
 འཕགས་པས་བཏགས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་བཏགས་
 པ་སྟེ་ལྷའོ། །གསུམ་པ་དྲིའི་དབྱེ་བ་ནི། ཚོར་བ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དྲི་ཞིམ་ཉ་པ་
 ང་བ་ཤབར་མ་ཤ་གསུམ་དང་། གནས་སྐབས་སྤྱོད་བ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་བ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་སྟེ་དུག་གོ། །བཞི་པ་རོའི་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོས་
 སྤྱོད་པ་མངར་སྐྱ་ཁ་བ་རོ་བཟང་བ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་ལན་ཚུ་བ་ཅན་པ་གསུམ་སྟེ་དུག །

ཡན་གཞོན་གྱིས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་འོང་མི་བར་མ་གསུམ། གནས་སྐབས་གྱིས་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་སྤྱོད་བཞིན་སོ། །ལྷ་པ་རེག་བྱ་ནི། འཇམ་རྩུབ་ཡང་ཕྱི་མཉེན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མིན། གྲངས་བཀོས་སྒྲིམ་ཆོས་ཉམས་ལྡན་ཉམས་རྒྱུང་བ། །བརྒྱལ་གཡའ་འབྱེད་དང་ན་ཆ་འཆིང་ལ་བ། །ངལ་གསོལ་སྤྱངས་ཆེ་བ་སྤྱོད་ཉེར་གཉིས་སོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྒྱབས་པས་བཞག་པ་སོགས་སྤྱོད་དུག་ཏུ་འདྲ་བཤད་ལ། བསྐྱེད་པ་ལྟན་ལྟན་ལྟན་པ་ལ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་པ་རེག་བྱ་འཇམ་རྩུམ་སོགས། ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཆ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་པ་ཆ་གྲངས་བཀོས་སོགས། །གནས་སྐབས་གྱིས་སྤྱོད་བཞིན་བརྒྱལ་བ་དང་གཡའ་བ་སོགས་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ངོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱེད་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་པའི། །གཟུགས་ནི་ཞེས་**པ་སྤྱོད། གང་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་འབྲེལ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲང་ཞིང་། མིག་ཤེས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཐོགས་མེད་ཅིང་རེག་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བསྐྱེད་པ་དག་ལས་གྱུར་སོགས་ལྷ། །ཞེས་པ་སྤྱོད།** དེའི་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་བ་སོགས་ལྷ་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཏུ་སྤྲང་བ། གཉིས་པ་མཛོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཤེས་ལ་བར་སྤྲང་དུ་སྤྲང་བ། གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་སེམས་གཏན་དུ་བའི་གཟུགས་ཏེ། འདི་ལ་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་རེག་པར་བྱར་མེད་པས་རྣམ་པར་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཟེར། །བཞི་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་མི་གཙང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

གྱི་ཤིང་རུས་ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཟད་བར་ས་སོགས་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་ས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གཟུགས་
བརྟན་ཟེར་ཏེ་ལྟོ། །དབྱེ་སྒོ་གཞན་ཡང་། བརྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་དང་། བརྟན་
མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། བརྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟིན་པས་
བསྐྱས་པ་དང་། ཟིན་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟོན་མཚུངས་
དང་། དེ་མཚུངས་གྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཡུང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དེའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རིག་པས་ཡུལ་སྒྲིབ་སྲིམ་གདུང་བར་མ་ཅན།** །རིག་པས་ཡུལ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྲིམ་པ་དང་གདུང་བ་དང་བར་མ་གང་རུང་ཉམས་
སུ་ཕྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་པ་སྟེ་དེའི་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡུང་
པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་དུག** །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བའི་བར་ཏེ་
དུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚུངས་ལྡན་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས།** །མཚུངས་ལྡན་
གྱི་སྒོ་ནས་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོར་
དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་
བར་མ་གསུམ་གསུམ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ།
ཟང་ཟིང་དང་བཅས་ན་པའི་ཚོར་བ་ཉེན་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་

སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་པ། ཟང་ཟེང་མེད་ལཔའི་ཚོར་བ་དེའི་
དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་པ། ཞེན་པ་རྟེན་གྱི་ཚོར་པ་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་སྲིད་
པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་པ། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་
ལེ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་པ་སྟེ་དུག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམ་པ་བདེ་བ། ཡིད་ཤེས་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམ་པ་ཡིད་བདེ། རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གདུང་བ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ན། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གདུང་བ་ཡིད་མི་བདེ། སེམ་པ་
གདུང་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་ལཱོ། །

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དེའི་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། འདུས་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུན་གསུམ་མམ་བཞི་རྣམ་
འདུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རམ་སྲུ་རིས་སམ་མཚན་མ་མ་འདྲེས་
པར་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ། གནས་སྐྱབས་སམ་དམིགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རོ་བོ་འདུ་ཤེས་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་
འདུ་ཤེས་ནས་རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་མ་མེད་སོགས་ས་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དུག་** །དེ་ལ་མཚན་མ་
མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་དུས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྲིད་རྩེའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སམ་བསྐྱུས་པའི་འདུ་ཤེས། མཚན་
མ་དང་བཅས་པ་འདུ་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སམ་བསྐྱུས་པའི་འདུ་
ཤེས་ཐམས་ཅད། རྒྱུད་ལྱེད་འདུ་ཤེས་འདོད་པའི་སམ་བསྐྱུས་པའི་འདུ་ཤེས། །ཆེན་

པོའི་འདུ་ཤེས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས། །ཚད་མེད་པའི་འདུ་
ཤེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
འདུ་ཤེས། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་
དུག་གོ། །

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དེའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དམིགས་པར་འདུ་བྱེད།** །ཅིས་པ་སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུས་ཚོགས་ཤིང་
འདུས་པས་སེམས་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སྟོ་
ཚོགས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རོ་བོ་དུག་ཡིན་ལ།** །ཞེས་པ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་བར་རོ། །འདི་ལ་
མཁས་པ་དག་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མངོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **གནས་སྐྱབས་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས།** །གནས་
སྐྱབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། །མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་
པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །སེམས་སེམས་བྱུང་བྱུན་མོང་དུ་བསྟན་པ། སེམས་ལས་
བྱུང་བ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པ།
གཙོ་ལའོར་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་གྱི་བྱང་པར། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡང་སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། །སེམས་བྱང་དོན་གྱི་བྱང་
པར་རིག་པ་སྟེ། །སྒྱིར་སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན།**
དེ་འདྲ་གཟུགས་སྒྲ་སྟེགས་ཚོས་ཅན་རྟེན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ནི་སེམས་ཡིན་ཞེ་ན།
བདེ་སྤྱད་གི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་མིང་འོང་སྟེགས་དངོས་པོ་དེའི་ཚོས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་བ་ནི་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཚོར་བ་སྟེགས་
ལྟ་བུ་རྩ་ཅུ་གཅིག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བྱང་ནི་དོན་གྱི་བྱང་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དབུས་མཐའ་
ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གནས་སྟེགས་མཚུངས་ལྡན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །གཙོ་**
བོར་སེམས་དང་ལའོར་སེམས་བྱང་གཉིས་པན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་དོན་རྣམ་པ་ལྟས་ལྟན་
ཅིག་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དང་སྟོབ་རྟེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ། །
དེ་འདྲ་གནས་སམ་རྟེན་དང་། སྟེགས་ཁོང་ནས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་
རྗེས་མཚུངས་པ་རྣམ་པ་ལྟས་སེམས་བྱང་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་རྟེན་མཚུངས་ནི། །གཙོ་ལའོར་གཉིས་ཀ་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་
མིག་ཤེས་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་ལའོར་ཚོར་བ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་དམིགས་མཚུངས་ནི། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་
དམིགས་པ་ན་ཚོར་བ་འདྲ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཚུངས་ནི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་གཅིག་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་
སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་ན་ཆོར་བའང་དེར་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་དུས་མཚུངས་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་སྟེ་མིག་ཤེས་ནམ་བྱུང་བ་ན་
ཆོར་བའང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་པ་རྣམ་མཚུངས་ནི། རིགས་འདྲ་གངས་མཉམ་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་རྣམ་གཅིག་
ཡིན་པ་ན་དེའི་འཁོར་ཆོར་བའང་རྣམ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་རྣམ་པ་
དང་དུས་མཚུངས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོགས་སྟོང་ནི་མ་སྟོམ་པ་གཞུང་རྣམས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་ནི། **གཅིག་རྒྱུང་བཞེད་རུང་ལུགས་**
འདིར་ཐ་དད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅིན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་
རྣམ་གཅིག་རྒྱ་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་སོགས་
མཆིས་རུང་། ལུགས་འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམ་ཐ་དད་པར་མེད་ན་ཡུང་པོ་ལྗེའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་སོགས་སྟོན་དུག་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་ཀྱང་གཟུགས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར་འདིའོ། །ཞེས་ལོགས་སུ་བསྟན་དུ་མེད་པས་བྱང་པར་དབྱེད་
དགའ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་དང་བ་ལ་འཛོག་པ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རིགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཙོ་འཁོར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། **ཀུན་གཞི་ཀུན་འགོ་ཉོན་ཡིད་དེ་**
ལྔ་དང་། །**ཚུ་ཉོན་བཞི་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག** །**འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་**
དུ་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་། །འདི་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དུ་བྱས་

པའི་ཁོངས་སུ་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅུ་གཅིག་པོ་གང་དང་གང་འབྱུང་ཚུལ་བརྟེན་བཞུགས་
 ལ། དེའང་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཅུ་
 ཉོན་དུག་གི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཡང་བ་བག་མེད་ཆོད་པ་མ་དད་པ་ལེ་ལོ་སྐྱུགས་པ་དུག་འབྱུང་ལ་
 གཞན་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་རྣམས་སོགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྟ་འདོད་མེད་པར་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཉེར་གནས་
 དང་། ལྟ་འདོད་ཡོད་པས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་སྟོན་སོང་གཉིས་ལས་དང་པོའི་འཁོར་
 དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་གཞན་འབྱུང་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 སྒྲོ་ལྟ་བུ་དག་པའི་འཁོར་དུ་དང་པོ་ཉེར་གཅིག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གསུམ། དེ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བརྩ་དང་ཅུ་ཉོན་གྱི་དུག་གསུམ་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་བརྩ་
 ཚན་ཕྱི་མ་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་ཉེར་ལྟ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་འཁོར་དུ་
 དང་པོ་བརྩ་དང་རྟོག་དཔྱད་དེ་བརྩ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཤེས་དག་པའི་འཁོར་དུ་
 འདོད་ཁམས་སུ་དང་པོ་ཉེར་གཅིག་དང་གཞན་འབྱུང་བཞུགས་ཉེར་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་དག་པ་བརྩ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། དེ་ལུང་
 མ་བརྟན་གྱི་འཁོར་དུ་དང་པོ་བརྩ་དང་ཕྱི་མ་བཞུགས་སྟེ་མདོར་ན་སེམས་བྱུང་ཀུན་
 ཀྱང་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་དབྱེད་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩམ་དང་
 བཏགས་པའི་བྱུང་པར། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྩམ་ཡོད་ཉེར་གཉིས་བཏགས་ཡོད་ཉི་ཤུ་དགུ། །དེ་དག་བཞི་ལས་
 རང་རྒྱ་བྱུང་དང་ཆ། །སེམས་བྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་རྩམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་

གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། རིགས་པས་གྲུབ་པ་
 དང་། རྒྱན་བརྟན་པ་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་བྱས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་
 འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་རྫས་ཡོད་དུ་འཛོག་སྟེ། རང་རྒྱ་བྱུང་པ་འདི་དོན་ཁོ་དེ་དོན་སྟེ་འཆར་
 བ་གཞན་གྱི་དོན་སྟེ་འཆར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ་ཞིང་། འཛོག་
 ལྟུང་རྒྱན་བརྟན་པ་འདི་ཕྱིར་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་ཡོད་
 ཀྱང་བཞི་ལས། གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། མེད་
 བཞིན་དུ་སྟོང་བཏགས་པ་བདག་དང་དེ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་བཏགས་པ་
 ལུས་པ་ལྟ་བུ། ཆ་ལ་བཏགས་པ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ་མ་དོར་བ་སྟེ། སྟོང་
 དཔོན་སྟོང་བརྟན་གྱིས་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུད་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་རྫས་ཡོད་དང་དེར་མ་
 གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྫས་ཡོད་ནི་ལྡོ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་
 དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་བག་ཡོད་དང་བཏང་སྟོམས་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོལ་མ་
 གཏོགས་པ་འདི་དག་བ་བདུན་དང་། ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་དང་ཉེར་གཉིས་
 ཏི། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་ཡོད་ནི་དག་བ་ལྷག་
 བཞི་དང་ལྟ་བུ་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་གཞན་འགྱུར་བཞི་དང་ཉེར་དགྲ་སྟེ། རང་གི་ངོ་
 བོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་
 བ་རྫས་བཏགས་དེ་དག་གོང་སྟོས་ལྟར་བཞི་བཞིར་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་རང་རྒྱ་བྱུང་
 པ་འདི་རྫས་ཡོད་དང་ཆ་ལས་བཏགས་པ་འདི་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ལ་བརྟུང་རོ། །འདིར་
 གྲངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་གྱིས་ངེས་པ་
 མེད་དེ། ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་བཅུ་ཅུ་བདུན་དང་། རྣམས་གཞུང་དུ་
 རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུས་མཆོན་གཞན་ལས་གཞན་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་

ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་སེམས་ལས་སྦྱེས་པ་འདམ། སེམས་ལས་ཐོན་ཅིང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་སམ། ཡང་ན་ཚུ་བོའི་རྒྱབས་ཚུ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་སེམས་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དུང་གི་སྒྲ་དང་མི་ཕྱེ་བཞིན་འབྲལ་འབྲལ་འབྱུང་བས་རིགས་འདྲ་བས་འབྱུང་བའང་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་པོ་སྡེ་ཚོན་དུ་བསྟུས་ཏེ་དུག་གོ། །

དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་ཀྱན་འགོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། ཚོར་འདུ་སེམས་རིག་ཡིད་བྱེད་དེ། **ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་རྣམ་པ་ལྔ།** །ཞེས་བཤད་པའི་ཚོར་འདུ་གཉིས་ནི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱུང་བར་མ་གཏོགས་ཡུང་པོར་བཞག་པ་དང་པོ་བོ་མཚུངས་ལ། དེ་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡིན་ལ་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱིས་པ་རྣམས་ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་ལ་རྩོད་པའི་དབང་གིས་ཚོར་བ་དང་། རབ་བྱུང་རྣམས་ལྷ་བ་ཐ་དད་ལས་རྩོད་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩོད་པའི་རྩ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འཕྲོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་ནི། སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། རིག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་དང་མཐུན་པར་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ། ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཅོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ལྷ་པོ་དེ་ལས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་སེམས་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སེམས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

སྡེ་ཚོན་གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ངེས་ལྔ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས། འདུན་མོས་དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་སྟེ། ། ཡུལ་ངེས་སྦྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པའི་འདུན་པ་ནི་བསམ་

བྱའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ། མོས་པ་ནི་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ནར་འཛིན་
 པ། དུན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མི་བརྟེན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཞི་རགས་དང་
 བདེན་བཞི་སོགས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཚུ་གཅིག་པ། ཤེས་རབ་ནི་རང་
 དང་སྦྱེའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་དང་ངེས་པ་དང་
 འདྲིས་པ་དང་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཡུལ་
 འདི་དག་རྒྱ་ངེས་པས་དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། །

སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། **དགེ་བ་བརྩ་གཅིག** །ཅིས་པ་སྟེ། དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་
 གྲེལ་ཡོད། །མ་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་སྤངས་བག་ཡོད་
 དང་། །བཏང་སྟོམས་རྣམ་པར་མི་ཆེ་བ། །བརྩ་གཅིག་པོ་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 དད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་། འདོད་པ་གསུམ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་རང་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འཛེམ་པ། གྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འཛེམ་
 པ། མ་ཆགས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྤྱིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་མི་
 ཞེན་པ། ཞེ་སྒང་མེད་པ་ནི་སྒང་བའི་ཡུལ་ལ་མནར་སེམས་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་
 པ་ནི་བྲུང་དོར་ལ་མ་ཆོངས་པ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་ལྟོད་པ། ཤིན་
 སྤངས་ནི། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཀོལ་དུ་བརྟུབ་པ།
 བག་ཡོད་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་སྤང་ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་སྟོམ་པ།
 བཏང་སྟོམས་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པར་
 ཕྱོལ་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ། མི་འཆོབ་པ་ནི་སེམས་སྤྱིང་རྗེའི་རྣམ་པས་གཞན་
 ལ་ཐོ་མི་བཅའས་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པས་རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ། །

སྤེལ་ཆོན་པའི་པ་ལ་གཉིས། །ཚ་ཉོན་སྤྱིར་བཤད་པ། །ལྷ་བ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཚ་བའི་ཉོན་མོངས་དུག** །ཅེས་པ་སྟེ། དེའང་། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྷ་བ་སྟེ། །ཚ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་དུག ། ཅེས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི། །ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ། །ཁོང་ཁྱོད་ནི། །གནོད་བྱེད་སེམས་ཅན་དང་གནོད་པ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་གནོད་པའི་རྒྱུ་དུག་མཚོན་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ། རྒྱལ་ནི། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ། མ་རིག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པ་དང་བདེན་བཞིའི་དོན་ལ་སྤོངས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མའི་དོན། ཐེ་ཆོམ་ནི། རྣམ་གཞག་མང་ཡང་འདིར་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། རྒྱལ་ལ་འང་ནང་གསེས་སུ་བདུན་ཏེ། རང་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ལ་མཚུངས་སོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་རྒྱལ། མཚུངས་པ་ལས་བདག་ལྷག་གོ་སྟུམ་པ་ཆེ་བའི་རྒྱལ། བདག་བས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་བདག་ལྷག་གོ་སྟུམ་པ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ། ལུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་པོ་སྟུམ་པའི་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པོ་སྟུམ་པ་མངོན་པའི་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ལོག་པའི་རྒྱལ། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་ཅོ་སྟུམ་པ་ཅུང་ཟད་སྟུམ་པའི་རྒྱལ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལས་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན།** །ཚ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་བྱེད་བྱག་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་རོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་བྱེད་པ་མ་ཞི་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དང་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། **ངོ་བོ་འཛིགས་དང་མཐར་ལྷ་ལ་སོགས་ལ།** །ལྷ་ངན་གྱི་ངོ་བོ།
 འཛིགས་ལྷ། མཐར་ལྷ། སོགས་ཁོངས་ནས། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན། རྩལ་བྲིམས་དང་
 བརྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་པར་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཛིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་
 བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྷ་བ། དེ་ལ་འད་ལྷ་ན་སྦྱེས་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་གྱི་དང་པོ་
 བློ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངའོ་སྦྱུ་མ་པ་འབྱུང་བ། གཉིས་
 པ་ནི་བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟག་
 པར་ལྷ་བ་སྟེ་རྟགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་བའོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ལྷ་ནི། འཛིག་ལྷ་ས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་འཕམ་ཆད་
 པར་ལྷ་བ།

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་མཐའ་གཉིས་ལོག་ལྷ་བཅས་གསུམ་དང་ལྷ་བ་དེའི་
 གནས་སྤངས་པོ་ལ་མཆོག་དང་དམ་པར་ཞེན་པ། བཞི་པ་ནི། དམན་པ་ལྷ་བ་ངན་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རྩལ་བྲིམས་དང་བརྩལ་ཞུགས་ངན་པས་དག་གོལ་དུ་ལྷ་བ།

ལྷ་པ་ནི། རྩུ་འབྲས་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བ་སྟེ།
 རྩུ་མ་བཞི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། བྱི་མ་པལ་ཆེར་སྦྱར་འདེབས་གྱི་ལྷ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཆར་གཏོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། **ཆར་གཏོགས་གསུམ་ལ་ནང་
 གསེས་དབྱེ་བ་བཅས།** །དེ་དག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་ལྷ་བ་ནི་སྟེ་ཆོན་གསུམ། སོ་
 སོ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་
 བློ། གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་དང་ལྷ་ན་པར་ལྷ་བ་དང་།
 གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྷ་བ་སྟེ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་བཞི་ལ་བཞི་བཞིར་སྒྱར་
བའི་ཉི་ཤུ་ནི་འཛིག་ལྟའི་ཆར་གཏོགས་སོ། །མཐར་ལྟ་བུ་གུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས།
སྔོན་གྱི་མཐར་གཏོགས་པ་བཙུ་བ་བྱུང་ནི། རྟག་བཞི་ལ་ཅིག་རྟག་སྒྲ་བཞི། རྒྱ་མེད་
གཉིས་དང་མཐའ་ལྡན་བཞི། མཐའ་མི་སྒྲོང་བཞི་དང་བཙུ་བ། ཅིས་སོ། བྱི་
མཐར་གཏོགས་པ་བཞི་བཙུ་ཅུ་གཉིས་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྒྲའི་བཙུ་གུ་དང་། མེད་
སྒྲའི་བཙུད་དང་གཉིས་མིན་བཙུད། ཆད་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་
ཉིད་ལ་གྲོ་ལ་ལྟའི་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་ནི་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་
ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སོ། ཡང་ན། སྒྲུད་པ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བར་ལྟ་བུ་གུ་ཅུ་
གཉིས་འདུས་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟར་གཏོགས་སོ། ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཙུ་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་ཞེས་
པ་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་མི་འབྱུང་
བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་
པ་བཞི་དང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། བདག་དང་
འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་
སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་ཚན་སོ་སོའི་དང་པོ་རྣམས་གངས་ཅན་པའི་
རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། གསུམ་
པ་རྣམས་གཅེར་བུ་པའི་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་།
བཞི་པ་གནས་མ་བུ་པའི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་ལྟ་བའོ། ལུས་
གང་ཡིན་པ་སྟོག་ཀྱང་དེའོ་ཞེས་ལྟ་བ་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་
ཞེས་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་ལུས་དང་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་རིག་པ་ཅན་པ་དང་བྱི་མ་

གངས་ཅན་པའི་ལྷ་བའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་བཞི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དྲིས་པ་ནི། གང་
ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་མཁུན་ཅིང་དེ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་དཔྱད་
པ་མི་འཐད་ལ། མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ན་འདྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པའི་མྱིར་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་སོ། །

དེ་ཚན་ལྷ་བ་ནི། **ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ** །ཞེས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཁྲོ་དང་འཁོན་དུ་
འཛིན་པ་དང་། །འཆབ་དང་འཆིག་དང་ཕྲག་དོག་དང་། །སེར་སྒྲ་དང་ནི་སྒྲ་བཅས་
དང་། །གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཛེད་ཆ་མེད། །ཁྲིལ་མེད་རྒྱགས་དང་གོད་པ་དང་། །
མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་། །རྣམ་འཛེགས་
བཞིན་མ་ཡིན་དང་། །འགྱོད་དང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱད་པ་
རྣམས། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བཞིན་མིན་པ་
ཡན་ཆད་ཉི་ཤུ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེ་ཉོན་ཡིན་ལ། །འགྱོད་གཉིད་རྟོག་དཔྱད་བཞི་ལ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཡིན་པ་རྣམས་ཉེ་ཉོན་ནོ། །དེ་
ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པ་ཉི་ཤུའི་དང་པོ་ཁྲོ་བ་ནི་གཞོད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ།
འཁོན་འཛིན་ནི་གཞོད་པ་ཞེ་ལ་བཞག་པ། །འཆབ་པ་ནི་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གསང་
ཞིང་སྤེད་པ། །འཆིག་པ་ནི་ཁྲོ་འཁོན་སྤོན་དུ་སོང་བས་ཆིག་རྩུབ་མོ་སྒྲ་བར་འདོད་པ།
ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་སྤུན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པ། །སེར་སྒྲ་ནི་རང་གི་ཡོ་བྱད་བཏང་
མི་བྲ་བ། །སྒྲ་ནི་གཞན་བསྒྲ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཚུལ་ལྟར་འཆོས་པ།
གཡོ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ། །རྒྱགས་པ་ནི་ལང་ཆོ་
དར་བ་སོགས་རང་གི་དབལ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་གང་བ། །འདི་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་
ཆགས་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་ནི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁེངས་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་
དོ། །རྣམ་པར་འཛེབ་ནི་གཞན་གསོད་པ་དང་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཉིད་དམ་གཞན་

ལ་བྱེད་དུ་སྒྱུ་ལ་བའོ། །རོ་ཚ་མེད་པ་ནི་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་སྒྲོད་མི་འཛིན་པ་དང་།
 ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །ཐུགས་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་ལ་སེམས་ལས་
 སུ་མི་རུང་བ། རྟོག་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་སྒྲུར་འཕྲོ་བ། མ་དད་པ་ནི་དགོ་
 བའི་ཚོས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་འདོད་པ་མེད་པ། ལེ་ལོ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་
 དགོ་ཚོས་ལ་མི་སྒྲོ་བ། བག་མེད་པ་ནི་སེམས་མི་སྒྲུང་ཞིང་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བ།
 བརྟེན་ངས་པ་ནི་དགོ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་པ། རྣམ་
 གཡེང་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ། འདི་ལ་འང་
 དུག་སྒྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ། དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བྱི་རོལ་ཏུ་
 གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མུང་ཞིང་བྱིང་རྟོག་གི་དབང་དུ་སོང་བ་ནང་གི་གཡེང་
 བ། ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་སྒྲོད་པ་མཚན་མའི་གཡེང་བ། ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ལ་སྟེད་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་གཅིག་མ་རྩོགས་པར་
 གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་རྣམས་སོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 བྱི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དབྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བས་སམ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་བ་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པའོ། །

སྟེ་ཚན་དུག་པ་ནི། **གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་སོ།** །ཞེས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་པའི་
 ལུང་བྲངས་པའི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཞི་སྟེ། འགྲོད་པ་ནི་སྒྲུར་བྱས་ཟེན་པ་ལ་བྱིས་
 བས་འགྲོད་པའི་སེམས་པའོ། །གཉིད་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་དུག་ནང་དུ་བསྒྲུས་པའོ། །
 རྟོག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྩིངས་པོར་འཇུག་པའོ། །དབྱོད་པ་ནི་ཞིབ་མོར་
 འཇུག་པའི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་བཞི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་
 མེད་པར་གནས་སྐབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྒྲུར་བས་གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་

ན། དགེ་བ་ལ་འགྱོད་ན་སྤྲིག་པ། སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་ན་དགེ་བ། དགེ་བ་འི་འཕྲོར་གཉིད་
ན་སྤྲིག་པ། སྤྲིག་པ་འཕྲོར་གཉིད་ན་དགེ་བར་འགྱུར་བས་མཚོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཚུངས་པར་མི་ལྷན་འདུ་བྱེད།** །ཅེས་པ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལྟར་
སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་པ་ལྷན་དམིགས་པ་ལ་འདུག་པ་དང་མི་ལྷན་པས་མི་ལྷན་
པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལའང་
དབུས་པ་སློ་གསལ་སོགས་ནི་གཞུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་
ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད། སྤྲ་མ་པལ་ཆེར་ནི་ཀམ་ཐིན་ལས་བས།
གཞུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་གང་ཞིག་གཞུགས་སོགས་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གདགས་གཞི་གཞུགས་སོགས་གསུམ་ལས་གྲུད་ན་
རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་རོ་བོ་གཞུགས་སོགས་གསུམ་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱང་མ་ཡིན་པའོ། །དཔེར་ན་ཁུ་ཚུར་སོར་མོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། སྤེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་བསྟུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། **ཉི་ཤུ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནས་བརྩ་བསྟན་པའི་
མདོར་མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་བདུན་བརྒྱ་བཀའ་བསྟུལ་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷ་པར་གཞན་
དུ་བསྟན་པ་སོགས་གངས་དང་གོ་རིམ་སྟོ་ཚོགས་སུ་མཆིས་པ་ལས། མདོན་པ་གོང་
མར་གཙོ་བོར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སོགས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཡོད་དེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་རྫས་ཡོད་

དུ་འདོད། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུན་གཏན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
ཤེས་ཚེགས་དྲུག་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། གསུམ་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་
ནི། ཞི་གནས་སྲིད་ཅིའི་སེམས་དང་ལྷག་མཐོང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུན་གཏན་པ་མ་
ཡིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཚེགས་དྲུག་དང་། རྒྱུན་གཏན་པ་ཉིད་ཡིད་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན།

བཞི་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གཞན་འབྲས་བུ་
ཆེ་བའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལས་ཆོར་འདུ་མངོན་གྱུར་པ་སྦྱིས་ཐོབ་
ཀྱི་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། འདི་ནི་འདུ་ཤེས་སྦྱིས་ན་འཆི་འཕོ་སྟེ། འཆི་བར་ཐར་པ་
ལ་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྟེ་བས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་མི་ཁོམས་པའི་གནས་སོ། །

ལྷ་པ་སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི། སྟེ་བ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པའི་ལས་གསུམ་གྱིས་འཕང་
པའི་ལོ་བརྒྱའམ་སྟོང་ངམ་བསྐྱལ་པ་འདི་ཙམ་ཞེས་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དེ་འདུ་
བྱེད་ཀྱན་གཞི་ཉིད་འགོ་བ་རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ་འཆོ་བར་
བྱེད་པ།

དྲུག་པ་རིས་མཐུན་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གིས་
གང་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་འདོད་གཞུགས་སུ་
ལྷ་དང་གཞུགས་མེད་དུ་བཞིའི་རྒྱུན་འདྲ་བའམ། ཡང་ན་འགོ་བ་དང་ལུས་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ནང་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ།

བདུན་པ་སྟེ་བ་ནི། ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པ་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བ་དོན་གཞན་
བསལ་ནས་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཆའོ། །

བརྒྱད་པ་རྒྱ་བ་ནི། རྒྱུན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་ནས་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིས་པ་དང་
གཞིན་ཅུ་དང་ལང་ཚོ་དང་དར་བབ་དང་རྒྱས་འཁོགས་ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་ཕྱིའི་གནས་
སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆའོ། །

དགུ་པ་གནས་པ་ནི། རྒྱུན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་ནས་མ་གཏོག་བར་དུ་མི་འཛིག་པར་ཡོད་
པའོ། །

བཅུ་པ་མི་རྟག་པ་ནི། རྒྱུན་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡོད་པ་འཛིག་ཅིང་ཆད་དེ་འཛིན་པའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་མིང་གི་ཚོགས་ནི། ཤེས་བྱའི་ཚོས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་མིག་དང་རྩ་བ་ཞེས་སོགས་ཚོགས་དང་སྤྱད་དང་མི་ཞེས་སོགས་གང་
ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྒྲ་དུགས་ཏེ། བདམས་ཐ་སྙད་
འདོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲོ་གཞིལ་བར་བྱེད་པས་མིང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ཀྱང་ཡི་གེ་དུ་མའམ་རང་གི་རིགས་འདྲ་དུ་མ་འདྲས་པས་ན་ཚོགས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཚོག་གི་ཚོགས་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་
འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་བྱེད་པར་དུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་བརྗོད་
པ་སྟེ། འདིས་བྱེད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོག་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཚོགས་སྤང་
བཞིན་ནོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི། གང་དག་པམ་ཚུན་འདྲས་པ་ལས་མིང་ཚོག་
གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། སྒྲའི་རྩལ་ཕྱན་ནམ་རིགས་འདྲ་འདྲས་
པས་ཚོགས་སོ། །

བཅུ་བཞི་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ནི། མི་དག་བ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་འཕགས་པའི་
ཚོས་མ་ཐོབ་ཅིང་། །ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ལས་
སོ་སོའི་དབང་གིས་འགོ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་བའོ། །

བཙོ་ལྷ་པ་འབྲུག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་བར་ཆད་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་བར་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བའོ། །

བཙུ་བྱག་པ་སོ་སོ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ཐ་དད་དང་ལས་འབྲས་སུ་འདོད་
མི་འདོད་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འོ། །

བཙུ་བདུན་པ་འབྱོར་འབྲེལ་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ལས་ལོངས་སྦྱོད་དང་ཐོས་པ་ལས་
ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་མཐུན་ཞིང་འོས་པར་རིགས་པས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བའོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ་མཁྱོགས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱད་པར་འབྲེལ་ལ་སྦྱེ་ཞིང་འཛིག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་ཞིང་སྦྱོན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །

བཙུ་དགུ་པ་གོ་རིམ་ནི། ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་མའི་
རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་དུས་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་བྱུང་ནས་འགགས་པ་འདས་པ་དང་། མ་བྱུང་
བ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། བྱུང་བ་མ་འགག་པ་ནི་ད་ལྟར་བའོ། །ཉེར་གཅིག་པ་ཡུལ་ནི།
ཕྱོགས་བཙུ་ཐམས་ཅད་ན་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་
དོ། །

ཉེར་གཉིས་པ་གྲངས་ནི། ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་སུ་ལ་མི་འཐད་པས་འདུ་བྱེད་
ནམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་ཆའོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་ཆོགས་པ་ནི། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་གསུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་མཐའ་དག་འདུས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **འཕེལ་འགྲིབ་རིག་མེད་གནས་འདྲ་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐ་སྦྱད་
མ་ཐོབ་རྒྱ་འབྲས་ཆར་བཏགས་ཕྱིར། །དེ་དག་སྤེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་འདུ་བ་ཡིན། །ཉེར་**

གསུམ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་ནི་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ།

གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་གསུམ་ནི་ཤེས་རིག་མེད་པའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ། ལྷ་པ་ནི་གནས་པའི་ཆ་ལ། རྒྱལ་པ་ནི་འབྲ་བའི་ཆ་ལ། བདུན་པ་སོགས་བཞི་ནི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཆ་ལ། བཙུ་གཅིག་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྟངས་གྱི་ཆ་ལ། བཙུ་བཞི་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཆ་ལ། བཙུ་ལྷ་པ་སོགས་དགུ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གནས་སྐབས་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཚེན་བརྒྱད་དུ་འང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དེ།** །དེ་འང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཁྱེ་མདོ་གཉིས་གྱིས་ཚོགས་རྒྱལ་གི་སྤྱི་སྒྲར་འདོད། དཔུ་སེམས་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་པལ་པར་བསྟན་པའམ་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་སྤྱི་སྒྲར་སྒྲོར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་རིག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་རང་རང་གི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་སོ། །གཙོ་བོར་བསྟན་པའམ་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་ནི་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྒྲར་ཏེ། ཡུང་པམས་སྤྱི་མཆེད་ཐམས་ཅད་གྱི་བག་ཆགས་སམ་ས་བོན་བསགས་པ་དང་སྤྱ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་དོན་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་སུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁོན་དང་། ཤེས་པ་གང་ཞིག་དུས་རྟག་དུ་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ངའོ་སྟུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ལྷན་པས་རྫོམ་སེམས་ཤིང་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡིད་དུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཁོན་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱ་ཚོགས་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འཇུག་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་རྒྱལ་ཁོན་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་སྒྲུག་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་སེམས་བདག་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ། །
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མེམས་ཀྱན་གཞི། ཡིད་ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
དྲུག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྔ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དམིགས་རྣམ། འབྲུག་ཕྱོག་ ས་
བོན་གྱི་ཆ་ལས་འཕྲོས་པའི་བག་ཆགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན། །བག་ཆགས་**
བགོ་གཞི་ས་བོན་རྣམ་སྒྲིབ་ཆ། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་ནི། མ་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གཙུག་པོའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་བགོ་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམ་སྒྲིབ་དང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཇི་སྟར་རིགས་པར་
བསྟན་ཞིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པའོ། །ཆ་ཞེས་པའི་ཆིག་བྱུར་ལས། ས་བོན་གྱི་ཆའི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཚོས་འབྲས་བུ་གཞན་
སྤྱི་བའི་རྒྱུའི་རྒྱེན་དུ་གནས་པ་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་ཆའི་མཚན་ཉིད། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་ཀྱན་གཞི་ཞེས་པའོ། །
དེ་དག་གྱུར་ཚོས་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ས་བོན་དང་། ལྷ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་སྒྲིབ་དང་།
གཉིས་ཀ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གསུམ་གཤམ་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་སུ་ངོ་བོ་གཙུག་གོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། **མི་གསལ་ཆ་ཕྱ་ཡུལ་སྤྲང་མཚུངས་པར་ལྟན། །དེ་**
ལ་སྤྱིའི་མཚན་གཞི་ནི། བྱང་ཉེར་ལེན་དང་བྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་མི་གསལ་ཞིང་ཆ་ཕྱ་བས་ཡུལ་སྤྲང་བར་བྱས་པ་ཙམ་པ། གྲོགས་ཀྱན་འགོ་
ལྷ་དང་ཁྱད་པར་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ། ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་

པས་མ་བསྐྱེབས་ཤིང་དག་མི་དག་གང་དུ་འང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་
དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའོ། །ས་བོན་གྱི་ཆའི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་
ཆོས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ཆའོ། །རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆའི་མཚན་
གཞི་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་འཕངས་ཤིང་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆོས་དང་
ལྡན་པའི་ཆའོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་རྣམ་ནི། **ཟག་པ་ལེན་ནིང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། བར་གི་
དམིགས་པ་ནི། མིང་གཞིའི་ཡུང་པོ་སོགས་ཟག་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བྱིའི་ནི་
སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དུ་འང་ས་བོན་དང་མིང་གཞི་ཙམ་ལ་
དམིགས་པ་འོ། །རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་སྒྲུབ་པ་མ་རུབ་ཙམ་ཡིན་ཡང་སྟོ་འདོགས་གཅོད་
མི་རྣམ་པས་མི་གསལ་ཞིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་འོ། །

བཞི་པ་འཇུག་ལྟོག་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཚུལ་དང་། ལྟོག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཁམས་གསུམ་བརྒྱད་མར་འཇུག** །ཅིས་པ་སྟེ། འཇུག་པའི་
ཡུལ་ནི།ཁམས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བརྒྱད་མར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་འང་དམིགས་པ་
བྱི་དང་བར་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ། མཚུངས་ལྡན་ཀུན་འགོ་ལྔ་ཁོ་ན་
དང་འགོགས་ནས་འཇུག་ལ། གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕན་ཚུན་མདུང་བྱིས་ལྟར་བརྟེན་པ། ལྟན་
ཅིག་འཇུག་པ་འགོག་སྟོམས་མ་གཏོགས་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ན་
ཉོན་ཡིད་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དང་
ལྟན་ཅིག་འཇུག་ལ། གཟུགས་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་། འདོད་ཁམས་ན་རྒྱེན་ཇི་
ལྟ་བར་ཚོགས་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གང་དང་འགོ་བ་གང་ན་ཚོར་བ་གང་
ཡོད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡོད་པ་དང་ཡང་ཅི་རིགས་

པར་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །སྒྲི་
བ་བརྒྱད་མར་འཇུག་པ་ནི་ཆེ་འདིའི་ཀྱན་གཞི་ཟད་པ་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་
འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་ནས་སྤྱི་མའི་ཀྱན་གཞི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཟད་
ནས་དེའི་ཡང་སྤྱི་མ་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟོག་ཚུལ་ནི། **དོར་ཉིང་སྒྲིས་དང་དག་བཅོམ་ཆེན་ལྟོག** །ཀྱན་གཞི་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོ་རྟེན་ལུང་ཉིང་འཛིན་སྒྲིས་པའི་རྩེས་
ཐོག་རྩ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འཇུག་ནས་ལྟོག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་
ལུགས་སུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་སུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
ན་ལྟོག་ཅིང་དེའི་ཆེ་རིག་པའང་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པས་སོ། །ས་བོན་གྱི་ཆ་མི་དག་
བ་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་སྒྲིས་ཤིང་བརྟན་པ་ན་ལྟོག་གོ། །འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གྲགས་པ་ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་ན་
ཤེས་བྱའི་གནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་ཞིང་ལུས་ལེན་པ་དང་གནས་
པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། རྟོན་གྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ངེས་པར་སྤྲིན་ཞིང་
སྒྲིས་པ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས། བྱན་མོང་དུ་གྲགས་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ཐེག་དམན་པ་
ལ་གྲགས་པའི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པའི་སུང་པོ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་
དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །
འདིའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མང་
ཞིང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པར་རྣམ་གངས་བརྒྱད་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །

ལྷ་པ་ས་ཐོན་གྱི་ཆ་ལས་འཕྲོས་པའི་བག་ཆགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **བག་ཆགས་བགོ་གཞི་དགོད་བྱེད་ཚུལ་དང་དངོས།** །སྤར་བག་
ཆགས་ལྷན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཞིབ་མོར་དབྱེན། གང་ལ་བགོ་གཞི། །གང་
གིས་དགོད་བྱེད། རི་ལྟར་བགོ་ཚུལ། བགོས་པའི་བག་ཆགས་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱན་བརྟན་མི་གསལ་བགོ་བྱས་དགོད་བྱེད་དང་། །འབྲེལ་ཕྱིར། །**
ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱན་བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མི་བརྟན་
པ་ཚོགས་དྲུག་དང་ཕྱིའི་གཞུགས་ལ་མ་ཡིན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞིང་སོ་སྟེ་
ཉན་རང་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ནམ་ངོ་བོ་སོགས་ཆེས་གསལ་པོར་མི་རིག་པ་ཀུན་གཞི་
ལ་བག་ཆགས་བགོ་ཡི། །དགེ་མི་དགེར་སྟེས་ཤིང་དམིགས་ནམ་ངོ་བོ་སོགས་ཆེས་
གསལ་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་ནམ་ཆེས་གསལ་ཞིང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་པས་ཉན་ཡིད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །བགོ་བར་བྱ་བྱས་པས་འཛིན་ལ་
མི་རྟག་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བགོ་ཡི། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་
མིན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་ལ་ནི་མ་ཡིན། དགོད་བྱེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་དུ་
འབྲེལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བགོ་ཡི་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དགོད་བྱེད་ནི། **ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་དགོད་བྱེད་ཉིད།** །ཅིས་
པ་སྟེ། བགོ་བྱ་ལ་བྱས་པ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཚོགས་བདུན་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་
པས་བགོ་སྟེ། ཚོགས་དྲུག་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེས་ནམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་
ཀའི་བག་ཆགས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉན་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་
ཆགས་འཛིན་གི་ནམ་སྟོན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་གཞུགས་ཅན་གྱིས་ནི་
དངོས་སུ་བག་ཆགས་མི་བགོ་འདེད་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་པས་བགོས་པས་འབྲས་སུ་

འབྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བགོ་བའི་ཚུལ་ནི། **འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྦྱིད་ལུས།** །ཞེས་
པ་སྟེ། ཀྱན་གཞི་དང་ཚོགས་བདུན་དག་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྦྱིས་པ་རྣམས་ཡུན་
རིང་དུ་འགོགས་ཤིང་སྦྱེ་འགག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལས། བྱིས་བགོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་དེ་
དག་འགག་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་འམ་འབྲས་བུ་སྦྱིད་ལུས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱན་
གཞི་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་བགོས་པའི་བག་ཆགས་ལ་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྲེ་བ། རང་
བཞིན། གནས་ཚུལ། འཛིག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **བགོས་པ་ཡི།** །**རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མཐུན་གཞན་སྦྱིའི་རྣམ་པར་**
སྦྱིན། །བགོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀྱན་གཞི་ཚོས་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱེ་
འགག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ལུས་པ་བྱད་པར་
ཅན་ནི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་བག་ཆགས། ཀྱན་གཞི་ལ་ཚོས་གཞན་གྱིས་བགོས་པའི་ལུས་པ་
ཚོས་གཞན་སྦྱེ་བའི་རྒྱའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དོ། །

གཉིས་པ་དབྲེ་བ་ནི། **བྱི་ནང་མི་གསལ་ཀྱན་རྫོབ་དམ་པའི་དོན།** །**ས་བོན་**
རྣམ་དུག། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྲ་ལི་སོགས་བྱིའི་ས་བོན། ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ནང་གི་ས་
བོན། །མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི་དགེ་མི་དགེ་འམ་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱེད་དུ་མི་གསལ་བ་
ལུང་མ་བསྟན། བྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ། ནང་དབྱེད་བཟོད་ས་བོན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་དོན་དམ་སྟེ་ས་བོན་རྣམ་པ་དུག་གོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ནི། **རང་བཞིན་ལྟ་གནས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ས་བོན་བག་
ཆགས་དེ་འདྲ་བྱུང་མ་ཐག་འཛིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་། སྐྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་

པར་དེ་མ་ཐག་འབྲས་བུ་སྒྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེའང་གཉིན་
 པོས་མ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བག་ཆགས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
 ཡོད་ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེའང་རྒྱན་གང་ཉི་བ་ལས་འབྱུང་
 བ་དང་། ས་བོན་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་འབྲས་བུས་ས་བོན་
 ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། ས་བོན་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱབས་ཏེ་ཀུན་གཞི་ལས་
 ཀུན་གཞི་དང་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་ལི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ་རང་བཞིན་ལྡན་དང་མཚུས་ལྡན་དུ་
 གནས་སོ། །ས་བོན་དང་རང་བཞིན་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་བཞེད་པའོ། །

བཞི་པ་གནས་ཚུལ་ནི། **འཛིག་བྱེད་གང་གིས་བཞག་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན། །**
རྩ་གཅིག་དེ་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མིད། །བག་ཆགས་དེ་གང་གི་ངོ་བོར་གནས་ཤི-
 བ། འཛིག་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་གིས་བཞག་ཀྱང་བག་ཆགས་ནི་ལུང་
 མ་བསྟན་ཉིད་དེ། ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྩ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བག་
 ཆགས་སྤྱོད་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། བག་ཆགས་
 ཀྱི་དུས་ན་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་མི་སྤྱང་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དུས་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འབྱུང་
 བ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཟབ་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ནི། བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞི་རྩ་གཅིག་ཡིན་
 བ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ལས་ཕྱིས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞིང་། ཐ་དད་
 ཡིན་ན་ས་བོན་རྣམས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་རྟེན་གཅིག་ལ་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་
 བར་འབྱུང་རོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་འཕགས་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མིད་པར་
 གསུངས་ཤིང་། བཤད་སྒྱུར་དུ་མདོ་སྤེལ་སྤེལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་རྣམ་པ་
 དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞི་འང་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མིད་ཅིང་རྩ་གཅིག་དུ་ཡང་

བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་འཛོག་ཚུལ་ནི། **གནས་པ་གསོ་དང་སྒྲོན་མེད་སྦྱིད་པས་འཛོག།** །འདི་ལ་
སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་
ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་གསོས་འདེབས་པ་གཙོ་ཆེ་
ཞིང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་གསར་དུ་བྱུང་བ་དང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་
བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོན་མེད་གསར་དུ་སྦྱིད་པས་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་
ཆོས་སྦྱོང་སོགས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བྱེད་ལས།
འཇུག་ལྗོག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **དར་འཛིན་བདག་ཉིད་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བརྟན།** །ཀུན་གཞིའི་
དོན་ཅམ་རིག་ཅིང་རབ་རྒྱུ་མ་ཞི་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
ཤེས་གང་ཞིག །འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་
ནས་རྟག་རྒྱུ་དར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་
དུ་མ་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཉོན་མོངས་བཞི་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད།** །བདག་
རྒྱུ་མོངས་པ་དང་། བདག་རྒྱུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་རྒྱུ་ང་རྒྱལ་
བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཀུན་འགོ་ལྡེ། བདག་ལྟ་ང་རྒྱལ་
མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་དགྲ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དར་འཛིན་གྱི་ཡིད་གང་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཟག་པར་འཆིང་ཞིང་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད།** །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་དྲུག་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྱས་ནས་ཟག་བཅས་
ལ་འཆིང་བ་དང་ཀུན་གཞི་ལ་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཀུན་གཞིར་དམིགས་ནས་རྟག་འཇུག་འཕགས་ལ་ལྟོག** ། ཉོན་
 ཡིད་མངོན་གྱུར་པ་འཁོར་བཅས་དེའང་དག་བཙུམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ། མི་སྟོབ་པའི་ས་རྒྱམས་སུ་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། སྟོབ་པ་དང་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་
 མ་གཏོགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀུན་གཞི་ལ་
 དམིགས་ནས་རྟག་ལྟར་ཏུ་འཇུག་ཅིང་འཕགས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོག་སྟེ། དེའང་དེའི་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ནས་ལྟོག་ཅིང་། དེའི་བག་
 ཆགས་སམ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་གནས་གྱུར་པས་
 ལྟོག ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་བྲ་ཞིང་བྲ་བ་དེ་ཀུན་གཞི་ལྟོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཏེ་ས་བརྒྱ་
 རྒྱུ་མཐའ་ལའོ། ། སངས་རྒྱས་ས་ན་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། ། འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་མང་ཞིང་ཐེག་བསྟུས་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་དུག་གསུངས་སོ། ། འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་ཞར་བྱུང་ནི། རི་སྐད་དུ། དུག་པོ་
 འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་རྗེ་རང་བྱུང་བས་དུག་པའི་ཡིད་ཅེས་ཐ་སྟད་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་ཉོན་ཡིད་མིན་གྱང་ཡིད་ཅེས་རྣམས་གྲངས་སུ་གྲགས་ལ། ཁ་ཅིག་
 གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཅེས་གྱང་ཟེར། འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་མིད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་སྟེན་གྱང་དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་
 ཡིད་དེས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་དོ། ། ཡང་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི ། ཡིད་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། གནས་སྐབས་པའི་ཡིད་གཉིས།
 རྩ་མ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་། བྱི་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག ། འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་གྱང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཤད་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ། མཚན་ཉིད། གནས་ལུལ་
གྲོགས་གསུམ། བྱེད་ལས་འབྱུང་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་པའི་རོ་བོ་སྣང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ། །དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་**
རྒྱུན་བཞི་ལྟར་པར་སྒྲི། །འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། སྒྲིར་ཡུལ་མི་འདྲ་བར་ཤེས་
པའི་དོན་གྱིས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་མོད། དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་སོ་སོ་
ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གསལ་བོ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས་འཇུག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་
ལ་ཉི་བར་དམིགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་པར་དྲུག །དེ་རེ་རེ་འང་རྒྱུན་བཞི་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་བ་ལས། མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་རང་ལས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གཟུགས།
བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དེའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་ཡིད་བར་མ་ཆད།
རྒྱུན་རྒྱུན་ཀྱང་གཞི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲི། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་བཞི་ལ་འང་རྒྱུན་བཞི་སོ་སོར་
སྒྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་རང་ལས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་
ཤེས་བྱའི་ཚོས། བདག་རྒྱུན་དམིགས་གསལ་མ་གཏོགས་ཉོན་ཡིད། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
དེའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད། རྒྱུན་རྒྱུན་ཀྱང་གཞི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་སོ་སོར་
རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་སྒྲི། དམིགས་གསལ་ནི། འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་རྒྱུན་དྲུག་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་
དེས་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་
དབང་གིས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གར་སྒྲིར་རུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་ཉིད་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་སྒྲི་མཆེད་སྣང་། །**དྲུག་པོ་དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་ཀྱི་

རྣམ་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་དང་། རང་གི་
བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་རིག་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་
ཤེས་གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ལས་རྫས་གཞན་པའོ། །ཞེས་པ་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དབང་པོའི་གནས་ལས་ཡུལ་དམིགས་གྲོགས་དང་ལྡན། །**
གནས་ནི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་ས་བོན་ཀྱི་གནས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། དེ་མ་ཐག་
པའི་གནས་འགགས་མ་དག་པའི་ཡིད། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་
ཉོན་ཡིད། ཚོགས་དུག་དག་མི་དགོར་བྱེད་པའི་གནས་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས།
ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་སུ་བྱེད་པས་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་ཉོན་ཡིད་རྣམས་
སོ། །བྱེད་བྲག་སྒོ་ལྟེ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་མིག་སོགས་རང་རང་གི་དབང་པོ་
ལས། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་བྱི་རོ་རིག་བྱ་ཚོས་ཏེ་དུག་ལ་དམིགས་ཤིང་། གྲོགས་ཀྱན་
འགྲོ་ལྟ་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། **བྱེད་ལས་དམིགས་པར་རྟོག་དང་ཉེར་སེམས་སོགས། །ཁུ་ལས་**
རྒྱབས་བཞིན་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་། །བྱེད་པར་ཡིད་ཤེས་སེམས་མེད་པ་ཡི་
སྐབས། །ལྟ་པོར་མ་གཏོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟེ། །དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། རང་
རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། །སྒོ་ལྟས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལས་
ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་
ཀྱིས་དགོ་མི་དགོའི་ཚོས་དང་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་
སྤྲུག་མི་སྤྲུག་གི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། །བྱེད་པར་ཡིད་ཀྱིས་ལས་
འབྱུང་བའི་དོན། །སྒོ་མ་ནི། དམིགས་པར་རྣམ་རྟོག་དམིགས་པར་ཉེ་བར་སེམས། །ར་
རོ་སྒྲོ་དང་གཉིད་ལོག་སང་པར་བྱེད། །བརྒྱལ་དང་དེ་ལྟར་ལུས་ངག་ལས་ལ་འཇུག །

ཆགས་བྲལ་དེ་ལས་ཉམས་བྱེད་དག་ཅུ་རྒྱམས། །ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འཆི་འཕོ་སྦྱེ་
བའོ། །ཞེས་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །འབྱུང་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
མང་པོ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱེད་མི་རྣམས་པས་ཤེས་པ་
རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱེ་བར་འདོད་མོད། །འདིར་ནི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྟར།
དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་སོ་སོར་ངེས་མི་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གཅིག་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་
མ་འབྱུང་བས། ཀྱན་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་ཚུལ་རྒྱབས་བཞིན་དུ་རྒྱེན་ངི་ལྟ་བར་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་ནས་མང་པོའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་སུམ་ཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་
པར་ཡིད་ཤེས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་དང་། རྟོམས་འཇུག་གཉིས། །གཉིད་དང་
བརྒྱལ་བ་སྟེ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་པོར་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་ལའང་ལྟ་འདོད་མེད་པར་གཟུགས་མཐོང་
བ་ལྟ་བུ་རྒྱེན་ཉེར་གནས་དང་། ལྟ་འདོད་ནས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་སྟོན་སོང་གི་དབང་
ཤེས་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་པ་བ་དག་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་མང་ཉུང་ལྟན་ཚུལ་མདོར་བསྡུ་བ་ནི། **འདོད་ན་གཟུགས་སྤང་ལ་**
སོགས་ཐམས་ཅད་ལྟན། །གོང་མའི་ཁམས་ན་རིམ་གྱིས་ཉུང་བའོ། །འདོད་ཁམས་
ན་གཟུགས་སྤང་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཚོར་འདུ་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིང་།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དེ་གོང་མའི་ཁམས་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་སོགས་
གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་གྱིས་ཉུང་བ་ནི་རགས་པ་སྦྱི་ཙམ་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། མང་ལྟན་
ཉུང་ལྟན་སོགས་འདི་དག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་མོ་དུ་མ་ནི་འདིར་གོ་དཀའ་བ་དང་ཡི་གས་
འཛིགས་པས་ཚོས་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། **ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱུད་།** བྱེ་པའི་
རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **ས་བོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད།** །ནང་དང་སྤྱི་
རོལ་རྣམ་ཤེས་ཁམས་དྲུག་དྲུག། །རྩ་ཏུའི་སྤྱི་ལས་ས་བོན་འཛིན་པའམ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཁམས་ཤེས་བྱ་བ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་
 ཁམས་དྲུག་ །གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་དྲུག་ །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྩ་ཏུའི་
 ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་གོ་བྱ་ཞེས་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་སྟོགས་འགའ་ཞིག་
 ལ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཁམས་
 སམ་འབྱུང་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་ལུས་དང་རྒྱུད་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་
 རྒྱུན་གཅིག་པ་རིགས་སམ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཅིས་བྱའོ། །
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་གྱང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་བྱེད་པ་མེད་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་འཛིན་པའམ་ཉིར་སྦྱོད་འཛིན་པའམ་ས་བོན་འཛིན་པས་མིག་སོགས་ནང་གི་
 ཁམས། །ཡུལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས། དབང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རང་མཚན་འཛིན་པས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སའི་དངོས་གཞི་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **མུང་པོས་བསྐྱས་དང་མ་བསྐྱས་ཆོས་ཁམས་སོ།** །ཁམས་ཐམས་ཅད་
 མདོར་བསྐྱས། མུང་པོས་བསྐྱས་པའི་ཁམས་དང་། དེས་མ་བསྐྱས་པའི་ཁམས། །ཁྱད་
 པར་ཆོས་ཁམས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱས། མ་བསྐྱས། ཆོས་ཁམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **གཟུགས་སྤྱང་དབང་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་།** །**ཆོས་**
སྤྱིའི་སྟོགས་གཅིག་དང་བཅས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས། །**ཆོར་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡིད་གྱི་**

ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་སྐྱེའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱས། །རྣམ་ཤེས་
 སྤང་པོ་ཚོགས་དྲུག་ཉོན་ཡིད་བཅས། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་བདུན་ཞེས་བྱ་སེམས་ཀྱིས་
 བསྐྱས། །སྤང་པོའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཁམས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་པོའི་
 གཟུགས་ཅན་ལྟེ་ཁམས་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་ལྟེ་ཁམས་ཏེ་བཅུ།
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་བསྐྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྟེ་ལས་
 ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་སྤྱིར་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །སྤང་
 པོའི་སྐབས་སུ་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་
 གསུམ་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །
 སྤང་པོའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཚོགས་དྲུག་དང་ཉོན་
 ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བཅས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཉན་ཐོས་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་ཚོགས་དྲུག་ལས་གྱུད་ན་མེད་ཀྱང་ཡིད་
 ཤེས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་
 ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཉོན་ཡིད་ཡིན་ལ། ཀྱན་གཞིའང་བདུན་ཀའི་ས་བོན་ཡིན་པས་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུ་རྒྱེན་ཚོགས་མིན་སྤང་པོས་མ་བསྐྱས་པ། །ཆོས་ཁམས་
 ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཁམས། །དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་འགོག་
 པ་གཉིས། །མི་གཡོ་བ་དང་ཆོར་འདྲུབ་ཀྱི་པ་བརྒྱད། །སྤང་པོ་ལྷས་མ་བསྐྱས་
 པའི་ཁམས་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ཆོས་གང་ཞིག་གྲུ་རྒྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་འདས་

བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ནས་སྤངས་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་
 ལྷ་ཡིས་མ་བསྐྱས་པ་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཏེ། དེའང་སྤང་བོ་ལྷ་པར་འདུས་མ་བྱས་བཞིར་བཤད་པ་
 སོགས་བཞེད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་གསུམ། ཉམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ། སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག མི་གཡོ་བ། འདུ་ཤེས་དང་ཚེར་བ་འགོག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་
 དང་བོ་གསུམ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་རྟེན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་
 གསུམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཚོས་མི་
 དགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གསུམ་
 མོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་རང་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་
 དེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བདག་གོ་ཞེས་གཟུང་བ་གང་ཟག་
 གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚོས་སུ་བརྟགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་
 ཀུན་སྟོང་པས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་འབྱུང་
 ངོ། །བཞི་པ་ནམ་མཁའ་ནི། གཟུགས་ཁོ་ན་ལས་བརྒྱུས་པས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་
 བོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་གང་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲེ་འཛིག་སོགས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་སྟེ། དེའང་འགོ་འོང་
 གི་སྒོ་ནས་གོ་འབྱེད་པ་ནི་མིན་གྱི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བའི་གོ་མ་བཀག་
 ཅུམ་ལ་དེ་སྒྲད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི། གང་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་མ་ཚད་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དེ་རེ་ཞིག་ལ་དེའི་ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་

ཞིང་། །སྤངས་པ་སྤར་མི་ལྷོག་པར་མ་བྱས་པས་གཏན་དུ་བྲལ་བ་མིན་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་མིག་ཤེས་གཞུགས་ལ་ཡིངས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྟེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དུག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི། གང་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་
སྟེས་པ་ན་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་འགོག་པ། དེ་ནི་གཉེན་པོ་གང་དང་གང་བྱུང་
བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་ཡི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་བཅོས་ཞིང་སྤངས་པས་
སྤར་མི་ལྷོག་པར་བྱས་པས་སྤང་བྱ་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའོ། །བདུན་པ་མི་གཡོ་བ་ནི།
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ཆོར་བ་
བདེ་སྤྲུག་མ་ལུས་པ་འགོག་པས། སྟོན་བརྒྱུད་གྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་བྱུང་པར་འགྱུར་བྱེད་
བདེ་སྤྲུག་གིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དབྱེད་གཉིས། དབུགས་
དབྱུང་རྒྱབ་གཉིས། བདེ་སྤྲུག་གཉིས། ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དོ། །
བརྒྱུད་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་མན་ཆད་གྱི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྤྱིད་ཅེ་ལས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་ནས་བྱེན་
དུ་བསྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ཞི་བར་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ་
སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བས་ཆོགས་དུག་དང་ཉོན་ཡིད་འགོག་པའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་མེད་དགག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཡིད་གྱི་ཆོས་
སུ་སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་ཆོས་ཁམས་ནི། **འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་བརྒྱུད་**
གཉིས་དག །བསྟོམས་པ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་བྱིར། །བྱུང་པར་ཆོས་ཁམས་
ཞེས་སུ་རྣམ་པར་གཞག། །སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་བསྤྲུས་པ་ལས་སྤྱུང་པའི་གཞུགས་
སོགས་རྣམ་པ་ལྟ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་
གསུམ་སྟེ་འདུས་བྱས་བརྒྱུད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དེ། གཉིས་པོ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་འོ་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཚོས་ཁམས་ཞེས་འོགས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རོ་བོ་རོས་བཟུང་། བསྐྱེས་ཚུལ་
ཀྱི་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ནི། **རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལས་ཡུལ་གཞན་ལ། །མཆེད་པའི་མིག་**
གཟུགས་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །རྟེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ནང་དང་ནི། །དམིགས་
རྒྱེན་ཕྱི་རོལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ། །ཉིར་སྤྱོད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལས་
ཡུལ་གཞན་ལ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། དེའང་མིག་
སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ །གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷ་ཡ་ཏ་ན་ཞེས་པ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱ་ནི་ལྷ་ཡ་དུ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་
སྐྱའི་དོན་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་སྟེ་
རྒྱས་པའི་སྒོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སོ་སོར་ཞིབ་
མོར་སྒྱུར་ན། རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོར་བྱེད་པ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
དམིགས་པའི་ཆ་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་བཞིན་དུ་
རྟེན་དང་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པས་ལྷག་མ་ཀུན་
ལ་འང་སྒྱུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
སྒོ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དམིགས་རྒྱེན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་
པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་རྟེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
ནང་དང་། དམིགས་རྒྱེན་གྱི་ཆ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོར་གྱུར་
པའོ། །འདྲིར་དང་པོ་བཅུ་ཀ་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཞེས་
པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་སུ་བཛོད་

པ་ཅི་ཞེན། གཞན་རྣམས་ལ་མིང་སོ་སོར་བཏགས་པས་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་གོ་བའི་དོན་
དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྤུངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་དོན་དང་།
ཆོར་བ་སོགས་ཆོས་མང་པོ་འདུས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མཉམ་ལས་འདས་པའང་
བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྟུན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུན་པ། སེམས་
ཀྱིས་བསྟུན་པ། ཆོས་ཀྱིས་བསྟུན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **གཟུགས་ཅན་སྟེ་མཆེད་བཅུ་ནི་ཁམས་དང་འབྲ།** །གཟུགས་ཅན་
སྟེ་མཆེད་བཅུ་ནི་གོང་སྒོས་ཁམས་ཀྱི་མིང་སྒོས་པ་ཅིམ་ལས་དོན་མཚུངས་པས་དེ་དང་
བསྟུ་ཚུལ་འབྲ་སྟེ། དེའང་ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་
ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་
གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆེད་བཅུ་ཞེས་བྱ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྣམ་ཤེས་ཁམས་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དེ།** །ཁམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དུ་སྟེ་ནས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེ་
མཆེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཆོས་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དོ།** །ཁམས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་འོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་མཛོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
དོན་སྟུད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མདོར་བསྟན། དེའི་རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་
བསྟུ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་བ་གཟུགས་དང་གཙོ་སེམས་འཁོར་སེམས་བྱུང་། །ལྷ་ན་མིན་
འདུ་བྱེད་འདུ་མ་བྱས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་པ་རྣམ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ར་བསྟུ། །མུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆར་བྱེ་བའི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་རིགས་བསྟུས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ར་བསྟུ་བར་ཆོས་མངོན་པ་ནས་གསུངས་ཏེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན།
ལྷ་དང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། །འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། །
གནས་སྐབས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། དགག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་
སྟེ། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔ་པོ་འདིར་བསྟུ་བར་འདོད་དོ། །
ཟེ་ལུང་པ་ཤ་ཆེན་གྱིས། གཞི་ལྔ་བྱེ་བྲག་སྟུ་བ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ་
མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་དོན་ལྔ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་གཟུགས། །ཆོགས་དུག་
སེམས་དང་དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། །ཉོན་མོངས་ས་དུག་མི་དགའི་ས་པ་གཉིས། །
རྩུང་དུའི་ས་བཅུ་མ་རེས་ས་པ་བརྒྱད། །བསྟོམས་པས་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་
སྟེ། །ལྷ་ན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་ཆ་དང་བཅས། །ནམ་མཁའ་འགོག་གཉིས་འདུས་
མ་བྱས་པ་འོ། །འདི་དག་གི་དོན་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྟོས་ཟིན་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་འོག་
རྣམ་གཞག་མི་མཆུངས་ལ། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་རི་བཞིན་པ་ཡིན་
པས་དེའི་ཚུལ་བྱོགས་མཆོན་ཅམ་ཡང་ཞར་བྱུང་དུ་ཉོགས་པར་འདོད་ནས། འདིར་
ཅུང་ཟད་སྟོས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི། དབང་པོ་ལྔ། དོན་
ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་རྩེས་བཅུ་གཅིག །དབང་པོ་ལྔ་
ནི་སྣང་དང་འདྲ། དོན་ལྔ་ལས། མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། དེ་ལས་དབྱེ་ན་ཉི་ལྔ་སྟེ། །སྟོ་སེམས་དཀར་དམར་
སྣང་མུན་སྟོན། །དུ་བ་རུལ་དང་ཁྱག་ན་ཉིད། །གྲིབ་མ་རིང་བྱང་ལྷམ་པ་ལྷམ། །མཐོ་

དམའ་ཕྱ་ལེ་ཕྱ་ལེ་མིན། །དང་པོ་བརྩ་གཉིས་ཁ་དོག་ཡིན། །བཞི་ནི་རྩ་བ་བརྒྱད་
 གྱེ་བྲག །ཐ་མ་བརྒྱད་ནི་དབྱིབས་གཟུགས། །ཞེས་སོ། སྒྲ་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒྲ་
 གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་རེ་རེ་སྟེ་བཞི། དེ་
 རེ་རེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱད། དྲི་ཞིམ་པ་དང་ང་བ་གཉིས།
 རེ་རེ་འང་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་བས་བཞི། རོ་མངར་སྒྱར་ལན་ལྔ་ཁ་
 ཚ་བསྐྱ་བ་སྟེ་དོ་བོ་དུག །རིག་རྒྱུའི་རིག་བྱ་འབྱུང་བཞི་དང་འབྲས་བུའི་རིག་བྱ་འཇམ་
 རྟུབ་ཕྱི་ཡང་བགྲེས་སྒྲོམ་གང་བ་སྟེ་བརྩ་གཅིག །རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ནི། ཚས་གྱི་
 རྒྱུ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་རུང་ལས་
 རྒྱུ་ཤིང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་པ་ནི་རིག་མིན་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་རྣམ་
 རིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་མིན་
 བར་མ་གསུམ། དྲི་མ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་འང་སྒྲོམ་
 པ་ནི་དགེ་བ་དང་། སྒྲོམ་མིན་ནི་མི་དགེ་བ། བར་མ་ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ངོ་། །དེ་
 དག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་གོང་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་ཚོགས་དུག་
 པོ་དེ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི། སྒྲེ་ཚན་རྣམ་པ་ལྟར་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་
 ས་མང་པོ་པ་བརྩ་ནི། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རིག་པ་སྒྲོ་གྲོས་
 དན། །ཡིད་བྱེད་མོས་དང་ཉིང་འཛིན་ནོ། །དགེ་བའི་ས་མང་བརྩ་ནི། དད་དང་བག་
 ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྒྲོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །ཆགས་སྣང་མེད་པའི་དགེ་
 རྩ་གཉིས། །མི་འཆོ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་མང་དུག་ནི།
 རྫོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་སྦྱགས་དང་གློད་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ས་པ་

ཆོན་པོ་གཉིས་ནི། རོ་ཚ་མེད་པ་དང་བྱེད་མེད་པ་ལོ། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འེ་ས་པ་བཅུ་ནི།
 ཁྲོ་དང་ལའོན་འཛིན་གཡོ་ཐྱག་དོག། འཆིག་དང་འཆབ་དང་སེར་སྒྲ་དང་། སྦྱི་དང་
 རྒྱགས་དང་རྣམ་འཛོམས། ཇི་ལྟར་སྤུལ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པོ་མཛོད་ལས་དངོས་སྤུལ་སྤྲོན་
 པ་འདི་ལ། དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཁ་བསྐྱངས་པ་མ་དེས་པའི་ས་པ་བརྒྱད་
 བོ། རྟོག་དཔྱོད་འབྱོད་གཉིད་ཁོང་ཁྲོ་བ། ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་མོ། ཇི་དག་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པས་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་གོ། །

བཞི་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ནི། བསྐྱེན་བརྒྱད་དེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐྱལ་
 མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་དང་སྐྱེམས་འཇུག་དང་། སྤྱོད་དང་མཆོན་ཉིད་རྣམས་དང་
 བོ། མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཞེས་སོ། ཇི་ལ་རྣམ་པར་བྱེན་བཅུ་བཞི་སྟེ།
 སྐྱེམས་འཇུག་ལ་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་གཉིས། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟེ། སྒྲ་བ། གནས་པ། མི་རྟག་པ་བཞི། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟེ་
 ཆོགས་གསུམ་རྣམས་སོ། ཇི་ལས་ཀྱང་ཆར་དབྱེན་མང་སྟེ། ཐོབ་པ་ལ་མཆོན་ན་
 རྟེན་ཐོབ་ལྷན་གསུམ། སྒྲ་མ་ལས་ཐོབ་པ་ལ་འང་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་
 བས་ཐོབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐོབ་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 དོ། །

ལྷ་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ། བས་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་
 འགོག། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་སྤུལ་ཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་བཞི། **གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོ་**
མཆེད་ཀྱིས། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱུན་བསྐྱེས་དེ་དག་རྫས་བཅུགས་ཀྱི། ཇོ་ཤོས་པོ་དཔོས་པོ་
མེད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལས་ཁམས་དང་
ཁམས་ལས་སྦྱོ་མཆེད་དམིགས་ཀྱིས་བཏོན་ནས་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་ཁམས་

སྐྱེ་མཆེད་རྒྱམས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་དོན་རྒྱམས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མཛོད་ལས།
 གཞུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །ལྟ་དང་རྒྱམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །དབང་དོན་
 དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་སོགས་བཤད་པའི་
 གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་ཡིད་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱམས་སྟུང་བ་
 གཞུགས་གྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་དང་གཞུགས་
 གྱི་སྤྱོད་གས་གཅིག་དང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟུང་བ་ཆོས་གྱི་ཁམས་དང་། རྒྱམ་ཤེས་སྤང་པོ་
 དང་ཁམས་བདུན་སྟུང་བ་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མཛོད་ལས། སྤང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །དེ་དག་རྒྱམས་ནི་གཞན་ཡང་།
 རྫས་ཡོད་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བཏགས་ཡོད་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་གསུམ་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རྫས་གྱི་དངོས་པོ་ནི་འབྱུང་བའི་རྟུལ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱམས་ལ་བཅའ་ས་པོའི་རྫས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཆར་ཞིང་རྒྱམ་
 པར་རིག་པ་ལ་ནི་ཤེས་པའི་རྫས་ཞེས་འཛོག་གོ། །བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། སྤྱིར་
 མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ངོ་བོར་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། བུམ་པ་སྐྱེ་བ་
 དང་འགག་པ་སོགས་ནི་སྤྱོད་བཏགས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཡོད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་
 ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫས་དངོས། །བཏགས་དངོས།
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ། དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱམས་སུ་བསྡུ་བ་འང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱམ་གཞག་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ། ཤེས་བྱའི་གཞི་སྤྱིད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ། མཚན་ཉིད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་
 ཆོས་ལྟ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི། ལམ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་བསྐྱེས་རེ་རེར་ཡང་། །འབྱུང་ཁམས་
 སྐྱོད་བཅུད་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་དངོས་མེད་གསུམ་
 གསུམ་དབྱེ། །མཚན་གཞི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཡུལ་
 དུས་དངོས་པོར་བཏགས་པ་གསུམ། །གཞན་འགྱུར་དངོས་བརྟེན་མི་སྲིད་དངོས་མེད་
 བཅས། །གཞི་ཚོས་ཉེར་གཅིག་ །ཅིས་པ་སྟེ། སྤར་སྟོས་པ་ལྟ་སྤང་པོ་ལ། །ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་གཟུགས་སྤང་དང་ཚོས་ཁམས་དང་ཡིད་སྐྱེ་
 གསུམ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ། དེ་རེ་རེར་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། གཟུགས་སྤང་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཁམས་དང་། སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་གསུམ།
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ། ཚོས་ཁམས་
 ལ་འང་། མཚན་གཞིའི་ཚོས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ། མཚན་གཞི་ལ་འང་ཚོར་སྤང་དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་
 བྱེད་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ་འང་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་དང་དུས་ལ་བཏགས་པ་
 དང་དངོས་ལ་བཏགས་པ་དང་གསུམ། དངོས་མེད་ལ་འང་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་
 ཀྱི་དངོས་མེད་དང་། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་དང་། མི་སྲིད་པའི་དངོས་
 མེད་བཅས་པར་དབྱེ་བས། དེ་ལྟར་ན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གཞིའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བར་
 འཛོག་གོ། །དེ་དག་ལ་ལ་ཆེར་གྱི་དོན་གོང་དུ་སོང་ཞིང་། མཚན་ཉིད་ནི། བྱུང་བར་
 གྱི་ཚོས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་འང་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་ཆུང་སྤང་མུན། དཔེ་
 དཔེ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ། འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་ཆར་དབྱེ་བ་དུས་ལ་བཏགས་པ། སུམ་པ། ཀ་བ་ལྟ་སྤང་དངོས་ལ་བཏགས་
 པའོ། །སོ་སོར་བཏགས་འགོག་ལྟ་སྤང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི།
 གཞན་འགྱུར་གྱི་དངོས་མེད། སུམ་པ་དང་ཀ་བའི་སྐྱེ་ལྟ་སྤང་དངོས་པོའི་དོན་སྐྱེ་རྣམས་

ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད། །རི་བོང་གི་རྩ་སོགས་སམ། །བུམ་པ་མེད་
པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམ་མོང་བྱམ་མོང་མེན། །རྒྱལ་པའི་གནས་སུ་བགྲོད་བྱེད་ལམ་
རྣམ་གསུམ། །བྱམ་མོང་གི་ལམ་ལྟ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སམ་དེའི་གོ་འཕང་དུ་
བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དབྱིངས་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ལུ། །ཤེས་བྱར་
སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཞེས། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །ཉན་ཐོས་
པས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་སམ་བཏགས་པའི་འདུས་
མ་བྱས་ཡིན་ལ། འདིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་
གཅིག་ལུ་འཕམ་ཁོན་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་ཉི་ཤུ་
རྩ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་གཞི་དང་ལམ་གྱི་ཚོས་ཞེས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དང་
ར་བོ་ཆེ་སོགས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་ལྔ་སོགས་མདོར་བསྟན། །གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་གཞི་ཚོས་ལྔ་དང་། །འཇུག་པའི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་འབྲོས་པ་ཡི། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་ཐེག་ཆེན་བསྐྱས་པ་
སྟེ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ཤེས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གཞན་ཡང་གསུངས་
ཏེ། མཚན་ཉིད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཚོས་ལྔ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སོགས་རང་བཞིན་གསུམ་དང་། དེའི་སྔ་མ་ཉིད་ལས་

འཕྲོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་བྱའི་དོན་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རིམ་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ལ། རང་བཞིན་གསུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལ། རྒྱ་མཚན། མིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་
དག་པའི་ཡི་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **གནས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ། །བག་ཆགས་ལྟན་སྤྱིས་སྒྲོར་**
སྒྲོར་རང་བཞིན་དང་། །བཏགས་བདག་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་དབྱེ་སྒྲོ་མང་། །སྒྲོ་
དང་ཡིད་གྱི་གཡོ་བ་རྣམ་རྟོག་གིས་བརྗོད་པའི་གནས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དབེར་ན་བུམ་པའོ་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་རྟོག་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་སྟོེ་ལ་
གར་བའི་སྤྱི་དེའོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་སུ་བག་ཆགས་སྒྲོར་བརྟན་སྟེ་ཆོགས་པའི་མཚན་
མ་འཁོར་བར་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་སྒྲོར་སྒྲོར་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མཚན། གྲུབ་མཐའ་
ལོག་པས་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྒྱ་མཚན། ཡང་
ན་རྟོགས་མ་རྟོགས། གསལ་མི་གསལ། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་
གཉིས་གཉིས་སོགས་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཞིང་། གཞན་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ན་ལ། ཆོས་ལྡེའི་དབྱེ་
བའང་འཇུག་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་བུམ་པའོ་སྟེ་མ་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དེར་འཛིན་པའོ། །མིང་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་གཟུང་བྱའི་
ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ལྟ་བུའོ། །
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྟོག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་བཏགས་པའི་བཏགས་བྱ་གང་
ཡིན་པ་དེའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལམ་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེར་བཏགས་སྒྲོ་བྲགས་ཆོག་སྤྱི་མིང་ཡིན་ལ། །དངོས་འབྲེལ་**

འདུས་པ་ཐ་དད་གྲགས་མ་གྲགས། །མིང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲ་
དྲགས་ཆོག་སྒྲི་སྒྲར་བ་ནི་མིང་དུ་བརྗོད་དེ་དཔེར་ན་བུམ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་
འཛིན་སྒྲར་ས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་དེ་ལས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཤིང་དེ་ཡང་རྣ་བར་
ཆོར་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་དེའི་སྒྲ་སྒྲི་ལ་སྒྲར་བ་དེའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་བ་བསྐྱུ་བ་ནས་བཞི་
བཅུ་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོའི་མིང་ནི་བུམ་པ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་སྒྲར་བ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་བའི་མིང་ནི་བུམ་པ་འདི་ནི་ཆེའོ། །བུམ་པ་འདི་
ནི་ཆུང་ངོ་སྒྲམ་པའི་སྒྲ་སྒྲི་སྒྲར་བ་ལྟ་བུ། འདུས་པའི་མིང་ནི་གསེར་བུམ་དང་། དཔུལ་
བུམ་དང་། ཟངས་བུམ་འདི་རྣམས་ནི་བུམ་པའོ། །ཞེས་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་བའི་
སྒྲ་སྒྲི་ལྟ་བུ། ཐ་དད་པའི་མིང་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། བུམ་པ་འདི་རྣམས་ནི། གསེར་
དང་། དཔུལ་དང་། ཟངས་ཀྱི་བུམ་པའོ། །ཞེས་བྱད་གཞི་གཅིག་ལས། བྱེ་བྲག་ཐ་
དད་པར་སྒྲར་བའི་སྒྲ་སྒྲི་ལྟ་བུ། གྲགས་པའི་མིང་དང་མ་གྲགས་པའི་མིང་ནི་ཡུལ་དུས་
དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པ་དཔེར་ན་ཉ་སྟེ་ཉེ་ལག་ལྟ་ན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲར་པོ་
ཆེ་ལ་གྲགས་ཤིང་། ལག་པ་དང་ལྟན་ཀྱང་བ་ལང་ལ་མ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། **སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་རྟོག་སྟེ།** །
མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཉོན་མོངས་མི་མོངས་སོགས། །རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་མཚན་བཅས་དང་
མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
རྟོག་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི།
དེ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དང་། བརྒལ་བ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་
ཉོན་མོངས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་གྱི་རྣམ་རྟོག་མི་དག་བ་རྣམས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དག་བ་ཟག་བཙས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །སོགས་ཁོངས་ནས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ།
འཆོལ་བ་པོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་གསུམ་དུ་འདྲ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། **བརྗོད་དང་རྟོག་པ་ལས་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད། །**
དག་གིས་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་གྱིས་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོང་
ཡུལ་ལོ།

ལྷ་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། **ལམ་ཤེས་མཉམ་རྗེས་ཡང་དག་ཤེས་པ་སྟེ། །**
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་མཆོན་ཉིད་སོགས་དང་ལྷན། །རྟོན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདི་
རུ་འདུས། །ལམ་གྱི་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རྗེས་
ཐོབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་འདྲེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཙན་ནི་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཙན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཙན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཙན་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །
སོགས་ཁོངས་ནས། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མིང་དང་རྒྱ་
མཆོན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་
དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ཏེ།

རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མིང་ནི་ཐ་སྟད་བརྗོད་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའམ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱ་
 མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་ཡང་དག་ཤེས་པ་གཉིས་
 རྗེས་ཡོད་ཡིན་ལ། མིང་ནི་བཏགས་ཡོད་དོ། །མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་
 ཆ་རྣམས་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྗེས་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་
 པའོ། །རྒྱ་མཚན་ལས་འཛིན་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། མིང་ནི་ཀྱན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། རྣམ་པ་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཞན་དབང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཆོས་ལྡན་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་དོན་ཆོས་
 གོ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཡང་ན་དངོས་པོ་ལྡན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་དངོས་པོའི་
 དོན་ཡོད་པ་ཅུམ་མོ། །དེའང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གཉིས་ལས་མཚན་གཞི་ཆོས་
 དང་། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས་རྟེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་
 པས་ཆོས་ལྡན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སླུལ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཀྱན་བཏགས། གཞན་དབང་།
 ཡོངས་གྲུབ། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བསྟུ། རྟོང་ཉིད་གསུམ་དང་མཚན་གཞིར་འཇུག་ཚུལ་
 ལོ། །

དང་པོ་ནི། **བརྗོད་དང་རྟོག་པས་བཏགས་རྣམས་ཀྱན་བཏགས་ཏེ། །གང་
 ཟག་བདག་སོགས་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤང་ལྟ་བུ་རྣམས་
 བྱངས་པ། །ལྟོས་ནས་བཏགས་གསུམ་ཡང་ན་རྣམ་པ་བཅུ། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 བརྗོད་པ་དང་སྒྲོ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་གདགས་བྱ་རྣམས་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུས་བཏགས་པའི་གདགས་བྱ་དེ་ཡིན་ལ། འདོགས་
 བྱེད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་**

འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱབས་
 གྱིས་གཟུང་བྱ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེར་འཛིན་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡང་
 མཚན་ཉིད་ཆད་པའོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་གངས་པའི་ཀུན་
 བཏགས། རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟོང་ནས་ཆེན་པོ། ཤར་ལྟ་བུ་སྟོང་ནས་རྒྱབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་
 སྟོང་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་གདགས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་
 གྱི་གཉིས་སམ། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། ཡང་ན་ལྡར་
 གཤེགས་པ་རྒྱ་གར་འཁྱུར་ལས་ཆེགས་བཅད་དུ་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱས་
 བཤད་དུ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། རྒྱ་གར་འཁྱུར་ལས། ཀུན་བཏགས་
 རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེའང་
 བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་དང་། མཚན་ཉིད་གྱི། རོར་
 གྱི། རང་བཞིན་གྱི། རྒྱུའི། ལྟ་བུའི། རིགས་པའི། རྒྱེ་བར། མི་རྒྱེ་བར། འབྲེལ་
 བར། བཅིངས་པ་དང་མ་བཅིངས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཞན་དབང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་རྣམ་རིག་ཅམ། །ཀུན་ཉོན་ས་**
བོན་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་ངོར། །མ་གྲུབ་གཉིས་སམ་ཡང་ན་དྲུག་ཏུ་དབྱེ། །གཞན་
 དབང་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། རང་གི་ཞེས་པ་
 བོན་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དང་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མཐུན་པའམ་རུང་བ་ལས་འབྱུང་
 བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའང་གཞན་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྣ་ཆོགས་
 པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེའི་དབང་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྣམ་རིག་དང་བཅས་པ་སྒྲུང་བར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་གསལ་
 རིག་ཅམ་ཞིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་སྣ་ཆོགས་པར་མི་

འགྱུར་བར་རང་ཚུགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པ་ལས། བག་ཆགས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་
 པས་རྣམ་པར་རིག་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་པ་ཡིན་ལོ། །དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་ས་པོན་གྱི་གཞན་དབང་དང་། ཤེས་རིག་དག་པས་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་
 བས་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་སམ།
 ཡང་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བདེན་
 དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་གཞན་དབང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ལ་བདེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་གཞན་དབང་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་ལོ། །ཡང་ལང་གཤེགས་ལས་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་དང་དེའི་
 ཡུལ་གཟུགས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། དེ་དག་
 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཉོན་ཡིད་དང་། ཀུན་གཞི་སྟེ་དབྱེ་སྒྲོ་དང་པོ་དང་། དེའི་རིགས་
 འབྲེས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་ཚོགས་དུག་གི་ཆ་དུག་
 ཏུ་སྒྱེ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད། **རང་བཞིན་**
དག་པ་གྲོ་བྱར་དྲི་མེད་དང་། །ལམ་ཤེས་གསུང་རབ་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་པ་བཞི། །
 གདོད་མའི་རོན་དམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། །དེ་
 ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་
 བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོར་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས།
 རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆ་དང་། གྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བཞི་ལ་
 དགོངས་ནས་དངོས་བཀྲགས་མ་སྒྱེ་བར། རང་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ། དྲི་མེད་ཡོངས་གྲུབ།

ལམ་ཡོངས་གྲུབ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་། དབུས་
མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དུ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་
གྲུབ་གཉིས་སུ་འང་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱད་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་གཡེང་རྣམ་རྟོག་བཅུ། །རྣམ་མ་རིག་བཅུ་
གཅིག་ཡོངས་གྲུབ་དགུ་སོགས་གསུངས། །གཞན་དབང་སྣང་ཆ་འབྲུལ་བའི་ཀུན་
བཏགས་ཕྱིར། །དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་སུ་འདུ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་
འཕྲོས་ཏེ་བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་མདོ་ཞེ་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ། ཐོག་
མར་ཀུན་བཏགས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་ནི། མེད་པར་རྟོག་པ་
དང་། ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། སློ་འདོགས་པར། སྐར་འདེབས་གྱི། གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པའི། །དུ་མར་འཛིན་པའི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི། །བྱད་པར་དུ་
རྟོག་པ། མིང་ལ་དོན་དུ། དོན་ལ་མིང་དུ་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་འདོགས་བྱེད་གྱི་
རྣམ་རྟོག་ཡིན་ལ། དེས་སློ་བཏགས་པའི་ཆ་ནི་ཀུན་བཏགས་དངོས་སོ། །སྒྲིར་ཅ་
བའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། །ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་ །རྣམ་
ཤེས་དུག་མཚན་སྣང་གི་རྣམ་རྟོག་ །བདེ་སྟུག་ཚོར་བ་སོགས་མཚན་མ་འགྱུར་བའི་
རྣམ་རྟོག་ །རྣམ་ཤེས་དུག་གི་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་མཚན་མ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་རྟོག་ །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་བློ་གཞིལ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་
པའི་རྣམ་རྟོག་ །བདག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ །མི་རྟག་པ་
སོགས་ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ །ལྟ་ངན་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ །རྣམ་
པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སུ་བཤད་ཅིང་། འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
པར་འགྱུར་ཡང་། །ཕྱི་མའི་དབྱེ་བ་བྱད་པར་དུ་སློམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་བསྐྱབ་པར་དམིགས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དབང་
ལས་འཕྲོས་པའི་རྣམ་རིག་བརྒྱ་གཅིག་ནི། རྣམ་ཤེས་ཙམ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་
སྤང་བ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོར་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ །མིག་ཤེས་དབང་པོར་སྤང་བ་ལུས་
ཙན་ཀྱི་རྣམ་རིག་ །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་རིག་ །ཡུལ་དྲུག་ཏུ་སྤང་བ་ཉི་བར་
སྤྱད་བྱའི་རྣམ་རིག་ །མིག་ཤེས་སོགས་ཉི་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ །ལོ་དང་
ཟླ་བ་སོགས་དུས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ །གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་གྲངས་སུ་སྤང་
བའི་རྣམ་རིག་ །གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནགས་ཚལ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཀྱི་སྤང་བའི་
རྣམ་རིག་ །ཐ་སྤྱད་མིག་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ །རང་གི་ལུས་དག་
ཡིད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ །གཞན་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་རྣམས་སོ། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ནི་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་དེར་སྤང་བ་དང་། བར་པ་བཞི་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་
ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལའང་རྣམ་པ་དགྲུར་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་
ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ཞོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
སྒྲིན་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
དབྱིངས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དང་། རྟོག་གའི་ལམ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་སྒྲོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོང་

ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན། གཞན་གཉིས་ལ་འད་དུ་མར་འགྱུར་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། གཞན་དབང་གི་སྣང་ཆ་ལས་ལ་བའི་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་འཆར་བའི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འད་ཀུན་བཏགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་དེ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ནི་སྤྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆ་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་ནི་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་འདོགས་འདོགས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ནི། དེ་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ནས་དབྱུང་ན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ནས་དབྱུང་ན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འད་མ་གྲུབ་པོ། །

ལྷ་པ་ནི། **མེད་དང་ཡོད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །མཚན་གཞིར་འབྲུག་ཚུལ་སྣང་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཏེ། །གསལ་རིག་གཞན་དབང་སྤྱོད་བྱུང་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །འདི་ལ་གཉིས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚུལ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྟོང་**

པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
 དེ་གསུམ་མཚན་གཞི་ལ་རིམ་ལྔར་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལ་སྣང་
 བའམ་ཡིད་ཤེས་ལ་སྣང་བ་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཡང་རུང་། ལུས་པར་སྣང་བའི་དུས་ན་ལུས་
 པར་འཛིན་པའི་ཆ་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་གཞན་དབང་དང་། ཀྱན་བརྟགས་དེ་དང་གཞན་དབང་དེ་མེད་
 པའི་ཤུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་
 སྣང་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཚན་ན་སེམས་འདོད་ཆགས་སམ་ཞེ་སྣང་དྲག་པོ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་
 བ་ཆགས་སྣང་གི་སྣང་ཆ་དུང་རེ་བ་དེ་ཀྱན་བརྟགས་དང་། དེའི་རིག་པ་གསལ་རིག་
 གི་ཆ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་རོ་མཉམ་དུ་བྱབ་པའི་སྒྲིམ་བུལ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། འདིར་རོ་མཉམ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཞེ་སྣང་གི་
 རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་
 གཉིས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བཅ་ཚུན་དུ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སུ་བུལ་ནི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་
 མེད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་
 ལ་འང་རིགས་འགྲེམས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཁོར་ལོ་ཐ་
 མའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་
 སྤྲུལ་ལྷུང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ངོས་འཛིན་གཅིག །དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དུ་ཞལ་བཞེས་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་གཞན་སྟོང་
 པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྷག་གིས། རྣམ་པར་

ཉོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན། ཀྱུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ། །ཅིས་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་
 མཛད་དོ། །ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་
 གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གཤགས་སོ་སྟུང་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བྱམས་
 ལུས་གྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་གཟུགས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
 རྟེ། ཀྱུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་
 བའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་རང་ལུགས་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དང་། དབུ་མ་
 རྣམ་བཤམས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁས་
 མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་
 སྤངས་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འགྲེལ་ལས། ཀྱུན་བརྟགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དག་
 བོ། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཡི། །ངོ་བོ་སེམས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ངེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འདྲ་གསལ་
 བའམ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དོན་དམ་པའམ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
 སོགས་མིང་དུ་མས་བསྟན་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ། སེམས་དེའི་ཀྱན་རྩོམ་རྣམ་པར་རིག་པ་
 རྒྱ་མ་ཙམ་དུ་སྤང་བ་དེ་གཞན་དབང་། རྣམ་རིག་དེ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་ལ་
 སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕ་བའི་གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་བྱུང་ལྟར་བཤད་

པ་ལ་གཉིས། །མཚམས་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྲུལ་གཉིས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་**
བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཅན། །གཞག་བྱ་འཛིག་བྱེད་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པ། །ཡང་དག་
རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཅས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་ཀུན་བརྟགས་
གཞན་དབང་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་བྱུང་
ངོ་། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །རྟེན་འབྲེལ་
དེའང་སྤྱི་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན། བཅུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན། རང་གི་ཤེས་པ་བཅས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཅན་གཙོ་བོར་གཞན་
དབང་གི་ཕྱོགས་དང་། གཞག་བྱ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ལྟོས་པ་
ས་བོན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱུ་གྱུར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ལྟོས་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆུང་ཆུང་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་མ་འཛིག་བྱེད་དང་སྤྱི་མ་གཞག་བྱ་
སྤྲུལ་མདོར་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་
ཡང་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ལ་
འཛིག་སྟེ། དེའང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་སྐབས་པ་དང་ཡང་དག་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བརྒྱད། ངོ་བོ། དེས་ཆོག་ །སྤྱོད་ན། ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་སོ་སོའི་དོས་འཛིན། །བྱེད་ལས། རབ་དབྱེ། དོན་བསྟུ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ངོ་བོ་སྒྲུང་ཙམ་ལྟོས་གྲུབ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་**

དབྱུང་ན་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་སྟོས་ནས་གྲུབ་
 ཅིང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་སྟེ། ཕྱ་ཤེར་ལས། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
 གང་གས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །
 ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི། **ངེས་ཚིག་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ།** །རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་ལེགས་སྒྱུར་ལ། བ་ཏྲི་བྱ་ས་སྐྱ་བྱ་ད། ཞེས་འབྱུང་བའི་བ་ཏྲི་བྱ་
 བྱི་མང་པོ་འཚོགས་ཤིང་འདུས་པའམ་འཕྲད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ས་སྐྱ་བྱ་ད་ནི་བསྐྱེད་
 པའམ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དངོས་པོ་གང་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་
 དང་། རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲ་ཚོགས་
 འཕྲད་ཅིང་ཚོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བའམ། །ཡན་ལག་
 རྣམས་རྟེན་ཅིང་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱ་དོན་ནི། **སྐྱ་དོན་བྱེད་པ་པོ་མེད་རྒྱུར་བཅས་སོགས།** །རྟེན་
 འབྲེལ་སྒྱིའི་སྐྱ་དོན་ནི་བཅུ་གཅིག་དུ་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ། རྒྱུད་བཅས་
 པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། གཞན་གྱི་དབང་། གཡོ་བ་མེད་པ། མི་རྟག་པ། སྐད་
 ཅིག་པ། རྒྱུན་མི་འཆད་པ། རྒྱ་འབྲས་མཐུན་པ། རྒྲ་ཚོགས་པ། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་
 ངེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འང་དཔེར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གོ་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། **མ་རིག་རིག་པའི་འགལ་**
རྒྱ་ཚོས་གསུམ་ལྟན། །**དབྱེ་སྟོ་མང་ཡང་ཉོན་མོངས་ལྟན་མིན་གཉིས།** །**ཕྱ་བ་བདག་**

ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཉོན་ཡིད་འཁོར། །ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་
རིག་པའི་འགལ་ལྷེད་ལ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་སྤྱུར་བ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་
ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་
སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱི་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་སྟེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་
དང་ལྗན་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། སྤྲ་མ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་
བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ། བྱི་མ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པའོ། །དེ་འང་ལུགས་འདིའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པ་དངོས་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་
ཞེས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འགལ་ཞིག་འཇིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་
ལ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་སྤྱོད་པ་ནས་སྒྲོས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །**འདུ་བྱེད་**
བསོད་ནམས་ཡིན་མིན་མི་གཡོའི་ལས། །རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་ཆགས་བཅས་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས། །མིང་གཞི་མངལ་གྱི་སྒྲ་བས་ལྷ་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོ་དུག་གསལ་
སྦྱི་མཆེད་ངོ་བོ་ཡིན། །ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས།
བསོད་ནམས་མིན་པ་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་དག་པ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་
མི་དག་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ནོ། །ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེང་
ལ་འང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
ཡན་ལག་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ནི། མིང་ཞེས་པ་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་འང་

ཚོར་བ་སོགས་སྤང་པོ་བྱི་མ་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་ལ་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་འཛོག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཞུགས་སྤང་ནི་དབང་ཤེས་ལྗེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 པས་ན་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་ལ། སྤང་པོ་བྱི་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལ་
 ཡོད་པ་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩར་རྩར་པོ་དང་། མེར་མེར་
 པོ་དང་། གོར་གོར་པོ་དང་། མཐུང་འབྱུར་དང་། ཀླང་ལག་རྣམ་པར་འབྱུངས་པ་སྟེ།
 མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྗེ་ནི་གཞུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྗེ་བ་སྟེ་
 མཆེད་དུག་ནི། མངལ་གནས་ལྗེའི་རྗེས་སུ་དབང་པོ་དུག་གསལ་བར་དོད་པ་ཉིད་སྟེ་
 མཆེད་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །**རེག་པ་བཅས་ནས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ལྟར། །**
ཚོར་བ་དེར་བརྟེན་ཆགས་སྤང་བར་མ་སྟོང་། །འདོད་སྤྱོད་ཉིར་སྤྱོད་ཡོངས་བཟུང་སྤྱོད་
པ་སྟེ། །ཡན་ལག་དུག་པ་རེག་པ་ནི། མངལ་ནས་བྱིར་བཅས་ཏེ་ཡུལ་དང་། དབང་
 པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་རེག་
 པ་དངོས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དང་ལྟན་པ་ལས་ཡུལ་དེས་ཤེས་པར་འབྱུར་བའི་ཆ་ཞིག་
 འབྱུང་བ་དེའོ། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ཚོར་བ་ནི། རེག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་
 རྒྱལ་བར་མ་གསུམ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། མིག་དབང་དང་། ཡུལ་གཞུགས་ཡིད་འོང་། མིག་
 ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཐོག་མར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རེག་པ་
 འབྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་རེག་པས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བར་འབྱུང་བས་མཚོན་
 བོ། །དབང་ཤེས་དུག་ལ་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཅས་
 བྱའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་རྒྱལ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་
 ཅིང་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྲལ་ལ་
 འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། འཇིག་

པའི་སྤྱི་དུང་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་འདོད་ཁམས།

གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས། །གསུམ་པ་ཉི་ལྔ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་
 སྤྱི་དུང་པའོ། །**འདོད་དང་སྤྱི་དུང་ལྟ་བུ་གསུམ་ཉི་ལྔ་ཡོངས་ཀྱིས། །ཡང་སྤྱི་དུང་ལྟ་བུ་**
ལས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་པས། །ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་སྤྱི་བཟོ་བ་ནས་བཅུམས། །སྤྱི་
ཅིག་རྒྱུན་འགྱུར་སྟོག་འགག་ཀྱི་ཤིང་། །ཡན་ལག་དགུ་པ་ལེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་དུང་
 ལ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཟུང་བ་ཏུང་ཡོངས་སྤྱི་དུང་སྟོགས་ཡུལ་
 ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་དུང་ཉིད་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བར་
 འདོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བཟུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དེ་ལ་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལེན་པ་དེ་ལ་འང་། །འདོད་པའི་ལེན་པ་དང་། སྤྱི་
 པའི་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བུའི་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྤྱི་དུང་ཉིད་བར་ལེན་པ་དང་བཞིར་
 གསུངས་ལ་དེ་ཡིས་ཡན་ལག་བྱི་མ་འགྱུར་བོ། །ཡན་ལག་བཅུ་པ་སྤྱི་དུང་པ་ནི། ཡང་
 སྤྱི་དུང་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཤིང་། །ཡན་ལག་བཅུ་
 གཅིག་པ་སྤྱི་བ་ནི། སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་མངོན་གྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངལ་
 དུ་ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་བཞིན་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་བེན་པ་ནི་བཅུ་
 གཉིས་པ་རྒྱུན་འགྱུར་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། ། དེ་འང་རྒྱུར་རྒྱུར་པོ་ལ་སྟོགས་པ་སྤྱི་བའི་གནས་
 སྐབས་ཐོབ་པ་ནས་བཅུམས། རིམ་པར་སྤྱི་དུང་ཅིག་གཅིག་གི་རྒྱུན་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ལ། འདིར་རྒྱུན་ཞེས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པ་ཡང་། མ་རྣམས་པ་ལ་འཆི་
 བ་ཡང་མེད་པས་ན། དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱན་གཞི་ལ་བཞག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་ས་བོན་ཡོངས་སུ་
 སྤྱི་བ་པ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་བྱེད་ལས་ནི། **བྱེད་ལས་དོན་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་ས་བོན་འདེབས། །འབྲིང་དང་**
ཀུན་འཛིན་རྫོགས་དང་ཡོངས་སུ་གཙོད། །སྦྱོང་སྤྱད་སྦྱོར་སྦྱོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་འགྱུར་
བར་བྱེད། །དེ་དག་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དབྱུང་མཐའ་ལས་སྒྲོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་མ་དེག་པའི་བྱེད་
 ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་ལ་ལས་གྱིས་བོན་འདེབས་པར་
 བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་དང་། ས་བོན་དང་མཐུན་པར་སྦྱེ་གནས་སུ་འབྲིང་པར་བྱེད་པ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དང་། བྲིད་པ་ལྟར་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིང་གཟུགས་
 གྱི་དང་། གཟུང་བ་ལྟར་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་དང་།
 དེའི་མཐུས་ལས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེག་པའི་དང་།
 བཅད་པ་ལྟར་བདེ་བ་སོགས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཆོར་བའི་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་
 དང་མཐུན་པའི་ཡང་སྤྱད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་སྤྱད་པའི་དང་། སྤྱད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་
 བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ལེན་པའི་དང་། སྦྱར་བ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་
 པར་བྱེད་པ་སྤྱད་པའི་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཡུང་པོ་འགྱུབ་པར་བྱེད་
 པ་སྦྱེ་བའི་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ན་ཆོད་དང་སྦྱོག་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཤིའི་བྱེད་
 ལས་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའོ། །

དུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **རབ་དབྱེ་གསུམ་བརྒྱད་ཡན་ལག་གི་བྱེད་བཤད། །**རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་སྦྱིར་རྣམ་གངས་མང་ཡང་། འདིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།
 བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བྱེད་བྱུང་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསུམ། བརྒྱད། བྱེད་བྱུང་གོ། །

དང་པོ་ལའང་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་

པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི། ཉེས་སྒྲིད་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **གསུམ་ལས་ངོ་བོ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ཀྱན་གཞི་ལས་སྐྱུལ་དབང་རབ་ཁོ་ནར་གསུངས། །**གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལས་སྐྱུལ་ཞིང་། དེའི་མཐུ་ལས་སྒྲིང་བ་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་རབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནའི་བགོ་སྐྱུལ་དུ་བསྟན་གྱི། རིགས་ཅན་གཞན་གཉིས་ལ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱོགས་ཅམ་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་རྣམ་འབྱེད་ཉན་རང་ལ། །གསུངས་ཏེ་ཀྱན་ཉོན་རྣམ་བྱང་དབང་བྱས་གཉིས། །འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་དོན། །**སྤྲུག་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཆར་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་པ་ལྟར་གཉིས་ཆར་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་རྣམ་པ་གཉིས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྲུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལས་མི་དག་གི་མཐུ་ལས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་ནི་མི་སྲུག་
པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དེག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་དག་སྒྲིག་གི་མཐུ་ལས་
དེག་དུག་དུ་སྒྲིབ་ནི་མི་སྲུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དག་བ་ཟག་མེད་གྱི་མཐུ་
ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྲུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅས་བྱའོ། །རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་འདྲིར་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཟུགས་
སྒྲ་དྲི་རོ་དེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་དང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་། སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་
ཆགས་བཞག་ཅིང་། ཀུན་གཞི་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཉེར་སྟོན་ཅན་ནི་ཚོགས་དུག་སྒྲིབ་འགག་ཚུལ།** **ཉན་ཐོས་རྣམས་**
ཀྱིས་བདག་མེད་སྒྲོ་ནས་སྟོམ། ཉེར་སྟོན་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
དུག་སྒྲིབ་འགག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའང་ཉེ་བར་སྟོན་པ་པོ་ཚོར་བ་དང་ཉེ་བར་
སྟོན་བྱ་དེག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྡན་པ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེའང་དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་།
མིག་གི་དབང་པོ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱུ་
རྒྱུ་དང་། ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཉེ་རྒྱུ་བཞི་ཚང་
བའི་སྟོབས་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེས་ཡུལ་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ནི་དེག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཕྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་དང་། ཡིད་ཡུལ་
དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པར་སེམས་པ་ནི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཞི་ལས་མིག་
གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཚོ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དེག་པ་དང་། ཚོར་བ་

དང་། སེམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་སེམས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་སྦྱིབ་འེ་སྒོ་ནས་དང་། ཡུལ་བར་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་སྦྱིབ་འེ་སྒོ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
 རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་པོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆགས་སྤང་
 རྟོང་ས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིསྦྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིད་པས་ན། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིབ་འེ་སྒོ་མོངས་པ་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེའང་མི་རྟག་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོ་ནས་སྒོམ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་སྦྱོམ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དུག །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྦྱིབ་འེ་སྒོ་འཆི་འབྱུང་། །ས་བོན་ལས་སྦྱ་སྦྱོང་ལུ་
 ལ་སོགས་ཕྱི། །ཆགས་གནས་འཛིག་པ་སྦྱོང་གི་རབ་དབྱེ་དང་། །ཟས་བཞིས་འཆོ་
 དང་འདོད་དང་མི་འདོད་འགོ། །དུག་པོ་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་
 འབྲེལ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའི་དང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བཤད་
 མ་ཐག་པའི་ཉེར་སྦྱོང་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྦྱིབ་པ་འདྲ་འཆི་འཕོ་བ་
 འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་སོགས་སྦྱག་པ་དང་
 མི་སྦྱག་པ་རྣམས་འབྱེད་ལས་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཞིང་ས་ཚུ་ལུད་སོགས་རྟེན་
 ཚོགས་ནས། **ས་བོན་ལས་སྦྱ་སྦྱོང་ལུ་དེ་ལས་སྦྱ་སྦྱོང་ལུ་དེ་ལས་སྦྱེ་མ། དེ་
 ལས་འབྲས་སུའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེའང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཕྱི་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ། །
 ཆགས་པ་དང་གནས་པ་དང་འཛིགས་པར་སྦྱང་བ་སྦྱོང་ལྷན་པ་དུ་དབྱེ་བའི་རྟེན་****

འབྲེལ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཆོ་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའང་དེར་
 འདུའོ། །ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། དེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཟས་བཞི་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་ཐྱི་མ་ཐྱི་མ་དེམ་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་འཆོ་བ་ཟས་ལྟེ་འཆོ་བས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ། ལས་དགེ་བའི་མཐུ་ལས་འདོད་པ་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལས་མི་
 དགེ་བའི་མཐུ་ལས་མི་འདོད་པ་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདོད་ལ་དང་མི་འདོད་
 པར་འགྲོ་བ་རབ་རྩ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་དུག་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྟོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ནི་ཕྱི་སྟོན་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་བཞི་པོ་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ལྷར་བརྟེན། ཐར་པ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་རྩ་དབྱེ། །
 མངོན་ཤེས་དུག་ཐོབ་མཐུ་སྟོབས་རབ་དབྱེ་དག །རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་དོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷ་དེམ་གྱིས་སྐྱེ། ལམ་སྡེ་མ་བཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 ལས་རབ་རྩ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཐོབ་པ་ནི་མཐུ་སྟོབས་
 ཀྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། དེའི་མངོན་ཤེས་དུག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས།
 སྐྱེ་དང་དག་སེམས་དགེ་དང་མི་དགེ་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་གནས་དང་ངེས་འབྱུང་མངོན་
 སུམ་གང་། ཤེས་པ་ཀུན་འགྲོ་རབ་རྩ་དབྱེ་བཅས་ལ། ཐོག་མར་བརྟེན་པ་ཐོབ་
 པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་གཞན་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་
 འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ། སྐྱེས་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བའི་དག་ཆོག་ཤེས་པ་
 ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། དེ་དག་གི་སེམས་ཤེས་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པའི་

མངོན་ཤེས། སྟོན་དག་པ་དང་མི་དག་པ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པ་སྟོན་གྱི་གནས་མངོན་
 པར་ཤེས་པ། གང་ན་གདུལ་བྱ་ཡོད་པ་དེའི་གནས་སུ་འགོ་བར་ཤེས་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་
 ཡུལ་མངོན་པར་ཤེས་པ། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 བའི་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དུག་པོ་དེ་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་
 མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ།
 ཚོགས་སྐྱེར་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྷན་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་།
 ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་སོགས་
 ཐོབ་པ་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྟོགས་ཏེ་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་
 སྐྱེར་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་བརྩུག་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱན་ཆགས་
 པའམ་གནས་སྐྱབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ལྷན་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ། འབྲེལ་བ་ཅན་
 གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་བརྩུག་གཉིས་ཆར་
 གཅིག་རྫོགས་པའི་ཚུལ། སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ། ཚོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་
 པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཡན་ལག་བརྩུག་གཉིས་གནས་སྐྱབས་པ། །འདོད་ཁམས་

སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ནི། །འཕེན་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
ལྗེ། །འགྲུབ་པ་གཉིས་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གསུམ། །འཕེན་གྲུབ་བཞི་ལ་རྒྱ་
འབྲས་རིམ་པ་གཅིག །ས་བོན་འདེབས་དང་གསོ་བ་ཤེས་ཕྱིར་གསུངས། །རྟོན་
འབྲེལ་སྐྱེའི་དོན་བཤད་པ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་བྱེད་བྲག་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་འདོད་ཁམས་
སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དང་། གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་
པས། དེ་གཉིས་འདྲ་འདྲས་སུ་བསྒྲེབ་པ་མི་བྱ་བར་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་
སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་
གཉིས། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆོད། རིག་ཆོར་
ལྗེ། འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟོད་ལོན་གཉིས། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟོད་སྐྱེ་ཁྱིམ་གསུམ་
སྟེ་འཕེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་བཞི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཆར་གཅིག་རྫོགས་པ་འོ། །དེ་ལ་
འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ནི་ས་བོན་འདེབས་པ་རྟོགས་པ་དང་།
འཕངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ས་བོན་དེ་གསོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་
གཞག་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་དང་བྱེད་མཐར་གཉིས་གཉིས་བར་མཐར་བརྒྱད། །རྒྱ་འབྲས་
ཆོར་གཉིས་འདོད་སྐྱེ་གསུམ་ལ་སོགས། །ཆོངས་པ་རྣམ་གསུམ་སྟོག་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེར་
བསྟན། །མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བ་ཁྱིམ་གཉིས་བྱེད་
མའི་མཐའ་སྟེ་སྟོན་དང་བྱེད་མཐར་གཉིས་གཉིས། བར་གྱི་མཐར་རྣམས་ཤེས་ནས་སྟོད་
པའི་བར་བརྒྱད་དེ། དེ་འང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་
ནས་ཆོར་བའི་བར་ཡན་ལག་ལྗེ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཆར་གཅིག་དང་། ཡང་

རྒྱ་སྤྱོད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱེ་བ་དང་། ག་ཤི་རྣམས་
འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚར་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱེ་
བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་དང་སྤྱི་མ་དང་ད་ལྟའི་
མཐའ་ལ་སྐྱོངས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་ཆེ་གཅིག་རྫོགས་པ་འང་ཡོད།** །མཐོང་
ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་
པ་འང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ་བའམ།
མ་རིག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱིས་པ་ཞིག་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་སྤྱེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་དྲག་པོས་ལས་ཞིག་འདུ་བྱས་ནས། ལས་དེས་རྣམ་ཤེས་ལ་དེར་སྤྱིས་པའི་ས་
བོན་ཡོངས་སུ་བཞག། །དེའི་མིང་ག་ཟུགས་དང་། སྤྱེ་མཆེད་དྲག་དང་། རིག་པ་དང་།
ཆོར་བའི་ཡན་ལག་གི་ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཞག་པ་ལས། དུས་
ནམ་ཞིག་གི་ཆོ། དེས་བསྟེན་བཀུར་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
བསྟེན་བཀུར་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ལེན་པས་དྲག་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་ཞིག་ལ་འདི་དག་
ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོགས་པའོ་ཞེས་ངག་རྒྱབ་མོས་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས།
བྱད་མེད་དུ་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་སྤར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་
ནས་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྤྱེ་
བ་དང་། དེར་གྱུར་ཟིན་པ་ན་ག་ཤིའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། **བྱ་རྫོགས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྫོགས་**
པ་ནི། །སྟོག་གཅིད་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་

མ་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཚོགས་པར་ཚང་བ་ནི། དཔེར་ན་སློག་གཅོད་པ་
བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སློག་གཅོད་ལ་མཚོན་ན།
མ་རིག་པས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཞེ་སྤང་གི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་གསོད་
པར་བྱེད་པའི་དྲུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག །གསོད་པའི་
བྱ་བ་ནི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དེའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་
ལས་ངན་པ་དེས་རྣམ་པར་གོས་པའི་ཆ་ནི་དེ་དག་གི་ཡན་ལག །དེའི་དྲུས་སྤྱུལ་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲུས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་རིག་པའི་ཡན་ལག །
དེའི་སྐབས་སུ་གསང་བྱ་དེ་གསོད་པར་སྐྱོང་བ་ནི་ཆེ་རང་པའི་ཡན་ལག །དེའི་དྲུས་སྤྱུ་
གསོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོད་པ་ནི་སྤྲོད་པའི་ཡན་ལག །སྤྲོད་པས་བྱ་བ་
དེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལེན་པའི་ཡན་ལག །དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཏབ་པ་ནི་སྤྲོད་པའི་ཡན་ལག །དེའི་དྲུས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆ་
ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤིའོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། རྩེ་བཙུན་
བྱམས་པའི་གཞུང་གི་དོན་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ། བསྐྱེ་བ། རྒྱ་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། **འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་དབྲུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། །སྐྱེ་བ་ཆ་ཤི་**
བསྐྱེ་མས་ནས་བརྒྱ་གཅིག་དབྱེ། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་ནི། དབྲུས་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མ་རིག་པ། འདྲ་བྱེད་སོགས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེ་མས་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བར་མཛད་དེ། དེའང་སྐྱེ་བ་
ཏེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ། ཆ་ཤི་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྐྱེ་སྤྱུགས་འདོན་པ་སོགས་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་ལ་བཏེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པས་གཅིག་

ཏུ་བསྐྱེམས་པས་ཏེ། དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་ཆོ་གསུམ་ལ་ཆར་གཅིག་རྫོགས་
པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མ་རིག་སྤྱིད་ལེན་ཉོན་མོངས་འདུ་སྤྱིད་ལས། །ལྷག་མ་སྤྱིག་
བསྐྱེལ་སྤྱི་བའི་ཀྱན་ཉོན་གསུམ། །ལས་ཉོན་རྒྱ་འབྲས་ལྷ་བདུན་གཉིས་སུ་བསྐྱེ། །**
བསྐྱེ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
ནི། མགོན་པོ་རྒྱས་ཀྱང་། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་
ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱིག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། མ་
རིག་པ་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ལྷག་མ་བདུན་སྤྱིག་བསྐྱེལ་རྣམས་སྤྱི་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་
དབྱེ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་བའི་ལས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་
ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། ཉིད་
ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་ལས་གཉིས་བྱས་པ་
ལས་གཞི་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་སྒོ་ར་ལས་
བྱ་དང་བྱ་ལས་སྒོ་ར་ལྟར་ཕན་ཚུན་འཁོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་སྟེ་
ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྒྱའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་དང་། ལྷག་
མ་ནི་འབྲས་སུའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཀྱན་ཉོན་
གཉིས་སུ་བསྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འཕེན་གྲུབ་རྒྱ་བདུན་ཆོ་གཉིས་རྫོགས་པར་བསྟན། །ཡང་
འཕེན་གྲུབ་རྒྱ་བདུན་དུ་བསྟན་པས་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོད་**

དེ། །མ་རིག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། འདྲ་བྱེད་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་ལས་གྱི་བག་
 ཆགས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་དང་། མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་རིས་མཐུན་གྱི་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། རིག་པ་དང་ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་། སྤེད་
 པ་དང་ལེན་པ་སྤྲིད་པ་གསུམ་ནི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ཡོངས་སུ་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་
 བ་དང་ཤ་ཤི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་རིས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་རྒྱ་བདུན་
 ཏེ། དེ་ལས་མ་རིག་པ། འདྲ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག །
 མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རིག་ཚོར་བཞི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཅས་འཕེན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་རྫོགས། སྤེད་ལེན་སྤྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ཤ་ཤི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཡན་
 ལག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི། **དབྱིག་གཉེན་ཞབས་**
ཀྱིས་འཕེན་གྲུབ་བཞི་ལྟན་དེ། །གང་གིས་འཕེན་དང་ཇི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཚུལ། །
གང་འཕངས་གང་གིས་གྲུབ་དང་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །གང་འགྲུབ་ཉིས་པ་བདུན་དུ་དབྱེ་
བས་འཆད། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་
 ལས། འཕེན་གྲུབ་བཞི་ལྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་
 བང་གསེས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་དོན་བདུན་དུ་སྟོན་པ་ནི། འཕེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལའང་།
 གང་གིས་འཕེན་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་དང་། གང་འཕངས་པ་དང་གསུམ་
 དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། འཕངས་པ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལའང་།
 གང་གིས་གྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་དང་། གང་འཕངས་པ་དང་གསུམ་
 དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། འཕངས་པ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལའང་། གང་

གིས་གྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་རིལ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གང་འགྲུབ་པ་དང་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་
 བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཉེས་དམིགས་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། རོན་བདུན་པོ་དེ་
 དག་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་འཆད་པར་
 མཛད་དོ། །དེའང་གང་གིས་འཕེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་འདུ་བྱེད་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། ཚུལ་རིལ་ལྟར་འཕེན་པ་ནི། རྣམ་གཤམ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཉིད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་ལས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འཕེན་པ་དང་། གང་འཕངས་ན་མིང་གཟུགས་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་དུ་ག་དང་།
 རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་
 བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་ཞིག་གི་ས་བོན་སྒྲིན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཕངས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། ས་བོན་དེ་ཉིད་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ལས། ཡང་སྤྱིད་དེ་མྱུར་
 དུ་འགྲུབ་པར་མ་རེས་པ་ལ་སྟེ་བ་རྟིང་མ་ལྟ་བུ་དུས་སྒྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཡང་སྤྱིད་འགྲུབ་
 རེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་གང་གིས་འགྲུབ་པ་ནི། སྤྱིད་
 པ་དང་། ལེན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་རིལ་ལྟར་འགྲུབ་པ་
 ནི། སྒྲུར་འཕངས་པས་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་གི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
 བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། གང་འགྲུབ་ན། ཡང་སྤྱིད་བྱི་མར་སྟེ་བའི་ཡན་ལག་གཅིག་
 ཉིད་དོ། །དོན་བདུན་པ་ཉེས་དམིགས་གང་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་གཞིའི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་
 བསྟན་ཏོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་དཔེར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་རེས་པ་མེད་
 དེ། ཆོར་བ་མང་པོས་སྟེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་དང་། ལས་འགའ་ཞིག་གི་རྣམས་པར་སྒྲིན་
 པའི་ལུས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་པ་རོལ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་
 གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་འདར་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་ཏེ། དེའི་གོ་རིམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་
 སུ་སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་སྒྱུར་བ་སོགས་གོ་རིམ་དགྲུགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་

མི་འཐད་པ་ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །ཞར་བྱང་དུ་ཁམས་གང་ན་རྟེན་
 འབྲེལ་གང་ཡོད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་ས་མཚུངས་པ་འམ་མི་མཚུངས་པ་རི་ལྷར་ཡིན་
 ལྷམ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་པོ་རྫོགས་པར་ཡོད་ལ། ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ན་བཙུ་གཉིས་པོ་སྟོགས་རེ་ཡོད་དེ་དེ་ན་རྒྱ་བ་རི་ལྷར་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་རྟིང་པ་དང་དེངས་པའོ་ཞེས་འཆད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་པོ་འང་རང་ས་དང་འོག་ས་
 དང་གོང་ས་གསུམ་མམ་འཆི་ས་དང་སྐྱེ་ས་དང་ས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་དུ་
 འདུའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བ་དེའི་ས་པ་ཁོ་ནར་མཚུངས། མ་རིག་པ་ནི། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་ན་འདོད་
 པར་གཏོགས་པས་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཤིང་། ས་གོང་མ་བརྒྱད་རང་ས་ནས་རང་
 སར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་རང་གི་ས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་
 བྱི་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་རང་ས་དང་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཞིབ་མོར་བྱས་ན་དེ་ལ་འང་བྱད་པར་མང་དུ་བཤད་པ་ནི་མཁས་
 མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་འགག་རྟོགས་པ་བརྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་ཚུལ། དེ་
 བདེན་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ། ཟབ་འགལ་ལྷ་ཡིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཞར་
 བྱུང་རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱས་མིན་མི་རྟག་ས་བོན་མཐུ་ལྡན་པས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་འགག་**
རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ལས་འབྱུང་། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོའི་
སྒྲོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཡོ་བས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་ལ་རྒྱ་
རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་འགག་མི་རུང་བས་མི་རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པའི་རང་བཞིན་

ཅན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ས་བོན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲིད་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་འགག་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པས་

ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་བས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་གསུམ་ཤེས་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྲ་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ནི། །དོན་དམ་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་འཛོག་གིན་ཏུ་ལ། །**འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་ཅམ་ནི་སྒྲ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྒྲ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲས་བརྗོད་ཅམ་དུ་འཛོག་པས་གནད་འདི་ནི་གིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ལྷ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མཁུན་པའི་ཡུལ་ཏེ། གསུང་ཆོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འར་རྩ་མོར་གྱུར་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡིན་པས་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ཞེས་བསྟགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟེད་པའང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྒྱ་དང་མཆོན་ཉིད་སྒྲི་གནས་འབྱུང་བས་ཟབ། །འགལ་བ་ལྟར་སྒྲ་ལྷ་ཡིས་རྟོགས་པར་དགའ། །**སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་དོན་འདི་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྒྱས་ཟབ་པ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ། སྒྲི་བས་ཟབ་པ། གནས་པས་ཟབ་པ། འབྱུང་བས་ཟབ་པ་སྟེ་ལྷ་དང་། རྣམ་ཅིག་པའང་ཡིན་ལ་གནས་པར་ཡང་དམིགས། །གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་དམིགས། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཡང་དམིགས། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་ལ་ལས་ཁུད་མི་བླ་བར་ཡང་དམིགས། མཐའ་

བཞི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་སྟེ་འགལ་བ་
 ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྷ་ཡིས་གིན་དུ་རྟོགས་པར་དགའ་ལོ། །དེ་ལྷ་བྱུང་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་
 དོན་གཤམ་པ་ནི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་རྟོན་འབྲེལ་དབྱེར་
 མེད་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་
 འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཙུག་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །
 གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །ཆོས་མཐོང་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་པ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་
 པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཙམ།** །འཁོར་བ་
 དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འདུས་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། །མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་
 མེད་པ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་མི་རྟག་པ་ནི། དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་
 བྱེད་པ་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བར་དུ་གནས་པའི་
 གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་འཇིག་བཞིན་པ་མུ་སྐྱོར་བ་ཡིན་
 བོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ།
 སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ནི། བྱིན་པ་གི་

དངོས་པོ་གང་ལ་འང་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་
མ་ལས་འབྲས་བུ་འང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་འབྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། །
བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་ནམ་ཡང་མེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་
ཆོས་འདི་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
སྟོས་ནས་བརྟག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཙམ་དུ་སྤྲང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བདེན་མེད་རྣམ་རིག་ནང་གི་དེ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བཅས་པ་**
པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་ནོ་
སྟམ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཙས་མ་གྲོ་བུར་བ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་
འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་མཐུ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་ནང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **དེ་ཡང་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་སྤྲང་ཙམ་པ། མི་འགལ་གཉིད་**
ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན། འོད་
གསལ་ཡི་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡུལ་ལས་འདས། བྱ་བྱེད་སྟོས་བཞག་དག་ལས་གྲོལ་
བྱུང་རོ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་འང་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་གྱིང་བས་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤྲང་ཙམ་ཞིག་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མི་
ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རི་རབ་ཁང་བྱིམ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་སྤྲང་བ་དེ་རྣམས་ནི་
ཡོད་མ་གྱིང་ཡང་གཉིད་ལྷག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་བཞིན།
ཡུལ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རི་སྟེང་པ་ཤར་ཡང་དེ་རྣམས་ནི་གདོན་མ་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་
མ་གྱིང་ཡང་། དེ་རྣམས་འཆར་བའི་གཞི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་སྐབས་དེར་
ཡོད་ལ། དེ་འང་མི་ལམ་གྱི་མེ་གདོད་ནས་ཡོད་མ་གྱིང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་བྱད་ཤིང་ཆོག་

བར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཀྱན་ལས་འདས་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུང་ཙམ་དུ་གར་བས་ན་མེད་བ་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་
 བེ་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་ཡོད་བ་ལས་ཀྱང་འདས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་འགག་ཅིང་། བྱི་མ་བྱི་མ་སྒྲུ་བ་མི་རྟག་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ན་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱུན་
 ལས་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་འཆར་སྒྲོ་འགག་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་
 འདས་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ཀུན་བརྟུས་ལས།
 བདག་ལས་མ་ཡིན། གཞན་ལས་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན། རྒྱ་མེད་ལས་མ་
 ཡིན། བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ། གཉིས་
 ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲ་
 བྱེད་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་སུ་དུ་མ་སྒྲུ་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་
 པོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ཁེགས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་མ་ཡིན་
 ཏེ། འབྲས་སུ་སྒྲུ་བ་རྒྱུ་ལ་ངས་པར་ལྟོས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་གིས་ཀྱུ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་གཞག་དབུ་མ་ལུགས་ཡིན་ལ། ཐོག་
 མེད་སྒྲུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་སྒྲུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱུང་བར་འབྲེད་པར་རྣོ་མས་པ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་
 མི་འཐད་པར་རྟོགས་རྣམས་ལ། སྤྱིར་ནི་གཞན་ལ་སྒྲུ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གཞན་སྒྲུར་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལས་མི་སྒྲུ་ཞེས་བཤགས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་སྒྲུ་
 བཤགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེང་སང་ཀྱུ་རྒྱུབ་ཀྱི་ལུང་དོན་སྒྲོང་བར་བཞེད་བ་དག་མགིན་

གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རོན་དམ་རང་
 བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་པར་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲིལ་
 གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་
 གཞག་བྱ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟོས་བཞག་གོལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 དེ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལྟན་གྱུ་བ་གདོད་
 མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། དེས་འབྲས་བྱ་གཞན་དང་གཞན་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱའི་བྱ་བ་
 མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲིལ་གི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བོ་ཏ་ལ་མཐོང་
 མ་མྱོང་བ་ཞིག་གིས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ཅམ་བཟོད་ཅིང་བརྟགས་ཀྱང་། ཇི་བཞིན་པ་
 བམ་ཡང་མཚོན་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡང་སྒྲིལ་གིས་ཇི་ཅམ་དུ་
 བརྟགས་ཤིང་རྣམ་པར་གཞག་ཀྱང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དངོས་བརྒྱུད་གང་
 གི་སྒྲིལ་ཀྱང་མཚོན་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟོས་འཛིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་
 སྤྱི་མཚན་ཡིན་ལ། རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པས་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་
 འདི་རྣམས་ལ་འང་མི་ལྟན་ན། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་སྟོས་
 ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །རོན་དམ་རྟེན་འབྲེལ་མིན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དོན་དམ་རྟེན་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་འང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་
 འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཁོང་དུ་བསྐྱས་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་
 སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །**ཐེག་པ་ཆེ་རུང་ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་**
གནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

༡ རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་

བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་པའི་ཐེག་གསུམ་རྒྱལ་བས་རྣམ་པར་གཞག་གྲུབ་མཐའ་
བཞི་པོ་གང་ཟག་སོ་སོ་ཡི། །རང་སྒྲོས་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་དོན་ཏེ། །རང་སྤྱི་ནང་
པ་སངས་རྒྱལ་བ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུམ་རབ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་
གཞག་ཅིང་བསྐལ་བཟང་འདིའི་རྒྱལ་བ་བྱོན་དང་འབྱོན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ཁུར་དང་ལྷན་པའི་གྲུབ་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་
གྲགས་པ་ཡང་ཁུར་བྱིར་ནས་བགོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་
དང་གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་བྱིར་ནས་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགོད་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཞེས་
པར་བཞག་ཅིང་། དེའང་འདིས་བགོད་པ་རྒྱ་ལམ་དང་འདིར་བགོད་པ་འབྲས་ལུའི་
ཐེག་པ་ཞེས་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སོགས་ཁུར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཐེག་
ཆེན་དང་། རང་དོན་འབང་ཞིག་པའི་ཁུར་ཆུང་དུ་དང་ལྷན་པས་ཐེག་དམན་དུ་བཞག་
པའོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་འང་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ནི་དཔལ་བདུག་པ་གཉིས་པའི་ལྷ་བ་
འིམ་འཇུག་གི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་བསྟན། །མདོ་སྟེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དེ་ལས་བྱིས། །དེ་རྗེས་དབུ་མ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། དུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་བཞི་ལས་གྲུབ་མཐའ་
སྤྱོད་བ་བཞི་བྱུང་བར་གསུངས་པས་མཆོན་དགོས་པའི་དབང་གིས་མིང་ཅོམ་གསུངས་
པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་གསུམ་བཞིན་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་
བསྟན་པ་དང་། འིག་བྱེད་བཞི་པོ་འང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་བཞི་ལས་བྱུང་བར་
གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་འབྱུང་པ་དང་། ཤིང་
ཏའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་སྟོན་པ་ལས་བྱིས་སུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱིར་

གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ལྷ་བ་མཐར་
ཐུག་གི་གྲུབ་དོན་ཏེ། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས། གྲུབ་མཐའི་དོན་
ནི། སྒྲུབ་དོར་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རང་རང་གི་འདོད་
པས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་དོན་ནི། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལུང་
རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཡར་ནམ་ཡང་འགྲོ་ས་མེད་པའི་དོན་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐེག་པ་དམན་ལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གཉིས།** །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་བྱུག །སྒྲུབ་དོན་ངེས་ཆོག་ །གང་ལ་འཇུག་སྟོ། །བསྐྱེད་བྱའི་སྟོན་པ།
རྟོག་བྱའི་ལྷ་བ། འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞན་བརྟེན་ཐོས་སྒྲོག་ཉན་ཐོས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་ལེགས་
སྦྱར་སྐད་དུ། འུ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཉན་ཐོས་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བུརྟ་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གཞན་བརྟེན་ཐོས་སྒྲོག་ཅེས་པས།
སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ཞིང་དེ་ལས་ཐོས་པ་དག་ཡུལ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པས་ཐོས་
སྒྲོག་གམ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་སྟོབ་ཤེད་པ་ལ་གཉིས།
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་པའི་སྟོ།** །སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ་བཤེན་པ་

བཞི། །ཚེས་རྗེས་བཟོད་ཞེས་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམ་འདུག་
པའི་སྒྲོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ།
ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རེ་རེ་ལ་འང་ཚེས་བཟོད། །ཚེས་
ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་སྦྱར་བའི་ཤེས་རྣམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་
འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ། བདེན་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ།
སྤྱི་མཚན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ། མཚན་ཉིད། གྲངས་དང་གོ་རིམ། དེས་ཚིག་གོ། །
དང་པོ་ངོ་བོ་ནི། སྤྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཡུང་པའི་རྒྱན། །འབྱུང་འབྱུར་
ཉེར་ལེན་རྒྱར་གྱུར་ལས་ཉོན་མོངས། །གཉིན་པོས་སྤང་བྱང་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་
དང་། །སྤྱོད་ཐོབ་རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོའོ། །དེ་འདྲ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པའི་རྒྱན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ། འབྱུར་
འབྱུར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་
ངོ་བོ། གཉིན་པོ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་
གྱི་ངོ་བོ། ཀྱན་འབྱུང་སྤྱོད་བར་རྣམ་ཤིང་འགོག་པ་ཐོབ་པར་རྣམ་པའི་འཕགས་པ་
རྣམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེས་ཤིང་། བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པར་
བྱང་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། བསྟན་དང་མི་མཐུན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་དོན། །
བསྐྱེལ་བ་ལས། བསྟན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །ཀྱན་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་

ཡུང་པོ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་སྟུག་བསྟུལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟུག་བསྟུལ་ཉིད་
ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྟེད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཐར་པར་བགོད་པའི་འདུག་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་ལམ་བདེན་
གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། **རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྟུགས་གྲངས་དང་**
གོ་རིམ་ངེས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་ཐོབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ། །བདེན་པ་བཞིར་བྱས་པ་ལ་
འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་རེ་རེར་རྒྱ་འབྲས་སྟུགས་རེར་ཡོད་
པས་གཉིས་སྟུགས་སུ་ངེས་ཏེ། འཁོར་བ་ལའང་འབྲས་སུ་སྟུག་བསྟུལ་དང་རྒྱ་ཀྱན་
འབྱུང་གཉིས། མུང་འདས་ལའང་འབྲས་སུ་འགོག་པ་དང་རྒྱ་ལམ་བདེན་གཉིས་སུ་
ངེས་པ་ནས་བདེན་པ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིར་བསྟུ་
བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་མ་དག་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་
བཞི་པོ་གང་དུ་འང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ནི། ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་བདེན་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལས། བདེན་
པ་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཡུང་པོ་ནི་
ནད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་
ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འདྲ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྟུག་བསྟུལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་
འགོག་པ་ནི་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་
ལམ་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་སྤང་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྒྲ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནད་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་

ཐོབ་བྱ་སྒྲན་ནི་བསྒྲན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱལ་བསྒྲལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་
ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི། **རང་རང་ངོ་བོར་མི་བསྐྱུ་བདེན་པར་བཟོད། །**ཐུན་
མོང་དུ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བདེན་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བར་གནས་པས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བས་ན་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །བྱད་པར་དུ་སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱལ་བསྒྲལ་བའོ། །ཀུན་འབྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་
ཀུན་འབྱུང་བའོ། །ཡུང་པོ་ཞིབ་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའོ། །བཟོད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་
མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞི་ལས། ཤེས་བྱ་སྤྱལ་བསྒྲལ་བདེན་
པ། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། ཐོབ་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ། བསྐྱེན་བྱ་ལམ་
གྱིས་བདེན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བསྐྱེད། །

དང་པོ་ནི། **ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་སེམས་ཅན་སྒྲེ་བའི་གནས། །དེར་སྒྲེས་**
འགྲོ་བ་སྤྱལ་བདེན་རང་བཞིན་ཏེ། །མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱལ་བསྒྲལ་གྱི་
བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲེ་བ་དང་སྒྲེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བྱང་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞིས་བྱེ་བས་ས་བཞི།
གཞུགས་མེད་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་བཞིས་བྱེ་བས་ས་བཞི། འདོད་ཁམས་ས་མཚུངས་
གཅིག་སྟེ་ཁམས་གསུམ་པོར་སེམས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་
ཏེན་སེམས་ཅན་གང་དུ་སྒྲེ་བའི་གནས་དང་། གཡོ་བ་བརྟུད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དེར་སྒྲེས་

པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དང་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྤྲུ་ནི། **དང་པོ་བརྒྱད་དུག་གསུམ་མཐ་གཉིས་**
སྤྲུ་འདུ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྲུ་བ་དང་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་
 བ་སྤྲེ་ནང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞི་དང་། མི་སྤྲུག་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྲུག་
 པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་འདོད་པ་བཅས་ཀྱིས་མ་རྟོག་པ་སྤྲེ་བྱི་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་གསུམ་དང་། ཆོས་མཛོན་པ་ལས། མདོར་ན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་གཅིག་སྤྲུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྤྲུ་ན། ཆ་ནད་འཆིགས་མ་ཆོད་དང་ཁམས་
 དང་སྒོག་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་དང་། ལྷག་ལྟ་
 སྤྲེ་དུག་གོ། །དེ་འདྲར་བསྤྲུ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུ་ཆ་ན་འཆི་བཞི་དང་མི་སྤྲུག་པ་
 དང་ཕྱད་པ་ལྷ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་པ་བཅས་ཀྱིས་མི་རྟོག་
 པ་གཉིས་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་འགྱུར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་
 འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། གནས་ངན་ལེན་ཉིང་ལེན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་བདེ་སྤྲུག་ལས་
 མ་གྲོལ་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པས་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བསྤྲུ་ན། བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་
 བདུན་ནི་རྟོགས་པར་སྤྲུ་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་རིག་ཅིང་
 དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་
 ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུ་མི་རྟོགས། །
 འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། །
 བརྒྱད་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

གཤམ་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རིག་ཅིང་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་སྤྲུང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་
དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉོན་མོངས་ཟག་བཅས་ལས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན།** །ཆོས་
མདོན་པ་ལས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གང་ཞེན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །ཞེས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་
དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་དག་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཀུན་འབྱུང་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྱུང་རྒྱ། རོ་བོ། རབ་དབྱེའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྲ་རྒྱས་ཡུལ་དམིགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་རྒྱ།** །དེའང་མཛོད་
ལས། སྤྲ་རྒྱས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་དང་། ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཚང་བ་ཡིན། ཞེས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་གང་ཡིན་གྱང་རྒྱའི་རྒྱུན་རིགས་སྤྲ་མོ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་
ཏེ་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡུལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་སོགས་ཉེ་བར་གྱུར་
པ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡུལ་དེ་དག་ལའང་མི་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུག་པར་འཛིན་པ་སོགས་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི། **སེམས་བྱུང་རབ་ཏུ་མ་ཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན།** །སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ན་རྣམ་གཡང་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་གློད་པ་དང་

སྤྲུགས་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་འཛེམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་
རྩ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བྱེད་ལས་ནི་དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་
རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ནི། **རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲིང་གིས།** །ཞེས་རྩ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་དུག །དེའི་ལྟ་བ་ལ་ལྟར་དབྱེ་བས་བཅུ། **རྩ་ཉོན་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་**
མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་རོ། །སྟེར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོའི་རྩ་བར་གྱུར་
པ་ནི་མ་རིག་པའོ། །འོ་ན་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ལས་ཀུན་འབྱུང་སྟེད་པ་ལ་བཤད་པ་
ཅི་ཞེ་ན། སྟེད་པ་ནི་ཡང་སྟེད་དེ་མ་ཐག་རྩ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བར་ཉིད་
མཚན་སྟེར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་སྟེད་དུ་བཤད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། མི་ཤེས་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། །མ་བརྗོད་སྟེད་པ་ཉིད་བཤད་པ། རྒྱ་ནི་
འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
ན་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས། །སྟེད་པས་མཚན་སྟེར་བྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་ཀྱི་
ཀུན་འབྱུང་དུ་གྱུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ་གཉིས། །ངོ་བོ་དང་། དེའི་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། **སེམས་པའི་ལས་དང་དེས་བསྐྱེད་ལུས་དག་ལས།** །ཞེས་ལས་
ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དགོ་མི་དགོ་གང་
ཡང་རུང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་
འབའ་ཞིག་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། **སེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཞིན་པའི་**

དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་གི་བསམ་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ག་དང་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བས་མདོར་བསྟན། འབྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ། ཟུས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བསོད་ནམས་མིན་དང་བསོད་ནམས་མི་གཡོ་བ།** །ཞེས་ལས་ཀྱི་
ལམ་ཐམས་ཅད་བསྟན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྒྲིག་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ལས་དགེ་བ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་མིན་པ། བསོད་ནམས། མི་གཡོ་བའི་
ལས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཇི་སྟེད་པ་རིགས་སམ་གཙོ་བོར་བསྟན་ན་
ལུས་ཀྱི་གསུམ། ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བཅུར་འདུ་ཞིང་། དེ་ལས་དང་
པོ་སློག་གཙོད་པ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། གཞི་རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་
སེམས་ཅན། བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་ལུས་པ། སྒྱོར་བ་དུག་མཚོན་རིག་
སྒྲགས་སོགས་ཀྱིས་རང་གིས་གསོད་པའམ་གཞན་ལ་གསོད་འཇུག་པ། ཉོན་མོངས་
ནི་དུས་གསུམ་དང་སྒྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་པར་རྫོགས་བྱེད་ཞེ་སྟངས་། མཐར་ཐུག་
ནི་བསང་བྱ་དེ་རང་མ་གྱི་བའི་སྒོན་དུ་གྱི་བའོ། །དེ་ལྟར་ནི་སློག་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་
རྫོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅི་རིགས་མ་ཚང་བས་ནི་ཉེས་པ་བྱུང་ཡང་ལས་ལམ་མ་རྫོགས་
པ་སྟེ་འདི་ཉིད་འོག་མ་རྣམས་ལ་འདེམས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་ཤ་ལ་སྟེད་པ་ལྟ་
བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཁོན་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྟངས་གི་སྒོ་ནས་དང་། མཚོད་
སྒྲིན་ལྟ་བུ་གཏི་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་སློག་གཙོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །སློག་གཙོད་པའི་ནང་

ནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སྒོག་གཅོད་པ་སྒྲིག་ཆེད། །མ་
 བྱིན་ལེན་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་རྒྱུ། དཀོན་མཆོག་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཡོ་
 བྱད། མི་མ་ཡིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ། བསམ་པ་གཡོ་སྒྱུའི་སེམས་དང་མཐུ་དང་འཇབ་
 ལུས་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་། སྒྲོང་བ་རང་རམ་བཞིན་དུ་བསྐྱུལ་བ། ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་སྒྱི་དང་བྱད་པར་རྫོགས་བྱེད་འདོད་ཆགས་དང་སེར་སྒྲ། མཐར་
 ཐུག་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་གནས་ནས་སྒྲོས་སམ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་རུང་ཐོབ་སྒོ་ནས་སྒྲིས་པའོ། །
 འདི་ལ་དབྱེན་བསྐྱད་མེད་བཅོན་སྒོགས་ལྟ་བུ་མཐུའི་སྒོ་ནས། །ཁང་པ་འབྲུགས་པ་ལྟ་
 ལུ་འཇབ་བུའི་སྒོ་ནས། བྲེ་སྒྲང་ལོག་པ་ལྟ་བུ་གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
 རྟེན་གསུམ་མོ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནང་ནས་དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱུ་བརྒྱུ་བ་སྒྲིག་ཆེད། །
 ལོག་གཡེམ་ནི། གཞི་རང་གི་ཆུང་མ་དང་། གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་པ་སོགས་མིན་
 པའི་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་གྱི་ཉི་དུ། བདག་པོ་ཅན་གྱི་ཆུང་མ། བྲིམས་ཀྱིས་སྒྲུང་བའི་
 དགོ་སྒྲོང་མ་སོགས་བཞེད་བྱ་མ་ཡིན་པ། དཀོན་མཆོག་གི་ཉིན་རུང་སོགས་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པ། གསོ་སྦྱང་སྒྲུམ་མ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཅིང་ཉིན་མོ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་དང་། བསམ་པ་བསྒྲོད་བྱ་མིན་པ་ལ་བསྒྲོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་། སྒྲོང་བ་
 ལས་དེ་ཙྰམ་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་བྱད་པར་རྫོགས་བྱེད་འདོགས་ཆགས།
 མཐར་ཐུག་ནི་དབང་པོ་གཉིས་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ལ་
 སྤྲོད་པས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་དབྱེན་མ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལྟ་བུ་བདག་པོས་བསྐྱུང་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་
 ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་སྦྱོད་པ་སྒྲིག་ཆེད། །དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་
 མོ། །རྩུན་སྒྲུབ་ནི། གཞི་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ། བསམ་པ་གཞན་བསྐྱུ་སེམས་

གྱིས་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་། སྤྱོད་བ་ནི་ལས་དེ་
 ལུས་ངག་གི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དུ་ཐོན་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་
 རྫོགས་པ། མཐར་ཐུག་ནི་ཡ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །འདིའི་སྤྱོད་བ་ངག་གི་རྣམ་
 པ་རིག་བྱེད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བད་ལས་རླུན་དུ་འགྱུར་བ་གསོ་སྤྱོད་གི་ཆེ་
 གནས་བརྟན་གྱིས་ཡང་དག་ངེས་པ་ན་ལྟར་བ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མ་སྤྲུམ་པ་
 ལས་རླུན་སྤྱོད་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་མིའི་ཆོས་བླ་མ་ལྟ་བུ་ཡམ་པའི་
 རླུན། བདག་གཞན་ལ་ཡན་གཞོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རླུན་ཆེན་པོ། ཡན་གཞོད་མེད་པ་ལྟ་
 བུ་རླུན་ཕྱ་མོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རླུན་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱོད་བཏང་
 པ་དང་། བླ་མའི་དབུ་གཡོགས་པ་སྟེ་གཆེའོ། །ཕྱ་མ་ནི། གཞི་ཡ་རོལ་པོ་མཐུན་པ།
 བསམ་པ་དབྱེ་བར་འདོད་པ། སྤྱོད་བ་ལས་རྩོམ་པ། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ཁྱད་
 པར་རྫོགས་བྱེད་ཞེ་སྟངས་། མཐར་ཐུག་ཡ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །མི་མཐུན་པ་བསྐྱུ་
 པར་རྩོམ་པ་སྤྱོད་མི་བསྐྱུ་པའི་བསམ་སྤྱོད་བྱེད་པའང་འདིར་གཏོགས་སོ། །འདི་ལ་
 དབྱེ་ན་མཛའ་བ་ངོས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བཅན་ཟ། གཞོགས་སྤོང་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་
 ལྟ་བུའི་གཞོགས་ཟ། རྟོག་ཏུ་དབྱེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རྟོག་ཕྱ་མོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཕྱ་མའི་
 བཅན་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བྱེད་པ་སྟེ་གཆེའོ། །ཆིག་རྩུབ་ནི། གཞི་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ། བསམ་པ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་། སྤྱོད་བ་
 ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་ཐོན་པ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་རྫོགས་བྱེད་ཞེ་སྟངས་།
 མཐར་ཐུག་ཡ་རོལ་པོས་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་གཞན་ལ་ངོས་སུ་ངན་
 མཛང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དོར་རྩུབ་པ། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་ཆིག་ངན་སྤྱོད་པ་ལྟ་
 བུ་གཞོགས་ཏེ་རྩུབ་པ། གཞན་གྱི་མཛའ་བོ་སོགས་ལ་ངན་མཛང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་
 བས་རྩུབ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཆིག་རྩུབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཕ་མའམ་འཕགས་པ་ལ་ཆིག་

རྒྱལ་སྤྱོད་བཞི་གཞི་ཆེའོ། །ངག་ལུའ་མི། གཞི་སྤྱོད་དང་འདྲ། བསམ་པ་བག་མེད་
 པས་ཅལ་ཅེས་མང་པོ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱུན་སྤྱོད་། སྤྱོད་བཞི་ཁ་གསལ་གས་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ངག་གི་རིག་བྱེད་དུ་ཐོན་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་རྫོགས་བྱེད་གཏི་
 ལུག་ །མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་ཐོས་པའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུས་
 བརྗེད་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ངག་ཀྱལ། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལྟ་བུ་འདི་གཏེན་པའི་ངག་ཀྱལ།
 སྤྱོད་མིན་ལ་ཆོས་འཆད་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་ངག་ཀྱལ་ཏེ་གསུམ་མོ། །ངག་ཀྱལ་གྱི་
 བར་ནས་ཆོས་འདོད་པ་གཡེང་བ་སྤྱོད་ཆེའོ། །དེ་དག་ནི་ངག་གི་ལས་རྣམ་པ་བཞིའོ།།
 བརྒྱུ་སྤྱོད་མེས་ནི། བཞི་པ་རོལ་པོའི་བྱི་ནང་གི་རྩེ་ས། བསམ་པ་གཞན་གྱི་ཐུན་
 ཆོགས་དང་ཡོ་བྱེད་ལ་རེ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་ཀྱུན་སྤྱོད་། སྤྱོད་བདེར་ཡང་ཡང་སེམས་
 པ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་རྫོགས་བྱེད་འདོད་ཆགས། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་དེ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བྱེད་ཅིང་བྲེལ་དང་ངོ་ཚད་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་མེད་པའོ། །འདི་
 ལ་དབྱེ་ན་རང་གི་ཆོ་རིགས་ལ་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་བདག་གི་ལ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ། པ་རོལ་
 པའི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ལ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ། ས་འོག་གི་
 གཏེར་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བརྒྱུ་
 སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་པ་ལ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆེའོ། །གཞོད་སེམས་
 བེ། གཞི་སྤྱོད་ལྟར། །བསམ་པ་གསོད་བརྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱེད་འདོད་པའི་
 ཀྱུན་སྤྱོད་། སྤྱོད་བདེར་སེམས་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་
 རྫོགས་བྱེད་ཞེས་དང་། །མཐར་ཐུག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་འདོད་
 མེད་པའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་གཡུལ་ངོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ད་སེམས་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་གི་
 ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་། འགྲན་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་། གཞོད་བྱེད་སྤྱོད་འདུད་ཀྱང་མནར་སེམས་པ་ལྟ་

བྱ་ཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སེམས་ཏེ་གསུམ་མོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚམས་མེད་པ་བཤམ་པ་སྤྲིག་ཆེའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། །གཞི་དགེ་མི་དགེའི་ཆོས་
རྣམས། །བསམ་པ་ནི་དགེ་སྤྲིག་མེད་པར་དང་རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་། སྒྱུར་བ་དེར་ཡང་ཡང་སེམས་པའི་གནས་སྐབས། ཉོན་མོངས་གསུམ་
ལས་རྫོགས་བྱེད་གཏི་མུག །མཐར་ཐུག་ལས་དེ་གྲུབ་ཅིང་གཉིན་པོ་མེད་པའོ། །
འདི་ལ་དབྱེ་ན། །དགེ་སྤྲིག་བདེ་སྤྲུག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་ལྟ།
ལམ་བདེན་ཉམས་སུ་བྲངས་ཀྱང་འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་
ལ་ལོག་ལྟ། །དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ལྟ་བུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་ལྟ་སྤྲི་གསུམ་
མོ། །ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་སྤྲིག་ཆེའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལའང་
གསུམ་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་
པ་སྤྲི། །རྒྱ་དེས་འབྲས་བུའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མཆོན་མི་རུས་པར་སྤྲིན་པ་ལས་དེ་སྐྱད་ཅེས་
བྱའོ། །དེའང་ཀུན་སྒྲོང་དག་པོས་འཕངས་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་ཆེན་པོར་
སྐྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཔུལ་བ། །འབྲིང་དུ་སྐྱད་པས་ཡི་དྲགས། །རྒྱུད་ཅུང་སྐྱད་པས་
དུད་འགོར་འཕེན་པར་བྱེད་ལ། །རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་
ཉོན་ལའང་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལས། །རྒྱ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་ཕྱོང་བ་རྒྱ་
མཐུན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྲོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལས་དེ་དང་དེ་སྤྲོས་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་
པར་སྤྲོ་ཞིང་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །གསོད་པ་ཡིས་ནི་
ཆེ་ཐུང་འགྱུར། །རྣམ་པར་འཛོལ་ས་གཞོན་པ་མང་། །བརྒྱ་བ་ཡིན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་
ཕོངས། །བྱི་བོ་བྱེད་པས་དག་ལྷན་བཅས། །རྫུན་དུ་སྤྲོ་བས་སྐྱུར་བ་སྤྲི། །སྤྲོ་མ་
ཡིས་ནི་བཤེས་དང་བྱེ། །རྩུབ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྲོན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བ་ཡིས་ཆོག་

མི་བཅུན། །བརྒྱུ་མེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས། །གཞོད་མེམས་འཛིགས་པ་སྦྱོན་
 པར་བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བདག་
 པོའི་འབྲས་བུ་ནི། བྱིའི་ཡུལ་ལ་སྦྱོན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱི་རོལ་
 གཟི་ཆུང་གཞོད་པ་མང། །རྩལ་འབྲིགས་དྲི་ང་མཐོ་དམན་ཅན། །ཚུ་སྒྲོ་ཅན་དང་
 ལོག་པ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐུག་ཆུང་ངམ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་
 བུ་དེ་རྣམས་སྦྱོན་པའི་སྤྲི་བྱི་ཡང་། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལས་ནི་འཁོར་བར་ལྷི་གང་
 དང་། །ཉི་བགང་དང་གོམས་པ་དང་། །སྒྲོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། །སྤྲུམ་སྤྲུམ་
 མ་རྣམས་སྦྱོན་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མི་དག་བ་བཅུ་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་
 པ་ལས་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། །བསམ་སྦྱོར་མཆོངས་ན་དམག་
 གི་འདུ་བའི་ནང་དུ་མི་གཅིག་གིས་སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་བྱས་ན་དེར་འདུས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་
 བྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ལས་ཏེ། །མ་བྱིན་
 པ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཐག་ཚུལ་སེམས་ལ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འང་མཆོངས་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་མ་གཏོགས་དེ་རྣམས་གཞན་བཞིད་དུ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་ལས་ལམ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་གྱིས་བཞིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལས་ཀྱང་ཆ་མཐུན་གྱི་
 ལས་ཀྱིས་གོས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རི་ལྟར་དག་བ་གཞན་གྱིས་སྦྱོང་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བསྒྲོམས་པས་དག་ཅུ་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལས་དེ་དག་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་སྤང་། །འདོད་ཆགས། །གཏི་མུག་གིས་སྦྱོང་པ་དང་། །གྲངས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབག་མེད། །མང་པོ། །ཉུང་དུ་སྦྱོང་པ་དང་། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་ །
 འབྲིང་། །ཐ་མ་ལ་བརྟེན་བས་རིམ་བཞིན་དཔུལ་བ། །ཡི་དྲགས། །དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། །མདོར་ན་རིན་ཆེར་སྤང་བར། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་རན་
 འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གང་དུ་ཡོད་ན་དཔུལ་བ་དང་སྒྲ་
 མི་སྟན་མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་བཙུག་ཅི་རིགས་སུ་ཚང་བར་ཡོད་
 ཅིང་། །ཁམས་གོང་མ་རྣམས་ན་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ལ། མིའི་གྲིང་གཞན་
 རྣམས་ལ་འང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་བྱོན་དུས་སུ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
 མི་དགེ་བཙུག་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོར་
 བསྟུན། དེ་ཉིད་ལས། མི་གསོད་པ་དང་རྒྱ་སྤོང་དང་། །གཞན་གྱི་ཁྱུང་མ་སྤོང་བ་
 དང་། །ལོག་དང་ཕྲ་མ་རྒྱུབ་ཉིད་དང་། །མ་འབྲེལ་སྒྲ་བ་ཡང་དག་སྟོམ། །ཆགས་
 དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་བ། །ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོངས་སྤོང་བ། །འདི་དག་ལས་ལམ་
 དཀར་བཙུན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིག་གཙོད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ནས་ལོག་ལྟ་སྤོང་བའི་
 སེམས་པའི་བར་རོ། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་གཞི་བསམ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་བཞིན་འདི་
 རྣམས་ལ་འང་སྒྱུར་དུ་ཡོད་དོ། །ལས་དེ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒྲིག་གཙོད་
 སྤངས་པ་ཙམ་ལས་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་། སྒྲིག་སྒྱུབ་པ་དང་། ཆོ་སྤྲེལ་བའི་
 ཐབས་སྒྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་
 ལ་འང་སྒྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུའང་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་
 རྣམ་མི་དགེ་བ་བཙུའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་
 འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འང་ཡུལ་མཆོག་དམན་དང་
 གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་པར་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན། མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
 ཐུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
 དང་། །སྒྲིབ་ཀྱང་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་
 བློ་རང་ས་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པ་

དང་ས་འོག་མའི་སྒྲིན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའང་། དེ་
ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་གྱིས། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་སྤྱོད་
བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་
དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་དེ། གོང་དུ་མངོན་མཐོའི་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བརྟེན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་གཞན་པ་ནི། **འཕེན་རྫོགས་ལྷུང་བུལ་བྱས་བསགས་**
སྟོབས་ཆེ་ཆུང་། ལྷང་ཚུལ་མཐུན་མིན་སྒྲོ་ནས་ཁམས་གསུམ་སྒྱུར། །བཀའ་དང་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་
དབྱེ་སྒྲོའི་རྣམས་གྲངས་གཞན་ཡང་མང་བ་ལས་གཙོ་བོར། **འཕེན་རྫོགས་ལྷུང་བཞི་ལས་**
དབྱེ་བ། རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་བུལ་གྱིས་དབྱེ་བ། བྱས་བསགས་ཡིན་མིན་གྱིས་དབྱེ་བ།
ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་དབྱེ་བ། ཇི་ལྟར་སྣང་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ། རིགས་མཐུན་
མི་མཐུན་གྱིས་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རོ། །དེའང་གོ་བདེ་བར་
བརྟེན་ན།

དང་པོ་ནི། **འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་**གྲང་རྫོགས་བྱེད་སྤྱིག་པས་རྫོགས་པ་
མི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ། **འཕེན་བྱེད་སྤྱིག་པས་འཕངས་**གྲང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་
པ་རྒྱ་འབྱོར་ལྟ་བུ། **འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བས་བྱས་པ་དབུལ་བ་ལྟ་**
བུ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དགེ་བས་བྱས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྲུར་ཞེས་པ་ཞིང་མཆོག་དང་བསམ་སྒྱུར་དྲག་**
པོས་འཕངས་པའི་ལས་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟན་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ལ་སེན་མོས་དུག་ཚྱོམ་པར་གཟས་པ་ལས་དེ་ཉིད་དུ་དབུལ་བའི་མེ་གྲུབ་

པ་ལྟ་བུ། །སྒྲིམ་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཞེས་པ་སྒྲིམ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 རྣམ་སྒྲིམ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མཚམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་
 ལྟ་བུ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ཞེས་པ་སྒྲིམ་བ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་ནས་བརྒྱ་
 སྟོང་གི་བར་དུ་རྣམ་སྒྲིམ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་
 བོ། དེའང་ལས་དཀར་པོ་ལ་མཚོན་ན་བྱས་ལ་བསགས་པ་ཞེས་པ་དད་པས་དགོན་
 མཚོག་མཚོད་པ་ལྟ་བུ། མ་བྱས་ལ་བསགས་པ་ཞེས་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་
 རང་བ་ལྟ་བུ། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ་ཞེས་པ་སེམས་གཡེང་བའི་བསྐྱུས་བརྗོད་ལྟ་བུ།
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་གོ་སྒྲ་སྟེ་ལས་ནག་པོ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲིར་སྒྲར་བྱས་འབྲས་བུ་འཕངས་ཀྱང་གཉེན་པོས་བསྐྱུར་བར་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའོ། །

ལྔ་པ་ནི། ལས་མཐུན་སྒྲར་བ་བསགས་པ་ལས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲར་བ་
 ཞིང་དའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོགས་ཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་སྒྲར་འགྱུར་བྱན་མོང་བའི་
 ལས་དང་། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་སྒྲར་གིས་བསྐྱུབས་པའི་གནས་ལུགས་
 འོངས་སྟོད་སོ་སོར་ཐ་དད་པར་བདེ་སྤྱད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་མྱོང་འགྱུར་བྱན་མོང་
 མིན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཞེས་པ་དད་པས་བྲམ་མ་མཚོད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་པ་
 དང་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་དཀར་བས་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་
 པ། གཅིག་ཏུ་གནག་པ་ཞེས་པ་གསོད་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་
 སྒྱུར་གཉིས་ཀ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་གནག་པས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ།
 འདྲེས་མ་ཞེས་པ་མང་པོ་སྒྲོབ་ཕྱིར་གསོད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་པ་དཀར་ལ་སྒྱུར་བ་གནག་
 པ་དང་། གསོད་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བསམ་པ་གནག་ལ་སྒྱུར་བ་དཀར་བ་

ནུམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོང་ན་མདོར་
བསྟན། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལམ་གྱི་བྲལ་ཐོབ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། མེད་དགག་རྫས་གྲུབ་
མ་གྲུབ་བྱེ་མདོས་འདོད། །**ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་འགོག་
པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅས་བྱ་སྟེ། དེའང་དགག་བྱ་དང་གངས་མཉམ་པའི་བཀག་པ་
ཙམ་གྱི་མེད་དགག་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བྱ་ནམ་མཁའ་
ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་
བྱེ་སྦྱོང་དང་མདོ་སྟེ་པས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཟབ་སོགས་བཅུ་གཉིས་སོ། །**རང་
བཞིན་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། མཚན་ཉིད་དང་།
ཟབ་པ་དང་། བརྟ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་
དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གྲང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་འདིར་ངོ་ཉི་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་འགོག་
པ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཞིང་འགོག་པ་སྟེ། དེའང་གཞི་གང་དུ་འགོག་
པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་འགོག་པ་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་རྣམ་ཡིན་ལ།
མདོར་ན་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་པས་སྦོ་བུར་གྱི་དྲི་
མ་འགག་པ་ནི་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདུ་བྱེད་ཟག་

བཅས་དེ་དག་གི་འཛིག་པ་མ་ཡིན་དགག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལས་འགོག་པ་དེ་གཞན་
 ཞེས་གྲང་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
 བས་སོ། །གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་མཚན་ཉིད་མི་མཚུངས་ཤིང་
 མཚུངས་ན་འགོག་པ་འང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲིན་དེ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་སྟེ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་
 པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་
 སུ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤང་ཅིང་མགོ་མནན་པས་འགོག་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་ལ་འང་འགོག་པར་འདོགས་པ་འགོག་པ་དེའི་རྣམ་གྲངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། མ་ལུས་པར་འགགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་
 གྱིས་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའོ། །དོན་དམ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་བ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཀུན་དུ་བཅོམ་སྟེ་
 སྤང་མི་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་བ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་འགག་
 པའམ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་
 དུག་འགགས་པའམ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་བ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུས་
 བསྐྱུས་པ་འཕགས་པ་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །རྒྱན་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་

གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་
མེད་པའོ། །རྒྱན་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟོམས་འདུག་
གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཆི་འཕོ་དང་སྒྲིབ་རིག་པ་དང་སྟོན་
དང་ཕྱི་མཐའ་དང་ཟག་ཟད་ཤེས་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དུག་སོགས་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟག་
མ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཆོ་མ་འཕོས་པས་
སྤར་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡུང་པོ་འདོད་གཟུགས་ན་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་ན་བཞིའི་ལྟག་མ་དང་
བཅས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟག་མ་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཆོ་འཕོས་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཡུང་པོའི་ལྟག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་
པའི་ཕྱང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། དེས་པར་སྤངས་
པ་དང་། བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
འགོག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་། རྩབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
དང་ལྟན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་བ་བསྟེན་བྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། **གང་ལ་ཞུགས་ནས་གོ་འཕང་བགྲོད་**
བྱེད་ལམ། །ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྦྱོབ་ལྟ་ཡིས་བསྐྱུས། །གང་ལ་བརྟེན་པའམ་
ཞུགས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ནས་དབྱེ་བསྐྱུ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཚོགས་

ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་ལྟ་ཡིས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་པ་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་འོག་ཏུ་ལམ་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྦྱི་མཚན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། སྦྱག་ཀུན་འགོག་ལམ་མོ། །
དང་པོ་ནི། **མི་རྟག་སྦྱག་བསྐྱུས་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ།** །སྦྱག་བདེན་སྦྱིའི་
མཚན་ཉིད་བསྐྱུ་ན། མི་རྟག་ །སྦྱག་བསྐྱུ་ལ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་བཞི་སྟེ།
དེའང་གང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། གང་མི་རྟག་པ་
དེ་སྦྱག་བསྐྱུ་ལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། གང་སྦྱག་བསྐྱུ་ལ་བ་དེ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དང་། གང་སྟོང་པ་དེ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམ་པ་འདི་བཞིས་དབྱུད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིའི་ངེས་ཚིག་གམ་སྒྲུའི་དོན་ནི། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རྒྱུན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །གཞོན་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱག་བསྐྱུ་ལ་བའོ། །བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
སྟོང་པའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །
རྣམ་པ་དེ་བཞི་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ན། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་གིར་དང་བདག་ཏུ་
ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྒྱ་དང་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྦྱེ་རྒྱུན་དང་ནི།** །ཀུན་འབྱུང་གི་སྦྱི་
མཚན་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྦྱེ། རྒྱུན་བཞི་སྟེ། དེའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤིད་པ་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ས་བོན་འཛོག་པའི་བྱེད་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་དང་། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
བསལས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དུག་པོ་དེ་དང་དེར་
ནང་ལན་ཚུན་ཆ་བྱད་དང་རིགས་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་

བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་དང་། སོ་སོ་རང་རང་གི་རྒྱ་ཐང་དང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་
 འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཐང་དང་དུ་འབྱུང་བ་དང་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་
 སྤྱི་བའི་རྩ་མོར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་
 དང་། རྒྱར་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་ཟིན་པའི་ལུས་གཞན་
 དང་གཞན་དུ་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིགས་པར་
 བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ངེས་ཚིག་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་གྱི་ཚུལ་གྱི་
 ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་ལོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 རབ་དུ་སྐྱེ་བའོ། །མཛོན་པར་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ན་རྒྱུན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པའི་
 གོང་བྱ་དང་ཐལ་ཞར་དང་འཁོར་ལོ་དང་ཐེ་གྲུ་དང་ཚུ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་བུམ་པ་
 མཛོན་པར་རྒྱབ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྲུང་རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་གཅིག་
 ལུ་དང་། རྒྱ་འབྱུར་བ་དང་། སྒོ་རྒྱར་བཏང་བར་བྱ་བ་སྤྱད་པའི་ལོག་ལྷའི་གཉེན་པོར་
 འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འགོག་པ་ནི་བ་གྲུ་ལོ་མ་ངེས་པར་འབྱུང་།** །འགོག་པའི་སྤྱི་
 མཚན་འགོག་པ། ཞི་བ། གྲུ་ལོ་མ། ངེས་འབྱུང་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་འགོག་པ་ནི་སྤྱི་ག་
 བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཞི་
 བ་ནི་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། གྲུ་ལོ་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་གཙང་བ་དང་སྤྱི་ག་བསྐྱལ་
 དང་བྲལ་བས་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ངེས་འབྱུང་ནི་སྤྱིར་
 མི་ལྷོག་པར་སོང་བས་ཏྲག་པ་དོན་དམ་པར་དགེ་བས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གཞི་ཡིན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་སུ་རིགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་ངེས་ཚིག་ནི། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པས་འབྲེལ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའོ། །འདུས་

བྱས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །དགེ་བའི་ཕྱིར་གྱུ་ཞེས་
བའོ། །ཡིད་བརྟན་པའི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
བཞི་བསྐྱོམས་པས། ཐར་པ་མེད་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་གྱུ་ཞེས་པའོ། །ཐར་པ་ནི་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་པའི་ལོག་
པར་ལྟ་བུ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། **ལམ་རིག་སྐྱབ་དང་ངེས་འབྱེན་སྤྱི་མཚན་ནོ།** །ལམ་གྱི་སྤྱི་མཚན།
ལམ། རིགས་པ། སྐྱབ་པ། ངེས་པར་འབྱེན་པ་བཞི། དེ་ལ་ལམ་ནི། ལྷན་འཛོལ་
བ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབས་པས་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་འཛོལ་
ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། རིགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། སྐྱབ་པ་ནི་འདུས་བྱས་རྟག་
པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བསྐྱོག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ལ་འཛོག་ཅིང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ངེས་པར་
འབྱེན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྟག་པ་གཏན་དུ་བའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སུ་
འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིའི་ངེས་ཚིག་ནི། མཛོད་
འགེལ་ལས། བགོད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་མོ། །རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རིགས་
པའོ། །ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱབ་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདེལ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞི་བསྐྱོམས་
པས། ལམ་མེད་དོ། །ལམ་འདི་ངན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལམ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
འདི་འད་ལྷོག་གོ་སྐྱེས་དུ་ལོག་པར་དབྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་འབྱུང་
བས་ན་ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བདུས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་ཀུན་

བརྟམ་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ལྟོན་གིང་ལས་
ཞིབ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བྱའི་སྡོམ་པ་ནི། **བསྐྱེད་བྱའི་སྡོམ་པ་དེས་འབྱུང་སོ་ཐར་
ཁྲིམས།** ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་
ནི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་གཞོད་གཞིར་བཅས་སྒྲོང་
པའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་
ཞིབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་རྒྱལ་ལ་མདོན་པར་
གོང་འོག་གཉིས་བཞེད་པ་མི་འདྲའོ། །

བཞི་པ་རྟོག་བྱའི་ལྟ་བུ་ནི། **ལྟ་བ་གང་ཟག་བདག་མེད་གཙོ་བོར་རྟོགས།** །
ཉན་ཐོས་པས་ལྟ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའང་
སྤྲུལ་སྤྲུགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཤུག་གཙང་བ་བྱེད་
པ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པ་དེ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་སློང་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་པའི་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཁ་ལ་སྦྱུལ་
དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སྤང་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་
དུ་མ་དང་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མིན་ལ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །སྤང་
པོ་ལས་གཞན་དུ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིང་ཟག་པ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
མཛོད་ལས། བདག་མེད་སྤང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་སློང་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་གཙོ་བོའི་
སྒྲུལ། །རྒྱན་སྦྱག་དང་ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་བསྒྲོམས་པས་མདོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་དགོས་

ཤིང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ནི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་འདྲིས་པའི་ཤེས་བཞིན་དེས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོག་པར་བཞེད་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཉན་རང་རྣམས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །

ལྷ་པ་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི། **མྱང་འདས་མི་སྐྱའི་ཆོས་ཅན་འདུས་མ་བྱས། །**
མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་བྱེ་མདོས་འདོད། །ལྷག་བཅས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་
བརྒྱད་ཅུ་དཔུ། །འབྲས་བུ་བཞི་དང་ལྷག་མེད་རྒྱན་ཆད་དོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གའི་
 ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། འདིར་འགོག་པའི་མྱང་འདས་ཏེ།
 དེའི་ངོ་བོ་ནི། དེག་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་མ་ཆང་བ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་གི་
 ངོ་བོ་སྤར་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་པའི་འདོད་
 པ་ཕྱོགས་སྤར་མཛད་པ་ལྷ་ར་འདོད་ལ། དེའི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས་
 འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ། །ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྐྱ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྐྱེན་ནས་བཞིར་འདོད་པར་བཤད་ཅིང་། །དེ་བཞི་ལས། བྱེ་
 བྲག་སྐྱ་བས་ལྷག་བཅས་བརྟགས་འགོག་དང་ལྷག་མེད་བརྟགས་མིན་འགོག་ཏུ་འདོད་
 པ་དང་། །མདོ་སྡེ་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བརྟགས་འགོག་དང་ལུང་བོ་མེད་པ་
 བརྟགས་མིན་འགོག་ཏུ་འདོད་པར་བྱབ་པ་དགོངས་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་
 འདུས་མ་བྱས་སུ་མཐུན་པ་ལས་བྱང་པར་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་མ་ཡིན་དགག་དང་། མདོ་
 སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་ཀྱང་བྱེ་

སྤྱི་ནི་རྒྱུ་ལྟོང་པར་སྤྱོད་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །མདོ་སྤྱི་པ་ནི་རྒྱུ་ལྟོང་པར་སྤྱོད་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པའོ། །འདི་ལ་རྣམས་བཅས་དང་རྣམས་མེད་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་རྣམས་བཅས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་སྤང་པོའི་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྟེ། དེའང་འདུས་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་དང་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་འཇམ། དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡིན་པ་དང་། རྣམས་མེད་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ཞིང་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཆད་པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ལམ་སྤང་པོའི་རྣམས་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟ་བུའོ། །དག་བཅོམ་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་རིགས་པ་སྤྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཉན་ཐོས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་འདོད་དོ། །

དུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། བྱུ་བ་མཐའི་སྒོ་ནས། སྤྱི་པའི་སྒོ་ནས། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས། དེའི་འདོད་པ་བརྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱུ་བ་མཐའི་བྱེ་བྱག་སྤྱོད་དང་མདོ་སྤྱི་པ།** །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་མོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། །རགས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྱག་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མདོ་སྤྱི་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ལ། དེའང་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་གིས། དུས་གསུམ་དག་རྒྱས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་ཏུ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པས་སམ། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པས་དེ་དག་ལ་དེ་སྒྲིབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱི་པ་རྣམས་ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །མདོ་སྤྱི་པ་ནི། སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། འདི་ནི་སྒོ་དུག་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྱི་རྣམས་སྤྱི་ཐེག་པར་ལེན་ཅིང་མདོ་སྤྱི་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྟོང་བས་མདོ་སྤྱི་པ་སྟེ།

མིང་གཞན་དཔེས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་དཔེས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། །འདོད་པ་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་ཐེག་ཆེན་གསུངས་རབ་ཁས་མི་ལེན། །རྟག་གཅིག་བདག་སྤངས་བྱེད་པོ་ལས་སུ་སྤྲ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་སེམས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་བྱིར་དང་། རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་མཆོག་གི་བདག་ཐོབ་ནས། །ཞེས་བདག་མཆོག་འདོད་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་རང་ལྟག་མེད་དུ་ཞུགས་ཆར་བ་བསྐངས་ནས་སྤྲུལ་ཡང་འཆར་རྒྱ་དགོས་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་དང་འགལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་པ་བཙུང་བརྒྱད་ལས་མེད་པ་ལ་དེར་མ་འདུས་པའི་བྱིར་དང་། ཐུན་མོང་གི་འདུལ་བ་ལ་མི་སྤྲང་། མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་བྱིར། །ཞེས་ཟེར་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་ཤེས་སྤྲིབ་མི་འདོད་པས་བདག་མེད་གཉིས་དང་སྤྲིབ་གཉིས། །ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་པས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་མི་འདོད་པས་དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་བཅུ། སངས་རྒྱས་ས་ལ་ལས་དང་སྟག་བསྐལ་ལྟག་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ནས་སྟོན་ཀུན་ཟད་དུ་མི་འདོད་པས་གནས་སྟུང་། །འོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པས་སྤྱོད་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་སོགས་མི་འདོད་ཅིང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །སྡེ་གཉིས་ཀའི་གཞིའི་སྐབས་སུ། བྱི་རོལ་པས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་སུ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་ནི་ཐག་པའི་སྤུལ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོང་བྱེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ལྷ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་སྟོད་བཅུད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་

མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་ལས་སྒྲིམ། ཞེས་གང་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་
 སུ་འདོད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཙུ་བ་བརྒྱད། སྒྲིམ་ཆེད་བཙུག་ཉིས། སྒྲི་
 གནས་བཞི། འགྲོ་བ་ལྷ། ཁམས་དང་རེག་པ་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་གཤེས་པའི་
 ཟས་ཏེ་ཟས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སོགས་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །**གང་ལ་**
དམིགས་ན་ཟག་པ་རྒྱས་མིན་གྱིར། །འདུས་བྱས་ཟག་བཙས་ལམ་བདེན་འདུས་མ་
བྱས། །ཟག་མེད་ཆོས་ཡིན་གཞིག་དང་སེལ་བྱེད་ཀྱི། །དེར་འཛིན་འདོར་རུང་དངོས་
དང་རྒྱན་དག་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དོན་བྱེད་མིན། །མི་འདོར་རུལ་ཕྱན་
ཆ་མེད་སྐད་ཅིག་སེམས། །དོན་དམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དོན་བྱེད་ཡིན། །གཞིའི་ཤེས་བྱའི་
 གཙུ་བོ་ཟག་བཙས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་ཡང་མཐུན་ཏེ། ཆགས་
 བཙས་ཡི་སྒྲོ་གང་གིས་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་ཤིང་གནས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ན་དེ་དག་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་པའི་གྱིར། །
 རིམ་བཞིན་ལམ་བདེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་ཟག་བཙས་ཀྱི་མཚན་
 གཞི་དང་། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙུམ་དང་སྒྲོ་
 ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། ལུས་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་
 དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། ཆོས་གང་ལ་གཞིག་བྱེད་ཀྱིས་གཞིག་པ་དང་
 སེལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་ཆ་གཞན་བསལ་བས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་བ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་སྟེ། དེའང་སྟོན་བཙུང་སོགས་དངོས་པོ་རགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོགས་ཆ་དང་
 བཙས་ཤིང་སྒྲོས་ཆ་གཞན་བསལ་དུ་རུང་བས་རྫུན་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་ཞག་སོགས་དུས་
 གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རྒྱན་ནི་ཆ་དབྱེ་བར་རུང་བས་མི་བདེན་པ་སྟེ། ཀྱན་

རྫོག་ཡོད་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆ་བསལ་བས་དེར་
 འཛིན་གྱི་སློ་མི་འདོར་བ་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཚུམ་བྱེད་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་
 བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལ་སྟེ་དོན་
 དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ལོ། །བུམ་པ་སོགས་ཀྱན་རྫོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། །
 བུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ཏེ། །དོན་དམ་པར་ཡུལ་རང་ངོས་
 བས་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་དེ་ནི་རང་འཛིན་འབྲུལ་མེད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆོས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་ན། བུམ་པ་སོགས་དེ་དག་བདེ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་
 པའི་སྟོ་གོས་ཀྱན་རྫོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །**འདུས་བྱས་སྒྱེ་ཚུལ་ལམ་འབྲས་**
ལམ་ཆེར་མཐུན། །སྦྱིར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 ཅུམ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་འབྱུང་འབྱུང་འབྱུང་བ་ལས་དང་། ཤེས་རིག་
 གི་རྫས་མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པ་དང་། ལྡན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་སྐབས་
 ཅན་གྱི་གཟུགས་སེམས་ལས་སྒྱེ་བ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྱེ་ཚུལ་རྣམས་དང་། ལམ་དང་
 འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། །ཡུལ་སྤང་དོར་བདེན་པ་བཞིའི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། །ཡུལ་ཅན་ལ་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྡ་
 དང་། སྒྱེས་བུ་བྱུང་བཞི་དང་། གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་སྤངས་རྟོག་ལམ་
 ཆེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདང་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ། །བར་དུ་ཆོགས་
 བསགས་ཚུལ། མཐར་འཛང་རྒྱུ་ཚུལ། དེ་འང་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
 དུས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཀྱང་སོ་སྟེ་ཆོགས་ལམ་པ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་
 ཡིན་པ་དང་། །འག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་མི་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་
 བྱུང་དུ་སྤོང་ལ་བདུད་དཔུང་བྱེ་བ་སྤྲག་སོ་བདུན་བདུལ་ནས། །ཐོ་རེངས་སྦྱོར་ལམ་

སྟན་གཅིག་པ་ནས་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་བར་གྱི་སྤངས་ཏྟགས་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞི་
 མི་ཏྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏྟགས་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་བོ་བ་ཅིང་། །དེའི་སྟོན་དུ་རིང་འཕུར་
 སྟེས་དང་ལྷག་སྟོད་ལས་འཛིག་ཏེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་སྤངས་ཏེ་ཅིང་ཡང་
 མེད་མིན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་སངས་རྒྱས་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྤངས་ཏྟག་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དང་སྤངས་
 ཏྟགས་ལས་ཉམས་ཚུལ་ཕྱན་ཆོགས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་
 བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཆོད་མེད་གཞི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པའི་ཆེ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་ཟག་བཅས་
 ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་
 ཏེ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཡུང་འདས་གསུམ་ག་ཤིང་ཟད་ཀྱི་མི་བཞིན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པ་རྣམས་
 གྲུང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ལ་གཉིས། །ཁྱེ་སྤྱོད་མདོ་སྟེ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མི་མཐུན་གྱེ་སྤྱོད་སྟེ་བདུན་བཀའ་རུ་འདོད། རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་སིལ་**
བྱ་བར་དང་བཅས། །རིགས་མཐུན་བྱ་བ་གཅིག་གྱེད་ནི་འུགས་ཅིང་བཞིན། །དབང་
པོས་དོན་མཐོང་ཤེས་པས་དེ་ལ་འཛིན། །གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་པའི་ཆེར་དུས་
མཉམ་སྟེ། །ཁྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་མཛོད་ལས་མང་
དུ་བྱུང་བ་ཆེ་ལོང་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་ན། །ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་མདོན་པ་སྟེ་བདུན་མདོ་
ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སོ་སོས་བསྟུས་
པས་བཀའ་ཡིན་ཅེས་དང་། །ཡུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནི་མིང་གི་ཕྱིང་བ་ལྟན་མིན་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་བསྟུས་པ་འདོད། །གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་
འབྱུང་རམ་ཡང་ན་རྟུལ་སྤྱོད་པར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། །སྤྱོད་ཀྱིས་རགས་པ་རྩོམ་པ་

ན་དབུས་རྩལ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡང་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་སེལ་བྱ་བར་
 རྟོར་དང་བཅས་པ་རྩལ་སྤྱོད་བྱ་བ། རིགས་མཐུན་ཅིང་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་གཡག་
 རྩལ་དང་ཞེས་གསུང་བ་ཞིག་རྟེ། རྩལ་ཐུན་བར་སེལ་བྱ་སོ་སོར་གནས་ཀྱང་མི་འཛིག་པ་ནི་
 ལས་སམ་རྒྱུད་གིས་གཟུང་བར་འདོད་པ་ལྟར། །རགས་པ་ཡང་དེ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱུད་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། དབང་
 ཤེས་གྱིས་རང་ཡུལ་སྐྱམ་པས་ལྷ་གས་སྐྱམ་ལྟར་རྣམ་མེད་བྱུག་སྤྱད་རྩལ་ཆར་དུ་འཛིན་ལ།
 དེའང་དབང་པོས་དོན་གྱི་རང་མཚན་མཐོང་ནས་ཤེས་པས་འཛིན་པ་དང་། དེའང་འདས་
 པ་དང་མ་འོང་པ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་
 ལལ་ཆེར་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །གཞི་ལྷ་དུས་གསུམ་མུང་འདས་རྩལ་ཡོད་
 དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྟག་འགོག་བདེན་དངོས་པོར་སྤྱ། །ཤེས་པ་གཞན་རིག་ལ་
 སོགས་རྩ་བ་ནི། །གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ཆེ་བཞི་སོགས་གྱིས་བྱེས། །ཤེས་བྱའི་གཞི་
 ལ། །དུས་གསུམ་མུང་འདས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་གི་
 གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་ལ་དོན་གཞན་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩལ་
 ཡོད་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་། །དེའང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་
 པའི་ཤེས་བྱ་འཛིག་མ་ཤེས་ནས་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པའི་རྩལ་སམ་དངོས་པོར་ཁས་
 ལེན་གྱི། །འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་འདུས་བྱས་གྱི་
 དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅིས་དེ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་བཅོམ་ཉམས་ནས་ཕྱིར་འོང་
 སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་བདེན་དབང་པོ་ལྷའི་ཐོབ་བྱར་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་མཚན་ཏུ་དང་། བྲལ་བའི་རྩལ་སོགས་སུ་གསུངས་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྤྱོད་
 དང་། རལ་གྱི་རང་གིས་རང་མི་གཙོ་བོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རང་བྱོང་རང་རིག་མི་འདོད་

པས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། གང་
 ཟག་གི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་
 འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཞིབ་པར་མཛོད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ལས་འདིར་སྒྲོས་སུ་མི་ལང་ངོ་། ། གྲུབ་མཐའ་འདིའི་རྩ་བ་ནི་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཅི་
 རིགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་།
 བཙུན་པ་ཁོ་ཆ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པར་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དཔེ་སྟོན་སྡེ་པས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལས་ལྡོག་ རྩལ་ཐུན་རིག་ལ་**
མ་འབྱར་བུ་སྟེ་ལྟར། །དབང་པོ་བཅུ་པོ་ཕྱི་དོན་གྲོག་ན་མོ། །ཤེས་པས་མཐོང་མིན་
ནམ་པ་དོན་དུ་ཕྱིར། །དཔེ་སྟོན་པ་སྟེ་མདོ་སྟེ་པས་བྱེ་སྒྲུ་ལས་ཕལ་ཆེར་ལྡོག་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྒྲུ་བས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་མདོ་སྟེ་པས་མི་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཡེ་
 ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཉའི་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱ་
 རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མྱོད་ལ་བུས། །ནམ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྟ་སྦྱིད་
 ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ནམ་གངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །
 ཞེས་མདོན་པ་སྟེ་བདུན་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་སོ་སོས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པས་
 བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་དང་མཉམ་པ་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱས་པ་དང་། གཞུགས་
 བྱི་སྒྲུ་མ་ལྟར་ལ་ཚུམ་བུར་རྩལ་ཐུན་རབ་དང་དེས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་གཉིས་ཡིན་
 ལ། རྩལ་ཐུན་རབ་ནམས་ནི་བསྐྱོར་བ་མ་འབྱར་བ་བར་མེད་པས་རིག་པར་འདུ་ཤེས་པ་
 པོ་ཉི་བསྐྱམས་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། །དབང་པོ་ནི་བཅུ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་
 བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་ནི་གྲོག་ན་མོ་ཞེས་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་མ་ཡིན། །དེས་ན་ནམ་པ་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་སྤང་བ་

ཡིན་ལ། རོན་འགག་ཀྱང་དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དོན་དང་འབྲ་བར་སྦྱོར་
 བས་དེ་སྦྱོར་བར་གདགས་ཤིང་། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་རྣམ་པས་བར་དུ་ཆོད་པར་
 འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་མིན་པར་སྒྲ་བྱིར་འདོད་དོ། །
 འདི་ལ་བྱི་དོན་སྒྲིག་ན་མོ་ཞེས་ཟེར་ལ་འདི་དང་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་གཉིས་སྒྲིང་
 བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མཆོངས་ཀྱང་གཏོད་བྱེད་བྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་པའོ། །
 གཟུགས་སེམས་ཆོར་འདུ་སེམས་པ་རྫས་སུ་ཡོད། །གཞན་རྣམས་བཏགས་ཡོད་
 མཁའ་སོགས་མེད་པར་དགག། །རང་རིག་གཞན་རིག་དུས་གསུམ་བཏགས་དངོས་
 སོགས། །དགེ་འདུན་སྤྱང་དང་དཔལ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། །ཤེས་བྱའི་གཞི་
 ལྡེ་ལས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོར་འདུ་གཉིས་སམ་སེམས་པ་དང་
 གསུམ་རྣམས་རྫས་ཡོད་ཡིན་གྱི། །གཞན་མཐའ་དག་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་
 ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་
 གསུམ་རྟག་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡོངས་གཅོད་
 དུ་རི་རྩ་དང་འབྲ་བར་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། རང་མི་གསལ་
 ར་གཞན་ཡང་གསལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པའི་སྦྱོར་བ་རང་
 རིག་དང་བྱིར་བལྟས་པའི་སྦྱོར་བ་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའང་ཤེལ་དག་
 ལ་སྒྲིང་བའི་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་ཤེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་
 གྱི་རྣམ་པར་རིག་པས་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་དང་དོན་རིག་བཏགས་པ་པར་འདོད་
 པ་དང་། དུས་གསུམ་ཡང་རྫས་གྲུབ་དུ་མེད་པར་སྒྲོས་བཏགས་ཀྱི་དངོས་པོར་འདོད་
 པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། ལྟག་བཙས་དང་ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀུན་གཉིན་
 པོས་སྤང་བྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཙམ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པས་ཉམས་

པའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཡི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འགོག་བདེན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་མིག་སོགས་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་བྲལ་བ་དང་ཟད་པ་དང་རྒྱབ་པ་དང་དགག་པའི་སྒྲ་གསུངས་པས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་འདི་འང་རྩ་བ་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །བཙུན་པ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་སྲུང་དང་དཔལ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་སྟེ། ཞིབ་པར་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་སྟེ་པ་བཞི། བྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། གཉིས་སྲུབ་སྟེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྩ་བའི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ། །ཕལ་ཆེན་གནས་བརྟན་མང་པོས་བཀྱར་བ་བཞི། །** ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་པས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་དབྱེ་བ་སྟེ་མང་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྩ་བའི་སྟེ་པ་བཞི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། གནས་བརྟན་པ། མང་པོས་བཀྱར་བ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྷ་རྩལ་ཡོད་དུ་སྒྲ་བས་དེ་ལྟར་གྲགས་ལ། སྟེ་པ་དེ་ནི་གསུང་རབ་སྟོན་ཏེ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་པོ་རྒྱལ་རིགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལས་བརྒྱད། །སྒྲམ་སྒྱུར་སྒྲམ་སྒྲན་དགྲུ་ཡན་ཉེར་ལྷ་མན་ལ་རྟགས་འཁོར་ལོ་དང་བདུ། མིང་དཔལ་དང་བཟང་པོ་དང་སྟོང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཅན། གྲུབ་མཐའ་དུས་གསུམ་རྩལ་སྟེ་ཡོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། གྲངས་

མེད་གསུམ་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་སོགས་བཞེད་དོ། །ཕལ་ཆེན་པ་ཞེས་པ་ནི་གྱིས་པའི་ཆེ་
 དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ཡིན་ལ། སྡེ་པ་དེ་ནི་བྲ་གྱི་ཏ་རང་
 བཞིན་གྱི་སྐད། མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སྐྱུངས་ཡོན་ལ་གནས་པའི་མཆོག་འོད་
 སྐྱུང་། ལྷམ་ཕྱན་བདུན་ནས་ཉེར་གསུམ་མན་ལ་རྟགས་དཔལ་བེལ། མིང་ཡེ་ཤེས་
 དང་སྤྱིས་པའི་མཐའ་ཅན། གྲུབ་མཐའ་བདག་སྐྱུང་ཐ་དད་པ་དང་། བདེན་པ་ཅིག་
 ཅར་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལས་ཀྱང་ཉམས་སྲིད་པ་དང་། དབང་པོས་ཡུལ་
 མི་འཛིན་པ་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །གནས་བརྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་གནས་བརྟན་འཕགས་
 པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྤྱོད་པས་དེར་གྲགས་ལ། སྡེ་པ་དེ་ནི་པི་ལཱ་ཅི་ཤ་ཟེའི་སྐད། །
 མཁན་པོ་སྤྱིག་མ་མཁན་གྱི་རིགས་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཀུན་ལ་ན། ལྷམ་
 ཕྱན་ལྷ་ནས་ཉེར་གཅིག་མན་ལ་རྟགས་དུང་། མི་འབྱུང་གནས་དང་གོ་ཆའི་མཐའ་
 ཅན། གྲུབ་མཐའ་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྐྱུང་མ་གསུངས་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་ལ་
 སེམས་ཡོད་པ་དང་། འོག་ཤེས་མེད་པ་དང་། གྲངས་མེད་བཅུ་ཡན་དང་སུམ་ཅུ་མན་
 གང་རུང་གིས་འཛང་རྒྱ་བ་སོགས་འདོད་དོ། །མང་བཀྱར་བ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སྟེ་
 བོ་མང་པོས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པའི་རིགས་འཛིན་པས་ཡིན་ལ། སྡེ་པ་དེ་ནི་ཨ་བ་ལྷོ་ཤ་
 ཟུར་ཆག་གི་སྐད། མཁན་པོ་འདྲེག་མཁན་གྱི་རིགས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཉེ་
 བར་འཁོབ་། ལྷམ་སྐྱུང་གནས་བརྟན་པ་དང་མཐུན། མིང་འབངས་དང་སྡེའི་མཐའ་
 ཅན། གྲུབ་མཐའ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྒྱན་བརྟན་པ་རྣམས་འཛིག་བྱེད་དོན་
 གཞན་གྱིས་འཛིག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་མན་ཡིན་པ་སོགས་
 ལ་འདོད་དོ། །དེ་དག་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བཀྲག་ཚུལ་དང་། བཅས་ལྷུང་གི་རྣམ་
 གཞན་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཏུ་བའི་བཞི་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད་

ཅིང་། མིང་བརྗེ་བའང་ད་ལྟ་ལ་ཡིན་གྱི་སྔོན་ཚོག་ལ་མེད་དོ། །གོས་དང་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཇོ་བོ་རྗེའི་གསུངས་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །དབྱེས་དྲོར་བརྟགས་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་བཞི་པར་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྡེ་པ་བཞི་སྟུར་བ་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་བཞི་ནས་སྡེ་པ་བཞི་གསུངས་པར་བཤད་པས་ཀྱང་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞིར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཁུངས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ལྷ་བདུན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དེ།** །རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ལས་གྱིས་པ་བཙེ་བརྒྱད་བྱུང་བའི་ཚུལ། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི་སྡེ་པ་ཐད་དང་བཀྲགས་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། ཤར་ཀླུང་རྩལ་ཤད་གངས་ཤེར་གནས། འཛིག་རྟེན་འདས་ལཔར་སྤྲེལ་བའི་སྡེ། བརྟགས་པར་སྤྲེལ་བའི་སྡེ་པ་དང་། །ལྷ་ཚན་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ། གཞི་ཀླུན་པ་དང་འོད་སྤྲུང་ཤ་སྡེ། ས་ཤེས་སྡེ་དང་ཆོས་ལྟུང་སྡེ། མང་པོས་གོས་དམར་སྟོབ་མ་ལྟུང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲེལ་བའི་སྡེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲེལ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་ཀྱི་ཕྱི་ཚལ་གནས་འཛིགས་ཤེས་གནས། །གཙུག་ལག་ཤེས་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། ས་ཀྱི་སྟོགས་རི་དང་སྤྲུང་བ་ཤལ། །གནས་ཤམ་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི། ཀླུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྲག་གིས། ཐུང་དུ་རྣམ་པ་བཙེ་བརྒྱད་གསུངས། ཞེས་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་ལྷ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྲེལ་བདུན། གནས་བརྟན་པ་གསུམ། མང་བཀྱར་བ་གསུམ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བཞུགས་ནས་ཡུལ་དང་། བྱུང་མཐའི་དོན་འདོད་ཚུལ་དང་། སྟོལ་འབྱེད་སྟོབ་དཔོན་ཐད་དུ་པའི་རྗེས་འབྲང་སུ་ཀྱང་པས་མི་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་ལུང་བརྟན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱི་མི་ལམ་དུ་མི་བཙེ་བརྒྱད་གྱིས་རས་ཡུག་གཅིག་བགོས་ཀྱང་རས་སྤྲེལ་མ་མ་ཉམས་པར་མི་རེ་རེས་

ཐོབ་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་
གྱུས་པར་འགྱུར་ཡང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རས་ཡུག་ནི་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་
སྒྲ་ལྟས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་བཟང་ངན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཤེས་
དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་དངོས་དང་། ཞལ་བྱང་རྣམ་པར་བརྟགས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདག་ཏུ་སྟོབ་དང་བདག་མེད་སྟོབ་ཏུ་འདུས།** །སྟོབ་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱང་
བསྟུ་ན་བདག་སྟོབ་དང་བདག་མེད་སྟོབ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མང་བཀྱར་ནང་ཚན་
གནས་མ་བུ་པ་སོགས་སྟེ་པ་ལྷ་ཡིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
གང་ཟག་སྟེ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ས་ཡོད་དུ་འདོད་ལ། བྱེ་སྟེའི་ནང་ཚན་སྟེ་པ་གཞན་ཀུན་དང་མདོ་སྟེ་
པའང་བདག་མེད་འདོད་པས་སོ། །དེའང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་རྣམས་ལས་
སྤར་བསྟན་པའི་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། བྱིས་བསྟན་པའི་
གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོབ་པ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་
མཆོག་པ་དང་། འོད་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་
པའི་འདོད་པས་བདགས་པའི་བདག་དང་བདག་གིས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་གནས་མ་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
པ་ལྷ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ། ལམོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གསལ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཐེག་ཆེན་འགོག་དང་བདེན་གྱུ་འདོད་སོགས་སྟོན།** །གཞན་

རྣམས་མ་ཞོར་རང་སའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདི་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་འགོག་པ་ནི་ཟབ་རྒྱས་སྒོར་མ་གོང་བར་རྟོག་གི་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་མོས་པ་དང་
བསོད་ནམས་ཞན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། །དོན་དམ་བདེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་བརྟུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་
དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བ་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཤིང་། བྱེ་སྒྲུའི་རྣམ་ཡོད་མདོ་སྡེ་པས་བཀག་ལ། དེའི་བརྟགས་ཡོད་སེམས་
ཅམ་པས་ལུང་རིགས་མང་པོས་བཀག་པ་དང་། བྱུང་པར་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ནི་ལྟ་
བ་ཆེས་དམན་པས་དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལེགས་
པར་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་རྣམས་ནི་གོང་མ་དང་མི་
མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་མ་ཞོར་བ་ཉན་ཐོས་རང་སའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་
དོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒྲོམ་པས་ལམ་ལྷ་པོ། །བྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་**
བགྲོད་འབྲས་བུ་རྣམ་བཞི་འཕྲོད། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཅིང་ཆོས་གསུངས་
པའི་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཤིང་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། ཐོག་མར་སོ་ཐར་རིས་བདུན་
ནམ་བུ་དྲུག་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་པས་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལས་ཉན་ཐོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱས་པ་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར་ཐོས་ཤིང་། ཐོས་ནས་བསམ།
བསམ་དོན་བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒྲོམས་པས། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཆོགས་སྒྲོར་སོགས་ལམ་ལྷ་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱིས་རིམ་པར་བགྲོད་དེ་འབྲས་

བུ་རྒྱུན་ཞུགས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཙུང་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞི་
ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིམ་གྱིས་པ་ཞིབ་པར་བཤད། ཐོད་ཀྱི་དང་ཅིག་ཅར་
བ་འཕྲོས་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཙུང་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འདོད་ཉོན་ཡེ་མ་སྤངས་། །བཞི་ལྷ་སྤང་
མིན་དུག་པ་སྤང་མི་མིན། །སྐད་ཅིག་བཙུང་ལྷ་གང་ཡང་རུང་ལ་གནས། དད་དང་ཆོས་
རྗེས་འབྲང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་
དེའི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ཉོན་གཏན་མ་སྤངས་པ་ནས་བཞི་པ་ལྷའི་བར་
སྤངས་པ་འདར་མིན། དུག་པ་གཏན་མ་སྤངས་པ་སྟེ་འདིའི་འབྲས་ཞུགས་ཀྱིས་དུག་པ་
སྤངས་མི་མིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་
བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་ནས། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་
དང་། ལམ་ལའང་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་རེ་
བཞིན་སྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙུང་ལྷ་གང་རུང་ལ་
གནས་པ་དབང་བརྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་ཕྱོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་གནས་པ། །སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཐོབ། །
དབང་པོ་བརྒྱལ་ཕྱོ་སྒྲིབ་བ་བདུན་དང་གཉིས། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤངས་
པའི་ཁྱད་པར་སྤང་མ་དང་འདྲ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པ་ལམ་
ཀྱི་རྗེས་ཤེས་ལ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་དབང་པོ་བརྒྱལ་ཕྱོ་ སྒྲིབ་ལེན་

ཚུལ་གྱིས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ལྷགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་བརྒྱལ་གནས་གྱུར་པ་དང་པས་མོས་པ་དང་། དབང་རྩོན་གནས་གྱུར་པ་ཐོང་བས་མཐོང་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། འདོད་ཉོན་གཏན་མ་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་འདྲིའི་ལ་ཐོབ་ན་ལྟ་འདྲི་སྐྱེ་བ་བདུན། མིའི་བདུན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། མིའི་ཉོན་ལ་ཐོབ་ན་འང་མིའི་ལན་བདུན། ལྟ་འདྲི་བདུན། བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་ལས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་ལྷགས་པར་འགྱོ། །འདི་ལ་སྲིད་པ་ལན་བདུན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདུན་ཚན་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་དང་གིང་ལོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་བཞེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྤངས་པ་འང་སྲིད། ལྟ་འདྲི་གཏན་མ་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་མིའི་ཉོན་གང་ལ་ཐོབ་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡིས་བསྐྱོམས་པས་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པར་འགྱུར། །དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དེས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས་སྤངས་པའི་ཆོ་འབྲས་གནས་སུ་འགྲོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དགུ་པ་གཏན་མ་སྤངས། །འབྲས་གནས་བར་ཆད་གཅིག་པ་**
ཕྱིར་འོང་ངས། །འབྲས་གནས་དེའི་ནང་ཚན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་སྤངས་ཏོགས་གཉིས་ལས། སྤངས་པ་ལ་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་
 པ་སྤངས་སྟེ། དགུ་པ་གཏན་མ་སྤངས་པ་ལོ། །ཏོགས་པ་ནི་སྤངས་བཞིན་ནོ། །ལན་
 ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་པ་འདོད་པར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་ལམ་ལ་བརྩོན་ན་དེར་འགོ་ལ། ནང་ཚན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་
 དེས་པར་ཕྱིར་འོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་
 གནས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **འབྲེལ་ཆགས་བརྩོན་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས། །ལན་ཅིག་**
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་
 ལ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དགུ་པ་སྤངས་པས་འབྲས་གནས་གཞུགས་སུ་འགོ་**
སྒྲིམ་ནས་འདུལ་དང་གོང་དུ་འཕོ། །གཞུགས་མེད་ཉེར་འགོ་མཐོང་ནི་ལུས་མངོན་
བྱེད། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནམ་སྤངས་པའི་ཆེ་དེའི་འབྲས་
 གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བཞི། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགོ། །གཞུགས་མེད་ཉེར་
 འགོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་དོར་འདུལ་བ། སྒྲིམ་ནས་འདུལ་བ། གོང་དུ་འཕོ་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་གཞིར་བྱས་ནས། ཆངས་ཆེན་
 མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ཁམས་བརྩུ་བྱས་གང་ཡང་རུང་བའི་རྟེན་གྱི་བར་དོ་ལ་བྱ་རན་

འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལའང་གསུམ། སྒྲིས་ནས་འདའ་བ། འདྲ་བྱེད་བཅས་པ། འདྲ་བྱེད་
མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་
གི་རྟེན་ལ་སྒྲིས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
རྟེན་དེ་རྣམས་སུ་སྒྲིས་ནས་ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེར་སྒྲིས་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་
འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་
འཕོ་བ་དང་། སྤྱིད་རྩེར་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕར་བ། བྱེད་འཕར།
ཀྱན་འཕོའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྒྲིས། དེ་
ལས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཕར་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ལ་ཚངས་རིས། དེ་ལས་གཙང་གནས་བཞི་གང་རུང་། དེ་
ལས་འོག་མིན་དུ་སྒྲིས་ནས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་
ཁམས་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲིས་གིང་གི་འཕོས་ནས་མཐར་
འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱིད་རྩེར་འཕོ་
བ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཚངས་རིས་སུ་སྒྲིས། དེ་ལས་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྟེན་དུ་
འཕོས་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགོ་
ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མར་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲིས་ནས་མཐར་

སྲིད་ཅིའི་རྟེན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་འང་། གཟུགས་
མེད་གང་དུ་ཤི་བ་དེ་ནོ། །ཞེས་པས་བར་དོར་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་
སྦྱིས་ནས་འདའ་བ་གསུམ་དང་འཕར་གསུམ་སོགས་སྤར་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་
པ་མཐོང་ཆོས་ལ་ཞི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། འགོག་སྒྲིམས་མངོན་
དུ་བྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །

བཞི་པ་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། དག་བཅོམ་
འབྲས་གནས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **སྲིད་ཉོན་དགྲུ་པ་སྤྲང་ཕྱིར་དག་བཅོམ་ཞུགས། །**ཕྱིར་མི་འོང་
འབྲས་གནས་དེ་སྲིད་ཉོན་དགྲུ་པ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་སྤྲངས་ཁམས་གསུམ་འཆིངས་གྲོལ་འབྲས་གནས་ལ། །**
གཉིས་ཀ་ཤེས་རབ་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྩ་འབྲུལ་མངོན་ཤེས་རྒྱན་ཅན་རྒྱན་མེད་
དང་། །ཉིར་ལེན་སྤང་པོའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དབྱེ། །སྲིད་ཉོན་དགྲུ་པ་དེ་ནམ་
སྤྲངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་
སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། སྤྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། གཉིས་
ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ནི་ཉོན་སྦྱིབ་དང་
སྒྲིམས་འཕྲུག་གི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉོན་སྦྱིབ་
འབའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་ན། རང་
སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་དང་ལྷན་པ་རྒྱན་ཅན་དང་། མི་
ལྷན་པ་རྒྱན་མེད་གཉིས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྲུག་བསྐལ་ཉིར་ལེན་

གྱི་ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཟད་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པས་ལྷག་མེད་
དག་བཅོམ་ཞེས་དབྱེའོ། །

གཉིས་པ་ཐོད་ཀྱིས་དང་ཅིག་ཅར་བ་འཕྲོས་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་ནི། **སྒྲིམ་བྱ་བྱུང་**
བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དེ། །**ཐོག་མཐར་ཅིག་ཅར་བར་གཉིས་ཐོད་ཀྱིས་ཡོད།** །དེ་
ལྟར་སྒྲིམ་འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་ལ་སྒྲིམ་བྱ་བྱུང་བཞི་དང་། བྱེ་བྲག་ནང་གསེས་སུ་ཞུགས་
འབྲས་གཉིས་མེད་དབྱེ་བས་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཐོག་
མཐར་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་བ་དང་། བར་པ་གཉིས་ལ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་བཞག་མཚམས་
ཡོད་ཅིང་། སྒྲུང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྤྱོད་མོང་བ་ལ་མེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་
སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་རང་གི་བྱུང་པར་དང་།
རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **རང་རྒྱལ་ལྟར་བ་སྤྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར།** །**བསེ་རུ་བསྐྱལ་**
བརྒྱས་ཆེ་ལུང་ཟབ་པར་སྒྲི། །**ཉན་རང་གཉིས་ཐེག་དམན་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་།** རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་ནི་མངོན་ལས། ལྟར་བ་སྤྲིད་པ་གསུམ་
གྱིས་ཐར། བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡིས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་
རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རང་རྒྱལ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་
ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་འགྲན་ལྷ་མེད་པར་རང་གཅིག་ལུ་
བྱང་ལྷུང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤས་ལྷུང་བས་
འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་དབེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ། སྤྲིང་རྩེ་ཤས་ལྷུང་བས་གཞན་
དོན་ལ་མི་སྒྲོ་བར་སེམས་ལས་ལྷུང་དུར་གནས་པ། ཉན་ཐོས་ལས་ཤེས་རབ་ཟབ་པས་
གཞན་གྱིས་བསྟན་མ་དགོས་པར་རང་གིས་ཤེས་ནས་བྱང་ལྷུང་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

ལམ་གྱི་བྱང་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཕྱོག་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་བདག་མེད་ཕྱིད་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་རིས་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དྲུག་སྟེ། སྒྲོ་དོན་ངེས་ཚིག་ །གང་ལ་འཇུག་སྟོ། བསྐྱར་བྱའི་སྒོམ་པ། རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲོ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མིན་རང་བྱུང་ཆུབ། །རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་**པའི་སྒྲོ་དོན་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱུང་ཆུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་བྱུང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པས་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གང་ལ་འཇུག་སྟོ་སྒྱིར་བསྟན། སྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་སྟོ་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དཔེར་བྱས་ནས། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་**
ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་སྟེ། །རང་རྒྱལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། །དེའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་ནམ་མཁའ་དང་དུས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྩ་བ་དང་སྟོང་པོ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུའོ། །དེའང་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་དང་། རྒྱ་ལྟོག་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ལྟོག་པའི་ལུགས་ལྟོག་དཔེར་བྱས་ནས། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཀོང་རུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཀོང་རུས་འདི་རྒྱ་གི་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་བར་དུ་

རྟོགས་ཏེ་ལུགས་འབྱུང་དང་། མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་འདུ་བྱེད་ལྟོག་པ་ནས་ཆ་ཤིའི་བར་
དུ་ལྟོག་པས་ཏེ་ལུགས་ལྟོག་གི་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ཡང་འཁོར་འདས་འབྱུང་ལྟོག་སྤྲུགས་གཉིས་ལྟན།** །རྟོན་
འབྲེལ་དེའང་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྱུང་ལྟོག་སྤྲུགས་གཉིས་དང་ལྟན་པར་བསྐྱེམ་པ་སྟེ།

དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་
ལུགས་དང་མཐུན་པ་ནི་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་སྟེ། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་
བྱེད། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་
ཆ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་
འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུགས་ལྟོག་ནི་རིམ་པ་ལྟོག་པ་
སྟེ། ཆ་ཤི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་། སྐྱེ་བ་སྤྲིད་པ་ལས། སྤྲིད་པ་ལེན་པ་ལས་
འབྱུང་ཞེས་པ་ནས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
ཀྱང་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་
གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ནི། ཡས་རིམ་གྱིས་
མ་རིག་པ་འགག་ན་འདུ་བྱེད་འགག་ །འདུ་བྱེད་འགག་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་
ཅེས་པ་ནས། སྐྱེ་བ་འགག་ན་ཆ་ཤི་ལ་སོགས་པ་འགག་ཅེས་པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་
ནི་སྐྱེ་བ་འགག་ན་ཆ་ཤི་འགག་ །སྤྲིད་པ་འགག་ན་སྐྱེ་བ་འགག་ཅེས་པ་ནས། མ་རིག་
པ་འགག་ན་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་པའི་བར་ཏེ་རིམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་འཐོབ་ཚུལ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ནི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་འགག་ན་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་

ཡེ་ཤེས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བྱེད་སྒོམ་པ་ནི། **སྒོམ་པ་སོ་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ་རང་རྒྱལ་གྱི་
སྒོམ་པ་འང་སོ་སོ་གསུམ་པའི་བྲིམས་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེལ། །

བཞི་པ་རྟོག་བྱེད་ལྟ་བུ་ནི། **གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། །གཟུང་དོན་རང་
བཞིན་མེད་རྟོགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ས་སྟེ་ལས་འདིས་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེད་པར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པར་བཤད་ཀྱང་། མཛོན་རྟོགས་སྐྱབ་ལས། གཟུང་དོན་
རྟོགས་པ་སྦྱོར་བྱིས་དང་། འཛིན་པ་མི་སྦྱོར་བྱིས་དང་ནི། ཉན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
ལས། །ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་བའི་དོན་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡལ་མོ་ཆེ་བཞེད་པ་མཐུན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐོབ་བྱེད་འབྲས་བུ་ནི། ལྷ་ག་བཅས་ལྷ་ག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་གཉིས་ཏེ་
འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེད་པ་ནི་འདིར་ཟུར་དུ་དབྱེ་བ་མ་བྱས་སོ། །

དུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་ན་སྦྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབང་རྣམ་ནི། །ཁྲིད་མཐར་སྦྱོན་ལམ་གསུམ་གྱིས་མཆོམས་སྦྱར་
ནས། །བསྟན་ཐོག་གསུམ་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཁྱད་ཅན་བརྟེན། །རྣམ་པ་བཅུ་དུག་
བསྟོམ་པས་སྟན་གཅིག་ཏུ། །སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་དག་བཅོམ་བར་དུ་འཐོབ། །རང་
རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགོ་བསེ་ལ་རྩ་གཅིག་
ལས་མེད་པ་ལྟར་འདུ་འཛིན་གཡང་བས་འཛིན་ནས་གཅིག་ཤིང་གནས་པས་དེར་
བཏགས་ལ། བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུད་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཉམས་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་
བསམས། སྦྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱོང་མཆོད་དང་། ཉན་འབྲེལ་དང་། གནས་
ཡིན་མིན་དང་། བདེན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་**

སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱལ་དང་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲེ་བ་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་སོགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཀྱི་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་རིག་གིས་
 གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་ལམ་གསུམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལས།
 སྒྲེ་བ་ཐ་མར་སངས་རྒྱལ་དང་ཉོན་ཐོས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ་དམངས་
 རིགས་མ་ཡིན་པའི་རིགས་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲེས། རྟེན་དེ་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་མཁན་སྟོབ་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 རབ་མཐའ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་དེ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟོམ་
 པ་ལས། རྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྟོར་ལམ་ནས་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པའི་དགྲ་བཙུན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བར་འཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། བེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 མངོན་པ་ལས་ནི་དྲོད་ནས་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་དགོས་པར་བཤད་
 དོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་ན་སྟོད་པ་ནི། **ཆོགས་སྟོད་ཆུང་དུ་དབང་བརྟུལ་ཆེན་པོ་**
འབྱིང་། སྒྲེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་ཡིད་བྱེད་ཅན། སྒྲེ་མེད་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ཆོས་སྟོན་མཛད། །རང་རྒྱལ་ཆོགས་སྟོད་ཅེས་པ་ནི་ཙོ་ལྷར་བྱུང་ལྷིང་བ་ལ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ལྷ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་སྟོམ་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ཆོགས་སྟོད་ཆུང་དུ་
 ཆོགས་བསགས་སྦྱར་དང་འདྲ་བ་ལས། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་གནས་དྲུག་ལ་མཁན་
 པར་བྱས་ཏེ་བཟོད་འབྱིང་མན་བསྐྱེད། ལམ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱར་ཡང་
 གནས་དྲུག་ལ་མཁན་པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གསུམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་སྒྲེ་
 བ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཇི་ལྷར་རིགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ་འདི་ནི་དབང་
 པོ་བརྟུལ་པའོ། ཆོགས་སྟོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་

གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་བདེན་པ་མཐོང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་
 རུང་མཛོན་དུ་བྱས། དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པར་མ་ཉུས་པས་དེ་ཐོབ་ཆེད་སྐར་གནས་
 དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གསུམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་
 རི་ལྟར་རིགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ་འདི་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་
 པོ་སྟེ། དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཉིས་རེ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་གསུམ་གང་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
 དང་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། གཞན་མ་དད་པ་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རྩ་
 འཇུག་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་ལ། ཞི་བ་དང་དུལ་བས་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་ན་
 སྐྱ་མེད་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྟོ་ནས་ཉེན་འབྲེལ་སོགས་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་དོ། །སྦྱིར་ས་སྟེ་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དབང་པོ་དང་
 འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་མཚུངས་པས་
 སྟེ་སྟོད་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེར་བར་ཉན་
 རང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་མང་ལ། མ་སྦྱིས་དགའི་འགྱོད་པ་བསལ་
 བའི་མདོ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ག་ཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་དབྱེ་བར་
 མཛད་མོད། །འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་པལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་། མི་
 གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་གིན་ཏུ་མང་བ་དང་། གསུང་རབ་སྦྱིའི་སྐྱད་དུ་ཡང་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཞེས་གྲགས་པས་ན་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 ཁྱད་པར་བཛོད། ཐེག་ཆེན་དངོས་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་བསམ་སྦྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་གཉིས་**

ཀྱན་སྤངས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས། ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ། ཅེས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་
ན། མི་བསྐྱོད་ཡབ་སྐུ་ལོ་ལྟར་བྱེད་དེ། ལྟ་བུ་ཆོག་པའི་བྱད་པར། བསམ་
སྦྱོར་བསྐྱབ་བྱའི་བྱད་པར། སྤང་བྱ་སྦྱོར་བའི་བྱད་པར། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར།
ཆེན་པོ་བདུན་གྱི་བྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཆོག་པའི་སྦྱོར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པར་ཆོག་པ་ཐེག་ཆེན་དང་། མ་ཆོག་པ་ཐེག་དམན་ཏེ།
དབུ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་ཆོག་པར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་
པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོར་བ་པ་རོལ་བྱེད་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་མི་བསྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ཏེ།
སྦྱོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། པ་རོལ་བྱེད་དུག་མིང་ཡང་
མེད། །བཙུམ་ལྟན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་བྱེད། །དུག་ནི་སྦྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉོན་སྦྱིབ་མཐའ་དག་སྦྱོང་བུས་རུང་ཤེས་སྦྱིབ་མཐའ་དག་སྦྱོང་
མི་བུས་པ་ཐེག་དམན་དང་། སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཙས་པ་མཐའ་དག་སྦྱོང་
བར་བུས་པ་ཐེག་ཆེན་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དམན་པས་ཞི་བ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཙམ་འདོད་པ་ཐེག་དམན་དང་། མངོན་ཆོག་པ་རྒྱན་ལས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་
གནས་ཤིང་། སྦྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་

དང་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བས་སྤྱི་དེ་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་
པའམ་སྐྱབ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

ལྷ་པ་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱབ་
པ་གཉིས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་
པ་དང་། ཡང་དག་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་
འདི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཟོད། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ་དེ་
དག་གྲང་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྟོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གཞན་
གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་
གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གྲས་སྦྱར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་གནང་བ་ལྟ་བུ་
དང་། སྟབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་
པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡིན་ལ། ། དེ་བདུན་དང་
ལྷན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་ཐེག་དམན་ནོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱད་པ་ལས། གཏོང་
བ་ཆེ་དང་སྒྲོ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་
དང་། ཁོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྒོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་སྐྱུ་འདུལ་བ། ཉེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ་
ཞེས་རབ་རྟུབ་ཟོད། ཁྱེད་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་
དེར་འཇུག་དང་། ཉེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་
སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པས་
མཆོན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྤྲུགས་ངོ་རྗེ་ཐེག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྒྲོས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཆེ། །མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཡིས། །ཞེས་པ་སྟེ།** ཐེག་
པ་འདིར་ཞུགས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་
རབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྟོད་ཡུལ་ཡངས་པ་དང་། མདོན་མཐོའི་དགའ་བ་དང་། དེས་ལེགས་
གྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟུང་པ་ལས།
ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། །དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མུ་རབ་སྟོ། །ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འབྲུག་ཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །དགའ་སྦྱིད་
བདེ་བ་མདོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཚོག། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
མཐའ་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་འཇུག་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་
ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ཅིས་དང་། འབྲས་བུའི་
མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཐེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
དེའི་རྒྱུའི་ཕྱིད་ཅམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་
ཡིན་ནོ། །བྱེད་སྒྲུ་ནི་ཆོག་ཕྱི་མ་བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ་
གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་ལེན་སྦྱིར་བསྟན། གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་བྱེད་བྱེད་ལྟ་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོབ་པ་པོའི་གང་ཟག། །བསྐྱབ་བྱ་སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དུག། །
དངོས་གཞི་ཞི་ལྷག་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བགྲོད་བྱེད་གང་ཟག་ནི། །སྟོ་ཆེན་དབང་པོ་རིམ་གསུམ། །ཞེས་**
པ་སྟེ། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་གྱིས་སང་པ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ།

སྒྱིར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྱིད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྱིད་ལྷན་པའི་སྒོ་ཆེ་བ་གཞིར་བྱས། །
 དབང་པོ་བརྟུལ་ཆོན་ཤིན་ཏུ་ཆོན་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་
 བེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྒྱིན་སོགས་
 དང་པོ་ལྷ་ལ་སྒྱིད་པ་ན་ཤིར་ཕྱིན་གྱིས་ཟེན་པར་སྒྱིད་མི་ལྷན་པ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་ཡང་ཟེར་རོ། །དབང་པོ་ཆོན་པོ་བེ་སྒྱིན་སོགས་ཤིར་ཕྱིན་
 གྱིས་ཟེན་པར་སྒྱིད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཆོན་པོ་བེ་སྒྱིན་སོགས་ཤིར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་སོ་
 སོ་རང་རིག་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཟེན་པར་སྒྱིད་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སེམས་བསྐྱེད་ནས།** །སྒྱིར་བ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ། །
 དེ་ཡང་ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་རིས་ཚྭ་དང་། །དབྱེ་བསྒྲུ་ཡང་དག་གཙོ་བོ་སྒྲོབ་པའི་ཆུལ། །
 འབྲས་བུ་གྲངས་རིས་རིམ་པས་ཤེས་པར་བྱ། །དབང་པོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྱིད་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཙོ་བོར་སྒྱིར་བ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 དག་གི་དོན་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྱིད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་ལ། དེའང་གཙོ་བོར་སྒྱིར་བ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་
 གི་དོན་འགའ་ཞིག་བྱང་སྤྲོམ་སྒྲུབས་སུ་སྒྲོས་ཟེན་ཀྱང་། འདིར་ཡང་མདོ་ཙམ་སྒྲོས་ན།

དང་པོ་ངོ་བོ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ་ལས། སྒྱིན་པ་རང་ནོར་ཡོངས་གཏོང་བ། །
 ཆུལ་གྲིམས་གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་ཁྱོ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། །བཙོན་འགྲུས་
 དགེ་བ་ཡོངས་འཛིན་པའོ། །བསམ་གཏན་ཅེ་གཙོག་ཉོན་མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་
 བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། སེར་སྒྲ་སོགས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་
 པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། སྒྱིད་པས་གཞན་དོན་

རྫོགས་པ། རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པས་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
རྒྱན་ལས། སྒྲིབ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྷན། །
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྒྲིབ་ཕྱེད་རྣམ་གསུམ། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རེས་ཆིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱ་བ་དང་། །
བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་བཟོད་དང་། །མཚོག་སྒྱུར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དབུལ་བ་འདོར་བ་སྒྲིབ་པའི་རེས་
ཆིག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྐད་དོན་དྲ་ན་སྟེ། དྲ་ནི་དྲ་རི་དྲ་འོ་སྐུ་ལས་དབུལ་བ་
སོགས་ལ་འཇུག །ན་ནི་སེལ་བའི་དགག་ཆིག་སྟེ་དབུལ་བ་སེལ་ཞིང་འདོར་བས་སྒྲིབ་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། དབྱེ་བ་ནི་བྱང་སྟོམ་སྐབས་སུ་སྟོམ་པ་ལྟར་རྩ་
བའི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་དཀའི་སྒྲིབ་བསྐལ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་
བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མ་ཡངས་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་དང་ལྷན་པས་བརྒྱ་
རྩ་བརྒྱད་དམ། ཡང་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་རྣམས་དུག་
ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་ཆན་དུག་
གིས་རི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ། སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
སོགས་དུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་དུག་དང་ལྷན་པས་སུམ་རྩ་རྩ་དུག་ཏུ་འང་དབྱེར་ཡོད་
དོ། །བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སྒྲིབ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་
ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་

ཤེས་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་སམ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལྟ་
གཤང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ལྟ་ཐབས་དང་། རྒྱལ་པ་ཤེས་
རབ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི། ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་མི་རེ་བས་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཏེ། རྒྱན་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱི་མི་འདོད་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་བཙུན་འགྲུས་
དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྟ་བུ་ནི།
ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟོར། །ཞེས་སོ། །

རྒྱལ་པ་གཙོ་བོ་ནི། སྒྲིན་པའི་ནང་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་སྒྲིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། །མི་
སྒྲིབ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཉིད་དང་། །ཐེག་ཆེན་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །མཐའ་ལ་སྤྱིང་
རྩེ་ལྟན་གནས་དང་། །ཤེས་རབ་སྟོང་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གྱུར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་ན་དམ་
པ་རྒྱལ་ལྟན་དུ་ཉམས་སུ་བྱུང་དགོས་ཏེ། དེའང་རྟེན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
ལྟན་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པར་རིས་མེད་པ་
དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་གཞན་དོན་དུ་སྟོར་བ། ཐབས་དམ་པ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། བསྟོར་བ་དམ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་རྒྱལ་མེད་པའི་
བསྟོར་བས་རྒྱས་འདེབས་པ། དག་པ་དམ་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་སྟོང་བ་
རྣམས་སོ། །

བདུན་པ་བྱང་པར་ལའང་གཉིས། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་བྱང་པར་ནི།
ལོངས་སྟོང་ལ་ཆགས་པ་སྒྲིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ།

མ་ཆགས་པ་གཉེན་པོ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་སོགས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་
ཆགས་དང་ཉམས་བཅས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཉིད་དང་བསོད་ཉམས་དང་། །རོ་མུང་བ་
དང་རྣམ་ཏྲེ་གཞི། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་པའི་རྒྱ། །དེ་དག་གཉེན་པོ་ལ་གནས་
པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལས་བརྒྱུག་ཕྱིར་བྱད་པར་
གྱི། །སྐལ་ཅན་ཆོས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙུང་མ་དང་ཡང་
དག་པའི་བྱད་པར་ཡང་། །སྤྱུལ་བ་དང་ནི་ཚུལ་འཆོས་དང་། །བཞིན་གྱི་མཛེས་ནི་
སྟོན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཕྱ་ལ་འདུག་པ་དང་། །ལུས་དང་དག་ནི་ཞི་བ་དང་། །དེ་
བཞིན་སྤྱོ་མཁས་ལུན་སུམ་ཆོགས། །དེ་དག་སྤྱོ་དང་བྲལ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་གི། །ཡང་དག་མིན་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །བརྒྱུག་པ་རབ་ཏུ་
སྤྱོར་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་ཡང་དག་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱད་པ་སྤྱོ་བ་ཚུལ་ནི། སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་དང་མི་མཐུན་བྱུགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རེ་རེར་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་
མཆོན་ན། །ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅུ་བཅས་གཏོང་བ་སྤྱིན་པ། དེའི་ཆོ་ཉན་རང་གི་ཡིད་
བྱེད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པ་དང་། དེ་
ཉིད་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་དམན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སྤྱིན་བྱ་སྤྱིན་བྱེད་སྤྱིན་པོ་རྣམས་སྤྱོ་
མ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དུག་ཆོན་ཆོང་བར་བྱེད་པའོ། །

དགུ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་སུ། དེན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། སྤྱིན་པས་ལོངས་
སྤྱོད་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་བརྩོན་པས་བརྟེན། །བསམ་
གཏན་གྱིས་ཞི་སྟོ་ཡིས་གོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཐར་ཐུག་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་དངོས་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆོས་སྤྱི་དངོས་

རྒྱ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

བརྩུ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། སར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། ༼ཀྱལ་བས་ཡ་ཐོལ་ཕྱིན་པ་དུག ༼ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། ༼ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། ༼གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ༼ཞེས་གསུངས་སོ། ༼ཡང་ན་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མདོན་མཐོའི་དོན་དུ་གསུམ་ནི་ལོངས་སྟོང་གི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ། ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས། འཁོར་གི་དོན་དུ་བཟོད་པའོ། ༼ངེས་ལེགས་ཀྱི་གསུམ་ནི། ༼ཞིགནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན། ༼ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ། ༼ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། ༼བརྩུ་གཅིག་པ་གོ་རིམ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། ༼དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། ༼རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། ༼དེ་དག་རིམ་པས་བསྟན་པ་ཡིན། ༼ཞེས་པ་ལྷར་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གྱིས་སྦྱིན་པ་སོགས་དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དངོས་གཞི་ནི་ལྷག་བཤད་པ་ནི། **དངོས་གཞི་ནི་གནས་ཅེ་གཅིག་སེམས་དང་ནི། ༼ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ལྷག་མཐོང་རིམ་བཞིན་བསྒྲུམ། ༼ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར། མདོ་རྒྱན་ལས། ༼ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ༼སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་ཕྱིར་དང་། ༼ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ༼ཞིགནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ༼ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། ༼ཞིགནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ༼ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་གོ་རིམ་བཞིན་བསྒྲུམ། ༼མཐར་རང་གི་རང་གིས་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་**

འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་སྤྱིད་ཞིའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་གནས་པའི་
མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་
དང་། །ཞེ་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །
མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་
གཞག་རྒྱས་པ་སྒྲོམ་རིམ་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་མདོར་
བསྟན། མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་དབུ་མ་གཉིས་སུ་གནས། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་**
གྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་བ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྐྱེ་བ་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོདོན་ངེས་ཆོག །གཞི་བདུན་དུ་བསྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཙམ་པས། །ཞེས་སེམས་**
ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད་ལ་སེམས་རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་བདེན་པའི་
དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་པ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་
ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་
པའི་ལུང་གི་དོན་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱོད་པས་
ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀུན་གཞི་བདུན་དག་ཏུ་སྤྱད། །སེམས་ཙམ་པས་**

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་གཞི་བདུན་དུ་སྦྱད་དེ། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་
 ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་
 འབྲས་སྦྲངས་པ་དང་། །ཡི་ཤེས་ཐེག་པ་མཚོག་གྱུར་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་ཆོས་
 མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། ཤེས་བྱའི་གནས། དེའི་མཚན་ཉིད།
 དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ། དེའི་རྒྱ་འབྲས། དེའི་རབ་དབྱེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ། སྦྱངས་
 པའི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཤེས་བྱའི་གནས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་**
 གནས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི།
 དང་པོ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས།
 ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡི་གྲུང་བཞིན་
 འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་
 བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་
 མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་
 ཀུན་དང་། །ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་
 བས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས། ས་བོན་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་ལྟན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བས་མ་བསྐྱིབས་པ་འང་ཡིན་ལ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་
 དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནམ་ལྟོག་ན་
 ལའོར་བར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་ལྟོག་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་

ཁྱ་པོ་བཞིན། །དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ཕྱོག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སངས་
རྒྱས་པ་ན་གནས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་བྱེད་པ་པོ་
དབང་ལྷག་སོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལུ། བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ལ། གུན་གཞི་ནི་
སེམས་ཅན་རེ་རེ་མི་དགོས་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་བྱད་པར་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། གདགས་གཞི་གཞན་དབང་། གདགས་
བྱ་གུན་བརྟགས། བྱ་བྱེད་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །

དང་པོ་ནི། **མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་བྱུང་གཞན་གྱི་དབང་། །ཡང་དག་མིན་
རྟོག་བག་ཆགས་དབང་ལས་སྒྲིམ། །སྐད་ཅིག་མི་སྟོད་སྟེ་མས་དབང་དུ་སྒྱུར། །**
མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
ཉིད་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི། སྤང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྤང་བའི་གཟུང་
ཆའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་ཆའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་བག་ཆགས་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མའི་དབང་ལས་སྒྲིམ་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་། རང་གི་རོ་བོ་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་བོ་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྒྲིེད་ཅིང་ཕྱི་མ་འང་སྟེ་མས་དབང་དུ་སྒྱུར་བའི་
ཕྱིར་འབྲས་བུ་བཅས་གསུམ་ཀ་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གུན་བརྟགས་ཀྱི་
གདགས་གཞིར་གྱུར་ཅིང་གུན་གཞིའི་ཆ་ཡིན་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་
རྟོགས་ཁམས་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་པ་རོ་བོ་རྫས་སུ་
གྲུབ་ཅིང་འབྲུལ་རོར་རྒྱུ་དང་རྟེན་ལས་བྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གདགས་གཞི་རྩམ་ཡོད་དེ་སྟོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བདག་དང་བདག་གི་ར་བ་སོགས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས།** །ཀུན་བརྟགས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་རྩམ་ཡོད་དེ་སྟོང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེས་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོང་བརྟགས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་ར་བ་དང་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རྩམ་གང་དུའང་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་སྐྱེད་ལྟར་སྟོང་ལྟུང་ལ་བའི་གཟུང་བྱ་འབའ་ཞིག་པ། གང་ལ་དམིགས་ན་ཐར་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་ཅིང་བརྟགས་པའི་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རི་བོང་གི་ར་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **བརྟགས་ཡོད་དགག་བྱས་སྟོང་པའི་འདུས་མ་བྱས། །གཉིས་སྟོང་ཤེས་པ་མི་རྟོག་དོན་དམ་ཡོད།** །ཡོངས་གྲུབ་ནི། བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་འདུས་མ་བྱས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེའང་ཀུན་བརྟགས་ནི་བརྟགས་པ་ཅུ་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་སྟེ་དོན་བྱེད་ལྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་བསྟན་པའོ། །སྐྱུ་མ་མི་ལམ་སྟོག་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟུ་སྟེ་ཆོགས་གསུངས་ཀྱང་བོད་པ་ལ་ཆེར་ལ་གྲགས་ཆེ་བ། ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་བདག་ལྟ་དང་རྩམ་གྲུབ་ལྟ་བུ། རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་རྟོག་

513

པ་ཅན་འཇུག །རྒྱ་གང་གིས་འཇུག་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་སེམས་དང་། བདག་གིས་གང་ལའང་ཐོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་མ་ཁྱུམ་པའི་སེམས་
 གསུམ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་འཛིན་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་སྤངས་པ་སྟེ་སྤངས་པ་བཞི་དང་། ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་གུས་པ་དག་གིས་
 འཇུག་གོ །ཚུལ་ཅི་ལྟར་འཇུག་ན། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མིང་། །དངོས་
 པོ། རོ་བོ་ཉིད། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་བཙལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དམིགས་པ་མེད་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེའང་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་ཅུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅུ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་རིག་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བསྒྲོག་པས་དེ་གསུམ་ལ་
 རིམ་བཞིན་འཇུག་སྟེ་མདོར་ན་ཀུན་བརྟགས་པའི་འབྲུལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས། གཞན་
 དབང་གི་ཀུན་རྟོག་སྒྲོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་བ་མདོར་དུ་མཐོང་བས་ལམ་ལ་འཇུག་གོ །
 གནས་སྐབས་སམ་དུས་གང་དུ་འཇུག་ན། མོས་སྟོན་གྱིས་ཆོག་སྟོན་གཉིས། མཐོང་
 ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མཐར་བྱིན་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་ནི། **དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་བྱིན་དུག་སྟོན་གནས་པས།** །འཇུག་
 པ་དེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོག་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། མཐར་བྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་
 དུའང་གྱུར་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །

ལྷ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། **རིམ་བཞོན་ས་བཅུའི་ཚུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ།** །པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ས་བཅུའི་ཚུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་པར་བྱིན་གྱིས་ས་
 བཞོན་པའི་ཚུལ། ས་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ། དུས་ཅི་སྤིད་གྱིས་བཞོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་

གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལོ། །

དུག་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི། **བསྐྱབ་བྱ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །**
 གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདྲ་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པས་ལྷག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒྱུར་བའོ། །
 ལྷག་པའི་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིད་པ་ལོ། །ལྷག་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲིད་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་སྒྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མེད་ཀྱང་བསྐྱ་
 བ་དེ་དག་རྣམས་སུ་འདུའོ། །

བདུན་པ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། **འབྲས་བུ་སྤྱངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡུན་ཚོགས་**
སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤངས་པ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཅོམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་དང་།
 ལོངས་སྒྲིད་རྫོགས་པ། སྤྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རོ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད་
 ཆོས་གྱི་སྐྱ་དང་བཅས་པ། དེའང་གནས་གྱུར་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་གྱི་གཞི་ཡིན་
 པ། གཉིས་སུ་མེད་པ། ཏྲག་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་
 ཅིང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འཕྲོ་བའི་གནས་
 གྱུར་པ་ལོ། །ས་ལམ་སོགས་གྱི་དོན་ཁ་ཅིག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞིབ་ཏུ་

རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་ལྷན་གྱིས་སོགས་བོད་གཞུང་སྐྱེ་མ་རྣམས་
སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གྱང་བོད་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་གཞིར་བཞག་ཏུ་
བཀོད་པ་སྟེ་བྱམས་ཚུལ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་
པའི་ལུགས་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་བ་
དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། **རང་བཞེད་རྩ་བ་རྣམ་རིག་ལས་གཞན་པའི། བྱི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་**
གྲུབ་མྱི་ལམ་བཞིན། །སེམས་ཙམ་པ་སྒྱིའི་རང་བཞེད་ཀྱི་རྩ་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ལས་གཞན་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་མྱི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་
བཞིན་དུ་འདོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་དེའི་སྒྱི་འགག་སོགས་ཐམས་
ཅད་སྒྲུབ་དང་། ལྷ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟར་སེམས་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་རོར་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལུ་སྒྲུབ་གི་དངོས་པོ་
གཅིག་ཉིད་ལས་བཟང་ངན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་ལ་བདུད་ཅི། མི་ལ་ཆུ། ཡི་དྲགས་ལ་
རྣག་ཁྲག། ཆོ་དཔུལ་བས་ཁྲོ་ཆུར་མཐོང་བ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་སྒྲུབ་བ་འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ལའང་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་
དང་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་པོས་བྱི་དོན་བཀག་སྟེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་མཛད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་བདེན་པ། རྣམ་རྟུན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ལའང་གཉིས། སྒྱིར་རྣམ་བདེན་པའི་བཞེད་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་རྣམ་བཤེན་པ།** །སྤྲང་བ་གཟུང་
བྱའི་སེམས་སུ་བཤེན་པར་འདོད། །སེམས་ཙམ་སྤྲང་བ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཙུག་པོ་རྣམ་
བཤེན་རྒྱུ་གི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྣམ་བཤེན་པ་ནི། བྱི་རོལ་གི་
དོན་བཤེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཤེལ་ཚོན་ཅན་
བཞིན་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲང་བར་འདོད་པས། གཟུགས་ཅན་དུ་སྤྲང་
བ་མཐའ་དག་སྤྲང་མཁན་གི་སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱངས་
ཆད་གི་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཙམ་ཡིན་གི། ཡིན་ལུགས་གཟུང་བྱའི་སེམས་སུ་བཤེན་པས་
ན་འགོག་བཤེན་ཡང་སྤྲང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་འཛིག་པ་སོགས་མདོ་ལས་ཡུང་
ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བཤེན་པ་སྟེ་སེམས་ཉིད་དུ་
འདོད་པས་མིང་ཡང་རྣམ་བཤེན་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་ང་བྱེད་ཚལ་པ། གཟུང་འཛིན་
གྲངས་མཉམ་པ། སྤྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་ཡང་ཤེས་རྣམ་རང་ཆར་བཤེན་པ་དང་།** །ཞེས་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྒྲོ་ང་གཤགས་པ་ལྟར་བྱེད་མ་དང་།
དེའང་རྣམ་པ་གཟུང་ཆར་བཤེན་ལ་ཤེས་པ་འཛིན་ཆར་བཤེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་བ་
དཔོན་ངོ་རྒྱ་རིས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་
ཡིན་ལ་བྱི་རོལ་དུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བས་གཟུང་བ་འཛིན་
པའི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གཟུང་རྣམ་ཇི་སྟེད་འཛིན་ཤེས་དེ་སྟེད་དང་།** །དཀར་དམར་ལ་
སོགས་པ་རྩིས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྩིས་

ཐ་དད་པ་དེ་སྟེད་དུ་གངས་མཉམ་ཞིང་། སྤང་ཡང་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་
 སྤང་ལ་བདེན་ཡང་སྣ་ཚོགས་དེ་རྣམས་རྒྱས་སོ་སོར་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་མཁན་དབང་
 ཤེས་ཀྱང་རྒྱས་དུ་མའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རང་འགྲེལ་ལས།
 གང་དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མྱོང་བའི་
 བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་
 སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
 སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྣ་ཚོགས་སྤང་ཡང་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་སྟེ།** ཤེས་པ་གཅིག་
 ཁོ་ན་དཀར་དམར་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤང་བ་སྣ་ཚོགས་དུ་མར་སྤང་ཡང་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེན་པས་གཉིས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དབུ་མ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་
 ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་བྲལ་སོ་ཞེས་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལའང་གཉིས། འདོད་པ་སྤྱིར་བཤད་པ། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་
 དཁྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྣམ་རྒྱུན་སྤང་བ་མིག་གི་རབ་རིབ་བཞིན།** **མེད་པ་གསལ་སྤང་**
མི་བདེན་རྒྱུན་པ་སྟེ། **གཉིས་སྟོང་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་བདེན་པ་འདོད།** གཞུང་ཚམ་
 རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི། དཀར་ནག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མིག་བཅིར་
 བས་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དང་། མིག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་འཛིག་པ་ལྟར་མེད་
 བཞིན་དུ་སྤང་བའི་མེད་པ་གསལ་སྤང་དོན་ལ་མི་བདེན་རྒྱུན་པ་མི་ལམས་སྟུ་མ་ལྟ་སུ་
 ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཤེས་པར་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རིག་པར་འབྱུང་བ་
 ལས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རབ་རིག་རང་གསལ་

ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲུང་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་
དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་བདེན་པར་འདོད་དེ། མདོར་ན་ཤེས་པ་ནི་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟར་
སྒྲུང་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་། སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲུབ་ཤིང་འཛག་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་
བའི་རྒྱུན་པར་འདོད་པ་མིང་ཡང་རྣམ་མེད་པའམ་རྣམ་རྒྱུན་པར་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྒྲུང་བས་ཤེས་དོར་གོས་དང་མ་གོས་དང་། སངས་རྒྱས་ས་ན་**
གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱི། འདོད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ། རྣམ་ཤེས་
འདི་རྣམས་བདེ་སྐྱབས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་དུ་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་
མཐུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་རྒྱུན་པ་
དེས་གོས་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱུན་དྲི་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཕྱི་འདི་རྣམ་པས་གོས་
པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེལ་གོང་དག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་དེ་སོ་སྒྲེས་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱུན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཡང་དཀར་དམར་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་པ་ལ་རྒྱུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དང་། དཀར་དམར་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྒྲུང་
བར་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་
དུ་སྒྲུང་བའི་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་འདོད་པས་དྲི་བཅས་དང་
དྲི་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རྣམས་ནི་
སྒྲོ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་བདེན་
པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་
ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམས་སུ་མི་བདེན་གྱི་རྒྱུན་པའམ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་

པར་ལ་སྒྲི་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་དེ་གཉིས་ཀའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཆ་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞུགས་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་པས་རྣམ་ཤེས་པའམ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་དགོས་ཀྱི། དོན་སྤངས་སེམས་སུ་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དེར་བྱས་ན་མདོ་སྟེ་པ་ལ་བྱབ་ཆེས་ཤིང་རྣམ་རྟུན་པ་ལ་མ་བྱབ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀམ་ཐིན་ལས་པས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་ཀའང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་པ་ཉིད་གཉིས་སྤངས་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པས་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཉིད་གཉིས་སྤངས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །འོད་ལས་ཀྱིས་འདི་དག་ཏུ་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་ལུང་དུ་བྲངས་པ་ནི། དེས་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། འདིར་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྒྲིབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་བར་འབྱོག་པོར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གཉིས། དེ་དག་བཞེད་པ་པོའི་སྒྲིབ་དཔོན། དེ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མཆོམས་**བོད་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་མ་གཏོགས་པའི་བྱམས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་བསྟན་ཟེར། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུད་སྤྱུ་མ་དབུ་མའི་དོན་དུ་གནས་པར་འདོད། །བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའང་སེམས་ཙམ་འབའ་ཞིག་པ་ལས་དབུ་མ་མི་བསྟན་པར་འདོད། །ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་མཆེད་དང་དེ་དག་གི་གཞུང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཅིང་རྣམ་བདེན་རྟུན་སོགས་དེའི་རྗེས་འབྱུང་དུ་བྱུང་། རྟོགས་སྤྱང་ཡབ་སྤྱང་གྱིས་རྣམ་བདེན་རྟུན་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་བཞེད་ཅེས་སོགས་དང་། ཐོགས་མེད་དབུ་མ་པའི་

སློབ་དཔོན་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་དུ་བརྩམས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་མཛོད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་རང་རང་གི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་
 སུ་སྤྲོ་ཞིང་། རོ་ནང་ཚས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་བྱམས་ཚས་
 བར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དབུ་མ་དེ་མི་སྟོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྲས་
 དང་བཙས་པས་བཞེད་པའི་དབུ་མ་དེ་སྟོན། །འཕགས་པའི་གཞུང་རིག་ཚོགས་ལ་
 སོགས་པའི་དགོངས་པའང་བོད་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ས་རེ་ཙམ་ལས་མཐར་
 ཐུག་མིན་གསུངས། རོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཙས་པས་ཀྱང་ཐོགས་
 མེད་སྐྱེ་མཆེད་དབུ་མའི་སློབ་དཔོན་དང་དེའི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་དམ་འཆལ། །
 འོ་ན་སེམས་ཙམ་པ་སློབ་འབྱེད་གྱི་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། སྟོན་གྱི་བཙུན་པ་ཆེན་
 པོ་ཨ་བེ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་ལྷ་བརྒྱ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས།
 དེའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་དང་། བྱིས་སུ་འདྲ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྤྲོ་བ་འགའ་ཞིག་བྱུང་
 བའི་སློབ་ལོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དངོས་སྤྱི་སྟོན་རྣམས་འཕགས་ཞབས་གཞུང་གིས་བཀག །**

སྤྱང་བ་ལ་འབྲུལ་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་རྟུན་པ་མན་གྱིས་འབྲུལ་བ་དང་བྱ་
 བྱེད་མཐའ་དག་འཛོག་པ་ནི་གཞི་རྟེན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་མ་ཤེས་པའི་བྱིར་དངོས་
 པོར་སྤྲོ་བ་ཞེས་གྲགས་ལ། དགག་གཞི་བདེན་གྲུབ་རེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མ་འོག་མས་བརྟགས་པའི་དགག་བྱ་རེ་བཀག་མོད་ཀྱང་། །མཐར་དངོས་པོར་
 སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་སྟོ་སྟོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་འཕགས་ཞབས་ཀྱི་
 གཞུང་རིག་པའི་ཚོགས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བཙས་པས་ལེགས་པར་བཀག་
 བས། འབྲུལ་བ་གཞི་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་འཛོག་པར་མཁྱེན་པ་དབུ་མ་པའི་བྱེད་ཆོས་རབ་
 ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་བྱིར། ལྷ་འདོད་མདོར་བསྟན་ལས། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་

དང་མདོ་ཞེ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ། །ཅུང་ཟད་བདེན་དང་
མི་བདེན་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དབུ་མའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སེམས་ཅམ་དང་དབུ་མའི་བྱད་པར་ཡང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་ཆེ་
བ་སོགས་འགའ་ཞིག་སྒྲུ་ཡང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་རང་རིག་
རང་གསལ་དོན་དམ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཐེག་ཆེན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་
པར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་བོ་ཀུན་བརྟམས་སོགས་ལས། །གཟུང་དང་འཛིན་
པ་རྣམ་གྲོལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །ཅེས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་འཆད་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། །རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ། །ཡོད་པར་
མཁས་རྣམས་མི་བཞེད་དེ། །ཞེས་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བརྟུན། །སྒྲོ་དོན་ངེས་ཚིག་ །གང་ལ་
འདུག་སྟེ། །བསྐྱང་བྱའི་སྒྲོམ་པ། །རྟོགས་བྱའི་སྒྲུབ་པ། །ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ། །རབ་རྟུ་
དབྱེ་བ། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་མདོར་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **མཐའ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དབུ་མ་གྲུབ་མཐའི་མཚོག** །ཡོད་མེད་
སྒྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གང་ལའང་
དམིགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དཀོན་བཅེགས་ལས། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པར་མི་རྟོག་གོ། །མི་རྟག་པར་མི་རྟོག་གོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་
ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ། །བསྟན་དུ་མེད་པ། །རྟོན་མ་ཡིན་པ། །
སྤང་བ་མེད་པ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། །གནས་མེད་པ་སྟེ་འོད་སྤངས་འདི་ནི་དབུ་
མའི་ལམ་ཆོས་རྣམ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། །དབུ་མ་རྒྱན་ཆུང་

ལས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་འང་མིན། །

གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་གཉིས་མེད་མིན། ། མཐའ་བཞི་དག་དང་བྲལ་བ་ལ། །
དབྱུ་མ་པ་ཞེས་རབ་རྟ་བཞེད། ། ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་འཇུག་སྒོ་ནི། **འཇུག་སྒོ་བདེན་པ་གཉིས་སྟེ་མ་དབྱུད་དོར། །**
སྒྲིང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཤེས་པ་ཡིས། ། སྒྲིང་དོར་ལེགས་སྟོན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་
དང་། ། གང་ལ་འང་སྒྲིང་དོར་དགག་སྒྲུབ་མ་མཆིས་པར། ། སྒྲིང་ཙམ་ཉིད་ནས་སྟོང་
པར་ཤེས་པ་ཡིས། ། དོན་དམ་ལ་འཇུག་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་སྦྱེལ། ། དབྱུ་མ་པ་
ནམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི། རང་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་ཏེ་འཆད་ལ། དེའང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་སྒྲིང་བ་འདི་
ནམས་ཇི་ལྟར་སྒྲིང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པས། ཀྱན་རྫོང་བ་
ཉིན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བློས་
སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་སྦྱུབ་ཅིང་མི་དགོ་བ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིངས་དོར་
མ་འཆོལ་བར་ལེགས་པར་སྟོན་དེ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ལ། ཡང་དག་པར་
ཆོས་གང་ལ་འང་སྒྲིང་དོར་དང་དགག་སྒྲུབ་དང་སྒྲིང་སྒྲིང་མ་མཆིས་པར་སྒྲིང་ཙམ་ཉིད་
ནས་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ལྟ་སྟོན་དམ་ཐབས་
ཤེས་སམ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱང་བའི་སྒོ་མ་པ་ནི། **བསྐྱང་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་པ་སྟེ། །**
བསྐྱང་བྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། དེའང་དོན་དམ་པར་སྦྱོས་
མཆོན་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་
ནོ། །

བཞི་པ་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་ནི། **རྟོགས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཚེས་རྣམས་ཆུ་ཟླ་ལྟར། །**
མེད་བཞིན་སྤང་ལ་དོན་དམ་སྒྲིམ་མཚན་ཀུན། །ཉེར་ཞིའི་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་རྟོགས། །དབུ་མ་པས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཟླ་
 ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དབྱིས་
 ཕྱིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི། **འབྲས་བུ་ཞི་བ་སྐྱུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད། །རང་**
 རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་
 ག་འབྲེལ། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་པ་ལུང་པོ་འགགས་པ་ཅུམ་ལ་མུང་
 འདས་སུ་མི་འདོད་ཀྱི། །སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བའི་ཞི་བར་ཚུལ་གྱིས་དག་པ་དང་
 མ་དག་པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལ་
 འདོད་དེ། ཅུ་ཤེ་ལས། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ།
 འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་ཟྱ་ངན་འདས་པར་བརྟེན། །ཅིས་དང་། དཔེ་
 མེད་པར་བརྟེན་པ་ལས། །བྱོད་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་རོ་གཅིག་
 ཉིད་དུ་མཁུན། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པས། །བྱང་ནི་ཀུན་ནས་རྣམ་དག་
 ཟུར་། །ཅིས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བྱང་འདས་ལའང་ལྟག་བཅས་དང་
 ལྟག་མེད་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། །སྐྱུ་
 གཉིས་ནི་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ལྟག་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 འཕགས་པ་གྲུས་ཀྱང་སྐྱུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྒྲིམ་པ་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུ་ལས་རང་
 དོན་དུ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་མངོན་དུ་ཟུར་ནས་རྣམ་

པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་དང་མ་དག་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་མདོ་སྒྲགས་དབུ་མ་གཉིས།** །དབུ་མའི་གྲུབ་
མཐའ་སྒྲུབ་དེ་དག་ལ་འང་ནང་གསེས་དབྱེ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་འགའ་ཞིག་
བཤད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མདོ་སྒྲོ་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་དབུ་
མ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྒྲེ་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། །

དང་པོ་ནི། །ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་
སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཞིབ་འཛོལ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཞན་དོར་ཕྱི་དོན་
འདོད་པ་སྟེ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་སོགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
རྒྱ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་གཉིས་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆོགས་པ་
དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་སོགས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི། སྤྲང་བ་ལ་
སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་སྟེ་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་སོགས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྟེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་
དང་། ཀྱན་རྫོབ་བག་ཆགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ། སྒྲོབ་དཔོན་མི་
འི་པས། རྒྱ་མ་ལྟར་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མི་གནས་
པར་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད། །ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལ་སྒྲིས་ནི་མདོ་སྒྲོ་པའི་དབུ་མ།
རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་དབུ་མ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བཤད་པ་

སོགས་དོན་དམ་སྟོང་ཚུལ་དང་། བྱེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་
དབྱེ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་མདོར་དང་སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་དང་། ཟབ་མོ་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མའོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས། མིང་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མདོ་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནལ་འབྱོར་སྟུང་། གཙོ་པལ་ཕྱ་རགས་**
ལ་སོགས་བད་ཡང་སྟུང་། བོད་དུ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་ཞེས་སུ་གྲགས། བེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་ལམ་ལུགས་སྟོལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
བའི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟུང་པའི་དབུ་མ་
པ་གཉིས་སུ་རིགས་ངེས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མ་པ་གཙོ་པལ་གཉིས་ཀྱི་
བད་སྟུར་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་དང་། སྡེ་མ་ལ་
རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ་ཞེས་པའི་བད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟུང་ཞིང་། བོད་དུ་ངོ་ནང་ཆོས་རྗེ་
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དབུ་མ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་ལུགས་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་སོ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་སྟོང་།
གཞན་སྟོང་ངོ་། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་མདོར་སྟོས། རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤར་མར་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས། སྤར་མར་སྟོས་པ་ངོ་**
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པ་ལའང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཐ་སྟོན་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་

ནས། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཙོ་བོར་
སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་དང་། ལྷ་གསལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྒྱེ་
མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ལོག་ཏྱ་ག་དགག་པའི་གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱད་
པ་མེད་པས་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གཙོ་བོར་འགོད་
པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་གསལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་རང་ཐུན་མོང་པའི་
ལུགས། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར། དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས། །རིགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་ལྟ་བུའི་འབྲུང་གནས་གང་ཟག་དང་། སྒྲིབ་ཅུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
གཉིས་རིགས་པས་བཀག། །དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ལྟ་བ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཅུ་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
གཉིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་བཀག་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་
སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་བསམ་སྒྲོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་པར་འབྱུང་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཅན་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བཏགས་པ་དང་། །
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས། །གཏན་ཚིགས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་
ལ། །དཔྱོད་བྱེད་བཞི་ཡིས་དངོས་སྒྲུབ་ཡོད་མཐའ་སེལ། །སྒྲུང་ཙམ་ལ་དཔྱོད་རྟེན་
འབྲེལ་རིགས་པ་ཡིས། །མཐའ་གཉིས་བསམ་པའི་དོན་དམ་མི་མཐུན་མེད། །དེ་ལ་
ཐོག་མར་ཚོས་ཅན་ཅས་པ་ནི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱུ་ཕྱིར་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་

ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། །དངོས་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རགས་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 སྒྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལུགས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོར་
 ཞེན་པ་སྦྱི་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྣམ་པར་
 དབྱུང་ན་སྤྱང་བ་དང་བརྟགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། དེ་ཞེག་སྤྱང་བ་
 བྱི་འགོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་རི་
 སྤྱིང་མིག་སྦྱོན་དང་མ་བུལ་བ་དེ་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་ཤད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་མི་
 ལྟོག་པ་བཞིན་དུ། རི་སྤྱིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མ་སྤྱངས་པ་དེ་
 སྤྱིང་དུ་ཆོགས་དུག་གི་སྤྱང་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འདི་མི་ལྟོག་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱང་བ་
 ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་
 མཁན་རང་གིས་སྐྱེལ་པའི་ན་རྒྱུང་ལ་མི་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་
 མེད་ན་མི་འཆིང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་སྐྱེ་མའི་ན་རྒྱུང་ལ་ཆགས་པ་སྦྱི་བ་ལྟར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེད་བྱིས་བཀག་ན་ཉེས་
 པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་བ་བཀག་ན་སྤྱིང་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་། །སྤྱིང་ཉིད་སྦྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འང་ཅང་མེད་ཀྱི་བཀག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་འབང་ཞེག་འགོག་
 པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐག་པ་ལ་སྐྱེལ་བཞིན་དུ་སྦྱོས་ཞེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་
 མ་ཞུགས་པས་དགག་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་
 དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྦྱོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་མ་
 བཀག་པར་ཡུལ་ཅན་དགག་མི་རུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། བརྟགས་
 པ་མ་བཀག་པར་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་མི་རུས་ལ། དེ་

མ་བཀག་པར་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྡོག་སྟེ་དེ་ནི་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པས་དགག་བྱ་ནི་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ལའང་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་
 དོན་ལ་གྱུབ་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
 རང་གཞན་གྱི་གྱུབ་མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ཆོས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་གང་
 ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡང་མ་གྱུབ་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་འདི་ཙམ་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལའང་འཛིག་རྟེན་ན་དངོས་སུ་གྲགས་པ་སོང་ཞིག་
 འདུག་ཅིག་ཟེ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་སུ་མ་གྲགས་ཀྱང་། གྲགས་རུང་གི་ཐ་
 སྙད་རྒྱ་འབྲས་དང་ས་ལམ་སྤང་གཉིན་སོགས་གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དགག་པར་མི་བྱ་བའི་
 རྩིས་ཡང་གང་དུ་སྤང་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་ལའང་དོན་སྐྱབ་
 པ་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རྫོལ་བའི་ཤེས་འདོད་ཐ་
 དད་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དང་། རང་
 བཞིན་ཙམ་གྱི་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་ཆོས་
 ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་བདེན་པ་སོགས་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་
 བྱི་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་བ་འདི་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སམ། རི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེད་
 དགག་རྣམ་གཅོད་དགག་བྱ་ཆད་ཙམ་སྒྲོས་དང་བྲལ་ཙམ་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཡོངས་
 གཅོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་མེད་པའོ། །དེ་མེད་པས་གཞན་གྱིས་བརྟུང་དུ་ཡང་མེད་

དོ། རྩོད་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་དམ་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། རྟེན་ན་ང་ལ་སྒྱུད་
 དེ་ཡོད། རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ནི་སྒྱུན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། གལ་ཏེ་
 མཛོན་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི། རྟོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། སྐྱབ་པའམ་
 རྒྱུག་པར་བྱ་ན་དེ། མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། ཅིས་སོ། རྟེན་མེད་པར་དགག་
 པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཆོས་འདི་སྐྱུས་
 ཤེས་པ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར། ཞེས་པས་སྐྱེ་རྟོག་གི་མཐུ་
 ཟད་ནས་ངལ་བ་ངལ་སོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། རྟག་ག་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་མདོར་
 བ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཞེས་པ་ནི་
 དགག་བྱ་དངོས་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ཏེ།
 འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། རང་བཞིན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། སྐྱབ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་ནི། སྤྱིར་དབུ་
 མའི་རིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགག་པ་འགོད་པ་དང་སྐྱབ་པ་འགོད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ། འབྲས་
 ལུ་ལ་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱུང་ནས་
 འགོག་པ་ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་གཅིག་དང་དུ་
 བལ་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་སྤྱ་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས་
 གསུངས་ཤིང་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་ཅི་རིགས་ནས་འབྱུང་ལ། འདི་བཞིས་དངོས་སྐྱ་
 བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་སེལ་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་བའོ། རྟེན་
 བཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་དབྱུང་པ་ནི། ལུ་ལུ་སྐྱེ་ན་བདག་ལས་སམ་གཞན་
 ལས་སམ་གཉིས་ཀ་ལས་སམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དབྱུང་པས་རིགས་ངོར་གང་ལས་
 ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའོ། འབྲས་ལུ་ལ་དབྱུང་པ་ནི་ལུ་ལུ་སྐྱེ་ན་ས་བོན་གྱི་

སྐབས་ཡོད་པ་སྐྱེའམ་མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་དབྱེད་པས། ས་བོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་
 ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་རྒྱུ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་ན་རི་རྩ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ནས་པ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པ་དང་།
 གཉིས་ཡིན་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་ཤིང་གཉིས་མིན་མི་སྤྲིད་པས་དོན་ལ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་འབྲུལ་ངོར་ས་བོན་གཅིག་ལས་ལྷ་
 གྲུ་གཅིག་ཅེས་དང་། རྒྱེན་གསུམ་ལས་མིག་ཤེས་གཅིག་ཅེས་དང་། བ་གཅིག་ལས་
 ལུ་དུ་མ་དང་། ས་བོན་རྒྱ་ལུང་དུ་མ་ལས་སྟོན་ཐོག་དུ་མ་ཞེས་སོགས་འགལ་བ་མེད་
 མོད། །རིགས་ངོར་ནི་ལྷ་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཁོ་
 བ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ལས་འབྲས་ལུ་དུ་མ་དང་། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་ལུ་གཅིག་
 ཁོ་ན་དང་། རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་ལུ་དུ་མ་འབྲུང་བ་མི་འཐད་དེ། རིགས་ངོར་གཅིག་
 ཉིད་མི་རིགས་ལ་དེས་དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁེགས་པས་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པ་ལོ། །ངོ་བོ་ལ་
 དཔྱོད་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མས་དབེན་པའི་རྟགས་
 གྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རྩ་བར་སྐྱེ་འགག་རྟག་ཆད་འགོ་འོང་དོན་གཅིག་པ་དང་ཐ་
 དད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་བཀག་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཞན་
 དུག་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་
 བོ་གཅིག་དུ་བྲལ་ཉིད་དོ། །རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐྱབ་པ་དགོད་པ་ནི་སྤང་ཅམ་ལ་དཔྱོད་
 པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་སྟེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་འབྲུང་། དེ་ནི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་
 སྐྱབ་རྟགས་སུ་བཞག་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དོན་དུ་ན་འདི་ཡང་དགག་

བྱ་བ་དེན་པ་འགོག་པས་དགག་ཏུགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་དབུ་མ་པས་བདེན་སྟོང་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཏུག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་སེལ་བས་སོ། །དེ་
 ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཆད་
 མཐའ་སེལ་ཞིང་། རང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པས་ཏུག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་ཏུག་མཐའ་
 སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དུ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། །མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་
 རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅིས་སོ། །འདི་དག་
 གི་སྐབས་སུ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟོག་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡོད་
 བ་བཏགས་པ་གཅིག་གམ་དུ་མ་གང་ཡང་རུང་བར་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 མཐུན་པའི་དཔེ་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་ཞིང་། གཏན་ཆེགས་
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱ་ནི་གཏན་ཆེགས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་དག་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གནས་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་མི་མཐུན་པ་
 མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། **ཀུན་རྫོབ་རྩོད་ངག་ལ་སོགས་**
ཁྱད་པར་མང་། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ནི་གོང་སྒྲོས་ལྟར་མི་མཐུན་པ་རུང་བཤད་ཀྱང་མེད་དེ། གཞན་དུ་
 བ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དུ་མ་མེད་པས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་ལ་མི་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་མེད་པ་

ཁོ་ནར་རང་གར་ཐ་སྟད་ལ་འཇུག་པས་འཇུག་པ་སྤྱི་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་
 བས། རྣམ་རིག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་རིག་པ་སོགས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་འདོད། །ཐལ་
 འགྱུར་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་ལ་འཛོག་པ་མི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཁྱད་པར་དུ་
 འགྲོ་བར་འདོད་པས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་འོག་མ་བཏང་ནས་གོང་མ་སྟེགས་པས་མ་སྟེབས་སྟེ་
 བར་མ་དོའི་གཡང་སར་ལྷུང་བ་ལྟར། དངོས་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོལ་བའི་
 བསམ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ལས་འདས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡང་མ་རྟོགས་
 པར་བར་མ་དོར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་
 སྟེ། འཇུག་པ་ལས། འཕགས་པ་སྟུ་སྟུ་བ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱུར་
 ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་
 གཉིས་ཉམས་ལས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་
 བ་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་འཛིག་རྟེན་
 པ་ཁོ་ནའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛོག་པར་བྱེད་
 དེ། རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟམ་
 དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་ལས་འབྲས་
 སུ་འབྲུང་ངོ་ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དེ་
 ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྟད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་
 འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐ་སྟད་དུ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་

བར་བྱེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་རང་ལུགས་
 སུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་
 ཁོ་ནར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་
 བ་མ་གཏོགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་
 གིས་ཁས་མ་སྐྱངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ངོར་
 བྱས་བདག་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩོད་པ་བྱེད་
 པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་རང་ལུགས་མ་བཞག་པར་གཞན་ལུགས་ཁོ་ན་
 འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སུན་འབྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐོལ་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་གི་འདོད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་སྟེ་མེད་སོགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པར་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། །ཐ་སྙད་དུ་སྟེ་མེད་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་
 དང་། དཔེ་སོགས་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རང་ལུགས་འགའ་ཞིག་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་མི་ལུས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་གལ་ཏེ་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན་
 གཞན་གྱི་སྒྲོན་བརྗོད་ཀྱི་དོགས་པས་རང་ལུགས་མི་འཛོག་ཅིང་། གཞན་ལུགས་ལ་
 ཞེ་སྤང་བའི་བསམ་པས་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་འགོག་ན་སུན་འབྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐོལ་
 བའི་གཡོ་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར་ནའང་། །དུས་མ་ལ་ནི་རང་ལ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཡང་དག་
 བར་ནི་གཞན་དགག་པ་ཡང་མིན་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་དམིགས་ན་དེ་ཉིད་
 འགོག་པར་ཡང་རིགས་མོད་ཀྱི། །དགག་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཅི་བརྒྱུར་གཤགས་ཀྱི་ཆད་

ཅམ་ཡང་མ་དམིགས་ན་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་དགག་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་
 པ་ལས། དགག་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྤྱོད་གང་
 ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སྤྱོད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 བཀོད་ནས་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་དུ་མ་མཛད་པ་དེ་ནི་གཞན་ལུགས་ལ་ཞེ་སྤང་བའམ་
 ཚུད་པ་ལ་དགའ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། །རྟོག་པའི་བྱ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་
 དག་མཛོན་ཞེན་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚུད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་རྣམས་གོལ་ཕྱིར་
 བ་དེ་ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འཇིག་
 པར་འགྱུར་ནང་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 ལས་རིགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་པ་རོལ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུར་
 གྱི་རྟོག་སྒྲོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། །སྒྲོ་སྒྲུར་བསལ་ནས་གནས་ལུགས་གྱི་
 དོན་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 ལུགས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་
 ཉིད་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་
 གོལ་བར་འགྱུར། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་པར་དབྱོད་
 པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་འདི་ལ་
 གཞན་གྱིས་ཆོལ་དུ་མེད་པ་མ་ཟད་འདིས་གཞན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སུན་འབྱིན་པར་
 ལུས་ཏེ། འདིའི་རིགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྱུན་སྒྲོང་གི་ལན་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་
 དང་དེ་དག་བསྤྱོད་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་
 བ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་མི་འདོད་
 དེ་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ངོར་སྟོགས་

གཉིས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་དང་རྟགས་བཞིས་
 བྱེད། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་
 དང་ཚད་མས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རང་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་
 ཡང་མེད་ལ་གཞན་གྱི་ཁས་ལེན་འགོགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མ་
 གྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཁས་
 ལེན་འགོགས་པ་འོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་གཞན་ཡང་འདི་གཉིས་ལ་གཞིའི་སྐབས་
 སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གམ་བདེན་རླུན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་རླུན་པ་དང་སྟོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་
 པ། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདུག་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེད་གཤམ་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྐྱབ་
 པ་དང་སྐྱབ་པ། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་སོགས་ཕན་བྱ་དང་། འབྲས་
 ལུའི་སྐྱབས་སུ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་བྲལ་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤང་ཡང་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མ་དག་ལས་སྤང་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་བ་དག་སྤང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་མ་བག་ཆགས་ལས་
 བྱུང་བས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འབྲུལ་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་
 སྤང་བའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལས་སྤང་གཏན་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཁྱུང་
 པར་ཕན་བྱ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག །
 ཐལ་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་གོ །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་བྱ་གི་དབྱེ་བ་སྟོས། རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་དུ་འཆད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་འདུག་གཉིས། མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབྱེ་བ་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པའི་

དབུ་མ་པའི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་བཅས། །རང་གི་
 འདོད་པ་སྟོང་སོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས། །ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆེགས་འགོད། །ཕྱི་དོན་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། །དེ་ལ་སྒྱིར་འཕགས་པ་གྲུ་
 སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་
 གཙོ་བོ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར། རི་སྐད་
 དུ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་
 པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། སྒྲིབ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་
 དོན་འཆད་ཚུལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ནི། མཐའ་བཞི་སྟེ་མེད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་བཞིས་ལོག་བྱོགས་ལ་སུན་འབྱེན་པར་མཛད་ཀྱི། དངོས་བྱོགས་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་འགོད་པར་མི་འཛད། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་བཛོད་ཚུལ་ལ་སྟོན་བཛོད་པར་མཛད་
 ཅིང་། རྩ་བའི་སྟོར་བ་རང་རྒྱད་དུ་འགོད་པ་དང་། བྱོགས་ཆོས་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་
 སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཐུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་སྟོན་བཛོད་པ་ནམས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་
 ཆེགས་ཁས་ལེན་པ་སྟོན་དང་བཅས་པར་བཤད་ནས། ཐལ་འགྲུང་གི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
 རྒྱས་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱད་ལུགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 བྱེད་ལེགས་ལྡན་བྱེད་དང་དཔལ་སྤྲས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་དང་ཞི་བ་འཆོ་དང་ཀ་མ་
 ལ་ཤྱི་ལ་དང་གོ་ལ་སྟེ་དང་སངས་བཟང་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་
 དང་སྟོན་ཞབས་དང་ཐག་ན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། རིགས་བསྐྱུ་ན། མདོ་སྡེ་སྟོན་

པའི་དབུ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཞན་དོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་
 ལྷན་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་ལྷན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་མ་
 གཏོགས་པ་ཕྱིའི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་སྤྲོ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་
 གཞི་ནི་ལེགས་ལྡན་ཞབས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་གིས་རང་གི་འདོད་
 པ་སྟོང་ཉིད་དང་སྒྱེ་མེད་སོགས་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེ་དག་ཚད་
 མས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་འགོད་པ་དང་། ཐ་ལྷན་ཙམ་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་དག་གི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཞི་འཕྲོ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས། ཕྱི་དོན་མི་བཞེད་རྣམ་**
གཞག་སེམས་ཙམ་ལྟར། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཀྱི་གསུངས་ལྟར་ན་སྤྲོ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་ནི་ཞི་བ་འཕྲོ་
 ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགོད་ཚུལ་སྤྲོ་མ་དང་ཁྱད་པར་
 མེད་ལ། ཐ་ལྷན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ལ་
 དེའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་དུ་འཆད་པ་ནི། **ཆོས་རྣམས་**
ཀུན་རྫོབ་འཕྲུལ་སྒྲོའི་ཤེས་དོར་ཡོད། །དོན་དམ་མ་འཕྲུལ་སྒྲོའི་དོར་ཡོད་པ་མིན། །རིགས་
པས་འགོག་རྣམ་མི་རྣམ་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་
ནི། །ཐ་དད་དོན་བྱེད་རྣམ་དང་མི་རྣམ་གྱིས། །ཡང་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་
པར་གཞག །དབུ་མ་པས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་

ལ་ཤེས་བྱ་ནི་དབྱེ་གཞི། བདེན་པ་གཉིས་ནི་དབྱེ་སྒོ་སྟེ་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
 གྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འབྲུལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོའི་ཤེས་དོར་ཡོད་པ། དེའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་
 བ། དོན་དམ་ནི་མ་འབྲུལ་བའི་སྒོ་དོར་དབྱུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེའི་མཚན་གཞི་
 བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ། བདེན་པ་ནི་སྒོ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་དོན། ཆོས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་དོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་
 ནི་བདེན་པ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་པ་སྟེ་འགོག་
 རུས་པ་ཀུན་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་པ་སྟེ་འགོག་མི་རུས་པ་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་སྦྱར་མཚན་ཉིད་གྱི་
 ལྟོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། དངོས་
 པོ་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཅིག་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཐ་དད་དང་། དོ་
 བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་རྣམས་སུ་མཆིས་པ་ལས། ལུགས་འདིར་བྱི་
 མ་བཞེད་མཁུ་མང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷང་ལ་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། ལྷང་
 ལ་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེའང་ལྷང་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ། རྒྱ་ལས་སྒྲིས་
 པ། བརྟགས་པས་དབེན་པ། རང་རང་གི་རིགས་ལ་མཐུན་པར་ལྷང་བསྟེན་མཚན་ཉིད་
 བཞི་དང་ལྷན་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སོ་སོའི་དོན་
 བྱེད་རུས་པ་ཡོད་ལ། ལྷང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་སྒྲ་ཤད་འབབ་པ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་
 སུ་ལྷང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་བྱེད་རུས་པར་མེད་པས་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བདེན་དངོས་བཀག་པའི་རྣམ་གཅོད་མེད་དགག་སྐྱབ། །སྒྲི་
 སོགས་འགོག་པ་དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་པ། །སྒྲིས་པ་ཉིར་ཞི་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ཉིད། །
 ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་འདུས། །འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྐྱུ་འདྲར་

བཞེད། །ཤེས་བྱ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་དངོས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་བཀག་པའི་མི་ལྟན་
ནམ་གཅོད་ཀྱི་མེད་དགག་སྒྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ལའང་ཡང་དག་པ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་
བཀག་ཅམ་ལས་སྟེ་མེད་ཀྱི་སྟོས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནམ་གངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྟེ་
བ་དང་སྟེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་
པ་ཉིད་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོབ་དཔོན་
ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཆོགས་དུག་ཏུ་འདུས་པར་བཞེད་ལ། ལྷལ་
འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་སོགས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པའང་ཡོད་
ལ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་པ་སྒྲུ་མ་དང་
འབྲ་བར་ཡད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ནམ་གཞག་
འཆད་པ་ལ་བཞི། ལྷ་བའི་བཞེད་སྟོལ་མདོར་སྟོས། གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་འཆད་ཚུལ་
སྟེ་བསྟན།

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་དབྱེ། གྲུབ་མཐའི་དོན་གཅོ་བོར་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲགས་ལུགས་སྟོལ་མཆོན་མའི་སྟོས་གཅོད་ལ། །བྱད་འཕགས་
མཆོག་སྟེ་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་མེད། །གཞན་ངོར་ཅམ་ལས་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་
བྲལ། །འཕགས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་
གསལ་བར་མཛད་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་སྟོལ་ནི་མཆོན་མའི་སྟོས་
པ་གཅོད་པ་ལ་བྱད་པར་འཕགས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
མཆོན་གཞིའོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་རང་
རྒྱུད་པ་འགོད་པ་མེད་ཅིང་། སྟེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་གཞན་གྱི་ལོག་ཏྟག་དགག་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་ཅིང་དངོས་སྟོབ་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཅམ་ལས་རང་ལུགས་བརྒྱབ་བྱ་མེད་པས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བའོ། །**འཛིན་རྟེན་ལ་**

གྲགས་མངོན་རྗེས་ལུང་ཉེར་འཇལ། གཞན་གྲགས་རྗེས་དཔག་འགལ་བརྗོད་ཐལ་
 འགྱུར་དང་། མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་དང་ནི་མ་གྲུབ་པ། ཚད་མ་བཞི་དང་རྟགས་
 བཞིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད། །དེས་ན་རང་ལུགས་སུ་མེད་པར་དགག་པ་དང་མ་ཡིན་
 དགག་གཉིས་ཀས་དགག་སྐྱབ་བྱུང་མེད་ཀྱང་གཞན་ངོར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
 མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །ལུང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་བཞི་དང་། གཞན་ལ་གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་
 སྟོམས། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་སྟེ། ཚད་མ་བཞི་དང་
 རྟགས་བཞིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །འདིར་ཚོས་རྗེ་པོ་རམ་པས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་
 ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ། གཉིས་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་
 ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གསེར་མདོག་པ་དོན་ཡོད་
 དཔལ་བས། ཀྱན་མཁྱེན་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་དབུ་མ་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་བར་
 ཟེ། དེའང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ནི། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྟགས་
 ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱིས་
 བློ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་བྱབ་པ་ཚོལ་བ་གཞན་གྱི་བློ་ངོར་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱེད།
 སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་
 ཚེར་མ་འབྱེན་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེས་གཞན་ལ་
 གྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་ཚོལ་བ་ཡ་ཤོལ་པོའི་བློ་ངོར་བསྐྱབས་ནས། གཞན་
 ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 འཆད་དོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བཞི་པོ་འདི་
 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ལ་འགོག་པ་ལ་འང་སྐྱར་བར་བཞེད་ཅིང་། འདི་རིགས་པ་རྣམས་

གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། དེ་ལང་ཐོག་མར་གྲངས་ཅན་གྱིས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱུ་འབྱུང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའི་མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་སྤྲན་ནས་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏིལ་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དྲེ་མ་ལ་ཏིལ་མར་སྤྲན་ནས་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད། དེ་དག་གི་པ་ལ་རིགས་པ་
 བཞི་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཚས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རྒྱུ་འབྱུང་སྤྱི་བྱུང་བའི་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་
 བ། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བྱུང་བའི་གྲངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་མགོ་སྟོམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། འཛིམ་གོང་གི་གནས་སྐབས་
 གྱི་བུམ་པ་ནི་སྐྱེ་ལ། མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བས། དེ་གཉིས་ལ་མངོན་
 པར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛིམ་གོང་གི་གནས་སྐབས་
 བ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་
 ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཚས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་
 གྱི་རྗེས་དཔག་གོ། །རང་སྤྱེ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ།
 ས་སྐྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་
 ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རུས་
 པ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་ན། དེ་ནི་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་
 པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་མི་

སྒྲིལ། ས་ལྷག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གཞན་ལ་
གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གོ། གཅེར་བྱ་པ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲིབ་ར་འདོད་
དེ། རྩ་བུམ་དེ་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྒྲིབ་པ་ནི་བདག་ལས་སྒྲིབ་པའི་དོན་དང་།
རྩ་མཐའ་དང་སྤང་བྱ་དང་རྩུ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་ལས་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཅོ་
ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

གཉིས་ལས་སྒྲིབ་པའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། ཁབ་ཤད་ཟེན་
ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་པ་ནི།
འཛིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲིབ་ར་འདོད་དེ། དེ་དགག་པ་ལ་བཞི།

དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དུ་མེད་པར་
ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། ཇེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་
ན། ཅམ་མཁའི་ལྷ་རྒྱལ་ལའི་དྲི་མདོག་ཀྱང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཀྱང་གཟུང་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་སོ། ཇེ་གཉིས་ལ་ངོ་
བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་
ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། ཇེས་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ཚོས་
ཅན། རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྒྲིལ། རེ་འགའ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་གོ། །**ཐ་སྙད་འཇལ་བློར་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ། །ཡང་ལོག་གུན་རྩོམ་དོན་**
བྱེད་མི་བྱེད་མཉམ། །བདེན་གཉིས་འཛིག་བྱེད་འབྲུལ་བཅས་འབྲུལ་མེད་དེ། །མདོར་
ན་རིག་ཚོགས་འགྲེལ་བྱེད་མཐར་ཐུག་གོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་སྟོལ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་
འཇལ་བའི་བློ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མི་ལམ་
སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ། འདོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྱུ་མ་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྒྲང་དང་རྟ་སྒྲང་དངོས་སམ་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དང་བ་དངོས་ལ་
 འབྲུལ་ངོར་དོན་བྱེད་མཉམ་དང་རིགས་ངོར་མི་བྱེད་མཉམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་
 དང་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ལོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་རང་ལུགས་
 མིན་ལ། རང་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་མེད་པས་ཅམ་པོར་འདོད་པ་
 དང་། བདེན་པ་གཉིས་འཛིག་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོ་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་
 པའི་ངོར་རླུན་སྒྲང་། དོ་དམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ངོར་སྒྲང་བ་སྟེ། མཐོང་བ་
 རླུན་པས་རྟེན་པའི་དོན་སྒྲུ་མའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་མ་རིག་པ། བྱེ་བྲག་བདེན་འཛིན།
 ཁྱད་པར་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་དེའི་མཚན་གཞི། མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟེན་
 པའི་རྟེན་དོན་བྱི་མའི་མཚན་ཉིད། མ་རིག་པའི་འགལ་ལྷན་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་མཚན་གཞི་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་
 དག་རླུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་
 མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རླུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་
 སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་སོགས་པའི། །ངོ་བོ་པ་ལོག་
 གང་ཞིག་རྣམ་བཟགས་པ། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་
 བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེའི་དོན་ནི། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རྟེན་
 འབྲེལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲང་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲང་བ་དེ་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་དབྱིངས་དེ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ།
 དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་དུ་སྒྲང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་
 ཉིད་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་དཔེའོ། །མདོར་
 བ་ལུགས་སྟོལ་འདི་ནི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་ཁྱི་མོའི་དབུ་མ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱ་
བྱུང་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱི་གཞི།** །གཞུང་ཀུན་ཁྱི་མོ་འཕགས་
པ་ཡབ་སྲས་ལུགས། །གནས་སྐབས་གསུམ་གྱིས་འཆད་ཅིས་མཁས་རྣམས་སྤྱ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པོ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
གཏམ་ཐོན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཞི། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་ཁྱི་མོ་འཕགས་པ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ལུགས་རྣམས་འཆད་པ་ན། མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རིག་
ཤེས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་དབྱད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བརྗོད་བྲལ་གྱིས་ལེགས་པར་
དབྱད་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་ན་འཆད་པ་དང་ཉམས་སུ་
བྱུང་གིན་ཏུ་བདེ་བས་མན་ངག་དམ་པ་ཡིན་ཅིས་སྟག་ཆང་ལོ་ཙྏ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་
བའི་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་མགིན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་བྱ་བྱུང་བཤད་པ་ནི། **གཞི་དང་སྟོན་ཕྱོགས་འབྲས་བུ་མ་དབྱད་**
ངོར། །ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོན་དག་དང་བསྟན་ཏེ་སྒྱུར། །བདག་མེད་དོན་དམ་ཅུང་ཟད་དབྱད་
ངོར་བཞག། །ལེགས་པར་དབྱད་པས་སྟོས་པ་ཀུན་ཞིའོ། །སྒྱིར་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་
སྟོས་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གཞི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆད། ལམ་སྟོན་པ་ཐབས་
ཕྱོགས། འབྲས་བུ་སྤྱུ་དང་ཐིན་ལས་སོགས་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་ངོར་གྲགས་པ།
འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དག་དང་བསྟན་ཏེ་སྒྱུར་ལ། དེའང་པལ་ཆེར་འཛིག་རྟེན་
ལ་གྲགས་ཆར་བའམ་གྲགས་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་། མཉམ་རྗེས་
ཀྱི་སྤང་ཚུལ་སོགས་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་དང་བསྟན་པ་འང་ཡོད་དོ། །དགག་བྱ་
བདག་གཉིས་བཀག་ནས་སྒྲེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་པར་འཛིག་
པའི་སྟོར་རྣམས་ནི་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྣམས་པར་བཞག་ལ། ཡུལ་གྱི་

དངོས་བསྟན་པ་ལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་དང་རྟག་མི་རྟག་དང་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་
གང་དུ་འདར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཅིར་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསྟན་
བཅོས་རྩ་ཤེལ་ས་ཀྱང་། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །
གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
དང་པོ་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ཤེས་རབ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡེ་ནས་སྒྲིམ་མེད་ངང་འདི་ལ། །དགག་བྱ་མེད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད། །མྱ་
ངན་འདས་དང་མ་འདས་པ། །སྒྲིམ་མེད་དང་དུ་བྱེད་པར་མེད། །སྒྲིམ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཏེ། །སྒྲིམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་མྱེད་རོ། །ཀྱུན་རྫོབ་མེད་ལ་དོན་དམ་མེད། །སངས་རྒྱས་
མེད་ལ་སེམས་ཅན་མེད། །ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་བསྟོམ་བྱ་མེད། །སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་
མེད། །དེ་ཡི་སྟོ་ནི་བསྟོམ་བྱ་སྟེ། །རྟོག་མེད་སྟོ་ནི་རང་ཉི་བཞག །ངོས་བཟུང་མེད་ཅིང་
གཡེང་བ་མེད། །མཚན་མ་མེད་ཅིང་གསལ་བར་སྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །གནས་
སྐབས་དེ་གསུམ་ལ་སྟོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རིམ་པ་བཞེན་དུ། །མ་བརྟགས་མ་
དབྱེད་པའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྟོག་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་
དང་། ཅུང་ཟད་དབྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་བར་དུ་བདག་ལྟ་གཉིས་བསྟོག་ནས་ཐར་
པའི་ལམ་དང་། ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཐ་མར་ལྟ་བུ་པོ་སྟོས་པ་ཀྱུན་
བསྟོག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མཐར་ཐིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག །ལམ་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག །

འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། **འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཐབས་ཡིན་ཏེ། འོན་དམ་བདེན་པ་**
ཐབས་བྱུང་ཉིད་དུ་གསུངས། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་
པ་མ་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོས་བཏགས་ནས་སྐྱབ་པའི་དོན་དམ་ཉོགས་པའི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་
ཤིང་། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
ཚུལ་ཡང་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ལས། སྒྲུང་བས་ལས་ལམ་མི་འདོར་ཞིང་། །སྒྲུང་
པས་མངོན་ཞེན་མི་སྐྱེ་བ། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ། །མ་ནོར་མཆོག་
འདི་མཉན་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། **ཀྱན་རྫོང་འཛིག་རྟེན་གཞན་**
གྲགས་རྗེས་སུ་བརྗོད། །དེའང་ཀྱན་རྫོང་དེས་བྱེད་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཏྲག་
ཆད་དང་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་གཉིས་སྟོང་ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་བ་སོགས་གྱུ་བ་མཐའི་སྟོན་
རྣམས་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ཡང་ལོག་གི་
བདེན་རྩུབ་སོགས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཙམ་མཛད་དོ། **འོན་དམ་ཆོས་**
ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ཆོགས་ལ། །གང་ཟག་བདག་མེད་རྣམ་བཤུན་རིགས་པས་སྐྱབ། །
དོན་དམ་བདེན་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་དང་པོ་ནི་བསམ་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་རིགས་
ཤེས་རྗེས་དབག་ཡིན་ལ། དེའང་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལ་གསལ་བའི་དབྱེ་
བ་མང་ཡང་རིགས་བསྐྱེད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལ་དགག་བྱ་བདེན་པ་འགོག་པའི་
དགག་ཏྲགས་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་དང་སྟོབས་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་ཏྲགས་མི་སྤྱིད་དེ།
དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྐྱབ་

ཉགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དོན་དམ་ངེས་དུ་བྱེད་འགྲོ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱར་སོང་ཆོད་ནི་བདེན་
 ལྟར་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགག་ཉགས་ལ་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བླ་དམིགས་
 པ་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ནི་ཕྱི་མ་དང་གཞན་རྣམས་སྤྲུལ་མཛོད། །དེའང་ཉགས་
 ཆེན་ལྟ་ནི་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་
 བྱེད་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོགས་ལྟ་
 ཁོ་ནའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་བྱེད་དོན་དམ་ངེས་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་
 གཅིག་སྟེ། དཔེ་ཤིང་རྟ་ལ་དབྱེད་པ་རྣམ་བཟུན་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སྐྱབ་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའོ། འདིར་ཡང་ཞིབ་པར་སྒྲོས་ན། དང་པོ་གཏན་ཆེགས་
 ལྟའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་
 སྟེ། དེའང་ཉགས་དགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱན་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
 དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མས་དབེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་ནོ། །ཉགས་དེའི་ཆོས་ཅན་ནི། མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲུང་ཙམ་ཁོ་
 བ་སྟེ། དེ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་ཏེ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདེན་པའི་དུ་མ་ནི་མིན་ཏེ་རྩོམ་བྱེད་བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་
 བེ། བདེན་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་
 འགལ་ཡིན་པ་དང་ཁས་ཀྱང་སྤངས་པས་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པ་དངོས་
 སྤྱིའི་ལོག་ཏོག་གི་བྲག་རི་འཛིག་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆེགས་ནི་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་མེད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དང་པོ་ཉགས་དགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་
 ཅན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཁྱབ་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་སམ་ཡུལ་ངོས་སམ་དབྱེད་ངོའམ་

སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་རྟོགས་སྒྲིབ་ར་དགོངས་ནས་གཞུང་
 དུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས། རྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་སྐྱེ་མེད་
 པའི་རྟགས་སྐྱབ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་ལྷ་གྲུ་ནི་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་དང་། གཙོ་བོ་
 བློ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་གི་རང་བཞིན་གྲུབ་ཟིན་རྟག་དངོས་ཤིག་ལས་སྐྱེས་
 པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་འགགས་པ་མི་འཐད་པས་ས་
 བོན་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དང་། རྒྱ་ས་བོན་མ་འགགས་པ་དེ་འདོན་ན་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་
 དང་མདོག་དབྱིབས་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་ཉིད་ལས་རང་ཉིད་སྐྱེ་ན་བྱ་བྱེད་མཐའ་དག་
 གཙིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་རྟགས་སྐྱབ་ནི། དངོས་
 སྒྲིམ་པས་པ་དག་གི་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ནི་ལེགས་ཀྱང་།
 ཤེས་རིགས་དོན་མཐུན་རྣམས་སྐྱེ་བཞི་ག་དང་། དངོས་པོ་ཡལ་ཆེར་རྒྱ་དང་བདག་
 པོའི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་
 རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་མཐར་སྐྱེ་བས་གཞན་སྐྱེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་། །འདི་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་།
 སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་མིན་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་
 བུ་མིན་པ་ཀུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བས་དང་སྤྱི་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱི་ལུའི་སྤྱི་
 གྲུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ་དེ་འདྲའི་
 གཞན་དུ་གྲུབ་ན་པན་ཚུན་རག་མ་ལས་པའི་ད་ལྟ་བ་རྩ་གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ན་སྤྱི་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱིས་
 བས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ནི། ལྷ་
 གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་དེ་གཉིས་རྩིས་གཞན་ཐ་དད་དུ་ཡང་འདོད་མི་རུང་སྟེ།
 རྩིས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཡུལ་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་དུས་མཉམ་མིན་པ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་རྒྱ་

འབྲས་དུས་མཉམ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་འགག་སྐྱེ་སྤང་མདའི་
མཐོ་དམན་ལྟར་དུས་གཅིག་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེད་དམ་མེད་པ་སྐྱེད་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་རྟགས་སྐྱབ་ནི། དེ་གཉིས་ཁེགས་པའི་ཤུགས་ལ་
ཁེགས་པས་འགོག་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་སྐྱེ་བའམ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། བམ་མཁའི་པདྨ་
བཞིན་དུ་སྒྲུང་མི་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱ་འབྲས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མཐོང་བ་དང་
འགལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་ལུས་སེམས་འབྱུང་བའི་
བདག་ཉིད་དེར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྲུལ་པ་ནི་འབྱུང་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
འབྲུལ་བས་གྲུབ་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་
སྐྱེ་འགོག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ནས་སྒོན་པ་མེད་པ་སྒོན་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་
རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་སྐྱེ་ཞེན། རང་རྒྱུད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པར་
གྲགས་མོད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་རྒྱས་
ཅི་བྱ་ཞིང་། གཏན་མེད་ན་རི་རྩ་ལྟར་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་ལ། གཉིས་ཡིན་མི་འཐད་
པས་གཏན་ཆོགས་དེ་ལགས་པར་གྲུབ་བོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་སྤྱི་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ནི། གོང་དུ་བརྟན་
པ་ལྟར་འབྲུལ་ངོར་ནི་ས་བོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་གཅིག་ཅེས་སོགས་མི་འགལ་ཡང་།
རིགས་ངོར་ནི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་སོགས་སྤྱི་བཞི་
སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རིགས་ངོར་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ལ་དེས་དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་།

ཞེགས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
འབྲེལ་ཆེན་པོའི་རྟགས་ནི། རྩ་ཤེལ་ས། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། ། དེ་ནི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་ཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། ། འདི་ལ་འང་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། ཆད་
པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་
ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ལྷ་པོ་འདི་དག་ཐལ་འབྱུང་བས་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་སུ་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་དོ། །མདོར་ན་ལྷགས་འདིར་བདག་དང་གཞན་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་
ན་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་
བཏབ་ནས། །བདག་གིས་སུ་འདི་སྒྲེད་ཅེས་སྒྲུ་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྒྲུ་
དུ་རྟོགས་དེས་ན། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་རྣམ་བཤུན་གྱིང་རྟེན་པའི་རིགས་པ་ནི།
འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་༡ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་༣མ་
ཡིན་དེ་ལྟར་༣ཡང་མ་ཡིན། །ཡན་ལག་༤ལ་མེད་ཡན་ལག་༥དག་དེར་མེད། །འདུས་
ཙམ་མ་༥ཡིན་དཀྱིབས་མིན་༧ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟེར་སུ་
སོགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷ་པོའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་པ་དང་དཀྱིབས་ལ་དཀྱོད་
པ་སྟེ་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བཤུན་གྱིས་བཙལ་ན་གྱིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་དང་
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་ནམ་ཡུང་པོ་ཉིད་

དུ་བརྟགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱིབས་དང་ཚོགས་
 པ་ནི་དབྱིབས་ཅན་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟེན་པས་ཞར་ལ་ཤེགས་སོ། །
 དོན་དམ་དངོས་ཉིད་སྟོང་དང་སྟོས་མི་འཇུག །མཐའ་བརྒྱད་སེལ་སོགས་སྟོས་གཅོད་
 བ་སྟེན་ཅམ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་
 བས་དོན་དམ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་དངོས་ཉིད་ནི་སྟོང་དང་སྟོས་ཉིད་གི་
 ཡུལ་ལས་རིང་དུ་འདས་པས་སྟོང་སྟོས་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོ་
 འགག །རྟག་ཆད། འགྲོ་འོང་། གཅིག་ཐ་དད་དེ་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོས་པ་སེལ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་སྟོས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོས་པ་གཅོད་པ་ལ་གཞན་གྲགས་
 དང་སྟོ་བརྟན་པའི་བསྟེན་ཅམ་དུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་སྟོ་ཡིན་སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 རྟེ། །དེ་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་རང་རྒྱུད་མེད། །སྟོ་མེད་སོགས་ཀྱང་དམ་བཅའ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །གདོད་ནས་མ་གྲུབ་དངོས་ཞེན་བརློག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བརློག་དངོས་མེད་
 འཛིན་པའང་སྤང་བར་གསུངས། །རི་ཅམ་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཁྱེད་
 པ་ཡིན་ཅིང་། སྟོ་ནི་འབྲུལ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འབྱར་བ་ལ་དམ་
 བཅའ་དང་ཁས་ལེན་རང་རྒྱུད་པ་མེད་ལ། །སྟོ་མེད་དང་སྟོས་བྲལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆིག་ཏུ་བརྫོད་པ་ནི་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་ལ་སོགས་པ་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་སྤེའི་དངོས་སྐྱབ་རྣམས་
 སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་བརློག་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ཞེན་དེ་
 ཉིད་བརློག་ནས་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྟོ་འདས་དང་
 འཛིན་མེད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །ཞིབ་ལྟས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །
 སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་
 རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀྱུ་མཐར་སྟོ་མེད་སྟོས་བྲལ་ཞིར་ཞུགས་

ལས། །འཛིན་སྟངས་མེད་པ་ནན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། ། ལྷགས་འདིའི་རིགས་པས་
དབྱད་པའི་གྲུབ་མཐར་ཡང་སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཞི་བར་ཞུགས་
པ་ལས། དམིགས་གཏད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་མེད་པ་འཕགས་པ་ཡང་སྒྲས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ནན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་ནི། **ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་**
མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྗེས་ཐོབ་རྟེན་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །ས་བརྩ་རིམ་
བཞུད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ནས་
གསུངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ནས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་ཡང་། ས་བརྩ་དང་
ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྩ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་ནས་བཤད་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲོས་
པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིང་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་
མ་གཟིགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་
མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་
ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆ་ནས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་བྱང་བཤད་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ནི། **སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་**
བཞུད། །ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་སྐྱ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱ་ལས། དང་པོའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་
སྒྲངས་པའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་

ལས། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱི་ལྷན་མཐུན་ཆོས་སྐྱེ་
 རྟེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་
 མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ལུགས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་ཤེས་
 ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་
 གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
 དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་རྗེ་ས་
 རྒྱ་པརྟེ་ཏེ་ནི་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ཤིང་། བ་སྙད་དུ་
 ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་
 ལ་འབྱུང་བ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། རྗེ་མི་བསྐྱེད་ཞབས་དང་། ཟེ་ལུང་པཎ་ཆེན་
 སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ཤིང་། བ་
 རྙད་དུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཆོས་ཉིད་
 བཅའ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་
 གིས་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྒྱམས་ལ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 གུང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། ཞེ་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་ཇི་བཞིན་
 རྒྱམ་མི་རྟོག །འགྲོ་སྒྲོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་རྟེན། །དེ་ནི་སྒྲོས་དང་བྲལ་ལ་
 རྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ནི། **རྟོག་གིས་བཏགས་སྤྲོད་དངོས་**

ཀྱན་མིང་རྒྱང་ཙམ། །འདུས་བྱས་སྤྱོད་མེད་མུ་ངན་འདས། །སྤྱིད་ཅ་བདེན་འཛིན་
 དེས་བསྐྱེད་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན། །ཐེག་གསུམ་གཟིགས་ཚུལ་མཚུངས་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་
 གཅིག །ཤེས་བྱ་རྒྱབ་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་སྤྱང་ཙམ། །སྤྱིབ་མཐའ་འདི་ཡི་བྱུང་ཆོས་
 གཙོ་བོའོ། །ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་པར་མང་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལྟ་སྟེ། རིགས་
 རོར་ལྟ་ཞོག་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་དང་འཛིག་རྟེན་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྤྱད་ཙམ་
 དུའང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་གས་བཏགས་པའི་ཆད་མར་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱན་སྤོང་སྟེ། ཕྱི་ནང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཡུལ་རང་རོས་ནས་ཐ་སྤྱད་ཙམ་
 དུའང་མ་གྲུབ་པའི་བློས་བཏགས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་སྟེ། མི་ལམ་
 དང་སང་པའི་རྟ་གྲང་ལ་བདེན་རྒྱུན་མཚུངས་པར་བཤད་པ་དང་། ༡ འདུས་བྱས་ཡིན་
 བ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱད་ཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་མེད་པས།
 རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་མ་ཟད་རིགས་རོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྤྱོད་ཆོས་
 རྒྱུན་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་ཆད་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་བཞེད་ལ།
 ལེགས་པར་དབྱུང་ན་མུང་འདས་དང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱང་རང་རོས་ནས་གྲུབ་
 པ་མེད་མོད། ཅུང་ཟད་དབྱུང་རོར་སྤྱི་བ་མེད་པ་ནི། མུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་
 ལ། ཀྱང་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གསུངས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་མུང་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
 བཞེད་པ་དང་། ༢ སྤྱིད་པའི་ཅ་བ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་
 ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྦྱིབ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་འདོད། །ཅིས་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅུ་ཞེས་སོགས་བདེན་འཛིན་དང་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་གཏན་མི་བཞེད་དེ། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བདེན་
 འཛིན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་རངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཞེད་ལ། འདིས་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་

གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡང་གྲུབ་བོ། ༣ །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་
 ལམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དང་བཙུ་ལ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་སོགས་དུ་མ་མེད་
 དེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་ཐེག་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གཅིག་པར་བཞེད་པ་དང་། ༤ སངས་རྒྱས་
 གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་དང་ཐིན་ལས་བསམ་ཡས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་རྣམས་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཞོར་བྱ་དང་མཁའ་ལྗིང་གི་མཆོད་སྦྲེང་བསྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པར་མ་ཟད།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཡང་མི་དགོས་པར་སློན་གྱི་སློན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་ལས་
 བཟང་པོའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་གཞན་སྣང་གི་རྣམ་པོལ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 རང་ཐོར་འཕགས་པ་ལྟས། །མ་རིག་མྱོངས་པའི་གཉིད་སད་ན། །འཁོར་བ་འདི་དག་
 དམིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་མཐའ་དག་ཅུབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 གཞན་སྣང་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་སོ། ༥ །བོད་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལུགས་
 འདིར་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི། སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་སྟེ་བྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དུའང་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ཐ་སྙད་དུའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཆེགས་ཁས་མི་ལེན་པ། ཐ་སྙད་དུའང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ། ཐ་སྙད་དུའང་ཀུན་
 གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ།
 བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པར། ཉན་
 རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གསེར་མདོག་པཌ་
 ཆེན་ཡཔ་སྤྲས་རྣམས་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་པའི་
 མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་བདུན་པོ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་ལམ་དུའམ་མི་
 མི་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་གསུངས། རྗེ་བརྒྱད་པའམ་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་པར་

བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷགས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ལྷགས་སྟོལ་སྒྱིར་བསྟན། རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད། འཕྲོས་དོན་སྟོང་ལ་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱམས་པའི་དགོངས་པ་ཐོགས་མེད་མཆེད་གྱིས་བཀྲལ། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་དང་དོན་དམ་རྣམ་ངེས་ཀྱི། ལྷགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བྱད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་བྱམས་ཆོས་དང་པོའི་ལྷགས། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་མ་རིག་བག་ཆགས་ས། ཟག་མེད་ལས་སྒྱི་རྒྱུད་སྒྲའི་དགོངས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་སྒྲིས་གཅོད་དོན་དམ་ཚུལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཆོས་སྟེ་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་གྱི་བཀྲལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྱི་ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་སྟོ་བརྟན་སོགས་སྟོབ་བརྒྱུད་བཟང་ལ་མང་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་མ་མཆོག་རྣམས་སྟན་ནས་སྟན་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་པ། བོད་ཏུ་ལོ་ཙཱ་བ་གཟུ་བཙན་གཉིས་ལས་བརྒྱུད། གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོ་སོགས་གྱིས་ཡིག་ཆའི་སྟོལ་ཐོག་མར་གཏོད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱི་མེད་འོད་ཟེར་སོགས་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལྟ་བུའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་དེའང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། བྱད་པར་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཞེས་པའི་སང་གའི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཕྱིས་སུ་གསེར་མདོག་པཎ་ཆེན་དང་། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་བའི་མགོན་པོ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆེས་གསལ་བའི་གིང་རྟའི་སྟོལ་ཆེན་པོ་དབྱེ་བར་མཛད་པ་སྟེང་ངོ་། །དེ་དག་གི་བཞེད་སྟོལ་ལའང་ནང་གསེས་སྟེ་རགས་གྱི་བྱད་པར་ཅི་རིགས་མཆིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བསྟན། བྱམས་ཆོས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲའི་འཆད་ཚུལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་

དེས་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཟེ་ལུང་པ་ཁ་ཆེན་བཞེད། དེའང་ལུགས་གཉིས་
 ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ལ་བྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་
 དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རྒྱད་སྟེན་འབྱུང་བའི་འཆད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་མི་འཛད་པ་ནི་
 བྱམས་ཆོས་དང་པོའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མ་
 རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ལས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཆད་ཚུལ་
 རྣམས་ནི་རྒྱད་སྟེན་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོས་པ་གཙོད་པ་དང་། སྒྲོས་བསམ་དོན་དམ་
 རྣམ་པར་དེས་པའི་འཆད་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འཆད་པས་
 དབུ་མའི་གཞུང་དུ་མི་འགྱུར་བ་བོད་པ་ལ་མོ་ཆེས་འཆད་ཀྱང་། རྟོགས་འདི་འཛིན་པའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་ནི། ཉན་རང་ལྟག་མེད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དུ་མི་འཐུག་པར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་འཆད་མི་རུས་ཏེ།
 དབུ་མར་འཛོག་པ་ནི་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་དབང་པོ་བསྐྱའི་རང་ཚུལ་
 སོགས་གྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོས་བྱབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་
 བར་རུང་བ་དབུ་མ་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་འདི་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 གསུངས། རོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་ཀར་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་མེད།
 རང་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་མཛོན་རྒྱན་ནས་མ་བཤད། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དང་རིགས་ཆད་
 གང་དུ་འང་འཆད་པ་མེད་གསུངས་ནས་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་
 བ་འདི་གཉིས་མི་མཛད་དོ། །བོད་རྣམས་གྱིས་བྱམས་པའི་གཞུང་གསུམ་གྱི་དབུ་མའི་
 ལུགས་འདི་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྦྱིར་སེམས་ཙམ་
 པ་གཞིར་བྱས་གྱི་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་བོད་རྣམས་གྱི་རང་དགར་བཏགས་

པར་ཟད་ལ། རོན་སྒྲིབ་གི་ཤེས་པ་རོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་རྒྱུན་པར་སྒྲུབ་
 པའི་སྒྲུབ་སྒྲིབ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ནི་གཞུང་རྣམས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་བཤམ་ཆེན་ལྷ་ག་
 མཆོག་པའི་ཞལ་ནས། རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་
 དེར་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ལུང་དང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ཆད་མར་གྱུར་
 པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ནི་མི་འབྱུང་། གྲོལ་གཞན་ནས་བྱངས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་
 ལ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་ཞོར་བར་ཁས་ལེན་པའི་
 དབུ་མ་པ་ནི་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་གྱིས་དབུ་མར་
 བཤད་པས་དེར་མི་འགྱུར་ན་ནི། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་དཔང་པོ་གཞན་
 མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཀ་མ་ལ་བྲི་ལས་ནི། འཕགས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་གཏན་ཆེགས་གྱིས་སྒྲུབ་གྱི་གཞུང་
 ལུགས་དབུ་མར་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ནི་འདི་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་རོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་པས་དབུ་མར་མི་འགྱུར་ན་ནི། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་ཆ་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་པའི་བོད་སྤྱི་མང་པོ་དང་དབུ་མ་པ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་
 འགྱུར། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ནི། བྱམས་པའི་ཆོས་
 ཕྱི་མ་ནས་བསྟན་པའི་དབུ་མ་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་
 བྱེད་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ནི། བྱམས་པའི་གཞུང་
 རྩ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། །བསྒྲུབ་བཞི་དང་། སྟོམ་རྣམ་གཉིས་གྱི་གཞུང་བསྒྲུགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 སྒྲུབ་ཆེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཆེ་བཞིན་པར་ཁས་
 བླངས་ན་ཆད་པར་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུགས་འདི་ཉིད་ལས་གསལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་རྩ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་
འབེབས་ཚུལ། །སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་ལས་གྲོལ་ཚུལ། །རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་བྱུང་པར་
འབྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཀྱན་རྫོང་ཡོད། །གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་
བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཡོད་པ་མིན། །སྒྲོས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཚུལ། །དེ་ལ་གྲོ་
བྱུང་བྱི་མའང་འབྲལ་བྱུང་ཡོད། །དེའང་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་
ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་
པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་
ཀྱན་རྫོང་གི་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །སྤང་བ་སྣ་ཆོགས་པར་འཆར་
བའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཙམ་ནི་ཀྱན་རྫོང་རྩ་ཡོད་ལ། །དེ་ལ་སྤང་བའི་གཟུང་
ཆ་དང་འཛིན་ཆ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀྱན་རྫོང་རྩ་འང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པའམ་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
རྟོག་ཀྱན་རྫོང་རྩ་ཡོད་པ་ཙམ་ཁས་སྤངས་པས་མེད་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་
ལ། གཟུང་ཆ་འཛིན་ཆ་སོགས་ལྟོས་ཆོས་སྒྲོ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་རྟོག་
མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི།
རྣམ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིང་། དྲི་བཅས་
ཀྱི་སྒྲུབས་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཙན་དྲི་མ་གྲོ་བྱུང་བ་བྲལ་བྱུང་། སྤང་བྱ་དྲི་
མ་བདེན་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་ཅིས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའམ་མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀྱན་རྟོག་སོགས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་བསྐྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོད་མེད་རྟོག་ཆད་ཀྱི་

མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་སྤངས་ཙམ་ཡིན་པོ་བོས་སྤྲོད། །ཆོས་
 ཉིད་འགྱུར་མེད་པོ་བོས་སྤྲོད་པ་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་ནི་འབྲུལ་
 བའི་སྤངས་བར་ཤར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་པོ་བོས་གྲུབ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་པོ་
 བོས་སྤྲོད་ལ། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་གཞན་གྱི་པོ་བོར་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་པས་མི་སྤྲོད་པ་མིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་
 དེ་ནི་རང་གི་པོ་བོས་གཏོད་མ་ནས་གྲུབ་ཅིང་ནམ་དུ་འདྲ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་
 གི་པོ་བོས་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་མེད་ལ་གཞན་དབང་
 ཀུན་རྫོབ་ཡོད། །ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་ཡོད། །འོ་ན་མ་དོ་རྣམས་སུ་
 ཆོས་དབྱིངས་དེ་འདྲ་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་
 ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་པོ་བོས་སྤྲོད་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རང་ལས་གཞན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྤྲོས་པ་འཇམ་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་ཉིད་ཅས་
 བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་སྤྲོད་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལས་
 ཀུན་བརྟགས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་རྟོག་ལ་
 ཤར་བའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྤངས་ཆ་རྣམས་དང་། མིང་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དང་།
 དོན་ལ་མིང་དུ་འབྲུལ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་མཐའ་དབུས། ཆེ་ཆུང་
 བཟང་ངན་ཕྱོགས་དུས་སོགས་སྤྲོས་སྤྲོད་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞན་
 དབང་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ། མ་དག་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་
 དུས་རང་གསལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་
 དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་། འབྲུལ་སྤངས་ཡིན་མཉམ་

དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་རླུ་མ་པ་ཡིན་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་སོ་སོར་དབྱེ་དགོས་པ་
 བློ། ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདེམ་ལ། གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་པ་འོ། **[དེ་**
གསུམ་བཟགས་ཡོད་རྫས་ཡོད་སྒྲིས་མེད་ཡོད། །མེད་དང་ཡོད་དང་དོན་དམ་སྟོང་
པ་ཉིད། ། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་མེད། །མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ཡང་ཀུན་
 བརྟགས་ནི་བརྟགས་པས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་
 གྲུབ་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྒྲིས་མེད་དུ་ཡོད་པ་འོ། **[དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་**
 བརྟགས་ནི་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་
 དམ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། **[དེ་བཞིན་**
 ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། **[རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ན། །སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་**
 བློ། **[ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་**
 དབང་ནི་སྒྲིབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ངོ་
 བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། **[ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་**
 ཐམས་ཅན་ནི། **[རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། **[དེ་ཕྱིར་****
ཤེས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་གྱིས། །བྱབ་ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་རང་ངོ་ཀུན་རྫོབ་གྱི། །
ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་སྤངས། །སྒྲིས་བྲལ་ཏྲག་པ་ཆ་མེད་ཀུན་
འགྲོར་བཞེད། །རྣམ་གཞག་གཞན་དག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་
 ལུགས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བྱབ་པར་བཞེད་
 ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྒྲིབ་འགག་གནས་གསུམ། **[འགྲོ་འདྲ་**
འགྱུར་ལྡོག་ཕྱོགས་དུས་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ཡོད་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། **[འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་གང་དང་**

ཡང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་ལག་གནས་གསུམ་འགྲོ་ལོང་མེད་ཅིང་། གཅིག་དུ་མ་། ཟུ་
དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ངོ་བོས་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ། མཚན་གཞི་གསུམ་
ཀ་སྤངས་ཤིང་ཕྱོགས་དུས་སོགས་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་རྟག་པ། དེ་ལ་དུམ་བུ་ཐ་དད་དབྱེ་རུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆ་མེད་ཡིན་ལ། ཚས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཚས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་འགྲོ་དང་ཀྱན་བྱབ་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གཞན་དག་པལ་མོ་ཆེ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རྣམ་རྒྱུན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་སྒྲ། །སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་རྒྱུར་འདི་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །བདེན་གྲུབ་བཞེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་། །དོན་དམ་དངོས་
པོར་སྒྲ་བའི་སྒྲོན་ལས་གྲོལ། །བོད་དུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་
སུ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲ་བར་བཤད་པས་རྣམ་ཤེས་
ནི་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པས་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ། ལུགས་འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་ལས་
འདས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་
ཀྱང་། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་
དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །**

གསུམ་པ་ནི། **གཞན་སྟོང་རང་སྟོང་ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་ཚུལ་དང་། །མཉམ་གཞག་
སྒྲོས་མཐའ་འགོག་ལ་བྱད་པར་མེད། །རྗེས་ཐོབ་ཐ་སྙད་ཚས་ཉིད་ཡོད་མེད་དང་། །
དབྱད་མཐར་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མ་གྲུབ་བྱད། །དོན་དམ་བདེན་པའང་རང་བཞིན་མ་
གྲུབ་པའི། །མེད་དགག་ཙམ་ནི་བཅ་སྟོང་ཡིན་པར་འདོད། །གཉིས་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རང་
རིག་ཉིད་ལ་འཛིག །མདོ་སྒྲགས་མཚམས་སྒྲོར་བཟུང་མོའི་ལྟ་བར་བཞེད། །དབྲུ་མ་
གཞན་སྟོང་དང་རང་སྟོང་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀར་ཀྱན་རྫོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་**

སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་བྱུང་མཐའ་
གན་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཙམ་དུ་ཚུལ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་དོ་
ཞེས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་དང་། དོན་
དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
བདེན་པར་བྱུང་པ་དང་མ་བྱུང་པའི་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞན་སྟོང་
སྒྲུབ་ཅུམས་ཀྱིས་ནི། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་གཉིས་ཀུན་རྫོབ། ཡོངས་བྱུང་དོན་
དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཅིང་དེའང་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་མེད་དགག་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་
ནི་བཅའ་སྟོང་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ནི་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་
སོར་རང་རིག་པ་ལ་འཛོགས། །ལུགས་འདི་ནི་རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་ཅུམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
དང་ཆེས་མཐུན་པས་མདོ་སྟགས་གཉིས་མཚམས་སྟོང་པའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དབུ་མའི་
ལུགས་སྟོལ་ཅུམས་ཀྱིས་ཅེ་མོར་སོན་པའང་བཞེད་དོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་
པའི་མཐའ་བསལ་བ་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་པའི་མགོན་པོའི་གསུང་ལས།
གཞན་དག་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་མཚན་དཔེ་ཅན་ཡོད་ན་ལུ་
སྟེགས་པའི་བདག་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པས། ལན་དུ། མི་
མཚུངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་
མེད་ཡིན་ཅིང་། མཚན་དཔེ་སོགས་ཡོད་ན་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས།
ནམ་མཁའ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་པ་ཞིག་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཚད་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཅུམ་མེད་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་པ་
ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རང་གི་བྱུང་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་ཡིན་ཅིང་། མདོ་
ལས་ཀྱང་། ལུ་སྟེགས་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བཀོད་ཀྱི་

མཚན་དཔེ་མེད་པ་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ཀྱི་བདེ་གཤམ་གསལ་སྟོང་
 པོ་དྲུག་དོན་དུ་བཤད་ཟེར་བ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་འཛིན་ཏེན་བསྐྱུ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་
 སྟོང་པོ་རྟག་པར་འདོད་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་ཟེར་བ་ཡང་སྟོང་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་
 དགག་པ་བྱེད་པར་ཟད་ལ། རྟག་པའི་དོན་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པ་ལ་འདོད་པའམ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པ་ཙམ་ནི་འཁོར་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཀྱང་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་རྟག་པའི་གོ་ཚད་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་པར་
 འགྱུར་རོ། །དང་པོ་དྲི་བཅས་ཡིན་པ་ཕྱིས་དྲི་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་
 བ། ཚེས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོས་ནས་དང་པོ་དྲི་བཅས་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དྲི་མེད་དུ་སྤང་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་མོད། དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ནས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གནས་སྐབས་འགྱུར་བས་ཚེས་ཉིད་གནས་སྐབས་འགྱུར་
 བར་མི་འགྲོའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ་
 སྟམ་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། དཔེར་མཚོན་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱིས་ཤེས་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཆད་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་པས་དེར་ཐལ་ན། གདན་གྱི་ལ་སངས་
 རྒྱས་བཞུགས་པ་ན། གདན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རམ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་ག་ལ་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་བཟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་

བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་སྒྲིང་ལ་གདམས་པ་ནི། བོད་སྟོན་པ་ལ་ཆེར་ལུགས་འདི་
 སེམས་ཅམ་ཞེས། །བྱམས་གཞུང་ཐོགས་མེད་མཆེད་བཅས་དམན་པར་འཛིན། །བྱུ་
 བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་ཉི་ལྔ་ནི། །ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ན་སྟེ། །
 གཞུང་ཕན་རྒྱ་སྐར་བྲག་ཆའི་རྩེས་སྒྲོས་ཀྱི། །ཕྱོགས་ཞེན་སྤངས་ནས་མཚུངས་པར་
 འཇུག་པར་རིགས། །བོད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱི་པ་ལ་མོ་ཆེ་རྣམས་དང་། རྒྱ་གར་དུའང་པ་རྒྱེ་
 ཏ་པ་ལ་བཤུག་གིས་ལུགས་འདི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་དབུ་མའི་གྲུ་
 བས་འབུད་པར་མ་ཟད། མཁས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུར་མ་ཡོངས་པར་
 བཤད་སྟེ་ལྱི་རྩེས་སུ་སྒྲོ་བར་སྒྲོམ་པ་དུ་མ་དག་གིས། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པའི་གཞུང་
 ལུགས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་སེམས་ཅམ་པའི་ཞེས་འཕགས་
 པ་རྒྱ་རྒྱུ་བཤུགས་དང་མཆོག་དམན་ཆེན་པོར་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་སྒྲིང་གི་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཀྱང་བསགས་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱུ་བསྟན་ནམ་
 མཁའི་རྒྱན་གཅིག་པུ་བ་ཉི་ལྔ་གཉིས་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུགས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་པས། དེ་དག་དང་བསྟན་ནམ་པ་རྒྱེ་ཏ་པ་
 པའི་གཞུང་ཕན་རྒྱ་སྐར་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་བྲག་ཆ་ལྟར་རྩེས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་ལྟར་སྤང་
 གི་ལུང་རིགས་མང་པོས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། ཕྱོགས་རེར་ཞེན་ནས་
 ཉི་ཆེ་བར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་རང་གཞན་མང་པོ་ཉི་པའི་གཡང་ས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པ་དེ་དག་སྤངས་ནས། ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མཆོག་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 འགལ་བ་འདྲུབ་པ་ཡིན་པར་བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ལ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་མ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་མཆོག་ལྟ་བུ་གི་ཞལ་ནས། ཐོགས་མེད་བཞེད་གཞུང་ཀུན་གཞིའི་
 ཆོས་ལུགས་དང་། རྟོང་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མེད་ན། རྟུལ་ཆེན་གཞུང་གི་
 སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་དང་། རྩི་ནང་གཞན་གསུམ་རྣམ་གཞག་གང་གིས་འཆད། གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོས་སྦྱོང་བའི་རྟུལ། བཤམ་རང་གཞུང་གིས་སྦྱེ་བའི་མེད་ན། ཟབ་
 གསལ་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་འཇིན་པ་དང་། གྲུ་ལོ་མ་ལྟར་ཞེན་རྟོག་པ་གང་གིས་
 སྦྱོང་། ཞེས་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་དབུ་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་
 པའི་གཞུང་གི་ངེས་དོན་གྱི་སྦྱིང་པོར་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་
 གཞུང་གི་ངེས་དོན་གྱི་སྦྱིང་པོར་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་འཇིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི་
 རྒྱུ་གཉིས་འབྱེད་གཉིས་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་མའི་བསྟན་བཙུན་སྤྱོད། ལྟ་བུ་དེ་དབུ་མའི་
 ལམ་རྒྱུ་པ་ནི་དབུ་མ་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཙུན་སོ། །དེ་རི་
 ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་
 བཙུན་སྤྱོད། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་མེད་པར་དགག་
 པ་ཙམ་མོ། །དེ་གང་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་བཙུན་ནི་རིགས་པའི་ཆོགས་ཡིན་ལ། བསྟོད་
 པའི་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་བྱམས་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་དག་གང་གིས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་སྦོལ་འབྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ། གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་དང་། ཐོགས་མེད་ཞབས་
 སོ། །རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྟུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོས་སྦྱོང་བར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་རང་སྦྱོང་གི་ལུགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་རང་སྦྱོང་
 རྒྱུ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་དོན་དམ་ལ་སྦྱོས་པ་ཆོད་པ་གཞན་སྦྱོང་གི་ལུགས་གཉིས་སོ། །
 ཡང་མའོན་ཏེ་གསུམ་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་རང་སྦྱོང་ལྟར་འཆད་པ་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་
 དང་། རིགས་ཆོགས་གྱི་དགོངས་པ་གཞན་སྦྱོང་ལྟར་འཆད་པ་འཇིགས་མེད་ཆོས་སྦྱོང་

ཞབས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་སྒོལ་འབྱེད་དེ་བཞི་ཀའང་དབུ་མའི་
 ལམ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་
 ལས་དབུ་མའི་ལུགས་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་སྟོང་
 གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་ཐལ་རང་དུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དབུ་མ་རང་སྟོང་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མའི་
 ལམ་ཉིད་དུ་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ཡོད་པས་མེད་
 པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
 གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་དག་འདི་སྟུམ་དུ། གྲུབ་
 མཐའ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དབུ་མ་ནི་སྒྱིར་ཐལ་རང་གི་སྒྲོལ་གཉིས་དང་། དེ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱེ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་
 རྒྱད་དུ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྒྲོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྒྱེ་བོ་
 ཡིས། །དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །དང་པོ་
 བློ། འོ་ན་དབུ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་རིགས་པར་
 གྱུར་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེར་བཤད་ཅིང་། རང་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
 རྒྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཐ་མའི་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་ངོས་
 འཛིན་པའི་སྐབས་འདིར། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་ལུང་གིས་དོན་གང་ཞིག་ལ་དགག་སྒྲུབ་
 གྱུ་བར་རུས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་རུས་པར་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་འབྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་

དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བ་བཞིའི་ཕྱི་མོར་
གྲུར་པའི་དབུ་མ་དེ་སྤྱི་ཡོན་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་
དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ནི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མར་མི་འཆད་ཅིང་། བསྟན་པ་
འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་འགྲན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་
སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ནི་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་དབུ་མའི་གཞུང་
ལུགས་མ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་རང་སྟོང་གི་འཆད་ལུགས་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་བུ་མས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་སྟོང་གི་
ཚུལ་དེ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ཚུན་དུ་གཅིག་གི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་
འགོག་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དབང་
བཅན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཤིང་ངེས་དོན་འབྱེད་པར་ལུང་
བསྟན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་འབྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་
ཀྱང་། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་གྲུ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་
འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་མི་འཆད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པ་དང་རྣམ་
པར་རིག་པར་སྒྲུབ་པར་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་གཅིག་རྒྱུབ་ལས། རྣམ་རིག་
པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་ལ་
སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པའི་བོད་མང་པོའི་འབྲུལ་བ་དེ་དང་། ཡེ་
ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འབྱེད་པའི་འབྲུལ་བ་དེ་དང་། བཀའ་ཐ་མའི་ཆོས་
རྒྱུད་རི་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་
པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་
 དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་
 པའི་མདོ་དེ་དང་། །ང་ཡིས་འདི་ཀུན་བྱབ་པ་སྟེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་
 མཐོང་། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་
 སེམ་ཅན་མེད། ཅེས་པའི་རྒྱད་ཆིག་དེ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་བསམ་པ་ཉིད་ལས་དམ་
 བཅའ་དེ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་གོ་བུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ལུང་དེ་དག་
 བསུང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་
 བཞིན་ཆོས་སྒྲིལ་འཆད་དགོས་པར་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་དབུ་མའི་མཚན་ནི་མདོ་
 ཉིད་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ན་གང་མེད་པ་
 དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་
 བོད་དབུ་མའི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷ་བ་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་
 རོལ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་དང་། གྲུའི་བཤེས་ཀྱི་སྒྲིག་སུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡང་། །རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདིར་གཞན་
 བོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་པའི་དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། །སྒྲི་སྒྲུབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཆོད་མ་ལུང་དང་ལྷན་པ་
 ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་འདིར་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཟབ་མོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབུ་མ་བཤད་པ་ནི། **ཟབ་མོ་སྤྲུགས་ཀྱི་དབུ་**

མ་ཚེས་ཀྱན་གཤིས། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་བྱད་པར་ཅན། །གསལ་སྟོང་
བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རིམ་ལྔ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསལ་བར་བསྟན། །
ཟབ་མོ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་དབུ་མ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་
བས་ནུལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབུ་མ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་རྒྱས་པར་
གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྟོས་པ་དང་མཚན་མ་མཐའ་དག་གིས་
སྟོང་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གདོད་མ་ནས་
ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ཚུལ་དུ་ལྟོན་གྱི་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་
ལ་འབེབས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ། ཨི་ཡིག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཨྱི་ཡིག་སྟོང་ཐེ་
ཆེན་པོ། གསལ་སྟོང་བདེ་སྟོང་སོགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་རྒྱས་པ་
རིམ་ལྔ་དང་སེམས་འགྲེལ་སྟོར་གསུམ་སོགས་སུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་
དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདྲིར་བུན་མོང་གི་བཤད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། དེ་
ལའང་བསྐྱེད་རིམ་དང་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལའང་ལྟ་རྒྱུ་བ་པའི་གཞི་དང་། དེས་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་སྟོས་མེད་དུ་
འཆར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་སྟོང་གི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པའི་རང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་བྱག་མཚན་ནི་
ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་སྟོས་མེད་དུ་
འཆར་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་གསལ་སྟོང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་འབེབས་ཏེ། དེ་ལ་གསལ་བ་
ནི་ཉེན་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལྟ་འདེད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་
ཅད་གསལ་བར་སྟངས་བ་དེའོ། །སྟོང་པའི་གསལ་སྟངས་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་མར་ཞེན་ན་
འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་གང་དུ་འང་མི་འཇིག་ཞིང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །

རྟོག་པ་བཀག་ཙམ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བྱང་འཇུག་ཏུ་མ་སླེབས་པ་
 བས་དུག་བཅས་ལས་མ་འདས་པའོ། །དེས་ན་བྱང་འཇུག་གི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་
 ཏེ་ལྷ་འི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་དུས་སུ་སྟོང་ཞིང་སྟོང་བའི་དུས་སུ་འང་གསལ་བར་
 གསལ་བས་གསལ་སྟོང་བྱང་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་མན་ངག་ལས་འཁོར་འདས་
 དབྱེར་མེད་ཅིས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ན་ཡུལ་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་དང་ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་
 བྱང་འཇུག་ཏུ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་ལྷ་འི་ར་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བས་
 མཆོན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ། །རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་དབུ་མ་ལའང་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཞེན་པ་སྦྱང་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་དངོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། རྟོན་བརྟོན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རིལ་འཛིན་ནམ་རྗེས་གཞིག་གི་སྒོ་
 བས་བསྐྱེས་ལ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རང་དུ་འཛིག་པ་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ཚུལ་དང་
 རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་འགོག་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོང་
 བྱར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་
 དངོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་གང་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་དང་། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་། མཛོན་དུ་
 གྱུར་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས། སྦྱང་བྱ་ནི་རང་རིག་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །སྦྱང་བྱེད་ནི་རང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན་དུག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་མོད། དང་
 པོར་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་ཆོ་འཕགས་པའི་སར་སླེབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོན་བྱེད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ནི་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ལུ་བདེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་བསྐྱེས་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་མོད་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་
 ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྐགས་ཀྱི་དབུ་མའི་དབྱེ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་

ཡུལ་ཅན་རྟོགས་རིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རང་ངོས་
ནས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་དབུ་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་བྱ་མདོར་བསྟུ་བཞི། ཀུན་རྫོབ་ཅི་ལྟར་སྤང་
ལ་སྦྱར་མི་འདེབས། །གནས་ལུགས་སྒྲོས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་གཞི། །ཤེས་རབ་ཟབ་
མོས་མཚན་མར་འཛིན་པར་སྒྲོང་། །སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་བསོད་ནམས་གསོག་པ་
ལམ། །ཞི་བཙུགས་སྦྱ་མཐར་ཕྱིན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ། །རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་འབྲས་
བུ་སྟེ། །དབུ་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་བྱ་དེར་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལུགས་སྒྲོལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བརྟན་བྱ་མ་ལུས་པ་མདོར་བསྟུ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་ལ་སྦྱར་བ་མི་
འདེབས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་གཞི་དབུ་
མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚས་གང་ལའང་མཚན་མར་མི་
འཛིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གསོག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་ལམ་དབུ་མ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་ཡིན་ནོ། །སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚས་སྦྱ་བརྟེས་པས་
རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཟུགས་སྦྱ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མཚོག་དམན་གྱི་
དོན་ལའོར་བ་ཅི་སྟོན་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཛད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་
ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྦྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟན་
བྱའི་དོན་ནི་དེ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྐབས་
གསུམ་པའི་འགྲོལ་བའོ། ། །

༥ གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས།

སྐབས་བཞི་པ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། འབྲས་བུ་

གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ནི། །ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།
གསང་སྤྲུགས་གསང་མའི་ལྷགས། གསང་སྤྲུགས་རྟེན་མའི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྡེ་སྟོང་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆ་མཉམ་སྟོན་ཕྱིར་རིག་འཛིན་སྡེ་སྟོང་དམ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་
དབང་བྱས་སྡེ་སྟོང་གསུམ། །གཞན་ལ་མ་ངེས་སྡེ་སྟོང་བདུན་སོགས་ཕྱིར། །སྤྲུགས་
ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་བཞེད། །དོ་རྩེ་ཐེག་པ་འདི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་
དང་ན། དེར་མ་འདུས་པ་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུ་བ་ནའང་མདོ་སྡེ་འདི་སྡེ་སྟོང་
ཁོ་ནར་བསྡུ་བ་དང་། སྤྱི་བྱ་བ་དུ་བསྡུ་བ་སོགས་མཆིས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་
ཞབས་ཀྱིས་ནང་གི་འདུལ་མདོ་མདོན་པ་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་འཛིན་པའི་
སྡེ་སྟོང་ནི་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་བཞེད་པ་ལྟར། སྟོབ་དཔོན་ཤུལ་ཀ་རས། ཡང་
ན་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་འདུས་པར་ཡང་འཆད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྟོང་ཀྱང་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་དགུར་འདུས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྡེ་སྟོང་
གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། །ཞེས་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཨ་ལྷ་ཡས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །ཡང་ན་དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པ་ལས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ལ་
ཡན་གངགས་ཕྱིར། །གསང་སྤྲུགས་རིག་སྤྲུགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །བྱེ་བ་ཕྱག་
གསུམ་དང་ནི་འབུམ་ཕྱག་ལ། །རིག་འཛིན་སྡེ་སྟོང་བཤད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །
ཞེས་དང་ཤུལ་ཀ་ར་མཆོས། དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྟོང་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ནི་རིག་འཛིན་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ཅེས་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་གཞན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཐེག་པ་

གསུམ། །དམ་ཚེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས། །སངས་རྒྱས་མཆོག་གིས་ཚེས་གསུམ་པ། །མདོ་
སྡེ་འདུལ་བ་མངོན་པ་དང་། །རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་བཞིར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
པས་གསང་སྤྲགས་ནི་ཕྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཆེ་འདིར་
སོགས་སྟུར་དུ་རིག་པ་འཛིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རིག་པ་འཛིན་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་བཞི་པར་བཞག་པ་དང་། །འཕྱི་ག་
གིས་གསུང་བའ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདུད་གོས་པ་
ནི་ཐེག་པ་ཐུག་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་མེད་
དེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་རྒྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་
ནས། །སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི། །
དེར་ནི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆུབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་བྱས་པས།
སྡེ་སྟོད་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་དང་། །དེ་བཞིན་
རིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །མདོ་སྡེ་ཚེས་མངོན་འདུལ་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་དང་སྦྱིས་པའི་
རབས། །དེ་ལྟར་སྡེ་སྟོད་བདུན་པོ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ། །དེས་ན་སྤྲགས་ཀྱི་སྡེ་
སྟོད་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དེ་དོན་རྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། །རྫོད་བྱེད་རྒྱད་ཀྱི་**
འཆད་ཐབས་གསུམ་དུ་འདུ། །རྫོ་རྩེ་ཐེག་པ་དེའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་མཐའ་ཡས་
ཀྱང་མདོར་བསྟན་རྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན། །དེའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། །རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་
རྒྱད་ཀྱི་བཤད་ཐབས་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན། བཤད་ཐབས་ཀྱི་
མན་ངག་གོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱུང་གཞི་སྒྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཀོད། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
བྱུང་ཚུལ་ཞིབ་པར་དབྱེ། བྱུང་པར་ཅན་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

དང་པོ་ལ་བཞི། རོ་བོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རང་བཞིན། དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ནི་སྒྲགས་དང་ཚེག་སྟོན་བྱེད་བཅས།** །དེ་ལ་རྒྱུད་ཅས་བྱ་བ་ནི་
བརྗོད་བྱ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚེག་ག། རྗོད་བྱེད་དམ་དེའི་དོན་
སྟོན་བྱེད་བཀའི་ཚེགས་ལ་འདྲ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟེ་སྟོན་རྒྱུད་ཅས་བྱའོ།

གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། **རྣམ་གྲངས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཐེག་སྒྲགས་**
བརྗོད། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྒྱུད་ནི་འདིར་མི་བསྟ། །དེ་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་
ཡོད་དེ། སྒྲགས་དང་བྱུག་རྒྱུ་འཛིན་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་
དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ། ལྷ་སྒྲགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་རིག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིད་ཐབས་ཟབ་མོས་འཛིན་པས་རིག་འཛིན་གྱི་སྟེ་སྟོན། ཡང་ན་སྒྲགས་སྟོན་པའི་
ཚེགས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་རིག་པ་འཛིན་
པའི་ཐེག་པ། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེའི་ལམ་གྱིས་དོ་རྗེ་གསུམ་མངོན་
དུ་བྱེད་པས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྒྲགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལམ་དུ་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་འཛིན་ཐེག་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
ལྷ་དང་དེ་དག་གི་འོངས་སྟོན་སྒྲགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ད་ལྷ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པས་
སྒྲགས་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་
ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་ཐེག་པ་དང་། འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་

གནས་པས་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པས་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལས་ཐབས་ཆེ་ཞིང་མང་བས་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཉན་
ཐོས་སོགས་སྟོད་མིན་ལ་སྒྲ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གསང་བའི་ཐེག་པ། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པས་རྒྱུད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟེན་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་
སྒྲགས་དང་རྒྱུད་རྣམས་ནི་སྒྲགས་རྒྱུད་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་དང་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་ནང་
འདིར་མི་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ནི། **རང་བཞིན་རིག་སྒྲགས་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན། །**
སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རང་བཞིན་ནི་རིགས་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་
བའི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲགས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲགས་དང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བོ། །

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ནི། **དབྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་གཉིས། །**
བཏགས་དངོས་ཁྱད་ཡོད་འཛིག་རྟེན་སོ་སྟེས་བྱས། །དེས་འཕྲུག་ཁམས་གསུམ་མཆོག་
སྐྱབ་སེམས་ཀྱི་རྟེན། །ཆོགས་སྦྱོར་ལམ་སྟེ་སྟོན་བྱེད་སྟེ་སྟོད་བཙས། །སྒྲགས་རྒྱུད་ལ་
སྦྱི་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ན། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་
གཉིས་ལས། སྒྲ་མ་ནི་གོ་འཕང་མི་གཡོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འཕྲུག་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཡུལ་དུས་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་
པའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་ལ་འདང་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། ལྷགས་བདག་དང་། དྲང་སྟོང་
དང་། ལྟ་དང་། འབྱུང་པོ་དང་། གསང་བ་པ་དང་། སྒྲགས་མཁན་སོགས་སོ་སོ་སྟེ་བོས་
བྱས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་པ་ལ་འཕྲུག་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ནི།
འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་

གྱི་མཆོག་སྐྱུག་གི་སྦྱོར་བས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྦྱོར་ལས་
འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེན་འཛིག་རྟེན་པ་ནི། ཆོག་གི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་
ལམ་སྟེ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྡེར་ཡང་གཏོགས་ཤིང་དེ་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྡེ་སྦྱོར་དུ་གཏོགས་སོ། །འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་
རང་དགར་བྱས་པ་ཡང་དེའི་སྡེར་གཏོགས་མོད་ཀྱི་སྡེ་སྦྱོར་ཅེས་ནི་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྐྱུག་གི་བྱུང་ཆོས་ཞིབ་པར་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། །འཕགས་ཡུལ་
གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དགོད་ཅིང་དེ་དག་མདོར་བྱིས། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མུ་བཞི་
དབྱེ། བོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **མདོ་སྐྱུག་གི་བྱུང་པར་མཐར་ཐུག་གཉིས་བྱའི་དོན། །གཙིག་ཀྱང་
སྤོངས་མེད་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད། །དབང་རྣོན་དབང་བྱས། །ཞེས་པ་སྟེ།** མདོ་
དང་སྐྱུག་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
དོན་དུ་གཉིས་བྱ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཙམ་དུ་གཙིག་ཀྱང་། ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་
དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྒོ་མ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་ལ་མ་སྤོངས་པ་དང་། མ་སྤོངས་པ་དེ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་གཙིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་
སྡེའི་དབྱེ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་ཐབས་མང་བ་དང་། ཐབས་མང་བ་ཙམ་ཐེག་པ་
དང་པོ་ལའང་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ནི་དཀའ་ཐུབ་དང་སྤོངས་པ་སོགས་ལམ་དཀའ་
བས་བགྲོད་དགོས་པའི་བྱིར་ཆོག་སྤངས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་བྱི་མའི་ཐབས་ཆ་
རྣམས་ནི་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སྦྱོད་པས་བདེ་བས་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
བྱིར། ཆོག་སྤངས་ཞིང་དཀའ་བ་མེད་པར་བགྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་
ལ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མ་སྤོངས་ཤིང་མང་བ་དང་དཀའ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་

པས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྟོན་པ་ནི་རང་གིས་མ་བྱེན་པ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་
 ལ། རྒྱགས་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོན་
 པོ་ཡིན་ཞིང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་ནི་རྒྱགས་ལ་སྟོས་ཏེ་དབང་
 པོ་བརྟུལ་པོ་ཡིན་པས་རྒྱགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་མི་འོས་ལ། བརྟུད་པ་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྱུར་རྒྱགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རུང་བ་ཤ་སྟག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་
 པོ་ལ། །འབྲེལ་བྱིར། །ཞེས་པའི་རིགས་མི་འདོར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་
 གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྟོངས་དང་། ཐབས་མང་དགའ་བ་མེད་པ་
 དང་། །དབང་པོ་རྟོན་པའི་དབང་བྱས་པས། །རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་འཕགས། །
 །ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་གྱིས། །ཐབས་མཁས་བཅུ་གཅིག་ཨིན་མ་བྱུང་འཕགས་
 བདུན། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྟུབ་པོ་ལམ་དང་འབྲས། །ཤུཌ་པ་ཡིས་དོན་དམ་བྱུང་
 མེད་ཀྱང་། །ཀུན་བདེན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སོགས་གསུངས། །ཡུལ་གཅིག་ཡུལ་ཅན་
 བྱུང་པར་ཞུགས་པ་འང་བཞེད། །གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ན་གྱིས། དམིགས་པ་སྐྱ་ན་
 མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་དང་། སྟུབ་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ན་མེད་
 པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་སྐྱ་ན་མེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་
 རུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་པ་
 དང་། ལྷུང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་པ་དང་། བསམ་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དང་།
 སྟོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་
 གཅིག་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཨིན་མ་ལྟེ་ཏིས། སྐྱ་མ་
 དང་། སྟོན་དང་། ཚོག་དང་། ལས་དང་། དམ་ཚིག་དང་། ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བྱུང་
 པར་ཏེ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པར་བཞེད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་

གྱིས། སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱབ་པ་པོ་
 དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་བཞེད། ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་གྲུ་ཉི་ཤུ་པས། བ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་བ་ཆེ་བའི་བྱད་པར་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་སྒྲིང་
 བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ལྟར་སྒྲོམ་པས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དུས་གསུམ་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཡིད་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་བྱིན་རྒྱབས་བྱད་པར་
 ཅན་སྟེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གྲོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
 འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་
 རྒྱུས་པའི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཉན་རང་
 ལ་མེད་པས་གངས་མེད་གསུམ་དང་བཞིས་འཛང་རྒྱ་ལ། སྤྲུལ་ལ་ཡོད་པས་དུས་
 ཅུང་ཟད་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བས་བྱད་པར་ཆེ་ཡོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། ཡང་རྩ་
 བོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་འདི་འོག་
 མ་རྣམས་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེན་འདི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཁྱུ་
 རྒྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་རྟོགས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱས་
 ཐེབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ཆེན་པོ་དམ་ཆོག་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བཀྱར་
 གནས་བྱེད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
 སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་བྲགས་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་ལྟར་བ་
 དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་སྦྱོད་ཡུལ་གཅིག་པས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་
 འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དབུགས་ཕྱིན་པ་དང་། རྩ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་
 ཞིང་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་བྲགས་མི་སྟེད་པས་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཕྱི་
 རང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་དམ་ཆོག་ཉམས་

པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཉམས་ན་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་
བྱུང་པར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །སྦྱིར་ཡུལ་
སྒོས་བྲལ་ཙམ་ནི་པར་ཕྱིན་དང་སྤྲུགས་སུ་བྱུང་པར་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཙན་བདེ་བ་
ཆེན་པོས་ཐབས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་ཞུགས་པ་པལ་ཆེར་བཞེད་ལ། གཞན་ཡང་
སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་སྤྱད་རོ། །**གདུལ་བྱ་**
མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་ཐབས་གསུམ་ལམ། **ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་མདོ་རུ་**
དྲིལ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་རྣམ་གྲངས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་རུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་
མོད། འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་དྲིལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ། དང་པོ་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ནི། འབྲས་བུ་ལྟར་
དུ་འགྱུབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་དབང་པོ་རྫོང་བ་དང་། གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་གིས་
རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དང་། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟར་བ་སྒོར་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་སྟེ།
སྤྲུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དང་ངེས་པར་ལྟན་དགོས་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་
དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ཤིན་ཏུ་མང་བ།
ཐབས་ལ་མ་སྒྲིངས་པ། ཐབས་དཀའ་བ་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དུག་སོགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གང་
བཤད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མི་སྤྱད་བའི་སྟེང་དུ། དེ་རྣམས་ལས་ཆེས་མང་ཞིང་
ཟབ་པ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མཐའ་ཡས་པའི་བསྟེན་པ་
དང་། རྒྱབ་པ་དང་། ལས་སྦྱོར་དང་། མ་འགྱུབ་ན་སྒྲོགས་ཆོག་དང་། བྱུང་པ་བོགས་
འབྱེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་གྲུབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱབ་ཆུལ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ཐབས་ལ་མ་སྒོངས་པ་ནི། ཐབས་དེ་དག་ཀྱང་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་
 པར་གནས་གང་དུ་བསྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བསྟེན་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟེན་
 པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་། སྦྱོན་སྟེག་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་མོར་བྱེ་སྟེ་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཐབས་དཀའ་བ་མེད་པ་ནི། མདོ་ལས་
 བསྐྱུས་པ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འགྲུབ་པ་ལ་འདིར་ཆེ་གཅིག་ལ་སོགས་
 པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ནི། དངོས་རྒྱུ་ལ་
 བཟང་ངན་གྱི་བྱད་བྱུང་བ་བཞིན་དངོས་འབྲས་ལ་འང་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སར་ཕྱིན་
 ཐེག་པའི་སློབ་ལམ་མཐར་ཐུག་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ཞིག་
 དེས་པར་སྦྱེ་བས་དེའི་དངོས་འབྲས་མཐར་ཐུག་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ལ།
 སྒྲགས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དངོས་སུ་སྦྱེ་བས་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་སློབ་ལམ་མཐར་
 ཐུག་གི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་ཟབ་
 འཇུག་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱད་པར་མདོ་རྩའི་ལ་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། **མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་མུ་
 བཞི་ལས། །འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ནི།** སྦྱིར་མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མདོ་ནི་
 གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་དག་གོ། རྒྱུད་ནི་མཁའ་ལྗིང་གི་སྦྱོར་བ་
 ལ་སོགས་པའོ། མདོ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་རྣམས་
 སོ། །

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་གི་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ནི་བྱད་

ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ནི་ད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཞུ་ལས་འགྲོས་པའོ། །

གསུམ་པ་བོད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིམ་པ་ནི། **དུས་དང་རྒྱ་ལྡན་ལྷུང་**
ཞིང་བདེ་བ་བཞི། །བསྐྱབ་གསུམ་སྟོན་ཡུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འཕགས། །བོད་
 ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྒྲགས་བྱད་པར་མང་ཏུ་ངེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱུང་ཆེན་བརྒྱ་ཀུན་འུལ་ལུང་ངོ་ནང་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོས། ལྷུང་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བྱད་པར་འཕགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་ལྷུང་བ་
 ནི། དུས་སྟེ་བ་འདི་འམ་སྟེ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱ་ལྡན་
 ལྷུང་ཏེ། ཆོ་གའི་བྱད་པར་གྱིས་ལྷ་རྣམས་དངོས་སུ་མཆོད་པ་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་སྟེད་
 པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་
 ལའང་གརྒྱའི་བྱེ་སྟེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བས་མ་དག་པའི་
 ལྷུང་བ་འགོག་པའི་ཞིང་སྟོང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲགས་སམ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་ངེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་
 འདི་དག་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལའང་ཡོད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་
 གཟུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྣམས་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་བར་དུ་ཡོད་པས་སོ། །བདེ་བ་ནི་ལུས་སེམས་ལ་ཆོར་
 བ་རྒྱབ་མོ་མེད་པ་སྟེ། དེའང་བཞི་སྟེ། འདི་ལ་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཀྱང་
 བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ལྡན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲགས་དང་རྒྱད་ཀྱི་སྟོར་བས་འགོ་
 བའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་དང་། སྟོན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའང་ཅིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་
 བྱིམས་མཉམ་པས་ལྷ་དགོས་པ་དང་། སྟོན་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིང་ངེ་

འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན། ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་འཇུག་པའི་མྱིར་བྱས་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱད་པར་ཅན་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི། སྒྲགས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ངོས་བཟུང་། དེས་ཆིག་སྐྱ་ཡིས་བཤད། སྒྲགས་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་སྒོ་སྒྱིར་བསྟན། རྒྱད་མེ་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་འཇུག** ། སྒྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དུས་འཁོར་ཙུང་ལས། ལུས་
དག་སེམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ནི། །གང་མྱིར་སྟོབ་པར་གྱུར་དེའི་མྱིར། །སྒྲགས་དོན་
སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་མེད་དེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱུང་སྒྲགས། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཆིག་ནི། **དེས་ཆིག་ཡིད་ནི་མཆོན་རྟོག་དག་ལས་སྟོབ།** ། དེས་
ཆིག་ནི། མཆོད་སྐྱ་ཡི་གེ་མྱིས་བསྟན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མན་ཡིད་དང་། ཏུ་ཡ་སྟོབ་
པ་སྟེ་ཡིད་མཆོན་རྟོག་ལས་སྟོབ་པས་སྒྲགས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་ཐད་སོར་བསྐྱར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསང་སྟེ་བརྟོད་པ་ལ་འཇུག་པས་གསང་ཞིང་སྐྱས་པས་འགྲུབ་
པའམ་སྟོད་མིན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་བའི་སྒྲགས་སུ་བཤད་པ་སྟེ། འདུས་
པའི་རྒྱད་མེ་མ་ལས། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །སྟེན་གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་
ཡིད། །ཡིད་དེ་མན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཏུ་ནི་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན། །འཛིག་རྟོན་
སྟོད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར། །གང་བཤད་དམ་ཆིག་སྟོམ་པ་སྟེ། །དོ་རྗེ་ཀུན་གྱི་བསྐྱུང་བ་
ནི། །སྒྲགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུལ་འཁྱེད་ཀྱི་རྒྱད་
དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་གྱུང་གསང་ཞིང་སྐྱས་པས་འགྲུབ་ལ། །སྟོད་མ་ཡིན་པ་

ནུམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་།
རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སྒྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཆོག་དམན་ཡན་ལག་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་ནི། །བདེ་ཆེན་ལྷ་ཡི་
སྒྲིམས་པ་སྒྲགས་སྒྱུར་བཅས། །ཡང་ན་གཏན་དང་ཆཤས་ཁྱད་པར་གྱུར། །བདེ་དང་
ཕལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་བདེ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གསུམ། མཆོག་དང་
དམན་པ་དང་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་ལོ། །དེ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་འི་སྒྲིམས་པ་དང་། སྒྲགས་དང་སྒྱུར་བ་ཙམ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་
དག་གི་མཆོན་གཞི་ནི་རྫོགས་རིམ། །བསྐྱེད་རིམ། །ལས་སྤྲོ་མོ་སྒྱུབ་པའི་ཐབས་རྒྱམས་
སོ། །དེའང་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལས་
སྒྲིམ་པ་དང་འབྲེལ་བས་དངོས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སྒྲགས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་ན་
སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་བདུན་དུ་འང་བཤད་དེ། གཏན་དུ་བའི་ལམ་དང་། ཆཤས་ཙན་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། དང་པོར་བདེ་བ་དང་། ཕལ་ཆེན་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཚུལ་དང་།
འགའ་ཞིག་བདེ་ཆེན་དང་། ཅུང་ཟད་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །འདིར་ཐམས་ཅད་བདེ་
ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གཏན་དུ་བའི་ལམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཟུར་དུ་དབྱེ་
མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསང་སྒྲགས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྒྱུར་ལས་དང་
དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་དུ་བཞག། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀའང་རྒྱུད་ཅིས་གྲགས། །དེ་
ལ་སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་རི་ལྟར་ངོས་བཟུང་ན། གསང་སྒྲགས་རྒྱམས་དང་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་སྒྱུར་བ་སྟེ་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་

ཚོགས་ནི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡང་བརྗོད་བྱ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་
རྣམས་དང་། རྗོད་བྱེད་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་གཉིས་ཀའང་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པས་
སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་སྒྲིབ་བརྟན།
རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་བྱ་སྟོན་རྣལ་འབྱོར་གསུམ། །བཞི་དང་ལྔ་དང་**
དྲུག་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་། །གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་ཡོད་
སྟམ་ན། ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནས། བདུན་ཀྱི་བར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་དེ། དང་
པོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། རྩོམ་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཕྱི་ནང་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིས། །
རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡས། རྩོམ་འཆང་གི་ཕྱི་
ནང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིན། །རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་སྟོང་ལ་བཟུང་བར་མཛོད། །དེ་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལ་
སོགས་ཆོག་ནི། །སྟོན་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་སུ་སྟོན། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིའི་རྒྱུད་ནི་བྱ་སྟོན་དང་། བར་གི་རྒྱུད་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
མེད་ལ་བཞེད་པ་མན་སྟེ་ལས་གསལ་ལོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས།
བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་
ཆོག་གསུམ་བཞེད་ནས་རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་གི་བར་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་དེ་ཉིད་འདུས་པ་
ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཕྱི་ནང་
གི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་འཛོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཏུང་སྟེ་གཉིས་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །སྟོན་པ།
གནས། འཁོར། མཆོད་རྗེས། ལམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲུག་གིས་དབྱེ་བར་བཞེད་དོ། ། དབྱེ་
བ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོན་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བྱུས་སོགས་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཙོ་

བོར་གསུངས་པས་ཕྱིའི་རྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ནང་
 སེམས་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་ནང་གི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་རྒྱན་ལས། དབྱེད་གཉིས་ཀ་རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད། དགོངས་གསུངས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་ལམ་སྟོན་
 པའི་རྒྱུད། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་
 བ། རྒྱལ་པའི་རྡོ་རྗེ། གུལ་སྙིང་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་གཅིག་
 པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་གསུམ་དུ་མཛད་པའོ། །ཡང་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྟོར་
 བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། གསང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའང་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་
 འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཀུར་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་
 བའི་རྒྱུད། །བྱ་མིན་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟ་ག་ལ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།
 རྣལ་འབྱོར་བྲ་མེད་དེ་ལྟ་ག་ལོ། །ཞེས་དང་། བྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 གསང་སྐྱེལ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྟོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བའི་རྒྱུད་
 དང་། སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བྲ་མེད་པའི་རྒྱུད་
 ཅེས་སྟོར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཡལ་ཆེར་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། དབྱེ་སྟོན་འདི་ཉིད་དང་དོན་འདྲ་བ་ལ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ནི་
 འག་འཁྱིལ་འབྱུང་སྟེ། སྐུ་ཏུ་ལས། དགོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་། །གཉིས་
 གཉིས་འབྱུང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྟོན་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །ཞེས་པ་དང་
 ཆ་མཐུན་བྱི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་དགོངས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །
 ལྟར་དབྱེ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་། དབྱེ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྟོག་པའི་

རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དབྱེ་བ་འདིའི་དགོངས་
 པ་ནི་དབྱེ་གཞི་བྱ་བའི་རྒྱུད་སྤྱི་ཙམ་ལས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཙོ་ཆེར་སྐྱབ་པའི་བྱ་
 རྒྱུད་རྣམས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཙོ་ཆེར་སྐྱབ་པའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་
 ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱིར་གྲགས་ཀྱང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཕྱིའི་
 བྱ་བས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུར་པས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཏུ་བརྒྱས་པ་ཤད་
 པ་ལྟར་འདི་ཉིད་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་ནས་ལྟར་མཛད་པའོ། །དབྱེ་སྒོའི་འདི་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་སོགས་
 བཞེད་དོ། །ས་སྤྱིའི་རྗེ་བཙུན་རྣམས་ནི། མདོ་སྡེ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་རྒྱུད་ལས་ཟུར་
 ཏུ་དབྱེ་ཞིང་། དེའི་མཆོན་གཞི་བཤུ་འོད་ཀྱི་མདོ་གཟུངས་ལྟ་བུ་གཟུངས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཆོག་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་མཛད་དོ། །ཡང་བྱ་བ། སྤྱི་དང་། རྣལ་འབྱོར།
 རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མེད་པ་ལྟར་དབྱེ་བའང་མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཆོའི་རྒྱུད་དང་། ཡུལ་པའི་ཐེག་གསུམ་རྣམ་གཞག་སོགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་མེད་
 ལ་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མེད་པའི་སྐྱེ་སྤྱིར་བའི་དབང་ཏུ་
 མཛད་པའོ། །དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་པའི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱེ། རྣལ་འབྱོར་
 ལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱང་སོ་སོར་སྤྱེ་བས་དུག་སྟེ། རྟོ་རྗེ་གྲུར་ལས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ནི་
 དུག་པར་གྲགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཡང་ན་བྱ་བ། རྩ་བ།
 སྤྱི་དང་། རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་དང་དུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ་ཚུལ་
 གསུམ་གྱི་སྒོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །འདིའི་དགོངས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ནང་གསེས་སུ་སྤྱེ་སྟེ་
 ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་། དེ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཏུ་
 བཞག་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་གཉིས་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ལ་རྒྱུད་མ་

རྒྱུད་ལ་དགོངས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་མཛད་པ་ལོ། །བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོ་རྗེའི་ལམ་སྟོན་རང་
འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྟོན་པའི་
རྒྱུད་དང་། རྟོག་པའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དབྱེ་སྟོང་འདིའི་དགོངས་པ་ནི། བྱ་སྟོན་ལས་རིམ་བྱ་མིག་སྟོན་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་
ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་ལོགས་སུ་བྱེ་སྟེ་རྟོག་པ་ཀྱང་ལས་བརྟམ་པ་སོགས་
ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་དུ་མཛད་པ་དང་། སྟོན་རྒྱུད་མན་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་
ཆ་ཤས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་འབྱུང་བྱ་བ་དང་པདྨ་གར་དབང་སོག་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དུ་
མཛད་པ་དང་། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
དུ་མཛད་དེ་བདུན་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་དེ་དག་ལའང་ནང་གསེས་གྱི་
བཞེད་པའི་ཚུལ་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། **གང་ལ་སྟོན་**
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམ་པ་བཞི། །གཞུག་བྱའི་གང་ཟག་མི་རིགས་དབང་པོ་དང་། སྐྱུང་བྱ་
སྟོང་བྱེད་གནས་སྐབས་དུས་ལ་སོགས། །དགོངས་ཏེ་བསྟན་བྱིར་ཡོངས་གྲགས་བཞི་
དུ་བཟུང་། །དེ་དག་ལས་རྒྱ་བོད་གྱི་རོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་པལ་མོ་ཆེའི་ཞལ་གྱི་སྟོར་རྒྱ་བའི་
རྒྱུད་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱེ་བའི་དགོངས་པ་ནི། **གང་ལ་སྟོན་**
པའི་གདུལ་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱུས་དང་གཙང་སྒྲ་སོགས་བྱིའི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་མོས་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་ཤིང་བྱིའི་བྱ་བ་མང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱིའི་
བྱ་བ་མང་པོ་གཡེང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་དང་།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངང་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་མོས་
པའི་གང་ཟག་བཞི་ནི་རིམ་པར་བྱ་སྟོན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་དང་།

གཞུག་བྱ་ལོག་པའི་གང་ཟག་བཞི་སོ་སོའི་སྒྱུད་ཚུལ་དང་སྒོ་བསྟན་པའི་ཚོས་བསྟན་པས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གསུངས་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གཞུག་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་རྒྱུད། ཞེས་སྤང་ཅན་བྱུང་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གཞུག་ཕྱིར་སྒྱུད་
 རྒྱུད། གཏི་མུག་ཅན་ཆངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་གཞུག་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད། མ་དེས་
 པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་ཕྲད་ན་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་བ་རྣམས་གཞུག་ཕྱིར་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་འདུས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་རྒྱུབ་
 དང་རབ་འབྱོར་བསྐྱེད་སྤེལ་སོགས་བཞེད་པར་གྲགས་སོ། །མི་རིགས་བཞི་འཕེལ་དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དེའང་གཏི་
 མུག་ཅན་ཆངས་པའི་ཚོས་ལ་སྒྱུད་པའི་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲ་དང་བཟླས་བཞེད་དང་སྒྱིན་
 གྲེག་དང་དཀའ་ཐུབ་གྱི་ལམ་ལ་དགའ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་ལྷ་མིན་གྱི་ཚོས་ལ་སྒྱུད་
 པ་རྗེ་འུའི་རིགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རིག་གནས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷ་འི་ཚོས་ལ་
 སྒྱུད་པ་རྒྱལ་རིགས་དཀའ་སྒྱུད་མི་ལུས་ཤིང་གཙོ་འཁོར་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་
 ཆེན་པོ་ཅན་བཀར་བཏགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་རྒྱུར་བ་ལ་དགའ་བ་དང་།
 ཆགས་ཁྲོ་ཅན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་སྒྲོལ་གྱི་ཚོས་སྒྱུད་པའི་དམངས་རིགས་
 གཙང་དམེ་མེད་པར་བཤང་གཙུག་སོགས་ཟ་ཞིང་རྟེན་གྱིས་སྤྲད་པའི་ལས་སྒྲ་ཚོགས་ལ་
 འཇུག་པར་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡང་རབ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་གཙོ་བོར་
 རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་མདུ་ཐུང་
 བ་ལས། བྲམ་ཟེ་རྗེ་འུའི་རིགས་རྒྱལ་རིགས་དང་། །དམངས་རིགས་གདོལ་པ་གདུལ་
 རོན་དུ། །རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། །བྱ་སྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། འབྲིང་པོ་ལ་སྒྱུད་པའི་རྒྱུད།

རྩོམ་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། ཤིན་ཏུ་རྩོམ་པོ་ལ་སྤྲོ་མེད་གྱི་རྒྱུད་བརྟན་པར་དོ་རྩེ་གྲུ་
 ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་བྱ་ཉོན་མོང་པས་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་སྒྲོམ་གསལ་ལས། དེ་
 ལ་རབ་དང་འབྲིང་གི་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་བྱ་བའི་རྒྱུད་བརྟན་ཏོ། །
 གཏི་མུག་དཔལ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་བརྟན་ཏོ། །དཔལ་པ་དང་
 བར་མའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་བརྟན་ཏོ། །རབ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྲོ་མའི་རྒྱུད་དོ། །རབ་གྱི་རབ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
 གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་
 རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མ་དང་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་དུ་གཅིག་ཅིང་སྤྱིང་བྱ་
 ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་ཁོང་དུ་འདུས་པས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་བྱ་
 ཆགས་པ་རིགས་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བཞིར་བཞག་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་པ་བཞི་
 བོ། མཛོད་ལས། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་ལག་བཅངས་དང་། དགོད་དང་བལྟས་
 པས་འབྲིག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་འདོད་ཁམས་ལྟ་གཞན་འཕྲུལ་
 དབང་བྱེད། འཕྲུལ་དགའ། དགའ་ལྡན་དང་འཐབ་བྲལ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མན་གྱི་
 ལྟ་མི་དུད་འགོ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བལྟས་པ་དང་། དགོད་པ་དང་། ལག་བཅངས་
 དང་། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་པས་ཆིམས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་
 དེ་དག་སོ་སོར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་པ་དང་།
 སྤྱིང་བྱེད་ལམ་རིམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། གསུམ་ནི་ལྟ་བ་སྒྲོ་མ་
 པ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་བཞི་
 ཡོད་པས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རིམ་པར་བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲོ་མ་པ་ལྟ་འི་

རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་དུ་བྱི་རོལ་ཁོ་ན་འི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། སྦྱོད་རྒྱུད་དུ་ནང་དུ་འང་
 རང་བྱུང་གི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བདག་མདུན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྦྱིང་
 པོའི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང་། སྤྲེལ་མེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བདག་མདུན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེའི་
 ལྷ་སྒོམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སོ། །སྦྱོད་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མི་འདྲ་བ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་
 ལས་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་དང་། སེམས་
 གྱི་ལས་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལས་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པས་བྱ་རྒྱུད་སོགས་སུ་
 བཞག་གོ། །གཞན་ཡང་སང་པ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཉིད་སྒྲུག་པོ་དང་། སྒྲུམ་སྒྲུག་
 གི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། རྩོགས་ལྷན། གཉིས་ལྷན། སུམ་ལྷན། རྩོད་ལྷན། རྩོད་
 ལྷན་ཉི་དུས་བཞི་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཉིད་མཚན་ཐུན་མཚམས་བཞི་དག་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་དབྱེ་བར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
 དེས་ན་གདུལ་བྱ་སོགས་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུད་སྟེ་
 བཞི་རུ་གཟུང་ཞིང་། གོ་རིམ་ཡང་སྔ་བྱི་དང་། དམན་མཚོག་དང་། རགས་སྔ་སོགས་
 གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་། །
 རགས་པ་དང་ནི་སྔ་བའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་
 སྟེས་བའི་དོན་ནི། བརྟེན་གཉིས་ལས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བ་བསྟན། །མདོ་སྟེ་པ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་རྩིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ཉིད། །དེ་ཡི་རྩིས་སུ་དབུ་མ་བསྟན། །སྔགས་
 གྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །དེ་རྩིས་དབྱེས་པ་རྩོ་རྩི་བསྟན། །ཞེས་བྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་
 རིམ་གྱིས་སྒོ་བ་པ་བཞིན་དེ་དག་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉམས་
 སུ་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤྲེལ་མེད་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོའི་མཐར་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་སྤྲེལ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བཞེད་པས་སོ། །དམན་མཚོག་
 བོ། རྩོ་རྩི་གྲུབ་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཤེས་སོ། །

རགས་ཕྱ་ནི། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་ཆེན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱུད་མྱེ་བཞི་ལ་བརྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་འཇུག་སྒོ་དབང་སོགས་སོ་
 སོའི་བྱུང་པར་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་མདོར་བསྟུན་བྱ་བའི་རྒྱུད་
 གྱིས་བྱུང་པར་ནི། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་པས་སྒྱུ་འགྲུབ་པ་དང་། རག་གིས་
 རྟགས་བརྒྱས་པས་གསུང་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྟ་བཤེས་པས་ཕྱགས་ཡོན་
 ཏན་དང་བཅས་པ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྱུད་པའི་རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གཙོ་
 བོར་རང་གི་ལུས་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུར་བལྟས་ཏེ་སྒྱུ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་
 འཇུག་པ་དང་། རག་ལ་དེའི་རྟགས་སུ་བལྟས་ཏེ་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལྟར་དུ་འཇུག་
 པ་དང་། སེམས་ལ་དེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཕྱགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་
 ལ་སོགས་པའོ། །དེའང་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་
 སྒྱེ་སྒྲ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱས་པས་ལྟར་བར་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རས་བྱིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་དཀའ་བ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རང་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་
 ལ་སོགས་པས་ཆོགས་ལྟར་དུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 གྱི་བྱུང་པར་ནི་གཙོ་བོར་ལུས་ལ་སྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། རག་ལ་
 གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། སེམས་ལ་ཕྱགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱས་
 འདེབས་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་འདེབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱུང་པར་ནི་གཙོ་
 བོར་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མ་ཆོངས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོའི་ཐབས་
 མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཀའ་བ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་
 དག་གིས་ན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་

པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་པར་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མེད་
དེ། གཞན་ལས་ནི་སྤྱི་པ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ལམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བདེན་པ་རྫོགས་པར་སྦྱོར་བའི་
ལམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱ་
དང་། རྗོད་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། བྱ་རྒྱུད། སྦྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདུན། སྦྱོད་ན་དང་དོ་བོ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ། འཕྲུག་སྒྲོ་དབང་།
བསྐྱར་བྱ་དམ་སྒོམ། ལམ་མཛོན་རྟོགས། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་གྲུབ། ས་ལམ་འབྲས་ཁུའི་
རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱི་ཡི་ཀུན་སྦྱོད་གཙོར་སྟོན་བྱ་བའི་རྒྱུད།** །ཕྱིའི་ཀུན་སྦྱོད་ཁྲུས་དང་
གཙང་སྒྲ་སོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྟོན་སྒྲ་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་
རྒྱུད་ཅིས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དེའི་དོ་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས།
འཛིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་བདེ་
བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷུ་འི་སྟེམས་པ་མེད་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་
སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱུའི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོད་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །སྒྲགས་དང་སྒྲན་དང་སྦྱིན་སྒྲིག་དང་བྱེ་མ་དང་མིག་
སྒྲན་དང་རྟེན་མགྲོགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་རབ་ཏུ་སྦྱོད་པ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷང་ཡིན་ལ། དེ་དག་
ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཀོལ་ཏེ་བཤད་ན། སྦོད་མན་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲགས་ཅིང་འཛིགས་

པར་ལྟ་ཞིང་ཁྱུས་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། བདག་དམ་ཚིག་པའི་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བདག་ཉིད་ལྟའི་སྟེམས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་སྒྱུན་དྲངས་ཏེ་གཞུག་པ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་
དང་། དགོངས་པས་བཤད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་བྱེད་པར་འཕགས་
པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
དང་། མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་པའི་སྒྲིན་གྱིས་རྒྱ་གཙང་
དམེ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཁྱུས་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲིད་པས་ལྟ་རྟོག་འབངས་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱད་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་གནས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲགས་དང་མིག་སྒྲུབ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་རང་དབང་
དུ་སྒྲིད་པར་དཀའ་ཐུབ་དང་བསྐྱེད་པ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་
པའི་རྒྱད་དེ། དེ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱད་ལས་ཟུང་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་
གཙིག་ཏུ་བྱེད། །

གཉིས་པ་དབྱེ་པ་ནི། **རིགས་དྲུག** །ཅེས་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས། བདྲའི་རིགས། རྩོ་རྩེའི་རིགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
རིགས་གསུམ་དང་། རོར་བུའི་རིགས། ལྷས་ཕྱེན་གྱི་རིགས། འཛིག་རྟེན་པལ་པའི་
རིགས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་རིགས་དྲུག་གསལ་སྟོན་དུ་གྲགས་
སོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་ཚིགས་གསུམ་བཞོད་
སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས། བདྲའི་རིགས་གཙོ་སྒྱུན་རས་གཟིགས། རྩོ་རྩེའི་རིགས་
གཙོ་བྱུག་རྩོད་ཅེ་ཅེ་ལ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། གཙུག་ཏོར། ཁྲོ་བོ། ཁྲོ་
མོ། ཐོ་ཉ། ཐོ་ཉ་མོ། བཀའ་ཉན་དང་བཀའ་ཉན་མ་རྣམས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། རོར་
ཅན་གྱི་རིགས་ནི་གཞོད་སྒྱུན་རོར་བུ་བཟང་པོས་བཤད་པ་དང་། ལྷས་ཕྱེན་གྱི་རིགས་ནི།

གཞོན་སྒྲིན་ལྷ་ས་རྩེན། འཕྲོག་མ། འུ་དག་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་
 པའི་རིགས་ནི། ཚངས་དབང་བྱུང་འཇུག་མཁའ་ལྷིང་ཉི་ལྷ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་དག་བསྐྱེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དཔུང་
 བཟང་གི་དོན་དགོ་ལ་པའི་བརྗེད་བྱ་བ་ལས། རོར་ཅན་ནི་པདྨའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 སོ། །རྒྱས་པ་ནི་དོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 སྐབས་ཏུ་ལལ་ཆེར་འདུས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བའང་
 མ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དོན་དེ་
 རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་འདི་ན་ཁ་ཅིག་གནས་མེད་པར་དང་། །བདེ་བར་
 གཤེགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡོངས་འབྱུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀུར་ཏེ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་ཤིང་། རིགས་གསུམ་པའི་ནང་དུ་འདུས་
 པར་སྤང་གིས་ཀྱང་། ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་ཚན་རྣམ་པར་འབྱུངས་པ་
 ཞེས་གྲགས་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ལ་བརྟེན་པས་དེར་གཏོགས་པར་བྱུགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གསང་སྤྲུགས་དང་རིག་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་བྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་རིག་སྤྲུགས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་།
 དབྱིབས་ཀྱི་ལྟ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། དུག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་
 པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་སྒོ་དབང་ནི། **འཇུག་སྒོ་ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱིས། སྒྲ་གཉིས་རུས་**
པ་བཞག་ནས་དམ་ཚིགས་བཟུང་། །དགོས་དབང་ཆུ་ལ་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་རུ་ལ་ཚོན་
ཉིད། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། ཆུ་ཡིད་དབང་བསྐྱར་དཔུ་རྒྱན་དག །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་

རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བྱ་རྒྱུ་གི་འཇུག་སྒོའི་དབང་ལ་ཚུད་པ་
 ཅོད་པའི་གཉིས་ལས་མེད་པར་ཡོགས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེའང་ཚུད་དབང་གིས་ཆོས་སྐྱེ་
 དང་། ཅོད་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམས་པ་བཞག་པའི་སྒྲིན་བྱེད་དེ། ཚུད་དབང་ནི།
 འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས། རེ་རེ་ལའང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་
 སྒྲིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིའི་འཇུག་སྒོའི་བུམ་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་
 གཉིས་པར་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་བུམ་པ་དང་། གསུམ་པར་ཉན་རང་གི་བུམ་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་གྱི་བུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་བུམ་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཏེ་ཚུད་དབང་ལན་ལྟར་བསྐྱར་
 བར་བཤད་པས་མཆོན་རིགས་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཅོད་པའི་ནི་
 དབུ་རྒྱན་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་བྱུག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་སྒྱིར་བོར་གཏུགས་
 པ་ཉིད་དེའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་གཞིའི་དབང་གཉིས་
 ཐོབ་ནས་བྱ་རྒྱུ་གི་དམ་ཆེག་རྣམས་ཀྱང་གཟུང་དགོས་ཤིང་སྒྲིན་བྱེད་དངོས་ནི་དེ་ཙམ་
 ལ་འདུས་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱེ་བས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཞི་སྒྲི་རྒྱུད་ལས་
 བཤད་དེ། དེའང་བྱ་རྒྱུ་རང་ལུགས་གྱི་དོ་རྩེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ཚུ་ཅོད་
 པའི་གྱི་དབང་། རིག་སྒྲགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་མེ་ཏོག་གང་ཕོག་གི་ལྟའི་བཟུམ་
 ལུང་སྒྲིན་པ་དོ་རྩེ་སྒོ་བ་མའི་དབང་། བར་ཆད་ཞི་ཞིང་བཞག་གས་གཞོམ་པ་བྱ་བ་བྲུས་
 བསྐྱར་བའི་དབང་། འབྱོར་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་བརྒྱུད་གྱི་དབང་སྟེ། བྱ་
 རྒྱུད་རང་ལུགས་དོ་རྩེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུ་ཅོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་མོད། སྒྲི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་སྟེང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བཤད་བྱེད་པར་རྗེས་
 སུ་གནང་བས་ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་གཤེགས་རིགས་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་པས་རིགས་གསུམ་ག །སྒྲིན་རས་གཟིགས་གྱིས་པར་དོ་
 རྩེའི་རིགས་གཉིས། བྱུག་དོར་གྱིས་དོ་རྩེའི་རིགས་ཁོ་ནའི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་

གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ནི་དུལ་ཚོན་ཁོ་ནར་བཤད་
དོ། །

བཞི་པ་བསྐྱར་བྱའི་དམ་སྒོམ་ནི། ཕ་བར་དམ་ཚིག་བཟུང་། །ཞེས་པའི་ཟུར་
གྲིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་ལས་
སྟ་གོན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ལེན་པར་གསུང་པ་ལྟར་དུས་དེར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལེན་པའི་ཚུལ་
ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགོངས་གསོལ་སྒོན་
དུ་བཏང་ནས་བདག་འབུལ་བ། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། བསྐྱར་བ་དང་སྒྲོབ་
པ། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བསྟུན་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལན་གསུམ་བརྗོད་
པ་ནི་དམ་ཚིག་འཛིན་པའི་ཆོག་འདི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདག་སྤུལ་བས་
དམ་ཚིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། བདག་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་
རགས་པའི་བདག་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་སྤུལ་བས་དེ་གསུམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
དབང་བར་མོང་། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་
ལས་བསྐྱོས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་སྟུང་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་འགྱུར། ཕྱ་བའི་བདག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤུལ་བས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བར་
འགྱུར། དེ་གཉིས་གཞིར་གྱུར་པའི་དམ་ཚིག་ལྟག་མ་གཞན་རྣམས་གསོལ་གདབ་ལྟག་
མ་གསུམ་གྱི་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་བཞེད་
པ་སྟེ་རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་གི་ཚིག་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བསྐྱར་བྱ་དམ་ཚིག་
དང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་ཞིབ་མོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ལམ་མངོན་རྟོགས་ལ་བཞི། འཇུག་པའི་སྟོད་པ། སྟོར་བའི་སྟོད་པ། རྒྱབ་
པའི་སྟོད་པ། གྲུབ་པའི་སྟོད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་ལོང་ཅིང་རང་གིས་འདོད་པའི་ལྷ་དང་དམ་ཆོག་བཟུང་བ་སྟེ་
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་དང་།
གཙོ་བོའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྦྱོར་སྦྱོད་ཡན་ལག་བཅུ་ལྔ་ན། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་
སྒྲགས་པ་སྦྱབ་པ་པོ། །རང་སྒྲགས་བསྦྱབ་པར་བྱ་བའི་ལྷ། གཡོག་སྦྱབ་པའི་གྲོགས་
མཆོག་ཁྲོད་རོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། དབུས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་སྤྱོད་སྒྲགས། རི་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་གཞིའི་གནས། དཔྱིད་ལྷ་དང་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པའི་དུས། རི་མོ་དང་སྒྲགས་སྦྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་པའི་ལྷ། འཛིགས་པ་
མེད་ཅིང་སྒྲན་ཆེ་བའི་སེམས་སྟོབས་ཏེ་ཡན་ལག་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པ་
བྱ་བར་དབུང་བཟང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་བསྟེན་པའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་བཞི་བཤད་པ་ནི། **གཙོ་བོ་ནི། །**
ཆེས་དྲུག་ལྔ་ན་པའི་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། །གཟུགས་ཡིག་རང་བཞིན་ལྷ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །
སྒྲ་སེམས་གཞིར་གཞོལ་བཟུངས་པའི་དེ་ཉིད་དེ། །མེ་སྒྲ་སྒྲ་མཐའ་བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། །རྩི་ཁོལ་ཚུལ་དུ་བསྟེན་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྦྱིར་རྒྱུད་དབང་གི་སྦྱིན་བྱེད་རི་
ཙམ་ལོད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལམ་རིམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བུའང་དེ་མཚུངས་སུ་ཐོབ་
པ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གར་མཚུངས་པས་འདིར་ཡང་ལམ་རིམ་གྱི་གཙོ་བོར་ཙོད་པན་དབང་
ལམ་བྱེད་མཚན་བཅས། རྒྱུད་དབང་ལམ་བྱེད་མཚན་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཞིབ་པར་དབྱེ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་སྟེ། བདག །ལྷ། བཟུངས་པ། བསམ་
གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། བྱུས་དང་གཙང་སྒྲ་བྱ་བ་དང་། གནས་དང་བདག་སྤྱང་བ་དང་། མདུན་
གྱི་བྱིས་སྦྱེ་ལ་ལྷ་སྦྱོར་དངས་ལ་མཆོད་དེ། དེའི་སྦྱོར་སྤྱང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་

པའི་སྒྲིལ་ཀྱང་གིས་གནས་ནས་ཚས་སྒྲིལ་མ་བྱེད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། གང་ལྟ་བུ་བས་
གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། །དེའང་ཚས་
དྲུག་དང་ལྷན་པས་སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚས་དྲུག་ནི། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་སྤང་བ་མེད་པ། རྩལ་སྤང་རབ་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ། མཚན་མའི་གཡོ་
བ་མེད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲིལ་མ་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་གཟུགས་ཡི་
གེ་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་གསུམ་སྟེ། དེའང་དང་པོ་ལ་སྒྱུན་ལ་སོགས་པས་བྱེ་བའི་ཞལ་
ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། འཁོར་ལོ་རྩི་རྩེ་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་
ལྟ་གཉིས། གཉིས་པ་ཡི་གའི་ལྟ་ལ་ཡི་གའི་རྣམ་པའི་ལྟ་དང་སྒྲའི་ལྟ་གཉིས། གསུམ་
པ་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་ལ་ཡུལ་ཚས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་གཉིས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོར་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ན་ལྟ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟུ་སྟེ། སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་དང་
། ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་སྟོང་པའི་ལྟ་ནི། བདག་
དང་ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །གཉིས་པ་ཡི་གའི་ལྟ་ནི། ལྟ་བུས་ཀྱི་ལྟ་གང་ཡིན་པ་
དེའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་བྲིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ནམ་མཁའ་རང་སེམས་སྒྲ་བར་གྱུར་
པ་ལ་གནས་པའམ། ལྟ་བུ་ཁོ་ན་བསྐྱེམས་པའམ་དེའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྒྲའི་ལྟ་ནི།
ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྟ་གང་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་བསྒྲས་བྱའི་སྒྲགས་རང་སྒྲ་
གསུམ་པར་བསྐྱེམ་པའོ། །བཞི་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ནི། དེའི་འོད་ཀྱིས་དོན་གཉིས་བྱས་

ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟ་ཏེ་གཟུགས་ལྡོགས་པར་བསྐྱེམ་པའོ། །ལུ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ་
 བོ། གཙུག་ཏྲར་སོགས་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པའི་རྒྱ་བཅིངས་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྤྲུགས་
 བཟོད་ཅིང་གཏུགས་པའམ་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་གི་རྒྱ་བཅིངས་པའོ། །དྲུག་པ་མཚན་མའི་
 ལྟ་བོ། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱེམ་པའི་ལྟ་དེའི་རྣམ་པ་རྗེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པར་བྱ་
 བ་སྟེ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲུང་དུ་བལྟས་ལ་རང་གི་ལྟ་ཏེ་གནས་ལུས་ཡོངས་སྟོད་
 དུ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་པ་དེ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་བསྐྱེམས་
 བས་བསྐྱེམ་བཟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚམས་མ་ལྡོགས་ཀྱི་བར་རམ་ཅི་རུས་པར་སྟོག་
 ཚུལ་བཟུང་སྟེ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྒྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ལྟ་ཏེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེམ་པའི་ཡུལ་བགྱང་ཐེང་། བསྐྱེམ་པའི་གནས། བསྐྱེམ་པའི་
 དུས། བསྐྱེམ་པའི་ཚད། བསྐྱེམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་བྲང་རྣམས་ལགས་གྱུ་བ་སོགས་
 ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་ལྟན་པས། བསྐྱེན་པ་སྦྱིར་བཏང་བའི་བསྐྱེམ་པ་ནི།
 རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་ལྟ་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེམ་པའི་དཀྱིར་
 ལའོར། དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེམ་བྱའི་སྤྲུགས་སྒྲུ་གདངས་དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་བཞོད་
 བས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ལ། ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བསམ་པའི་དྲན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཡུལ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རན་རྟོགས་བསལ་
 བས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྐྱེམས་ཏེ་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་པོའི་གསང་སྤྲུགས་དག་
 བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ལ། དངོས་གྱུ་བ་སྐྱེམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བསྐྱེམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་
 བྱི་མ་ལས། སྐྱེད་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །གསང་སྤྲུགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་
 གནས། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་སྤྲུགས་བསྐྱེམ། །ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་སོས་
 ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་གཞི་ནི་ལྟ་བསམ་པ། སེམས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་ལོར་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་བསམ་པ། སྐྱའི་རྒྱ་བའི་སྟེང་
 དུ་ཡིག་འབྲུ་སྐྱ་གདངས་ཅན་ཏུ་བསམ་པའོ། །དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྟོག་
 ཚུལ་བསྐྱམས་ལ། མདུན་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་རྒྱ་བ་སྐྱ་གས་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་
 ཏུ་དམིགས་ནས་ཡིད་གྱིས་སམ་ཤུབ་ཤུབ་སྐྱ་གས་བརྒྱ་བ་སྟེ་གཞོལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ནས་སྟོག་དབྱུང་བ་སྟེ་དབྱུགས་གཏོང་བ་ན་དང་ལྷ་ཉིད་གྱི་གཞིའི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་
 པར་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱ་གས་བརྒྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་
 དང་ཐུང་ཐུང་དང་གྲག་སྟེད་སོགས་མ་ཉམས་པར་བརྒྱ་བ་སྟེ་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་དོན་
 ནོ། །བརྒྱས་པ་དེས་སྟོ་ཞིང་དུབ་པ་ན་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 རང་དུ་ངལ་གསོ་བ་སྟེ་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་མ་འདི་ནི་ཅེ་
 གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྒྱས་པ་ཞི་གནས་སུ་སྒྱུབ་པ་སྟེ། རལ་གསོ་བའི་དུས་
 མ་གཏོགས་པ་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་གཏད་དེ་མདུན་གྱི་ལྷ་དང་བདག་ཉིད་
 ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་བརྒྱུག་ནས་བདག་མདུན་དབྱེར་མེ་པའི་གསལ་སྣང་ཐོབ་གྱི་བར་
 དུ་བརྒྱ་བས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལ་དབགས་ནས་སྐྱ་མ་ལ་ཙམ་པོ་དང་སྟེ་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་
 སྐྱས་བཏགས་ཏེ་དེ་དག་ནི་བརྒྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྟེ་མ་ལས། གསང་སྐྱ་གས་མེར་གནས་དངོས་གྲུབ་
 སྟེར། །སྐྱ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྟེར་བར་དཔ། །སྐྱས་མཐས་ཐར་པ་སྟེར་བ་ཉིད། །
 འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན། །ཞེས་དེ་ཉིད་དམ་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པའི། དང་པོ་མེར་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་
 མར་མའི་ལྷེ་འདྲ་བའི་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་གས་ཀྱི་ཆིག་གི་
 ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཅུ་གཅིག་
 ཏུ་དམིགས་ཏེ། སྟོག་སྟོམ་པའི་སྟོལ་བས་གསལ་སྣང་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུབ་

པའོ། །འདི་ནི་ནི་ཞེས་གས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་
 པ་སྐྱ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། སྙིང་གར་རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་མེ་ཕྱེའི་
 དབུས་སུ་ལྟའི་གཞིའམ། རྒྱ་བའི་དཀྱིར་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིག་འབྲུའི་ཐང་བ་
 རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་
 བས་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་སྒངས་ལ་དྲིལ་བུའི་སྐྱ་ལྟའི་རང་བྱུང་གི་སྒྲགས་སྐྱའི་དབྱངས་
 ཙམ་གྲགས་པ་འབའ་ཞིག་བསམས་ནས། སྒྲིག་བསྐྱམས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
 པས་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ནི་གནས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའོ། །
 གསུམ་པ་སྐྱ་མཐའི་དེ་ཉིད་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དབྱུང་ཅིང་གཞིགས་པས་
 རོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ནས། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་བ་སྟེ། དེ་ལས་ལྟག་མཐོང་གི་
 ཡེ་ཤེས་འཆར་ཞིང་ཐར་བ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དངོས་གྲུབ་བྱད་པར་ཙན་ཀྱི་ལས་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཇི་
 སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཕྱ་མོ་སྐྱབ་པ་ལ་
 བྱི་དེའི་ངེས་པ་མེད་པས་བརྒྱས་བརྟུན་ཐུན་མོང་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
 ལྟར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྟེན་དང་། བདག་ཉིད་ཁོ་ལ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོག་དམན་དུ་
 ལྟ་བས་བསྟེན་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདིར་རྩོམ་རྩེ་བཙུན་
 སོགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིར་མཆོན་བཙས་ལ་བདག་བསྐྱེད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་། མདུན་
 བསྐྱེད་ལའང་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱན་དངས་བྱག་རྒྱ་བསྟན།
 མཆོད་པ་སྤལ་ཏེ་སྒྲགས་བརྒྱས་ནས་མཐར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཙམ་ཡིན། གཉིས་
 པ་མཆོན་མེད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་སྟེ། མདོ་དང་ཐུན་མོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ལྟ་བྱག་
 གི་བཤད་པ་སོགས་སྟོད་རྒྱུད་ལུགས་ཟང་མ་ཡིན་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་གཏན་ནས་མ་

ཡིན་གསུངས། བོད་མ་མ་པ་ལ་ཆེར་ལྟ་དུག་ནམ་གཞག་སོགས་གོང་སྒོས་ལྟར་བཞེད་
 གྱུར་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཞེད། ཁ་ཅིག་གིས་བདག་བསྐྱེད་གྱུར་ཡོད་པར་བསྐྱབ།
 ཀམ་ཕྱིན་ལས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཅམ་པོ་བ་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་ཁྱད་པར་བ་
 ལ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བདག་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བཞེད་སྒོགས་སུ་བསྐྱེད་
 པར་བཤད་པའི་རིགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྒྲ་མེད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་
 བྱ་རྒྱུད་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལྟར་རྒྱུད་སྒྲེ་འདི་སྐྱབ་པ་ལ། དུག་པོའི་ལས་ཀྱི་
 སྐབས་འགའ་དང་། ཁྱོ་བོ་འཆོལ་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་བསལ་
 ཅན་ནམས་མ་གཏོགས་ཁྱུས་དང་གཙང་སྒྲ་དང་སྐྱུང་གནས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་
 དང་། མཆོད་རྗེས་གྱུར་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་དང་མ་འདྲིས་པ་གཙང་མ་ཁོ་ན་དགོས་
 པར་བཞེད་ཅིང་། བསྟེན་པ་དང་སྐྱབ་པའི་དུས་ཚངས་སྟོན་དགེ་བསྟེན་ཡན་ཆོད་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་སེལ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མདུན་བསྐྱེད་ལྟ་སོ་
 མོ་ཡན་ཚུན་གཟིགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་པར་ལྟ་བའི་ཆགས་ལམ་ཅམ་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ནི། **རྗེས་ལུས་ཡོངས་སྟོན་འདོད་དང་སྐལ་མཉམ་**
བསྐྱབ། །བསྟེན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་ལྟ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་
 འདུག་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་རྗེས་དང་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ནམས་འདོད་ལྟ་ནམས་དང་
 སྐལ་མཉམ་གྱི་རིག་འཛིན་ནམ་མཁའ་སྟོན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དེའི་རྗེས་ནི་རལ་གྱི་དང་
 མིག་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་དང་། ལུས་ནི་ཕུང་པོ་
 སོགས་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་སྐྱངས་ནས་ཕྲ་བ་དང་ཡང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱུད་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཁའ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་དང་། ཡོངས་སྟོན་ནི་མིའི་ཡོངས་
 སྟོན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ནས་མཁའ་སྟོན་དུ་འདོད་ལྟ་ནམས་དང་མཚུངས་པའི་
 ཡོངས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བར་རོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་པ་ནི། **གྲུབ་པའི་སྒྲིང་པ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་སྒྲིང་།** །
 གྲུབ་པའི་སྒྲིང་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲིང་པར་བྱ་བའི་དབྱེ་བས་གཉིས།
 དང་པོ། ཐུན་མོང་རྫས་ལུས་ལོངས་སྒྲིང་གི་མཁའ་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་གཞན་
 གི་དོན་ཡིད་ལ་གང་བརྟགས་པ་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་ལྟན་པར་སྒྲགས་གི་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་པས་ཉན་རང་གི་
 འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ནི། རིག་འཛིན་ནམ་མཁའ་སྒྲིང་གི་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཐིམ་པའི་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་པས། རྒྱུད་སྡེ་འདིར་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་གསུམ་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

དུག་པ་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། **དངོས་གྲུབ་རྣམ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་
 སྒྲུབས་པ་ལས།** །དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་གྲུབ་ནི་ལུགས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྐྱུས་ན་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཤད་དེ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རབ་རིག་འཛིན་དང་
 མངོན་ཤེས་དང་བསྟན་བཙུག་ཀྱན་ཤེས་པ་སོགས་སོ། །འབྲིང་མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་
 ལེན་དང་རྐང་མཁྱོགས་སོགས་སོ། །ཐ་མ་གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་བསད་བསྐྱད་
 སོགས་སམ། ཡང་ན་གོང་སྒོས་རྫས་ལུས་ལོངས་སྒྲིང་གསུམ་མོ། །རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན།
 གཤེགས་རིགས་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་བ། བདྲའི་རིགས་གི་རྒྱས་པ། རོ་རྗེའི་རིགས་གི་དྲག་
 བྱལ་ལོ། །ལྟའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་རིགས་གི་བདག་པོས་ནི་བ། རིགས་གི་ཡུམ་གིས་
 རྒྱས་པ། རིགས་གི་ཁྱོ་བོས་དྲག་བྱལ་གི་དངོས་གྲུབ་བོ། །རྟགས་གི་སྒོ་ནས་རྫས་འབར་
 བ་དང་། དུ་བ་འབྱལ་བ་དང་། རྩོ་བ་གསུམ་མོ། །གསུང་བ་པོའི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་
 དང་། ལྟ་དང་། ས་བྲུ་བའི་སྒྲགས་གསུམ་མོ། །འདི་དག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་པོ་
 མཚོག་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོས་ལེགས་པར་མ་འབད་པའི་བསྐྱེད་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐ་

མ་སྟོལ་བའང་ཡོད་ལ། ལེགས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཐ་མས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྒྲངས་ནས་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེར་བའང་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །དེ་དག་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ན། ཚུལ་
བཞིན་བསྒྲུབས་པ་ལས་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ལྟ་
བཟུགས་པས་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མཐོང་ན། སྟོན་སྟེག་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་རྟགས་
ཀྱི་བཞུས་སྒྲོམ་ཙམ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་
བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་མཆོད་པ་དང་བཤགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་སྟོན་ལམ་
གདབ་པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་སྟེགས་བམ་བཀྲལ་པ་དང་མཐུལ་བྱ་བ་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་
བ་དང་བསྐྱེད་བ་བྱ་བ་རྣམས་གོས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗེས་ནས་བྱ་ལོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་
སུ་མདུན་དུ་ལྟ་སྟུན་བྱངས་པས་མི་ཆོག་པར་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་བཞིའི་
བཞུས་བརྗོད་དང་པོ་གཉིས་གང་རིགས་བྱས་པས། གཟུགས་སྒྲུ་མཆོད་རྟེན་སོགས་
ལས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་ཆུང་བ་སོགས་བྱུང་ན་བཞུས་སྒྲོམ་གནད་དུ་སོང་བ་
དང་ལྟ་མཛོན་དུ་བྱོགས་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་
ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་རྣམས་སྒྲངས་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་
པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བདུན་པ་ལམ་འབྲས་བའི་རིམ་པ་ནི། **དབང་ཕྱོན་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ལ་**
སོགས། །མཐར་ཕྱིན་རྟེན་དེར་རིགས་གསུམ་གོ་འཕང་འཕྲོབ། །གྲུབ་པའི་དུས་ནི་
དབང་ཕྱོན་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ནི་སྟོར་བཏང་ཡིན་ལ། སོགས་
ཁོངས་ནས། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ནས་དབང་པོ་རབ་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་། འབྲིང་དོ་རྗེ་
ཙུ་མོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཙུངས་གིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཐ་མ་རང་
བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཙམ། །ལྟན་ཡང་མི་ཆོ་བཙུངས་སྟེ། །
ཞེས་པ་ལྟར་ལོ་དུག་སྟོང་གིས་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་

མཐུན་པར་རིགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་བར་བགྱོད་ནས་སངས་
 རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རིག་པ་འཛིན་པར་
 གནས་འགྱུར། དེའི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྷག་མ་བགྱོད་དེ་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
 གསུངས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་ངེས་པར་སྤྲ་མེད་ལ་ཉལ་དགོས་པས་བྱ་
 རྒྱུད་ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བརྟུན། སྤྱོད་ན་དང་ངོ་བོ།
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ། འཇུག་སྒྲིའི་དབང་། བསྐྱུང་བྱའི་དམ་སྟོམ། ལམ་མངོན་རྟོགས།
 བསྐྱུང་བྱའི་དངོས་གྲུབ། ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བྱ་བ་ཏིང་འཛིན་ཆ་མཉམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད།** །ཕྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
 དང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པའམ་བརྟུན་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 གཙོར་བརྟོན་པས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་དམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱུད་དེའི་ངོ་བོ་ནི།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བགྱོལ་ན་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་
 ཚོགས་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་
 དང་མཐུན་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་གོགས་པོ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྐྱུང་བ་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་གནས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། **རིགས་གསུམ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དང་། གསུང་

དང་། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱེའི་རིགས་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷན་རིགས་ནི་རིམ་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གསུམ་དང་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་ལྡར་བྱེས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་སྒོ་དབང་ནི། **ཕྱི་འཇུག་ཚུ་སོགས་དབང་ལྡན་ནོད།** །ཅིས་པ་སྟེ། དེའང་སྟོད་རྒྱུད་ལ་འཇུག་སྟོད། སྐྱབ་སྟོད། སྐྱབ་སྟོད་གསུམ་གྱིས་བསྟུ། འཇུག་སྟོད་ལ་ཕྱི་འཇུག་ནང་འཇུག་གཉིས་། ཕྱི་འཇུག་ལ་དབང་དང་དམ་ཆེག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དང་བོ་དབང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། བྱ་རྒྱུ་གྱི་དབང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་དེ་བཞིན་མིང་། རྩོད་པའི་རྒྱུད་ལས་རབ་རྩ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟོད་རྒྱུད་ལ་ཚུ་ཅོད་པན་རྩོར་དྲིལ་མིང་དབང་ལྡན་པར་གྲགས་ལ། དེའང་ནམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས་ཚུ་དབང་དང་བྱར་མ་དང་མེ་ལོང་དང་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འབྲེལ་པར་ཡང་དབུ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དབང་གསལ་བར་མ་གསུངས་མོད། ཐུག་རྩོར་དབང་བསྐྱར་ལས་ནི་དབང་ལྡན་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་འབྱུང་བས། ལུགས་འདིར་ཚུ་སོགས་དབང་ལྡན་དཔེ་པས་རང་ལུགས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། དེའང་ནམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལ་དབེར་མཚོན་ན། བུམ་དབང་དང་པོས་ངན་སོང་དྲིལ་སྟོང་། གཉིས་པས་འཁོར་བའི་ས་བོན་བརྒྱ། གསུམ་པས་ས་དང་པོ་ནས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ས་བོན་སྐྱབ། བཞི་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་དབུ་རྒྱན་གྱིས་སྐྱེ་མཚན་དཔེ། དྲིལ་བུས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ། རྩོ་རྩེས་བྱགས་རི་ལྟར་རི་སྟེད། མིང་དབང་གིས་མཚན་ཁམས་གསུམ་བྱུང་པའི་ས་བོན་བཞག་ཅིང་། མིག་བྱར་མེ་ལོང་ཆོས་བཤད་རྗེས་གནང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་རིག་

དབང་ལྷ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་དང་མིང་འབྲ་ཡང་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྲོས་བཅས་
དང་སྒྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སྒྲོས་བཅས་
ལ་འང་ཕྱི་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འོར་
དུ་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པར་རྣམ་སྤངས་མངོན་བྱང་ལས་གསུངས།
དེའང་བསྐྱེད་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་དམ་ཁྱི་ནང་གི་དབང་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

བཞི་པ་བསྐྱར་བྱ་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་ནི། **དུས་གསུམ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྡོམ་**
སོགས་བཟུང་། །འདི་ལ་དམ་ཆེག་དང་སྡོམ་པ་རི་ལྟར་འཛིན་ན། རྣམ་བྱང་མངོན་
བྱང་ལས་འཛིན་མཆོམས་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ལྟ་གོན་ཀྱི་དུས་དང་། དཀྱིལ་ལ་འོར་དུ་
འཇུག་པའི་དུས་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཛིན་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་
ལུལ་བས་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་སྤར་བྱ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཆོག་བཞིན་
དུ་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྲལས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བྲན་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲལས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དེའི་སྤངས་ཆ་རང་དོ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་སུ་བསམ་པ་དེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱལ་ཆེ་
བའམ་མཆོན་མེད་དང་མཆོན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་
དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་པ་ཁས་བླངས་པའི་བསམ་པས།
དམ་པའི་ཆོས་མི་སྟོང་བ་སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཅུ་ལྷུང་ཡན་ལག་བཅས་བསྐྱར་བར་
འཛིན་པའོ། །

ལྷ་པ་ལམ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་པའི་སྟོན་པ། སྟོར་བའི་
སྟོན་པ། སྐྱབ་པའི་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་གོ།
 དང་པོ་བྱི་འཇུག་ནི་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་བཅས་དང་མཚན་
 མེད་དོ།།

དང་པོ་ནི། **ནང་འཇུག་མཚན་བཅས་ལྟ་བུ་གྱིས་ཏེ། ཡི་གེ་བཞི་གཉིས་**
བསྐོམ་བསྐྱུར་སྒྲུབ་གྲོགས་ལྟར། །ནང་གི་འཇུག་སྒྲིབ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་
 ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔེ་ནུམས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་བཞེད་པ་མི་འབྲ་བ་འགའ་ཞིག་
 མཆིས་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མགོན་ལྔ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་མཚན་བཅས་བདག་
 མདུན་ལྟ་བུ་གི་ནུལ་འབྱེད་བསྐོམ་པ་སྟེ། དེའང་རི་རྒྱ་དུ། རྒྱུད་ལས། དང་པོར་
 བྱུང་བ་ལྟར་འབྱེད་པས། རྗེ་རྗེའི་གདན་ལ་འདུག་ནས་ནི། །མཚན་དང་གསལ་བ་ལྟ་
 བུག་བསྐོམ། རྗེའང་དང་ཡི་གེ་སྒྲུབ་གཞུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཚན་མ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། བྱི་ནང་གི་བྱུང་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲུབ་འཁོར་བསྐོམ་པ་དང་། ཡི་གེས་
 ཀྱི་ལྟ་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཚན་པར་འབྲུལ་ཞིང་གསལ་བ་བཏབ། །
 དེ་རྗེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྐོམ་པ་སྟོང་པའི་ལྟ། དེའི་རྗེས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡིག་
 འབྲུ་དང་ས་བོན་བསྐོམ་པ་ཡི་གེའི་ལྟ། སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་
 བསྐོམ་པའི་སྒྲུའི་ལྟ། ལྟའི་སྒྲུ་གཞུགས་བསྐོམ་པ་གཞུགས་ཀྱི་ལྟ། ཐུགས་ཀར་ཕྱག་
 མཚན་སོགས་བསྐོམ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ། རང་ལུས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་
 ལྟ་སྒྲུབ་བསྐོམ་པ་མཚན་མའི་ལྟ་ཞེས་ལྟ་བུ་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྐོམ་པ་ནི་སྒྲིབ་དང་། བྱུང་བར་
 ནུམ་སྒྲུབ་མཛོན་བྱང་ལས། བསྐོམ་པར་བྱ་བའི་ལྟ་ལ་ཡི་གེ་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་གཞུགས་
 ཀྱི་ལྟ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་ལྟ་དང་སྒྲུའི་ལྟ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཁོར་ལོ་སོགས་གཞུགས་ཀྱི་དབྱིབས་
 སྒྲུབས་པ་དང་ཆོས་འབྱུང་ཐལ་ཁས་མཚན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཞུགས་དབྱིབས་མེད་

པ་གཉིས། གཞུགས་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཉིས་སོ། །ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ནི་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
 བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མ་དག་པ་ནི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཁ་དོག་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གཤེས་
 པར་བྱས་ནས་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་དང་གནས་
 དང་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ཡི་གེ་དང་པོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
 རང་ལས་ཀྱུན་རྫོབ་དུ་དེའི་སྤང་ཆ་ལྷན་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་སྒྲོམ་པ། ཡི་གེ་གཉིས་པ་
 དེའི་སྤང་དུ་བཟུང་བྱའི་སྤྲུགས་རང་སྤྲུགས་པར་བསམ་པ། གཞི་དང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྒྲོམ་ལ་སྤྲུགས་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་
 ཀྱིས་རྫོབ་པ། གཞི་གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དེ་ལས་ཤར་བའི་
 གཞུགས་བརྟན་མདུན་དུ་ལྟ་བསྒྲོམས་ལ། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ལྷན་བ་ལ་སྤྲུགས་བརྟན་ཉི་
 སྟོན་བསྒྲོམ་ཞིང་ཅེ་གཅིག་པའི་སྒྱུར་བས་གསལ་སྤང་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོབ་ཅིང་ཡིད་
 ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། ལྟ་དང་བདག་སྤྲུག་ནམ་གྲོགས་པོའི་ཚུལ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའོ། །ངོར་
 ཆེན་རྩོ་རྩོ་འཆང་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལ་མཚོན་ན་མཚན་བཅས་སྤྲུབ་
 ཐབས་ལྟར་བྱི་དགྱིལ་ལ་བརྟེན་གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་སྟོན་དང་བཅས་ས་
 བཞིར་བསྐྱེད། དོན་དམ་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནམ་མཁར་བསམ་པ་སོགས་དང་། མཚན་
 མེད་ལ་དངོས་བཏགས་གཉིས་ལས་དངོས་ནི་སྟོང་པ་སྒྲོས་བྲལ་དང་སྟོང་རྩི་ལུང་འཇུག་
 ལ་བསྐྱབ་པ། བཏགས་པ་བ་ཡི་གེ་གཉིས། གཞི་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བསྐྱེད། སྟོན་རྩོལ་
 བསྐྱམས་ནས་ཡིད་བཟུང་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **མཚན་མེད་འཇུག་གནས་ལྟར་བའི་སེམས་དང་སྤྱད། །མཚན་མེད་**
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱན་མོང་བ་སྟོང་གར་ཕྱག་མཚན་དང་ཡིག་འབྲུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱང་

སྒོག་ཚུལ་དགག་པ་དང་། ལྷ་མོ་མོ་དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་
ལ། བྱད་པར་སྤྱོད་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་བཞིས་དབྱད་པས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
འཇུག་པའི་སེམས་སྐྱེད་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གནས་
པའི་སེམས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་ལྷང་བའི་སེམས་ཏེ། ངོ་བོ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དེ་ཉིད་འཇུག་གནས་
ལྷང་བའི་སེམས་གསུམ་དང་སྒྱུར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། དང་པོ་
ནི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། བྱི་མས་ནི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། མཆོན་མར་བཅས་པས་མཆོན་བཅས་གི། དངོས་
གྲུབ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་བཞེད། །མཆོན་མ་མེད་ལ་གནས་པས་ནི། །མཆོན་མ་ཅན་ཡང་སྐྱབ་
ཏུ་རུང་། །དེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྱོར་བའི་སྒྱོད་པ་ནི། **སྒྱོར་སྒྱོད་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ལགས་**
འབྱོར་ནས། །སྤྱོད་མོང་བ་སྒྱོར་བའི་སྒྱོད་པ་ལའང་མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མེད་
གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལ་བྱིའི་མཆོན་བཅས་བཞུས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞེད་པར་ལྷན་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྒོག་ཚུལ་བསྐྱམས་ཏེ་གངས་གི་བསྟེན་པ་འབྲུམ་ཕྲག་ལ་སོགས་པ་ཆད་
དུ་བྱིན་པ་དེ་མིན་དུ་ལྷ་བསྟེན་པ་འོ། །ནང་གི་མཆོན་བཅས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུ་
པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བ་ལ་རྣམ་སྤྱང་བསྐྱེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་སྤྱང་
དུ་སྤྲུགས་བཀོད་ལ་སྒོག་བསྐྱམས་ཤིང་བཞུས་བརྗོད་བྱེད་པའོ། །མཆོན་མེད་ནི་ལྷ་འི་
སྐྱེད་དང་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་བཏགས་
པར་སྤྱང་བ་ལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་བཞག་ནས་ལེགས་པར་བཏགས་པས། རི་ལྷར་རྟོགས་

པ་བཞིན་སེམས་རང་རིག་པ་ཙམ་རང་ཉིད་ལྟ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་བྲལ་བ་སྦྱང་བ་
མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་མཁས་
པ་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་སྟེལ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་གོང་སྟོས་མཚན་མེད་ནལ་འབྱོར་གྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་འདིའི་དབྱེ་བ་ཟུར་དུ་མི་མང་དུ་པ་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ནི། **སྐྱབ་སྟོན་མྱེ་ནང་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གྱིས། །**
འདོད་གཟུགས་རིག་འཛིན་སོགས་བསྐྱབ། ། ཅིས་པ་སྟེ། བསྟེན་པ་མཐར་ཐིན་ནས་
སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་མྱེ་ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེའང་ཐུན་མོང་མྱེའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཁྱིམ་ཏེ་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་སྐྱངས་ནས་བསྐྱེས་བརྗོད་བྱས་པས། རྣམ་དེ་འབར་བ་
དང་ལག་ཏུ་སྐྱངས་པས་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ནང་
འབྱུང་བ་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བ་གོམས་པ་ལས། རང་གི་
དངོས་གྲུབ་སེམས་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་གེས་པ་
ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པའི་ནང་དུ་སོང་བ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
འགྲུབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིར་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རིག་འཛིན་དུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་དང་། སྦྱང་སོགས་རགས་པ་སྐྱངས་ཏེ་སྤྲ་བ་སོགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་
དང་ལྡན་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་དང་། བར་དོའི་རྟེན་ལས་དང་། སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་
ཕྱོད་འགྱུར་ཚུལ་གྱིས་མཚོག་གི་གོ་འཕང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཁོང་དུ་འདུས་པས་
ཟུར་དུ་མ་སྟོས་ལ། འདིར་ངོ་ནང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྟོན་པ་བཞིར་བཞེད་དེ། འཇུག་པའི་
སྟོན་པ་དབང་དང་དམ་ཚིག་ །རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་བརྟེན་

ནས་བསྟེན་པ་བྱེད་པ། སྐྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ནུལ་འབྱོར་པ་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་
ནས་བྲིས་སྐྱུའམ་དཀྱིལ་ལཁོར་བཞེངས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྐྱབས་པས་དངོས་སམ་
མི་ལམ་དུ་ལྟའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལས་ཆོགས་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གཙང་སྐྱ་ལ་
གནས་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་དཀའ་བྱུང་དཀའ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ་
བདག་ཉིད་ལྟར་བསྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དང་། **འཛིག་རྟེན་འདས་**
ལམ་དབང་པོའི་རིམ་བཞིན་བསྟོད། ༼ཐོགས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་བྱུང་
རྒྱུ། ༼ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་རྒྱུད་འདིར་
ཐོག་མར་དད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ས་བོན་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལྷ་གྲ། ༼ཙ་བ། རྣ་ད་
བྲ། ཡ་ལ་ག ༼ལོ་མ། མེ་ཏོག ༼འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་བར་སེམས་བརྒྱུད་དང་། དེའི་སྟེང་
དུ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་གོང་མའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་
ནས་སྐྱགས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བས་སེམས་བརྒྱུད་ཀྱི་
དང་བཅས་པ་ནི་མངོན་མཐོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་ལའང་དབང་བརྒྱལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིས་ཀྱི་རིམ་གྱི་
པས་བསྐྱལ་ཆེན་དུག་འདའ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་སར་འཇུག་པ་དང་། དབང་
རྟོན་བསྐྱལ་པ་གཙུག་གིས་དེར་འཇུག་ཅིང་། དེའང་ལུགས་འདིའི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་
པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་འཇུག་གནས་ལྡང་བའི་སེམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱལ་པ་གཙུག་ལ་
མོས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བརྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཆོས་སྟོ་
རྒྱ་མཆོ་ལོད་པའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་ས་དང་

པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་བརྩ་པའི་རྒྱན་མཐར་དབའ་པོ་འབྲུ་ལྔ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རོ་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུམས་པས་འཛང་རྒྱ་བ་སྟེ། དབང་བརྩུལ་རིང་མཐའ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད།
 དབང་རྩོན་ཇི་ལྟར་ཐོགས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་
 འོངས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །
 འདི་རོར་ཆེན་སོགས་གྱིས་རྒྱབ་པའི་སྒྲིད་པའི་བདུ་བྱད་མཛད་ཅིང་། དེའང་རྒྱབ་སྒྲིད་
 གྱིས་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་གྲུབ་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ཉལ་བ་སོགས་བཟང་པོ་སྒྲིད་པ་སྒྲིད་ནས་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། སྒྲ་དོན་རོ་པོ།
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ། འཇུག་སྒྲོ་དབང་བསྐྱར། བསྐྱར་བྱ་དམ་ཆོག ། ལམ་རིམ་མངོན་
 རྟོགས། བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་གྲུབ། ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཟབ་རྒྱས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཙོར་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད།** ། རང་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སམ། ཟབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཀུན་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྒྱུར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཙོར་བྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་རོ་
 པོ་ནི། ཀུན་བརྩམས་ལས། རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་ལས་དང་རྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྣམ་པ་བརྩ་རབ་དུ་སྒྲིད་དེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བཀོལ་ནས་བཤད་ན། རིག་པའི་ལྷ་མོ་སྟེ་གསང་
 བའི་མཆོད་པ་དང་གཡོག་མོའི་གཙོ་མོ་བརྟག་སྟོས་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་ཉིང་ངེ་

འཛིན་དང་སྐྱུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལས་དང་སྒོ་བ་མ་འདྲུག་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་འཕམ་ཡང་ན་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་ལས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུས་རབ་ཏུ་སྦྱང་དེ་
དངོས་གྲུབ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐྱུག་དང་།
ཕྱག་རྒྱ་དང་། བདག་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྟ་རྣམས་སྦྱན་བྱངས་
པའི་ཆོ་ག་དང་། བཟླས་བརྗོད་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་སྦྱོན་སྟེག་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
དེ་དག་ལ་འཕར་སྦྱོད་པ་ཐབས་གིས་བྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་
སྒྲོམ་པ་ཤེས་རབ་གིས་བྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ནང་ཉིང་
དེ་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་དང་དེའི་ཡན་ལག་སྤྱིའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཏུ་
གྲགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་གནས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། **རིགས་ལྡན།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་འདིའི་དབྱེ་བ་
རིགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩ་བའི་རིགས་ལྡན་དབྱེ་བས་རྒྱུད་ཀྱང་ལྡན་ཞིབ་མོར་
བྱེ་བས་བརྒྱུད་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟོ་རྩེ་རྩེ་མོར། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་དུ་ཡིན་བརྗོད། །
རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གསུངས་ཏེ། །མདོ་དུ་བསྐྱུ་ན་རྣམ་པ་ལྡན། །སངས་རྒྱས་རྟོ་རྩེ་
རིན་ཆེན་དང་། །ཆོས་དང་ལས་དང་རྣམ་པ་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་ཆེན་
རྣམས་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་ཡང་རིགས་ཆེན་རེ་ལ་རིགས་རྒྱུད་ལྡན། དེ་རེ་རེ་ལ་
སྟིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྐྱུགས་རིག་སྐྱུགས་བཞི་བཞིས་བྱེ་བས་བརྒྱུད་ཡང་འགྱུར་འོ། །
དེ་དག་བསྐྱུ་ན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
ཐབས་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཤེད་བྱིན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་འདུག་སྟོང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། **དལ་དུ་སྟོབ་མའི་དབང་ལྔ་དང་། །**
སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་དུག་ཅོད། ། ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་ལྔ་གང་ཡང་རུང་བའི་དགྲིལ་
ལའོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་། ཡེ་ཤེས་པ་དབང་བའི་མེ་ཏྲག་དོར་
བས་རང་གི་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་རིས་པར་བྱས་ནས། དང་པོ་ཆུ་དབང་ལ་ལས་བུམ་གྱི་བྲུས་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་རི་བུམ་པ་དང་རྣམ་རྒྱལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟ་བུམ་
རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་། གཉིས་པ་གཤེགས་རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་ཙོད་པན་
སོགས་རིགས་སོ་སོའི་ཙོད་པན། གསུམ་པ་གཤེགས་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དོ་རྩེ་སོགས་དོ་རྩེའི་དབང་། བཞི་པ་གཤེགས་རིགས་ལ་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་
བུ་སོགས་དྲིལ་བུའི་དབང་། ལྔ་པ་མེ་ཏྲག་གང་ལ་ཕོག་པའི་རིགས་གྱི་མིང་གདགས་
པས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོབ་མའི་དབང་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་། གསང་བའི་དབང་། རྩེས་གནང་། ལུང་བསྟན།
དབུགས་དབྱུང་། གཟེངས་བསྟོད་དུག་སྟེ་བསྟོམས་པས་དབང་བསྐྱར་བཅུ་གཅིག་ཅོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས་རིགས་དབང་ལྔའི་སྟེང་དུ། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པ་ཡི་ནི་དབང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས། །དེ་ནི་དུག་གི་བྱེ་བྲག་
དབང་། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པས་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཆུ་སོགས་སྟོབ་མའི་དབང་ལྔ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་དུག་སྟེ་བཅུ་
གཅིག་ཡོད་པར་འཆད་དགོས་པ་ནི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དང་དོ་རྩེ་སྟེང་བ་སོགས་གྱི་ལུང་གིས་
གསལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་དགྲིལ་ལའོར་དུ་གཞུག་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། ཞུགས་པ་ལ་འང་
གཉིས། རིགས་ལྔའི་སྟོམ་པ་མི་འཛིན་ཞིང་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་སྟོབ་
མའི་དབང་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་དང་། སྟོམ་པ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ལ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་
གྱི་དབང་གི་བར་རྩོགས་པར་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འདུས་པའི་སྟོད་འགྲེལ་

ལས་འབྲུང་ངོ་། །འདིར་གསང་བའི་དབང་ཡང་སྤྲོ་མེད་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དགྲིལ་
ལའོར་དུ་གསང་བའི་འདུག་པས་ཞུགས་ཤིང་མཐོང་བ་ལ་དགྲིལ་ལའོར་དང་ལྟའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ལས་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ལ་གསང་དབང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་འང་སྤྲུགས་སྦྱིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་སློབ་ཏུ་གཞུགས་པ་
ལ་དེར་བཏགས་པས་མིང་ཅུ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

བཞི་པ་བསྐྱར་བྱ་དམ་ཆོག་ནི། རོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྡོམ་པ་བསྐྱབས་
ཏེ་སྡོད་བཏགས་པ་ན་སྡོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་དེས་དགྲིལ་ལའོར་དུ་འདུག་པའི་སྐྱབས་དང་
འབྲེལ་བར། །རི་རྩུབ་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མུ་
ངན་འདས་པ་ལ་འགོད། །ཅིས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་པས་པས་པ་བཅུ་བཞི་ལས་
ལྷོག་ཅིང་སྐྱབས་ཕྱོགས་ཡན་ལག་བཅུ་བཞི་རྫོགས་པའི་སྤྲུགས་སྡོམ་ཆོག་བཞིན་བཟུང་
བ་ཡིན་པར་བཤད་མོད། །འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་སྡོམ་རྫོགས་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་ལ་ལྟོས་
པས་སྡོམ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དབང་གི་ཆོག་རྫོགས་པ་ལས་སྡོམ་པ་
རྫོགས་པར་སྦྱོང་། །བསྐྱར་བྱའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ལམ་མངོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པའི་རིམ་པ་དང་། རྒྱབ་
པའི་རིམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་རིམ་བཞི་སྦྱིར་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་དངོས་བྱེ་སྟེ་བཤད་
པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ནི། །སྦྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་སྡོམ་ལྡན་གྱིས། །འབྲས་
བུ་ཉེར་ལོན་རྒྱ་ཡིས་མངོན་བྱེད་ཐབས། །ཀྲུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །

སྒྲིང་བྱེད་ལྷན་རྒྱ་བཞི་ལྷན་རྒྱའི་རྣམ་འབྱོར། །དེ་དག་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱན་སྒྲིང་གི་བཞེད་
པས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་ལམ་རིམ་མཐའ་དག །འཇུག་རུང་གི་གང་ཟག །འཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དང་བཞེར་བསྟུ་བ་ལས། དང་
པོ་ཉེན་འཇུག་རུང་གི་གང་ཟག་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སྒྲིན་རྣམ་པ་
བཞི་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སྒྲོན་འཇུག་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤིན་དུ་ཆེས་པས་
ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་མེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇུག་ལྷོག་གི་བསྐྱབ་པ་
བཅས་པའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཅི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་རྒྱས་པས་བཀའ་བཞིན་དུ་
སྐྱབ་པ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་ལྟ་དང་སྤྲུམ་མའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དེའི་
སྟེང་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པས་སྐྱབ་
དགོས་པར་རྟོ་རྟེ་རྟེ་ཆེ་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི། སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཞིའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོ་ག་བ་པལ་གྱིས་རི་རབ་གྱི་རྩེ་ལ་སོགས་པར་དགྱིལ་
ལའོར་སྐྱལ་བཤད་མཛད་པ་པོ་རྣམ་སྣང་ཆུང་དུ་དང་། འོག་མིན་ཆེན་པོའི་སྐྱལ་གཞི་
ངས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དང་དེ་ཉིད་
སྣང་བ་ལས་ནི་འོག་མིན་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་སྤྱིའི་ངོ་བོ་གཟུགས་
སྐྱལ་རྣམ་སྣང་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་
སྐྱབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ལ་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་སོ་སོ་རང་གིས་

རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ལྷ་དང་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འཆར་བའི་བཞིར་
གྱུར་པ། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་
སྟོ་བར་བ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་སྦྱ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་བར་གྱི་འབྲས་བུ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་སྤྲུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར།
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟོ་བར་གྱི་འབྲས་བུ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་འབྱོར། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་སྟེ། མདོར་ན་འབྲས་བུ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷའི་རྣལ་
འབྱོར་བསྒྲམ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལ་དབང་བརྒྱལ་
ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དབང་རྣམས་བྱིན་
སྤྲུགས་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་བཅས་དང་།
མཚན་མེད་དོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་རྣམས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས། །དབང་བརྒྱལ་
རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །རགས་པ་ལྷ་དང་སྤྲ་བ་ཕྱག་མཚན་དམིགས། །
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱལ་པ་ལ་ཉུ་སྟུང་། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སྟོན་བྱུང་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་མངོན་པར་རྟོགས་

པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ། བར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པར་རྩ་བཤད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྐུལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ། མཐར་ཐེགས་སོ་སོའི་
 འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བར་བྱས་ཏེ་སློབ་མ་དཀྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མངོན་པར་
 འདུ་མཛད་ཚུལ་ཏེ་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་འདུག་གིས་
 རྣལ་འབྱོར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་དང་པོ་སློབ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག །ལས་
 རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་སྒྲོམ་མི་རྣམས་
 པས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འང་རང་ཉིད་རང་ཐེགས་ཀྱི་ལྷ་དམ་ཆོག་
 པ་བསྐྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཅུག་སྟེ་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་རྗེས་
 སུ་རྣལ་འབྱོར། དེ་ཉིད་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་གིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ནི་རགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མཐའ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གང་རུང་གི་ལྷ་འི་རྣལ་
 འབྱོར་བསྒྲོམས་ནས་ལྷེ་ཀའ་ལ་སྐུར་ཏེ་ལྷ་འི་མདོག་དང་མཐུན་པའི་རྩོ་རྗེ་ཅེ་ལུ་བསྐྱ་
 ཅེ་འམ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་ལྷེ་བར་བསྐྱེད་པ་སྐྱ་ཁུང་ནས་འཐོན་ཏེ་སྐྱ་ཅེར་འགྲང་བར་
 གནས་པ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་འཛིན། དེ་བརྟན་པ་ན་
 སྐུའི་ཅེ་མོ་འམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བདེ་བའི་རེག་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ལུས་སེམས་གིན་དུ་སྐྱུངས་པ་འཐོབ། རྩོ་རྗེ་སྐུ་མོའི་མཚན་མ་ལ་བརྟན་
 པ་ཐོབ་ནས་རྩོ་རྗེ་སྐུ་མོ་མང་པོ་སྒྲོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སོགས་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་འང་བྱུང་པར་བསྒྲོམ། མཐར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱ་ཅེ་ནས་སྟིང་གའི་བར་དུ་
 བསྐྱུ་འོ། །འདིས་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་འབྲུག་པ་སོགས་པར་
 ཡོན་ཆེ་སྟེ་སྐྱ་བ་ཕྱག་མཚན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་

ཡི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱད་ཅིང་བསྐྱབ་སྟེ། དེའང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གཉིས་དང་། སོགས་ནས་སྤྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 སྤྱིན་སྟེག་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱབ་བ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན། དགྱིལ་ལའོར་ནི་གཟུགས་བརྟན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། སྤྱི་
 དང་ནང་གི་སྟེགས་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། བདག་
 དང་གནས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་བ་དང་། ཡི་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བསྐྱོན་བྱངས་པ་དང་། རྩོ་
 རྩེའི་ཆོག་གི་དང་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བརྩོན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་
 པ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱི་དང་ནང་གི་སྤྱིན་སྟེག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་
 དགྲོལ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བ་དང་། མཆོད་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་མེད་ནི། **ཤེས་རབ་ངེས་འབྱེགས་སྤྱི་མེད་ལྟ་དང་བཅས། །**
 དེའང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར། །ཡི་གེ་ཨ་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 བསྒྲོམ། །རང་གི་ཁ་ནས་གཞན་གྱི་པར། །བསྒྲོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་ཨ་འི་དོན་སྤྱི་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གཞི་གནས་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཁ་འི་དོན་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པས་རང་
 ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་མདུན་གྱི་ལྟ་དང་སྟེགས་རྣམས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བཤད་དེ། དེས་ནི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་
 བོར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ངེས་འབྱེགས་ཞེས་བྱ་བ། ། ཉིང་
 ངེ་འཛིན་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །བསྒྲོམས་ན་ལྟར་དུ་
 འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་འབྱེགས་ནི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་གང་དུ་འང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
 འཛོག་པ་བསྟན་ནོ། །རྩེ་མོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྩོ་རྩེའི་རིགས་ལ་སོགས་

པའི་མཚན་མེད་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་དབྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཞི་
 ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེའང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ན་གོད་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 དང་བསྐྱུན་ནས་ཞི་ལྷག་སྤེལ་བར་བསྒོམ་པར་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །

དུག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ནི། **བསམ་གཏན་བརྒྱས་བརྗོད་སྦྱོར་སྒྲིག་
 ལ་བརྟེན་ནས། །དངོས་གྲུབ་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱབ། །**རྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ། བརྒྱས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཉིས་ཀ་ སྦྱོར་སྒྲིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གཙོ་བོར་རྒྱབ་ཅིང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཕྱག་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རྒྱབ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 བྟེན་པ་གྲུབ་ནས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་རྒྱབ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱར། དེ་
 བསམ་གཏན་དོན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱབ་ཅིང་དེའི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱར་བས་མཚན་མ་
 རྟེན་པ་དང་མངོན་ཤེས་རྒྱབ། དེ་གྲུབ་ནས། དཔལ་མཆོག་གི་རྒྱབ་པ་རྗེས་རྒྱབ་ཀྱི་
 སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་བྱ། མ་གྲུབ་ན་ལན་བདུན་བསྐྱར། དེས་
 གྲུང་མ་གྲུབ་ན་ལྟ་བུས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་སྒྲོགས་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱབ་སྟེ་དབང་
 པོ་རྟོག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དབང་བརྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་ཙམ་དུ་བསྟེན་པ་སྦྱི་དང་
 བྱད་པར་རྩོམ་སྤྱོད་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་གཏེར་དང་ཚུལ་མི་བྱིང་བ་དང་
 རིག་སྤྲུགས་འཆང་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་སུན་མོང་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསམ་
 གཏན་གྱི་བྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། དབང་རྟོག་རྟོག་བརྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དམིགས་པ་བཅས་ནི་བདག་
 མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་གསལ་སྤྲང་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་

དོན་བྱམ་པས་བསྐྱབ་བ་དང་། མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབུགས་དབྱུང་བའི་མཐའི་
 བར་དུ་བསྐྱབ་བ་དང་། ཡང་སློག་ཡིག་དབང་པོ་བཀག་སྟེ་རང་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ལྷ་འི་
 གཞུགས་ལ་དམིགས་ཤིང་བསྐྱབ། དོན་དམ་དམིགས་མེད་ནི་བདག་མདུན་ལྷ་སྟགས་མ་
 སྐྱེས་པར་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོན་ས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམས་ལ་སློག་ཚུལ་བཀག་སྟེ་
 གང་དུ་འང་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་དང་ལྷ་སྟགས་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་
 འདྲ་བར་ལྷ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་དང་ལྷ་འི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་དམིགས་བཞིན་བྱ་བ་དང་།
 དབུགས་འབྱིན་པ་ན་མཚན་མའི་སྐྱེད་ན་པར་བྱས་ལ་ཡང་སློག་ནང་དུ་བསྐྱབ་བ་སོགས་
 སྟེལ་ཞིང་བསྐྱེད། །དབང་བརྟུལ་ཚིག་བསྐྱེས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འི་
 སྐྱེལ་གྱུང་བཅས་ལ་བདག་མདུན་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ། རིགས་ཀྱི་བྱག་མཚན་ལག་གཡོན་
 རིགས་ཀྱི་ཁྲ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་། གཡས་པས་རིགས་ཀྱི་བགྱང་ཐེང་སྟིང་གར་ཐོགས། །
 གཤེགས་རིགས་ལ་སྐྱེམ་མེད་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེལ་བ་བཞིར་བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས།
 རང་ལྷ་འི་སྐྱེལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲར་སྐྱེལ་བ་བཞིར་བྱན་བཞིར་བསྐྱེས་བརྟེན་བྱས་པའི་
 མཐར་མཚན་ཐོག་ཐག་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པས་ནམ་འངས་པ་དང་རང་གི་ལྷ་འི་གཞུགས་
 ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་མཚོག་དང་། རྣམ་དང་མཁའ་སྟོན་གྱི་རིག་
 འཛིན་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའང་གཙོ་བོར་སྐྱེམ་
 རོར་བསྐྱེས་དང་། །ཕྱི་མ་ཚིག་བསྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་ཅིང་དེས་གྱུང་མཐར་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་བརྟེན་པས་མཚམས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟིག་པ་ཞི་བ་དང་རིགས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབ་ཁུང་སོ་སོར་
 ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེན་སྟེག་བྱ་སྟེ། དེའང་རང་རམ་
 གཞན་ལ་སྟིག་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བྱས་ནས་ལས་སོ་
 སོར་སྐྱེལ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཏེ། འདིར་ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་གྱུང་ཡོད་

དོ། །

བདུན་པ་ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་ནི། **དབང་རྫོན་ཆེ་གཅིག་བརྟུལ་པོས་བཅུ་**
དྲུག་ཚུན། །ས་ལམ་ལྷུང་བགྲོད་མངོན་བྱང་ལྷ་མཐར་ཕྱིན། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རོ་བོར་
མངོན་འཛང་རྒྱ། །ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་དབང་པོ་རྫོན་པོ་ཆེ་གཅིག་དང་། བརྟུལ་
 པོས་སྐྱེས་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་ས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་བགྲོད་པར་བཤད་པས་
 ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ནས་དུས་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་བགྲོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དབང་པོ་རྫོ་
 བརྟུལ་གང་ཡིན་གྱང་ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ། དེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་ལུས་ཅན། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པར་འགྲུབ་པས་བྱང་སེམས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དོན་གྲུབ་གྱི་རྟེན་དེས་འག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སྐྱུ་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སྤྱིང་པོར་བཞུགས་ཏེ། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡན་ལག་དྲུག་ལྷན་ལ་མཉམ་པར་
 འཛོག། །དེའི་ཆེན་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལས་བསྐྱངས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷའི་གདམས་ངག་བརྟན། དེས་དེ་བསྐྱོམས་
 པས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རོ་བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་
 རྒྱས་དེའང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་
 བོར་རོ་གཅིག་པ་ཆོས་སྐྱུ། འག་མིན་ཆེན་པོར་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱར་སྐྱང་བ་ལོངས་
 སྐྱུ་ཆེན་པོ། རི་རབ་རྩེ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་ཆ་བྱད་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་
 སྐྱུལ་བཤད་མཛད་པ་སོགས་ལོངས་སྐྱུ་ཆུང་དུ། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་གནས་པར་
 རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོན་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་

འགོར་ཡང་བསྐལ་པ་རྒྱུད་དུ་གཅིག་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་དོན་དོ་བོ།
བརྗོད་བྱའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐབས་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གྲུབ་སྒྲ་མེད་ཀྱི།** ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བས་རྣལ་འབྱོར། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་
ཆེན་པོ། དེའི་གོང་ན་རྒྱུད་གཞན་མེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་
ལས། རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མིན། ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་འབྱུར་མ་ཡིན། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་ལ། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས།
ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པར། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོ་བོ་ནི་ཀྱན་བཅུས་ལས། བཅུན་མོའི་
འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱིས་བཅུན་མོའི་བླ་ག་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་ཏེ། འཛིན་ཏེན་ཀྱི་སྦྱོད་པ་
དང་འགལ་བ་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྟོ་རྟེན་ཆོག་མཐའ་དུག་གི་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཀྲོལ་ནས་བཤད་ན་བཅུན་མོའི་འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་མ་རྒྱུད་ལྟར་ན་
ཉེ་དུ་ཀའམ་པ་རྒྱུད་ལྟར་ན་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས། ཐོ་བྲང་ན་རྒྱལ་པོ་
གནས་ཞེས་པ་ལྟར་བཅུན་མོའི་བླ་ག་ལ་སྟེ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
ཡང་དག་པར་བཞུགས་ཏེ་འཛིན་ཏེན་མི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་འགལ་བ། མ་
དང་སྤིང་མོ་བུ་མོ་ལ། བཞེན་ན་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་

དམན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་བའི་དོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་དགོངས་པ་དགོངས་མིན།
 དང་དོན་དང་ངེས་དོན། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཐའ་དུག་གི་
 དག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱང་དེ་ཐུན་མོང་དང་། མཚེག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་
 འབྱོར་པོ་སློན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆིངས་མདོར་བསྟན། དེ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་སྟོན། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད། ལྷ་སྒྲོམ་སྦྱོང་འབྲས་ཀྱི་དོན་
 མདོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་རྒྱུད་གསུམ་དག་གིས་བསྟན།** །རྣལ་འབྱོར་སློ་
 མེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྟན་ཚུལ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་དང་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་དགོངས་པས་
 འགའ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལས། གཙུ་བོར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་
 ཞེས་བྱར་བརྗོད། རྒྱུད་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། །གཞི་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 དང་། མི་འཕྲོགས་པ་ཡིས་རབ་དབྱེ་བས། རང་བཞིན་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ནི་
 ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་
 དོན་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པས་དེ་ལྷར་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་རྒྱུད་ནི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཐོག་མ་
 མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
 གསུམ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུད་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་བཞིན་རྣམ་རྒྱུད་རྒྱུད། ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། དོན་གཉིས་ཐུན་ཚོགས་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་འཕྲོགས་པའམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དོ། །རྒྱུད་འདིར་
 འཇུག་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་གལ་ཆེ་བས་འདིར་དོན་བསྟན་མདོ་ཙམ་བཤད་ན།

རྒྱུ་འབྱུང་ནི། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་
 བཅས་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་
 ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་སོགས་དང་།
 རྒྱུ་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་སེམས་སོགས་མིང་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་མོད། གོང་མ་རྣལ་འབྱོར་
 གྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་འདིར་ནི་ཨེ་ཤྷ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ།
 སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ནང་གི་རིག་པ་ཡིན་པ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
 བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད། རྒྱུ་འབྱུང་ཇི་འཇིན་པ། དང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ཤི་ཡིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དེའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་པའམ་སྦྱང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ཞིང་། སྦྱང་བ་དེའང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་འཁོར་བ་པའི་ཕུང་སོགས་
 སུ་སྦྱང་བ་དང་། དག་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཀྱི་སྦྱང་བ་རབ་འབྱམས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་སྟེ། རྣམ་པ་
 སྦྱ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཨེ་ཤྷ་ཟུང་འཇུག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་གྲ་མ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱབས། །མ་
 འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངི་མེད་ནི། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་
 པར་བརྗོད། །ཅེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་

ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རྒྱན་ཆགས་པར་འཇུག་པས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུགས་མེད་དང་། གཞན་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཙུགས་པའམ་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ཚུལ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་
 རང་བཞིན་ནོ། །བཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི། སྒྲ་ཡངས་པར་ན་རིགས་སད་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་བར་དུ་བཞོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲིད་དོ་འཆལ་ཐམས་ཅད་དང་། དོག་
 པར་ན་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཙས་པ་ལ་གཞི་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ལྷ་ལུ་འབྲུག་པའི་གཞི་ས་གཞི་ལྟར་ལམ་དེ་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པ་
 དང་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྒྲུབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་
 གཉིས་པོ་དེ་འང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ནི་རྟེན་དམ་ཆེག་སྒྲུབ་པ་དང་
 འབྲེལ་ལ། དེ་འང་འཇུག་སྒྲོ་དབང་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །
 ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་འང་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཐབས་གཉིས་ལས།
 རིང་བའི་ཐབས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་རྣལ་
 འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་བའི་ཐབས་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་སྡོན་
 དུ་འགོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཙས་པ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བ་ལས་གནས་གྲུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་རྒྱུ་པར་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྲུར་པ་སྟེ། དེ་འང་རེ་ཞིག་སྒྲིབ་པའི་བར་ཆད་
 དེ་ལྟོག་པའམ། རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་དམན་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པར་འཇུག་ན་གཞན་དོན་གྱི་རྟེན་ཉམས་ཤིང་འཕྲོགས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་

བར་རྒྱན་གཏན་ཏུ་འཇུག་པས་ན་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བཅ་མཁའ་མ་ཟད་པ་དེ་
 མིན་སེམས་ཅན་མི་ཟད་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྒྱན་འཆད་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་མྱིར་གཏན་ཏུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །འབྲས་
 ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྒྱུད་པ་སྒྲོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིན་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་
 འདི་ལྟ་བུ་ནི་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཤིན་ཏུ་གོ་
 བའི་བར་བརྗོད་ན། རྒྱུད་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་
 རྣམས་ལ། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་
 ལུས་དང་ལོངས་སྒྲོན་དང་སྐད་ཅིག་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 ཀུན་ཏུ་སྒྲོན་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཞིག་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ནི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་
 ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དོ་བའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་
 དེ་དག་གི་སྒྲུང་གཞི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་འབྲུལ་སྒྲུང་བག་ཆགས་
 ཀྱི་གཡའ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །སྤྱི་མ་དམ་པའི་
 མན་ངག་གིས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་བསལ་བ་ཞག་མེད་པར་འོད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སམ། དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཉིད་
 དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པར་ལྟ་དང་
 ལྟ་མོའི་རྣམ་པར་རོལ་པས་ཡུལ་ལ་འགོག་པ་མེད་པར་ལོངས་སྒྲོན་པའི་ཐབས་སྟོན་དུ་
 འགོ་བས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་
 གོམས་པའི་སྦྱར་བ་བཅུན་པོར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་
 དུ་གོམས་པ་ལས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་རང་གི་སེམས་ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་ལའོར་མཐའ་དག་གི་

ནུམ་པར་འགོག་པ་མེད་པར་སྒྲུང་ཡང་། འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་ཟད་པས་གཉིས་
སུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་ནུམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཉིས་
སྒྲུང་གི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ནུམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རིས་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
འདོད་པའི་དོན་མ་ཆང་བ་མེད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འབྱུང་བའི་ཐིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྒྲོས་པ་ནི། **རྒྱ་རྒྱུད་ཐོས་དང་བསམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་**
བཅད། །ཐབས་རྒྱུད་སྒྲོམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་བསྟེན། **འབྲས་རྒྱུད་ཚོགས་གསུམ་དག་**
གིས་མངོན་དུ་བྱ། །དེ་ལ་རྒྱའི་རྒྱུད་ནི་ཐོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་ཐོས་པ་དང་། ཐིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའོ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་དད་
བརྩོན་དག་པོས་བསྒྲུམས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བའོ།
འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རྩིས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་གྱི་
རྒྱབ་པ་མཐར་ཐིན་པས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ནུམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
དག་བྱ་ཀྱན་གཞི་རང་བཞིན་རྒྱའི་རྒྱུད། དག་བྱེད་ལམ་རིམ་གཞི་རྟེན་ཐབས་ཀྱི་
རྒྱུད། དག་པ་མངོན་གྱུར་མི་འཕྲོག་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲུབ་ཆེན་ནི་སྤྲས་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་། བྱེད་པར་
མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་སྤྲས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱ་རྒྱུད་ངོ་བོ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཙོ། །**མཆན་ཉིད་བཞི་ལྟན་

ནམ་གངས་རྒྱ་དང་གཞི། ཀུན་གཞི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྦྱོན་ཡོན་དང་། རྒྱ་འབྲས་
འབྲེལ་ལྗན་གནས་སྐབས་ལྡེ་པོ་སྤྱ། འཕྱར་བ་མེད་པས་རྟོགས་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱའི་
རྒྱ་ལ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་རྣམས་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། ཕལ་ཆེར་བྱུན་
མོང་བ་གོང་དུ་སྦྱོས་ཟིན་ལ། འདིར་ཚུད་དུས་ཀྱི་ཉེ་དུ་ཀ་ཞི་བ་སྤྲས་པ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། རོ་བོ་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གངས་ལྗན་པ་
གནས་སྐབས་དང་། མི་འབྱར་བས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་བསྟུས། ཞེས་རྒྱའི་རྒྱ་ལ་རྣམ་གངས་
བདུན་དུ་བཤད་པའི་དང་པོ་རོ་བོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་རྣམས་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་
པ། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལ་བྱུང་
བ་རྣམས་དང་། སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པས་དེའི་སྒྲས་ལོགས་སུ་དབྱེའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཞིང་དང་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་
ཆོས་མཐུན་པའི་བྱད་པར་ཅན། རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོ། རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ། ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་བྱད་པར་བཞི་དང་ལྗན་པའོ། །

བཞི་པ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། རྒྱའི་རྒྱ་དང་། རྒྱུད་བཞི་དང་། ཀུན་གཞི་དང་།
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། གྲེ་དག་ལ་འང་ཞིབ་མོར་དབྱེ་ན། རྒྱ་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ།
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྟེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་དང་། སྣོད་དང་། བཅུད་དང་། ལམ་གྱི་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཟུང་
དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། དགས་པ་དང་། སྤྲ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲའི་རྒྱ་རྣམས་སོ། བཞི་ལ་འང་བཙོ་ལྡེ་སྟེ། སྣོད་དག་པའི་

གཞི་དང་། བཅུད་དག་པའི་གཞི་དང་། ཉེར་སྤྱོད་དག་པའི་གཞི་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་
བ་དག་པའི་གཞི་དང་། རང་བཞིན་དག་པའི་གཞི་དང་། འཁོར་བའི་གཞི་དང་། བྱ་རན་
ལས་འདས་པའི་གཞི་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཞི་དང་། རྣམ་གྲངས་གྱི་གཞི་དང་། མཐར་
གཏུགས་པའི་གཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་གཞི་དང་། རོན་དམ་པའི་གཞི་དང་། རགས་པའི་
གཞི་དང་། སྤྱ་བའི་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་གཞི་རྣམས་སོ། ། དེ་ལ་སྤྱོད་དག་པ་སོགས་
པ་དང་པོ་ལྷན་ལས་དང་བྱ་བའི་སྒྲོན་ནས་ཏེ་སྤྱང་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། ། དེ་ནས་འཁོར་
བའི་གཞི་སོགས་གསུམ་ནི་བཅེངས་གོལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། ། དེ་ནས་རྣམས་གྲངས་
དང་མཐར་གཏུགས་པའི་གཞི་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་རོན་དམ་གྱི་གཞི་གཉིས་ནི་དངོས་དང་
བཏགས་པ་བ་དང་། རྣམ་དང་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། ། ཐམ་གསུམ་ནི་རྟོགས་ཚུལ་
གྱིས་བར་ཏུ་བྱེ་བའོ། ། དེ་ལ་རགས་པའི་གཞི་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་བྱེ་
བས་དགུ་སྟེ། ཅན་ཅན་དང་། ལྷན་ལ་དང་། པདྨ་དང་། པདྨ་དམར་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
ལྷ་བྱ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། ལས་གྱིས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། ལུས་
གྱིས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་། རིགས་གྱིས་རྣམ་པར་བྱེ་བའོ། ། དེའི་དང་པོ་ལྷན་ལ་མཚན་ཉིད་
གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། ། བྱི་མ་བཞི་ནི་གྲངས་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་ཏུ་
བཏགས་པས་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའོ། ། ཀུན་གཞི་ནི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པར་བཤད་པ་
དང་མཚུངས་སོ། ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་དང་། སྤྱོ་བུར་གྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སོ། ། ལྷ་པ་ལྷན་པ་ནི། སྒྲོན་ཡོན་དང་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བར་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུད་དེ་ལ་སངས་མི་གཉིད་སྤྱག་སྟོམས་
འཇུག་གི་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པ་སྒྲོན་ནམ་རྒྱུར་གནས་ལ། དག་འབའི་དང་སྤྱང་
བཞིའི་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྲས་བུའང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཨེ་ཧྲི་
ལྷ་ཡུའི་དོན་ཅན། འཁོར་ལོ་བཞི། རྒྱུད་ཐིག་བཞི་རྣམས་དྲི་མ་དང་འཇག་བཅས་གྱི་

དབང་ལས། རིགས་བཞི། རྒྱུད་བཞི། འགྲོ་བ་བཞི། ཡོན་ཏན་བཞི། ཐུན་ཚོད་བཞི་
ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་སྒྲོན་ནམ་རྒྱར་གནས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
རྟོགས་པ། རྩལ་ཐུན་དུ་རྟོགས་པ། སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ། དེའང་མི་དམིགས་པ་སྟེ་
བག་ཆགས་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི།
སྟེ་པ་བཞི། རྒྱད་ཅིག་མ་དང་། དགའ་བ་བཞི། བདེན་པ་བཞི་སོགས་སུ་ལྟ་བུ་དང་།
ཐུག་རྒྱ་བཞིས་དྲི་མ་སྒྲོང་སྟེ་ཅུང་ཟད་དྲི་བལ་དང་འཛིག་མེད་གྱི་དབང་ལས་སྒྲོན་ཡོན་
རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་བར་གནས་པ་དང་། ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་ཆེས་དྲི་བལ་དང་གིན་
ཏུ་འཛིག་མེད་གྱི་དབང་ལས་སྒྲུབ་ཞི་དང་རྟོ་རྟེ་བཞི་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ་པོ་
ནའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བའོ། །

དུག་པ་གནས་སྐབས་ནི་ལྟ་སྟེ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་
པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་དང་། སྒྲོབ་པའི་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་
ལྟ་བུར་རིམ་བཞིན་དང་བོའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་།
འཕགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟོ་རྟེ་ཇི་འཛིན་པ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །

བདུན་པ་འགྲུར་བ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མར་གྱུར་པའི་ཆོང་བོ་མི་འགྲུར་བ་
སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུད་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། བ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་དང་། རྟོན་
འབྲེལ་རྣམས་དང་། རིགས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་ཅིང་མི་འགྲུར་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་དོན་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །

དང་བོ་ནི། **ཁྱད་པར་ལུགས། །གཞི་ལ་ལུས་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་**
གཉིས། །ཁྱད་པར་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཏེ་ལོ་པས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལས་དངོས་སུ་

གནས་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱ་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལས། དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྤྱི་བའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་སྒྲམ་མེད་གྱི་ལམ་རིམ་ཐམས་
ཅད་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་
བསྡུས་ཤིང་། དང་པོ་ལའང་། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་དང་
སེམས་གྱི་གནས་ལྷགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་གནས་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་དེ་
གཞི་དུས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཞུག་མའི་དེ་ཉིད་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སམ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་གྲང་བཤད་ལ། དབྱེ་གཞི་དེའི་སྤྱི་
སྤྱང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་སྒྲོ་ལྷན་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས། ཡན་ལག་ལྷན་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས། དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཨེ་ལྷོ་སོགས་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་པ་གནས་ལྷགས་གྱི་ངོ་བོ། མ་དག་པའི་འབྲུལ་ལྷགས་
གྱི་སྤྱང་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱ་བཤེས་པར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་རིགས་ཞེས་གྲགས་
པ་དེ་ཉིད་ཐུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་གྱིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་བས་ཕྱོགས་
ཙམ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེའང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་དག་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་
མ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་སུ་
འདོད། མདོ་སྟེ་པ་དག་གིས་སེམས་གྱི་ས་བོན་ཟག་མེད་གྱི་ཡོ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རྣམ་
པ་ལ་བཞེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སེམས་ཙམ་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་

རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚེས་སྟེང་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
 པ་ལ་བཞེད། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ། གྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རིགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཕར་ཆེར་མཐུན་ཡང་། ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོས་འཛིན་
 ལྷགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཆེས་པས་བོད་གྱི་ཡུལ་འདིར་ལྷ་བ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོ་གས་པས་
 གཟིངས་ཏེ། ལུ་ཅོར་སྒྲུབ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་སྣང་ངོ། །རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལས་བཤད་
 པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལའང་། དཔལ་ས་སྒྱུ་པའི་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་
 གྱིས་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཚེས་རྣམས་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ། རྒྱུ་ཚོ་གས་
 གཉིས་སམ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་བྲངས་པས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་རྒྱུ་དེ་དག་
 གནས་གྱུར་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་རྣམས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་
 པོ་རྩི་མོ་ནང་པས་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཚོས་གྱི་སྒྱུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་
 དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེའང་
 སྟོ་བར་གྱི་གྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ལ། རྒྱས་འབྱུང་གྱི་རིགས་ནི་
 ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བར་བཞེད་
 ཏོ། །བོད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསང་བས་བྱིན་གྱིས་ནི། དྲངས་མ་མི་ཤིགས་པ་ཁྱད་
 པར་གསུམ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དྲངས་མ་ལ་བཤད། རྩི་ཅོང་ཁ་
 པའི་རྩེས་འབྲང་རྣམས་གྱིས། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་མེད་
 པར་དགག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཤད་དོ། །དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ནི་དབྱིངས་དང་
 ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཚུ་བླ་ལྷ་ར་བདེན་རྒྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་ངོས་བཟུང་
 དང་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་
 པོར་བཞེད། ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་པས། ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ནས་

འདུས་མ་བྱས་པའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ་
འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་བྱིས་དེ་
བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །
དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི་བཤད་ཚུལ་རྩིང་ཞིབ་བྱུང་པར་ཅམ་ལས་ལྷགས་སྟོལ་
དེ་ལྟར་སྒྲུ་བཤམས་པོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་སྒྱིར་བཀོད་ནས། གཞུང་དོན་དངོས་འཆད་
པ་ལ་གཉིས། ལུག་མོང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་སྟོ་མ་ལུག་པ། ལུག་མིན་སྤགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་
བྱུང་ཆོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་རང་གཞིན་གནས་རིགས་ནི།** །བྱུང་པར་
གསུམ་ལྡན་རྒྱས་འགྱུར་ཡང་དག་སྤངས། །དཔེ་དགྲའི་ཚུལ་ཀྱིས་གྲོ་བུར་དྲི་མས་
བསྐྱབས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་དང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་
རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་བདག་
ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། ཐོ་
མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་
བྱུང་པར་དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་ལ། དང་པོས་ནི་དུས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཡིན་པས་གསར་དུ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན།
གཉིས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་
བསྟན། གསུམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོའི་སྟེང་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་སྐྱལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་ནོ། །རྒྱས་
འགྱུར་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས་ནི་ངོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་སྤར་མེད་གསར་བྱུང་
དུ་བཞེད་ལ། རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་ནི། **སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་**
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱན་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་

པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུགས་སྐྱེ་
 གཉིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རྒྱུའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། དཀར་པོའི་ཆོས་
 ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དྲི་མ་བཙོམ་པ་ལས།
 ཆོགས་བརྒྱད་ཀ་རང་རིག་ཏུ་གྲོལ་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གནས་
 གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་གཞན་སྣང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྣང་བར་བཞེད་
 དོ། །མདོར་ན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བཙས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་
 གྱེ་མེད་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་གདངས་འགག་མེད་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་དྲི་བཙས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་གྱེ་མེད་ནི་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གདངས་འགག་མེད་ནི་གཞན་
 དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྣང་བས། དེ་ལ་དྲི་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་བཞེད་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁུབ་
 པར་བཞུགས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས་དཔེ་དགུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་
 མས་བསྐྱེབས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་པ་མཐོང་། ཞེས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་པོ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དཔེ་དགུ་དང་སྦྱར་བའང་། ལམ་དུ་མ་
 ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་མ་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་
 གནས་པ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་
 སྣང་དང་། གཏི་མུག་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་འདྲེས་པ་དྲག་པོ་འམ་རགས་པའི་ཀུན་
 བས་ལྡང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བདྟ་དང་། སྤྱང་མ་དང་། སྦྱན་པ་དང་། འདམ་
 རྩ་བ་བཞིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་དག་བཙོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟིང་པོ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ནི། ས་
 འོག་གི་དཔུལ་པོའི་གཏེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །སྟོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་

ལ་ཡོད་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་། འཇགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་
 ཀྱི་དྲི་མ་གཉིས་ནི་ཡུན་ལྷགས་དང་གོས་རུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སར་གནས་ཀྱིས་
 བཅུའི་དྲི་མ་འང་མ་དག་ས་བདུན་མན་ཆད་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་
 ལ་བརྟེན་པའི་སའི་དྲི་མ་ནི། མངལ་དང་། འདམ་གྱི་གསེར་གྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་དག་གི་སྒྲིང་པོ་འང་བརྗོད་སྤྲུབས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་། སྤང་མའི་སྤང་ཅི། སྤྲུན་པའི་
 འབྲས། འདམ་རྒྱུ་གསེར། ས་འོག་གི་གཏེར། ཡུན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་གྲ། གོས་རུལ་
 བང་གི་སྒྲུབ་རྟན། མངལ་གྱི་མི་བདག །ས་འདམ་གྱི་གསེར་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
 པར་མཛད་དོ། །**མ་དག་དག་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ངོ་བོ་**
འགྱུར་བ་མེད། །སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་དག་པའི་ཆེ་སེམས་
 ཅན་ཞེས་བྱ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 ལམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་འང་ལས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་
 བེ་མ་དག་པའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 ལས་མ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་
 བ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེ་གསུམ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྲུལ་
 བ་ལ་ལྷོས་ནས་བཞག་གི་དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །**ཐོག་**
མེད་དུས་ཅན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས། རྟོག་དཀའ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་གནས་
བཞིས་འབྱུང་། །ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། ཆོས་
 རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་རན་འདས་པ་ཐོབ་
 པ་ཡིན། ཅེས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་འབྲུལ་གྲོལ་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་

བོ་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གནས་བཞིས་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་གསུམས་ཏེ། གནས་བཞི་ནི། རྒྱུ་སྒྲ་མར། དག་
 དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་ཕྱིར། ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་མེད་ཆོས་ཕྱིར། །ལྷན་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་དྲི་མ་
 དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའང་ཡིན་ལ་
 ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་ལྷན་པའང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 བ་ཁམས་ཀྱི་དོན་རྟོ། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤར་ནས་དྲི་མས་ཀླན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པའང་ཡིན་ལ་ཕྱིས་ལས་བསྒྲུལ་བ་ན་རྣམ་པར་དག་པར་ཡང་
 འགྱུར་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་རྟོ། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་སྤྱི་བྱུང་མེད་པའང་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དྲི་མ་བསལ་བས་
 གསར་དུ་ཐོབ་པའང་ཡིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དོན་རྟོ། །རྒྱལ་
 བའི་མཛད་པ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བཞིན་རེ་འདོད་སྐྱབ་
 པའང་ཡིན་ལ་འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྐམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངལ་
 བའང་ཡིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དོན་རྟོ། །དེའི་ཁམས་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ནི་
 ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྟོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྲས་
 སུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཁམས་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་འབྲས་
 སུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བས། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་

ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །ཞེས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བྲལ་ཡོངས་
 རྫོགས་སུ་གཟིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བས། ཡེ་ཤེས་
 ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་མི་བྱལ་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཕྱ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་
 མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །
 སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་
 པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་། །བཅས་པའི་བྱིས་གནས་སུ་ཁུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་
 བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་མིན་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པ་ནི།
 ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ལུས་གནས་བདེ་ཆེན་བདག་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྐྱབ་མོང་བ་དེ་ལ་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་དུ་
 བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལྷག་པོས་བརྒྱན་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡར་ཕྱིན་ཏུ་
 བཤད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་
 པའི་ཆེ་རང་རིག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ན། བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཨེ་ཧྷི་ལུས་ཀྱི་ལྷེ་བར་གནས། །དེ་ཉིད་ལུས་གནས་ཡེ་ཤེས་
 ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་གཙོར་སྟོན་པ་རྒྱུད། ཤེས་རབ་གཙོར་སྟོན་མ་
 རྒྱུད། ཟུང་འཇུག་ཨེ་ཧྷི་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་འབྱུང་སྟེ། མཆོན་
 ཅོམ་སྟོས་ན་པ་རྒྱུད་ལས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བཤད་
 དེ། དེའི་ཚུལ་ནི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བྲལ་བས། །བསམ་
 བརྗོད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མཁའ་བཞིན་དྲི་མེད་ཀུན་འབྱུང་བ། །བརྟག་བྲལ་
 ཟབ་མོ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་འཆང་བ། །སྒྲུ་མ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་སྟེ། །

རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱོར་བ། ཡང་དག་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་མཆོག་ །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་བདག་ །ལའོར་བས་རབ་ཏུ་མི་ཟིན་པ། །
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བཤད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མ་རྒྱུད་ལས། གདོད་ནས་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་ཁུ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ལུས་དང་། རྩལ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་དག་རྒྱུད་གི་རང་
 བཞིན་བསྐྱེད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ། ལུས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
 སྙིང་པོ་སྟེ། ཉེ་བཟླ་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
 སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་
 དང་། རྩས་ལའོར་ལས། དེས་ན་གཙོ་བོས་གང་ཞིག་འཕོ་མེད་ལྟན་སྐྱེས་ལུས་ཀྱི་བདེ་
 བ་དག་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བདེ་བ་དེའི་རང་ངོ་མ་རིག་
 པའི་ཆའི་སེམས་ལ་ཐུན་བ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ཐུན་སྙིང་སྟོབས་ཞེས་མ་དག་པའི་ཆོ་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ། དག་པའི་ཆོ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་རྟོ་རྟེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྩས་ལའོར་
 ལས། ཐིག་ལེ་རྒྱ་བ་ཁུ་བ་སྐྱེ། །ཞུམ་པར་བཅད་པ་རྩལ་ཉི་གསུངས། །ཨ་ཡིག་ཐུན་
 ཅན་བྱུགས་རབ་བརྗོད། །མཁའ་ཐམས་ཨེ་ལ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་ལ། །
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ལའོར་བ། རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སངས་
 རྒྱས་སུ་བྱས་ནས་ལའོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་རྣམ་ཐམས་སམ་རིགས་ཞེས་
 ཀྱང་བྱའོ། །མ་རྟོགས་པའི་དབང་ལས་ལའོར་བའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱི་སྟོད་ནང་བཅུད་
 ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སོགས་ཆོས་མཐའ་དག་རྩལ་ཐུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་པོ་དེའི་
 རིགས་ལས་བྱུང་། རྟོགས་པའི་དབང་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཐམས་མཐའ་
 དག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་རིགས་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཐུན་པའི་ཆ་འོད་གསལ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་ཞེས་དང་ལའོར་རྩའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་ལྟན་ཅིག་

སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། སྟོང་བསྐྱེས་སུ། འགྲོ་ཀུན་རང་
དབང་མེད་པ་སྟེ། །རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་
གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འོད་གསལ་དེ་ནི་ཁུ་ཁག་རྒྱུང་གསུམ་
དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་
སུའང་ཡོད་པ་དང་། འདིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུ་བ་
པས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། ཀུན་བཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་དང་།
བཞི་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སེམས་དང་། འཛྲུག་སྐྱིབ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པར་
མཛད་དོ། །ཞར་བྱུང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོས་པ་ནི། །

བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཤེར་བྱིན་སྟོང་བ་ཉིད། །དང་པོའི་མགོན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་
ཡེ་ཤེས་སོགས། །མདོ་རྒྱགས་རྣམས་སུ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན། །གཞི་རྒྱུད་འདི་
ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། སྟོང་བ་
ཉིད། ཤེར་བྱིན་གྱི་མཚན་བརྒྱལ་སོགས་པའི་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱགས་སུ་དང་པོའི་
མགོན་པོ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྟོང་བསྐྱེས་ལས་འོད་གསལ་བ་དང་། རྩི་རྩེའི་
ཡེ་ཤེས་སོགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སོགས་རྣམ་གྲངས་
མང་པོར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཨེ་ལྷོ་དང་། ཨེ་ལྷོ་དང་། ལྷ་དེ་སོགས་
རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་དག་པ་འབྲུལ་ལུགས་ཀྱི་སྣང་བ་བཤད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་མ་
རིག་ཚོགས་བརྒྱད་འབྲུལ་བ་ལས། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་འཁོར་འདས་སྣ་
ཚོགས་ཤར། །དེའང་ཀུན་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་འཁོར་དང་འདས་གང་གི་འང་
ཕྱོགས་སུ་མ་ལུང་ཞིང་རྒྱར་མ་ཆད་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་འགག་

བར་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་བ་ནི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་བ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཅམ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་ཡིད་དུག་པའི་ཡིད་སྒོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཚོགས་
 བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་ཐ་
 མའི་མདོ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་
 ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕམ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཀུན་གཞི་ནི་བྱི་མ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གདོད་མའམ་རྩ་བའི་མི་ཤིགས་
 པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་དང་
 འདྲིས་པ་ལྟ་ བུའི་རྒྱུད་གིས་ཡིད་གཡོས་པའི་འགྲུ་བ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པར་སྤང་བ་དམར་
 ཆས་དབང་བྱས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ལ་གཞན་རྟོག་དང་། དཀར་
 ཆས་དབང་བྱས་པ་ལས་བདག་རྟོག་ཞུགས་ཏེ་ཚོགས་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་མཆེད་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་དཀར་དམར་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བས་གཟུང་འཛིན་ནམ་སྤང་སེམས་སམ་བདག་
 གཞན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་གཉིས་ཚོས་སུ་གྱིས། དེའང་བདག་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 ཚོས་ཉིད་དེའི་གཤིགས་སྒྲི་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ལ། །གཞན་རྟོག་འདུག་པ་ཐམས་
 ཅད་གདངས་འགག་མེད་སྤང་བའི་ཆར་བྱུང་སྟེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་སྤྱ་
 ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་མ་རིག་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །གང་གིས་མ་རིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་
 སྤང་བ་འགག་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་མ་རིག་ན། མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་ཆེན་མ་རིག་ཅིང་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྤར་
 རྟེན་འབྲེལ་བརྟུག་གཉིས་འཆར་བ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། བག་
 ཆགས་ལས་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་བག་ཆགས་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བའོ། །**སྟོང་**
བཞི་འབྱུང་བཞི་དེ་ལས་ཚོགས་པ་འཕམ། །འཁོར་བར་འབྲུལ་ཚུལ་སྤྲུགས་ལུགས་བྱུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་འདིར་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 སོགས་སྟོང་བ་བཞི། དེ་ལས་འབྱུང་བ་བཞི། དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་སྦྱེ་འགྲོ་བསྦྱེད་པའི་
 ཕ་བར་བཞེད་པས་འཕགས་པ་ལྷས། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོང་བ་
 བཞི་པོ་དག །སྦྱེད་པ་འཛིག་པའི་རྒྱུད་གྲུ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་འང་དང་པོར་འོད་གསལ་གྲུག་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། དེ་ལས་
 མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཅམ་ལངས་པ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ། དེ་ལས་སེམས་བྱུང་སྣ་
 ཚོགས་ལངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་སྣང་བ་མཆེད་བ། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྣང་བ་
 ཚོགས་དྲུག་རགས་པར་གསལ་བ་ནི་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ལས་འབྱུང་བཞི་སོགས་འབྱུང་བའི་
 རྩལ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གྲུག་ལས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་འོད་གསལ་བ་ལས་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་གྲུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །
 དེ་ལས་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དུ་འོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ལས་
 བྱུང་ངོ་། །རྒྱུད་ལས་མེད། །མེ་ལས་རྒྱུད། །རྒྱུ་ལས་སེད། །དེ་རྣམས་ལས་ལུང་པོ་ལྔ་
 དང་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་
 པའོ། །ཞེས་འོད་གསལ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་
 འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །འམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཚིག་གྱི་མ་འབྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །**འཛིག་རྟེན་**
ལྷན་སྦྱས་བདེ་ལས་མི་ཤིགས་པའི། །ཐིག་ལེ་ཡུང་ཁམས་སོ་དྲུག་ཕ་བར་གྲུབ། །མ་རྒྱུད་
ལྷར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷན་སྦྱས་བདེ་བ་ལས་འཁོར་བ་འབྱུང་བར་བཞེད་དེ། འགེལ་
ཆེན་དུ། བྱེད་པ་པོ་ནི་གྲུག་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སུ་བ་འཕོ་བའི་
སྐད་ཅིག་འཛིག་རྟེན་གྲུག་རྫོབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྦྱས་པའི་དགའ་བའོ། །ཞེས་མ་རིག་པའི་
རྒྱུར་གྲུར་པའི་གྲུག་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་སུ་ཐོག་སྤང་བ་ན་

ཡིད་གྱིས་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་དེས་ཀྱན་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བདེ་བར་རོ་གཅིག་
 ཅིང་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྦྱི་བ་དང་འཆི་བ་ན་སྦྱིད་སྦྱིད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ། །
 དེའང་འཆི་བ་ན་སྦྱིད་གར་དཀར་དམར་སེམས་གསུམ་འབྲེས་པ་དང་སྦྱི་བ་མངལ་དུ་
 འབྲེས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་
 གཞིམ་པར་མི་ནུས་པས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཨེ་ཤྷྲྀ་ཞེས་པུང་
 ཁམས་སུམ་ཅུ་ཅུ་ག་གི་རང་བཞིན་དང་ཅུ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་དང་རིགས་མཚུངས་
 པའི་སེམས་ལ་ཀྱན་གཞིར་བཏགས་པ་ཡོད་དེ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སམ་ལུས་
 ལྷགས་ཆད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཉད་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མན་ངག་པ་རྣམས་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

བརྟེན་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལུས། རྟེན་གཏུག་མའི་ལུས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་ལྟ། སྦྱི་བའི་རྟེན། ཅ། རྒྱུད། ཐིག་ལེ། གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་སྦྱི་བར་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལས། རྒྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་
 མཆོག་དྲི་བཅས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ། ཁྲིང་གསུམ་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པའི་རྩོ་རྩེའི་ལུས། །
 རྒྱགས་བྲམ་མེད་དུ་སྦྱང་གསུམ་མམ་དཀར་དམར་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་ལས་འབྲུལ་བར་
 གསུངས་པ་དང་། ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་བདག་འཛིན་གྱི་
 ལས་དབང་གིས་འབྲིད་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱི་བར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཁུ་རུལ་གྱི་དབྱེ་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་
 གསུམ་འགྲོས་དང་རུལ་ལས་ཡེ་ཤེས་བྱེ་བས་བཞི་འགྲོས་སོགས་རྒྱུད་སྟེའི་བཤད་ཆོད་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གནད་གཅིག་པས་ཅུ་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཆེན་པོ་རང་ངོ་མ་
 ཤེས་པས་གཡོ་བ་ཁུ་བ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབང་བྱས་པའི་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཅུ་བ་
 ཅན་གྱི་སྦྱང་གསུམ་གྱི་འཆར་སྒོ་ལ་གཤིས་སྦྱི་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུད་གི་ངེས་པ་ཡུལ་

དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། གདངས་འགག་མེད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྒྱལ་གྱི་ངེས་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་དང་། ཅུལ་སྒྲ་ཚོགས་
 པའི་རང་བཞིན་ཁུ་བའི་ངེས་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྱུང་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ལ་བདག་ཏུ་བབྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་པོར་སྐྱེ་བ་རིམ་གྱིས་
 སྒྱོར་ཏེ། དེའང་འབྱུང་བའི་འཛག་པ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་དང་། ས་ཁུ་མེ་
 རྒྱང་གས་ཆེ་བའི་དབང་ལས་སྐྱེ་གནས་ནམ་པ་བཞི་བྱུང་བའི་ནང་ནས། གསང་སྤྲུགས་
 རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒོ་ད་དུ་རུང་བའི་རྟོན་མཆོག་ནི་དྲི་བཅས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཆང་
 བ། ཤར་ལྟོ་ལུབ་ཀྱི་གླིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཛམ་གླིང་ལས་
 ཀྱི་ས་པ་འདིར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དུག་དང་ལྷན་ཅིང་སྤྱང་གཞི་རོ་རྩེའི་ལུས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་
 ལེ་རྣམས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཉིད་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ལས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དྲི་
 མ་དང་བཅས་པའི་མཆོག་གི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུར་གསུངས་ཏེ། ཀྱི་རོ་རྩེ་ལས། མངལ་གྱི་
 སྤུ་མ་ཚོས་གོས་ཉིད། །དེ་བཞིན་མ་ནི་མཁན་པོ་སྟེ། །མགོ་བོར་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་ཕྱག་ །
 འགོ་བའི་བྱ་བ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས། །སྤྲུགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཨ་དང་རྟོ། །སྐྱེ་གནས་འཁོར་
 ལའི་རྣམ་པ་ཨ། །བདེ་ཆེན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་རྟོ། །གཅེར་བུ་སྤྱང་དང་ཁ་སྤྱུ་བེགས། །སྤྲུགས་
 རོན་སྐྱེས་པའི་དག་སྒོར་ཉིད། །འདི་དག་རྒྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས། །སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཟླ་བ་བཅུ་ཡང་ས་རྣམས་ཉིད། །སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་
 ཕྱག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིར་དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་
 སྐྱུལ་སྐྱུར་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དྲི་མ་དག་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུར་འགོ་བའི་
 གཞིའང་དེ་ཉིད་དོ། །ཁམས་དུག་ནི། གཟུགས་མེད་བཞིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཅིག་

ལུ་དང་ལྡན་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ནས་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ལྔ་དང་
 ལྡན་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་
 བ་ལྟར་བ་ཡང་ཡོད་པས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པའི་སྒྲ་
 ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྔ་བ་ལས་རྒྱུད་དང་རུས་པ་ཆུ་ཆུས་སམ་སྒྲུ་དང་རྒྱལ་ལས་པགས་པ་
 དང་ག་དང་ཐག་གྲུབ་པ་ལ་མཛོད་དྲུག་ཅིས་བྱ་བ་དང་སྤང་ཁམས་སོ་དྲུག་གི་ཚོགས་པ་
 བེ་དོ་རྗེའི་ལུས་སོ། །སོ་དྲུག་ནི། གཟུགས་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྤང་བོ་དྲུག །ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཁམས་དྲུག །མིག་རྣ་བ་
 རྣ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་དེ་དབང་བོ་དྲུག །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་བྱ་ཚོས་ཏེ་ཡུལ་དྲུག །ཁ་དང་
 ལག་པ་རྒྱུད་པ་དང་བཤང་ལམ་དང་གཅི་བའི་ལམ་དང་ལྟ་བ་འབབ་པའི་དབང་བོ་སྟེ་
 ལས་ཀྱི་དབང་བོ་དྲུག །སྒྲ་བ་དང་ལེན་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་བཤང་གཅི་དང་ལྟ་བ་འཕོ་
 བའི་བྱ་བ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་བོའི་བྱ་བ་དྲུག་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བཤད་པ་ནི། **རྩ་གསུམ་གཙོ་མོ་ཉིད་བཞི་འཁོར་ལོ་དྲུག །སྤྱོད་སྤྱུག་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་སུ།** །སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སེམས་ལ་ཡེ་ཤེས་འཆར་
 བ་ལུས་ཀྱི་རྩའི་སྒྲོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པས་དེའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་
 བས་མིང་ཅམ་སྒྲོས་ན་རྩ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་མོ་ནི་དབུ་མ་ཡིན་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཨ་
 བ་རྩ་ཏི། ཚངས་པའི་དབུག་པ་སོགས་མང་ཞིང་། ཡར་སྤར་སྒྲ་གཅན་དང་མར་སྤར་ལ་
 དྲུང་ཅན་མ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། ཡལ་མོ་ཆེས་གནས་ཚད་དང་སྒོ་མ་དོན་གྱི་རྩ་དབུ་མ་
 གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། གཞུང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་རྟ་རྩ་ཅམ་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་ལ་མེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་
 བཞེད་པས། ལུས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་ཤིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པས་
 ཐབས་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་

དང་། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཀླན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཐ་མི་
 དད་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་གསེགས་སྙིང་
 པོར་འབོད་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དབུ་མ། འཁོར་བའི་རྩ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སློག་རྩ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྦྱ་གཙན་གྱི་རྩ་ལ་
 སློག་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སློག་རྩ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་དག་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་དབུ་
 མར་དག་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་དབུ་མའི་རིགས་སམ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱབ་པ་གཞིའི་རྩ་དབུ་
 མ། སོར་སྤྱད་སོགས་བསྐྱེད་པས་ནང་གི་དབུ་མར་རྒྱང་སེམས་ཅུང་ཟད་ཚུད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྟོང་གཟུགས་རེ་ཁྲ་ནག་པོའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལམ་གྱི་དབུ་
 མ། གཞན་མཆོག་སྐུ་དོ་རྗེ་ལ་གནས་པ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་འབྲས་བུའི་རྩ་དབུ་
 མ་ཞེས་རྗེ་བརྒྱད་པས་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འབྲུང་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རོ་རྒྱང་
 གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་དེའི་ལྟེ་བ་ཡན་ཉི་ལྔ་སྦྱ་གཙན་གྱི་སློག་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། ལྟེ་འོག་
 མན་བཤར་གཅི་ཁུ་བ་བྱར་སེལ་གསུམ་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ལས་བྱས་
 པའི་རྩའི་གཙོ་མོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ནང་དུ་རྩ་དང་ཕྱིར་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་
 གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱུགས་གསུང་སྤྱིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉེར་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྙིང་གའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བརྟེན་པའི་རྩ་ལྡ་དང་གཙོ་མོ་གསུམ་དང་
 བཙས་པ་སོ་གཉིས་ནི་ལྔ་བ་ཡར་ངོའི་ཆ་བཙོ་ལྡ་མར་ངོའི་ཆ་བཙོ་ལྡ་རྣམ་པར་དག་པ་
 བདག་མེད་ལྟ་མོ་བཙོ་ལྡར་གསུངས་ལ། དཀར་ཆ་བཙུ་བྱག་པའི་རྟེན་ནི་དུང་ཙན་མ་
 དང་ནག་པོའི་ཆ་བཙུ་བྱག་པའི་རྟེན་ནི་བདུད་བྲལ་མའོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་
 རྒྱང་ལྡའི་རྟེན་རྩ་ལྡ་བསྐྱན་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་གཞི་ལ་ཁམས་སོ་བྱུག་བྱབ་བྱེད་
 བྱུགས་དོ་རྗེ་དང་བཙས་པ། ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ལ་སྦྱར་རོ། །
 གཞན་ཡང་སྤྲས་པའི་རྩ་ལྡ་ཞེས། སུམ་སྒོར་མིག་ །འདོད་མ་ན་བ། ཁྱིམ་མ་སྒྲ། གཏུམ་

མོ་ཉེ། བདུད་བྲལ་ཉེ་ལྷུང་གི་དབུས་སུ་བྱུག་ཅིང་རྩ་བ་སྟིང་དབུས་ན་འདུས་པས་
 དབུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའང་སྟིང་གའི་འོད་གསལ་ལ་མི་ཤིགས་པ་ལས་ལངས་ནས་
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་དེ་རྣམས་བཅིངས་པས་དྲགས་
 བཅུ་འཆར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་སྤྲས་པ་སྟེ་ས་བོན་ནམ་གཏིར་སྤྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་
 མ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་དུག་སྟེ། འཁོར་ལོའི་སྒྲ་དོན་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་
 འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སམ་གནད་བཅིངས་ནས་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་
 གནས་སྐྱབས་བཞིའི་འབྲུལ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ཏེ། དེའང་ཉེ་བ་ན་རྩ་འདབ་དུག་
 རྩ་རྩ་བཞི་དུས་སྟོར་གྱི་རྒྱུར་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་དག་པ་གནད་བཅིངས་ན་སད་པའི་གནས་
 སྐབས་སྤུལ་པའི་སྒྲིའི་དགོངས་པར་འཆར་བ་འབྱེད་པ་དང་། སྟིང་ག་ན་རྩ་འདབ་
 བརྒྱད་ཐུན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དག་པ་གནད་བཅིངས་ན་གཉིད་འབྲུག་གི་གནས་སྐབས་
 འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་དགོངས་པར་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། མགིན་བ་ན་རྩ་འདབ་
 བཅུ་དུག་འཕོ་བ་བཅུ་དུག་དག་པ་གནད་བཅིངས་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལོངས་
 སྒྲིའི་དགོངས་པར་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བོ་ན་རྩ་འདབ་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་ཆུ་ཆོད་
 དག་པ་ཐིག་ལའི་གནད་བཅིངས་ན་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིའི་དགོངས་
 པར་འཆར་བར་བྱེད་པ་གཞིའམ། དུས་འཁོར་ལས། གཙུག་ཏིར་དུ་ཐུན་ཆེན་པོ་བཞི།
 སྤྱི་བོར་ཆོས་བཅུ་དུག། །མགིན་པར་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བརྒྱད་དང་དབྱུ་གྲུ་བཞི། སྟིང་གར་
 གཟའ་བརྒྱད། ཉེ་བར་དབྱུ་གྲུ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི། གསང་གནས་སུ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་སོ་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་འཁོར་ལོ་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །མན་ངག་གི་ལུགས་སུ་
 དེ་ལས་གྲུས་པའི་ཡན་ལག་གི་འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཆོགས་ཕྱན་དུག་རྩ་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱ་བའི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་དོ་རྩེ་ཕྱེད་བ་ལས་གསུངས་
 ཏེ། དེའང་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷུ་རྩ་བཞི་ནི། །ཟླ་བ་འབབ་པ་རྒྱུད་མའི་

རིགས། རྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི། ཉི་མ་འབབ་པ་རོ་མའི་རིགས། རྟོག་ཕྱག་ཉི་ཤུ་
 རྩ་བཞི་ནི། རྟུང་རྟུང་བུ་མའི་རིགས་སུ་བཞེད། རྟེ་ཡང་ལུས་ལ་གནས་པས་ན། རྩ་
 བོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ། ཁྱི་ཕྱེད་མ་ནས་ཡིད་བཟང་བར། བེམ་དང་ལོངས་སྡོད་བདག་པོ་
 ཡི། རྟེ་བས་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཅུ་གཉིས། རེ་རེ་འང་འཁོར་ནི་སྟོང་སྟོང་ངོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེ་འང་ནད་སྦྱིད་པའི་རྩ་བརྟུང་དང་ལྷ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་
 དང་། དག་འཕོ་ལ་བསྟན་པར། ཀུན་ལ་རྩ་ནི་བརྟུང་གི་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་མང་ཡང་ལམ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གོང་སྒྲོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །
 མངལ་དུ་རྩ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྟོན་རྟུང་གི་རྟེན་དུ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་དབུ་མ་
 ཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་རྟེན་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་ཆོགས་དྲུག་གིས་གཞན་དུ་རྟེན་པའི་
 དབང་ལས་རོ་རྟུང་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་རྩ་འི་གཙོ་མོ་གསུམ་ནི་སྒྲུང་ཚུལ་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་
 བྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ནང་གཅིག་ཏུ་འདུས་
 པའི་ས་ནས་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ཏུ་འང་གྱེས་པས་གཙོ་མོ་གསུམ་ཆགས་པའི་རྗེས་
 བས་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྩ་འདབ་བརྟུ་ཉི་ཤུ་འཕ། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྩ་འདབ་བརྟུ་
 དང་ལྷ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རིམ་པར་ཆགས་ལ། དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་
 གཉིས་ཆགས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བ་སྒྲུའི་བྲག་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་ཕྲ་མོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་
 དང་བཞི་ཡང་གྲུབ་པོ། རྩ་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རྩ་ཡི་གེར་
 ཆགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་
 མར་ལྟེ་བའི་ཨ་མགོ་གུན་བསྟན་དུ་ཆགས་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྡོད་པོར་
 ཉི་ཐུར་བསྟན་དུ་ཆགས་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱི་རོལ་ཏུ་ཨེ་མྷི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་གྲུབ་པོ། རྟེ་ནས་སྟོང་གའི་རྩྭ་ལྷོ་རྩྭ་ཞེས་པ་རྟེན་མོངས་པ་ལྷ་དང་བདུད་རྩི་
 ལྷའི་རྟེན་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་ར་བྱ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་

ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡང་ཆགས། དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་
བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་བར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པས་དག་ཡི་གེའི་རྒྱ་དང་
ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་བཤད་པ་ནི། **ཐོག་དང་རྩ་བ་ཡན་ལག་དུས་སྦྱར་རྒྱུད་། །བསྐྱེད་**
སྤྱད་རིམ་པས་དྲག་དུ་འཕོ་ཞིང་རྒྱ། །རྩ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་གནད་
དུ་བསྐྱབ་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གི་སྐྱ་དོན་ལུས་
མཉམ་ཤུགས་ལྡན་མར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་
པའི་རྒྱུད་ནི་གདོད་མའི་མི་ཤིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའང་རྒྱུད་དུ་བརྗོད་པ་ན་སྟོག་སྟེ་ཨ་
ཐུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་རྗོད་པ་དག་རྣམས་དང་། དབུགས་དང་ཚུ་སྤང་དང་
དབྱུ་གྲ་དང་དུས་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་འང་འདི་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབྱངས་དང་གསལ་
བྱེད་སོགས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་པས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རྗོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱངས་གསལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོག་
རྒྱུད་ཨའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཨ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བའམ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ནི་ཐོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཨ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོ་རྗེའི་ལུས་འདི་གྲུབ་པའི་ཆོ་
ཐོག་མར་གྲུབ་པ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དེ་ནི་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་སོན་པའི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཅིང་། ཡི་གེ་ལྡན་ལས་དབྱིངས་ཨ་ཐུང་གི་རྣམ་
པ་ཅན། ཁམས་ལྡན་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕྲོས་
པ་ཐུང་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཁམས་ལྡན་ལས་ས་ཁམས་དང་ཡི་གེ་ལྡན་ལས་ལི་ཡིག་གི་རྣམ་

པ་ཅན། དེ་བཞིན་དུ་གྱེན་སྐྱེའི་རྒྱུ་ནི་མེ་ཁམས་དང་རི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན། མཉམ་
 གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཁམས་ཨི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན། ཟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཟུ་ཁམས་ཨུ་
 ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ། ལྷའི་རྒྱུ་ས་ཁམས་ཨུ་རིང་པོ། རུས་སྤལ་གྱི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཁམས་ཨི་ཡིག །རྩངས་པའི་རྒྱུ་མེ་ཁམས་ཨུ་རི་ཡིག །ལྷས་བྱེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་
 ཁམས་ཨི་ཡིག །འོར་ལས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་ས་ཁམས་ཨུ་ལ་ཡིག་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྟ་
 སྟེ་རྒྱུ་བཅུ་བྱུང་། དེའང་མི་ཤིགས་པ་ཆལས་ཀྱུན་ཚང་དེ་ཉིད་གཡོ་བའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་
 དུ་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲེས་པར་གནས་པ་ཉིད་ལ། ལུན་པའི་དབང་
 ལས་སྒྲག་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱལ་གྱི་དབང་ལས་ཉི་མའི་རྒྱུ་དང་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་དབང་
 ལས་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་དུ་བཤད་པས་སྒྲ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཞེས་བྱ། དེའང་འབྱུང་
 བ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རྩ་བའི་རྒྱུ་དང་། དེས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་
 སྐྱེད་པ་ལས་ཀྱུར་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྟ་སྟེ་རྒྱུ་བཅུ་དགས་པ་གྲུབ་པར་ན། འབྱུང་
 འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུས་སྟོར་གྱི་རྒྱུ་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོར་དུག་བརྒྱ་
 བྱེད་ནང་དུ་འགོ་འོང་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གྱུར་མངལ་དུ་རྟོ་རྟེན་ལུས་ཆགས་པ་ནས་སྒྲ་
 བ་བཅུའི་བར་ལ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་འཕེལ་ཞིང་བསྐྱེད་ནས་ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་རུས་པ་རྣམས་
 རིམ་པས་སྐྱེད་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་མངལ་དུ་ཆགས་དུས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
 མར་སྟོག་རྒྱུ་ཨི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ནས་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ནས་སྤར་སེལ་
 སོགས་རིམ་པར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་རྫོགས། ད་ལྟ་སྟོག་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུ་འཕེལ་
 འགྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གནས། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་སྟིང་གར་
 ལུན་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་རེ་རེའམ་ཁམས་ལྟ་འམ་དུག་གི་བདག་ཉིད་
 ཅན་བྱིར་འགོ་བ་ན་སྐྱེད་རིམ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱེ་བོར་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་བ་བཅུ་དུག་དཀར་དམར་གྱི་ཆས་དཔྱེ་བའི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས།

མགིན་པར་ཅ་བཅུ་དྲུག་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱ་སྐར་གྱི་ལོངས་སྟོང་ཡུད་ཙམ་སོ་
 གཉིས་སམ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག །ཉི་པར་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་ཚན་གྱི་དབྱེ་གྲུ་
 དྲུག་ཅུ། རྟོང་པ་དབུ་མའི་རྒྱུད་བཞི་བཙས་བསྐྱེད་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པས་རྒྱ། སྤ་བ་ཅ་རྟོང་
 སྤག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་སུ་རྒྱུད་ཁོ་ན་རྒྱ་བ་དབུ་མའི་རིགས་དང་རྒྱུད་དང་དཀར་ཆ་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་རྒྱུད་མའི་རིགས། དམར་ཆ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་རོ་མའི་རིགས་གསུམ་
 པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་རྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་རྒྱུད་ཞག་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་རྒྱ་ཞིང་
 འབྱུང་རྒྱུ་པེ་པེ་ཡང་བསྐྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཕོ་ཞིང་རྒྱུའོ། །མདོར་ན་ནང་ཏུ་རྒྱ་ཚུལ་
 ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་ཅིས་ལས་རྟོགས་ཏེ། ཕྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་ལྷ་བ་བཅུ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ནང་ཏུ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། ཕྱིར་ཁྱིམ་རེ་ལ་དབྱེ་གྲུ་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་ནང་
 ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལྷ་རེ། ཕྱིར་ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་ཚོད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་རྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་
 ནང་ཏུ་ཞག་གཅིག་གི་དབྱེ་གས་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བའི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷེ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ནས་རོ་རྒྱུད་གི་ཅ་བརྒྱུད་དེ་སྤྲ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྲ་བྲག་
 གཡས་པ་ནས་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་རྒྱུད་ནི་རྣམས་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བས་དྲུག་གི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་
 ལ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་དོ་རྗེའི་རོ་བོ་སྟེ། ཞག་རེ་བཞིན་དུ་གཡས་
 པ་དེའི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་གྲངས་ནི་ཁྲི་དང་བཞི་བརྒྱ་དྲུག་ཅ་ཅ་གཉིས་ཕྱེད་དང་བཙས་པ་
 རྒྱུའོ། །སྤྲ་བྲག་གཡོན་པ་ནས་རྒྱ་བ་ལྷ་བའི་རྒྱུད་ནི་འབྱུང་བ་འཕེལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བས་
 བདུད་ཅི་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དོ་རྗེའི་རོ་བོ་སྟེ། ཞག་རེའི་རྒྱ་གྲངས་
 ལྷ་མ་དང་མཚུངས་སོ། ། དབུས་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་དྲུག་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅ་
 ཅ་ལྷ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲ་གཙན་ལྟར་སྟོབས་དང་ལྟན་པས་སྒྲ་གཙན་གྱི་ཁམས་དང་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་གོ་འབྱེད་པས་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་དང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐུགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་

པ་དེའི་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་
བ་སོགས་ལའང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ལ། མདོར་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་
པ་ཡིན་ཏེ་གཡོ་བ་དང་ཕྱ་བ་དང་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་རང་རིག་
པ་ན་ལས་རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ཐིག་ལེ་བཤད་པ་ནི། **དབྱིད་ཐིག་དྲུངས་མ་བཅུ་གཉིས་སྟིགས་ཉེར་
བཞི།** **ཐིམ་དང་ལོངས་སྒྱུད་བདག་པོའི་རྩལ་གྱིས་འབབ།** **ཐིག་ལེའི་དོན་ཏི་ལ་ཀ་**
ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟིང་པོ་ལམ་ས་བོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་གཞོམ་དུ་མེད་པར་གནས་པའི་རང་སེམས་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྩ་
བ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ། **སེམས་དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་དགྲུགས་པས་གཟུང་**
འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་བཤར་བ་ནི་འབྲུལ་བ་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ། ཀུན་བརྟགས་
མིང་བཞི་ལས་བསྐྱར་བ་བཏགས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། གཞན་དབང་གི་གཉེན་པོ་
རྒྱུད་འཆིང་བ་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་དང་། ཁམས་དཀར་དམར་དེ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་
བཅས་པ་ལ་རྩ་གྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་མཛད་ཅིང་།
འཆད་རྩལ་གཞན་ལས་ཀུན་རྫོབ་བརྟུན་བཏགས་པ་དང་། དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལས། **འདྲིར་ཀུན་རྫོབ་བརྟུན་བཏགས་སམ།** **རྩ་གྱི་ཐིག་ལེ་**
འཆད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེའང་རྩ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་དྲུངས་སྟིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སུམ་ཅུ་རྩ་
དུག་ནི་རྒྱུད་གིས་དབང་བྱེད་པའི་ཞོར་ལྟ་བུར་གནས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྩ་གྱི་ཐིག་
ལེའི་དྲུངས་མ་དཀར་ཆེན་དུ་མའི་ཡར་སྐྱར་རྟོག་པར་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། བམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། **མི་ཤིགས་རྟོག་དབྱིབས་འདྲ་སྟེ།** **ཞོར་བྱ་ཀླུའི་**
མདོག་ལྟ་བུ། **དཀར་ལ་འཆིང་དང་གཟི་མདངས་སྐྱེམ།** **ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་**

ནོ། དམར་ཆའི་དྲངས་མ་ནི་ཉེ་ལོག་ཅུ་གསུམ་འདུས་པའི་མདོར་ཨ། བྱང་གི་རྣམ་པས་
གནས་ཏེ། སྒོམ་འབྱུང་ལས། རྒྱུ་མའི་མེ་འདྲའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཁྱེད་གསུངས་སོ། ཉེ་
དག་གི་མིང་དུ་དབྱིད་དང་ཐིག་ལེ་ཞེས་བཤད་དེ། བྱ་པོ་པས། གཞོམ་མེད་ཉི་ཉེ་
ས་བོན་ནི། ཁ་མོ་ལྟ་བུ་འཛག་པ་ཉིད། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་དགའ་བ། དབྱིད་
ཅིས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཤད། མེ་ནི་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། ལག་མོ་ཐིག་ལེ་རུ་
ནི་བརྗོད། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་པ་ཡིས། ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་འབར། ཉེ་
དབྱིལ་ཐོབ་པས་ནི་མཉམ་གྱུར་ན། སྒྲོམས་པར་འཕྲག་པ་རྣམ་པར་གནས། འདི་ནི་
ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ། དབྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བརྗོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུམས་སོ། དཀར་
དམར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་གཞི་སྒྲོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་ཉེ་བར་མཆོན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། ཉེ་
མདོར་ན་དཀར་ཆ་ལས་བདེ་བ་འཛོལ་བས་དབྱིད་དང་དམར་ཆ་ལ་བདེ་བ་བརྟེན་པས་
ཐིག་ལེར་བཤད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་དོ་རྗེའི་གདན་
དུ་འཛོག་པའོ། དྲངས་མ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟླུགས་མའི་ཁམས་ཆ་མཐུན་ལའང་
དྲངས་སྟླུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དྲངས་མས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་གཞི་མདངས་བསྐྱེད་ལ།
སྟླུགས་མ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྟགས་ནས་འཛག་པར་བྱེད་དོ། ཉེ་དག་གྲང་ཁ་ཟས་ནང་
གི་སྒྱུན་སྟེག་གི་དྲངས་མའི་དྲངས་མ་བདུན་གྱི་མཐར་ཁུ་བའི་ཁམས་སུ་འགྱུར་བས་
སྐྱེད་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ཉེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གཙོ་
བོར་དྲངས་མ་བདུན་གཉིས་དང་། སྟླུགས་མ་ཉེར་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་
ལ་དྲངས་མའི་ཁམས་བདུན་གཉིས་ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལྟ།
ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལྟ། སྟེང་དུ་བྲུ་ཉི་བྲུ་གཅན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ནི་སྟེག་ཉི་མའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཉི་མའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་

བྱས། འོག་ཏུ་བཤད་གཅི་ཁུ་བའི་རྩ་གསུམ་ལ་བརྟེན་བའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ནི་ཐུར་སེལ་
 གླ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་གླ་བའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་དྲངས་མ་བཅུ་གཉིས་
 མོ། །སྟིགས་མ་ཉེར་བཞིའི་རྟེན་ནི་ས་འོག་སྟོང་སྟེའི་གནས་བརྒྱད་ས་སྟོང་གསུང་གི་
 གནས་བརྒྱད་མཁའ་སྟོང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྩའི་གཙོ་མོ་
 ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ། ཐིག་ལེ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་རེས་འགའ་གནས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱི་ནང་གི་གནས་དང་ཉི་བའི་གནས་གཉིས་
 ལ་ནང་གསེས་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་ནི་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཞིང་དང་ཉི་
 བའི་ཞིང་། ཚལ་དང་ཉི་བའི་ཚལ་བཞི་ལ་གཉིས་རེར་ཡོད་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་ནི་གསུང་
 གི་འཁོར་ལོ། །འདུ་བ་དང་ཉི་བའི་འདུ་བ། དུར་ཁྲོད་དང་ཉི་བའི་དུར་ཁྲོད་བཞི་ལ་
 གཉིས་རེར་དབྱེ་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་ནི་སྟེའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ནང་དུ་དཀར་ཆ་འབབ་ཅིང་བྱི་
 རོལ་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་འདུ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ཆེན་ཉེར་བཞི་འབབ་པའི་ཁམས་ཉི་
 ཤུ་རྩ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐིམ་ཡོངས་སྟོང་བདག་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བདུན་རྩ་རྩ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའང་ཐིམ་པ་ནི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སྟིགས་མར་གྱུར་
 པ་འདས་པའི་ཆ། ཡོངས་སྟོང་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་གཙོ་བོར་
 དཀར་ཆ་ད་ལྟ་བ། སྟོང་པར་བྱེད་པའི་བདག་པོ་ནི་དྲངས་སྟིགས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་སྟེ་
 རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་དབྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ཉེར་བཞི་པོ་རེ་རེ་
 ཡང་སྟོང་ཐུག་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི། ཐིམ་པ་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་སྟོང་ཐུག་ཉེར་བཞི་དང་ཡོངས་སྟོང་པ་དཀར་ཆ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟོང་ཐུག་ཉེར་
 བཞི། བདག་པོ་དམར་ཆ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟོང་ཐུག་ཉེར་བཞི་སྟེ་གླུ་ཉི་སྟེ་གཅིག་གི་
 ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་བ་སྟེའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་གནས་
 ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་འབབ་བོ། །ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མའི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅུ་

དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་འབབ་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བ། དེ་ཉིད་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
ཐབས་སོགས་ནི་མ་སྟོོས་སོ། །

ལྷ་པ་གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པ་ནི། **གཉིད་མཐུག་མི་ལམ་ཐ་མལ་སྟོོམས་**
འཇུག་གི། །གནས་སྐབས་བཞི་ལྷན་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྒྲུ། །དེ་ལྟར་ཙ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་
རྫོགས་པས་གནས་སྐབས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་རང་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་གཟུང་
འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་ལས་ཚོགས་དྲུག་མི་གསལ་བར་ཀྱན་གཞི་ལ་བསྐྱུས་པ་
གཉིད་མཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ལས་ཡིད་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཉི་ལངས་
པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ལས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་ལངས་པས་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཐ་མལ་གྱི་དུས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོ་བའི་
བག་ཆགས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་སྟོོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཉི་གནས་སྐབས་བཞི་
པོ་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ལ་
རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས།
དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲུལ་བ་
མཐའ་དག་ལམ་དུ་བསྐྱར་དགོས་ཉི། དེའང་འཁོར་ལོ་བཞིར་ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲུལ་བ་སྟེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནད་གང་དུ་
ཡོད་པའི་སར་སྒྲན་གྱི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་བཞིན་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་བཞི་དང་རྫོགས་
རིམ་གཏུམ་མོ་སྒྱུ་ལུས་མི་ལམ་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དུས་དང་ཡུལ་དེ་དག་ཏུ་
འཆིང་དགོས་སོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཉི་བར་
ལེན་པའི་རྒྱུར་ཡང་གསུངས་ལ། འདི་དག་གི་སྒྱུར་གཞི་དབྱིངས། སྒྱུར་བྱ་བྱི་མ། སྒྱུར་
བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་རིམ་པ། སྒྱུངས་འབྲས་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྒྱུར་
བའི་ཚུལ་ནི་ཟབ་མོ་ནང་དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གཉེས་མའི་ལུས་བཤད་པ་ནི། **དེ་དག་དྲུངས་མ་རྩལ་གྱི་ཚེས་**
ལས་འདས། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལས་སྣང་ཡི་ཤེས་ཀྱི། རོ་བོ་མི་འགྱུར་བདེ་རྟེན་
གཉེས་མའི་ལུས། རོ་རྩེ་ལུས་ཅུ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་དག་གི་དྲུངས་མ་རྩལ་སྤྲ་བ་གྱི་ཚེས་
ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་། རྒྱུད་དུ་ཁུ་བའི་སྦྱས་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལས་གྲུབ་ཅིང་སྣང་
བ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་ཉིད་ནི་གཉེས་
མའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་ལས། བཅུན་མོའི་རྟ་ག་བདེ་ཆེན་དུ། སྟོན་པ་
སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་མཆོན། གཙུ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྷན། ཁུ་བ་ཞེས་བྱའི་རྣམ་
པར་གནས། རྟེ་མེད་པས་ནི་བདེ་མེད་འགྱུར། འུས་པ་མེད་མྱིར་ལྟོས་དང་བཅས། ལྷ་
ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བདེ་བ། རྟེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་པོ་མིན། རྟེ་ཉིད་དངོས་
མེད་ཚུལ་ཡང་མིན། ཞལ་བྱག་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་
བའི་གཟུགས། རྟེ་ཕྱིར་འགོ་ཀྱུན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་སོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཨེ་ཧྲི་བྱང་འཇུག་
 དང་སྦྱར། རྣམ་བཅུ་དབང་དང་ལྷན་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་བྱེད་དང་། མཆོན་བྱའོ། རྟེ་པོ་ནི། **དེ་ཉིད་མཆོན་**
བྱེད་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལ། བེག་སྟོང་ཡིག་དུག་བྱང་འཇུག་ཨེ་ཧྲི་དབྱིབས། རྒྱུ་རྒྱུ་རྟེ་
མཆོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་ཨེ་ཧྲི་གྱི་སྦྱས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། འདིས་ནི་
རྒྱ་རྒྱུད་ཅམ་དུ་མ་བྱེད་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཆོས་བྱང་འཇུག་ཐམས་ཅད་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་འདར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་སྦྱུ་འཕྲུལ་དུ་བ་ལས། སྟོང་པ་ཆེན་
པོ་ཡི་གེ་ལ། བེག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་དུག ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཨེ་
ཧྲི་གྱི་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་མཆོན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱུབ་འགོལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས་
གསུངས་པ་མདོ་ཅམ་བཟོད་ན། ཧྲི་བཤད་པ་དང་། ཨེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཧྲི་

ཡིག་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། དེའང་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་དང་
 པོ་ནི། སྤང་པོ་དྲུག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ། ཁམས་དྲུག་
 ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས། དབང་པོ་དྲུག་ལས་ཡིད་ཀྱི་དབང་
 པོ་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ། ཡུལ་དྲུག་ལས་ཆོས་དང་སྒྲ། ལས་དབང་དྲུག་ལས་མཆོག་
 གི་དབང་པོ་དང་རྟ་གའི་དབང་པོ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དྲུག་ལས་དྲི་ཆུ་འཛག་པ་དང་
 ཁུ་བ་འཕོ་བ་རྣམས་གཞན། དབྱས་སུ་ཨ་ཡིག་གི་གྲག་གི་རྣམ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 རི་མོས་མཆོན་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་
 གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། རྒྱུ་ཁམས། སྤྱི་དབང་པོ། ཡུལ་དྲི། ལས་དབང་
 དག །ལས་དབང་གི་བྱ་བ་སྒྲ་བརྗོད་རྣམས་གཞན་ཤར་དུ་ཨ་ཡིག་དབྱུག་པའི་རི་མོ་
 བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་གསུམ་པ་ནི་ཆོར་སྤང་།
 མེ་ཁམས། ལྷེ་དབང་། ཡུལ་འོ། ལས་དབང་ལག་པ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལེན་པ་
 རྣམས་གཞན་ལྟར་རི་ཡིག་ཆོག་དྲག་གི་རི་མོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཉིད་དོ། །
 སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་བཞི་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ། རྒྱ་ཁམས། མིག་དབང་། ཡུལ་
 གཟུགས། ལས་དབང་རྐང་པ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་རྣམས་གཞན། བྱང་དུ་
 ཨུ་ཡིག་ཐིག་ལའི་རི་མོ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་
 ལྷ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ། ས་ཁམས། ལུས་དབང་། ཡུལ་རེག་བྱ། ལས་དབང་
 བཤང་ལམ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་བཤང་བ་འདོར་བ་རྣམས་གཞན་རྩལ་རྩལ་ལི་ཡིག་
 ཐོད་པའི་རི་མོ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱངས་གསལ་གང་
 དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རི་མོ་ལྷ་བསྐྱས་ཏེ། གྲི་གྲག་གི་རི་མོས་ལྷེ་བ། ཐོང་པས་མགོ།
 དབྱུག་པས་སུག་པའོ། ཆོག་དྲག་གིས་ལྷ་ཆོས། ཐིག་ལེས་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་
 ལྷ་དང་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱབས་པ་ལས་ལུས་བསམ་ཀྱི་རིས་པས་གསལ་

བྱེད་གྱི་ལུས་ཅན་མི་ཡིག་རྩ་བའི་དབྱངས་ལ་ཨི་རི་ཡུ་ལི་འདུག་ཉིད་ཅན་དུ་རྫོགས་
 པ་བཞིན་དུ། སྤང་སོགས་སོ་དུག་པོ་དེ་རྣམས་གཞན་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་བདག་ཉིད་མི་ཡིག་
 གིས་མཚོན་པའི་དོན་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ལྡེ་པོ་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ས་ཆུ་མེ་
 རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ། རམ་མཁའ་ལྷ་ཉི་མཱ་གཅན་དུས་མེ་ལྟ། གཟུགས་སོགས་
 སྤང་པོ་ལྟ། རང་ལ་ལུས་གྱི་དབུས་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་ལྟ། རྒྱ་རྒྱུད་གནས་
 སྐབས་བཞི་དང་ལྟ། རྩ་འཁོར་ལོ་ལྟ། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ། ལུས་གྱི་ཡན་
 ལག་ལྟ། གཞན་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དང་ཕྱོགས་མདོག་ལྟ། ཕྱིག་པ་ལྟ། མངོན་
 བྱང་ལྟ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ། ལུས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉིན་རྟགས་ལྟ་དང་མཚན་
 རྟགས་ལྟ། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རྣམས་མཚོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཨི་ཡིག་གི་ལེ་སྟོང་པ་
 འགྱུར་མེད་དུག་གི་བདག་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སྟོང་ཆེན་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ལ་རྩལ་གྱི་རོས་
 རས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ཆ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་སྟོང་པ་
 ཉིད་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་སྟེ། དེའང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གིག་ལེ་སྟོང་པ་དང་པོ་ནི་སྤང་པོ་དུག་
 ལས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ། ཁམས་དུག་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས། དབང་པོ་དུག་ལས་
 རྩ་བའི་དབང་པོ། ཡུལ་དུག་ལས་སྒྲ། ལས་དབང་དུག་ལས་སྟ་གའི་དབང་པོ། ལས་
 དབང་གི་བྱ་བ་དུག་ལས་ཁུ་བ་འཕོ་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆ། ཀ་སྟེའི་བདག་ཉིད་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་རི་མོས་མཚོན་པ་དབུས་གྱི་
 གྱི་གུག་གི་སྟེང་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གིག་སྟོང་གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ། རྒྱུད་
 ཁམས། སྟེའི་དབང་པོ། ཡུལ་དྲི། ལས་དབང་དག །དེའི་བྱ་བ་སྒྲ་བརྫོད་གྱི་རྣམས་སྒྲིབ་
 མེད་གྱི་ཆ། ཅ་སྟེའི་རི་མོ་ཤར་གྱི་དབུག་པའི་ཤར་དུའོ། །གིག་སྟོང་གསུམ་པ་ཆོར་སྤང་།
 མེ་ཁམས། ལྟེ་དབང་། ཡུལ་རོ། ལས་དབང་ལག་པ། དེའི་བྱ་བ་ལེན་པ་རྣམས་སྒྲིབ་

མེད་ཀྱི་ཆ། ཏ་སྒྲེའི་རིམ་ལྟོ་འཛིན་དྲག་གི་ལྟོ་རུ་འོ། །ཐིག་སྟོང་བཞི་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
 སུང་པོ། རྒྱ་ཁམས། མིག་དབང་། ཡུལ་གཟུགས། ལས་དབང་རྒྱུ་ལ། དེའི་བྱ་བ་འགོ་
 བ་རྣམས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཆ། པ་སྒྲེའི་རིམ་བྱང་གི་ཐིག་ལའི་བྱང་རུ་འོ། །ཐིག་སྟོང་ལྔ་པ་
 བེ་གཟུགས་སུང་། སྒྱ་ཁམས། ལུས་དབང་། ཡུལ་རེག་བྱ། ལས་དབང་བཤང་ལམ།
 དེའི་བྱ་བ་བཤང་བ་འདོར་བ་རྣམས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཆ། ཏ་སྒྲེའི་རིམ་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོང་པའི་
 རྒྱུ་ཏུ་འོ། །ཐིག་སྟོང་དྲུག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སུང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས། ཡིད་དབང་།
 ཡུལ་ཚོས། ལས་དབང་མཚོག་གི་དབང་པོ་དང་། དེའི་བྱ་བ་དྲི་རྒྱ་འཛིན་པ་རྣམས་སྒྲིབ་
 མེད་ཀྱི་ཆ། པ་སྒྲེའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རིམ་སྐྱོད་པ་དབྱུང་གི་གྲི་གྲུག་
 གི་རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་འོ། །དེ་ལྟར་ཐིག་སྟོང་འགྱུར་མེད་དྲུག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་རིམ་དྲུག་ལས་གཉིས་གཉིས་བྱི་ནང་དུ་བྱིས་པས་ཡོགས་གསུམ་དང་། ལྷ་
 བྱའི་རྩེ་མོ་གཡས་གཡོན་རེག་པ་བྱུར་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བྱིས་པས་སྒྲི་ཡིག་གི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཨེ་ཡིག་ཚོས་འབྱུར་གྲུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱུས་
 པ་ལས་ཨེ་ཡིག་གི་ལུས་སུ་རྩོགས་པ་སྟེ་ལུས་དང་བསམ་པའི་རེས་པ་ལས་སོ། །རྩོ་
 རྩེ་ཕྱང་བ་ལས། ཨེ་སྒྲི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚོན་བྱེད་
 དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད། འཛིན་
 དང་། སྐྱུ་ཏ་ལས། ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲི་ནི་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཨེ་སྒྲི་གཉིས་པོ་གདོད་
 མ་ནས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའམ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། ཨེ་དང་སྒྲི་དང་བྱུང་འཇུག་གསུམ་
 པོ་རེ་རེ་འདུང་སོགས་སོ་དྲུག་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་མེད་དང་རོ་མཉམ་དང་གཅིག་
 འདྲེས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་
 རོས་ནས་ཨེ་ཡིག་འགྱུར་མེད་དྲུག་དང་། རོ་མཉམ་པའི་རོས་ནས་སྒྲི་ཡིག་འགྱུར་མེད་

ལྟ་དང་། གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཆོན་ས་ཟུང་འཇུག་གཙོ་བོར་བཤད་ཅིང་། ཨེ་དང་སྒྲི་
དང་ཟུང་འཇུག་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་མི་ཤིགས་པ། གཞོམ་དུ་མེད་པ། རྩོལ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་མོད། མཐར་ཐུག་པའམ་ཆེན་པོའི་སྒྲིས་ཐོབ་པ་ནི་ཟུང་
འཇུག་ལ་བཞག་གོ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བྱེད་
སུམ་ཅུ་བསྟུས་པ་ལས་རྟེན་ཨེ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་ལུས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། དབྱངས་སུམ་
ཅུ་བསྟུས་པ་ལས་བརྟེན་པ་སྒྲི་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་སུ་རྩོགས་ཏེ་རྟེན་བརྟེན་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་སྒྲི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རོ་མཉམ་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་ཨེ་སྒྲི་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། **མཆོན་བྱ་ཁུ་རྩལ་**
ལྷ་ཉི་ཐབས་ཤེས་ཆོས། རྩོལ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས། །མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དེས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུའི་རྒྱུད་ལ་ཁུ་རྩལ་ལམ་ལྷ་ཉི་ ལམ་ལ་
ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་ལུའི་དུས་སུ་རྩོལ་དང་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཆོན་ཅིང་
དེ་དག་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་བརྩོད་བྱ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་
ནོ། རྩོལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཨེ་ཡིག་མཁའ་ཁམས་དབྱས་སུ་ནི། སངས་
རྒྱུས་ཀུན་ཀྱི་བདེ་བ་ལེན། །སྒྲི་ཡིག་རྩོལ་སེམས་དཔའ་ནི། སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་ལས། ཐིག་ལེ་ལྷ་བ་ཁུ་བ་སྒྲི། རྣམ་པར་བཅད་པ་རྩལ་ཉི་གསུང་། །
ཨེ་ཡིག་ཐུན་ཅན་ཐུགས་རབ་བརྩོད། མཁའ་ཁམས་ཨེ་ལ་རྣམ་པར་གནས། སྒྲི་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། སྒྲི་
གསུང་ཐུགས་དང་ཆགས་པ་ཡིས། སྤྲིད་གསུམ་བདག་ཉིད་དག་ལ་གནས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཤེས་ཐྱིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཤེས་ཐྱིན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཐྱིར་

ན་མི་ཡིག་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ལྟ་དང་། ཨེ་ཡིག་ཐིག་སྟོང་འགྱུར་མེད་དུག་གཉིས་
གདོད་མ་ནས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དག་སྟེ། དེའང་རྩ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མི་ཡིག་ཁུ་བ་རྒྱ་བ་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཨེ་ཡིག་རྩལ་ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་
ཕྱོགས་སོ། །ཁམས་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁམས་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཕལ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གཅིག་ཡོད་པར་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱུར་། གཙུ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ཚུ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་གསུམ་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ཐབས་ཤེས་སུ་སྐྱུར་ན་འཛིག་
ཉེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འབྱུང་བ་དག་གཤེད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་
ཐབས་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་རྒྱུང་གཉིས་ཐབས་ཤེས། ཚུ་མེ་གཉིས་ཐབས་
ཤེས། མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གྱུང་ཐུན་མོང་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིར་འབྱུང་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་ལུས་བསམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལུས་ཡིན་པ་དེའི་ཆོན་ས་མེ་ཡེ་ཤེས་བསམ་
པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཡིན་ན་ཚུ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་བསམ་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཉེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཟུང་འཇུག་གི་ཐབས་ཤེས་
སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཨེ་མི་གཉིས་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་
ཡིན་གྱུང་ཐ་སྙད་དུ་དོ་རྩེ་དང་སེམས་དཔའ་ཞེས་སམ། དོ་རྩེ་དང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཞེས་
སམ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱུང་པར་ཡོད་ལ། དེའི་བྱུང་
པར་ཡང་སྤྲུལ་མ་ནི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྐྱུང་སོགས་ཐམས་
ཅད་རོ་གཅིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ལྟ་དང་།
ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྐྱུང་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་
ནས་སྟོང་ཆེན་དུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟ་དང་དུག་ནི་སྐྱུང་གཞིའི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་གཉིས་ཆར་ལ་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤང་སོགས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བུལ་
 བས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྤྲུལ་མ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཤེས་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་གཟུགས་སྐྱུའི་ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་ལོ། །
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། ཨེ་ཡིག་སྟོང་གཟུགས་སྤྲང་བ་པ་དྲུ་དང་། །སེམས་དཔའ་
 ཆོས་འབྱུང་མཁའ་ཁམས་བདེ་ཆེན་གནས། །སེང་གའི་བྱི་དང་བྱ་ག་ཞེས་སུ་བཛོད། །
 སྒྲིལ་ཡིག་བདེ་ཆེན་ལྟན་སྟེས་མཆོག་མི་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་ཐིག་ལེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། །ཡེ་
 ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་རྣམས་སོ། །ཨེ་ཡིག་ཀྱང་སྒྲིལ་ཡིག་གི་སྤྲང་ཆ་ཡིན་པས་
 དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་བསྟུས་སྐྱུང་
 ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས།
 སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ལྷ་ཡིས་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཛོན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱུང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མི་
 ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བྱས་ནས། དེ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བར་གནས་པའི་དབྱེ་བས་
 ཆར་ཡང་། ཐིག་ལེ། རྩུལ། རྩུལ་ཙམ། མཆོག་ཁག་ཞན་མཆོག་སྟེ་སྟོར་བ་དྲུག་ཏུ་
 གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་འགྲོས་སུ་འཛིང་བ་ན་ཆར་ཡང་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་
 པ་དང་། སྐྱུང་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་བ་བཞི་
 ལ་བཤད་ནས་དེ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རགས་པའི་སྤྲང་བ་འཆར་བར་གསུངས་པ་
 དང་། དེའི་བཤད་སྐྱུང་རྡོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མི་ཤིགས་པ་
 ལ་བྱས་ནས་དེ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བར་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྟོག་ ཐིག་ལེ། མི་
 ཤིགས་པ། གཞོམ་མེད། མཆོག་དང་པོ། མཆོག་གཉིས་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱུང་འདིར་སྐྱུང་ཨེ་སྒྲིལ་ལྟར་འཇུག་གམ་རོ་མཉམ་

ལ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་འཆར་
བ་དེའི་ཆེན་ཆོས་དེའི་སྒྲིབ་ཆ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་ཆ་ནས་མ་དག་པ་སྟོན་
བཅུད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་དག་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པ་འཆར་བ་
ཡིན་པ་ལས། འབྲས་བུ་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་དུ་སྒྲིབ་བ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་ཆོས་ཉིད་དེའི་
སྟོན་ན་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་
པ་དེའི་དབང་ལས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུད་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བའི་རིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དང་སྦྱར་བ་ནི། **རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དུས་ཀྱི་**
འཁོར་ལོར་འཆར། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཟུར་གཉིས། ཟུར་དང་པོས་རྣམ་བཅུ་
དབང་ལྡན་ལ་སྦྱར། ཟུར་གཉིས་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མཆོན་བྱེད་དང་། མཆོན་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་དེའི་སྟོན་ན་ཡོད་པའི་
མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་བྱབ་བྱེད་སྒྲུ་རྟོ་རྗེ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གས་ཀྱི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་
རྒྱུ་བ་པ་ན། ཨ་ཨ་རི་ཨ་ལི་སྟེ་རྩ་བའི་དབྱངས་ལ། རྒྱུ་བརྟན་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ས་བོན་
མ། གཡོ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ། གཟུགས་མེད་སྒྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ཉ་རྣམས་
ཡོན་ཏན་དང་མཆོམས་སྦྱོར་བྱས། སྟོན་དུ་རྣམ་བཅུད་རྒྱུད་པ་ལས་ལྷ་ཆོས། ཐིག་ལེ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་མོ་རྣམས་དང་བཅས་པས་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གཤིས་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་རི་ལྟར་ལྡན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་ཤེས་ལས་འཁོར་བའི་སྟོན་
བཅུད་ཀྱི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་རི་ལྟར་འཆར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྒྱུད་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྩམ་

འཛིན་པ་དང་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་ངོས་ནས་སྤྱོད་པའི་དགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་མེད་པའི་ཆ་རྣམས་པའམ་རྟགས་སམ་སྣང་བ་བཅུ་འདྲེ་ངོ་བོར་གནས་པ། མ་དག་པའི་
སྒྲོད་བཅུད་རྣམས་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་དག་
ལོ། །

གཉིས་པ་ལའང་ཁྱབ་བྱེད་དང་ཁྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་
གཞན། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཞན། ཁམས་ལ། དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་བརྟན་གཡོ་སྤྱོད་
བའི་ས་བོན་གསུམ་སྟེ་བཅུ་འདྲེ། །གཉིས་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ལས། སྤྱི་ལ་སྒྱུར་ན། སྤྱོད་པའི་ལས་སྤྱོད་པའི་
ནམ་མཁའ། ཡ་ར་མ་ལ་བཞིས་རྒྱུ་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་ལའོར། མ་ཡིས་ཁམས་
ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྟོན་པོ། ལྟམ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡོ་བའི་
ཚོགས། ཉས་གཟུགས་མེད་བཞི། ལྷ་ཚེས་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཉེན་གྱི་
ཁམས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཉི་མ་གཟན་གསུམ་རྣམས་མཚོན་པས་སྤྱོད་པའི་ཉེན་
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུབ་པའོ། །ནང་ལ་སྒྱུར་ན། སྤྱོད་པའི་
ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་མཐིལ། རྩེ་རར། དུས་མོ། དབྱི་མཚམས་རྣམས་ཡ་ར་མ་ལ་སྟེ་རྒྱུ་
མེ་ཆུ་ས་བཞི། སྤྱི་ལ་ཚོགས་མ་སྟེ་ལྟོན་པོ། མགིན་པ་ནས་དབྱལ་བའི་ལའོར་ལའི་
བར་ལྟེ་ཉེན་གཟུགས་གཉིས། གཙུག་ཏོར་ཉེན་གཟུགས་མེད། ནང་གི་རོ་རྒྱུད་
དབྱེ་མ་གསུམ་ལྷ་ཚེས་ཐིག་ལེ་རྣམས་སྟེ་སྤྱོད་པའི་གཟན་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་དོ་རྩེ་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ལའང་བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་པའི་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེན་གཞན་
ལས་ཁང་གི་འོག་གཞི་རྒྱུ་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་ལའོར་བཞི་ཡ་ར་མ་ལ། རི་རབ་གཞན་
ལས་ཁང་དང་བཙས་པ་མ། བརྟན་པ་སྒྲིབ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། བྱགས་

དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཉ། བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་ལྷ་འི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ལྷ་ཆོས་ཐིག་ལེ་
ན་ད་ཉྟེ་ཉེན་བཟེན་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡང་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་
ནོ། ། རྫོགས་རིམ་ལ་སྒྲུབ་ན། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་བསམ་དུ་སོགས་གྱི་
ཉགས་བཅུ་རྣམས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་འཛིན་དུ་གཡས་
གཡོན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་བཅུ་འགོག་པ་དང་། རྗེས་དྲན་དུ་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཐུང་ལྡ་དང་ཁམས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་
པ་རྣམས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཡིན་པས་མཆོན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཞི་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྐྱེ་
འབྱུལ་བྲལ་ལས། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཆེ་བ་པོ། བོག་མ་མེད་པ་སྒྲོས་མེད་བདག །
ཅེས་སོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱའོ། །

བྱར་གཉིས་པ་དུས་གྱི་ལའོར་ལོ་དང་སྐྱར་བ་ལ་འང་། མཆོན་དོན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་
ཉིད་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་དུས་གྱི་ལའོར་ལོར་འཆར་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་དུ་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ངོ་བོ་ཙམ་སྒྲོས་ན། ཀྱན་གཞི་རྒྱུའི་རྒྱུད་ལུས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཨེ་མི་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དཔལ་དུས་གྱི་ལའོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་། དེའི་དུས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། ལའོར་ལོ་ནི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་
གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
དེ་ལྷ་བུའི་དུས་གྱི་ལའོར་ལོ་དེ་ཉིད་ཕྱི་འཛིན་ཉེན་ཁམས། བར་དོ་རྗེའི་ལུས། གཞན་
དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོའི་ཆོས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དག་བྱེད་ལམ་རིམ་གཞི་ཉེན་ཐབས་གྱི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྡུན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཐབས་རྒྱུད་དབང་བསྐྱར་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་**

རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་ཡིས་བསྐྱེས། །ལམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་ས་ནི་རྣམ་པ་
བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་མདོར་བསྟན་གྱིས་ངེས་པ་སྦྱེད།
གོ་རིམ་ཅན་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྦྱོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་ཞུགས་གང་ཟག་དང་བརྩོན་སྒྲུལ་པ་ཅན། །རྒྱུད་དང་སྒྲུལ་
དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས། །རྒྱུད་དོན་ཤེས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་འཇུག། ཐུན་མོང་
བའི་གང་ཟག་ཐོག་ཆེན་སྤྱི་འཇུག་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤྱངས་ནས་ལམ་འདིར་ཞུགས་པ་འཇུག།
ཁྱད་པར་བ་ཐོག་མ་ནས་ལམ་འདིར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་
རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་རྩྱལ་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
ཆེ་འདི་འཇུག་པར་དོ་རྩྱལ་ལ་འཆར་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ལ་
བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་མི་འདོར་བ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
སད་པས་སྦྱོས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་སྒྲུལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད། གང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
ཟབ་མོ་དང་། གང་གིས་གཞུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་རྒྱུ་དཔལ་ལྡན་སྒྲུལ་མ་དག་ལ་ཡིད་
ཆེས་པ་གཉིས་ངེས་པར་སྦྱོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེའི་སྟེང་ལམ་སྒྲོམ་པ་ན་བདག་ཉིད་
ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་འདྲ་དཔལ་ལྡན་དྲི་མེད་འོད་ལས། རྒྱུགས་ཀྱི་ཐོག་
པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་
རེ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ནས་བདག་
ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཡིད་ཆེས་པ་
གསུམ་མེད་པར། ལམ་གང་སྒྲུལ་མས་སྒྲོབ་མ་ལ་བསྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་མ་སྤྱན་པའི་དད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་རྒྱུད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས་
 དེས་ཤིང་ཚད་མར་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ནས་སྤྱ་མ་དེའི་བར་
 དུ་བརྒྱད་པའི་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་
 ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཅི་
 རིགས་པ་འཆར་བས་དེས་པ་རྟེན་པའོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆེས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་གང་
 ཟག་དེས་ཐོག་མར་རྒྱུད་དོན་ཤེས་དགོས་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་མཉན་པ་
 དང་། ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རྒྱུད་དོན་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་སྟོན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞོད་ཅིང་
 དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་བཟུང་དགོས་པས། སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་རིམས་ཐམས་
 ཅད་མདོར་བསྟུན། ཐོག་མར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞོད་ཅིང་དམ་ཚིག་བཟུང་། དངོས་
 གཞི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྒྲུལ་པ་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་ཡང་དག་
 པའི་ཚད་མ་ལས། ལམ་ནི་སྟོན་གྲོལ་གཉིས་སུ་བཤད། །སྤྱ་མས་བསྟན་པའི་ལམ་
 ཀྱིས་ནི། སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ། རྩོམ་འཆང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ། རིམ་པ་
 གཉིས་ལ་ཡང་དག་བཞེན། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་རིམ་
 པ་སྟེ། རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། རྩོམ་འཆང་གིས་ཆོས་འཆད་དོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་པར་སྟོས་པ་ལ་བཞི། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་།
 དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ། གྲོལ་བྱེད་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་རྣམས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱར་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ།
 དབང་བསྐྱར་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས། དབང་དོན་མདོར་བཤད་པ། དཀྱིལ་ལམོར་རྒྱས་པར་
སྒྲིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གཞི་རྟེན་དབང་ཡིན།** །ཅིས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་རྩོམ་གྱི་ཐུག་པའི་
ལམ་གྱི་རྟེན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ལྷ། དབང་གི་ངོ་
བོ། སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ། མ་བསྐྱར་བའི་ཉེས་དམིགས། བསྐྱར་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་འབྲས་
བུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་བྱུང་པར་ཅན་གདབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
ཞིག་གོ། སྒྲིན་པའི་ཆད་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རི་ལྟར་སྒྲ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གིས། །
གཟབ་དང་སྒྱུད་དུ་རུང་བར་སྒྲིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྟེན་འདིར་སྒྲིགས་གཉིས་ནི་
བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་བསྟན། །ཅིས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མ་
བྱུང་བ་དང་ནས་སོགས་ཟས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་མ་སྒྲིན་ཀྱང་། རྒྱུར་གྲུབ་ཟེན་པས་དེར་པོར་
མི་ཐོགས་པར་རྣམ་འཛག་པ་དང་སྒྱུད་རུང་བར་སྒྲིན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕར་སྒྲིན་ཐེག་
པར་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིན་པར་
འཛོག་པ་ལྟར། འདིར་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུང་དང་ཐོབ་བྱ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་རུང་ངམ། ཡང་ན་དེ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་དོན་འཆད་ཅིང་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དང་
རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཨ་གྱི་ཁི་ཁྱའི་སྒྲ་ལས་ཁི་ཁྱ་གཏོར་བ་ལ་འཇུག་སྟེ་རྒྱ་གཏོར་ནས་
འབྱུང་པས་མཆོན་ཏེ་སྒྲིབ་པ་གཏོར་ནས་རྒྱུད་དག་པར་འབྱུང་པ་དང་། ཨ་གྱི་ཁི་ཁྱ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁི་ཁྱ་ལུགས་སུ་སྒྲུག་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱུད་དག་པའི་སྒྲོད་གཙང་མར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུག་པས་དབང་སྟེ། བརྟག་པ་བྱི་མ་ལས། གཏོར་དང་སྒྲུག་པ་
ཞེས་བྱ་འདིས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བཛོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཇུག་དཔལ་

ཞལ་ལུང་ལས། སྐྱལ་དང་གཏོར་དང་དག་པར་བྱས་པས་སློབ་དཔོན་ཆེར་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དེ་ལ་སྐྱལ་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་
 པ་ལ་སོགས་པས་དག་པའི་སློང་གཙང་མར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱལ་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱད་ལ་གཏོར་བས་ཀྱན་གཞི་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དག་པའི་ས་བོན་ཐོབ་
 པའོ། །དེ་བས་ན་དག་པར་བྱས་པས་ཞེས་ཏེ་སློང་དུ་རུང་བར་བྱས་པས་སོ། །སློབ་
 དཔོན་ཆེར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་རྩོམ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་
 བ་ཨ་རྟེ་ཁྱི་ཁྱི་ནི་དབང་བར་བྱས་པ་སྟེ། དབང་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ། གཏུམ་མོ་ཅན་ལྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ། བཞི་པའི་ལམ་བྱ་ག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱ་སྐྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་སྟོན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་སོགས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བར་བྱས་པས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོར་
 དབང་བསྐྱར་བས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བ་བཞིན་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་ལས།
 དབང་བསྐྱར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱེས་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་སྐྱེས་
 སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བརྟག་གཉིས་
 ལས། དྲི་མ་འབྱུང་དང་སྐལ་འཛོག་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་དབང་བཞིས་ལུས་ངག་ཡིད་
 དང་གསུམ་ཀའི་དྲི་མ་འབྱུང་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལམ་བཞི་སྐྱོམ་པའི་སྐལ་བ་
 འཛོག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་སྐྱོད་མང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན། ཀྱན་
 མཁེན་བུ་སྟོན་གྱིས། དྲི་མ་འབྱུང་ཕྱིར་བྱ་བ་ལ། དབང་ཕྱིར་བུས་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །
 འབྲས་ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར་སྐྱོད་པ་དང་། གོ་ལ་བ་སྟེར་ཕྱིར་དབང་ཞེས་བྱ། ཞེས་བསྐྱེས་
 བས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དང་པོ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་དབང་དང་།
 བར་དུ་སྒྲིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལམ་གྱི་དབང་དང་། མཐར་ཐུགས་པའི་འབྲས་བུ་

མཆོག་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་དབང་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་སློན་བྱེད་གྱི་དབང་གི་རིམ་པ་འཆད་འགྱུར་རྣམས་ཡིན་ཞིང་།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱི་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད་གྱི་གཙོ་བོར་འབྲས་བུ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་དབང་དོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་དབང་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། བརྟའི་དབང་གི་མཆོན་གཞི་ནི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ངོ་། །

བཞི་པ་མ་བསྐྱར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དབང་མ་ཐོབ་ན་རྒྱུད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་ལམ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་མི་སྲིད་པས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། དེ་མི་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་གྲུབ་ཐ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་དཔུལ་བར་འགོ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེ། དུས་ལའོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། དབང་བསྐྱར་མེད་པར་རྒྱུད་འཆད་དང་། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་སློམ་བྱེད་པ། །དེ་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡང་། །དཔུལ་བར་འགྱུར་གྱི་གྲོལ་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་བརྩམ་པ་དེའང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་ནས་རང་བཟོ་མེད་པར་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། ཐིག་དང་ཆོན་དང་མཆོན་མ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོར་འབྱུང་བར་གསུངས་ན། དབང་བསྐྱར་བའི་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་པར་རང་བཟོས་བསྐྱར་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་འོང་བ་ལྟ་ཅི་སློས་པས་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེའོ། །དེའང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་དབང་། །མན་ངག་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པ། །གཙིག་ནས་

གཅིག་ཏུ་རིམ་པར་བརྒྱད། །སྤྱི་མ་རབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྤངས། ། ཞེས་དང་། ཏུས་
ལའོར་རྩ་རྒྱད་ལས། རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཚོག་བྱ། །དེས་ན་ལྷ་ནི་འགྲུབ་འགྲུར་
ཏེ། །སྤྲལ་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པ་སྟེར། །མཚོག་དང་གང་ཞིག་དོན་གཉེར་སྟེར། །
རིགས་གཞན་དང་ནི་བྱ་བ་གཞན། །ཏུས་དང་དེ་བཞིན་སྤྲལ་པ་རིགས། །གནས་
དང་སྤྱོགས་དང་རྟེན་གཞན་གྱིས། །ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་འབྲས་བུ་མེད། །ཅིས་དང་།
ལེགས་གྲུབ་ལས། མཁས་པས་གསང་སྤྲལ་ཚོག་དང་། །གསང་སྤྲལ་རང་བཟོ་མི་
བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཉན་པ་དང་
རིམ་གཉིས་བསྒྲམ་པའི་སྟོན་རུ་བསྐྱབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བ་དང་དངོས་
གྲུབ་གཉིས་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། བཤད་རྒྱད་རྟོག་ཐེང་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་
སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །ངལ་མི་ཐོབ་ཏེ་བཞིན་དོན་བཤད་དེ། །དེ་
ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། ། ཐོག་མར་སྒྲོབ་དཔོན་གང་གི་ཚོ། །སྒྲོ་ལྷན་ཡང་
དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཚོན་སྟོན་རུ་
འགྲུར། །ཞེས་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ནག་པོ་བས། དབང་བསྐྱར་འདི་དག་ཐོབ་ནས་
ནི། །སྒྲོབ་མ་ཡོན་ཏན་བདག་པོར་འགྲུར། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཚོད། །
མཚམས་མེད་པ་དང་སྤྲིག་ཅན་ཡང་། །ཚོན་རྩི་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་འགྲུར། །མདོན་
པར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །གཙང་མའི་གནས་སུ་སྒྲེབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་དང་།
གསང་འདུས་འགྲེལ་ཆེན་སྒྲོན་གསལ་ལས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་དགྱིལ་འཁོར་
རུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ལས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་ཆེར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་གཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། **དགྱིལ་**

ལའོར་སྟོན་དུ་འགྲོ། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་གཉིས་པར་བཤད། །དེ་ལྟར་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གཞུག་དགོས་ཤིང་དེ་ལས་གང་དུ་གཞུག་
པའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་ད་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ཤིང་ལ་བའི་གཞུང་ལས།
དབང་བསྐྱར་དགྱིལ་ལའོར་སྟོན་འགྲོ་བར། །རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྱིལ་ལའོར་ཡང་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཤད་
དེ།

དང་པོ་ནི། གྲུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས། སྟོབ་མའི་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །
དགྱིལ་ལའོར་རྣམ་བརྒྱད་གྲི་བར་བྱ། །རིན་ཆེན་དེ་བཞིན་ས་བོན་དང་། །མེ་ཏྲོག་
ཆོན་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱེ་མ་གཡོ་དང་བྱེ་མ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་
བདེན། །ཅེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དང་། །འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འགའ་
ཞིག་གིས། རས་བྲིས། རུལ་ཆོན། བསམ་གཏན། ལུས་དགྱིལ། ལྷ་ག་ །ཀུན་
རྩོ་བ་བྱང་སེམས། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་བདུན་དུ་བཤད་པ་
དང་། མངོན་བརྩོད་སྤྲུལ་ལས། ཡི་གའི་དགྱིལ་ལའོར་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་
མཆན་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡིན། །ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པ་སྟེ། །གཟུགས་བརྒྱན་
དགོད་པ་བཞི་པའོ། །མེ་ཏྲོག་བཀྲམ་པ་ལྷ་པ་སྟེ། །དྲུག་པ་ཆོགས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་
པོ། །དགྱིལ་ལའོར་འདི་དག་བྲིས་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་སྤྱབ་ཅིང་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་
དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི། སྤྱལ་པའི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། རུལ་ཆོན་
གྱི། རས་བྲིས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་དྲུག་ཏུ་འང་བཤད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་
པའི་མན་ངག་ལས། དགྱིལ་ལའོར་ལྷ་ལ་བརྟུང་དེ་བརྒྱན། །ཞེས་ཏེ་བྱིད་བྱིབས་རུལ་
ཆོན། ལུས། ལྷ་ག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སྟོང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་དང་
ལྷར་བཤད་པ་དང་། རུལ་ཆོན། རས་བྲིས། ཡིད་དགྱིལ། ལུས་དགྱིལ་ཏེ་རྣམ་པ་

བཞིར་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས། གང་ལས་ལེན་པའི་སྐྱར་བྱེད་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི་དང་གང་དུ་བསྐྱར་བ་སྐྱར་གཞིའི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི་སྟེ་ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱི་དབྱིབས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར། རྩམ་གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར། རྒྱག་རྒྱ་རྩ་གའི་དགྱིལ་ལའོར། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་མའི་ལུས་རྩ། ཡི་གེ་རྩ་ག །ཁམས་བདུད་རྩི། སྟིང་པོ་ཡི་གེས་རྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་བཞིར་བཤད་པ་དང་། མཚོག་དབང་ལ་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ། འཛིག་རྟེན་པའི་རྩལ་ཚོན་དང་བཞིར་དུས་ལའོར་སོགས་ལས་བཤད་པ་དང་། དྲིལ་བྱ་པས། དབང་བརྩལ་ལ་རས་བྲིས། དབང་འབྲིང་ལ་རྩལ་ཚོན། དབང་རྩོན་ལ་ལུས་དགྱིལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། འདུས་པ་དང་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ལུས་དགྱིལ། རྩ་ག བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསང་བ་ཚོས་དགྱིལ་གསུམ་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་པར་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས། རང་བཞིན། ཉིང་འཛིན། གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། ར་ལི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྒྱུད་ལས། གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་བྱེད་ཐབས། ཉིང་འཛིན་མེ་ཏོག་རྩལ་ཚོན་རིམ། ། ཞེས་ཉིང་ངེ་འཛིན། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བྲུ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དབང་རྩོན་ལ་ཚོམ་བྲུའི་དགྱིལ་ལའོར་གསུངས་པས། དེང་སང་མེ་ཏོག་ཚོམ་བྲུའི་དགྱིལ་ལའོར་བྱེད་སློལ་འདི་ལའང་བཤད་ཁུངས་ནི་ཡོད་དོ། ཡང་སྐྱུ་ཁྲི་ལས། བཙོས་མ་བྱི་དགྱིལ་དང་། རྒྱབ་པ་ནང་དགྱིལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་

རིམ་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་རྩལ་ཚོན། རྫོགས་རིམ་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་སྦྱ་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གཉིས་སྒྲུག་སྒྲུངས་པ་སོགས་ཡོད་དོ། **།སྦྱལ་དང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་**
ཏེ། །ལུས་དང་ཚོམ་བྱར་དབང་རྣམས་ལ་ཅིག་གཞུག། དེ་དག་གྲང་མདོར་བསྡུ་ན་སྒོན་
 བྱང་རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་རྒྱད་གསུངས་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱལ་ནས་ས་བཅའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱད་བརྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་
 སྦྱལ་པའི་སྦྱས་སྦྱལ་པ་མཚོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱལ་ནས་གྲུབ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱོང་
 ཡུལ་ཏེ་སོ་སྟེའི་སྟོ་ལས་འདས་པས་རྣམ་གཞག་འདི་ཙམ་ཞེས་གཞག་དཀའ་ལ། རྒྱད་
 སྒོན་བྱེད་རྩུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར། རྩལ་ཚོན། རས་བྲིས། ཡིད་དགྲིལ། ལུས་
 དགྲིལ་བཞིར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལུས་དགྲིལ་རྩུང་བ་ནི་གྲུབ་ཆེན་དེའི་བྱ་བ་
 མ་གཏོགས་སློབ་དཔོན་པོ་ལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ལ་སྒོན་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་མི་རུང་
 ཞིང་། ཡིད་དགྲིལ་རྩུང་བ་ལའང་དཔོན་སློབ་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་
 དགོས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱང་སྦྱིའི་དབང་རྩུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཚོམ་བྱའང་དབང་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་རྩུང་བ་གསུངས་པས་དེ་དག་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་
 ཅིག་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། **།དང་པོར་འཇུག་རུང་རྩལ་ཚོན་རས་བྲིས་དང་། །སྟོས་**
བསྐྱངས་དམ་ཚིག་སྦྱན་བྱངས་ཡེ་ཤེས་པ། །སངས་རྒྱུ་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་བསྐྱར་གཞི་
ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ཡིན། །ཅེས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཀ་དང་
 པོར་འཇུག་ཅིང་གཞུག་རྩུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྩལ་ཚོན་རས་བྲིས་སྟོས་བསྐྱང་
 སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་གསར་རྩུང་བ་དམ་ཚིག་པ། གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྦྱན་
 བྱངས་ནས་བསྐྱེམས་པ་ཡེ་ཤེས་པ། ཟུང་འཇུག་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྩལ་ཚོན་ནི་

ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གོང་གི་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྩལ་ཚོན་གྱི་རྒྱ་དང་། མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། རས་བྱིས་ནི་མི་གཡོ་སླ་མེད་གྱི་རྒྱ་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་མང་པོས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། གོང་སློབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་བསྐྱར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་མེད་ཁང་པར་གྲུབ་ཟིན་དུ་སློབ་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས་དྲང་སྟོང་བྱེ་བ་སྐྱུ་བྱེད་དང་བཞི་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་སློབ་བསྐྱར་དུ་སློབ་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། རིགས་ལྡན་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། དབང་བརྩལ་ལ་རྩལ་ཚོན་ལས་ཀྱང་སློབ་བསྐྱར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བདེ་བའི་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ། །འོན་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱབ་དཀའ་བས་དཀྱུས་སུ་མི་འབྱོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་རྩལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཚོག་བཅན་པོ་དག་ཡོད་ན་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཆ་མཐུན་པར་སྒྱིར་བཏང་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་དམིགས་བསལ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སྤྱིའི་སློབ་དཔོན་སློབ་མའི་སེམས་རྒྱ་དམི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་དམན་རིམ་གྱིས་པའི་ཚུལ་བརྟེན་ན་ལེགས་པའི་བྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་ན་ཚོགས་ཀྱང་ཆེ་བས་དེང་སང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱ་དཀྱིལ་དབྱེ་བ་ནི། **ཐབས་ཤེས་གཙོ་བོ་དུ། རྟོན་ཚུལ་དབྱེ་བས་པ་རྒྱ་དཀྱིལ་གསུམ་དང་། །མ་རྒྱ་དཀྱིལ་དུག་མཐར་ཐུག་དུས་འཁོར་ཏེ། །**

རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དབྱེ་བས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། དེ་གཉིས་
 ལ་འང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་པ་རྒྱུད་ལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཅིང་། འདུས་པ་རྒྱུད་
 རྩི་མ་ལས། རིགས་རྒྱལ་དོ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དུག་གི་རྒྱ། །
 ཞེས་མི་བསྟོད་པ། རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། དུག་
 པ་དོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་རིགས་དུག་ཏུ་འང་བཤད་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ལ་འང་། རེས་བརྗོད་
 སྤྱོད་མ་ལས། ཡང་ན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རྣམ་སྤང་དོ་རྗེ་ཉི་མ་དང་། །པདྨ་གར་
 དབང་རྒྱལ་པོ་དང་། །དབང་ལྷུག་ཏུ་མཆོག་ཉེ་རུ་ག། ཞེས་མཆོན་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དུག་ཏུ་འང་དབྱེར་ཡོད་ལ། དུག་པོ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་བསྟོམས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཅུ་
 གཉིས་སོ། །དེ་འང་བྱེ་ན་སྟོང་ཐུག་མང་པོར་འབྱུང་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལས།
 རིགས་ནི་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྟོང་ཐུག་དུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད། །དེ་བྱིར་འདི་དག་རང་
 བཞིན་གཅིག །བདེ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་པན་པའོ། ཞེས་རིགས་དུག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དོ་རྗེ་
 འཆང་གི་རིགས་བྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པས་ལྟར་འབྱུང་བ་ལས་དུ་མར་དབྱེ་བས་སོ། །པ་
 མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སྒྲུབ་ཐབས་གང་ཞིག་ཐབས་ཡབ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བསྟོད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་སྤྲུགས་དང་ཆོ་ག་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་།
 ཤེས་རབ་ལྟ་མོའི་སྤྲུགས་དང་ཆོ་ག་མཆོག་བསྒྲུབ་མི་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཐབས་རྒྱུད་ཡིན་
 ལ། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆང་ཞིང་། ཐབས་རྒྱུད་ལ་
 མེད་པའི་གནད་མང་པོ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས། ཐབས་རྒྱུད་ལས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཟབ་པོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་སྒྲུབ་ཐབས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་དོ་

རྩེ་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་དང་། སྐགས་དང་ཚོག་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་མ་
 རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལའང་ཡབ་ཡུམ་ཆ་མཉམ་པར་སྟོན་པ་དང་ཡུམ་གྱི་རིགས་ཤས་
 ཆེར་སྟོན་པ་སྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཞན་དག་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེའི་སྟོན་པ་
 དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་དང་། གཉིས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཅེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དབྱེ་བ་མཐའ་
 ཡས་པ་དེ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སམ། ས་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཚུལ་ཡང་།
 བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
 མང་པོ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་རྩོགས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འཕྲུག་
 རས། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། གཏུལ་
 བྱ་དང་། རྣམ་པ་དག་དང་། རུན་མོང་དུ་མངོན་པར་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐ་
 དད་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེའང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་དུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
 རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་ཟབ་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་སྟེས་པ་དང་། རང་གི་སྡེ་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་མང་
 བར་སྟོན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་བྱད་མེད་དང་། ཕྱི་རོལ་
 སུ་སྟེགས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་མང་
 བའི་དགྲིལ་ལའོར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་ཕྱི་ནང་གི་སྤང་པོ་དང་།
 ཁམས་དང་། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་
 དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྩ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་
 ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །གང་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་
གྲུང་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མེད་འོད་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་
ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དོ། །
ཞེས་སོགས་ལུང་མང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ་གསུམ། རྩོན་འགྲོའི་ཆོག །
དངོས་གཞི་དབང་བསྐྱར། དྲེད་ལས་དག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་ས་ཆོག་སྟ་གོན་དང་། **རྒྱུབ་མཆོད་བདག་ཉིད་**
ལྷགས་ནས་ཕྱི་ནང་འཇུག །རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་ཆོག་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་བརྒྱས་ཅི་རིགས་
བཤད་ཅིང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་སློལ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་
སྲས་དང་ཨ་མ་གྱི་ཡའི་གཞུང་ལྟར་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བཤད་ན། ཐོག་མར་སློབ་
དཔོན་བསྟན་པ་མ་སོང་བར་དབང་བསྐྱར་རབ་གནས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉེས་པ་
ཆེ་བས། དུས་གངས་མཆོན་མའི་བསྟན་པ་གང་རུང་སྟོན་དུ་སོང་བས་དབང་བསྐྱར་
བའི་སྐབས་སུ་བབས་ན། སློབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱར་ཡང་ཞག་བདུན་ལ་
སོགས་པར་གནང་བ་ཞུ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་སློབ་མ་ལ་སྤྱང་བ་བྱ། དེ་ནས་
རྣལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཆོག་སྟ་གོན་དངོས་གཞི་གསུམ་དུ་
བཤད་དེ། དེ་ལས་ཆོག་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། ས་གཞི་སྤྱང་དང་
བྱིན་རྒྱབས་དང་། །ས་ཡོངས་བརྒྱུད་དང་བསྤྱང་བའོ། །ཞེས་བཞིར་བཤད་ཅིང་སྟོན་
དུ་ས་བརྟགས་པ་དང་བསྤྱང་བ་ཡང་དགོས་སོ། །སྟ་གོན་ནི། ས་ཡི་ལྷ་དང་དགྱིལ་
ལའོར་ལྷ། །བུམ་པ་རྣམ་དག་སློབ་མ་དག །སྟ་གོན་དུ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཞེས་
བཞིར་བཤད། དངོས་གཞི་ལ། ཐིག་གདབ་པ་ཡི་ཆོག་དང་། །དེ་བཞིན་རྣལ་ཆོན་
བཀྲོ་བ་དང་། །ཞེས་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལས་རིམ་ལ་ཐིག་གདབ་པ་དང་། ཆོན་འགྲེད་

པ་བརྟན་ཏེ། བུམ་པ་འགོད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །
 དགྲིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །སྒྲོབ་
 དཔོན་བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་གཏོར་ལུལ་
 ལ་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་སྤང་བ་བརྟན་ཏེ། །སྒོན་དུ་རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱེམ་པ་དང་ཐིམ་རིགས་པར་བུམ་བསྐྱེད་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་བཞིན་སྒྲོབ་མ་གཞུག་
 པ་དང་། །བུམ་པའི་དབང་དང་གསང་བའི་དབང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་དང་
 བཞིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བཞི་པ་དང་། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བར་བརྟན། །
 ཞེས་སྒྲོབ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་སྦྱིན་སྲིག་སྟེ། །
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནི་ཡན་ལག་མཆོག་ །འདི་ནི་ཆོག་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་རབ་གནས་དང་
 སྦྱིན་སྲིག་ཀྱང་བརྟན་ཏེ་ཆོག་ཉི་ཤུར་བཤད་ལ། །གཞུང་འདིར་མི་གསལ་བ་དག་ནི་སྒྲུ་
 བྱང་དང་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རའི་གཞུང་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ལག་ལེན་གོ་
 དོན་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱས་པ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། །འདིར་
 མདོ་ཙམ་བཀོལ་ན།

དང་པོ་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་གཞུང་པ་ལ་ཆེར་དུ་ས་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་མ་གསུངས་པ་ནི་མདོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ལ། །དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་དང་སྦྱི་རྒྱུད་ལས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ས་གསལ་དུ་བྱེད་པ་
 སོགས་ལ་དགོངས་ནས་ས་བརྟགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རས་རྒྱས་
 པར་བཤད་དེ་དེའི་རྒྱུ་ནི། །ས་བརྟགས་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་ཁ་དོག་དང་མཆོན་ཉིད་
 དང་ས་དང་རྒྱུ་ཉི་སྟོན་ས་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། །ས་སྒྲོང་བ་ལ་མདོན་པ་ལུལ་གྲོང་
 གི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་མདོན་པ་ཞིང་སྒྲོང་ངམ་སའི་ལྷ་འཕམ་དེ་གཉིས་
 ཀ་ལ་སྒྲོང་བ་དང་། །ས་སྒྲོང་བ་ལ་ལྟོ་འཕྱེ་བརྟགས་ལ་བཞོས་ཏེ་སེལ་སྤྱད་ནས་མཆོན་

ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེགས་བྱ་བྱས་ལ་རྫས་དང་སྟགས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 དག་པས་སྦྱང་བ་རྣམས་དང་། ས་བཟུང་བ་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁང་པ་བྱས་ཏེ་དཀྱིལ་
 ལའོར་བསྒྲོམས་ནས་ལྷ་ལ་སྟོན་གསན་འབེབ་པ་དང་། སྟོབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་
 ཉེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་ལའོར་འདེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་
 ལས་སྤྱེ་བའི་རང་ལྷ་འི་ར་རྒྱལ་བྱས་ནས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་ཞིང་རྩོ་རྩེའི་གར་དང་
 རྟངས་སྟངས་གྱིས་བགེགས་བསྐྱད་པ་རྣམས་དང་། ས་སྦྱང་བ་ལ་རྩོ་རྩེ་ཕུར་བྱ་བསྐྱེད་
 ལ་བཀའ་བསྒྲོ་མི་ཉན་པར་བགེགས་བྱེད་པའི་བགེགས་རྣམས་བཀུག་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཕུར་
 བྱས་གདབ་པ་དང་། ཕྱིས་བགེགས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྦྱང་ལའོར་བསྒྲོམ་སྟེ་བྱོན་
 གྱིས་རྒྱབས་པ་རྣམས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །སྟོན་འདུ་བྱས་པའི་གནས་སུ་ནི་ས་བཏགས་
 པ་དང་བཞོས་ནས་སེལ་དབྱུང་བ་སོགས་མི་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། ས་ཆོག་གཏན་
 མི་དགོས་པ་མིན་པར་ས་ཆོག་ཅི་རིགས་བྱ་བར་བཤད་པས་སྐབས་ཐོབ་གྱི་ས་ཆོག་
 གཞན་རྣམས་བྱས་པ་ལེགས་ལ། རས་བྱིས་དང་ཡིད་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་ལུས་
 དཀྱིལ་ལ་ས་ཆོག་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟ་གོན་འོག་མ་གསུམ་རྒྱད་གཞུང་པ་ལ་ཆེར་
 ལས་བཤད་ཅིང་། ས་སྦྱ་ཏི་དང་སྦྱ་བྱ་དང་སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྦས་ལ་སོགས་པས་སའི་ལྷ་
 སྟ་གོན་ཡང་བཤད་དོ། །གོ་རིམ་ལ་བུམ་པ་སྟ་གོན་གྱི་འོག་ཏུ་ལྷ་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་
 དཀྱིལ་ལའོར་བྱིས་ཟེན་ནས་སྟོབ་མ་སྟ་གོན་བྱ་བ་སོགས་སྟ་ཆོགས་འབྱུང་ཡང་། དང་
 པོར་ས་ལྷ་འི་སྟ་གོན་བྱས་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་བུམ་པ་སྟ་
 གོན་བྱས་ནས་སྟོབ་མ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་སའི་ལྷ་སྟ་
 གོན་ལས་ཐིག་གི་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་ལེགས་ལ་སྦྱ་བྱང་གིས་ལས་ཐིག་བཏབ་ནས་བྱ་བར་
 ཡང་བཤད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་སུ་སའི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་

པ་བསྐྱེམས་ལ་མཚོན་གཏོར་སྤུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནང་བ་བྱིན་ནས་སའི་
 རོ་བོར་གནས་པར་བསྐྱེམ་པར་བཤད་དོ། །དཀྱིལ་ལའོར་ལྷ་སྟོན་ལོ་ལས་ཐིག་
 མ་བཏབ་པར་བྱ་བ་མང་པོས་བཤད་ཀྱང་སྤྱུ་བྱང་གིས་ལས་ཐིག་བཏབ་ནས་བྱ་བར་
 བཤད་པ་ལེགས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཐིག་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ངང་ཚད་དང་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་
 ཐིག་ཚོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཐིག་བཏབ་སྟེ་ལྷ་གནས་ངེས་པར་བྱས་ལ་
 ལྷའི་གནས་རྣམས་སུ་དྲིའི་ཐིག་ལེ་བཏོད། དེར་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་ལའོར་བསྐྱེམས་
 བས་སྤར་ནམ་མཁའ་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་མཚོན་
 ཅིང་བསྟོད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བཤད་དོ། །ལུམ་པ་སྟོན་ལོ་ལས་ལྷ་སྟོན་
 མཚན་ཉིད་དང་གྲངས་དང་ལུམ་མཚན་དང་ནང་གི་བཅུད་དང་མཁུལ་ཆིངས་དང་ཁ་
 རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། དེར་དམ་ཚིག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་
 གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་ལ་མཚོན་ཅིང་བསྟོད་དེ་བཟུངས་པ་སོགས་བྱ་བའོ། །ལུམ་
 མཚན་དང་དེ་ཉིད་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །སྟོབ་མ་སྟོན་ལོ་ལས་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་གྲངས་དང་ལུས་དང་
 མཁུལ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ།

སྤྲགས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་སྟོང་བཙོས་ཤིང་
 བང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་སྤྲགས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་འཛིན་
 དུ་གཞུག་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་བཟུང་ཞིང་གནས་
 གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སོ་ཤིང་དོར་
 བ་དང་། དག་གི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཁྱོར་ཚུ་སྤྱད་པ་དང་། མི་ལམ་མི་འབྲུགས་
 པའི་ཕྱིར་ཀྱུ་ཤ་གཏད་པ་དང་། བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྤྱང་སྤྱད་གདགས་པ་དང་། སྟོ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཤད་པ་དང་། མཚན་ལྷས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བརྟག་

པ་རྣམས་བྱ་བར་བཤད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་དང་ནང་དབང་སོགས་
མི་འབྱུང་བའང་རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །རས་བྱིས་དང་ཡིད་ཀྱི་དྲིལ་
ལའོར་དང་ལུས་དྲིལ་གྱི་ཚོ་ག་ལ་སྟ་གོན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་བུམ་པ་སྟ་གོན་
དང་སྒྲོབ་མ་སྟ་གོན་གཉིས་བྱ་བ་ཅི་རིགས་བཤད་ཀྱང་། རས་བྱིས་དང་ཡིད་ཀྱི་དྲིལ་
ལའོར་ལ་སྟ་གོན་བྱི་མ་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། ལུས་དྲིལ་ལ་སྟ་གོན་དེ་དག་མི་
དགོས་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་གཞིའི་ཐོག་མར་དྲིལ་ལའོར་གྱི་ལས་རིམ་ནི་གཙོ་བོ་ཐིག་ཚོན་གྱིས་
ལས་ཐིག་བཏབ་སྟེ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཡེ་ཐིག་བྱ་བ་ལས། ལས་ཐིག་
ནི་སྤར་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་འདེབས་པའང་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་
བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཐིག་ལ་ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གྲངས་དང་ཁ་དོག་དང་བྱིན་སྐབས་དང་
སྟོད་ས་དང་ཀླང་སྐབས་དང་སྒྲོར་བྱོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པས་གདབ།
ཚོན་ཚོག་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་རྒྱ་དང་ཁ་དོག་དང་བྱིན་སྐབས་དང་ཚོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་
སོགས་པ་རི་ལྟ་བར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་བུམ་པ་དགོད་པ་དང་དྲིལ་ལའོར་བརྒྱན་པ་
དང་མཚོན་པ་བཤམས་པ་སོགས་བྱའོ། །རས་བྱིས་ལའང་རས་བྱིས་བཀྲམ་པ་སོགས་
དང་ཡིད་ཀྱི་དྲིལ་ལའོར་དང་ལུས་དྲིལ་ལའང་བུམ་པ་བཤམས་པ་སོགས་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་ཅིང་མཚོན་དེ་བདག་ཉིད་འཇུག་པ་ནི། ལུས་དྲིལ་
མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱས་པ་དང་ཉིར་བསྐྱུ་བར་
བསྐྱོམས་ལ། དེ་ནས་མདུན་དུ་དྲིལ་ལའོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་རྩལ་ཚོན་ལ་
སྟ་གོན་གྱི་དྲིལ་ལའོར་གཞུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་མཚོན་
ཅིང་བསྟོད་པ་སོགས་དང་། དེ་ནས་བུམ་པ་སྐྱེད་བསྐྱས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བྱས་ཏེ་
དྲིལ་ལའོར་པ་དང་འབྱུང་བོ་ལ་གཏོར་མ་དབུལ་བ་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་དྲིལ་

ལའོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་སྒྲུངས་ཏེ་སྟོབ་མ་གཞུག་པའི་བྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པ་
 རྣམས་བྱའོ། །ལུས་དགྱིལ་ནི་རང་ཉིད་ལུས་དགྱིལ་སྐྱུབ་ཐབས་ལྟར་བསྐྱོམས་ལ་བུམ་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། ལུས་དགྱིལ་དེ་ལས་དེ་འབྲེལ་གཉིས་པར་བྱེ་ནས་ལུས་
 དགྱིལ་དེར་འཇུག་ཅིང་དབང་སྒྲུང་བ་དང་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དེ་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ལུས་དགྱིལ་བསྐྱོམས་པའི་མདུན་
 དུ་བྱི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམ་ནས་དེར་བདག་འཇུག་དང་སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་
 འདོད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་ལ་སྟོབ་མ་དགྱིལ་ལའོར་
 དུ་གཞུག་པའི་སྒྲོར་རྣམས་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཉི་བའི་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་དང་
 བོར་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གཞུག་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡོལ་བ་བྱི་འཇུག་བྱ་སྟེ།
 དེའི་ཚུལ་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཆས་སུ་བཅུག་ཅིང་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་ཤར་སྒྲོར་བཞག་
 པ་དང་། བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་ཞིང་རིགས་དང་མོས་པ་དྲི་
 བ་དང་། ཐམས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གསང་བའི་སྟོམ་པ་རྣམས་བྱ།
 དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་གཞུག་པའི་བྱིར་ཡོལ་བ་ནང་འཇུག་བྱ་སྟེ།
 དེའང་ལྟ་རྣམས་དང་བྱིའི་སྐལ་མཉམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དངོས་སུ་ཡོལ་བ་ནང་དང་ཡིད་
 གྱིས་ཤར་སྒྲོར་ནས་གཞུག་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལྟ་རྣམས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་
 བསྐྱོར་བ་བྱ་བ་དང་ཕྱག་འཆེལ་བ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་དང་ནང་གི་སྐལ་མཉམ་
 དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དམ་བཞག་བཞིའི་སྟོན་ནས་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་བ་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་དགོས་
 པར་དམ་ལ་བཞག་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཕབ་སྟེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཅི་
 འགྲུབ་གྱི་ལྟ་རྟགས་པའི་བྱིར་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་མཐོང་བ་བརྟགས་པ་དང་། དགྱིལ་
 ལའོར་བསྟན་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བར་རུང་མི་རུང་བརྟགས་པ་དང་རུང་ན་ཡང་ལྟ་གང་
 གི་རིགས་ཡིན་དཔྱད་པའི་བྱིར་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དེ་མེ་ཏྲོག་དོར་བ་དང་། རིགས་

གྱི་ལྟ་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མེ་རྟོག་གི་སྤངས་པའི་དབང་
བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སྤྲུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེས་བརྩོན་པ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར་དགྱིལ་ལའོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་སྟེ། དེའང་གདོང་གཡོག་སྐྱེ་
ལ་ལྟ་བར་བསྐྱེད་པ་དང་དགྱིལ་ལའོར་བསྐྱེད་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་བྱ་བར་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དབང་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་།
བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྱིར་སྤྲེལ་དེ་གྱི་དབང་ལ་དབང་བཞིར་བཤད་དེ། གསང་འདུས་
རྒྱད་ཕྱི་མར། ལུས་པའི་དབང་ནི་དང་པོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །བཞི་
པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་མཆོན་རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བཤད་
ཅིང་། དེའང་ལུས་དབང་ལ་བརྩུག་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་
བསྐྱེད་པས་བརྩུ་བཞིར་བཤད་ཅིང་། ལུས་དབང་བརྩུག་ཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོབ་
མའི་དབང་ལྟ་ནི་རྩ་ཆུང་ནས་པའོ་རྟེན་ལྟ་མིང་དབང་རྣམས་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
དབང་དུག་ནི་དྲིལ་བུ་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་དང་། ལའོར་གྱི་སྤྲུགས་
དབང་དང་ལུང་བསྐྱེད་དབྱུགས་དབྱུང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་རྟོ་རྟེན་ལྟུང་ཞུགས་དང་
སྒྱུད་པའི་བརྩུལ་ཞུགས་དང་རྗེས་གནང་དང་དུག་ཏུ་བཞེད་ལ། གཞན་ནི་དམ་ཆོག་
གསུམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་རིམ་
དང་བཅས་པ་དང་རྗེས་གནང་དང་བརྩུལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྐྱེད་དང་དབྱུགས་དབྱུང་
རྣམས་ལ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་དང་སྤྲུགས་དབང་གཉིས་
ལ་རྗེས་གནང་སོགས་བཞིར་སྒྱུར་བ་ལ་བཤད་པ་དང་། དམ་ཆོག་གསུམ་སྒྲོན་པ་དང་

སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལ་རྗེས་གནང་སོགས་བཞི་སྒྱུར་བ་ལ་བཤད་
 པ་སྣ་ཚོགས་སྒྲུང་ངོ་། །རྗེས་གནང་ལ་སོགས་བཞི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་འཁོར་དུ་
 བཤད་པ་མང་ཡང་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་སློབ་མའི་དབང་གི་མཐར་
 སྒྱུར་བ་དང་། །ཁ་ཅིག་ཏུ་དབང་བཞི་ཚོགས་པའི་མཐའ་ཉེན་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་
 རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བུམ་དབང་ལ་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་མཛད་དེ་
 འདི་ལྟར་རིག་པའི་དབང་ལ། དམ་ཚིག་གསུམ། རིགས་ལཱའི་རྗེས་གནང་ལ། ལུང་
 བསྟན། གཞེངས་བསྟོད། དབུགས་དབྱུང་། རྩོམ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་། བརྟུལ་
 ལྷགས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་མདོ་ཙམ་སློབ་ནས། གཞུང་དོན་དབྱེ་བ་
 དངོས་ལ་གཉིས། བུམ་དབང་། གོང་མ་རྣམས་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ལས་ཅན་རིག་དབང་བརྟུལ་ལྷགས་སོགས། །སློབ་མ་
 དང་ནི་མི་ལྷན་འཁོར་ལོའི་དབང་། །བུམ་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཅན་བུམ་
 དབང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་བྱན་མོང་བ་སློབ་མའི་དབང་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་པོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་ལྷན་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཕྱིའི་དབང་། སངས་རྒྱས་རིགས་བདག་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་
 འདུ་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གཙུག་ཏྲར་གྱི་མཚན་སྐྱེད་ལྷན་པའི་ཆེད་དུ་ཅོན་པན་གྱི་དབང་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ལྷན་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་
 དུ་རྩོམ་པའི་དབང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་
 བདག་པོ་ཚོས་འབྱུང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དྲིལ་བུའི་དབང་ངམ་བདག་པོའི་དབང་
 དང་། མ་འོངས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་གྱི་ས་བོན་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་མིང་
 དབང་རྣམས་བསྒྲུར་བ་ཡིན་ལ། དབང་གི་བྱེད་ལས་ནི། ལྷགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཐོང་བའི་
 དབང་གིས་སློབ་མ་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད། ཕྱིའི་དབང་

གིས་སངས་རྒྱལ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་དྲི་མ་ལ་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་
འཛོགས། ཟོན་པན་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་དེའི་རིགས་བདག་གཙུག་ཏྱར་གྱི་རྣམ་
པ་འཛོགས་རྗེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་དེའི་བྱགས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་
འཛོགས། དྲིལ་བུའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་དེས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཞེས་ཏེ་འདོམ་
པའི་རྣམ་པ་འཛོགས། མིང་གི་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་དེ་སངས་རྒྱལ་པའི་མཚན་གྱི་
རྣམ་པ་འཛོགས་པ་ཨ་བྷ་ཡས་བཤད་ཅིང་། དབང་འདི་དག་གིས་སྤང་བྱ་མ་རིག་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་སྤངས་ནས་ཐོབ་བྱ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པའི་
དབང་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱགས་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མི་
འབྲལ་བའམ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཚིག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཆེད་དུ་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་དང་། ལྷ་འི་སྐྱུ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་དང་། ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཆེད་དུ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་དང་། རྩོམ་
སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་དྲི་མ་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་བཤད་
དང་། ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ལས་རིམ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པ་དང་དོན་དམ་
པའི་སྤྲལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲལས་སྦྱིན་དང་། མི་ཤེས་
པའི་ལིང་རྟོག་གི་སྐྱབ་གཡོགས་བསལ་ནས་ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
མིག་སྦྱོར་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་སྦྱིན་པ་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་

ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་འབེན་འབེགས་པའི་ས་བོན་དགོད་པའི་དོན་དུ་མདའ་གཞུ་
 གྱིན་པ་དང་། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་དོན་
 གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་གནང་གྱིན་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲོན་ས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་པའི་དོན་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞག་པ་ལས་མི་འདའ་བར་ས་འོག་ས་སྟེང་མཐོ་རིས་རྣམས་སུ་
 རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་
 བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་བཞག་པར་གོ་རིམ་བཞིན་སྒྲོ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་དབུགས་དབྱུང་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་འདི་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་
 ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །དབང་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་
 བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་བ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དབང་འདི་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྟུལ་ཆོན་དང་
 རས་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སོགས་ལྷ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཅིང་། བསྐྱར་གཞི་གཙོ་བོར་ལུས་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་
 སྐྱངས་ནས་ལུས་དག་པར་བྱེད། བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱལ་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་
 བཅས་པ་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག་ཅིང་ལུས་སྐྱོད་རྗེའི་རང་བཞིན་
 དུ་བྱེད་དོ། །**དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་བྱིས་འཇུག་བདུན་པོ་བསྐྱར།** །བྱུང་པར་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནི་བྱམ་དབང་ལ་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ཅེས་
 པའི་ཐ་སྟད་སྐྱར་ཞིང་། གངས་རེས་དང་གོ་རིམ་ཡང་དང་བོའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་
 ལས། རྒྱ་དང་ཅོད་པན་དར་དབྱང་དང་། རྩོ་རྩེ་དེའི་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །
 མིང་དང་རྗེས་གནང་ཡང་དག་ལྟར། །དབང་བསྐྱར་རྣམ་བདུན་མི་ཡི་བདག །ཅེས་

དབང་བདུན་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་གསུངས། །གཞན་ཡང་ཁམས་སོགས་དག་པ་
ལ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱུ་ཞི་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཅོད་པན་མུང་པོ་རྣམ་
སྒྱུར་བྱེད། །དར་དབྱང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དག། །དོ་རྩེ་བྲིལ་བུ་མི་འགྱུར་ཆེ། །སངས་
རྒྱུ་སྐད་རྒྱུ་མི་འཆད་པ། །ཉི་ཟླ་གཅིག་ཏུ་དག་པར་བྱེད། །ལུས་དང་དབང་པོ་
ལེགས་དག་པས། །འཕོ་མེད་དོ་རྩེ་བྲིལ་བུ་གསུངས་འགྱུར། །མིང་ནི་བྱམས་སོགས་
ཡང་དག་དག། །རྩིས་གནང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དག་བྱེད། །དབང་བསྐྱར་བདུན་པོ་འདི་
རྣམས་ཡིན། །ཞེས་དབང་བདུན་གྱི་དགོས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །བྱིས་པ་འཇུག་
པའི་དབང་བདུན་ཞེས་པའང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བ་སྟེ། །ཀྱེད་པོ་འབུམ་ལྔ་ལས། །བྱིས་
པ་སྐྱེ་བ་མ་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ཡིས་འབྲུ་བའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །དེ་ཡི་གཙུག་མུང་
རབ་འཛིག་པ། །ཅོད་པན་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས། །དེ་ཡི་རྣ་བ་དབུགས་ལ་སོགས། །
དར་དབྱང་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པར་བཤད། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་དང་དགོད་པ་ནི། །བྲིལ་བུ་དོ་
རྩེ་བྲིལ་བུ་མུང་པོ་ལྟར་བསྐྱར་བོ། །ལྔ་པ་ལོངས་སྒྱུད་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡིན། །མིང་ནི་མིང་གི་དབང་
བསྐྱར་བའོ། །ཁྲོག་པ་ལ་སོགས་རྩིས་གནང་བ། །པ་དག་གིས་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེར། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ནི། །དབང་བསྐྱར་བདུན་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གོང་མ་རྣམས་བཤད་པ་ནི། །ལུས་དང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དགྱིལ་
ལའོར་དུ། །གསང་བ་ཤེས་རབ་བཞི་པའི་དབང་མཆོག་འོད། །གོང་མ་གོང་ཆེན་དུས་
དང་མཆོམས་པར་སྒྱེན། །ལུས་དང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ་དུ་གོ་
རིམ་བཞིན། །གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་པ་སྟེ་མཆོག་དབང་གསུམ་འོད་
པར་བྱ་སྟེ། །དེའང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་དབང་བསྐྱར་
བ་ལ། །དད་པའི་ཞིང་དུ་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མ་ལྟ་ཡང་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་

པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་མྱོང་བའི་ཆོ་ལྷའི་མཐུས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིམ་པས་
 རྟགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཏེ་ག་སྒྲིག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱ་
 བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསང་ཇུས་དེ་ཉིད་ཁར་བྱིན་པ་སྙིང་གའི་པདྨར་
 ལྷགས་པས་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྒྲུ་ལུས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །
 གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་བྱང་སེམས་མྱོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདེ་བ་དང་
 བཅས་པ། སྒྲ་དོན་ནི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་བྱང་སེམས་གསང་བའི་ཇུས་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་གསང་བའི་དབང་ཞེས་བྱ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལྷུ་བའི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་གཙོ་བོར་ངག་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ངག་གི་དྲི་མ་དག་ནས་ངག་ཡང་དག་པར་བྱེད།
 བསྐྱབ་བྱ་ལོངས་སྒྲིད་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་ཅིང་ངག་
 གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི། དབང་བཞི་
 པར་ངོ་སྟོན་པའི་དོན་ཀྱི་ལྷན་སྒྲིམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེར། དུག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་དགའ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་ལྷན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྟོབ་མ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་རྗེས་ཆགས་གཏུམ་མོའི་དྲོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྷུ་བ་གནས་
 རྣམས་སུ་བབས་པ་ལས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་
 བ་བཞི་སྟེ། སྟོབ་མ་སྟོམ་བཙོན་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 སྟོམས་པར་ལྷགས་པར་མོས་ནས་དངོས་སུ་རྐྱང་གི་སྟོབ་བས་གཏུམ་མོ་སྐར་བའི་དྲོད་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་བལྟས་ནས་དགའ་བཞི་འདྲེན། དེ་ལས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་
 ནི། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ནང་དུ་བབ་པའི་ཆོ་ལྷའི་སྒྲུ་ལྷན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བྱེད་དེ། དབང་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུལ་

བྱུང་གི་སེམས་རྣམ་ཏོག་དང་བྲལ་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཡི་ཤེས་བརྟེན་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་
 པས་ན་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་གསུངས། དཀྱིལ་ལམོར་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་རྟ་གའི་
 དཀྱིལ་ལམོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡིད་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་ཡིད་དག་པར་
 བྱེད། བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་ཅིང་ཡིད་ལྷགས་
 རོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབང་བཞི་པ་ནི། གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ལྟ་
 ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས། ཡན་
 ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་རོ་སྟོད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་སྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ལྷ་སྐྱ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པ་དང་ཁ་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་སོགས་
 མི་དམིགས་པའི་སྟོང་རྒྱུང་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དབང་བཞི་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་ཡན་ལག་
 བདུན་ལྷན་གྱི་རོ་རྗེ་འཆང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་བཞི་པའི་ཁ་སྐྱོར་གྱི་
 བདེ་བ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། དགའ་བཞིའི་བདེ་བ་སོགས་
 རོས་གཟུང་མེད་པའི་རིག་སྟོང་ཙམ་ལ་འདོད་པ་དང་། ལྷ་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འང་མི་
 དམིགས་པའི་རང་གི་སེམས་གསལ་སྟོང་ཙམ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་དོན་ཕྱོགས་རེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་བཞི་པའི་རོ་བོ་ནི་རང་ལུས་ལོངས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་
 སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱའམ་དེའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བྱ་ཞིང་། དབང་
 འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དག་ལ་ཆོག་ཙམ་གྱི་སྟོན་སྐབས་བསྐྱར་བའི་དབང་
 ཡིན་པས་ན་ཆོག་དབང་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་
 རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ། དཀྱིལ་ལམོར་ནི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལམོར་ལ་བརྟེན་
 བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྦྱངས་

ནས་བསྐྱབ་བྱ་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བསྐྱེས་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཐུན་མིན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོག་དབང་གསུམ་པོ་ནི་འདི་དག་
 དང་མཆོན་ཅམ་འབྲེལ་ཡང་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་ཆེས་འཕགས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཉ་ཅང་མང་བའི་
 འཛིགས་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་དེའི་དོ་རྗེའི་སྒྲོབ་དཔོན་བདག་པོ་དང་
 བདག་པོ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་གོང་མ་དང་གོང་ཆེན་དུ་གྲགས་པའང་
 གང་ཟག་ཐུན་མོང་བ་ལ་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མིན་ཅིང་། སྒྲོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡན་
 ཆད་གྲུབ་པ་ལ་དུས་སྐབས་དང་མཆོམས་པར་སྒྲིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེ་བ་ནི། **འཇུག་དང་དངོས་གཞི་རྗེས་སུ་གནང་བ་གསུམ། །**
དམན་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དེ་འདས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས། །དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེ་ན་འཇུག་པ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཐའ་རྟེན་རྗེས་སུ་གནང་བ་
 གསུམ་དུ་འདུ་བ་དང་། ཡང་ཐུན་མོང་བ་དམན་པ་དང་། ཐུན་མིན་མཆོག་དབང་
 གཉིས་སམ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 དབང་བསྐྱར་གཉིས། སོགས་ཁོངས་ནས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་དོན་
 དམ་གཉིས། ཕྱག་ཐིག་དང་དོར་ཕྱེང་ལས་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་
 འབྲས་བུའི་དབང་ཞེས་བསྐྱེས་པ་སོགས་འབྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དབང་གི་བྱེད་ལས་དག་པ་དང་བཅས་བཤད་པ་ནི། **སྒྲོ་གསུམ་ཆ་**
མཉམ་སྒྲིབ་སྦྱང་དོ་རྗེ་བཞིའི། །**ནུས་པ་འཛིག་ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་དང་བྱིན་རྒྱལས། །**
དཔེ་དོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོད་དུ་སྒྲིན། །**དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན། །**
 དེ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་དང་དག་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་

སྤྲོད་དུ་གོང་དུ་ཞར་བྱུང་བཤད་ཟེན་གྱིང་། འདིར་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བཟོད་ན། ལུས་
 དག་ཡིད་དང་སྒོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་། སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
 བཞིའི་རྣམ་པ་འཛོགས། །ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ། རང་བྱིན་རྒྱབས། དཔེ་དང་དོན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་སྒྲིན་ཅིང་། རྩེས་གནང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲ་
 མེད་གྱི་དོ་རྩེ་སྒོམ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྒྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ན་གྱི་ཟུང་འཇུག་གི་
 སྐྱུ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རིམ་པས་དང་པོར་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་
 སྤངས་ནས་ལྟ་སྐྱུའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ལུས་གྱི་དྲི་མ་འབྱུང་ཅིང་
 སྐྱུ་དོ་རྩེའི་རྣམ་པ་འཛོགས་པའི་བུམ་དབང་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ཐོབ་པས་ཏིང་ཏེ་འཛིན་
 གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱེད། དེ་ནས་
 ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་དག་གི་དྲི་མ་འབྱུང་
 ཅིང་གསུང་དོ་རྩེའི་རྣམ་པ་འཛོགས་པའི་གསང་དབང་དགོས་ལ། དེ་ཐོབ་པས་དོ་རྩེའི་
 བཟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་རང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་
 པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱེད། དེ་ནས་འོད་གསལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པས་དེའི་
 ཆེད་དུ་ཡིད་གྱི་དྲི་མ་འབྱུང་ཅིང་བྲགས་དོ་རྩེའི་རྣམ་པ་འཛོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དབང་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ཐོབ་པས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་
 གྱི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱེད། དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དང་
 དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱུབ་
 དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མའི་བག་ཆགས་འབྱུང་ཅིང་དོ་རྩེ་གསུམ་
 དབྱེར་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་འཛོགས་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་
 ཐོབ་པས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱེད་པའོ། །

མདོར་ན་གྲོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་དང་གང་སྒྲིམ་པའི་གོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 དྲིམ་འབྱུང་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་འཛོག་པས་དང་པོར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་
 དགོས་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དུས་དུས་སུ་སྐྱུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་
 དབང་བྱངས་པས་ཀྱང་རིམ་གཉིས་བསྒྲིམས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སྒྲིབ་འབྱུང་
 ཅིང་རྣམ་པ་ཐེ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་དེའོ། **ཁྱིམ་**
འཇུག་སྐྱར་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་བདུན་སྐྱར། ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྱིམ་པ་འཇུག་པའི་
 དབང་བདུན་པོ་སྐྱར་གཉི་ལྔ་ཁམས་ལས་དབང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲིབ་
 བྱེད་གཤེགས་སེམས་རྣམ་མ་ཁྲོ་བོ་སོགས་སུ་མ་རྩ་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་
 དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བྱུང་པར་བཞིན་ཏུ་ཟབ་པ་དག་ནི་རེ་ཞིག་འདིར་
 མ་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་གྲུབ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་
 བློ་མེད་ཀྱི་ཆོག་ལྟ་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞི་བ་དང་ལྷ་ཆོམས་པའི་ཕྱིར་ཞི་བྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲེག་བྱ་
 བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་མཆོད་ཅིང་ཡོན་བྱངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་སོགས་ལ་
 གཏོར་མ་དབུལ་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་དགོ་བ་བསྒྲུ་ཞིང་བསྐྱོར་བ་
 བྱས་ཏེ་བཞོད་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ལ་སྐྱུལ་པ་བསྐྱས་ནས་རྩལ་
 ཆོན་གཞིག་སྟེ་ཕྱར་བྱ་དབྱུང་བ་དང་། རྩལ་ཆོན་ཆུར་སྐྱེལ་ལ་ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་
 དག་འཁྱོན་བྱ་བ་རྣམས་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱར་བྱ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། **བསྐྱར་བྱ་རྩ་**
ལྷུང་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་ནི། །ཏིང་འཛིན་སྒྲོན་ལམ་བཟའ་དང་མི་འབྲལ་བ། །དང་
 པོའི་ལས་ཅན་བརྟན་ཐོབ་ཆེར་ཐོབ་ཚུལ། །སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དྲོ་རྗེའི་དམ་སོགས་
བཟུང་། །དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་དབང་སྒྲོག་དམ་ཆོག་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རོ་བོའི་སྒྲོ་
 བས་བསྐྱར་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་དམ་ཆོག་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱར་བྱའི་དམ་ཆོག་

ཙ་ལུང་བཅུ་བཞི་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བརྒྱད་དམ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་
 དམ་ཚིག་རིགས་ལཱའི་སྒོམ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། སྦྱོད་ལམ་
 དང་། བཟའ་བ་དང་། མི་འབྲལ་བ་ཡོ་བྱད་གྱི་དམ་ཚིག་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་ལས་དང་
 པོ་བ་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་མཁ། སྐྱུ་
 དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་གམ། སོགས་ཁོངས་ནས། ལུས་དབང་།
 གསང་དབང་། ཤེས་ཡེའི་དམ་ཚིག་གསུམ་མཁ། ཡང་ན་བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ འཛིག་
 ཉེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱབ་པའི་དམ་ཚིག་ ལས་སོ་སོ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 སྐྱབ་པའི་དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སྤྲུམ་མེད་
 གྱི་དམ་ཚིག་ཡོངས་རྫོགས་འདུ་བ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་མ་བཤད་
 པའི་ཆོ་ག་ལས་ནི་སྒོམ་པ་མེད་དེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་མོ། །དེའི་ཆོ་ག་ཚད་མ་ནི་རིག་
 པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཐོབ་ནས་སྒོམ་
 པའི་དམ་ཚིག་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཟུང་དགོས་པས་འདིའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲོམ་བྱ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །སྤྲུམ་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་**
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྐྱེད་རིམ་ངོ་བོ་ཡན་ལག་དབྱེ་བ་དང་། །གནས་སྐྱབས་དངོས་**
བཏགས་སྤང་གཞི་མཐར་ཐུག་འབྲས། །སྦྱིན་བྱེད་དགོས་པ་ངོ་བོ་མཐར་ཐྱིན་ཏེ། །

དབྱུང་པའི་གནས་དྲུག་ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་སྒྱུར། །དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ། རོ་བོ་
 དང་། ཡན་ལག་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་། དངོས་དང་བཏགས་
 པའི་བྱུང་བར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་གསལ་དུ་བསྒྲུལ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྐྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་སྤིད་པ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་བསྒྲུལ་པའི་ལྷ་
 བདེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །ཡན་ལག་ནི་སྤུན་མཚམས་སུ་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
 ཅེས་བྱ་ཞེན། རང་གི་རོ་བོས་སྤིད་པ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབྱེ་བ་ནི། དང་པོ་སྒྱུར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་
 རྒྱལ་མཆོག་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཉིར་རྒྱུབ་དང་། རྒྱུབ་པ་དང་། རྒྱུབ་ཆེན་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྒྲུལ་པ་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། ལས་དང་
 པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཆེས་དབང་
 བ་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་དོན་དངོས་ནི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ་གཞན་
 རྣམས་ནི་བཏགས་པ་བའོ། །བསྐྱེད་རིམ་སོ་སོའི་སྒྱུར་གཞི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ། རྫོགས་རིམ་གང་གི་སྒྲིན་བྱེད་གང་ལྟར་འབྱུང་བ། དགོས་པ་གང་ཞིག་ རོ་བོ་
 གང་ཡིན། མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབྱུང་པའི་གནས་དྲུག་
 པོ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་སྒྲིབ་བསྐྱུས་སྟེ་བསྟན། གལ་པོ་
 ཆེའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་རོ་བོ་དབྱེ་བ་རང་བཞིན་གསུམ། །གང་ཡིན་གང་
 ལ་རི་ལྟར་གནད་དུ་བསྒྱུར། །ཉམས་ཉམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚན་སྤོང་དང་ཚད། །ས་

མཚམས་གཤམ་སེལ་བོགས་འདོན་གཙོ་འཕོར་བྱད། །དབྱེད་གནས་བཅུ་གཅིག་སྒྲོན་ས་
 ཤེས་པར་བྱ། །གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་
 རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དེའང་རོ་བོ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱུ་
 དབྱ་མར་ཐིམ་པས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་རོ། །དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་
 གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་བཏགས་པ། རྣམ་པས་དབྱེ་བ་མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་
 པ། ཐ་སྙད་གྱིས་དབྱེ་བ་བྱེད་དང་བྱེད་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །དེ་དག་གི་
 རང་བཞིན་གསལ་བར་བརྗོད་ན། རྫོགས་རིམ་དངོས་ནི། ལྷ་བའི་བདེ་བ་ལྷན་
 རྒྱུས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མའི་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་རྒྱུས་དང་། ཟུང་འཇུག་
 གི་རྒྱ་དང་། རྒྱུང་དབྱ་མར་ཐིམ་པའི་མཐར་ཐོབ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། དགའ་བ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་དངོས་
 སུ་ཐོབ་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །བཏགས་པ་བ་ནི། ཕྱི་རྣལ་འབྱོར་
 དང་། རྒྱུང་དང་། སྤུ་མོ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། དུག་རྒྱུའི་རིམ་པ་རྒྱུང་དབྱ་མར་
 འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ཐིམ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་སོ། །མཚན་
 མའི་རྫོགས་རིམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་མ་སྣང་བ་གསུམ་སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འོད་གསལ་བར་གནས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ་སོ་སོའི་སྟེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་ལའང་ཡོད་དོ། །བཏགས་པའི་མཚན་མ་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་
 ཉོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པའི་
 བར་དག་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ལའང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཚན་མ་
 མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་དོ། །བཏགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་
 ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱེད་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། སོར་སྟེན་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཡན་
 ལག་བྱུག་དང་། དགའ་བ་བཞི་དང་། རྟོང་པ་བཞི་དང་། རྣང་ཕྱོགས་རྟོང་ཕྱོགས་བདེ་

བའི་སྤྱོད་གས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཏེ་འདིས་ནི། གང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱ་རྫོགས་རིམ་ནི། འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་
རིམ་པ་ལྟ་དང་། རིམ་པ་བཞི་དང་། དབྱིབས་སྤྲུགས་ཆོས་གསུམ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་
ལེ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྫོགས་རིམ་
དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་
གནད་དུ་བསྟུན་པ་དང་། དེའི་ཉམས་རྟགས་གང་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཅི་
ཞིག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་བརྒྱད་ནས་སྤང་བྱ་རི་
ཅམ་སྤྱོད་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་དང་ལམ་གྱི་མཚམས་
གང་ཡིན་པ་དང་། གེགས་སེལ་དང་བོགས་འདོན་རི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་། གཙུ་ལའོར་
གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དབྱུང་པའི་གནས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པའི་
རིམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བའོ། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདི་རྣམས་
པལ་ཆེར་སྒྲོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་སོགས་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་
བས་འདིར་ཞིབ་པར་མ་སྒྲོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོགས་རིམ་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་
རྟེན་ལུས་དང་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་སོང་ཞིང་། ས་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བས་མཆོན་ནོ། །

གཉིས་པ་གལ་པོ་ཆེའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **བསྟུས་དོན་རྣམ་གཞག་རྒྱ་འབྲས་རྫོགས་པའི་རིམ།** །སྤྱི་མཐུན་རྒྱུད་
སྟེ་རྣམས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོའི་
སྒྲོ་ནས་བསྟུས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ན། རྒྱའི་རྫོགས་རིམ་དང་། འབྲས་ལུའི་
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟུ་དང་འབྲས་བུའི་རྫོགས་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བྱིན་བསྐྱབས་དང་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་། །ཡུག་ཆེན་རྒྱ་ཡིན། །
ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྫོགས་རིམ་ལའང་གཙོ་བོར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པ་ནི། ཅུ་དབུ་མ་དངོས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར། མེད་མིགས་དང་། ཐིག་
ལེ་དང་། ཡི་གེ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་དབུ་མར་གཏད་དེ་
སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། གང་དུ་སེམས་གཏད་པ་དེར་རྒྱང་རྣམས་འདུ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་རྒྱང་བསྐྱུས་ནས་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྟེ་བར་དང་པོར་འཇུག། །བར་དུ་གནས། མཐར་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐིམ་པའི་ཆོ་
ཁམས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐིམ་ཡུགས་དང་ལུ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་མང་པོ་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ནི། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་ཡན་ལག་སྟེ།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མྱེད་གི་སྟོག་རྩོམ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྲར་བ་ཡང་སྟོ་རྩོམ་དུ་
འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྟེབས་པ་ན། ཕྱག་རྒྱའི་ཁྱེན་གྱིས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
ཅིག་ཅར་བྱས་ནས་དབུ་མར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འབབ་པའི་ཞུ་བ་དེའི་བདེ་ཆེན་ལྷུར་
དུ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་དགའ་བ་བཞིས་བདེ་བ་
དང་། མྱོང་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། སྤྲུང་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་རགས་པ་དང་ཅི་
རིགས་པར་མཆོན་ཏུས་ཀྱང་། ཞིབ་མོར་དང་རྫོགས་པར་མཆོན་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་ལུས་གྱི་གནས་མི་འདྲ་བར་གནད་དུ་བསྟུན་པས་ཡི་ཤེས་
རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་འཆར་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་གྱི་འགྱུར་
ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལས་རྒྱ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ལ་ཡང་

སྟེ། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་འབྲེན་མི་ཐུབ་པ་
 དང་ཐུབ་པའི་བྱད་པར་རོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་མཆོག་ལས་
 གསུངས་པ་གནས་གསུམ་གྱི་ཕོ་ཉ་མོ་སྟེ། དེ་དག་གི་འདུ་བ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ན།
 སྦྱིར་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བར་སྟེར་བ་དང་། བྱད་པར་རྩ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
 གི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱུང་འཕོ་བ་ཉེར་བཞི་འགག་པ་དང་། ཁམས་སྟོགས་
 མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དྲངས་མར་གནས་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཉེན་དེ་དག་གི་རྣམ་པས།
 བརྟེན་པ་བདེ་སྟོང་ག་ཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་རྒྱལས་དང་བྲལ་བ་རབ་འབྱམས་
 སུ་མཆེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། རིམ་གྱིས་ལས་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་མོད། འདིས་
 འཕྲལ་དུ་བྱེད་པས་ན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི། ཡེ་
 ཤེས་དེ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱར་སྣང་བ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གིས་བརྟེན་པའི་གཟུགས་
 བརྟེན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ནི་རང་སྣང་གི་རིག་མཁམས་རྣམ་བཙས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ། བདེ་བ་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་།
 ཡིད་ནང་དུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ག་ཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ལུ་བདེ་ལྟན་
 ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་
 བ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲང་ཡང་རྒྱུང་སེམས་འདུ་བའི་རྒྱུན་བྱས་
 ཉི་ལུ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡང་འབྲེན་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འོ། །

ག་ཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལུ་བ་དང་ཡིད་རྟོག་ག་ཉིས་ཆར་ལ་འཇུག་
 པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔུ་མའི་ནང་དུ་ཆུད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་འོད་གསལ་དུ་
 བརྟེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱང་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ག་ཉིས་

སྤང་འགགས་པས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྱག་སྐྱེ་
ཆེན་མོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཕྱག་ཆེན་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་སྐྱེའི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བདེ་སྟོང་འདྲན་བྱེད་སྦྱིར། །ཕྱག་སྐྱེ་བཞིར་བཤད། །ཅིས་པ་**
སྟེ། སྤང་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བྱུང་
བྱེད་པ་མཐུན་ཅིང་། དེ་འདྲན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་
པར་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་བསྟུས་དོན་སྟོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། སྦྱིར་ལས་ཆོས་
དམ་ཆོག་ཕྱག་སྐྱེ་ཆེན་པོ་བཞིར་བཤད་པའང་གྲགས་ཆེ་སྟེ། དེའི་དོས་འཛིན་མི་འདྲ་
བ་མང་མོད། སྦྱོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྐྱེ་མང་པོ་ཞིག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་
གསུམ་དུ་བཞེད་དེ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་མོའི་གཟུགས་མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ། ཡི་གེ་
བཀོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ། འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྟུ་ལ་སོགས་པས་ཐིན་ལས་བྱེད་པ་ནི་
དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་སྐྱེ། ལྷ་སྐྱེ་སྤང་སྟོང་ནི་ཕྱག་སྐྱེ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་
ཀྱི་རིག་མ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་དགའ་བ་སྟེར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཨ་བ་རྒྱ་ཉི་ཤི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕྱག་སྐྱེ་ཆེན་
པོ་སྟེ། སྤང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ་ལྷ་མོའི་
རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་སྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤུལ་པའི་སྐྱེ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་སྐྱེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་
ནི་ཕྱག་སྐྱེ་ཆེན་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་སྐྱེ། འོངས་སྦྱོང་རྫོགས་སྐྱེ་ནི་ལས་

ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཡང་ན་སྤྱལ་ཡོངས་ཚོས་གསུམ་བདེ་ཆེན་བཞི་ལ་རིམ་པས་ལས་
 དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཚོས་དང་། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སུ་བཤད་དོ། །ལོར་
 ལོ་སྟོམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ། །དབྱེས་པ་རྩི་རྩེའི་དགོངས་
 དོན་དུ་མཛད་དེ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞུང་གྲུ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 རྩེས་སུ་འབྲངས་པ། མངའ་བདག་མེ་ཏྲི་པ་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་བཞེད་པ་ནི།
 དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྟོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཡན་ལག་
 རྟེ་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་དང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་མི་ཤིགས་པ་སྟེ་ཚོས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྩི་རྩེས་མཛད་པའི་གནས་པ་བསྐྱེས་
 པ་ལས། ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟོམ་པ་ནི། །ཐ་མས་རྩ་དང་ཡི་གེའི་རིམ། །གཏུམ་
 མོའི་བྱེ་བྲག་འབྲིང་གིས་སོ། །མི་ཤིགས་པ་ནི་རབ་ཀྱི་སྟེ། །ཐིག་ལེ་སྤྲོ་སྤྲོས་རྣལ་
 འབྱོར་པས། །བསྐྱེས་པའི་རིག་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཅིས་བཤད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ནི་རང་བཞིན་གཞུག་མ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དམ་ཚིག་
 གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་མ་བརྟགས་པར་ཤར་བའི་ལྷ་སྐྱེ་སྟེ། །དེའི་རྒྱུར་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་བོགས་
 འབྲིན་ཅིང་རྒྱས་འདེབས་པའང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་གསུམ་ནི།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་དག་ལས་
 འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྟོང་ཕྱོགས། ལྷན་ཕྱོགས། ཟུང་
 འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་སྣང་ཟུང་འཇུག་གོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷང་བ། རང་བཞིན། དེ་ལས་ཡིགས་སྒྲིཊུལ་ལོ། །དང་པོ་
 བོ། སྒྲོང་ཕྱོགས་སྤང་གསུམ་དོན་དམ་ཚུལ་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་
 བཅས་དང་བྲལ། །འདྲིལ་མཚམས་བཙོ་ལྷ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་། །སྒྲོང་ཕྱོགས་ཀྱི་
 རྫོགས་རིམ་ཞེས་པ་ནི། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྤང་བ་གསུམ་རིམ་པར་ཐིམ་པའི་བདེ་
 སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྒྲིཊས་པའི་ཡིགས་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་དག་པ་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤང་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་རྩ་བ་རིག་པ་དང་རྣམ་འགྱུར་
 ལྷང་བ་གསུམ་ཞེས་བྲལ་སྟེ། དེའང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར། དཔེར་ན། གསེར་
 ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་གསུམ་ཞེས་བྲལ། རྩ་བ་འཕམ་རང་བཞིན་གསེར་དང་། རྣམ་
 འགྱུར་གཟུགས་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གསེར་གྱི་གཟུགས་གསུམ་པོའི་
 གསེར་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན། ལྷང་བ་འདིའི་རང་རིག་དང་
 ལྷང་གསུམ་ལའང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའང་དངོས་དང་བཏགས་པ་མ་བྱེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་
 རང་སེམས་བདེ་ཆེན་འགྱུར་མེད་དོན་དམ་རང་རིག་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་བདེ་
 ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་ཆའི་རང་གཟུགས་འཆར་ཚུལ། རླུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནི་རིམ་བཞིན་སྤང་བ་དང་། མཆེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་།
 ཀུན་བྱབ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་
 དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་གཞི་གཏོད་མའི་ཚུལ་ཉིད་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་
 དམིགས་ཡུལ་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་
 གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྤང་གསུམ་དངོས་མ་ཡིན་
 ཀྱང་དེའི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤང་

བ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཞེས་གྲགས། དེ་ལ་དབྱེ་བ་
གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་
སྣང་བ་གསུམ་མོ། །རང་བཞིན་དང་བྲལ་མ་བྲལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་དང་
བྲལ་མ་བྲལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཞིའི་དྲུས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། ལམ་ཀྱི་དྲུས་ཀྱི་སྣང་
བ་གསུམ་མོ། །གཞི་དྲུས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་ཆགས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་། ཟུང་
པར་ཀྱི་དྲུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་གསུམ་མོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱབ་པའི་རྩལ་དུ་གནས་པ་ན།
དེའི་གཡའ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེའང་བདེ་བ་ལ་སྲིད་
པའི་བག་ཆགས་སེམས་ཡུལ་ལ་ཆགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྣམ་
འགྱུར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་པོའི་སྣང་བ་འཆར་དུ་རུང་
བའི་རྒྱས་པའི་སེམས་རང་རིག་ནི་རིམ་བཞིན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་སྟེ། གསུམ་
ཀའང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་རིག་དང་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྣང་གསུམ་འདི་རྒྱུད་
གཞན་ལས། བདེ་བ་འགྱུར་བཅས་དང་འཛིག་བདེའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་
ཀ་ངོ་བོ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྣང་བས་ཡིད་
ཤེས་དང་དབང་ཤེས་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། མཆེད་པས་ཉོན་ཡིད་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་
པས་དེ་དང་དེར་བཞག་ལ། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཀྱན་གཞི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ལ་གནས་པ་ཙམ་དང་བརྒྱུད་ནས་བསྦྱེད་པ་མ་གཏོགས། དངོས་སུ་རྣམ་ཤེས་
བདུན་པོ་དེ་དག་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་ཀྱན་གཞི་ཁོ་ནར་འཛིག་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་
གསུམ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་གསུམ་ནི། ངོ་
བོ་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ལ། འཁོར་བ་རི་སྲིད་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་

པར་འཇུག་པ་སྟེ་ཕྱི་བའི་སྒྲིབ་གསུམ་ཉ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་
 དབྱེ་བས་བཞེསྟེ། ཆེས་རགས་ཤིང་གསལ་བར་འབྱུང་བ་འཆི་བའི་དུས་༥ཀྱི་དང་།
 འབྲིང་དུ་འབྱུང་བ་གཉིད་དང་༥འབྲིག་༤པའི་དུས་དང་། སྤ་ཞིང་མི་གསལ་བ་འབྱུང་
 བ་ཆོགས་དྲུག་གི་སྒྲིབ་བ་རགས་པར་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སོ། །དེ་འང་འཆི་བའི་
 དུས་སུ་སྤྱོད་ལ་ཏུ་རགས་པ་ཉིང་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་ཐིམ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིག་གྲུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་ལྟ་དང་བཅས་པའོ། །རླུང་སྒྲིབ་བ་ལ་ཐིམ་པས་ནད་གི་ཁམས་དཀར་
 བོ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀར་ལམ་པ་སྒྲིབ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པས་
 ཁམས་དམར་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དམར་ལམ་པ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཐོབ་
 པ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དཀར་དམར་གྱི་རྩས་པའང་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ཏེ་སྟོག་རླུང་གི་ཆ་ཤས་
 འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེས་དབང་བྱས་པས་ནག་ལམ་པ་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
 འདི་འང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆི་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་བའི་སྒྲིབ་
 གསུམ་ཐིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཡས་བྱབ་ཅིང་། ཡུལ་སྒྲིབ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀུན་
 གཞི་དེ་བདེ་གསལ་གྱི་རོར་ཤར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་སྒྲིབ་གསུམ་
 སྐད་ཅིག་སྤྱོད་མོ་རེ་རེར་ལངས་པ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིད་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་ནི་སྐབས་དེར་རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་བྱིག་རླུང་གསུམ་
 དང་བརྟེན་པ་སེམས་བྲལ་བ་མེད་པས་སྤྱོད་རགས་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་རེ་ཐིམ་པ་ཡིན་
 གྱི་རྫོགས་པར་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཞི་དུས་སུ་ནི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་ལ། ཆི་ལམ་འབྱུང་ན་ལུགས་ལྟོག་གི་སྒྲིབ་
 གསུམ་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཆི་ལམ་གྱི་རང་ནས་སད་པ་ལ་སྤྱོད་ལུགས་ལྟོག་
 གི་སྒྲིབ་གསུམ་མེད་མོད། གཉིད་འབྲུག་པོ་ནས་སད་པ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

འཕྲིག་དུས་སུ་རིག་པ་ས། གཤེར་བ་ཟུ། རྩོ་བ་མེ། གཡོ་བ་རྒྱུད་སྟེ་འབྱུང་བཞིའི་
བདེ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། ཅུ་གནས་ཐ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསང་བའི་
འཁོར་ལོར་འོང་བ་ནི་སྒྲུང་བ། རྟེན་པར་འོང་བ་ནི་མཆོད་པ། ཐབས་ཀྱི་ཞོར་བུའི་
ནང་ཅུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་མའི་སྒྲ་ཅུར་འོང་བ་ནི་ཐོབ་པ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་འོད་གསལ་བ། འཕོས་ཟེན་པ་ན་དམར་
ཆ་སྟེང་དུ་བསྟོད་པ་ནི་སྒྲུང་གསུམ་ལུགས་ལྟོག་གོ། །སྤྲ་བ་ཡུལ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལ་
འཆར་བའི་སྒྲུང་གསུམ་ནི། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐུ་ལས་གཟུགས་དང་པོར་
རགས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་སྒྲུང་བ། དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲ་ཞིབ་ངེས་པ་མཆོད་པ། དེ་
ནས་ཡུལ་དེས་སྟོབ་འཕམ་ཆེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བར་རང་ལྟོག་དུ་སོང་
བ་ནི་ཐོབ་པ། དེ་ནས་མི་སྒྲུང་བར་ལྟོག་པ་ནི་བཞི་པ་འོད་གསལ་དུ་འཛོག་སྟེ། དེ་
དག་གྱང་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་སེམས་གསལ་རིག་གི་འགྱུར་བའི་ཆ་ཤས་དེ་དང་
དེ་སྒྲུང་བ་གསུམ་དུ་འཛོག་སྟེ། འཕྲིག་དུས་ལའང་སྒྲུང་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གསལ་
རིག་གི་འགྱུར་བར་འཛོག་པ་དེས་རིགས་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་
ནམ་ཤོག་སྟེ་བ་ཡིན་ཅིང་ཡུལ་སྒྲུང་རེ་རེར་འཆར་བ་ཡང་རྒྱུད་གིས་སེམས་བསྟོད་ཚུལ་
ལས་ཤར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་སྒྲུང་བ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་གཞི་
དུས་ན་ཡོད་དེ་ལམ་གྱིས་ཤོགས་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཞི་དུས་སུ་འཆར་བའི་
སྐབས་ལྟེ། །

གཉིས་པ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་སྒྲུང་བ་
གསུམ་དང་། སས་བསྐྱས་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དབང་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་གསུམ་ནི། དཔེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱངས་ནས་གནས་ལུགས་ལ་
ངེས་པ་སྟེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་འཕྲིག་དུས་ཀྱི་དེ་དང་

འཆར་ཚུལ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འད་དབང་བརྟུལ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ངོ་
 གློད་པའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་ཚོན་རིམ་པ་བརྒལ་ཏེ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་བྱེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་གྱི་དུས་གྱི་དབང་རིམ་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཉི་ལྔའི་
 དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་མི་འདྲ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་དབང་བརྟུལ་ལས་དང་
 པོ་བའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ ༡ གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་ཆགས་ལས་སྒྲིང་བ་གསུམ་མཚོན་པ་དང་། ཟབ་མོ་བསྐྱེད་རིམ་
 ཡུ་ཐིག་གི་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིང་བ་གསུམ་འཆར་བ་དང་། ལུས་ ༣ དབེན་དང་དོ་
 རྗེའི་བཟུམ་ ༤ པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིང་བ་གསུམ་འབྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་དང་བཙོན་པ་དེ་
 དང་དེས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་འདུས་པ་ན་རགས་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་རེ་ཐིམ། དེ་རྗེས་སྒྲིང་
 བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུན་རིང་བྱུང་ཅི་རིགས་རེ་འཆར་ཞིང་། ཡང་ལུགས་ལྷོག་གི་ཆ་
 ཤས་སྤྱོད་དང་བཅས་ཏེ་སད་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སེམས་ ༥ དབེན་པ་དང་
 རྒྱ་ལུས་ ༦ དང་འོད་གསལ་ ༧ གྱི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱུ་བ་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་
 བའི་རིམ་པས་ཐོབ་པའི་སྒྲིང་བ་གསུམ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་མ་
 གཏོགས་འཆར་ཚུལ་དེ་དག་དང་འདྲ་ལ། རྒྱུ་བ་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིང་བ་གསུམ་
 བོ། སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་ས་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་
 བྱེད་རེ་རེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་མངོན་འགྱུར་བ་འགགས་པས།
 བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་རྒྱུ་བ་པ་པོ་རང་གི་འཆར་ཚུལ་ལ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ལྟར་
 སྒྲིང་བ་ཡིན་གྱི་ངོས་པར་ན་བྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །རྒྱ་ལུས་གྱི་རིམ་པ་ལ་གནས་པས་
 བོ། དེའི་སྟེང་དུ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྒྲིང་བ་རབ་འབྱམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འོད་
 གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གནས་པས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་
 ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་བྱུང་གི་སྒྲིང་བ་གསུམ་ནི་ཤེས་བྱ་

ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་
ནི། གཞི་དུས་ལ་སྒྲུང་གསུམ་རི་ལྟར་འཆར་བའི་སྒྲུབས་དེར་གཞི་ལ་གནས་པ་ལྟར་
ལམ་གྱིས་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་བ་སྒྲོམ་
པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མི་རྟོག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་
ཏུ་ཡིག་འབྲུ་ཐིག་ལེ་རྩོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ལས་རྒྱ་སོགས་གསུམ་ཀ་
ལས་བདེ་བ་སོགས་གསུམ་ཀ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་ད་ལྟ་གཉིད་
དང་འོད་གསལ་གྱི་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ཆེ་འདི་ལ་དངོས་གྲུབ་མ་
ཐོབ་པར་འཆི་བ་བྱུང་ན་དེ་དུས་ལམ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་སྒྲུང་པ་ལ་བའི་
སྟེང་གི་སྒྲུང་གསུམ་ནི། རྗེས་ཐོབ་སྟོན་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ནི། སྒྲུང་གི་ཐབས་དེ་དག་གིས་སྐྱད་
ཅིག་མའི་སྒྲུང་གསུམ་ཡང་ཡང་དངས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་གསུམ་
དའི་སྟེང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཆགས་པ་ནི། དཔེར་
ན་ཟངས་ལ་ལྷི་བ་དང་དདུལ་རྩེའི་སྟོར་བས་གསེར་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་སྐྱད་
ཅིག་མའི་སྒྲུང་གསུམ་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་པས། ཐོག་མར་སྒྲུང་བ། དེ་ནས་མཆེད་
པ། དེ་ནས་ཐོབ་པ་བསྒྲོམས་པའི་ཉམས་སྟོང་གི་ལྷན་པ་སྒྲིན་ཏེ། སྒྲུང་བའི་ས་དང་།
མཆེད་པའི་ས་དང་། ཐོབ་པའི་སའི་རིམ་པ་ནང་གསེས་དང་བཅས་རིམ་གྱིས་འཕོས་
ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་དེ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་རྣམ་རྟོག་གིས་ས་བོན་སྟོང་བའི་
སྟོར་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་སྒྲུངས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྟོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་

བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་བསྒྲུ་ལ། མཐོང་ལམ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་
 ལུགས་ལྟོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་པན་ཆད་ཡི་
 ཤེས་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཆགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་བ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་རིགས་
 སུ་གཏོགས་པ་ཞུ་བའི་ཕྱ་མོས་བརྒྱན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་དེ་རྣམས་
 རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་
 སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་
 ལྟར་གོ་དགོས་ཏེ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་གསུམ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཆར་བ་རྣམས་
 ལ་མཆོན་ཉིད་གཙོ་བོ་རེ་རེ་ཙམ་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་བརྩི་ར་ཡོད་དེ། སལ་ཆེར་ཡང་བདེ་
 བ་དང་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 གསུམ་ལ་གཅིག་ ཀྱུན་རྫོབ་གཞི་དུས་སུ་ལྟ། ལམ་དུས་སུ་བདུན། སས་བསྐྱེས་པ།
 རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་གསུམ་སྟེ་འཛོག་འཆོམས་བཙུ་ལྟོ། །འདི་གསུམ་
 ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོ་སྐྱེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་སྟེ། ཕྱོགས་
 ཙམ་མཆོན་ན། སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདྲེས་པ་
 གསུམ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲིབ་གཏི་མུག་
 གསུམ། །ཀྱུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ། །སྒྲིབ་ཕྱོགས་སྟོང་ཕྱོགས་
 ཟུང་འཇུག་གསུམ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་རིག་གསུམ། །ཆགས་བྲལ་འདོད་
 ཆགས་བར་མ་གསུམ། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་སྟོང་ཆེན། །དེ་དག་དངོས་སུ་འཛོག་
 མིན་ཀྱང་། །ཕྱོགས་མཐུན་བརྩིས་པའི་མིང་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་གསུམ་སྟོང་གསུམ་རྣམ་
 ཤེས་གསུམ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་ཤེས་པ་གསུམ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་མིང་དོན་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་ན། སྒྲིབ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་
 བས་ཆགས་བྲལ། མཆེད་པ་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བས་འདོད་ཆགས། ཐོབ་པ་བདེ་སྟོང་ཆ་

མཉམ་པས་འདོད་ཆགས་བར་མ་ཞེས་བྱ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་ལ་དཔེར་
ན། ལྷང་བ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཤེས་རབ་དང་། མཆེད་པ་བདེ་
བ་ཤས་ཆེ་བས་ཐབས་དང་། ཐོབ་པ་ཆ་སྟོམས་པར་འདྲེས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་ལྷང་བ་ལ་ཨོ་དང་ལྷ་བ་དང་པདྨ་དང་བུད་མེད་དང་གཡོན་པ་དང་མཚན་མོ་
དང་འཇམ་པའི་བཅས་བརྟགས་པའོ། །མཆེད་པ་ལ་ཨ་དང་ཉི་མ་དང་རྩྱ་ཐོང་དང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་ཉིན་མོ་དང་སྐྱེས་པ་དང་གཡས་པ་དང་རྩུབ་མོ་ཞེས་བརྟགས་སོ། །ཐོབ་པ་
ལ་ནི་མ་ནིང་དང་མཚམས་དང་དབུས་དང་བར་མ་དང་འདྲེས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། **ལྷང་བའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་མཆེད་པ་**
ཡི། །བཞི་བརྒྱ་ཐོབ་པའི་བདུན་རྣམས་འབྲུལ་གྲོལ་གྱི། །རྩ་བར་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་
པ་སྟེ། ལྷང་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱིར་རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གྲངས་སུ་བཅད་པར་དཀའ་ལ། རྒྱུད་རྩོམ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལས་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱི་
རྒྱུད་གི་མིང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་མང་བ་ལས། རང་བཞིན་རྣམས་
ལྷང་བ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་སྦྱོར་བའི་རྩ་བའི་ཁུངས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་རྩ་བ་ལས་བཏུས་
པའི་རྒྱུད་ལས། ལྷང་བ་ཐོབ་པའི་རྩོམ་སུ་འགོ་བའི་རྣམ་རྟོག་བདུན། མཆེད་པའི་འཁོར་
དུ་བཞི། ལྷང་བའི་འཁོར་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཁོ་ན་སྟོས་ཏེ་དངོས་སུ་བདུན་དང་། སོགས་
ཁོངས་ནས་རྩི་ལྟར་རིགས་པ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པ་ལས། འཕགས་པ་གྲུས་རིམ་ལྟར་རང་
བཞིན་བརྒྱུད་ཅུར་བཤད་པ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་ན། ལྷང་བའི་རང་བཞིན་སོ་
གསུམ་ནི། །ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་
དང་པོ་ཆགས་བྲལ་ནི། རོ་བོ་ཞེས་སྟེ་ཡུལ་ལ་མི་སྤྲུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་
ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེ་འདྲ་ཅུང་ཟད་འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བ་ཆུང་དུ་

༡༥༤། གསལ་པོ་བྱུང་ཡང་ཡུན་བྱང་བ་སོགས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཚྭ་མི་བྱུང་བ་འབྲིང་
 ༡༥༥། གསལ་ལ་ཡུན་རིང་བས་འདྲ་བྱེད་ལ་བསྐྱུལ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་འོ། ། ཡིད་ལ་
 འགོ་བཙེ་ཡུལ་ལ་ཕར་སེམས་པ་དང་། འོང་བཙེ་སྐྱར་ནང་དུ་སེམས་པ་སྟེ། གཉིས་
 ཀར་སེམས་ལེགས་པོ། ། ཟླ་༥༨ན་ལོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བ་སྟེ།
 ཆེ་ཆུང་གསུམ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་རིགས་འགྲོའོ། ། ཞི་བཙེ་པདལ་ཞིང་ཐང་ཆད་པ་
 ལྟར་ཉང་དེ་འཇུག་པ་སྟེ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། ། རྣམ་ལྟོག་ནི་མིང་དོན་བསྐྱེས་
 བས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདྲ་ཤེས་སོ། ། འཛིགས་༡༠བ་༡༡ནི་སྒྲག་༡༢བ་སྟེ་དེའང་
 ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ། ། སྟེད་༡༣བ་ནི་དུས་༡༤གསུམ་༡༥དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཞེན་པ་སྟེ་དེའང་གསུམ་མོ། ། ལེན་པ་༡༦ནི་སྟེད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 པར་འདོད་པའོ། ། བཀྱས་པ་དང་སྒྲོམ་༡༧བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས་དང་། ཆོར་བ་
 ༡༨ནི་ངོ་བོ་བདེ་༡༩སྒྲག་༢༠བཏང་སྟོམས་རྣམས་ཡིན་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་
 མོ། ། རིག་༢༡བ་པོ་སྟེ་རིག་པ་དངོས་དང་། རིག་༢༢ཅེས་པ་ནི་རིག་མཐན་བྱེད་པ་པོ་
 དང་། འཛིན་༢༣བའི་གཞི་སྟེ་རིག་བྱའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་
 འོག་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་གསུམ་པོ་དེའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་
 དབྱེད་པའི་སོ་སོར་ལྟོག་༢༤བ་དང་། ངོ་ཆ་༢༥ཤེས་པ་ནི་རང་ངན་པར་སོང་བའམ་
 འགོ་བཙེ་མི་འདོད་པའམ། གཞན་ཁྲིལ་༢༦གྱིས་དྲོགས་པས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཛེམ་པ་
 སྟེ། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིའི་ནང་དུ་བསྐྱེའོ། ། གཞན་སྒྲག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
 པའི་སྟོང་༢༧ཇེ་དང་། གཞན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་
 འདོད་པའི་བྱམས་༢༨བ་ནི་བརྟེན་པ་༢༩སྟེ་དབྱེན་༣༠ཆེ་ཆུང་གསུམ་མོ། ། ཡུལ་ཡིད་དུ་
 སྒྲག་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ་
 ཞེས་ཀྱང་འཆད་ལ། ཐེ་ཆོམ་དང་འབྲེལ་བར་ཉམ་ངའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་

ནི་དོགས་པ་ལ་དང་། གཏོང་མི་བྱ་བའི་སེར་སྒྲ་ནི་གསོག་པར་འདོད་པ་སྟེ་བསགས་
 ལ་ལ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་སེམས་འབྱུགས་པ་ནི་སྤྱག་དོག་ལ་ལྟེ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱོད་ཆ་ལྟ་གསུམ་མོ། །མཆོད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ནི། འཕྱོང་བྱའི་ཡུལ་
 ལ་ཡིད་ཆགས་ལ་དང་། ཐོབ་ཐེན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཞེན་ལ་དང་། ཡུལ་
 ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲུབ་ཅམ་ལ་སེམས་ལ་འཕྱོད་པ་ནི་དགའ་ལ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་ལག་དབྱེ་
 བས་ཤེས་སྤྱོད་དང་། འདོད་དོན་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་རངས་ལ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་
 བ་ཡང་ཡང་རོ་སྤྱོད་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཁྱེ་བ་དང་། གསལ་ཐོབ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 མཐོ་ཡི་རེ་བར་བཏེག་པ་ནི་རོ་མཚར་ལ་དང་། ཡིད་འོང་གི་སྤྱོད་ཆ་ལ་སེམས་སྟོགས་
 པ་ནི་ཆོད་པ་ལ་དང་། བདེ་བས་ངོམས་པ་ནི་ཆོམ་ལ་དང་། །འབྱུང་ལྟ་ལ་པར་འདོད་
 པའི་སེམས་ནི་མཚོན་བྱེད་དེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་རྩལ་
 འདོད་དོ། །འོ་བྱེད་ལྟ་ལ་པར་འདོད་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་དེ་ཆགས་པའི་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་
 རྩལ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པར་ལྟ་ལྟ་འདོད་པ་འང་མཚོན་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་དེའི་
 རྩལ་མི་འདོར་བར་འདོད་པའོ། །འདུ་ཤེས་བརྟན་པོ་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་མི་བྱུང་བ་ནི་
 བརྟན་ལ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་བརྟན་འབྱུང་དང་། རིགས་ལ་སོགས་པའི་
 རྩལ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་བར་སེམས་པ་ནི་རྩལ་ཏེ་རྩལ་བརྟན་ལ་སོགས་
 པའོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་བ་མི་འདོར་བའི་འདུ་བྱེད་
 ནི་བྱ་བ་ལ་དང་། བརྟན་སེམས་ནི་འཕྱོག་ལ་དང་། གཞན་འཛོམས་པར་བྱེད་
 འདོད་པའི་སྟོབས་ལ་དང་། ལས་པ་ལ་ལ་ཡིད་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་དང་། ལྟན་
 སྤྱོད་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་ཏེ། ས་ཏ་ས་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ལ་
 ས་ཏ་ང་ཞེས་པ་རོར་རོ། །དེས་ན་ཆོམ་ཆོམ་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆག་གིས་ལུས་པར་
 བསྐྱར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆག་གིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་

དགོས་ཀྱང་མི་ཞུས་༡༡པའི་༡༥སྟོང་༡༥སྟོང་པས་ཏེ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། ། དེ་
བཞིན་དུ་དག་༡༧པོ་ནི་ཁོ་བ་སྟེ་ཚུད་འདོད་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་མཛེས་ཆས་
སུ་སེམས་པའི་སྒྲིག་༡༥པ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེ་འགས་༡༥ཉིད་དང་། དགོ་
བ་ལ་ཡི་རང་པའི་དགོ་བ་༡༧དང་། གཞན་གྱིས་གོ་བར་འདོད་པའི་ཆོག་གསལ་
༡༥དང་། བདེན་པར་༡༥སྟོང་བར་འདོད་པ་ དང་། མི་བདེན་༡༠པ་སྟེ་རྩུན་སྟོང་བར་
འདོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་འཆའ་བའི་ངེས་༡༡པ་དང་། ཡུལ་གྱིས་སྒྲི་
བའི་རྒྱ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉེ་བར་མི་༡༥ལེན་པ་དང་། སྒྱིན་
པར་འདོད་༡༥པ་པོའི་སྟོང་དང་། གཞན་དག་ལས་དང་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུལ་༡༥བར་འདོད་
པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དཔའ་༡༥པོའི་སེམས་དང་། ཉེས་པ་ལ་མི་
འཛེམ་པས་ངོ་ཆ་༡༥མེད་པ་དང་། གཞན་བསྐྱུ་བར་སེམས་པའི་སྒྲི་༡༥དང་། གདུག་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བ་རན་པ་ལ་ཞེན་༡༥པ་སྟེ་ལྟ་རན་ལྟ་དང་། གཞན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་
སྟོང་ཆུང་གསོན་ཀྱང་ངེ་མི་སྟམ་པའི་ཐོ་བརྩམས་པ་ནི་མི་བསྐྱུན་༡༥པ་དང་། རང་གི་
ཉེས་པ་སྟོང་པའི་གཡོ་ནི་བྱ་བྱ་༡༠ཉིད་དེ་བསྟོམས་པས་བཞི་བརྩ་ཐམ་པའོ། །ཐོབ་
པའི་རང་བཞིན་བདུན་ནི། རྒྱ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་སྒོངས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་
བུ་མ་རིག་པ་ནི་ཆགས་པས་གོས་པའི་བར་མ་སྟེ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བས་མ་རིག་༡པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་དན་པ་ཉམས་པའི་བརྗེད་༡ངས་དང་། ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་དུར་འཛིན་པ་
དང་། གཟུགས་ལ་སྦྱར་འཛིན་པ་སོགས་འབྲུལ་༡བ་དང་། དག་སྦྱ་བར་མི་སྦྱོ་བ་ནི་
མི་སྦྱ་བར་གྱུར་༧པའི་སེམས་དང་། ཡུལ་གང་ཡིན་ཡང་དེས་སུན་པའི་སྦྱོ་བ་༧དང་།
དགོ་བ་ལ་མི་སྦྱོ་བའི་ལེ་ལོ་༧དང་། ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་ཐོ་ཆོམ་༧སྟེ། མ་རིག་པའི་
སྐད་ཅིག་བདུན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་རྩ་བའི་རྒྱུད་གསུམ་
གྱིས་རྒྱ་བྱས། ཁྱད་པར་གྱི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་གསུམ་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྐྱེན་

བྱས་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་རྒྱུན་དང་ཐུད་པའི་ཆོ་འཕྲི་ལྟར་འོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱང་
 བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་གིས་
 གསེས་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་དུ་རྟག་རྟུ་ཡོད་མོད། མངོན་འགྱུར་བ་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆང་བར་སྟོན་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་
 རྒྱུན་ཉར་བར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་རྟོག་འདི་དག་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རྣམ་རྟོག་གི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་རྟོག་དགེ་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་གཙོ་བོ་འདྲ་བ་གསུམ་ཉིད་དུ་ཟད་པས། སྤྱང་བའི་འཁོར་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་གི་གཙོ་བོ་ཞེས་དང་། མཆོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་། ཐོབ་
 པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ཚུལ་གཙོ་བོར་ཉམས་
 འོག་རྟུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། མན་ངག་མ་ཞོར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཤད་དོ། །
 ཆོན་པ་དང་པོར་ཞེས་པ་ཐོག་མར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་མང་བས་ཞེས་པ་གི་
 རྣམ་རྟོག་སོ་གསུམ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མང་བས་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་བཞི་བརྟུ། གསུམ་པ་གཏི་མུག་གི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤས་ཆེ་བས། དེའི་རྣམ་
 རྟོག་བདུན་ཅེས་སྤྲ་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་ཅུ་ལ་ཉིན་མཆོན་གྱི་དབྱེ་
 བས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཅུ་ལོ། ཉིན་མཆོན་ཞེས་པའང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་དང་
 རོན་དམ་གྱིས་ཕྱེ་བའོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཅུ་ཉིན་དུག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྣམས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བའི་ཅུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གཞི་དུས་ནས་རང་བཞིན་བདེ་བ་དང་འོད་གསལ་
 ལས་འབྱུང་ཞིང་ཐིམ་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལམ་དུ་འོངས་ཤིང་འོད་
 གསལ་དུ་ཐིམ་ན་དེ་རྣམས་ཉིད་གོ་ལ་བའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིད་པ་འཇུག་
 ལྷོག་གི་མཆོམས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཡིན་པས་འབད་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། **ཐབས་ལས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད། །**
 ཅེས་བ་སྟེ། འདི་ལ་འཆར་ཚུལ་དངོས་དང་། འཆར་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 བློ། རང་བཞིན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོའི་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཐིམ་པས་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་
 ཐིམ་པ་ན་སྤང་བ་འཆར། དེ་ནས་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་རྒྱུ་བཅས་ཐིམ་པས་མཆེད་
 པ། དེ་ནས་སྒོངས་རྟོག་བཅུ་རྒྱུ་བཅས་ཐིམ་པས་ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའོ། །སྤང་བཤར་ཅན་མཆེད་པའི་རང་བཞིན་ཐིམ་
 པ་དང་། མཆེད་པའི་དུས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ཐིམ་པར་བཤད། ཁ་ཅིག་ཐོག་མར་
 རང་བཞིན་ཐིམ། དེ་ནས་སྤང་བ་གསུམ་འཆར་བ་དང་། ཐིམ་ཚུལ་ལའང་ཐོག་མར་
 རགས་པ་ཉིད་ལྷ་ལྷ་ཚན་སྒྱུར་ནས་ཐིམ་པར་འདོད་དོ། །སྤྲུལ་མང་པོ་རགས་པ་ཉི་
 ལུ་སྟོན་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྷ་ཐིམ་པར་བཞེད། དེའི་མཐར་རང་བཞིན་དང་
 སྤང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་འབྱུང་སྟེ་མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱུ་སེམས་གཙོ་བོར་སྟིང་ཁའི་རྒྱ་ཉིད་ཐིག་ལེར་བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། བྱི་
 བང་གི་ཐབས་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བདེ་སྟོང་སྟོར་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སྟིང་སྟོང་འོད་གསལ་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མར་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པས་ན་སྤང་གསུམ་རྗེས་མཐུན་ཅམ་སྟེ་སྟེ། ཁམས་རྒྱ་ཉིད་ལྷ་པའི་དགའ་
 བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འདྲེན་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤང་གསུམ་དངོས་འཆར་
 བ་ལ་རྟོག་བསྐྱུས་གཏུམ་མོ་ཐིག་ལེ་བུམ་ཅན་སོགས་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། དེར་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་ཐིམ་པ་ལས་འཆར་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །འོད་ཀྱང་
 སེམས་དམིགས་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་ནི་སྟིང་གའི་རྒྱ་ཉིད་ཅན་མཐུད་མ་གྲོལ་བར་དུ་བསྐྱེད་
 མི་བྱུང་ལ་དེ་གྲོལ་བྱིན་པས་རྟོགས་རིམ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་གསུམ་ནི་
 སེམས་དམིགས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་མོ། །འདི་ཁོ་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་བྱིན་པར་བྱས་

སམ་མི་རྒྱས་སྒྲུབ་ན། མི་རྒྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དོན་
ལྟར། མཐར་ཐྱིན་པ་ནི་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་
ཐིམ་པ་གསལ་བར་མཆོན་པ་དང་། སྤང་གསུམ་རྫོགས་པར་འཆར་བ་དང་། དགའ་
བཞི་རྫོགས་པར་འཆར་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཅན་ནོ། ། སྦྱིར་རྒྱུད་སེམས་
ཀྱི་སྦྱེ་འགྲུབ་པ་སྤང་གསུམ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། རགས་པ་གནས་འགྱུར་བ་དབབ་
རྫོགས་ལ་རག་ལས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་གསུམ་མཐ་དགའ་བ་བཞི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་
བ་ནི་ཡོད་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་ཀྱང་སྦྱོས་པ་གང་གི་འང་ངོ་བོར་མ་སྦྱེས་པའི་
སེམས་ཏེ། སྦྱོས་པ་མེད་ཅམ་དེ་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་སྟོང་གི་དོན་ཆར་བ་སོགས་
འདི་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་རྒྱས་པའང་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱོགས་བཤད་པ་ནི། **སྤང་བྱོགས་ངོ་བོ་རྫོགས་པའི་ལྟ་སྦྱ་སྟེ། །**
དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་སྤང་བཞི་འབྱུང་བཞི་ལས། ། སྤང་བྱོགས་འཕམས་གྲུབ་སྦྱུབ་གཞི་
གཏུག་མའི་ལུས། །འཛོམ་བྱེད་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་སྟེ། **།**སྤང་བྱོགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ལྟ་སྦྱ་རྗེས་མཐུན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་
གསུམ་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སེམས་ཁྱུ་བདེ་པའི་པས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་རྒྱུ་དང་ལྟ་བུ་སྦྱོར་པའི་མཐུས། རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་གསལ་སྤང་ཤར་
པའི་ལྟ་སྦྱའོ། །སྦྱེ་ལུས་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ནི། རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་གྲུབ་
པའི་ལྟ་སྦྱའོ། །མཆོན་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་སྤང་ངོ་། །དེ་
ལས་སྦྱེ་ལུས་བྱེ་བྲག་དུ་ཤེས་དགོས་པས། ཞིབ་མོར་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
འདིར་ཡང་མདོ་ཅམ་སྦྱོས་ན། སྦྱིར་འཁོར་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། སེམས་སྤང་བ་བཞི་དང་
ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྟོག་ཅན་ཏེ་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་

ཅན་འཆི་བ་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡིང་
 རིམ་ཅན་དུ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཕྲུག་ །ལངས་པ་ན་འང་། ཐོབ་པ། མཆིང་
 པ། ལྷང་བ། རླུང་སོགས་འབྱུང་བཞིར་ལངས་ནས་ལྷང་བ་རགས་པ་འདི་འབྱུང་བར་
 བཤད་པ་ལྟར་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པར་དོ་འགྲུབ། དེ་ལས་
 ཡང་སྤིད་མི་མར་འཕྲུག་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཁོར་བའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་
 ཁམས་སྤྱོད་རགས་ལ་འང་། ལུས་དང་སེམས་དང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཤ་རུས་ཁྲག་སོགས་རང་ལུས་རགས་པ། གནས་པ་རྩ། གཡོ་
 བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ། རླུང་འོད་ཟེར་ལྡེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལྡེ་རགས་པ། ཡིད་རྟོག་དང་རང་བཞིན་བརྒྱུད་
 ཅུ་སོགས་སྤྱོད་པ། ལྷང་བཞི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་རང་བཞིན་ཉེར་ལྡེ་ཞེས་
 པ། གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་ལྡེ། ས་སོགས་ཁམས་ལྡེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་
 ལྡེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྡེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་རྟེ་ཉེར་
 ལྡེ་རགས་པ། རང་བཞིན་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པ། ལྷང་བ་བཞི་བཞོན་
 པར་གྱུར་པ་རླུང་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །དེའི་ནང་གི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་གསལ་དྲངས་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཚོར་བ་ཤེས་པ་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་མིང་དོན་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་བྱེད་འདོད་དང་། ཚོས་
 ད་བྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྤྱོད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྒོ་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་ལ་
 རོས་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་རགས་པའི་ལུས་འདི་ནི་ཡང་ཡང་འདོར་བས་གཞུག་
 མའི་ལུས་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཞུག་མའི་ལུས་ནི་རླུང་སེམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་
 གསལ་ཆ་མ་འགགས་པའི་རྟེན་ནམ་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱོད་པའི་ལུས་
 འདི་ཡོད་པས་ལུས་རགས་པ་རྣམས་ལེན། ཡང་རགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་པ་ལུས། ཡང་

རགས་པ་ཡིན་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱི་
 རགས་ཀྱན་གྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཞི་ནི་གཉུག་མའི་ལུས་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཕྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལུས་དག་
 བོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱོར་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་སྤྱིར་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་སྐྱོར་བས་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་དཔའི་འོད་གསལ་
 མཐར་ཐུག་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱུང་
 བ་སྐྱོད་ཅིག་གཉིས་པར་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་འགྱུར་སྟེ་དཔའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དེ་
 བོ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ངེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་ཡིན། འཆི་བ་འོད་གསལ་
 དེ་ནམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་རྒྱུད་སེམས་འབྱེད་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལྟར་འདིས་གྱང་དེ་གཉིས་
 འོགས་སུ་བྱེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད། རོ་བོ་རང་གི་སྒོག་རྒྱུད་དང་སེམས་མི་སྤྱེད་པ་དེ་
 ལྟ་སྤྱོད་དངོས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེན། རྒྱུད་བ་གསུམ་གྱིས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཀྱན་གཞི་ཡིད་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱི་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། ནམ་
 ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བས་འགྱུར་བ་བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལྟའི་སྤྱོད་བར་ཤར་
 བས། རྟེན་རྒྱུད་ཡང་ལྟའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པའོ། །འདི་
 བོ་ད་ལྟ་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་སྤངས་པས་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་དང་ཚུ་ལྷ་
 སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ནི། **མངོན་བྱང་རྒྱ་དང་བྱང་འཇུག་འབྲས་**
བུའོ། །རྒྱ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ། རྟེན་མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས། རོ་བོ་རང་བཞིན་
 བརྒྱད་ཅུའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཉིད་མ་
 མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་གཉིས་སྤྱོད་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས། འཇུག་ཚུལ་བྱི་དང་
 བར་གི་མངོན་བྱང་ལ་བརྟེན། སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲས་བུའི་ཚུལ་

དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ་འདི་དག་གི་དོན་ཕྱི་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་དང་། དེའི་ཕྱིན་
ཕྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལྷ་སྒྲུའི་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་སྟེ། སྒྲུང་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་དོར་ཤར་ཅམ་དང་། རྒྱུད་
སེམས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་རྒྱམ་པར་དག་པ་གསུམ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་
ལས་དུས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲུང་གསུམ་དང་། སེམས་དབེན་དང་། འོད་
གསལ་གསུམ་མོ། །འདི་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པའི་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་སྒྲུ་ལུས་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གསུམ་ཡིན་པས་གོང་འོག་ཅི་
རིགས་པར་ཅུང་ཟད་སྟོས་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལས་དང་། གྲོགས་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སོགས། །ཐུན་མཆོག་དངོས་**
གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །སྤྱིན་སྲེག་འབྲུལ་འཁོར་སྟོར་བ་པལ་བ་བཞི། །
ཕྱོགས་དུས་ལྷ་དང་ཆ་བྱད་སེམས་གནས་ཡུལ། །ཟས་ཆོག་སྒྲགས་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་
ཐུན་མིན་གྱི། །རྫས་དང་དམ་ཆོག་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ལ་ལྷག །རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་
ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལ། དང་པོ་ནི་ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལའང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་ལྷག་པ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་
འདོད་པའི་རིག་འཛིན་པལ་བ། ཆེན་པོ་ཆེ་ལུས་འོངས་སྟོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
རྣམས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་དངོས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ལས་དང་།
སྤྱིན་སྲེག་གི་ལས་དང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ལས་དང་། སྟོར་བའི་ལས་བཞི་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་དག་པ་མངོན་གྱུར་མི་འཕྲོག་འབྲས་བུའི་སྐྱད་ནི། རྟེན་གཤམ་ཐར་

ཕྱིན་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་དག་རི་སྐད་བཤད་
 པ་བཞེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་བགྲོད་དེ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 འདིའི་དོན་ཡང་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

བཞེ་བ་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོད་འབྲས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་ན་ཤེས་རབ་ལྟ་བུས་ཐག་
 བཅད་ཅིང་། །ཐབས་མཆོག་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པས་ལམ་བགྲོད་དེ། །ལམ་ཁྱེར་སྦྱོད་པ་
 གསུམ་གྱིས་བོགས་དབྱུང་ན། །བྱང་འཇུག་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །
 རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་ན། །ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་བུས་ཐག་བཅད། །བར་དུ་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་རིམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པས་ལམ་ལྟ་བུ་བགྲོད་དེ། །སྤང་
 གསུམ་རྟོག་ཆོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་རོལ་པར་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཅིང་དུས་ཆོད་དང་འབྲེལ་
 པའི་སྦྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་བོགས་དབྱུང་ན། །བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
 ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྫོང་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་
 བྱུང་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སམ་དངོས་པོ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོང་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྫོང་བྱ་བཞིན། །ཆོག་གི་བཞུགས་
 ཚུལ་བྱ་སྦྱོད་མདོ་དང་རྒྱུད། །རྟོག་པ་ཆོག་ཞིབ་མོ་གཟུངས་བཅས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་
 རྩ་བཤད་ཡན་ལག་ཆ་མཐུན་བཞི། །བླ་མེད་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་བསྟུས་ཡན་ལག་གཉིས། །
 བཤད་རྒྱུད་ལྟ་དང་ཆ་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྫོང་
 བྱེད་ཆོག་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འང་བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་དྲུག་སོགས་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་བརྫོང་བྱ་
 དང་མཚུངས་ལ། །ཆོག་གི་བཞུགས་ཚུལ་ཅམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱ་སྦྱོད་གཉིས་ལ།

མདོ་སྤེལ་དང་། རྒྱུད་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚོག་ཞིབ་མོ་དང་། གཞུངས་ཏེ་ལྟ་ཡོད།
དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པ་ལྟ་བུ་ཚོག་བསྐྱེས་ཤིང་ས་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་
མང་བ་གཅིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། ཚོག་རྒྱས་ཤིང་ས་ལམ་བསྐྱེས་པ་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཞལ་
བཅུ་གཅིག་པའི་གཞུངས་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་
དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང་། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞོད་སྤྱོད་མའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཚོག་འཇུག་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིབ་མོར་སྟོན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་རིག་པ་མཚོག་གི་རྒྱུད་
སོགས་ཚོག་དང་ས་ལམ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི། གཞུངས་སྤྱུགས་པའི་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཅམ་སྟོན་པ་འོད་ཟེར་ཅན་
མའི་གཞུངས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
སྤྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་མདོན་བྱང་ཡོན་ཅིང་། གསུང་རིགས་བོད་དུ་མ་འཇུག་
ཐུགས་རིགས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩ་
རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཡན་ལག་ཁམས་ཐུག་གྱི་རྒྱུད་བཞིར་དབྱེ་སྟེ།

དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ། གཉིས་པ་ནི་རྟོ་རྩེ་རྩེ་མོ། གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་
གསང་བ་དང་ཐམས་གསུམ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོས་རྒྱུད། བཞི་པ་དཔལ་མཚོག་དང་པོ་སྟེ་
དེ་དག་ལ་ཡོག་རིགས་བཞི་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །ཡང་ན་འབྲོས་པའི་རྒྱུད་དང་ལྷ་པ་
བྱེད་ཅིང་། དེའང་བོད་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །སྤྱི་མེད་ལ་རྩ་
བའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱེས་པ་གཉིས་ཏེ།

དང་པོ་ནི། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་དབྱེས་རྟོར་འབུམ་

ལྷ་ལྷ་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་བརྟག་གཉིས་ལྷ་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བྱི་མ་དང་བྱི་མའི་བྱི་མ་གཉིས་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་དང་། དེ་ཉིད་འདུས་པའི་
 བྱི་མ་དང་། བྱི་མའི་བྱི་མ་ལྷ་བྱའོ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ། མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བ། འབྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲིབ་པ། རྒྱས་བསྐྱུས་སྟོན་
 པ། བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་སྟེ་ལྷ། དེའང་གསང་འདུས་ལ་མཚོན་ན། འདུས་
 པའི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་དཀའ་བའི་གནས་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཤད་
 རྒྱུད་བྱི་མ། ཟབ་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། རྟིང་
 པོ་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས་ལྷ་བྱའོ། །མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བ་ནི་
 འདུས་པར་ལྷ་གྲངས་དང་ཆོག་ཉི་ལུ་མ་ཚང་བ་སོགས་ཁ་སྐོང་བ་དོ་རྩེ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་བྱའོ། །
 འབྲུགས་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་འདུས་པར་ཆོག་དང་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུགས་སུ་གསུངས་
 པ་དོ་རྩེ་སྒྲིབ་པར་འབྲུགས་བསྒྲིབས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའོ། །རྒྱས་
 བསྐྱུས་སྟོན་པ་ནི་གྲོང་གཞིའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། སྟོན་
 བྱེད་དབང་གི་གྲངས་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། གྲོ་ལ་བྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། རིམ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱས་བསྐྱུས་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་
 བྱ་སྟེ་འདི་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྲུལ་བཞི་ཀ་ཚང་ངོ་། །འཆད་ཐབས་ཀྱི་
 མན་ངག་ནི་འདུས་པར་རྒྱན་བདུན་ཀྱི་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་དོ་
 རྩེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། འདིས་མཚོན་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཆ་མཐུན་པ་དང་། དོན་ཆ་མཐུན་
 པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་སམ།
 རྩ་བཤད་གཉིས་སམ། རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཞུང་

ཚད་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་། །སྟོང་
ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱས་པར་བྱེད་ན་གངས་མེད་དོ། །

གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་གོ། །སྟོང་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དོ། །བྱ་
པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྱག་བཞི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
དེ་ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ལ། དེའང་མིང་སྟོང་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། མིང་
སྟོང་ཕྱག་བཞི་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་པས་ཤོ་ལོ་ཀའི་གངས་ཀྱི་ཚད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་
ཞགས་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་འདིར་འགྱུར་བ་ལ་འང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་དོ་རྩེ་སྟོང་རྒྱན་ལས། བ་རྒྱུད་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་དོན་
དང་རྟེན་གངས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཁ་འཕང་པ་དང་། བྱར་ལས།
མཁའ་འགྲོ་བདེ་དང་རྒྱ་མཚོ་བདེ་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །གསེར་གྱི་ཆར་པ་དང་ནི་
དག་འཆེན་ཟ་ཅུས་དང་། །བདེ་ཆེན་སྒྲིག་པ་དང་ནི་གསང་བ་ཡིད་བདེ་དང་། །རྒྱུད་
དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྲེས་པའི་
དོ་རྩེའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། །གསང་བའི་མཛོད་དང་དོ་རྩེ་བདུད་རྩི་ལས་བྱུང་བ། །
འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གྱུར་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ནི་
དྲུག་པར་གྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་
ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་བཟུང་དུ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སམ་དངོས་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་ལྔ་དང་།
དངོས་པོ་བརྟུ་གཅིག་གོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལྔ་ལས་རིམ་དངོས་གྲུབ་དང་། །དམ་ཚིག་ཉིང་
འཛིན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྔ་རུ་གྲགས་ཏེ། ཕྱི་དང་གསང་བའི་
དེ་ཉིད་བརྟུ་གཅི་པོར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བྱན་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་**

གྲུབ་ཀྱི་གནས་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་མཚམས་དང་། རིམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། །ལས་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་ས་ཚོག་སྐྱབ་མཚོད་སྦྱོན་སྟེག་དབང་། །རབ་གནས་
ཡོ་བྱད་དཀྱིལ་ལའོར་མཚན་ཉིད་དང་། །ཚོགས་ལའོར་བསྟེན་པ་ལས་ཚོགས་བཅུ་
གཅིག་སྟེ། །ཡོ་བྱད་རྫོང་དྲིལ་བྱག་མཚན་རྒྱན་ལ་སོགས། །དཀྱིལ་ལའོར་བྲི་བསྐྱེད་
ཚོགས་ལའོར་གནས་དང་དུས། །ཁང་ཟག་བྱ་བ་བསྟེན་པ་རང་གཞན་དོན། །ལུས་
དང་བསམ་གཏན་ལས་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །ཡང་ན་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སམ་དངོས་
པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འང་བཞེད་དེ། བརྟགས་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་སོགས་སའི་ཚོ་ག་དང་།
བདག་མདུན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བུན་མོང་དང་བུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་དང་། བྱི་ནང་གསང་བའི་སྦྱོན་སྟེག་གི་ལས་
དང་། སྒྲོབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་དབང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དམ་ཚིག་པ་ལ་
ཡེ་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོ་ག་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོགས་ཀྱི་ལའོར་
ལོ་དང་། བསྟེན་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ལས་ཀྱི་ཚོགས་རབ་འབྱམས་ཏེ་རྣམ་པ་
བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོན་ནི།
རོང་ཐོམ་པ་རྒྱུ་ཏས། མི་ལ་དབང་བསྐྱེད་བ་དང་། ལྷ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག་གསུངས་ཏེ། དེའང་དབང་བསྐྱེད་བ་ན། སྐྱེད་གཞི་གཞུག་མའི་ལུས་སེམས།
སྐྱེད་བྱ་སྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ། སྐྱོང་བྱེད་དབང་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པས་སྐྱེད་ས་
ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིའི་ས་བོན་བཞག་པ་བཞིན་དུ། རབ་ཏུ་
གནས་པ་ནའང་སྐྱེད་གཞི་བེམ་པོའི་སྐྱེད་བརྟན། སྐྱེད་བྱ་བཟོ་བོ་དང་སྦྱོན་བདག་གི་དྲི་
མ། སྐྱོང་བྱེད་ཚོ་གའི་རིམ་པ་མ་འབྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་

ཅིང་བཏན་པར་བྱས་པས། སྤྱངས་འབྲས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དྲི་རྩེ་འོ་ཐོར་གཞན་དོན་
ལྷན་གྱུ་བྱ་མཛད་པ་སྟེ། རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆོས་སྒྲིབ་
དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ས་སྐྱ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ནི་འདི་དག་ལ་སྤྱང་
བྱ། སྤྱིང་བྱེད། སྤྱངས་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་དེ། དོན་དུ་སྤྱང་བྱ་ལ་
ལྟོས་ནས་སྤྱང་གཞི་གྱུ་བྱ་ཅིང་། གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་སྟེ་ལྟོས་གྱུ་བ་ཅན་དུ་བཞེད་
ནས་ཟུར་དུ་མི་འཆད་དོ། །ཡོ་བྱད་ནི་དྲོ་རྩེ་དང་བྱི་ལ་བྱ་དང་ཁ་ཏྲུ་ཅང་ཉེ་འཁྱུགས་ཐུག་
མཆན་རྣམས་དང་། ཐུག་རྒྱ་དུག་གི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། ད་ཀྱི་ལ་
འཁོར་གྱི་ལས་ཐིག་ཆོན་གྱིས་བྱི་བ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོགས་
འཁོར་ལ་གནས་དང་དུས་དང་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་བྱ་བའི་བྱེད་པར། བསྟན་པ་
རང་དོན་དངོས་གྱུ་བ་སྤྱང་བ་དང་གཞན་དོན་སྤྱི་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་གཉིས།
ལས་ཆོགས་ལ་ལུས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ཆོགས་གཉིས་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མང་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱད་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཐབས། སྒྲ་མེད་ཀྱི་བཤད་ཐབས། བྱེད་པར་
མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བཤད་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་འཇུག་སོགས་སྟོན་པ་བཞི། །སྟོན་རྒྱུ་
འཆད་པའི་སྒྲ་གསུམ་ཐུན་ཆོགས་གཉིས། །རྣལ་འབྱོར་རྟོག་བསྐྱུས་བཞི་སྟེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། །དགོས་བསྐྱུས་ཆོག་དོན་མཆོམས་སྟོར་བརྒྱལ་ལན་བཅས། །སྐྱེད་གཞི་
སྟོན་བྱུང་རྩིས་འཇུག་དབྱེ་བས་འཆད། །ཆོག་གི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་
ངག་མེད་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་ཚུངས་ཤིང་རྟོགས་པར་མི་རུས་
པས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ནི། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། འཇུག་
 པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལི་སྦྱོད་པ་དང་བཞིས་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སོ་སོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ཞིང་མི་
 གསལ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་སྦྱིའི་བཤད་པ་ལི་རྒྱུད། འཇུག་པ་ལི་སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
 གསལ་བ་སྦྱི་རྒྱུད། སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། སྦྱོར་བ་
 དང་སྐྱབ་པ་ལི་སྦྱོད་པ་ཐུན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་གྲུབ། སྦྱོད་པ་བཞི་གའི་མཆོན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་དང་བཞིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྦྱོད་པ་ལི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་
 པར་བཤད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ཅམ་
 དང་། དབང་འབྲིང་རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་གོ་བ་ལ་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རབ་རྟུ་སྤྱེ་བ་ཅམ་
 བཛོད་པ་དང་། དབང་བརྟུལ་ཆོག་ལྟར་ལེན་པ་ལ་ཆོག་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་བརྟག་པའི་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྦྱོས་ཏེ་འཆད་པའི་སྒྲོག་གསུམ་དང་། དེ་
 གསུམ་ག་ལའང་རྒྱ་དང་འོ་དང་འབྲས་བུ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྟོན་པ་པོ་རང་དོན་
 ཐུན་ཆོགས་དང་། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་དང་ཐུག་རྒྱ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གཞན་
 དོན་ཐུན་ཆོགས་གཉིས། དེ་ལའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་རིག་སྤྲུགས་གསང་སྤྲུགས་སྤྲུགས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དེ་ལའང་གསང་སྤྲུགས་མཉེས་
 པར་བྱ་བ་ལ། འཇུག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོད་
 པ་དང་བཞི་འམ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་སྤྲུགས་སྦྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རིམ་སྐབས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
 ཟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་
 རྒྱུད་གཞན་ལའང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གླེང་
གཞིས་འབྲས་བུ་ཐུན་ཆོགས་དང་། དེ་མཚན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བསྟན་ལ།
བརྗོད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ལྟ་སྟུགས་ཅུ། དེ་འཆད་ཐབས་
ལ། རྩོམ་ཅི་མོ་ལས། བྱ་བ་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་
པ་དང་། གསང་བའི་བྱ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་
འགྲེལ། རྟོག་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་བྱེད་པའི། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་དང་། རྩོམ་
ཅིའི་རྣམ་འབྱོར་ཆོག་དང་། འཁོར་ལོའི་རྣམ་འབྱོར་ཆོག་སྟེ། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་དང་། རྟུག་གསུམ་བྱུང་བའི་བྱ་བར་
ལྟན། གསང་བའི་རྣམ་འབྱོར་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་། བྱ་བ་ཀྱན་ཀྱི་ཐབས་ཆེན་ཀྱི།
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་དང་། ཞེས་རྟོག་བསྟུས་བཞི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལམ་བཤད་ཐབས་སུ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་
ཚུལ། དེས་གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་བཤད་བྱས་པའི་ལྟ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
དོན་བརྟོལ་ནས་འཆད་པ་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་བཤད་པ་དང་།
ཙ་རྒྱུད་ལས། ལྟ་གར་ལི་རྒྱ་བཅུག་ནས་སུ། ཞེས་སོགས་ལ། ལྟ་ག་ཅི་ཡིན་བརྗོད་
པར་བྱ། འཛོམས་པས་ལྟ་ག་ཞེས་སུ་བརྗོད། ཤེས་རབ་ལུས་འཛོམས་ཉོན་མོངས་
པ། རྟོག་པ་ཤེས་རབ་ལྟ་གར་བརྗོད། རྟོག་པ་རྟགས་ནི་ཅི་ཡིན་བརྗོད། རྟགས་
ནི་མཚན་མ་ཞེས་བྱར་བཤད། ཅིས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་གསང་བའི་ཆོག་བྱེ་
བྱག་ཏུ་འབྱེད་པའི་བཤད་པ་དང་། ཙ་རྒྱུད་དུ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཉིད་བྱུང་འཇུག་ལ་
སོགས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ། གཟུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱན་སྤངས་པའི། རྟག་
པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་ཤེས། བདག་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ། རྟོག་པ་རྟོག་
བྱུང་འཇུག་བཤད། ཅིས་སོགས་ལྟུམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་བཤད་

པ་དང་། དངོས་གྲུབ་དང་བདག་དང་ལྷ་དང་དགྲིལ་ལམོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་
 རྟོན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་ལུ་ལྷན་ལ་འབྱོར་
 རྟོན་དུ་བསྟེན་པའི་ཆོག་དང་། ལམོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་དགྲིལ་ལམོར་གྱི་ཆོག་གཉིས་
 གྱི་རིགས་བསྐྱུས་པ་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་བཤད་པས་ལག་ལེན་རྟོན། དུས་གསུམ་
 ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ། གསང་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་བསྐྱུས་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན། ཕྱིན་ལས་ཀུན་འབྱུང་པའི་བྱ་བ་སྦྱོན་སྟེན་སྟེན་ཉིད་རྣམས་ནི་སྒྲུ་མ་བཞི་པོ་ལ་ཅི་
 རིགས་སུ་སྦྱར་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོས་པའི་དོན་དང་།
 བསྐྱུས་པའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། བཤུ་ལ་
 ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོན་པ་ལྷ་པོ་བསྟན་བཅོས་སྦྱི་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་དང་། གྲུང་
 གཞི་དང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་རྟོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་དང་། རྩོམ་འདུག་གི་ཉམས་ལེན་
 དབྱེ་བས་འཆད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་མེད་གྱི་བཤད་ཐབས་ལ་གཉིས། སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། **སྐྱ་མེད་སྐྱེད་སྦྱོར་ལྷ་དང་རིགས་པ་བཞི། །མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞི་
 ཆོགས་དང་སྦྱོབ་བཤད་གཉིས། །གང་ཟག་ལྷ་དང་བདེན་གཉིས་རྒྱན་བདུན་གྱིས། །
 འཆད་པར་བྱའོ། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩོ་
 རྩོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་དགོངས་དོན་རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་ཐབས་ནི་གང་ནས་བྱུང་
 བའི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བས་པ་རྒྱད་གསང་འདུས་ཁོ་ནའི་བཤད་ཐབས་སུ་མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་ཡང་། དེ་ཉིད་འཆད་ཐབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འདི་ནི་རྒྱད་སྦྱིའི་བཤད་
 ཐབས་གྱི་ཆིངས་ཆེན་པོར་བཞེད་དེ། དེ་དག་སྒྲོན་གསལ་ལས། གྲུང་སྦྱོར་བ་ཡི་
 གངས་ནི་ལྷ། རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། རྒྱས་བཤད་མཐའ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ །
 བཤད་པ་ཡང་ན་རྣམ་པ་བཞི། །ལྷ་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །དྲུག་པའི་དབྱེ་བ་

ལྷ་དང་ལྷན། །བདུན་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །རྒྱན་རྣམས་མདོ་རུ་བསྐྱུས་པའོ།
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་རྒྱན་རྣམས་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་
 ལྷ། རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ཆོག་དོན་གྱི་
 མཐའ་ལ་དྲུག ། ཆོག་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། བཤད་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
 སྒྲིབ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ་ལྷ། དགོས་པའི་དབྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ལུང་རིགས་
 གྱིས་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱན་ཉིད་བརྒྱུད་དུ་དབྱེ་ཞིང་བདུན་དུ་བསྐྱུ། འདི་དག་གིས་རྒྱུད་
 གསལ་ཞིང་མཛེས་པས་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལྷ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་མཚན། གང་གི་དོན་ཆེད། མཛད་པ་པོ། གཞུང་
 གི་ཚད། དེའི་དགོས་པ་བཅས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ནི་བརྗོད་བྱ་ལས་བཏགས་
 པ། གསང་འདུས། བདེ་དབྱེས། དུས་འཁོར་ལྟ་བུ། རྗོད་བྱེད་ལས་བཏགས་པ་
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལྟ་བུ། གཞུང་ཚད་ལས་བཏགས་པ་རྒྱུད་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ལས་བཏགས་པ། ཞུ་བ་པོ་ལས་བཏགས་པ། དཔེ་ལས་བཏགས་
 པ་སོགས་མང་ངོ་། ། གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་བའི་དོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། དབང་རྣོན་
 གྱི་སྒྲུབ་ཆོག་ཅན་ཅན་རྣམས་གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 འབྲས་བུ་ནི་གཙོ་བོར་ཆགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། ། ཆགས་ཅན་ཁོ་
 བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དྲག་ལས་སྟོན་པ་སོགས་ཞེ་སྐད་ཅན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འང་
 མཛད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །མཛད་པ་པོ་ཚད་ལྡན་མེད་ན་ཡིད་མི་ཆེས་པས་རྒྱུད་འདིའི་བྱེད་
 པོ་སུ་ཞེ་ན། གསང་འདུས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་
 མཚོག་ཅུ་རྒྱུད་དྲག་བྱེད་ཉེ་རུ་ཀའི་རྣམ་པས་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུད་རང་རང་གི་སྐྱབས་
 གྱིས་ཤེས་སོ། །རྒྱུད་འདིའི་ཚད་ཇི་ཅུམ་ཞེ་ན། གསང་འདུས་ལ་མཚོན་ན་ཆོག་པའི་ཚད་
 ཉི་ཤུ། ལེ་འུའི་ཚད་བཙོ་བརྒྱད། རིམ་པར་བྱེ་བའི་ཚད་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ། །དགོས་

པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་དེའི་ཉིང་དགོས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྒྱུད། སྤྱིང་གཞི། དེས་ཆེག་། རྒྱུ་
རྣམས་ཉི་དེའང་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་དང་། ཆགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
དང་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་མིའི་སྤྱི་བར་འབྱུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་
སྟེ། མིའི་རྟོན་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆགས་དང་བྲལ་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་
བུ་བཅུན་མོའི་འཁོར་ནང་ནས་དེས་པར་འབྱུང་བས་རྟགས་ཆ་ལུགས་སོགས་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ནི་སྤྱིང་གཞི་སྟེ་ཆགས་བྲལ་འདོད་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་རིགས་པས་སོ། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀྱང་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ལས་བསྟན་པའི་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི་དེས་
ཆེག་སྟེ། དེས་པར་བསྟན་པའི་གནས་སུ་རིགས་པས་སོ། །སྟོམ་པ་བསྐྱུངས་ནས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། སྟོམ་
པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོད། ཞེས་པའི་ཆོས་སྟོད་པ་ནི་རྒྱ་སྟེ་ཁོ་ན་ཉིང་ཆགས་བྲལ་དུ་རིགས་
པས་སོ། །ཆགས་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བདག་ཉིད་རང་རིགས་དང་མཐུན་པར་རིགས་
ལྟའི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་དེ་རྟགས་ཀྱི་རྟོན་དུ་རིགས་པས་སོ། །སྤྱིང་ཡང་
གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་དོ་རྟེན་འཆང་ཁ་སྟོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ནི་སྤྱིང་གཞི་
སྟེ། ཆགས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དེས་པ་སྟེར་བས་སོ། །རིགས་ལྟའི་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་ནས་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དོ་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷན་པར་དུ་སྤྱོད་ལ་
དོ་རྟེན་དང་བསྐྱེད་པར་སྟོར་བས་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་བརྟལ་ལྷགས་བསྐྱུང་བ་ནི་དེས་པར་
གདོན་མ་ཟ་བར་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱིག་པ་དང་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་ས་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གསང་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ནི་རྒྱ་སྟེ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
པར་བྱེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་རྣམ་པ་དྲུག་ནི། དྲང་དོན་དང་དེས་དོན། དགོངས་པ་ཅན་

དང་དགོངས་མིན། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚིག་གི་དོན་འདི་
ལས་མི་འདའ་བས་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་སྐལ་པ་དངོས་སུ་མེད་
པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་དེ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལ་བྱང་བའི་ཕྱིར་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལོ། །དེས་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
མཚན་ཉིད་ཡང་དག་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་བྱུན་མོང་བ་ནི། ག་བྱར་ནི་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་
སོགས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རྣལ་མ་ཡང་དག་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་རང་
བཞིན་ལྟར་སྐྱེས་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་སྟོན་པ་ནི་དེས་དོན་
ནོ། །མཚོག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པ་
དགག་ཕྱིར། བྱོད་གྱིས་སློག་ཆགས་གསལ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ཡ་
རབས་གྱིས་སྤྲད་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཚིག་སྦྱར་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་
བཤད་དེ། སློག་ཆགས་གསོད་པ་ནི་ལས་རྒྱུད་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
འགའ་བའི་ཚིག་ནི་ཤན་པ་སོགས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དགོངས་བཤད་
གྱི་སྟོད་མིན་པའི་དབང་བརྒྱལ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་དང་འོད་གསལ་སོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི་དགོངས་མིན་ནོ། །ཕྱིའི་
དགྱིལ་ལ་ཁོར་དང་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་དང་ལས་ཚོགས་གྱི་ཚོ་ག་ཞིབ་མོ་ལ་སྦྱོད་པ་རྒྱུད་
སྟེ་འོག་མ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཀོ་ཏཱ་བླ་པ་ཞེས་པ་སོགས་
གྱི་སྐྱ་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་འང་མ་གྲགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཁོ་ནས་སྐབས་དེར་བརྟེན་མཛད་པ་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལོ། །

བཞི་པ་རྩལ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚིག་གམ་ཡི་གའི་དོན། སྤྱིའི་དོན། སྐྱས་པའི་
དོན། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཏེ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་དབྱེ་ཚིག་ཐུད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཡི་གའི་འབྲུ་ནོན་ཙམ་

གྱི་བཤད་པའོ། །སྤྱི་དོན་ལ་མདོ་སྟགས་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱི་དོན་གཉིས། དང་
 པོ་མདོ་སྟགས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྟགས་ལ་ཞུགས་པའི་འགྱུར་པ་བསྒྲིག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་འདིར། དཀའ་ཐུབ་སྒྲིམ་པ་མི་ཟད་པ། །བསྟེན་ཀྱང་འབྲུབ་པར་
 མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི། །བསྟེན་ན་མྱུར་དུ་འབྲུབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟགས་རྟོགས་ནས་སྤར་ལམ་དང་འཇུག་པ་བདེ་བས་ཆེ་
 གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པར། མདོ་འམ་བྱ་སྤྱི་དོན་སྟགས་
 ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ལེགས་སོ་ཞེས་འགྱུར་པ་ན། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟགས་ཀྱིས་མདོ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འདི་ལ་འཇུག་
 བྱ་མིན་ཞིང་། ཐབས་དང་དག་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་
 འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དབང་རྩོན་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་ལམ་དང་
 འཇུག་པ་བདེ་བས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མདོ་སྟགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་སྤྱི་དོན་ནོ་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་སྟགས་ལ་ཞུགས་པའི་འགྱུར་སྒྲིག་ནི། མདོ་དང་བྱ་སྤྱི་དོན་སྟགས་སུ་
 རྟོན་པས་བྲུས་དང་གཙང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་གནས་སྟགས་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་དེ་བཀག་
 རྟེན་བཤད་གཅི་ཁུ་བྲག་སྟགས་ཀྱིས་ལྟ་མཆོད་ཅིང་རང་ཡང་བཟའ་བ་བྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་སོ་ཞེས་འདི་ལ་འགྱུར་པ་ན། དབང་བརྒྱལ་ལ་སྤྱི་དོན་ནི། འདིར་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་
 ལུགས་ལྟར་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་བྲུས་དང་གཙང་སྤྱོད་སྟགས་བཀག་
 གི། སྤྱི་གསྐྱིབ་འདག་པའི་བྲུས་སྟགས་ནི་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། དེས་ན་གཤམ་གཅི་
 ཟ་བ་སྟགས་ནི་ཡུལ་དབང་རོ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ནའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་
 སྟགས་སོ། །དབང་རྩོན་ལ་སྤྱི་དོན་ནི། དཀའ་ཐུབ་སྟགས་དང་མི་ལྡན་པས་འབྲུབ་པར་
 ཡང་བྱ་རྒྱུ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་སྟགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཙང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་
 མི་གཙང་བ་ལ་སྤར་བ་སྟགས་ནི་སྤྱི་དོན་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྱོང་བར་

མི་འགྱུར་བས་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟོམས་སུ་སྦྱོད་པ་ནི་མདོ་བྱ་སོགས་ལས་ཀྱང་
 བཞེད་དོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱོར་ནི། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་བུ། །སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་
 ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོད་མ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་
 ལཱའི་མཚན་མ་ཐ་མོ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་ཅེར་སྐྱོམ་ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱི་བ་དང་སྦྱོར་ན་ཏུ་
 བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲོས་པའི་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་
 པ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བརྟེན་པ་རོ་ཆ་བས་སྤྲོས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཆོས་
 སྤྲོས། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་དྲི་མ་མདོན་གྱུར་སྤྲོས་པོས་གཡོགས་པའི་སྟོང་པོ་རབ་
 སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་སྤྲོད་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་དྲི་མ་འབྲིང་གིས་གཡོགས་པའི་སྟོང་པོ་འབྲིང་དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱ་དབེན་
 གསུང་དོ་རྟེན་བཏགས་པ་དང་། ལུས་དབེན་སྦྱོར་རྟེན་བཏགས་པ་ནི་དྲི་མ་ཆེན་པོའི་
 སྟོང་པོ་སྟེ་རྣལ་མ་རྒྱུད་ལྷོ་ལོན་པས་སྤྲོས་པ་སྟེ་དེ་བཤད་པ་འང་སྤྲོས་པའི་བཤད་པའོ། །
 འདོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ལམ་མཐར་ཐུག་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ནི་འབྲས་ཁུའི་
 མཐར་ཐུག་སྟེ་དེ་བཤད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་བཞི་ག་ཡང་རྟོ་
 རྟེན་རིགས་གཅིག་ཉིད་ལ་དབང་པོ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྤྲོད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 འདུས་པ་སྦྱིར་སྦྱར་བ་སྟེ་གཞན་ལ་འང་དེས་འགྲོ་དགོས་པས་དེ་འང་སྦྱི་ཙམ་དུ་ཡི་གའི་
 དོན་སྒྲུ་དང་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གི་འབྲུ་ཞོན་དུ་བཤད་པ། སྦྱིའི་དོན་མདོ་
 སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ། སྤྲོས་པའི་དོན་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།
 མཐར་ཐུག་དེ་ལས་སྤྲོ་བ་པ་དང་མི་སྤྲོ་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་
 ལོ། །མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འདི་རྣམས་འཆད་འགྱུར་བས་མ་པའི་རིམ་པར་
 ཕྱེ་བ་ལས་འབྱུང་ཡང་འདིར་ཡང་གོ་བདེ་བའི་སྦྱོད་དུ་འདུས་པའི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་བྲིས་
 པའོ། །

ལྷ་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་དེ། དེའང་
སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་དང་དགོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་དྲང་དོན་དང་ཡི་གའི་དོན་དང་སྤྱིའི་
དོན་རྣམས་ནི་ཚོགས་པའི་སློབ་མ་ལ་བཤད་པ་སྟེ་སློབ་མ་མིན་ན་རྒྱུད་བཤད་དུ་མི་རུང་
བས་སོ། །སྐྱ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་དང་ངེས་དོན་རྫོགས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་དགོངས་བཤད་དང་
སྤྱི་དོན་དང་མཐར་ཐུག་རྣམས་ནི་སློབ་མ་མཚོག་ཅིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའོ། །
དེས་ན་འདོད་ཆགས་ཚོས་སྤྱི་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་ཤིང་འཁོར་བཅས་ནི་ཚོགས་པ་
ལ་བཤད་ཅིང་། རྫོགས་ཤིང་འཁོར་བཅས་ནི་སློབ་མ་ལ་བཤད་པས་ཤིང་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །

དུག་པ་སྦྱོད་གང་ཟག་ལྷ་ལ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་ལ་དང་པད་དཀར་དང་པདྨ་དང་
ཅན་ཅན་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྷ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ལྷ་ལ་ཆུ་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྣམས་
པ་འབྲུག་ཅིང་ཕྱི་བཅུད་འཛིན་ཡང་། ལག་པས་བཏོན་ཏེ་སྟོམ་པ་དང་ན་བར་འབྲུག་
པ་སོགས་གྱིས་ལྷ་དུ་རྟོངས་པ་བཞིན། སློབ་དཔོན་གྱི་བཤད་པ་མ་ལུས་པ་ཐོས་ཤིང་
ཡིད་ལ་ལན་ཅིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་འཛིན་སོགས་གྱིས་སྐྱོད་ཅིག་གིས་བརྟེན་པར་
ཐུར་པ་ནི་ལྷ་ལ་ཞེས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཇི་ལྟར་པད་དཀར་དེ་ལྷ་ལ་འབྲུག་པ་ལ་ཁྱད་
པར་རྟོངས་དཀར་ཞིང་ཁ་དོག་མཛེས་པས་ཕྱི་བཅུན་ཡང་ཕྱིར་སྟོམ་མི་རྣམས་པ་བུ་མ་ནང་
གི་རས་བལ་ཆུས་སྤངས་པ་འདོན་དཀར་བ་ལྟར། མང་དུ་ཐོས་པ་བཟུང་སྟེ་མ་བརྟེན་
ཀྱང་སློབས་པ་ཆུང་བས་གཞན་ལ་སྟོན་མི་རྣམས་པ་པད་དཀར་ཞེས་པའི་གང་ཟག་གོ།
།ཇི་ལྟར་པདྨ་གཞན་ལས་མདངས་བཟང་ཞིང་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ་ན་དྲི་ཞིམ་ལ་ཕྱི་བཅུད་
འཛིན་ཡང་འཛག་པ་སྐྱེན་པས་ཕྱི་བཅུད་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དང་
པ་དང་སྟོང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པས་སྟོའི་ཁ་བྱེ་སྟེ་གཞན་ལ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་མི་
བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ནི་པདྨ་ཞེས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཇི་ལྟར་

ཅན་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱས་པ་མི་འདུག་ཅིང་མཉེན་ལྷུག་བྲལ་ལ་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་
 ཟུག་པ་མེད་པ་དང་ཡལ་འདབ་མང་ལ་སྒྲུལ་གདུག་གིས་དྲིས་པས་གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་རིགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེ་ལ་ལུང་རིགས་
 ཀྱི་རྩ་བ་མེད་ཀྱང་མང་དུ་སྒྲུབས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་ནི་ཅན་ཞེས་པའི་
 གང་ཟག་གོ། །དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་
 མི་འགྱུར་བར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དག་ཅིང་མདོ་རྒྱད་
 མང་པོ་ལ་མཁས་པ། དགེ་བ་ལ་སྦྱོན་ཅིང་བརྩོན་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་རྒྱད་དག་པ་
 ཆབས་ཅིག་པས་ཐོས་ནས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ། གཞན་གསུམ་འབྲིང་། ཅན་ཐ་མ་སྟེ། དེའང་སྤྲུགས་
 ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་ཅན་ཞེས་རིགས་བཟང་བ་ནས་སྦྱོས་སོ། ། དེ་ལ་གང་ཟག་
 དང་པོ་བཞི་ནི་ཚོགས་བཤད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐལ་ལྡན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱོབ་
 བཤད་ཀྱི་སྟོང་དེ། འདིས་སྤྲུལ་ཆུང་ཆུང་རིམ་གྱི་སྐལ་ལྡན་དུ་འཕངས་སོ། །

བདུན་པ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ནི།

བདེན་པ་གཉིས་སམ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་ནས་ཐེ་
 ཚོམ་སོགས་མེད་པ་ནི་རྒྱལ་དྲུག་གིས་རྒྱད་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་
 རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་མཚོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བདུན་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་པར་འཁོར་ལོ་སྟོམ། །གདམས་ངག་དྲུག་དང་ཁ་སྦྱོར་
 གསུམ་གྱིས་སྟོན། །དག་པ་གསུམ་གྱིས་དབྱེས་པ་དོ་རྗེ་སྟེ། །དབྱིབས་སྤྲུགས་ཆོས་
 ཀྱིས་མ་རྒྱུ་ཡའོ། །གདན་བཞི་དེ་ཉིད་ཁ་སྦྱོར་གསང་བ་བདུན། །ཁ་ཅིག་གནས་པ་
 དང་ནི་དེ་ཉིད་བཞི། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲུབ། །ཀྱན་ཀྱང་རྟོན་

པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ལས་འཆད་ཚུལ་དམིགས་
བསལ་དུ་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་འཆད་ཐབས་བདེ་མཆོག་ར་ལིའི་ནང་གི་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་ཡན་ལག་དང་། །བསྐྱུས་པའི་
དོན་དང་སྒྲི་ཡི་དོན། །སྐྱུས་དང་དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་པར། །རྒྱད་རྣམས་ངེས་པར་ཁོ་
ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདམས་ངག་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ལ། དེའང་སྒྲི་
སྐྱུས་མཐར་ཐུག་གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བཤད་བྱའི་མན་ངག་གསུམ་དང་། ཡན་
ལག་ཡི་གེ་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཆད་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་གསུམ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ལ་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་དང་། ཆོག་རེ་ལ་ཐམས་
ཅད་སྒྱུར་ཏེ་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས། བྱི་དང་
གསང་བ་དེ་བཞིན་ནང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་རྣམ་པ་བཞི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ལུས་དང་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའང་བཤད་
ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

པཌ་ཆེན་རྒྱ་རོ་རྒྱ་པའི་མན་ངག་ལས་བདེ་མཆོག་ཙུ་རྒྱད་ཁ་སྐྱོར་གསུམ་གྱིས་
འཆད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་ལས་ལམ་གྱི་གསང་བ་དང་འབྲས་
བུའི་གསང་བ་དང་དེ་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅིས་བྱ་བས་འཆད་པར་བཤད་
དོ། །

དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེས་པ་རྩོམ་པའི་རྒྱད་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། བརྟག་
གཉིས་ལས། ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད། །
བྱི་ནས་རེ་རེ་དབྱེ་བ་ཡིས། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །རང་རིག་བདག་ཉིད་
དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དག་
པའང་རྒྱད་གསུམ་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་ན། རྒྱུའི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་

ཉིད་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ། ལུས་ཞལ་ཐུག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ནི་ལྟ་སོ་སོའི་དག་པ། བདེ་བ་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་མི་མྱོང་བ་ནི་རང་རིག་པའི་དག་པའོ། །ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་སོ་སོའི་དག་པ། རྫོགས་རིམ་རང་རིག་པའི་དག་པའོ། །འབྲས་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དག་པ། གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ལྟ་སོ་སོའི་དག་པ། ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་སྒྲུ་རང་རིག་པའི་དག་པ་སྟེ་རྒྱུད་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་དག་པ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པའོ། །

དབྱིབས་རྒྱགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མ་རྒྱ་ཡ་འཆད་པར་བཤད་དེ། རྒྱགས་དང་དབྱིབས་དང་ཆོས་བདག་ཉིད། སྒྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཁྲིད་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་། རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དེའང་ལུས་ལ་བུམ་དབང་བསྐྱར་ནས་ལུས་ཉིད་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དབྱིབས་གྱི་བདག་ཉིད། ངག་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་ནས་ངག་ཉིད་ལོངས་སྒྱུར་སྟོན་པ་གཏུམ་མོ་རྒྱགས་གྱི་བདག་ཉིད། སེམས་ལ་ཤེར་དབང་བསྐྱར་ནས་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྒྱུར་སྟོན་པ་དབང་གསུམ་པ་ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད། ལུས་ངག་ཡིད་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུར་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཆོས་དང་མཐར་ཐུག་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཆོས་སུ་སྒྱུད་པས་ན་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་མོ། །

དོན་རྒྱུ་གདན་བཞིའི་རྒྱུད་ནི། བདག་གི་གདན། གཞན་གྱི་གདན། སྒྱོར་བའི་གདན། གསང་བའི་གདན་བཞི་སྟེ་བཞི་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དབུ་ཞབས་སྒྱིད་དང་། ལེའུ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བཅིངས་ནས་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའང་རྒྱུད་གསུམ་དང་སྒྱུར་ན། རྒྱ་རྒྱུད་ལ། བྱི་སྒྲོན་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སྤང་དུ་སྟོན་པ་

བདག ༼ཕྱི་དོན་དང་འཛིན་པས་སྟོང་པ་གཞན། སྤང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པས་སྦྱོར་
བ། ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གནས་པ་གསང་བའི་གདན་
ནོ། །ནང་བཅུད་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེས་ཆེན་ཆེན་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
བཞི། བར་སྤིང་ལོངས་སྐྱེན་མ་ཤེས་འཕོ་བ་ཡིད་གཟུགས་ཐོགས་མེད་ཉིང་མཆོམས་
སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱི་བ་སྦྱུལ་སྦྱར་དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་ལུས་སུ་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་རིམ་པ་
བདག་གཞན་སྦྱོར་གསང་གི་གདན་བཞིར་གནས་པ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ། སྤྲིན་བྱེད་
དབང་གི་སྦྱོབ་དཔོན་མཆོན་ལྡན་ནི་བདག ༼སྦྱོབ་མ་མཆོན་ལྡན་ནི་གཞན། དབང་
བསྐྱར་བ་སྦྱོར་བ། དབང་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་གསང་བའི་གདན་ཉི་ཞིབ་པར་དབང་
བཞི་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་སྦྱོར་དགོས་པ་དང་། གྲོལ་བྱེད་ལ་ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་གཞན་གྱི་
གདན། ནང་རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་བདག་གི་གདན། གསང་བ་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོར་
བའི་གདན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་
གདན་ཉི་དེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐྱེས་རང་དོན་
རྫོགས་པ་བདག སྦྱུལ་སྦྱར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་གཞན། ལོངས་སྐྱེད་རིམ་པ་ལྟ་དང་ལྟན་
པ་སྦྱོར་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་གསང་བའི་གདན་གྱི་རང་བཞིན་དང་
སྦྱོར་ནས་བཤད་དོ། །

དཔལ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། མི་གསལ་བ་སོགས་གསང་བ་བདུན་གྱིས་
འཆད་པར་གསུངས་ཉི། དེའང་རྟོགས་བྱའི་དོན་རྒྱུད་རྒྱུད་ནི་མི་གསལ་བའོ། །
དབང་བཅུ་གཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་ས་བོན་
ལྟ་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་དམ་པའི་དངོས་པོ་སྤྲས་པའོ། །
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་ཐབས་དབང་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་གསང་བའི་
པདྨའོ། །བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་པ་ནི་ལྟེ་བའི་དགའ་བའོ། །དམ་ཆོག་

དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་བསྐྱེས་པའོ། །

རྒྱད་ཁ་ཅིག་ནི་གོང་བུ་ཆུ་སོགས་གནས་པ་བཞིས་འཆད་པར་གསུངས་ཏེ།
དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། གོང་བུ་ཆུ་དང་གཟུགས་སུ་བཅས། །
དེ་བཞིན་གཟུགས་ལས་འདས་པ་སྟེ། གནས་པ་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ནི། རྒྱད་རྣམས་
ངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་གནས་པ་བཞི་འང་རྒྱད་གསུམ་དང་
སྒྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་གནས་པ་བཞི་ནི་མངལ་སྒྲིམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་པ་མ་གཉིས་འབྲིག་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་བར་སྤྱིད་
ཀྱང་བདེ་བ་དེ་ལ་ཆགས་པས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་
ལོངས་སྒྲིམ་སྟེ་གོང་བུར་གནས་པ། ལུ་བྲག་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་ནས་མེར་མེར་པོ་
ལ་སོགས་པ་ཆུ་རུ་གནས་པ། དབང་པོ་རྫོགས་ཏེ་ལུས་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
གཟུགས་སུ་གནས་པ། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གཟུགས་ལས་འདས་པར་གནས་
པའོ། བཟངས་རྒྱད་ལ་དབང་གི་བཞི་ནི། ལུས་དབང་གི་རྣམ་ཅོད་པན་སོགས་པལ་
ཆེར་གོང་བུ། གསང་དབང་གི་རྣམ་བྱང་སེམས་ཆུ། ཤེར་དབང་གི་རྣམ་ལྟ་ཡབ་
ལུས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས། བཞི་པའི་རྣམ་བདེ་ཆེན་ཏོག་མེད་གཟུགས་
ལས་འདས་པའོ། ཇི་རེ་རེ་ལ་འང་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་ལྷ་ལ་གོང་
བུ། དེ་ལྟ་བུ་ཆུ། དེ་ལས་ལྟ་ཞལ་ཕྱག་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཟུགས། དེ་ཐིམ་ནས་རྒྱད་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཟུགས་ལས་འདས་པ་སྟེ་དབང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་
རིགས་འགྲོའོ། ལམ་ལ་སྒྱུར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཆོན་
གོང་བུ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྩོམ་འཆད་ལྟ་བུ་ཆུ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྩོམ་འཆད་
བཞེངས་པ་གཟུགས། དེ་ཉིད་མཐར་ཅུ་བའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་ལས་

འདས་པའོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་བཞི་ནི་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་
 མོ། །འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་བཞི་ལ་ཡོངས་སྐྱུ་ནི་གོང་བྱུར་གནས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སྐྱུ་དྲ་
 པས་སོ། །ཆོས་སྐྱུ་ནི་རྒྱུར་གནས་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་བཞག་ལྟར་རོ་གཅིག་པའམ་རྒྱུ་ལི་ཐེག་
 ལེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གི་ཟུར་མེད་པས་སོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ནི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་སྟེ་ཞལ་
 ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི་གཟུགས་ལས་འདས་པར་གནས་པ་
 སྟེ་ཐམས་ཅད་དེར་ཐིམ་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རིམ་
 པ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་མགོན་པོའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བཞིས་
 འཆད་པ་སོགས་འཆད་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཆད་རྩལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཛིག་རྟོན་
 དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་
 པ་བཞི་དང་། རྩོམ་རྣམ་པ་བཞིས་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱ་བཞི་དང་། རིགས་དྲུག་
 དང་། བདེན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོང་པ་བཅུ་དྲུག་
 དང་། སྟོང་རྩེ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་
 དང་། དབང་བསྐྱར་བ་འཛིག་རྟོན་པའི་བཅུ་དང་། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་བཅུ་
 གཅིག་པ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱེད་པ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་རབ་རྟུ་
 གས་ལ་བར་བྱེད་པ། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་དང་། རང་དང་། མངོན་པར་དབང་
 བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཐབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལེ་ལུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དམ་བརྟགས་པ་
 ལྷའི་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་
 གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་སྐྱུར་ཞིང་འཆད་
 པ་སྟེ། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་། རང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཞན། ཞེས་

བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེའང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་དོ་རྗེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱས་
 པར་སྤྱོད་ནང་གཞན་གསུམ་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་ན་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་
 པ་གཉིས་གཉིས་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱུད་གཅིག་
 འཆད་པ་ལའང་རྒྱུད་དུ་མའི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ། རྒྱུད་སོ་སོའི་བཤད་ཐབས་
 གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཚམས་པར་
 ལྷིང་པོའི་དོན་ངོས་བཟུང་ཞིང་རྟོན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པ་རྒྱུད་
 སོ་སོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རོ་
 རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས། གྱི་ཡི་རོ་རྗེ་ཡིས་ནི་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་དང་ནི་གདན་བཞི་
 ཤེས་པར་བྱ། གྱི་རོ་རྗེ་དང་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ཉུང་དུ་འདི་ནི་གདན་བཞིས་ཤེས་
 པར་བྱ། མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཆོག་དང་བདེ་མཆོག་ཆེན་པོས་ངེས་དོན་
 ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་
 བློ་བྱ། བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ། འགྲེལ་པས་ལམ་དོད་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཐབས་ནི། **མན་ངག་ལུགས་ཀྱིས་**
རྒྱུད་གསུམ་སྒོ་ནས་འཆད། རྒྱུང་འཁོར་གཏོར་མ་ཡོན་འབྲུལ་སྒྲོན་བྱུང་བསྒོམ། །
སྒོ་བ་མས་སྒོ་གསུམ་ཉིས་པ་བཅུ་གཅིག་སྤང་། ཁྱི་གཡང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་ལྡན་འཆད་
ཉན་ལ། རོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་ལྷག་པར་གཟིགས་ཞེས་གསུངས། སྤུ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་
 སོགས་རྒྱུད་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་ཁྱད་པར་གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཕྱི་མའི་དོན་པཎ་ཆེན་ལྷ་རོ་ཏུ་པའི་རྗེས་འབྲང་མན་ངག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 ཀྱིས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་དེ། དེའང་རྒྱུད་རྒྱུད་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཚོས་ཅན་རྒྱས་པར་བྱེན་པ་ལྷན་པ་མས་སྒྲི་
 མཆེད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་གམ། མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཇི་
 ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྤྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་དབང་
 བསྐྱར་བ་དང་། གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ལའོར་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དབང་གིས་སྤྲིན་པར་
 བྱས་ནས་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་ནས་གྲུབ་པའི་ས་ཐོབ་
 རྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་ལེགས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཉན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནོས་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་བཟུང་། བཤད་པའི་
 ཆེ་ཐོག་མར་སྐྱེད་པའི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལ་གཏོར་མ་སྤྲིན། རྫོང་
 བཅུད་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོར་བལྟ་ཞིང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 དབུལ། རྫོན་བྱུང་གྲེང་གཞི་དང་མཐུན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་བདག་པོ།
 རྒྲོབ་མ་རྒྱུད་ལྷ་བ་པོར་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀས་གསལ་གདབ། རྫོ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནམ་ཉེས་པ་བཅུ་གཅིག་སྤངས་ཏེ། དེའང་། ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཅེད་མོ་དང་། ཀྱལ་ཀ་དང་། ཞེ་སྤང་བའི་བརྒྱལ་ལན་
 དང་། ཅུ་ཅོ་དང་། ཉ་ཅང་རྟོག་གི་ལ་དགའ་བས་གཏན་ཆོགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ཐལ་བ་དང་། མན་ངག་མེད་པ་དང་། རླུན་གྱི་མན་ངག་དང་། མ་སྤྲིན་
 པའི་སྒྲི་བོས་ཐོས་པ་དང་། འགུན་པ་དང་། རྟེན་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
 མི་གཡང་ཞིང་སྒྲི་བའི་རྒྱན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་རྒྱུད་འཆད་ཅིང་ཉན་པ་ལ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིང་། རིགས་དུག་པ་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་
 སོགས་པ་རྫོ་རྟེ་འཛིན་པ་རྣམས་ལྷག་པར་དགོངས་ཤིང་གཟིགས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱན་ནམ་བུ་སྤྲུག་པ་དང་འབྲ་བར་སྤྱང་ཞིང་
སྦྱོབ་པར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

རྩ་བའི་གཉིས་པ་གསང་སྤགས་རྟིང་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས།
མཚམས་སྤྱར་བ་དང་། རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྤྱ་འགྲུར་རྩོམ་ཐེག་པ་བྱུང་མེད་ལུགས།** །ཞེས་པ་སྟེ། གསང་
སྤགས་སྤྱ་འགྲུར་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ནི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཆོས་སྐད་
བྱད་པར་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱ་ཐེག་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྗོད་
བྱེད་ཆོག་རྒྱུད་ཀྱི་ཤར་གྲངས། རྒྱུད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་དོན་
བསྟུ། སྤྱར་ཐེག་དགུ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **འདུལ་བའི་དབང་གིས་སྤྱེ་སྟོང་བཞི་དང་ནི།** །**དབང་པོའི་རིམ་**
ལས་ཐེག་པ་དགུ་རུ་གསུངས། །དེའང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དུང་ཡིག་ཅན་ལས། སྤྱེ་
སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མདོན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་བི་མ་ལ་སོགས་ནི་
མདོན་པའི་སྤྱེ་སྟོང་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་སྤགས་ནི་ནང་གི་མདོན་པར་བཞེད། ཤེར་
ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལས། ཏརྒྱ་སྤྱེ་བཙེ་བརྒྱད་ལ་མདོ་སྤྱེ་ཆེན་པོ་བཙེ་བརྒྱད། ཅས་
འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ལྷོ་གཞུ་སོགས་ཟབ་མོའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པས་
མདོ་སྤྱེའི་སྤྱེ་སྟོང་དེ། །ཞེས་བཞེད་པ་སོགས་སྤྱང་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱ་དེ་བ་དང་།
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རོག་བདེར་གཤེགས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འོ་མེད་འོད་ཟེར་།
ཆོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་རྣམས་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྤྱེ་སྟོང་ཅས་སྤྱེ་སྟོང་
ལོགས་སུ་བྱས་ཏེ། སྤྱིར་བཏངས་པའི་བཞི་པར་བཞེད་དེ། ཀུན་བྱེད་ལས། འདོད་

ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་
 གསུངས། །ཞེ་སྤང་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཉི་མི་
 ཆིག་སྟོང་གསུངས། །གཏི་མུག་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་མའི་སྡེ་
 སྡོད་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །
 སྡེ་སྡོད་བཞི་པ་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །མདོར་ན་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
 ཡང་། །ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པར་ཟད། །ཅིས་དང་། ཡོན་
 ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་ཡི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དག་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་མུག་དག །སོ་སོའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་སྟེ། །སྤྱི་མེད་མཉམ་པའི་གསང་
 རྟགས་ནི། །ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན། །ཅིས་སོ། །ཐེག་པའང་བཀའ་
 གྱི་གཞུང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། །ཐེག་པའི་གྲངས་འདི་ཁོ་ན་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
 བཟུང་དུ་མེད་དེ། །གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་འཚམས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་
 གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱས་པ་ལས། །སྤྱི་མེད་ཐེག་པ་བསམ་
 ཡས་གསུངས་པ་ཡང་། །སོ་སོར་ངག་སྟོལ་སྤྱང་བར་ཟད། །ཅིས་དང་། །ལྟར་
 གཤེགས་པ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་དྲང་ཕྱིར། །ཐེག་པ་མཐའ་དག་ངས་
 བཤད་དེ། །འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་རེ་ཞིག་བསྟུན།
 དམ་ཚཱ་བཤད་དཀར་ལས། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མེད། །ཅིས་པ་ལྟ་
 བུ་འབྲས་བུ་ལ་དགོངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དང་། །ཡང་ཐེག་
 པ་རྒྱུད་དྲ་དང་ཆེན་པོ་འཇམ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས། །ཉན་རང་བྱང་སེམས་
 གསུམ་མཐུ། །ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པ། །དཀའ་བྱུང་རིག་བྱེད། །དབང་སྦྱར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་སྟེ་གསུམ་དང་། །རྒྱུ་ཐེག་པ་གསུམ་འབྲས་ཐེག་དང་བཅས་པས་བཞི་དང་། །ལང་
 གཤེགས་ལས། །རི་སྤྱི་སེམས་ནི་འདུག་པའི་བར། །ཐེག་པའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་

མེད། །སེམས་ནི་ནམ་ཞིག་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བའང་མེད། །ཅེས་
པས་རི་སྒྲིབ་སྒྲོའི་རིམ་པ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་གང་གིས་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་དོན་ཐེག་པ་ཞེས་པའང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
བར་དུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་མདོ་ལས། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་གང་། །
དོན་དམ་ངེས་པའི་ཐེག་པ་ནི། །གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། །ཀྱན་འབྱུང་འབྱེན་
དང་དཀའ་ཐུབ་རིག་ །དབང་སྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རེ་
རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟེན་ནས། །མཚན་ཉིད་སྟེ་གསུམ། །སྤྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ།
ནང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་སྟེ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགྲུང་དབྱེ་བ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་ལ། །དེས་ན་
གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་སོ་སོར་འདུལ་བའི་དབང་གིས་སྟེ་སྟོད་བཞི་དང་། །དབང་པོ་
ཐ་མ་དང་། །འབྲིང་དང་། །རབ་རྒྱུས་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་གཞུག་
པའི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགྲུང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དོན་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། །དོན་བསྟུ་དངོས། །གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་དག་བརྗོད་བྱ་གཞི་དང་རྗོད་བྱེད་ལམ། །བརྗོད་བྱལ་འབྲས་
སུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུ། །སྟེ་སྟོད་ཐེག་རིམ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟུ་ན། །ཀྱན་བྱེད་ལས།
ཡོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ། །བྱུང་ནི་ཐེག་པ་དགྲུ་རུ་བྱུང་། །འདུས་ནི་རྗོགས་
པ་ཆེན་པོར་འདུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བརྗོད་བྱ་གཞིའི་ཐེག་པ། །རྗོད་བྱེད་
ལམ་གྱི་ཐེག་པ། །བརྗོད་བྱལ་འབྲས་སུའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ནི་རོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྲུགས་རྗེའི་བདག་ །ལམ་མཚན་ཉན་
ཐོས་ནས་བཟུང་ཨ་རུའི་བར། །འབྲས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཙོར་གྱུར་ཨ་ཉིའོ། །གཞིའི་ཐེག་

པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞི་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པ་སྟེ། དེའང་རྒྱུ་ཐེག་པར་
 ཀུན་གཞི་ཡི་ཤེས་དང་། གྱི་ཡི་ལེ་བདག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷ་པ་དང་ཡོ་
 གས་དོན་དམ་མཚན་མ་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀུན་རྫོང་རྩི་རྩི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲར་བ་སྟེ་
 བ་དང་། མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟེ་ལ་པའི་ཆོས་སྒྲུ་ཆེན་པོ་དང་། ལ་རྩ་
 ཡོ་གའི་དབྱིངས་དང་ཡོ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲུ་རྩ་བ་བྱང་རྩུབ་སེམས་ཀྱི་དབྱི་ལ་
 ལའོར་དང་། ལ་ཏི་ཡོ་གའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྩེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟོད་
 གང་ལའང་འཇུག་པའི་གཞི་སྟེ་བྱ་ག་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་
 དབུས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་རྟེན་དྲངས་མ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆོས་སྒྲུ་བྱང་རྩུབ་སེམས་
 ཉིད་ཐེག་ལེ་མི་ཤིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་ཅིང་འབྱུང་ལྟ་སེམས་
 དང་བཅས་པའི་དྲངས་མ་དུག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
 བའི་སྒྲོ་གསུམ་རྩི་རྩི་མི་ཤིགས་པ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོ་ནས་གནས་ཤིང་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཐེག་པའི་སྒྲུ་བ་སྟེན་པ་ནི་ལྟོས་གཞི་ལ་ལྟོས་ཆོས་
 ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའོ། །ལམ་རིམ་ལས། གཞི་ཡི་ཐེག་པ་དང་པོར་ཞོག །ཅེས་
 སོར་བཞག་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ཉིད་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་འམ་སྟོན་དུ་འགོ་
 བ་ལ་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལ་བརྩུང་ངོ་། །རྫོང་བྱེད་ལམ་ཀྱི་ཐེག་པ་
 མཆོག་ནི་ཉན་ཐོས་ནས་བརྩུང་སྟེ་ལ་རྩ་ཡོ་གའི་བར་རྣམས་ཏེ་ལྷ་བ་ཆོས་གསུམ་ནས་
 བརྩུ་བཞིའི་བར་རིམ་གྱིས་ཆོས་པ་དང་སྒྱུར། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ནི་བསམ་བཞོན་རྒྱ་
 འབྲས་འབད་རྩི་ལ་ལས་འདས་པའི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བའི་ཡོ་ཤེས་གཙོར་གྱུར་པ་
 ཐེག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞོད་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཏི་ཡོ་ག་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་དགུ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་
 དུག་མིང་ཅམ་སྒྲོས། ཡོ་ག་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་གི་ཡ་ཅུ་རྩ་ཡོ་ག་དཀའ་བྱུང་རིག་།** །**བྱུང་པར་མ་མཆིས་བྱན་མོང་བཤད་ལས་ཤེས།** །**ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའའི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཏེ་མཚན་ཉིད་སྟེ་གསུམ་ནི།** རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་བར་འདྲེན་པས་ཀྱན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གྱི་ཡ་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ལུ་རྩ་ཡ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཞེས་སྟོང་བ་དང་། ཡོ་ག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ནི་ཁྲུས་དང་གཙང་སྒྲུ་ལ་སེགས་པའི་དཀའ་བྱུང་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སྒྲུ་བ་རྣམས་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་སྟོང་དགོས་པས་དཀའ་བྱུང་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་སྒྲགས་གསར་མའི་བཤད་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་མ་མཆིས་པས་གོང་དུ་བྱན་མོང་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོ་ག་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། **རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དབང་རྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་།** **།བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་གསུམ་གྲགས།** །**རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་།** **།ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་།** **།མན་ངག་ཨ་ཏི་སྟེ་ཡོ་ག་རྣམ་པ་གསུམ་ནི།** སེམས་ཉིད་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོང་ཚུལ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོར་དབང་རྒྱུར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དབང་རྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སྟེ་མིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་གསུམ་དུང་གྲགས་སོ། །དེ་གསུམ་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷ་རྩེས་བྱུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་རྫོགས་པ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ །ཆོས་ཐམས་ཅད་

སེམས་ཉིད་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩ་ལ་དུ་རྟོགས་པ་ཨ་རུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བར་རྟོགས་པ་
 ཨ་ཏི་རྟེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་དབྱེ། སྒྲོང་ཆེན་པས། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་
 ཞིང་རྟོག་པ་མང་བའི་དོན་དུ་སྣང་བ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱལ་གྱི་ག། འདོད་
 ཆགས་ཤས་ཆེ་ཞིང་སེམས་གནས་པ་ལ་དགའ་བའི་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ནི་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་རིམ་ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་ཨ་རུ། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ཞིང་བྱ་རྩོལ་སྒྲོད་པ་ཅན་ཀྱི་
 དོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་བསྟན་ཏེ། བཞོད་པ་ཆེན་པོ་ལས།
 སེམས་ཡས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སེམས་བཅུད་ཅན་ལ་རྟོགས་པའོ། མཆོག་གསང་
 རབ་ལ་རྟོགས་པ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅིས་བཞེད་ལ། སེམས་ཉིད་ངལ་
 གསོ་ལས་ཀྱང་། མ་རྒྱུ་རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་གཙོ་ལ། ཨ་རུས་ཁམས་དང་
 བསྐྱེད་རིམ་ཤེས་རབ་གཙོ། ཨ་ཏིས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཙོ། ཞེས་
 སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། རྒྱུད་མ་རྒྱ། ལུང་ཨ་རུ། མན་ངག་ཨ་ཏི། དེ་དག་གི་དམ་
 ཆོག་ རབ་དུ་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། རང་པོ་ལ་བདུན། ངོ་བོ། དེས་ཆོག་ འཇུག་
 རྟོ། ལྟ་བ། སྒྲོམ་པ། སྒྲོད་པ། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོའི་ངོ་བོ་ཐབས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན། ལྟག་པའི་བདེན་པ་**
དབྱིང་མེད་རྟོགས་གོམས་སྒྲོར། རང་པོ་མ་རྒྱལ་གའི་ཐེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཐབས་བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྟག་པའི་བདེན་པ་དབྱིང་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་
 རྟོགས་གོམས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། མ་རྒྱལ་ག་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། མ་རྒྱལ་གའི་སྒྲུ་ལས་
 རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འབྱོར་བས་ཡོ་ག་ཕྱི་པ་ལས་ཆེས་འཕགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་སྒོ་ལ་གཉིས། དབང་དང་བྱ་བའི་འཇུག་སྒོ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། **འཇུག་སྒོ་ཡན་རྩལ་ཟབ་མོས་སྒྲིན་བྱས་ནས།** །དེའི་འཇུག་སྒོ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ། །བསྐྱར་བའི་གནས་དགྱིལ་ལའོར་ནི། སྒྲིར་སྒྲུ་འབྲུལ་ལས་དགྱིལ་ལའོར་
བདུན་དུ་བཤད་དེ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་དགྱིལ་ལའོར་དང་། །གཟུགས་བརྟན་ལྷག་
པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། །ཉིང་འཛིན་ལྷག་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དང་ཚོགས་མཚོག་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་
ལའོར་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་
ལའོར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཤིས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་དུ་འང་མ་ལུང་བ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཀོར་བདུན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
རྒྱ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་
གྲུབ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩལ་ཚོན་རས་བྱིས་སྒོས་བསྐྱངས་སོགས་ཏེ་སྒྲིས་ཁུའི་རྩོལ་བས་
རྒྱབ་པས་ལྷག་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རྩལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོས་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། རྩལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེད་རིམ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་
སྟེ། དེ་འང་རྟོག་པས་བཏགས་པས་ལྷག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། ཀྲུན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། རྩལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་གངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་

པ་དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་དབང་བསྐྱར་བའི་དྲིལ་ལའོར་
དངོས་ནི། རྒྱད་ཚོད་དང་སྐྱར་བའི་དྲིལ་ལའོར་བཞི་དང་དེ་ལས་སྐབས་དོན་དེར་
སང་གི་གང་ཟག་པལ་ཆེར་སློན་བྱེད་དུ་རུང་བའི་དྲིལ་ལའོར་རོ། །

དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དྲིལ་ལའོར་དང་། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་ནམ་སྐྱལ་པའི་དྲིལ་ལའོར་དང་། རིག་པ་ཉམས་ཀྱི་དྲིལ་ལའོར་
དང་། ལྷག་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དྲིལ་ལའོར་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི་
རིམ་པར་སློབ་དཔོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། མཐར་ལམ་པ། མཐོང་སྐྱེམ་ལ་
གནས་པས། སློབ་མ་ས་མཐའི་བྱང་སེམས་དང་། མཐོང་སྐྱེམ་དང་ཚོགས་སྐྱར་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་དྲིལ་ལའོར་དུ་སྐྱེ་འབྱུལ་དོ་རྗེ་
ལས་བཤད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློད་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
བརྟན་པ་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས།
སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དྲིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
ལ། དེའང་གདུལ་བྱའི་དབྱེ་བས། སྐལ་དམན་འཇུག་པ་ལ་རྩལ་ཚོན། འབྲིང་རས་
བྲིས། རབ་ཚོམ་བྲུ་ལྟ་བུ་དམིགས་རྟེན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་རུང་བ་
ཡོད་དེ། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་ཀྱི་དབང་ཚོག་ཅུ་བར། དྲིལ་ལའོར་གང་དུ་
དབང་བསྐྱར་ན། །རབ་འབྲིང་ཐ་མར་གསུངས་པ་ཡི། །མེ་ཉོག་བྲིས་སྐྱེ་རྩལ་ཚོན་
གསུམ། །དྲིལ་ལའོར་གསུམ་དུ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཟབ་མོའི་དབང་གི་
དྲིལ་ལའོར་ནི་སྤར་བཤད་མཚོག་དབང་གསུམ་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །དབང་དངོས་
ནི། རྒྱད་སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལྟར་ན། ལྷིང་པོ་ལས། དད་བརྩོན་བརྩུལ་ཞུགས་ལྡན་
རྟོགས་ནས། །ཕན་པའི་དབང་སྐྱིན་བྱས་པའི་དབང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་དད་པ་ཅན་ལ་དབུ་རྒྱན་ཅོད་པན་སོགས་བྱི་ཕན་པའི་དབང་བཅུ།

བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་གསུམ་གྱི་བདག་དོན་རྒྱས་པ་ལ་ཉན་སྒྲོམ། གཞན་དོན་རྒྱས་པ་ལ་འཆད་འཕྲིན། གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱས་པ་ལ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྲམས་གྱི་དབང་སྟེ་རྒྱས་དབང་ལ། སྟོན་རིག་མཉམ་པའི་དབང་བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་བསྐྱར་བས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱབ་སྟེ་ལ་སྐྱི་བཀའ་བདེ་འདུས་ལྟར་ན། མདོ་བྱང་ཁྲི་ཀ་ལས། བྱི་དབང་ནང་དབང་གསང་དབང་དང་། །ཐེག་པ་ལྟ་བུ་སྐྱི་འབྲམས་དབང་། །རིམ་གྱིས་དབང་ནི་རྩོགས་པར་བསྐྱར། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དང་བཞི་ལས། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་སྟོལ་བ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིར་བུམ་པ་སོགས་བྱི་ནང་གི་རྩལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་དབང་བསྐྱར་བ། ད་རྒྱལ་ཅན་ལྟ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིར་ནང་དབང་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ། འདོད་ཆགས་ཅན་སྟོར་བ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིར་གསང་དབང་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ། གཏི་མུག་ཅན་རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་སྟེ་སྟོས་བཀའ་ཡང་ཡུར་སོགས་ལ་ཐུན་མོང་བ་སྐྱེ་མེད་སྐྱི་བཀའ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་དང་། ཟབ་བྱང་སྐྱབ་དབང་གི་ལུགས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་མང་ཡང་སྐྱི་ཕྱོག་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་དབང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བའི་འཇུག་སྟོ་ནི། **སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྟིང་རྩེ་རྒྱུ་མ་དང་། །བྱག་རྒྱ་ཕྱ་རགས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་འཇུག།** །ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཐབས་སྟིང་རྩེ་རྒྱུ་མ་དང་བྱག་རྒྱ་ཕྱ་རགས་བཅས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་འཇུག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ཤར་ལས། འཇུག་པའི་སྟོ་ནི་ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལྟ་བུ་ནི། **ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོན་ཡུལ་བྲལ། །གཏན་**

ཚོགས་རྟོགས་བཞི་དག་གསུམ་མཉམ་པ་བཞི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཏན་ལ་དབབ། །སྤྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བས། ཉམས་སུ་ལེན་
 བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལྟ་གངས་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱི་ལྟ་བ། སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ། སྤྱིང་རྗེ་རྒྱུ་མ་ཀུན་སྣང་གི་ལྟ་
 བ། སྣང་སྤྱིང་ཟུང་འཇུག་ཐུག་རྒྱ་གཅིག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་ཚོགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 རྟོགས་པ་ཐུག་རྒྱ་སྤྱོད་བཅས་གྱི་ལྟ་བ། འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱིར་ལམ་ཆོམ་
 ལུ་ཚོགས་རྒྱུབ་གྱི་ལྟ་བ། རིག་པ་ཟག་མེད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་མཐོང་ལམ་རྣམ་སྤྲིན་དང་
 ཆེད་བང་གི་ལྟ་བ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ལས་སྒྲོ་མི་གཡོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ཐུག་ཆེན་གྱི་ལྟ་
 བ། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་མཁུན་པ་མཐར་ལམ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ལྟ་བ་དགྲ་དང་། སྤང་
 བྱ་རྒྱུད་དོན་གྱི་ལྟ་གངས་ལ། མི་འདའ་བ་དམ་ཚིག། སྤང་དོར་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་
 བ་སོགས་རྣམ་གངས་དགྲུང་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་ལྟ་བ་
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་བྲག་འདིར་
 རྒྱ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དམ། ངེས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ལྟ་བའམ། དངོས་པོ་བཅུ་ལས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་དོན་བཤད་ན། རིག་པ་སྤྱོད་བྲལ་ལ་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྒྱར་
 ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྷག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་རྩ་ལ་རྟོག་ཚོགས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རང་སྣང་བ་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པར་འདོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྣང་སྤྱོད་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་
 ཕྱེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བརྗོད་ནའང་
 དེར་འཛིན་པའི་བསམ་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་དང་
 བྲལ་བའོ། །འདིར་ལྷག་པའི་སྤྱོད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་
 ལས་ཁྱུད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རྟོག་གི་དང་རིག་པ་
 ལྟར་སྒྲུང་གིས་གཏན་ལ་མི་ཐེབ་བས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་
 བཞིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེའང་དང་པོ་རྟོགས་པ་བཞིའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ནི། འཁོར་
 འདས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པའི་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོའི་ཞེན་པ་དེ་གཞལ་བྱར་བྱས་
 བས། འཇལ་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཞེན་ཆ་དེ་
 དང་དེ། གཏན་ཚིགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཇལ་བྱེད་བྱས་ནས་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་དང་།
 དྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མཛོན་སུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་བར་
 རིམ་པ་རི་ལྟ་བར། རང་བཞིན་སྟེ་མེད། རོལ་པ་འགག་མེད། རོ་བོ་དབྱེར་མེད།
 མཆོན་ཉིད་སྟོབས་དུ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་གྲུབ་མཐའོ། །རི་ལྟར་གཞལ་ན། འཁོར་
 འདས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སོ་ཅོག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡི་
 ཤེས་སྟེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་
 པ་ལས་འཁོར་འདས་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 རྒྱ་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །སེམས་ཉིད་སྟེ་མེད་ཀྱི་མདངས་ཆོས་ཅན། རོལ་
 པ་འགག་མེད་སྟེ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རང་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་དུ་མེད་
 པའི་ཡི་གེ་ཨ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་ཡི་གེ་དུ་མར་སྒྲུང་བས་མཆོན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རང་བཞིན་སྟེ་མེད་རོལ་པ་འགག་
 མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆོག་ལ་སྤྱི་བྱུང་ཡང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐུས། དེ་ཉིད་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དྱིན་རྒྱབས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷག་པ་དོན་དམ་དཀོར་བདུན་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་དེའི་སྒྲུང་ལྷོག་

སྒོད་བཅུད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་རང་སྣང་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཅན། སྒོའི་སྒོད་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་དུ་བསམ་བཞིན་
 དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་པའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །

གཉིས་པ་དག་པ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི། སྒོད་བཅུད་རྒྱུད་རྣམས་དག་
 རྟོགས་ཤིང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའང་འདི་ལྟར་སྣང་བ་བྱིན་དགོའོམ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། ཡེ་ནས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་
 པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། སྒོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་བཅུད་ལུང་
 གོ་ལྟ་ཡབ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་རྒྱུད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་ལྟར་རྣམ་
 པར་དག་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཉམ་པ་བཞིའི་གཏན་ཆེགས་ནི། མཉམ་ཉིད་ལྟག་པའི་མཉམ་
 གཉིས་ཀྱིས། དགྱིལ་ལའོར་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་ཞིང་། ཞེས་པས་བསྟན་པ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཉམ་པ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། མཉམ་པ་བཞི་ནི། མི་ལ་མིར་སྣང་བ་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་སྐྱུ་
 མར་མཉམ་པ་དང་། སྒྲོས་པ་བྱོགས་རེ་ཅུ་ཆོད་པ་ལྷུ་གྲུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཆོད་པ།
 ལྷུ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཆོད་པ་ལྟ་
 བུ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མེད་དུ་མཉམ་པ་གཉིས་ནི་བྱུང་མོང་
 གི་མཉམ་པ་གཉིས་སོ། །ལྟག་པའི་མཉམ་པ་གཉིས་ནི། སྣང་ལ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྣང་ལ་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་

མ་དག་པ་ལས་སྒྲང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་མཉམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པའི་མེད་དགག་
གི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ། སེམས་ཉིད་ཅིངས་མ་ཡིན་པའི་དབྱིངས་
ཡེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
གཉིས་ཀ། དོན་དམ་དགོར་བདུན་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ལྷག་
པའི་མཉམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པ་བཞིའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །

བཞི་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཏན་ཆེགས་ནི། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་
སྒྲུང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའང་ལའོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
ཅན། སྒྲང་ལུགས་ནས་དུ་མར་སྒྲང་ཡང་ཡིན་ལུགས་ནས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
ཉིད་སྒྱེ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞོད་ལས། སྒྲང་བ་འདི་ཀུན་རང་རང་གི་ །རང་བཞིན་མེད་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཉིད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྒྲུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་
ཆེགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཇི་ལྟ་བར་
རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བའོ། །འདིར་དགོར་བདུན་ཅས་པའི་དགོར་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པ་དགོར་
མཛོད་ལྟ་བུའི་དགོར་ལ་འཇུག་ བདུན་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་དམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་
དམ། འབྲས་བུའི་དོན་དམ་གསུམ། ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་སུ་སྒྲུབ་སྒྲུང་ཕྱགས་ཡོན་
ཏན་ཕྱིན་ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་ལའོར་ལྟའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སྤྲི་མ་སྒྲོང་
ཆ། བར་བ་གསལ་ཆ། ཐམ་འཕྲོ་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །

ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱབ་སྒྲེ་དང་། རྒྱུད་སྒྲེའོ། །

དང་པོ་ནི། **སྒྲོམ་པ་རྒྱབ་སྒྲེར་ལའོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞི། །རྟ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་
རུ་ལུ་འབྱུང་བརྒྱུད་དང་། །བདུད་ཅི་རྣམ་དག་ཐལ་འབྱོན་རྣམ་པ་བཞི། །ཅུ་རྒྱུད་བརྟེན་**

སྐྱུ་བ་དགོངས་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས། །སྒོམ་པ་ལ་སྐྱུ་བ་ལྟེ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལུགས་སུ། སྐྱུ་བ་པ་ལྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྒྱིར་གཞིའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྲོང་དགུའི་ངོ་བོར་གནས་པ། ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱུ་བ་པ་ཚེན་པོ་ལྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲགས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མ་ངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་བྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་བྱའོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་བཞི་གནས་བཞིར་བསྐྱར་བས་སྒོག་ཡེ་ཤེས་སུ་དབང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་མཐའ་ཡས་པ། །སྐྱོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་པས། །དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་བྱས་ལ། །འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་སེམས་ལ་འདུས། །མིད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བར་འདུས། །གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལག་པར་འདུས། །སྐྱུ་ལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་པར་འདུས། དེས་ན་འཁོར་ལོ་རྣམས་བཞི་སྟེ། །བདག་ཉིད་དེ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིད་པ་གསུམ་ཚེས་ཉིད་ལས་བྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་གི་དགྱིལ་འཁོར་བཅུས་ཐིན་ལས་བཅུ་བྱེད་པ་སྟེ། བཅུ་ནི། ཞི་རྒྱས་དབང་བསད་དགུག་བརྒྱད་དེ། །རྒྱགས་དང་སྒྲོ་འཕྱོག་མནན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱུར་རོ། །

བརྒྱ་གསུང་གི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟ་སྐྱད་ཐེངས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བརྒྱ་གསུང་གི་སྐྱུ་བ་པ་རྣམས། །རྟ་སྐྱད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ནི། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འདུས། །ཞེས་ཏེ། རང་བྱུང་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་དཔལ་རྟ་མགྱིན་གྱི་སྟེམས་པས་རྟ་

སྐད་གསུམ་བོས་པས། དང་པོས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲས་ལྟན་གྱིས་
གྲུབ་པར་རྟོགས། གཉིས་པས་སྟོད་བཅུད་ཤ་ཁག་རུས་པའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་ཏེ་མ་མོ་
མཁའ་འགོ་རྣམས་དགྱེས་སྐྱར་སྟོད། གསུམ་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བཀའ་ཉན་གསུང་
སྟོད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཅི་བཙལ་པའི་ལས་བྱེད་པའོ། །

ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ལག་བཅང་གི་དགོངས་
པར་འདུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཡང་དག་གྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་
ཀྱན་འདུས་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྐྱེ་གསུམ་རྫོགས། །ཐམས་ཅད་གསང་བའི་
ཡེ་ཤེས་དཔལ། །ཞེས་རང་བྱུང་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཐིག་ལེ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དཔལ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྫོགས་པས། རང་ལུས་དྲར་ཁྱོད་རོལ་པའི་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ། རང་སེམས་བརྩ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་ཞིང་།
རུ་ལུ་འབྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲོ་འདུར་ལྷ་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཚུལ། ཨོྲཱི་ཐུག་
འཐུང་ཡབ་ཡུམ་བཅུ། །རུ་ལུ་གོང་མ་ཀེའུ་རི་བརྒྱད། །རུ་ལུ་འག་མ་སྟོ་ཏ་བརྒྱད། །
རྩྱུ་མི་ཏ་གདོང་སྟོ་མ་བཞི། །རྩྱུ་མི་དབང་ལྷག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། །རྩྱུ་འག་སྐྱེ་ལྷར་འདུས་
པའི་དཔལ། །ཨོྲཱི་རྣམ་རྩྱུ་ལ་རྣམ་བསྐྱུས་པས། །ཐུག་འཐུང་ལྷ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་སྦྲིན། །
དེ་ཡང་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་ཏེ། །ཡི་གེ་རྩྱུ་གི་ངོ་བོར་གནས། །ཞེས་ལེགས་པར་
གསུངས་སོ། །

ཆེ་མཚོག་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པར་འདུས་པའི་ཚུལ།
སྟོད་བཅུད་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །བདུད་རྩི་རྣམ་ལྷར་འདུས་བྲས་ལ། །རྒྱལ་
བ་རིགས་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་རྫོང་ཏེ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
བདུད་རྩི་འེག་ཞི་ལམ་འབྲས་སྤར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་
དགོངས་པ་མཐར་དབྱུང་བའོ། །ལྷར་པ་ཐམས་ཅད་ལྷར་བྱ་ཐལ་འབྱོན་གྱི་དགོངས་

པར་འདུས་ཏེ། བརྒྱ་ཐོད་ཐེང་རྒྱལ་པོ་ངས། །

དོ་རྩེ་ཕུར་པ་སྤྱོད་གསུམ་མགོན། །སྤྱོད་གསུམ་གདུག་པ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །
མདོར་བསྐྱུས་ཕུར་པ་བཞི་རུ་བསྟན། །ཞེས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས། །ལྷག་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས། ཚད་མེད་སྟོང་རྩེ། །འདུས་བྱས་རྩེ་གི་ཕུར་པ་སྟེ་བཞི་ཡུལ་བཞི་ལ་ཐལ་
འབྱེན་དུ་གདབ་པས་འབྲས་བུ་བཞི་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

མ་མོ་ཐམས་ཅད་ཙྰ་རྒྱུད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་འདུས་ཏེ། གནས་དང་། བྱེད་པ་
དང་། རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །དེ་སྐད་དུ། སྤྱོད་པའི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །ཙྰ་རྒྱུད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་འདུས། །ཞེས་ཏེ། མ་ཚོས་གྱིད་བྱིངས། མོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
སྤྱང་ཞིང་སྤྱོད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་སུ་རྫོགས་པའོ། །

མཚོད་བསྟོད་ཐམས་ཅད་སྟོག་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། གནས་སྟོག་དྲངས་སྟོག་
གདགས་སྟོག་རྣམས་སོ། །དྲག་སྟགས་ཐམས་ཅད་བསྟེན་ལུགས་གསུམ་དང་སྐྱབ་
ལུགས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རྩེ་པོ་གྲོགས་པོ་འབངས་གྱི་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལྷ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འི་སྐྱབ་སྟེ་ལྷ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་གི་
སྐྱབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་ལམ་དང་། གྲོལ་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྟེར་ཐབས་ལམ་སྟེང་འོག་སྟོ་ལ་བརྟེན། །བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་
ལག་བཞི་ལྷན་ཉམས་སུ་ལེན། །རྒྱུད་སྟེར་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ཐབས་གྲོལ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ཐབས་ལམ་ནི། །འཆིང་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་སྐྱུད་པས་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
སྟེ། གཙོ་བོར་ཐབས་གྱི་བྱེད་པར་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་སྟོན་པ་མད་དུ་བྱུང་བའི་འབྲས་
བུ་མུར་དུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པས་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་ཐོག་བརྩིས་གྱི་སྟོན་པའི་བརྟུལ་

ཞུགས་གང་ཞིག ལྟ་བུའི་གདིང་དང་ལྡན་པས་སྤྱད་ན་མི་འཛིང་བར་མ་ཟད་གྲོལ་
བའི་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སྤྱད་ན་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་
པར་མ་ཟད་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བའི་ཉེན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་མགྱི་ཀའི་སྒྱུར་བ་བཞིན་
ཁེ་ཉེན་ཆེ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལམ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ངག་སྟེང་དང་འོག་
གི་སྒྲོ། །ཞེས་པས། སྤྲུལ་རིམ་གྱིས་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་རང་ལུས་སྟེང་སྒྲོ་འཁོར་ལོ་དུག་
ལ་བརྟེན་ནས་འབར་འཛག་གི་སྒྱུར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱུང་བར་
བཤད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བྱི་མ་ཅིག་ཅར་ལྟར་གཞན་ལུས་འོག་སྒྲོ་
མཁའ་གསང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བས་སྤྱད་ཅིག་
ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་སྟེ་ཞིང་ས་ལམ་ཆིག་ཚོད་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་
ལམ་ཅིག་ཅར་བ་སྟེ་བཤད་རྒྱུ་ཐལ་བ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་ནི། **གྲོལ་ལམ་ཤེས་རབ་གསུམ་ལྡན་ཅིག་ཅར་དང་། །**
རིམ་གྱིས་པ་རྣམས་རྒྱ་ཤེས་ལྟ་བར་བརྟེན། །འཇུག་རྒྱེན་ཏིང་འཛིན་མོས་སྒྲོམ་རིས་
རྫོགས་གཉིས། །གྲོལ་ལམ་ནི། གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ལབ་ཅིང་
རྟོགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིང་བ་རང་སངས་སུ་སོང་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོལ་དུ་གྲོལ་
བར་འགྱུར་བ། ཐབས་ལམ་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཞིག་ན་འབྲས་བུར་སྒྱུར་བ་
ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་ཁེ་ཉེན་རྒྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་གོ་སྟེ་སྤྱི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་དབང་
པོའི་རིམ་པས་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དང་བོ་ནི། དབང་དུས་
སུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལྟ་བུ་ཏི་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཤེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་འབྱོར་པའི་
གཟུངས། །འབྲས་བུ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་དང་རྒྱེན། །ཁུས་མཐུ་ཅན་དུ་གང་གྱུར་པ། །རིག་

འཛིན་རྒྱལ་པའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ལྟ་བུ། རྒྱུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན། །ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་
འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གོང་དུ་སྟོན་ཟིན་ལ། གཉིས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མོས་སྒྲུབ་
དང་། དེས་རྫོགས་གཉིས་ཉིད་དེ་དག་གི་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་སྟོད་པ་ནི། **ཐབས་ལམ་བརྟུལ་ཞུགས་གྲོལ་ལམ་བག་ཡོད་སྟོད། །**
སྒྲུབ་པའི་གོགས་སྟོད་པ་འང་ཐབས་ལམ་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་སྟོད་པ་དང་། གྲོལ་ལམ་བག་
ཡོད་གྱི་སྟོད་པ་གཉིས་ལས་བྱིས་ལ། དད་བརྩོན་གྱི་སྟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཐུན་
པའི། སྟོང་རྫོང་མཐུན་པའི། བྱོགས་གཅིག་པའི། སྒྲིས་བཅས་གྱི། ཚྭ་གས་གྱི། རྩ་
འཇུག་གྱི། ཅིག་ཅར་པའི་སྟོད་པ་དང་བདུན་དུ་དབྱེ་བར་བཤད་དོ། །

བདུན་པ་འབྲས་བུ་ནི། **འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྟོར། །དེ་ལྟར་**
བསྒྲུབ་མས་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སྟོར་བའི་མཐར་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་འང་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བདུན། རོ་བོ། དེས་ཆོག་
འཇུག་སྟེ། ལྟ་བུ། སྒྲུབ་པ། སྟོད་པ། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། **ཨ་རུ་འི་རོ་བོ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བརྟེན། །དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་མེད་**
དོན་ལ་རྟོགས་གོམས་སྟོར། །ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རོ་བོ་ནི། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་
པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་
རྟོགས་གོམས་གྱི་སྟོར་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། **རྗེས་ཆགས་གཙོ་བྱིར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས། །ཨ་**
རུ་ཡོ་གའི་སྒྲོ་ནི་ཤེས་རབ་རྗེས་ཆགས་གྱི་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་རྣལ་

འགྱོར་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འདུག་སྒོ་ལ་གཉིས། དབང་དང་། བྱ་བའི་འདུག་སྒོ་འོ། །

དང་པོ་ནི། **ཕྱི་ནང་སྐྱབ་གསང་བ་ཞེས་བསྐྱས་དབང་སོ་དྲུག** །དེའང་ཀུན་འདུས་ལས། ཕྱི་ཡི་དབང་དང་ནང་ནི་དབང་། །སྐྱབ་པའི་དབང་དང་གསང་བའི་དབང་། །བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གསུམ་དང་། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་རྒྱད་དང་མན་ངག་གི་ལུགས་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཟབ་མའི་དོན་མོས་པའི་སྒོ་བ་མ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མདོ་རྩ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ཕྱི་ནང་སྐྱབ་གསང་ཚུ་བོ་བཞི་རྫོགས་ཀྱི་དབང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་བསྐྱར་བ་དང་། སྐྱངས་པས་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་སྒོ་བ་མ་བྱུན་མོང་བ་ལ་མདོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡན་ལག་གི་དགྱིལ་ལའོར་སོ་སོར་བྱེན་ས་བདེ་བ་གསལ་མཛད་ཀྱི་ལས་ཐོ་ལྟར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་མདོ་དབང་རྩ་བ་སོ་དྲུག་ལས་ཡན་ལག་རགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་སོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལས། དེང་སང་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་སུ་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་ལུགས་དེ་གཉིས་འདོར་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་སྐྱར་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པས་གནས་སྐབས་སུ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་ལུགས་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་རྒྱབ་པར་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཕེལ་བའི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ཀས་ཡོ་ག་བཞི་རྫོགས་དང་ཐེག་དགྲའི་དབང་རྫོགས་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། བཅུ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་རིགས་ཅན་འགྱུར། །བཅུ་གཅིག་གསང་བ་ནང་པར་འགྱུར། །བཅུ་གསུམ་སྤྱི་མ་ཆེན་པོར་གྲགས། །གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དགྲའི་དབང་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། དེས་ན་མདོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་ཐེག་བརྒྱད་སྒོས་ཀྱི་ཆོ་ག་སོ་སོ་ནས་བརྒྱུས་

ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཚོ་གར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་མདོ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོ་འགྱུར་བ་
མ་དེས་པ་ནས་ས་བཙུ་བ་རྫོགས་པ་སྤྱིར་ཆིབས་ཀྱི་བར་ནོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷ་མི་
ནས་བརྩམས་ཏེ་ཨ་ཁུ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ཨ་ཏིའི་བར་ལ་བྱ་
སྤྱོད་སོ་སོར་བགྲངས་པས་དབང་རིམ་པ་བཙུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
ནས་ཐེག་དགྲུ་དང་ཚུལ་འདྲ་བས་ཐེག་དགྲུའི་དབང་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་སྟེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ལམ་དང་འདྲ་རུ་བྱུང་ཡང་དོན་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཐེག་པ་རང་རང་གི་སྤྱང་ཐོབ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དང་དེ་སྤྱི་བའི་སྤྱར་ལམ་དུ་འང་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབྱིངས་ཡེ་བྱུང་འཇུག་མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པས་འཇུག** །ཐེག་སྒོ་
འདིར་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཨ་
ཁུ་དབྱེར་མེད་ས་འདོད་པའི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སྒོར་ཞུགས་ནས། ཞེས་སོ། རི་
ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་སྒོ་ལྷགས་ལས།
སྤྱོ་མེད་དབྱིངས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རིག་པ་དབྱིངས་ཉིད་ཚུལ། གཉིས་མེད་
རོལ་བ་བདེ་བ་ཆེ། རིམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྤྱི་དུག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
ལ། ལྷ་ལས་ཉ་ལྷངས་ཅི་བཞིན་དུ། ཐུག་ཐུག་སྤྱང་སྤྱི་དུག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལྷ་བ་ནི། **ལྷ་བ་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི། ལྷ་བ་**
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་སུ་ཡེ་སངས་རྒྱས། །ཨ་ཁུའི་ལྷ་བ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་
འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ལྷ་བ་བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་
དེ། སྤྱི་མདོ་དགོངས་འདུས་ལས། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དེར་གཅིག་པས། ཡེ་
ནས་སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་ཉིད། སྤྱི་འགག་མེད་པའི་སྤྱི་བོ་ཡིན། །བྱེད་མེད་

པའི་དགྲིལ་ལའོར་གསུམ། །ཡེ་ནས་གྲུབ་ཟེན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་
དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྤང་སྤྱིད་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཀྱི་རང་རྩ་ལ་དུ་འདུ་ཞིང་སེམས་ཉིད་སྤྱི་མེད་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
ཡུམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་མཁའ་གློང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡེ་ཇི་བཞིན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་
དང་། དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འགག་པར་རང་སྤང་རིས་མེད་ཀྱན་
ཁྲབ་ཏུ་ཤར་བ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་
ལའོར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གནས་པ་ནི་དབྱིངས་དང་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྲས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་
རོ། །

ལྷ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་ཐབས་ལམ་སྤྱིང་འོག་གྲོལ་ལམ་ལ། །དོན་བཞོད་
རྟགས་ཀྱི་རོལ་པས་ངེས་པར་རྫོགས། །སྒྲོམ་པ་ནི། དོན་བསྐྱུས་ལས། རོ་བོ་ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པས། ཐབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཞུ་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གང་ཞིག །
ལའོར་ལོ་བཞིའི་སྒྲོམ་ཐབས་ཀྱིས་ལྷན་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཐབས་སྤྱིང་
སྒྲོའི་མན་ངག་དང་། མཁའ་གསང་གི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་བཞེན་ནས་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་འོག་སྒྲོའི་མན་ངག་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་
ལམ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་འགྲོ་བའི། །དེར་ནི་འཇུག་པ་
རྣམ་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དབྱེད་དོན་དང་ཡི་གེ་ཡིད། །ཅེས་པས། དང་པོ་རྟོག་དབྱེད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེའང་
ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་ཤེས་བྱེད་རིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་

བརྟག་པས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚུལ་ཉིད་ཡི་ཇི་བཞིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པས་མ་བོད་བྱལ་དུ་གཏན་ལ་ཤེབས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི། མཚན་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྒྲོམ་བྱ་ཚུལ་ཉིད་ཇི་བཞིན་པའི་རང་ལ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོའང་དེ་བཞིན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དོན་བཞོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡི་གཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི། མཚན་བཅས་ལྟའི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ས་བོན་ནམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་སྒྲགས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་ལྟར་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་རོལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ངེས་པར་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདུན་པ་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རིགས་ཆེན་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུགས་ཆེན་འབྱེན་པའི་དང་ལུང་ཆེན་ཐོབ་པའི་དང་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །**དེ་དག་བྱ་བ་རྒྱ་དང་བྱེད་པ་རྒྱུན། །བྱ་བལ་འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དུ་འབྲེལ།** །རྫོགས་བྱའི་གཞིའམ་ལྟ་བུ་དེ་དང་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་བྱ་བ་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱ་བལ་འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་གསུམ་དུ་འབྲེལ་བའམ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེའང་དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྩལ་བ་དང་བཅས་པའི་བྱེད་པས་སྤྱིད་པ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ནི་བ་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་

པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་
གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་འབྲས་བུ་གཞན་ནས་བཅའ་པའི་
ཚུལ་སྐྱབ་ཀྱི་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་སྤྲུགས་ཕྱིན་ནི་ཐེག་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་
ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བྱན་མོང་སྤྱིའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་རང་ལུགས་ཐབས་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་བ་སྟེ།

དང་པོ་ཤེས་བྱའི་རྒྱད་དོན། གཉིས་པ་ཚུལ་བཅས་རིམ་འཇུག །

གསུམ་པ་ཚུལ་མེད་རང་གནས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

དུག་པ་སྟོད་པ་ནི། **ཕྱིན་རྫོབ་དབང་རྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡིས།** །སྟོད་པ་ནི་
སྤྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་སྟོད་པ་སྟེ། བང་མཛོད་འབྲུལ་ཕྱི་ལས། རྫོགས་པ་
ཨ་ཅུ་ཡོ་ག་ནི། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྟོད་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་
དབྱེ་ན། ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། དབང་རྒྱུར་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་གསུམ་སྟེ།
སྤྱི་མདོ་ལས། ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། །དབང་རྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟེ། །
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་བོ་འཇམ། །རི་ལྟར་མེད་པུང་ཚུ་བོ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་འབྲས་བུ་ནི། **འབྲས་ཚེས་ཉིད་ལྷ་ལྷུན་རྫོགས་བདེ་ཆེན་འགྲུར།** །
ལམ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཆེ་གཅིག་གིས་འབྲས་ཚེས་ཉིད་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་ལྷུན་
གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་བཞིའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་མཛོད་དུ་བྱེད་དེ། ཐེག་ལེ་
མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། འོད་གསལ་པ་ཡི་སེམས་ཉིད་ནི། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
མེད་པར། །བདེ་བ་ཆེ་དེ་སུ་བསྒྲོམ་པ། །འབྲས་བུ་ཆེ་འདྲིར་རྫོགས་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་བདུན། ངོ་བོ། རེས་
ཆོག་འཇུག་སྟོ། ལྟ་བུ། སྒྲོམ་པ། སྟོད་པ། འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི། ཨ་ཉིའི་ངོ་བོ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན། །རང་ཐོག་གྲོལ་བྱེད་སྤང་
སྤང་རེ་དོགས་བྲལ། །ཨ་ཉིའི་ཐེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་རང་
ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། སྤང་སྤང་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཕྱི། །ཨ་ཉི་ཡོ་ག་
སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོར་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་སྒོ་ལ་གཉིས། དབང་དང་བྱ་བའི་འཇུག་སྒོ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་འོང་བར་། །ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་
དབང་རྣམས་ནི། དབང་གསུམ་པའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐོག་
མ་ནས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དུ་འཇུག་རུང་བའི་སྐལ་ལྷན་ལ་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉན་གྱིས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་དྲུའི་ཁོག་དོན་ལས། ཟབ་པ་དོན་གྱི་
དབང་མཚོག་ནི། །རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་དབང་
ཞེས་བྱ། །ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་ཅོད་པན་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱུང་པར་
མན་ངག་གི་སྟེ་ལྟར་ན། རྫོགས་པ་རང་བྱུང་ལས། །སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། །
ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་རབ་སྒྲོས་མེད། །དབང་བཞི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ཀྱང་། །སྐལ་བ་ལྷན་པ་
སྒྲིན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དབང་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ཤེས་
བྱ་ལ་མྱོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་རྩིས་པ་
འཇུག་བསྐྱེད་རིམ་དང་། །གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ། །བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྒྲོམ་ཞིང་ཀ་དག་
གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་དང་། །མངོན་སུམ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཞི་ལ་

དབང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབང་གོང་མ་ཉིད་ལ་དབང་བཞིར་བྲེ་བ་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་
 ཐུན་མོང་པའི་དབང་བཞི་དང་གྲངས་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བར་གཤམ་དགོས་ཤིང་། དེར་
 མ་ཟད་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་གི་དབང་བཞི་པའི་སྒྲ་གས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འདི་ཉིད་
 ཐོབ་ན་སྒྲུང་བ་སྒྲར་མེད་གསར་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྲེ་བའི་འཇུག་སྒྲེ་ནི། **ཅི་ཡང་བྱ་ཚུལ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག།** །
 འཇུག་ཚུལ་ནི་ཅིའང་བྱ་བ་དང་ཚུལ་བས་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། ཀྱན་
 བྱེད་ལས། ཆོས་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཚུལ་བ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག། ཅིས་
 སོ། །བཞི་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས། ཨ་ཏི་སྤྱིའི་ལྟ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་སེམས་གྲོང་མན་ངག་
 གི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱན་ཆོས་སྤྱི་གཤམ་ལེ་ཆེ། །རང་བྱུང་ཡེ་གཤམ་ཚུལ་མེད་**
ཡེ་སངས་རྒྱས། །ལྟ་བ་ནི་སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་གཤམ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བྱ་ཚུལ་མེད་པར་ཡེ་
 བས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དེ། བམ་མཁའ་ཆེ་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་གཤམ་ཚུལ་མེད་ལ། །
 གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་བྲེ་བྲག་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་སྤྱི་དང་། བང་གསེས་ཀྱི་བྱུང་
 བར་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དབྱེ་བ་སེམས་གྲོང་མན་ངག་རིམ་པ་བཞིན། །སེམས་ལས་ཆོས་**
མེད་སྤང་བྱའི་མཐའ་གྲོལ་དང་། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་གྲོང་ཆུབ་གཉིན་པོ་གྲོལ། །
ཡིན་ལུགས་གཏན་འབེབས་སྤང་གཉིན་ཀྱན་ལས་འདས། །འདི་ལ་ནང་གསེས་
 དབང་པོའི་རིམ་པས་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ལས་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། བཀོད་བ་ཆེན་པོ་
 ལས། ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟེ། བམ་མཁའ་ཅན་ལ་གྲོང་གི་སྟེ། རིམ་

ཚུལ་བྲལ་ལ་མན་ངག་སྟེ། །ཞེས་པས་འདི་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ལས་
གྲུང་ན་མེད་པས་སྤང་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་སེམས་ཀྱི་སྟེ། ཚེས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཚེས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་གྲོང་དུ་ལུབ་ཆུབ་པས་གཉེན་པོའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་བྱ་
བྲལ་གྲོང་གི་སྟེ། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལུགས་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་པས་སྤང་
གཉེན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཟབ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་སྟེ། གྲོང་སྟེ། མན་ངག་སྟེའི་དབྱེ་པའི་བྱང་པར་
པོ། །

དང་པོ་ནི། **སེམས་སྟེ་བདུན་དང་།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་སྟེའི་ལྟ་བུའམ་
གྲུབ་མཐའ་ནི། ཐེག་རིམ་བདེན་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་
འདུ་ཤེས་དམ་པོས་དགྱིས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཞུག་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚེས་
དབྱིངས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཤེས་རྒྱ་འབྲས་དགེ་སྟོན་གྲང་
དོར་གྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སྤང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ནི་སྤྱིར་མཐུན་ལ། བྱེ་བྲག་
དབྱེ་བ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་བྱང་བར་འདོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་པ་
ནི། འབྲས་བུ་གདོད་མའི་དབྱིངས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སེམས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་
པའི་རང་ལས་གྲོལ་གཞིའི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལས་འཁོར་བ་ལྟར་ཤར་གྱང་རང་ལས་
མ་གཡོས་པས་མ་དག་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་ལ། སྤང་བའི་ཆ་ནས་དབྱིངས་ལས་བྱང་
ཞིང་དབྱིངས་ལ་གནས། དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ནས་མཁའི་ཆོ་འཕྲུལ་བཞིན་ཏེ་ཡེ་གྲོལ་
རང་བཞག་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་གོལ་སྒྲིབ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཨ་ཅུ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་

ནི་སྒོས་བཏགས་པས་གཞི་ལས་གོ་ལ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་
དང་བྲལ་བས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབས་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ་དྲན་བསམ་ཕྱོགས་འཛིན་
བྱུང་ཆོར་སོགས་ལས་འདས་པའི་གཤིས་སུ་མ་བསྐྱབས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ཆེགས་ཁུངས་དེ་བ་པ་ནི། གཞི་སེམས་ཉིད་སྒོས་བྲལ་ཆེན་
པོ་ལ་བཅོས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ངོ་བོ་སྒྲིམ་མེད་དུ་གྲོ་ལ། རྩ་ལ་འགག་མེད་
རྒྱ་ཡན་ཆེན་པོར་ཕྱམ་གདལ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟོན་མེད་པས་རྣམ་སྒྲིན་དཀར་ནག་
གཉིས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་། རང་སངས། མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་གཏན་
ཆེགས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲོ་ལ་བར་འདོད་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བྱུང་། ལྷུང་བ་དངོས་པོར་རྒྱ་མ་ཆད། སྟོང་བ་
དངོས་མེད་དུ་རྒྱ་མ་ཆད། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཟུང་འཇུག་གི་ཕྱོགས་སུ་འང་མ་ལྷུང་ས།
ངོ་བོ་སྟོང་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོ་ལ། རྩ་ལ་མ་འགགས་པས་ཆད་མཐའ་ལས་
གྲོལ་བས་བྱ་བྲལ་བདེ་སྤྲུག་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ལྷུང་བ་ཕྱོགས་འཛིན་གྲུབ་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་དུ་འང་
མི་གནས་ཤིང་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་ཅིར་ཡང་སྤྲང་ལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པར་
འཆར་བས་ཤར་ཡང་མི་དགག་མི་འཛིན་མི་རྟོག་པའོ། །དུག་པ་སྒོ་བྲལ་ཕྱོགས་འཛིན་
ལས་འདས་པ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་དང་བྲལ་བས་རི་ལྟར་སྤྲང་ཡང་བདེན་རྒྱུན་
གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་རོལ་པའོ། །

བདུན་པ་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཀྱི་རོལ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཆོགས་སུ་སྤྲང་ཡང་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པས་སྤྲང་བ་སྒྲིབ་ཆོགས་
ཀྱང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཤར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་བྱེད་དང་། ལྷུང་བ་

གཟུང་བར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀའང་སྒྲིང་བ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་ཡང་། ཡིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར། རང་རྩ་ལ་སྒྱུན་གྲུབ་གྱི་
གདངས་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཤར་ཡང་ཤར་མ་ཁན་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་ཤར་སར་
རང་གོ་ལ་དུ་འགོ་བ་འདིའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲོང་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་ནི། **གྲོང་སྒྲིའི་རྣམ་པ་བཞི།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིའི་གྲོང་
སྒྲིའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གྲོང་ཡངས་པར་
ཆོས་ཅན་རྒྱུ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲིང་བ་ཀོད་པའི་རྒྱན་ཅམ་ལས་འཛིང་གོ་ལ་
དང་། ཤར་བྱ་ཤར་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས། སེམས་སྒྲིའི་རྩ་རྩ་དང་རོལ་པར་སྒྲིང་བར་
མི་བཞེད་ཅིང་། རྟོས་གྲུབ་དང་། ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་དང་། དག་མ་དག་གང་
དུ་འང་མི་དབྱེད་པར་ཡེ་གོ་ལ་ཕྱོགས་འབྲམས་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །
དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། དང་པོ་གྲོང་ནག་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་ནི། རང་བྱུང་
གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འགྱུར་མེད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱོགས་
ཆར་མེད་པས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་མི་ལྷས་པར་འདོད་པའོ། །གཉིས་
པ་གྲོང་ཁྱེད་པོ་སྒྲིའི་ཆོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་སྒྲིང་བ་
རྣམས། ཡིན་སྒྲིའི་ཆོགས་རང་ཤར་དུ་སྒྲིང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་དང་རོལ་པ་ལ། མིན་
ཕྱོགས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ་ཤར་བ་རོལ་པ་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པར་འདོད་པའོ། །
གསུམ་པ་གྲོང་དཀར་པོ་སེམས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི། རང་བྱུང་རིག་པའི་ངང་ལས་བྱི་སྒྲིང་བ་
དང་། རང་རིག་པར་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་སྟེ། སྒྲིང་བ་དང་རྒྱུན་རང་
སར་གོ་ལ་བས་བྱུང་མེད་དུ་ཀན་དག་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་འདོད་
པའོ། །བཞི་པ་གྲོང་རབ་འབྲམས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོ་བ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་
ལས་སྒྲིང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བར་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། མི་སྒྲིང་བར་གནས་

ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འདོད་པའོ། །དེ་དང་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་ན་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་བསྟན་ན། རོལ་པ། རྒྱ། ཆོས་ཉིད། བྱ་བུ་ལ་
ཀྱི་སྒྲོང་བཞིར་བསྟར་བ་སོགས་མང་དུ་མཆིས་སོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་སྒྲེའི་དབྱེ་བ་ནི། **མན་ངག་ཁ་འཐོར་ཁ་གཏམ་རྒྱུད་རང་**
གཞུང་། །སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་སྟན་བརྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་ལ། །སྤྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་
གསང་བ་མེད་སྟོང་། །སྤྱི་མ་གཉིས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འབགས་པ་མན་ངག་སྒྲེའི་ལྟ་བ་
ནི། གདོད་མ་ཉིད་ནས་གྲོལ་ཞིང་ཀ་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཉི་ཆེ་བའི་བལྟ་བུའི་
ཡུལ་དང་། ལྟ་བུ་དེ་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཆད་པས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་དང་། རྟོགས་མ་
རྟོགས་སུ་བསྒྱུབས་པའི་ལྟོས་གཞི་དང་། ལྟོས་པའི་ཆོས་ལས་ལོག་པས། རང་གི་ངོ་
བོ་སྒྲོས་བུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་མཉམ་ཞིང་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་བཏགས་པ་ལས། དེར་འཛིན་གྱི་བསམ་བཞུང་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ན། སྒྲོ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་དོན་གནད་
ཐོག་ཏུ་ཐེབས་པའི་མེ་བཙའ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། དང་པོ་ཁ་འཐོར་ནི།
སྒྲོ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བས་ལ་གཞན་ལྟོས་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་
བའོ། །

གཉིས་པ་ཁ་གཏམ་ནི། ངོ་བོ་སྒྲོ་བུལ་མ་འབྱུལ་བ། རང་བཞིན་རྣམ་རྟོག་གི་
ཁུངས་རྟིབ་པ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་དང་བུལ་བའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་རང་གཞུང་དུ་བསྟན་པ་ནི། བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་སར་གྱུར་
པ། རང་བཞིན་འཁོར་འདས་དང་བུལ་བས་སྤང་བྱ་རྩོལ་མེད། ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་དང་
ཆོག་ཏུ་མི་གནས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩོད་པས་མི་རེག་པའོ། །དེ་དག་ལ་འང་ནང་གསེས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་གཙོ་བོར་སྤྱི་མའི་བྱེ་བྲག་སྟན་བརྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་

ལ་སྒྲོར་བཞི་སྟེ། ལུས་དང་འདྲ་བ་ཕྱི་སྒྲོར། མིག་དང་འདྲ་བ་ནང་སྒྲོར། སྤྲིང་དང་
འདྲ་བ་གསང་སྒྲོར། ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡང་གསང་སྒྲོན་མེད་པའི་
སྒྲོར་ཉི་བཞིའོ། །དང་པོ་ཕྱི་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་གྲུབ་པས་དུག་ལྡ་ལམ་དུ་
ཁྱེད། རང་བཞིན་ལ་རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པས་ཅིར་སྤྲང་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར། མཚན་ཉིད་ལ་
ཕྱོགས་ཆ་མེད་པས་སྤྲང་སྤྲང་གང་དུ་འདྲ་བ་མེད་པའོ། །ནང་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོ་གཟུགས་
ཅན་ལས་འདས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད། རང་བཞིན་འགྲོ་འོང་མེད་པས་
རྟག་པ་རྒྱུག་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་ཟུག་
པས་རྩ་བ་ལྟ་བུ། རང་ངོ་ཐ་དད་དུ་འབྲེལ་བས་སྤོང་པོ་ལྟ་བུ། རྩ་ལ་སྤྲང་ཅིར་ཡང་
རྒྱས་པས་ཡལ་ག །གསལ་ཆ་མི་འགག་པས་མེ་ཏྲག །སྤྲོ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲིན་པས་
འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོ་ངོ་སྤྲད་པ་དང་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་པས་
ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་མ་ལྟོས། རང་བཞིན་དབྱགས་ཆད་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་
པས་གོམས་སྟོབས་ལ་མ་ལྟོས། མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱགས་རྩེ་འབྱུང་བ་
དུས་མཉམ་པས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །ཡང་གསང་སྒྲོན་མེད་པ་ནི། ངོ་
བོ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས། རང་བཞིན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཆོས་
ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་གནས། མཚན་ཉིད་སྤྲང་བ་བཞིས་འབྲས་བུ་ཕྱི་དུས་ལ་རེ་བ་མི་
འཆའ་བར་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །

ལྷ་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། **སྒྲོམ་པ་སེམས་སྡེ་རིག་སྤྲང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ། །སྒྲོང་སྡེ་ཆོས་**
ཉིད་བྱ་རྩོལ་མེད་པའི་ངང་། །མན་ངག་ཡེ་གྲོལ་སྤྲང་སྤྲང་བུལ་བར་འཛོག། །དེ་དག་
གི་སྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་སྡེ་རིག་སྤྲང་ཆོས་སྒྲུའི་ངང་དུ་འཛོག། །སྒྲོང་སྡེ་ཆོས་ཉིད་བྱ་
རྩོལ་མེད་པའི་ངང་དུ་འཛོག། མན་ངག་སྡེ་ཡེ་གྲོལ་སྤྲང་སྤྲང་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་ངང་དུ་འཛོག་སྦྱིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། བྲེགས་ཆོད་དང་ཐོད་

ཀླུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

དུག་པ་སྒྲིད་པ་ནི། **ཤུགས་འབྱུང་སྒྲིད་པས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཅིར་སྒྲུང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྩོལ་པར་གར་བས་སྒྲུང་དོར་མེད་པ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་སྒྲིད་པ་སྟེ། བཅ་མཁའ་
ཆེ་ལས། བྱ་བ་མེད་པས་ལས་རྒྱམས་ཟེན། །ཞེས་དང་། བར་མཛོད་འབྲུལ་ལྷོ་
ལས། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་སྒྲིད་པ་ནི། །ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོག་དང་ལྟན་པ་ཡིས། །ཤུགས་ལས་བྱུང་
བའི་སྒྲིད་པ་ནི། །རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སྒྲིད་པ་བཞིན། །གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པར་
སྒྲིད། །ཅིས་པའོ། །

བདུན་པ་འབྲས་བུ་ནི། **གདོད་མའི་གྲོལ་སར་ཕྱིན།** །ཅིས་པ་སྟེ། ལྟན་
རྫོགས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་
སྟེ། གདོད་བཞི་ཆད་དུ་ཕྱིན་པས་འཁོར་བ་མུང་འདས་སུ་གྲོལ་བའོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དམ་ཆེག་ནི། **དེ་དག་དམ་ཆེག་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པར་ཤེས།** །
ཡོ་ག་རྒྱམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སོ་སོའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་བྱན་མོང་
དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་ནི་གོང་དུ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པར་ཞིབ་མོར་བཤད་ཟིན་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། **ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན་ཡོ་ག་རྒྱམ་པ་གསུམ། །རེ་
རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དགུ་རུ་འགྱུར།** །རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་པོ་ལའང་ནང་
གསེས་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན་ཡོ་ག་རྒྱམ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་
མ་རྒྱའི་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་སོགས་གསུམ་རེར་བྱེ་བས་དགུ་རུ་འགྱུར་བ་མན་ངག་ལྟ་བུའི་ཕྱིང་
བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བདེ་འདུས་སྒྲུབ་པ་ལུང་གི་བཀའ་བསྒྲོལ་སའི་གིན་
ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མཐིལ་དུ་བྱིལ་ན། མ་རྒྱའི་མ་རྒྱ་ནི་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རིམ་པས་བསྐྱེད་པ། མ་རྒྱའི་ཨ་ཁུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་

པ། མ་རྒྱུ་ཨ་ཏི་ནི་དོན་དམ་ངོ་བོ་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཨ་རུ་ཡོ་གའི་མ་རྒྱུ་ཨ་ཏི་དགྲིལ་
ལའོ་ར་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ། ཨ་རུ་ཨ་རུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལྷ་འི་དགྲིལ་ལའོ་ར་དེ་དོན་དམ་
པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ། ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ནི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །ཨ་ཏི་ཨ་རུ་ནི་ལྷ་འི་དགྲིལ་ལའོ་ར་ཡེ་ནས་གནས་པ། ཨ་ཏི་
ཨ་རུ་ནི་ལྷ་འི་དགྲིལ་ལའོ་ར་རང་སེམས་ཡིན་པ། ཨ་ཏི་ཨ་ཏི་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
ངེས་པ་མེད་དེ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གསང་སྤྲུགས་
བཀའ་ལྟུང་མིག་ལས་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་དུ་བྱེ།
དེ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དགྲུང་བྱེ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད། རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་། རྒྱུད་ཀྱི་
མན་ངག་ ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་སྤངས་བཤད་པ་ནི། **རྫོང་བྱེད་ཏྲུ་**
བཙོ་བརྒྱུད་མདོ་ལུང་ལ། །ཀུན་བྱེད་མ་བུ་བཙོ་བརྒྱུད་ཡེ་ཤེས་གསང་། །བཙུ་བརྒྱུན་
རྒྱུད་སོགས་སྐབས་སྟེར་འདས་པ་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་གསུམ་སྦྱི་སྒོས་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །
ཡོ་ག་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཁོ་ན་ལ་རྒྱུད་འབུམ་སྤྲུག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིས་མཆོན་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གསུངས་
པ་ལས། གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་བྱོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་མ་རྒྱལོ་གའི་གཙོ་
བོ་ཏྲུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེའང་སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་
ལས་ལྷ་འི་གཞི་དང་ཅུ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་ལ། སྐབས་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་
པ་ངོ་ལ་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ལ། སྦྱོང་པའི་ལག་ལེན་ཏུ་འགོ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་ལ། མ་ཆང་བཀའ་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྷ་བུ་གཉིས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེས་དོན་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་
སྟེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་བཙོ་བརྒྱུད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེས་དོན་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་ནི། རོ་
རྩེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་དཔལ་གསང་བའི་སྟིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱུད་

གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་འང་སྐྱེ་འབྱུལ་སྡེ་བ་རྒྱད་དང་།
 བཤད་རྒྱུད་སྡེ་བ་ཞིར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་འདུས་སོགས་
 པ་རྒྱད། མཉམ་སྦྱར་སོགས་མ་རྒྱད། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་སོགས་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་
 དེ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །ཨ་རུ་ཡོ་ག་ལ་སྦྱིར་རྒྱུད་ལུང་ཉེར་གཅིག །མདོ་བཅུ། ལུང་
 གི་ཡི་གེ་བདུན་ཅུ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གྲུན་འདུས་སོགས་རྩ་བའི་མདོ་བཞི།
 དེམས་སུ་གྲགས་པ་སྦྱི་མདོ་དགོངས་འདུས་ཏེ་མདོ་ལུང་ཆེན་པོ་ལྷ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའོ། །མན་ངག་སྡེ་སེམས་གྲོང་མན་ངག་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སེམས་སྡེ་ལ། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་སྒོར། སྤྲེའུར་ལྷ། བྱི་འཁྱུར་བཅུ་གསུམ་བསྐྱེམས་
 པས་སེམས་སྡེ་མ་བུ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་དང་། སེམས་སྡེ་སྦྱིའི་རྒྱུད། གཉིས་
 པ་གྲོང་སྡེ་ལ། གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་སོགས་བཅུ་གཅིག གསུམ་
 པ་མན་ངག་སྡེ་ལ་བྱི་སྒོར་ནང་སྒོར་གསང་སྒོར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནམས་དང་། བྱང་པར་
 ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡང་གསང་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་དུ་གྲགས་པ་རྫོགས་པ་རང་
 བྱང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྦྱི་ཏི་དང་། ཡང་ཏིའི་རྒྱུད་ཀྱང་མང་དུ་
 བཞུགས་སོ། །མ་རྒྱལ་གའི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་སྡེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལྷ། འཛིག་
 རྟེན་པ་གསུམ་བཙས་སྐྱབ་པ་སྡེ་བ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་སྦྱི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ།
 གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སོགས་པ་གཏེར་ནས་བྱོན་པ་དང་། སྒོས་གྱི་རྒྱུད་འཇམ་
 དཔལ་ཁོ་ན་ལ་མཆོན་ན་འཕགས་ཡུལ་དུ་འཇམ་དཔལ་ཁྱི་དུག་སྟོང་བཞུགས་པ་ལས་
 བོད་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་གྱི་རྒྱུད་དུག་ཅུ་རྩ་ལྷ་འཁྱུར་བར་གྲགས་པ་དང་། གཏེར་
 མའི་ཕྱོགས་ལས་ཅི་རིགས་པར་བྱོན་པ་ནམས་ཏེ་ད་ལྟ་འང་ནམ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
 བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མ་རྒྱ། ཨ་རུ།

ཨ་ཏིའི་འཆད་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གོ །

དང་པོ་ནི། **བཤད་ཐབས་མ་རྒྱའི་རྒྱན་བདུན་གསར་མར་མཆོངས།** །རྒྱུད་དེ་
དག་འཆད་པའི་ཐབས་ནི། མ་རྒྱལོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་
ཉི་ལྷ་གཞིའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། མ་རྒྱལོ་གའི་རྒྱན་བདུན་ཀྱང་། ཁྲིའ་སྒྲོང་བ་
དང་སངས་རྒྱས་ཚུལ། །དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཟག་སྟོང་། །བདེན་པའི་དགོངས་པས་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་གི་གསར་མར་བྲམ་མེད་སྤྱིའི་
འཆད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་མཆོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྤྱི་དང་སྤྱི་བཤེད། །

དང་པོ་ནི། **ཁྱད་པར་རྩོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསར་བའི་སྤྱི་དང་།** །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་
པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ། །**ཨ་ཏི་མ་རྒྱའི་བཤད་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་བྱུང་།** །མ་རྒྱལོ་གའི་རྒྱུད་
ལས་སྤྱི། ཀྱང་ད་པར་རྩོམ་སྒྲུབ་དཔལ་སྒྲུབ་འབྲུལ་དུ་བ་གསར་བའི་སྤྱི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དེས་པ་ཞེས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཙམ་གྱི་དེས་པ་ལས་ཀྱང་
བྲམ་མེད་པའི་རྒྱུད་དོན་རྣམས་གྱི་གསར་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་
རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་འབྲེལ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་རྣམས་བསྟུན། མན་ངག་ཨ་ཏི་ལོ་
གར་བཀལ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱལོ་གར་བཀལ་བའི་བཤད་སྒྲོལ་གཉིས་སུ་འདུ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དང་པོ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་འོད་སང་གོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་
རབ་འབྱམས་གྱི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲིག་རྩོམ་། སངས་རྒྱས་གསར་བ་སོགས་དང་། ཟུར་པའི་བཀའ་
སྒྲོལ་འཛིན་པ་པལ་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །**མ་རྒྱའི་སྒྲོལ་ལ་སྤྱི་རབས་འཆད་**
ཚུལ་གསུམ། །**བཀའ་སྤྱི་ཟུར་པས་ཆོས་ལུང་སྒྲོ་ནས་འཆད།** །དེའང་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་མ་རྒྱལོ་གའི་ལུགས་སུ་བཞེད་པའི་སྒྲོལ་ལྟར་ན། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་

གྲིས་འཕགས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་གསར་བ་སྟོང་པོ་ནི་འཆད་བྱར་ཡིན་ལ། འཆད་བྱེད་
བཤད་རྒྱད་རྒྱུ་མཚོ། ཐལ་བ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ། རྡོ་རྗེ་མེ་ལོང་བཞི་དང་ཚད་མ་
གསུམ་གྲིས་འཆད། རི་ལྷར་འཆད་ན་སྤར་བས་པ་རྣམས་གྲིས་འཆད་ཚུལ་གསུམ་སྟེ།
མདའ་ལྷར་ཅེ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་མཚན་གྱི་ནང་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་
བསྐྱས་ནས་འཆད་པ་དང་། མདུང་ལྷར་ཤིང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་ལ་ལེའུ་ལྷ་
པར། ཤེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་འབྱོར་པའི་གཟུངས། །འབྲས་བུ་སྦྱིན་བྱེད་རྒྱ་དང་
རྒྱུ། །ཁུས་མཐུ་ཅན་དུ་གང་གྱུར་པ། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་
གསུངས་པས། རྒྱ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷ་བ། རྒྱུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཉིང་རེ་
འཛིན། །ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་བཞི་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་རྒྱུ་ལ་ནས་
འཆད། རལ་གྱི་ལྷར་ཡུ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆད་པ་ཞེས་ལེའུ་ཐ་མའི་ཤྱོ་ཀ་གཉིས་གྱི་
དོན། གཞི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲང་བ། ལོག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་སྤྲང་བ། གདུལ་བྱ་ལམ་
གྱི་སྤྲང་བ། འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་གྱི་སྤྲང་བ་བཞིར་བསྐྱས་ནས་འཆད། བཀའ་
སྟེ་ཟུར་པའི་བཤད་སློལ་ནི། རང་བཞིན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། མ་རྟོགས་འབྲུལ་
བའི་སྤྲང་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གཟིགས་ཚུལ། བཙེ་བས་བྲགས་རྗེ་སྦྱིས་ཚུལ།
འགོ་དོན་རི་ལྷར་མཛད་ཚུལ་ཏེ་ཚོས་ལཱ་འི་སྟོ་ནས་འཆད་དོ། །**ད་ལྷ་རབ་ལ་མཚན་**
བསྟན་འབྲིང་ལ་དབྱེ། །ཐ་མ་འབྲུག་ཉེར་དགྲོལ་བ་བི་མའི་ལུགས། །ད་ལྷ་འཆད་
ཚུལ་ནི། བི་མ་ལའི་ཁོག་གཞུང་ལས། རབ་ལ་མཚན་བསྟན་འབྲིང་ལ་དབྱེ། །ཐ་མ་
འབྲུག་ཉེར་དགྲོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། དབང་པོ་རབ་ལ་མཚན་བསྟན་ཏེ་
བཤད་པ། འབྲིང་ལ་རྒྱད་གྱི་སྦྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ཐ་མ་ལ་འབྲུ་རེ་གཉེར་རེའི་
སྟོ་ནས་བཀོལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ལ་རྒྱད་ལུང་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གསུམ། ཐབས་ལམ་སྟེང་

སྒྲིག་པ་ལ་འོག་སྒྲིག་དང་སྒྲུབ་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་རྣམས་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས། སྒྲམ་ལ་རྒྱད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲིང་གཞི། རྒྱུ་སྒྲིང་སྒྲིང་བ། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་རྒྱད་དོན། རྒྱད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ། འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པ་གཏད་པ་དང་ལ།

གསུམ་པ་ལ་དོ་བོ་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་འཆད་པར་འཛད་དོ། །
དེ་དག་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་རྒྱད་བྱང་ཐད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པའོ། །**རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟ་སྟོན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འདབ་བསྐྱར་དམ་ཆོག་ཕྱིན་རྒྱབ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །མཆོད་པ་སྒྲགས་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་བཅུ།** རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ། ལ་དོར་བ་སྟོན་པ། བཞོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར། རིམ་པར་བཞོད་པ་དབང་། མི་འདའ་བ་དམ་ཆོག་ །རོལ་པ་ཕྱིན་ལས། དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱབ་པ། མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན། གནས་སུ་སྟོབ་པ་མཆོད་པ། འཆིང་སྒྲོས་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དེ་དག་རྒྱབ་པ་པོའི་ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་མདོན་ཏོགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཞེས་བྱེད་བྱེད་ནས་བཤད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། མདོར་ན་སྒྲོམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་རྒྱད་མདོན་ཏོགས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱབ་སྒྲིའི་བཤད་ཐབས་ནི། **རྒྱབ་སྒྲིའི་བཤད་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཆིངས་ལུང་གི་སྒྲིབས། །སྒྲིང་ལུགས་ལྟ་བཞིའི་ཉི་ཤུས་གཏན་ལ་དབབ། །རྒྱབ་སྒྲིའི་རྒྱད་རྣམས་ནི་བཤད་ཐབས་ཉི་ཤུར་གསུངས་ཏེ།** བདེ་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆིངས་ལས། །བཤད་ཐབས་མན་ངག་ཉི་ཤུ་ལ། །སྒྲི་སྒྲོམས་ལྟ་དང་རྒྱུད་ཆིངས་ལ། །ལུང་སྒྲིབས་ལྟ་དང་

སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི། །སྒྲོར་ལུགས་ལྟ་ཡིས་གཏན་ལ་དབབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་
དང་པོ་སྒྲི་སྒོམ་ལྟ་སྐྱད་ཀྱི་སྒྲི་དོན་ལ་འདུག་སྐྱད་ཀྱི་ཆིངས་ལྟ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་
བཀོལ། ལུང་གི་སྒྲེབས་ལྟ་སྒྲིའི་ཁོག་བསྐྱེབ། སྒྲོར་ལུགས་ལྟ་ཡིས་སྒྲོབ་མའི་སྐྱད་
དང་བསྐྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ནི། གསང་སྒྲགས་བཀའི་བང་མཛོད་ཐ་རམ་སྡེ་འཁྱིལ་སྒྲགས་ལུང་
སྐྱབ་ལུང་ལྟ་པོའི་ཁོགས་བསྐྱེབས་ཏེ་སྒྲོན་པ་དང་བསྒྲན་པ་དང་ངེས་དོན་སྒྲིང་པོའི་ཆོག་
དོན་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། ས་བཅད་ཀྱི་བཤད་ཆོམ་བཀོད། འབྲེལ་པས་ཆོག་འབྲུག་ཅོན།
ཏི་ཀས་བསྒྲས་དོན་བསྒྲན། བསྐྱོལ་མཚམས་ཀྱིས་འབྲུགས་པ་བསྐྱེབ། མན་ངག་
གིས་ལག་ལེན་བསྒྲན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱད་ལུང་དང་བསྐྱེབ། ལུང་སྐྱབ་ཐབས་དང་བསྐྱེབ། སྐྱབ་
ཐབས་ཕྱིན་ལས་དང་བསྐྱེབ། ཕྱིན་ལས་ལག་ལེན་དང་བསྐྱེབ། ལག་ལེན་ཉམས་
ཁྱོང་དང་བསྐྱེབ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕ་བ་སྐྱབ་ཐབས་དང་སྒྲོར། སྐྱབ་ཐབས་ཕྱིན་ལས་དང་སྒྲོར།
ཕྱིན་ལས་སྒྲོམ་ཁོག་དང་སྒྲོར། སྒྲོམ་ཁོག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒྲོར། ཏིང་ངེ་འཛིན་མན་
ངག་དང་སྒྲོར་ལ་བཤད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་བཤད་ཐབས་ནི། **ཨ་རུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་རིམ་བཛོད་པ་**
སྒྲགས། །སྒྲོར་སྒྲོལ་མཚོད་པ་སྐྱབ་ལུང་བདུན་གྱིས་ཏོགས། །ཨ་རུའི་མདོ་ལུང་རྣམས་
ནི། ཏེ་རུ་ག་གཞོལས། སྒྲང་སྒྲིང་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བའི་ལུང་། །ལྟ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱར་
གསལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ལུང་། །བཟླས་བཛོད་བསྒྲན་པར་འབད་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ལུང་། །
ཆོས་དབྱིངས་ལུམ་དུ་རོལ་པ་སྒྲོར་བའི་ལུང་། །ཞིང་བཙུ་ཅད་ནས་གཅོད་པ་སྒྲོལ་བའི་

ལུང་། །ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་བས་མཚོན་པའི་ལུང་། །དབང་བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་
ལེན་པ་སྐྱབ་ཆེན་ལུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བདུན་དང་སྐྱར་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་འཆད་ཚུལ་ནི། **ཨ་ཏི་དཔེ་ཅན་ལམ་གྱི་ཚོས་ལུ་**
དང་། །དཔེ་བྲལ་འབྲས་བུའི་སྦྱོར་བྱ་གིས་སོ། །རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱད་
སྟེ་རྣམས་ནི། དཔེ་ཅན་ལམ་གྱི་ཚོས་ལུ་དང་། དཔེ་བྲལ་འབྲས་བུའི་ཚོས་གཅིག་
སྟེ་སྦྱོར་བྱ་གི་སྟོན་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་དཔེ་ཅན་ལུ་ནི། དཔེ་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ། དཔེ་བྲལ་ཆེན་གཤོག་
རྫོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ། དཔེ་རྒྱ་མཚོ་འབྱེལ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་གི་སྟོན་པ་བཤད་པ། དཔེ་སང་གའི་སྐྱ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟོག་དབྱེད་ཟེལ་གཞོན་བཤད་པ། དཔེ་དཔག་བསམ་ལྡོན་གིང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་སྟེ་ལུ་འོ། །དཔེ་བྲལ་འབྲས་བུའི་ཚོས་གཅིག་ནི། མ་
བཅའ་ལ་ལྟན་རྫོགས་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
ཚོས་སྦྱོར་ཚོས་སྦྱུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྦྱོར་མེས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་གའི་རིགས་པ་
དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དཔེ་དང་ཚིག་གིས་གཏན་ལ་མི་ཕེབ་པས་མངོན་སུམ་རང་གནས་སུ་ངོ་
སྟོན་པའི་བདུས་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །**གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་**
པ་སྐྱབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

ཐེག་པའི་སྟོན་ཀུན་ལས་བདུས་པ་གསུངས་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཐོས་པའི་
རིམ་པར་བྱེ་བ་གནས་དུག་པའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་པོ། །

